

373

ΔΗΜΟΚΡΕΤΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΥΘΑΓ  
Ο ΙΩΡΓ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
1937  
ΜΟΥΣΕΙΟ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟ ΜΕΓΑ

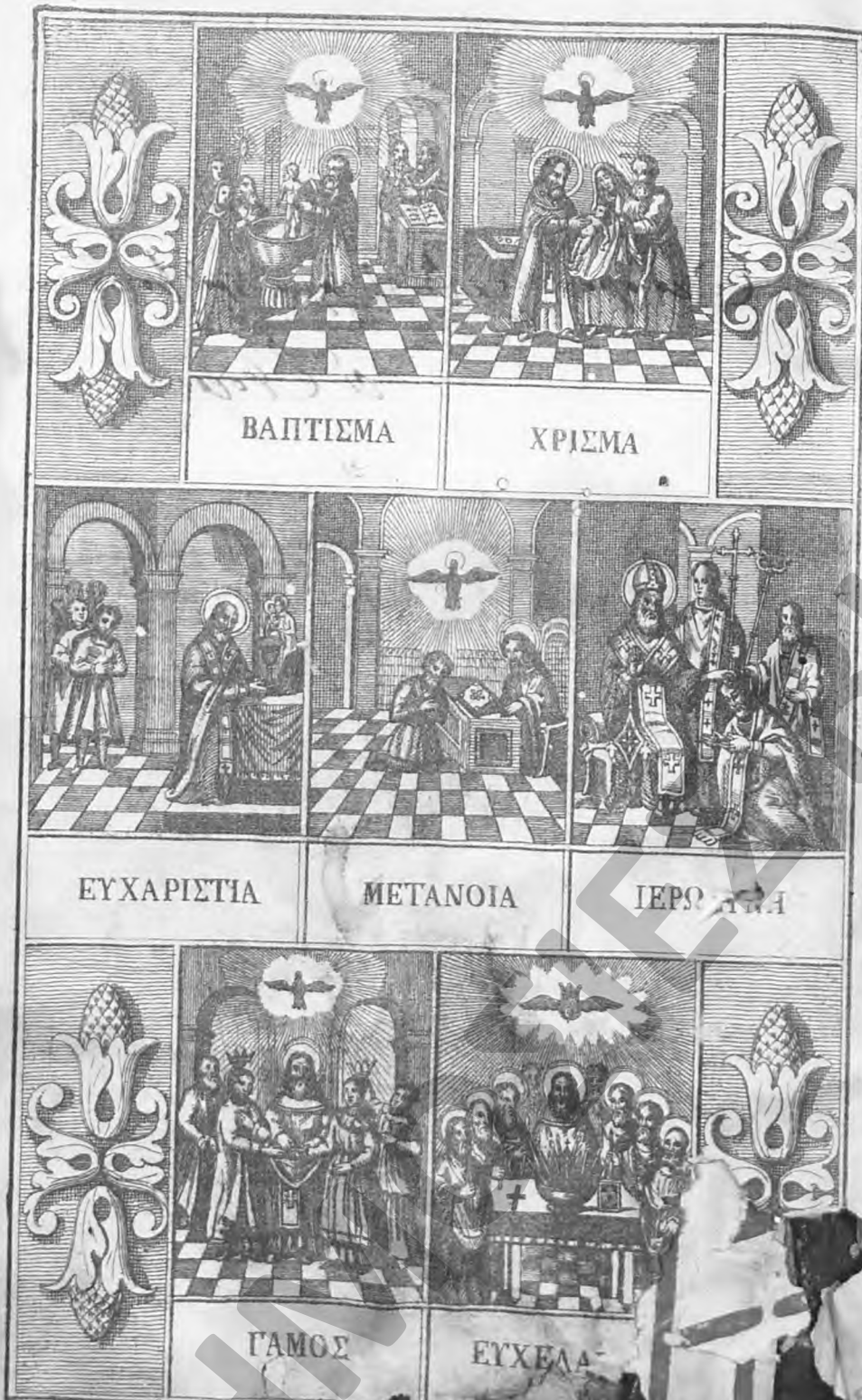
Α  
ΠΥΘ  
Ο Δ

ΚΑΤΑ ΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Εὐδοκίμο - Μουσ. βιβλ. γερμ. φρον. Βοσνίας  
αὐτ. 1800.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΙΚΩΝ

λόγ  
ως  
των  
ἐπιγρ



# ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟ ΜΕΓΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΣΤΗΝ ΘΕΩ ΑΓΙΩ



ΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ,  
ΤΑΣ ΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΤΟΝΕΙΩΝ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝ ΤΩ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ  
ΤΩΝ ΕΙΒΑΙΝΩΝ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΝ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΩ ΕΚΔΟΣΙΝ·  
ΤΑΣ ΤΕ, ΑΛΛΑΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΣ,  
ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ·

ΕΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ  
ΔΙΟΡΘΩΘΕΝ ΚΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΘΕΝ

ΣΠΟΥΔΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ  
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΑΔΕΛΦΩΝ ΒΕΛΟΥΔΩΝ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ,

έπιμελώς υπό τῶν αὐτῶν ἀναθεωρηθεῖσα.



ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

ΤΟΥ ΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,  
ΠΡΟΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1865

Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Σάμου

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ



## ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ

# ΟΡΘΟΔΟΞΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ.

Μετά τὴν ἐσχάτως γενομένην ἔκδοσιν τῶν τῆ·καθ' ἡμᾶς Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀναγκαιότερων ἱερῶν Βιβλῶν, πρὸ πάντων δὲ τῶν Μηναίων, ὧν ἡ ἐξακρίβωσις ἐφιλοποιήθη παρὰ τοῦ ἀοιδίου Διδασκάλου Βαρβολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, (\*) μόνον σχεδὸν ἐκ τῶν ἱερῶν ἐκείνων τευχῶν ἢ τοῦ Εὐχολογίου ἐξέλειπεν ἀνατύπωσις. Καὶ ἦν μὲν εὐκαταῖον, καὶ ὄντως ἐπωφελές, μετὰ παρέλευσιν μάλιστα δώδεκα περίπου ἐτῶν, τύποις ἐκδοθῆναι καὶ τοῦτο τὸ πατροπαράδοτον κειμήλιον τῶν Φείων τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τελετῶν, καὶ ἀχώριστον τῶν Ἱερῶν συνέκδημον.

Καὶ τὸ μὲν τῆς Βίβλου δυσεύρετον γνόντες οἱ διευθύνται τοῦ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Γεωργίου ἀρτισυζάτου ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Ὑπογραφείου, βουλόμενοι δὲ ἔκδοσιν αὐτῆς παρασκευάσαι, οὐ μόνον χαρακτῆρων μεγέθει καὶ καλλονῇ τῶν ἄλλων ἀπασῶν ὑπερέχουσαν, ἀλλὰ (τὸ κράτιστον) ὅση δύναμις, διορθωμένην, προέτρεψάν με εἰς τὴν περὶ τὴν τύπωσιν ἐπιστάσιαν. Καὶ δὴ καὶ τὴν πρόσκλησιν ἀπεδεξάμην. Ἄλλ' ἔστι πρὸ πολλοῦ τοῖς πᾶσι δῆλον καὶ φανερόν, ὅτι εἰς τὰ ἀνέκαθεν καὶ ἐφεξῆς τετυπωμένα ἱερά τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν Ἀκολουθίας Βιβλία εἰσερρύθησαν κατ' ἀγνοίαν ἢ ἀσυνέτην, ἔσι δ' ὅπως καὶ κατὰ γνώμην αὐθάδη καὶ τολμηράν

τούτων δευτέρα Ἐκδοσις ἀνεφάνη, ἐπιστάσι ἡμετέρῃ, τῇ 1852  
τοῦ ὑπογραφείου τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἥτις καὶ βεβαίως ἀπέβη  
πληρεστέρα τῆς πρώτης, ἕνεκα τῶν πολλῶν ἐπιδιορ-  
θήθει Βαρβολομαίος ἃ ἔστειλεν ἡμῖν ἐκ τοῦ ἁγίου  
προσέταξις Ἐπιστολῆς τῶν Πανα-  
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου.



ἀμαρτησάτων διορθωτῶν, παχυλά καὶ περίτρανα σφάλματα· ἐξ ὧν πολλάκις τὸ ἀκραιφνές καὶ γνήσιον τοῦ Θεοπευσίου κειμένου, καὶ τὸ περὶ τὸν λόγον εὐφραδές ἐκείνο καὶ εὐρυθμον τῶν Θεοπευσίων Ἀσμάτων ἐν οὐκ ὀλίγοις ἠλλοίωται καὶ παραμεμόρφωται. Ὅθεν, γνωρίσας καὶ γὰρ τὴν καὶ τοῦ Μεγάλου Εὐχολογίου πολλαχῶς παρεπισπεύσαν τοιαύτην ἠλλοίωσιν καὶ διαφθοράν, πρόσθετες καὶ τὴν διὰ τοῦτο δικαιοτάτην τῶν Ἱερέων δυσφορίαν, ἐπορισάμην, πρὶν ἢ ἀψασθαι τοῦ ἔργου, τὰς παλαιότερας ἐκείνου ἐκδόσεις· ὥστε, διὰ τῆς πρὸς ταύτας ἐπιμελοῦς παραβολῆς τῶν ἐμπεριχομένων, διακρίναι τὴν ἀλήθειαν, κἀντεῦθεν ἐπανορθῶσαι, ὅσον τὸ ἐφ' ἡμῖν, τὰ προφανέστερα σφάλματα.

Πρώτιστον δὲ παντὸς ἄλλου, λέγομεν ὀλίγα τινα περὶ τῶν Ἑνετίησι κατὰ καιροὺς γενομένων ἐκδόσεων τοῦ Εὐχολογίου. Ἐτυπώθη (τὸ πρῶτον, ὡς οἶμαι) κατὰ τὸ 1526. Ὑστερον δὲ ἐξεδόθη τῷ 1544 καὶ 1545, ἴσως ὑπὸ Ἀνδρέου τοῦ Κουνάδου, τὴν πατρίδα Πελοποννησίου· οὗτινος δαπάνη καὶ τύποις πλείστα ἐξεδόθησαν Ἐκκλησιαστικά τε καὶ ἄλλα, ἐξ ὧν καὶ τὸ σπανιώτατον Τυπικόν (1544). Τῷ δὲ 1550, 1553, 1558 καὶ 1560 ἐξέδωκε Χριστοφόρος ὁ Ζανέττης· καὶ τῷ 1566 Ἀνδρέας Ἰουλιανός. Ἀκολουθῶς δὲ πολλάκις ἀνετυπώθη, οἷον τῷ 1570, 1571, 1580, 1600, 1602, 1616. Ὁσαύτως ἐξεδόθη τῷ 1619 ὑπὸ Ἀντωνίου τοῦ Πινέλλου, διορθῶσαι Νικηφόρου Ἱερομονάχου τοῦ Πασχαλέως. Ἀλλὰ καὶ τῷ 1622, ἐπισπήσαντος Θεοφυλάκτου Ἱερομονάχου τοῦ Ἰζανφουρνάρου, πρὸ οὗ καὶ τινες Εὐχαὶ προσετέθησαν, ὡς αὐτὸς οὗτος μαρτυρεῖ. Τῷ δὲ 1625, 1629, 1638, καὶ 1642 ὑπὸ τε Ἀντωνίου καὶ Ἰωάννου Πέτρου τῶν Πινέλλων· καὶ τέλος τῷ 1720—. Ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων Τυπογράφων, ὁ ἀείμνηστος Νικόλαος ὁ Γλυκὺς ἐξέδωκε τῷ 1691, διορθῶσαι Ἰωάννου Γεροδιακόνου Ἀβραμίου, τοῦ Κρητός· καὶ ἐξῆς πολλάκις. Νικόλαος δὲ ὁ Σάρος τῷ 1740 ἀνετύπωσε, διορθῶσιν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Καγκελλαρίου. Τῷ δὲ 1777 καὶ 1811 ἐκδοθὲν εὐρομεν ὑπὸ Δημητρίου, καὶ Πάνου Θεοδοσίου· ὧν ἡ πρώτη καὶ πασῶν τῶν εἰρημένων ἡ καλλίστη. Ἐξέδωκε τέλος, τῷ 1839, καὶ Φραγκῆσκος ὁ Ἀνδρεώλας, δαπάνη τοῦ φιλογενοῦς Γεωργίου τοῦ Διαμαντίδου—. Ἀλλὰ καὶ τῷ 1799 ἐξεδόθη εἰς 8.<sup>ον</sup> μέγα ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Διδασκάλου Νικοῦ Ἀγιορείτου· τῷ δὲ 1803 ἀνετυπώθη ἐν τῷ ἐκείσε τοῦ Πατρισταρχεῖου. Παραλείπομεν τὴν ἐν Παρισίοις τῷ 1645 λατινιστὶ ἐκδοσιν, περὶ ἧς οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· μᾶλλον δὲ ὅτι τὸ Εὐχολόγιον Ῥωσιστὶ μετέφρασεν ὁ ἀοιδίμος Μητροπολίτης Κιαιθίας καὶ Ἐξαρχος τοῦ Κιαιθίου ἐτύπωσε ἐν τῇ τῆς Κιαιθίας Μονῇ τῷ 1810.

Τούτων οὖν τῶν ἐκδόσεων τὰς ἀρίστας πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες, ἠρξάμεθα τῆς διορθώσεως· καὶ τινῶν μὲν λέξεων τὸ ἐπισφαλές καὶ ἠλλοιωμένον ἐθεραπεύσαμεν, τινῶν δὲ καὶ τὴν ὀλοτελῆ ἔλλειψιν ἀνεπληρώσαμεν. Πλὴν, καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα εἰσέτι ἔμενον, ἔνθα μὲν τὴν σύνταξιν διαφθείροντα, ἔνθα δὲ καὶ τὴν ἔννοιαν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ τῶν Κανόνων τὴν μελωδίαν παρατρέποντα· καθότι αἱ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μάλιστα Βιβλίων ἐκδόσεις, καὶ τοι ἐκ τῶν παλαιότερων, ἐμπορίας χάριν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, γινόμεναι, ἐπομένως δὲ συνεχῶς τε καὶ ἀπαρράλλκτως ἀνατυπωθεῖσαι, ταῦτα σφάλματα πάντως ἔχουσι πάσαι, καὶ τὰς αὐτὰς σχεδὸν παραδρομὰς. Ὅθεν, πρὸς ἐξακρίθωσιν τῶν τοιούτων, ἠναγκάσθημεν τὰ τε διεφθαρμένα παραβαλεῖν, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῶσαι πρὸς τὰ ἐν τῇ τοῦ Ἁγίου Μάρκου Βιβλιοθήκῃ σφύζομενα Χειρόγραφα τοῦ ἱ. καὶ ἱς'. αἰῶνος, περιέχοντα, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰς Νεκρωσίμους Ἀκολουθίας· ἐξαιρέτως δὲ πρὸς ἐπίσημον τοῦ Εὐχολογίου Κώδικα τοῦ ἸΔ'. αἰῶνος, καὶ τοῦτον δὲ, σὺν ἑτέροις πολλοῖς τε καὶ πολυτίμοις, λάφυρον νικητῶν, τῶν εἰς τοὺς αἰδεσιμωτέρους καὶ ἀγιοτέρους τῆς Ἀνατολῆς τόπους εἰσχωρησάντων, ὅπου ἀκέραια ἔτηρουντο καὶ ἀλώθητα τὰ ἱερά τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας τεύχη (\*).

Οὐ τοίνυν τὴν κατὰ τὸ δοκοῦν ἐξουσίαν ἐσφετερισάμεθα τοῦ μεταπλάττειν, μᾶλλον δὲ νοθεύειν τοῦ κειμένου τὴν γνησιότητα (οὐδὲν ἔστιν ἀθαδέστερον καὶ καταγνωστότερον), ἀλλ' αὐτὰ βάσιν ἔσχομεν καὶ ὁδηγόν, τὰ προρρήθέντα χειρόγραφα· ἐξ ὧν, μετὰ λιπαρῆς καὶ εὐσεβοῦς ἐπιμελείας ἡμῶν ἀντιβαλόντων, καὶ τὰ προφανέστατα τῶν ἀμαρτημάτων ἐπανορθωσάντων κατὰ τε τὴν λέξιν, καὶ τὴν σύνταξιν, καὶ τὸν ῥυθμὸν, ἄλλα τε, καὶ τὰ περὶ στίξιν καὶ ὀρθογραφίαν, εἰς τὴν ἀρχαίαν καλλονὴν καὶ ἀκεραιότητα τὸ κείμενον, ὡς ἐφικτὸν, ἐπανήχθη. Περὶ δὲ τυπικῆς διατάξεως, ἢ καὶ ἀναγνωσμάτων οὐσιωδῶν, εἴπου εὐρέθησαν παραλλαγῆι (τὰ γὰρ χειρόγραφα πρὸς τὰ ἐκδοσμένα πολλάκις πολλαχῶς διέστηκε), ταύτας μόνον πρὸς τὴν ὄψιν τῆς σελίδος ὑπετάξαμεν, μηδὲν ἐγκαταχωρῆσαι τολμήσαντες. Τῶν δ' ἄλλων, ἐπεὶ τινα μὲν πλείω, ἢ τῶν τετυπωμένων ἐνίοτε ἀπαντῶνται, τινα δὲ καὶ ἐλάττω, ἢ καὶ διαφόρως ὁπωσοῦν

\* ὁ λόγος, χειρόγραφον Εὐχολογίου ἦν ποτὲ κτήμα τῆς ἐν τῇ Μονῇ τῆς Ἁγίας Σπηλιότισσας, ὡς ἐκ τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ δὴλον. Ἔστι δὲ εἰς χάρτην· σύγκειται δ' ἐκ φύλλων ἑξήκοντος κομφῶς τε ἀμα καὶ εὐκρινῶς γεγραμμένων, φέρον ἐπιγραφὰς καὶ τὸ τυπικόν. Καὶ Πίνακα μὲν ἔχει τῆς σελίδος τοῦ ὀγδοῦ φύλλου, ὑπὲρ χειρὸς ἀναρχοῦ τοῦ Καλαματιανοῦ.

δ.

ἔχοντα, παρλίπομεν τὴν ὑπόμνησιν, εἰδότες, ὅτι ἡ τῶν Ἱερῶν Βίβλων διόρθωσίς τε καὶ μεταρρύθμισις, μᾶλλον δὲ τοῦ τῶσάυτην ὕλην ἐμπερικλείοντος Εὐχολογίου, οὐχ ἡμέτερον, ἀλλὰ μόνον τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἔργον.

Ἐπὶ τούτοις δὲ, ἡ τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ Ἀκολουθία ἐκ τοῦ Μηναίου, πρὸς τὸ σύμφωνον, ἐτυπώθη· εἰσαύτως ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἡ τῆς Γουγκλισίας Ἀκολουθία, καὶ ἐκ τοῦ Ὁρολογίου ὁ Παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου Κανὼν. Ἐν δὲ τῷ τέλει καὶ Πίνακα προσεθήκαμεν εὐμεθόδως πῶς ἀναταχθέντα, ὅπως ἔχοιεν οἱ μεταχειριζόμενοι τὰ παρ' αὐτῶν ζητούμενα ῥαδίως εὐρεῖν.

Οὕτω, τέλος, τῶν πολλῶν σφαλμάτων ἐκαθαρθεῖσα, καὶ, τὸ κατὰ δύναμιν, ἐξακριβωθείσα, ἡ παροῦσα Ἱερά Βίβλος ἀνατετύπεται· οὐ μὲν τοι ἀκριβῆς τε κατὰ πάντα καὶ ἀνελλιπής, ἀλλ' οὖν ἀπασῶν τῶν προτέρων ἐκδόσεων ἡ ἐπιμελεστέρα τε καὶ ὀρθοτέρα.

Ἐνετίησι, τῇ  $\frac{\alpha.}{13}$  Νοεμβρίου, αὐν'.

Ἰωάννης ὁ Βελούδης.



# Δ Ι Α Τ Α Ξ Ι Σ

## ΤΗΣ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Η Τ Ο Ι

Πώς ὑπηρετεῖ ὁ Διάκονος μετὰ τοῦ Ἱερέως, ἐν τε τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ τε, καὶ τῇ Λειτουργίᾳ·

ΣΥΝΤΕΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ, ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ.



Ἰστέον, ὅτι ὁ Διάκονος οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνδύεται ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, καὶ τῷ Ὁρθρῷ, εἰμὴ ἐν τοῖς Ἑσπερινοῖς τῶν Σαββάτων, καὶ τοῖς Ὁρθροῖς τῶν Κυριακῶν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ. Ὁμοίως ἐν τοῖς Ἑσπερινοῖς, καὶ τοῖς Ὁρθροῖς τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν, καὶ Θεομητορικῶν. Ὡσαύτως ἐνδύεται καὶ ἐν τῶν Ἑσπερινοῖς, καὶ ταῖς Προηγιασμέναις τῆς ἀγίας καὶ μερακιοστῆς· καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς γένιας τῶν ἀγίων Παθῶν, καὶ ἀπαξιαπλῶς, εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς ἐχοντας Εἰσοδον. Ὁμοίως καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, οὓς ψάλλεται μεγάλη Δοξολογία, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἐπιφανείας τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, εἴπερ βούλη-

ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ ΜΕΓΑ  
ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΑΓΡΥΠΝΙΑΣ.

Τοῦ καιροῦ ἐπιστάντος, τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ δηλονότι, ἀπέρχεται ὁ Ἱερεὺς σὺν τῷ Διακόνῳ, καὶ ποιῶσι Μετανοίας γ'. εἰς τὴν Εἰκόνα τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, πάντων τῶν Ἀδελφῶν καθημένων· ὁμοίως ποιῶσι καὶ εἰς τὴν τῆς Θεοτόκου Εἰκόνα Μετανοίας γ', εἰς τὴν μέσσην μίαν, καὶ εἰς τοὺς Χορούς πρὸς μίαν. Ἐῖτα εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἱερατεῖον. Καὶ λαβῶν τὸ Στοιχάριον αὐτοῦ ὁ Διακόνος, καὶ τὸ Ὠράριον, καὶ προσκυνήσας κατὰ ἀνατολὰς γ', προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ, καὶ φησιν· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ Στοιχάριον σὺν τῷ Ὠραρίῳ. Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ αὐτὰ, λέγων· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἐῖτα ἐνδύεται ἐκάτερος τὰς οἰκείας στολὰς. Τοῦτο νῦν οὐχ οὕτω γίνεται, ἀλλ' ὁ Ἱερεὺς μόνος προσκυνεῖ, καὶ μόνος ἐνδύεται Ἐπιτραχήλιον, καὶ Φελόνιον, καὶ ἄρχεται θυμιᾶν, Ἀνάγνωστος, ἢ Εὐταξίου τὴν λαμπάδα κατέχοντος, καὶ τὸ, **Κελεύσατε**, ἐκφωνήσαντος. Καὶ προπορευομένου αὐτοῦ μετὰ λαμπάδος, θυμιᾷ ὁ Ἱερεὺς τὸν Ναὸν ἅπαντα, ὡς σύνθητες, ἐκ τῶν θυρῶν ἐξερχόμενος· καὶ ἐκφωνήσαντος τοῦ Εὐταξίου ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν τὸ, **Κελεύσατε**, πάντες ἀνίστανται. Θυμιάσας δὲ ὁ Ἱερεὺς τὸν Ναὸν ἅπαντα, ἐξέρχεται καὶ εἰς τὸν Νάρθηκα· καὶ θυμιάσας καὶ κείσε, εἰσέρχεται διὰ τῶν ὠραίων Πυλῶν, καὶ ἐκφωνεῖ μετὰ μέλους τὸ, **Κύριε εὐλόγησον**. Καὶ θυμιάσας πάλιν τῆς ἁγίας Εἰκόνας, εἰσέρχεται διὰ τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ θυμιᾶν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἐκφωνεῖ· **Δόξα τῇ ἁγίᾳ, καὶ ὁμοουσίῳ, καὶ ζωοποιῷ, καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**. Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, ὁ Προεστῶς, ἢ ὁ ταχθεὶς Μοναχός, ψάλλει τὸν Προσимиакόν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλείσας τὰ ἅγια Θύρια, ἵσταται ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος. Ὅταν δὲ ἄρξῃται ψάλλειν τὸ, **Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα**, ἐξέρχεται μετὰ τοῦ Κανονάρχου, καὶ ποιῶσι μετάνοιαν εἰς τὴν μέσσην μίαν, καὶ οὕτως ἀπέρχεται ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸν ἴδιον τόπον· ὁ δὲ Κανονάρχης λέγει τοὺς Στίχους, ἵσταμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἁγίου ὄρους·

ψάλλωσι τὸ, Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας, ἀπέρχεται ὁ Ἱερεὺς,  
 καὶ λέγει τὰς εὐχὰς τοῦ Λυχνικοῦ, ἰστάμενος ἀσκειπὴς ἔμ-  
 προσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν· καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν, λέ-  
 γει τὴν μεγάλην Συναπτὴν. Ὁ δὲ Διάκονος ἐνδύεται εἰς τὸ  
 γ'. Ἀντίφωνον τοῦ Ψαλτηρίου, καὶ λέγει τὴν μικρὰν Συναπτὴν·  
 εἰδὲ μὴ ἔστι Στιχολογία, ἐνδύεται, τοῦ Προοιμιακοῦ λεγομένη,  
 καὶ λέγει τὴν μεγάλην Συναπτὴν· Ταῦτα μὲν οὕτω γίνεται,  
 Ἀγρυπνίας οὔσης· εἰδὲ μὴ ἔστιν Ἀγρυπνία, οὐδὲν τοιοῦτο  
 γίνεται· οὔτε μετανοίας ποιῶσιν, οὔτε θυμῷ πρῶτον ὁ Ἱε-  
 ρεὺς, οὔτε τὰ ἅγια Θύρια ἀνοίγονται· ἀλλ' ἰστάμενος ἔμπρο-  
 σθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν ἀσκειπὴς, ἐνδεδυμένος Ἐπιτραχήλιον,  
 ἐκφωνεῖ, τὸ, **Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ,  
 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.** Καὶ ὁ Προεστῶς, ἢ ὁ ταχ-  
 θείς Μοναχὸς, λέγει τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν, χύμα· καὶ  
 λέγει ὁ Ἱερεὺς τὰς Εὐχὰς τοῦ Λυχνικοῦ. Μετὰ δὲ τὴν συμ-  
 πλήρωσιν, λέγει ὁ Ἱερεὺς, ἢ ὁ Διάκονος, ἰστάμενος ἐν τῷ  
 συνήθει τόπῳ, τὴν μεγάλην Συναπτὴν, τὸ, **Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυ-  
 ρίου δεηθῶμεν· καὶ τὰ λοιπά.** Ἰστέον, ὅτι τὰ ἅγια Θύρια οὐδέ-  
 ποτε ἀνοίγονται, εἰμὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μεγάλου Ἐσπερινοῦ,  
 ὅτε θυμῷ μόνον ὁ Ἱερεὺς, εἰς τὰς Εἰσόδους πάσας, ἤγουν τῶν  
 Ἐσπερινῶν, τῆς Λειτουργίας, καὶ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Ὡς-  
 αὐτως ἀνοίγεται καὶ ἀπὸ τοῦ, **Οἱ Κατηχούμενοι προέλθετε,**  
**μέχρι συμπληρώσεως τῆς Δείας Λειτουργίας.** Ἰστέον ὅτι, εἰμὴ  
 φέρῃ ὁ Διάκονος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἐσπερινοῦ, ἐνδύεται  
 ψάλλομένου τοῦ γ'. Ἀντιφώνου τοῦ Ψαλτηρίου, εἰ ἔστι Στιχολο-  
 γία· εἰ δὲ μὴ, τοῦ Προοιμιακοῦ ψάλλομένου, ὡς εἴρηται· ἐνδύε-  
 ται δὲ οὕτω. Ποιεῖ μετάνοιαν τῷ Προεστῶτι, καὶ εἰσέρχεται  
 διὰ τῆς πλαγίας εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, ἐνθα εὐρίσκει τὸν Ἱερεῶν  
 ἰστάμενον· προέρχεται γὰρ οὗτος. Καὶ λαβὼν τὸ Στοιχαριον  
 αὐτοῦ ὁ Διάκονος, προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ, καὶ φησιν· **Εὐλό-  
 γησον, Δέσποτα, τὸ Στοιχαριον σὺν τῷ Ὠραρίῳ.** Ὁ δὲ Ἱερεὺς  
 εὐλεγεῖ αὐτὰ, λέγων· **Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν,  
 καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.** Καὶ οὕτως ἐνδυσά-  
 μενος αὐτὰ ὁ Διάκονος, πληρωθείσης τῆς Στιχολογίας, ἐξέρ-  
 χεται, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, καὶ εὐρίσκει τὸν Ἱερεῶν

Συναπτήν, τό, "Ἐτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν·  
 καὶ τὰ λοιπὰ· καὶ ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· "Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ  
 σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς,  
 καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς  
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Καὶ οὕτω ψάλλεται τό, Κύριε ἐκέ-  
 κραξα· οὐ ψαλλομένου, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν Θυματὸν, καὶ  
 θυμίαμα βαλὼν, πρόσσεισι τῷ Ἱερεῖ, ἐντὸς ὄντι καὶ αὐτῷ τοῦ  
 ἁγίου Βήματος, καὶ φησιν· **Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμίαμα.**  
 Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ αὐτό, λέγων· **Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν**  
**πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.** Καὶ  
 θυμῶ· ὁ Διάκονος τότε Ἱερατεῖον, καὶ τὸν Ναὸν ἅπαντα·  
 καὶ ὑποστρέψας, τίθησι τὸν Θυματὸν, καὶ περιμένει ἐκεῖσε.  
 Ὅταν δὲ ψάλλωσι τό, **Δόξα, καὶ νῦν,** εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς, καὶ  
 ἐνδύεται Ἐπιτραχήλιον, καὶ Φελόνιον, καὶ γίνεται Εἴσοδος·  
 ὅτε, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν Θυματὸν, καὶ θυμίαμα βαλὼν,  
 καὶ αἰτήσας εὐλογίαν, ὡς εἶπομεν, ἐξέρχεται ἅμα τῷ Ἱερεῖ  
 διὰ τοῦ βορείου κλίτους· καὶ ἀνοιγομένων τῶν ἁγίων Θυρῶν,  
 καὶ προπορευομένων Ἀναγνωστῶν δύο μετὰ λαμπάδων, καὶ  
 μετ' αὐτοὺς τοῦ Διακόνου μετὰ τοῦ Θυματοῦ, ἐξέρχεται ὀπι-  
 σθεν καὶ ὁ Ἱερεὺς, νεχαλασμένον ἔχων τὸ Φελόνιον, καὶ ἀ-  
 πέρχονται εἰς τὸν συνήθη τόπον· ἐνθα οἱ μὲν Ἀναγνώσται τι-  
 θεάσι τὰ Μανουαλία εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ παρ' ἐκάτερα τὰ  
 μέρη· ὁ δὲ Ἱερεὺς ἵσταται καταντικρὺ τῶν ἁγίων Θυρῶν· ἵ-  
 σταται δὲ καὶ ὁ Διάκονος ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἱερέως μικρὸν ἐκ  
 πλογίου· καὶ κύψας μικρὸν, κρατῶν καὶ τὸ Ὠραρίον αὐτοῦ  
 τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρὸς, λέγει μυστικῶς, ὅσον  
 μόνον ἀκούειν τὸν Ἱερέα· **Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.** Ὁ δὲ Ἱερεὺς  
 λέγει μυστικῶς τὴν Εὐχὴν ταύτην· **Ἐσπέρας, καὶ πρωΐ, καὶ**  
**μεσημβρίας, κτλ. καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν, ἀνίστανται, καὶ λέγει**  
**ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα, δεικνύων ἅμα καὶ πρὸς ἀνατολὰς**  
**μετὰ τοῦ Ὠραρίου, κρατῶν αὐτὸ τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δε-**  
**ξιᾶς χειρὸς· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν Εἴσοδον· καὶ ὁ**  
**Ἱερεὺς εὐλογεῖ κατὰ ἀνατολὰς, λέγων· Εὐλογημένη ἡ Εἴσοδος**  
**τῶν Ἀγίων σε, Κύριε.** Ἐῖτα ὁ Διάκονος ἀπερχεται, καὶ θυμῶ  
 τὴν ἁγίαν Εἴσοδα, τὴν εἰς τὸ στασείδιον τοῦ Προεστῶτος, καὶ

αὐτὸν τὸν Προεστῶτα, καὶ πάλιν ἴσταται, ἐν ᾧ τόπῳ πρότερον ἴστατο, περιμένων τὴν τοῦ Στίχου ἐμπλήρωσιν. Πληρωθέντος δὲ, ἔρχεται ὁ Διάκονος εἰς τὸ μέσον, καὶ χαρίζας Σταυρὸν μετὰ τῆς Θυμιατοῦ, ἐκφωνεῖ· **Σοφία, ὀρθοί.** Καὶ εὐθύς ὁ μὲν Προεστῶς, ἢ ὁ ταχθεὶς Μοναχὸς, ψάλλει τὸ, **Φῶς ἰλαρόν·** Οἱ δὲ Ἀναγνώσαι, αἶροντες πάλιν τὰς λαμπάδας, προπορεύονται μέχρι τῶν ἁγίων Θυρῶν. Ὁ δὲ Διάκονος εἰσελθὼν ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος, θυμιά τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, προσκυνήσας ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν, καὶ ἀσπασάμενος αὐτάς, εἰσέρχεται, καὶ κλείονται τὰ ἅγια Θύρια· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ, **Φῶς ἰλαρόν·** ψάλλεται τὸ Προκειμένον τῆς ἡμέρας· οὗ πληρωθέντος, (εἰ ἔστιν Ἀναγνώσματα) λέγει ὁ Διάκονος· **Πρόσχωμεν·** καὶ πάλιν ὁ αὐτός· **Σοφία, πρόσχωμεν·** καὶ ἐξῆς τὰ Ἀναγνώσματα· εἰ δὲ οὐκ ἔστιν, εὐθύς μετὰ τὸ Προκειμένον, ὁ Διάκονος ἐξελθὼν, καὶ σταθεὶς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει· **Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν, καὶ τὰ λοιπὰ·** καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, λέγει ὁ Προεστῶς τὸ, **Καταξίωσον, Κύριε.** Εἶτα ὁ Διάκονος τὸ, **Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν,** κτλ. Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν, λέγει ὁ Ἱερεὺς· **Εἰρήνη πᾶσι·** ὁ Διάκονος· **Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν·** καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν **Εὐχὴν·** **Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοῦς·** καὶ ἐκφωνεῖ· **Εἶη τὸ κράτος τῆς Βασιλείαν σου εὐλογημένον.** Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, ψάλλονται τὰ Στιχηρὰ τῆς Λιτῆς ὧν ψαλλομένων, εἰσελθὼν ὁ Διάκονος, καὶ λαβὼν τὸν Θυμιατὸν, καὶ θυμίαμα βαλὼν, καὶ αἰτήσας εὐλογίαν συνήθως, ἐξέρχεται ἅμα τῷ Ἱερεὶ διὰ τοῦ βορείου μέρους, κεκλεισμένων οὐσῶν τῶν ἁγίων Θυρῶν, καὶ προπορευομένων τῶν λαμπάδων· καὶ διελθόντες διὰ τῶν ὠραίων πυλῶν, καὶ μετ' αὐτοὺς πάντες οἱ Ἀδελφοί, ἴστανται ἐν τῷ Νάρθηκι· ψαλλόντων δὲ τῶν Ἀδελφῶν, ὁ Διάκονος θυμιά πάντας συνήθως. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῶν Στιχηρῶν, σταὶς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει· **Σῶσον, ὁ Θεὸς, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, ἄχρι τέλους·** καὶ ψάλλεται τὸ, **Κύριε ἐλέησον γ'·** εἶτα πάλιν λέγει· **Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβεσάτων, καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων·** καὶ

ψάλλεται τὸ, Κύριε ἐλέησον γ'. Καὶ πόλιν λέγει· Ἔτι δέομεθα ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ δούλου τῆ Θεοῦ (τοῦ δεῖνος) Γερομονάχου, καὶ πόσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητος· καὶ ταῖς λοιπὰς δύο αἰτήσεις· τὴν, Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν Μοῆν ταύτην· καὶ τὴν, Ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Χριστιανῶν Ὀρθοδόξων· εἴθ' οὕτω λέγει ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι· ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν· καὶ ὁ Ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς δυσμὰς, ἵσταμένου τοῦ Διακόνου ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, κρατοῦντος τὸ Ὠράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς αὐτῆ, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως· **Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.** Καὶ ψαλλομένων τῶν Ἀποστίχων, προπορευομένων τῶν λαμπάδων, εἰσέρχονται πάντες ἐν τῷ Ναῷ· καὶ τὰ μὲν Μανουῶλια τίθενται παρ' ἐκάτερα τοῦ προευτρεπίσθεντος τέτραποδίου, ἐν ᾧ κεῖται μετὰ σίτου καὶ πέντε Ἄρτων δίσκος, ὧν ἔχομεν ἔθος προσφέρειν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· παρ' ἐκάτερα δὲ τοῦ δίσκου, ἀγγεῖα δύο μεσῶ, τὸ μὲν οἴνου, τὸ δὲ ἐλαίου· κεῖται δὲ, ὁ μὲν οἶνος, ἐξ ἀριστερῶν, τὸ δὲ ἔλαιον, ἐκ δεξιῶν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διακόνῳ ἵστανται ἔσωθεν τῶν ὠραίων Πυλῶν· πληρωθέντων οὖν τῶν Ἀποστίχων, λέγεται τὸ, **Νῦν ἀπολύεις,** καὶ τὸ Τρισάγιον, καὶ μετὰ τὸ, **Πάτερ ἡμῶν,** ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· **Ὅτι σου ἐστὶν ἡ Βασιλεία·** καὶ ψάλλεται τὸ Ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ Θεοτοκίον, εἰ μὲν ἐστὶ Κυριακὴ· εἰ δὲ Ἀγίου μνήμη μεγάλη, τὸ Ἀπολυτικίον τοῦ Ἀγίου ἐκ δευτέρου, καὶ τὸ Θεοτοκίον· εἰ δὲ Δεσποτικὴ Ἑορτὴ, ἢ Θεομητορικὴ, τὸ τῆς Ἑορτῆς, ἐκ τρίτου. Ψαλλομένου οὖν τοῦ τελευταίου Ἀπολυτικίου μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς, ὁ Διάκονος, πρότερον εὐλογίαν αἰτήσας ἐπὶ τῷ θυμιαματι παρὰ τοῦ Ἱερέως, καὶ λαβῶν, θυμιακὴν κύκλωθεν τοὺς Ἄρτους σταυροειδῶς, εἶτα τὸν Ἠγούμενον, καὶ πάλιν τοὺς Ἄρτους ἔμπροσθεν μόνον· πλησιασάντος δὲ τοῦ Ἱερέως, ἵσταται παρὰ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ μέρος ὁ Διάκονος, κρατῶν τῇ μὲν ἀριστερῇ χειρὶ τὸν θυμιακόν, τοῖς δὲ τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς τὸ Ὠράριον· καὶ πληρωθέντος τοῦ Ἀπολυτικίου, δεικνύων μετὰ τοῦ Ὠραρίου τοὺς πέντε Ἄρτους λέγει· **Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν**· Ὁ δὲ βαρυσήτην Ἐπίσκοπον



Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε Ἄρτους· καὶ λεγομένου παρὰ τῶν Ἀδελφῶν τοῦ, Εὐλογήσω τὸν Κύριον, εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διακόνῳ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα· λέγουσι δὲ τὸν Ψαλμὸν οἱ Ἀδελφοὶ μέχρι τοῦ, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ· ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐνδοθεν τοῦ ἁγίου Βήματος ἐκφωνεῖ· Εὐλογία Κυρίου, καὶ ἔλευσ αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· καὶ οὕτως ἐκδύονται τὰς ἱερατικὰς στολαίς, καὶ ἐξέρχονται· καὶ τιθεμένης Ἀναγνώσεως, λέγει ὁ Ἱερεὺς· Δί' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν. Εἰ μὲν τοι εἴ ἔχει Ἀγρυπνίαν, μετὰ τὴν τῶν Ἀποστίχων συμπλήρωσιν, ὁ μὲν Ἱερεὺς εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος, καὶ μετὰ τὸ Ἑρισάγιον, ἐκφωνεῖ· Ὅτι σπυρῆ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα· καὶ ψάλλεται τὸ Ἀπολυτίκιον· ὁ δὲ Διάκονος μετὰ τοῦτο, ἔξωθεν ἱσταμένος, ἐκφωνεῖ· Εὐλόγησον· καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐνδοθεν· Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· καὶ ψάλλουσι τὸ, Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Βασιλεῖς· καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει ἡσύχῳ φωνῇ· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς· οἱ Ἀδελφοί· Ἦν τιμιωτέραν· καὶ πάλιν ὁ Ἱερεὺς ἡσύχως· Δόξα σοι, ὁ Θεὸς, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι· καὶ λέγουσιν οἱ Ἀδελφοί, Δόξα, καὶ νῦν· Κύριε, εὐλόγησον. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἀνοίξας τὰ ἅγια Θύρια, χαλάσας τε τὸ Φελόνιον, ἱσταμένου τοῦ Διακόνου ἔξωθεν ἐκ δεξιῶν, καὶ τὸ Ὠρᾶριον κρατοῦντος συνήθως, λέγει τὴν Ἀπόλυσιν ταύτην· Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι, καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος. Εἰ δὲ Δεσποτικὴ Ἑορτὴ ἐστὶ, ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν καταλληλῶς τῇ Ἑορτῇ· εἰ δὲ μεγάλου τινὸς Ἁγίου μνήμη, ἐκφωνεῖ ἐν τῇ Ἀπολύσει καὶ τὸ τοῦ Ἁγίου ὄνομα. Εἰ μὲν τοι ἐστὶ Λιτῆ, μετὰ τὴν Ἀπόλυσιν, λαθῶν ὁ Διάκονος τὸν Θυμιχτόν, ἐξέρχεται ἅμα τῷ Ἱερεὶ εἰς τὸν Νάρθηκα, λαμπαδίων προπορευομένων, καὶ γίνεται ἀπαράλλακτως, καθὼς προεγράφη ἐν τῷ μεγάλῳ Ἡσπερινῷ ἐν τῇ Ἱστορικῇ Βιβλιοθήκῃ Σάμου

## ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ.

Εἰ μὲν ἔστιν Ἀγρυπνία, μετὰ τὸ τέλος τῆς Ἀναγνώσεως, εὐθύς ὁ Προεσῶς, ἢ ὁ ταχθεὶς Μοναχὸς, λέγει τὸν Ἐξάψαλμον εἰδὲ μὴ ἔστιν Ἀγρυπνία, ἔστι δὲ Κυριακὴ, ψάλλεται ὁ Τρισάδικος Κανὼν, καὶ εἰς τὸ τέλος, τὸ "Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς. Ἰστέον, ὅτι ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ, ἔξω τῶν ἁγίων Θυρῶν γίνεται ἡ μεγάλη Ἐκτενὴς καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἰσταίμενος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν, ποιεῖ Ἐκτενῆ μεγάλην Ὑπὲρ τῆ διαφυλαχθῆναι τὴν Πόλιν (ἢ τὴν Μοῆν) ταύτην καὶ ψάλλεται τὸ, Κύριε ἐλέησον μ', καὶ γίνεται Ἀπόλυσις, καὶ τίθεται Ἀνάγνωσις. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι, καὶ βαλὼν Ἐπιτραχήλιον, καὶ ἀνοιξάς τὸ Βημόθυρον μόνον, ἐκφωνεῖ Ἐὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων καὶ ψάλλεται τὸ Τρισάγιον, καὶ οἱ συνήθεις Ψαλμοὶ, καὶ πάλιν τὸ Τρισάγιον· ὁ δὲ Ἱερεὺς θυμιᾷ, τούτων ψαλλομένων, τότε Ἱερατεῖον, καὶ τὸν Ναὸν ἅπαντα, ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ βαρεῖθ κλίτους, καὶ τοὺς Ἀδελφοὺς καὶ τὸν Νάρθηκα· ἐκφωνεῖ δὲ καὶ εἰς τὰ δύο Τρισάγια, μετὰ τῶ, Πάτερ ἡμῶν, τὸ, Ὅτι σου ἔστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις. Ὁφείλοισι δὲ ἔχειν ἀκρίθειαν οἱ ψάλλοντες, καὶ ὁ θυμιῶν, ἵνα, ὅταν λέγῃ τὰς Ἐκφωνήσεις, εὐρίσκηται ἔμπροσθεν τῆς Εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ. Μετὰ δὲ τὸ θυμιάσαι ἅπαντα τὸν Ναὸν, πληρωθῆναι τε καὶ τὰ συνήθως ψαλλόμενα Τροπάρια, ἔνδοθεν τοῦ ἁγίου Βήματος ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς τὸ, Δόξα τῇ ἁγίᾳ, καὶ ὁμοουσίῳ, καὶ ζωοποιῷ, καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι· καὶ εὐθύς ὁ Προεσῶς, ἢ ὁ ταχθεὶς Μοναχὸς, λέγει τὸν Ἐξάψαλμον. Ὅταν δὲ ἀρξῆται τῆ, Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μῆ, ἐξέρχεται ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν ἀσκεπῆς, καὶ λέγει μυστικῶς τὰς ἑωθινὰς Εὐχαίς. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ἐξάψαλμου, λέγει τὴν μεγάλην Συναπτὴν καὶ οὕτω ψάλλεται τὸ, Θεὸς Κύριος, καὶ ἡ λοιπὴ Ἀκολουθία, ὡς σύνθητες· εἰς ἑνὸς δὲ ἐκάστου συμπλήρωσιν Καθίσματος, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς μικρὰν Συναπτὴν, καὶ ἐκφωνεῖ, εἰς μὲν τὸ πρῶτον Κάθισμα, Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σὺ ἔστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις· εἰς δὲ τὸ δεύτερον, Ὅτι σου

ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις· μετὰ δὲ τὸν Πολυέλεον, ἢ τὸν Ἀμωμον· Ὅτι εὐλόγηται, καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς Ὄνομά σου.

Τῶν δὲ Ἀναβαθμῶν ψαλλομένων, εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διακόνῳ ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος, καὶ εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως τὸ Στοιχάριον, ἐνδύεται τοῦτο ὁ Διάκονος συνήθως ὁμοίως καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐνδύεται Ἐπιτραχήλιον καὶ Φελόνιον. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν Ἀντιφώνων, ψάλλεται τὸ Προκείμενον τῆς Ἑορτῆς, ἢ τῆς Κυριακῆς· καὶ μετὰ τοῦτο λέγει ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· καὶ ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν Ἁγίοις ἐπαναπαύη, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· καὶ ψάλλεται τὸ, Πᾶσα πνοή· καὶ ὁ Διάκονος· Σοφία, ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Ὁ δὲ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι. Καὶ εὐθὺς ἐπιφέρει Ἐκ τοῦ κατὰ (τὸν δε) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα· καὶ ὁ Λαὸς· Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι· ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν. καὶ ἀναγινώσκει ὁ Ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον. Οὐ πληρωθέντος, ὁ Προεστὴς, ἢ ὁ ταχθεὶς Μοναχὸς, λέγει τὸ· Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι (εἰ ἔστι Κυριακὴ δηλονότι), καὶ ψάλλουσιν οἱ Ἀδελφοὶ τὸν Πεντηκοστὸν μετὰ μέλους. Ὁ δὲ Ἱερεὺς χαλασας τὸ Φελόνιον, καὶ βαστάζων τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἔμπροσθεν τοῦ στήθους, ἐξέρχεται, καὶ ἵσταται εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, καὶ ὁ Ἀναγνώστης, ἢ ὁ Εὐταξίας, ἵσταται δεξιόθεν αὐτῷ, κατέχων Μανθάλιον μετὰ λαμπάδος ἡμένης, καὶ γίνεται ὁ Ἀσπασμὸς τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ παρὰ τῶν Ἀδελφῶν συνήθως. Ἐν ἄλλῃ δὲ Ἑορτῇ οὐ γίνεται ὁ Ἀσπασμὸς, εἰμὴ μόνον ἐν Κυριακῇ· οὐ πληρωθέντος, ψάλλονται τὰ συνήθη Ἰροπάρια. Καὶ ἐξερχόμενος ὁ Διάκονος, ἵσταται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, καὶ λέγει μεγαλοφώνως· Σῶσον, ὁ Θεὸς, τὸν Λαόν σου. κ.τ.λ. (Ὅρα ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ἐσπερινῷ Σελ. 20). Καὶ ψάλλεται τὸ, Κύριε ἐλέησον ἱβ'. καὶ οὕτως ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· Ἐλέει, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλονητοῦ, κ.τ.λ.

Τῶν δὲ Κανόνων ψαλλομένων, ὁ μὲν Ἱερεὺς ἐξέρχεται, καὶ ἵσταται ἐν τῷ δεξιῷ Χορῷ, εἰς τὸν συνήθη τόπον. Ὁ δὲ Διάκονος, λαθὼν πρότερον εὐλογίαν ἐπὶ τῷ θυμιάματι. θυμιά

πρῶτον τὸ Ἱερατεῖον ἅπαν· εἶτα ἐξέρχεται διὰ τοῦ βορείου κλίτης, καὶ χαράττει Σταυρὸν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν· καὶ θυμιᾷ, πρῶτον τὰς εἰκόνας, τὰς ἐν τῷ δεξιῷ μέρει ἱσταμένας, πάσας, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν Ἅγιον τῆς Μονῆς, καὶ χαράξας ἐν αὐτῷ Σταυρὸν, στρέφεται πρὸς δυσμὰς· καὶ σταῖς ἐν τῷ μέσῳ τῆ Ναοῦ, χαράττει Σταυρὸν, καὶ ἀπέρχεται, καὶ θυμιᾷ πρῶτον τὴν εἰκόνα, τὴν εἰς τὸ στασείδιον τοῦ Προεστῶτος ἱσταμένην, εἶτα τὸν Προεστῶτα, καὶ καθεξῆς τοὺς Ἀδελφούς τοῦ δεξιοῦ Χοροῦ. Μετὰ δὲ τὸ θυμιᾶσαι πάντα τοὺς ἐν αὐτῷ, ἱσταται εἰς τὸ μέσον τοῦ Χοροῦ, καὶ βλέπων πρὸς νότον, ποιεῖ Σταυρὸν· θυμιῶν δὲ, προσκυνεῖται παρ' ὧν θυμιᾷ, καὶ ἀντιπροσκυνεῖ μικρὸν. Μετὰ δὲ τὸ ποιῆσαι τὸν Σταυρὸν, ἀπέρχεται εἰς τὸν ἀριστερὸν Χορὸν, καὶ θυμιᾶσας καὶ κει τὰς ἁγίας εἰκόνας, θυμιᾷ καὶ τοὺς Ἀδελφούς, ἄνωθεν ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν εἰκόνων, καὶ ἀπερχόμενος ὡς πρὸς τὰς ὠραίας πύλας, προσκυνούμενος ὁμοίως, καὶ ἀντιπροσκυνῶν μικρὸν. Πληρώσας δὲ καὶ κεινον τὸν Χορὸν, πάλιν ἱσταται εἰς τὸ μέσον, βλέπων πρὸς ἄρκτον, καὶ ποιῶν Σταυρὸν, ἐξέρχεται εἰς τὸν Νάρθηκα· καὶ θυμιᾶσας καὶ κεισε πάντα, εἰσέρχεται διὰ τῶν ὠραίων Πυλῶν· καὶ χαράξας Σταυρὸν κατὰ ἀνατολὰς, θυμιᾷ τὸν Προεστῶτα· καὶ πάλιν εἰς τὸ μέσον χαράττει Σταυρὸν, καὶ θυμιᾶσας τὰς ἁγίας εἰκόνας, εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερατεῖον, καὶ ἀποτίθησι τὸν θυμιατὸν· ἐξερχόμενος δὲ, προσκυνεῖ μικρὸν τὸν Προεστῶτα μακρόθεν, καὶ ἱσταται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ.

Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς γ'. Ὁδῆς, λέγει ὁ Διάκονος· Ἐτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, κ.τ.λ. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης. κ.τ.λ. Καὶ ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπεμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰώνων. Καὶ μετὰ τὴν ἐκτενῆ, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς ἐκτενῆ μικράν, ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν ἀσκεπῆς, καὶ ἐκφωνῶν· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, κ.τ.λ. Εἰς δὲ τὴν ὁγδόην, ποιεῖ μετὰ

νοϊαν ὁ Ἱερεὺς μετὰ τοῦ Διακόνου τῷ Προεστῶτι, καὶ εἰσέρχονται ἐντὸς τοῦ Βήματος, καὶ ἐνδύονται συνήθως. Τῆς δὲ ὀγδόης πληρωθείσης, ψάλλει ὁ Διάκονος μεγαλοφώνως· Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνωμεν. Καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα· εἰ δὲ μὴ, ψάλλει τὴν ἀρχὴν τοῦ Εἰρμού τῆς Δ'. Ὡδῆς τῆς Ἑορτῆς· καὶ οὕτως ἐξερχόμενος ὁ Ἱερεὺς, ἵσταται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ. Ὁ δὲ Διάκονος θυμιᾷ πάντας συνήθως, καὶ ὑποστρέψας, ἵσταται ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ. Μετὰ δὲ τὴν Δ', ποιεῖ ὁ Διάκονος μικρὰν Συναπτὴν· καὶ ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυναμίεις τῶν οὐρανῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, κτλ. Τῆς δὲ Δοξολογίας ἀρχομένης, εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος. Ὁ δὲ Διάκονος, ταύτης πληρωθείσης, λέγει· Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ· καὶ τὰ λοιπά· καὶ εὐθὺς λέγει ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν· καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν μυστικῶς· Κύριε ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν κτλ., καὶ ἐκφωνεῖ· Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν, καὶ σώζειν ἡμᾶς, Χριστέ ὁ Θεός· Ὁ Διάκονος· Σοφία· Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· καὶ ψάλλεται τὸ, Στερεώσαι ὁ Θεὸς τοὺς Βασιλεῖς· Ὁ Ἱερεὺς· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς· καὶ ψάλλεται ἡ Τιμιωτέρα· εἶτα πάλιν λέγει· Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι· καὶ γίνεται Ἀπόλυσις· εἰ μὲν ἐστὶ Κυριακὴ, Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτῆ Μητρὸς, τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τοῦ Ἁγίων, ἐλεῆσαι, καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος· εἰ δὲ ἐξ· Δεσποτικῆς Ἑορτῆς, ἢ μεγάλου Ἁγίου μνήμης, δίδοται καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον οὕτω· Πάντων συναγομένων πλησίον τῆς Εἰκόνης τοῦ προσκυνήματος, καὶ ψαλλόντων, ὁ μὲν Διάκονος θυμιᾷ κύκλῳ, ἀπὸ τοῦ Προεστῶτος ἀρχάμενος, πρῶτον θυμιᾶσας τὴν Εἰκόνα τοῦ Ἁγίου. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἱστάμενος πλαγίως τῆς Εἰκόνης, κατέχων ἄλειπτρον, χρίει τοὺς προσιόντας ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ εὐλογεῖ. Ὅταν δὲ χρισθῶσι πάντες, ἐκφωνεῖ· Ἐπακούσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν

περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρῶν, καὶ ἴλεως, ἴλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Εἰρήνη πάσι. Ὁ Διάκονος· Ταῖς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. Καὶ κρατοῦντος τοῦ Διακόνου τὸ Ὠράριον, ὡς ἔθος, λέγει ὁ Ἱερεὺς, χαλάσας τὸ Φελόνιον, τὴν Εὐχὴν ταύτην· Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ πρεσβειῶν τῆς πανυπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Ζήτει ταῦτα εἰς τὴν Λιτὴν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῶν Βατίων, καὶ τῆς λαμπρᾶς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, γίνονται ἔξω τῆς Μονῆς, καὶ γίνεται ἐν αὐταῖς ὁμοίως τῇ προγραφείσῃ Λιτῇ· γίνονται καὶ ἁγιασμοὶ τῶν Φώτων, καὶ ἀφ' ἑσπέρας, καὶ πρῶτ'· καὶ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Αὐγούστου, ἐνθα ὁ Διάκονος βασταζῶν τὸν Σταυρὸν ἐξέρχεται, τοῦ Ἱερέως ἐφεπομένου, καὶ θυμιᾷ· λέγει δὲ μόνον ἐν ταῖς εὐχαῖς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ πάντα, καθὼς ἐστὶν ἔθος, καὶ ἐν τοῖς τυπικοῖς εἰσὶ γεγραμμένα.



# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΤΟΥ ΛΥΧΝΙΚΟΥ.

### Εύχή Α'.

Ἀναγινώσκονται δὲ αἱ Εὐχαὶ αὗται ὑπὸ τοῦ Ἱερέως, ὡς προεῖρηται ἐν τῇ Διατάξει τῇ Ἱεροδιακονικῇ, σελ. 3.

**Κ**ύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν, καὶ πρόσχεε τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν· ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὐφρανον τὰς καρδίας ἡμῶν, εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ Ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ σύ, καὶ ποιῶν θαυμάσια· σύ εἶ Θεὸς μόνος, καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει, καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχυρί, εἰς τὸ βοηθεῖν, καὶ παρακαλεῖν, καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ Ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

### Εὐχή Β'.

**Κ**ύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὴ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θαλήματός σου. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν σῆς παρουσίας ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἔστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Εὐχή Γ'.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον Ὄνομά σου, καὶ μὴ καταισχύνης ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαι σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημα σου. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Εὐχή Δ'.

**Ο** τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις, καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ὑπὸ τῶν ἁγίων Δυναμέων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰνεσεώς σου, τοῦ δοῦναι μεγαλωσὴν τῷ Ὄνοματί σου τῷ ἁγίῳ· καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κληρὸν μετὰ πάντων τῶν φοβημένων σε ἐν ἀληθείᾳ, καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Εὐχή Ε'.

**Κ**ύριε, Κύριε, ὁ τῇ ἀχράντῳ σου παλάμῃ συνέχων τὰ σύμπαντα, ὁ μακροθυμῶν ἐπὶ πάντας ἡμᾶς, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, μνήσθητι τῶν οἰκτιρισμῶν σου καὶ τοῦ ἐλέους σου· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ σῇ ἀγαθότητι· καὶ δὸς ἡμῖν διαφυγεῖν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς παρουσίας ἡμέρας ἐκ τῶν τοῦ πονηροῦ ποικίλων μηχανημάτων, καὶ ἀνεπιβίλευτον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφυλάξον, τῇ χάριτι τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· Ἐλέει, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Εὐχή Σ'.

**Ο** Θεὸς, ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιγήτῳ ἀγαθῶ-  
σύνῃ, καὶ πλουσίᾳ προνοίᾳ διοικῶν τὰ σύμπαντα· ὁ



καὶ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ ἡμῖν δωρησάμενος, καὶ κατεγγυήσας ἡμῖν τὴν ἐπηγγελμένην βασιλείαν, διὰ τῶν ἤδη κεχαρισμένων ἡμῖν ἀγαθῶν· ὁ ποιήσας ἡμᾶς καὶ τῆς νῦν ἡμέρας τὸ παρελθὸν μέρος ἀπὸ παντός ἐκκλῖναι κακοῦ, δώρησαι ἡμῖν καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀμέμπτως ἐκτελέσαι, ἐνώπιον τῆς ἀγίας δόξης σου, ὑμνοῦντας σὲ τὸν μόνον ἀγαθόν, καὶ φιλόνητον Θεὸν ἡμῶν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Ζ΄.

**Ο** Θεὸς, ὁ μέγας καὶ ὑψίστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διαχωρίσας ἀναμέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀναμέσον τοῦ σκοτός, καὶ τὸν ἥλιον ᾄμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς, καὶ ἐπὶ τῆς παρουσίας ὥρας, προφθάσαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει, καὶ τὴν ἐσπερινὴν σοὶ δοξολογίαν προσαγαγεῖν· αὐτὸς, φιλόνητε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὄσμὴν εὐωδίας. Παράσχῃ δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἐσπέραν, καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα, εἰρηνικὴν ἔνδυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, καὶ ἀπὸ παντός πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῆ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἔδωρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναὶ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι, μνημονεύωμεν ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς διανασῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ σῇ εὐσπλαγγνίᾳ προσάγοντες, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων, καὶ παντός τῆ λαθῆσθ ὄν, ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου, ἐν ἐλεει ἐπίσκεψαι. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Πληρουμένου δὲ τοῦ Προοιμιακοῦ Ψαλμοῦ, λέγει αὐτὸς ὁ Ἱερεὺς, ἢ ὁ Διάκονος, εἰ ἔστιν·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαθείας, καὶ φόβου Θεοῦ εισιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν ( τοῦ δεῖνος ), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ Παλατίου, καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἀγίας Μονῆς ( ἢ τῆς Πόλεως ) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ εὐκрасίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὄδοιπορῶντων, νοσῶντων, καμνόντων, ἀιχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντης, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξης, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοὶ, Κύριε

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Εἶτα τὸ Κάθισμα τοῦ, Μακάριος ἀνὴρ. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει τὴν μικρὰν Συναπτὴν.

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, κ.τ.λ.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, κ.τ.λ.

Ὁ Χορὸς Σοὶ, Κύριε. Ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σου ἔστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Εἶτα τὸ, Κύριε ἐκέκραξα. Ἐπειτα τὰ Στιχηρά. Δόξα, καὶ νῦν.

Εὐχὴ τῆς Εἰσόδου.

Ἐσπέρας, καὶ πρῶτ', καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστῶμεν, καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, φιλόανθρωπε Κύριε. Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευντῶν τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς, ὁ θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα εὐλογεῖ τὴν Εἴσοδον, καὶ λέγει ὁ Διάκονος.

Σοφία, ὀρθοὶ· τί, Φῶς ἰλαρὸν ἀγίας δόξης. Μετὰ δὲ τὴν Εἴσοδον, βαλὼν τὴ συνήθη μετάνοιαν ὁ ταχθεὶς Μοναχὸς, ψάλλει τὸ τῆς ἡμέρας Προκειμένον δίστιχον. Εἰ δὲ ἐστὶ Σάββατον Ἐσπέρας, λέγει τὸ, Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, Στίχ. Ἐνεδύσατο ὁ Κύριος. Στίχ. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε. Στραφείς δὲ ὁ Ἱερεὺς πρὸς δυσμαίς, ἰεδεμέναις ἔχων τὰς χεῖρας, ἵσταται περιμένων τὴν πλήρωσιν τοῦ Προκειμένου· εἶτα βάλλει Μετάνοιαν.

καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὸ Προκείμενον, λέγει ὁ Διάκονος, εἰ ἔστιν·

Εἶπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἶπωμεν· Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον, γ'.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος),

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων, καὶ αἰμυνησῶν Κτιτόρων τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης (ἢ τῆ ἀγίου Οἴκου τήτου), καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσασμένων πατέρων, καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων, καὶ ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξων.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἀδελφῶν τῆς ἀγίας Μονῆς ταύτης (ἢ τοῦ ἀγίου Οἴκου τούτου.)

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἀγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τήτῳ, ἰοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιστῶτος Λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρά σου μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἰῷ, καὶ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν· Καὶ ὁ Προεστὼς τὸ, Ἰαταξίωσθε, Κύριε.

Εἶτα ὁ Διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν ἡμῶ τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον· Ἀντιλαβοῦ, γῶσον, ἐλέησον.

Τὴν ἐσπερὰν πάσαν, τελείαν, ἀγίαν, ἐρηνικὴν, καὶ ἀναμάρτητον παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὄδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

Τὰ καλὰ, καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικὰ, καὶ καλὴν ἀπολογίαὶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. κ.τ.λ.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν· Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοὶ, Κύριε.

Εὐχὴ τῆς Κεφαλοκλισίας ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

**Κ**ύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς, καὶ καταβάς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἐπίδε ἐπὶ τοὺς δούλους σθ, καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σθ. Σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ Κριτῇ οἱ σοὶ δῆλοι τὰς ἑαυτῶν ἔκλιναν τὰς κεφαλὰς· τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλεος, καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· ἧς διαφυλάξον ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐσπέραν, καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα, ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς, καὶ διαλογισμῶν ματαιῶν, καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Εἶτα λέγει ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς·

Εἶη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον, καὶ δεδοξα-  
σμένον, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,  
νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Εἶθ' οὕτω φαλλομεν τὰ Ἰδιόμελα τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Ἀγίου, λιτανεύοντες ἐν τῷ Νάρθηκι, τοῦ Ἱερέως καὶ τοῦ Διακόνου προπορευομένων μετὰ λαμπαδῶν καὶ θυμιατοῦ. Δόξα, τοῦ Ἀγίου· Καὶ νῦν, Θεοτοκίον· καὶ μετὰ ταῦτα, λέγει ὁ Διάκονος, εἴπερ τύχη, ταῦτα· εἶδέ μὲν, ὁ Ἱερεὺς.

**Σ**ῶσον, ὁ Θεὸς, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὑψωσον κέρας Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, καὶ κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· προτασίαις τῶν τιμίων ἐπθρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἀγίων ἐνδόξων, καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἀγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν, καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ· τῶν ἀγίων, ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν τῶν ἀγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ, καὶ Ἄννης· τοῦ ἀγίου (τῆς Μονῆς), καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων· ἐκτετεύμεν σε, πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ ἁ. Χορὸς τὸ, Κύριε ἐλέησον, γ'.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων, κράτους, νίκης, διαμονῆς, υἰείας, σωτηρίας αὐτῶν, καὶ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλεον συνεργῆσαι, κατευοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν, πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον.

Εἶτα πάλιν ὁ β'. Χορὸς τὸ, Κύριε ἐλέησον, γ'.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν, ἢ Ἐπισκόπου (τοῦ δεῖνος), καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητος· καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Χριστιανῶν θλιβομένης τε καὶ καταπονουμένης, ἐλέους Θεοῦ καὶ βοηθείας ἐπιδεομένης· σκέπης τῆς ἀγίας Μονῆς (ἢ τῆς Ἡσυχίας) ταύτης, καὶ τῶν κατοικούντων

ἐν αὐτῇ· εἰρήνης καὶ καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου· εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν· σωτηρίας, καὶ βοηθείας τῶν μετὰ σπουδῆς καὶ φόβου Θεοῦ κοπιῶντων, καὶ διακονούντων Πατέρων καὶ Ἀδελφῶν ἡμῶν· ὑπὲρ τῶν ἀπολειφθέντων, καὶ τῶν ἐν ἀποδημίαις ὄντων· ἰάσεως τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων· ὑπὲρ κοιμήσεως, ἀνέσεως, μακαρίας μνήμης, καὶ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν πάντων τῶν προαπελθόντων εὐσεβῶς Πατέρων καὶ Ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων, καὶ ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξων· ὑπὲρ ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων· καὶ ὑπὲρ τῶν Ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις ὄντων, καὶ πάντων τῶν διακονούντων, καὶ διακονησάντων ἐν τῇ ἀγίᾳ Μονῇ ταύτῃ ( ἢ ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ ), εἶπωμεν·

Τὸ, Κύριε ἐλέησον, γ'.

Μετὰ ταῦτα μνημονεύει ὡς βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Εἶτα·

Ἐ"τι δεόμεθα ὑπὲρ τῆ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν Μονὴν ( ἢ τὴν Πόλιν ) ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου· ὑπὲρ τοῦ ἴλεων, εὐμενῆ, καὶ εὐδιαλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόνηθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποσρέψαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην, καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Τὸ, Κύριε ἐλέησον, μ'.

Ἐ"τι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακῆσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Τὸ, Κύριε ἐλέησον, γ'.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρᾷ· καὶ ἴλεως, ἴλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς· ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλόνηθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει· Εἰρήνη πᾶσι.

Ο' Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ πάντων κλινάντων τὰς κεφαλὰς, καὶ ἐπὶ γῆς κεκυφόντων,  
ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μεγαλοφώνως·

**Δ**έσποτα πολυέλεε Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, εἰ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ καλλιπικῶν Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἐν ἀγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν, καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ Θαυματουργοῦ· τοῦ ἀγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου· τοῦ Ἁγίου (τοῦ δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν· τῶν ἀγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· Εὐπρόσδεκτον ποιήσον τὴν δέησιν ἡμῶν· δώρησαι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων ἡμῶν· σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου· ἀποδιώξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρηνεύσον ἡμῶν τὴν ζωὴν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εἶτα ἀρχόμεθα τῶν Ἀποστίχων, καὶ ψάλλοντες αὐτὰ, εἰσερχόμεθα ἐν τῷ Ναῷ, ἐπαδόντες καὶ τοὺς τυχόντας Στίχους αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Εἶτα τὸ, Νῦν ἀπολύεις,  
καὶ τὸ Τρισάγιον.

Μετὰ δὲ τὸ, Πάτερ ἡμῶν· ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἡμεῖς τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ Θεοτοκίον



Ο δὲ Κελλαρίτης προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ Ἄρτους ἑ., ἐξ ὧν ἐσθίωμεν ἐν τῇ Τραπεζῇ· ὡσαύτως καὶ στάμνον μεστήν οἴνου τοῦ καλλίστου. Ὁ δὲ Ἱερεὺς λαβὼν Ἄρτον ἓνα ἐπὶ χειρᾶς, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ Σταυρόν, ἐπεύχεται τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως·

**Κ**ύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε Ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πεντακισχιλίους ἄνδρας χορτάσας· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς Ἄρτους τούτους· τὸν σῖτον, τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον· καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ ἀγίᾳ Μονῇ (ἢ ἐν τῇ Πόλει) ταύτῃ, καὶ εἰς τὸν κόσμον σου ἅπαντα, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιστοὺς ἀγίασον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν, καὶ ἀγιαζῶν τὰ σύμπαντα, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἄμην λέγομεν·

Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ· ἕως τοῦ, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ.

Ο δὲ Ἱερεὺς ἀπελθὼν, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων Θυρῶν, βλέπων πρὸς δυσμαίς. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆ Ψαλμοῦ, ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ εὐλογηθεὶς Ἄρτος ἐστὶν ἀλεξητήριο παντοίων κακῶν, εἰ μετὰ πίστεως λαμβάνοιτο.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΤΟΥ ΟΡΘΡΟΥ

Εὐλογήσαντος τῆ Ἱερέως, ἀρχόμεθα τῆ Τρισαγίᾳ, τοῦ Παναγία Τριάς· τοῦ, Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστίν. Εἶτα τὰ Τροπάρια. Σῶσον Κύριε τὸν Λαόν σου. Δόξα, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ. Καὶ νῦν, Προστασία φοβερά.

Εἶτα λέγει ὁ Ἱερεὺς:

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐ"τι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, κ.τ.λ.

Καὶ εὐθὺς ἐκφωνεῖ·

Δόξα τῇ ἀγίᾳ, καὶ ὁμοουσίῳ, καὶ ζωοποιῷ, καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγομεν τὸν Ἐξαψαλμον μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ φόβου Θεοῦ, ὡς αὐτῷ λαλοῦντες ἀσραπίως, καὶ δυσωποῦντες ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Μετὰ δὲ τοὺς τρεῖς Ψαλμοὺς, ὁ Ἱερεὺς λέγει τὰς Εὐχὰς τοῦ Ὁρθροῦ, ἱστάμενος ἀσκεπῆς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν.

Εὐχὴ Α'.

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ ἐξαναστήσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἐμβάλλοντι εἰς τὸ στόμα ἡμῶν λόγον αἰνέσεως, τοῦ προσκυνεῖν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ Ὄνομά σου τὸ ἅγιον· καὶ δεόμεθα τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς, οἷς πάντοτε ἐχρήσω περὶ τὴν ἡμετέραν ζωὴν. Καὶ νῦν ἐξάποστειλον τὴν βοήθειάν σου ἐπὶ τοὺς ἐσῶτας πρὸ προσώπου τῆς ἀγίας δόξης σου, καὶ ἀπεικδεχομένης τὸ παρά σὲ πλῆσιον ἔλεος· καὶ δὸς αὐτοῖς μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης πάντοτε σοὶ λατρεύειν, αἰνεῖν, ὑμνεῖν, προσκυνεῖν τὴν ἀνεκδιήγητόν σου ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ

τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Β'.

**Ε**κ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, διότι φῶς τὰ προσάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην καὶ ἀγιασμόν ἐπιτελεῖν ἐν τῷ φόβῳ σου, συνέτισον ἡμᾶς· σὲ γὰρ δοξάζομεν τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν ἡμῶν· κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν πάντων κατ' ὄνομα, καὶ σῶσον αὐτοὺς τῆς δυνάμει σου· εὐλόγησον τὸν λαόν σου, καὶ ἀγίασον τὴν κληρονομίαν σου· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου. Ὅτι εὐλόγηται, καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα σὺ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Γ'.

**Ε**κ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ Θεὸς, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου· δίδαξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, τὴν δικαιοσύνην σου, ταῖς ἐντολαίς σου, καὶ τὰ δικαιώματά σου· φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν, μήποτε ὑπνώσωμεν ἐν ἀμαρτίαις εἰς θάνατον· ἀπέλασον πάντα ζόφον ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν· χάρισαι ἡμῖν τὸν τῆς δικαιοσύνης Ἥλιον, καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφυλάξον ἐν τῇ σφραγίδι τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· κατεύθυνον τὰ διαβήματα ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης· δὸς ἡμῖν τὸν ὄρθρον καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ἀγαλλιάσει, ἵνα σοὶ τὰς ἐωθινὰς ἀναπέμπομεν εὐχάς. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Δ'.

**Δ**έσποτα ὁ Θεὸς, ὁ ἅγιος καὶ ἀκατάληπτος, ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτῶν φῶς λάμψαι, ὁ ἀναπαύσας ἡμᾶς ἐν τῷ τῆς νυκτὸς ὕπνῳ, καὶ διαναστήσας πρὸς δοξολογίαν, καὶ ἰκεσίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δυσωπούμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαγχνίας, πρόσδεξαι ἡμᾶς καὶ νῦν προσκυνοῦντάς σε, καὶ

κατὰ δύναμιν εὐχαριστοῦντάς σοι· καὶ δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Ἀνάδειξον ἡμᾶς υἱοὺς φωτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ κληρονόμους τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν. Μνήσθητι, Κύριε, ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν, καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν γῆ, τῶν ἐν θαλάσῃ, τῶν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου δεομένων τῆς σῆς φιλανθρωπίας καὶ βοηθείας, καὶ πᾶσι χορήγησον τὸ μέγα σου ἔλεος. Ἰνα, σεσωσμένοι ψυχῇ τε καὶ σώματι πάντοτε διαμένοντες, μετὰ παρρησίας δοξάζωμεν τὸ θαυμαστόν, καὶ εὐλογημένον ὄνομα σοῦ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Εὐχή Ε΄.

**Α**γαθῶν θησαυρὲ, πηγὴ ἀένναος, Πάτερ ἅγιε, θαυμαστοποιε, παντοδύναμε, καὶ παντοκράτορ, πάντες σέ προσκυνοῦμεν, καὶ σοῦ δεόμεθα, τὰ σὰ ἑλέη καὶ τοὺς σοὺς οἰκτιρμὰς ἐπικαλούμενοι, εἰς βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν σῶν ἱκετῶν πρόσδεξαι πάντων ἡμῶν τὰς ἐωθινὰς δεήσεις, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μηδένα ἡμῶν ἀδόκιμον ποιήσης, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περιποίησαι διὰ τῶν οἰκτιρμῶν σου. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἀγρυπνούντων, καὶ φαλλόντων εἰς δόξαν σὴν, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Γενοῦ αὐτῶν βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ· πρόσδεξαι αὐτῶν τὰς ἱκεσίας εἰς τὸ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Εὐχή Σ΄.

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, ὅτι πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἵνα διαπαντὸς πρὸς σέ ἀποβλέπωμεν τὸν Σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ἡμετέρων ψυχῶν· ὅτι διανέπασας ἡμᾶς ἐν τῷ παρελθόντι τῆς νυκτὸς μέτρῳ, καὶ ἐξήγειρας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἔστησας εἰς προσκύνησιν τῆ τιμίου ὀνόματός σου.

Διὸ δεόμεθά σου, Κύριε· Δός ἡμῖν χάριν καὶ δύναμιν, ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλλειν σοι συνετῶς, καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ, τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι, διὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Χριστοῦ σου. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἐν νυκτὶ πρὸς σέ βοώντων· ἐπάκουσον αὐτῶν καὶ ἐλέησον, καὶ σύντριφον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν τοὺς ἀοράτους καὶ πολεμίους ἐχθροὺς. Σὺ γάρ εἰ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Ζ΄.

**Ο** Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐξαναστήσας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἐπισυναγαγὼν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, δός ἡμῖν χάριν ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαριστίας· καὶ διδάξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά σου, ὅτι προσεύξασθαι καθ' ὃ δεῖ ἐκ ἰδῶμεν, εἰ μὴ σὺ, Κύριε, τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ ὀδηγήσῃς ἡμᾶς. Διὸ δεόμεθά σου· Εἴ τι ἡμάρτομεν μέχρι τῆς παρούσης ὥρας, ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν, ἐκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ἄνευ, ἄφευ, συγχώρησον· εἰ μὴ γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποσῆσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ἡ ἀπολύτρωσις· σὺ εἶ ὁ μόνος ἅγιος, βοηθός, κραταῖος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ἐν σοὶ ἡ ὑμνησις ἡμῶν διαπαντός. Εἶη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ Β΄.

**Κ**ύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ῥαθυμίαν ἀποσκεδάσας ἀφ' ἡμῶν, καὶ συγκαλέσας ἡμᾶς κλήσει ἁγία, τοῦ καὶ ἐν νυκτὶ ἐπάραι τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ ἐξομολογεῖσθαι σοὶ ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις ἡμῶν, τὰς ἐντεύξεις, τὰς ἐξομολογήσεις, τὰς νυκτερινὰς λατρείας· καὶ χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεὸς, πίστιν ἀκαταίσχυτον, ἐλπίδα βεβαίαν, ἀγάπην ἀνυπόκριτον. Εὐλόγησον ἡμῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους, πράξεις, ἔργα, λόγους, ἐνθυμήσεις· καὶ δός

ἡμῖν καταντῆσαι εἰς ταῖς τῆς ἀρχᾶς ἡμέρας, αἰνῶντας, ὑμνοῦντας, εὐλογοῦντας τῆς σῆς ἀφράστου χρηστότητος τὴν ἀγαθότητα. Ὅτι ἠυλόγηται τὸ πανάγιόν σου ἔνομα, καὶ δεδόξασαί σου ἡ Βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

#### Εὐχὴ Θ'.

**Λ**άμψον, Δέσποτα φιλόανθρωπε, ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον, φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον, ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν Εὐαγγελικῶν σηκρυγμαίων κατανόησιν. Ἐνθεσ ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα πάσας τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέσῃσιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἀγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

#### Εὐχὴ Ι'.

**Κ**ύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενος, καὶ τύπον ἡμῖν ἐπιγνώσεως ἀμαρτημάτων καὶ ἐξομολογήσεως, τὴν τοῦ Προφήτου Δαυὶδ μετάνοιαν, πρὸς συγχώρησιν ὑποδείξας αὐτὸς, Δέσποτα, πολλοῖς ἡμᾶς καὶ μεγάλοις περιπεπτωκότας πλημμελήμασιν, ἐλέησον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, ἐξάλειψον τὰ ἀνομήματα ἡμῶν ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν, Κύριε, τῷ καὶ τὰ ἀδελὰ καὶ τὰ κρύφια τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντι, καὶ μόνῳ ἔχοντι ἐξουσίαν ἀφιέναι ἀμαρτίας. Καρδίαν δὲ καθαρὰν κτίσας ἐν ἡμῖν, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριξας ἡμᾶς, καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου γνωρίσας ἡμῖν, μὴ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου σου· ἀλλ' εὐδόκησον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, προσφέρειν σοι θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἀναφορὰν ἐν τοῖς ἁγίοις σου Θυσιαστηρίοις. Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εὐχή ΙΑ'.

**Ο** Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς νοεραῖς καὶ λογικαῖς ὑποστη-  
σάμενος δυνάμεις τῷ σῶ Ψελήματι, σοῦ δεόμεθα καὶ σέ  
ἱκετεύομεν· Πρόσδεξαι ἡμῶν, μετὰ τῶν κτισμάτων σου πάν-  
των, τὴν κατὰ δύναμιν δοξολογίαν, καὶ ταῖς πλουσίαις τῆς  
σῆς ἀγαθότητος ἀντάμειψαι δωρεαῖς· ὅτι σοὶ κάμπτει πᾶν  
γόνου ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα  
πνοή καὶ κτίσις ὑμνεῖ τὴν ἀκατάληπτόν σου δόξαν· μόνος  
γάρ εἰ Θεὸς ἀληθινὸς καὶ πολυέλεος. Ὅτι σέ αἰνοῦσι πᾶσαι  
αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι,  
τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ,  
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχή ΙΒ'.

**Α**ἰνοῦμεν ὑμνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι,  
ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὅτι παρήγαγες τὴν σκιάν  
τῆς νυκτός, καὶ ἔδειξας ἡμῖν πάλιν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας·  
ἀλλ' ἱκετεύομεν τὴν σὴν ἀγαθότητα· Ἰλάσθητι ταῖς ἀμαρ-  
τίαις ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐν τῇ μεγάλῃ  
σου εὐσπλαγχνίᾳ, ὅτι πρὸς σέ καταφεύγομεν, τὸν ἐλεήμο-  
να καὶ παντοδύναμον Θεόν. Λάμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡ-  
μῶν τὸν ἀληθινὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης σου· φώτισον τὸν  
νοῦν ἡμῶν, καὶ τὰς αἰσθήσεις ὅλας διακτήρησον, ἵνα, ὡς ἐν  
ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως περιπατοῦντες τὴν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν  
σου, καταντήσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον· ὅτι παρά  
σοὶ ἐστὶν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς· καὶ ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι  
καταξιωθῶμεν τοῦ ἀπροσίτου φωτός. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς  
ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ  
Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς  
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἔπειτα λέγει τὴν μεγάλην Συναπτήν.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.

Υ'πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υ'πὲρ τῆς ἀγίου Οἴκου τούτου.

Υ'πὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Υ'πέρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων.

Υ'πέρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι.

Υ'πέρ τῆς Πόλεως (ἢ τῆς ἁγίας Μονῆς) ταύτης.

Υ'πέρ εὐκрасίας ἀέρων.

Υ'πέρ πλεόντων, ὄδοιπορούντων.

Υ'πέρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις.

Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν, ψάλλεται τὸ, Θεὸς Κύριος. Εἶτα τὸ Τροπᾶριον τῆς Κυριακῆς, εἴπερ τύχη, ἐκ δευτέρου· ἔπειτα τὸ Τροπᾶριον τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Ἁγίου, εἴπερ ἐστὶν ἑορτάσιμος· εἰδὲ μὴ, τὸ α. Θεοτοκίον τοῦ Ἦχου· καὶ μετὰ τοῦτο, ἡ συνήθης Στιχολογία. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς α. Στιχολογίας, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς μικρὰν Συναπτήν.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης.

Ἐκφώνως· Ὅτι σὸν τὸ κράτος. Μετὰ δὲ τὴν β'. Στιχολογίαν·

Ἔτι καὶ ἔτι. Ἐκφώνως· Ὅτι ἀγαθός, καὶ φιλόανθρωπος.

Μετὰ τὸν Ἀρωμον, καὶ τὰ Εὐλογητάρια, ἐκφωνεῖ·

Ὅτι νυλόγηταί σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασται σου ἡ Βασιλεία, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἡ Ὑπακοή. Οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου. Προκείμενον Ἀναστόσιμον.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν Ἁγίοις ἐπαναπαύῃ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν κ.τ.λ. τὸ, Πᾶσα πνοή· καὶ μετὰ τοῦτο ἐκφωνεῖ ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου κ.τ.λ.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει τὸ Ἐωθινόν Εὐαγγέλιον, εἴπερ τύχη Κυριακή. Εἶθ' οὕτως· Ἀνάστασιν Χριστοῦ. Καὶ ὁ Ν.



Μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ Διάκονος·  
Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου, καὶ τὰ λοιπὰ τούτων, ὡς ἐν  
τῇ Λιτῇ γέγραπται (σελ. 20.)

Εἶτα λέγει ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἐλέει, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου  
Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ  
ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν  
αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ ἀρχόμεθα τῶν Κανόνων· τοῦ Ἀναστασίμου, Σταυροανα-  
στασίμου, τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ'. Ὠδῆς,  
ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς μικρὰν Συναπτήν·

Ἐ"τι καὶ ἔτι. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου.  
Ἐκφώνως· Ὅτι σὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Εἶτα τὸ Κάθισμα τῆς Μηναιῆς.  
Ἀφ' ἑκτῆς, Συναπτή· Ἐτι καὶ ἔτι. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς  
Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Ἐκφώνως· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς. Τὸ Κοντάκιον, καὶ ὁ Οἶκος·  
καὶ Ἀνάγνωσις εἰς τὸ Συναξάριον. Ἐν δὲ τῇ Δ'. Ὠδῇ, Συναπτῇ·  
Ἐ"τι καὶ ἔτι. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς Παναγίας, ἀχράντου.  
Ἐκφώνως· Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν.  
Εἶτα τὸ, Ἅγιος Κύριος ὁ Θεός. Τὸ Ἀναστάσιμον Ἐξαποστει-  
λάριον, καὶ τοῦ Ἁγίου, εἰ ἐορτάζεται. Εἰς τοὺς Αἶνους, Στιχη-  
ρὰ Ἀναστάσιμα δ'. καὶ Ἀνατολικά δ'. Λέγομεν καὶ Στίχους  
δύω. Στίχ. α'. Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου. Στίχ. β'. Ἐξομο-  
λογήσομαί σοι, Κύριε. Δόξα, τὸ Ἑωθινόν. Καὶ νῦν. Ὑπερευλο-  
γημένη. Δοξολογία μεγάλη· καὶ μετ' αὐτὴν λεγομεν Τροπάρια  
Ἀναστάσιμα· εἰς μὲν τὸν α', β', γ', καὶ δ'. Ἦχον, τὸ παρὸν  
Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Ἦχος δ'.

Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν. Ἄσωμεν τῷ ἀναστάντι  
ἐν τάφῳ, καὶ ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν· καθελῶν γὰρ τῷ θά-  
νάτῳ τὸν θάνατον, τὸ νῆκος ἔδωκεν ἡμῖν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Εἰς δὲ τὸν πλ. α'. πλ. β'. βαρύν, καὶ πλ. δ'. τὸ ἐφεξῆς·

Ἦχος β'.

Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, καὶ τὰ δεσμὰ διαρρήξας τοῦ Ἄδου,  
ἔλυσας τὸ κατάκριμα τοῦ θανάτου Κύριε, πάντας ἐκ τῶν  
παγίδων τοῦ ἐχθροῦ ῥυσάμενος· ἐμφανίσας δὲ σαυτὸν τοῖς

Ἀποστόλοις σου, ἔξαπέστειλας αὐτοὺς ἐπὶ τὸ κήρυγμα, καὶ δι' αὐτῶν τὴν εἰρήνην παρέσχεσ τῇ Οἰκουμένῃ, μόνη πολυέλεε.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος, εἶπερ τύχη, τὴν Ἐκτενή·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἐλέος σου.

Ἐ"τι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἐ"τι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων κτιτόρων.

Ἐ"τι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνηθρωπος Θεός ὑπάρχεις.

Ὁ Διάκονος· Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινήν δέησιν ἡμῶν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρήνικὴν.

Ἀγγελοῦ εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τῶν πλημμελημάτων.

Τὰ καλὰ, καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ.

Χριστιανὰ τὰ τελετὰ τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι Θεός ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν κ.τ.λ. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Ταῖς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

**Κ**ύριε ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινά ἐφο-  
ρῶν, καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ  
πᾶσαν τὴν κτίσιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν ἀρχένα τῆς ψυχῆς καὶ  
τοῦ σώματος, καὶ δεόμεθά σου, Ἄγιε Ἀγίων· Ἐκτεινον τὴν  
χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου, καὶ εὐ-  
λόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴτι ἡμάρτομεν ἐκουσίως, ἢ ἀκου-  
σίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνηθρωπος Θεός συγχώρησον, δωρού-  
μενος ἡμῖν τὰ ἐγκόσμια, καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθὰ σου.

Ἐκφώνως· Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, Χριστέ ὁ  
Θεός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ  
τῷ Υἱῷ κ.τ.λ.

Εἶτα ὁ Διάκονος· Σοφία. Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητὸς Ἀριστὸς.  
Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Καὶ ἡ ἀ. Ὡρα, καὶ Ἀπόλυσις.

# ΔΙΑΤΑΞΙΣ

## ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΓΙΝΟΜΕΝΗΣ ΟΥΤΩΣ ΕΝ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΚΑΙ ΕΝ  
Τῷ ΑΓΙῳ ΟΡΕΙ ΤΟΥ ΑΘΩΝΟΣ.

Μέλλον ὁ Ἱερεὺς τὴν Θεῖαν ἐπιτελεῖν Μυσταγωγίαν, ὀφείλει προηγουμένως μὲν κατηλλαγμένος εἶναι μετὰ πάντων, καὶ μὴ ἔχειν τι κατάτινος· καὶ τὴν καρδίαν δέ, ὅση δυναμὶς, ἀπὸ πονηρῶν τηρῆσαι λογισμῶν, ἐγκρατεῦσθαι τε μικρὸν ἀφ' ἐσπέρας, καὶ ἐγρηγόρηκώς διαίγειν μέχρι τοῦ τῆς Ἱερουργίας καιροῦ. Τούτου δὲ ἐπιστάντος, μετὰ τὸ ποιῆσαι τὴν τῷ Προεσῶτι μετάνοιαν, εἰσέρχεται ἐν τῷ Νεῶ· καὶ συνάμα τῷ Διακόνῳ, ποιῶσι προσκυνήματα τρία.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος· **Εὐλόγησον, Δέσποτα.** Καὶ ποιήσαντος τῷ Ἱερέως Εὐλογητὸν, ἄρχεται λέγειν ὁ Διάκονος τὸ, **Βασιλεῦ οὐράνιε, τὸ Τρισάγιον, κ. τ. λ.** μετὰ δὲ τὸ, **Πάτερ ἡμῶν, ὁ Ἱερεὺς.** Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία. Εἶτα λέγουσι τὸ, **Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Δόξα, Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ νῦν. Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην.**

Ἐπειτὰ ἀπέρχονται εἰς τὴν Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, λέγοντες· **Τὴν ἄχραντον Εἰκόνα σε προσκυνῶμεν Ἀγαθέ· ὅλον τὸ Τροπάριον.** Εἶτα ἀσπάζονται καὶ τὴν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, λέγοντες τὸ Τροπάριον, **Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγὴ· ὅλον.** Εἶτα κλίνουσι τὴν κεφαλὴν, καὶ λέγει ὁ Ἱερεὺς ταύτην τὴν Εὐχὴν· **Κ**ύριε, ἔξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους κατοικητηρίου σου, καὶ ἐνίσχυσόν με εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν σου, ἵνα ἀκατακρίτως παραστάς τῷ φοβερῷ σου Βήματι, τὴν ἀναίμακτον Ἱερουργίαν ἐπιτελέσω. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ δύναμις, καὶ ἡ ἰσχύς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐπειτὰ ποιῶσι καὶ εἰς τοὺς Χοροὺς προσκυνήματα, ἀνα ἔν· καὶ οὕτως ἀπέρχονται εἰς τὸ Θυσιαστήριον, λέγοντες τὸ, **Εἴ γὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ τὰ λοιπὰ.**

Ἐλθόντες δὲ εἰς τὸ Ἱερατεῖον, ποιῶσι προσκυνήματα γ'. ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ ἀσπάζονται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ τὴν ἁγίαν Τραπέζαν. Εἶτα λαμβάνουσιν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἐκάτερος τὸ Στοιχάριον αὐτοῦ, καὶ ποιῶσι προσκυνήματα γ'. πρὸς ἀνατολαίς, λέγοντες, καθ' ἑαυτὸν ἐκάτερος τὸ, Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ. Εἶτα προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ ὁ Διάκονος, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸ Στοιχάριον σὺν τῷ Ὠραρίῳ, καὶ ὑποκλίνας τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν, λέγει· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ Στοιχάριον σὺν τῷ Ὠραρίῳ.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὑποχωρεῖ καθ' ἑαυτὸν ὁ Διάκονος εἰς ἓν μέρος τοῦ Ἱερατείου, καὶ ἐνδύεται τὸ Στοιχάριον, εὐχόμενος οὕτως·

Ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ με· ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

Καὶ τὸ μὲν Ὠραρίον ἀσπασάμενος, ἐπιτίθησι τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ· τὰ δὲ ἐπιμάνικα ἐπιθέμενος ταῖς χερσὶν, ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ, λέγει·

Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχυί· ἡ δεξιὰ σου χεὶρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ, λέγει·

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με· συνέτισόν με, καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολαίς σου.

Εἶτα ἀπελθὼν ἐν τῇ Προθέσει, εὐτρεπίζει τὰ Ἱερά, τὸν μὲν ἅγιον Δίσκον τιθεὶς ἐν τῷ μέρει τῷ ἀριστερῷ, τὸ δὲ Ποτήριον ἐν τῷ δεξιῷ, καὶ τὰ ἄλλα σὺν αὐτοῖς.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς δὲ οὕτως ἐνδύεται· λαβὼν τὸ Στοιχάριον ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ, καὶ προσκυνήσας τρίτον κατὰ ἀνατολαίς, ὡς εἴρηται, σφραγίζων αὐτό, λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἐνδύεσθαι αὐτό, λέγων·

Ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχὴ μου, (ἕως τέλους, ὡς ἀνωτέρω).

Εἶτα λαβὼν τὸ Ἐπιτραχήλιον, καὶ σφραγίσσας, περιτίθεται αὐτό, λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ ἐκχέων τὴν χάριν αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς Ἱερεῖς αὐτοῦ, ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρὼν, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὦαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ· ὡς ἡρόσος Ἀερμών, ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών· ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζῶν ἕως τοῦ αἰῶνος.

Εἶτα, λαβὼν τὴν ζώνην, λέγει περιζωννύμενος·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ περιζωννύων με δύναμιν, καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου, πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Τὰ δὲ Ἐπιμάμικα, ὡς ἀνωθεν εἴρηται. Εἶτα λαβὼν τὸ Ὑπογονάτιον, εἰ ἔστι Πρωτοσύγκελλος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἢ ἄλλος τις ἔχων ἀξίωμα, καὶ εὐλογήσας αὐτό, καὶ ἀσπασάμενος, λέγει·

Περίζῶσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, Δυνατὲ, τῆ ὠραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου· καὶ ἔντεινε, καὶ κατευοδουῖ, καὶ βασιλεύε, ἐνεκεν ἀληθείας, καὶ πραότητος, καὶ δικαιοσύνης· καὶ ὀδηγήσει σε θαυμασῶς ἢ δεξιὰ σου πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Εἶτα λαβὼν τὸ Φελόνιον, καὶ εὐλογήσας, ἀσπάζεται, λέγων οὕτως·

Οἱ Ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ Ὅσιοί σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Εἶτα ἀπελθόντες εἰς τὸ Χωνευτήριον, νίπτουσι τὰς χεῖρας, λέγοντες ἑκάτερος καθ' ἑαυτόν·

Νίψαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ Θυσιαστήριόν σου, Κύριε, τοῦ ἀκούσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου, καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν Οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν

αίμάτων τὴν ζωὴν μου, ὧν ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι· ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δῶρων· ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην· λύτρωσαι με, Κύριε, καὶ ἐλέησόν με· ὁ ποῦς μου ἔσῃ ἐν εὐθύτητι· ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε, Κύριε.

Καὶ ἔτιως ἀπέρχονται ἐν τῇ Προθέσει. Εἶτα, προσκυνημάτα τρία ἔμπροσθεν τῆς Προθέσεως ποιήσαντες, λέγουσιν ἕκαστος τὸ, Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με.

Καὶ τὸ,

Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ σου Αἵματι· τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς, καὶ τῇ Λόγχῃ κεντηθεὶς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις. Σωτὴρ ἡμῶν, δόξα σοι· (τοῦτο λέγει μόνον ὁ Ἱερεὺς).

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Καὶ ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς Εὐλογητόν· Εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

Εἶτα λαμβάνει, ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὴν Προσφορὰν, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ τὴν ἁγίαν Λόγχην, καὶ σφραγίζων μετ' αὐτῆς τρίτον ἐπάνω τῆς σφραγίδος τῆς Προσφορᾶς, λέγει·

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (ἐκ τρίτου).

Καὶ εὐθὺς πῆγνυσι τὴν Λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς σφραγίδος, καὶ λέγει ἀνατέμνων·

Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ·

Καὶ ὡς Ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφρωνος, οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἄνω μέρει τῆς σφραγίδος·

Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἢ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη.

Ἐν δὲ τῷ κάτω·

Τὴν δὲ γενεάν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;

Ὁ δὲ Διάκονος, ἐνορῶν εὐλαβῶς τῇ τοιαύτῃ τελετῇ, λέγει κατὰ μίαν ἕκαστην ἀνατομὴν·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· κρατῶν καὶ τὸ Ὠραίριον ἐν τῇ χειρὶ. Μετὰ ταῦτα, λέγει· Ἐπαρον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐμβάλλων τὴν ἁγίαν Λόγχην εἰς τὴν σφραγίδα τοῦ

δεξιού μέρους τῆς Προσφορᾶς, ἐπαίρει τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγων οὕτως· Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ·

Καὶ θύει αὐτὸν ὑπτίον ἐν τῷ ἁγίῳ Δίσκῳ, εἰπόντος τῷ Διακόνου, Θῦσον, Δέσποτα· θύει αὐτὸν σταυροειδῶς, οὕτω λέγων·

Θύεται ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Καὶ στρέφει τὸ ἕτερον μέρος ἐπάνω, τὸ ἔχον τὸν Σταυρόν· νύττων δὲ αὐτὸ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει μετὰ τῆς Λόγχης, ἀμέσως ὑπὸ τὸ ὄνομα ΙΞ, ἐπιλέγει·

Εἰς τῶν στρατιωτῶν Λόγχῃ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἔνυξε· καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν Αἷμα καὶ Ὑδωρ· καὶ ὁ ἕωρακὴς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινή ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

Ὁ δὲ Διάκονος ἐγγχεί τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ ἐκ τοῦ ναίματος ὁμοῦ καὶ τοῦ ὕδατος, εἰπὼν πρότερον πρὸς τὸν Ἱερέα·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν ἔνωσιν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογεῖ αὐτὰ, λέγων· Εὐλογημένη ἡ ἔνωσις τῶν Ἁγίων σου πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ λαβὼν ὁ αὐτὸς ἐν ταῖς χερσὶ τὴν πρώτην σφραγίδα, λέγει·

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν Θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου Θυσιαστήριον.

Καὶ αἴρων μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ἁγίου Ἄρτου, πλησίον τῆς μέσης αὐτοῦ, λέγων·

Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.

Εἶτα λαβὼν β'. σφραγίδα, καὶ αἴρων μερίδα μίαν ἐξ αὐτῆς, τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ ἁγίου Ἄρτου, πλησίον αὐτοῦ, ἀπέναντι τῆς μερίδος τῆς Θεοτόκου· καὶ ποιῶν ἀρχὴν τῆς πρώτης τάξεως, λέγει·

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ, καὶ Γαβριὴλ, καὶ πασῶν τῶν ἐπυραίνων Δυνάμεων ἀσωμάτων.

Εἶτα, αἴρων δευτέραν μερίδα, λέγει·

Τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων Προφητῶν Μωσέως, καὶ

Ἀρων, Ἡλιοῦ, Ἐλισσαίου, Δαυΐδ, καὶ Ἰεσσαί· τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων, καὶ Δανιήλ τοῦ Προφήτου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Προφητῶν. Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς πρώτης, εὐτάκτως.

Εἶτ' αὖθις λέγει·

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν Δώδεκα, καὶ Ἑβδομήκοντα, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Καὶ οὕτω τίθησι τὴν τρίτην μερίδα ὑποκάτω τῆς δευτέρας, τελειῶν τὴν πρώτην τάξιν.

Εἶτα λέγει·

Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν, καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου, καὶ Κυρίλλου, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν.

Καὶ αἴρων δ' μερίδα, τίθησιν αὐτὴν πλησίον τῆς α'. μερίδος, ποιῶν δευτέραν ἀρχὴν.

Εἶτα πάλιν λέγει·

Τοῦ ἁγίου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, τῶν ἁγίων Μεγάλων Μαρτύρων Δημητρίου, Γεωργίου, Θεοδώρου, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων Μαρτύρων.

Καὶ αἴρων πέμπτην μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς α', τῆς οὔσης ἀρχῆς τῆς δευτέρας τάξεως. Ἐπειτα λέγει·

Τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, Ἀντωνίου, Εὐθυμίου, Σάββα, Ὀνουφρίου, Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν Ὀσίων.

Καὶ οὕτως, αἴρων ἕκτην μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τῆς β'. μερίδος, εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς β'. τάξεως. Μετὰ δὲ ταῦτα λέγει·

Τῶν ἁγίων, καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἐρμούλου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀναργύρων.

Καὶ αἴρων ζ'. μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ἄνω, ποιῶν γ'. ἀρχὴν κατὰ τάξιν. Εἶτ' αὖθις λέγει·



Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, (τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας, ) καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Καὶ τίθησιν ὀγδόην μερίδα ὑποκάτω τῆς α'. εὐτάκτως.

Ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, λέγει·

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου (εἴπερ λέγεται ἡ Λειτουργία αὐτοῦ· εἰ δὲ λέγεται τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τούτου μνημονεύει). Καὶ οὕτως, αἴρων καὶ τὴν ἐνάτην μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ τέλει τῆς τρίτης τάξεως εἰς ἀναπλήρωσιν.

Εἶτα, λαβὼν τρίτην σφραγίδα, λέγει·

Μνήσθητι, Δέσποτα φιλόνηρωπε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τοῦ Ἐπισκόπου ἡμῶν (τῷ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, καὶ παντός Ἱερατικοῦ τάγματος, (τοῦ δεῖνος) Καθηγουμένου, τῶν Ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἡμῶν, Πρεσβυτέρων, Διακόνων, καὶ πάντων τῶν Ἀδελφῶν ἡμῶν, οὓς προσεκάλεσώ εἰς τὴν σὴν κοινωνίαν, διὰ τῆς σῆς εὐσπλαγγίας, πανάγαθε Δέσποτα.

Καὶ αἴρων μερίδα, τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τοῦ ἁγίου Ἄρτου. Εἶτα μνημονεύει καὶ ὧν ἔχει ζώντων κατ' ὄνομα· καὶ οὕτως, αἴρων τὰς μερίδας, τίθησιν αὐτάς ὑποκάτω.

Ἐπειτα, λαβὼν ἑτέραν σφραγίδα, λέγει·

Ἵπὲρ μνήμης καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν μακαρίων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.

Εἶτα μνημονεύει τῷ χειροτονήσαντος αὐτὸν, Ἀρχιερέως, καὶ ἑτέρων, ὧν δελεῖ κεκοιμημένων κατ' ὄνομα· καὶ τελευταῖον ἐπιλέγει οὕτω·

Καὶ πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίῃ, τῶν τῇ σῇ κοινωνίᾳ κεκοιμημένων Ὀρθοδόξων, πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, φιλόνηρωπε Κύριε. Καὶ αἶρει μερίδα.

Μνημονεύει δὲ καὶ ὁ Διάκονος ὧν βούλεται, ζώντων καὶ τεθνεώτων, αἴροντος τῷ Ἱερέως μερίδας ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ τελευταῖον λέγει ὁ Ἱερεὺς·

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος, καὶ συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε, καὶ ἀκούσιον.

Καὶ λαθὼν τὴν Μοῦσαν, συστέλλει τὰς ἐν τῷ Δίσκῳ μερίδας ὑποκάτω τοῦ ἁγίου Ἄρτου, ὥστε εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ, καὶ μὴ ἐκπεσεῖν τι. Ἔϊτα ὁ Διάκονος, λαθὼν τὸ Θυματήριον, καὶ θυμίαμα βαλὼν ἐν αὐτῷ, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα· **Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμίαμα.** Καὶ εὐθὺς ὁ αὐτός· **Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.**

Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τοῦ Θυμιάματος.

**Θ**υμίαμά σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς· ὁ προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου Θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος.

**Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.**

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, θυμιάσας τὸν Ἀστερίσκον, τίθησιν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ἄρτου, λέγων·

**Καὶ ἔλθων ὁ Ἀστήρ, ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ Παιδίον.**

**Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.**

Ὁ Ἱερεὺς, θυμιῶν τὸ πρῶτον Κάλυμμα, σκεπαίνει τὸν ἅγιον Ἄρτον σὺν τῷ Δίσκῳ, λέγων·

**Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο ὁ Κύριος δύναμιν, καὶ περιεζώσατο.**

**Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κάλυψον, Δέσποτα.**

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, θυμιῶν τὸ δεύτερον Κάλυμμα, σκεπαίνει τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγων·

**Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ σου, Χριστέ, καὶ τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ.**

**Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Σκέπασον, Δέσποτα..**

Ὁ Ἱερεὺς, θυμιῶν τὸ γ'. Κάλυμμα, ἦτοι τὸν Ἄερα, καὶ σκεπαίων ἀμφότερα, λέγει·

**Σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδιώξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωὴν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.**

Ἔϊτα, λαθὼν ὁ Ἱερεὺς τὸν Θυματὸν, θυμιᾷ τὴν Πρόθεσιν, λέγων ἐκ τρίτου, τὸ,

**Εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας· δόξα σοι.**

Ὁ δὲ Διάκονος ἐν ἐκάστη λέγει·

**Πάντοτε, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.**

Καὶ προσκυνουῖσιν εὐλαβῶς ἀμφότεροι, ἐκ γ'.

Ἐπειτα, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν θυμιατὸν, λέγει ἐπὶ τῇ Προ-  
θέσει τῶν τιμίων Δώρων· **Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.**

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Προθέσεως·

**Ὁ Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, κ.τ.λ. σελ. 44.**

Καὶ μετὰ τοῦτο ποιεῖ Ἀπόλυσιν ἐκεῖσε, λέγων αὐτῷ·

**Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.**

**Ὁ Διάκονος Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον· Δέσποτα, εὐλόγησον.**

Καὶ ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν ὁ Ἱερεὺς, αὐτῷ λέγων· εἰ μὲν ἐστὶ  
Κυριακὴ, Ὁ ἀνασταῖς ἐκ νεκρῶν· εἰδὲ μὴ,

**Χ**ριστός, ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς πανα-  
χράντου αὐτοῦ Μητρὸς, τῆ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάν-  
νου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου,  
(εἰδὲ τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, λέγει·  
Βασιλείου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ Μεγάλου), καὶ πάν-  
των τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ  
φιλόανθρωπος. Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν Ἀπόλυσιν, θυμιᾷ ὁ Διάκονος τὴν ἀγίαν Προ-  
θεσιν· εἶτα ἀπέρχεται καὶ θυμιᾷ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν κύκλω  
σταυροειδῶς, λέγων καθ' ἑαυτόν· **Ἐν τάφῳ σωματικῶς**· καὶ  
τὸν Ν'. Ἐν αὐτῷ θυμιάσας τότε Ἱερατεῖον, καὶ τὸν Ναὸν ὅλον,  
εἰσέρχεται αὐθις εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, καὶ θυμιάσας τὴν ἀγίαν  
Τράπεζαν αὐθις καὶ τὸν Ἱερέα, τὸν μὲν θυμιατὸν ἀποτίθη-  
σιν ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ· αὐτὸς δὲ προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ, καὶ  
στάντες ὁμοῦ πρὸ τῆς ἀγίας Τραπέζης, προσκυνουῖσιν ἐκ  
τρίτου, καθ' ἑαυτοὺς εὐχόμενοι, καὶ λέγοντες·

**Βασιλεῦ οὐράνιε. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ. Τρίς.**

**Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις. Δίς.**

Ἐἶτα ἀσπάζονται, ὁ μὲν Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ὁ δὲ  
Διάκονος τὴν ἀγίαν Τράπεζαν. Καὶ μετὰ τοῦτο ὑποκλίνας  
ὁ Διάκονος τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν τῷ Ἱερεῖ, κρατῶν καὶ τὸ  
ὠράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρὸς, λέγει·

**Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ· Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.**

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, σφραγιζὼν αὐτόν, λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Διάκονος·

Εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς· Κατευθῦναι Κύριος τὰ διαβήματά σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Καὶ πάλιν ὁ Διάκονος·

Μνησθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς·

Μνησθεῖή σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ ὁ Διάκονος εἰπὼν τὸ, Ἀμήν, καὶ προσκυνήσας ἐξέρχεται· καὶ σταῖς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, κατέναντι τῶν ἁγίων Θυρῶν, προσκυνεῖ μετ' εὐλαδείας τρίτον, λέγων καθ' ἑαυτόν τὸ, Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Καὶ ἄρχεται ὁ Ἱερεὺς·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς.

## ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Περὶ τοῦ, τίνα τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ἁγίου Ἄρτου, ἐν οἷς τιθέναι εἰώθαμεν τὸ τε ἅγιον Ποτήριον, τὴν Σφραγίδα τῆς Θεοτόκου, καὶ τὰς λοιπὰς τῶν ἁγίων ἐννέα Μερίδας, καὶ τίνας ἐνεκεν ἐννέα, καὶ οὐ πλείους, ἢ ἑλαττοῦς τιθέμεθα.

**Α**φραστον τρώντι, καὶ ἀκατάληκτον τὸ τῆς φρικτῆς καὶ ἱεραῆς τελετῆς Μυστήριον, καὶ αὐταῖς ταῖς ὑπερτάταις Δυνάμεσι· τὸ γὰρ αὐτὸ πανακῆρατον τοῦ Κυρίου Σῶμα, ἐν τοῖς οὐρανίοις καὶ αὐτοπρεπωδεστάτοις αὐτῷ θρόνοις ἐφεζόμενον, ἐντρώμωσ τε καὶ ἐμφόβωσ κεκαλυμμέναισ ταῖς πτέρυξι λειτουργοῦσι· τοῦτ' αὐτὸ καθ' ἑκάστην ἐπὶ γῆσ τοῖς γῆνοις ἡμῖν ὁράται τελούμενον. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὕτωσ ὁ τοῦτο τελῶν καὶ τελούμενοσ Ἰησοῦσ, δι' ἣν ἀνυπέβλητον πρὸσ τὸν ἀνθρώπον ἀγάπην ἔχων αἰεὶ διατελεῖ, ἀνθρώποσ γενέσθαι ἠψόκησε, καὶ κατὰ πάντα τοῦ ἡμετέρου φυράματοσ, πλὴν τῆσ ἀμαρτίας, κεκοινώνηκε, (τρόποσ τοῦτο τῆσ θεϊκῆσ αὐτοῦ συγκτατάσσεωσ ἀρρήτοσ), τέλειωσ γενόμενοσ ἀνθρώποσ, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἔπαθε τῇ σαρκί, οὐ τῇ Θεοτητί· καὶ ὡσ πρόβατον ἐπὶ σφαγῆν ἤγηθη, καὶ ὡσ ἀμνοσ ἐνυκτίον τοῦ κείροντοσ αὐτόν ἄσωγοσ· καὶ ἀναληφθεῖσ ἀφ' ἡμῶν

εἰς τὸν οὐρανόν, μετὰ τὸ παθεῖν, καὶ ἀναστῆναι αὐτόν, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος μεθ' ἡμῶν ἐπηγγελίλατο εἶναι, σωματικῶς καθ' ἑκάστην διὰ τῆς ἱεράς Τελετῆς μέλλων τελείσθαι· διάτοι τοῦτο καὶ σημάσαι διὰ λόγου τὰ ἐν αὐτῷ τελούμενα, ὡς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ ἀόρατου αὐτοῦ Πατρὸς, δι' ἅκραν αὐτοῦ ἀγαθότητα ἡμῖν ἐνετείλατο σοφίαν καὶ σύνεσιν χαρίζομενος. Τοιγαροῦν αὐτῷ θαρρόντες, τὰ περὶ αὐτοῦ, ὡς οἶόν τε, σαφηνίζομεν, οὕτως ἀρχόμενοι.

Δεξιὰ μέρη τοῦ ἁγίου Ἄρτου λέγεται, ἐν οἷς οὐ τίθεται τὸ ἅγιον Ποτήριον· καὶ γὰρ ἐν τῇ ἀγίᾳ Προθέσει ὁ Ἱερεὺς, θύων τὸν Ἄρτον, ποιεῖ τὴν Σταύρωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ τὴν ἅκραν αὐτοῦ μακροθυμίαν καὶ συγκατάβασιν, οὐκ ἔμπροσθεν, ἀλλ' ὀπίσθεν τοῦ παναγίου Σώματος αὐτοῦ εἶχε τὸν Σταυρόν, ὃν ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ διὰ τῆς ἀγίας Λόγῃς, λέγων τὸ, Σταυρωθέντος σου Χριστέ· καὶ οὗτος μὲν ἐστὶν ὁ ἀληθῶς ἐννοούμενος Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ δὲ ἕτερος, ὁ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν καθρωόμενος, οὐ κεῖται γεγωνῶς εἰς δῆλωσιν τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου, ἀλλ' εἰς τιμὴν μόνον καὶ διορισμὸν τοῦ ἁγιασθησομένου τοιούτου Ἄρτου. Διὸ καὶ παρὰ γυναικῶν καὶ ἀρτοποιῶν τῷ τύπῳ τῆς ξυλίνης σφραγίδος, πρὸ τοῦ ὀπηθῆναι τὸν ἄρτον, ἐντυποῦται, οἱ τινες οὐδόλως εἰς ἀπαρτισμὸν τοῦ Μυστηρίου συντελοῦσιν. Ὅθεν τὰ ἄνω μέρη τοῦ ἄρτου, τὰ ἔχοντα τὸν Σταυρόν, τὸν παρὰ γυναικῶν καὶ ἀρτοποιῶν ἀποτελούμενον, ἐστὶ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ παναγίου Σώματος τοῦ Χριστοῦ· τὰ δὲ ἕτερα, τὰ ἔχοντα τὸν Σταυρόν, ὃν πεποίηκε διὰ τῆς Λόγῃς ὁ Ἱερεὺς, τυγχάνει τὰ ὀπίσθεν. Τούτων δὲ οὕτω διωρισμένων, πρόδηλόν ἐστίν, ὅτι τὰ ἐν οἷς οὐ τίθεται τὸ ἅγιον Ποτήριον μέρη, εἰσὶ τὰ δεξιὰ τοῦ ἁγίου Ἄρτου· τὰ δὲ λοιπὰ, ἐν οἷς κεῖται τὸ ἅγιον Ποτήριον, ὑπάρχει τὰ ἀριστερά. Καὶ εἰς μὲν τὸ δεξιὸν μέρος, τίθεμεν τὴν μερίδα τῆς Παναγίας, (καθ' ἃ καὶ τὴν λόγχευσιν ποιούμεν), κατὰ τὸν Προφήτην τὸν λέγοντα· Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου. Εἰς δὲ τὸ λοιπὸν, τίθεμεν τὰς λοιπὰς μερίδας τῶν Ἁγίων· ὡς οὐ πλείους, οὐδ' ἐλάττους, ἀλλ' ἐννέα τιθέμεθα, κατὰ μίμησιν τῶν οὐρανίων Ταγμάτων. Ὡσπερ γὰρ ἐκεῖσε, κατὰ τὸν πολὺν ἐν Θεολογίᾳ Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην, εἰς ἐννέα τάγματα πᾶσα τούτων ἢ στρατικῶς διήρηται, οὕτω κἀνταῦθα θεοπρεπέστατα· ὁ αὐτὸς γὰρ ἐν ἀμφοτέροις τυγχάνων διατελεῖ Ἰησοῦς. Εἰς τρεῖς δὲ τάξεις, ἵνα, ὡς αὐτὸς πάλιν, ἐν τῷ περὶ οὐρανοῦ Ἱεραρχίας ἐκτῷ, ἐβδόμῳ τε, καὶ ὄγδωφ Κεφαλαίῳ, εἰς τρεῖς ἀφορίζει τριαδικὰς διακοσμήσεις πάσας τὰς οὐρανίους Ἱεραρχίας, ὁλην εὐτάκτως ἔξῃ τὴν μίμησιν.

Αὕτη δὲ ἡ τάξις, ἣν ἐν τῷ παρόντι ἐσημειώσαμεν, εἶθε γίγνεσθαι καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἱεροῖς Μοναστηρίοις τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἃ τινὰ σώζουσιν ἀπαραλλάκτως τὰς παραδεδομένας τάξεις ὑπὸ τῶν πάλαι ἁγίων Πατέρων, ὡς οἱ ἐκεῖσε παραγεγονότες ἐπιμαρτύρονται. Εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖς πρότερον τυπωθεῖσιν Εὐχολογίοις τοῦναντίον τῆς παρούσης τάξεως καὶ ἐρμηνείας καθρωᾶται, οὐ χρεὶ ἀποδέγεσθαι τοῦτο, ὡς καὶ παρὰ τῆς ἀγιωτάτης Μεγάλῃς Ἐκκλησίας ἀποβληθεῖσα ἡ τοιαύτη διατάξις· ἡ δὲ παρούσα ἐπικυρωθεῖσά τε, καὶ βεβαιωθεῖσα.

# Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Εὐχή τῆς Προθέσεως.

**Ο** Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντός κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξαποστείλας, Σωτῆρα, καὶ Λυτρωτὴν, καὶ Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου Θεσιαστήριον· μνημόνευσόν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόθρωπος, τῶν προσενεγκάντων, καὶ δι' οὓς προσήγαγον, καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου Μυστηρίων. Ὅτι ἡγιασται, καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος ἐξέρχεται τοῦ Βήματος· καὶ σταῖς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, καὶ προσκυνήσας τρίς, λέγει· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

**Ε**ὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· εἰ δ' οὐκ ἔστιν, ὁ Ἱερεὺς·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον, καθ' ἕκαστον τῶν ἐπομένων Εἰρηνικῶν.

Ἐπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τῷ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν ( τοῦ δεῖνος ) τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντός τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντός τοῦ Παλατίου, καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τοῦ συμπολεμῆσαι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τῆς ἀγίας Μονῆς ( ἢ τῆς Πόλεως ) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ εὐκрасίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσηνῶν, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπερ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλους, καὶ πάσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορὸς· Σοὶ, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Α'. ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον, καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος, οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἀφατος· αὐτὸς, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τῆτον, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν, καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν, πλοῦσια τὰ ἐλέη σου, καὶ τοὺς οἰκτιρισμοὺς σου.

Ἐν τσοούτῳ ψάλλεται παρὰ τοῦ Χοροῦ τὸ πρῶτον Ἀντίφωνον, ἢ τὰ Τυπικά, εἰ ἔστι Κυριακή. Ὁ δὲ Διάκονος προσκυνήσας, μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆ, καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς Εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, βλέπων πρὸς τὴν Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, κρατῶν καὶ τὸ Ὠράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρός. Εὐχὴ Ἀντιφώνου Β'. Μυστικῶς.

**Κ**ύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φυλάξον, ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ Δεϊκῆ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ψαλλομένου Ἀντιφώνου, ἔλθων ὁ Διάκονος, καὶ σταῖς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, καὶ προσκυνήσας, λέγει·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται ὁμοίως παρὰ τοῦ Χοροῦ τὸ β'. Ἀντίφωνον.

Ὁ δὲ Διάκονος ὁμοίως ποιεῖ, ὡς καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ Εὐχῇ.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Γ'. Μυστικῶς.

**Ὁ** τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχᾶς, ὁ καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλόμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.



Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ τρίτου Ἀντιφώνου παρὰ τῶν Ψαλιῶν, ἢ τῶν Μακαρισμῶν, ἐὰν ἡ Κυριακὴ, ὅταν ἔλθωσιν εἰς τὸ, Δόξα, ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος, στάντες ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, ποιοῦσι προσκυνήματα τρία. Εἶτα, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ Διακόνῳ. Καὶ οὕτως ἐξεληθότες διὰ τοῦ βορείου μέρους, προπορευομένων αὐτῶν λαμπάδων, ποιοῦσι τὴν μικρὰν Εἰσόδον· καὶ στάντες ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, κλίγουσιν ἀμφοτέρωθεν τὰς κεφαλὰς. Καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος ἡρέμα, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς Εἰσόδου μυστικῶς.

Εὐχὴ τῆς Εἰσόδου τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατίας Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ Εἰσόδῳ ἡμῶν, εἰσόδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν, καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τῆς Εὐχῆς δὲ τελεσθείσης, λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα, δεικνύων πρὸς ἀνατολὰς τῆ δεξιᾶ, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ ἑριπίον τοῖς τρισὶ δακτύλοις·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν Εἰσόδον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν, λέγει·

Εὐλογημένη ἡ Εἰσόδος τῶν Ἁγίων σου πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἴθ' οὕτως ἀπέρχεται πρὸς τὸν Ἠγούμενον ὁ Διάκονος, καὶ ἀσπάζεται τὸ Εὐαγγέλιον, εἰ πάρεστιν· εἰδὲ μὴ, ἀσπάζεται τοῦτο ὁ Ἱερεὺς. Πληρωθέντος δὲ τοῦ τελευταίου Τροπαρίου, ἔρχεται ὁ Διάκονος εἰς τὸ μέσον, καὶ σταῖς ἔμπροσθεν τοῦ

Γερέως, ἀνυψοῖ μικρόν τὰς χεῖρας, καὶ δεικνύων τὸ ἅγιον  
Εὐαγγέλιον, λέγει μεγαλοφώνως Ὁ **Σοφία, ὀρθοί.**

Εἶτα, προσκυνήσας αὐτὸς τε, καὶ ὁ Ἱερεὺς κατόπισθεν αὐ-  
τοῦ, εἰσέρχονται εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα· καὶ ὁ μὲν Διάκονος ἀ-  
ποτίθησι τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπεζῇ, οἱ δὲ  
Ψάλλται λέγουσι τὰ συνήθη Τροπάρια· καὶ ὅταν εἴπωσι τὸ  
ὑστερον, λέγει ὁ Διάκονος· **Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν καιρὸν  
τοῦ Τρισαγίου·** εἶτα ἐκφώνως· **Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.**

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,  
τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ·  
Ὁ Διάκονος· Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Τρισαγίου, λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύ-  
την μυστικῶς·

Εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου.

Ὁ Θεὸς, ὁ Ἅγιος, ὁ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίω  
φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χε-  
ρουβὶμ δοξολογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυναμέως  
προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν  
τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ  
ὁμοίωσιν, καὶ παντὶ σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς  
αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἀμαρτάνοντα,  
ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς  
τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύ-  
τῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου,  
καὶ τὴν ὀφειλομένην σοὶ προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσά-  
γειν· αὐτὸς, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν  
ἀμαρτωλῶν τὸν Τρισαγίον Ὑμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ  
χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμελημα ἐκούσιόν  
τε καὶ ἀκούσιον· ἁγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα·  
καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς  
ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν  
Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ὅτι Ἅγιος εἶ ὁ  
Θεὸς ἡμῶν, σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν κ.τ.λ.

Ταύτης δὲ τελεσθείσης, λέγουσι καὶ αὐτοί, ὅ,τε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος, τὸ Τρισάγιον, ποιῶντες ὁμοῦ καὶ προσκυνήματα τρία ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος πρὸς τὸν Ἱερέα·

Κέλευσον, Δέσποτα. Καὶ ἀπέρχονται ἐν τῇ Καθέδρᾳ.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει ἀπεργόμενος·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ δὲ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω Καθέδραν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς·

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰῶνων·

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρισιν τοῦ Τρισαγίου, ὁ Διάκονος, ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, λέγει·

Πρόσχωμεν. Καὶ ὁ Ἀναγνώστης· Ψαλ. τῷ Δαυΐδ. Καὶ ὁ Διάκονος· αὐθις· Σοφία. Καὶ ὁ Ἀναγνώστης τὸ Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου. Καὶ αὐθις ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν. Καὶ τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι. Καὶ ὁ Ἀναγνώστης· Ἀλληλουΐα, Ψαλμὸς τῷ Δαυΐδ. Τοῦ δὲ Ἀλληλουΐα ψαλλομένου, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸ θυμιατήριον καὶ τὸ θυμιάμα, πρόσσεισι τῷ Ἱερεὶ· καὶ λαβὼν εὐλογίαν παρ' αὐτοῦ, θυμιάσῃ τὴν ἁγίαν Τραπέζαν γύρωθεν, καὶ τὸ Ἱερατεῖον ὅλον, καὶ τὸν Ἱερέα. Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μυστικῶς. Εὐχὴ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Εἴλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόνηρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς, εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σηκρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνθεσ ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετελθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ δὲ Διάκονος, τὸ θυμιατήριον ἀποθέμενος, ἔρχεται πρὸς τὸν Ἱερέα, καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, κρατῶν τὸ Ὠράριον σὺν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ τοῖς ἄκροις δακτυλοῖς, δηλονότι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ( τοῦδε ).

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτὸν, λέγει·

Ὁ Θεὸς, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ ( τοῦδε ), δώη σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυναμίει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δὲ Διάκονος, εἰπὼν τὸ, Ἀμήν, καὶ προσκυνήσας μετ' εὐλαβείας τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, αἶρει αὐτό· καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν ἁγίων θυρῶν, προπορευομένων αὐτοῦ λαμπάδων, ἔρχεται, καὶ ἵσταται ἐν τῷ Ἀμβωνί, ἢ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, καὶ βλέπων πρὸς δυσμᾶς, ἐκφωνεῖ· Σοφία, ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Εἰρήνη πᾶσι. Καὶ ὁ Διάκονος· Ἐκ τοῦ κατὰ ( τόνδε ) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀνάγνωσμα. Ὁ Ἱερεὺς· Πρόσχωμεν.

καὶ πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει πρὸς τὸν Διάκονον ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ. Καὶ ὁ Διάκονος, ἐλθὼν ἕως τῶν ἁγίων θυρῶν, ἀποδίδωσι τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον τῷ Ἱερεῖ· καὶ σταῖς ἐν τῷ συνηθει τόπῳ, ἄρχεται οὕτως· Εἶπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἶπωμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον, γ'.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου· δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς ἱκεσίας. Μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιροὺς σου κατάπεμψον ἐ-

φ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπειδεχόμενον τὸ παρά σου πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν, καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀειμνήστων κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἢ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου) καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαύσαμένων Πατέρων καὶ Ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων, καὶ ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἀδελφῶν τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιστάτως Λαοῦ, τοῦ ἀπειδεχομένου τὸ παρά σου μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἐκφώνησις ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι ἐλεήμων, καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Ἐξασθε, οἱ Κατηχούμενοι, τῷ Κυρίῳ.

Οἱ Πιστοὶ, ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἴνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσει·

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας·

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης·

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ Ἁγίᾳ αὐτοῦ, Καθολικῇ, καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφυλάξον αὐτοὺς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ Κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνειτε. Ἄμην.

Εὐχὴ ὑπὲρ Κατηχομένων, μυστικῶς λεγομένη παρὰ τοῦ Ἱερέως, πρὸ τῆς ἁγίας Ἀναφορᾶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινά ἐφορῶν, ὁ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας, τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεὸν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχομένους, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὸν ἑαυτῶν ἀχένα· καὶ καταξιώσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἔνωσον αὐτοὺς τῇ Ἀγίᾳ σου, Καθολικῇ, καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ συγκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποιμένῃ·

Ἐκφώνως.

Ἦνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ Εἰλητόν ὁ Ἱερεὺς.

Καὶ ὁ Διάκονος·

Ὅσοι Κατηχοῦμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχοῦμενοι, προέλθετε· ὅσοι Κατηχόμενοι, προέλθετε· μήτις τῶν Κατηχομένων. Ὅσοι Πιστοὶ,

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ Πιστῶν Ἀ'. μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι

τὸ Εἰλητόν. Μυστικῶς.

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου Θεοσιασηρίῳ, καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖσι σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεὸς, τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις, καὶ ἰκεσίας, καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς, οὓς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου σου Ἁγίου, ἀκαταγνώστως, καὶ ἀπροσκόπως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεώς ἡμῶν, ἐπιτελειθήσεσθε ἐν παντί.

καιρῷ καὶ τόπῳ· ἵνα, εἰσακούων ἡμῶν, ἴλεως ἡμῖν εἴης ἐν τῷ πλήθει τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Ὁ Διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῆ σῆ χάριτι. Σοφία.

Ἐκφωνήσις ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος.

Ἐπιτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ Πιστῶν Β'. Μυστικῶς.

**Π**άλιν καὶ πολλάκις σοὶ προσπίπτομεν, καὶ σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὅπως, ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν, καθάρισης ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ δώης ἡμῖν ἀνεύχον, καὶ ἀκατάκριτον τὴν παράξασιν τῆ ἀγίου σου Θυσιαστηρίου. Χάρισαι δὲ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου, καὶ πίστεως, καὶ συνέσεως πνευματικῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύειν σοὶ ἀνενόχως, καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἀγίων σου Μυστηρίων, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας ἀζιωθῆναι.

Ὁ Διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, κ.τ.λ. Σοφία.

Καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν.

Ἐκφωνήσις ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Ὅπως, ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εὐχὴ, ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς, τοῦ Χερουθικῆ ἀδομένου.

**Ο**ὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς, προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοὶ, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοὶ μέγα καὶ φοβερόν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυναμίεσιν. Ἀλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλοανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν

ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμαίκτου  
 Δυσίας τὴν Ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν  
 ἀπάντων· σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν  
 ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ Θρόνου Χερουβικοῦ ἐπο-  
 χούμενος, ὁ τῶν Σεραφίμ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ  
 μόνος Ἅγιος, καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ  
 τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον· Ἐπιβλέψον ἐπ' ἐμέ τὸν ἁμαρ-  
 τωλὸν καὶ ἀχρεῖον δούλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν  
 καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἰκάνωσόν με  
 τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς  
 Ἱερατείας χάριν, παρασῆναι τῇ εἰγία σου ταύτῃ Τραπεζῇ,  
 καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα, καὶ τὸ  
 τίμιον Αἷμα. Σὺ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑαυτοῦ ἀχέ-  
 να, καὶ δέομαί σου· Μὴ ἀποσρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,  
 μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παιδῶν σου· ἀλλ' ἀξιώσον προσ-  
 ενεχθῆναι σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου  
 τὰ Δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων, καὶ προσφερόμενος,  
 καὶ προσδεχόμενος, καὶ διαδιδόμενος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν,  
 καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ,  
 καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν,  
 καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Πληρωθείσης δὲ τῆς Εὐχῆς, λέγουσι καὶ αὐτοὶ τὸν Χερου-  
 βικὸν ὕμνον. Εἶτα, λαβὼν τὸν Θυματὸν ὁ Ἱερεὺς, θυμιάσῃ τὴν  
 ἁγίαν Τράπεζαν γύρωθεν, καὶ τὸ Ἱερατεῖον ὅλον· ὕστερον δὲ  
 καὶ τὰς Δεσποτικὰς Εἰκόνας, καὶ τὸν λαόν, μικρὸν προελθὼν  
 τῶν Βημοθύρων· λέγει δὲ καθ' ἑαυτὸν καὶ τὸν Πεντηκοστὸν, καὶ  
 Τραπεζάρια κατασκευαστικὰ ὅσα καὶ βούλεται. Καὶ ἀπέρχονται  
 ἐν τῇ Προθέσει, ὅτε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος, προπορευομένου  
 τοῦ Διακόνου. Αὐτὸς δὲ θυμιάσας τὰ Ἅγια, καθ' ἑαυτὸν εὐ-  
 χόμενος τὸ, Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, λέγει πρὸς  
 τὸν Ἱερέα· Ἐπαρον, Δέσποτα. Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἄρας τὸν Ἄερα,  
 ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, λέγων·

Ἐπόρατε τὰ χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ Ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν  
 Κύριον.

Εἶτα, τὸν ἁγίον Διάκονον λαβὼν ἐπιβάλλει τῷ τοῦ Διακόνου



κεφαλῇ, μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ εὐλαθείας, κρατοῦντος ἅμα τοῦ Διακόνου καὶ τὸν θυμιατὸν ἐνὶ τῶν δακτύλων. Αὐτὸς δὲ τὸ ἅγιον Ποτήριον ἀνά χειρας λαβὼν, ἐξέρχονται διὰ τοῦ βορείου μέρους, προπορευομένων αὐτῶν λαμπάδων· καὶ περιέρχονται τὸν Ναὸν, εὐχόμενοι ἀμφοτέροι ὑπὲρ πάντων καὶ λέγοντες·

Πάντων ἡμῶν μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰσελθὼν δὲ ὁ Διάκονος ἔνδον τῶν ἁγίων θυρῶν, ἵσταται ἐν τοῖς δεξιῶς. Καὶ μέλλοντος τοῦ Ἱερέως εἰσελθεῖν, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Διάκονος·

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Ἱερωσύνης σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν καὶ αἰεὶ, κ.τ.λ.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς πρὸς αὐτόν·

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Ἱεροδιακονίας σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτῆ πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἀποτίθησι μὲν ὁ Ἱερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ· λαβὼν δὲ καὶ τὸν ἅγιον Δίσκον ἀπὸ τῆς τῆ Διακόνου κεφαλῆς, ἀποτίθησι καὶ αὐτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, λέγων· Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν, κ.τ.λ.

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ἄδου δὲ μετὰ ψυχῆς κ.τ.λ.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς Παραδείσου ὠραιότερος, κ.τ.λ.

Εἶτα, τὰ μὲν Καλύμματα ἄρας ἀπὸ τε τοῦ ἱεροῦ Δίσκου καὶ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, τίθησιν ἐν ἐνὶ μέρει τῆς ἁγίας Τραπέζης· τὸν δὲ Ἀέρα ἀπὸ τῶν τοῦ Διακόνου ὤμων λαβὼν, καὶ θυμιάσας, σκεπάζει δι' αὐτοῦ τὰ Ἅγια, λέγων·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἕως τοῦ, κηδεύσας ἀπέθετο.

Καὶ λαβὼν τὸν θυμιατὸν ἐκ τῶν τοῦ Διακόνου χειρῶν, θυμιά τὰ Ἅγια τρίς· ὅτε ὁ μὲν Διάκονος λέγει· Ἀγάθυνον Δέσποτα· ὁ δὲ Ἱερεὺς· Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ Θυσιαστήριόν σε μόσχους.

Καὶ ἀποδοὺς τὸν θυμιατὸν, καὶ χαλαίσας τὸ φελόνιον, κλίνας τε τὴν κεφαλὴν, λέγει πρὸς τὸν Διάκονον·

Μνήσθητί μου, ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ Διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς Ἱερωσύνης σε ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ μου

Εἶτα ὁ Διάκονος, ὑποκλίνας καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλὴν, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ Ἐβράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα·

Εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε .

Καὶ ὁ Ἱερεὺς·

Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι .

Καὶ ὁ Διάκονος· Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσει ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν .

Καὶ αὖθις ὁ αὐτός· Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε .

Καὶ ὁ Ἱερεὺς· Μνησθήησθε Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων .

Καὶ ἐπειπὼν ὁ Διάκονος τὸ, Ἀμὴν, καὶ ἀσπασάμενος τὴν τῆ Ἱερέως δεξιάν, ἐξέρχεται, καὶ αἰσὶς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ .

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον .

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων τῆ Κυρίου δεηθῶμεν .

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τῆ Κυρίου δεηθῶμεν .

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν .

Εὐχὴ τῆς Προσκομιδῆς, μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπεζῇ τῶν θείων Δώρων ἀπόθεσιν. Μυστικῶς .

Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ μόνος Ἅγιος, ὁ δεχόμενος Θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσάγαγε τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ· καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς προσενεργεῖν σοι Δωρὰ τε καὶ Θυσίας πνευματικὰς, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου, τοῦ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον τὴν Θυσίαν ἡμῶν, καὶ ἐπισκηνῶσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δωρὰ ταῦτα, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου .

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον .

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὄδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαὴν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τῆ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν· Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν·

Ὁ Χορός·

Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Καὶ ὁ μὲν Ἱερεὺς, προσκυνήσας τρίς, ἀσπάζεται τὰ Ἅγια οὕτως, ὡς εἰσὶ κεκαλυμμένα, λέγων μυστικῶς·

Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου· Κύριος σερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου.

Ἐκ γ'.

Ὁμοίως καὶ ὁ Διάκονος συμπροσκυνεῖ, ἐν ᾧ ἴσεται τόπῳ· ἀσπάζεται δὲ καὶ τὸ Ὠράριον αὐτῆ, ἐνθα ἐστὶ Σταυροῦ τύπος, καὶ οὕτως ἐκφωνεῖ·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἄρας τὸν Λεῖρα ἐπάνω τῶν Δώρων, κινεῖ αὐτὸν ἀνοιχτῶν·

Ὁ Λαὸς τὸ, Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν.

Ἔϊτα ὁ Διάκονος·

Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν Ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ Χορὸς· Ἐλεον εἰρήνης, Ψυσίαν αἰνέσεως.

Καὶ ὁ μὲν Ἱερεὺς, ἐπάρας τὸν Ἀέρα ἀπὸ τῶν Ἀγίων, ἀποτίθησιν αὐτὸν ἐν ἐνὶ τόπῳ, λέγων τὸ,  
 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν, κ.τ.λ.

Ὁ δὲ Διάκονος, προσκυνήσας, εἰσέρχεται ἐν τῷ ὁγίῳ Βήματι· καὶ λαβὼν ῥιπίδιον, ῥιπίζει τὰ Ἅγια εὐλαβῶς.

Ὁ Ἱερεὺς, στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, ἐκφωνεῖ·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. (Καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν).

Ὁ Χορὸς· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας (δεικνύων ἅμα τῇ χειρὶ).

Ὁ Χορὸς· Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορὸς· Ἄξιον καὶ δίκαιον ἐστίν.

Ὁ Ἱερεὺς, στραφεὶς πρὸς ἀνατολὰς, ἐπεύχεται μυστικῶς.

**Α**ξιον καὶ δίκαιον σέ ὑμνεῖν, σέ εὐλογεῖν, σέ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαρισεῖν, σέ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφρατος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰεὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν· σὺ καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, καὶ ἐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες, καὶ τὴν Βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαρισσοῦμεν σοὶ, καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ, ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν, καὶ ὧν ἐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν, καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων. Εὐχαρισσοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς Λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας, καί τοι σοι παρεσῆκασι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων, καὶ μυριάδες Ἀγγέλων, τὰ Χερσβίμ, καὶ τὰ Σεραφίμ, ἕξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά·

Ἐκφώνως·

Ἦν ἐπινίκιον ἕμνον ἄδοντα, βωῶντα, κειραγότα, καὶ λέγοντα·

Ὁ Χορός·

Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ· πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου· Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννά ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ἐνταῦθα πάλιν λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν Ἀστερίσκον ἐκ τοῦ ἁγίου Δίσκου, ποιεῖ Σταυροῦ τύπον ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸν, ἀποτίθησιν ἐν μέρει τινί.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς.

**Μ**ετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων Δυναμέων, Δέσποτα φιλόνηρωπε, βωῶμεν, καὶ λέγομεν· Ἄγιος εἶ καὶ πανάγιος Σὺ, καὶ ὁ μονογενὴς σὺ Υἱὸς, καὶ τὸ Πνεῦμα σου τὸ Ἅγιον. Ἄγιος εἶ καὶ πανάγιος, καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου ὡς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπώληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον ὡς, ἐλθὼν, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδοτο ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ, καὶ ἀχράντοις, καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιασας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπὼν·

Ἐκφώνως·

Δάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ἔτα μυστικῶς ὁ Ἱερεὺς·

Ὁμοίως καὶ τὸ Ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων·

Ἐκφώνως·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστὶ τὸ Αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται μυστικῶς·

**Μ**εμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς, καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγεννημένων, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Τάφου, τῆς τριημέρου Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς Ἀνα-

βάσεως, τῆς ἐν δεξιῶν Καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου  
 πάλιν Παρουσίας·

Ἐκφώνως·

(\*) Τὰ σὰ ἐν τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν, κατὰ πάντα, καὶ  
 διὰ πάντα.

Ὁ Χορός·

Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καὶ  
 δεόμεθα σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνας, ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ἐ"τι προσφερόμεν σοὶ τὴν λογικὴν ταύτην, καὶ ἀναμαίικτον  
 λατρείαν, καὶ παρακαλοῦμέν σε, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκε-  
 τεύομεν· Κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ  
 ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα·

Καὶ ὁ μὲν Διάκονος ἀποτίθῃσι τὸ Ῥιπίδιον, καὶ ἔρχεται  
 ἐγγύτερον τῷ Ἱερεῖ, καὶ προσκυνοῦσιν ἀμφότεροι τρεῖς ἔμ-  
 προσθεν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς. (\*\*).

Ἐἶτα, τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ Διάκονος, δεικνύει σὺν τῷ  
 Ὠραρίῳ τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγων μυστικῶς·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

(\*) Ἐν χειρογράφοις καὶ παλαιαῖς ἐκδόσεσιν ἀπαντάται, προσφέροντες.

(\*\*) Ἐν τισὶ προεκδοθεῖσιν Εὐχολογίοις μετὰ τὸ, ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας  
 Τραπεζῆς, ἀναγινώσκεται κατὰ συνέχειαν· εὐχόμενοι καθ' ἑαυτοὺς, καὶ  
 λέγοντες τὸ, Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Ἐἶτα τὸ, Κύριε, ὁ τὸ  
 πανάγιόν σου Πνεῦμα. Στιχ. Καρδίαν καθαρὰν. Πάλιν τὸ αὐτό. Στιχ. Μὴ  
 ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου. Καὶ αὐθις τὸ αὐτό. Ἐἶτα, Δέξα.  
 Εὐλόγητός εἰ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφος κ.τ.λ. Καὶ νῦν. Ὅτε καταβάς  
 τὰς γλῶσσας κ.τ.λ. — Ταῦτα πάντα ἐτέθησαν ἐνταῦθα ἐν σημειώσει, ὡς μὴ ἀ-  
 πανταίμενα ἐν παλαιαῖς τοῦ Εὐχολογίου ἐκδόσεσι, καὶ ἐν τῇ τῆς Λειτουργίας τοῦ  
 ἀγλδ'. ἔτους, μηδὲ ἐν Εἰληταρίοις καὶ Λειτουργίαις χειρογράφοις, ἃς καὶ ἔχομεν  
 ἀνά χεῖρας· ἀλλ' οὐδ' ἐν τῷ ἐπισήμῳ τοῦ Εὐχολογίου Κώδικι τοῦ ΙΔ'. αἰῶνος,  
 ποτὲ μὲν σωζομένῳ ἐν τῷ Μοναστηρίῳ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, νῦν δὲ ἐν τῇ  
 Μαρκεσιανῇ Βιβλιοθήκῃ, ὃν καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσαμεν. Καὶ τοῦτο εὐλόγως· διότι δια-  
 κόπτουσι τὴν ἔννοιαν τῆς Εὐχῆς, ἧς τὸ τέλος συνδέεται τῇ εὐλογίῃσι τῶν τιμίων  
 Δώρων, ἀμέσως μετὰ τὴν πρὸν Θεοῦ ἐπίκλησιν, ἵνα καταπέμψῃ τὸ πανάγιον αὐτῷ  
 Πνεῦμα. Μᾶλλον δὲ τὰ τῆς Πεντηκοστῆς Τροπάρια, ποίημα ὄντα ὀψιαιότερον, εἰσὶ  
 τοῦ Χρυσοστόμου μεταγενέστερα περίπου τέσσαρας αἰῶνας. Διὸ καὶ νῦν οἱ πλεῖ-  
 στοι τῶν Ἱερουργούντων εἰώθασιν ταῦτα παραλείπειν, ἢ λέγειν πρὸ τῆς Εὐχῆς  
 τῆς ἐπίκλησεως, ὡς οὐκ ὄντα οὐσιώδη τῆς Λειτουργίας μέρη, ἀλλ' ἐπίσακτα  
 παρὰ τινος, ἴσως εὐλαθείας χάριν

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἀνίστάμενος, σφραγίζει τρεῖς τὰ ἅγια  
Δῶρα, λέγων·

Καὶ ποίησον τὸν μὲν Ἄρτον τῆτον, τίμιον Σῶμα τῷ Χριστοῦ σου.  
Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς, δεικνύων σὺν τῷ Ὠραρίῳ τὸ ἅγιον Ποτήριον·  
Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν, λέγει·  
Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ, τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου.  
Ὁ Διάκονος· Ἀμήν. Καὶ αὖθις ὁ Διάκονος, δεικνύων μετὰ τοῦ  
Ὠραρίου ἀμφότερα τὰ ἅγια, λέγει·  
Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὰ ἀμφότερα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, εὐλογῶν ἀμφότερα τὰ ἅγια, λέγει·  
Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ Ἱερεῖ, καὶ εἰπὼν τὸ Μνή-  
σθητί μου, ἅγιε Δέσποτα, τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ἵσταται ἐν ᾧ προ-  
τερον ἔσται τὸ πῶ· καὶ λαθὼν τὸ ῤιπίδιον, ῥιπίζει τὰ ἅγια,  
ὡς καὶ τὸ προτερον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ὅστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς  
ἀφεσιν ἀμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σου Πνεύμα-  
τος, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς  
σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα. Ἐπι προσφερόμεν σοι τὴν  
λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσασμένων  
Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων,  
Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατε-  
τῶν, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Ἐἶτα θυμιῶν τὴν ἁγίαν Ἱράπεζαν κατέμπροσθεν, λέγει ἐκ-  
φωνῶς·

Ἐξαίρετως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδό-  
ξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ δὲ Διάκονος, λαθὼν παρ' αὐτοῦ το θυμιατήριον, θυμια-  
τὴν ἁγίαν Ἱράπεζαν κύκλω· ὕψερρον δὲ μνημονεύει τὰ Δίπτυ-  
χα τῶν Κεκοιμημένων. Μνημονεύει δὲ καθ' ἑαυτὸν καὶ ὧν βού-  
λεται ζώντων καὶ τεθνεώτων· Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλίνας, ἐπεύχεται μυστικῶς·

**Τ**οῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων· τοῦ Ἀγίου (τοῦ δεῖνος), ἔτι καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σὺ τῶν Ἀγίων ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· (μνημονεῖ ἐνταῦθα ὀνομασί καὶ ὧν βούλεται τεθνεώτων) καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς, ὁ Θεός ἡμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἔτι παρακαλοῦμέν σε· Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, καὶ παντὸς Ἱερατικοῦ τάγματος. Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς Οἰκουμένης ὑπὲρ τῆς Ἀγίας, Καθολικῆς, καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνεΐᾳ, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν. Δός αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διαίγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ἐκφώνως·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἐντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Καὶ ὁ Διακόνος, πρὸς τῆς Θύρας σταίς, λέγει·

(τοῦ δεῖνος) Πατριάρχου, Μητροπολίτου, ἢ Ἐπισκόπου, (ὅς τις ἂν ἦ) καὶ τὰ λοιπὰ· εἶτα μνημονεῖ τὰ Δίπτυχα τῶν ζώντων.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλίνας, ἐπεύχεται μυστικῶς·

**Μ**νήσθητι, Κύριε, τῆς Πόλεως (ἢ τῆς Μονῆς), ἐν ἣ παροικοῦμεν, καὶ πάσης πόλεως, καὶ χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὀδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν



ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων,  
καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον.

Ἐκφώνως

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν, καὶ  
ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πα-  
τρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ,  
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εὐλογῶν αὐτόν, ἐκφωνεῖ·  
Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰη-  
σοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ Χορὸς Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ δὲ Διάκονος, λαβὼν καιρὸν παρὰ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἐξελ-  
θὼν, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες ἔτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ  
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἀγιασθέντων τιμίων Δώρων,  
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς  
τὸ ἅγιον, καὶ ὑπερουραίνιον, καὶ νοερὸν αὐτοῦ Θυσιαστήριον,  
εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν  
θεῖαν χάριν, καὶ τὴν δωρεάν τῆς Ἁγίας Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Υἵπὲρ τοῦ ρυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως ὀργῆς, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς

Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν, καὶ τὴν ἐλ-  
πίδα, Δέσποτα φιλόανθρωπε, καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ  
δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν· Καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν  
ἐπουρανίων σου, καὶ φρικτῶν Μυσηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ  
πνευματικῆς Τραπέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφε-  
σιν ἀμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύμα-  
τος Ἁγίου κοινωνίαν, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς  
παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα.

Ὁ Διάκονος

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Ἦν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν.

Ἀγγελοῦ εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

Τὰ καλὰ, καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα.

Τὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς Δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν, Πατέρα, καὶ λέγειν· Ὁ Δεὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστίν. Εἴτα, Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορὸς· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορὸς· Σοί, Κύριε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἄορατε, ὃ τῇ ἀμετρήτῳ σου ἐνδυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας, καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγὼν· αὐτὸς, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἐπίδεδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεικλιότας σοὶ ταῖς ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἐκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον, κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσιν σύμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· τοὺς νοσοῦντας ἰάσαι, ὃ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωματίων ἡμῶν.

Ἐκφωνήσις·

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς·

Πρόσχε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὃ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου, καὶ ἔλθε εἰς τὸ ἀγιασάσαι ἡμᾶς, ὃ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταίᾳ

σου χειρί, μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Εἶτα προσκυνεῖ ὁ Ἱερεὺς, ὁμοίως καὶ ὁ Διάκονος ἐν ᾧ ἐστὶ τόπω, λέγοντες μυστικῶς τρίς· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Διάκονος ζώννυται καὶ τὸ Ὠραρίον αὐτοῦ σταυροειδῶς. Ὅταν δὲ ἴδῃ τὸν Ἱερέα ἐκτείνοντα τὰς χεῖρας, καὶ ἀπτόμενον τοῦ ἁγίου Ἄρτου, πρὸς τὸ ποιῆσαι τὴν ἁγίαν Ὑψωσιν, ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Εἶτα ὁ Διάκονος εἰσέρχεται ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι· καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἱερέως, κρατοῦντος τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγει·

Μελίσρον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, μελίσας αὐτὸν εἰς μερίδας τέσσαρας, μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, λέγει·

Μελίζεται, καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνος τῷ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος, καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος, καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἁγιάζων.

Καὶ τίθησιν αὐτὰς ἐν τῷ ἁγίῳ Δίσκῳ σταυροειδῶς οὕτως·

ΙΣ

NI KA

XΣ

Καὶ ὁ Διάκονος, δεικνύων σὺν τῷ Ὠραρίῳ τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς, λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα, τὴν ἔχουσαν τὸ ὄνομα ΙΣ, ποιεῖ σὺν αὐτῇ Σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγων·

Πλήρωμα Ποτηρίου, πίστεως, Πνεύματος Ἁγίου.

Καὶ οὕτως ἐμβαλλεῖ αὐτὴν εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν. Καὶ δεχόμενος ὁ αὐτὸς τὸ Ζέον, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ Ζέον.

(1) δὲ Ἱερεὺς εὐλογεῖ, λέγων·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν Ἁγίων σου πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ὁ Διάκονος ἐγγχεί τῆ ζέοντος τὸ ἀρικὲν σαυροειδῶς, ἔνδον τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγοντος τοῦ Ἱερέως·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου. Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Καὶ ἀποθέμενος τὸ Ζέον, ἵσταται μικρὸν ἀπὸθεν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ποιήσας πρὸς τὸν Διάκονον μετάνοιαν, καὶ συγχώρησιν αἰτήσας, κλίνει καίτω τὴν κεφαλὴν, καὶ προσεύχεται λέγων·

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, κτλ. καὶ, Τῆ Δείπνῃ σου τοῦ μυστικοῦ, κτλ. Καὶ τελευταίου τό,

Μή μοι εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα γένοιτο ἢ μετάληψις τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων, Κύριε, ἀλλ' εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος. Εἶτα λαβὼν μίαν μερίδα τοῦ ἁγίου Ἄρτου, λέγει·

Τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταδίδοται μοι (τῷ δεῖνι) Ἱερεῖ, εἰς ἄφεσιν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ οὕτω μεταλαμβάνει τοῦ ἐν χερσὶ, μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας, Εἶτα λέγει· Ὁ Διάκονος, πρόσελθε.

Καὶ πρόσελθὼν ὁ Διάκονος, ποιεῖ μετάνοιαν εὐλαβῶς, αἰτῶν συγχώρησιν· ὁ δὲ Ἱερεὺς, κρατῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, δίδωσι τῷ Διακόνῳ· καὶ ἀσπασάμενος ὁ Διάκονος τὴν μεταδιδῶσαν αὐτῷ χεῖρα, λαμβάνει τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγων·

Μετὰδος μοι, Δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει·

(τῷ δεῖνι) Ἱεροδιακόνῳ μεταδίδοται σοι τὸ τίμιον, καὶ ἅγιον, καὶ ἄχραντον Σῶμα τῆ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν σε ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ἀπέρχεται ὁ Διάκονος ὀπισθεν τῆς Ἱεραῖς Τραπεζῆς καὶ κλίνει τὴν κεφαλὴν, προσεύχεται, καὶ μεταλαμβάνει, ὡς ὁ Ἱερεὺς.

Εἶτα, ἀναστάς ὁ Ἱερεὺς, λαμβάνει ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις μετὰ τοῦ Καλύμματος τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ μεταλαμβάνει τρίτον ἐξ αὐτοῦ· καὶ ἔτω, τὰ τε ἴδια χεῖλη, καὶ τὸ ἱερόν Ποτήριον τῷ ἐν χερσὶ Καλύμματι ἀποσπογγίσας, καὶ παρὰ τὸ χεῖλος ἔξω τὸ Ποτήριον ἀσπασάμενος, καλεῖ τὸν Διάκονον, λέγων· Διάκονε, πρόσελθε.

Δημόσια Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου

Καὶ ὁ Διάκονος ἔρχεται, καὶ προσκυνεῖ ἅπαξ, λέγων·  
 προσέρχομαι τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· καὶ τὸ, Πιστεύω, Κύριε,  
 καὶ ὁμολογῶ, ἄλλαν. Καὶ λέγει ὁ Ἱερεὺς· Μεταλαμβάνει ὁ δῆλος  
 τοῦ Θεοῦ Διάκονος (ὁ δεῖνα) τὸ τίμιον, καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ  
 Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν  
 αὐτοῦ ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Μεταλαμβάνοντας δὲ τοῦ Διακόνου, λέγει ὁ Ἱερεὺς·  
 Τοῦτο ἤφατο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου,  
 καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

Τότε, λαβὼν τὸν ἅγιον Δίσκον ὁ Διάκονος, ἐπάνω τοῦ ἁγίου  
 Ποτηρίου ἀποσπογγίζει τῷ ἁγίῳ Σπόγγῳ πάνυ καλῶς, καὶ  
 μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαθείας σιεπάζει τὸ ἅγιον Ποτήριον τῷ  
 Καλύμματι· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Δίσκον ἀνατίθῃσι τὸν  
 Ἀστέρα καὶ τὸ Καλυμμα.

Ἔτα ἐπιλέγει τὴν τῆς εὐχαριστίας Εὐχὴν ὁ Ἱερεὺς μουσικῶς·  
**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλόνηρωπε, εὐεργέτα τῶν  
 ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρουσίᾳ ἡμέρα, κατηξίωσας  
 ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων Μυστηρίων. Ὁρθο-  
 τόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς  
 πάντας, φρούρησον ἡμῶν τὴν ζωὴν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ δια-  
 βήματα· εὐχαῖς καὶ ἰκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου, καὶ ἀει-  
 παρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Ἔτα ἀπονιπτεταὶ τὰς χεῖρας ὁ Ἱερεὺς ἐν τῷ συνήθει τῷ  
 τῷ. Καὶ ἔτις ἀνοίγουσι τὴν Θύραν τοῦ ἁγίου Βήματος. Καὶ  
 ὁ Διάκονος, προσκυνήσας ἅπαξ, λαμβάνει παρὰ τοῦ Ἱερέως  
 τὸ Ποτήριον μετὰ εὐλαθείας, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Θύραν, καὶ  
 ὑψῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον, δείκνυσιν αὐτὸ τῷ λαῷ, λέγων·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως, καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν, ἐπιλέγων ἐκφώνως·  
 Ζῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονο-  
 μίαν σου.

Καὶ ἐπιστρέφουσιν, ὅ, τε Διάκονος καὶ ὁ Ἱερεὺς, εἰς τὴν  
 ἁγίαν Τράπεζαν. Καὶ ὁ μὲν Διάκονος, ἀποθέμενος ἐν αὐτῇ  
 τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει πρὸς τὸν Ἱερέα· Ὑψωσον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς θυμῶς τρίς, λέγων καθ' ἑαυτὸν·

Υ'ψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἢ δόξα σου.

Εἶτα, λαβὼν τὸν ἅγιον Δίσκον, ἔχοντα τὸν Ἄστέρα καὶ τὸ Καίλυμμα, τίθησιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Διακόνου· καὶ ὁ Διάκονος, κρατῶν αὐτὸν μετ' εὐλαβείας, καὶ θεωρῶν ἔξω πρὸς τὴν Θύραν, οὐδὲν λέγων, ἀπέρχεται εἰς τὴν Πρόθεσιν, καὶ ἀποτίθησιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς προσκυνήσας, καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ ἐπιστραφεὶς πρὸς τὴν Θύραν, ὁρᾷ τὸν λαόν, λέγων μυστικῶς·

Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν· εἶτα ἐκφωνεῖ· Πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Διάκονος, καὶ σταῖς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει· Ὁ ῥοθαί· μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων, ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν, καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζῶν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἐκφωνῶς ὑπὸ τοῦ Ἱερέως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἐν εἰρήνῃ προελθωμεν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ Ὀπισθάμβωνος,

ἐκφωνουμένη παρὰ τοῦ Ἱερέως ἔξω τοῦ Βήματος.

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ ὄικου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θείῃ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ Στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου· ὅτι πᾶσα δόσις

ἀγαθή, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ταύτης δὲ τελεσθείσης, ὁ μὲν Ἱερεὺς εἰσέρχεται διὰ τῶν ἁγίων Θυρῶν, καὶ ἀπελθὼν ἐν τῇ Προθέσει, λέγει τὴν παρούσαν Εὐχὴν μυστικῶς·

**Τ**ὸ πλήρωμα τοῦ Νόμου καὶ τῶν Προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας πᾶσαν τὴν Πατρικὴν οἰκονομίαν, πληρώσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογία Κυρίου, καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεὶ κ.τ.λ.  
Εἶτα· Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ Λαὸς· Δόξα, καὶ νῦν. Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

Ὁ δὲ Διάκονος, εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ βορείου μέρους, συστέλλει τὰ Ἅγια μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας, ὥστε μηδὲν τι τῶν ἁγίων λεπτοτάτων εἰπεσεῖν, ἢ καταλειφθῆναι, καὶ ἀπονίπτεται τὰς χεῖρας ἐν τῷ συνήθει τόπῳ. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐξελθὼν, δίδωσι τῷ λαῷ τὸ Ἀντίδωρον. Εἶτα εἰσελθὼν ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι, ἀποδύεται τὴν Ἱερατικὴν στολὴν, λέγων·

Νῦν ἀπολύεις τὸ Τρισάγιον· καὶ τὰ λοιπὰ· Εἶτα τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου.

**Ἡ** τοῦ στόματός σου, καθάπερ πυρσός, ἐκλάμψασα χάρις, τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν, ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ Δησαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν· ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόσομε, πρέσβευε τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Το, Κύριε ἐλέησον, ἱε. Δόξα, καὶ νῦν. Ἦν τιμιωτέραν. Καὶ ποιῆ Ἀπόλυσιν· καὶ προσκυνήσας καὶ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσι, ἐξέρχεται.

# Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Σημείωσαι ὅτι αὕτη ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, οὐ λέγεται πάντοτε, ἀλλ' ἐν καιροῖς τεταγμέναις, ἤγουν ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς (πλὴν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων), ἐν τῇ ἀγία καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, ἐν τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ ἐν τῇ Παραμονῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἡμῶν Γεννήσεως, καὶ τῶν Φώτων, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑορτασίμῳ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου. Ἡ ἐρμηνεία δὲ, καὶ ἡ διάταξις ταύτης τῆς Ἱερουργίας, ἡ αὕτη ἐστίν, ὡς καὶ ἡ καὶ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Χρυσοστόμου.

Εὐχὴ τῆς Προθέσεως.

**Ο** Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξαποστείλας, Σωτῆρα, καὶ Λυτρωτὴν, καὶ Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Προθεσιν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουραίνιον σου Θυσιαστήριον. Μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, τῶν προσενηκάντων, καὶ δι' οὓς προσήγαγον· καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ Ἱερουργίᾳ τῶν Θείων σου Μυστηρίων. Ὅτι ἡγίασται, καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

**Ε**ὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Τὰ Εἰρηνικά, καὶ αἱ Ἀποκρίσεις, ὡς καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τοῦ Χρυσοστόμου.

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον.



Ἐπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.  
 Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.  
 Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου.  
 Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.  
 Ἐπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων.  
 Ἐπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι.  
 Ἐπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.  
 Ἐπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας.  
 Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων.  
 Ἐπὲρ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς.  
 Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.  
 Τῆς παναγίας, ἀχρόντου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Α'. ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον, καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἀφατος· αὐτὸς, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τῆτον, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν, καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν, πλούσια τὰ ἐλέη σου, καὶ τοὺς οἰκτιρισμοὺς σου.

Καὶ ψάλλεται ἀπὸ πρῶτον Ἀντιφώνον, ἢ τὰ Τυπικά, εἰ ἔστι Κυριακὴ τοῦ ψαλλομένου Ἀντιφώνου.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Β'. Μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ Δεικῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ψαλλομένου Ἀντιφώνου, λέγει ὁ Διάκονος τὰ Εἰρηνικά· εἰ δὲ μή ἐστι Διάκονος, λέγει ὁ Ἱερεὺς· Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.  
 Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις,  
 καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-  
 ματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ ψάλλει ὁ Χορὸς τὸ δεύτερον Ἀντιφώνον, ἢ τὰ Τυπικὰ.

Εὐχὴ Ἀντιφώνου Γ'. Μυστικῶς.

**Ο** τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος  
 προσευχᾶς, ὁ καὶ δυσι καὶ τρισὶ, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ  
 ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγελιάμενος· αὐτὸς  
 καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλή-  
 ρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς  
 σῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν, τῷ Ἀντιφώνῃ, λέγει ὁ Διακόνος,  
 ἢ ὁ Ἱερεὺς·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης ἐνδόξου.

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν  
 δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ  
 Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ μετὰ τὰ Εἰρηνικὰ, ψάλλει ὁ Χορὸς τὸ τρίτον Ἀντιφώ-  
 νον, ἢ τοὺς Μακαρισμοὺς, εἴ ἐστι Κυριακὴ. Ψαλλομένου δὲ  
 παρὰ τῶν Ψαλτῶν τῷ τρίτου Ἀντιφώνου, ἢ τῶν Μακαρισμῶν,  
 ὅταν ἔλθωσιν εἰς τὸ, Δόξα, ὁ Ἱερεὺς καὶ ὁ Διακόνος ποιῶσι  
 καὶ λέγουσιν, ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ εἴρηται.

Εὐχὴ τῆς Εἰσόδου τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Μυστικῶς.

**Δ** ἐσπῶτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς  
 τάγματα, καὶ στρατίας Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς  
 λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον, σὺν τῇ Εἰσόδῳ ἡμῶν, εἰς-  
 ὁδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν, καὶ  
 συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶ-  
 σα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ

τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὴν Εὐχὴν, ὅ,τε Ἱερεὺς, καὶ ὁ Διάκονος, καὶ ὁ Χορὸς τὰ αὐτὰ καὶ ποιῶσι καὶ λέγουσιν, ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Ἱερουργίᾳ.

Εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου, ἣν ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς λέγει.

**Ο** Θεὸς, ὁ Ἅγιος, ὁ ἐν Ἁγίαις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὲρ τῶν Σεραφίμ ἀννυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβὶμ δοξολογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυναμείως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἀμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετένοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίτους δούλους σου, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἑστῆναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου, καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· αὐτὸς, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸν Τρισαγίον Ὑμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα· καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ἐκφωνῶς

Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταύτης τῆς Εὐχῆς τελεσθείσης, καὶ τοῦ Χοροῦ ψάλλοντες, τὸ Δόξα, καὶ νῦν, ὅ,τε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος ψάλλουσι τὸ Τρισαγίον, καὶ τὰ λοιπὰ ποιῶσιν, ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ.

Εὐχὴ πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου, ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

**Ε**λλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόφρονε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς Θεογονωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς δια-

νοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμούς, εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σκηνῶν κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνθεσ ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετελθῶμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεὸς, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Μετὰ ταῦτα ποιῶσι, καὶ λέγουσιν, ὅτι Διάκονος καὶ ὁ Ἱερεὺς, ὅσα καὶ ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ προεῖρηται.

Μετὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ Διάκονος·

Εἶπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεός.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τῆς ἐκτενοῦς ἰκεσίας μυστικῶς·

**Κ**ύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, τὴν ἐκτενὴ ταύτην ἰκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατὰπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλοῦσιον ἔλεος.

Ὁ Διάκονος·

Ἐ'τι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων.

Ἐ'τι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Ἐ'τι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων.

Ἐ'τι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων, καὶ αἰοιδίμων.

Ἐ'τι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας.

Ἐ'τι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων.

Ἐκφώνησις ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Τὰ αὐτὰ ὁ Διάκονος καὶ ἐνταῦθα ὑπὲρ τῶν Κατηχομένων, ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ, λέγει·

Ἐύξασθε, οἱ Κατηχομένοι.

Οἱ Πιστοί, ὑπὲρ τῶν Κατηχομένων.

Ἴνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλέησῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ Ἁγίᾳ αὐτοῦ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ.

Οἱ Κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν.

Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων πρὸ τῆς ἁγίας Ἀναφορᾶς,  
ἣν ὁ Ἱερεὺς λέγει μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν, καὶ ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιόν σου, καὶ δός αὐτοῖς τὸν ἐλαφρὸν ζυγόν· ποιήσον αὐτοὺς μέλη τίμια τῆς ἁγίας σου Ἐκκλησίας, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, εἰς ἐπίγνωσιν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ἐκφώνησις.

Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, ὁ Ἱερεὺς ἐξαπλοῖ τὸ Εἰλητόν, κατὰ τὰ συνήθως.

Ὁ Διάκονος.

Ὁσοὶ Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε·

Ὁσοὶ Κατηχουμένοι, προέλθετε· μή τις τῶν Κατηχουμένων.

Ὁσοὶ Πιστοὶ,

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ Πιστῶν Α'. μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ

Εἰλητόν, ἣν ὁ Ἱερεὺς λέγει μυστικῶς.

**Σ**ὺ, Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας Μυστήριον· σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς, τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου σου Θυσιασηρίου· σὺ ἐκάνωσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει τῆ Ἁγίας σου Πνεύματος, εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· ἵνα, ἀκατακρίτως στάντες ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, προσάγωμέν σοι θυσίαν αἰνέσεως· σὺ γὰρ

εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Δός, Κύριε, καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων. καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, δεκτὴν γενέσθαι τὴν Θυσίαν ἡμῶν, καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιόν σου.

Εὐχομένου τοῦ Ἱερέως, ὁ Διάκονος λέγει τὰ Εἰρηνικά  
ἔξω τοῦ ἁγίου Βήματος.

Ἔτι καὶ ἔτι. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, κ.τ.λ. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εὐνὴ Πιστῶν Β'. ἣν ὁ Ἱερεὺς λέγει μυστικῶς.

Ὁ Θεός. ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς τὴν ταταπείνωσιν ἡμῶν, ὁ στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς, καὶ ἀμαρτωλοὺς, καὶ ἀναξίους δούλους σου κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, σὺ ἐνίσχυσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· καὶ δός ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τῆς σῶματος ἡμῶν, εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος ἐπὶ τῶν μελλόντων προτιθεσθαι Δώρων.

Εὐχομένου τοῦ Ἱερέως, ὁ Διάκονος λέγει τὰ Εἰρηνικά ἔξω τοῦ ἁγίου Βήματος, ὡς καὶ ἀνωτέρω· καὶ μετὰ τὰ Εἰρηνικά, λέγει ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς·

Ὅπως, ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εὐχὴ, ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς, τοῦ Χερουβικοῦ ἀδομένου.

Ὅδεῖς ἄξιός τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκοκαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς, προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι, μέγα καὶ φοβερόν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἄλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἀφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐρηματίσας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου Θυσίας τὴν ἱεουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν

## Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. 77

ἀπάντων· σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφίμ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος Ἅγιος, καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σέ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον· Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ τὸν ἀμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἐκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Γερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἀγία σου ταύτῃ Τραπεζῇ, καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα, καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σὺ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑαυτοῦ ἀνχένα, καὶ δέομαί σου· Μὴ ἀποσρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παιδῶν σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσερχθῆναι σοὶ ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ Δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων, καὶ προσφερόμενος, καὶ προσδεχόμενος, καὶ διαδιδόμενος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάργῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ νταῦθα ὁ τε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος τὰ αὐτὰ καὶ ποιῶσι καὶ λέγουσιν, ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ.

Ἰστέον ὅτι, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ Ὑμνου, εἰ ἔστιν ἡ μεγάλη Πέμπτη, ψάλλεται κατ' Ἦχον πλ. β'.

Τοῦ Δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παραλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ Μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ Ληστίς ὁμολογῶ σοὶ· Μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Εἶδέ ἐστι τὸ μέγα Σαββατον, ψάλλεται τὸ παρὸν Τροπάριον, εἰς Ἦχον πλ. α'.

Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία, καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου, καὶ μηδὲν γῆινον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, προέρχεται σφαγιασθῆναι, καὶ δοθῆναι εἰς βρώσιν τοῖς πιστοῖς. Προηγούνται δὲ τούτου οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων, μετὰ παισὶς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, τὰ πολυόμματα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα

Σεραφίμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα, καὶ βοῶντα τὸν ὕμνον· Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Τελειωθέντων δὲ τῶν Εὐχῶν, καὶ τῆς μεγάλης Εἰσόδου, ὁ Διάκονος ἔρχεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγων·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Υἵπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων.

Υἵπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου.

Υἵπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς.

Εὐχή τῆς Προσκομιδῆς, μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῶν Δείων Δώρων ἀπόθεσιν, ἣν ὁ Ἱερεὺς λέγει μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαθῶν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδέξας ἡμῖν ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν ἑραρίων Μυστηρίων ἀποκάλυψιν· σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σε τοῦ Ἁγίου. Εὐδόκησον δὴ, Κύριε, τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς καινῆς σου Διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων· πρόσδεξαι ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ σε Θυσιαστηρίῳ, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναιμάκτον Θυσίαν, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, καὶ τῶν τῆ λαοῦ ἀγνοημάτων· ἦν πρόσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ὑπερουράνιον, καὶ νοερόν σου Θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Επίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, καὶ ἐπίδε ἐπὶ τὴν λατρείαν ἡμῶν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα, Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβραάμ τὰς ὀλοκαρπώσεις, Μωσέως καὶ Ἀαρῶν τὰς ἱερωσύνας, Σαμὴλ τὰς εἰρηνικίας. Ὡς προσεδέξω ἐκ τῶν ἁγίων σε Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν πρόσδεξαι τὰ Δῶρα ταῦτα, ἐν τῇ χρηστότητί σου, Κύριε· ἵνα, καταξιωθέντες λειτουργεῖν ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, εὐρωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας.

Ὁ Διάκονος, ὡς καὶ ἐν τῇ τοῦ Χρυσοσώμου Λειτουργίᾳ, λέγει· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.



Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν.  
 Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν.  
 Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.  
 Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα.  
 Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς.  
 Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν.  
 Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σε Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

· Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Διάκονος· Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμοιοῖα ὁμολογήσωμεν·

Ὁ Χορὸς· Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον, καὶ ἀχώριστον.

Ὁ Ἱερεὺς προσκυνεῖ τρίς, λέγων μυστικῶς.

Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου· Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου.

Καὶ ἀσπάζεται τὰ Ἅγια ὡς εἰσι κεκαλυμμένα.

Ὁ δὲ Διάκονος προσπίπτει τὸ Ὠρχίριον αὐτοῦ, καὶ προσκυνεῖ τρίς, καὶ ἐπισυναπτει ἐκφώνως·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ Χορὸς το, Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν.

Καὶ μετὰ τὴν συμπληρωσιν τοῦ ἁγίου Συμβελου,

λέγει ὁ Διάκονος ἐκφώνως·

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν Ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ Χορὸς· Ἐλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως, ἐστραμμένος πρὸς τὸν Λαόν·

Ἐ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. (καὶ εὐλογεῖ τὸν Λαόν).

Ὁ Χορὸς· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ο' Ἱερεὺς· Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας. (δεικνύων ἅμα τῇ χειρὶ).

Ο' Χορός· Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ο' Ἱερεὺς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ο' Χορός· Ἄξιον καὶ δίκαιον ἐστίν.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς.

Ὁ ὢν, Δέσποτα, Κύριε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ, προσκυνητέ, ἄξιον ὡς ἀληθῶς, καὶ δίκαιον, καὶ πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἀγιωσύνης σου, σέ αἰνεῖν, σέ ὑμνεῖν, σέ εὐλογεῖν, σέ προσκυνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σέ δοξάζειν τὸν μόνον ὄντως ὄντα Θεόν, καὶ σοὶ προσφέρειν, ἐν καρδίᾳ συντετριμμένη καὶ πνεύματι ταπεινώσεως, τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν ὅτι σὺ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας. Καὶ τίς ἱκανὸς λαλῆσαι τὰς δυναστείας σου; ἀκουστάς ποιῆσαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου; ἢ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου ἐν παντὶ καιρῷ; Δέσποτα τῶν ἀπάντων, Κύριε οὐρανοῦ, καὶ γῆς, καὶ πάσης κτίσεως ὀρωμένης τε καὶ οὐχ ὀρωμένης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης, καὶ ἐπιθλέπων ἀβύσσους, ἀναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπερίγραπτε, ἀναλλοίωτε, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῆς ἐλπίδος ἡμῶν ὅς ἐστιν εἰκὼν τῆς σῆς ἀγαθότητος, σφραγὶς ἰσότυπος, ἐν ἑαυτῷ δεικνύς Σε τὸν Πατέρα, Λόγος ζῶν, Θεὸς ἀληθινός, ἡ πρὸ αἰῶνων σοφία, ζωὴ, ἀγιασμός, δύναμις, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· παρ' ἧ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐξεφάνη, τὸ τῆς ἀληθείας Πνεῦμα, τὸ τῆς υἰοθεσίας χάρισμα, ὁ ἀρράθων τῆς μελλούσης κληρονομίας, ἡ ἀπαρχὴ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἡ ζωοποιὸς δύναμις, ἡ πηγὴ τοῦ ἀγιασμοῦ· παρ' οὗ πᾶσα κτίσις λογικὴ τε καὶ νοερά δυναμουμένη, σοὶ λατρεύει, καὶ σοὶ τὴν αἰδίου ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά. Σε γὰρ αἰνοῦσιν Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι, Κυριότητες, Ἀρχαί, Ἐξουσίαι, Δυνάμεις, καὶ τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ· σοὶ παρίστανται κύκλῳ τὰ Σεραφίμ, ἔξ πτέρυγες τῷ ἐνί, καὶ ἔξ πτέρυγες τῷ ἐνί· καὶ ταῖς μὲν δυσὶ κατακαλύπτουσι τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δὲ δυσὶ τοὺς πόδας· καὶ ταῖς δυσὶ πετόμενα, κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον, ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις·

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα, καὶ λέγοντα·

Ὁ Χορὸς· Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου· Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννά ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Κάνταῦθα ὁ Διάκονος τὰ αὐτὰ ποιεῖ, ὡς ἐν τῇ τῆ Χρυσοσόμου Λειτουργίᾳ· ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινὰς, ἐπεύχεται μυστικῶς·

**Μ**ετὰ τούτων τῶν μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλόφρωνε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμεν, καὶ λέγομεν· Ἄγιος εἶ, ὡς ἀληθῶς, καὶ πανάγιος, καὶ οὐκ ἔστι μέτρον τῆ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἀγιοσύνης σου, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ὅτι ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρίσει ἀληθινῇ πάντα ἐπήγαγες ἡμῖν· πλάσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ εἰκόνι τῆ σῆς, ὁ Θεὸς, τιμήσας, τέθεικας αὐτὸν ἐν τῷ Παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς, καὶ ἀπόλαυσιν αἰώνιων ἀγαθῶν, ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐντολῶν σου, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακούσαντα σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίσαντος αὐτόν, καὶ τῇ ἀπάτη τοῦ ὄφεως ὑπαχθέντα, νεκρωθέντα τε τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτόν ἐν τῇ δικαιοκρίσει σου, ὁ Θεὸς, ἐκ τοῦ Παραδείσου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ ἀπέστρεψας εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθη, οἰκονομῶν αὐτῷ τὴν ἐκ παλιγγενεσίας σωτηρίαν, τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου. Οὐ γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα σου εἰς τέλος, ὃ ἐποίησας, Ἄγαθέ, ἠδὲ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν σου, ἀλλ' ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου· Προφῆτας ἐξαπέστειλας· ἐποίησας δυνάμεις διὰ τῶν Ἁγίων σου, τῶν καθ' ἑκάστην γενεὰν εὐαρεστησάντων σοι· ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δούλων σου τῶν Προφητῶν, προκαταγγέλλων ἡμῖν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι σωτηρίαν· νόμον ἔδωκας εἰς βοήθειαν· Ἀγγέλους ἐπέστησας φύλακας. Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πληρωμα τῶν καιρῶν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ τῷ Υἱῷ σου, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησας· ὅς, ὡν ἀπαύγασμα τῆς δόξης σου, καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεώς σου, φέρων τε τὰ πάντα τῷ

ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οὐχ ἄρπαγμόν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ· ἀλλὰ, Θεὸς ὢν προαιώνιος, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη· καὶ ἐκ Παρθένου ἁγίας σαρκωθείς, ἐκένωσεν ἑαυτὸν, μορφὴν δούλου λαβὼν, σύμμορφος γενόμενος τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμμόρφους ποιήσῃ τῆς εἰκόνας τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπεὶ δὲ ἀνθρώπου ἢ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, εὐδόκησεν ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς, ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, γενόμενος ἐκ γυναικὸς, τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμου, κατακρίναι τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ· ἵνα οἱ ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀποθνήσκοντες, ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σοι· καὶ ἐμπολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ, δούς προστάγματα σωτηρίας, ἀποστήσας ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, προσήγαγε τῇ ἐπιγνώσει σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, κτησάμενος ἡμᾶς ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον· καὶ καθάρισας ἐν ὕδατι, καὶ ἀγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν ᾧ κατειχόμεθα πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν ἄδην, ἵνα πληρώσῃ ἑαυτοῦ τὰ πάντα, ἔλυσε τὰς δυνάμεις τοῦ θανάτου· καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ὁδοποιήσας πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν (καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς), ἐγένετο ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα ἡ αὐτὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι πρωτεύων· καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης σου ἐν ὑψηλοῖς· ὃς καὶ ἤξει ἀποδοῦναι ἑκάστῳ, κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Κατέλιπε δὲ ἡμῖν ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ Παθούς, ταῦτα, ἃ προτεθείκαμεν ἐνώπιόν σου, κατὰ τὰς αὐτοῦ ἐντολάς· μέλλων γὰρ ἐξίεναι ἐπὶ τὸν ἐκούσιον, καὶ αἰοδιμον, καὶ ζωοποιὸν αὐτοῦ θάνατον, τῇ νυκτὶ, ἣ παρεδίδου ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ καὶ ἀχράντων χειρῶν, καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, καὶ εὐχαριστήσας, εὐλόγησας, ἀγιάσας κλάσας.

Εἶτα ἐκφώνως·

Ἐδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπὼν·  
Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώ-  
μενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορὸς ψάλλει· Ἀμήν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁμοίως καὶ τὸ Ποτήριον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου λα-  
βῶν, κεράσας, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας,

Εἶτα ἐκφώνως·

Ἐδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπὼν·  
Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς  
Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν  
ἁμαρτιῶν.

Ὁ Χορὸς ψάλλει· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς, κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐπεύχεται μυστικῶς·

**Τ**οῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὅσαίς γὰρ ἀν' ἐσθίη-  
τε τὸν Ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ Ποτήριον τοῦτο πίνετε, τὸν  
ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε, τὴν ἐμὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε.  
Μεμνημένοι οὖν, Δέσποτα, καὶ ἡμεῖς τῶν σωτηρίων αὐτῆ Πα-  
θημάτων, τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῆς τριημέρου Ταφῆς, τῆς  
ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς Ἀνοδοῦ, τῆς ἐκ δε-  
ξιῶν σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Καθέδρας, καὶ τῆς ἐνδόξου καὶ  
φοβεραῖς δευτέρας αὐτοῦ Παρουσίας,

Εἶτα ἐκφώνως·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρωμεν, κατὰ πάντα, καὶ διὰ  
πάντα.

Ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ, Σέ ὑμνοῦμεν, σέ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαρι-  
στοῦμεν, Κύριε, καὶ δέομεθά σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐπεύχεται μυστικῶς·

**Δ**ιὰ τοῦτο, Δέσποτα πανάγιε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ  
ἀνάξιοι δούλοι σου, οἱ καταξιωθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁ-  
γίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν (οὐ γὰρ  
ἐποιήσαμεν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς), ἀλλὰ διὰ τὰ ἐλέη σθ, καὶ  
τοὺς οἰκτιρμούς σου, οὓς ἐξέχεας πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς, θάρρην-  
τες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ· καὶ προθέντες  
τὰ ἀντίτυπα τοῦ Ἁγίου Σώματος, καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ

σου, σοῦ δεόμεθα, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Ἅγιε Ἁγίων, εὐδοκία τῆς σῆς ἀγαθότητος, ἔλθειν τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα, καὶ εὐλογήσαι αὐτὰ καὶ ἀναδειῖξαι·

Ὁ Διάκονος ἀποτίθησι τὸ Ῥιπίδιον, ὅπερ ἐκράτει, ἢ Κάλυμμα, καὶ ἔρχεται ἐγγύτερον τοῦ Ἱερέως· καὶ ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν, δείκνυσι τῷ Ὁραρίῳ τὸν ἅγιον Ἄρτον, καὶ λέγει μυστικῶς·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον·

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, ἀνιστάμενος, σφραγίζει τρίτον τὰ ἅγια Δῶρα, λέγων μυστικῶς·

Τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, αὐτὸ τὸ τίμιον Σῶμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν. Καὶ αὐθις ὁ αὐτός·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογῶν, λέγει·

Τὸ δὲ Ποτήριον τοῦτο, αὐτὸ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος, Ἀμήν. Καὶ τρίτον ὁ αὐτός·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὰ ἀμφότερα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς εὐλογῶν, λέγει·

Τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ Ἱερεῖ, καὶ εἰπὼν τὸ, Μνήσθητί μου, ἅγιε Δέσποτα, τοῦ ἀμαρτωλοῦ, μεθίσταται ἐν ᾧ πρότερον ἴστατο τόπῳ, λαβὼν καὶ τὸ Ῥιπίδιον αὐθις, ὡς πρότερον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται·

**Ἡ**μᾶς δὲ πάντας, τοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς Ἄρτου καὶ τοῦ Ποτηρίου μετέχοντας, ἐνώσαι ἀλλήλοις, εἰς ἐνὸς Πνεύματος

(\*) Τὰ προεκδοθέντα φέρουσι καὶ τὸ, Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ· ὅπερ ὁ αἰδίδιμος Νικόδημος ἐν τῷ Πηδάλῳ αὐτοῦ (Καν. 15. τῆς ἐν Λαοδικεῖα Συνόδου) θεωρεῖ ὡς ἐκ τῆς τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίας τολμηρῶς παρεισαχθέν· ἀλλὰ καὶ ἀσύντακτον κατὰ πάντα τοῖς προηγουμένοις. Ἐτυπώθη οὖν ἀπαρραλλάκτως, ὡς εὔρηται ἐν πάσι τοῖς Χειρογράφοις τε, καὶ Εἰληταρίοις, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῷ ἀρχαιότατῳ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου Εὐχολογίῳ.

ἀγίου κοινωνίαν, καὶ μηδένα ἡμῶν εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα ποιῆσαι μετασχεῖν τοῦ ἀγίου Σώματος, καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· ἀλλ' ἵνα εὐρωμεν ἔλεον καὶ χάριν μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Διδασκάλων, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Εἶτα ἐκφώνως·

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ Χορὸς ψάλλει· Ἐπί σοί χαίρει.

Ἐν τούτῳ ὁ Διάκονος θυμιᾷ γύρωθεν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν· ὕστερον δὲ μνημονεῖ καὶ τὰ Δίπτυχα τῶν Κεκοιμημένων. Μνημονεῖ δὲ καθ' ἑαυτὸν καὶ ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλίνεις ἐπεύχεται μυστικῶς·

**Τ**οῦ ἀγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ Ἀγίου (τοῦ δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων σου, ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν προκεκοιμένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου (μνημονεῖ ἐνταῦθα ὀνομαστικῶς καὶ ὧν βούλεται τεθνεώτων)· καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου.

Ἐτι σοῦ δεόμεθα· Μνήσθητι, Κύριε, τῆς Ἀγίας σου, Καθολικῆς, καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰρήνευσον αὐτήν, ἣν περιεποιήσω τῷ τιμῷ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον στερέωσον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν τὰ Δῶρά σοι ταῦτα προσκομισάντων, καὶ ὑπέρ ὧν, καὶ δι' ὧν, καὶ ἐφ' οἷς αὐτὰ προσεκόμισαν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων· ἀμειψαὶ αὐτοὺς ταῖς πλουσίαις σου καὶ ἐπουρανίοις χάρισμασι· χάρισαι αὐτοῖς, ἀντὶ τῶν ἐπιγείων, τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαιρῶν, τὰ

αἰώνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν, τὰ ἀφθαρτα. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν ἐρημίαις, καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαιοῖς, καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ, καὶ εὐλαβείᾳ, καὶ ἀσκήσει, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ πιστοτάτων ἡμῶν Βασιλέων, οὓς ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς. Ὅπλῳ ἀληθείας, ὄπλῳ εὐδοκίας στεφάνωσον αὐτούς· ἐπισκίασον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου· ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα· ὕψωσον αὐτῶν τὴν δεξιάν· κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν· ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη, τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα· χάρισαι αὐτοῖς βαθεῖαν καὶ ἀναφαίρετον εἰρήνην· λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου, καὶ παντὸς τοῦ Λαοῦ σου· ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διαίγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας, καὶ τῶν ἐν τῷ Παλατίῳ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ παντὸς τοῦ Στρατοπέδου. Τοὺς ἀγαθοὺς, ἐν τῇ ἀγαθότητί σου διατήρησον· τοὺς πονηροὺς, ἀγαθοὺς ποιήσον ἐν τῇ χρηστότητί σου. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ περιεστῶτος Λαοῦ, καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. Τὰ ταμεῖα αὐτῶν ἐμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ· τὰς συζυγίας αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον· τὰ νήπια ἐκθρεψον· τὴν νεότητά παιδαγωγήσον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησαι· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυναγάγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε, καὶ συναψον τῇ Ἀγίᾳ σου, Καθολικῇ, καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Τῶν ὀχλουμένων ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐλευθέρωσον· τοῖς πλέουσι συμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· χηρῶν πρόστηθι· ὀρφανῶν ὑπεράσπισον· αἰχμαλώτους ῥῦσαι· νοσοῦντας ἴασαι. Τῶν ἐν βήμασι, καὶ μετάλλοις, καὶ ἐξορίαις, καὶ πικραῖς δουλείαις, καὶ πάσῃ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ καὶ περιστάσει ὄντων, μνημόνευσον, ὁ Θεὸς, καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς μεγάλης σου εὐσπλαγχνίας· καὶ τῶν ἀγαπώντων ἡμᾶς, καὶ τῶν μισούντων, καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ παντὸς τοῦ Λαοῦ σου μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν,



καὶ ἐπὶ πάντας ἔκχεον τὸ πλούσιόν σου ἔλεος, πᾶσι παρέχων τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Καὶ ὧν ἡμεῖς ἔτι ἐμνημονεύσαμεν δι' ἄγνοιαν, ἢ λήθην, ἢ πλῆθος ὀνομάτων, αὐτὸς μνημόνευσον, ὁ Θεὸς, ὁ εἰδὼς ἕκαστου τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν προσηγορίαν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Σὺ γὰρ εἶ, Κύριε, ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χειμαζομένων σωτὴρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμῆν, ὁ τῶν νοσούντων ἰατρός. Αὐτὸς τοῖς πᾶσι τὰ πάντα γενοῦ, ὁ εἰδὼς ἕκαστον, καὶ τὸ αἶτημα αὐτοῦ, οἶκον, καὶ τὴν χρείαν αὐτοῦ. Ρ' ὕσαι, Κύριε, τὴν Πόλιν (ἢ τὴν Μονὴν) ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρὸς, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἐμφυλῆς πολέμου.

Εἶτα ἐκφωνεῖ·

Εἰν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶν, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ Διάκονος μνημονεύει τὰ Δίπτυχα τῶν ζώντων· καὶ πρὸς τῇ θύρᾳ σταῖς, λέγει·

(Τοῦ δεῖνος) Πανιερωτάτου Μητροπολίτου, ἢ Ἐπισκόπου, (ὅστις ἂν ᾖ), καὶ ὑπὲρ τοῦ προσκομιζόντος τὰ ἅγια Δῶρα ταῦτα καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τοῦ, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Καὶ ὁ Χορὸς ψάλλει· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλίνει, ἐπεύχεται μυστικῶς·

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομοῦντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας. Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιοτήτος· συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκουσίον τε καὶ ἀκούσιον· καὶ μὴ, διὰ τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας, κωλύσης τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος ἀπὸ τῶν προκειμένων Δώρων. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, καὶ πάντος ἱερατικοῦ Ἱεράγματος· καὶ μηδένα ἡμῶν καταισχύνης, τῶν κυκλούντων τὸ ἅγιόν σου Θυσιαστήριον. Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου Κύριε· ἐπιφάνηθι ἡμῖν ἐν τοῖς πλυσίσις σου οἰκτιρμοῖσι· εὐκράτους καὶ ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρως

ἡμῖν χάρισαι· ὄμβρους εἰρηνικοὺς τῇ γῇ πρὸς καρποφορίαν δώρησαι. Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν· σθέσον τὰ φρυάγματα τῶν ἐθνῶν· τὰς τῶν αἱρέσεων ἐπαναστάσεις ταχέως κατάλυσον, τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τὴν Βασιλείαν σου, υἱοὺς φωτός, καὶ υἱοὺς ἡμέρας ἀναδείξας· τὴν σὴν εἰρήνην, καὶ τὴν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν, καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εἶτα ἐπιστρέφει πρὸς τὴν θύραν, καὶ εὐλογῶν, λέγει ἐκφώνως· Καὶ ἔσται τὰ ἔλεῦ τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Καὶ ὁ Διάκονος ἐξέρχεται, καὶ γὰρ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει· Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ. σελ. 63. Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων.

Ὅπως ὁ φιλόνητος Θεὸς ἡμῶν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σῶζειν, σὺ ἡμᾶς διδάξον εὐχαριστεῖν σοὶ ἀξίως ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν σου, ὧν ἐποίησας, καὶ ποιεῖς μεθ' ἡμῶν. Σὺ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πρόσδεξάμενος τὰ δῶρα ταῦτα, καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ διδάξον ἐπιτελεῖν ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ σου· ἵνα, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν Ἁγιασμάτων σου, ἐνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ Σώματι καὶ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ ὑποδεξάμενοι αὐτὰ ἀξίως, σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν,

καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Ναί, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ μηδένα ἡμῶν ἔνοχον ποιήσης τῶν φρικτῶν σου τῆτων καὶ ἐπουρανίων Μυστηρίων, μηδὲ ἀσθενῆ ψυχῇ καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως αὐτῶν μεταλαμβάνειν· ἀλλὰ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν μερίδα τῶν Ἁγιασμάτων σου, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰώνιου, εἰς ἀπολογία ἐυπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τῆ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ σου ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεσησάντων, γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, ὧν ἠτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί σε, Κύριε.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Τὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως.

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα, καὶ λέγειν· Ὁ Λαὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν, καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι ταῖς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἀγίασον, φρέρησον, ὀχύρωσον, ἐνδυναμώσον, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ ἀπόστησον, παντὶ δὲ ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον, καὶ καταξίωσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀγαθῶν.

των σου τούτων και ζωοποιῶν Μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν. Ἐκφώνως

Χάριτι, και οἰκτιρμοῖς, και φιλανθρωπία τοῦ μονογενῆς σου Υἱῆ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, και ἀγαθῷ, και ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, και αἰεὶ, και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς

**Π**ρόσχε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, και ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, και ἔλθε εἰς τὸ ἀγιασάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, και ὡδε ἡμῖν ἀοράτως συνῶν· και καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, και τοῦ τιμίου Αἵματος, και δι' ἡμῶν παντὶ τῷ Λαῷ.

Ὁ Διάκονος Πρόσχωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως Ἐὰ Ἁγία τοῖς Ἁγίοις.

Εἶτα, τῆς Μεταλήψεως τελειωθείσης, και τῶν λοιπῶν γενομένων, ὅσα και ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ προτέτακται, ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῇ Μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, και ἐπουρανίων σου Μυστηρίων, ἃ ἔδωκας ἡμῖν ἐπ' εὐεργεσίᾳ, και ἀγιασμῷ, και ἰάσει τῶν ψυχῶν και τῶν σωμάτων ἡμῶν. Αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, δὸς γενέσθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τῆ Ἁγίου Σώματος, και Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς ἴασιν ψυχῆς και σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ Διάκονος Μετὰ φόβῳ Θεῆ, πίσεως, και ἀγάπης προσέλθετε. Ὁ Ἱερεὺς Σῶσον, ὁ Θεὸς, τὸν λαόν σου... και τὰ λοιπὰ, ὅσα ἐν τῇ τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργίᾳ προτέτακται.

Ὁ Διάκονος Ὁρθοὶ· μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων, ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων, κ.τ.λ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, και διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ Ὀπισθαμβωνος, ἐκφωνουμένη παρὰ τοῦ Ἱερέως. (\*)

**Ο** εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φυλάξον· ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ Δεικῆ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ Στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ Λαῷ σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον, ἀνωθεν ἐστὶ καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐχὴ ἐν τῷ συστειλαί τὰ Ἅγια. Μυστικῶς.

**Η** νυσταὶ καὶ τετέλεσταί, ὅσον εἰς τὴν ἡμετέραν δύναμιν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ τῆς σῆς οἰκονομίας Μυστήριον· ἔσχομεν γὰρ τοῦ θανάτου σου τὴν μνήμην· εἶδομεν τῆς Ἀναστάσεώς σου τὸν τύπον· ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτητου σου ζωῆς· ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου σου τρυφῆς· ἧς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πάντας ἡμᾶς καταξιωθῆναι εὐδόκησον· χάριτι τοῦ ἀνάρχου σου Πατρὸς, καὶ τοῦ Ἁγίου, καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τὰ λοιπὰ, ὡς ἐν τῇ τῷ Χρυσόστομῳ Λειτουργίᾳ, καὶ Ἀπολυτίς.

(\*) Σημειῶσαι ὅτι, ἀντὶ τῆς παρουσίας Εὐχῆς, ὁ Ἱερεὺς, εἰ βούλεται, ἀναγινώσκει τὴν ἀπαντωμένην ἐν τῇ ἱερᾷ Βίβλῳ τῶν θείων Λειτουργιῶν, τουτέστιν· Ὁ θυσίαν ἀνέσεως, καὶ λατρείαν εὐάρεστον κ.τ.λ.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

### ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ.

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως, καὶ τοῦ Προοιμιακοῦ στιχολογη-  
θέντος, μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, ψάλλομεν τὰ, Πρὸς Κύριον, ὡς  
ἔπεται.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ριθ'. 119.

**Π**ρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέ  
μου. Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων,  
καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας. Τί δοθείη σοι, καὶ τί προσθεῖη σοι  
πρὸς γλώσσαν δολίαν; Τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα σὺν  
τοῖς ἀνθραξὶ τοῖς ἐρημικοῖς. Οἴμοι, ὅτι ἡ παροικία μου ἐμα-  
κρύνθη, κατεσκήνωσα μετὰ τῶν σκηνωμάτων Κηδάρ. Πολλὰ  
παρώκησεν ἡ ψυχὴ μου. Μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην ἤ-  
μην εἰρηνικός. Ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμου με δωρεάν.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκ'. 120.

**Ἦ**ρα τοὺς ὀφθαλμοὺς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἤξει ἡ βοήθειά  
μου. Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν  
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Μὴ δώης εἰς σάλον τὸν πόδα σου, μηδὲ  
νυστάξει ὁ φυλάσσων σε. Ἴδου, οὐ νυστάξει, οὐδὲ ὑπνώσει ὁ  
φυλάσσων τὸν Ἰσραὴλ. Κύριος φυλάξει σε, Κύριος σκέπη σοι  
ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου. Ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐ συγκαύσει σε, οὐδὲ  
ἡ σελήνη τὴν νύκτα. Κύριος φυλάξει σε ἀπὸ παντός κακοῦ,  
φυλάξει τὴν ψυχὴν σου ὁ Κύριος. Κύριος φυλάξει τὴν εἰσοδόν  
σου καὶ τὴν ἐξοδόν σου, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκβ'. 121.

**Ε**ὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηνόσι μοι. Εἰς οἶκον Κυρίου πορευ-  
σόμεθα. Ἐστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς ἀύλαις  
σου, Ἱερουσαλήμ. Ἱερουσαλήμ, οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς ἡ  
μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαὶ,  
φυλαὶ Κυρίου, μαρτύριον τῷ Ἰσραὴλ, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ  
ὀνόματι Κυρίου. Ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, θρόνοι

ἐπὶ οἶκον Δαυὶδ. Ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσί σε. Γενέσθω δὴ εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσί σου. Ἐνεκα τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν πλησίον μου, ἐλάλουν δὴ εἰρήνην περὶ σοῦ. Ἐνεκα τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐξεζήτησα ἀγαθά σοι.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ριβ'. 122.

**Π**ρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἴδου, ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν κυρίων αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς, οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἕως οὗ οἰκτειρήσαι ἡμᾶς. Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλήσθημεν ἐξουδενώσεως, ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν. Τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνουῖσι, καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκγ'. 123.

**Ε**ἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ· εἰμὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, ἐν τῷ ἐπαναστῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, ἄρα ζῶντας ἂν κατέπιον ἡμᾶς. Ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐφ' ἡμᾶς, ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν κατεπόντισεν ἡμᾶς. Χεῖμαρρὸν διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν· ἄρα διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστατον. Εὐλογητὸς Κύριος, ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς εἰς θῆραν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ὡς στρεβδίον, ἐρρύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων. Ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐρρύσθημεν. Ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκδ'. 124.

**Ο**ἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον, ὡς ὄρος Σιών, οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ. Ὁρῆ κύκλω αὐτῆς, καὶ ὁ Κύριος κύκλω τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. Ὅτι οὐκ ἀφήσει Κύριος τὴν ράβδον τῶν ἀμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κληρὸν τῶν δικαίων, ὅπως ἂν μὴ ἐκτεινωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις χεῖρας αὐτῶν. Ἀγάθυνον, Κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ. Τῆς δὲ ἐκκλίνοντας

εἰς τὰς στραγαγαλιᾶς, ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν· εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

ᾠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκε. 125.

**Ε**ν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών, ἐγενήθημεν ὡσεὶ παρακεκλημένοι. Τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως· τότε ἐροῦσιν ἐν ἐν τοῖς ἔθνεσιν· Ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν. Ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν, ἐγενήθημεν εὐφραϊνόμενοι. Ἐπίσρεψον, Κύριε, τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν, ὡς χειμάρρους ἐν τῷ νότῳ. Οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσι. Πορευόμενοι, ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον, βάλλοντες τὰ σπέρματα αὐτῶν· ἐρχόμενοι δέ, ἤξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει, αἰροντες τὰ δράγματα αὐτῶν.

ᾠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκς. 126.

**Ε**ὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· εἰ μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων. Εἰς μάτην ὑμῖν ἐστι τὸ ὀρθρίζειν. Ἐγείρεσθε μετὰ τὸ καθῆσθαι, οἱ ἐσθίοντες ἄρτον ὀδύνης. Ὁταν δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὑπνον, ἰδοὺ, ἡ κληρονομία Κυρίου, υἱοί, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστρὸς. Ὡσεὶ βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτέτιναγμένων. Μακάριος, ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν· οὐ καταισχυνηθῶσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις.

ᾠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκζ. 127.

**Μ**ακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῆ. Τῆς πόνης τῶν καρπῶν σε φάγεσαι· μακάριος εἶ, καὶ καλῶς σοι ἔσαι. Ἡ γυνὴ σου, ὡς ἄμπελος εὐθηνῆσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου· οἱ υἱοὶ σε, ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν, κύκλω τῆς τραπέζης σου. Ἴδου, ἕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος, ὃ φοβούμενος τὸν Κύριον. Εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ ἴδοις υἱὸς τῶν υἱῶν σου. Εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

ᾠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκη. 128.

**Π**λεονάκεις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, εἰπάτω δὴ Ἰσραήλ· πλεονάκεις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, καὶ



γάρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι. Ἐπὶ τὸν νῶτόν μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. Κύριος δίκαιος συνέκοψεν ἀυχένας ἁμαρτωλῶν. Αἰσχυνθήτωσαν, καὶ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ μισοῦντες Σιών. Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χόρτος δωμάτων, ὃς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη· οὐ οὐκ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων, καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων· καὶ οὐκ εἶπον οἱ παράγοντες· Εὐλογία Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, εὐλογήσαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρκδ'. 129.

**Ε**κ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε· Κύριε, εἰσακούσον τῆς φωνῆς μου· γενηθήτω τὰ ὠτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου. Ἐάν ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποθήσεται; ὅτι παρά σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν. Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέμεινά σε, Κύριε, ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἠλπίσεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας, ἐλπίσάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον. Ὅτι παρά τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις, καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρλ'. 130.

**Κ**ύριε, οὐχ' ὑψώθη ἡ καρδιά μου, οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, ἐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ. Εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν, ἀλλὰ ὑψῶσα τὴν ψυχὴν μου, ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὡς ἀνταποδώσεις ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ὠδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρλα'. 131.

**Μ**νήσθητι, Κύριε, τῷ Δαυΐδ, καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ. Ὡς ὤμοσε τῷ Κυρίῳ, νύξαστο τῷ Θεῷ Ἰακώβ· Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκηνῶμα οἴκου μου, εἰ ἀναθήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς μου, εἰ δώσω ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσαγμόν, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου, ἕως οὗ εὕρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκηνῶμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

Ἰδὲ, ἤκουσαμεν αὐτὴν ἐν Εὐφραθῷ, εὗρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. Εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔξησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματος σου. Οἱ Ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται. Ἐνεκεν Δαυὶδ τοῦ δούλου σου, μὴ ἀποσρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου. Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτὴν. Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. Ἐὰν φυλάζωνται οἱ υἱοὶ σου τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα, ἃ διδάξω αὐτούς, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶνος καθιοῦνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ. Αὕτη ἡ κατάπαυσίς μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος· ὧδε κατοικήσω, ὅτι ἠρετισάμην αὐτὴν. Τὴν θῆραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω, τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων, τοὺς Ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν, καὶ οἱ ὄσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυὶδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ χριστῷ μου. Τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰχμήν, ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἀγίασμαί μου.

Ὡδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρλβ'. 132.

**Ἰ**δοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό; Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρών· τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὠάν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ, ὡς δρόσος Ἀερμών, ἢ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών. Ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζων ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ὡδὴ τῶν Ἀναβαθμῶν. Ψαλμὸς ρλγ'. 133.

**Ἰ**δοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ δούλοι Κυρίου, οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν. Ἐν ταῖς νυξίν ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Δοῦξα, καὶ νῦν, Ἀλληλουῖα, γ'.

Εἰς δὲ τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν Στίχ. ι. καὶ ψάλλομεν τὸ Ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας οὗτης, τὸ Μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ τρία  
Δημόσια Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σαίου

Προσόμοια τοῦ Τριωδίου, καὶ τοῦ Μηναιίου τὰ τρία, εἰς δ'.  
Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ἢ Σταυροθεοτοκίον.

Ἐάν δέ κατὰ τὴν ὥραν μὴ εὔρεθῇ Τριώδιον, λέγε τὰ παρόντα.

Στιχηρὸν Ἰδιόμελον, Ἦχος α΄.

**Τ**ὴν πνευματικὴν ἀδελφοί, ἀναλαβόντες νησεῖαν, τῇ γλώσσῃ  
ση μὴ λαλεῖτε τὰ δόλια, μηδὲ τίθεσθε πρίσκομμα, τῷ  
ἀδελφῷ εἰς σκάνδαλον· ἀλλὰ τῇ μετανοίᾳ φαιδρύναντες, τὴν  
τῆς ψυχῆς λαμπάδα τοῖς δάκρυσι, βοήσωμεν τῷ Χριστῷ· Ἄ-  
φες ἡμῖν τὰ παραπτώματα ἡμῶν, ὡς φιλόνηθρωπος.

Μαρτυρικόν.

**Π**ανεύφημοι Μάρτυρες ὑμᾶς, οὐχ ἡ γῆ κατέκρυψεν, ἀλλ' οὐ-  
ρανὸς ὑπεδέξατο· ὑμῖν ἠνοίγησαν, Παραδείσου πύλαι,  
καὶ ἐντὸς γερόμενοι, τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἀπολαύετε. Χριστῷ  
προσθεύσατε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ  
τὸ μέγα ἔλεος.

Στιχηρὰ Προσόμοια, Ἦχος ὁ αὐτός. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

**Ν**ηστείαν ποθήσωμεν ψυχῆς, πάθη χαλεπώτατα, τῇ συνερ-  
γείᾳ τῆ Πνεύματος, καταμαραίνουσαν, καὶ ἐνθέης πρά-  
ξεις, πράττειν ἐνισχύουσαν, καὶ νοῦν πρὸς οὐρανὸν ἀναπέμ-  
πουσαν, καὶ τὴν συγχώρησιν, προξενούσαν ὧν ἡμάρτομεν, δω-  
ρουμένην, ἐκ Θεοῦ οἰκτιρμόνος.

**Α**παντα τὸν βίον μου αἰσχροῦς, δαπανήσας Κύριε, μετὰ  
πορνῶν ὁ ταλαίπωρος, ὡσπερ ὁ Ἄσωτος, καταλύξει  
κράζω· Πάτερ ἐπουράνιε, ἡμάρτηκα, ἰλάσθητι, σῶσόν με, καὶ  
μὴ ἀπόσῃ με, ἐμαυτὸν ἐκ σοῦ μακρύναντα, καὶ ἐνθέοις, ἔργοις  
νῦν πτωχεύσαντα.

Ἔτερα Ἦχος δ'. Ἐδωκας σημείωσιν.

**Δ**ίδου μοι κατάνυξιν, καὶ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσιν, καὶ τε-  
λείαν διόρθωσιν, εἰς πάθη τοῦ σώματος, νῦν βεβυθισμένῳ,  
καὶ μεμακρυμένῳ, ἐκ σοῦ Θεῆ Παμβασιλεῦ, καὶ μηδαμόθεν  
ἐλπίδα ἔχοντι· καὶ σῶσόν με τὸν ἄσωτον, διὰ πολλὴν ἀγα-  
θότητα, Ἰησοῦ παντοδύναμε, ὁ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

**Μ**ωσῆς ὁ θεσπέσιος, διὰ νηστείας τεθέαται, καθαρθεὶς τὸν  
ποθούμενον· τοῦτον οὖν ζηλώσασα, ταπεινὴ ψυχὴ μου,  
σπεῦσον ἐν ἡμέρᾳ, τῆς ἐγκρατείας τῶν κακῶν, ἐκκαθαρθῆναι.

ὅπως τὸν Κύριον, διδόντα σοι τὴν ἄφεσιν, καὶ ἰλασμόν καὶ τὴν λύτρωσιν, θεωρήσης ὑπάρχοντα, ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Εἰσοδος. Προκείμενον, Ἦχος δ'.

Ἡλπίσα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

Στίχ. Τί ἐγκαυχᾶ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατός;

Γενέσεως τὸ Ἀνάγνωσμα. Κεφ. ζ'. 6

**Ν**ῶε ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμός τῆ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. Εἰσῆλθε δὲ Νῶε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Κιβωτόν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. Καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν, τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς, δύο δύο εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν Κιβωτόν, ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθά ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ Θεός.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. α'.

Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Στίχ. Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα. Κεφ. δ'. 12.

**Υ**ἱέ, εἰς σοφὸς γένη σεαυτῷ, σοφὸς ἔση καὶ τῷ πλησίον σου· εἰς δὲ κακὸς ἀποθῆς, μόνος ἀντλήσεις τὰ κακὰ. Υἱὸς πεπαιδευμένος, σοφὸς ἔσαι· τῷ δὲ ἄφρονι, διακόνω χρήσεται. Ὃς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμανεῖ ἀνέμους, ὁ δ' αὐτὸς διώξεται ὄρνεα πτερωτά· ἀπέλιπε γὰρ ὁδοὺς τῆ ἑαυτοῦ ἀμπελώνος, τοὺς δὲ ἄξονας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλάνηται. Διαπορεύεται δὲ δι' ἀνύδρου, καὶ γῆν διατεταγμένην ἐν διψώδεσι, συνάγει δὲ χερσὶν ἀκαρπίαν. Γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεὴς ψωμοῦ γίνεται, ἢ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνην. Ἐκάθισεν ἐπὶ δύραις τοῦ ἑαυτῆς οἴκου, ἐπὶ δίφρου ἐμφανῶς ἐν ταῖς πλατείαις, προσκαλουμένη τοὺς παριόντας ὁδόν, τοὺς κατευδύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· Ὃς ἐστὶν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλιναίτω πρὸς με· καὶ ταῖς ἐνδεέσι φρονήσεως παρακελεύομαι, λέγησα· Ἄρτων κρυφίως ἠδέως ἄψασθε, καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκεροῦ. Ὁ δὲ οὐκ αἶδεν, ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐτῆ ὄλλυν

ται, καὶ ἐπὶ πέταυρον ἄδου συναντᾶ. Ἄλλὰ ἀποπήδησον, μὴ ἐγγρονίσῃς ἐν τῷ τόπῳ αὐτῆς, μηδὲ ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτήν· οὕτω γὰρ διαβήσῃ ὕδωρ ἀλλότριον· ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλλοτρίου ἀπόσχου, καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πῖς, ἵνα πολὺν ζήσῃς χρόνον, καὶ προστεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς.

Εἶτα τὸ, Κατευθυνθήτω. Καὶ καθεξῆς ἡ Θεία

Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

## Ε Ρ Μ Η Ν Ε Ι Α

ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, ὅτε μέλλει ὁ Ἱερεὺς ποιῆσαι Προηγιασμένην Λειτουργίαν, ἐν τῇ Προσκομιδῇ τῆς Κυριακῆς, ποιεῖ ὡς συνήθες· καὶ μετὰ τὸ περικόψαι τὸν πρῶτον Ἄρτον καὶ κεντῆσαι, περικόπτει καὶ τοὺς ἑτέρους Ἄρτους, λέγων εἰς ἓνα ἕκαστον τὸ, Εἰς ἀνάμνησιν· Ὡς πρόβατον· καὶ τὸ, Θύεται· καὶ τὸ, Εἰς τῶν σρατιωτῶν. Εἶθ' οὕτως ἐγγχεί ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ οἶνον καὶ ὕδωρ, λέγων τὰ συνήθη, καὶ συγκαλύπτει αὐτὰ μετὰ τῶν ἱερῶν Καλυμμάτων, καὶ θυμιᾷ, λέγων τὴν Εὐχὴν τῆς Προθέσεως· καὶ οὕτως ἄρχεται τῆς Θείας Λειτουργίας, καὶ ἐκπληροῖ αὐτήν, ὡς ἔθος.

Ὅτε δὲ μέλλει σφραγίσαι τοὺς Ἄρτους, λέγει· Ποίησον τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, ἐνικῶς, ὡς εἰς ἐστὶν ὁ Χριστός· οὐχ ὡς τινες ἀμαθῶς λέγουσι, τοὺς Ἄρτους τούτους· καὶ ὅτε μέλλει ὑψῶσαι, ὑψοῖ ὅλους ὁμοῦ, καὶ μελίζει τὸν προσκομιζόμενον πρῶτον Ἄρτον, καὶ τίθησι τὴν Μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ, καὶ ἐγγχεί καὶ τὸ Ζέον, ὡς ἔθος. Εἶτα, λαβὼν τὴν ἁγίαν Λαβίδα μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, βάφει αὐτήν ἐν τῷ ἁγίῳ Αἵματι· τῇ δὲ ἀριστερᾷ χειρὶ λαμβάνει ἕκαστον Ἄρτον, καὶ εἰσφέρει τὴν ἁγίαν Λαβίδα, μετὰ τοῦ ἁγίου Αἵματος βεβαμμένην, καὶ ἐγγίζει αὐτήν ἐν τῷ ἁγίῳ Ἄρτῳ σταυροειδῶς ἐν τῷ μέρει, ἐν

ὡς ἐχαράχθη ὁ Σταυρὸς ὑπὸ τὴν ψίχα, καὶ ἀποτίθησι τοῦτον ἐν τῷ Ἀρτοφορίῳ. Εἶτα λαμβάνει καὶ τοὺς ἑτέρους, καὶ ποιεῖ ὡσαύτως εἰς ἕνα ἕκαστον, καὶ συστέλλει αὐτοὺς πάντας ἐν τῷ Ἀρτοφορίῳ. Ἐπιτετα ὁ Ἱερεὺς εὐχεται, ὡς συνήθες, καὶ μεταδίδοται, καὶ ἐκπληροῖ τὴν θείαν Μυσταγωγίαν, κατὰ τὸ διατεταχμένον.

Ὅτε δὲ μέλλει ἱερουργῆσαι Προηγιασμένην, εἰσελθὼν ἐν τῷ Ἱερατεῖῳ ἐνδύεται τὴν Ἱερατικὴν στολὴν, σφραγίζων καὶ ἀσπαζόμενος μόνον, μηδὲν δὲ ἐπιλέγων, εἰμὴ, **Τοῦ Κυρίου δευδῶμεν**, εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐνδυμάτων. Καὶ λαβὼν ὁ Διάκονος καιρὸν, ἐξέρχεται ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· **Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς** καὶ εὐθύς ὁ Ἐκκλησιαάρχης τὸ, **Δεῦτε προσκυνήσωμεν**, γ' καὶ λέγεται ὁ Προοιμιακὸς ψαλμὸς ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει τὰς Εὐχὰς τοῦ Λυχνικῆ. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ψαλμοῦ, λέγεται ἡ **Συναπτὴ** παρὰ τοῦ Διακόνου καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, στιχολογεῖται τὰ, **Πρὸς Κύριον**, γινομένων καὶ μετανοιῶν εἰς τὸ, **Ἀλληλουῖα**. Ἐν ἑκάστῳ δὲ Ἀντιφώνῳ, γίνεται **Συναπτὴ** μικρὰ παρὰ τοῦ Διακόνου, καὶ ἡ Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ἀρξασμένης δὲ τῆς Στιχολογίας, ἀπέρχεται ὁ Ἱερεὺς ἐν τῇ ἀγίᾳ Προθέσει, λαβὼν τὸν προηγιασμένον Ἄρτον ἐν τῷ Ἀρτοφορίῳ, καὶ τίθησιν αὐτὸν μετ' εὐλαβείας πολλῆς ἐν τῷ ἀγίῳ Δίσκῳ, βαλὼν καὶ εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον οἶνον καὶ ὕδωρ, συνήθως σιωπῶν, καὶ μηδὲν λέγων καὶ λαβὼν θυμίαμα, θυμῶ τὸν Ἀξερίσκον καὶ τὰ Καλύμμακα καὶ περικαλύπτει αὐτὰ, μηδὲν ὅλως λαλῶν, μήτε Εὐχὴν τῆς Προθέσεως, καὶ ἐντισιν εὔρηται, ἀλλ' ἢ μόνον τὸ, **Δί' εὐχῶν τῶν ἀγίων Πατέρων** προηγιασμένη γὰρ ἐστὶ καὶ τετελειωμένη αὕτη ἡ Θυσία.

Μετὰ δὲ τὸ Κάθισμα, τὸ, **Κύριε ἐκέκραξα**, εἰς τὸν ἦχον τοῦ Ἰδιαμέλου τῆς ἡμέρας, ἰστώμεν Στίχ. ι. καὶ δευτεροῦμεν τὸ Ἰδιόμελον· εἶτα τὸ Μαρτυρικόν, τὰ τρία Προσόμοια τοῦ Ἱριωδίου, καὶ τὰ γ' τοῦ Μηναίου, δευτεροῦντες τὸ ἐν. **Δόξα**, καὶ νῦν, Θεοτοκίον, Εἰσόδος, ἀνευ Εὐαγγελίου.

Ὅτε δὲ μέλλει εἰπεῖν Εὐαγγέλιον, ἤγουν, εἰς τὴν Εὐρεσιν τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Παρθένου εἰς τὴν μητρίαν τῶν Ἱερῶν  
 Δημοσία Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σαββῶ

σαράκοντα Μαρτύρων, τῆ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ τῆ μεγάλης Ἐβ-  
δομάδι, τότε εἰσοδεύει μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Διάκονος,  
**Σοφία, ὀρθοί· τὸ, Φῶς ἱλαρόν· Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν· Ὁ**  
**Ἀναγνώστης τὸ Προκείμενον, καὶ τὴν Γένεσιν· εἶτα τὸ δευ-**  
**τερον Προκείμενον.** Καὶ μετὰ τοῦτο ἐκφωνεῖ ὁ Διάκονος· **Κε-**  
**λεύσατε.** Ὁ δὲ Ἱερεὺς, λαβὼν τῆ εὐωνύμῳ χειρὶ θυμιατόν, καὶ  
μανουάλιον μετὰ κηροῦ, ἵσταται κατενώπιον τῆς ἁγίας Τρα-  
πέζης, καὶ σφραγιζὼν Σταυρόν, λέγει· **Σοφία, ὀρθοί·** καὶ σφρα-  
φεῖς πρὸς τὸν λαόν, λέγει· **Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι.** Ὁ Ἀνα-  
γνώστης· **Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα· Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν,**  
**Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς, λέγει ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη σοι.**  
**Ὁ Διάκονος· Σοφία· Ὁ Ψάλλτης τὸ, Κατευθυνθήτω (\*) Στίχ. α.**  
**Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου. Στίχ. β. Θεοῦ, Κύ-**  
**ριε, φυλακὴν τῷ σώματί μου. Στίχ. γ. Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρ-**  
**δίαν μου· καὶ μετὰ ταῦτα ποιῶμεν μετανοίας γ'. Εἶτα ὁ Διά-**  
**κονος τὴν Ἐκτενῆ, καὶ τὰ λοιπὰ.**

Εἰς δὲ τὴν μεγάλην Εἴσοδον, ἀντὶ τοῦ συνήθους Χερσβικοῦ,  
τὸ, **Νῦν αἱ Δυνάμεις·** ἢ δὲ Εὐχὴ τοῦ Χερσβικοῦ οὐ λέγει ὁ Ἱε-  
ρεὺς, ἀλλὰ θυμιῶν, λέγει καθ' ἑαυτὸν τὸν Πεντηκοστόν· καὶ  
μετὰ τὴν πρόσοδον τῶν ὁρίων Δώρων, πληρουμένου, τοῦ, **Νῦν**  
**αἱ Δυνάμεις,** βάλλομεν Μετανοίας τρεῖς, ἀσκεπεῖς ὄντες· αἶ-  
ρει δὲ ὁ Ἱερεὺς τὰ Καλυμματα ἐκ τῶν ἁγίων Δώρων, καὶ σκε-  
πάζει αὐτὰ μετὰ τῆ Ἀέρος. Ὅταν δὲ μέλλῃ ὑψῶσαι τὸν ἅγιον  
Ἄρτον, ἢ ἀνακαλύπτει τὰ Ἅγια, ἀλλ' ἔτι κεκαλυμμένων τῶν  
θεῶν ὄντων Δώρων, εἰσάγει ὁ Ἱερεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ δεξι-  
πολλῶ, καὶ ἄπτεται τοῦ θεῖου Ἄρτου μετ' εὐλαθείας καὶ φόβου.  
Λέγοντος δὲ τοῦ Διακόνου. **Πρόσχωμεν·** ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· **Τὰ**  
**Προηγιασμένα Ἅγια τοῖς Ἁγίοις.** Καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἔθος.

(\*) Ἐν τοῖς εὐαγέσι Μοναστηρίοις, καὶ ταῖς ἀπανταχοῦ ἁγίαις Ἐκκλησίαις  
ὁ Ἱερεὺς ψάλλει τὸ, Κατευθυνθήτω, ἱστάμενος καὶ θυμιῶν, ἐντὸς τοῦ Ἱε-  
ροῦ, κατενώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης. Εἶτα ψάλλουσι αὐτὸ γ'. καὶ οἱ Χοροὶ  
θυμιῶντος τοῦ Ἱερέως γύρωθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ λέγοντος τοὺς Στι-  
χους. Καὶ πάλιν ὁ Ἱερεὺς τὸ, Κατευθυνθήτω· καὶ οἱ Χοροὶ ἀποπληροῦσιν  
αὐτὸ, ψάλλοντες· ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου. Ἐν τοσοῦτῳ δὲ ποιῶμεν με-  
τανοίας μεγάλας γ'.

# Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

## ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ

Ὁ Διάκονος λέγει· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

**Ε**ὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Καὶ ὁ Προοιμιακὸς παρὰ τοῦ ταχθέντος Μοναχοῦ· καὶ μετὰ τὸν Προοιμιακόν, λέγει τὰ Εἰρηνικά ὁ Διάκονος.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Ἐπὲρ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου.

Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων.

Ἐπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι.

Ἐπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.

Ἐπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων.

Ἐπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν ἀρχόμεθα τῆς Στιχολογίας τῶν, Πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ποιεῖ ὅσα προεγγράφεται (σελ. 100)



Ἀναγιγνωσκομένων δὲ τῶν Ψαλμῶν, λέγει ὁ Ἰερεὺς μυστικῶς τὰς Εὐχάς.

Εὐχή τῆς Α'. Στασίσεως.

**Κ**ύριε, οἰκτίρησον καὶ ἐλεῆσον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν, καὶ πρόσχεε τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν. Ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν. ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὐφρανόν τὰς καρδίας ἡμῶν, εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα σου τὸ ἅγιον, διότι μέγας εἶ σύ, καὶ ποιῶν θαυμάσια. Σὺ εἶ Θεὸς μόνος, καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει, καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχυρί, εἰς τὸ βοηθεῖν, καὶ παρακαλεῖν, καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομα σου τὸ ἅγιον.

Ὁ Διάκονος, μετὰ τὸ Δόξα, καὶ νῦν, τῆς Στιχολογίας·

Ἐ"τι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ Ἰερεὺς ἐκφωνῶν·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εὐχή τῆς Β'. Στασίσεως.

**Κ**ύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης ἡμᾶς· ἀλλὰ ποιήσον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁδηγῶν ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα σωτηρίας σου. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρουσίας ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Ὁ Διάκονος, μετὰ τὸ Δόξα, καὶ νῦν.

Ἐ"τι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόνηρος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εὐχὴ τῆς Γ'. Στάσεως.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν Ὄνομά σου, καὶ μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ἀξιώσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν, καὶ φοβεῖσθαι σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θελήματί σου.

Ὁ Διάκονος, μετὰ τὸ, Δόξα, καὶ νῦν.

Ἐπι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ἐἶτα ψάλλεται τὸ, Κύριε ἐκέκραξα· καὶ ὁ Διάκονος θυμιά κατα τὴν τάξιν. Καὶ μετὰ ταῦτα, γίνεται ἡ Εἰσοδος μετὰ τοῦ Θυματοῦ.

Εὐχὴ τῆς Εἰσοδοῦ, Μυστικῶς.

**Ε**σπέρας, καὶ πρωί, καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν, καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, φιλόνηρε Κύριε· Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Χοροῦ τὸ τελευταῖον Τροπάριον, λέγει ὁ Διάκονος ἐκφώνως·

Σοφία, ὀρθοί.

Καὶ ὁ Ἀναγνώστης λέγει τὸ Προκείμενον, καὶ τὴν Γένεσιν καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν ταύτης, κρατῶν ὁ Ἱερεὺς τὴν λαμπάδα μετὰ τῆ θυμιατηρῆς ἐν τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ, λέγει ἐκφώνως·

Σοφία, ὀρθοί. Φῶς Χριστῷ φαίνει πᾶσι. (Ὅρα ὅπισθεν σελ. 101).

Καὶ ὁ Ἀναγνώστης λέγει καὶ τὴν Παροιμίαν.

Μετὰ δὲ τὸ, Κατευθυνθήτω, λέγει ὁ Διάκονος·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεός.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα, κ.τ.λ.

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς ἰκεσίας. Μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἰκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατὰπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεικδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν. Ὁ Διάκονος·

Ἐὔξασθε, οἱ Κατηχούμενοι. Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον κ.τ.λ.

Οἱ Πιστοί, ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων.

Ἴνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ Ἁγίᾳ αὐτοῦ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ.

Ὁ Κατηχούμενοι, ταῖς κεφαλαῖς ὑμῶν.

Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων. Μυστικῶς.

**Ο** Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων, ὁ πάντας θείων σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους, καὶ λύτρωσαι αὐτοὺς τῆς παλαιᾶς πλάνης, καὶ τῆς

μεθοδείας τοῦ ἀντικειμένου· καὶ προσκάλεσαι αὐτοὺς εἰς τὴν  
ζωὴν τὴν αἰώνιον, φωτίζων αὐτῶν τοὺς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα,  
καὶ συγκαταριθμῶν αὐτοὺς τῇ λογικῇ σου ποιμνῇ, ἐφ' ἣν τὸ  
Ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπικέκληται· Ἐκφώνως·

Ἰνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλο-  
πρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου  
Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν. Ὁ Διάκονος·

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε.  
Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· μήτις τῶν Κατηχουμένων. Ὅσοι  
Πιστοί,

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν αἰ. Εὐχὴν τῶν Πιστῶν· Ὁ Θεὸς, ὁ μέγας  
καὶ αἰνετὸς κ.τ.λ. (σελ. 107).

Ταῦτα μόνον λέγονται μέχρι τῆς Τρίτης τῆς τετάρτης Ἐβ-  
δομάδος. Ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τῆ Μεσονησίμῃ, μετὰ τὸ εἰπεῖν  
τὸ, Ἰνα καὶ αὐτοὶ, λέγονται καὶ τὰ Διακονικὰ ταῦτα τῶν δι-  
πλοκατηγουμένων, ὡς ἔπονται·

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε·  
ὄσοι πρὸς τὸ Φῶτισμα, προέλθετε. Εὐξασθε οἱ πρὸς τὸ Φῶτι-  
σμα· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον.

Οἱ Πιστοί, ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον Φῶτισμα εὐτρεπιζομένων  
ἀδελφῶν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν στηρίξῃ αὐτοὺς καὶ ἐνδυναμώσῃ,  
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμῶ γνώσεως καὶ εὐσεβείας, τοῦ Κυρίου  
δεηθῶμεν.

Καταξιώσῃ αὐτοὺς ἐν καιρῶ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγ-  
γενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς  
ἀφθαρσίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀναγεννήσῃ αὐτοὺς δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος, τοῦ Κυρίου  
δεηθῶμεν.

Χαρίσθῃ αὐτοῖς τὴν τελειότητα τῆς Πίστεως, τοῦ Κυρίου  
δεηθῶμεν.

Συγκαταριθμήση αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτῇ Ποίμνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφυλάξον αὐτοὺς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ πρὸς τὸ Φῶτισμα, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον Φῶτισμα  
εὐτρεπιζομένων. Μυστικῶς.

**Ε**πίφανον, Δέσποτα, τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον Φῶτισμα εὐτρεπιζομένους, καὶ ἐπιποθοῦντας τὸν τῆς ἀμαρτίας μολυσμὸν ἀποτινάξασθαι· καταύγασον αὐτῶν τὴν διάνοιαν· βεβαίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει· στήριξον ἐν ἐλπίδι· τελείωσον ἐν ἀγάπῃ· μέλη τίμια τοῦ Χριστοῦ σου ἀνάδειξον, τοῦ δόντος ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐκφώνως

Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν. Ὁ Διάκονος

Ὅσοι πρὸς τὸ Φῶτισμα, προέλθετε· οἱ πρὸς τὸ Φῶτισμα προέλθετε. Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· μήτις τῶν Κατηχουμένων. Ὅσοι Πιστοί,

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἔως ὧδε τὰ ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσονηστήμου.

Εὐχὴ Πιστῶν πρώτη. Μυστικῶς.

**Ο** Θεός, ὁ μέγας καὶ αἰνετός, ὁ τῷ ζωοποιῷ τοῦ Χριστοῦ σου θανάτῳ εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς μεταστήσας· σὺ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις τῆς ἐμπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν ταύταις ἡγεμόνα τὸν ἐνδοθεν λογισμὸν ἐπιστήσας· καὶ ὀφθαλμὸς μὲν ἀπέσω παντὸς πονηροῦ βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς ἀνεπίθματος, ἡ δὲ γλῶσσα καθαραιεύτω ῥημάτων ἀπρεπῶν. Ἀγνισον ἡμῶν τὰ χεῖλη τὰ αἰνοῦντά σε, Κύριε· τὰς χεῖρας ἡμῶν ποιήσον, τῶν μὲν φαύλων ἀπέχεσθαι, πράξεων, ἐνεργεῖν δὲ μόνον τὰ σοὶ εὐάρεστα, πάντα ἡμῶν τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοιαν τῇ σῇ κατασφαλιζόμενος χάριτι.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον κ.τ.λ. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐχὴ Πιστῶν δευτέρα. Μυστικῶς.

Δέσποτα ἅγιε, ὑπεράγαθε, δυσωποῦμέν σε τὸν ἐν ἐλέει πλούσιον, ἵλεων γενέσθαι ἡμῖν τοῖς ἀμαρτωλοῖς, καὶ ἀξίους ἡμᾶς ποιῆσαι τῆς ὑποδοχῆς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης· Ἰδοὺ γὰρ τὸ ἄχραντον αὐτοῦ Σῶμα, καὶ τὸ ζωοποιὸν Αἷμα, κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν εἰσπορευόμενα, τῇ μυστικῇ ταύτῃ προτίθεσθαι μελλεῖ Τραπεζῆ, ὑπὸ πλήθους Στρατιᾶς οὐρανοῦ ἀοράτως δορυφορούμενα· ὧν τὴν μετάληψιν ἀκατάκριτον ἡμῖν δώρησαι, ἵνα δι' αὐτῶν τὸ τῆς διανοίας ὄμμα καταυγαζόμενοι, υἱοὶ φωτὸς καὶ ἡμέρας γενώμεθα.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον κ.τ.λ. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Κατὰ τὴν δωρεάν τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητός, εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται τὸ, Νῦν αἱ Δυνάμεις. Καὶ γίνεται ἡ Εἴσοδος τῶν Ἁγίων Δώρων. (\*) Μετὰ δὲ τὴν Εἴσοδον, ἀποτίθεισιν ὁ Ἱερεὺς τὰ ἅγια Δῶρα.

Ὁ Διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Υπὲρ τῶν προτεθέντων καὶ προαγιασθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς

(\*) Σημειῶσαι ὅτι, ἐν τῇ ἀγίᾳ ταύτῃ Εἰσόδῳ ὁ, τε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος ἐξεληθόντες, ὡς σὺνητες, διὰ τοῦ βορείου μέρους, οὐ περιέρχονται, ἀλλ' εἰσπορευόνται ἀμέσως ἔνδον τῶν ἁγίων θυρῶν, βαδίζοντες σὺν πολλῇ εὐλαβείᾳ καὶ φόβῳ, καὶ μηδὲν ὄλως λέγοντες.

τὸ ἅγιον, καὶ ὑπερουράνιον, καὶ νοερὸν αὐτοῦ Θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψη ἡμῖν τὴν θείαν χάριν, καὶ τὴν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.  
 Ὑπὲρ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς.

**Ο** τῶν ἀρρήτων καὶ ἀθεάτων Μυστηρίων Θεός, παρ' ᾧ αἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως οἱ ἀπόκρυφοί· ὁ τὴν διακονίαν τῆς λειτουργίας ταύτης ἀποκαλύψας ἡμῖν, καὶ θέμενος ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς, διὰ τὴν πολλὴν σου φιλανθρωπίαν, εἰς τὸ προσφέρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· αὐτός, ἀόρατε Βασιλεῦ, ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἑξαισία, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ἐπίδε ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, τοὺς τῷ ἁγίῳ σου τούτῳ Θυσιαστηρίῳ, ὡς τῷ Χερουβικῷ σου παρισταμένους θρόνῳ, ἐφ' ᾧ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, καὶ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῶν προκειμένων φρικτῶν ἐπαναπαύεται Μυστηρίων· καὶ πάσης ἡμᾶς, καὶ τὸν πιστὸν σου λαὸν ἐλευθερώσας ἀκαθαρσίας, ἀγίασον πάντων ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀγιασμῷ ἀναφαιρέτῳ· ἵνα ἐν καρδῷ συνειδέτι, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, πεφωτισμένη καρδίᾳ, τῶν θείων τούτων μεταλαμβάνοντες Ἀγιασμάτων, καὶ ὑπ' αὐτῶν ζωοποιούμενοι, ἐνωθῶμεν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου, τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ εἰπόντι· Ὁ τρώγων με τὴν Σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ· Ὅπως, ἐνοικῆντος ἐν ἡμῖν, καὶ ἐμπεριπατοῦντος τοῦ Λόγου σου, Κύριε, γενώμεθα ναὸς τῆ παναγίας καὶ προσκυνητῆ σου Πνεύματος, λελυτρωμένοι πάσης διαβολικῆς μεθοδείας, ἐν πράξει, ἢ λόγῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἐνεργουμένης· καὶ τύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν, σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις σου, τοῖς ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστήσασιν.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν, τελείαν.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν.

Τὰ καλά, καὶ συμφέροντα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς .

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν .

Τὴν ἐνότητα τῆς Πίστews, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν σὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα .

Ἐκφώνησις ὑπὸ τοῦ Ἱερέως .

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς Δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεόν, Πατέρα, καὶ λέγειν Ὁ Λαὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν .

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως .

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων .

Ὁ αὐτός· Εἰρήνη πᾶσι .

Ὁ Διακόνος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν .

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος, ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ὁ Θεός, ὁ μόνος ἀγαθός καὶ εὐσπλαγγνος, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ἐπίδε εὐσπλάγγνω ὄμματι ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, καὶ φύλαξον αὐτόν, καὶ ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ζωοποιῶν σου τούτων Μυστηρίων· σοὶ γὰρ τὰς ἑαυτῶν ὑπεκλίναμεν κεφαλὰς, ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρα σοῦ πλούσιον ἔλεος .

Ἐκφώνως·

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων .

Ὁ Χορός· Ἀμήν .

Ἔττα ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν, ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου, καὶ ἔλθε εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὠδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου σου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ Λαῷ .



Μετὰ δὲ τὴν Εὐχὴν, ὅτε Ἱερεὺς καὶ ὁ Διάκονος προσκυνοῦσι τρίς, λέγοντες· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἐπικεκαλυμμένων ὄντων τῶν θείων Δώρων, βαλὼν τὴν χεῖρα, ἄπτεται τοῦ ζωοποιῦ Ἄρτου, μετ' εὐλαθείας καὶ φόβου πολλοῦ· καὶ λέγοντος τοῦ Διακόνου, **Πρόσχωμεν·**

Ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς·

**Τὰ προηγιασμένα Ἅγια τοῖς Ἁγίοις.**

Εἶτα, ἀνακαλύψας αὐτὰ, ἐκπληροῖ τὴν Μεταλήψιν τῶν θείων Δώρων, μελίσσας τὸν ἅγιον Ἄρτον. Τῆς δὲ Μεταλήψεως τελειωθείσης, καὶ τῶν ἁγίων Λειψάνων ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ ἀποσπογγισθέντων, ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

**Εὐχαριστοῦμέν σοι τῷ Σωτῆρι τῶν ὅλων Θεῷ, ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ Μεταλήψει τοῦ ἁγίου Σώματος, καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα φιλόθρωπε· Φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερῦγων σου· καὶ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν Ἁγιασμάτων σου, εἰς φωτισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς Βασιλείας ἑβρανῶν κληρονομίαν.**

Ὁ Διάκονος·

**Οἱ ῥοθοὶ μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων.**

**Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς.**

**Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν.**

Ἐκφώνησις ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

**Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Ὁ Ἱερεὺς· **Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.**

Ὁ Διάκονος· **Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.**

Εὐχὴ Ὁπισθάμβωνος

ἐκφωνουμένη παρὰ τοῦ Ἱερέως.

**Δ**έσποτα Παντοκράτορ, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διὰ τὴν ἄφατόν σου πρόνοιαν, καὶ πολλὴν ἀγαθότητα ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως· ὁ διὰ τεσσαράκοντα

ἡμερῶν πλάκας χειρίσας τὰ θεοχάρακτα γράμματα τῷ θεοράποντί σου Μωσεῖ· παράσχου καὶ ἡμῖν, Ἄγαθέ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, τὸν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι, τὴν Πίσιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι, νικητὰς τε τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι, καὶ ἀκατακρίτως φθάσαι προσκυνῆσαι καὶ τὴν ἀγίαν Ἀνάσασιν. Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδοξασται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τῆ Ἁγίᾳ Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Εὐγὴ ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ Ἁγία. Μυστικῶς.

**Κ**ύριε ὁ Θεὸς, ἡμῶν, ὁ ἀγαθὸν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς ποιήσας τῶν φρικτῶν σου Μυσηρίων, σύναψον τῇ λογικῇ σου ποιίμνῃ, καὶ κληρονόμους ἀνάδειξον τῆς Βασιλείας σου, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Χορὸς λέγει τοὺς δύο Ψαλμοὺς, τὸ, Εὐλογήσω τὸν Κύριον, καὶ, τὸ, Ὑψώσωσε, ὁ Θεὸς μου, ὁ Βασιλεὺς μου.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ποιεῖ Ἀπόλυσιν, ὡς σύνηθες. Εἶτα ἐξεληθὼν, καὶ σταῖς ἐν τῷ συνηθεῖ τόπῳ, δίδωσι τὸ Ἀντίδωρον.

## ΕΥΧΑΙ ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑ ΛΕΧΩ

Τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως τοῦ Παιδίου αὐτῆς. (\*)

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε παντοκράτορ, ὁ ἰώμενος πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν· αὐτὸς καὶ τὴν παροῦσαν τὴν σήμερον τέξασαν δούλην σου (τὴνδε) ἴασαι, καὶ ἀνάστησον αὐ-

(\*) Ἐν τῷ παλαιῷ Χειρογράφῳ τοῦ Μεγάλου Σπηλαιῶ πορηγοῦνται τὰ ἑφεξῆς· «Ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς Εὐλογητόν. Τὸ Τρισάχιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἔστι. Τὸ Ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ Κοντάκιον, εἰ ἔστιν Ἑορτή· εἰδὲ μὴ, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον. Δόξα. Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς, πάσης. Καὶ νῦν· Τῆς εὐσπλαγχνίας. Εἰ δὲ βούλει, λέγε· Ἡ Γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν κτλ. καὶ τὸ, Ἡ Γέννησίς σου Θεοτόκε κτλ. Εἶτα· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» κτλ.

τὴν ἀπὸ τῆς κλίνης, ἧς ἐπίκειται· ὅτι, κατὰ τὸν τοῦ Προφήτου Δαυὶδ λόγον, ἐν ἀνομίαις συνελήφθημεν, καὶ διὰ ῥύπου πάντες ἐσμέν ἐνώπιόν σου. Φύλαξον ταύτην, καὶ τὸ παρὸν Νήπιον, ὃ ἔτεκε· σιέπασον αὐτὴν ὑπὸ τὴν σιέπην τῶν πτερύγων σου ἀπὸ τῆς σήμερον, μέχρι τῆς ἐσχάτης αὐτῆς τελειώσεως· πρεσβείαις τῆς παναχράντη Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων· ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τεχθεὶς ἐκ τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ὡς νήπιον ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς, καὶ ὡς βρέφος ἀναδειχθεὶς· αὐτὸς καὶ τὴν παροῦσαν δούλην σου, τὴν σήμερον τέξασαν τὸ παρὸν Παιδίον, ἐλέησον, καὶ συγχώρησον τὰ ἐκέσια καὶ τὰ ἀκούσια αὐτῆς πταίσματα, καὶ διαφύλαξον αὐτὴν ἀπὸ πάσης τοῦ διαβόλου τυραννίδος· καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς κηθὲν Νήπιον διατήρησον ἀπὸ πάσης φαρμακείας, ἀπὸ πάσης χαλεπότητος, ἀπὸ πάσης ζάλης τοῦ ἀντικειμένου, ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν, ἡμερινῶν τε καὶ νυκτερινῶν· ταύτην δὲ διατήρησον ὑπὸ τὴν κραταίαν χεῖρά σου, καὶ δὸς αὐτῇ ταχινὴν ἐξανάσασιν, καὶ τοῦ ῥύπου κάθαρον, καὶ τοὺς πόνους θέραιψου, καὶ ῥῶσιν καὶ εὐρωστίαν ψυχῇ τε καὶ σώματι δώρησαι· καὶ δι' Ἀγγέλων φαιδρῶν καὶ φωτεινῶν ταύτην περίθλψον, καὶ περιφρούρησον ἀπὸ πάσης ἐπελεύσεως τῶν ἀοράτων πνευμάτων. Ναί, Κύριε, ἀπὸ νόσου καὶ μαλακίας, ἀπὸ ζήλου καὶ φθόνου, καὶ ὀφθαλμῶν βασικανίας, καὶ ἐλέησον αὐτὴν καὶ τὸ Βρέφος, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· καὶ καθάρισον αὐτὴν ἀπὸ τοῦ σωματικοῦ ῥύπου, καὶ τῶν ποικίλων αὐτῇ ἐπερχομένων σπλαγγνικῶν ἐνοχλήσεων· καὶ ἔξαξον αὐτὴν, διὰ τῆς ταχινῆς σου ἐλεημοσύνης, ἐν τῷ ταπεινῷ αὐτῆς σώματι εἰς ἐπανόρθωσιν· καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς κηθὲν Νήπιον ἀξιώσον προσκυνῆσαι τὸν ἐπίγειον Ναόν, ὃν ἠτοίμασας εἰς τὸ δοξολογεῖσθαι τὸ Ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐδοκήσας κατελθεῖν ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ γεννηθῆναι ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, ὁ γινώσκων τὸ ἀσθενές τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, συγχώρησον τῇ δούλῃ σου ( τῆδε ), τῇ τεξάσῃ σήμερον, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου· σὺ γὰρ εἶπας, Κύριε· Ἀυξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς οἱ δοῦλοί σου δεόμεθα, καὶ θαρρόυντες διὰ τῆς ἀνεξικαίκου σου φιλανθρωπίας, φόβῳ βρωῶμεν πρὸς τὸ τῆς βασιλείας σου ἅγιον Ὄνομα· Ἐπιβλεψὸν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν τῶν καταδίκων, καὶ συγχώρησον τῇ δούλῃ σου ( τῆδε ), καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ, ᾧ ἐγεννήθη τὸ Παιδίον· καὶ τοῖς ἀψαμένοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐνθάδε εὐρισκόμενοις πᾶσιν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς, συγχώρησον· ὅτι μόνος ἔχεις ἐξουσίαν ἀφιέναι ἀμαρτίας· πρεσβεῖαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑΣΦΡΑΓΙΣΑΙ ΠΑΙΔΙΟΝ, ΛΑΜΒΑΝΟΝ ΟΝΟΜΑ Τῆ ΟΓΔΟῆ ΗΜΕΡᾶ Τῆς ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ Αὐτοῦ.

Ἰστέον δέ, ὅτι τῇ ὀγδοῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν γέννησιν, προσάγεται ἐν τῷ Ναῷ τὸ Βρέφος παρὰ τῆς Μαρίας, καὶ ἵσταται πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ποιεῖ Εὐλογητόν· Τρισάγιον· τὸ Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία. Εἶτα τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, ἢ τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς· καὶ σφραγίζει αὐτοῦ τὸ μέτωπον, τὸ στόμα, καὶ τὸ στῆθος, λέγων τὴν ἐπομένην Εὐχὴν·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν· Σημειωθήτω τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου ( τόνδε ), καὶ σημειωθήτω ὁ Σταυρὸς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ τοῖς διαλογισμοῖς αὐτοῦ, εἰς τὸ φυ-

γεῖν τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου, καὶ πᾶσαν τὴν πονηρὰν ἐπιβουλὴν τοῦ ἐχθροῦ, ἀκολουθεῖν δὲ τοῖς προστάγμασί σου. Καὶ δός, Κύριε, ἀνεξάρνητον μεῖναι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτόν, συναπτόμενον ἐν καιρῷ εὐθέτω τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, καὶ τελειούμενον διὰ τῶν φρικτῶν Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ σου· ἵνα, κατὰ τὰς ἐντολάς σου πολιτευσάμενος, καὶ φυλάξας τὴν σφραγίδα ἄθραυστον, τύχη τῆς μακαριότητος τῶν ἐκλεκτῶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου. Χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἀνά χεῖρας λαβὼν τὸ Παιδίον, ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, ἢ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκε, καὶ ποιεῖ Σταυροῦ τύπον, λέγων· Χαῖρε Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε· ἐκ σοῦ γὰρ κ.τ.λ. Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

Δεῖ γινώσκειν ὅτι, εἰ ἄρα τὸ γεννηθέν Βρέφος ἀσθενοῦν μὴ θηλάζη, ἀλλὰ πρὸς θάνατον ἀφορᾷ. οὐ χρὴ περιμένειν, ὡς τινες κακῶς φασί, τὴν ἕκτην, ἢ τὴν ὀγδόην ἡμέραν, καὶ οὕτω βαπτίζειν αὐτό· ἀλλὰ τῇ ὥρᾳ, ἢ ἐγεννήθη, μόνον ἀποπλυθῆναι, καὶ εὐθὺς βαπτισθῆναι, ἵνα μὴ τελευτήσῃ ἀφώτιστον. Αἱ γὰρ πέντε μῆνας ἐγκυμονοῦσαι, εἰ τύχοι ἀπὸ τινος πληγῆς τὸ ἔμβρυον ἐκτρώσῃ, φόνου δίκην, κατὰ τοὺς νόμους καὶ τοὺς Κανόνας ἐνέχονται, πολλῷ μᾶλλον τὸ κρίμα δεῖ ἐκφεύγειν τῶν γεννωμένων, ἵνα μὴ ἀφώτιστα τελευτῶσιν.

## ΕΥΧΑΙ

ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑ ΛΕΧΩ, ΜΕΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΑΣ.

Τῇ δὲ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ, τὸ Παιδίον πάλιν προσάγεται τῷ Ναῷ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιασθῆναι, εἶπουν ἀρχὴν λαβεῖν τοῦ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· προσάγεται δὲ παρὰ τῆς Μητρὸς, ἢ δὴ κεκαθαρμένης καὶ λελουμένης οὕσης, παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος ἀναδέχεσθαι τοῦτο κατὰ τὸ Βάπτισμα.

Ἰσταμένης δὲ αὐτῆς μετὰ τοῦ Παιδὸς πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς εὐλογητὸν ἱεροσάντιον· Τρισάγιον· Βιβά, Παναγία· Ἄμμου

Τριάς· Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστίν. Εἶτα τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τὸ τυχόν, ἢ τοῦ λαχόντος Ἀγίου. Δόξα, καὶ νῦν· Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε, πάντων τῶν Ἀγίων. Καὶ κλινούσης τῆς μητρὸς τὴν κεφαλὴν, ἅμα τῷ Βρέφει, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς τὴν τοῦ Σταυροῦ σφραγίδα ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἀπτόμενος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην (\*).

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πᾶσαν φύσιν λογικὴν τε καὶ ἄλογον, διὰ τῆ λόγου σου δημιουργήσας· ὁ πάντα ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν, σοῦ δεόμεθα, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν· Ἦν τῷ σῶ Ψελλήματι διέσωσας δούλην σου (τήνδε), καθάρισον ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας, καὶ ἀπὸ παντὸς ῥύπου, προσερχομένην τῇ ἀγία σου Ἐκκλησίᾳ· ἵνα ἀκατακρίτως ἀξιωθῇ μετασχεῖν τῶν ἀγίων σου Μυστηρίων.

(Ἰστέον ὅτι, ἕως ἄδδε λέγεται ἡ παροῦσα Εὐχὴ, εἰ οὐ ζῆ τὸ Βρέφος· εἶτα ἐκφώνως· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις. Εἰ δὲ ζῆ, καὶ ἐστίν ἀφώτιστον, ἀναγινώσκεται ἕως τέλους).

Καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς τεχθὲν Παιδίον (\*\*), εὐλόγησον, αὐξήσον, ἀγίασον, συνέτισον, σωφρόνισον, καλοφρόνισον, ὅτι σὺ παρήγαγες αὐτό, καὶ ἔδειξας αὐτῷ τὸ φῶς τὸ αἰσθητὸν, ἵνα καὶ τοῦ νοητοῦ καταξιωθῇ φωτὸς ἐν καιρῷ ᾧ προώρισας, καὶ συγκαταριθμηθῇ τῇ ἀγία σου ποιίμνῃ, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

(\*) Ἀκριβέστερον ἴσως ταῦτα ἐν τῷ Χειρογράφῳ· « Ἐχουσα δὲ ἐν ταῖς ἀγκύλαις τὸ βρέφος, ἢ μήτηρ κλίνει τὴν κεφαλὴν, ἅμα τῷ βρέφει, πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, καὶ τὴν τοῦ τιμίου Σταυροῦ σφραγίδα ποιοῦν ὁ Ἱερεὺς, ἀπτόμενός τε τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, λέγει· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. »

(\*\*) Τὸ Χειρογράφον ἔχει· « Καὶ τοῦτο δὲ τὸ ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον Παιδίον..... » — Οὕτω καί, λαλοφρόνισον, ἀντὶ τοῦ, καλοφρόνισον.

Εὐχή εἰς τὴν Μητέρα τοῦ Παιδίου.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, παραγενοῦ καὶ ἐπὶ τὴν δούλην σου (τήνδε), καὶ καταξίωσον αὐτήν, διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, καταφυγεῖν ἐν τῇ ἀγίᾳ σου Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς εἰσόδου τοῦ Ναοῦ τῆς δόξης σου (\*)· καὶ ἀξιώσον αὐτήν μεταλαβεῖν τοῦ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου. Απόπλυνον αὐτῆς τὸν ρύπον τοῦ σώματος, καὶ τὸν σπῖλον τῆς ψυχῆς, ἐν τῇ συμπληρώσει τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν· ὅπως, ἀξιωθεῖσα εἰσελθεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ Ναῷ σου, δοξάσῃ σὺν ἡμῖν τὸ πανάγιον ὄνομα σοῦ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἔως ἐνταῦθα ἀναγινώσκεται, εἰ οὐ ζῆ τὸ Βρέφος, καὶ γίνεται Ἀπόλυσις· εἰ δὲ ζῆ, ἀναγινώσκεται ἕως τέλους.

Εὐχή ἑτέρα εἰς τὸ Παιδίον,

ἣν περ ὁ Ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτό, ἐπεύχεται.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις Βρέφος τῷ νομικῷ Ναῷ προσαχθεὶς ὑπὸ Μαρίας τῆς ἀπειρογάμου καὶ ἀγίας σου Μητρὸς, καὶ ἐν ταῖς ἀγκαλαῖς τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεὶς· αὐτὸς, Δέσποτα παντοδύναμε, καὶ τὸ προσαχθέν τῆτο Βρέφος, ἐμφανισθῆναί σοι τῷ πάντων Ποιητῇ, εὐλόγησον, καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον αὐξήσον, ἀποσοβῶν ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἐναντίαν δύναμιν, διὰ τῆς σημειώσεως τοῦ τύπου τῆ Σταυροῦ σου· σὺ γὰρ εἶ ὁ φυλάσσων τὰ νήπια, Κύριε· ἵνα, καταξιωθὲν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, τύχῃ τῆς μερίδος τῶν ἐκλεκτῶν τῆς Βασιλείας σου, φυλαττόμενον σὺν ἡμῖν, τῇ χάριτι τῆς ἀγίας, καὶ ὁμοουσίᾳ, καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, καὶ εὐχαριστία, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ,

(\*) Τὸ ἀσύντακτον τῆς περιόδου ἐπανορθοῦται ἐκ τοῦ χειρογράφου οὕτω· «καταξίωσον αὐτήν, διὰ τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς εἰσόδου τοῦ Ναοῦ τῆς δόξης σου».

καὶ ἀγαθῶ, καὶ ζωοποιῶ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Γὰρ κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

**Ο** Θεὸς, ὁ Πατὴρ, ὁ Παντοκράτωρ, ὁ διὰ τοῦ μεγαλοφω-  
νοτάτου τῶν Προφητῶν Ἡσαΐου προκαταγγείλας ἡμῖν  
τὴν ἐκ Παρθένου σάρκωσιν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ  
ἡμῶν, ὃς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, εὐδοκίᾳ σῆ, καὶ συνεργείᾳ  
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τὴν τῶν βροτῶν σωτηρίαν, ἀμέτρῳ  
εὐσπλαγγνίᾳ ἐξ αὐτῆς νηπιάσαι καταδεξάμενος, καὶ κατὰ τὸ  
εἰθισμένον ἐν Νόμῳ τῷ ἀγίῳ σε, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡ-  
μερῶν τῆ καθαρισμῆ, τῷ Ἱερῷ προσαχθῆναι ἠνέσχετο, ἀληθῆς  
Νομοθέτης ὑπάρχων, καὶ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βα-  
σταχθῆναι κατεδέξατο· οὐπερ μυστηρίου τὴν προτύπωσιν, ἐν  
τῷ προλεχθέντι Προφήτῃ, διὰ τῆς λαβίδος τοῦ ἀνθρακος δη-  
λωθεῖσαν ἐπέγνωμεν· οὐ καὶ ἡμεῖς οἱ πιστοὶ τὴν μίμησιν ἐν  
χάριτι κατέχομεν· αὐτὸς καὶ νῦν, ὁ φυλάσσων τὰ νήπια, Κύ-  
ριε, εὐλόγησον τὸ Παιδίον τοῦτο, ἅμα τοῖς γονεῦσι καὶ ἀναδό-  
χοις αὐτῆ· καὶ καταξιώσον αὐτὸ ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, καὶ τῆς δι-  
ὑδατος καὶ Πνεύματος ἀναγεννήσεως· συγκαταρίθμησον αὐτὸ  
τῇ ἀγίᾳ σου ποιμνῇ τῶν λογικῶν προβάτων, τῶν ἐπικεκλημέ-  
νων τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ σου. Ὅτι σύ εἶ ὁ ἐν ὑψηλοῖς κα-  
τοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-  
πομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν,  
καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸ Παιδίον, σχηματίζει Σταυρὸν μετ'  
αὐτοῦ πρό τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ  
Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Εἶτα εἰσάγει αὐτὸ ἐν τῷ Ναῷ, λέγων·

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σε, προσκυνήσω πρὸς Ναὸν ἁγίόν σε.

Καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ, κ.τ.λ.

Εἶτα λέγει· Ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

Εἶτα εἰσάγει αὐτὸ πρό τῶν πυλῶν τοῦ Θυσιαστηρίου, λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ, κ.τ.λ.



Καὶ εἰσάγει αὐτὸ εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον, εἰ μὲν εἴη ἄρρην· εἰδὲ θῆλυ, ἕως τῶν ὠραίων Πυλῶν, λέγων τὸ, Νῦν ἀπολύεις.

Καὶ μετὰ ταῦτα τίθησιν αὐτὸ παρὰ ταῖς Θύρας τοῦ Θυσιαστηρίου. Καὶ οὕτως ὁ Ἀνάδοχος, προσκυνήσας τρίς, λαμβάνει αὐτὸ, καὶ ἐξέρχεται.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ, ἔθος, Ἀπόλυσιν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑ, ΟΤΑΝ ΑΠΟΒΑΛΗΤΑΙ.

Ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς Εὐλογητόν. Τρισάγιον τὸ, Παναγία Τριάς· τὸ, Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστι. Τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ Θεοτοκίον. Εἶτα·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τεχθεὶς ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ ἐν φάτνῃ ὡς βρέφος ἀνακλιθεὶς· αὐτὸς τὴν παροῦσαν δούλην σου (τήνδε), τὴν ἐν ἀμαρτίαις σήμερον εἰς φόνον περιπεσοῦσαν ἐκουσίως, ἢ ἀκουσίως, καὶ τὸ ἐν αὐτῇ συλληφθὲν ἀποβαλομένην, ἐλέησον, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· καὶ συγχώρησον αὐτῆς τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια πταίσματα, καὶ διαφυλάξον ἀπὸ πάσης τῆς διαβόλου μηχανουργίας· καὶ τὸν ῥύπον καθαρὸν, τοὺς πόνους θεράπευσον, τὴν ῥῶσιν καὶ εὐρωστίαν τῷ σώματι σὺν τῇ ψυχῇ αὐτῆς, Φιλάνθρωπε, δώρησαι· καὶ δι' Ἀγγέλου φωτεινοῦ ταύτην περιφρούρησον ἀπὸ πάσης ἐπελεύσεως τῶν ἀοράτων δαιμόνων. Ναί, Κύριε, ἀπὸ νόσου καὶ μαλακίας· καὶ καθάρισον αὐτὴν ἀπὸ τοῦ σωματικοῦ ῥύπου, καὶ τῶν ποικίλων αὐτῇ ἐπερχομένων ἐνοχλήσεων σπλαγχνικῶν, καὶ ἔξαξον αὐτὴν διὰ τῆς πολλῆς σου ἐλεημοσύνης ἐν τῷ ταπεινῷ αὐτῆς σώματι, καὶ ἀνάστησον αὐτὴν ἀπὸ τῆς κλίνης, ἧς ἐπίκειται· ὅτι ἐν ἀμαρτίαις ἐκυήθημεν καὶ ἐν ἀνομίαις, καὶ διὰ ῥύπου πάντες ἐσμὲν ἐνώπιόν σου, Κύριε, καὶ μετὰ φόβου βοῶμεν

καὶ λέγομεν· Ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν τῶν καταδίκων· καὶ συγχώρησον τῇ δούλῃ σου (τῆδε), τῇ ἐν ἀμαρτίαις φόνῳ περιπεσούσῃ ἐκουσίως, ἢ ἀκουσίως, καὶ τὸ ἐν αὐτῇ συλληφθὲν ἀποβαλομένη, καὶ πάντα τοὺς εὕρισκομένους, καὶ ἀφαιμένους αὐτῆς, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεός, ἐλέησον καὶ συγχώρησον· ὅτι σὺ μόνος ἔχεις ἐξουσίαν ἀφιέναι ἀμαρτίας καὶ ἀνομίας· πρεσβείαις τῆς πανάγνου σθ Μητρὸς, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

## ΚΑΝΟΝΕΣ

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ,  
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ.

Ὁ μζ'. τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Κανὼν φησὶν· Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, τὸν κατὰ ἀλήθειαν ἔχοντα Βάπτισμα, εἰς ἀνωθεν βαπτίση, ἢ τὸν μεμολυσμένον παρὰ τῶν ἀσεβῶν μὴ βαπτίση, καθαιρείσθω, ὡς γελῶν τὸν Σταυρὸν καὶ τὸν τοῦ Κυρίου θάνατον, μὴ διακρίνων Ἱερέας ψευδοῖερέων.

Τὰ αὐτὰ καὶ ὁ τῆς ἐν Καρθαγένης Συνόδου, Ν'.  
διατάττεται.

Ὁ δὲ μθ'. τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, εἰς Πατέρα, καὶ Υἱὸν, καὶ Ἄγιον Πνεῦμα βαπτίζειν, κατὰ τὸν τοῦ Κυρίου παρεγγυᾶται λόγον· ἀλλὰ μὴ εἰς τρεῖς Ἀνάρχους, ἢ τρεῖς Υἱούς, ἢ τρεῖς Παρακλήτους· εἰς γὰρ ὁ ἀναρχος Πατήρ, διὰ τὸ ἀνάκτιον, καὶ εἰς ὁ Υἱός, διὰ τὴν ἀρρήτην γέννησιν, καὶ εἰς ὁ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀγεννήτου ἐκπόρευσιν. Εἰ δὲ μὴ ἔτω ποιῶντες Ἐπίσκοποι, ἢ Πρεσβύτεροι, ἐπιτιμίαν ὑφίστανται τὴν καθαιρέσιν.

Ὁ δὲ ν'. τρία Βαπτίσματα μιᾶς μυήσεως ἐπιτελεῖν, τρεῖς δηλαδὴ καταδύσεις ἐν ἐνὶ Βαπτίσματι, καὶ ἐκάστη τῶν κα-

ταδύσεων, ἐν ὄνομα τῆς ἁγίας ἐπιλέγειν Τριάδος· ἀλλὰ μὴ ἐν Βάπτισμα εἰς τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου διδόμενον· ἦτοι ἅπαξ καταδύειν τὸν βαπτιζόμενον, καὶ εἰς τὴν μίαν κατάδυσιν τὸν τοῦ Κυρίου ἐπιφημίζειν θάνατον, ὡς ἡ παραπληξίας γέμουσα τῶν Εὐνομιανῶν αἵρεσις ὑποτίθεται· ἧς καὶ ὁ ζ'. τῆς β'. Συνόδου Κανὼν μέμνηται· οὐ γὰρ εἶπεν ὁ Κύριος· Εἰς τὸν θάνατόν μου βαπτίσατε· ἀλλὰ, Πορευθέντες, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸν δὲ μὴ οὕτω δρῶντα Ἐπίσκοπον, ἢ Πρεσβύτερον, τῆ ἀφαιρέσει ζημιοῖ τῆς Ἱερωσύνης.

Ἄλλὰ γὰρ ὁ θ'. Κανὼν τῆς Οἰκουμενικῆς β'. Συνόδου, ὅπως χρή δέχεσθαι τοὺς ἐξ αἱρέσεων ἐπιστρέφοντας, ἀριδῆλως νομοθετεῖ. Εἰς δὲ μὴ μίαν ἀπαντας διελὼν, τοὺς μὲν Μύρω χρίεσθαι, τοὺς δὲ ἀναβαπτίζεσθαι διωρίσατο. Ἀρειανούς μὲν οὖν, καὶ Μακεδονιανούς, καὶ Σαββατιανούς, καὶ Ναβατιανούς, τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς Καθαροὺς, καὶ Ἀριστεροὺς, καὶ Τεσσαρεσκαίδεκατίτας, εἶτον ἑτεροδόξους, καὶ Ἀπολλιναριστάς, ἐπεὶ περ ἐξίσης ἡμῖν τῷ θείῳ τελοῦνται Βαπτίσματι, οὐκ οἶεται δεῖν τούτους ἀναβαπτίζειν, ἀλλὰ μετὰ τὸν τῆς σφετέρας αἱρέσεως ἔγγραφον ἀναθεματισμὸν, τῷ ἁγίῳ χρίειν Μύρω κελεύει, τότε μέτωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὰς ῥίνας, τὸ στόμα τε, καὶ τὰ ὦτα, καὶ σφραγίζοντας, λέγειν· Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Εὐνομιανούς γε μὴν, τοὺς εἰς κατάδυσιν βαπτιζομένους μίαν, καὶ Μοντανιστάς, τοὺς καλουμένους Φρύγας, καὶ Σαβελλιανούς τῆς διδάσκοντας τὴν Υἱοπατρίαν, καὶ τοὺς παραπλησίως τούτοις, ὡς οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἀβαπτίστων Ἑλλήνων, ἀληθείας δικαζούσης διακειμένους, τῆ Καθολικῆ προσιόντας Ἐκκλησίᾳ, ἱερῶς κελεύει βαπτίζεσθαι· ἢ γὰρ ὅλως οὐκ ἐβαπτίσαντο, ἢ βαπτισάμενοι, οὐ κατὰ τοὺς δεσμοὺς τῆς τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησίας ἐσημάνθησαν· ταῦτά τοι καὶ ὡς ἀφώτιστοι τοῖς θείοις Πατράσι λογίζονται.

Ὁ δὲ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ μὴ. καὶ τῷ ἐπιφανίῳ χρίεσθαι Μύρω

τούς φωτιζομένους θεσπίζει· τοῦτο γὰρ ταῖς εὐχαῖς καὶ τῇ ἐπικλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀγιαζόμενον, τοὺς χρισμένους ἀγιοῖζει, καὶ μετόχους τῆς ἐπουρανίου Βασιλείας Χριστοῦ καθίστησιν, εἰμὴ τὸ τοῦ βίου ἡμελημένον, καὶ ἡ τῶν ἔργων φαυλότης ἡμᾶς ταύτης ἀλλοτριώσῃ.

Ο' δὲ ε'. τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ Συνόδου, τῶν γυναικῶν τὰς ἐγκύμονας οὐκ ἀπείργει βουλομένας βαπτίσασθαι· οὐ γὰρ κοινωνεῖ ταύταις τῷ Φωτίσματος καὶ τὸ ἔμβρυον, μήπω πρὸ τῆς φύσεως δεξάμενον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ προαίρεσιν, καὶ χειρόνος· οὐδὲ οἷόν τε περιεργάσασθαι, ὅπως ἔχουσι διαθέσεως· τὰ δέ γε νήπια τῶν Ἀναδάχων κατατιθέμενα, καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς φωτιζόμενα, τῆς θείας κοινωνοῦσιν ἐλλάμψεως.

Ο' δὲ ς'. τοῦ Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας· Ἡ κατηχουμένη γυνή, φησὶν, εἰ κατὰ τὴν ἡμέραν, ἐν ἣ βαπτισθῆναι προέθετο, τὰ κατ' ἔθος αὐτῇ συμβαίνη, εἰς τὴν ἐπιούσαν ὑπερτιθέσθω τὸ Φῶτισμα.

Ο' δὲ α'. τοῦ αὐτοῦ· Εἰ παιδίον κατηχούμενον, ἢ καὶ ἀνὴρ, τῆς ἱεραῆς τελουμένης Θυσίας, προσελθὼν ἀπονήρως, τῶν θείων μεταλήφεται Δώρων, ἀγνοῶντος τοῦ Ἱερέως εἶναι τοῦτον κατηχούμενον, εὐθύς βαπτιζέσθω· ὑπὸ γὰρ Κυρίου προσκέκληται.

Ο' δὲ δ'. τοῦ ἀγίου Κυρίλλου· Κἄν χωρισμὸν, φησὶν, ὑπομείνωσι τινὲς τῶν Κατηχουμένων, ἐπιτιμηθέντες πταισμάτων ἕνεκα, καὶ μέλλωσι τελευτᾶν, βαπτιζέσθωσαν, καὶ μὴ ἀμέτοχοι τῆς χάριτος, τῶν ἀνθρωπίνων ἀποδημείωσαν.

Ο' δὲ β'. τοῦ Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας· Κατηχούμενον δαιμονῶντα, πρὶν ἢ τοῦ ἀναθάρτου δαίμονος καθαρθῆναι, κωλύει βαπτίζεσθαι· ἀθέμιτον γὰρ τὸν παρασχόντα ἑαυτὸν τῷ πονηρῷ δαίμονι εἰς ἐνοίκησιν τῇ πρὸς τὰ φαῦλα ῥοπῇ, καὶ τὸ φῶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὑποδέχεσθαι, μὴ τελείως ἀπαλλαγέντα τοῦ σκοτεινοῦ καὶ πονηροῦ πνεύματος. Εἰ δὲ ἡ τελευταία τούτῳ ἐπισταίη, κελεύει βαπτίζεσθαι, ἵνα μὴ κενὸς ἐξέλθῃ τοῦ βίου, καὶ ἀμέτοχος τῆς θείας χάριτος.

Ο' δὲ δ'.· Εἰδὲ μὴ ὑπὸ δαίμονός, φησὶν, ὁ Κατηχούμενος ἐνοχλῆται, ἀλλ' ὑπὸ νόσου τῶν φρενῶν ἐξεκρούσθῃ, ὡς μηδὲ

ἀποκρίνεσθαι οἷός τε, ἀφηρημένος καὶ τὴν φθογγὴν· ἀλλ' ἐπεὶ ἔδειξεν ἐκ προαιρέσεως τὴν Πίστιν ἀσπάζεσθαι, ἐκείνος εἰς τοὺς Κατηχουμένους καταγεῖς, ἀναμφιβόλως βαπτίζεται.

Ο' δὲ ριά. τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου· Ἡ διὰ τοῦ Βαπτίσματος, φησί, χορηγουμένη χάρις ἡμῖν, οὐ μόνον τῶν ἀμαρτημάτων ἄφεσιν, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ἐνίησιν, εἰς τὸ μηκέτι ἀμαρτάνειν ἡμᾶς, εἰ μὴ, διὰ ῥαθυμίαν ἐκόντες, τὰ τῆς ἀμαρτίας ἠσπασάμεθα· τοὺς δὲ μὴ οὕτω φρονοῦντας, τῷ ἀναθέματι παραπέμπει.



# ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ

ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΟΙΗΣΑΙ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΟΝ.

Λύει ὁ Ἱερεὺς τὴν ζώνην τοῦ μέλλοντος φωτισθῆναι, καὶ ἀποδύει, καὶ ὑπολύει αὐτόν· καὶ ἵστησιν αὐτόν κατὰ Ἀνατολάς, μονοχίτωνα, λυσιζώνον, ἀσκεπῆ, καὶ ἀνυπόδετον, ἔχοντα τὰς χεῖρας κάτω· καὶ ἐμφυσᾷ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τρίς, καὶ σφραγίζει αὐτοῦ τὸ μέτωπον καὶ τὸ σῆθος, ἐκ τρίτη, καὶ ἐπιτίθει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆ, λέγων τὴν παρῶσαν Εὐχὴν·

Ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐπιτίθει τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου (τόνδε) τὸν καταξωθέντα καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἅγιον Ὄνομά σου, καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερυγῶν σου διαφυλαχθῆναι. Ἀπόσησον ἀπ' αὐτοῦ τὴν παλαιὰν ἐκείνην πλάνην, καὶ ἔμπλησον αὐτόν τῆς εἰς σὲ πίστεως, καὶ ἐλπίδος, καὶ ἀγάπης· ἵνα γινῶ, ὅτι σὺ εἶ Θεὸς μόνος, Θεὸς ἀληθινός, καὶ ὁ μονογενὴς σὺ Υἱός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ τὸ Ἅγιόν σου Πνεῦμα. Δός αὐτῷ ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς σου πορευθῆναι, καὶ τὰ ἀρεσά σοι φυλάξαι· ὅτι, εἴαν ποιήσῃ αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Γράψον αὐτόν ἐν βίβλῳ ζωῆς σου, καὶ ἔνωσον αὐτόν τῇ ποιίμνῃ τῆς κληρονομίας σου. Δοξασθήτω τὸ Ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτῷ, καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος. Ἐσῶσαν οἱ ὀφθαλμοί σου ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν ἐν ἐλέει διαπαντός, καὶ τὰ ὄτα σου, τοῦ ἀκούειν

τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως αὐτοῦ. Εὐφρανον αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ γένει αὐτοῦ· ἵνα ἐξαμολογήσῃται σοι, προσκυνῶν καὶ δοξάζων τὸ Ὄνομά σου τὸ μέγα καὶ ὑψιστον, καὶ αἰνέσῃ σε διαπαντὸς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Σὲ γὰρ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν, καὶ σου ἔστιν ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἀφορισμὸς α'. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**'πιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ παραγενόμενος εἰς τὸν κόσμον, καὶ κατασκηνώσας ἐν ἀνθρώποις, ἵνα τὴν σὴν καθεύη τυραννίδα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐξέλῃται· ὅς ἐπὶ ξύλου τὰς ἀντικειμένας δυνάμεις ἐθριάμβευσεν, ἡλίου σκοτισθέντος, καὶ γῆς σαλευομένης, καὶ μνημάτων ἀνοιγομένων, καὶ σωματικῶν Ἁγίων ἀνισταμένων· ὅς ἔλυσε θανάτῳ τὸν θάνατον, καὶ κατήγησε τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι σὲ τὸν Διάβολον. Ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ δείξαντος τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τὰξάντος τὰ Χερουβίμ, καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φρουρεῖν αὐτό. Ἐπιτιμήθητι, καὶ ἀναχώρησον· κατ' ἐκείνου γὰρ σε ὀρκίζω, τῆ περιπατήσαντος, ὡς ἐπὶ ξηρᾶς, ἐπὶ νῶτα θαλάσσης, καὶ ἐπιτιμήσαντος τῆ λαίλαπι τῶν ἀνέμων· οὗ τὸ βλέμμα ξηραίνει ἀβύσσους, καὶ ἡ ἀπειλή τῆκει ὄρη. Αὐτὸς γὰρ καὶ νῦν ἐπιτάσσει σοι δι' ἡμῶν· Φοβήθητι, ἐξελθε, καὶ ὑπαναχώρησον ἀπὸ τῆ πλάσματος τούτου, καὶ μὴ ὑποσρέψῃς, μηδὲ ὑποκρυβῆς ἐν αὐτῷ, μηδὲ, συναντήσας αὐτῷ, ἢ ἐνεργήσῃς, ἢ ἐκραγῆς, μὴ ἐν νυκτὶ, μὴ ἐν ἡμέρᾳ, ἢ ὥρᾳ, ἢ ἐν μεσημβρίᾳ· ἀλλ' ἀπελθε εἰς τὸν ἴδιον τάρταρον, ἕως τῆς ἠτοιμασμένης μεγάλης ἡμέρας τῆς κρίσεως. Φοβήθητι τὸν Θεὸν τὸν καθημένον ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, καὶ ἐπιβλέποντα ἀβύσσους· ὃν τρέμεισιν Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι, Κυριότητες, Ἀρχαί, Ἐξουσίαι, Δυνάμεις, τὰ πολυόμματα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἕξαπτέρυγα Σεραφίμ· ὃν τρέμει ὁ οὐρανὸς, καὶ ἡ γῆ, ἢ θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Ἐξελθε, καὶ ἀναχώρησον ἀπὸ τοῦ σφραγισθέντος νεολέκτου στρατιώτου Χριστοῦ τῆ Θεῶ ἡμῶν· κατ' ἐκείνου γὰρ σε ὀρκίζω, τοῦ περιπατῆντος ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων, τῆ ποιούντος τὰς Ἄγγελους αὐτῆ πνεύματα, καὶ τὰς λειτουργούς

αὐτοῦ πῦρ φλέγον· ἔξελθε, καὶ ἀναχώρησον ἀπὸ τοῦ πλάσματος τούτου σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου. Ὅτι δεδόξασαι τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀφορισμὸς β'. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεὸς, ὁ Ἅγιος, ὁ φοβερός, καὶ ἔνδοξος, ὁ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ ἀκατάληπτος, καὶ ἀνεξιχνίαστος ὑπάρχων· αὐτὸς ὁ προορίσας σοι, Διάβολε, τῆς αἰωνίου κολάσεως τὴν τιμωρίαν, δι' ἡμῶν τῶν ἀχρείων αὐτοῦ δούλων κελεύει σοί, καὶ πάσῃ τῇ συνεργῶ σου δυνάμει, ἀποσῆναι ἀπὸ τοῦ νεωστὶ σφραγισθέντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ὀρκίζω σε οὖν, παμπόνηρον, καὶ ἀκάθαρτον, καὶ μιαρὸν, καὶ ἐβδελυγμένον, καὶ ἀλλότριον πνεῦμα, κατὰ τῆς δυνάμεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ πάσαν ἐξουσίαν ἔχοντος ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, τοῦ εἰπόντος τῷ κωφῷ καὶ ἀλάλῳ δαίμονι· Ἐξελθε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Ἀναχώρησον, γνώρισον τὴν σὴν ματαιὰν δύναμιν, τὴν μηδὲ χοίρων ἐξουσίαν ἔχουσαν. Ὑπομνήσθητι τοῦ ἐπιτάξαντός σοι κατὰ τὴν σὴν αἴτησιν, εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων εἰσελθεῖν. Φοβήθητι τὸν Θεόν, οὗ τῷ προσάγματι ἡ γῆ καθ' ὑδάτων ἐστήρικται· τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν, καὶ σῆσαντα τὰ ὄρη σταθμῶ, καὶ τὰς νάπας ζυγῶ, καὶ θέντα ἄμμον θαλάσσης ὄριον, καὶ ἐν ὕδατι σφοδρῶ τρίβον ἀσφαλῆ· τὸν ἀπτόμενον τῶν ὀρέων, καὶ καπνίζοντα· τὸν ἀναβαλλόμενον φῶς ὡς ἱμάτιον· τὸν ἐκτείναντα τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέρριν· τὸν σεγαζόντα ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ· τὸν θεμελιούντα τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· τὸν προσκαλούμενον τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέοντα αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. Ἐξελθε, καὶ ἀναχώρησον ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸ ἅγιον Φῶτισμα εὐτρεπιζομένου. Ὀρκίζω σε κατὰ τοῦ σωτηριώδους Πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ τιμίου αὐτοῦ Σώματος καὶ Αἵματος, καὶ κατὰ τῆς Ἐλεύσεως αὐτοῦ τῆς φοβεραῖς· ἥξει γὰρ ἐπὶ τῶν νεφελῶν, ἥξει, καὶ οὐ χρονεῖ, κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ σέ, καὶ τὴν συνεργόν σου δύναμιν κολάσει εἰς τὴν



γένναν τοῦ πυρός, παραδούς εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ὅπως ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος, καὶ τὸ πῦρ οὐ σθέννυται. Ὅτι τὸ κράτος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀφορισμὸς γ'. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε Σαβαώθ, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ἰώμενος πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν δούλόν σου, ἐκζήτησον, ἐξερεύνησον, καὶ ἀπέλασον ἀπ' αὐτοῦ πάντα τὰ ἐνεργήματα τοῦ Διαβόλου. Ἐπιτίμησον τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ διώξον αὐτὰ, καὶ καθόρισον τὸ ἔργον τῶν χειρῶν σου, καὶ τῇ ὀξείᾳ σου χρησάμενος ἐνεργείᾳ, σύντριψον τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τάχει· καὶ δός αὐτῷ νίκας κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκαθάρτων αὐτοῦ πνευμάτων ὅπως, τοῦ παρα σου ἐλέους τυγχάνων, καταξιωθῇ τῶν ἀθανάτων καὶ ἐπουρανίων σου Μυστηρίων, καὶ δόξαν σοι ἀναπέμψῃ τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** ὦν, Δέσποτα Κύριε, ὁ ποιήσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ δούς αὐτῷ ἐξουσίαν ζωῆς αἰώνου, εἶτα ἐκπεσόντα διὰ τῆς ἁμαρτίας μὴ παριδὼν, ἀλλ' οἰκονομήσας, διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ σου, τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου· αὐτὸς καὶ τὸ πλάσμα σου τοῦτο λυτρωσάμενος ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ, πρόσδεξαι εἰς τὴν Βασιλείαν σου τὴν ἐπεθράνιον. Διάνοιξον αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας, εἰς τὸ αὐγάσαι ἐν αὐτῷ τὸν φωτισμὸν τοῦ Εὐαγγελίου σου. Σύζευξον τῇ ζωῇ αὐτοῦ Ἄγγελον φωτεινὸν, ῥυόμενον αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου, ἀπὸ συναντήματος πονηροῦ, ἀπὸ δαιμονίου μεσημβρινοῦ, ἀπὸ φαντασμάτων πονηρῶν.

Καὶ ἐμφυσᾷ αὐτοῦ ὁ Ἱερεὺς τὸ στόμα, τὸ μέτωπον, καὶ τὸ στήθος, λέγων·

Ἐξέλασον ἀπ' αὐτοῦ πᾶν πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον πνεῦμα, κεκρυμμένον, καὶ ἐμφωλευὸν αὐτοῦ τῇ καρδίᾳ. (Καὶ λέγει τοῦτο εκ γ') Πνεῦμα πλάνης, πνεῦμα πονηρίας, πνεῦμα εἰδωλολατρείας, καὶ πάσης πλεονεξίας· πνεῦμα ψευδούς, καὶ

πάσης ἀκαθαρσίας (\*), τῆς ἐνεργουμένης κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ διαβόλου. Καὶ ποιήσον αὐτὸν πρόβατον λογικὸν τῆς ἀγίας ποιμνης τοῦ Χριστοῦ σου, μέλος τίμιον τῆς Ἐκκλησίας σου, σκεῦος ἡγιασμένον, υἱὸν φωτὸς (\*\*), καὶ κληρονόμον τῆς Βασιλείας σου· ἵνα, κατὰ τὰς ἐντολάς σου πολιτευσάμενος, καὶ φυλάξας τὴν σφραγίδα ἄθραυστον, καὶ διατηρήσας τὸν χιτῶνα ἀμόλυντον, τύχη τῆς μακαριότητος τῶν Ἁγίων ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Ἐκφώνως·

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἀποδυομένου, καὶ ὑπολυομένου τοῦ βαπτιζομένου, στρέφει αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς πρὸς Δυσμαίς, ἄνω τὰς χεῖρας ἔχοντα, καὶ λέγει τρίς·

Ἀποτάσση τῷ Σατανᾷ; καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ; καὶ πᾶσι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ; καὶ πάσῃ τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ; καὶ πάσῃ τῇ πομπῇ αὐτοῦ;

Καὶ ἀποκρίνεται πρὸς ἕκαστον ὁ Κατηχούμενος, ἢ ὁ Ἀνάδοχος αὐτοῦ, εἴ ἐστὶν ὁ βαπτιζόμενος βάρβαρος, ἢ παιδίον, καὶ λέγει· Ἀποτάσσομαι.

Καὶ ὅτε εἶπη τρίς, ἐρωτᾷ πάλιν ὁ Ἱερεὺς τὸν βαπτιζόμενον· Ἀπετάξω τῷ Σατανᾷ;

Καὶ ἀποκρίνεται ὁ Κατηχούμενος, ἢ ὁ Ἀνάδοχος· Ἀπεταξάμην.

Καὶ ὅτε εἶπη, τρίς, λέγει ὁ Ἱερεὺς·

Καὶ ἐμφύσησον, καὶ ἐμπτυσον αὐτῷ.

Καὶ τοῦτο ποιησαντος, στρέφει αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς κατὰ Ἀνατολαίς, κάτω τὰς χεῖρας ἔχοντα, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἱερεὺς τρίς· Συντάσση τῷ Χριστῷ;

καὶ ἀποκρίνεται ὁ Κατηχούμενος, ἢ ὁ Ἀνάδοχος, λέγων· Συντάσσομαι.

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει, ραδιουργίας, ἴσως καὶ ὀρθότερον.

(\*\*) Αἱ λέξεις, σκεῦος ἡγιασμένον, υἱὸν φωτὸς, προσετέθησαν ἐκ τινῶν ἐκδόσεων, καὶ τοῦ Χειρογράφου.

Εἶτα πάλιν λέγει αὐτῷ ὁ Ἱερεὺς, ἐκ τρίτου·

Συνετάξω τῷ Χριστῷ; καὶ ἀποκρίνεται ὁ Κατηχούμενος, ἢ ὁ Ἀναδόχος· Συνεταξάμην.

Καὶ πάλιν λέγει·

Καὶ πιστεύεις αὐτῷ; Καὶ ἀποκρίνεται· Πιστεύω αὐτῷ, ὡς Βασιλεῖ καὶ Θεῷ· καὶ λέγει τὸ, Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν.

Καὶ ὅτε πληρώσῃ τὸ ἅγιον Σύμβολον, λέγει πάλιν πρὸς αὐτὸν ἐκ γ'. τὸ, Συνετάξω τῷ Χριστῷ; καὶ τὰ ἕτερα, ἀποκρινομένου καθ' ἕναστον τοῦ Κατηχουμένου, ἢ τοῦ Ἀναδόχου, ὡς εἴρηται. Ἐρωτηθέντος δὲ τρίς, καὶ ἐκ τρίτης εἰπόντος τὸ ἅγιον Σύμβολον, ἐρωτᾷ αὐτὸν ἐκ τρίτου·

Συνετάξω τῷ Χριστῷ; Καὶ ἀποκρίνεται· Συνεταξάμην.

Καὶ λέγει ὁ Ἱερεὺς· Καὶ προσκύνησον αὐτῷ· (\*) καὶ προσκυνεῖ, λέγων·

Προσκυνῶ Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοῖσιον καὶ ἄχώριστον.

Εἶτα λέγει ὁ Ἱερεὺς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ πάντας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, προσκάλεσαι τὸν δούλόν σου (τόνδε) πρὸς τὸ ἅγιόν σου Φῶτισμα, καὶ καταξιώσον αὐτὸν τῆς μεγάλης ταύτης χάριτος τοῦ ἀγίου σου Βαπτίσματος. Ἀπόδυσον αὐτοῦ τὴν παλαιότητα, καὶ ἀνακαίνισον (\*\*) αὐτὸν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ πλήρωσον αὐτὸν τῆς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος δυνάμεως, εἰς ἔνωσιν τοῦ Χριστοῦ σου· ἵνα μηκέτι τέκνον σώματος ᾖ, ἀλλὰ τέκνον τῆς σῆς Βασιλείας. Εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(\*) Τὸ καὶ, ὀρθῶς ἐλλείπει ἐκ τοῦ Χειρογράφου.

(\*\*) Ἐν τῷ Χειρογράφῳ, ἀνακαίνισσον.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ.

Εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἀλλάσσει λευκὴν ἱερατικὴν στολὴν, καὶ ἐπιμανίκια· καὶ ἀπτομένων πάντων τῶν κηρῶν, λαβῶν θυμιατὸν, ἀπέρχεται ἐν τῇ Κολυμβήθρα, καὶ θυμιά κύκλω· καὶ ἀποδοὺς τὸν θυμιατὸν, προσκυνεῖ. Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·  
Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

**Ε**ὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον.

Ἦπερ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας.

Ἦπερ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ἦπερ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως.

Ἦπερ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Ἦπερ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἦπερ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἦπερ τοῦ καταφοιτῆσαι τοῖς ὕδασι τούτοις τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος ἐνεργείαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἦπερ τῆ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἦπερ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὸ ἀποτρόπαιον πάσης ἐπιβουλῆς ὀρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἦπερ τοῦ ἄξιον γενέσθαι τῆς ἀφθάρτου Βασιλείας τὸν ἐν αὐτῷ βαπτιζόμενον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἦπερ τοῦ νῦν προσερχομένου τῷ ἁγίῳ Φωτίσματι, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὸν υἱὸν φωτός, καὶ κληρονόμον τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸν σύμφυτον, καὶ κοινωνὸν τῷ Θεῷ τοῦ καὶ τῆς ἀναστάσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι αὐτῷ τὴν σολὴν τοῦ Βαπτίσματος, καὶ τὸν ἀρράβωνα τοῦ Πνεύματος, ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτῷ τὸ ὕδωρ τοῦτο, λουτρὸν παλιγγενεσίας, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, καὶ ἔνδυμα ἀφθαρσίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ρυθθῆναι αὐτὸν τε καὶ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου.

Καὶ τοῦ Διακόνου λέγοντος ταῦτα, ὁ Ἱερεὺς λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν Εὐχὴν ταύτην μυστικῶς.

**Ο** εὐσπλαγχνος καὶ ἐλεήμων Θεός, ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς, καὶ τὰ κρύφια τῶν ἀνθρώπων ἐπιστάμενος μόνος· οὐ γὰρ ἐστὶ πρᾶγμα ἀφανές ἐνώπιόν σου, ἀλλὰ πάντα γυμνά καὶ τετραχλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς σου· ὁ γινώσκων τὰ κατ' ἐμέ, μὴ βδελύξη με, μηδὲ τὸ πρόσωπόν σου ἀποσρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλὰ παρίδέ μου τὰ παραπτώματα ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, ὁ παρορῶν ἀνθρώπων ἀμαρτήματα εἰς μετάνοιαν, καὶ ἀπόπλυνόν μου τὸν ρύπον τοῦ σώματος, καὶ τὸν σπῖλον τῆς ψυχῆς, καὶ ὅλον με ἀγίασον ὀλοτελῆ τῇ δυνάμει σὺ τῇ ἀοράτῳ, καὶ πνευματικῇ δεξιᾷ· ἵνα μὴ, ἐλευθερίαν ἄλλοις ἐπαγγελόμενος, καὶ ταύτην παρέχων πίστει τῇ ἡρτημένη τῆς σῆς ἀφάτου φιλάνθρωπίας, αὐτὸς ὡς δοῦλος ἀμαρτίας ἀδόκιμος γένωμαι. Μὴ, Δέσποτα, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, μὴ ἀποστραφῆναι τεταπεινωμένους καὶ κατησχυμένους· ἀλλ' ἐξα-

πόστειλόν μοι δύναμιν ἐξ ὕψους, καὶ ἐνίσχυσόν με πρὸς τὴν διακονίαν τοῦ προκειμένου σου Μυστηρίου, τοῦ μεγάλου καὶ ἐπουρανίου· καὶ μόρφωσόν σου τὸν Χριστὸν ἐν τῷ μέλλοντι ἀναγεννᾶσθαι, διὰ τῆς ἐμῆς ἐλεεινότητος· καὶ οἰκοδόμησον αὐτὸν ἐν τῷ Θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων καὶ Προφητῶν σου, καὶ μὴ καθέλῃς, ἀλλὰ φύτευσον αὐτὸν φύτευμα ἀληθείας, ἐν τῇ Ἀγίᾳ σου, Καθολικῇ, καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ μὴ ἐκτίλῃς· ὅπως, προκόπτοντος αὐτοῦ ἐν εὐσεβείᾳ, δοξάζεται καὶ δι' αὐτοῦ τὸ πανάγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἢ ἐκφωνεῖ ἢ δὲν ὁ Ἱερεὺς, ἀλλὰ καὶ τὸ, Ἀμήν, καθ' ἑαυτὸν λέγει. Εἶτα λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως·

**Μ**έγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου (τρίς). Σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα, τῷ σῶ κράτει συνέχεις τὴν κτίσιν, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον. Σὺ ἐν τεσσάρων χορείων τὴν κτίσιν συναρμόσας, τέτταρσι καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἑνιαυτοῦ ἐστεφάνωσας. Σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι Δυναμίεις· σὲ ὑμνεῖ ἥλιος· σὲ δοξάζει σελήνη· σοὶ ἐντυγχάνει τὰ ἄστρα· σοὶ ὑπακούει τὸ φῶς· σὲ φρίττουσιν ἄβυσσοι· σοὶ δουλεύουσιν αἱ πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέρριν· σὺ ἐξερέωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· σὺ περιετείχισας τὴν θαλάσσαν ψάμμῳ· σὺ πρὸς ἀναπνοᾶς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ Δυναμίεις σοὶ λειτουργοῦσιν· οἱ τῶν Ἀρχαγγέλων χοροὶ σὲ προσκυνοῦσι· τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, κύκλω ἐστῶτα καὶ περιῖπτάμενα, φέβω τῆς ἀπροσίτου σου δόξης, κατακαλύπτεται. Σὺ γὰρ, Θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος, ἀναρχὸς τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς, μορφήν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· οὐ γὰρ ἔφερες Δέσποτα, διὰ σπλάγγνα ἐλέους σου, Θεᾶσθαι (\*)

(\*) Θεᾶσθαι, κατ' ἐνεστώτα, ἢ καὶ καθορᾶσθαι, ἀπαντάται ἐν τοῖς χειρογράφοις, ἀντὶ τοῦ, Θεᾶσασθαι.

ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἤλθες καὶ ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν· τὰς τῆς φύσεως ἡμῶν γοναὶς ἠλευθέρωσας, παρθενικὴν ἡγίασας μήτραν τῷ τόκῳ σου· πᾶσα ἢ κτίσις ὑμνησέ σε ἐπιφανέντα. Σὺ γὰρ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθης, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφης· σὺ καὶ τὰ Ἰορδάνεια ρεῖθρα ἡγίασας, ἠρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφωλευόντων συνέτριψας (\*) δρακόντων. Αὐτὸς οὖν, φιλόανθρωπε Βασιλεῦ, πάρεσο καὶ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ ἀγίασον τὸ ὕδωρ τριῦτο (τρίς). Καὶ δὸς αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαὶ τοῦ Ἰορδάνου. Ποίησον αὐτὸ ἀφθαρσίας πηγὴν, ἀγιασμοῦ δῶρον, ἀμαρτημάτων λυτήριον, νοσημάτων ἀλεξήτριον, δαίμοσιν ὀλέθριον, ταῖς ἐναντίας δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελικῆς ἰσχύος πεπληρωμένον· καὶ φυγέτωσαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ ἐπιβουλευοντες τῷ πλάσματί σου· ὅτι τὸ ὄνομά σου, Κύριε, ἐπεκαλεσάμην, τὸ Σταυμαστόν, καὶ ἔνδοξον, καὶ φοβερόν τοῖς ὑπεναντίοις.

Καὶ σφραγίζει, ἐμφυσῶν τὸ ὕδωρ τρίτον, καὶ ἐπεύχεται, λέγων·

Συντριβήτωσαν ὑπὸ τὴν σημείωσιν τοῦ τύπου τοῦ Σταυροῦ σου πᾶσαι αἱ ἐναντία δυνάμεις (γ'). Ὑποχωρησάτωσαν ἡμῖν πάντα τὰ ἐναέρια καὶ ἀφανῆ εἶδωλα, καὶ μὴ ὑποκρυβήτω τῷ ὕδατι τούτῳ δαιμόνιον σκοτεινόν, μηδὲ συγκαταβήτω τῷ βαπτιζομένῳ, δεόμεθ' αὐτοῦ, Κύριε, πνεῦμα πονηρὸν, σκοτώσιν λογισμῶν, καὶ ταραχὴν διανοίας ἐπάγον. Ἄλλὰ σὺ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, ἀνάδειξον τὸ ὕδωρ τῆτο, ὕδωρ ἀπολυτρώσεως, ὕδωρ ἀγιασμοῦ, καθαρισμόν μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἄνεσιν δεσμῶν, ἄφεσιν παραπτωμάτων, φωτισμόν ψυχῆς, λουτρόν παλιγγενεσίας, ἀνακαινισμόν πνεύματος, υἰοθεσίας χάρισμα, ἔνδυμα ἀφθαρσίας, πηγὴν ζωῆς. Σὺ γὰρ εἶπας, Κύριε· Λούσασθε, καὶ καθαροὶ γίνεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Σὺ ἐχαρίσω ἡμῖν τὴν ἄνωθεν ἀναγέν-

(\*) Τὸ χειρόγραφον ἔχει, συντρίψας.

νησιν, δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος. Ἐπιφάνηθι, Κύριε, τούτῳ· καὶ δὸς μεταποιηθῆναι τὸν ἐν αὐτῷ βαπτιζόμενον, εἰς τὸ ἀποθέσθαι μὲν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἐνδύσασθαι δὲ τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν· ἵνα, γενόμενος σύμφυτος τῷ ὁμοιώματι τοῦ Θανάτου σου, διὰ τοῦ Βαπτίσματος, κοινωνὸς καὶ τῆς ἀναστάσεώς σου γένηται· καὶ φυλάξας τὴν δωρεάν τῆ Ἁγίᾳ Πνεύματος, καὶ αὐξήσας τὴν παρακαταθήκην τῆς χάριτος, δέξηται τὸ βραβεῖον τῆς ἀνω κλήσεως, καὶ συγκαταριθμηθῆ τοῖς πρωτοτόκοις, τοῖς ἀπογεγραμμένοις ἐν οὐρανῷ, ἐν σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. Ὅτι σοὶ πρέπει δόξα, κράτος, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, ἅμα τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ ἐμφυσᾷ εἰς τὸ τοῦ ἐλαίου ἀγγεῖον γ', καὶ σφραγίζει τρίτον τοῦτο, ἦτοι τὸ ἔλαιον, βασαζόμενον ὑπὸ τοῦ Διακόνου· καὶ εἰπόντος τοῦ αὐτοῦ, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν παροῦσαν Εὐχὴν μυστικῶς.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ τοῖς ἐν τῇ κιβωτῷ τοῦ Νῶε περισερᾷν ἀποστείλας, κάρφος ἐλαίας ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ στόματος, καταλλαγῆς σύμβολον, σωτηρίας τε τῆς ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ τὸ τῆς χάριτος μυστήριον, δι' ἐκείνων προτυπώσας, καὶ ὁ τῆς ἐλαίας τὸν καρπὸν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων χορηγήσας· ὁ δὲ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν νόμῳ Πνεύματος Ἁγίου πληρώσας, καὶ τοὺς ἐν χάριτι τελειῶν· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοῦτο τὸ ἔλαιον, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ὥστε γενέσθαι αὐτὸ χρίσμα ἀφθαρσίας, ὄπλον δικαιοσύνης, ἀνακαινισμὸς ψυχῆς καὶ σώματος, πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας ἀποτρόπαιον, εἰς ἀπαλλαγὴν κακῶν πάντων τοῖς χριστομένοις αὐτὸ ἐν πίστει, ἢ καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ.

Κίς δόξαν σὴν, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ πα-



ναγίου, καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ζωοποιῦ σου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν. Ὁ Διάκονος Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς, λαβὼν τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐλαίου, καταχέει ἐν τῇ Κολυμβήθρα, ποιῶν Σταυροὺς, γ'. καὶ ψάλλων ἐν ἐκάστῳ Σταυρῷ τὸ, Ἀλληλούϊα. Εἶτα ἐκφωνεῖ·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ φωτίζων καὶ ἀγιάζων πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Καὶ προσφέρεται ὁ βαπτιζόμενος. Ὁ δὲ Ἱερεὺς λαμβάνει ἐκ τοῦ ἐλαίου, καὶ ποιεῖ Σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου, καὶ τοῦ στήθους, καὶ τῶν μεταφρένων τοῦ βαπτιζομένου, λέγων·

Χρίεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) ἐλαίον ἀγαλλιάσεως, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος Ἀμήν. (\*)

Καὶ σφραγίζων αὐτοῦ τὸ στήθος, καὶ τὰ μεταφρένα,

Εἰς μὲν τὸ στήθος, λέγει·

Εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος.

Εἰς δὲ τὰς ἀκοάς·

Εἰς ἀκοὴν πίστεως.

Εἰς τοὺς πόδας·

Τοῦ πορεύεσθαι τὰ διαθήματά σου.

Εἰς τὰς χεῖρας·

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με.

Καὶ ὅτε χρισθῆ ὅλον τὸ σῶμα, βαπτίζει αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς, ὀρθιον αὐτὸν κατέχων, καὶ βλέποντα κατὰ Ἀνατολαίς, καὶ λέγων·

Βαπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, Ἀμήν· καὶ τοῦ Υἱοῦ, Ἀμήν· καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ἀμήν· (ἐκάσῃ προσήσει κατάγων αὐτὸν, καὶ ἀναγων). (\*\*)

(\*) Τὸ, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας... οὐκ ἀπαντᾶται ἐν τῷ Χειρογράφῳ· ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ, Βαπτίζεται, καὶ τῷ, Ἐνδύεται καὶ τοῖς, παραπλησίσις· θεωρούμενον γὰρ κατὰ τὴν ἔννοιαν, οὐκ ἔχει χώραν.

(\*\*) Τὸ Χειρογράφοις ἔχει· ἀεπιλέγοντος τοῦ Διακόνου σὺν τῷ λαῷ τὸ, Ἀμήν. »

Μετὰ δὲ τὸ τελεσθῆναι τὸν Βαπτισμὸν, νίπτεται ὁ Ἱερεὺς,  
καὶ ψάλλεται τὸ,

Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν  
αἱ ἀμαρτίαι. (ἐκ γ.) Καὶ τὸν λοιπὸν ψαλμὸν. Δόξα, καὶ νῦν.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἐνδύει αὐτὸν τὰ ἄμφια, λέγων·

Ἐνδύεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) χιτῶνα δικαιοσύ-  
νης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου  
Πνεύματος. Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται Τροπάριον, εἰς ἤχον πλ. δ'.

Χιτῶνά μοι παράσχου φωτεινόν, ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς  
ἱμάτιον, πολυέλεε Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Καὶ μετὰ τὸ ἐνδύσαι αὐτὸν, ὁ Διάκονος λέγει, Τοῦ Κυρίου  
δεηθῶμεν· καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην.

**Ε**ὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ἡ πηγὴ τῶν  
ἀγαθῶν, ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ὁ λάμπας τοῖς ἐν  
σκοτίᾳ φῶς σωτηρίας, διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ μονογενοῦς  
σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τοῖς ἀνα-  
ξίοις τὴν μακαρίαν κάθαρσιν ἐν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι, καὶ  
τὸν δεῖον ἁγιασμὸν ἐν τῷ ζωοποιῷ χρίσματι· ὁ καὶ νῦν εὐ-  
δοκήσας ἀναγεννῆσαι τὸν δοῦλόν σου τὸν νεοφώτιστον δι' ὕ-  
δατος καὶ Πνεύματος, καὶ τὴν τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων  
ἀμαρτημάτων ἀφεσιν αὐτῷ δωρησάμενος· αὐτὸς οὖν, Δέσπο-  
τα, Παμβασιλεῦ εὐσπλαγγνε, χάρισαι αὐτῷ καὶ τὴν σφρα-  
γίδα τῆς δωρεᾶς τοῦ ἁγίου, καὶ παντοδυνάμου, καὶ προσκυ-  
νητοῦ σου Πνεύματος, καὶ τὴν μετὰληψιν τοῦ ἁγίου Σώματος  
καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου. Φύλαξον αὐτὸν ἐν  
τῷ σῶ ἁγιασμῷ· βεβαίωσον ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Πίστει· ρῦσαι  
ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, καὶ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ,  
καὶ τῷ σωτηρίῳ σου φόβῳ, ἐν ἀγνεῖᾳ καὶ δικαιοσύνῃ τὴν  
ψυχὴν αὐτοῦ διατήρησον· ἵνα, ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ εὐα-  
ρεστῶν σοι, υἱὸς καὶ κληρονόμος τῆς ἐπουρανίου σου γένη-  
ται Βασιλείας.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ  
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ

Ἄγιω Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶ-  
νων. Ἀμήν (\*).

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν, χρίει τὸν βαπτισθέντα τῷ ἁγίῳ Μύρω,  
ποιῶν Σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν,  
καὶ τῶν μυκτῆρων, καὶ τοῦ στόματος, καὶ τῶν δύο ὠτων, καὶ  
τοῦ στήθους, καὶ τῶν χειρῶν, καὶ τῶν ποδῶν, λεγῶν·

Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Εἶτα ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς μετὰ τοῦ Ἀναδόχου καὶ τοῦ Βρέφους σχή-  
μα κύκλου, καὶ ψάλλομεν·

Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλ-  
ληλουῖα. (ἐκ γ΄.)

Εἶτα τὸ Προκείμενον. Κύριος φῶτισμός μου, καὶ σωτήρ μου.  
Στίχ. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. 5. 3.

**Α**δελφοί, ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, εἰς τὸν θάνατον  
αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν. Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ  
βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον· ἵνα, ὡς περ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ  
νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι  
ζωῆς περιπατήσωμεν. Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ  
ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως  
ἐσόμεθα· τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος

(\*) Ἐνταῦθα ἐν τῷ χειρογράφῳ Εὐχολογίῳ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ἡ διάταξις  
οὕτως ἔχει « Μετὰ δὲ τὴν Εὐχὴν, θυμῷ ὁ Ἱερεὺς τὴν Κολυμβήθραν, περιερ-  
» χόμενος αὐτὴν γύρωθεν μετὰ τοῦ Ἀναδόχου, κατεχομένου ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ  
» νεοφωτίστου βρέφους ψάλλοντες τό, Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε  
» (ἐκ γ΄.) Δέξαι, καὶ νῦν. Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλουῖα· καὶ πάλιν  
» ὁλόκληρον· καὶ τὰ λοιπά. — Εἶτα χρίει τῷ ἁγίῳ Μύρῳ τὸν νεοφωτίστον,  
» ποιῶν Σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῶν μυκτῆ-  
» ρων, καὶ τοῦ στόματος, καὶ τῶν δύο ὠτων, καὶ τῶν χειρῶν, καὶ τῶν γονάτων,  
» τοῦ στήθους τε καὶ τῶν μεταφρένων, ἐκάστη χρίσει ἐπιλέγων· Σφραγὶς δω-  
» ρεᾶς κτλ. — Μετὰ δὲ ταῦτα πάντα ἀποδύεται τὴν φοβὴν τῶν βαπτισμάτων,  
» καὶ βάλλει τὰ τῆς λειτουργίας. Καὶ εἰσέρχεται μετὰ τοῦ νεοφωτίστου εἰς  
» τὴν εἰσοδὸν, καὶ μεταλαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Καὶ Ἀ-  
» πόλυσις.

συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῆ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. Ὁ γὰρ ἀποθανὼν, δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν, ὅτι καὶ συζήσωμεν αὐτῷ· εἰδότες, ὅτι Χριστὸς, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει· θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. Ὁ γὰρ ἀπέθανε τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Θεῷ. Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. κη. 16.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οἱ ἔνδεκα Μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίσασαν. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες οὖν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα, ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τῆ αἰῶνος. Ἀμήν.

Εἶτα ἐκτενῆς, καὶ Ἀπόλυσις.

## ΕΥΧΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΛΟΥΣΕΩΣ

Μεθ' ἡμέρας ἑπτὰ, πάλιν φέρουσι τὸ παιδίον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἰς τὸ ἀπολοῦσαι. Καὶ λύει αὐτῷ ὁ Ἱερεὺς τὸ σάβανον, καὶ τὴν ζώνην, λέγων τὰς Εὐχὰς ταύτας·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** λύτρωσιν ἁμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, τῷ δούλω σου δωρησάμενος, καὶ ζωῆς ἀνακαινισμόν αὐτῷ χαρισάμενος· αὐτὸς, Δέσποτα Κύριε, τὸν φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐναυγάξειν διαπαντός εὐδόκησον· τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως αὐτοῦ ἀνεπιβούλευτον ἐχθροῖς διατήρησον· τὸ τῆς ἀφθαρσίας ἔνδυμα, ὃ περιεβάλετο, ἀρρύπωτον ἐν

αὐτῷ καὶ ἀμόλυντον διαφυλάξον· ἄθραυσον ἐν αὐτῷ τὴν πνευματικὴν σφραγίδα τῆ χάριτί σου διατηρῶν, ἕως αὐτῷ τε καὶ ἡμῖν γενόμενος, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου. Ὅτι ἠυλόγηται, καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν (\*).

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τῆς κολυμβήθρας τὴν οὐράνιον ἔλλαμψιν τοῖς βαπτιζομένοις παρέχων· ὁ ἀναγεννήσας τὸν δούλόν σου τὸν νεοφώτισον δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος, καὶ τὴν τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων ἄφεσιν αὐτῷ δωρησάμενος, ἐπίθες αὐτῷ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, καὶ φυλάξον αὐτὸν ἐν τῇ δυνάμει τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἄσυλον τὸν ἀρράβωνα διαφυλάξον· καὶ καταξίωσον αὐτὸν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ εἰς τὴν σὴν εὐαρεστίαν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν. *Μυστικῶς.*

**Ο** ἐνδυσάμενος σὲ τὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν, σοὶ ὑπέκλινε σὺν ἡμῖν τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν· ὃν διαφυλάξον ἀήττητον ἀγωνιστὴν διαμεῖναι κατὰ τῶν μάτην ἔχθραν αἰρομένων κατ' αὐτοῦ τε καὶ ἡμῶν· τῷ δὲ σῶ ἀφθάρτῳ σφαιρῶ μέχρι τέλους νικητὰς πάντα ἀνάδειξον.

*Ἐκφώνως·*

Ὅτι σὸν ἐστὶ τὸ ἔλεειν, καὶ σῶζειν ἡμᾶς, καὶ σοὶ τὴν δόξαν

(\*) Κατὰ τὴν ἐν τῷ ῥηθέντι παλαιῷ Χειρογράφῳ διάταξιν, « ὁ Ἱερεὺς μετὰ » τὸ, Ἀμήν, λαβὼν σπόγγον καινὸν ἐξ ὕδατος, ἀποσπογγίζει τὸ μέτωπον αὐ- » τοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τοὺς μυκτῆρας, καὶ τὸ στόμα, καὶ τὰ ὦτα, καὶ » τὰς χεῖρας, καὶ τὰ γόνατα, καὶ τὸ στήθος, καὶ τὰ μετὰφρενα, πάντας τοὺς » τόπους, ἔμβα ἐχρίσθη τὸ ὅγιον Μῦρον, λέγων· Εὐλόγητός ὁ Θεός, ὁ φω- » τίζων καὶ ἁγιάζων πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, » νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. — Εἶτα ὁ » Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν, Δέσποτα » Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν κ.τ.λ. Εἰρήνη πᾶσι· καὶ τοῦ Διακόνου λέγοντος, » Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν, ὁ Ἱερεὺς, κλίνας, ἐπευχεται· » Ὁ ἐνδυσάμενος σὲ τὸν Χριστὸν» καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἔθος.

ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ λύει τὸ ζωνάριον τοῦ Παιδίου, καὶ τὸ σάβανον· καὶ ἐνώσας τὰς ἄκρας αὐτῶν, βρέχει μετὰ ὕδατος καθαροῦ αὐτάς, καὶ ραίνει τὸ Παιδίον, λέγων·

Ἐδικαιώθης, ἐφωτίσθης· καὶ τὰ λοιπὰ. Καὶ λαβὼν σπόγγον καινόν μετὰ ὕδατος, ἀποσπογγίζει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, σὺν τῇ κεφαλῇ, καὶ τὸ στήθος, καὶ τὰ λοιπὰ, λέγων·

Ἐβαπτίσθης, ἐφωτίσθης, ἐμυρώθης, ἡγιάσθης, ἀπελούσθης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

### ΕΙΣ ΤΡΙΧΟΚΟΥΡΙΑΝ.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ εἰκόνι σου τιμήσας τὸν ἄνθρωπον, ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος εὐπρεποῦς κατασκευάσας αὐτόν, ὡς ἂν τὸ σῶμα ἐξυπηρετῆσαι τῇ λογικῇ ψυχῇ· κεφαλὴν μὲν ἐπὶ τῶν ὑψηλοτάτων θείας, καὶ ἐν αὐτῇ τὰς πλείστας τῶν αἰσθήσεων καθιδρύσας, μὴ παρεμποδίζούσας ἀλλήλαις· ταῖς δὲ θριξί τὴν κεφαλὴν ὀροφώσας, πρὸς τὸ μὴ βλάπτεσθαι ταῖς μεταβολαῖς τῶν ἀέρων, καὶ πάντα τὰ μέλη αὐτῷ χρησίμως ἐμφυτεύσας, ἵνα διὰ πάντων εὐχαριστῇ σοὶ τῷ ἀριστοτέχνῃ (\*)· αὐτὸς, Δέσποτα, ὁ διὰ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς σου Παύλου τοῦ Ἀποστόλου ἐντειλάμενος ἡμῖν πάντα εἰς δόξαν σὴν ποιεῖν, τὸν προσελθόντα δοῦλόν σου (τόνδε), ἀπαρχὴν ποιήσασθαι κείρασθαι τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εὐλόγησον, ἅμα τῷ αὐτοῦ ἀναδόχῳ, καὶ δὸς αὐτοῖς πάντα μελετᾶν ἐν τῷ νόμῳ σου, καὶ τὰ εὐάρεσά σοι πράττειν. Ὅτι ἐλεήμων, καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν

(\*) Ἐν τῷ Χειρογράφῳ ἀναγινώσκειται· «σοὶ τῷ τεχνίτῃ αὐτοῦ τῷ ἀριστῷ».

ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. (\*).

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τῆ πληρώματος τῆς κολυμβήθρας τῆς σῆς ἀγαθότητος ἀγιάσας τοὺς εἰς σέ πιστεύοντας, εὐλόγησον τὸ παρὸν Νήπιον, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἢ εὐλογία σου καταβήτω. Καὶ, ὡς εὐλόγησας διὰ τοῦ Προφήτου Σαμουὴλ, Δαυὶδ τὸν Βασιλέα, εὐλόγησον καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δούλου σου (τοῦ δε), διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ἐπιφοιτῶν αὐτῷ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ ὅπως, προκόπτοντος αὐτοῦ ἐν ἡλικίᾳ καὶ πολιᾷ γήρως, δόξαν σοι ἀναπέμψῃ, καὶ ἴδῃ τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλήμ. πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Ἐκφώνως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς, λέγων·

Κείρεται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ἔττα μνημονεύει τοῦ Ἀναδόχου.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός. Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ γίνεται, ὡς ἔθος, Ἀπόλυσις.

(\*) Κἀνταῦθα πάλιν οὕτω διατάσσεται ἐν τῷ Χειρογράφῳ· » Μετὰ τὸ, Ἀμήν, » ὁ Ἱερεὺς κείρει αὐτοῦ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς σταυροειδῶς, ἀρχόμενος ἀπὸ » τῆς κορυφῆς, καὶ τοῦ μετώπου, καὶ τῶν δύο πλαγίων, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, καθὼς » εἴωθε τυποῦσθαι τὸν Σταυρὸν, λέγων· Κείρεται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ » κτλ. — Ἔττα λέγει· Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ » κλίνωμεν· καὶ τὴν Εὐχὴν, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τοῦ πληρώμα- » τος κτλ. Ἐκφώνως· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα. Μετὰ ταῦτα δὲ, λα- » βὼν ὁ Ἱερεὺς τὸν νεοφώτιστον ἐκ τῶν τοῦ ἀναδόχου ἀγκάλων, ἀνάγει καὶ » κατάγει αὐτὸν σταυροειδῶς ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων Εἰκόνων, σχηματίζων ὡς » ἤδη προσκυνούντα καὶ ἀποχαιρετίζοντα τὸν Ναόν, καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμ- » ποντα τῷ Θεῷ, διὰ τοῦ Ἱερέως, τὸ, Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου » ἄδοντος, καὶ ποιούντος Ἀπόλυτιν ».

## ΕΥΧΑΙ,

ΗΤΟΙ ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Πρὸς τοὺς πάσχοντας ὑπὸ δαιμόνων, καὶ  
πρὸς ἐκάστην ἀσθένειαν.

**Ο** Θεὸς τῶν Θεῶν, καὶ Κύριος τῶν κυρίων, ὁ τῶν πυρίνων ταγματῶν δημιουργός, καὶ τῶν αὐτῶν Δυνάμεων τεχνουργός, ὁ τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων τεχνίτης· ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ὃν φοβεῖται καὶ τρέμει πᾶσα ἡ κτίσις· ὁ τὸν τραχηλιάσαντα ποτὲ Ἀρχιστράτηγον, καὶ τὴν τούτου λειτουργίαν παρακοῆ ἀθετήσαντα, ῥήξας ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τῆς συναποστάτας αὐτῷ Ἀγγέλου, δαίμονας γενομένους, εἰς σκότῳ βυθοῦ ταρταρώσας· δὸς τὸν ἀφορισμὸν τοῦτον, ἐπὶ τῷ φρικτῷ ὀνόματί σου τελούμενον, φόβῳ γενέσθαι αὐτῷ τῷ προηγουμένῳ τῆς πονηρίας, καὶ πάσαις ταῖς φάλαγγιν αὐτοῦ, ταῖς συνεκπεσοῦσαι αὐτῷ ἐκ τῆς ἄνω φωτοφορίας, καὶ τρέψον αὐτὸν εἰς φυγὴν, καὶ ἐπίταξον αὐτῷ καὶ τοῖς δαίμοσιν αὐτοῦ ἀναχωρῆσαι παντελῶς· ἵνα μὴ τι βλαβερὸν κατὰ τὴν ἐσφραγισμένην εἰκόνα ἐργάσθαι· ἀλλὰ λαβέτωσαν ἰσχὺν οὗτοι οἱ ἐσφραγισμένοι κραταιότητος, τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ. Σοῦ γὰρ ὑμνεῖται καὶ μεγαλύνεται, καὶ παρὰ πάσης πνοῆς ἐν φόβῳ δοξάζεται τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα, τοῦ αὐτοῦ. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**ξορκίζω σε τὸν ἀρχέκακον τῆς βλασφημίας, τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀνταρσίας, καὶ αὐτουργὸν τῆς πονηρίας. Ἐξορκίζω σε τὸν ἐκριφθέντα ἐκ τῆς ἄνω φωτοφορίας, καὶ σκότῳ βυθοῦ κατενεχθέντα διὰ τὴν ἔπαρσιν. Ἐξορκίζω σε, καὶ πᾶσαν τὴν ἐκπεσοῦσαν δύναμιν, τῆς σῆς ἀκόλῃθον προαιρέσεως. Ὀρκίζω σε, πνεῦμα ἀκάθαρτον, κατὰ τοῦ Θεοῦ Σαβαώθ, καὶ πάσης στρατιᾶς Ἀγγέλων Θεοῦ Ἀδωναϊ, Ἐλωϊ, Θεῖ παντοκράτορος,



ἔξελθε καὶ ἀπαναχώρησον ἀπὸ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε).  
 Ἐξορκίζω σε, κατὰ τοῦ Θεοῦ τῆ πάντα λόγῳ κτίσαντος, καὶ  
 αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ,  
 τοῦ πρὸ τῶν αἰώνων ἀρρήτως καὶ ἀπαθῶς ἐξ αὐτοῦ γεννηθέν-  
 τος· τοῦ τὴν ἀόρατον καὶ ὄρατὴν κτίσιν δημιουργήσαντος,  
 καὶ τοῦ κατ' ἰδίαν ἰδίαν τὸν ἄνθρωπον πλαστουργήσαντος.  
 τοῦ νόμῳ πρότερον φυσικῶς ταῦτα παιδαγωγήσαντος, καὶ  
 Ἀγγέλων ἐπισασίᾳ φυλάξαντος· τοῦ ὕδατι τὴν ἀμαρτίαν κα-  
 τακλύσαντος ἄνωθεν, καὶ τὰς ὑπ' οὐρανὸν ἀβύσσους ἀναστο-  
 μώσαντος, καὶ γίγαντας ἀσεβήσαντας καταφθείραντος, καὶ  
 πύργον τῶν βεβήλων κατασείσαντος, καὶ γῆν Σοδόμων καὶ  
 Γομόρρων πυρὶ καὶ θείῳ τεφρώσαντος· οὐ μάρτυς καπνὸς  
 ἀκοίμητος ἐξατμίζεται· τοῦ ῥάβδῳ πελαγὸς ῥήξαντος, καὶ  
 Λαὸν ἀβρόχοις ποσὶ περάσαντος, καὶ τύραννον Φαραῶ, καὶ  
 βρατὸν θεομάχον εἰς αἰῶνα τοῖς κύμασι κατακλύσαντος τῆς  
 ἀσεβείας πόλεμον· τοῦ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου ἀγνῆς σαρ-  
 κωθέντος ἀνεκλαλήτως, καὶ σώας τὰς σφραγίδας τῆς ἀγνείας  
 φυλάξαντος· τοῦ πλῦναι βαπτίσματι τὸν παλαιὸν ἡμῶν ῥύ-  
 πον εὐδοκῆσαντος, ὃν ἡμεῖς διὰ τῆς παραβάσεως ἐπεσπασά-  
 μεθα. Ἐξορκίζω σε, κατὰ τοῦ βαπτισθέντος ἐν Ἰορδάνῃ, καὶ  
 τύπον ἡμῖν ἀφθαρσίας ἐν ὕδατι κατὰ χάριν παρεχομένου, ὃν  
 Ἀγγελοι καὶ πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν κατεπλάγησαν,  
 τὸν σαρκωθέντα Θεὸν βλέψασαι μετριάσαντα, ὅτε ὁ ἄναρχος  
 Πατὴρ τὴν ἄναρχον γέννησιν τοῦ Υἱοῦ ἀπεκάλυψε, καὶ τοῦ  
 Ἁγίου Πνεύματος ἡ κατάβασις τῆς Τριάδος τὴν ἔνωσιν ἐμαρ-  
 τύρησεν. Ὀρκίζω σε, κατ' ἐκείνου τοῦ ἄνεμον ἐπιτιμῆσαντος,  
 καὶ κλύδωνα θαλάσσης πρᾶνναντος· τοῦ στίφη δαιμόνων  
 ἐκδιώξαντος, καὶ κόρας ὀμμάτων ἀπὸ μήτρας λειπούσας πη-  
 λῶ τυφλοῖς ἀναβλέψαι ἐναρμόσαντος, καὶ τὴν ἀρχαίαν τοῦ  
 γένους ἡμῶν διάπλασιν ἀνακαινίσαντος, καὶ ἀλάλοις τὸ λαλεῖν  
 ἀνορθώσαντος· τοῦ στίγματα λέπρας ἀποσμήξαντος, καὶ νε-  
 κροῦς ἐκ τῶν τάφων ἀναστήσαντος· τοῦ μέχρι ταφῆς τοῖς  
 ἀνθρώποις ὀμιλήσαντος, καὶ τὸν ἄδην ἐγέρσει σκυλεύσαντος,  
 καὶ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα ἀνάλωτον τῷ θανάτῳ κατα-  
 σκευάσαντος. Ὀρκίζω σε, κατὰ τῆ Θεῶ τοῦ Παντοκράτορος·

τοῦ τῆ ῥεοπνεύστῳ φωνῆ τοὺς ἀνθρώπους ἐμπνεύσαντος, καὶ  
 τοῖς Ἀποστόλοις συμπράξαντος, καὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην  
 εὐσεβεῖς πληρώσαντος. Φοβήθητι, φύγε, δραπέτευσον, ἀνα-  
 χώρησον, δαιμόνιον ἀκάθαρτον καὶ ἐναγές, καταχθόνιον, βύ-  
 ριον, ἀπατηλόν, ἄμορφον, ῥεατὸν δι' ἀναίδειαν, ἀθέατον διὰ  
 τὴν ὑπόκρισιν ὅπου ἂν τυγχάνῃς, ἢ ἀπέρχῃ, ἢ αὐτὸς εἴ ὁ  
 Βεελζεβούλ, ἢ κατασεΐων, ἢ δρακοντοειδής, ἢ θηριοπρόσωπος,  
 ἢ ὡς ἀτμίς, ἢ ὡς καπνὸς φαινόμενος, ἢ ὡς ἄρσεν, ἢ ὡς θῆλυ,  
 ἢ ὡς ἐρπετὸν, ἢ ὡς πετεινόν, ἢ νυκτολάλον, ἢ κωφόν, ἢ ἄλα-  
 λον· ἢ ἐκφοβοῦν ἐξ ἐπιδρομῆς, ἢ σπαράσσον, ἢ ἐπιβουλεῦον,  
 ἢ ἐν ὑπνῷ βαρεῖ, ἢ ἐν νόσῳ, ἢ ἐν μαλακίᾳ, ἢ ἐν γέλωτι ρέμ-  
 βον, ἢ δάκρυα φιλήδονα ἐμποιοῦν, ἢ λάγνον, ἢ δυσῶδες, ἢ  
 ἐπιθυμητικόν, ἢ ἡδονικόν, ἢ φαρμακόφιλον, ἢ ἐρωτομανές, ἢ  
 ἀστρομαγικόν, ἢ ἐνοικηματικόν, ἢ ἀναιδές, ἢ φιλόνηκον, ἢ  
 ἀκατάστατον· ἢ τῆ σελήνῃ συναλλοιούμενον, ἢ χρόνῳ τινὶ  
 συντρεπόμενον· ἢ ὀρθρινόν, ἢ μεσημβρινόν, ἢ μεσονυκτικόν, ἢ  
 ἀωρίας τινός, ἢ αὐγῆς· ἢ αὐτομάτως συνήντησας, ἢ ἐπέμφθης  
 ὑπό τινος, ἢ προσεπελάσας ἄφνω, ἢ ἐν θαλάσῃ, ἢ ἐν ποτα-  
 μῷ, ἢ ὑπὸ γῆς, ἢ φρέατος, ἢ κρημοῦ, ἢ ἐκ λαΐκου, ἢ λίμνης,  
 ἢ καλαμῶνος, ἢ ὕλης, ἢ ἀπογαίου, ἢ ἀκαθάρτου, ἢ ἄλσους,  
 ἢ δρυμῶνος, ἢ δένδρου, ἢ ὀρνέου, ἢ βροντῆς, ἢ ἐκ στέγης λου-  
 τροῦ, ἢ ἐν κολυμβήθρα ὑδάτων, ἢ ἐκ μνήματος εἰδωλικοῦ, ἢ  
 ὅθεν ἴσμεν, καὶ οὐκ ἴσμεν, ἢ γνωστὸν, ἢ ἄγνωστον, καὶ ἐξ ἀ-  
 περισκέπτου τόπου· μερίσθητι, καὶ ἀπαλλάγηθι. Αἰσχύνθητι  
 τὴν εἰκόνα, τὴν χειρὶ Θεοῦ πλασθεῖσαν καὶ μορφωθεῖσαν.  
 Φοβήθητι τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ τὸ ἑμοίωμα, καὶ μὴ ἐγκρυ-  
 βῆς εἰς τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ (τάνδε)· ἀλλὰ ράβδος σιδηρᾶ,  
 καὶ κάμινος πυρὸς, καὶ τάρταρος, καὶ ὀδόντων βρυγμὸς ἄ-  
 μυνα τῆς παρακοῆς σε περιμένει. Φοβήθητι, φημώθητι, φύγε·  
 μὴ ὑποστρέψῃς, μὴ ὑποκρυβῆς μεθ' ἐτέρως πονηρίας πνευμά-  
 των ἀκαθάρτων, ἀλλὰ ἀπέλθε εἰς γῆν ἀνυδρον, ἔρημον ἀγεώρ-  
 γητον, ἣν ἄνθρωπος οὐκ οἰκεῖ, Θεὸς μόνος ἐπισκοπεῖ, ὁ δεσ-  
 μεύων πάντας τοὺς βασικαίνοντας, καὶ ἐπιβουλεύοντας τῇ  
 αὐτῇ εἰκόνι, καὶ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας εἰς μακρὰν νύκτα  
 καὶ ἡμέραν σὲ πάντων τῶν κακῶν πεπειραμένον, καὶ ἐφρευ-

ρετήν διάβολον· ὅτι μέγας ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, καὶ μεγάλη ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εὐχὴ ἑτέρα, τοῦ αὐτοῦ.

**Ο** Θεὸς τῶν οὐρανῶν, ὁ Θεὸς τῶν φώτων, ὁ Θεὸς τῶν Ἁγγέλων τῶν ὑπὸ τὴν σὴν ἰσχύϊν, ὁ Θεὸς τῶν Ἀρχαγγέλων τῶν ὑπὸ τὸ σὸν κράτος, ὁ Θεὸς τῶν ἐνδόξων Κυριοτήτων, ὁ Θεὸς τῶν Ἁγίων, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ταῖς δεσμευθείσας τῷ θανάτῳ ψυχὰς λύσας· ὁ τὸν προσηλωθέντα ἄνθρωπον τῷ σκότει, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, φωτίσας· ὁ λύσας ταῖς ὀδύνας ἡμῶν, καὶ πᾶν βαρὸς ἀποσιεδάσας· ὁ πᾶσαν τὴν προσβολὴν τῆ ἐχθροῦ ἀφ' ἡμῶν χωρίσας· καὶ σὺ, Υἱέ καὶ Λόγῃ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀπαθανάτισας ἡμᾶς τῷ θανάτῳ σου, καὶ δοξάσας ἡμᾶς τῇ δόξῃ σου· ὁ ἐξ ἀνθρώπων χωρεῖν εἰς Θεὸν ἐγέρσει τῇ σῇ χαρισάμενος· ὁ πάντα δεσμὸν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν διὰ τοῦ Σταυροῦ σου βασιάσας· ὁ τὸ σύντριμμα ἡμῶν ἀναλαβὼν καὶ ἰασάμενος, Κύριε· ὁ ὁδοποιήσας ἡμῖν ὁδὸν εἰς οὐρανὸς, καὶ φθορὰν εἰς ἀφθαρσίαν μετασκευάσας· εἰσάκουσόν μου, πόθῳ καὶ φόβῳ κεκραγὸτος πρὸς σέ, οὗ τῷ φόβῳ τὰ ὄρη τήκονται τῆς ὑπ' οὐρανὸν σὺν τῷ στερεώματι· οὗ τῇ δυνάμει ἀλαλοὶ στοιχείων ψυχὰι φρίττουσι, τηροῦσαι τοὺς ἑαυτῶν ὅρους· δι' οὗ τὸ πῦρ τὸ τῆς ἐκδικήσεως οὐχ ὑπερβήσεται ὅρους τοὺς ταχθέντας αὐτῷ, ἀλλ' ἀναμένει στένον τὴν σὴν βουλήν· δι' ὃν πᾶσα ἡ κτίσις ὠδίνει, στεναζουσα στεναγμοῖς ἀλαλήτοις, εἰς καιροὺς μένειν ἐπιταχθεῖσα· ὃν πᾶσα φύσις ἐναντία πέφευγε, καὶ τοῦ ἐχθροῦ στρατιὰι δεδάμασται, καὶ διάβολος πέπτωκε, καὶ ὄφις πεπάτηται, καὶ δράκων ἀνήρηται· δι' ὃν τὰ ἔθνη ὁμολογήσαντά σε ἐφωτίσθησαν καὶ ἐκραταιώθησαν ἐν σοί, Κύριε· δι' ὃν ζωὴ πεφανέρωται, ἐλπίς ἠδρασται, ἡ πίστις κεκρατήται, τὸ Εὐαγγέλιον κεκήρυκται· δι' ὃν ἄνθρωπος ἐκ γῆς ἀναπέπλασται, πιστεύσας ἐν σοί. Τίς γὰρ ἐστίν, ὡς σὺ, Θεὸς Παντοκράτωρ; Διὸ δεόμεθ' σου, Θεέ Πατέρων, καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, προαιώνιε καὶ ὑπερῆσις· Τὸν πρὸς σέ ἐληλυθότα ἐπὶ τῷ ἁγίῳ Ὄνόματί σου, καὶ τοῦ ἡγαπημένου σου παιδὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου, καὶ παντοδυνάμου, καὶ ζωοποιῶ σου Πνεύματος πρόσ-

δεξαι. Ἀποσόβησον ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ πᾶσαν μαλακίαν, πᾶσαν ἀπιστίαν, πᾶν πνεῦμα ἀκάθαρτον, σπαρακτικόν, καταχθόνιον, πύρινον, δυσωδιακόν, ἐπιθυμητικόν, φιλόχρυσον, φιλάργυρον, τυφωνικόν, πορνικόν, πᾶν δαιμόνιον ἀκάθαρτον, σκοτεινόν, ἄμορφον, ἀναιδές. Ναί, ὁ Θεός, ἀπέλασον ἀπὸ τοῦ δούλου σου (τῆ δεῖνος) πᾶσαν ἐνέργειαν τοῦ διαβόλου, πᾶσαν μαγείαν, πᾶσαν φαρμακείαν, εἰδωλολατρείαν, ἄσρομαντείαν, ἀστρολογίαν, νεκρομαντείαν, ὀρνεοσκοπίαν, ἠδυσπάθειαν, ἔρωτα, φιλαργυρίαν, μέθην, πορνείαν, μοιχείαν, ἀσέλγειαν, ἀναιδειαν, ὀργήν, φιλονεικίαν, ἀκαταξασίαν, καὶ πᾶσαν ὑπόνοιαν πονηράν. Ναί, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ἐμφύσησον ἐν αὐτῷ τὸ Πνεῦμά σου τὸ εἰρηνικόν, ὅπως, φρηνούμενος ὑπ' αὐτοῦ, ποιήσῃ καρπὸν πίστεως, ἀρετῆς, σοφίας, ἀγνείας, ἐγκρατείας, ἀγάπης, χρηστότητος, ἐλπίδος, πραότητος, μακροθυμίας, ὑπομονῆς, σωφροσύνης, συνέσεως ὅτι σοὶ ἐπικέκληται δούλος, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πιστεύων εἰς τὴν ὁμοούσιον Τριάδα, συμμαρτυρούντων Ἀγγέλων, Ἀρχαγγέλων, ἐνδόξων Κυριοτήτων, καὶ πάσης οὐρανόθεν στρατιάς. Σὺν τούτῳ φύλαξον καὶ τὰς καρδίας ἡμῶν, ὅτι δυνατὸς εἶ, Κύριε καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ τοῦ Χρυσοστόμου. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Θεός ὁ αἰώνιος, ὁ λυτρωσάμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ διαβόλου, ρῦσαι τὸν δούλόν σου (τόνδε) ἀπὸ πάσης ἐνεργείας πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐπίταξον τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκαθάρτοις πνεύμασί τε καὶ δαίμοσιν, ἀποσηῆναι τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τοῦ δούλου σου (τοῦδε), καὶ μὴ ἐμμένειν, μηδὲ ἐγκρύπτεσθαι ἐν αὐτῷ. Φυγαδευθείησαν, τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ ζωοποιοῦ σθ Πνεύματος, ἀπὸ τοῦ πλάσματος τῶν χειρῶν σου ἵνα, καθαρισθεὶς ἀπὸ πάσης ἐπηρείας διαβολικῆς, ὁσίως, καὶ δικαίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσῃ, ἀξιόμενος τῶν ἀχράντων Μυστηρίων τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, καὶ δεδοξασμένος, σὺν τῷ πανα-

γίω, καὶ ἀγαθῶ, καὶ ζωοποιῶ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα, τοῦ αὐτοῦ. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** πᾶσιν ἀκαθάρτοις πνεύμασιν ἐπιτιμῆσας, καὶ δυνάμει ῥήματος ἐκδιώξας τὸν λεγεῶνα, ἐπιφανηθὶ καὶ νῦν, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, ἐπὶ τὸ πλάσμα, ὃ κατ' εἰκόνα σου ἐποίησας, καὶ ἐξελοῦ αὐτὸ καταδυναστεύμενον ὑπὸ τοῦ ἀντικειμένου· ἵνα, ἐλεηθὲν καὶ καθαρισθὲν, ἐνταγῇ τῇ ἀγίᾳ σου ποιίμνῃ, καὶ φυλαχθῇ ναὸς ἔμφυχος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ τῶν θείων καὶ ἀχράντων Ἀγιασμάτων· χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῶ, καὶ ζωοποιῶ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα, τοῦ αὐτοῦ. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**πικαλούμεθά σε, Δέσποτα Θεέ Παντοκράτορ, ὕψιστε, ἀπειράστε, εἰρηνικέ Βασιλεῦ, ἐπικαλούμεθά σε τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· ἐκ σοῦ γὰρ ἀνεφύη καὶ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ Ἀρχὴ καὶ τὸ Τέλος· ὁ δοὺς τοῖς ἀνθρώποις ὑπακούειν τετράποδα καὶ ἄλογα ζῶα, ὅτι σὺ ὑπέταξας αὐτὰ, Κύριε· ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλὸν καὶ τὸν ἅγιον, καὶ ἐπισκοπῶν ἐπισκόπησον τὸ πλάσμα σου τοῦτο· καὶ κατάπεμψον αὐτῷ Ἀγγελον εἰρηνικόν, Ἀγγελον κραταιόν, ψυχῆς καὶ σώματος φύλακα, ὃς ἐπιτιμῆσει, καὶ ἀπελάσει ἀπ' αὐτοῦ πᾶν πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον δαιμόνιον· ὅτι σὺ Κύριος μόνος, ὕψιστος, παντοκράτωρ, εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα, τοῦ αὐτοῦ. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Τ**ὴν θείαν τε, καὶ ἁγίαν, καὶ μεγάλην, καὶ φρικτὴν, καὶ ἀστείκτον ὀνομασίαν καὶ ἐπίκλησιν ποιοῦμεν, πρὸς τὴν σὺν ἐξέλασιν, ἀποστάτα· ὡσαύτως καὶ ἐπιτίμησιν, εἰς τὴν σὺν ἐξολόθρευσιν, Διάβολε. Ὁ Θεός, ὁ ἅγιος, ὁ ἀνυρχος, ὁ φοβερός, ὁ ἀόρατος τῆ οὐσίας, ὁ ἀνείκαστος τῆ δυνάμει, καὶ ἀκατάληπτος τῆ Θεότητι, ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης, καὶ παντοκράτωρ Δεσπότης, ἐπιτιμῆσει σοι, Διάβολε· ὁ ἐκ τῆ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα εὐπραγῶς λόγω συστησάμενος, ὁ τε

ριπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. Κύριος τῶν Δυνάμεων ὄνομα αὐτῷ. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ ὑπὸ τῶν ἀναριθμητῶν οὐρανίων Ταγμάτων πυρίνων φόβῳ λειτουργούμενος, καὶ ὑμνούμενος, καὶ ὑπὸ πλήθους χορῶν Ἀγγελικῶν καὶ Ἀρχαγγελικῶν τρόμῳ προσκυνούμενος καὶ δοξαζόμενος. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ τιμώμενος ὑπὸ τῶν κύκλωθεν παρεσταίων Δυνάμεων, καὶ φρικωδεσταίων Ἑξαπτερύγων, καὶ πολυομμάτων Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ, τῶν τὰ πρόσωπα ἐαυτῶν ταῖς δυσὶ πτέρυξι σκεπόντων, διὰ τὴν ἀθεώρητον αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστον Θεότητα, καὶ ταῖς δυσὶ πτέρυξι τοὺς ἐαυτῶν πόδας καλυπτόντων, εἰς τὸ μὴ κατακαυθῆναι ἐκ τῆς ἀρρήτου δόξης, καὶ ἀκατανοήτου μεγαλειότητος αὐτοῦ, καὶ ταῖς δυσὶ πτέρυξι πετομένων, καὶ τὸν οὐρανὸν πληρύνων ἐκ τῆς βοῆς αὐτῶν Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σαβαώθ, πλήρης, ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ Πατρικοῦ καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ Θεὸς Λόγος, καὶ διὰ τῆς ἐκ Παρθένου ἀγίας, προσκυνητῆς, ἀφράξου, καὶ ἀχράντου σαρκώσεως, ἀνεκλαλήτως φανείς ἐν τῷ κόσμῳ, τοῦ σῶσαι αὐτόν, καὶ τῆ ἀύθεντικῆ αὐτοῦ δυνάμει ρίψας σε οὐρανόν, καὶ ἀπόβλητον παντὶ δείξας. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ εἰπὼν τῇ θαλάσσει· Σιώπα, πεφίμωσο· καὶ τῷ κελεύσματι, εὐθέως ἐκόπασεν. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ τῷ ἀχράντῳ πτυέλῳ πηλὸν ποιήσας, καὶ τὸ ἔλλειπον μέλος τῷ ἐκ γενετῆς τυφλῷ διαπλάσας, καὶ τὸ φῶς χαρισάμενος. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀρχισυναγωγῶν λόγῳ ζωοποιήσας, καὶ τῆς Χήρας τὸν υἱὸν ἐκ στόματος τοῦ θανάτου ἀφαρπάσας, καὶ τῇ ἰδίᾳ μητρὶ ὀλόκληρον καὶ ὑγιᾶ αὐτόν χαρισάμενος. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ τὸν Λάζαρον ἐκ νεκρῶν τετραήμερον, ἄσηπον, ὡς μὴ θανέντα, καὶ ἄσπιλον εἰς ἐκπληξίν τῶν πολλῶν ἀναστήσας. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ διὰ τοῦ ραπίσματος τὴν κατάραν καταργήσας, καὶ διὰ τῆς λόγχης τῆς ἀχράντου πλευρᾶς αὐτοῦ τὴν

τὸν Παραδείσον φυλαίτουσαν φλογίνην ῥομφαίαν ἀναβείλας. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ διὰ τοῦ ἐμπτύσματος τοῦ τιμίου αὐτοῦ χαρακτῆρος πᾶν δάκρυον ἐκ παντός προσώπου ἐκμάξας. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ πῆξας τὸν Σταυρὸν εἰς σήριγμα ἐν, καὶ σωτηρίαν κόσμου, εἰς πτώσιν δὲ σὴν καὶ πάντων τῶν ὑπὸ σὲ Ἄγγελων. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ δούς φωνὴν ἐν τῷ Σταυρῷ αὐτοῦ, καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ ἐσχίσθη, καὶ αἱ πέτραι διερράγησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἠνεώχθησαν, καὶ οἱ ἀπ' αἰῶνος θανέντες ἀνέστησαν. Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ θανάτῳ θάνατον θανατώσας, καὶ ζωὴν τῇ ἐγέρσει αὐτοῦ τοῖς ἀνθρώποις χαρισάμενος. Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ καταβὰς εἰς τὸν ἄδην, καὶ τὰ μνημεῖα αὐτοῦ ἐκτινάξας, καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ κατεχομένους δεσμίους ἐλευθερώσας, καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἀνακαλεσάμενος ὃν οἱ πυλωροὶ ἰδόντες ἐφρίξαν, καὶ ἀγωνία τοῦ ἄδου κρυβέντες ἐξέλιπον. Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστάς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πᾶσι τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ χαρισάμενος. Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ εἰς οὐρανοὺς ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς πρὸς τὸν Πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐκ δεξιῶν τῆς μεγαλωσύνης ἐπὶ θρόνου δόξης καθήμενος. Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ παλιν ἐρχόμενος μετὰ δόξης ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων αὐτοῦ, κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος, Διάβολε, ὁ τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, καὶ σκώληκα τὸν ἀκοίμητον, καὶ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐτοιμάσας σοι εἰς αἰώνιον κόλασιν. Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος, Διάβολε, ὃν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως αὐτῆ, ὅτι ἄσεικτος ἢ ὀργὴ τῆς ἐπὶ σὲ ἀπειλῆς αὐτῆ. Αὐτὸς ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, Διάβολε, διὰ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ὀνόματος. Φρίξον, τρόμαξον, φοβήθητι, ἀναχώρησον, ἐξολοθρευθήτι, φυγαδευθήτι, ὁ πεσὼν οὐρανὸθεν, καὶ σὺν σοὶ πάντα τὰ πονηρὰ πνεύματα· πᾶν πνεῦμα πονηρὸν, πνεῦμα ἀσελγείας, πνεῦμα πονηρίας, πνεῦμα νυκτερινόν, καὶ ἡμερινόν, μεσημβρινόν τε καὶ ἑσπερινόν· πνεῦμα μεσονυκτικόν, πνεῦμα φανταστικόν, πνεῦμα συναντικόν, εἴτε χερσαῖον, εἴτε ἐνυδρὸν, εἴτε ἐν ἄλσοις, εἴτε ἐν καλάμοις, εἴτε ἐν

φάραγγιν, εἴτε ἐν διόδοις καὶ τριόδοις, ἐν λίμναις καὶ ποταμοῖς, ἐν οἴκοις, ἐν αὐλαῖς, καὶ ἐν βαλανείοις παρατρέχον, καὶ βλάπτον καὶ ἀλλοιοῦν τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου· συντόμως ἀναχωρήσατε ἀπὸ τοῦ πλάσματος τοῦ δημιουργοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀπαλλάχθητε ἀπὸ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε), ἀπὸ τοῦ νοός, ἀπὸ τῆς ψυχῆς, ἀπὸ τῆς καρδίας, ἀπὸ τῶν νεφρῶν, ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων, ἀπὸ πάντων τῶν μελῶν, πρὸς τὸ εἶναι αὐτὸν ὑγιῆ, καὶ ὀλόκληρον, καὶ ἐλεύθερον, ἐπιγινώσκοντα τὸν ἴδιον Δεσπότην καὶ δημιουργὸν τῶν ἀπάντων Θεὸν, τὸν ἐπισυνάγοντα τοὺς πεπλανημένους, καὶ διδόντα αὐτοῖς σφραγίδα σωτηρίας, διὰ τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, εἰς τὸ καταξιωθῆναι αὐτὸν τῶν ἀχράντων, καὶ ἐπουρανίων φρικτῶν αὐτοῦ Μυστηρίων, καὶ ἐνωθῆναι τῇ αὐτοῦ ποιμνῇ τῇ ἀληθινῇ, εἰς τόπον χλόης κατασηνοῦντα, καὶ ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐκτρεφόμενον, καὶ ὑπὸ βακτηρίας τοῦ Σταυροῦ ποιμαντικῶς καὶ ἀσφαλῶς ὀδηγούμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, καὶ μεγαλοπρέπεια, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγιοῦ, καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.





# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΥΡΟΥ.

Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλη Πέμπτῃ, ἀντὶ τῆ Χερυβικοῦ, λέγομεν·  
τοῦ Δείπνου σου τῆ μυστικοῦ, ἐρχομένων τῶν ἀγίων Μυστηρίων  
ἀπὸ τῆς Προθέσεως ἐπὶ τὴν μέσσην Τράπεζαν, βαστάζοντος  
τοῦ Πρωτοϊερέως τὸ Μύρον μετὰ τῆ Ἀλαβάστρου, κεκαλυμμένον  
μετὰ τοῦ Δισκοκαλύμματος, ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων Μυστηρίων,  
καὶ ὀψικευομένη ὑπὸ τῶν Διακόνων ἔνθεν καίκειθεν, βαστάζον-  
των Ῥιπίδια ζυγαῖς ζ', προηγουμένου καὶ τοῦ Δομεσίου, καὶ  
τῶν Διακόνων, μετὰ λαμπάδων. Καὶ ὅτε ἔλθωσιν ἔμπροσθεν  
τῶν ἀγίων Θυρῶν, τὰ μὲν δύο Ῥιπίδια εἰσέρχονται, κατὰ τὸ  
σύνθηδες· τὰ δὲ ἄλλα, ζευκτὰ ἴσανται ἕως τῆς ἀγίας Τραπεζῆς  
ἀπὸ τῶν ἀγίων Θυρῶν ἔνθεν καίκειθεν. Ὁ δὲ Πρωτοϊερεὺς,  
κρατῶν τὸ Μύρον, εὐδέχεται τὸν Πατριάρχην πρὸ τῶν ἀγίων  
Θυρῶν μετὰ τῆ Μύρου. Καὶ ἐρχόμενος ὁ Πατριάρχης, λαμβάνει  
ἐξ αὐτῆ τὸ Ἀλάβαστρον, καὶ τίθησιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς  
ἀγίας Τραπεζῆς, καίτωθεν τοῦ δευτέρου Ποτηρίου· καὶ οὕτως  
εἰσέρχονται κατὰ τὸ λοιπὸν τὰ Ἅγια. Εἶθ' ἕτως ὁ ἐν τῷ Ἀμ-  
βωνι Διάκονος λέγει· Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.  
Μετὰ δὲ τὸ εἰπεῖν τὸν Ἀρχιερέα· Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ σώματι·  
Καὶ ἔσται τὰ ἑλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ὁ μὲν ἐν τῷ Ἀμβωνι  
Διάκονος ἴσεται σιγῶν· ὁ δὲ Πατριάρχης ἀνέρχεται ἐν τῇ τῆς  
ἀγίας Τραπεζῆς κρηπίδι, καὶ ἀποσκηπάζει τὸ ἅγιον Μύρον,  
καὶ σφραγίζει αὐτὸ γ', ἐπιλέγων μυστικῶς τὴν ἐπομένην  
Εὐχὴν.

**Κ**ύριε τοῦ ἐλέους, καὶ Πατὴρ τῶν φῶτων, παρ' οὗ πᾶσα δό-  
σις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον δίδοται, παράσχου  
ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις χάριν, εἰς τὴν διακονίαν τοῦ μεγάλου τού-  
του καὶ ζωοποιῦ Μυστηρίου, ὡς ἔδωκας Μωϋσεὶ τῷ πιστῷ  
σου θεράποντι, καὶ τῷ δούλῳ σου Σαμουὴλ, καὶ τοῖς ἀγίοις  
σου Ἀποστόλοις, καὶ κατάπεμψον τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα  
ἐπὶ τοῦτο τὸ Μύρον. Ποίησον αὐτὸ χρίσμα βασιλικόν, χρίσμα Σάμου

πνευματικόν, ζωῆς φυλακτήριον, ἁγιαστικόν ψυχῶν καὶ σωμάτων ἔλαιον ἀγαλλιάσεως, τὸ προσδεῦσαν μὲν ἐν Νόμῳ, ἐκλάμπαν δὲ ἐν καινῇ Διαθήκῃ· ἐν ᾧ ἔχρισαν Ἱερεῖς τε καὶ Ἀρχιερεῖς, Προφῆτας, καὶ πάντας τοὺς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας ὑπ' αὐτῶν, καὶ τῶν καθεξῆς Ἐπισκόπων καὶ Πρεσβυτέρων, ἀναγεννηθέντας ἕως τῆς σήμερον. **Ναί, Δέσποτα Θεέ Παντοκράτορ, ἀνάδειξον αὐτὸ, τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου καὶ προσκυνητῆ σθ Πνεύματος, ἐνδύμα ἀφθαρσίας καὶ σφραγίδα τελειοποιῶν, ἐντυποῦσαν τοῖς τὸ θεῖόν σου λουτρόν δεχομένοις τὴν θεῖαν σου ὀνομασίαν, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐνώπιόν σου γνωστούς, οἰκείους καὶ πολίτας, δούλους σου καὶ παιδίσκας, ἡγιασμένης ψυχῇ καὶ σώματι, ἀπηλλαγμένους πάσης κακίας, καὶ πάσης ἀμαρτίας λελυτρωμένους, τῇ περιβολῇ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀχράντου σθ δόξης ἐπιγινώσκεσθαι, διὰ τῆς ἁγίας ταύτης σημειώσεως, ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανῆς Δυνάμεως, καὶ φοβεροῦς πᾶσιν ὑπάρχειν τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκαθάρτοις δαίμοσιν· ἵνα ᾧσι λαὸς περιούσιος, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, ἐσφραγισμένοι διὰ τοῦ ἀχράντου σου Μυστηρίου τούτου, καὶ τὸν Χριστὸν σου ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν φέρωσιν, εἰς κατοικητήριον σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι.** Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν Ἁγίοις ἐπαναπαύῃ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐἵτα ὁ Ἀρχιερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ ὁ Πατριάρχης εὐχεται·

**Σ**οὶ τῷ Θεῷ τῶν ὄλων καὶ Βασιλεῖ τὸν αὐχένα τῆς καρδίας εὐχαριστοῦντες ἐκλίναμεν, ἀνθ' ὧν, ἀναξίους ὄντας, ἡμᾶς διακόνους γενέσθαι τῶν θεῶν σου τούτων κατηξιώσας Μυστηρίων, καὶ τὸν ἔλεον κηρύττομεν, ὃν ἐφ' ἡμᾶς πλοσίως ἐξέχεας, δεξασθαι τὸν ἁγιασμόν παρὰ σθ, ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς ἱκετεύομεν· διότι Μύρον ἐκκενωθὲν, ὄνομα τῷ μονογενεῖ σθ Υἱῷ, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἐν ᾧ σύμπας ὁ κόσμος εὐωδιάζε-

ται, ὅσος ὄρατος, καὶ ὅσος ἀόρατος. Σὺ γὰρ προσκυνητὸς ὑ-  
πάρχεις καὶ δεδοξασμένος, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ προσκύνη-  
σιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύ-  
ματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα σφραγίσας, καλύπτει αὐτό. Καὶ τότε, προτραπεῖς  
ὁ ἐν τῷ Ἀμβωνι Διάκονος, λέγει· Πάντων τῶν Ἁγίων μνημο-  
νεύσαντες. Τὰ δὲ ῤιπίδια ἴσταται μέχρι τοῦ, Πληρωθῆτω.  
Ὅτε δὲ μέλλουσιν ἐξέρχεσθαι τὰ Ἁγία, ἴσταμένου τοῦ Πρω-  
ταϊερέως ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων Θυρῶν, λαμβάνει ὁ Πατριάρ-  
χος τὸ Μύρον, καὶ ἐπάγει, καὶ δίδωσιν αὐτὸ τῷ Πρωτοπαπᾶ.  
Καὶ ἔκτοτε ἀποκινουῦσι καὶ τὰ ῤιπίδια, καὶ αἴρονται καὶ οἱ  
Διάκονοι, καὶ ἀπέρχονται, καθὼς ἦλθον, μετὰ τῶν ῤιπιδίων.  
Καὶ ἐμβάλλεται παρὰ τοῦ Πρωτοπαπᾶ τὸ ἐν τῷ Ἀλαβάστρω  
Μύρον εἰς τὸ ἀγγεῖον, ἔνθα ἐνὶ τῷ Ναοῦδιον.

Ἡ δὲ ὕλη τοῦ Μύρου ἔχει οὕτως·

Εἰς ματλαῖα Ἐλαίου β'. καὶ Οἴνου, ὅσα μέτρα ἰκανά εἰσι ἐπὶ τὸ  
βράζεσθαι, μετὰ τοῦ Ἐλαίου, ὥστε εἶναι ὑποκάτω τοῦ Ἐλαίου τὸν Οἶνον  
πάντοτε, καὶ μὴ ἐκκαίεσθαι τὸ Ἐλαῖον. Κόρου, λίτρας β'. Ευλοβαλά-  
μου, λίτρας γ'. Ἐχινάνθης, λίτρας β'. Πεπέρεως, λίτρας ε'. Σμύρνης,  
λίτρας δ'. Στύρακος, λίτραν α'. Πεπέρεως μακροῦ, λίτρας β'. Ευλοκασ-  
σίας, λίτρας γ'. Φύλλου Ἰνδικοῦ, λίτρας γ'. Καρποβαλάμου, λίτρας, β'.  
Κυπέρεως, λίτρας ε'. Μητζόκοκκα, λίτρας γ'. Κελτικοῦ, λίτραν α'. Κασ-  
σίας μελαίνης, λίτρας β'. Καρυοφύλλον, λίτρας, γ'. Κάγχρεων, λίτρας  
β'. Κινναμώμου, λίτρας ε'. Ἀσσάρου, λίτρας β'. Μάικαρος, λίτραν α'.  
Τερεθύνης, λίτρας ε'. Πετίτου, λίτρας ε'. Μυροβαλάνου, λίτρας β'. Σαμ-  
ψύχου, λίτραν α'. Λαδάνου, λίτρας ε'. Λιδάνου, λίτρας ε'. Στάχου, λί-  
τραν α'. Τζιντιβέρεως, λίτρας δ'. Ζουτωμπᾶ, λίτρας β'. Βοτάνης ξενονι-  
κῆς ταύτης ἀκέρου, λίτρας β'. Ἐλενίου, λίτρας β'. Ἀριστολογίας, λίτραν  
α'. Ἰρεως, λίτραν α'. Βόχου, λίτραν α'. Ευλαλῆς, λίτραν α'. Βαλσαμε-  
λαίου, ὅσον δίδωσιν ἡ εὐπορία· ἐν ᾧ καὶ Μόσχου ἐξάγια. β'.

Καὶ ταῦτα περὶ τοῦ ἡμετέρου Μύρου.

Τὸ δὲ πιστικὸν Μύρον, ὅπερ ὁ Μωϋσῆς πρῶτος παρὰ Θεοῦ κελευσθεῖς,  
ἐποίησε διὰ τὴν τῶν Ἀρχιερέων χρίσιν καὶ τῶν Ἱερέων, περὶ οὗ οἶμαι  
καὶ Δαυὶδ λέγει· Ὡς Μύρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ καταβαῖνον ἐπὶ  
πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρῶν· ὅπερ ἦν συνθεθεῖνον ἐξ εἰ-  
δῶν τεσσάρων, Σμύρνης, Ἄνθους Κινναμώμου, εὐώδους Ἰρεως, Καλάμου  
εὐώδους, καὶ Ἐλαίου. Πιστικὸν δὲ εἶρηται, ἢ Μυστικόν, ὅτι ἐπὶ τοῦτο  
ἀνθρώπου ἐπιστήμονας σοφοὺς ἔστησεν ἐργάζεσθαι αὐτὸ καὶ μόνον ὁ  
Μωϋσῆς, μυστικῶς τοῦτο διαταξάμενος. Τὸ δὲ Ἀλάβαστρον, ἀγγεῖον ὑ-  
λίον ἐστίν, ἀνευ λαβῆς πεποιημένον πινός· ὃ δὲ Βυκίον οὕτως λέγεται.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ.

Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν Ἀρχιερέα τὴν Ἐκφώνησιν, τὸ, Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν, ἐξεληθόντες δύο Διάκονοι ἐκ τοῦ ἁγίου Βήματος, λαμβανουσι τὸν μέλλοντα χειροτονεῖσθαι Διάκονον, ἐσῶτα ἐν τῇ Σολέᾳ, καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, κυκλοῦντες τὴν ἁγίαν Τράπεζαν τρίς, ψάλλοντες καὶ τὸ, Ἄγιοι Μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες. Εἶτα, προσερχόμενος τῷ Ἀρχιερεῖ, σφραγίζεται γ'. τὴν κεφαλὴν. Καὶ μετὰ τοῦτο κελεύει ὁ Ἀρχιερεὺς ἀποζώσασθαι τοῦτον, καὶ ἀρθῆναι τὸ μανδύλιον. Εἶτα ἐρείδει ὁ χειροτονούμενος τὸ μέτωπον αὐτοῦ τῇ ἁγίᾳ Τραπεζῇ, καὶ κλίνει τὸ γόνυ τὸ δεξιόν. Καὶ τοῦ Ἀρχιδιακόνου ἐκφωνήσαντος τὸ, Πρόσχωμεν, ὁ Ἀρχιερεὺς, ἔχων ἐπικειμένην τὴν δεξιὰν χεῖρα τῇ κεφαλῇ τοῦ χειροτονημένου, ἐκφωνεῖ·

**Ἡ** θεία χάρις, ἢ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται (τὸν δεῖνα) τὸν εὐλαβέστατον Ὑποδιάκονον, εἰς Διάκονον. Εὐζώμεθα ἕν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ ψάλλεται εὐθύς τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἐκ γ'. παρὰ τῶν ἐν τῷ Βήματι, καὶ παρὰ τῶν ἐκτος. Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς σφραγίζει γ'. τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν· καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὁ Ἀρχιερεὺς ἔχων τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπικειμένην, εὐχεται οὕτω μυστικῶς·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ προγνώσει τῇ σῇ τὴν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος χορηγίαν καταπέμπων ἐπὶ τοὺς ὠρισμένους ὑπὸ τῆς σῆς ἀνεξιχνιάστου δυνάμεως, λειτουργοὺς γενέσθαι, καὶ ἐξυπηρετεῖσθαι τοῖς ἀχράντοις σε Μυσηρίοις· αὐτὸς, Δέσποτα, καὶ τοῦτον, ὃν εὐδόκησας προχειρισθῆναι παρ' ἐμοῦ εἰς τὴν τῆς Διακονίας λειτουργίαν, ἐν πάσῃ σεμνότητι διατήρησον, ἔχοντα τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. Δώρησαι δὲ αὐτῷ τὴν χάριν, ἣν ἐδώρισω Στεφάνῳ τῷ Δημόσια Κεντρικῇ Ἱστορικῇ Βιβλιοθήκῃ Σάμου

Πρωτομάρτυρί σου, ἐν καὶ ἐκάλεσας πρῶτον εἰς τὸ ἔργον τῆς διακονίας σου· καὶ καταξίωσον αὐτὸν, κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεσον οἰκονομηῆσαι τὸν παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος δεδωρημένον αὐτῷ βαθμὸν· οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιῶνται· καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν σου. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος λεπτῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας Διακόνους καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ Διακονικὰ ταῦτα·

Εἶν εἰρήνη τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπερ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας.

Υἴπερ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Υἴπερ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), Ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπερ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δεῖνος), τοῦ νυνὶ προχειριζομένου Διακόνου, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ τὴν Διακονίαν χαρίσῃται, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπερ τῆς Πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως.

Υἴπερ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς παναγίας.

Καὶ τέτων λεγομένων, ὁ Ἀρχιερεὺς ἔχων τὴν χεῖρα ἐπικειμένην τῇ κεφαλῇ τοῦ χειροτονουμένου, εὐχεται οὕτω μυστικῶς·

Ὁ Θεὸς ἡ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ τῇ ἀφθάρτῳ σου φωνῇ τοῖς Ἀποστόλοις σου δεσπίσας τὸν τῆς Διακονίας νόμον, καὶ τὸν Πρωτομάρτυρα Στέφανον τοιοῦτον ἀναδείξας, καὶ πρῶτον αὐτὸν κηρύξας τὸ τοῦ Διακόνου πληροῦντα ἔργον, καθὼς γέγραπται ἐν τῷ ἀγίῳ Εὐαγγελίῳ σου· Ὅστις θέλει ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν διάκονος· σὺ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, καὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον, ὃν κατηξίωσας τὴν τοῦ Διακόνου ὑπεισελθεῖν λειτουργίαν πλήρωσον πάσης πίστεως, καὶ ἀγάπης, καὶ δυνάμεως, καὶ ὀγιασμοῦ,

τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου καὶ ζωποιοῦ σου Πνεύματος· οὐ γὰρ ἐν τῇ ἐπιθέσει τῶν ἐμῶν χειρῶν, ἀλλ' ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῶν πλουσίων σου οἰκτιρμῶν δίδοται χάρις τοῖς ἀξίοις σου· ἵνα καὶ οὗτος, πάσης ἀμαρτίας ἐκτὸς γενόμενος, ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεώς σου ἀμέμπτως σοι παραστῆ, καὶ τὸν μισθὸν τὸν ἀδιάφυστον τῆς σῆς ἐπαγγελίας κομίσῃται.

Ἐκφώνως·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, περιτίθῃσι τὸ Ὠράριον τῷ χειροτονηθέντι, κατὰ τὸν ἀρισερὸν ὦμον, λέγων· Ἄξιος· καὶ ψάλλεται συνήθως τρίτον τὸ, Ἄξιος, παρὰ τῶν τοῦ Βήματος, καὶ τρίτον παρὰ τῶν Ψαλτῶν. Εἶτα ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς ἅγιον Ρίπίδιον, λέγων ὁμοίως· Ἄξιος· καὶ ἀσπάζονται αὐτὸν πάντες οἱ Διάκονοι.

Ὁ δὲ, τὸ Ρίπίδιον λαβὼν, ἵσταται ἐκ πλαγίου τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους, καὶ ριπίζει ἐπ' αὐτῷ τῶν Ἁγίων. Καὶ ὁ ἕτερος Διάκονος ἵσταται ἔξω τοῦ Βήματος ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, καὶ λέγει·

Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. (καὶ τὰ λοιπὰ.)

Εἰς δὲ τὸν τῆς Μεταλήψεως καιρὸν, πρῶτος τῶν ἄλλων Διακόνων ὁ χειροτονηθεὶς μετέχει τῶν θείων Μυστηρίων, καὶ λέγει τὰ Διακονικὰ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, ἦγουν, τὸ, Ὁρθοὶ μεταλαβόντες.

Ταῦτα δὲ γίνονται, ὅταν γίνῃται Λειτουργία τελεία. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν ταῖς Προηγιασμέναις γίνεται, ἰστέον, ὅτι μετὰ τὸ ἀποτεθῆναι τὰ Προηγιασμένα ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, πρὶν εἰπεῖν τὸν Διάκονον· Πληρώσωμεν τὴν δέξιν, προσάγεται ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, καὶ γίνεται ἡ τάξις τῆς Χειροτονίας, ὡς ἔφημεν.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ  
ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ.

Μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸν Χερουβικὸν ὕμνον, ἵσταται ἐν τῇ Σολέᾳ ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι Πρεσβύτερος· καὶ ἐξερχόμενοι δύο Διάκονοι, λαμβάνουσιν αὐτὸν ἐξ ἑκατέρου μέρους, καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἄχρι τῶν ἁγίων Θυρῶν. Ἐκεῖ δὲ ἀπολύουσιν αὐτὸν οἱ Διάκονοι, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν δύο Πρεσβύτεροι, ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος, καὶ κυκλοῦσι τρίς τὴν ἁγίαν Τραπέζαν, ψάλλοντες καὶ τὸ, Ἅγιοι Μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες.

Ἰστέον δὲ ὅτι, ὅταν ψάλλωσι τὸ, Ἅγιοι Μάρτυρες, κἀθηται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς θρονίον, καὶ ἐκεῖ, ὅπου κυκλοῦσι γύροθεν, ὅταν ἔρχονται ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, ποιῶσι μετάνοιαν· καὶ ὁ χειροτονούμενος ἀσπάζεται τὸ γόνυ τοῦ Ἀρχιερέως ἐπάνω τοῦ Ὀμοφορίου.

Εἶτα, ἀνισταμένου τοῦ Ἀρχιερέως, προσέρχεται αὐτῷ ὁ χειροτονούμενος, καὶ σφραγίζεται τρίτον τὴν κεφαλὴν παρ' αὐτοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα, ἐρείσας τὸ μέτωπον τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, κλίνει καὶ ἄμφω τὰ γόνατα· καὶ ἐκφωνοῦντος τοῦ Διακόνου, Πρόσχωμεν, εὐθὺς ἐκφωνεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, ἔχων καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπικειμένην αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ·

**Ἡ** θεία χάρις, ἢ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῆσα, προχειρίζεται (τὸν δεῖνα) τὸν εὐλαβέστατον Διάκονον εἰς Πρεσβύτερον. Εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ λέγουσι τὸ, Κύριε ἐλέησον, γ'. οἱ ἐντὸς τοῦ Βήματος, ὁμοίως καὶ οἱ Ψάλται. Πάλιν οὖν σφραγίσας αὐτὸν τρίς, καὶ τὴν χεῖρα ἔχων ἐπικειμένην, τοῦ Διακόνου εἰπόντος, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην μυσικῶς·

**Ὁ** Θεός, ὁ ἀναρχος καὶ ἀτελεύτητος, ὁ πάσης κτίσεως πρεσβύτατος ὑπάρχων, ὁ τῇ προσηγορίᾳ τοῦ Πρεσβυτέρου τιμήσας τοὺς ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ ἀξιοθέντας ἱεουργεῖν τὸν

λόγον τῆς σῆς ἀληθείας· αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, καὶ τοῦτον, ὃν εὐδόκησας προχειρισθῆναι παρ' ἐμοῦ, ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ καὶ ἀκλινεῖ τῇ πίστει, εὐδόκησον ὑποδέξασθαι τὴν μεγάλην ταύτην χάριν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν σου, ἐν πᾶσιν εὐαρεστοῦντά σοι, καὶ ἀξίως πολιτευόμενον τῆς δωρηθείσης αὐτῷ, ὑπὸ τῆς σῆς προγνωστικῆς δυνάμεως, μεγάλης ταύτης Ἱερατικῆς τιμῆς. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν ταύτην, λέγει ὁ Πρωτοπαπᾶς λεπτῇ φωνῇ, ἔσον ἀκούειν τοὺς συμπαρόντας καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ Διακονικὰ ταῦτα·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Υ'πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Υ'πὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), Ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆ δουλοῦ τῆ Θεοῦ (τῆ δνῆνος), τοῦ νυνὶ προχειριζομένη Πρεσβυτέρου, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ τὴν Ἱερωσύνην χαρίσεται, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς Πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως.

Υ'πὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, ἔχων ἔτι τὴν χεῖρα ἐπικειμένην, εὐχεται οὕτω καὶ αὐθις, μυστικῶς.

**Ο** Θεὸς, ὁ μέγας ἐν δυνάμει, καὶ ἀνεξιχνίαστος ἐν συνέσει, ὁ θαυμαστός ἐν βουλαῖς, ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· αὐτός, Κύριε, καὶ τοῦτον, ὃν εὐδόκησας τὸν τοῦ Πρεσβυτέρου ὑπεισελθεῖν βαθμόν, πλήρωσον τῆς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος δωρεαῖς· ἵνα γένηται ἀξίος παρεστάναι ἀμέμπτως τῷ Θυσιαστηρίῳ σου, κηρύσσειν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας

σου, ἱεουργεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας σου, προσφέρειν σοι δῶρα καὶ θυσίας πνευματικὰς, ἀνακαινίζειν τὸν λαόν σου, διὰ τῆς τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίας· ὅπως καὶ αὐτὸς, ὑπαντήσας ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπιδημίᾳ τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, δέξεται τὸν μισθὸν τῆς ἀγαθῆς οἰκονομίας τοῦ οἰκείου Τάγματος, ἐν τῷ πλήθει τῆς ἀγαθότητός σου.

Ἐκφωνῶς·

Ὅτι νυλόγηται, καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, ἀνίστησιν αὐτὸν, καὶ φέρει τὸ ὀπισθεν τοῦ Ὠραρίου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦ δεξιοῦ μέρους, λέγων· Ἄξιός· Ἐἶτα ἐνδύων αὐτὸν τὸ Φελόνιον, ἐκφωνεῖ καὶ αὐθις τὸ, Ἄξιός· καὶ ψάλλουσιν αὐτὸ οἱ τε τοῦ Βήματος καὶ οἱ Ψάλται.

Καὶ οὕτως ἀσπάζεται τὸν Ἀρχιερέα, καὶ τοὺς Πρεσβυτέρους· καὶ ἀπερχόμενος, ἵσταται μετὰ τῶν Πρεσβυτέρων, ἀναγινώσκων τὸ Κοντάκιον. Καὶ ὁ Διάκονος ἵσταται εἰς τὸν συνήθη τόπον, λέγων τὸ, Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. Ὅτε δὲ τελειωθῶσι τὰ Ἅγια, καὶ μέλλει εἰπεῖν, Ὡσε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσι, προσέρχεται ὁ χειροτονηθεὶς, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγων οὕτω· Λάβε τὴν παρακαταθήκην ταύτην, καὶ φύλαξον αὐτὴν ἕως τῆς Παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε παρ' αὐτοῦ μέλλεις ἀπαιτεῖσθαι αὐτήν.

Ὁ δὲ λαβὼν, ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ μεθίσταται, ἐν ᾧ πρότερον ἵστατο τόπῳ, τὰς μὲν χεῖρας θείας ἐπάνω τῆς ἀγίας Τραπεζῆς, καθ' ἑαυτὸν δὲ λέγων τὸ. Κύριε ἐλέησον, καὶ τὸ Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Ὅτε δὲ μέλλει εἰπεῖν, Τὰ Ἅγια τοῖς Ἁγίοις, τότε ὁ χειροτονηθεὶς, ἀποδίδωσι τὸν ἅγιον Ἄρτον, καὶ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως μεταλαμβάνει πρῶτος τῶν ἄλλων, καὶ λέγει καὶ τὴν Ὁπισθάμβωνον Εὐχὴν.



ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ.

Μετά τὴν τοῦ Τρισαγίου συμπλήρωσιν, ἀνεισιν ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὴν κρηπίδα τὴν πρὸ τῆς ἀγίας Τραπεζῆς, καὶ προσάγεται τούτῳ παρὰ τῶν συμπαρόντων τριῶν Ἀρχιερέων ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων, ἐκ τοῦ δεξιῦ μέρους ὁ δὲ Καρτοφύλαξ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ, δίδωσιν αὐτῷ χάρτην, ἐν ᾧ γέγραπται, εἰ μὲν Πατριάρχης ἐστὶν ὁ χειροτονῶν, ταῦτα·

Ψῆφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν, καὶ Θεοφιλεστάτων Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων.

Εἶδὲ Μητροπολίτης ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, ταῦτα·

Ψῆφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν, καὶ Θεοφιλεστάτων Ἀρχιεπισκόπων τε, καὶ Ἐπισκόπων, ἡ Δεῖα χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται ( τὸν δεῖνα ) τὸν εὐλαβέστχτον ὑποψήφιον, Μητροπολίτην τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως ( δεῖνος ). Εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ σὶ τοῦ Βήματος καὶ οἱ ἐκτός, τῷ Κύριε ἐλέησον, γ'.

Ἐπιδιδόμενον τοίνυν τοῦ τοιοῦτου χάρτου τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ τοῦ Καρτοφύλακος, ἢ τοῦ Ἀρχιδιακόνου, λέγοντος τὸ Πρόσχωμεν, ὁ Ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει τὰ γεγραμμένα, εἰς ἐπήκοον τῶν περιεστώτων· καὶ πάντων φωνούντων τὸ, Κύριε ἐλέησον, ὡς προδεδηλωται, ἀναπτύσσει τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ἐπιτίθῃσι τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ τραχήλῳ τοῦ χειροτονουμένου, σνεφαπτομένων καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων. Εἶτα, ποιῶν Σταυροὺς τρεῖς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχων ἐπικειμένην αὐτῷ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, εὐχεται οὕτω μυστικῶς·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ νομοθετήσας ἡμῖν, διὰ τοῦ πανευφήμου σου Ἀποστόλου Παύλου, βαθμῶν καὶ ταγμάτων τάξιν, εἰς τὸ ἐξυπηρετεῖσθαι καὶ λειτουργεῖν τοῖς σεπτοῖς καὶ ἀχράντοις σου Μυστηρίοις ἐν τῷ ἀγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον Προφήτας, τρίτον Διδασκάλους· αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, καὶ τοῦτον τὸν

ψηφισθέντα καὶ ἀξιωθέντα ὑπεισελθεῖν τὸν Εὐαγγελικὸν ζυγὸν καὶ τὴν Ἀρχιερατικὴν ἀξίαν, διὰ τῆς χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, καὶ τῶν συμπαρόντων Λειτουργῶν καὶ Συνεπισκόπων, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ χάριτι τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος ἐνίσχυσον, ὡς ἐνίσχυσας τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους, καὶ Προφήτας· ὡς ἔχρισας τοὺς Βασιλεῖς· ὡς ἡγίασας τοὺς Ἀρχιερεῖς· καὶ ἀνεπίληπτον αὐτοῦ τὴν Ἀρχιερωσύνην ἀπόδειξον, καὶ, πάσῃ σεμνότητι κατακοσμῶν, ἅγιον ἀναδείξον, εἰς τὸ ἄξιον γενέσθαι τοῦ αἰτεῖν αὐτὸν τὰ πρὸς σωτηρίαν τοῦ Λαοῦ, καὶ ἐπακούειν σε αὐτοῦ. Ὅτι ἡγίασταί σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία κ. τ. λ.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, λέγει τῶν συγχειροτονοῦντων Ἀρχιερέων εἰς, λεπτῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συνόντας Ἀρχιερεῖς καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ Διακονικὰ ταῦτα·

Εἴν εἰρήνη τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας.

Υἵπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Υἵπέρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος) Ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε), τοῦ νυνὶ προχειριζομένου Ἐπισκόπου, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόφρων Θεὸς ἡμῶν ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῶ τὴν Ἀρχιερωσύνην χαρίσῃται, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ πάντων τῶν χρηζόντων τῆς παρά τοῦ Θεοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Καὶ τούτων λεγομένων, ὁ Ἀρχιερεὺς, ἔχων ὡσαύτως

τῇ τοῦ χειροτονοῦμένου κορυφῇ τὴν χεῖρα

ἐπικειμένην, εὐχεται οὕτω μυστικῶς·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἀνθρώπου φύσιν τὴν τῆς Θεότητος ὑπενεγκεῖν οὐσίαν, τῇ σῆ σί-

κονομία ὁμοιοπαθεῖς ἡμῖν διδασκάλους καταστήσας, τὸν σὸν ἐπέχοντας θρόνον, εἰς τὸ ἀναφέρειν σοι θυσίαν καὶ προσφορὰν ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· σὺ, Χριστέ, καὶ τοῦτον τὸν ἀναδειχθέντα οἰκονόμον τῆς Ἀρχιερατικῆς χάριτος, ποιήσον γενέσθαι μιμητὴν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Ποιμένος, τιθέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων σου, ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, φωστῆρα ἐν κόσμῳ· ἵνα, καταρτίσας τὰς ψυχὰς τὰς ἐμπιστευθεῖσας αὐτῷ ἐπὶ τῆς παρούσης ζωῆς, παρασῆ τῷ Βήματί σου ἀκαταισχύντως, καὶ τὸν μέγαν μισθὸν λήψηται, ὃν ἠτοίμασας τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου σου.

Ἐιφώνως·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, αἶρει τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τίθησιν εἰς τὴν ἀγίαν Τράπεζαν. Καὶ οὕτως ἐπιτίθησι τῷ χειροτονηθέντι τὸ Ὠμοφόριον, λέγων· Ἄξιος. Ὁμοίως καὶ ὁ Κλῆρος τὸ αὐτό.

Ἐἶτα τὸν χειροτονηθέντα ἀσπάζεται ὁ χειροτονήσας, καὶ οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι. Καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας τελουμένης, ἀνέρχονται εἰς τὸ Σύνθηρον· καὶ καθεζόμενος πρῶτος ὁ χειροτονηθεὶς, εἰρηνεύει εἰς τὸν Ἀπόστολον· καὶ πρῶτος τῶν ἄλλων, τοῦ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ μεταλαμβάνει. Αὐτὸς δὲ καὶ τῷ χειροτονήσαντι καὶ τοῖς λοιποῖς μεταδίδωσι.

#### ΤΡΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ.

Μετά τινος πλατυτέρας ἐκθέσεως τῶν γινομένων.

Ἄρχονται τῆς θείας Λειτουργίας· καὶ ὅταν ἐξέλθωσιν οἱ Ἱερεῖς εἰς τὴν πρώτην Εἴσοδον τῆς θείας Ἱερουργίας, συνέρχεται μετ' αὐτῶν καὶ ὁ Ὑποψήφιος· καὶ πληρουμένης τῆς Εἴσοδου, λέγει ὁ Διάκονος· Σοφία, ὀρθοί. Καὶ εἰσέρχεται μετὰ

τοῦ Εὐαγγελίου μόνος εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον· οἱ δὲ Ἱερεῖς καὶ Κληρικοί ἴστανται κύκλῳ τοῦ Ὑποψηφίου, πρὸς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ. Τρεῖς δὲ Ἀρχιερεῖς, ἢ καὶ πλείονες τούτων, ἐνδεδυμένοι πάσας τὰς Ἀρχιερατικὰς στολὰς, καθέζονται ἐν ταῖς θρόνοις αὐτῶν, πρὸ τῶν ἁγίων Θυρῶν τοῦ ἁγίου Θυσιαστήριου. Ὁ δὲ πρῶτος Ἀρχιερεὺς, ὁ μέλλων ποιῆσαι τὴν χειροτονίαν, καθέζεται μέσον τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων· καὶ ὁ Διάκονος τοῦ Εὐαγγελίου λέγει μεγαλοφώνως· Πρόσχωμεν.

Εἰς δὲ τῶν Κληρικῶν, ὁ λογιώτατος, εὐθὺς ποιεῖται τὴν πρώτην προσαγωγὴν τοῦ Ὑποψηφίου, κηρύσσων καὶ λέγων ταῦτα·

**Προσφέρεται ὁ Θεοφιλέστατος Ὑποψήφιος ἐστερωμένος (ὁ δεῖνα), τοῦ χειροτονηθῆναι Ἐπίσκοπον τῆς Θεοσώστου Πόλεως (τῆς δεῖνος).**

Καὶ προσφέρεται ὑπὸ τῶν Κληρικῶν ὁ Ὑποψήφιος ἄχρι τῆς οὐρᾶς τοῦ Ἄετοῦ, κρατῶν ἐπὶ χεῖρας αὐτοῦ ἐγγράφως τοὺς θεῖους Λιβελλοὺς τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ μέλλων χειροτονῆσαι αὐτὸν Ἀρχιερεὺς·

**Τί προσῆλθες ἐνθάδε παρῆμῶν αἰτῶν;**

Καὶ ἀποκρίνεται ὁ Ὑποψήφιος, λέγων·

**Τὴν χειροτονίαν τῆς Ἀρχιερατικῆς χάριτος, συμψηφισαμένων με τῶν Κληρικῶν τῆς ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς (τῆς δεῖνος).**

Καὶ λέγει πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς· **Καὶ τί πιστεύεις;** Καὶ ὁ Ὑποψήφιος ἀποκρίνεται, λέγων μεγαλοφώνως τὸ ἅγιον Σύμβολον, οὕτω·

**Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα· καὶ τὸ ἐξῆς.**

Καὶ εὐθὺς λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς, εὐλογῶν αὐτὸν σταυροειδῶς·

**Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ σοῦ.**

Εἶτα προσφέρεται ὑπὸ τῶν Κληρικῶν αὐτοῦ ὁ Ὑποψήφιος, ἄχρι μέσου τοῦ Ἄετοῦ, κηρύσσοντος τὴν προσαγωγὴν αὐτοῦ τοῦ ἐντιμοτέρου τῶν Κληρικῶν, ὡς δεδηλωται. Καὶ ἴσαμένου τοῦ Ὑποψηφίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἄετοῦ, προφωνεῖ αὐτόν, καὶ λέγει ὁ ἕτερος Ἀρχιερεὺς·

**Δήλωσον ἡμῖν πλατύτερον πῶς ὁμολογεῖς καὶ περὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν τριῶν Ὑποστάσεων τῆς ἀκαταλήπτου Θεότητος. Σάμου**

Καὶ ὁ Ὑποψήφιος, διαπρυσία καὶ μεγάλη φωνῇ, εἰς ἐπήκοον πάντων, τὸν δεύτερον Λίβελλον οὕτως ἀναγινώσκει·

**Π**ιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, ἐν τρισὶ Προσώποις μεριζόμενον, Πατέρα, φησὶ, καὶ Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα· μεριζόμενον, λέγω, κατὰ τὸν τῆς ιδιότητος λόγον, ἀμέριστον δέ, κατὰ τὴν οὐσίαν, καὶ ὅλη Τριάς ἢ αὐτή, καὶ ὅλη Μονάς ἢ αὐτή. Μονάς, κατὰ τὴν οὐσίαν, καὶ φύσιν, καὶ μορφήν· Τριάς, κατὰ τὴν ιδιότητα, καὶ ὀνομασίαν· ὀνομάζεται γὰρ, ὁ μὲν, Πατήρ, ὁ δέ, Υἱός, τὸ δέ, Ἅγιον Πνεῦμα. Ὁ Πατήρ ἀγέννητος καὶ ἀναρχος· οὐ γὰρ ἐστὶν αὐτοῦ τι πρεσβύτερον· ἦν γὰρ ἐκεῖνος, καὶ πάντως ἦν Θεός· ἀναρχος δέ, ὅτι μὴ ἔκ τινος ἔχει τὸ εἶναι, ἢ ἐξ ἑαυτοῦ. Πιστεύω δέ, ὅτι ὁ Πατήρ αἰτία ἐστὶν Υἱῶ, καὶ Πνεύματος· τοῦ μὲν Υἱοῦ, γεννητῶς, τοῦ δέ Ἁγίου Πνεύματος, ἐκπορευτῶς· μηδεμιᾶς διαστάσεως, μηδὲ ἀλλοτριώσεως ἐν τούτοις θεωρουμένης, ἢ μόνον τῆς διαφορᾶς τῶν ὑποστατικῶν ιδιωμάτων· ὅτι ὁ μὲν Πατήρ γεννᾷ τὸν Υἱόν, καὶ προβάλλει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ὁ δέ Υἱὸς γεννᾶται ἐκ μόνου τοῦ Πατρός· καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρός. Καὶ οὕτω μίαν ἀρχὴν πρεσβεύω, καὶ ἐν αἰτίον ἐπιγινώσκω, τὸν Πατέρα, Υἱοῦ καὶ Πνεύματος· λέγω δὲ τὸν Υἱόν, ἀρχὴν ὑπέρχρονον καὶ ἀόριστον· οὐχ ὡς ἀρχὴν τῶν κτισμάτων, οἷον εἰ πρωτόκτιστον ὄντα, τὰ πρεσβεῖα τούτων ἐπιφερόμενον· ἀπαγε! τοῦτο τῆς Ἀρειανῶν δυσσεβείας ἐστὶ παραλήρημα· ἐκεῖνος γὰρ ὁ δυσώνυμος ἐβλασφήμη κτίσμα τὸν Υἱόν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ἐγὼ δὲ λέγω ἀρχὴν τὸν Υἱόν ἐκ τοῦ ἀναρχοῦ ὄντα, ἵνα μὴ παραδεχθῶσι δύο ἀρχαί· μετὰ τῆς ἀρχῆς δὲ ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ἐπειδὴ καὶ ἅμα καὶ ὁμοῦ τὸ εἶναι ἔχουσιν ἐκ Πατρός ὃ, τε Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ὁ μὲν γεννητῶς, τὸ δὲ ἐκπορευτῶς, ὡς εἴρηται. Καὶ οὐθ' ὁ Πατήρ διήρηται τοῦ Υἱοῦ, οὐθ' ὁ Υἱὸς τοῦ Πνεύματος, οὔτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Πατρός καὶ Υἱοῦ· ἀλλ' ὅλος ἐστὶν ὁ Πατήρ ἐν τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ ὅλος ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ ὅλον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ· ἡνῶνται γὰρ διηρημένως, καὶ διήρηται ἡνῶμένως. Ὁμολογῶ δέ, ὅτι ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, συν-

αΐδιος τῷ Πατρὶ, ὁ ὑπέρχρονος, ὁ ἀπερίληπτος, ὁ ἀπεριόρι-  
 στος, κάτεισι μέχρι τῆς ἡμῶν φύσεως, καὶ ἄνθρωπον τετα-  
 πεινωμένον, καὶ ὄλον τὸν περιπεπτωκότα λαμβάνει ἐκ τῶν  
 ἀγνῶν καὶ παρθενικῶν αἱμάτων τῆς μόνης παναμώμου καὶ  
 καθαρᾶς Παρθένου, ἵνα ὄλω τῷ κόσμῳ τὴν σωτηρίαν καὶ χά-  
 ριν, ἕνεκα τῆς ἰδίας εὐσπλαγγίας, χαρίσεται· καὶ γέγονεν ἡ  
 καθ' ὑπόστασιν τῶν φύσεων ἔνωσις, οὐ ταῖς κατὰ μικρὸν  
 προσθήκαις τελειουμένου τοῦ βρέφους, οὐδὲ κατὰ φερμὸν, ἢ  
 σύγχυσιν, ἢ ἀνάκρασιν, ἐνωθειῶν τῶν συνεληλυθυῶν φύσεων·  
 οὐδὲ ὑποστάντος τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιγενέσθαι τὸν Λόγον, καὶ  
 σχετικὴν γενέσθαι τὴν ἔνωσιν, κατὰ τὸν Θεοστρυγῆ καὶ Ἰου-  
 δαιόφρονα Νεστόριον· οὐδὲ ἄνου καὶ ἄψυχον, κατὰ τὸν ἄ-  
 νουν ὄντως Ἀπολλινάριον· ἐκεῖνος γὰρ ἐλήρει ἀρκεῖν τὴν Θεό-  
 τητα, ἀντὶ τοῦ νοός· ἐγὼ δὲ Θεὸν τέλειον αὐτὸν ὁμολογῶ, καὶ  
 τέλειον Ἄνθρωπον τὸν αὐτόν· ὅς ἅμα σὰρξ, καὶ ἅμα Θεοῦ  
 Λόγος· σὰρξ ἔμψυχος λογικῆ τε καὶ νοερᾶ ψυχῆ, σώζοντά τε  
 πάντα τὰ τῆς αὐτοῦ Θεότητος φυσικὰ αὐχήματα καὶ μετὰ  
 τὴν ἔνωσιν, καὶ μὴ τραπέντα τὰ τῆς Θεότητος αὐτοῦ, ἢ τῆς  
 ἀνθρωπότητος, διὰ τὴν πρὸς τὸν Λόγον ἀκραφνεστάτην συν-  
 ἀφειαν, φέροντα τὸν αὐτόν μίαν ὑπόστασιν σύνθετον, δύο  
 τὰς φύσεις καὶ ἐνεργείας, σώζουσαν τὰ ἐξ ὧν, καὶ ἐν οἷς ἦν  
 ὁ αὐτὸς εἰς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἔχοντά τε δύο θε-  
 λήσεις φυσικὰς, οὐ γνωμικὰς. Ἰστέον δὲ, ὡς ἔπαθε μὲν, ὡς  
 Θεός, λέγω σαρκί· Θεότητα παθητὴν, ἢ παθοῦσα σαρκί, οὐ-  
 δαμῶς. Ἐτι ὁμολογῶ αὐτὸν ἀναλαβεῖν πάντα τὰ ἡμέτερα  
 ἀδιάβλητα πάθη, τὰ συνόντα τῇ φύσει ἡμῶν δίχα τῆς ἀμαρ-  
 τίας, οἷον τὴν πείναν, τὴν δίψαν, τὸν κόπον, τὰ δάκρυα, καὶ  
 τὰ τοιαῦτα, ἐνεργοῦντα δὲ ἐν αὐτῷ, οὐκ ἠναγκασμένως, ὡς-  
 περ καὶ ἐν ἡμῖν, ἀλλὰ τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως ἀκολου-  
 θούσης τῇ θεῖα αὐτοῦ θελήσει· θελῶν γὰρ ἐπεινάσει, θελῶν  
 ἐδίψησε, θελῶν ἐκοπίασε, θελῶν ἀπέθανε. Θνήσκει τοίνυν  
 τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀπεκδεχόμενος θάνατον, ἀπαθοῦς μενούσης  
 τῆς αὐτοῦ Θεότητος· αὐτὸς γὰρ οὐχ ὑπέκειτο θανάτῳ, ὁ τὴν  
 ἀμαρτίαν αἴρων τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα πάντας ἡμᾶς ἐξάξη τῆς  
 παμφάγου χειρὸς τοῦ θανάτου, καὶ τῷ οἰκείῳ αὐτοῦ ἄμμετι

προσάξη τῷ οἰκείῳ Πατρὶ, καὶ σῶματι προσβαλὼν ὁ θάνατος ἀνθρωπίνῳ, δυνάμει Θεότητος καταρράσσεται, καὶ ἀνάγονται ἐκεῖθεν αἱ ἀπ' αἰῶνος τῶν Δικαίων πεπεδημένα ψυχαί. Μετὰ δὲ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐν τῇ γῇ μετὰ τῶν Μαθητῶν ἐπιφαινώμενος, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθησεν ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς· δεξιᾷ δὲ τοῦ Πατρὸς λέγω, οὐ τοπικὴν, ἢ περιγραπτὴν· ἀλλὰ λέγω δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ εἶναι τὴν ἀναρχον καὶ προαιώνιον δόξαν, ἣν ἔχων ὁ Υἱὸς πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως, καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν ταύτην ἔσχηκε· συμπροσκυνεῖται γὰρ ἡ ἀγία αὐτοῦ Σὰρξ τῇ αὐτοῦ Θεότητι τιμῆ προσκυνήσει, οὐ προσθήκην δεξαμένης τῆς ἀγίας Τριάδος· μὴ γένοιτο! Τριάς γὰρ ἔμεινεν ἡ Τριάς, καὶ μετὰ τὴν ἔνωσιν τοῦ Μονογενοῦς, ἀχωρίστου μεινάσης τῆς ἀγίας αὐτῆ Σαρκός, καὶ ἔτι μετ' αὐτοῦ μενούσης καὶ εἰς τὸν αἰῶνα· μετ' αὐτῆς γὰρ ἐλεύσεται κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, δικαίους τε καὶ ἀμαρτωλοὺς· καὶ τοῖς μὲν δικαίοις ἀποδώσων τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, καὶ τὴν Βασιλείαν τῶν ἔρανον, ἀνθ' ὧν ἐνταῦθα ἐκοπίασαν τοῖς δὲ ἀμαρτωλοῖς, αἰώνιον ἀνταμειψόμενος βίασανον, καὶ τὸ τῆς γεέννης ἀτελεύτητον πῦρ· οὗ γένοιτο πάντας ἡμᾶς τὴν πείραν ἐκφυγεῖν, καὶ τῶν ἐπηγγελμένων καὶ ἀκηράτων ἐπιτυχεῖν ἀγαθῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς, ἐπευλογῶν τὸν Χειροτονούμενον σταυροειδῶς·

Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ σοῦ, φωτίζουσα, στηριζουσα, καὶ συνετίζουσα σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

Ἐἴτα προσφέρεται ὁ Ὑποψήφιος ὑπὸ τῶν Κληρικῶν αὐτοῦ ἄχρι καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἄετοῦ, κηρύσσοντος τὴν προσαγωγὴν ἐνός τῶν Κληρικῶν, ὡς προδεδήλωται· καὶ τοῦ Ὑποψήφιου στάντος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἄετοῦ, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς ὁ τρίτος·

Δήλωσον ἡμῖν ἔτι πλατύτερον πῶς ὁμολογεῖς καὶ τὰ περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ ἐνυποστάτου Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ πόσας φύσεις δογματίζεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνός Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

Καὶ ὁ Ὑποψήφιος εὐθὺς μεγαλοφώνως ἀναγινώσκει  
τὴν τρίτην ὁμολογίαν οὕτω, ζώσῃ φωνῇ·

**Π**ιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐ-  
ρανοῦ, καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων, καὶ ἀορατῶν· ἀναρ-  
χον μὲν, καὶ ἀγέννητον, καὶ ἀναίτιον· ἀρχὴν δὲ φυσικὴν, καὶ  
αἰτίαν Υἱοῦ, καὶ Πνεύματος. Πιστεύω καὶ εἰς τὸν μονογε-  
νῆ αὐτοῦ Υἱόν, ἀρρέυστως καὶ ἀχρόνως ἐξ αὐτοῦ γεννηθέν-  
τα, ὁμοούσιον αὐτῷ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Πιστεύω καὶ εἰς  
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον,  
καὶ συνδοξαζόμενον, ὡς συναΐδιον, καὶ σύνδρονον, καὶ ὁμοού-  
σιον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ τῆς κτίσεως δημιουργόν. Πιστεύω τὸν  
ἓνα τῆς αὐτῆς ὑπερσῆς καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος, τὸν μονογενῆ  
Λόγον, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους,  
καὶ διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν σαρκωθῆναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου,  
καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου ἐνανθρωπήσαι, τουτέστι τέλειον ἀν-  
θρώπον γενέσθαι, μένοντα Θεόν, καὶ μηδὲν μεταβαλόντα τῆς  
Θείας οὐσίας, διὰ τὴν πρὸς τὴν σάρκα κοινωνίαν, ἢ ἀλλοιώ-  
σαντα· ἀλλ' ἄνευ τροπῆς προσειληφότα τὸν ἄνθρωπον, ἐν αὐ-  
τῷ τὸ πάθος καὶ τὸν θάνατον ὑπομεῖναι, παντὸς πάθους, κατὰ  
τὴν Θεῖαν φύσιν, ἐλεύθερον· καὶ ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐκ  
τῶν νεκρῶν· καὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνεληλυθότα, ἐκ δεξιῶν  
καθίσαι τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς. Πιστεύω καὶ ταῖς περὶ Θεοῦ  
καὶ τῶν Θεῶν παραδόσεις τε καὶ ἐξηγήσεις τῆς μιᾶς Καθο-  
λικῆς, καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁμολογῶ ἐν Βάπτισμα  
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν· καὶ ζωὴν  
τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἐτι δὲ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου  
μίαν ὑπόστασιν ὁμολογῶ· καὶ ἓνα πιστεύω τὸν αὐτὸν, καὶ  
κηρύττω Χριστὸν, ἐν δυσὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν ταῖς θελή-  
σεσι, καὶ φύσεσι, τὰ ἐν οἷς, καὶ ἐξ ὧν πέφυκε σώζοντα· ἀ-  
κολούθως δὲ καὶ δύο θελήματα πρεσβεύω, τῆς ἐκάστης φύ-  
σεως τὸ ἴδιον θελημα καὶ τὴν ἰδίαν σωζούσης ἐνέργειαν.  
Προσκυνητὴς εἰμι σχετικῶς, ἀλλ' οὐ λατρευτικῶς, τῶν Θεῶν  
τῶν σεπτῶν Εἰκόνων, αὐτοῦ τε τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς πανάγνου  
Θεομήτορος, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ πρωτότυπα  
τὴν πρὸς ταύτας διαβιβάζω τιμὴν· τῆς δ' ἄλλως, ἢ οὕτω, ἁρρ. Σάμου



νοῦντας, ὡς ἀλλοτριόφρονας ἀποβάλλομαι. Ἄναθεματίζω Ἄρειον, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ σύμφρονας, καὶ κοινωνοὺς τῆς αὐτοῦ μακροδόξιας· Μακεδόσιον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν, καλῶς ὀνομασθέντας Πνευματομάχους· ὡσαύτως Νεστόριον, καὶ τοὺς λοιποὺς Αἵρεσιάρχας, καὶ τοὺς τούτων ὁμόφρονας ἀποβάλλομαι, καὶ ἀναθεματίζω, καὶ τρανῶς ἀνακηρύττω μεγίστη φωνῇ· Πᾶσι τοῖς Αἵρετικοῖς ἀνάθεμα· ὅλοις τοῖς Αἵρετικοῖς ἀνάθεμα. Τὴν δὲ Δέσποιναν ἡμῶν, τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, κυρίως καὶ ἀληθῶς ὁμολογῶ καὶ κηρύττω, ὡς τεκοῦσαν σαρκὶ τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν· ἥτις γενεὴ μοι βοηθός, σκέπη, καὶ ἀντίληψις πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Ἀμήν. Καὶ ταύτης πληρωθείσης, εὐλογεῖ αὐτὸν ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγων·  
**Ἡ** χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τῆς ἐμῆς μετριότητος, προβάλλεται σε τὸν Θεοφιλέστατον Ἱερέα Ὑποψήφιον (τὸν δεῖνα), Ἐπίσκοπον τῆς Θεοσώστου Πόλεως (τῆσδε).

Καὶ εὐθὺς ἀνίσταται ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς μετ' αὐτοῦ. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν φορεῖ τῷ Ὑποψηφίῳ τὸ Ὑπογονάτιον, καὶ πολυχρονεῖται παρὰ πάντων ὁ Ἐπίσκοπος ὁ χειροτονοῦμενος.

Εἶτα δίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Ἀρχιερατικὴν Ῥάβδον, λέγων οὕτω πρὸς αὐτόν·

Λάβε τὴν Ῥάβδον, ἵνα ποιμαίνῃς τὸ ἐμπιστευθὲν σοι Ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ· καὶ τοῖς μὲν εὐπειθέσιν, ἔστω αὐτοῖς ὑπὸ σοῦ βακτηρία καὶ ὑποστηριγμός· τοῖς δὲ ἀπειθέσι καὶ εὐτραπέλοις, χρῶ αὐτῇ, Ῥάβδῳ ἐπιστυπτικῇ, Ῥάβδῳ παιδεύσεως.

Εἶτα παραλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων ὁ χειροτονοῦμενος, καὶ εἰσάγεται μετ' αὐτῶν εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον, ἐμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς· καὶ εὐθὺς κλίνει τὸ ἑαυτοῦ γόνυ κατενώπιον τῶν Ἀρχιερέων.

Εἰς δὲ τῶν Ἀρχιερέων, ἡγουν ὁ πρῶτος, λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ τοῦτο ἀνεῶξας, τίθησιν αὐτὸ ἐξάπινα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἐπὶ προσώπου, κρατοῦντες αὐτὸ οἱ ἕτεροι Ἀρχιερεῖς ἔνθεν καὶ κείθεν. Εἶτα λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς ἐπήκουσιν πάντων·

Ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν Θεοφιλεστάτων Ἱερέων, καὶ Κληρικῶν τῆς Πόλεως ( τῆσδε ).

Ἡ θεία χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται τὸν Θεοφιλέστατον Γερέα καὶ Ὑποψήφιον ( τὸν δεῖνα ), Ἐπίσκοπον καὶ Πρόεδρον τῆς Θεοσώστου Πόλεως ( τῆς δεῖνος ). Εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ λέγουσιν οἱ Ἱερεῖς τὸ, Κύριε ἐλέησον, τρίς.

Τῶν δὲ Ἀρχιερέων κρατούντων τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ χειροτονῶν Ἀρχιερεὺς ποιεῖ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ χειροτονουμένου Σταυροὺς τρεῖς, ἐπευλογῶν αὐτόν· Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, εὐχεται ἕτω μυσικῶς·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ νομοθετήσας ἡμῖν· καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς γέγραπται ἐν τῇ Χειροτονίᾳ τοῦ αὐτοῦ, σελ. 160.

Αὗται αἱ προτυπωθεῖσαι τοῦ Ἐπισκόπου τάξεις οὐχ οὕτω γίνονται νῦν, ἀλλ' ὡς ἡ ἐφεξῆς ἐρμηνεία τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Νύσσης, κυρίου Μητροφάνους, ἡ ἐν πάσαις ταῖς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαις τελουμένη.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ.

Κατὰ τὴν Ἑρμηνείαν τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Νύσσης κυρίου Μητροφάνους.

Οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Διάκονοι παρὰ τοῦ πρώτου τῶν Ἀρχιερέων εὐλογίαν λαβόντες, εἰσέρχονται ἐν τῷ Βήματι, καὶ ἐνδύονται τὰς ἱερατικὰς αὐτῶν στολὰς. Ἐνὸς δὲ τῶν Ἱερέων Προσκομιδὴν ποιουμένου, ἐξέρχονται οἱ Διάκονοι μετὰ τοῦ τρικηρίου, ποιῶντες μετάνοιαν τῷ Ἀρχιερεῖ. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, κατερχόμενος τῆ θρόνου, ἴσεται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Πυλῶν, λαμβάνων καιρὸν, ὡς σύνηθες. Ἐρχομένου δὲ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, καὶ ἐν τῷ ἐτοίμασθέντι τόπῳ καθεζομένου, ἔρχονται οἱ δύο συλλειτουργοὶ Ἀρχιερεῖς ποιῶντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ σχῆμα μετα-

νοίας· και οὕτως εἰσέρχονται ἐν τῷ Βήματι, και ἐνδύονται τὰ Ἀρχιερατικά αὐτῶν ἄμφια. Ἐρχεται δὲ και ὁ Ὑποψήφιος, λαμβάνων παρα τοῦ Ἀρχιερέως εὐλογίαν· και εἰσερχόμενος ἐν τῷ Βήματι, ἐνδύεται και αὐτὸς Ἐπιτραχήλιον και Φελόνιον. Τότε ὁ Ἀρχιερεὺς ἀνισάμενος, ἐνδύεται ἅπασαν τὴν Ἀρχιερατικὴν στολήν. Εἴθ' οὕτω προσκαλοῦνται οἱ Διάκονοι τοὺς Ἀρχιερεῖς και Ἱερεῖς, ἐξελθεῖν τοῦ Βήματος. Οὗτοι δὲ ἐξερχόμενοι, ἴστανται κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν ἔνθεν και ἔνθεν, πλησίον τοῦ Ἀρχιερέως. Τοῦ δὲ Ὑποψηφίου ἐν τῷ Βήματι ὄντος, και τοῦ Λετοῦ προετοιμασθέντος, και ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Πυλῶν τεθέντος, εἰσέρχονται δύο Διάκονοι διὰ τῆς μέσης Πύλης, και ἐξάγοντες τὸν Ὑποψήφιον, τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον ἐν ταῖς χερσὶ κρατοῦντα, αὐτὸν μὲν ἰστώσιν ἐπάνω τοῦ Λετοῦ· τῶν δὲ Διακόνων τὸ, **Πρόσχωμεν**, ἐκφωνούντων, ὁ Ὑποψήφιος ἀνοίγων τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον, λέγει μεγάλη τῇ φωνῇ·

Ὁ (δεῖνα), ἐλέω Θεῶ, Ὑποψήφιος τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως (τῆς δεῖνος) οἰκεία χειρὶ προέταξα.

**Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν**· και τὰ λοιπὰ μέχρι τέλους. Και καθεξῆς ἀναγινώσκει και τὰς ἐν τῷ Εὐχολογίῳ ἑτέρας, και ὁ Ὑποψήφιος, ἀνοίγων τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον, λέγει μεγάλη τῇ φωνῇ· Ὁ (δεῖνα), ἐλέω Θεῶ, Ὑποψήφιος τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως (τῆς δεῖνος), οἰκεία χειρὶ ὑπέταξα.

Και λαμβάνουσι τὸ Εὐαγγέλιον παρ' αὐτοῦ, και τιθέασιν αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς. Οἱ δὲ Διάκονοι προσφέρουσιν αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, λέγοντες τὸ, **Κέλευσον, Κελεύσατε**, κατὰ τὴν τάξιν. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογῶν αὐτὸν, λέγει·

Ἡ χάρις τοῦ παναγίου και ζωοποιῦ Πνεύματος, διὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, προχειρίζεται σε Μητροπολίτην τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως (τῆς δεῖνος).

Οἱ δὲ Ψάλλται λέγουσιν· **Εἰς πολλὰ ἔτη.**

Και ἀσπάζεται, αὐτὸς μὲν τὴν χεῖρα αὐτῶ· ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς τοῦτον, ἐν τῷ μετώπῳ και τοῖς ὤμοις· ὡσαύτως και οἱ δύο Συλλειτουργοί. Εἶτα πάλιν στρέφεται, και ἴσταται ἐν τῷ Λετῷ· δύο δὲ τῶν πρώτων Ἱερέων λαμβάνουσιν αὐτὸν, και προσ-

φέρουσι τῷ Ἀρχιερεῖ, λέγοντες τὸ, **Κελεύσατε, ὡς καὶ οἱ Διάκονοι.** Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, πάλιν εὐλογῶν αὐτὸν, λέγει·

**Ἡ χάρις τοῦ παναγίου καὶ ζωοπαιοῦ Πνεύματος ἔσω μετὰ σοῦ, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.**

**Οἱ Ψάλται· Εἰς πολλὰ ἔτη.**

Καὶ πάλιν ἀσπάζονται αὐτὸν καὶ οἱ τρεῖς Ἀρχιερεῖς, ὡς καὶ πρότερον. Εἶτα εἰσέρχεται ἐν τῷ Βήματι, καὶ ἐνδύεται ἅπασαν τὴν ἱερατικὴν στολήν. Ἄρχονται δὲ τῆς ἱερατικῆς Λειτουργίας· καὶ αὐτὸς οὐκ ἐξέρχεται ἐν τῇ Εἰσόδῳ. Δίδονται δὲ κηρία πᾶσι τοῖς ἐν τῷ Ναῷ, ἱερωμένοις τε καὶ λαϊκοῖς. Μετὰ δὲ τὸ Τρισάγιον καὶ τὰς Φήμας, λαμβάνουσιν αὐτὸν δύο Ἱερεῖς παρ' ἐκάτερα, καὶ ἀγαγόντες αὐτὸν διὰ τοῦ βορείου κλίτους, ἴστανται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, καὶ κελεύουσιν αὐτὸν, λέγοντες τὸ, **Κέλευσον, Κελεύσατε, Κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε.**

Φθασάντων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν ὠραίαν Πύλην, λαμβάνουσιν αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν οἱ συλλειτουργῶντες τῷ πρώτῳ Ἀρχιερεῖ Ἐπίσκοποι, καὶ περιάγουσιν αὐτὸν, κυκλῶντες τὴν ἁγίαν Τραπεζαν τρεῖς, καὶ ψάλλοντες τὰ συνήθη Τροπάρια, τὸ, **Ἅγιοι Μάρτυρες· τὸ, Δόξα σοι Χριστέ ὁ Θεός·** καὶ τὸ, **Ἡσαΐα χόρευε.**

Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ πρῶτος Ἀρχιερεὺς ἄνεισιν εἰς τὴν κρηπίδα τὴν πρό τῆς ἁγίας Τραπεζῆς· καὶ προσάγεται τούτῳ παρὰ τῶν προειρημένων Ἀρχιερέων ὁ χειροτονεῖσθαι μέλλων ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους, καὶ κλίνει ἀμφοτέρα τὰ γόνατα, καὶ τίθησι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς συνηρμοσμένας ἐπ' ἀλλήλας, ἐφ' αἷς καὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ ἐπερείδει μετ' εὐλαθείας. Τοῦ δὲ Ἀρχιερέως ἐπιθέντος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ χειροτονεῖσθαι μέλλοντος τό, τε Ὠμοφόριον καὶ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἔρχεται ὁ Χαρτοφυλάξ ἐκ τοῦ ὀριστεροῦ μέρους, καὶ δίδωσιν αὐτῷ χάρτην, ἐν ᾗ γέγραπται, εἰ μὲν Πατριάρχης ἐστὶν ὁ χειροτονῶν, ταῦτα·

**Ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν, καὶ Ἀρχιεπισκόπων, καὶ Ἐπισκόπων.**

**Εἰ δὲ Μητροπολίτης, ταῦτα·**

**Ψήφω καὶ δοκιμασίᾳ τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, καὶ τῶν Ὀσιωτάτων Πρεσβυτέρων.**

Ἡ Δεία χάρις, ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῶσα, προχειρίζεται (τὸν δεῖνα), τὸν Θεοφιλέστατον Πρεσβύτερον, Ἐπίσκοπον τῆς Θεοσώτου Πόλεως (τῆς δε). Εὐξώμεθα οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος.

Καὶ ψάλλουσιν οἱ τοῦ Βήματος, καὶ οἱ ἐκτός, τὸ,  
Κύριε ἐλέησον γ'.

Ἐπιδιδομένου τοίνυν τοῦ τοιοῦτε χάρτου τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ τοῦ Χαρτοφύλακος, ἢ τοῦ Ἀρχιδιακόνου, λέγοντος, τὸ, Πρόσχωμεν, ὁ Ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει τὰ γεγραμμένα εἰς ἐπήκουσιν τῶν περιστώτων καὶ πάντων φωνούντων τὸ, Κύριε ἐλέησον, ὡς προδεδήλωται, ἀναπτύσσει τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ἐπιτίθησι τῇ κεφαλῇ, καὶ τῷ τραχήλῳ τοῦ χειροτονουμένου, συναφαπτομένων καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων. Εἶτα ποιῶν Σταυροὺς τρεῖς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχων ἐπικειμένην αὐτῷ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, εὐχεται μυστικῶς

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ νομοθετήσας ἡμῖν, διὰ τοῦ πανευφήμου σου Ἀποστόλου Παύλου, βαθμῶν καὶ ταγμαμάτων τάξιν, εἰς τὸ ἐξυπηρετεῖσθαι, καὶ λειτουργεῖν τοῖς σεπτοῖς καὶ ἀχράντοις σου Μυστηρίοις ἐν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον Προφήτας, τρίτον Διδασκάλους· αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, καὶ τοῦτον τὸν ψηφισθέντα, καὶ ἀξιωθέντα ὑπεισελθεῖν τὸν Εὐαγγελικὸν ζυγόν, καὶ τὴν Ἀρχιερατικὴν ἀξίαν, διὰ τῆς χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ τῶν συμπαρόντων Λειτουργῶν καὶ Συνεπισκόπων, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ χάριτι τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνίσχυσον, ὡς ἐνίσχυσας τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους, καὶ Προφήτας· ὡς ἔχρισας τοὺς Βασιλεῖς· ὡς ἡγίασας τοὺς Ἀρχιερεῖς· καὶ ἀνεπίληπτον αὐτοῦ τὴν Ἀρχιερωσύνην ἀπόδειξον, καὶ πάσῃ σεμνότητι κατακοσμῶν, ἅγιον ἀνάδειξον, εἰς τὸ ἄξιον γενέσθαι τοῦ αἰτεῖν αὐτὸν τὰ πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπακούειν σε αὐτοῦ. Ὅτι ἡγίασται σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασται σου ἡ Βασιλεία, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἄμην, λέγει εἰς τῶν συγχειροτονούντων Ἀρχιερέων λεπτῇ φωνῇ, ὅσον ἀκούειν τοὺς συνόντας Ἀρχιερεῖς καὶ ἀποκρίνεσθαι, τὰ Διακονικὰ ταῦτα·

Εἴν εἰρήνη τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Υἵπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Υἵπέρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), Ἰερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης, ὑγείας καὶ σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε), τοῦ νυνὶ προχειριζομένου Ἐπισκόπου, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν ἀσπίλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ τὴν Ἀρχιερωσύνην χαρίσεται, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τῆς Πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὑπέρ πάντων τῶν χρηζόντων τῆς παρα τοῦ Θεοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἵπέρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Καὶ τούτων λεγομένων, ὁ Ἀρχιερεὺς ἔχων ὡσαύτως τῇ τοῦ χειροτονουμένου κόρυφῇ τὴν χεῖρα ἐπικειμένην, εὐχεται μυστικῶς, οὕτω·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἀνθρώπου φύσιν τὴν τῆς Θεότητος ὑπενεγκεῖν οὐσίαν, τῇ σῇ οἰκονομίᾳ ὁμοιοπαθεῖς ἡμῖν διδασκαλοὺς καταστήσας, τὸν σὸν ἐπέχοντα θρόνον, εἰς τὸ ἀναφέρειν σοὶ θυσίαν καὶ προσφορὰν ὑπέρ παντός τοῦ λαοῦ σου· σὺ, Χριστέ, καὶ τοῦτον τὸν ἀναδειχθέντα οἰκονόμον τῆς Ἀρχιερατικῆς χάριτος, ποιήσον γενέσθαι μιμητὴν σὲ τῷ ἀληθινῷ Ποιμένῳ, τιθέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπέρ τῶν προβάτων σου· ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων, διδασκαλὸν νηπίων, φωστῆρα ἐν κόσμῳ· ἵνα, καταρτίσας τὰς ψυχὰς τὰς ἐμπιστευθείσας αὐτῷ ἐπὶ τῆς παρουσίας ζωῆς, παραστῇ τῷ Βήματί σου αἰκα-

ταισχύντως, καὶ τὸν μέγαν μισθὸν λήψηται, ὃν ἠτοίμασας τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου σου. Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν; σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, αἶρει τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τίθησιν εἰς τὴν ἀγίαν Ἐράπεζαν καὶ οὕτως ἐπιτίθησι τῷ χειροτονηθέντι τὸ Ὠμοφόριον, λέγων· Ἄξιος ὁμοίως καὶ ὁ Κλῆρος λέγει τὸ αὐτό.

Εἶτα τὸν Χειροτονηθέντα ἀσπάζεται ὁ Χειροτονήσας, καὶ οἱ λοιποὶ Ἐπίσκοποι καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας τελουμένης, ἀνέρχονται εἰς τὸ Σύνθρονον. Καὶ καθεζόμενος πρῶτος ὁ Χειροτονηθεὶς, εἰρηνεύει εἰς τὸν Ἀπόστολον· καὶ πρῶτος τῶν ἄλλων τοῦ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ μεταλαμβάνει· αὐτὸς δὲ καὶ τῷ Χειροτονήσαντι, καὶ τοῖς λοιποῖς μεταδίδωσι.

#### ΤΑΞΙΣ ΕΠΙ ΠΡΟΧΕΙΡΙΣΕΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.

Παραγίνεται ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ Μονῇ· καὶ, εἴπερ βούληται λειτουργῆσαι, ἀλλάσσει πᾶσαν τὴν Ἀρχιερατικὴν στολὴν, καὶ γίνεται Εὐλογητός· Τρισάγιον· Τροπάριον τοῦ κατὰ τὴν Μονὴν Ἁγίου· Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Εἶτα προσφέρεται ὁ Ὑποψήφιος ὑπὸ τῶν τῆς Μονῆς Ἱερομονάχων, ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, οὕτω·

Προσφέρεται ὁ αἰδεσιμώτατος Ἱερομόναχος ( ὁ δεῖνα ) καὶ Ὑποψήφιος ἐστερωμένος, τοῦ λαβεῖν τὰς ἀγίας εὐχὰς, καὶ ἐνθρονισθῆναι εἰς Ἠγούμενον, καὶ Ποιμένα τῆς σεβασμίας Μονῆς ( τῆς δεῖνος ).

Καὶ μετὰ τὴν δευτέραν προσαγωγὴν βοᾷ ὁ Ἀρχιερεὺς·  
 Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ σοῦ, φωτίζουσα, ση-  
 ρίζουσα, καὶ συνετιζουσα σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.  
 Εἶτα λέγει εἰς τῶν Ἱερέων μεγαλοφωνίᾳ· Πρόσχωμεν

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, ἐπιχειμένην ἔχων τὴν δεξιὰν χεῖρα τῇ κορυφῇ τοῦ προσενεχθέντος, ἐπεύχεται οὕτως·

**Ο** Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ διαπαντός τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας πρόνοιαν ποιούμενος, ὁ καὶ τὴν λογικὴν ταύτην ποιήμνην ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγαγὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου· αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, τῇ ἀμέτρῳ σου φιλανθρωπίᾳ ταύτην μὲν σκέπασον ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου, καὶ ἀβλαβῆ περιφρούρησον ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου. Τὸν δὲ δούλόν σου τοῦτον (δεῖνο) Ἱερομονάχον, ὃν νῦθόκησας Ἡγούμενον καταστήναι ἐπ' αὐτῆς, ἀμεμπτον διατήρησον, τὰς σὰς ἐντολὰς ἀδιαλείπτως φυλάττοντα, καὶ ἀνυστάκτως τῇ ἐμπιστευθείσῃ αὐτῷ ποιήμνῃ ἐπαγρυπνοῦντα, πρὸς τὸ μὴ ἀπολέσθαι ἐξ αὐτῆς πρόβατον μηδὲ ἐν, τῇ τοῦ νοητοῦ λύκου φθαρὲν ἐπηρεῖα. Ναί, Κύριε, ἀνάδειξον τὸν δούλόν σου τοῦτον τῆς σῆς ἀγαθότητος ἄξιον, καὶ πάσαις αὐτὸν κατακόσμησον ταῖς ἀρεταῖς, ἵνα, διὰ τῶν ἰδίων ἔργων τύπος ἀγαθὸς τοῖς ὑπ' αὐτὸν γενόμενος, πρὸς ζῆλον αὐτοῦς τῆς ἑαυτοῦ ἀμέμπτη πολιτείας διεγείρη, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀκατακρίτως παραστῆ τῷ φοβερῷ σου Βήματι.

Ἐκφωνῶς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, κ.τ.λ.

Καὶ εὐθὺς εἰς τῶν Ἱερέων λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Υ' πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υ' πὲρ τοῦ Ἐπισκόπου (τοῦ δεῖνος), καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ νυνὶ προχειριζομένου (τοῦ δεῖνος) εἰς Ἡγούμενον καὶ ποιμένα τῆς σεβασμίας Μονῆς (τῆς δεῖνος), τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεός ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ὁμοιοῖα, καὶ καταστάσει διαφυλάξῃ τὴν αὐτοῦ ἀδελφότητα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν πάντων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.



Υ'πέρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὲ πάσης.

Α'ντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνησις ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἀγιάζων τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, κ.τ.λ.

Εἶτα λέγει· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς μυστικῶς.

**Κ**λῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ ἀνάδειξον τὸν δοῦλόν σου τοῦτον, τὸν Καθηγούμενον ταύτης τῆς σεβασμίας Μονῆς, πιστὸν καὶ φρόνιμον οἰκονόμον τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτῷ ὑπὸ τῆς σῆς χάριτος λογικῆς ποιίμνης, ποιοῦντα ἐν πᾶσι τὸ θελημα σου, καὶ ἄξιον τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας γενόμενον.

Ἐκφώνως· Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπία.

Καὶ ἐνθρονίζει αὐτὸν μέσον τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ δίφρου· καὶ ἐπαίρων τὸ παλλίον αὐτοῦ, τίθησιν αὐτῷ ἄλλο καινόν, καὶ λέγει·

Ἐνθρονίζεται ὁ δῆλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) ὁ Ἱερομόναχος, εἰς Ἡγούμενον καὶ Ποιμένα τῆς σεβασμίας Μονῆς (τῆς δεῖνος). Καὶ ὑφουῖσιν αὐτὸν ὅλοι οἱ Μοναχοὶ ἐκ γ'. λέγοντες· Ἄξιος, ἄξιος, ἄξιος.

Καὶ ἀσπάζεται ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν Ἡγούμενον, καὶ ὅλοι οἱ Μοναχοί. Εἶτα παραδίδει ὁ Ἀρχιερεὺς αὐτῷ τὴν βακτηρίαν, λέγων·

Δάβε ταύτην τὴν βακτηρίαν, ἐπ' ἧς στηριζόμενος, τὸ ποιμνίόν σου κυβερνήσεις, ὅτι καὶ λόγον μέλλεις ἀποδοῦναι ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ ἡμετέρῳ Θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Καὶ πολυχρονίζεται ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ὁ Ἡγούμενος· εἶτα ἄρχεται ἡ Λειτουργία.

## ΤΑΕΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ,

ΕΙΤ' ΟΤΗ

Προχειρίσει Ἐκκλησιάρχου, ἢ Οἰκονόμου  
Μονῆς, ἢ Κελλαρίτου.

Μετὰ τὸν Εὐλογητὸν, Τρισαγίον Τροπάριον τῷ Ἁγίῳ τῷ ἐν τῷ  
Ναῶ καὶ Θεοτοκίον· ὁ Διάκονος, λέγει· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐχεται αὕτω·

**Σ** ἐ ἱκετεύομεν, πολυεὐσπλαγγνε· Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸν  
ἀλάθητον, καὶ ἀνεξερεύνητον, καὶ ἀνερμήνευτον· Ἐπίδε  
ἐπὶ τὸν δούλόν σου (τόνδε), τὸν προχειριζόμενον ἀφ' ἡμῶν τῶν  
εὐτελῶν καὶ ἀναξίων δούλων σου εἰς διακονίαν τοῦ Ἐκκλη-  
σιάρχου τάγματος, καὶ μετὰ φόβῳ Θεοῦ, ἐν πάσῃ ἰσχύϊ, ἀγογ-  
γύσῳ, ἐν ὑπομονῇ, ἐν ὑπακοῇ, καταξίωσον αὐτὸν διακονεῖν·  
σύ γὰρ μείζονας ἀπέφηνας τοὺς διακονοῦντας, ἢ διακονουμέ-  
νους. Ναὶ, Δέσποτα Κύριε, δός αὐτῷ καλῶς τὸ ἐπίταγμα ὑ-  
πουργῆσαι, ἵνα τοῦ μισθοῦ τῶν φρονίμων καὶ πιστῶν οἰκονό-  
μων τύχη, καθὼς διὰ τοῦ Εὐαγγελίου λέγεις· Ὅτι ἡγίασται  
καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου,  
τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν,  
καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐχεται·

**Ο** Θεός, ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ αἰώνιος, ὁ πρὸ αἰώνων  
ὑπάρχων, ὁ διὰ τῆς ἀρρήτου καθόδου τοῦ μονογενοῦς  
σου Υἱοῦ, καὶ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος  
ὑποδείξας ἡμῖν τὰς εἰς σωτηρίαν ὁδοὺς· αὐτὸς καὶ νῦν, δεό-  
μεθά σου, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν δούλόν σου  
(τόνδε), τὸν προσελθόντα εἰς ἔργον διακονίας, εἰς τιμὴν καὶ  
δόξαν τοῦ ἁγίου σου Ὄνοματος· Ενίσχυσον αὐτὸν, Δέσποτα,  
ἐνδυνάμωσον ἀνελλιπῆ· ἵνα ἐν ὑπομονῇ καὶ καρτερίᾳ πολλῇ  
τοῦ φόβου σου ἐξυπηρετησάμενος τῇ Ἐκκλησίᾳ σου, καὶ οἱ

κονομῶν πᾶσι τοῖς τὸ ἅγιόν σου Ὄνομα φοβουμένοις, τύχη τῆς μερίδος τῆς παρά σου βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, καὶ μὴ ἐκπέση τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, ἀλλ' εὖρη χάριν καὶ ἔλεος ἐνώπιόν σου διαπαντός, διὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ Χριστοῦ σου. Σὸν γὰρ ἔσι τὸ ἔλεειν, καὶ σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ, Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΝ  
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΝ.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πιστὸς ἐν ἐπαγγελίᾳ, καὶ ἀμεταμέλητος τοῖς χαρίσμασιν· ὁ καλέσας τὸ πλάσμα σου κλήσει ἀγία, καὶ συναγαγὼν τοὺς δούλους σου εἰς τὴν ἐπιθράνιον ταύτην πολιτείαν· αὐτὸς, συνεργὸς αὐτῶν γενόμενος, ἐνδυνάμωσον τὸν δοῦλόν σου τῆτον, εἰς τὸ διακονεῖν τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, αὐξῶν αὐτόν, ἐκ δικαίων πόνων δωσόμενον ἐκάστω καρπὸν, πρὸς εὐαρέστησιν τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἡμῶν δὲ τὰς ψυχὰς ρύθμισον πρὸς πᾶσαν εὐταξίαν, καὶ κατὰσασιν εἰρηνικὴν, εἰς τὸ ἀνασχέσθαι ἀλλήλων ἐν ταπεινώσει ἀληθινή καὶ ἀνυποκρίτῳ, χαρισάμενος πᾶσιν ἡμῖν τὴν ἐπουράνιον σὴ βασιλείαν. Ἐλέει καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενῆ σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ  
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ, ΚΑΙ ΨΑΛΤΟΥ:

Προσαγόμενος τῷ Ἀρχιερεῖ ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν κοσμικὸς ἔστι, μετὰ ἱματίου, ἀσκεπῆς· εἰ δὲ Μοναχὸς, μετὰ μανδύου· καὶ σφραγίζεται τρίτον τὴν κεφαλὴν παρά τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ κείρεται παρ' αὐτοῦ σταυροειδῶς, λέγοντος·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἐπιφωνούντων καθ' ἐκάστην ἐπίκλησιν τῶν συμπαιρώντων τὸ Ἀμήν.

Εἶτα τέλεον ὑπό τινος εἰς Κληρικῶν κείρεται σχῆμα. Καὶ οὕτω πάλιν τῷ Ἀρχιερεῖ προσάγεται· καὶ αὐτὸς λαμβάνων Φελόνιον ἐνδύδισκει· καὶ τρίτον τὴν τοῦτου κεφαλὴν σφραγιζών, ἐπιτίθησιν αὐτῷ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, καὶ εὐχεται οὕτως·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ἔκλεξαι τὸν δοῦλόν σου τοῦτον, καὶ ἀγίασον αὐτόν· καὶ δός αὐτῷ, μετὰ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως, τῶν θείων σου λογίων τὴν μελέτην καὶ ἀνάγνωσιν ποιῆσθαι, διαφυλάττων αὐτόν ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ. Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' ἧς εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῶσι Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ ἕως αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, δίδεται τῷ Ἀναγνώστῃ Βιβλίον Ἀποστολικόν· καὶ ὀλίγον ἀναγινώσκων, λαμβάνει παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως εἰρήνην.

Εἶδὲ Ψάλλτης ἐστὶ, λέγει ἀπὸ τοῦ Ψάλλτηρίου Προκείμενον.

Εἶδὲ εἰσι καὶ πλείονες οἱ χειροτονούμενοι Ἀναγνώσται, χειροτονοῦνται ὁμοῦ, καὶ λέγεται ἡ Εὐχὴ πληθυντικῶς.

Ἰστέον δὲ ὅτι, ὅτε οὐκ ἔστι Λειτουργία, ποιῆ ὁ Ἀρχιερεὺς Εὐλογητόν, καὶ ψάλλεται τὸ, Βασιλεῦ οὐράνιε· Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σου ἐστὶ· καὶ τὸ Τροπαίριον τῆς ἡμέρας· εἶτα γίνεται ἡ Ἀκολουθία, ὡς προεγράφη.

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΥΠΟΔΙΑΚΟΝΟΥ.

Τοῦ Ἀρχιερέως καθεζομένου ἐπὶ τῆς ὥραιας Πύλης, πρὸ τοῦ ἄρξασθαι τῆς Λειτουργίας, προσάγεται τῷ Ἀρχιερεῖ ὁ μέλλων χειροτονῆσθαι Ὑποδιάκονος, εἰ μὲν κοσμικὸς ἐστὶ, μετὰ Φελονίου, εἶδὲ Μοναχός, μετὰ Μανδύου. Κελεύει δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς ἀποδύσασθαι τοῦτον τὸ Φελόνιον, ἢ τὸν Μανδύαν, καὶ ἐνδύσασθαι Στοιχάριον, καὶ ζώσασθαι· κομισθῆναι δὲ Χερνιβόξῃον, καὶ μανδύλιον. Εἶτα σφραγιζών τρις τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν, καὶ ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν δεξιάν χεῖρα, τοῦ Διακόνου λέγοντος, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διαιρῶν ἐκάσῳ, ὧν ἐξελέξω, τὰ χαρίσματα

ὁ τάγματα διάφορα τῇ Ἐκκλησίᾳ σου δωρησάμενος, καὶ βαθμοὺς λειτουργίας καταστησάμενος ἐν αὐτῇ, πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἁγίων σου καὶ ἀχράντων Μυστηρίων· ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ προγνώσει ὀρίσας καὶ τοῦτον τὸν δοῦλόν σου ἄξιον εἶναι τοῦ ὑπηρετεῖν τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ· αὐτός, Δέσποτα, ἀκατάγνωστον αὐτὸν ἐν πᾶσι διαφυλάξον· καὶ δὸς αὐτῷ ἀγαπᾶν εὐπρέπειαν Οἴκου σου, παρεστάναι ταῖς θύραις τοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγίου σου, ἀνάπτειν λύχνον σκηνώματος δόξηςσου, καὶ φύτευσον αὐτὸν ἐν τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ὡς ἐλαίαν κατάκαρπον, καρποφοροῦντα καρπὸν δικαιοσύνης· καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν σου ἐν καιρῷ τῆς Παρουσίας σου, τῆς τῶν εὐαρεστησάντων σοι ἀπολαῦσαι ἀμοιβῆς.

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, δεχόμενος ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ μάνδηλιον, ἐπιτίθῃσι τῷ ἀρισερῷ ὤμῳ τοῦ Χειροτονουμένου· ὁμοίως δίδωσιν αὐτῷ καὶ τὸ Χερνιθόζεστον. Ὁ δὲ λαβὼν, ἀσπάζεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ βάλλει ὕδωρ εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ γίπτεται ὁ Ἀρχιερεὺς· ὁ δὲ Χειροτονούμενος λέγει καὶ τὸ, Ὅσοι πιστοί, τρίς. Καὶ οὕτω λαμβάνων εὐλογίαν, ἀπερχόμενος ἴσεται ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν, καὶ λέγει τὸ Ἱερόσῳ Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· τὸ, Κύριε ἐλέησον· Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν· Ἄ ves, ἄφες, συγχώρησον· καὶ εἴτι ἄλλο δοῖται αὐτῷ εἰπεῖν μυστικῶς. Μετὰ δὲ τὴν μεγάλην Εἴσοδον, ὅταν θυμιᾷ ὁ Διάκονος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, πάλιν γίπτεται ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὸ λεκανίδιον, ὅπερ φέρει ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι. Εἰσοδεύει δὲ καὶ αὐτός εἰς τὴν μεγάλην Εἴσοδον, πάντων ἐξόπισθεν, κρατῶν καὶ τὸ Χερνιθόζεστον, καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ μετὰ τὴν Εἴσοδον, εἰσέρχονται ὅλοι εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον, πλην αὐτὸς μένει ἐξω, ἐστὼς εἰς τὸν συνῆθη τόπον.

Οὕτω γίνεται καὶ εἴπερ εἰσὶν οἱ χειροτονούμενοι πολλοί, τῆς Εὐχῆς ὑπαλλασσομένης πρὸς τοὺς πολλούς.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΑΡΧΑΡΙΟΝ ΡΑΣΟΦΟΡΟΥΝΤΑ.

Ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς Εὐλογητόν τὸ Τρισάγιον Παναγία Τριάς Πα-  
τερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἔστιν. Τροπάριον, Ἦχος πλ. β'. Ἐλέησον  
ἡμᾶς, Κύριε ἐλέησον· Δόξα, Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Καί νῦν, Τῆς  
εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην. Εἶτα τὴν παροῦσαν Εὐχὴν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κατὰ τὸ πολὺ  
ἐλεός σου ῥυσάμενος τὸν δοῦλόν σου (τόνδε) ἐκ τῆς μα-  
ταιίας τοῦ κόσμου ζωῆς, καὶ καλέσας αὐτὸν εἰς τὸ σεμνὸν  
τοῦτο ἐπάγγελμα· ἀξίωσον οὖν αὐτὸν ζῆσαι ἀξίως ἐν τῇ Ἀγ-  
γελικῇ ταύτῃ πολιτείᾳ· καὶ φύλαξον αὐτὸν ἐκ τῶν παγίδων  
τοῦ διαβόλου, καὶ καθαρὰν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα  
διατήρησον ἕως θανάτου, καὶ ναὸν ἁγίόν σου γενέσθαι κατα-  
ξίωσον· συνέτισον αὐτὸν μνημονεῦειν σου διαπαντός, καὶ τὴν  
τῶν σῶν προσταγμάτων ταπεινώσιν, καὶ ἀγάπην, καὶ πραό-  
τητα δώρησαι αὐτῷ· πρεσβείαις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης  
ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τε τῶν  
Ἁγίων. Ἀμήν. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**ἰς τὸν ζυγόν σου, Δέσποτα, τὸν σωτήριον, πρόσδεξαι τὸν  
δοῦλόν σου (τόν δεῖνα), καὶ καταξίωσον αὐτὸν ἐν τῇ  
ποιμνῇ συνταγῆναι τῶν ἐκλεκτῶν σου· ἐνδύσον αὐτὸν ἁγια-  
σμοῦ στολὴν· σωφροσύνη περιζώσον τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· πάσης  
αὐτὸν ἐγκρατείας ἀνάδειξον ἀγωνιστήν· ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ἡμῖν  
τὴν τῶν πατρικῶν σου χαρισμάτων τελείαν δωρεάν ἐναπο-  
μένειν ἀξίωσον· πρεσβείαις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν,  
Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων σου τῶν Ἁ-  
γίων. Ἀμήν.

Εἶτα κουρεῦει αὐτὸν σταυροειδῶς, λέγων·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-  
ματος· (λέγων ἐκ τρίτου τό, Ἀμήν).

Καὶ ἐνδύει αὐτὸν χιτῶνα, καὶ Καμαλαυχίον, μηδὲν ἐπιλεγών.

Καὶ Ἀπόλυσις.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ.

Η Τ Ο Ι

ΤΟΥ ΜΑΝΑΓΟΥ.

Μετὰ τὸ κρουσθῆναι τὸ μικρὸν, καὶ ἀρξασθαι τοὺς Ἀδελφούς τῶν Ὁρῶν, εἰσφέρει ὁ Ἐκκλησιαάρχης τὸν μέλλοντα ἀποικαρῆναι, καὶ ποιεῖ γονυκλισίας ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων Θυρῶν καὶ εἰς τοὺς Χοροὺς ἀνά μίαν, εἶτα τῷ Ἡγουμένῳ καὶ τότε ἐξελθὼν ἐν τῷ Νάρθηκι, ἀποτίθεται τὰ συνήθη ἱμάτια. Καὶ ἀρξαμένης τῆς θείας Λειτουργίας, ἵσταται ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν ἀζωστος, ἀνυπόδετος, καὶ ἀσκεπής.

Ἐναλλομένων δὲ τῶν Ἀντιφώνων, μετὰ τὴν Εἴσοδον, λέγεται τὸ Κοντάκιον τῆς ἡμέρας εἰς τὸ, Δόξα· εἰς δὲ τὸ, Καὶ νῦν, ψάλλεται τὸ παρὸν Τροπάκιον.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

**Α**'γκάλας πατρικᾶς, διανοῖξαι μοι σπεῦσον· ἀσώτως τὸν ἔμῳν, κατηνάλωσα βίον· εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον, ἀφορῶν τῶν οἰκτιρμῶν σου Σωτήρ, νῦν πτωχεύουσαν, μὴ ὑπερίδῃς καρδίαν· σοὶ γὰρ Κύριε, ἐν κατανύξει κραυγάζω· Ἥμαρτον Πάτερ, εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου.

Τοῦτου δὲ ψαλλομένου τρίς, εἰσαγεται παρὰ τοῦ Ἐκκλησιαάρχου ὁ Ἀδελφός, ποιῶν κατὰ τρεῖς τόπους γονυκλισίας ἀνά τρεῖς, μέχρι τῶν ἀγίων Θυρῶν.

Καὶ ἀναστάντα κατηχεῖ αὐτὸν ὁ Ἡγούμενος οὕτως·

**Α**'νοιξον τὰ τῆς καρδίας σου ὦτα, Ἀδελφέ, καὶ ἀκίσει τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου, λεγούσης· Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες, καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω ἡμᾶς· ἀρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρῶτός εἰμι, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. Νῦν οὖν τὴν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρὸ ἐκείνης τῶν

ἔρωτήσεων, μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς, ἀποδος τῷ Θεῷ. Ἀσφαλῶς οὖν γίνωσκε, ὅτι αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, μετὰ τῆς πανυμνήτου αὐτοῦ Μητρὸς, καὶ τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων αὐτοῦ, ἐνταῦθα πάρεστι, ἐνωτιζόμενος τὰ παρὰ σοῦ ἐκπορευόμενα λόγια· ἵνα, ὅταν ἔλθῃ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, ἀποδώσῃ σοι, οὐ καθ' ὃ μέλλεις συνταγῆναι καὶ καθομολογήσαι, ἀλλὰ καθ' ὃ ἂν φυλάξαις, ἃ προσομολογήσεις. Νῦν οὖν, εἰ ἐν ἀληθείᾳ προσέρχῃ τῷ Θεῷ, μετὰ προσοχῆς ἀποκρίνου ἡμῖν, πρὸς ἃ μέλλεις ἐπερωτᾶσθαι.

Ἐρώτησις. Τί προσῆλθες, Ἀδελφέ, προσπίπτων τῷ ἁγίῳ Θυσιαστηρίῳ, καὶ τῇ ἁγίᾳ Συνοδίᾳ ταύτῃ;

Ἀπόκρισις. Ποθῶν τὸν βίον τῆς ἀσκήσεως, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Ποθεῖς ἀξιοθῆναι τοῦ Ἀγγελικοῦ Σχήματος, καὶ καταταγῆναι ἐν τῷ χορῷ τῶν Μοναζόντων;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ὅντως καλὸν ἔργον καὶ μακάριον ἐξελέξω, ἀλλ' εἶναι καὶ τελειώσης· τὰ γὰρ καλὰ ἔργα κόπῳ κτῶνται, καὶ πόνῳ κατορθοῦνται.

Ἐρώτησις. Ἐκουσίᾳ σου τῇ γνώμῃ προσέρχῃ τῷ Κυρίῳ;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Μὴ ἔκ τινος ἀνάγκης, ἢ βίας;

Ἀπόκρισις. Οὐχί, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Παραμένεις τῷ Μοναστηρίῳ, καὶ τῇ ἀσκήσει, ἕως ἐσχάτης σου ἀναπνοῆς;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Φυλάττεις σεαυτὸν ἐν παρθενίᾳ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ εὐλαβείᾳ;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Σῶζεις μέχρι θανάτου τὴν ὑπακοὴν τῷ Προεσῶτι, καὶ πάσῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητι;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Ὑπομένεις πᾶσαν θλίψιν καὶ στενοχωρίαν τοῦ μονήρους βίου, διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.



Εἶτα λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν Κατήχησιν.

**Β**λέπε, Τέκνον, οἷας συνθήκας δίδως τῷ Δεσπότη Χριστῷ· Ἄγγελοι γὰρ πάρειςιν ἀοράτως, ἀπογραφόμενοι τὴν ὁμολογίαν σου ταύτην, ἣν καὶ μέλλεις ἀπαιτεῖσθαι ἐν τῇ δευτέρᾳ Παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὑφηγοῦμαι οὖν σοι τὴν τελειοτάτην ζωὴν, ἐν ἣ κατὰ μίμησιν ἢ τοῦ Κυρίου πολιτεία διαδείκνυται, διαμαρτυρούμενος ἅπερ χρὴ ἀσπάσασθαι σε, καὶ ὧν περ δέον ἐκφυγεῖν. Ἴδου γὰρ προέθου, Τέκνον, τὸ προσελθεῖν καὶ δουλεύειν τῷ Κυρίῳ. Εἰ οὖν βούλει Μοναχὸς γενέσθαι, πρὸ πάντων καθάρισον σεαυτὸν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελῶν ἀγίωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. Κτῆσαι ταπεινοφροσύνην, δι' ἧς κληρονόμος γενήσῃ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν· ἀπόθου τῆς βιωτικῆς συνηθείας τὸ θράσος· ὑπακοὴν ἔχε πρὸς πάντας· ἀγόγγυστος ἔσο ἐν ταῖς ἐπιτασσομέναις σοι διακονίαις· ἐν τῇ εὐχῇ καρτερικός· ἐν ταῖς ἀγρυπνίαις μὴ κατόκνει· ἐν τοῖς πειρασμοῖς μὴ ἀθύμει· ἐν τῇ νηστείᾳ μὴ ἐκλύου. Γίνωσκε δὲ, ὅτι διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας δεῖ ἐξιλεώσασθαι σε τὸν Θεόν. Ἐν ταῖς ἀσθενείαις μὴ ὀλιγῶρει· ἐπιτήρει δὲ τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς· οὐ γὰρ μέλλει παύσασθαι ὁ ἐχθρὸς, ὑποβάλλων σοι μνήμην τῆ προτέρου βίης, καὶ μῖσος πρὸς τὴν ἐνάρετον πολιτείαν. Χρὴ ἔν σε, ἀρξάμενον τῆς ὁδοῦ, τῆς ἀπαγούσης ἐπὶ τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, μὴ στραφῆναι εἰς τὰ ὀπίσω· οὐ γὰρ εὐθετος ἔση εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Μὴ οὖν προτιμήσῃς τι τοῦ Θεοῦ· μὴ ἀγαπήσῃς μήτε πατέρα, μήτε μητέρα, μήτε ἀδελφοὺς, μήτε τινὰ τῶν ἰδίων, μήτε σεαυτὸν ἀγαπήσῃς ὑπὲρ τὸν Θεόν· μὴ τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου, ἢ ἀνάπαυσιν οἰανδήποτε καὶ τιμὴν· μὴ πτωχείαν ἀποστραφῆς, μὴ κακουχίαν, μὴ ἐξουδένωσιν ἀνθρώπων, μήτε ἄλλο τι, ὃ νομίζεις εἶναι δυσχερὲς, καὶ κωλυθῆς τρέχειν ὀπίσω τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' αἰεὶ ἐνοπτριζόμενος τὰ ἐν ἐλπίσι τῶν κατὰ Θεὸν ζώντων ἀγαθῶν, καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶνος λογιζόμενος Μάρτυρας, καὶ Ὁσίου, οἱ πολλοῖς ἰδρῶσι, καὶ πόνοις, καὶ μυρίοις αἵμασι, καὶ θανάτοις ταῦτα ἐκτέησαντο, νῆφε ἐν πᾶσι· κακοπάθησον, ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ, ὅς, πλούσιος ὧν ἐν ἐλέει, δι' ἡμᾶς ἐπτώχευσε, γενόμενος καθ'

ἡμᾶς, ἵνα ἡμεῖς πλουτήσωμεν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Καὶ δεῖ ἔν  
καὶ ἡμᾶς μιμηταὶ γενέσθαι αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτὸν πάντα ὑπο-  
μεῖναι, προκόποντας ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ ἡμέρας καὶ νυ-  
κτός· αὐτὸς γὰρ ὁ Κύριος εἶπεν· Ἐἴ τις θέλει ὀπίσω με ἔλ-  
θεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν  
αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι· ὅπερ ἐστὶ, παρεσκευασμένον  
αἰεὶ εἶναι μέχρι θανάτου πρὸς πᾶσαν ἐκπλήρωσιν τῶν αὐτοῦ  
ἐντολῶν· καὶ γὰρ πεινᾶσαι ἔχεις, καὶ διψῆσαι, καὶ γυμνητεῦ-  
σαι, ὑβρισθῆναι τε, καὶ χλευασθῆναι, ὀνειδισθῆναι τε καὶ διωχ-  
θῆναι, καὶ πολλοῖς ἄλλοις περιαχθῆναι λυπηροῖς, οἷς ἢ κατὰ  
Θεὸν ζωὴ χαρακτηρίζεται (\*)· καὶ ὅταν ταῦτα πάντα πάθῃς,  
Χαῖρε, φησὶν, ὅτι ὁ μισθός σου πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἐν Χρι-  
στῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἐρώτησις. Ταῦτα πάντα οὕτω καθομολογεῖς, ἐπ' ἐλπίδι τῆς  
δυναμέως τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν ταύταις ταῖς ὑποσχέσεσι διακαρ-  
τερεῖν συντάσῃ μέχρι τέλους ζωῆς, χάριτι Χριστοῦ;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, τίμιε Πάτερ.

Καὶ εὐθύς ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς κατὰ ἀνατολαῖς·

**Ο** πανοικτίρμων οὖν Θεὸς καὶ πολυέλεος, ὁ τὰ ἄχραντα  
σπλαγγνα τῆς αὐτοῦ ἀνεξιχνιάσου ἀγαθότητος ὑπανοί-  
γων παντὶ τῷ προσερχομένῳ αὐτῷ, ποθῶ καὶ ἀγάπῃ θερμῇ·  
ὁ εἰπὼν, ὅτι ἐπιλήσεται γυνὴ τὰ ἔκγονα αὐτῆς, ἢ ἐγὼ  
ἐπιλήσομαί σε· ὁ καὶ τὸν σὸν πόθον εἰδὼς, καὶ τῇ προθέσει  
σου ἐπιβάλλων τὴν παρ' ἑαυτῆ δύναμιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν  
αὐτοῦ ἐντολῶν, ἐπιλάβοιτο, καὶ ἐπαγκαλίσαιτο, καὶ ὑπερα-  
σπίσαι σου, καὶ γένοιτό σοι τεῖχος ὄχυρόν ἀπὸ προσώπου ἐχ-  
θροῦ, πέτρα ὑπομονῆς, παρακλήσεως ἀφορμὴ, εὐτονίας χορη-  
γός, εὐψυχίας πορισμός, ἀνδρίας συναγωνιστὴς· συγκοιταζόμε-  
νος, συνανιστάμενος, γλυκαίνων καὶ εὐφραίνων σου τὴν καρ-  
δίαν τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου αὐτοῦ Πνεύματος, ἀξιῶν σε  
καὶ τῆς μερίδος τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων Πατέρων ἡμῶν, Ἀντων-  
νίου, Εὐθυμίου, Σάββα, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. (Ἐπὶ δὲ Γυναι-  
κῶν λέγεται· τῆς ἁγίας Πρωτομάρτυρος Θεόκλης, Εὐπραξίας,

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει, κεχαρακτήρισται.

Ὀλυμπιάδος, καὶ τῶν σὺν αὐταῖς)· μεθ' ὧν καὶ κληρονομή-  
σαις τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ  
ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, καὶ ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύνα-  
μις, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ  
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἔϊτα, κλίναντος αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, καὶ τοῦ Διακονοῦ εἰ-  
πόντος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν τίθησιν ὁ Ἱερεὺς ἐπάνω αὐτοῦ  
τὸ σχηματολόγιον, καὶ λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην εἰς ἐπήκοον  
πάντων·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀξίους εἶναι νομοθετήσας τοὺς τὰ  
βιωτικά πάντα καταλιπόντας, καὶ συγγένειαν, καὶ φί-  
λους, καὶ ἀκολουθήσαντάς σοι, προσδεξαι καὶ τὸν δοῦλόν σου  
(τόνδε), τὸν ἀποταξάμενον πᾶσι τούτοις, κατὰ τὰς Δείας  
σου ἐντολάς, καὶ ὁδήγησον αὐτὸν ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, προσ-  
πίπτοντά σοι ἀμετεωρίστως· τείχισον αὐτὸν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ  
Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς τὸ μὴ δύνασθαι ἐνεργεῖν κατ' αὐτοῦ  
πᾶσαν ἐναντίαν μηχανὴν, ὑπομονὴν αὐτῷ δωρούμενος, πρὸς  
τὸ εὐαρεστεῖν σοι διαπαντός· πρεσβείαις τῆς ὑπεραγίας Δε-  
σποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ'  
αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ὅτι εὐλόγηται, καὶ δεδόξασται  
τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ  
τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς  
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ ἐλπίς καὶ καταφυγὴ πάντων τῶν  
ἐλπίζόντων ἐπὶ σέ, ὁ διαφόρους ὁδοὺς σωτηρίας ἡμῖν  
ὑποδείξας, διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ σου, πρόσδε-  
ξαι τὸν δοῦλόν σου (τόνδε), τὸν ἀπολιπόντα τὰς κοσμικὰς  
ἐπιθυμίας, καὶ ἑαυτὸν προσενέγκαντα σοὶ τῷ Δεσπότη Δυ-  
σίαν ζῶσαν, εὐάρεστον. Περίελε ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν σαρκικὴν  
ἐπιθυμίαν, καὶ τὰς ἀλόγους προλήψεις· ἵνα, τῇ ἀφαιρέσει τῶν  
ἀναισθητῶν τριγῶν, συναποβάληται καὶ τὰς ἀλόγους ἐνθυμή-  
σεις τε, καὶ πράξεις, καὶ ἀξιωθῇ ἀναλαβεῖν τὸν ζυγόν σου τὸν

χρηστόν, καὶ τὸ ἑλαφρόν σου φορτίον, καὶ ἄραι τὸν σταυρόν, καὶ ἀκολουθήσαι σοι τῷ Δεσπότη. Διατήρησον αὐτόν εἰς τὸν σὸν ἀγιασμόν, καὶ δώρησαι αὐτῷ πρόθεσιν ἀγαθὴν ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἀγίων σου ἐντολῶν, συναριθμῶν αὐτόν ἐν καιρῷ εὐδέτῳ τῷ χορῷ τῶν ἐκλεκτῶν σου. Χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σθ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἐκτείνει τὴν χεῖρα εἰς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ὁ Ἱερεὺς, λέγων·

Ἰδού ὁ Χριστὸς ὁρατῶς ἐνταῦθα πάρεστι. Βλέπε, ὅτι οὐδεὶς σε ἀναγκάζει ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ σχῆμα. Βλέπε, ὅτι σὺ ἐκ προθέσεως θέλεις τὸν ἀρράβωνα τοῦ μεγάλου, καὶ ἀγγελικοῦ Σχήματος.

Ἀπόκρισις. Ναί, τίμιε Πάτερ, ἐκ προθέσεως.

Καὶ μετὰ τὸ συντάξασθαι, ἐπιθεὶς ὁ Ἱερεὺς τὸ ψαλίδιον ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, λέγει πρὸς αὐτόν·

Λάβε τὸ ψαλίδιον, καὶ ἐπίδος μοι αὐτό. Ὅπερ λαβὼν ὁ Ἱερεὺς, καὶ αὐθις ἐπιθεὶς τῷ Εὐαγγελίῳ, λέγει πάλιν πρὸς αὐτόν τὰ αὐτά. Τούτου δὲ τοῖς γενομένου, τελευταῖον ἐπιδόντος αὐτοῦ τὸ ψαλίδιον, λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἱερεὺς·

Ἰδού ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Χριστοῦ λαμβάνεις αὐτό· Βλέπε δὲ τίνι προσέρχη, τίνι συντάσση, καὶ τίνι ἀποτάσση.

Μετὰ ταῦτα, κρατῶν ὁ Ἱερεὺς τὸ ψαλίδιον, λέγει·

**Ε**ὐλογητός ὁ Θεός, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ὁ ὢν εὐλογητός εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Εἶτα κουρεύει αὐτόν ὁ Ἱερεὺς σταυροειδῶς, λέγων·

Ὁ Ἄδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) κείρεται τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἶπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ ψάλλεται παρὰ τῶν Ἀδελφῶν τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα ἐνδύει αὐτὸν τὸ ἱμάτιον, λέγων·

Ὁ Ἀδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) ἐνδύεται χιτῶνα ἀγαλλιάσεως, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰπῶμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα τὴν ζώνην, λέγων·

Ὁ Ἀδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) περιζώννυται τὴν ὀσφύν αὐτοῦ δύναμιν ἀληθείας, εἰς νέκρωσιν σώματος, καὶ ἀνακαινίσιν πνεύματος, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰπῶμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα τὸ καμαλαύχιον, λέγων·

Ὁ Ἀδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) καλύπτεται περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰπῶμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα τὸ παλλίον, λέγων·

Ὁ Ἀδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) λαμβάνει τὸ παλλίον, τὸν ἀρράβωνα τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ Σχήματος, εἰς στολὴν ἀφθαρσίας καὶ σεμνότητος, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰπῶμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα ὑποδύει τὰ σανδαλία, λέγων·

Ὁ Ἀδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) ὑποδεῖται τὰ σανδαλία εἰς ἐτοιμασίαν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰπῶμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα ἐνδύει τὸν μανδύαν, λέγων·

Ὁ Ἀδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) ἔλαβε τὸν ἀρράβωνα τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ Σχήματος, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰπῶμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰσάγαγε τὸν δούλόν σου (τὸν δεῖνα) εἰς τὴν πνευματικὴν σου αὐλήν, καὶ συγκαταρίθμησον

αὐτὸν τῷ λογικῷ σου ποιμνίῳ. Κάθαρον αὐτοῦ τὸ φρόνημα ἀπὸ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ τῆς κενῆς ἀπάτης τῆ βίβη τούτου· καὶ δὸς αὐτῷ ἀδιαλείπτως μνημονεῦειν τῶν ἀποκειμένων ἀγαθῶν τοῖς ἀγαπῶσί σε, καὶ σταυρώσασιν ἑαυτοὺς τῷ βίῳ, διὰ τὴν βασιλείαν σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ποιμὴν καὶ ἐπισκοπος τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ εἰ μὲν οὐκ ἔστι Λειτουργία, λέγονται τὰ Εἰρηνικά ταῦτα, καὶ τὸ Ἀποστολευαγγελὸν· καὶ δίδεται τῷ ἀποκαρῆντι κηρὸς, τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἢ Σταυρὸς· καὶ γίνεται ὁ Ἀσπασμός.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον·

Υ' πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας.

Υ' πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Υ' πὲρ τοῦ Ἀδελφοῦ ἡμῶν (τοῦδε), καὶ τῆς παρα Θεοῦ σκέπης, καὶ βοηθείας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ ἀμέμπτος, ἀκατακρίτως, καὶ ἀνεμποδίστως διανύσαι αὐτὸν τὸν σκοπὸν τοῦ μοναδικοῦ Σχήματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ διάγειν αὐτὸν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ, καὶ εὐλαβείᾳ, καὶ σεμνότητι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ ἀποθέσθαι αὐτὸν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν νέον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα, τῷ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ ἀφέσεως, καὶ συγχωρήσεως τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ ρυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Ἐκ τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκρωτισί· Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

Ὁ σοὶ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀληλοῦϊα.

Προκείμενον· Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου.

Στίχ· Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. 5: 10.

**Α**δελφοί, ἐνδυναμῆσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς ταῖς μεθοδεῖαις τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς, πρὸς ταῖς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκούτου τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Διὰ τῆτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι, στῆναι. Στῆτε οὖν, περιζωσάμενοι τὴν ὄσφυν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς ποδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θῦρον τῆς πίψεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ· τὰ πεφυρωμένα σθέσαι· καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἔστι ρῆμα Θεοῦ. Ἀλληλοῦϊα. Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. 1: 37.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος· Ὁ φιλῶν πατέρα, ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱόν, ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶος εἰμί, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν. Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός, καὶ τὸ φορτίον μου ἕλαφρόν ἐστιν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐ'τι δεώμεθα ὑπὲρ ἀφέσεως, καὶ συγχωρήσεως τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ ( τοῦοε ).

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνηθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις.

Καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὸν Σταυρὸν, λέγων·

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος· Εἴτις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

Καὶ τὸ κηρίον ἀπτόμενον, λέγων·

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος· Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς, ψάλλοντες τὸ παρὸν

Ἰδιόμελον, Ἦχος α΄.

**Ε**πιγινῶμεν, ἀδελφοί, τοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν· τὸν γὰρ ἐν τῆς ἀμαρτίας πρὸς τὴν πατρικὴν ἐξίαν ἀναδραμόντα Ἀσῶτον Υἱὸν, ὁ πανάγαθος Πατὴρ προὑπαντήσας ἀσπάζεται, καὶ πάλιν τῆς ἰδίας δόξης χαρίζει τὰ γνωρίσματα, καὶ μουσικὴν τοῖς ἄνω ἐπιτελεῖ εὐφροσύνην, θύων τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν· ἵνα ἡμεῖς ἀξίως πολιτευσώμεθα τοῦ τε θύσαντος φιλανθρώπου Πατρὸς, καὶ τοῦ ἐνδόξου θύματος, τοῦ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν, γίνεται Ἀπόλυσις.

Ἰστέον ὅτι, ὁ τοιοῦτος Μοναχὸς ὀφείλει προσκαρτερεῖν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμέρας πέντε, σχολάζων ἀπὸ παντὸς ἔργου, πλην ἀναγνώσεως, εἰ ἐπίσταται.



# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

## ΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ.

Α'φ' ἑσπέρας εἰσφέρονται τὰ ἱμάτια τοῦ μέλλοντος λαβεῖν τὸ ἅγιον Σχῆμα, ἐν τῷ ἁγίῳ Θυσιαστηρίῳ, καὶ ἀποτίθενται ἐν τῷ θαλασσιδίῳ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς.

Εἰς δὲ τὸν Ὁρθρον ψάλλεται ὁ παρῶν Κανῶν, οὗ ἡ ἀκροστ.

Εὐδόκιμον τέλος εὐδοκίμω μοι Χριστέ παράσχου (\*).

ᾠδὴ α'. Ἦχος β'. Δεῦτε λαοί.

**Ε**'πί τὴν σὴν, φιλανθρωπίαν δραμόντα Χριστέ, τὸν τῷ ἁγίῳ Σχήματι νῦν προσερχόμενον, ψυχικῇ διαθέσει, καὶ γνώμῃ φιλαρέτῳ, Σῶτερ ὑπόδεξαι.

**Υ**'πεισελθεῖν, τὸν σὸν χρηστόν με ζυγὸν ἀγαθῆ, καὶ τὸ φόρτιον Δέσποτα αἴρειν ἀξίωσον, τῶν πολλῶν με πταισμάτων, τὸν φόρτον ἀφανίζων, ὡς πολυέλεος.

**Δ**ιαφυγεῖν, τῆς ἀμαρτίας τὸν ὄλισθον, ἀπὸ τοῦ νῦν εὐδόκησον, τῶν πεπραγμένων μοι, ἀμετρήτων πταισμάτων, τοὺς τύπους ἐξαλείφων, δρόσω τῆς χάριτος.

**Ο**'δὲ ἡμᾶς, σάρκα φορέσας καὶ θάνατον, ὑπὲρ ἡμῶν ὡς εὐσπλαγγνος καταδεξάμενος, σαρκικῶν μολυσμάτων, καθάρισον Οἰκτίρμον, τὸν προσιόντα σοι.

Θεοτοκίον.

**Κ**αταφυγὴν, καὶ προστασίαν καὶ σκέπην σε, περιφανῆ πλουτήσαντες, οἱ Θεοτόκον σε, Παναγία φρονοῦντες, τῆς Δείας ἐποπτείας (\*\*). καταξιούμεθα.

(\*) Ἐν τῷ Χειρογράφῳ οὕτω διατάσσεται. « Εἰ μὲν οὐκ ἔστι Λειτουργία, μετὰ τὸν Εὐλογητὸν, Βασιλεῦ Οὐράνιε· Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἔστιν· Κύριε ἐλέησον ἐβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν. Ὁ Ν', καὶ ὁ Κανὼν. Εἰ δὲ ἔστι Λειτουργία, εἰς τὸν Ὁρθρον ψάλλεται κ.τ.λ. ».

(\*\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει, ἐποψίας.



ᾠδὴ γ'. Στερέωσον ἡμᾶς.

**Γ**λάσθητι Χριστέ τῷ σοὶ προστρέχοντι, οἰκέτη, καὶ τοῦτον τὴν πολιτείαν, τῶν Ὁσίων καταξίωσον, εὐσεβῶς καὶ δικαίως πολιτεύεσθαι.

**Μ**ετάθεσιν ζωῆς καὶ μεταποίησιν, τὸ Σχῆμα τὸ θεῖον τῆτο παράσχῃ, καὶ πταισμάτων καθαρτήριον, τῷ σοὶ προσερχομένῳ πιστῷ δούλῳ σου.

**Ο** μόνος ἀγαθός, ὁ μὴ βουλόμενος, ἀνθρώπων τὸν θάνατον Ἐλεῆμον, τὸν σὸν δούλον σοὶ προσπίπτοντα, τῷ χορῷ τῶν Ἀγίων συναρίθμησον.

**Ν**ῦν θέλοντα τὴν σὴν ὁδὸν πορεύεσθαι, καὶ βίον ἐλέσθαι τὸν σταυροφόρον, προσδεξάμενος καθάρισον, τῶν προτέρων πταισμάτων με Φιλάνθρωπε.

Θεοτοκίον.

**Τ**ῆς Εὐας τὴν ἀράν Ἀγνή διέλυσας, τεκοῦσα τὸν πᾶσι τὴν εὐλογίαν, ἀδαπάνητον πηγάσαντα, τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου Μητροπάρθενε.

Κάθισμα, ᾠδὴ δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

**Ο**ί θέλοντες ἔρχεσθαι, φησὶν ὁ Κύριος, ὀπίσω μου, ἀρνήσασθε, τὰς κοσμικὰς ἀφορμὰς, γονεῖς τῆς γεννήσαντας, τέκνα τε καὶ γυναῖκας, ἀδελφούς τε καὶ φίλους, χρήματα καὶ οἰκίας, συγγενεῖς τε καὶ δούλους, καὶ δεξασθε ἀξίωμα τῶν Ἀποστόλων μου.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

**Ε**πιστρέφοντα δεῖξαι με, Λόγε Θεοῦ τὸν Ἄσωτον ὡς πάλαι, καὶ ὡς τὸν Τελώνην, μόνε φιλάνθρωπε.

**Δ**ιτριωτῆς ἡμῶν γέγονας, διὰ Σταυροῦ τὸν κόσμον ἀγοράσας· διὸ σοὶ προσπίπτω, ρῦσαι με Δέσποτα.

**Ο** ἐγείρας τὸν Λάζαρον, ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ μὲ τὸν νεκρωθέντα, ἀμαρτίας κέντρῳ, ζώωσον Δέσποτα.

**Σ**ημειωθέντα χάριτι, καὶ φωτισμῷ τῆς σῆς θεογνωσίας, λογικῆς σου ποιήμνης, δεῖξόν με πρόβατον.

Θεοτοκίον.

**Ε**ὐλογημένη πάναγνε, Μῆτερ Θεοῦ, τῇ σῇ με προστασίᾳ καὶ τῇ θεῖα σκέπῃ, φρούρησον Δέσποινα.

ᾠδὴ ε΄. Ὁ τοῦ φωτός χορηγός.

**Υ**πακοῇ σου Χριστέ, τὴν ἡμετέραν ὡς Θεὸς ἔλυσας, πα-  
ρακοὴν, καὶ τῆς Βασιλείας τὴν εἴσοδον ἡμῖν, διὰ μετα-  
νοίας καὶ πίστεως ἔδειξας.

**Δ**ιατελέσαντα, ἐν ἀμελείᾳ τὴν ζωὴν βλέπων με, τῇ προσ-  
δοχῇ, τῇ τῆς ἐμμελείας ἐπίστησον Χριστέ, τῆς δικαιοσύ-  
νης ἐνδύσας με θώρακα.

**Ο**ὐδὲν διὰ πίστεως, παλιντοκίας τε λουτροῦ πλύνας με, προ-  
γονικῆς ἀρᾶς, νῦν δακρύων ἀπόπλυνον πηγαῖς, καταρ-  
ρύπωνθέντα δεινοῖς παραπτώμασι.

**Κ**αταπαμπτόμενον, καὶ νενευκότα με πρὸς γῆν Δέσποτα,  
τῷ ἐπαχθεῖ, καὶ θανατηφόρῳ πταισμάτων φορτίῳ, τῇ  
σῇ ζωηφόρῳ χειρὶ ἐπανόρθωσον.

Θεοτοκίον.

**Ἰ**σος ὑπάρχων Πατρὶ, κατὰ τὴν ἀναρχον μορφήν γέγονας,  
ἴσος ἡμῖν, ἐξ ἀπειρογάμου γενόμενος Μητρός· ἥς ταῖς ἰκε-  
σίαις Θεάνθρωπε σῶσόν με.

ᾠδὴ ς΄. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων.

**Μ**ὴ παρίδης τὸ πλάσμα σου Δέσποτα· ἀλλὰ τοῦ Σταυροῦ  
σου τῇ χάριτι σῶσόν με, καὶ τῷ τιμίῳ Αἵματι, ὃ ἐν  
θείας πλευρᾶς σου ἐκένωσας.

**Ο**ὐς μὴ ὄντα τὸ πρότερον ἐπλασας, οὕτως ἀπολλύμενον ταῖς  
ἁμαρτίαις μου, ἀναζητήσας σῶσόν με, ὡς ποιμὴν ἀγα-  
θός τε καὶ εὐσπλαγχνός.

**Μ**ακαρίων ἐλπίδων μεθέξειν με, τῶν ἀποκειμένων πᾶσι  
τοῖς ἁγίοις σου, ὧν τὴν ζωὴν μιμήσασθαι, καταξίωσον  
μόνε Φιλάνθρωπε.

Θεοτοκίον.

**Ο**ὐ χερσὶν ἀκηράτοις μορφώσας με, πάλιν ἀνεμόρφωσεν ἀ-  
χρειωθέντα δεινῶς, ἐκ τῆς γαστρὸς σου Δέσποινα, προσ-  
λαβὼν με τελείως ὡς εὐσπλαγχνός.

Κοντάκιον. Ἀγκάλας πατρικαῖς. Ὅρα σελ. 182.

ᾠδὴ ζ΄. Εἰκόνοσ χρυσοῦς.

**Ἰ**θύνας πρὸς σέ, ταῖς ὁδοῦς μου Ἀγαθὲ καὶ τὴν καρδίαν, ἀνα-  
κινῶσει Θεοῦ Πνεύματος, παλαιωθέντα ἀνάπλασον, τῆς

ἀγιοσύνης τῷ κάλλει, καλλωπίσας βοῶντά σοι· Εὐλογητός εἶ ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

**Χ**ειρὸς δεξιᾶς, τῆς ἐμῆς ὡς ἀγαθὸς ἐπιλαβόμενος, πρὸς πολιτείαν σοι εὐάρεσον, εὐθυποροῦντα ἀνάδειξον, καὶ πρὸς τελειότητα βίου, ἀναβαίνειν βοῶντά σοι· Εὐλογητός εἶ ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

**Ρ**ᾠθύμως τοπρὶν, διεξάγων τὸν ἐμὸν βίον ὁ δειλαῖος, σοὶ τῷ Δεσπότη νῦν προσέρχομαι, σῆ πεποιθὼς ἀγαθότητι, καὶ τῇ εὐσπλαγγνίᾳ σου μόνῃ, καὶ προσπίπτω κραυγάζων σοι· Εὐλογητός εἶ ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

**Ι**σὶώ Σταυροῦ, καὶ ταῖς αὖραις τοῦ σπετοῦ καὶ Θεοῦ Πνεύματος, πρὸς τὸν λιμένα καθοδήγησον, τοῦ σοῦ ἐνδόξου Θελήματος, καὶ πρὸς οὐρανῶν κληρουχίαν, καὶ ἀξίωσον ψάλλειν σοι· Εὐλογητός εἶ ὁ Θεός ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

**Σ**ωτῆρα Θεόν, καὶ τοῦ κόσμου λυτρωτὴν Πάναγνε τέτοκας· ὃν νῦν δυσώπει τὴν εὐπρέπειαν, τῶν ἀρετῶν καὶ φαιδρότητα, καὶ τὴν τῆς ἀσκήσεως χάριν, ἀμφιάσαι τοὺς ψάλλοντας· Εὐλογημένη ἡ Θεὸν σαρκὶ κυήσασα.

ᾠδὴ ἡ. Κάμινος ποτέ.

**Τ**ρόπαιον ἡμῖν, κατὰ τοῦ διαβόλου, τὸν τοῦ Σταυροῦ σου τύπον δέδωκας, ἐν ᾧ καταβάλλομεν, τὰ ἐκείνου μηχανήματα, καὶ πονηρὰ φρυάγματα, κρίζοντες· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

**Ε**ἴδωκας ἡμῖν, τὸ δύνασθαι τὴν χάριν, ἀνανεοῦσθαι τοῦ Βαπτίσματος, δι' ἐξαγορεύσεως, διὰ βίου καθαρότητος, διὰ δακρύων χύσεως, καὶ διὰ μετανοίας γνησιωτάτης Φιλάνθρωπε.

**Π**άθη τῆς σαρκὸς, τῷ νῷ καθυποτάξαι, δι' ἐγκρατείας καὶ ἀσκήσεως, παράσχου τοῖς δούλοις σου, διὰ τρόπων βελτιώσεως, δι' ἀποχῆς τοῦ χείρονος, καὶ τῆς ἀδιαλείπτου τῶν ἐντολῶν σου τηρήσεως.

**Α**ἴνωθεν ἡμῖν, τῆς σῆς υἱοθεσίας, τοὺς χαρακτῆρας ἀνακαινισον, τοῦ Θεοῦ σου Πνεύματος, ἐνεργείᾳ τε καὶ χάριτι, ὡς μόνος ἐυδιαλλάκτος, τέχνη φιλανθρωπίας, καὶ ἀνεϊκάστου χρηστότητος.

## Θεοτοκίον.

**Ρ**ῆξον τὰς σειράς, τὰς τῶν ἀμαρτημάτων, καὶ τῶν πταισμάτων τὸ χειρόγραφον, τοῦ τῷ Θεῷ Σχήματι προσιόντος ἰλαρότητι, καὶ εὐλαθείᾳ Πάναγνε, Πίστει τῇ ὀρθοδόξῳ ἐρηρυσμένον φυλάττουσα.

Ὡδὴ δ'. Ἀνάρχου Γεννήτορος.

**Α**ξίως τῆς κλήσεως, καὶ τοῦ ἀγίου Σχήματος, πολιτεύεσθαι Λόγε Θεοῦ παράσχου μοι, τὸν τῆς ἀμαρτίας μου ῥύπον, καὶ τὰς οὐλαὶς τῶν παραπτωμάτων, τῇ σῇ Θεῖα χάριτι, ἐξολείψας πολυέλεε.

**Σ**ωτήρ ὡς καλούμενος, διάσωσόν με δέομαι, καθαρᾶ σοι καρδίᾳ τὸν προσερχόμενον, καὶ τὸ τῆς κακίας μου βάρος, περιελών, ὡς μόνος οἰκτίρμων συμπαθῶς ἀνάπαυσον, ὡς ὑπέσχου Παντοδύναμε.

**Χ**ριστὸς νῦν χαρίζεται, χριστὸς γε ὢν καὶ εὐσπλαγγνος, τοῖς αὐτῷ προσιοῦσι Θεῖα χαρίσματα, τοῖς προερχομένοις τῷ Θεῷ, πανευλαβῶς, τῆς χάριτος θρόνῳ, δωρεὰν χρηστότητος, ἀκηράτου παρεχόμενος.

**Ο** ἔχων συντρέχουσαν, τῇ σῇ βουλῇ τὴν δύναμιν, ὑπέρτασ ἀξίους ἡμᾶς ἀνάδειξον, τοῦ Εὐαγγελίου σου Λόγε, καὶ τὰς πρὸς σέ, συνθήκας πληρῶσαι, εὐχαῖς τῶν Ἀγίων σου, ζωοδότα καταξίωσον.

## Θεοτοκίον.

**Υ**ιόν σου τὸν εὐσπλαγγνον, Πανάμωμε δυσώπησον, τὸν πιστῶς προσιόντα τῷ Θεῷ Σχήματι, πρὸς τὸ τῆς ἀσκήσεως φθάσαι, πανευαγῶς πολύευκτον τέλος· σέ γὰρ τὴν πανάκραντον, ἀντιλύπτορα κεκτήμεθα.

Εἶτα, Στιχηρὰ προσόμοια, Ἦχος β'.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

**Π**ίστει προσερχόμενον πρὸς σέ, Δέσποτα, τῆς σῆς ἐπὶ τριβους, δικαιοσύνης με, σήσας καθοδήγησον, ὡς μόνος εὐσπλαγγνος· καὶ δεινῶς πεπτωκότα με, καὶ κατερῥαγμένον, πλήθει τῶν πταισμάτων μου, Σῶτερ ἀνόρθωσον· σῇ γὰρ πεποιθῶς συνεργείᾳ, τὴν Ἀγγελικὴν πολιτείαν, ταύτην ὑπεισέρχομαι φιλάνθρωπε.

**Ε**χων τὴν πηγὴν τῶν οἰκτιρμῶν, τῶν ἀμαρτωλῶν ὁ μὴ  
 θελῶν, Χριστέ τὸν θάνατον, δι' ἄφατον ἔλεος, ἀλλὰ  
 μετάνοιαν, τοῖς πιστοῖς χαρισάμενος, τοῖς ἐπεγνωκόσι, τὴν  
 ὑπὲρ κατάληψιν οἰκονομίαν σου, δεῖξαι προσιόντα προθύμως,  
 Σχήματι τῷ θεῷ, καὶ σῶσον, τῇ φιλανθρωπία σου προσ-  
 πίπτοντα.

Δόξα.

**Τ**εῖχος ὑπερβήσομαι ἐν σοὶ, τὸ τῆς ἀμαρτίας μου Σῶ-  
 τερ, καὶ λυτρωθήσομαι· σὺ γὰρ ἀνταπέδωκας τὸ ἐ-  
 μὸν ὄφλημα, καὶ τιμῆς με ἠγόρασας, αἰχμαλωτισθέντα, τὸν  
 τῆς ἀγαθότητος ἐπίδεικνύμενος, πλοῦτον, καὶ τὴν τῆς εὐ-  
 σπλαγγίας, ἀβυσσον πηγάσαι θελήσας, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί  
 σε φιλόνηρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Π**άντων προστατεύεις Ἀγαθὴ, τῶν καταφευγόντων ἐν πί-  
 στει τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ· ἄλλην γὰρ οὐκ ἔχομεν ἀ-  
 μαρτωλοὶ πρὸς Θεόν, ἐν κινδύνοις καὶ θλίψεσιν, αἰεὶ μεσιτείαν  
 οἱ κατακαμπτόμενοι ὑπὸ πταισμάτων πολλῶν. Μῆτερ τοῦ  
 Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὅθεν σοὶ προσπίπτομεν· Ῥῦσαι, πάσης πε-  
 ριστάσεως τοὺς δούλους σου.

Εἰς δὲ τὴν Λειτουργίαν, τῆς Εἰσόδου γενομένης τοῦ Εὐαγ-  
 γελίου, ἀποβάλλει ὁ μέλλων λαμβάνειν τὸ ἅγιον Σχῆμα, τὸ  
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κάλυμμα, καὶ τὰ ἐν τοῖς ποσὶ καλ-  
 λίγια, καὶ ποιήσας μετανοίας γ'. ἴσεται. Καὶ μετὰ τὴν Εἰσ-  
 οδον, λέγομεν τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, εἶτα τὰ παρόντα  
 Ἀντίφωνα (\*).

Ἀντίφωνον α'. Ἦχος δ'.

**Ἦ**θελον δάκρυσιν ἐξαλείψαι, τῶν ἐμῶν πταισμάτων Κύριε  
 τὸ χειρόγραφον, καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μου, διὰ  
 μετανοίας εὐαρεστῆσαί σοι· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς ἀπατᾷ με, καὶ

(\*) Εἰ δὲ μὴ ἔστι Λειτουργία, μετὰ τὸ Πάντων προστατεύεις, λέγο-  
 μεν τὸ, Ἄξιον ἔστιν. Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι  
 σοῦ ἔστιν· καὶ τὰ Τροπάρια, Ἦθελον δάκρυσιν κ.τ.λ. Οὕτως ἐν τῷ Χει-  
 ρογράφῳ.

πολεμεῖ τὴν ψυχὴν μου. Κύριε, πρὶν εἰς τέλος ἀπόλωμαι σῶσόν με.

**Τ**ίς χειμαζόμενος καὶ προστρέχων, τῷ λιμένι τούτῳ οὐ διασώζεται; ἢ τίς ὀδυνώμενος καὶ προσπίπτων, τῷ ἰατρείῳ τούτῳ οὐ θεραπεύεται; Δημιουργέ τῶν ἀπάντων, καὶ ἰατρὲ τῶν νοσούντων, Κύριε, πρὶν εἰς τέλος ἀπόλωμαι σῶσόν με.

**Π**ρόβατον εἰμὶ τῆς λογικῆς σου ποιμνης, καὶ πρὸς σέ καταφεύγω τὸν Ποιμένα τὸν καλόν· ζήτησόν με τὸν πλανηθέντα ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Ε**ν παντοίων κινδύνων τῆς δούλης σε φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζωμεν τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἀντίφωνον β'. Ἦχος δ'.

**Ε**ν τῇ πηγῇ τῇ μυστικῇ τῆς ἀναγεννήσεως, υἰοθεσίαν λαβῶν καὶ ἀπολύτρωσιν, ἐν ἀμελείᾳ τὴν ζωὴν, καὶ ἐν παραπτώμασιν ἐκδαπανήσας Ἀγαθὲ, νῦν κραυγάζω σοι· Δακρύων μετανοίας πηγὴν μοι δώρησαι, καὶ ἀπόπλυνον τὸν ρύπον τῶν ἐμῶν πλημμελημάτων, παντοδύναμε Σωτὴρ καὶ πολυέλεε.

**Ζ**ᾶλη ἀμαρτημάτων περιέχει με Σωτὴρ, καὶ μηκέτι φέρων τὸν κλύδωνα, σοὶ προσπίπτω τῷ μόνῳ Κυβερνήτῃ· Ὡς τῷ Πέτρῳ τὴν χειρὰ μοι ἐκτεινον, τῆς φιλανθρωπίας σου, καὶ σῶσόν με.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Ρ**ῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἢ τεκοῦσα τὸν τῶν ὅλων Ποιητὴν, ἵνα πάντες κράζωμέν σοι· Χαῖρε ἡ μόνη προστασία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἀντίφωνον γ'. Ἦχος δ'.

**Π**οῦ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια; ποῦ ἐστὶν ἡ τῶν προσκαίρων φαντασία; οὐκ ἴδου ταῦτα βλέπομεν γῆν καὶ σποδόν; τί οὖν κοπιῶμεν εἰς μάτην; τί δὲ οὐκ ἀρνούμεθα κόσμον, καὶ ἀκολουθοῦμεν τῷ κράζοντι· Ὁ θέλων πορευθῆναι ἐπίσω μου, ἀναλαβέτω τὸν σταυρόν μου, καὶ ζωὴν κληρονομήσει τὴν αἰώνιον;

Στίχ. Δεῦτε, τέκνα, ἀκησατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς.

Δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς· ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρῶτος εἰμί καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Στίχ. Ἐπλανήθην, ὡς πρόβατον ἀπολωλὸς· ζήτησον τὸν δούλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Πρόβατον εἰμί τῆς λογικῆς σου ποιμένης, καὶ πρὸς σέ καταφεύγω τὸν Ποιμένα τὸν καλόν· ζήτησόν με τὸν πλανηθέντα ὁ Θεὸς, καὶ ἐλέησόν με.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ προσπέσωμεν, καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς.

Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε, καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἡ μὲν Ἁγνή καὶ ἄχραντος Παρθένος, ἡ Θεὸν ἀσπόρως κυήσασα, πρέσβευε τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἶτα·

Ἀγκαῖας πατρικαῖς, διανοῖξαί μοι σπεῦσον· ἀσώτως τὸν ἐμὸν, κατηνάλωσα βίον· εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον, ἀφορῶν τῶν οἰκτιρμῶν σου Σωτήρ, νῦν πτωχεύουσαν, μὴ ὑπερίδης καρδίαν· σοὶ γὰρ Κύριε, ἐν κατανύξει κραυγάζω· Ἡμαρτον Πάτερ, εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐνώπιόν σου.

Εἶτα ἐπερωτᾷ αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς, λέγων·

Ἑρώτησις. Τί προσῆλthes, Ἀδελφέ, προσπίπτων τῷ ἁγίῳ Θεοσιαστηρίῳ, καὶ τῇ ἁγίᾳ Συνοδίᾳ ταύτῃ;

Ἀπόκρισις. Ποθῶν τὸν βίον τῆς ἀσκήσεως, τίμιε Πάτερ.

Ἑρώτησις. Ποθεῖς ἀξιωθῆναι τοῦ Ἀγγελικοῦ Σχήματος, καὶ καταταγῆναι ἐν τῷ χορῷ τῶν Μοναζόντων;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, τίμιε Πάτερ.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ὅντως καλὸν ἔργον καὶ μακάριον ἐξελέξω, ἀλλ' εἰάν και τελειώσης· τὰ γὰρ καλὰ ἔργα κόπῳ κτῶνται, καὶ πόνῳ κατορθοῦνται.

Ἐρώτησις. Ἐκουσία σου τῇ γνώμῃ προσέρχη τῷ Κυρίῳ;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Μὴ ἔκ τινος ἀνάγκης, ἢ βίας;

Ἀπόκρισις. Οὐχί, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Ἀποτάσση τῷ κόσμῳ, καὶ τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Παραμένεις τῷ Μοναστηρίῳ, καὶ τῇ ἀσκήσει, ἕως ἐσχάτης σου ἀναπνοῆς;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Σῶζεις μέχρι θανάτου τὴν ὑπακοὴν τῷ Προσεῳτι, καὶ πάση τῇ ἐν Χριστῷ Ἀδελφότητι;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Ὑπομένεις πᾶσαν θλίψιν καὶ στενοχωρίαν τοῦ μονήρους βίου, διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Ἐρώτησις. Φυλάττεις σεαυτὸν ἐν παρθενίᾳ, καὶ σωφροσύνη, καὶ εὐλαβείᾳ;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργούντος, τίμιε Πάτερ.

Καὶ εὐθὺς ἡ Κατήχησις.

**Β**λέπε, Τέκνον, οἷας συνθήκας δίδως τῷ Δεσπότῃ Χριστῷ· Ἄγγελοι γὰρ πάρειςιν ἀοράτως, ἀπογραφόμενοι τὴν ὁμολογίαν σου ταύτην, ἣν καὶ μέλλεις ἀπαιτεῖσθαι ἐν τῇ δευτέρᾳ Παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὑφηγοῦμαι οὖν σοι τὴν τελειοτάτην ζωὴν, ἐν ἣ κατὰ μίμησιν ἡ τοῦ Κυρίου πολιτεία διαδείκνυται, διαμαρτυρούμενος ἅπερ χρὴ ἀσπᾶσθαι σε, καὶ ὧν περ δέον ἐκφυγεῖν. Ἡ ἀποταγή τοίνυν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶ, κατὰ τὸν εἰπόντα, εἰμὴ σταυροῦ καὶ θανάτου ἐπαγγελία. Γίνωσκε οὖν ἀπὸ τῆς παρουσίας ἡμέρας σταυροῦσθαι, καὶ νεκροῦσθαι τῷ κόσμῳ, διὰ τῆς τελειοτάτης ἀποταγῆς· ἀποτάσση γὰρ γονεῦσιν, ἀδελφοῖς, γυναικί, τέκνοις, πατράσι, συγγενείαις, ἑταιρείαις, φίλοις, συνήθεσι, τοῖς ἐν κόσμῳ δορύβοις, φροντίσι, κτήσεσιν, ὑπάρξεσι, τῇ κενῇ καὶ ματαίᾳ ἡδονῇ τε καὶ δόξῃ· καὶ ἀπαρῆ ὁ μόνον τὰ προειρημένα, ἀλλ' ἔτι καὶ τὴν σεαυτῆ ψυχὴν, κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, τὴν



λέγουσαν· Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Εἰ οὖν ἀληθῶς ἀκολουθεῖν αὐτῷ ἠρετίσω, καὶ εἰ ἀψευδῶς κληθῆναι αὐτοῦ μαθητῆς ἐπιποθεῖς, ἐτοιμάσθητι ἀπὸ τοῦ παρόντος, μὴ πρὸς ἀνέσεις, μὴ πρὸς ἀμεριμνίας, μὴ πρὸς τρυφάς, μὴ πρὸς ἄλλοτι τῶν ἐπὶ γῆς τερπνῶν τε καὶ ἀπολαυστικῶν, ἀλλὰ πρὸς ἀγῶνας πνευματικούς, πρὸς ἐγκράτειαν σαρκός, πρὸς κάθαρσιν ψυχῆς, πρὸς πτωχείαν εὐτελεῆ, πρὸς πένθος ἀγαθόν, πρὸς πάντα τὰ λυπηρὰ καὶ ἐπίπονα τῆς χαροποιῦ κατὰ Θεὸν ζωῆς· καὶ γὰρ πεινᾶσαι ἔχεις, καὶ διψῆσαι, καὶ γυμνητεῦσαι, ὑβρισθῆναι τε καὶ χλευασθῆναι, ὀνειδισθῆναι τε καὶ διωχθῆναι, καὶ πολλοῖς ἄλλοις περιαχθῆναι λυπηροῖς, οἷς ἢ κατὰ Θεὸν ζωὴ κεχαρκτηρίσται. Καὶ ὅταν ταῦτα πάντα πάθῃς, Χαῖρε, φησὶν, ὅτι πολὺς ὁ μισθός σου ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὑπάρχει. Χαρᾶ οὖν χαῖρε, καὶ ἀγαλλιάσει ἀγαλλιῶ, ὅτι σήμερον ἐξελέξατό σε, καὶ διεχώρισε Κύριος ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς ἐν κόσμῳ ζωῆς, καὶ ἔθετο, ὡς ἐν προσώπῳ αὐτοῦ, ἐν τῇ παραστάσει τῆς Μοναδικῆς τάξεως, ἐν τῇ στρατείᾳ τῆς Ἀγγελοειδοῦς ζωῆς, ἐν τῷ ὕψει τῆς οὐρανομιμητοῦ πολιτείας· αὐτῷ ἀγγελικῶς λατρεύειν, αὐτῷ ὀλοκλήρως δουλεύειν, τὰ ἄνω φρονεῖν, τὰ ἄνω ζητεῖν· ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει. Ὡ τῆς καινῆς κλήσεως! ὦ τῆς δωρεᾶς τοῦ μυστηρίου! Δεύτερον Βάπτισμα λαμβάνεις σήμερον, Ἀδελφέ, τῇ παρουσίᾳ τῶν τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ δωρεῶν, καὶ τῶν ἀμαρτιῶν σου καθαίρη, καὶ υἱὸς φωτὸς γίνῃ, καὶ αὐτὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν συγχαίρει μετὰ τῶν ἀγίων αὐτοῦ Ἀγγέλων ἐπὶ τῇ σῇ μετανοίᾳ, δύνῃ σοι τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ἀξίως λοιπὸν τῆς κλήσεως περιπάτησον· ἀπαλλάγηθι τῆς τῶν ματαίων προσπαθείας· μίσησον τὴν πρὸς τὰ κάτω ἔλκουσάν σε ἐπιθυμίαν· ὅλον σεαυτοῦ τὸν πόθον μετάθεσ πρὸς τὰ οὐράνια· μηδὲν στραφῆς εἰς τὰ ὀπίσω, ἵνα μὴ γένη στήλη ἀλός, ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Λῶτ, ἢ ὡσπερ κύνων ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐμετόν ἐπιστρέφων, καὶ πληρωθῆ ἐπὶ σέ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου· Ὅτι οὐδεὶς βαλὼν τὴν χειρὰ αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ στρα-

φείς εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστὶν εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Καὶ γὰρ οὐκ ἔστι σοὶ μικρὸς ὁ κίνδυνος, ἐπαγγελιομένῳ νῦν πάντα τὰ προειρημένα φυλάττειν, ἔπειτα κατολιγωρῆσαι τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ἢ πρὸς τὸν πρότερον βίον ἐπαναδραμεῖν, ἢ τοῦ Πατρὸς χωρισθῆναι, καὶ τῶν συνασκουμένων Ἀδελφῶν, ἢ μένοντα, καταφρονητικῶς ζῆσαι τὰς ἡμέρας σου· ἐπεὶ βαρυτέρας ἔξεις τὰς εὐθύνας παρὰ τοπριν, ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ καὶ ἀπαραλογίστου Βήματος τοῦ Χριστοῦ, ὅσω πλείονος χάριτος ἀπολαύεις ἄρτι· καὶ καλόν σοι ἦν, ὡς τὸ λόγιον, μὴ εὐξασθαι, ἢ εὐξασθαι καὶ μὴ ἀποδοῦναι. Μηδὲ πάλιν νομίσης, ὡς διὰ τοῦ προλαβόντος χρόνου τῆς ἐνταῦθά σου διατριβῆς ἱκανῶς ἠγωνίσω πρὸς τὰς ἀοράτους δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλὰ γίνωσκε, ὅτι μᾶλλον ἀπὸ τοῦ δεῦρο διαδέχονται σε μείζονες ἀγῶνες τῆς πρὸς αὐτὸν πάλης. Ἰσχύσει δὲ κατὰ σοῦ οὐδαμῶς, πεφραγμένον σε εὐρίσκιον τῆ τε πρὸς τὸν ὀδηγοῦντά σε κραταιᾷ πίστει καὶ ἀγάπῃ, καὶ τῆ πρὸς πᾶσαν ὑπακοὴν καὶ ταπεινώσιν εὐθύτητι. Διὰ τοῦτο ἀπέστω ἀπὸ σοῦ ἀνηγοῖα, ἀντιλογία, ὑπερηφανία, ἔρις, ζῆλος, φθόνος, θυμὸς, κραυγὴ, βλασφημία, λαθροφαγία, παρρησία, μερικὴ φιλία, περπερία, φιλονεικία, γογγυσμὸς, ψιθυρισμὸς, ἐπίκτησις ἰδιόζουσα οἴκτροῦ πράγματος, τὰ ἄλλα πάντα τῆς κακίας εἶδη, δι' ἃ ἔρχεται ἡ ἄργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ῥίζοῦν ἄρχεται ἐν αὐτοῖς ὁ τῶν ψυχῶν φθορεύς. Μᾶλλον δὲ, ἀντ' αὐτῶν, κτῆσαι τὰ πρόποντα Ἀγίοις· φιλαδελφίαν, ἡσυχίαν, ἐπιείκειαν, εὐλάβειαν, μελέτην τῶν θείων λογίων, ἀνάγνωσιν, τήρησιν καρδίας ἐκ ῥυπαρῶν λογισμῶν, ἐργασίαν τὴν κατὰ δύναμιν, ἐγκράτειαν, ὑπομονὴν μέχρι θανάτου, ἐφ' ᾧ Πατρὶ τὰς συνθήκας σου ἔδωκας, (\*) πρῶτον καὶ τελευταῖον ἐξαγγελίαν τῶν τῆς καρδίας σου κρυπτῶν, καθὼς αἱ θεῖαι ὑποθήκαι διαγορεύουσιν· Ἐβαπτίζοντο γάρ φησιν, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

(\*) Τὸ χεῖρόγραφον ἔχει, ἐναποτίθης.

Ἐρώτησις. Ταῦτα πάντα οὕτω καθομολογεῖς, ἐπ' ἐλπίδι τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν ταύταις ταῖς ὑποσχέσεσι διακαρτερεῖν συντάσσει μέχρι τέλους ζωῆς, χάριτι Χριστοῦ;

Ἀπόκρισις. Ναί, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, τίμιε Πάτερ.

Ἔττα λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Ο** ἁνοικτίρμων οὖν Θεὸς καὶ πολυέλεος, ὁ τὰ ἄχραντα σπλάγγνα τῆς αὐτοῦ ἀνεξιχνιάσου ἀγαθότητος ὑπανοίγων παντὶ τῷ προσερχομένῳ αὐτῷ, πόθῳ καὶ ἀγάπῃ θερμῇ ὁ εἰπὼν, ὅτι ἐπιλήσεται γυνὴ τὰ ἔκγονα αὐτῆς, ἢ ἐγὼ ἐπιλήσομαί σε· ὁ καὶ τὸν σὸν πόθον εἰδὼς, καὶ τῇ προθέσει σου ἐπιβάλλων τὴν παρ' ἑαυτῆ δύναμιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν, ἐπιλάβοιτο, καὶ ἐπαγκαλίσειτο, καὶ ὑπερασπίσαι σου, καὶ γένοιτό σοι τεῖχος ὄχυρόν ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ, πέτρα ὑπομονῆς, παρακλήσεως ἀφορμὴ, εὐτονίας χορηγός, εὐψυχίας πορισμὸς, ἀνδρίας συναγωνιστῆς· συγκοιταζόμενος, συνανιστάμενος, γλυκαίνων καὶ εὐφραίνων σου τὴν καρδίαν τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου αὐτοῦ Πνεύματος, ἀξιῶν σε καὶ τῆς μερίδος τῶν ἁγίων καὶ ὁσίων Πατέρων ἡμῶν, Ἀντωνίου, Εὐθυμίου, Σάββα, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς· μεθ' ὧν καὶ κληρονομήσαις τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, καὶ ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Ἔττα σφραγίζει ὁ Ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν τοῦ Κατηχομένου γ', καὶ μετὰ τὸ κατασφραγίσαι, στραφεὶς κατὰ ἀνατολάς, λέγει·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ὁ** ἄν, Δέσποτα παντοκράτορ, ὕψιστε Βασιλεῦ τῆς δόξης, ὁ μετὰ τοῦ ζῶντος καὶ ἐνυποστάτου σου Λόγου, καὶ τοῦ παρὰ σὲ ἐκπορευομένου Πνεύματος τῆς ἀληθείας, κυριεύων πάσης κτίσεως ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου· ὁ Θεὸς ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερυθίμ, καὶ τῇ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνήμενος ἀκαταπύσως, ᾧ παρεσῆκασι χίλια χιλιάδες, καὶ μύριαι μυριάδες ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ Ἀρχαγγέλων στρατιαί· σὺ εἶ τὸ φῶς, τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, δυσωπούμενος ὑπὸ τῆς ἁγίας Θεοτόκου

καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάσης ἐπουραχνίου σου Ἐκκλησίας τῶν πρωτοτόκων ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἐπίβλεψον ἰλέψ ὄμματι ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ δούλου σου (τοῦδε), ὅς τις συνέθετο, καὶ καθωμολόγησεν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. Συναψὸν τῷ δωρηθέντι αὐτῷ ἐκ προγόνων χάρισματι τῆς υἱοθεσίας καὶ τῆς βασιλείας σου, διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, τὸ μοναδικὸν τοῦτο καὶ ἀγγελοειδὲς ἐπάγγελμα ἀκατάσειστον, τεθεμελειωμένον ἐπὶ τὴν ἀκρότομον καὶ πνευματικὴν πέτραν τῆς εἰς σὲ πίστεως. Ἐνδυναμῶσον αὐτὸν ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐνδύσον αὐτὸν τὴν πανοπλίαν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκοτεινοῦ τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας. Περίζωσον τὴν ὀσφύν αὐτοῦ δυνάμιν ἀληθείας, καὶ ἐνδύσον αὐτὸν θώρακα δικαιοσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως, καὶ ὑπόδησον τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν ἐτοιμάσει τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης. Σόφισον αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεται πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σθέσαι, καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ρῆμά σου, ἀντιλαμβάνομενος τοῖς ἀλαλήτοις τῆς καρδίας αὐτοῦ στεναγμοῖς. Συναρίθμησον αὐτὸν τοῖς ἐκλεκτοῖς σου, ἵνα γένηται σκεῦος ἐκλογῆς σου, υἱὸς καὶ κληρονόμος τῆς βασιλείας σου, υἱὸς φωτός καὶ ἡμέρας, σοφίας, δικαιοσύνης, ἀγιασμοῦ, ἀπολυτρώσεως (\*). Κατασκεύασον αὐτὸν ὄργανον ἐναρμόνιον, ψαλτήριον τερπνὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὅπως ἐντεῦθεν, κατὰ προκοπὴν ἀπεκδυσάμενος τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὴν φιλήδονον ἀπάτην τοῦ πολυμόρφου ὄφεως, ἐνδύσῃται τὸν νέον Ἀδάμ, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα, ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ. Στερέωσον αὐτὸν, πάντοτε τὰ στίγματα καὶ τὸν Σταυρὸν τοῦ Ἰησοῦ βαστάζειν ἐν τῷ σώματι αὐτῷ, δι' ὧν αὐτῷ ὁ κόσμος ἐσαύρωται, καὶ αὐτὸς

(\*) Αἱ παλαιαὶ ἐκδόσεις καὶ τὸ χειρόγραφον ἔχουσι τὰς λέξεις, σοφίας, δικαιοσύνης κ.τ.λ. κατ' ὀνομαστικὴν, ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς.

τῷ κόσμῳ. Μόρφωσον ἐν αὐτῷ, ἀρετὴν ἀληθινὴν ἀγειν, καὶ μὴ ἀρέσκειαν ἀνθρώπων, ἢ αὐταρέσκειαν, ἐν τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, καὶ τὴν ὑπακοήν. Χαρίτωσον αὐτὸν ἀγρυπνοῦντα, ἐργαζόμενον, καθεύδοντα, ἀνιστάμενον, ἐν ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἀγγελικῶς ἐνοπτριζεσθαι σε ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, καὶ προσκυνεῖν σὲ τὸν μόνον ζῶντα καὶ ἀληθινὸν Θεόν, εἰς χαρὰν αὐτοῦ ἀνεκλάλητον. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ τὸ κράτος, καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Α** Ἰησοῦ Κύριε τῶν Δυνάμεων, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εὐλόγησον τὸ δοῦλόν σου (τόνδε), ὃν προσεκαλέσω (\*) εἰς τὸν πνευματικόν σου νυμφῶνα, καὶ καταξίωσον αὐτὸν εἶναί σου ὅσιον δοῦλον. Σόφισον αὐτὸν, καὶ ἐπίχεε αὐτῷ τὴν παρὰ τοῦ ἡγεμονικοῦ σου Πνεύματος χάριν καὶ σύνεσιν· ἐνίσχυσον αὐτὸν εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἀοράτου ἐχθροῦ πόλεμον· τὰς ἐκ τῆς σαρκὸς ἐπαναστάσεις, τῇ κραταιᾷ δυνάμει σου, κατάβαλε· δὸς αὐτῷ εὐαρεσεῖν σοὶ εἰς αἴνεσιν καὶ δοξολογίαν ἀδιάλειπτον, εἰς ὕμνους εὐκαίρους, εἰς εὐχὰς εὐπροσδέκτους, εἰς βιβλὴν ὀρθὴν, εἰς καρδίαν ταπεινὴν, εἰς πρᾶξιν ζωῆς, καὶ πραότητος, καὶ ἀληθείας. Καταξίωσον αὐτὸν εὐαρεστεῖν σοὶ ἐν πραότητι, ἐν ἀγάπῃ, ἐν τελειότητι, ἐν ἐπιστήμῃ, ἐν ἀνδρείᾳ, καὶ προσφέρειν σοὶ ὕμνους, καὶ δοξολογίας, καὶ εὐχὰς, εἰς ὅσμην εὐωδίας. Τελείωσον αὐτοῦ τὴν ζωὴν ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, ἵνα, ἀδιάστατον καὶ ἀκηλίδωτον τὴν εἰς σὲ ἔχων ἐνωσιν, καταξιωθῇ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας (\*\*). Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μετ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει· ὃν προσεκαλέσατο ἡ δεξιὰ σου κτλ.

(\*\*) Τὸ χωρίον τοῦτο διωρθώσαμεν ἐκ τοῦ Χειρογράφου.

Εἶτα ἐκτείνει τὴν χεῖρα ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸ ἅγιον  
Εὐαγγέλιον, λέγει·

Ἰδοὺ ὁ Χριστὸς ὁρατῶς ἐνταῦθα πάρεστι. Βλέπε, ὅτι οὐδεὶς  
σε ἀναγκάζει ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ Σχῆμα· βλέπε, ὅτι σὺ ἐκ  
προθέσεως θέλεις τὸν ἀρράβωνα τοῦ μεγάλου, καὶ ἀγγελικοῦ  
Σχήματος.

Ἀπόκρισις. Ναί, τίμιε Πάτερ, ἐκ προθέσεως.

Καὶ μετὰ τὸ συντάξασθαι, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς·  
Λάβε τὸ ψαλίδιον, καὶ ἐπίδος μοι αὐτό. Τρίς.

Καὶ ἐπιδόντος αὐτοῦ τὸ ψαλίδιον τῷ Ἡγουμένῳ, λέγει πάλιν  
πρὸς αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς·

Ἰδοὺ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Χριστοῦ λαμβάνεις αὐτό. Βλέπε δέ  
τίνι προσέρχη, τίνι συντάσση, καὶ τίνι ἀποτάσση.

Καὶ λαθὼν ὁ Ἱερεὺς τὸ ψαλίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ  
Ἡγουμένου, λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, καὶ  
εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶ-  
νας τῶν αἰῶνων.

Εἶτα κουρεύει αὐτὸν σταυροειδῶς, λέγων οὕτως·

Ὁ Ἄδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) κείρεται τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς  
αὐτοῦ, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου  
Πνεύματος.

Εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ ψάλλεται παρὰ τῶν Ἀδελφῶν τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα ἐνδύει αὐτὸν τὸ ἱμάτιον, λέγων·

Ὁ Ἄδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) ἐνδύεται χιτῶνα δικαιοσύνης,  
καὶ ἀγαλλιάσεως τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ Σχήματος, εἰς  
τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα τὸ παλλίον, λέγων·

Ὁ Ἄδελφός ἡμῶν (ὁ δεῖνα) λαμβάνει τὸ παλλίον, τῷ μεγάλῳ  
καὶ ἀγγελικοῦ Σχήματος, εἰς στολὴν ἀφθαρσίας καὶ σεμνό-  
τητος, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου  
Πνεύματος.

Εἴπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα τὸ κουκούλιον, λέγων·

Ο' Ἀδελφὸς ἡμῶν (ὁ δεῖνα) ἐνδύεται τὸ κουκούλιον τῆς ἀκακίας εἰς περικεφαλαίαν ἐλπίδος σωτηρίου, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἶπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα τὸν ἀνάλαβον, λέγων·

Ο' Ἀδελφὸς ἡμῶν (ὁ δεῖνα) λαμβάνει τὸν ἀνάλαβον, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀναλαμβάνων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ ἀκολουθῶν τῷ Δεσπότη Χριστῷ.

Εἶπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα περιζώννυσιν αὐτὸν, λέγων·

Ο' Ἀδελφὸς ἡμῶν (ὁ δεῖνα) περιζώννυται τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ δύναμιν ἀληθείας, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἶπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Εἶτα ὑποδύει αὐτὸν τὰ σανδάλια, λέγων·

Ο' Ἀδελφὸς ἡμῶν (ὁ δεῖνα) ὑποδύεται τὰ σανδάλια εἰς ἐταιμασίαν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ο' Ἀδελφὸς ἡμῶν (ὁ δεῖνα) ἔλαβε τὸ μέγα καὶ ἀγγελικὸν Σχῆμα, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἶπωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ, Κύριε ἐλέησον.

Ἐνδυσμένου δὲ αὐτοῦ, ψάλλονται τὰ Τροπάρια ταῦτα,

Ἦχος δ'.

**Ε**νδύσασθε χιτῶνα τῆς σωτηρίας, ζώσασθε τὴν ζώνην τῆς σωφροσύνης, δέξασθε τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, τοὺς πόδας τοὺς νοητοὺς ὀπλίσατε, τῆς ἐγκρατείας τοῖς ὀπλοῖς, καὶ εὐρήσατε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

**Α**γαλλιάσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσσε γὰρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ με· ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

Αἱ δὲ Εὐχαί, ἃς λέγει ὁ Ἱερεὺς, εἰσὶν αὗται \*

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πιστὸς ἐν ταῖς παραγγελίαις σου, καὶ ἀμεταμέλητος ἐν τοῖς χαρίσμασί σου, καὶ ἄφατος ἐν τῇ φιλανθρωπία σου· ὁ καλέσας τὸ πλάσμα σου κλήσει ἀγία, καὶ ἀγαγὼν τὸν δοῦλόν σου (τόνδε) εἰς τὴν πνευματικὴν σου ζώην· δὸς αὐτῷ βίον εὐσχήμονα, πολιτείαν ἐνάρετον, καὶ ἀκατάγνωστον, ἵνα ἐν ἀγιασμῷ πολιτευσάμενος, ἄσπιλον διατηρήσῃ ὅπερ τῇ δυνάμει σου ἐνεδύσατο Σχῆμα, τῷ μὲν χιτῶνι τὴν δικαιοσύνην ἀμπεχόμενος, τῇ δὲ ζώνῃ τὴν νέκρωσιν τοῦ σώματος, καὶ τὴν σωφροσύνην ἐν ἑαυτῷ περιφέρων· τῷ δὲ κουκουλίῳ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου θιόμενος· τῷ δὲ ἀναλάβῳ, τῷ Σταυρῷ καὶ τῇ Πίστει κατακοσμούμενος· τῷ δὲ περιβολαίῳ στολὴν ἀφθαρσίας θωρακίζόμενος· τοῖς δὲ σανδαλίοις, ἵνα ἐπιβῇ τῇ ὁδῷ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας, ὅπως γένηται φοβερὸς τοῖς ὑπεναντίοις, ἀνάλωτος τοῖς πολεμίοις, πάσης ἡδονῆς καὶ αἰσχίστης ἐπιθυμίας ἀλλότριος· ὑπακοὴν παιδευόμενος, ἐγκράτειαν μετερχόμενος, τῷ τῆς ἀσκήσεως στοιχῶν κανόνι, ἵνα ἐν ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς γεραίρῃ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῖς ἴχνεσι κατακολουθῶν τοῦ μεγάλου Προφήτου Ἡλίου, καὶ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ· ἵνα, φθάσας τὸ μέτρον τῆς τελειότητος, τὸν δρόμον τελήσῃ, τὴν πίστιν τηρήσῃ, καὶ ἐνδύσῃται τὴν τῶν Ἀγγέλων ἀφθαρσίαν, καὶ συναριθμηθῇ τῇ ἀγίᾳ σου ποιμνῇ, καὶ τύχῃ τῆς ἐκ δεξιῶν σου παραστάσεως, καὶ ἀκούσῃ τῆς μακαρίας φωνῆς· Δεῦτε οἱ εὐλόγημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν Βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ἧς καὶ ἡμᾶς κληρονόμους γενέσθαι ἀξίωσον, ὁ Θεὸς, τῇ σῇ ἀγαθότητι. Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.



Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πάσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰσάγαγε τὸν δούλόν σου (τόνδε) εἰς τὴν πνευματικὴν σου αὐλήν· συγκαταρίθμησον αὐτὸν τῷ λογικῷ σου ποιμνίῳ· καθαρὸν αὐτοῦ τὸ φρόνημα ἀπὸ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς κενῆς ἀπάτης τοῦ βίου τούτου· καὶ δός αὐτῷ (\*) ἀδιαλείπτως μνημονεύειν τῶν ἀποκειμένων ἀγαθῶν τοῖς ἀγαπῶσί σε, καὶ σταυρώσασιν ἑαυτοὺς τῷ βίῳ, διὰ τὴν Βασιλείαν σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ποιμὴν καὶ ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶδὲ οὐκ ἔστι Λειτουργία, λέγονται τὰ παρόντα Εἰρηνικά·  
 Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον.

Υ' πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Υ' πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Υ' πὲρ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου.

Υ' πὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.

Υ' πὲρ τοῦ Ἀδελφοῦ ἡμῶν (τοῦδε), καὶ τῆς παρα Θεοῦ σκέπης, καὶ βοηθείας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ ἀμέμπτως, ἀκατακρίτως, καὶ ἀνεμποδίστως διανῦσαι αὐτὸν τὸν σκοπὸν τοῦ μοναδικοῦ Σχήματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ φωτισθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐγκρατεῖᾳ καὶ ἀσκήσει, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τοῦ ἀπαλλαγῆναι αὐτὸν πάσης κοσμικῆς ἐπιθυμίας, καὶ τῆς πρὸς τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς προσπαθείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ συγχωρήσεως τῶν πλημμελημάτων αὐτοῦ, καὶ τοῦ γενέσθαι αὐτὸν ὑψηλότερον τῶν τοῦ κόσμου φρονημάτων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

(\*) Ἐν τῷ Χειρογράφῳ καὶ συνάγαγε αὐτὸν κ.τ.λ.

Ἵπὲρ τοῦ διάγειν αὐτὸν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ, καὶ σεμνότητι, καὶ τελείῳ φόβῳ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ἀποθέσθαι αὐτὸν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν νέον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Ἦς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ Ἱερεὺς Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

Ἐντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου,

Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλεῖα.

Προκείμενον. Ἦχος γ. Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου.

Στίχ. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ε'. 10.

**Α**δελφοί, ἐνδυναμῆσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἢ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκοτεινοῦ τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι, στήναι. Στήτε οὖν, περιζωσάμενοι τὴν ὄσφιν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησῆσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σθέσαι· καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δεξασθε, καὶ τὴν μάχιραν τοῦ Πνεύματος, ἧ ἔστι ρῆμα Θεοῦ. Ἀλληλουῖα. Ὁὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. ι'. 37.

**Εἶ**πεν ὁ Κύριος· Ὁ φιλῶν πατέρα, ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἅγιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν, ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἅγιος. Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ,

καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ὁ εὐρών τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ἡμᾶς ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτη λήφεται· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήφεται. Καὶ ὅς ἐάν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα Μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, τοῦ διδάσκειν καὶ κηρῦσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀφέσεως, καὶ συγχωρήσεως τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ ( τοῦ δεῖνος).

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις.

Εἶτα δίδωσιν αὐτῷ ὁ Ἱερεὺς τὸν Σταυρὸν, λέγων·

Ἔπεν ὁ Κύριος· Εἴτις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

Καὶ τὸ κηρῖον ἀπτούμενον, λέγων·

Ἔπεν ὁ Κύριος· Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Καὶ εὐθὺς ἀσπάζεται ὁ ἀποκαρεῖς τὸν Σταυρὸν. Οἱ δὲ

Ἀδελφοὶ ψάλλουσι τὸ παρὸν Ἰδιόμελον, Ἦχος α΄.

**Ε**πιγνώμεν, ἀδελφοί, τοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν· τὸν γὰρ ἐκ τῆς ἀμαρτίας πρὸς τὴν πατρικὴν ἐσίαν ἀναδραμόντα Ἀσῶτον Υἱόν, ὁ πανάγαθος Πατὴρ προῦπαντήσας ἀσπάζεται, καὶ πάλιν τῆς ἰδίας δόξης χαρίζει τὰ γνωρίσματα, καὶ μυσικὴν τοῖς ἄνω ἐπιτελεῖ εὐφροσύνην, θύων τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν· ἵνα ἡμεῖς ἀξίως πολιτευσώμεθα, τοῦ τε θύσατος φιλονητοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ ἐνδόξου θύματος, τοῦ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ εὐθὺς γίνεται ὁ Ἀσπασμὸς, καὶ Ἀπόλυσις

## ΕΥΧΗ

## ΕΙΣ ΤΟ ΑΠΟΚΟΥΚΟΥΛΙΣΑΙ.

**Π**ολυέλεε Κύριε, ὁ δωρησάμενος τῷ δούλῳ σου (τῷδε), διὰ τῆς ἀναλήψεως τοῦ ἀγγελικοῦ Σχήματος, τὸ Κηκούλιον, εἰς περικεφαλαίαν ἐλπίδος σωτηρίου, ἀναφαίρετον ἐκ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς τὴν τοιαύτην χάριν σου διατήρησον, συνέχων καὶ συνθάλπων τὸ τῆς διανοίας αὐτῆ ἡγεμονικὸν ἐξ ἐναντίων προσβολῶν ἀπαρασάλευτον· ὅπως, τὴν τοῦ πονηροτάτου ὄφους, τοῦ τηρεῖν αὐτοῦ τὴν πτέρναν συγχωρηθέντος, καταπατῶν κίρα, πρὸς σέ τὴν φοβερὰν καὶ μόνην κεφαλὴν τῶν ἀπάντων, τοὺς νοητοὺς αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς αἴρη. Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς καὶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

**Τ**ὸν τῆ πυρίνη κεφαλῆ τὴν υἷαιαν κεφαλὴν σοὶ τῷ ἀοράτῳ, καὶ μόνῳ σοφῷ Θεῷ ὑποκλίναντα, Δέσποτα, εὐλόγησον, καθαγίασον, περιφρούρησον ἐκ πάσης ἐπιβλαβοῦς ἐπηρείας, ὄρατῆς τε καὶ ἀοράτου.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι σοῦ ἐσὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΟΤΑΝ ΠΟΙῆ Ο ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ.

Ποιεῖ Εὐλογητόν· καὶ εὐθύς τὸ Τρισάγιον· Παναγία Τριάς·  
Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σου ἔστιν ἡ βασιλεία· εἶτα τὴν παρούσαν  
Εὐχὴν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς·

**Κ**ύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς  
λοιποῖς ἔνδεκα Μαθηταῖς ἀποστολικὴν καὶ πνευματι-  
κὴν διακονίαν χαρισάμενος, λύειν καὶ δεσμεύειν τὰ τῶν ἀν-  
θρώπων πταίσματα ἐντειλάμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τὸν δοῦ-  
λόν σου ( τὸν δεῖνα ) τὸν παρ' ἐμοῦ μὲν ψηφισθέντα, πάσης δὲ  
χάριτος τελειωθέντα, ἄξιον καὶ αὐτὸν τῆς ἀποστολικῆς καὶ  
πνευματικῆς σου διακονίας, διὰ τῆς ἡμῶν ἐλεεινότητος, ἀνά-  
δειξον, εἰς τὸ λύειν καὶ δεσμεύειν τὰ τῶν ἀναξίων πταί-  
σματα. Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν  
ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύμα-  
τι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ ταύτην, τὸ Εὐαγγέλιον.

Ὁ Διάκονος·

Σοφία, ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀρχιερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἁγίου Εὐαγγελίου

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Κεφ. κ'. 19.

**Ο**ῦσης ὀφίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων, καὶ  
τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ Μαθηταὶ συν-  
ηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ  
ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο  
εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ.  
Ἐχάρησαν οὖν οἱ Μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν  
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ἡμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ  
Πατὴρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ

λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἄν τινων ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κράτῃτε, κεκράτηνται.

Πάλιν ὁ Ἄρχιερεὺς·

Ἡ μετριότης, (ἢ ἡ ταπεινότης) ἡμῶν, διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος, προχειρίζεται σε τὸν εὐλαβέστατον (τὸν δεῖνα) Πνευματικόν, εἰς τὸ τῆς πνευματικῆς πατρότητος λειτούργημα, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Καὶ Ἀπόλυσις.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

### ΤΩΝ ΕΞΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ.

Ὁ Ἱερεὺς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον.

Υ'πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας.

Υ'πὲρ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, συγχωρήσεως τῶν πλημμελημάτων τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δεῖνος), καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς δωρήσεται αὐτῷ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ καιρὸν μετανοίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ῥυσθῆναι αὐτόν τε καὶ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα.

Ἐἵτα λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν παροῦσαν Εὐχὴν·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, Σελ. 218.

Καὶ ψάλλει τὸ Τρισάγιον· τὸ, Δεῦτε προσκυνήσωμεν· καὶ τὸν Ν'. Ψαλμὸν. Εἶτα τὰ παρόντα Τροπάρια, Ἦχος πλ. β'.

Ε' ἑλέησον ἡμᾶς. Δ' ὄξα. Κύριε ἑλέησον ἡμᾶς. Καὶ νῦν. Τῆς εὐσπλαγγνίας τὴν πύλνν. Τὸ, Κύριε ἑλέησον α'.

Ο' δὲ ἐξομολογούμενος λέγει· "Ἡμαρτον, Κύριε, συγχώρησόν μοι. Καὶ τὸ, Ὁ Θεὸς, ἱλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ.

Ὁ Ἱερεὺς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο' Θεὸς, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ διὰ τῆ Προφήτη σθ Νάθαν. Ὅρα 217.

Εἶτα ὁ ἐξομολογούμενος, κλίνων τὰ γόνατα, καὶ ἄνω τὰς χεῖρας ἔχων, λέγει·

**Π**άτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἐξομολογοῦμαι σοὶ πάντα τὰ κρυπτὰ καὶ φανερά τῆς καρδίας καὶ διανοίας μου, ἃ ἔπραξα ἕως τῆς σήμερον. Διὸ ἄφεσιν αἰτῶ παρὰ σοῦ τοῦ δικαίου καὶ εὐσπλαγγνοῦ Κριτοῦ, καὶ χάριν τοῦ μηκέτι ἁμαρτάνειν.

Τότε ὁ Πνευματικὸς ἱλαρῶ τῇ φωνῇ λέγει·

Α' Δελφέ, δι' ὃ ἦλθες πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς ἐμέ, μὴ αἰσχυνθῆς· οὐ γὰρ ἐμοὶ ἀναγγέλλεις, ἀλλὰ τῶ Θεῷ, ἐν ᾧ ἴστασαι. Καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ Πνευματικὸς εἰς πάντα τὰ ἁμαρτήματα· καὶ μετὰ τὸ ἐρωτῆσαι καταλεπτῶς, λέγει ταῦτα·

**Τ**έκνον μου πνευματικόν, ὁ τῇ ἐμῇ ταπεινότητι ἐξομολογούμενος, ἐγὼ ὁ ταπεινὸς καὶ ἁμαρτωλὸς οὐκ ἰσχύω ἀφιέναι ἁμάρτημα ἐπὶ τῆς γῆς, εἰμὴ ὁ Θεὸς· διὰ δὲ τὴν θεόλεκτον φωνὴν ἐκείνην, τὴν μετὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἀνάστασιν γενομένην πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ λέγησαν· "Ἄν τινων ἀφῆτε, (καὶ τὰ ἐξῆς)· εἰς ἐκείνην καὶ ἡμεῖς θαρρόυντες, λέγομεν· "Ὅσα ἐξεῖπες τῇ ἐμῇ ἐλαχίστη ταπεινότητι, καὶ ὅσα οὐκ ἔφθασας εἰπεῖν, ἢ κατ' ἄγνοιαν, ἢ κατὰ λήθην, οἷον δήποτε, ὁ Θεὸς συγχωρήσει σοι ἐν τῶ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῶ μέλλοντι.

Καὶ ἐπισυνάπτει τὴν Εὐχὴν ταύτην (\*).

**Ο'** Θεὸς, ὁ συγχωρήσας Δαυὶδ, διὰ Νάθαν τοῦ Προφήτη, τὰ ἴδια ἐξομολογήσαντι ἁμαρτήματα, καὶ Πέτρῳ τὴν ἄρ-

(\*). Ἡ Εὐχὴ αὕτη ἐν τῶ χειρογράφῳ ἐπιγράφεται, τοῦ Χρυσόστομου, καὶ ὑπάρχει πολλῶν πλατυτέρων.

νησιν κλαύσαντι πικρῶς, καὶ Πόρνη δακρυσάση ἐπὶ τοὺς αὐ-  
τῆ πόδας, καὶ Τελώνη, καὶ Ἀσώτῳ· αὐτὸς ὁ Θεὸς, συγχωρή-  
σαι σοι δι' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ πάντα καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι,  
καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ ἀκατάκριτόν σε παραστήσαι ἐν τῷ  
φοβερῷ αὐτοῦ Βήματι· περὶ δὲ τῶν ἐξαγορευθέντων ἐγκλη-  
μάτων μηδεμίαν φροντίδα ἔχων, πορεύου εἰς εἰρήνην.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΤΙΜΙΟΙΣ ΟΝΤΩΝ, ΚΑΙ ΕΑΥΤΟΥΣ  
ΟΡΚῶ ΔΕΣΜΟΥΝΤΩΝ.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος  
τοῦ Πατρὸς, ὁ πάντα δεσμὸν ἁμαρτίας ἡμῶν τῷ σῶ-  
πάθει διαρρήξας, καὶ ἐμφυσήσας εἰς τὰ πρόσωπα τῶν σῶν  
Ἀποστόλων, καὶ εἰπῶν· Λάθετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἄν-  
τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς·  
ἄντινων κρατῆτε, κεκρατήνται· σὺ, Δέσποτα, διὰ  
τῶν ἁγίων σου Ἀποστόλων ἐχαρίσω τοῖς κατὰ καιρὸν ἱερουρ-  
γοῦσιν ἐν τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ γῆς ἀφιέναι τὰς ἁμαρ-  
τίας, καὶ δεσμεῖν καὶ λύειν πάντα σύνδεσμον ἀδικίας. Δεό-  
μεθα οὖν καὶ νῦν ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ( τοῦ δεῖνος), τοῦ  
παρεστηκότος ἐνώπιόν σου· Ἐπιχορήγησον αὐτῷ τὸ σὸν ἔ-  
λεος, διαρρήξων αὐτοῦ τὸν δεσμὸν τῶν ἁμαρτιῶν, εἴτι ἐν  
ἀγνοίᾳ, ἢ ὀλιγωρίᾳ ἐλάλησεν, ἢ ὑπὸ μικροψυχίας ἔπραξεν,  
εἰδὼς τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν, καὶ, ὡς φιλόανθρωπος καὶ  
ἀγαθὸς Δεσπότης, πάντα τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια ἁ-  
μαρτήματα συγχώρησον αὐτῷ· ὅτι σὺ εἶ ὁ λύων τοὺς πε-  
πεδημένους, ὁ ἀνορθῶν τοὺς κατερράγμενους, ἢ ἐλπίς τῶν  
ἀπηλπισμένων, ἢ ἀνάπαυσις τῶν πεπτωκότων· καὶ τὸν δοῦ-  
λόν σου τοῦτον ἐλευθέρωσον ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τῶν ἁμαρτημά-  
των. Ὅτι δεδόξασται σου τὸ πανάγιον ὄνομα, σὺν τῷ Πατρὶ,  
καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-  
νας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.



## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞ ΕΠΙΤΙΜΙΩΝ ΛΥΟΜΕΝΩΝ.

**Ε**ὐσπλαγγε, ἀγαθὲ, καὶ φιλόθρωπε Κύριε, ὁ διὰ τοὺς σουσ οἰκτιρμούς ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα διαρρήξῃ τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τῶν πλημμελημάτων, καὶ λύσῃ τὰ δεσμὰ τῶν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας πεπεδημένων, καὶ κηρύξῃ αἰχμαλώτοις ἄφεςιν. Σὺ, Δέσποτα, καὶ τὸν δοῦλόν σου (τὸν δεῖνα) τῇ σῇ ἀγαθότητι ἐλευθέρωσον τοῦ ἐπικειμένου αὐτῷ δεσμοῦ· καὶ δώρησαι αὐτῷ ἀναμαρτήτως ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ προσιέναι τῇ σῇ μεγαλειότητι, μετὰ παρρησίας καὶ καθαροῦ συνειδότος, καὶ αἰτεῖσθαι τὸ παρά σου πλούσιον ἔλεος. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΜΕΤΑΝΟΟΥΝΤΩΝ.

**Ο** Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ Προφήτου σου Νάθαν μετανοήσαντι τῷ Δαυΐδ ἐπὶ τοῖς ἰδίῳις πλημμελήμασιν, ἄφεςιν δωρησάμενος, καὶ τῇ Μανασσῇ τὴν ἐπὶ μετανοίαν προσευχὴν δεξάμενος· αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου (τὸν δεῖνα) μετανοοῦντα, ἐφ' οἷς ἔπραξε πλημμελήμασι, πρόσδεξαι τῇ συνήθει σου φιλοηρωπία, παρορῶν πάντα τὰ αὐτῷ πεπραγμένα, ὁ ἀφίεις ἀδικίας, καὶ ὑπερβαίνων ἀνομίας. Σὺ γὰρ εἶπας, Κύριε· Οὐ θελήσει θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν· καὶ ὡς ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἀφιέναι τὰ ἁμαρτήματα. Ἐπεὶ, ὡς ἡ μεγαλωσύνη σου ἀνεΐκαστος, καὶ τὸ ἔλεός σου ἀμέτρητον· εἰ γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς, τίς ὑποστήσεται; Ὅτι σὺ

εἰ ὁ Θεὸς τῶν μετανοούντων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἐτέρα Εὐχή.

**Κ**ύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ποιμὴν καὶ ἀμνέ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὁ τὸ δάνειον χαρισάμενος τοῖς δυσὶ χρεωφειλέταις, καὶ τῇ ἁμαρτωλῷ δούσ ἄφεισιν ἁμαρτιῶν αὐτῆς· αὐτός, Δέσποτα, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰς ἁμαρτίας, τὰς ἀνομίας, τὰ πλημμελήματα, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ ἐν παραβάσει καὶ παρακοῇ γενόμενα παρὰ τῶν δούλων σου τούτων. Καὶ εἴτι, ὡς ἄνθρωποι σάρκα φοροῦντες καὶ τὸν κόσμον οἰκοῦντες, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐπλανήθησαν, εἴτε ἐν λόγῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ, εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, εἴτε λόγον Ἱερῆως κατεπάτησαν, ἢ ὑπὸ κατάραν Ἱερῆως ἐγένοντο, εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσον, ἢ ὄρκῳ ὑπήχθησαν, αὐτός, ὡς ἀγαθὸς καὶ ἀμνηστικός Δεσπότης, τούτους τοὺς δούλους σου λόγῳ λυθῆναι εὐδόκησον, συγχωρῶν αὐτοῖς καὶ τὸ ἴδιον ἀνάθεμα καὶ τὸν ὄρκον, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Ναι, Δέσποτα φιλάνθρωπε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἀγαθότητος ὑπὲρ τῶν δούλων σου τούτων, καὶ πάριδε ὡς πολυέλεος τὰ πταίσματα αὐτῶν ἅπαντα· ἀπαλλάξον αὐτοὺς τῆς αἰωνίης κολάσεως· σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα: Ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Ὅσι σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΣΥΓΧΩΡΗΤΙΚΗ.

**Ο** Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς θείας ἐντολὰς τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις δοὺς εἰς τὸ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τοῖς πεπτωκόσι τὰ ἀμαρτήματα, καὶ ἐξ ἐκείνων αὐθις ἡμεῖς λαβόντες τὰς ἀφορμὰς τὸ αὐτὸ ποιεῖν, συγχωρήσαι σοι, τέκνον πνευματικόν, εἴτι ἂν ἔπραξας ἐν τῷ νῦν αἰῶνι ἐκούσιον, ἢ ἀκούσιον· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΑΙ

## ΣΥΓΧΩΡΗΤΙΚΑΙ

εἰς πᾶσαν Ἀρὰν καὶ Ἀφορισμὸν, εἰς Τεθνεῶτα,

ἀναγινωσκόμεναι παρὰ Ἀρχιερέως, ἢ, ἐξ ἀνάγκης, παρὰ Πνευματικοῦ Πατρὸς, εἰ οὐ παρέστιν Ἀρχιερεὺς.

Ἰστέον δὲ, ὅτι αἱ παροῦσαι Εὐχαὶ ἀναγινώσκονται οὕτως· Ἐν μὲν τῇ Προσκομιδῇ ἀναγινώσκειται ταύτας μετὰ κατανύξεως πάντες οἱ μέλλοντες ἱερουργεῖν Ἱερεῖς· ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ Εἰσόδῳ, ἐξεληθόντων τῶν Ἱερέων ἔξω τῶν Καγκέλλων μετὰ τῶν Ἀγίων, καὶ ἰσταμένων, ὁ Ἀρχιερεὺς, κλίνας τὸ γόνυ, ἐκφωνεῖ ταύτας μεγαλοφώνως μετὰ κατανύξεως καὶ δακρύων· μετὰ δὲ τὸ τελειῶσαι αὐτάς, ἀνιστάμενος δέχεται τὰ Ἅγια.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ σοφίᾳ δημιουργήσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐκ τοῦ χοῦ τοῦτον ἀναμορφώσας εἰς εἶδος καὶ κάλλος, (\*) καὶ ἐξωραΐσας ὡς τίμιον καὶ οὐράνιον κτῆμα, εἰς δοξολογίαν καὶ εὐπρέπειαν τῆς σῆς δόξης καὶ βασιλείας, διὰ τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦτον παραγαγεῖν· τὴν ἐντολήν δὲ παραβάντα τοῦ σου προστάγματος, καὶ μεταλαβόντα τῆς εἰκόνας, καὶ μὴ φυλάξαντα· καὶ διὰ

(\*) Ἐν χειρογράφοις, ὡς εἶδος καὶ κάλλος.

τοῦτο, ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἀθάνατον γένηται, φιλανθρώπως κελεύσας τὴν κρᾶσιν καὶ μίξιν ταύτην, καὶ τὸν ἄρρητόν σε τοῦτον δεσμόν, ὡς Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, τῷ σὺ θεῷ βηλήματι, ἀποτέμεσθαι καὶ διαλύεσθαι· ὥστε τὴν μὲν ψυχὴν ἐκεῖσε χωρεῖν, ἐνθα καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο, μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, τὸ δὲ σῶμα εἰς τὰ, ἐξ ὧν συνετέθη, ἀναλύεσθαι· (\*) διὰ τοῦτο δεόμεθα σοῦ τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ παναγίου, καὶ ὁμοουσίου, καὶ ζωοποιῷ σε Πνεύματος, ἵνα μὴ παρίδῃς τὸ σὸν πλάσμα καταποθῆναι τῇ ἀπωλείᾳ· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα διαλυθῆναι εἰς τὰ, ἐξ ὧν συνετέθη, τὴν δὲ ψυχὴν καταταγῆναι ἐν τῷ χορῷ τῶν Δικαίων. Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, νικησάτω σου τὸ ἄμετρον ἔλεος, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἡ ἀνείκαστος· καὶ εἴτε ὑπὸ κατάραν πατρὸς, ἢ μητρὸς, εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσεν ὁ δοῦλός σου οὗτος, εἴτε τινὰ τῶν Ἱερωμένων παρεπίκρανε, καὶ δεσμόν ἄλυτον παρ' αὐτοῦ ἐδέξατο, εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως βαρυτάτῳ ἀφορισμῷ περιέπεσεν, ἢ ἀμελείᾳ, καὶ ῥαθυμίᾳ χρησάμενος, οὐκ ἔτυχε συγχωρήσεως, συγχώρησον αὐτῷ, δι' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου· καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ εἰς τὰ, ἐξ ὧν συνετέθη, διάλυσον, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐν σινηαῖς Ἀγίων κατάταξον. Ναί Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῖς ἀγίοις σου Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις ταύτην τὴν ἐξουσίαν δούς, ὥστε τῶν ἁμαρτημάτων διδόναι τὴν ἄφεσιν, καὶ εἰπὼν, ὅσα ἂν δήσωσι καὶ λύσωσιν, ἵνα ὡσι δεδεμένα καὶ λελυμένα· δι' αὐτῶν δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς, εἰ καὶ ἀναξίους, ὡσαύτως τὴν τηλικαύτην δωρεὰν φιλανθρώπως διαβιβάσας, λύσον τὸν κοιμηθέντα δοῦλόν σου ( τὸν δεῖνα ) τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος, καὶ ἔσω συγκεχωρημένος καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ ἀειπαρθένου σου Μητρὸς, καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ἀμήν.

(\*) Ἐν χειρογράφοις ἀναγινώσκεται οὕτω· φιλανθρώπως κελεύσας τὴν κρᾶσιν καὶ μίξιν ταύτην, τῷ σὺ θεῷ βουλήματι ἀποτέμεσθαι καὶ διαλύεσθαι· τὴν δὲ ψυχὴν ἐκεῖσε χωρεῖν, ἐνθα καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο, μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως· διὰ τοῦτο δεόμεθα σοῦ κ.τ.λ.

Εὐχὴ ἑτέρα. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς κλεῖς τῆς τῶν οὐρανῶν Βασιλείας καὶ, τῇ σῇ χάριτι, τὴν τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτίας, μετὰ τὴν ἀγίαν σου ἐκ νεκρῶν τριήμερον Ἐξανάστασιν, τοῖς σοῖς ἀγίοις Μαθηταῖς καὶ ἱεροῖς Ἀποστόλοις δωρησάμενος ἐξουσίαν, ὥστε δεδεμένα εἶναι καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅσα δι' αὐτῶν ἐν γῆ δέδενται, καὶ λελυμένα ὡσαύτως ἐν τῷ ἕρανῷ, ὅσα δι' αὐτῶν ἐν γῆ λέλυνται· διαδόχους δὲ ἡμᾶς, τοὺς εὐτελεῖς καὶ ἀναξίους δούλους σου, τῆς αὐτῆς ταύτης παρὰ σὲ ὑπεραγίας δωρεᾶς τε καὶ χάριτος τῇ ἀφάτῳ σοι φιλανθρωπία καταξιώσας γενέσθαι, ὥστε καὶ ἡμᾶς οὕτω δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰ ἐν τῷ λαῷ σου συμβαίνοντα· αὐτὸς, πανάγαθε Βασιλεῦ, δι' ἐμὲ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀχρείου δούλου σου, συγχώρησον τῷ δούλῳ σου (τῷ δεῖνι), εἴτι ἐν τῷ παρόντι βίῳ, ὡς ἄνθρωπος, ἐπλημμέλησε· καὶ ἄφες αὐτῷ ὅσα ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἤμαρτε, λύσας αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπικείμενον μεθ' οἰωνδήποτε τρόπων δεσμὸν, ὃν αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἐκ συναρπαγῆς, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἔδησεν, εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως, εἴτε παρ' ἄλλου τινὸς, φθόνῳ καὶ συνεργείᾳ τοῦ πονηροῦ, τοιοῦτον ὑπέστη ὀλίσθημα· εὐδόκησον, ὡς μόνος ἀγαθὸς καὶ πολυέλεος, τὴν μὲν ψυχὴν αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγίων ταχθῆναι τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, τὸ δὲ σῶμα τῇ παρὰ σοῦ δημιουργηθείσῃ φύσει δοθῆναι. Ὅτι εὐλογητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΠΕΤΩΣ ΟΜΝΥΟΝΤΩΝ.

**Ο** Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως τὸ εὐάλωτον καὶ ἀσθενὲς ἐπιστάμενος, καὶ τοὺς τῶν ἐννοιῶν ἡμῶν διαλογισμοὺς σαφῶς ἐπιγινώσκων, τὰς ἐκ προπετείας ἡμῖν γινομένας ἐνθυμήσεις, ἀμνησικακος ὢν, παριδεῖν καταξιώσον, καὶ τοῖς προλήψει ὄρκου συσχεθεῖσι συγχώρησον· σὺ γὰρ μόνος ἐπίστασαι τὰ κρύ-

φια τῶν καρδιῶν ἡμῶν. Διὸ δεόμεθα σου, συγγνώμην αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν παράσχου διὰ τὴν σὴν ἀρρήτητον ἀγαθότητα. Ὅτι ἠυλόγηταί σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασται σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΙΑΡΟΦΑΓΗΣΑΝΤΩΝ.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ ἔπαινος τοῦ Ἰσραὴλ· κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου, καὶ παράσχου συγγνώμην τῷ σῶ οἰκέτῃ ( τῷδε) μιαιοφαγήσαντι, καὶ γευσαμένῳ κρεῶν, ἢ τοίων δὴ βρωμάτων μὴ καθαρῶν, ὧν τὴν βρωσιν ἀπηγόρευσας ἐν Νόμῳ ἁγίῳ σου· τούτων δὲ ἀβουλήτως μετασχόντι συγχώρησον, καὶ καταξίωσον αὐτὸν ἀκατακρίτως μεταλαβεῖν τῶν φρικτῶν Μυστηρίων, τοῦ τιμίου Σώματός τε καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου (\*). Ὅπως ῥυσθῆῃ τοῦ λοιποῦ πάσης ἀκαθάρτου μεταλήψεως καὶ πράξεως, ὡς ἐντρυφῶν τοῖς Θεοῖς σου Μυστηρίοις, καὶ ἀπολαύων τῆς ἀγίας σου καὶ μυστικῆς Τραπέζης, καὶ διαφυλαττόμενος σὺν ἡμῖν ἐν τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, αἰνῶν, καὶ δοξάζων τὸ Ὄνομά σου τὸ ὑψίστον πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὅτι σου ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει καὶ ταῦτα· ἐν καθαρότητι ψυχῆς τε καὶ σώματος μεταλαβεῖν τῶν φρικτῶν σου καὶ ἀθανάτων Μυστηρίων, κ.τ.λ.

## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΑΙΣΧΡΩΝ ΛΟΓΙΣΜΩΝ.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεός μου, οὗ ἐν Χερσὶν οἱ κληροὶ μου, ἀντίλαβοῦ μου κατὰ τὸ ἔλεός σου, καὶ μὴ ἐάσης με συναπολέσθαι ταῖς ἀνομίαις μου, μηδὲ τῷ θελήματι ἐπακολουθῆσαι τῆς ἐπιθυμοῦσης σαρκὸς μου κατὰ τοῦ πνεύματος. Πλάσμα σὸν εἰμι· μὴ παριδῆς ἔργον χειρῶν σου· μὴ ἀποσραφῆς, οἴκτειρον, ἀλλὰ μὴ ἐξουδενώσης, μηδὲ ὑπερίδῃς με, Κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι, ὅτι πρὸς σέ κατέφυγον τὸν σιεπαστήν μου Θεόν. Ἰασαὶ τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἤμαρτόν σοι· σῶσόν με ἔνεκεν τοῦ ἐλέους σου, ὅτι ἐπὶ σέ ἐπερρίφην ἐκ νεότητός μου· αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἐπανιστάμενοί μοι, καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ζητοῦντές με ἐξουδενῶσαι ἀπὸ σοῦ διὰ πράξεων ἀσέμνων, διὰ λογισμῶν ἀπρεπῶν, δι' ἐνθυμήσεων ἀσυμφόρων. Ἀπέλασον ἀπ' ἐμοῦ πᾶσαν ῥυπαρίαν, καὶ κακίας περίσσευμα· ὅτι σὺ εἶ μόνος ἅγιος, μόνος ἰσχυρός, μόνος ἀθάνατος, κατὰ πάντα ἔχων τὴν δυναστείαν ἀνείκαστον· καὶ διὰ σοῦ δίδεται πᾶσιν ἡ κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς ἰσχὺς. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΙΣ ΠΟΛΕΜΟΝ ΠΟΡΝΕΙΑΣ.

Ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, ὁ ἰώμενος πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ, ἰλάσθητι τοῖς δούλοις σου, καὶ μὴ δῶς ἀνθρώπῳ καὶ δαίμονι κοινωνίαν. Ἐπιτίμησον τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι· σύντριψον τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν δούλων σου· ἐγκαίνισον αὐτοὺς τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι· ἔνωσον αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ· καὶ πάσης ἐνεργείας

τοῦ ἀντικειμένου λυτρωσάμενος, παράστησον τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, καὶ τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ζωοποιῶν Μυστηρίων ἀξίωσον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τῶν μετανοούντων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα ὁμοία.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης, ἰσχύς μου, καὶ βοήθεια, καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέρᾳ κακῇ· σὺ σώζεις ἐν καιρῷ θλίψεως· σῶσόν με, ὅτι εἰσῆλθosan ὕδατα ἕως ψυχῆς μου· ἐνεπάγην εἰς ἵλυν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόσασις ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καταδυναστεύοντος· ὅτι κατεδίωξε τὴν ψυχὴν μου, καὶ κατεπάτησεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου· ὅλην τὴν νύκτα πολεμῶν ἐθλίψέ με. Ευδόκησον, Κύριε, τῷ ῥύσασθαί με ἐκ χειρὸς παρανομοῦντος καὶ ἀδικούντος, ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι· ὅτι φόβος θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐκάλυψέ με σκότος. Ἔως τίνος κερᾶζομαι, Κύριε, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ μου; βοήσομαι πρὸς σέ ἀδικούμενος, καὶ ἐ μὴ σώσης; Ἐπίβλεψον ἐξ ἔρανθ, Κύριε, καὶ ἴδε ἐκ τοῦ Οἴκου τοῦ ἁγίου σου καὶ τῆς δόξης σου. Ποῦ ἔστι τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, κατὰ τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἠνέσχου ἡμῶν; Κύριε, δίκασον τοὺς ἀδικούντάς με· μὴ ἔσο ὡς ἄνθρωπος ὑπνῶν, καὶ ὡς ἀνὴρ μὴ δυνάμενος σώζειν. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΛΕΓΟΜΕΝΗ ΠΡΟ ΤΟΥ ΥΠΝΩΣΑΙ,  
ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΝΥΠΝΙΑΖΟΜΕΝΟΝ.

**Π**ολυῤῃμητε Κύριε, ἀκήρατε, ἀμόλυντε, μόνε ἀναμάρτητε, καθάρων με τον δουλόν σου ἀπὸ παντός μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ ἄσπιλον ἀνάδειξον δια τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ ἁγιάσόν με τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου



σθ Πνεύματος ἵνα, ἀνανήψας ἐν τῆς ὀμίχλης τῶν ἀκαθάρτων φαντασιῶν τοῦ διαβόλου, καὶ παντός πειρασμοῦ, καταξιωθῆιν ἐν καιρῷ εὐθέτω προσελθεῖν, καὶ ἀπογεύσασθαι τῶν φρικτῶν σου καὶ φοβερῶν Μυστηρίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΠΑΣΑΝ ΑΡΡΩΣΤΙΑΝ.

Δέσποτα Παντοκράτορ, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων, ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ( τὸν δεῖνα ) τὸν ἀσθενοῦντα ἐπίσκεψαι ἐν τῷ ἐλέει σου. Ἐκτεινον τὸν βραχίονά σου τὸν ἀόρατον, τὸν πλήρη ἰάσεως καὶ θεραπείας, καὶ ἴασαι αὐτόν, ἐξανιστῶν ἀπὸ κλίνης ἀρρώστιας. Ἐπιτίμησον τῷ πνεύματι τῆς ἀσθενείας ἀπόστησον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν πληγὴν, πᾶσαν ἀλγηδόνα, πᾶσαν μάστιγα, πάντα πυρετὸν ἢ ῥίγος· καὶ εἴτι ἔστιν ἐν αὐτῷ πλημμέλημα, ἢ ἀνόμημα, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον διὰ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν. Ναὶ, Κύριε, φεῖσαι τοῦ πλάσματός σου, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

# ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ

## ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ

ΕΝ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΙ ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ.

Ποίημα Εὐθυμίου Μοναχοῦ Συγκέλλου.

Ὤδη α. Ἦχος πλ. β. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας.

**Π**ῶς μου θρηνήσω τὸν βίον τὸν ῥυπαρὸν, καὶ τὰ πλήθη Δέσποτα, τῶν ἀμέτρων μου κακῶν; τί δὲ ἐξαγγείλω σοὶ Ἀγνή; ἀπορῶ καὶ δειλιῶ· ἀλλὰ βοήθει μοι.

**Π**όθεν ἀπάρξομαι λέγειν τὰ πονηρά, καὶ δεινά μου πταισμάτα, ὃ ταλαίπωρος ἐγώ; οἴμοι τί γενήσομαι λοιπόν; ἀλλὰ Δέσποινα καὶ μὲ πρὸ τέλους οἴκτειρον.

**Π**ᾶσαν ὁδὸν παροδεύσας ἀμαρτιῶν, σωτηρίας Ἀχραντε, τρίβον εὖρον οὐδαμῶς· ἀλλὰ σοὶ προστρέχω ἀγαθή· Μὴ παρίδῃς ἐκ ψυχῆς μετανοοῦντά με.

**Τ**οῦ μὲν θανάτου τὴν ὥραν διηνεκῶς, ἐννοῶ Πανάχραντε, καὶ τὸ βῆμα τὸ φρικτὸν· συνηθεία ὅλως δὲ κακῶν, δελεάζομαι δεινῶς· ἀλλὰ βοήθει μοι.

**Τ**ῶν ἀγαθῶν ὃ φθορεῖς με νῦν καθορῶν, γυμνὸν, ἀπροστατευτόν, καὶ μακρὰν ἀπὸ Θεοῦ, γεγονότα θείων ἀρετῶν, καταπίνειν με ὄρμα· Δέσποινα πρόφθασον.

Ὤδη γ. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

**Ψ**υχὴν ἐμόλυνα αἰσχυρῶς, Δέσποινα Θεοτόκε, ἐξ ἀμέτρων πταισμάτων, ὃ ταλαίπωρος ἐγώ· καὶ ποῦ λοιπόν πορευθῶ, ἀπογνώσει ὅλος συνεχόμενος;

Δημόσια Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου

**Τ**ὸ κατ' εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, κατεσπίλωσα οἶμοι, ὑψηλόφρονι γνώμῃ, ὁ ταλαίπωρος ἐγὼ· καὶ ποῦ λοιπὸν πορευθῶ; ἀλλὰ σπεῦσον Παρθένε βοήθει μοι.

**Ο**ὐκ ἔστιν ὄλως ἐν βροτοῖς, ὁ τὰ ἄθεσμα πράξας, γεννηθεὶς ἐν τῷ βίῳ, ὡσπερ ἐγὼ Ἀγαθῇ, ἀσελγείας τῶν δεινῶν· τὸ γὰρ θεῖον Βάπτισμα ἐμόλυνα.

**Ε**ἰς τέλος ἔφθασα κακῶν, Παναγία Παρθένε· σὺ βοήθησον τάχει· οὐρανὸς γὰρ καὶ ἡ γῆ, καταβοῶσι πικρῶς, τῶν ἀμέτρων πράξεων τὰ ἄτοπα.

Ὡδὴ δ'. Χριστὸς μου δύναμις.

**Α**γγέλων τάγματα, καὶ τὰ στρατεύματα, οὐρανῶν αἱ Δυναμίεις τοῦ σοῦ Υἱοῦ, φρίττουσι τὸ κράτος Ἀγνῆ· νῦν δὲ ἐγὼ ἀπογνωσθεὶς, ἀφοβία περιέχομαι.

**Ε**ξέστη ἅπασα, ἡ γῆ καὶ ἔφριξε, καθορῶσα δεινῶς τε καὶ πονηρῶς, πράττοντα τὰ ἄτοπα, καὶ τοῦ Υἱοῦ σου τὴν πολλὴν, εὐσπλαγγνίαν καταπλήττοντα.

**Ν**αὸν ἐμόλυνα, κακῶς τοῦ σώματος, καὶ Ναὸν τοῦ Κυρίου, ὃν περ βροτοὶ, τρέμοντες εἰσέρχονται· ἐγὼ δὲ οἶμοι! ἀναιδῶς, εἰσπορεύομαι ὁ ἄσωτος.

**Μ**ὴ δείξης Δέσποινα, μὴ δείξης ξένον με, ξενωθέντα τῆς σκέπης τοῦ σοῦ Υἱοῦ, ὄλως καὶ ἀνάξιον· ἀλλὰ ἀπόπλυνον καὶ ἐκ τοῦ ῥύπου τῶν πταισμάτων μου.

Ὡδὴ ε'. Τῷ θεῷ φέγγει σου Ἀγαθέ.

**Α**ῖμα παρέβη μὲν ἐντολήν, μίαν σου Παρθένε τοῦ Υἱοῦ, καὶ ἐξορία ὑπέπεσε· πῶς δὲ μοι θρηνήσω πταισμάτων ἄβυσσον, ἐγὼ ὁ ἀποστάτης, καὶ παραβάτης Θεοῦ;

**Φ**θορεὺς μὲν πάλαι ἀναφανείς, καὶ ἀδελφοκτόνος Καῖν, πρὶν ἀπὸ Θεοῦ κευατήραται· τί δὲ καὶ ποιήσω ἐγὼ ὁ πάντολμος; ψυχὴν γὰρ ἀποκτείνας, νῦν οὐκ αἰσχύνομαι.

**Η**σαῦ ἐζήλωσα τὸν δεινόν, ἐν γαστριμαργία καὶ τρυφῇ, ψυχὴν καὶ σῶμα ἐμόλυνα, μέθη καὶ λαγνεῖα ῥυπώσας βίον μου· καὶ τίς λοιπὸν μὴ κλαύσῃ, ἐμέ τὸν ἄθλιον;

**Τ**ῷ θεῷ φέγγει σου Ἀγαθῇ, ἴασαί μου πάθη τῆς ψυχῆς, ἃ ὁ φθορεὺς μοι ἐνέσπειρε· ῥῦσαί με τῆς τούτου αἰχμαλωσίας πικρῆς· γελᾷ γὰρ καθορῶν με, νῦν ἀπροστάτευτον.

Ῥδὴ ε'. Τοῦ βίου τὴν θαλάσσαν.

**Ο** βίος μου ἄσωτος, ἡ ψυχὴ μου ῥυπαρά, καὶ ἡ ζωὴ πανάθλιος· τὸ δὲ σῶμά μου ὅλον ἐν τοῖς κακοῖς, δεινῶς κατεσπίλωσα· διὸ σπεῦσον Παρθένε, καὶ βοήθει μοι.

**Τ**ὸ τέλος ἐφέσηκε, καὶ οὐ φέρω Ἀγαθὴ, τὸ συνειδὸς ἐλέγχει με· παριστᾷ γάρ μοι πράξεις τὰς πονηραῖς, καὶ βίου τὸ ἄστατον, καὶ τὸ βῆμα πτοοῦμαι τοῦ Υἱοῦ σου Ἀγνή.

**Σ**αρκὸς μου τὴν πύρωσιν, ποταμὸς ὁ τοῦ πυρός, ὁ φοβερός καὶ ἄσβεστος, ἀναμένει Πανάχραντε ἀληθῶς, καὶ σικώληξ ἀκοίμητος· ἀλλὰ ῥῦσαί με τούτων ταῖς πρεσβείαις σου.

**Σ**ὺν τρόμῳ συνέχομαι, καὶ πτοοῦμαι Ἀγαθὴ, τοῦ πονηροῦ τὰ ἔνεδρα· πρὸ τοῦ τέλους γάρ τρύζει μοι ὁ φθορεὺς, ὀδόντας κατέχων με, ὡς αἰχμάλωτον ὄντα καὶ γυμνὸν ἀρετῶν.

Ῥδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

**Ε**πταπλάσιον τὴν φλόγα μοι ἐξέκαυσε, τὴν τῶν παθῶν ὁ δόλιος, ταῖς μοιχείαις δὲ τῆς καρδίας ὅλον θανατοῖ· ἀλλ' ἄρδευσον ρεῖθροις τῶν ἐμῶν, δακρύων Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἀπώσῃ με.

**Σ**υμπνιγόμενον τῷ βόθρῳ τῶν πταισμάτων μου, μὴ με ἐάσης Δέσποτα· καὶ γὰρ βλέπων με ἀπογονόντα ὄντα ἀγαθὴ, γελᾷ ὁ παμπόνηρος ἐχθρός· ἀλλὰ αὐτὴ σου κραταιᾷ χειρὶ ἀνάστησον.

**Φ**οβερόν μὲν τὸ κριτήριον ταλαίπωρε, ψυχὴ μου καὶ ἀναίσθητε, καὶ ἡ κόλασις ἀτελεύτητός τε καὶ φρικτὴ· ἀλλ' ὅμως νῦν πρόσπεσον Μητρὶ, τῇ τοῦ Κριτοῦ σου καὶ Θεοῦ· καὶ τί ἀπέγνωσ σαυτήν;

**Ε**πί σὲ τὴν πᾶσαν Δέσποινα ἐλπίδα μου, ἀνέθηκα ὁ ἄσωτος· μὴ ἀποστρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὸ πρόσωπόν σου νῦν· μὴ σπλάγγα φιλόανθρωπα τὰ σά, κλείσῃς μοι Μῆτερ τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ βοήθει μοι.

**Ε**σκοτίσθην ὁ ταλαίπωρος Πανάχραντε, τῷ πλήθει τῶν ἀμέτρων κακῶν, καὶ ἠλλοίωμαι τῆς ψυχῆς τὸ ὄμμα καὶ τὸν νοῦν· διὸ με φωτὸς σου ταῖς ἀύγαῖς, πρὸς ἀπαθείας γλυκασμὸν θᾶπτον εἰσάγαγε.

Ὁδὴ η'. Ἐκ φλογὸς τοῖς Ὁσίοις.

**Τ**ῆς Τριάδος τὸν ἕνα Θεὸν ἢ τέξασα, καὶ ἀγκάλαις βασι-  
σασα Μητροπάρθενε, σθέσον τῶν παθῶν, τὴν πυρίφλο-  
γον κάμινον, καὶ δακρῦων ρείθροις, ἀπόπλυνον ψυχὴν μου.

**Π**αρουσίαν θανάτου φρίττω Πανάχραντε, καὶ τὴν κρίσιν  
ἐκείνην ὅλως οὐ δέδοικα· πράττειν δὲ κακὰ οὐδὲ ὅλως  
ἀφίσταμαι· οἴκτειρον καὶ σῶσον, πρεσβείαις σου πρὸ τέλους.

**Σ**τεναγμοὺς ἀσιγήτους Δέσποινα δώρησαι, καὶ δακρῦων πη-  
γὴν μοι, ἵνα ἐκπλύνω μου, πταίσματα πολλὰ, καὶ ἀνία-  
τα τραύματα, ὅπως ἐπιτύχω, ζωῆς τῆς αἰωνίου.

**Τ**ῶν κακῶν μου τὰ πλήθη σοὶ ἐξηγόρευσα· ὡς οὐδεὶς γὰρ  
ἐν κόσμῳ ἄλλος παρώργισα, Δέσποινα Θεὸν, τὸν Υἱὸν  
σου καὶ Κύριον· τούτῳ με ἐν τάχει, καταίλλαξον εὐχαῖς σου.

**Μ**ὴ με στήσης ἐν ὥρᾳ Δέσποτα κρίσεως, μετὰ τῶν κατα-  
κρίτων ὁ φύσει εὐσπλαγγνος· ἀλλὰ σῆς Μητρὸς ταῖς  
πρεσβείαις ἐλέησον, καὶ τοῖς δεξιοῖς σε με σύνταξον προβατοῖς.

Ὁδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

**Ι**'δοὺ προσέρχομαι σοὶ Πανάχραντε, φόβῳ πολλῷ καὶ πόθῳ  
τὴν ἰσχὺν ἐπιστάμενος, τῆς πολλῆς πρεσβείας ἐγὼ ὁ δοῦ-  
λός σου· μέγιστα γὰρ ἰσχύει, ὧ παντευλόγητε, δέησις Μητρὸς  
πρὸς τὸν Υἱόν· σπλάγγνοις γὰρ κάμπτεται.

**Χ**οροὺς παράλαβε Ἀρχαγγέλων τε, καὶ τὴν πληθύν τῶν  
ἄνω στρατευμάτων καὶ Προδρομον, Ἀποστόλων δήμευς  
καὶ Προφῆτας τε, Μάρτυρας, καὶ Ὁσίους, Ἱερομάρτυρας, καὶ  
πρεσβείαν ποιήσον Ἀγνή, ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς Θεόν.

**Κ**αὶ νῦν καὶ τότε τὴν σὴν βοήθειαν, εὖρω Ἀγνή, ἐν ἣ ὅταν  
ἐκλείπη τὸ πνεῦμά μου, τῶν δαιμόνων θᾶπτον λυτρο-  
μένη με, ῥῦσαι τῆς τυραννίδος τούτων Πανάχραντε, καὶ μὴ με  
ἐπίσης ἀγαθῆ, παραδοθῆναι αὐτοῖς.

**Κ**ριτὴν οἰκτίρμονα καὶ φιλόνηρον, τὸν σὸν Υἱὸν ἐκδέχο-  
μαι Ἀγνή, μὴ ὑπερίδης με· ἀλλ' αὐτόν μοι ποιήσον εὐ-  
λατον, στήσαι ἐκ δεξιῶν με, τότε Πανύμνητε, τοῦ ἀχράντου  
βήματος αὐτοῦ· εἰς σε γὰρ ἤλπισα.

**Α**ρχαί, Ἀρχάγγελοι, Κυριότητες, καὶ Σεραφίμ, Δυναμίς,  
Ἐξουσία, καὶ Ἄγγελοι, Θρόνοι πολυομμάτοις σὺν τοῖς

Χερουβίμ, νῦν τὸν δεδοξασμένον τόκον σου σέβοντες, σέ Παρθενομῆτορ εὐλαβῶς, αἰεὶ δοξάζομεν.

Εἶτα τὸ, "Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς.

Καὶ εὐθύς· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον. Κεφ. ια'. 22.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος· Ἐχετε πίστιν Θεοῦ· Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· Ἀρθήτι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῆ ἔν τῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ εἰπῇ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε· καὶ ἔσται ἡμῖν. Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴτι ἔχετε κατὰ τινος· ἵνα καὶ ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν· εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ Πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Εἶτα·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἡ Εὐχὴ τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν

Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ μόνος ἔχων ἐξουσίαν ἀνθρώποις ἀφιέναι ἁμαρτίας, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, πάριδε πάντα τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ πλημμέληματα, τὰ ἐκῆσια, καὶ τὰ ἀκῆσια, τὰ ἐν ἔργῳ, καὶ λόγῳ, καὶ κατὰ διάνοιαν, καὶ ἀκατακρίτως τὸν δοῦλόν σου τοῦτον καταξίωσον μεταλαβεῖν τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, καὶ ἀθανάτων σου Μυστηρίων· μὴ εἰς βάρος, καὶ κόλασιν, καὶ προσθήκην ἁμαρτημάτων, ἀλλ' εἰς ἁγιασμόν, εἰς φωτισμόν, εἰς καθαρισμόν, εἰς στηριγμόν, εἰς ἀρράθωνα ζωῆς αἰωνίου, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας· εἰς τεῖχος καὶ βοήθειαν, καὶ ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς ἐξάλειψιν τῶν αὐτοῦ

πλημμελημάτων, καὶ δόξαν τοῦ κράτους σου· πρεσβείαις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῶν τιμίων ἐπεφανίων, νοερῶν, ἀϋλῶν Δυναμέων ἀσωμάτων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ἀμήν.



# Α Κ Ο Λ Ο Υ Θ Ι Α

## Ε Π Ι Μ Ν Η Σ Τ Ρ Ο Ι Σ

ΗΤΟΙ

ΤΟΥ ΑΡΡΑΒΩΝΟΥΣ.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, τοῦ Ἱερέως ἐστῶτος ἐν τῷ Ἱερατείῳ, παρίζονται οἱ μέλλοντες ζεύγνυσθαι πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν· ὁ μὲν Ἄνθρ ἐκ δεξιῶν, ἡ δὲ Γυνή ἐξ εὐωνύμων. Ἀπόκεινται δὲ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς ἁγίας Τραπέζης δακτύλιοι αὐτῶν δύο, χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς· ὁ μὲν ἀργυροῦς ἀπονεύων πρὸς τὰ δεξιὰ, ὁ δὲ χρυσοῦς πρὸς τὰ ἀριστερά, σύνεγγυς ἀλλήλων. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, σφραγίζει τὰς κεφαλὰς τῶν αὐτῶν Νεονύμφων ἐκ γ', καὶ δίδωσιν αὐτοῖς κηρούς ἀπτομένους· καὶ εἰσάξας αὐτοὺς ἔνδον τοῦ Ναοῦ, θυμιᾷ σαυροειδῶς· καὶ ὁ Διάκονος λέγει· **Εὐλόγησον, Δέσποτα.**

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ·

**Ε**ὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ἰπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἰπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντός τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δε), καὶ τῆς δούλης τοῦ Θεοῦ (τῆς δε), τῶν νῦν μνηστευομένων ἀλλήλοις, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τῆ παρασχεθῆναι αὐτοῖς τέκνα εἰς διαδοχὴν γένους, καὶ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτοῖς ἀγάπην τελείαν, εἰρηνικὴν, καὶ βοήθειαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ φυλαχθῆναι αὐτοὺς ἐν ὁμονοίᾳ, καὶ βεβαίᾳ πίστει, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ εὐλογηθῆναι καὶ φυλαχθῆναι, αὐτοὺς ἐν ὁμονοίᾳ, καὶ βεβαίᾳ πίστει, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ διαφυλαχθῆναι αὐτοὺς ἐν ἀμέμπτῳ βιοτῇ καὶ πολιτείᾳ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν χαρίσῃται αὐτοῖς τίμιον τὸν γάμον, καὶ τὴν κοίτην ἀμίαντον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πέρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ Χορὸς· Σοὶ Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως·

**Ο** Θεὸς ὁ αἰώνιος, ὁ τὰ διηρημένα συναγαγὼν εἰς ἐνότητα, καὶ σύνδεσμον διαθέσεως τιθεὶς ἀρρήκτον· ὁ εὐλόγησας Ἰσααὶ καὶ Ῥεβέκκαν, καὶ κληρονόμος αὐτοὺς τῆς σῆς ἐπαγγελίας ἀναδείξας· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τούτους, ὀδηγῶν αὐτοὺς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. Ὅτι ἐλεήμων



καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-  
πομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν,  
καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος Ταῖς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ Ἱερεὺς

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν ἐξ ἔθνων προμνηστευσάμενος  
Ἐκκλησίαν παρθένον ἀγνήν, εὐλόγησον τὰ Μνηστρα ταῦ-  
τα, καὶ ἔνωσον, καὶ διαφυλάξον τοὺς δούλους σου τούτους ἐν  
εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ  
προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι,  
νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τῷ Δισκελίῳ,  
ἐπιδίδωσι πρῶτον τῷ Ἄνδρὶ τὸν γρυσοῦν, καὶ λέγει αὐτῷ·

Ἀρράβωνίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) τὴν δούλην τοῦ  
Θεοῦ (τὴν δεῖνα), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ,  
καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. (Τρίς).

Καὶ ποιεῖ Σταυρὸν μετὰ τοῦ δακτυλιδίου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν  
αὐτοῦ.

Εἶτα καὶ τῇ Γυναικὶ λέγει, λαβὼν τὸν ἀργυροῦν·

Ἀρράβωνίζεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ (ἡ δεῖνα) τὸν δοῦλον τοῦ  
Θεοῦ (τὸν δεῖνα), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ,  
καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. (Τρίς).

Καὶ ὅταν εἶπῃ εἰς ἕναστον τρίς, ποιεῖ Σταυρὸν μετὰ τοῦ  
δακτυλιδίου ἐπὶ ταῖς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐπιτίθησι τοὺς  
δακτυλίους ἐν ταῖς δεξιαῖς αὐτῶν δακτυλοῖς. Εἶτα ἀλλάσσει  
τὰ δακτυλίδια τῶν Νεονύμφων ὁ Σύντεκνος.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ παιδὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ  
συμπορευθεὶς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, στελλομένῳ νυμφεύ-  
σασθαι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ Ἰσαὰκ γυναῖκα, καὶ διὰ μεσιτείας  
ὑδρεύσεως ἀρράβωνίσασθαι τὴν Ῥεβέκκαν ἀποκαλύψας αὐ-

τὸς εὐλόγησον τὸν ἀρράβωνά τῶν δούλων σου ( τοῦ δε ), καὶ  
 ( τῆς δε ), καὶ στήριξον τὸν παρ' αὐτοῖς λαληθέντα λόγον. Βε-  
 βαιώσωσιν αὐτοὺς τῇ παρα σοῦ ἀγία ἐνότητι· σὺ γὰρ ἀπ' ἀρ-  
 χῆς ἐδημιούργησας ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ παρα σοῦ ἀρμόζε-  
 ται ἀνδρὶ γυνή, εἰς βοήθειαν καὶ διαδοχὴν τοῦ γένους τῶν ἀν-  
 θρώπων. Αὐτὸς οὖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξαποστείλας τὴν  
 ἀλήθειαν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν σου  
 ἐπὶ τοὺς δούλους σου, τοὺς πατέρας ἡμῶν, εἰς καθ' ἐκάστην  
 γενεάν καὶ γενεάν τοὺς ἐκλεκτοὺς σε, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν δοῦ-  
 λόν σου ( τὸν δε ), καὶ τὴν δούλην σου ( τὴν δε ), καὶ στήριξον  
 τὸν ἀρράβωνά αὐτῶν ἐν πίστει, καὶ ὁμονοίᾳ, καὶ ἀληθείᾳ,  
 καὶ ἀγάπῃ· σὺ γὰρ, Κύριε, ὑπέδειξας διδοσθαι τὸν ἀρράβωνά,  
 καὶ στηρίζεσθαι ἐν παντί. Διὰ δακτυλιδίου ἐδόθη ἐξουσία τῷ  
 Ἰωσήφ ἐν Αἴγυπτῳ· διὰ δακτυλιδίου ἐφανερώθη ἡ ἀλήθεια  
 τῆς θάμαρ· διὰ δακτυλιδίου ἐδοξάσθη Δαανὴλ ἐν χώρᾳ Βα-  
 βυλῶνος· διὰ δακτυλιδίου ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος οἰκτίρ-  
 μων γέγονεν ἐπὶ τὸν ἄσωτον υἱόν· ὁ δὲ, γὰρ φησι, δακτύ-  
 λιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκαντες τὸν  
 μόσχον τὸν σιτευτὸν, θύσατε· καὶ φαγόντες  
 εὐφρανθῶμεν. Αὕτη ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, τὸν Μωϋσῆν ἐ-  
 στρατοπέδευσεν ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ· διὰ γὰρ τοῦ λόγου σου  
 τοῦ ἀληθινοῦ οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, καὶ ἡ γῆ ἐθεμελιώθη·  
 καὶ ἡ δεξιὰ τῶν δούλων σου εὐλογηθήσεται τῷ λόγῳ σου τῷ  
 κραταιῷ, καὶ τῷ βραχίονί σε τῷ ὑψηλῷ. Αὐτὸς οὖν καὶ νῦν,  
 Δέσποτα, εὐλόγησον τὸ δακτυλοθέσιον τοῦτο εὐλογίαν οὐρά-  
 νιον· καὶ Ἄγγελος Κυρίου προπορευέσθω ἔμπροσθεν αὐτῶν  
 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν  
 καὶ ἀγιαζῶν τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,  
 τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ,  
 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα Ἐκτενής, καὶ Ἀπόλυσις.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΩΜΑΤΟΣ.

Εἰ μὲν βούλονται ἐνταυτῷ στεφανωθῆναι, εἰσέρχονται ἐν τῷ Ναῷ μετὰ κηρῶν ἀπτομένων, προπορευομένου τοῦ Ἱερέως μετὰ θυμιατοῦ, καὶ ψάλλοντος τὸν ἐπόμενον Ψαλμὸν·

Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον.

Ὁ δὲ λαὸς ἐν ἐκάστῳ στίχῳ, λέγει·

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Μακάριος εἶ, καὶ καλῶς σοι ἔσται.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνούσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Οἱ υἱοὶ σου, ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν, κύκλῳ τῆς τραπέζης σου.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἰδοὺ ἔτιωσ εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλήμ πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Καὶ ἴδοις υἱοὺς τῶν υἰῶν σου, εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ἐἶτα ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Διάκονος.

Εἶν εἰρήνη τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον.

Υἱὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ ἀγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν ( τοῦ δεῖνος ), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου, καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ ( τοῦ δε ) καὶ ( τῆς δε ) τῶν νῦν συναπτομένων ἀλλήλοις εἰς γάμου κοινωνίαν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν γάμον τοῦτον, ὡς τὸν ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ παρασχεθῆναι αὐτοῖς σωφροσύνην, καὶ καρπὸν κοιλίας πρὸς τὸ συμφέρον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ εὐφρανθῆναι αὐτοὺς ἐν ὁράσει υἱῶν καὶ θυγατέρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς εὐτεκνίας ἀπόλαυσιν, καὶ ἀκατάγνωστον διαγωγὴν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲρ τοῦ ῥυθθῆναι αὐτοὺς τε καὶ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ Χορός· Σοὶ, Κύριε.

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς μεγαλοφώνως τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Ο** Θεὸς ὁ ἄκραντος, καὶ πάσης κτίσεως δημιουργός, ὁ τὴν πλευράν τῆ προπάτορος Ἀδάμ διὰ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν εἰς γυναῖκα μεταμορφώσας, καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς καὶ εἰπών· Ἀύξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ κατακυριεύσατε τῆς γῆς· καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐν μέλος ἀναδείξας διὰ τῆς συζυγίας· ἔνεκεν γὰρ τούτους καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτῆ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται, τῇ ἰδίᾳ γυναικί, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· καὶ, ἧς ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω· ὁ τὸν θεράποντά σου Ἀβραάμ εὐλογήσας, καὶ διανοίξας τὴν μήτραν Σάρρας, καὶ πατέρα πλήθους ἐθνῶν ποιήσας· ὁ τὸν Ἰσαὰκ τῇ Ῥεβέκκα χαρισάμενος, καὶ τὸν τόκον αὐτῆς εὐλογήσας· ὁ τὸν Ἰακώβ τῇ Ῥαχὴλ συνάψας, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοὺς δώδεκα Πατριάρχας ἀναδείξας· ὁ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὴν Ἀσυνεθὴ συζεύξας, καρπὸν παιδοποιΐας αὐτοῖς τὸν Ἐφραὶμ καὶ τὸν Μανασσὴν χαρισάμενος· ὁ τὸν Ζαχαρίαν καὶ τὴν Ἐλισάβετ προσδεξάμενος, καὶ Πρόδρομον τὸν τόκον αὐτοῖς ἀναδείξας· ὁ ἐν τῆς ρίζης Ἰεσσαὶ τὸ κατὰ σάρκα βλασῆσας τὴν Ἀειπάρθενον, καὶ ἐξ αὐτῆς σαρκωθεὶς καὶ τεχθεὶς, εἰς σωτηρίαν τῆ γένους τῶν ἀνθρώπων· ὁ διὰ τὴν ἀφρασὸν σε δωρεάν καὶ πολλὴν ἀγαθότητα παραγενόμενος ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸν ἐνεῖσε γάμον εὐλογήσας, ἵνα φανερώσῃς ὅτι σὸν θελήμα ἔστιν ἡ ἔννομος συζυγία, καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς παιδοποιΐα· αὐτός, Δέσποτα πανάγιε, πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν τῶν ἱκετῶν σε, ὡς ἐνεῖσε, καὶ ἐνταῦθα παραγενόμενος τῇ ὀρατῶ σου ἐπιστασίᾳ· Εὐλόγησον τὸν γάμον τοῦτον, καὶ παράσχου τοῖς δούλοις σε τούτοις ( τῷ δεῖνι ) καὶ ( τῇ δεῖνι ) ζωὴν εἰρηνικὴν, μακροήμερουσιν, σωφροσύνην, τὴν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, σπέρμα μακρόβιον, τὴν ἐπὶ τέκνοις χάριν, τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. Ἀξίωσον αὐτοὺς ἰδεῖν τέκνα τέκνων· τὴν κοίτην αὐτῶν ἀνεπιβούλευτον διατήρησον· καὶ δὸς αὐτοῖς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν, καὶ ἀπὸ τῆς πίστεως τῆς γῆς· Ἐμπλησον τοὺς οἴκους αὐτῶν

σίτου, οἴνου, καὶ ἐλαίου, καὶ πάσης ἀγαθωσύνης, ἵνα μετα-  
 διδώσι καὶ τοῖς χρεῖαν ἔχουσι, δωρούμενος ἅμα καὶ τοῖς συμ-  
 παρῆσι πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Ὅτι Θεὸς ἐλέησ,  
 οἰκτιρῶν, καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν  
 ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ,  
 καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς  
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐπομένην Εὐχὴν.

**Εὐ**λόγητός εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῆ μυσικῆ καὶ ἀχράν-  
 του γάμψ ἱερωγός, καὶ τῆ σωματικοῦ νομοθέτης, ὁ τῆς  
 ἀφθαρσίας φύλαξ, καὶ τῶν βιωτικῶν ἀγαθὸς οἰκονόμος· αὐτὸς  
 καὶ νῦν, Δέσποτα, ὁ ἐν ἀρχῇ πλάσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ θέ-  
 μενος αὐτὸν ὡς βασιλέα τῆς κτίσεως, καὶ εἰπὼν· Οὐ καλὸν  
 εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον ἐπὶ τῆς γῆς· ποιήσωμεν  
 αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν· καὶ λαβὼν μίαν τῶν πλευρῶν  
 αὐτοῦ, ἐπλάσας γυναῖκα, ἣν ἰδὼν Ἀδάμ, εἶπε· Τοῦτο νῦν  
 ὡς ἔν ἐκ τῶν ὡσῶν με, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός  
 με· αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τῆ ἀνδρός αὐ-  
 τῆς ἐλήφθη αὕτη· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρω-  
 πος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσ-  
 κολληθήσεται τῇ ἰδίᾳ γυναικί, καὶ ἔσονται οἱ  
 δύο εἰς σάρκα μίαν· καὶ, ὅς ὁ Θεὸς ἔξευξεν, ἄν-  
 θρωπος μὴ χωριζέτω αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα Κύριε,  
 ὁ Θεὸς ἡμῶν, κατάπεμψον τὴν χάριν σου τὴν ἐπεράνιον ἐπὶ τῆς  
 δούλης σου τέτους ( τὸν δεῖνα ) καὶ ( τὴν δεῖνα )· καὶ δὸς τῇ παι-  
 δίσκῃ ταύτῃ ἐν πᾶσιν ὑποταγῆναι τῷ ἀνδρὶ, καὶ τὸν δούλον σου  
 τοῦτον εἶναι εἰς κεφαλὴν τῆς γυναικός, ὅπως βιώσῃσι κατὰ  
 τὸ θέλημά σου. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς  
 εὐλόγησας τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὴν Σάρραν. Εὐλόγησον αὐτούς,  
 Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὴν Ρεβέκ-  
 καν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας  
 τὸν Ἰακώβ, καὶ πάντας τῆς Πατριάρχας. Εὐλόγησον αὐτούς,  
 Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας τὸν Ἰωσήφ καὶ τὴν Ἀσυ-  
 νέθ. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας

Μωσέα καὶ Σεπφόραν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας Ἰωακείμ καὶ τὴν Ἄνναν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας Ζαχαρίαν καὶ τὴν Ἐλισάβετ. Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς διεφύλαξας τὸν Νῶε ἐν τῇ κιβωτῷ. Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς διεφύλαξας τὸν Ἰωνᾶν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους. Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς διεφύλαξας τοὺς ἁγίους τρεῖς Παῖδας ἐκ τοῦ πυρός, καταπέμψας αὐτοῖς δρόσον οὐρανόθεν καὶ ἔλθοι ἐπ' αὐτούς ἡ χαρὰ ἐκείνη, ἣν ἔσχεν ἡ μακαρία Ἐλένη, ὅτε εὔρε τὸν τίμιον Σταυρόν. Μνημόνευσον αὐτῶν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς ἐμνημόνευσας τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Σήμ, τοῦ Ἡλία. Μνημόνευσον αὐτῶν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὡς ἐμνημόνευσας τῶν ἁγίων σου Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, καταπέμψας αὐτοῖς οὐρανόθεν τοὺς στεφάνους. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ τῶν ἀναθρεψάντων αὐτοὺς γονέων· ὅτι εὐχαὶ γονέων σφριζουσι θεμέλια οἴκων. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῶν δούλων σε τῶν Παρανύμφων, τῶν συνελθόντων εἰς τὴν χαρὰν ταύτην. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τοῦ δούλου σου ( τοῦ δε ) καὶ τῆς δούλης σου ( τῆς δε ), καὶ εὐλόγησον αὐτούς. Δός αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας, καλλιτεκνίαν, ὁμόνοιαν ψυχῶν καὶ σωμάτων. Ὑψώσον αὐτούς ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου, ὡς ἄμπελον εὐκληματοῦσαν. Δώρησαι αὐτοῖς σπέρμα στάχυος, ἵνα πᾶσαν ἀυτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύσωσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον, καὶ ἴδωσιν υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτῶν, ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης αὐτῶν· καὶ εὐαρεστήσαντες ἐνώπιόν σου, λάμψωσιν ὡς φωστῆρες ἐν οὐρανῷ, ἐν σοὶ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ δόξα, κράτος, τιμὴ, καὶ προσκύνησις τῷ ἀνάρχῳ σε Πατρὶ, καὶ τῷ ζωοποιῷ σε Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ πάλιν ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην ἐκφωνῶν·  
**Ο** Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας ἐκ χοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ἀνοικοδομήσας γυναῖκα, καὶ συζεύξας αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν, διὰ τὸ οὕτως ἀρέσαι τῇ σῇ

μεγαλειότητι, μὴ μόνον εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς· αὐ-  
 τὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ἀγίου  
 κατοικητηρίου σου, καὶ ἄρμωσον τὸν δούλόν σου ( τὸν δε), καὶ  
 τὴν δούλην σου ( τὴν δε), ὅτι παρα σου ἀρμόζεται ἀνδρὶ γυνή.  
 Σύζευξον αὐτοὺς ἐν ὁμοφροσύνῃ· στεφάνωσον αὐτοὺς εἰς σάρ-  
 κα μίαν· χάρισαι αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας, εὐτεχνίας ἀπόλαυ-  
 σιν. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σου ἔστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύνα-  
 μίς, καὶ ἡ δόξα, τῷ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-  
 ματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὰ Στέφανα, στέφει  
 πρῶτον τὸν Νυμφίον, λέγων·

Στέφεται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ ( ὁ δεῖνα ) τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ  
 ( τὴν δε), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ  
 Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Τοῦτο δὲ λέγει ἐκ τρίτου, ποιῶν σχῆμα Σταυροῦ.

Ἔττα στέφει καὶ τὴν Νύμφην, λέγων·

Στέφεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ ( ἡ δεῖνα ) τὸν δούλον τοῦ Θεοῦ  
 ( τὸν δε), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ  
 Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. ( Καὶ τοῦτο τρίς, ὁμοίως )

Ἔττα εὐλογεῖ αὐτοὺς, λέγων ἐκ γ'.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξῃ καὶ τιμῇ στεφάνωσον αὐτοὺς.  
 Καὶ μετὰ ταῦτα,

Προκείμενον, Ἦχος πλ. δ'.

Ἐθνηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν στεφάνους ἐκ λίθων τιμίων.

Στίχ. Ζωὴν ἠτήσαντό σε, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνόγνωσμα.

Κεφ. ε'. 20.

**Α**δελφοί, εὐχαριστεῖτε πάντοτε ὑπὲρ πάντων, ἐν ὀνόματι  
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ,  
 ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ. Αἱ γυναῖκες ὑποτάσ-  
 σεσθε τοῖς ἰδίῳ ἀνδράσιν, ὡς τῷ Κυρίῳ· ὅτι ὁ ἀνὴρ κεφαλὴ  
 ἐστὶ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας  
 καὶ αὐτὸς ἐστὶ σωτὴρ τοῦ σώματος. Ἄλλ' ὡσπερ ἡ Ἐκκλησία  
 ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίῳ



ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς· ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι· ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν Ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπῖλον, ἢ ῥυτίδα, ἢ τι τῶν τειοῦτων, ἀλλ' ἵνα ᾗ ἀγία καὶ ἄμωμος. Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν Ἐκκλησίαν· ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. Ἐνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω, ὡς ἑαυτόν· ἢ δὲ γυνή, ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Ἀλληλουῖα, Ἦχος πλ. α΄.

Σὺ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς, καὶ διατηρήσαις ἡμᾶς.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. β΄. 1.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ Μητήρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ Μητήρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσι. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἦκει ἡ ὥρα μου. Λέγει ἡ Μητήρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ, κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνά μετρητάς δύο, ἢ τρεῖς. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος· καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· καὶ ἤνεγκαν. Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ, οἶνον γεγεννημένον, (καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ,), φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος, καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθεισι, καὶ ὅταν με-

δυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανερώσε τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ.

Ὁ Διάκονος·

Ἐἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως.

Καὶ μνημόνευε τῶν Νεογύμων.

Ἔϊτα ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ σωτηριῳδίῃ σου οἰκονομία καταξίωσας ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας τίμιον ἀναδείξαι τὸν γάμον, διὰ τῆς σῆς παρουσίας· αὐτὸς καὶ νῦν τοὺς δούλους σου ( τὸν δεῖνα, καὶ τὴν δεῖνα ), οὓς εὐδόκησας συναφθῆναι ἀλλήλοις, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμοσίᾳ διαφυλάξον. Τίμιον αὐτοῖς τὸν γάμον ἀνάδειξον· ἀμίαντον αὐτῶν τὴν κοίτην διατήρησον· ἀκηλίδωτον αὐτῶν τὴν συμβίωσιν διαμεῖναι εὐδόκησον· καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν γῆρὶ πῖονι καταντῆσαι, ἐν καθαρᾷ τῇ καρδίᾳ ἐργαζομένους τὰς ἐντολάς σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως.

Ἐκφωνῶς ὁ Ἱερεὺς·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα, καὶ λέγειν·

Καὶ ὁ Λαὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ἐκφωνῶς ὁ Ἱερεὺς·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ἔϊτα προσφέρεται τὸ κοινὸν ποτήριον, καὶ εὐλογεῖ αὐτὸ ὁ Ἱερεὺς, λέγων τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς·

**Ο** Θεός, ὁ πάντα ποιήσας τῇ ἰσχύϊ σου, καὶ στερεώσας τὴν οἰκουμένην, καὶ κοσμήσας τὸν στέφανον πάντων τῶν πεπονημένων ὑπὸ σοῦ, καὶ τὸ ποτήριον τὸ κοινὸν τοῦτο παρεχόμενος τοῖς συναφθεῖσι πρὸς γάμου κοινωνίαν, εὐλόγησον εὐλογία πνευματικῇ. Ὅτι εὐλόγηται σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασαί σου ἡ βασιλεία, τῷ Πατρὶ, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Ἔϊτα, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς ἐπὶ χεῖρας τὸ κοινὸν ποτήριον, μετὰ δίδωσιν αὐτοῖς, ἐκ γ'· πρῶτον τῷ Ἄνδρὶ, καὶ αὐτῆς τῇ Γυναικὶ· καὶ εὐθέως λαβὼν αὐτοὺς, τοῦ Συντέκνου κρατοῦντος ὀπισθεν τοὺς Στεφάνους, στρέφει ὡς ἐν σχήματι κύκλου.

Καὶ ψάλλει ὁ Ἱερεὺς, ἢ ὁ Λαὸς, τὰ παρόντα·

Τροπάρια, Ἦχος πλ. α'.

**Η**σαΐα χόρευε· ἡ Παρθένος ἔσχεν ἐν γαστρὶ, καὶ ἔτεκεν Υἱὸν τὸν Ἐμμανὴλ, Θεόν τε καὶ Ἄνθρωπον· Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ· ὃν μεγαλύνοντες, τὴν Παρθένον μακαρίζομεν.

Ἔτερα, Ἦχος βαρύς.

**Α**γιοι Μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες, καὶ σεφανωθέντες, πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

**Δ**όξα σοι Χριστέ ὁ Θεός, Ἀποστόλων καύχημα, Μαρτύρων ἀγαλλίαμα, ὧν τὸ κήρυγμα· Τριάς ἢ ὁμοούσιος.

Εἶτα ἐπαίρει τοὺς Στεφάνους· καὶ ἐπάρας τὸν Στέφανον τοῦ Νυμφίου, λέγει·

Μεγαλύνθητι, Νυμφίε, ὡς ὁ Ἀβραάμ, καὶ εὐλογήθητι ὡς ὁ Γισακί, καὶ πληθύνθητι ὡς ὁ Ἰακώβ, πορευόμενος ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐργαζόμενος ἐν δικαιοσύνῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐν τῷ τῆς Νύμφης, λέγει·

Καὶ σὺ, Νύμφη, μεγαλύνθητι ὡς ἡ Σάρρα, καὶ εὐφράνθητι ὡς ἡ Ρεβέκκα, καὶ πληθύνθητι ὡς ἡ Ραχήλ, εὐφραινομένη τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ, φυλάττουσα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ὅτι οὕτως εὐδόκησεν ὁ Θεός.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Ο** Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸν ἐκείσε γάμον εὐλογήσας, εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τούτους, τοὺς τῆ σῆ προνοίᾳ πρὸς γάμου κοινωνίαν συναφθέντας. Εὐλόγησον αὐτῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους· πλήθυνον ἐν ἀγαθοῖς τὴν ζωὴν αὐτῶν· ἀνάλαβε τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου, ἀσπίλους, καὶ ἀμώμους, καὶ ἀνεπιβουλεύτους διατηρῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Καὶ εὐχεται ὁ Ἱερεὺς·

**Ο** Πατήρ, ὁ Υἱός, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἡ παναγία καὶ ὁμοούσιος καὶ ζωαρχικὴ Τριάς, ἡ μία Θεότης καὶ Βασιλεία, εὐλογῆσαι ὑμᾶς, καὶ παράσχοι ὑμῖν μακροζωΐαν, εὐτεκνίαν, προκοπὴν βίου καὶ πίστεως, καὶ ἐμπλήσαι ὑμᾶς πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ἀγαθῶν, καὶ ἀξιῶσαι ὑμᾶς καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν τῆς ἀπολαύσεως· πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Εἶτα εἰσέρχονται, καὶ εὐχονται αὐτοῖς. Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, γίνεται παρὰ τοῦ Ἱερέως τελεία Ἀπόλυσις οὕτως·

**Ο** διὰ τῆς ἐν Κανᾶ ἐπιδημίας τίμιον ἀναδείξας τὸν γάμον, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφίμων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων Θεοστέπτων Βασιλέων καὶ Ἰσαποσόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τῆ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΛΥΣΙΝ ΣΤΕΦΑΝΩΝ ΤΗ ΟΓΔΩῆ ΗΜΕΡΑ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸν στέφανον εὐλογήσας, καὶ τοὺς παρόντας Στεφάνους ἐπιτίθεσθαι παραδούς τοῖς νόμῳ γάμου συναπτομένοις ἀλλήλοις, καὶ μισθὸν ὡσπερ ἀπονέμων αὐτοῖς, τὸν τῆς σωφροσύνης, ὅτι ἄγνοι πρὸς τὸν ὑπὸ σοῦ νομοβητηθέντα γάμον συνήφθησαν· αὐτὸς καὶ ἐν τῇ λύσει τῶν παρόντων Στεφάνων, τοὺς συναφθέντας ἀλλήλοις εὐλόγησον, καὶ τὴν συνάφειαν αὐτῶν ἀδιάσπασον διατήρησον· ἵνα εὐχαριστῶσι διαπαντὸς τῷ παναγίῳ ὀνόματι σου, τῆ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

**Σ**ύμφωνα καταντήσαντες οἱ δοῦλοί σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀκολουθίαν ἐκτελέσαντες τοῦ ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας γάμου, καὶ συστέλλοντες τὰ κατ' αὐτὸν σύμβολα, δόξαν σοι ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΔΙΓΑΜΩΝ.

Κεφάλαιον Νικηφόρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως  
τοῦ Ὁμολογητοῦ.

Ὁ Δίγαμος οὐ σεφανοῦται, ἀλλὰ καὶ ἐπιτιμᾶται μὴ μεταλα-  
βεῖν τῶν ἀχράντων Μυσηρίων, ἔτη δύω· ὁ δὲ Τρίγαμος, πέντε.  
Ἐκ τῶν Ἀποκρίσεων τοῦ μακαρίου Νικήτα Μητροπολίτου  
Ἡρακλείας, ἐξ ὧν ἠρωτήθη παρὰ  
Κωνσταντίνου τοῦ Ἐπισκόπου.

Ἡ μὲν ἀκρίβεια τοὺς Διγάμους οὐκ εἴωθε στεφανοῦν· ἡ δὲ  
τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας συνήθεια τὰ τοιαῦτα οὐ παρατηρεῖ-  
ται, ἀλλὰ καὶ τοῖς Διγάμοις καὶ Τριγάμοις τοὺς νυμφικούς  
Στεφάνους ἐπιτίθησι, καὶ οὐδεὶς οὐδέποτε παρὰ τοῦτο ἐνε-  
κλήθη· πλὴν ἓνα, ἢ δεύτερον χρόνον τῆς θείας εἵργονται Κοι-  
ωνίας. Ἀλλὰ καὶ τὸν ἱερολογήσαντα τούτους Πρεσβύτερον  
συνδειπνεῖν αὐτοῖς οὐ νενόμισται, κατὰ τὸν ζ'. Κανόνα τῆς  
ἐν Νεοκαισαρείᾳ Συνόδου.

## Α Κ Ο Λ Ο Υ Θ Ι Α

## ΕΙΣ ΔΙΓΑΜΟΝ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ·

Εὐλογητός ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς  
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα τὸ Τρισάγιον, καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας.

Ὁ δὲ Διάκονος, ἢ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Συναπτήν·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ' πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Υ' πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υ' πὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τῆτις, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας.

Υ' πὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ ( τῶ δέσπνοσ ) καὶ ( τῆσ δέσπνοσ ), καὶ

τῆς ἐν Θεῷ σκέπης καὶ συμβιώσεως αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἱὲ πέρ τοῦ συζῆσαι αὐτοὺς καλῶς ἐν ὁμοιοῖα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Αἰντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις κ.τ.λ.

Εἶτα· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεός, ὁ αἰώνιος, ὁ τὰ διηρημένα συναγαγὼν εἰς ἐνότητα, καὶ σύνδεσμον διαθέσεως τιθεὶς αὐτοῖς ἀρρήκτον· ὁ εὐλογήσας Ἰσαάκ καὶ Ῥεβέκκαν, καὶ κληρονόμους αὐτοὺς τῆς σῆς ἐπαγγελίας ἀναδειξας· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τούτους (τόν δεῖνα) καὶ (τὴν δεῖνα), ὁδηγῶν αὐτοὺς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν ἐξ ἐθνῶν προμνηστευσάμενος Ἐκκλησίαν παρθένον ἀγνήν, εὐλόγησον τὰ μνηστρα ταῦτα· καὶ ἔνωσον, καὶ διαφύλαξον τοὺς δούλους σου τούτους ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμοιοῖα. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τοὺς δακτυλίους, ἐπιτίδωσι πρῶτον τῷ Ἄνδρὶ τὸν χρυσοῦν, τῇ δὲ Γυναικὶ τὸν ἀργυροῦν, καὶ λέγει τῷ Ἄνδρὶ·

Ἀρραβωνίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ (τὴν δεῖνα), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. (Ἐκ τρίτου).

Ὁμοίως καὶ τῇ Γυναικὶ.

Ἀρραβωνίζεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ (ἡ δεῖνα) τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ (τόν δεῖνα), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

(Ἐκ τρίτου.)

Καὶ ποιῆ Σταυρόν μετὰ τοῦ δακτυλιδίου ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐπιτίθειν αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς δεξιαῖς δακτύλοις. Εἶτα ἀλλάσσει ὁ Σύντεκνος τὰ δακτυλίδια.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λέγει· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πάντων φειδόμενος, καὶ πάντων προνοούμενος, ὁ τὰ κρυπτὰ γινώσκων τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντων τὴν γνῶσιν ἔχων, ἱλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ταῖς ἀνομίαις συγχώρησον τῶν σῶν ἰκετῶν, καλῶν αὐτοὺς εἰς μετάνοιαν· παρέχων αὐτοῖς συγγνώμην παραπτωμάτων, ἀμαρτιῶν ἱλασμόν, συγχώρησιν ἀνομιῶν ἐκθεσίων τε καὶ ἀκουσίων. Ὁ εἰδὼς τὸ ἀσθενὲς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὁ πλάσῃς καὶ δημιουργὸς, ὁ Ῥαὰβ τῇ πόρνη συγχωρήσας, καὶ τῇ Τελώνου τὴν μετάνοιαν προσδεξάμενος, μὴ μνησθῆς ἀμαρτημάτων ἡμῶν ἀγνοίας ἐκ νεότητος· ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποσῆσεται σοι; ἢ ποία σὰρξ δικαιοθήσεται ἐνώπιόν σου; Σὺ γὰρ μόνος ὑπάρχεις δικαίος, ἀναμάρτητος, ἅγιος, πολυέλεος, πολυεύσπλαγχνος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων· σὺ, Δέσποτα, οἰκειωσάμενος τῆς δαίμονος σου (τὸν δεῖνα) καὶ (τὴν δεῖνα), ἔνωσον τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπῃ δώρησαι αὐτοῖς τοῦ Τελώνου τὴν ἐπιστροφὴν, τῆς Πόρνης τὰ δάκρυα, τοῦ Ληστοῦ τὴν ἐξομολόγησιν, ἵνα, διὰ μετάνοίας ἐξ ὅλης καρδίας αὐτῶν, ἐν ὁμονοίᾳ καὶ εἰρήνῃ τὰς ἐντολάς σου ἐργαζόμενοι, καταξιωθῶσι καὶ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας. Ὅτι σὺ εἶ ὁ οἰκονόμος πάντων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ, αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

**Κ**ύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, Λόγε τοῦ Θεοῦ, ὁ ὑψωθείς ἐπὶ τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τὸ καθ' ἡμᾶς διαρρήξας χειρόγραφον, καὶ τῆς δυναστείας τοῦ διαβόλου ῥυσάμενος ἡμᾶς, ἱλάσθητι ταῖς ἀνομίαις τῶν δούλων σου· ὅτι τὸν καύσωνα καὶ τὸ βάρος τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς σαρκὸς τὴν πύρωσιν μὴ ἰσχύοντες βασιάζειν, εἰς γαίμου δευτέραν κοινωνίαν συνέρχονται, καθὼς ἐνομοθέτησας διὰ τοῦ σκείους τῆς ἐκλογῆς σου Παύλου τοῦ Ἀποστόλου, εἰπὼν δι' ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς τὸ,

Κρεῖσσον ἐν Κυρίῳ γαμεῖν, ἢ πυροῦσθαι. Αὐτός, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόθρωπος, ἐλέησον, καὶ συγχώρησον· ἰλάσθητι, ἄνε, ἄφες τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὅτι σὺ εἶ ὁ τὰς νόσους ἡμῶν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος· οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ἀναμαρτήτος, οὐδ' ἂν μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐστίν, ἢ χωρὶς ῥύπου, εἰ μὴ σὺ μόνος ὁ σάρκα φορέσας ἀναμαρτήτως, καὶ τὴν αἰώνιον ἡμῖν δωρησάμενος ἀπάθειαν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός, Θεὸς τῶν μετανουσύντων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεός, ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας ἐκ χοῦς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ἀνοικοδομήσας γυναῖκα, καὶ συζεύξας αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν, διὰ τὸ οὕτως ἀρέσαι τῇ σῇ μεγαλειότητι, μὴ μόνον εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἄρμοσον τὸν δούλόν σου (τόνδε) καὶ τὴν δούλην σου (τήνδε)· ὅτι παρὰ σοῦ ἀρμόζεται ἀνδρὶ γυνή. Σύζευξον αὐτοὺς ἐν ὁμοφροσύνῃ· στεφάνωσον αὐτοὺς εἰς σάρκα μίαν· χάρισαι αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας, εὐτεκνίας ἀπόλαυσιν. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ λαβὼν τὰ Στέφανα, στέφει τὸν Νυμφίον, λέγων·

Στέφεται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνα) τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ (τὴν δεῖνα), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. ( τοῦτο δὲ λέγει ἐκ τρίτου, ποιῶν σχῆμα Σταυροῦ. )

Εἶτα στέφει καὶ τὴν Νύμφην λέγων·

Στέφεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ (ἡ δεῖνα) τὸν δούλον τοῦ Θεοῦ (τόν δεῖνα), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. ( καὶ τοῦτο τρεῖς ὁμοίως ).

Εἶτα εὐλογεῖ αὐτοὺς, λέγων ἐκ γ'.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξη καὶ τιμὴ στεφάνωσον αὐτοὺς.



Εἶτα τὸν προγραφέντα Ἀπόστολον, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον,  
(ὄρα σελ. 240. καὶ 241.) Ἐπειτα ὁ Διάκονος·

Εἰπόμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς.

Κύριε παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Εἴλεσον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐ᾽τι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης.

Καὶ μνημονεύει ὧν θέλει. Ἐκφωνησις.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν  
δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ  
Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα τὴν Εὐχὴν ταύτην.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ σωτηριῳδίῃ σου οἰκονομία κα-  
ταξιώσας ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας τίμιον ἀναδείξαι τὸν  
γάμον διὰ τῆς σῆς παρουσίας· αὐτὸς καὶ νῦν τοὺς δούλους  
σου (τὸν δεῖνα) καὶ (τὴν δεῖνα), οὓς νυδόκησας συναφθῆναι  
ἀλλήλοις, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διαφυλάξον. Τίμιον αὐτοῖς  
τὸν γάμον ἀνάδειξον· ἀμίαντον αὐτῶν τὴν κοίτην διατήρησον·  
ἀκηλίδωτον αὐτῶν τὴν συμβίωσιν διαμεῖναι εὐδόκησον· καὶ  
καταξιώσον αὐτοὺς ἐν γῆρει πίοι κατανηῆσαι, ἐν καθαρᾷ  
τῇ καρδίᾳ ἐργαζομένους τὰς ἐντολάς σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς  
ἡμῶν, Θεὸς τῆς ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-  
πομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἁ-  
γαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς  
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν.

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστόν. Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρ.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα. Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς.

Χριστιανὰ τὰ τέλη. Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνῶν·

Καὶ καταξιώσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας.

Ὁ Χορὸς τὸ, Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστίν. Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν  
τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Εἶτα προσφέρεται τὸ κοινὸν ποτήριον, καὶ εὐλογῶν αὐτὸ ὁ Ἱερεὺς, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεός, ὁ πάντα ποιήσας τῇ ἰσχυί σου, καὶ στερεώσας τὴν οἰκουμένην, καὶ κοσμήσας τὸν σέφανον πάντων τῶν ποιημένων ὑπὸ σοῦ, καὶ τὸ ποτήριον τὸ κοινὸν τοῦτο παρεχόμενος τοῖς συναφθεῖσι πρὸς γάμου κοινωνίαν, εὐλόγησον εὐλογία πνευματικῇ. Ὅτι νυλόγηταί σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασαί σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ Ἱερεὺς ἐπὶ χεῖρας τὸ κοινὸν ποτήριον, μεταδίδωσιν αὐτοῖς ἐκ γ'. πρώτον τῷ Ἄνδρὶ, καὶ αὐθις τῇ Γυναικί. Καὶ εὐθέως λαβὼν αὐτοὺς ὁ Ἱερεὺς, στρέφει ὡς ἐν σχήματι κύκλου, καὶ ψάλλει· Ἡσαΐα χόρευε. Ἁγιοὶ Μάρτυρες. Δόξα σοι Χριστέ· ὡς ἐν σελ. 243. καὶ 244.

Εἶτα ἐπαίρει τοὺς Στέφανους ὁ Ἱερεὺς· καὶ ἐπαίρας τὸν Στέφανον τοῦ Νυμφίου, λέγει·

Μεγαλύνθητι, Νυμφίε, ὡς ὁ Ἀβραάμ, καὶ εὐλογήθητι ὡς ὁ Ἰσαὰκ, καὶ πληθύνθητι ὡς ὁ Ἰακώβ, πορευόμενος ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐργαζόμενος ἐν δικαιοσύνῃ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐπαίρας τὸν Στέφανον τῆς Νύμφης, λέγει·

Καὶ σὺ, Νύμφη, μεγαλύνθητι ὡς ἡ Σάρρα, καὶ εὐφρανθήτι ὡς ἡ Ρεβέκκα, καὶ πληθύνθητι ὡς ἡ Ραχὴλ, εὐφραινομένη τῷ ἰδίῳ Ἄνδρὶ, φυλάττουσα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ὅτι οὕτως εὐδόκησεν ὁ Θεός.

Εἶτα λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸν ἐκεῖσε γάμον εὐλογήσας, εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τούτους, τοὺς τῇ σῇ προνοίᾳ πρὸς γάμου κοινωνίαν συναφθέντας. Εὐλόγησον αὐτῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους· πλήθυνον ἐν ἀγαθοῖς τὴν ζωὴν αὐτῶν ἀνάλαβε τοὺς σεφάνους αὐτῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἀσπίλους, καὶ ἀμώμους, καὶ ἀνεπιθουλεύτους διατηρῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Καὶ εὐχεται πάλιν ὁ Ἱερεὺς.

**Ο** Πατὴρ, ὁ Υἱὸς, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἡ παναγία, καὶ ὁμοούσιος, καὶ ζωαρχικὴ Τριάς, ἡ μία Θεότης καὶ Βασιλεία, εὐλογῆσαι ὑμᾶς, καὶ παράσχοι ὑμῖν μακροζωΐαν, εὐτενίαν, προκοπὴν βίου καὶ πίστεως, καὶ ἐμπλήσαι ὑμᾶς πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ἀγαθῶν, καὶ ἀξιώσαι ὑμᾶς καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν τῆς ἀπολαύσεως· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Ἐἶτα εἰσέρχονται, καὶ εὐχονται αὐτοῖς· καὶ ἀσπασαμένων ἀλλήλων, γίνεται παρὰ τοῦ Ἱερέως τελεία Ἀπόλυσις οὕτως·

**Ο** διὰ τῆς ἐν Κανᾷ ἐπιδημίας τίμιον ἀναδείξας τὸν γάμον, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων Θεοστέπτων Βασιλέων καὶ Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι, καὶ σώσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.



# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΛΑΙΟΥ.

Ψαλλομένη ὑπὸ ἑπτὰ Ἱερέων, συναχθέντων  
ἐν Ἐκκλησίᾳ, ἢ ἐν οἴκῳ.

Εὐλογοῦντος τοῦ πρώτου τῶν Ἱερέων, ἀρχόμεθα τοῦ Τρισα-  
γίου· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστὶ τὸ, Κύριε  
ἐλέησον β'. τὸ, Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. καὶ τὸν Ψαλμόν,  
Κύριε, εἰσαίκουσον τῆς προσευχῆς μου.

Εἶτα Συναπτὴ μικρά· καὶ μετὰ ταύτην ψάλλεται τὸ,  
Ἄλληλουῖα, Ἦχος πλ. β'.

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παι-  
δεύσης με.

Στίχ. Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι.

Εἶτα τὰ Τροπάρια,

Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε. Δόξα. Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ νῦν.  
Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην. Καὶ μετὰ τὸν Ν'. Ψαλμόν, ὁ  
Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς·

Εὐχῆς Ἐλαίου ψαλμὸς ἐξ Ἀρσενίου.

Ὦδὴ α'. Ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος.

**Ε**λαίῳ τῆς εὐσπλαγχνίας Δέσποτα, ὁ ἰλαρύνων αἰεὶ, ψυχαῖς  
ὁμοῦ καὶ σώματα βροτῶν, καὶ φρουρῶν ἐν ελαίῳ πι-  
στούς· αὐτὸς καὶ νῦν οἰκτείρησον, τοὺς δι' Ἐλαίου προσιόν-  
τας σοι.

**Υ**πάρχει σοῦ τοῦ ἐλέους Δέσποτα, πλήρης ἡ σύμπασα  
γῆ· ὅθεν Ἐλαίῳ θείῳ μυστικῶς, οἱ χριόμενοι σήμερον,  
τὸν ὑπὲρ νοῦν σου ἔλεον, πιστῶς αἰτουμέν σε δοθῆναι ἡμῖν.

**Χ**ρισμόν σου τὸν ἱερόν Φιλάνθρωπε, ὁ Ἀποσόλοις τοῖς σοῖς,  
ἐπ' ἀσθενοῦσι δούλοις σου τελεῖν, συμπαθῶς ἐντειλάμε-  
νος, ταῖς δι' αὐτῶν ἐντεύξεις, πάντας σφραγίδι σου ἐλέησον.

Θεοτακίον.

**Η**μόνη τὸ τῆς εἰρήνης πέλαγος, Ἀγνή πλουτήσασα, ταῖς  
πρὸς Θεὸν πρεσβείαις σου αἰεὶ, νοσημάτων καὶ θλίψεων,  
τὸν σὸν οἰκέτην λύτρωσαι, ὅπως ἀπαύστως μεγαλύνῃ σε.

Ἔσθ' ἡ γ'· Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί·

**Σ**ὺ μόνος ὦν θαυμαστός, καὶ ἐν ἀνθρώποις τοῖς πιστοῖς ἴλεως, τῷ ἀσθενοῦντι δεινῶς, δὸς Χριστέ τὴν χάριν σου ἄνωθεν.

**Ε**'λαίας κάρφος ποτέ, πρὸς ἀνοχὴν κατακλυσμοῦ θεία σου, δείξας ῥοπή Κύριε, σῶσον ἐν ἐλέει τὸν κἀμνοντα.

**Λ**αμπάδι θείου φωτός, ἐν τῷ ἐλέει σου Χριστέ φαίδρυον, τὸν ἐν τῇ κρίσει καὶ νῦν, πίστει τοῦ ἐλέους σου σπεύδοντα.

Θεοτοκίον.

**Ε**'πίβλεψον εὐμενῶς, Μήτηρ τοῦ πάντων Ποιητοῦ ἄνωθεν, καὶ τὴν πικρὰν κἀκώσιν, λύσον τοῦ νοσοῦντος πρεσβείαις σου.

Κάθισμα, Ἦχος πλ. δ'. Αὐλῶν ποιμενικῶν.

**Ω**'ς θεῖος ποταμὸς, τοῦ ἐλέους ὑπάρχων, ὡς ἄβυσσος πολλῆς, συμπαθείας Οἰκτιρῶν, δείξον τοῦ σοῦ ἐλέους τὰ θεῖα ῥεῖθρα, καὶ πάντα ἴασαι· βλύσον τὰς τῶν θαυμάτων πηγὰς ἀφθόνης, καὶ πλύνον ἅπαντας· σοὶ γὰρ αἰεὶ προστρέχοντες θερμῶς, τὴν χάριν ἐξαιτούμεθα.

Ἔτερον, Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως.

**Ο**' ἰατρός καὶ βοηθός τῶν ἐν πόνοις, ὁ λυτρωτής τε καὶ Σωτὴρ τῶν ἐν νόσοις, αὐτός τῶν ὄλων Δέσποτα καὶ Κύριε, δώρησαι τὴν ἴασιν, τῷ νοσοῦντί σου δούλῳ, οἴκτειρον ἐλέησον, τὸν πολλὰ ἐπταικότα, καὶ τῶν σφαλμάτων λύτρωσαι Χριστέ, (\*) ὅπως δοξάζῃ τὴν θεῖαν σου δύναμιν.

Ἔσθ' ἡ δ'. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα.

**Α**'διάφθορον ὡς μύρον Σωτὴρ ὑπάρχων, τὸ κενωθὲν ἐν χάριτι, καὶ κόσμον καθαῖρον, οἴκτειρον, ἐλέησον τὸν τῇ θεῖα πίστει σου, μῶλωπας σαρκὸς ἐπαλείφοντα.

**Ι**'λαρότητι σφραγίδος τοῦ σοῦ ἐλέους, νῦν ταῖς αἰσθήσεις Δέσποτα, σφραγίσας σοῦ δούλου, ἄβατον, ἀπρόσιτον, τὴν εἴσοδον ποίησον, πάσαις ἐναντίαις δυνάμεσιν.

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει· τὸν δεινῶς ἀσθενοῦντα, καὶ ἐκ θανάτου λύτρωσαι Σωτὴρ.

**Ο** προσκαλεῖσθαι κελεύων τοὺς ἀσθενοῦντας, ἱερουργοὺς ἐνθέους σου, καὶ τούτων ἐντεύξει, καὶ χρίσει Ἐλαίου σου, Φιλάνθρωπε σώζεσθαι, σῶσον σὺ ἔλεει τὸν κάμνοντα.

Θεοτοκίον.

**Θ**εοτόκε ἀειπαύρθενε Παναγία, σκέπη στερρὰ καὶ φύλαξ μου, λιμὴν τε καὶ τεῖχος, κλίμαξ καὶ προπύργιον, ἐλέησον οἴκτειρον· πρὸς σέ γάρ καὶ μόνην κατέφυγον.

Ὦδὴ ε'. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

**Υ**πάρχων Ἀγαθὲ, τοῦ ἐλέους ἢ ἄβυσσος, ἐλέησον Ἐλεῆμον, σοῦ τῷ Δεῖῳ Ἐλαίῳ, τὸν κάμνοντα ὡς εὐσπλαγχνος.

**Ψ**υχὰς ἡμῶν Χριστέ, καὶ τὰ σώματα ἀνωθεν, σφραγίδος σου Δεῖῳ τύπῳ, ἀγιάσας ἀφράστως, χειρὶ σου πάντας ἴασαι.

**Α**φάτῳ σου στοργῇ, ὑπεράγαθε Κύριε, δεξαίμενος τὰς τοῦ μύρου, διὰ Πόρνης ἀλείψεις, οἴκτειρήσον τὸν δοῦλόν σου.

Θεοτοκίον.

**Π**ανύμνητε ἀγνή, ὑπεράγαθε Δέσποινα, ἐλέησον τοὺς τῷ Δεῖῳ, χριστομένους Ἐλαίῳ, καὶ σῶσον τὸν οἰκέτην σου.

Ὦδὴ ε'. Θύσω σοι, μετὰ φωνῆς.

**Λ**όγοις σου, ὁ δὲ Ἐλαίου δεῖξας Φιλάνθρωπε, ἐν Βασιλεῦσι τὴν χρίσιν, καὶ Ἀρχιερεῦσι ταύτην τελέσας, σφραγισμῷ σου, καὶ τὸν πάσχοντα σῶσον ὡς εὐσπλαγχνος.

**Μ**έθεξις, μὴ ἐκ πικρῶν δαιμόνων ἐφάψοιτο, τοῦ ἐπ' ἀλείψει ἐνθέῳ, τὰς αἰσθήσεις Σῶτερ σημειουμένου, ἀλλ' ἐν σκέπη, περιτείχισον τοῦτον τῆς δόξης σου.

**Ο**ρεξον, χεῖρα τὴν σὴν ἐξ ὕψους Φιλάνθρωπε, καὶ σοῦ τὸ Ἐλαίον Σῶτερ, ἀγιάσας δίδου τῷ σὺ οἰκέτῃ, εἰς ὑγίαν, καὶ νοσημάτων πάντων ἐκλύτρωσιν.

Θεοτοκίον.

**Π**έφνησας, ἐν Θεῷ τῷ σὺ τόκῳ κατάκαρπος, Μήτηρ τοῦ Κτίστου ἐλαία, δι' ἧς πλήρης ὠφθης κόσμος ἐλέους· ὅθεν σῶζε, πρεσβειῶν ἐπαφῇ σου τὸν κάμνοντα.

Κοντάκιον, Ἦχος β'. Ἦν ἄνω ζητῶν.

**Ε**λέους πηγῇ, ὑπάρχων Ὑπεράγαθε, τοὺς πίστει Δερμῇ, ἐλέῳ τῷ ἀφάτῳ σου, προσπεσόντας εὐσπλαγχνε, ἐκ

παντοίας λύτρωσαι κακώσεως, καὶ τὰς αὐτῶν νόσους ἀράμενος, παράσχου τὴν θείαν χάριν ἄνωθεν.

Ὡδή ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ Ἀβραμιαῖοι.

**Σ**ὼ νῦν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς σου, Σῶτερ μόνος Θεός, πάντων ἰατρεύων πάθη τε τῶν ψυχῶν, καὶ σωματίων τὰ συντρίμματα, αὐτὸς θεράπευσον, καὶ τὸν ἐν νόσοις πάσχοντα εὐσπλαγχνε.

**Ε**ν τῷ λιπαίνειν Ἐλαίου χρίσει, πάντων τὰς κεφαλὰς δίδου εὐφροσύνης τούτῳ τὴν χαρμονὴν, τῷ τὸν ἔλεον ζητοῦντί σου, τῆς ἐκλυτρώσεως τῷ πλουσίῳ ἐλέει σου Κύριε.

**Ε**ἶφος ὑπάρχει κατὰ δαιμόνων, Σῶτερ σοῦ ἡ σφραγίς, πῦρ τε ἀναλίσκον πάθη τὰ τῶν ψυχῶν, Ἱερέων ταῖς ἐντεύξεσιν ὅθεν τὴν ἴασιν, οἱ δεδεδυμένοι πίστει ὑμνοῦμέν σε (\*).

Θεοτοκίον.

**Σ**ὺ τὸν κρατοῦντα ἐν δρακί πάντα, Μήτηρ Θεοῦ, ἔνδον ἐν κοιλίᾳ σχοῦσα θεοπρεπῶς, καὶ ἀφράστως σωματώσασα, ὑπὲρ τοῦ κάμνοντος, ἐξιλέωσαι τοῦτον δεόμεθα.

Ὡδή η'. Χειρὰς ἐκπέτάσας Δαυιδ.

**Α**παντας ἐλέησον Σωτήρ, κατὰ τὸ μέγα σου καὶ θεῖον ἔλεος τούτου τὸν τύπον γὰρ Δέσποτα, μυστικῶς ὑπαινιττόμενοι, τὴν δι' Ἐλαίου ἱεροῦ χρίσιν προσάγομεν, τοῖς νοσοῦσιν οὓς περ δυνάμει, τῇ σῇ πάντα ἴασαι.

**Ρ**εῖθροις τῶν ἐντεύξεων Χρισέ, καὶ ἐπαλείψεσι τῶν Ἱερέων σου, πλύνον ὡς Κύριος ἄνωθεν, τὰ ἀλγήματα καὶ τραύματα, καὶ τὰς ὀδύνας εὐμενῶς, τοῦ ἐν κακώσει δεινῶν τρυχομένου, ὅπως καθάρσει τῇ σῇ, τύχη ῥώσεως.

**Σ**ύμβολον τῆς ἄνωθεν ῥοπῆς, καὶ ἰλαρότητος Ἐλαίου, θεῖον ἡμῖν ταῖς διαγράφουσι Δέσποτα, μὴ μακρύνῃς σου τὸ ἔλεος, μηδὲ παρίδῃς τοὺς πιστῶς αἰεὶ κραυγάζοντας Ἐυλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον. Θεοτοκίον.

**Ε**νδοξον ὡς στέφανον Ἀγνή, ἡ φύσις εἴληφε τὸν θεῖον τόκον σου, ἐχθρῶν ἀπειρόγοντα φάλαγγας, καὶ νικῶντα

(\*) Τὰ τρία ταῦτα Τροπάρια τῆς ζ'. Ὡδῆς, καὶ τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον τῆς η'. διωρθώθησαν ἐκ τοῦ Χειρογράφου, παράρρυθμα ὄντα ἐν ταῖς τετυπωμένοις.

κατὰ κράτος αὐτοῖς· διὸ χαρίτων σου φαιδραῖς, καταστεφό-  
μενοι ἀγλαΐαις, σὲ ἀνυμνοῦμεν πανύμνητε Δέσποινα.

ᾠδὴ δ'. Λίθος ἀχειρότμητος ὄρους.

**Ν**εῦσον οὐρανόθεν Οἰκτίρμον, δεῖξόν σου τὸ ἔλεος πᾶσι· δὸς  
νῦν τὴν ἀντίληψιν τὴν σὴν, καὶ τὴν ἰσχύν σου τῷ προσ-  
ιόντι σοι, διὰ τοῦ θείου χρίσματος, τῶν Ἱερέων σου φιλάν-  
θρωπε.

**Ἰ**δομεν πανάγαθε Σῶτερ, ἀγαλλιώμενοι τὸ θεῖον, Ἐλαίον  
ρόπῃ σου ἐνθέω, ὑπὲρ μετόχους, ὅπερ προσείληφας, καὶ  
τυπικῶς μετέδωκας, λουτροῦ τοῦ θείου ταῖς μετέχουσιν.

**Ο**ἴκτειρον, ἐλέησον Σῶτερ ρῦσαι δεινῶν καὶ ἀλγηδόνων,  
λύτρωσαι βελῶν τοῦ πονηροῦ, τοὺς σοὺς οἰκέτας ψυ-  
χὰς καὶ σώματα, ὡς ἐλεήμων Κύριος, χάριτι θεία ἐξιώμενος.

Θεοτοκίον.

**Υ**μνους καὶ δεήσεις Παρθένε, προσδεχομένη τῶν σῶν δού-  
λων, ρῦσαι χαλεπῶν παθημάτων, καὶ ἀλγηδόνων ταῖς  
ἰκεσίαις σου, τὸν δὲ ἡμῶν πανάχραντε, τῇ θείᾳ σκέπῃ σου  
προστρέχοντα.

Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς· καὶ, τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ·  
Ἐξαποστειλάριον. Ἐπεσκεψάτο ἡμᾶς.

**Ε**ν ἐλέῳ Ἀγαθὲ, ἐπίβλεψον σῶ ὄμματι, ἐπὶ τὴν δέησιν ἡ-  
μῶν, τῶν συνελθόντων ἐν τῷ Ναῶ σου, τῷ ἀγίῳ σήμερον,  
κρίσαι θείῳ Ἐλαίῳ, νοσοῦντας τοὺς δούλους σου.

Εἰς τοὺς Αἶνους, Στίχ. προσόμοια, Ἦχος δ'.

Ἐδωκας σημείωσιν.

**Ε**δωκας τὴν χάριν σου, διὰ τῶν σῶν εὐδιάλλακτε, Ἀπο-  
στόλων Φιλάνθρωπε, Ἐλαίῳ ἀγίῳ σου, θεραπεύειν πάν-  
των, πληγὰς τε καὶ νόσους· διὸ Ἐλαίῳ σου πισῶς, τὸν προσ-  
ιόντα καὶ νῦν ὡς εὐσπλαγγνος, ἀγίασον, ἐλέησον, παντοίας  
νόσου καθάρισον, καὶ τρυφῆς τῆς ἀφθάρτου σου, καταξίωσον  
Κύριε.

**Β**λέψον ἀκατάληπτε, ἐξ οὐρανόθεν ὡς εὐσπλαγγνος, ἐν  
χειρὶ ἀοράτῳ σου, σφραγίσας Φιλάνθρωπε, ταῖς ἡμῶν  
αἰσθήσεις, Ἐλαίῳ σου θείῳ, τὸν προσδραμόντα σοι πιστῶς,  
καὶ ἐξαιτοῦντα πταισμάτων ἄφεσιν· καὶ δώρησαι τὴν ἴασιν.



τὴν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἵνα πόθῳ δοξάζῃ σε, μεγαλύνων τὸ κράτος σου.

**Χ**ρίσει τοῦ Ἐλαίου σου, καὶ Ἱερέων φιλόνηρωπε, ἐπαφῆ τοὺς προστρέχοντας, ἀγίασον ἄνωθεν, νοσημάτων ῥύσαι, ἀπόπλυνον ῥύπον, παραπτωμάτων ψυχικῶν, καὶ ἀλγηδόνων παντοίων λύτρωσαι, ἐν πόνοις παραμύθησον, ἐν ταῖς ὁδύναϊς ἰάτρευσον, καὶ ἐν πάσαις κακώσεσι, βοηθὸς ὄντως φάνηθι.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Σ**ὲ τὸ καθαρώτατον, τοῦ Βασιλέως παλάτιον, δυσωπῶ Πολυύμνητε· τὸν νοῦν μου καθάρισον, τὸν ἐσπιλωμένον, πάσαις ἀμαρτίαις, καὶ καταγώγιον τερπνόν, τῆς ὑπερθέου Τριάδος ποιήσον, ὅπως τὴν δυναστείαν σου, καὶ τὸ ἀμέτρητον ἔλεος, μεγαλύνω σωζόμενος, ὁ ἀχρεῖος οἰκέτης σου.

Τὸ Τρισάγιον Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστίν.

Τροπάριον, Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

**Τ**αχὺς εἰς ἀντίληψιν, μόνος ὑπάρχων Χριστέ, ταχεῖαν τὴν ἄνωθεν, δεῖξον ἐπίσκεψιν, τοῖς πάσχουσι δούλοις σου· λύτρωσαι νοσημάτων, καὶ πικρῶν ἀλγηδόνων· ἔγειρον τοῦ ὑμνεῖν σε, καὶ δοξάζειν ἀπαύστως· πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου μόνη φιλόνηρωπε.

Καὶ εὐθύς τὴν Συναπτὴν ὁ Διάκονος, ἢ ὁ πρῶτος τῶν Ἱερέων.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.

Υ'πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υ'πὲρ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου.

Υ'πὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸ Ἐλαῖον τοῦτο, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δεῖνος), καὶ τῆς ἐν Θεῷ ἐπισκέψεως αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐλθεῖν ἐπ' αὐτὸν τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ῥυθθῆναι αὐτὸν τε καὶ ἡμᾶς.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τοῦ Ἐλαίου ἀπέναντι τῆς κανδήλας.

Ἰστέον, ὅτι ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἀντὶ ὕδατος, οἶνον εἰς τὴν Κανδήλαν τοῦ Εὐχελαίου βάλλουσιν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ ἐν τῷ ἔλεει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ἰώμενος τὰ συντρίμματα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν· αὐτός, Δέσποτα, ἀγίασον καὶ τὸ Ἐλαῖον τοῦτο, ὥστε γενέσθαι τοῖς χριστομένοις ἐξ αὐτοῦ, εἰς Θεραπείαν καὶ ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους, νόσου σωματικῆς, μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ παντὸς κακοῦ· ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δοξασθῇ σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν ὅσῳ δὲ λέγεται ἡ Εὐχὴ παρὰ τοῦ Ἱερέως, ψάλλονται τὰ Τροπάρια ταῦτα·

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

**Τ**αχὺς εἰς ἀντίληψιν, μόνος ὑπάρχων Χριστέ, ταχεῖαν τὴν ἄνωθεν, δεῖξον ἐπίσκεψιν, τοῖς πάσχουσι δούλοις σου· λύτρωσαι νοσημάτων, καὶ πικρῶν ἀλγηδόνων· ἔγειρον τοῦ ὑμνεῖν σε, καὶ δοξάζειν ἀπαύστως· πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνη φιλόνηρωπε.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

**Τ**ῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα, πεπηρωμένος, σοὶ Χριστέ προσέρχομαι, ὡς ὁ Τυφλὸς ἐκ γενετῆς, ἐν μετανοίᾳ κραυγάζων σοὶ· Ἰλαθι μόνη, ἡμῖν εὐδιαλλακτε.

Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

**Τ**ὴν ψυχὴν μου Κύριε, ἐν ἀμαρτίαις παντοίαις, καὶ ἀτόποις πράξεσι, δεινῶς παραλελυμένην, ἔγειρον τῇ θεϊκῇ σου ἐπιστάσιᾳ, ὡσπερ καὶ τὸν Παράλυτον ἠγείρας πάλαι, ἵνα κρᾶζω σεσωσμένος· Οἰκτίρμον δός μοι, Χριστέ τὴν ἴασιν.

Ἦχος πλ. δ'.

**Ὅ**ς τοῦ Κυρίου Μαθητῆς ἀνεδέξω δίκαιε τὸ Εὐαγγέλιον· ὡς Μάρτυς ἔχεις τὸ ἀπαράτρεπτον τὴν παρῆρσιαν ὡς

Ἀδελφότεος, τὸ πρεσβεύειν ὡς Ἱεράρχης. Ἰκέτευε Χριστὸν τὸν Θεὸν, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

**Ο** τοῦ Πατρὸς μονογενῆς Θεὸς Λόγος, ἐπιδημήσας πρὸς ἡμᾶς ἐπ' ἐσχάτων, τῶν ἡμερῶν Ἰακώβε Δεσπέσιε, πρῶτόν σε ἀνέδειξε τῶν Ἱεροσολύμων, ποιμένα καὶ διδάσκαλον, καὶ πιστὸν οἰκονόμον, τῶν Μυστηρίων τῶν πνευματικῶν· ὅθεν σε πάντες τιμῶμεν Ἀπόστολε.

Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

**Ε**ν ταῖς Μύροις Ἄγιε, ἱεουργὸς ἀνεδείχθης τοῦ Χριστοῦ γὰρ ὅσιε, τὸ Εὐαγγέλιον πληρώσας, ἔθνηκας τὴν ψυχὴν σου, ὑπὲρ λαοῦ σου, ἔσωσας καὶ τοὺς ἀθώους ἐκ τοῦ θανάτου· διὰ τοῦτο ἡγιάσθης, ὡς μέγας μύστης Θεοῦ τῆς χάριτος.

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

**Μ**έγαν εὐρατο ἐν ταῖς κινδύνοις, σὲ ὑπέρμαχον ἢ οἰκουμένην, Ἀθλοφόρε τὰ ἔθνη τροπούμενον. Ὡς οὖν Λυαίου καθεῖλες τὴν ἔπαρσιν, ἐν τῷ σταδίῳ θαρρύννας τὸν Νέστορα, οὕτως Ἄγιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος γ'.

**Α**θλοφόρε ἄγιε καὶ ἱαματικέ Παντελεῖμον, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεςιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. δ'.

**Α**γιοὶ Ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί, ἐπισκέψασθε τὰς ἀσθενείας ἡμῶν· δωρεὰν ἐλάθετε, δωρεὰν δότε ἡμῖν.

Ἦχος β'.

**Τ**ὰ μεγαλεῖά σου Παρθένα, τίς διηγῆσεται; βρύεις γὰρ θαύματα, καὶ πηγάζεις ἰάματα, καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὡς Θεολόγος καὶ φίλος Χριστοῦ.

Ἦχος β'.

**Π**ρεσβεία θερμή, καὶ τείχος ἀπροσμάχητον, ἐλέους πηγὴ τοῦ κόσμου καταφύγιον, ἐκτενωῶς βοῶμέν σοι· Θεοτόκε Δέσποινα πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, ἢ μόνη ταχέως προστατεύουσα.

Ὁ Ἀπόστολος, λεγόμενος παρὰ τοῦ Διακόνου.

Προκείμενον, Ἦχος α'.

Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς.

Στίχ. Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ε'. 10.

**Α**δελφοί, ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς Προφῆτας, οἱ ἐλάλησαν ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου. Ἴδου μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου οἴδατε, ὅτι πολυεὐσπλαγγνός ἐστὶν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανόν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὐ, οὐ, ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω· ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες αὐτόν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου· καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτόν ὁ Κύριος· καὶ ἂν ἁμαρτίας ἢ πεπονηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε· πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη.

Ἀλληλοῦϊα, Ἦχος πλ. δ'.

Ἐλεον καὶ κρίσιν ἄσομαί σοι, Κύριε.

Εὐαγγέλιον Α'.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἁγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. ι'. 25.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας, ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀπεκρίθη, εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὅρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ, καὶ ζήσῃ. Ὁ

δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες αὐτὸν ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δέ, Ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἀντιπαρῆλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἔλθων καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἐσπλαγγίσθη. Καὶ προσελθὼν, κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια, ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅτι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τῶν τριῶν τούτων δοκεῖ σοι γεγονέναι πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως.

#### Εἶτα ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐ"τι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Α**"ναρχε (\*), ἀδιαδόχε, Ἄγιε ἄγιων, ὁ τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν ἐξαποστείλας, ἰώμενον πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, κατάπεμψον τὸ Ἄγιόν σου Πνεῦμα, καὶ ἀγίασον τὸ ἔλαιον τοῦτο· καὶ ποιήσον αὐτὸ χρισμένῳ τῷ σῷ δούλῳ (τῷδε) εἰς τελείαν ἀπολύ-

(\*) Τὸ Χειρόγραφ. ἔχει καὶ τὸ, ἀκατάληπτε. Ἡ δὲ Εὐχή, οὔσα ἐν τοῖς κροτειτυπωμένοις καὶ τὸ νόημα καὶ τὴν φράσιν οὐκ ὀλίγον ἡμαρτημένη, διορθώθη ὁλοκλήρως ἐκ τοῦ Χειρογράφου.

τρωσιν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν (\*).

Σὺ γὰρ εἶ, ὁ Θεὸς, ὁ μέγας καὶ θαυμασὸς, ὁ φυλάσων τὴν διαθήκην σου, καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε· ὁ διδοὺς λύτρωσιν ἀμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἀγίου σου παιδὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀναγεννήσας ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας· ὁ φωτίζων τοὺς τυφλοὺς, καὶ ἀνορθῶν τοὺς κατερράγμένους· ὁ ἀγαπῶν τοὺς δικαίους, καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐλεῶν· ὁ ἀνακαινίσας ἡμᾶς ἐκ σκοτῶν καὶ σκιᾶς θανάτου, λέγων τοῖς ἐν δεσμοῖς, Ἐξέλθετε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει· Ἀνακαλύψετε σθε. Ἐλάμψε γὰρ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸ φῶς τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Χριστοῦ σου, ἀφ' οὗ δι' ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη· καὶ τοῖς δεξαμένοις αὐτὸν ἔδωκεν ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας τὴν υἰοθεσίαν ἡμῖν χαριζόμενος, καὶ μετόχους ἡμᾶς ποιήσας τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦ ἀγίου· μετέστησεν ἡμᾶς ἐκ τῆς δυναστείας τοῦ διαβόλου, καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ ἀδιάδοχον βασιλείαν ἐκάλεσεν. Αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, ἐπίδε ἐφ' ἡμᾶς, οὓς οὐκ ἠδύνησας ἐν αἵματι διαθήκης καθαρῖζεσθαι, ἀλλ' ἐν Ἐλαίῳ ἁγίῳ· καὶ ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημειῶσιν τῷ τύπῳ τοῦ Σταυροῦ σου, καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτοὺς Χριστοῦ ποιμνιον, λαὸν περιούσιον, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, καθάρισας ἡμᾶς ἐν ὕδατι, καὶ ἀγιάσας τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι. Οὕτω καὶ ἡμῖν δώρησαι τὴν χάριν σου εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ὡς ἔδωκας Μωσεῖ τῷ θηραπόντι σου, καὶ Σαμουὴλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπὸ σοῦ, καὶ Ἰωάννῃ τῷ ἐκλεκτῷ σου, καὶ πᾶσι τοῖς καθ' ἐκείνην γενεὰν καὶ γενεὰν εὐαρεστήσασί σοι· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς γενέσθαι διακόνους τῆς καινῆς σου Διαθήκης, χρίων τὸ Ἐλαιόν σου τοῦτο, ὑπὲρ ὧν ἐποίησας ὅπως ἂν, ἀπεκδυσάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, ἀποθάνωμεν τῇ ἀμαρτίᾳ, καὶ ζήσωμεν τῇ δικαιοσύνῃ σου, ἐνδυσάμενοι τὸν Κύριον

(\*) Ἰστέον ὅτι, τινὲς μὲν τὴν Εὐχὴν ταύτην ἕως ὧδε μόνου λέγουσι, μετὰ τῆς Ἐκφωνήσεως, Ἐδοὺ γὰρ ἔσται τὸ ἔλεός σου· οἱ δὲ ἕως πάλαι ἔτι καὶ Σάμου

ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ τῆς χρίσεως τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ μέλλοντος Ἐλαίου ἐπάγεσθαι. (\*) Γένοιτο, Κύριε, τὸ Ἐλαιον τοῦτο, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως, ἔλαιον ἁγιασμοῦ, ἔνδυμα βασιλικόν, θώραξ δυνάμεως, πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας ἀποτρόπιον, σφραγίς ἀνεπιβούλευτος, ἀγαλλίαμα καρδίας, εὐφροσύνη αἰώνιος· ἵνα καὶ ἐν τούτῳ οἱ χρισόμενοι τῷ τῆς ἀναγεννήσεως Ἐλαίῳ, φοβεροὶ ὡς τοῖς ὑπεναντίοις, καὶ λάμπωσιν ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἁγίων σου, μὴ ἔχοντες σπῖλον, ἢ ῥυτίδα, καὶ εἰσδεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σὺ ἀναπαύσεις, καὶ δέξωνται τὸ βραβεῖον τῆς ἀνω κλήσεως.

Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, κ.τ.λ.

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν, λαμβάνει ὁ Ἱερεὺς ἐκ τοῦ ἁγίου Ἐλαίου, καὶ χρῆει τὸν ποιῶντα τὸ Εὐχέλαιον, λέγων τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Π**άτερ Ἁγίε, ἰατρὲ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, ὁ πέμψας τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, πᾶσαν νόσον ἰώμενον, καὶ ἐκ θανάτου λυτρούμενον, ἴασαι καὶ τὸν δοῦλόν σου (τόνδε) ἐκ τῆς περιεχούσης αὐτὸν σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ἀσθενείας, καὶ ζωοποιήσον αὐτόν, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σου· πρεσβείαις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων καὶ ἱαματικῶν Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἐρμολάου, Σαμφῶν καὶ Διομηδούς, Μωκίου καὶ Ἀνικητοῦ, Θαλελαίου καὶ Τρύφωνος· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατέρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ἡ πηγὴ τῶν ἰαμάτων,

Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Αὕτη ἡ Εὐχὴ λέγεται παρ' ἐνὸς ἐκάστου τῶν Ἱερέων, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τὴν Εὐχὴν, χριόντων ἅμα τῷ Ἐλαίῳ τὸν νοσοῦντα.

Ὁ Διάκονος· Προκείμενον, Ἦχος β'.

Ἰσχύς μου καὶ ὕμνησίς μου ὁ Κύριος.

Στίχ. Παιδεύων ἐπαίδευσέ με ὁ Κύριος.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιε'. 1.

**Α**δελφοί, ὀφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνατῶν βασιλεῦσαι, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. Ἐκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκίτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς ἔχ' ἑαυτῷ ἤρσεν, ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται· Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε, ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη· ἵνα, διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶν ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις, κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν· ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

Ἀλληλουΐα, Ἦχος πλ. α'. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε.

Εὐαγγέλιον Β'.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἀγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. ιδ'. 1.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχώ. Καὶ ἶδου ἀνὴρ, ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ αὗτος ἦν πλούσιος. Καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμῶν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι δι' ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι.

Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς, εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατέβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον, λέγοντες· Ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλύσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἴδου, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστίν· ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι, καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Εἶτα ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός. Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν.

Ὁ Θεός, ὁ μέγας καὶ ὑψιστος, ὁ ὑπὸ πάσης κτίσεως προσκυνούμενος, ἡ τῆς σοφίας πηγὴ, ἡ τῆς ἀγαθότητος ὄντως ἀνεξιχνίαστος ἄβυσσος, καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας ἀπεριόριστον πέλαγος· αὐτός, φιλόανθρωπε Δέσποτα, ὁ τῶν προαιωνίων καὶ θαυμασίων Θεός, ὃν ἕδεις ἀνθρώπων, ἐννοῶν, ἰσχύει καταλαβέσθαι, ἐπίβλεψον, εἰσάκησον ἡμῶν τῶν ἀναξίων δούλων σε· καὶ ὅπου, ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, τὸ Ἐλαιον τοῦτο προσάγομεν, κατὰπεμψον τῆς σῆς δωρεᾶς τὰ ἰάματα, καὶ ἄφεςιν ἀμαρτιῶν, καὶ ἴασαι αὐτοὺς ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου. Ναί, Κύριε εὐδιάλλακτε, ὁ μόνος ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος, ὁ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, ὁ εἰδὼς ὅτι ἐγκεῖται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ· ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν· ὁ διὰ τὴν τῶν ἀμαρτωλῶν σωτηρίαν ἐνανθρωπήσας, Θεὸς ὢν, καὶ πλασθεὶς διὰ τὸ πλάσμα σε· σὺ εἶ ὁ εἰπών· Οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν· σὺ εἶ ὁ τὸ πρόβατον ζητήσας τὸ ἀπολωλός· σὺ εἶ ὁ τὴν ἀπολλυμένην δραχμὴν ἐ-

πιμελῶς ζητήσας, καὶ εὐρών· σὺ εἶ ὁ εἰπὼν, ὅτι· Τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλλω ἔξω· σὺ εἶ ὁ τὴν Πόρνην, τοὺς τιμίους σου πόδας δάκρυσι βρεξασαν, μὴ βδελυξάμενος· σὺ εἶ ὁ εἰπὼν· Ὁ σάκκισ ἂν πέσης, ἔγειραι, καὶ σωθήσῃ· σὺ εἶ ὁ εἰπὼν, ὅτι· Χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι· αὐτὸς ἔπιδε, εὐσπλαγγχε Δέσποτα, ἐξ ὕψους ἀγίου σε, συνεπισκιάσας ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου, ἐν χάριτι τῷ Ἁγίου Πνεύματος, ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, καὶ κατασκήνωσον ἐπὶ τὸν δούλόν σου (τόνδε), τὸν ἐπεγνωκότα τὰ ἴδια πλημμελήματα, καὶ προσιόντα σοι πίστει· καὶ προσδεξάμενος τῇ ἰδίᾳ σου φιλανθρωπίᾳ, εἴτι ἐπλημέλησεν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν, συγχωρήσας ἐξάλειψον, καὶ κάθαρον αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, καὶ, αἰεὶ συμπαρῶν αὐτῷ, διαφύλαξον τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, πορευόμενον ἐν τοῖς δικαιώμασί σου, πρὸς τὸ μηκέτι ἐπίχαρμα γενέσθαι αὐτὸν τῷ διαβόλῳ· ἵνα καὶ ἐπ' αὐτῷ δοξασθῇ τὸ πανάγιον ὄνομά σου.

Σὸν γὰρ ἔστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος· Προκείμενον, Ἦχος γ'.

Κύριος φωτισμὸς μου καὶ σωτήρ μου.

Στίχ. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους Α'. Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιβ'. 27.

Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους· καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον Προφήτας, τρίτον Διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν, μὴ πάντες Ἀπόστολοι; μὴ πάντες Προφῆται; μὴ πάντες Διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι; Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείτ-



τονα· και ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι. Ἐάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ και τῶν Ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἡχῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Και εἰάν ἔχω προφητείαν, και εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα και πᾶσαν τὴν γινῶσιν, και εἰάν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι. Και εἰάν ψωμίζω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, και εἰάν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθῆσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει· ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει.

Ἀλληλουῖα, Ἦχος β'.

Ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα· μὴ καταισχυνηθῆιν εἰς τὸν αἰῶνα.

Εὐαγγέλιον Γ'.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. ι. 4.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσκαλεσάμενος, ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα Μαθητὰς αὐτῆ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, και θεραπεύειν πᾶσαν νόσον, και πᾶσαν μαλακίαν. Τούτους ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, και εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλῶτα οἴκου Ἰσραὴλ. Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ Βασιλεία τῶν ἑρανωῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

Ἐἶτα ὁ Διακονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐ"τι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας.

Και ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεῆμων και φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις.

Ὁ Διακονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Και ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Δέσποτα παντοκράτωρ, ἅγιε Βασιλεῦ, ὁ παιδεύων, και μὴ θανατῶν, ὁ ὑποστηρίζων τοὺς καταπίπτοντας, και ἀνορθῶν τοὺς κατερράγμενους· ὁ τὰς σωματικὰς θλίψεις διορθούμενος τῶν ἀνθρώπων, αἰτούμεθά σε, ὁ Θεός ἡμῶν, ὅπως ἐπαγάγῃς τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὸ Ἐλαιον τοῦτο, και τοὺς χρυσομένους ἐξ αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματί σου, ἵνα γένηται αὐτοῖς εἰς ἴασιν ψυχῆς τε και σώματος, και εἰς καθαρισμόν και ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους, και πάσης νόσου και μαλακίας, και παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς και πνεύματος. Ναί, Κύριε, τὴν ἱατρικὴν σου δύναμιν οὐρανόθεν ἐξαπόστειλον· ἄψαι τοῦ σώματος, σθέσον τὸν πυρετόν, πρᾶννον τὸ πάθος, και πᾶσαν λανθάνουσαν ἀσθένειαν ἀποδίωξον. Γενοῦ ἱατρός τοῦ δούλου σου (τοῦδε)· ἐξέγειρον αὐτόν ἀπὸ κλίνης ὀδυνηρᾶς και στρωμνῆς κακώσεως· σῶν και ὀλόκληρον χάρισαι αὐτόν τῇ Ἐκκλησίᾳ σου, εὐαρεστοῦντα και ποιοῦντα τὸ θέλημα σου.

Σὸν γὰρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν και σώζειν ἡμᾶς, ὁ Θεός ἡμῶν, και σοὶ τὴν δοξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, και τῷ Υἱῷ, και τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, και αἰεὶ, και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.

Ὁ Διακονος·

Προκείμενον, Ἦχος δ'.

Ἐν ἡ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαι σε.

Στίχ. Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους Β'. Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ε'. 16.

Ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐξε ναὸς Θεοῦ ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεός· Ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, και ἐμπεριπατήσω· και ἔσομαι αὐτῶν Θεός, και αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν, και ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος· και ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε· καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς· και ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, και ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱούς και θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυ-

σμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

Ἀλληλουῖα, Ἦχος β'. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον.

Εὐαγγέλιον Δ'.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου

Κεφ. η'. 14.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. Καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν. Ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Ἀὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. Ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνειν. Ἐτέρος δὲ τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι, καὶ ἄψες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ.

Ἔπειτα ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα.

Ἐκφώνως ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόφρων Θεός.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν·

**Α**γαθὲ καὶ φιλόφρονε, εὐσπλαγγνε καὶ πολυέλεε Κύριε, ὁ πολὺς ἐν ἐλέει, καὶ πλούσιος ἐν ἀγαθότητι, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν, καὶ Θεὸς πάσης παρακλησεως, ὁ ἐνισχύσας

ἡμᾶς, διὰ τῶν ἀγίων σου Ἀποστόλων, ἐλαίῳ μετὰ προσευχῆς τὰς ἀσθενείας τοῦ λαοῦ θεραπεύεσθαι· αὐτὸς καὶ τὸ Ἐλαιον τοῦτο σύνταξον εἰς ἴασιν τοῖς ἐξ αὐτοῦ χρισμένοις, εἰς ἀπαλλαγὴν πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας, εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν κακῶν τῶν ἀπειδεχομένων τὴν παρά σου σωτηρίαν· Ναί, Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεόμεθά σου, παντοδύναμε, τοῦ σῶζειν πάντας ἡμᾶς· ὁ μόνος ψυχῶν τε καὶ σωμάτων ἰατρός, ἀγίασον πάντας ἡμᾶς· ὁ πᾶσαν νόσον ἰώμενος, ἴασαι καὶ τὸν δοῦλόν σου (τόνδε)· ἐξέγειρον αὐτὸν ἀπὸ κλίνης ὀδυνηρᾶς, διὰ ἐλέους τῆς σῆς χρηστότητος· ἐπίσκεψαι αὐτὸν ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς σου· ἀποδίωξον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἀρρώστιαν καὶ ἀσθένειαν· ἵνα, ἐξαναστὰς τῇ χειρὶ σου τῇ κραταιᾷ, δουλεύῃ σοι μετὰ πάσης εὐχαριστίας· ὅπως καὶ νῦν, μετέχοντες τῆς σῆς ἀφάτου φιλανθρωπίας, ὑμνῶμεν καὶ δοξάζωμεν σέ τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ θαυμαστά, ἐνδοξά τε καὶ ἐξαισία.

Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Προκείμενον, Ἦχος πλ. α'.

Σὺ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς, καὶ διατηρήσαις ἡμᾶς.

Στίχ. Σῶσόν με, Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὁσῖος.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους Β'. Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. α'. 8.

**Α**δελφοί, οὐ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. Ἀλλ' αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχῆκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς. Ὅς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς, καὶ ῥύεται· εἰς ὃν ἠλπικαμεν, ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται· συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἄλληλουϊα, Ἦχος πλ. α΄.

Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι.

Εὐαγγέλιον Ε΄.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. κέ. 1.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὁμοιώθη ἡ βασι-  
 λαια τῶν οὐρανῶν δέκα Παρθένοις, αἵτινες, λαβοῦσαι  
 τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ Νυμφίου.  
 Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ αἱ πέντε μωραὶ. Αἵ  
 τινες μωραὶ, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, οὐκ ἔλαβον  
 μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγ-  
 γείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζοντος δὲ τοῦ  
 Νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι, καὶ ἐκάθευδον. Μέσης δὲ νυκτός,  
 κραυγὴ γέγονεν· Ἴδου, ὁ Νυμφίος ἔρχεται· ἐξέρχεσθε εἰς ἀ-  
 πάντησιν αὐτοῦ. Τότε ἠγερθησαν πᾶσαι αἱ Παρθένοι ἐνεῖναι,  
 καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρο-  
 νίμοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες  
 ἡμῶν σθένουνται. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· Μή-  
 ποτε οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς  
 τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. Ἀπερχομένων δὲ  
 αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ Νυμφίος· καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον  
 μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον  
 δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ Παρθένοι, λέγουσαι· Κύριε, Κύριε,  
 ἀνοιξὸν ἡμῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ  
 οἶδα ἡμᾶς. Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ  
 τὴν ὥραν, ἐν ἧ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐἴ τι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος· ὁ ἐγεί-  
 ρων ἀπὸ γῆς πτωχόν, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένη-

τα· ὁ τῶν ὀρφανῶν πατήρ, καὶ τῶν χειμαζομένων λιμῆν, καὶ τῶν νοσέντων ἰατρός· ὁ τοῖς ἀσθενείας ἡμῶν ἀπόνως βαστάζων, καὶ τὰς νόσους ἡμῶν λαμβάνων· ὁ ἐν ἰλαρότητι ἐλεῶν· ὁ ὑπερβαίνων ἀνομίας, καὶ ἐξαίρων ἀδικίας· ὁ ταχύς εἰς βοήθειαν, καὶ βραδύς εἰς ὀργήν· ὁ ἐμφυσήσας εἰς τοὺς σθεναροὺς Μαθηταίς, καὶ εἰπὼν· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἂν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ὁ δεχόμενος τῶν ἀμαρτωλῶν τὴν μετάνοιαν, καὶ ἐξουσίαν ἔχων συγχωρεῖν ἀμαρτίας πολλὰς καὶ χαλεπὰς, καὶ ἴασιν παρέχων πᾶσι τοῖς ἐν ἀσθενείᾳ καὶ μακρονοσίᾳ διαγούσιν· ὁ καὶ ἐμέ τὸν ταπεινὸν καὶ ἀμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον δούλον σου, τὸν ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις συμπεπλεγμένον, καὶ παθεσιν ἠδονῶν συγκυλινοῦμενον, καλέσας εἰς τὸν ἅγιον καὶ ὑπερμέγιστον βαθμὸν τῆς Ἱερωσύνης, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ καταπετάσματος, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, ὅπου παρακύβηται οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι ἐπιθυμοῦσι, καὶ ἀκούσαι τῆς Εὐαγγελικῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ, καὶ θεάσασθαι αὐτοφεί το πρόσωπον τῆς ἁγίας Ἀναφορᾶς, καὶ ἀπολαῦσαι τῆς Θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας· ὁ καταξιώσας με ἱεουργῆσαι τὰ ἐπουρανια σου Μυστήρια, καὶ προσφέρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ Λαοῦ ἀγνοημάτων, καὶ μεσιτεῦσαι ὑπὲρ τῶν λογικῶν σου προβάτων, ἵνα, διὰ τῆς πολλῆς καὶ ἀφάτου σου φιλανθρωπίας, τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἐξαλείψῃς· αὐτός, ὑπεράγαθε Βασιλεῦ, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν μου ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ τε καὶ ἁγίᾳ ἡμέρᾳ, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου· καὶ τοῦ δούλου σου ( τοῦδε ), τοῦ ἐν ἀσθενείᾳ ψυχῆς καὶ σώματος ὄντος, τὴν ἴασιν δώρησαι, παρέχων ἄφεσιν ἀμαρτιῶν αὐτῷ, καὶ συγχώρησιν πλημμελημάτων ἐκουσίων τε καὶ ἀκουσίων· Θεραπεύων αὐτοῦ πληγὰς ἀνιάτης, πᾶσάν τε νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Δώρησαι αὐτῷ ψυχικὴν ἴασιν, ὁ ἀψάμενος τῆς πενθερᾶς τῆ Πέτρου, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει σοι. Αὐτός, Δέσποτα, καὶ τῷ δούλῳ σου ( τῷδε ) παρασχου ἰατροειάν, καὶ ἀπαλλαγὴν πάσης φθροποιᾶς ἀληθοῦς, καὶ

μνήσθητι τῶν πλουσιῶν σου οἰκτιρμῶν καὶ τοῦ ἐλέους σου. Μνήσθητι, ὅτι ἐπιμελῶς ἐγκείται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ, καὶ ἕδεις εὐρίσκεται ἀναμάρτητος ἐπὶ τῆς γῆς· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἀμαρτίας ὑπάρχεις, ὁ ἐλθὼν καὶ σώσας τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ ἐλευθερώσας ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ· ἐάν γὰρ εἰς κρίσιν ἔλθῃς μετὰ τῶν δούλων σου, οὐδεὶς εὐρεθήσεται καθαρὸς ἀπὸ ῥύπτῃ· ἀλλὰ πᾶν σῶμα φραγήσεται, μὴ ἔχον τι ἀπολογήσασθαι, ὅτι, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης, πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν ἐνώπιόν σου· διὰ τοῦτο ἀμαρτίας νεότητος ἡμῶν μὴ μνησθῆς, Κύριε. Σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, καὶ ἀνάπαυσις τῶν κοπιῶντων καὶ πεφορτισμένων ἐν ἀνομίαις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγιῷ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Προκείμενον, Ἦχος δ'.

Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Στίχ. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ε'. 22.

**Α**δελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίσις, πραότης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ, τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήματι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. Ἀδελφοί, ἐάν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ Πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος· σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλληλουῖα, Ἦχος πλ. β'.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Εὐαγγέλιον ε'.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. ιε'. 21.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκραύγασεν αὐτῷ, λέγουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεσάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα, προσεκύνη αὐτῷ, λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιγίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι, ὡς θέλεις. Καὶ ἴαθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐἴ τι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υγείας.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεός.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν.

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, καὶ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν· ὁ ταῖς νόσους ἡμῶν ἀπόνως βαστάζων· οὐ τῷ μῶλωπι πάντες ἴαθημεν· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, ὁ εἰς ἀναζήτησιν ἐλθὼν τοῦ πλανηθέντος προβάτου· ὁ τοῖς ὀλιγοψύχοις διδοὺς παραμυθίαν, καὶ ζωὴν τοῖς συντετριμμένοις· ὁ τὴν πηγὴν τῆς Αἱμοφόρουσσης, δωδεκαετῆ οὔσαν, ἰασάμενος· ὁ τὴν θυγατέρα τῆς Χαναναίας τοῦ χαλεποῦ δαιμονίου ἐλευθερώσας· ὁ τὸ δάνειον χαρισάμενος τοῖς δυσὶ χρεωφειλέταις, καὶ τῇ ἀμαρτωλῷ τὴν ἄφεσιν δούς· ὁ τὴν ἴασιν τῷ Παραλυτικῷ δώρησάς·

μενος σὺν τῇ ἀφέσει τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ· ὁ τὸν Τελώνην τῷ  
 λόγῳ δικαιοῦσας, καὶ τὸν Λησὴν ἐν τῇ ἐσχάτῃ αὐτοῦ ἐμολογίᾳ  
 προσδεξάμενος· ὁ τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου ἀραίμενος, καὶ τῷ  
 Σταυρῷ προσηλώσας· σὺ δεόμεθα, καὶ σέ ἐικετεύομεν· Ἐν τῇ  
 ἀγαθότητί σου, αὐτὸς ἄνες, ἄφες συγχώρησον, ὁ Θεὸς, τὰς ἀ-  
 νομίας καὶ τὰς ἀμαρτίας τοῦ δούλου σου (τοῦδε), τὰ πλημμε-  
 λήματα αὐτοῦ, τὰ ἐκούσια, καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει καὶ  
 ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ ἐν παραβάσει καὶ ἐν παρακοῇ, τὰ ἐν νυκτὶ καὶ  
 ἐν ἡμέρᾳ· ἢ ὑπὸ κατάραν Ἰερέως ἢ πατρὸς, ἢ μητρὸς ἐγένετο·  
 ἢ ὀφθαλμὸν εἰσίασεν, ἢ ὄσφρησιν ἐξεβήλυνεν, ἢ ἀφῆ κατεμαλα-  
 κίσθη, ἢ γεύσει κατεπόρνευσεν, ἢ, ἐν οἰαδήποτε κινήσει σαρκ-  
 κός καὶ πνεύματος, τῆ σου ἀπηλλοτριώθη θελήματος, καὶ τῆς  
 σῆς ἀγιότητος· εἴτι ἤμαρτεν αὐτὸς τε καὶ ἡμεῖς, σὺ, ὡς ἀγα-  
 θὸς καὶ ἀμνησίκακος Θεὸς καὶ φιλόανθρωπος, συγχώρησον·  
 μὴ εἶν αὐτὸν τε καὶ ἡμᾶς εἰς τὸν βερυπωμένον βίον κατα-  
 πεσεῖν, μηδὲ εἰς τὰς θλεθρίους ὁδοὺς ἀποτρέχειν. **Ναί, Δέσπο-  
 τα Κύριε, ἐπάκουσόν μου τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ  
 ὑπὲρ τοῦ δούλου σου (τοῦδε)·** πάριδε, ὡς ἀμνησίκακος Θεὸς,  
 τὰ παραπτώματα αὐτῆ ἅπαντα· ἀπάλλαξον αὐτὸν τῆς αἰω-  
 νίου κολάσεως· τὸ σῶμα αὐτῆ τῆς σῆς αἰνέσεως πλήρωσον· τὰ  
 χεῖλη αὐτῆ ἀνοιξον πρὸς δοξολογίαν τῆ ἐνόματός σου· τὰς χεῖ-  
 ρας αὐτοῦ ἐκτεινον πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν σου· τοὺς πό-  
 δας αὐτοῦ πρὸς τὸν δρόμον τοῦ Εὐαγγελίου σου κατεύθυνον,  
 πάντα αὐτῆ τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοισιν τῇ σῇ κατασφαλιζόμε-  
 νος χάριτι· **Σὺ γὰρ εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τῶν ἀγίων  
 σου Ἀποστόλων ἐντειλόμενος ἡμῖν, λέγων·** Ὅσα ἂν δῆσητε  
 ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς·  
 καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμέ-  
 να ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ πολλὰ· **Ἀντινων ἀφῆτε  
 τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἀντινων κρα-  
 τῆτε, κεκράτηνται· καὶ ὡς ἐπήκουσας Ἐζεκιίου ἐν  
 τῇ θλίψει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου αὐτοῦ,  
 καὶ οὐ παρεῖδες τὴν δέησιν αὐτοῦ, οὕτω κἀμοῦ τοῦ τα-  
 πεινοῦ, καὶ ἀμαρτωλοῦ, καὶ ἀναξίου δούλου σου ἐπάκου-**  
**Δησόνου ἐν τῇ ἐκράταύτῃ δεομένου σου· Σὺ γάρ εἶ, Κύριε, Θεοῦ**

Χριστέ, ὁ καὶ ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἀφιέναι ταῖς περιπίπτουσιν ἐν ἁμαρτίαις κελεύσας, τῇ σῇ ἀγαθότητι καὶ φιλανθρωπία, καὶ μετανῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, καὶ χαίρων ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τῶν πεπλανημένων· ὅτι, ὡς ἡ μεγαλωσύνη σου, οὕτω καὶ τὸ ἔλεός σου· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ πνευγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Προκειμένον Ἦχος δ'.

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με.

Στιχ. Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι ἀσθενὴς εἰμι.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α'. Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.  
Κεφ. ε'. 14.

**Α**δελφοί, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, νουθετεῖτε τοὺς ἄτακτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. Ὅρατε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακῆτιν ἀποδῶ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἄλληλους καὶ εἰς πάντας. Πάντοτε χαίrete. Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε τοῦτο γὰρ τὸ θέλημα τῆ Θεῆ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. Τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε. Προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. Πάντα δοκιμάζετε. Τὸ καλὸν κατέχετε. Ἀπὸ παντὸς εἶδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρρησίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖν.

Ἀλληλούϊα, Ἦχος β'.

Ἐπακούσαι σου Κύριε ἐν ἡμέρᾳ Σλίψεως.

Εὐαγγέλιον Ζ'.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. θ'. 9.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παράγων ὁ Ἰησοῦς, εἶδεν ἄνθρωπον κατὰ θῆμενον ἐπὶ τὸ τελῶνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς, ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο, αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ, πολ-

λοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ· Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ Διδάσκαλος ὑμῶν; Ὁ δὲ Ἰησοῦ ἀκούσας, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κενῶς ἔχοντες. Πορευθέντες δὲ, μάθετε τί ἐστίν· Ἐλεον θελω, καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόνητος Θεός.

Ὁ Διάκονος· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν· (\*)

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων, ὁ τὰ χρόνια πάθη θεραπεύων· ὁ ἰώμενος πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ· ὁ θελών πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν· σὺ γὰρ, Κύριε, ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ ἔθου μετάνοιαν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, Δαυὶδ καὶ τοῖς Νινευίταις, καὶ τοῖς πρὶν μετὰ τούτους· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐπιδημίᾳ τῆς ἐνσάρκου σου οἰκονομίας οὐκ ἐκαλέσας δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς με-

(\*) Ἐν τοῖς χειρογράφοις Εὐχολογίοις ἢ παρούσα Εὐχὴ ἀρχεται οὕτω « Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταπέμψας τοὺς ἑπτὰ Ἀρχαγγέλους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ζαχαρίου, καὶ εἰπόν· Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τοῦ τῷ ἐγένετο· αὐτὸς, φιλόνητος Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καταπέμψον τούτους τοὺς Ἀρχαγγέλους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ προαιτησαμένου τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν καὶ ἐδοξοτάτην θυσίαν ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὸ ἅγιον Ἐλαιον τοῦτο, τὸ προϊστάμενον, καὶ ἀναφερόμενον εἰς ὀλοκάρπωσιν τοῦ θυσιαστηρίου σου. Οὕτω, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπάκουσον ἡμῶν, ὡς ἐπήκουσας Ζαχαρίου τοῦ πενιχοῦ ἀνθρώπου, καὶ εὐλόγησον τὸ Ἐλαιον τοῦτο· καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ χρισμένοις δὲ πίστιν ἀμετρον, καὶ εὐλογίαν ἀδιάλειπτον, ὅπως εὐαρεσησῶσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν· καὶ εἰσακούσον καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν· ὁ τὰ χρόνια πάθη κ.τ.λ. »

τάνοιαν, Τελώνην, καὶ Πόρνην, Ληστὴν καὶ βλάσφημον, καὶ διώκτην, τὸν μέγαν Παῦλον, διὰ μετανοίας προσδεξάμενος· Πέτρον τὸν κορυφαῖον καὶ Ἀπόστολόν σου, ἀρνησάμενόν σε τρίτον, διὰ μετανοίας προσελάβου, καὶ ἐπηγγείλω αὐτῷ, λέγων· Σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς· καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Διόπερ καὶ ἡμεῖς, ἀγαθὲ καὶ φιλόνητος, κατὰ τὰς ἀψευδεῖς σου ἐπαγγελίας θαρρόυντες, δεόμεθά σου, καὶ ἱκετεύομεν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ· Ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς θυμίαμα προσφερόμενόν σοι, καὶ ἐπίσκεψαι τὸν δοῦλόν σου (τόνδε)· καὶ εἴτι ἐπλημμέλησεν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν, ἢ ἐν νυκτί, ἢ ἐν ἡμέρᾳ, ἢ ὑπὸ κατάραν Ἱερέως, (\*) ἢ τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσεν, ἢ ὄρκῳ παρεπίκρανε καὶ ὄρκωμότησε, παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθά σου· Ἄνεσ, ἄφεσ, συγχώρησον αὐτῷ, ὁ Θεὸς, παραβλέπων τὰς ἀνομίας αὐτοῦ καὶ τὰς ἁμαρτίας, καὶ τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ γεγόμενα παρ' αὐτοῦ· καὶ εἴτι τῶν ἐντολῶν σου παρέβη, ἢ ἐπλημμέλησεν, ὡς σάρκα φορῶν, καὶ τὸν κόσμον οἰκῶν, ἢ ἐξ ἐνεργείας τοῦ διαβόλου, αὐτὸς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος Θεός, συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνητος, ὅς ζήσεται, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται. Σὺ γὰρ μόνος ὑπάρχεις ἀναμάρτητος· ἡ δικαιοσύνη σου, δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια· οὐ γὰρ ἔπλασας τὸν ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, ἀλλ' εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ζωῆς ἀφθάρτου κληρονομίαν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ σ'εἰ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἔτα εἰσέρχεται μέσον τῶν Ἱερέων ὁ ποιῶν τὸ Εὐχελαιον καὶ λαβὼν ὁ προϊστάμενος τῶν Ἱερέων τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, τίθεισιν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ τίθεισιν ἐπ' αὐτὸ τὰς

(\*) Ἴσως λείπει τὸ ἐγγένιστον· Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου.



χειρας οἱ Ἱερεῖς. Ὁ δὲ προϊστάμενος λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Β**ασιλεῦ ἅγιε, εὖσπλαγγνε, καὶ πολυέλεε Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν, οὐ τίθημι ἐμὴν χεῖρα ἁμαρτωλῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ προσελθόντος σοι ἐν ἁμαρτίαις, καὶ αἰτουμένου παρά σου δι' ἡμῶν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· ἀλλὰ σὴν χεῖρα κραταιὰν καὶ δυνατήν, τὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ τούτῳ, ὁ οἱ Συλλειτουργοί μὴ κατέχουσιν, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δούλου σου ( τοῦδε ) ἐκτενον· καὶ δεόμεναι σὺν αὐτοῖς, καὶ ἱκετεύω τὴν συμπαθεστάτην καὶ ἀμνησικάκον σου φιλανθρωπίαν· Ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ προφήτου σου Νάθαν, μετανοήσαντι τῷ Δαυΐδ ἐπὶ τοῖς ἰδίῳις ἁμαρτήμασιν ἄφεσιν δωρησάμενος, καὶ τοῦ Μανασσῆ τὴν ἐπὶ μετανοίᾳ προσευχὴν δεξάμενος, αὐτὸς καὶ τὸν δουλόν σου ( τόνδε ) μετανοοῦντα ἐπὶ τοῖς ἰδίῳις αὐτοῦ πλημμελήμασι, πρόσδεξαι τῇ συνήθει σου φιλανθρωπίᾳ, παρορῶν αὐτοῦ πάντα τὰ παραπτώματα. Σὺ γὰρ εἶ, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ καὶ ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἀφιέναι κελεύσας τοῖς περιπίπτουσιν ἐν ἁμαρτίαις· ὅτι, ὡς ἡ μεγαλωσύνη σου, οὕτω καὶ τὸ ἔλεός σου· καὶ σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ ἀσπάζεται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ὁ ποιήσας τὸ Εὐχέλαιον· ὁ δὲ Ἱερεὺς μνημονεύει αὐτόν. Εἶτα ψάλλεται τὸ παρὸν Ἰδιόμελον.

Δόξα. Ἦχος δ'.

**Π**ηγὴν ἰαμάτων ἔχοντες, ἅγιοι Ἀνάργυροι, ταῖς ἰάσεις παρέχετε πᾶσι τοῖς δεομένοις, ὡς μεγίστων δωρεῶν ἀξιώθεντες, παρὰ τῆς ἀενάου πηγῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ· Φησὶ γὰρ πρὸς ὑμᾶς ὁ Κύριος, ὡς ὁμοζήλους τῶν Ἀποστόλων· Ἴδου δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν, κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὡς τε αὐτὰ ἐκβάλλειν, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Διὸ τοῖς προσταγμάσιν αὐτοῦ, καλῶς πολι-

τευσάμενοι, δωρεάν ἐλάβετε, δωρεάν παρέχετε, ἰατρούοντες τὰ πάθη τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Ἦχος ὁ αὐτός.

**Ν**εῦσον παρακλήσεσι, σῶν ἱκετῶν Πανάμωμε, παύσασα δεινῶν ἡμῶν ἐπαναστάσεις, πάσης θλίψεως ἡμᾶς ἀπαλλάττουσα· σέ γάρ μόνην ἀσφαλῆ, καὶ βεβαίαν ἀγκυραν ἔχομεν, καὶ τὴν σὴν προστασίαν κειτήμεθα· μὴ αἰσχυρθῶμεν Δέσποινα, σέ προσκαλούμενοι· Σπεῦσον εἰς ἱκεσίαν τῶν σοὶ πιστῶς βρώντων· Χαῖρε Δέσποινα, ἡ πάντων βοήθεια, χαρὰ καὶ σκέπη, καὶ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

Ὁ δὲ ποιήσας τὸ Εὐχέλαιον, βαλὼν μετάνοιαν, λέγει·  
Εὐλογεῖτε, Πατέρες ἅγιοι· συγχωρήσατέ μοι τῷ ἀμαρτωλῷ.

( Ἐκ γ' . )

Εἶτα, λαβὼν παρ' αὐτῶν εὐλογίαν καὶ συγχώρησιν,  
ἀπέρχεται εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ.

## ΕΥΧΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΤΑ  
ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΝΑΟΥ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν κτίσιν μόνῳ τῷ λόγῳ δημιουργήσας καὶ εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν, ἀρρήτοις δὲ λόγοις ποικίλως ταύτην διαμορφώσας· ὁ τὸ ἐπιφερόμενον ἐπ' αὐτῇ σὸν Πνεῦμα συστείλας, καὶ τὸ ἡλιακὸν τοῦτο φῶς ἐπ' αὐτὴν ἐκχέας εἰς ταύτης τὸν ἐγκαινισμόν· ὁ τῷ θεράποντί σου Μωσεί ἐμπνεύσας ἔπαινόν τινα ἐξάιρετον προσθεῖναι τῇ ἀρίστῃ σου δημιουργίᾳ, καὶ εἰπεῖν· Ἴδεῖν σε τὸ φῶς ὅτι καλόν, καὶ ἡμέραν τοῦτο καλέσαι· ὅπερ δὴ καὶ ἡμεῖς ὁρῶντες, καὶ τὸν φαινότατον τοῦτον ἥλιον ἐγκαινίζοντα καθ' ἐκάστην τὴν κτίσιν, σέ τὸν τῆς ὄντως ἡμέρας δοξαζόμεν Ἥλιον, καὶ τὸ φῶς σου τὸ ἀνέσπερον· ὁ διὰ τοῦ Υἱοῦ σου ἡμῖν ἐντειλάμενος ἐγκαινισθῆναι τὴν ἡμετέραν φύσιν τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, ὥστε καὶ, διὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης, τοὺς δικαίους ἐκλῆμψεν κατὰ

τὸν ἥλιον· σοῦ δεόμεθα καὶ σέ παρακαλοῦμεν, τὸν Πατέρα τοῦ Λόγου, τὸν Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν· Ἐπειδὴ τῇ ἀφάτῳ σου φιλανθρωπία καὶ τῷ ἀμετρήτῳ σε ἐλέει, ἡ κτίσις τὸν ἐγκαινισμὸν ἐδέξατο, καὶ ὁ παλαιὸς Νόμος, εἰς τύπον τῆς νέας Διαθήκης, ἐν τῇ παρά τῷ Σινᾶ ὄρει σῆ θεοπτεία, καὶ ἐν τῷ Βάτῳ ἐκείνῃ τῇ Θαυμαστῇ, καὶ ἐν τῇ τοῦ μαρτυρίου Σκηνῆ καὶ ἐν τῷ τοῦ Σολομῶντος ἐκείνου περικαλλεστάτῳ Ναῶ ἰλέῳ ὄμματι ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ ἀνάξιους δούλους σου, τοὺς κατοικοῦντας τοῦτον τὸν οἶκον τὸ οὐρανομήκη, τὸ τῆς οἰκουμένης καύχημα, τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀληθινὸν τῆς σῆς ἀρρήτου δόξης· καὶ κατάπεμψον τὸ παναγιὸν σου Πνεῦμα ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· καὶ κατὰ τὸν θεῖον Δαυῖδ, ἐγκαίνισον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πνεῦμα εὐθές, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριξον ἡμᾶς· κατὰ τοῖς μὲν Βασιλεῦσιν ἡμῶν τρόπαια καὶ νίκας κατὰ τῶν ὀρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν δώρησαι, ἡμῖν δὲ ὁμόνοιαν καὶ εὐρήνην· τοῖς δὲ τὴν οἰκοδομὴν ταύτην, καὶ τὸν τοῦ Ναοῦ ἐγκαινισμὸν ἔρωτι θείῳ ποιησαμένοις διὰ σπουδῆς, ἄφεςιν τῶν πλημμελημάτων παράσχου. Δώρησαι αὐτοῖς τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· ἔγειρον αὐτοὺς εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν σου· χάρισαι αὐτοῖς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· ἵνα ἀκατακρίτως προσκυνῶσι σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν· πρεσβεῖαι τῆς Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ.

**Π**ροαιώνιε Λόγε, καὶ Υἱὲ μονογενὲς τοῦ Θεοῦ, Θεὲ ἀληθινὲ Δημιουργὲ πάσης κτίσεως αἰσθητῆς τε καὶ νοητῆς· ταύτην τὴν κτίσιν πανσόφως καθωραΐσας· ὁ τὴν ἐπάνω τῆ γῆς ὑγρὰν καὶ διαλελυμένην τῶν ὑδάτων φύσιν εἰς μίαν συναγωγὴν καὶ συνάθροισιν ἀγαγὼν, καὶ τῷ θείῳ σου Πνεύματι τῷ ἐπάνω τοῦ ὕδατος ἐπιφερομένῳ, τὴν γῆν πᾶσαν κατακα-

σμήσας, καὶ τὸν κόσμον ἅπαντα ἐγκαινίσας· ὃ τὴν Σικηνὴν τῆ μαρτυρίου ἐκείνην τεχνικῶς κατασκευάσας διὰ Μωσέως, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ ἐγκαινίσας αὐτήν· ὃ τῷ σοφῷ Σολομῶντι προστάξας οἰκοδομῆσαι Οἶκον ἅγιον καὶ περιφανῆ τῆς σῆς ἀφράστου καὶ ἀνεκδιηγίτου δόξης, καὶ τοῦτον ἐγκαινίσας τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ, καὶ τῆς ἐπικαλυψάσης αὐτὸν τότε δόξης καὶ χάριτος τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος πάντας τοὺς τῆς Γερουσίας ἐκείνης τῶν Ἰουδαίων θεατὰς γενέσθαι παρασκευάσας· σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, ἀναρχε Δόγε, καὶ Υἱὲ τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς, ἵνα καὶ ἡμῖν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ καταπέμψῃς τὴν χάριν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, καὶ τὸν νῦν ἐγεθέντα Ναόν, εἰς σὴν δοξολογίαν καὶ ἔπαινον, στηρίξῃς καὶ ἐνδυναμώσῃς, φυλάττων αὐτὸν ἕως τῆς τῶν αἰώνων συντελείας, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ τοῦτον ἐγκαινίσῃς· ὡς ἂν, ἐν αὐτῷ τὰς ἀναιμάκτους θυσίας προσφέροντές σοι, μέτοχοι γενώμεθα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐγκαιμισθέντος ἐν τοῖς ἐγκαίτοις ἡμῶν, καὶ τὸ τῆς διανοίας ἡμῶν ἡγεμονικὸν στηρίζοντος, καὶ παρέχοντος μυστικῶς ταῖς νοεραῖς θυσίας, διὰ τῆς καθάρσεως τοῦ νοός, προσφέρειν σοὶ τῷ Δεσπότη Θεῷ, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ ἀνάρχου καὶ ἀθανάτου Πατρὸς σου, καὶ σοῦ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ παναγίου, καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΚΑΙ ΤΑΞΙΣ

## ΕΙΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΑΟΥ

Κατά την έκδοσιν τὴν ἐν Βουκορεστίῳ τῆς Οὐγγροβλαχίας,  
τὴν κατὰ τὸ αψψ'. ἔτος.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΟΥ ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΜΟΥ.

**Ο**φείλει τοιγαροῦν ὁ ταχθεὶς Ἀρχιερεὺς ἐπὶ τῷ Ἐγκαινιάσμῳ νὰ προε-  
τάξῃ νὰ προετοιμασθοῦν τὰ διάφορα εἶδη, ὅπου εἶναι διατεταγμένα εἰς  
ἀπαρτισμὸν καὶ συμπλήρωσιν τῆς καθιερώσεως, καὶ τοῦ Ἐγκαινιάσμου,  
τὰ ὅποια εἰσὶ ταῦτα·

Κηρίον καθαρὸν, δράμια τετρακόσια.

Μαστίχη

Σμύρνα

Ἀλόη

Θυμίαμα

Ρ'ετζίνη, καὶ

Λάδανος.

ἀνά δράμια εἴκοσι τὸ καθέν.

Χύτραι καιναὶ, ἤγουν τζουκάλια καινουργία δύο.

Χαρτία ἰκανά.

Σχοινίον λεπτὸν ἰκανόν.

Μάρμαρον τετριμμένον πολλὰ ψιλόν, λίτρα μία.

Λεῖψανα ἀγίων Μαρτύρων, καὶ Θήκη μικρά ἀργυρά.

Ἄγιον Μύρον.

Σάβανον λινὸν πῆχ. δέκα.

Μανδύλια καινά δύο.

Νίτρα λευκά, ἤγουν μαρμαροσάπουνα τέσσαρα.

Σπόγγος καινός, ἤγουν σφογγάρι καινούργιον ἓνα.

Υφάσματα λιγὰ τετράκοχα τέσσαρα.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΙΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΑΟΥ. 285

Τὰ ὅποια τίθενται εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς ἁγίας Τραπέζης,  
κατὰ τὸν τύπον τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελιστῶν, τοὺς τέσσαρας Εὐαγγελιστὰς  
τετυπωμένους ἔχοντα, ἢ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἢ, ἀντὶ τούτων, χαρ-  
τία τέσσαρα, ἔχοντα γεγραμμένα τὰ τῶν Εὐαγγελιστῶν ὀνόματα.

Βυκίον Οἰνάνθης, ἢ Ῥοδοστάμου, ἢ οἴνου πλήρες.

Κατασάρκιον τῆς ἁγίας Τραπέζης, κατὰ τὸ μῆκος αὐτῆς, ἐκ λι-  
νοῦ υφάσματος, παρηρητημένους ἔχον εἰς τέσσαρας ἄκρας σχοίνους λε-  
πτούς.

Ἀντιμύσσια, ὅσα τῷ Ἀρχιερεὶ δόξει· καὶ Κανδήλα καινή.

Πρὸ τοῦ παραγενέσθαι τὸν Ἀρχιερεὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐγκαι-  
νίεσθαι Ναῶ, προπέμπεται ὁ ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν, καὶ θεω-  
ρεῖ τὴν ἁγίαν Τραπέζαν, καὶ ὅλα τὰ ἔνδον τοῦ Ναοῦ, εἰ κα-  
λῶς ἠτοιμάσται.

Τῇ δὲ ἐρχομένη ἑσπέρα ἀπέρχεται ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τοῦ  
Κλήρου εἰς τὸν νέον Ναόν, καὶ καταρτίζει ἐπὶ τῆς ἁγίας Τρα-  
πέζης τὰ ἅγια Λεῖψανα εἰς μερίδας τρεῖς· καὶ τεθέντων τού-  
των ἔνδον τῆ Δισκαρίου, καὶ ἄνωθεν τῆ Ἀστερίσκου τεθέντος,  
καὶ καλυφθέντων μετὰ τοῦ Ἀέρος, ἢ βλατίου Καλύμματος,  
ποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς Εὐλογητόν. Τρισάγιον· Παναγία Τριάς·  
Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία.

Εἶτα τὰ παρόντα Τροπάρια,

Ἦχος δ'.

**Ο**ὐ Μάρτυρές σου Κύριε ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους  
ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας ἐν σοῦ τῆ Θεοῦ ἡμῶν· σχόν-  
τες γὰρ τὴν ἰσχύν σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον, ἔθραυσαν  
καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση. Αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις Χρι-  
στὲ ὁ Θεός, σῶσον ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ἦχος β'.

**Α**θλοφόροι Κυρίου, μακαρία ἡ γῆ, ἡ πιανθεῖσα τοῖς αἵμα-  
σιν ὑμῶν, καὶ ἅγιοι αἱ σκηναὶ, αἱ δεξάμεναι τὰ σώματα  
ὑμῶν· ἐν σταδίῳ γὰρ τὸν ἐχθρὸν ἐθριαμβεύσατε, καὶ Χριστὸν  
μετὰ παρρησίας ἐκηρύξατε. Αὐτὸν ἰκετεύσατε, σωθῆναι ταῖς  
ψυχαῖς ἡμῶν.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

**Τ**οὺς Μάρτυρας Χριστοῦ, ἱκετεύσωμεν πάντες· αὐτοὶ γὰρ τὴν ἡμῶν, σωτηρίαν αἰτοῦνται· καὶ πάντες προσέλθωμεν, πρὸς αὐτοὺς μετὰ πίστεως· οὗτοι βρύουσι, τῶν ἰαμάτων τὴν χάριν· οὗτοι φάλαγγας, ἀποσοβοῦσι δαιμόνων, ὡς φύλακες τῆς Πίστεως.

Καὶ τὸ Τροπάριον τῆς ἡμέρας.

Εἶτα Κοντάκιον, Ἦχος πλ. δ'.

**Ω**ς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι Κύριε, τοὺς θεοφόρους Μάρτυρας. Ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα τὴν Ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον Πολυέλεε.

Δόξα, Ἦχος πλ. β'.

**Μ**αρτύρων θεῖος χορὸς, τῆς Ἐκκλησίας ἡ βάσις, τῷ Εὐαγγελίου ἡ τελείωσις, ὑμεῖς ἔργῳ τοῦ Σωτήρος τὰ ῥήτᾳ ἐπληρώσατε· ἐν ὑμῖν γὰρ αἱ πύλαι τοῦ ἁδου, κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀνεωχθεῖσαι ἐκλείσθησαν· ἡ τοῦ αἵματος ὑμῶν χύσις, τὰς εἰδωλικάς σπονδάς ἐξήρανε· ἡ σφαγὴ ὑμῶν ἀπέτεκε τῶν πιστῶν τὸ πλήρωμα· τοὺς Ἀσωμάτους ἐξεπλήξατε· τῷ Θεῷ στεφανηφόροι παράστασθε· πρὸς ὃν ἀπαύστως πρεσβεύσατε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτόκε σύ εἶ ἡ ἄμπελος.

Καὶ Ἀπόλυσις.

Καταρτίσας δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς τὰ ἅγια Λείψανα, ὡς προεπιπομεν, εἰσφέρει ταῦτα μετὰ τοῦ Κλήρου ἐν ἑτέρῳ ἐντεθρονισμένῳ Ναῷ, πρὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ, καὶ τίθησιν αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπεζῇ· καὶ ἄπτεται Κηρὸς δι' ὅλης τῆς νυκτός· ψάλλεται δὲ Λυχνικὸν καὶ Παννυχίς εἰς τὸν Ναόν, τὸν ἀποδεξάμενον τὰ Λείψανα τῶν Ἀγίων, ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε διατελούντων· μετὰ δὲ ταῦτα εἰσέρχονται ἐν τῷ μέλλοντι ἐνθρονισθῆναι Ναῷ, καὶ τελεῖται Ἑσπερινὸς καὶ Ἀγρυπνία.

Χρὴ εἰδέναι, ὅτι ταῦτα τελεῖται, εἰ μὲν ἔστιν ἐντεθρονισμένος Νεὸς· εἰ δ' οὐκ ἔστι, τηρικαῦτα ἢ ἅπαντα Ἀκολουθία γίνεται ἐν τῷ νέῳ Ναῷ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ.

Μετὰ τὸν Προοιμιακόν, τὸ α'. Κάθισμα τοῦ, Μακάριος ἀνὴρ· εἰς δὲ τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν Στίχ. ἢ. καὶ ψάλλομεν Στίχ. Ἰδιόμελα τῶν Ἐγκαινίων δ', καὶ τοῦ ἐπονομαζομένου Ἀγίου δ'.

Στίχ. Ἰδιόμελα τῶν Ἐγκαινίων, Ἦχος πλ. β'.

**Ε**γκαινία τιμᾶσθαι, παλαιὸς νόμος καὶ καλῶς ἔχων· μᾶλλον δὲ τὰ νέα τιμᾶσθαι δι' Ἐγκαινίων· ἐγκαινίζονται γὰρ νῆσοι πρὸς Θεόν, ὡς φησιν Ἡσαΐας· ἄστινας ὑποληπτέον τὰς ἐξ ἐθνῶν Ἐκκλησίας, ἄρτι καθισταμένας, καὶ πῆξιν λαμβανούσας βάσιμον τῷ Θεῷ. Διὸ καὶ ἡμεῖς, τὰ παρόντα Ἐγκαινία, πνευματικῶς πανηγυρίζωμεν.

Ὁ αὐτός.

**Ε**γκαινίζεσθε ἀδελφοί· καὶ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀποθέμενοι, ἐν καινότητι ζωῆς πολιτεύεσθε, πᾶσι χαλινὸν ἐπιθέντες, ἐξ ὧν ὁ θάνατος· πάντα τὰ μέλη παιδαγωγήσωμεν, πᾶσαν πονηρὰν τοῦ ξύλου βρωσιν μισήσαντες, καὶ διὰ τοῦτο μόνον μεμνημένοι τῶν παλαιῶν, ἵνα φύγωμεν. Οὕτως ἐγκαινίζεται ἄνθρωπος· ἔτω τιμᾶται ἢ τῶν Ἐγκαινίων ἡμέρα.

Ὁ αὐτός. Ανατολίου.

**Ε**θους πύργον ἰσχύος, τὴν Ἐκκλησίαν σου Χριστέ, προαιώνιε Λόγε· ἐθεμελίωσας γὰρ αὐτήν, ἐπὶ πέτραν τῆς Πίστεως· διὸ ἀσάλευτος διαμένει εἰς τὸν αἰῶνα, ἔχουσα σὲ τὸν δι' αὐτὴν ἐπ' ἐσχάτων, ἀτρέπτως γεγόμενον ἄνθρωπον. Εὐχαριστοῦντες οὖν, ἀνυμνοῦμέν σε λέγοντες· Σὺ εἶ ὁ πρὸ τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι Βασιλεὺς ἡμῶν· δόξα σοι.

Ὁ αὐτός. Ἰωάννου Μοναχοῦ.

**Τ**ὴν μνήμην τῶν Ἐγκαινίων ἐπιτελοῦντες Κύριε, σὲ τὸν τοῦ ἁγιασμοῦ δοτῆρα δοξάζομεν· δεόμενοι ἁγιασθῆναι ἡμῶν τὰ αἰσθητήρια τῶν ψυχῶν, τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀθλοφόρων, Ἀγαθὴ παντοδύναμε.

Δόξα, τοῦ Ἀγίου τῆς Μονῆς.

Καὶ νῦν, τῶν Ἐγκαινίων, Ἦχος β'.

**Τ**ὸν Ἐγκαινισμὸν τελοῦντες, τοῦ πανιέρου Ναοῦ τῆς σῆς Ἀναστάσεως, σὲ δοξάζομεν Κύριε, τὸν ἁγιάσαντα τοῦτον,

καὶ τελειώσαντα τῇ αὐτοτελεῖ σου χάριτι· καὶ τερπόμενον ταῖς ἐν αὐτῷ ἱεουργουμέναις ὑπὸ Πιστῶν μυστικαῖς καὶ ἱεραῖς τελεταῖς· καὶ προσδεχόμενον ἐκ χειρὸς τῶν δούλων σου, ταῖς ἀναιμάκτους καὶ ἀχράντους θυσιάς· ἀντιδιδόντα τε ταῖς ὀρθῶς προσφέρουσι, τὴν τῶν ἀμαρτημάτων κάθαρσιν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Εἰσόδος. Προκείμενον τῆς ἡμέρας. Καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Βασιλειῶν τρίτης τὸ Ἀνάγνωσμα. Κεφ. ή. 22.

**Ε**στὴ Σολομῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου Κυρίου, ἐνώπιον πάσης Ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε· Κύριε, ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστι Θεὸς, ὡς σὺ, ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω. Εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πῶς ὁ Οἶκος οὗτος, ὃν ᾠκοδόμησα ἐν τῷ ὀνόματί σου; Πλὴν καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δεήσίν μου, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκήειν τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς, ἧς ὁ δούλος σου προσεύχεται ἐνώπιόν σου πρὸς σέ σήμερον, τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ἀνεωγμένους εἰς τὸν Οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός· εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν εἶπας, ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς, ἧς προσεύχεται ὁ δούλος σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ἃ ἂν προσευξῶνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ποιήσεις καὶ ἴλεως ἔσῃ αὐτοῖς.

Ἰεζεκιὴλ τὸ Ἀνάγνωσμα. Κεφ. μγ'. 27.

**Ε**στὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα, ποιήσουσιν οἱ Ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν· καὶ προσδεξομαι ὑμᾶς, λέγει Κύριος Κύριος. Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς ἐξωτερᾶς, τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολᾶς· καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με· Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς. Καὶ ἔσται κεκλεισμένη· διότι ὁ Ἠγουμένος οὐ-

τος κάθηται ἐν αὐτῇ τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐνώπιον Κυρίου· κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰλαῖμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται. Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν Ἁγίων τῆς πρὸς βορρᾶν, κατέναντι τοῦ οἴκου. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ Οἶκος Κυρίου.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. γ'. 19.

**Ο** Θεὸς τῆ σοφία ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, ἠτοίμασε δὲ οὐρανοὺς ἐν φρονήσει. Ἐν αἰσθήσει αὐτοῦ ἄβυσσοι ἐρράγησαν, νέφη δὲ ἐρρύη δρόσον. Υἱέ, μὴ παραρρύῃς· τήρησον δὲ ἐμὴν βουλήν καὶ ἔννοιαν, ἵνα ζῆ σὴ ψυχή, καὶ χάρις ἢ περισῶ τραχήλῳ. Ἔσται δὲ ἴασις ταῖς σαρκί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου· ἵνα πορεύῃ πεπειθῶς ἐν εἰρήνῃ πάσας τὰς ὁδοὺς σου· ὁ δὲ ποὺς σου οὐ μὴ προσκόψῃ· εἰάν γὰρ κάθη, ἀφοβὸς ἔσῃ· εἰάν δὲ καθευδῆς, ἠδέως ὑπνώσεις· καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθοῦσαν, οὐδὲ ὀρμαῖς ἀσεβῶν ἐπερχομένας· ὁ γὰρ Κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου, καὶ ἐρείσει σὸν πόδα, ἵνα μὴ ἀγρευθῆς. Μὴ ἀπόσχου εὖ ποιεῖν ἐνδεῆ, ἠνίκα ἂν ἔχη ἡ χεὶρ σου βοηθεῖν. Μὴ εἶπῃς· Ἐπανελθῶν ἐπάνηκε, καὶ αὐριον δώσω σοι, δυνατοῦ σου ὄντος εὖ ποιεῖν· οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. Μὴ τέκταινε ἐπὶ σὸν φίλον κακῶν, παροικούντα καὶ πεπειθότα ἐπὶ σοί. Μὴ φιλεχθρήσῃς πρὸς ἀνδρωπον μάτην, ἵνα μή τι εἰς σέ ἐργάσῃται κακόν. Μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὄνειδη, μηδὲ ζήλου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν· ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι Κυρίου πᾶς παράνομος· ἐν δὲ δικαίοις οὐ συνεδρεῖ. Κατάρρα Κυρίου ἐν οἴκοις ἀσεβῶν· ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογοῦνται. Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Εἶτα ἡ Ἐκτενής, ὡς σύνηθες.

Ἀπόστιχα Ἰδιόμελα, Ἦχος α'.

**Ε**γκαινίζου ἐγκαινίζου ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἦκει γάρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα Κυρίῃ ἐπὶ σέ ἀνατέταλκε. Τοῦτον τὸν Οἶκον ὁ Πατὴρ ᾠκοδόμησε· τοῦτον τὸν Οἶκον ὁ Υἱὸς ἐστερέωσε· τοῦτον τὸν Οἶκον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἀνεκαίνισε, τὸ φωτίζον, καὶ στηρίζον, καὶ ἁγιάζον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

**Στίχ.** Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.

**Π**άλαι μὲν ἐγκαινίζων τὸν ναὸν ὁ Σολομών, ἀλόγων ζώων  
θυσίας, καὶ ὀλοκαυτώματα προσέφερε Κύριε· ὅτε δὲ  
νυδόκησας Σωτήρ, τοὺς τύπους μὲν ἀργῆσαι, γνωσθῆναι δὲ  
τὴν ἀλήθειαν, ἀναιμάκτους θυσίας, τὰ πέρατα τοῦ κόσμου  
προσφέρει τῇ δόξῃ σου· πάντων γὰρ δεσπόζων, τὰ πάντα ἀ-  
γιαῖς τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι.

**Στίχ.** Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών. Ἦχος δ'.

**Ε**γκαινίζεται σήμερον ἡ ἐξ ἔθνων Ἐκκλησία, τῷ τιμίῳ καὶ  
ζωηρῷ Ἄϊματι τῆς ἀχράντου καὶ ἀκηράτου πλευρᾶς,  
τοῦ σαρκωθέντος ἐκ τῆς ἀγίας Παρθένου, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ  
ἡμῶν· διὸ ἀθροισθεῖσαι τῶν πιστῶν αἱ χορεῖαι, δοξάσωμεν  
τὸν Πατέρα, καὶ Υἱόν, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὴν μίαν Θεό-  
τητα, τὴν κρατοῦσαν τὰ σύμπαντα.

**Δόξα,** τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς.

**Καὶ νῦν,** τῶν Ἐγκαινίων, Ἦχος γ'.

**Π**ρὸς ἑαυτὸν ἐπανάγου ἄνθρωπε· γενοῦ καινὸς ἀντὶ πα-  
λαιοῦ, καὶ ψυχῆς ἐόρταζε τὰ ἐγκαινία· ἕως καιρὸς, ὁ  
βίος ἐγκαινιζέσθω σοι, πάσης πολιτείας ὁδός· τὰ ἀρχαῖα πα-  
ρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινά· τοῦτο τῇ ἐορτῇ καρπο-  
φόρησον, τὴν καλὴν ἀλλοίωσιν ἀλλοιούμενος· οὕτως ἐγκαι-  
νίζεται ἄνθρωπος· οὕτω τιμᾶται ἡ τῶν Ἐγκαινίων ἡμέρα.

**Ἀπολυτίκιον,** Ἦχος δ'.

**Ω**ς τοῦ ἄνω στερεώματος τὴν εὐπρέπειαν, καὶ τὴν κάτω  
συναπέδειξας ὠραιότητα, τοῦ ἀγίου Σκηνώματος τῆς  
δόξης σου Κύριε· κραταίωσον αὐτὸν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, καὶ  
πρόσδεξαι ἡμῶν, ταῖς ἐν αὐτῷ ἀπαύστως προσαγομένας σοι  
δεήσεις, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, ἡ πάντων ζωὴ καὶ ἀνά-  
στασις.

**Δόξα,** τοῦ Ἁγίου. **Καὶ νῦν,** τὸ αὐτό.

**Καὶ ἡ λοιπὴ Ἀκολουθία** τῆς Ἀγρυπνίας.

## ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ.

Μετὰ τὸ, Θεὸς Κύριος, Τροπάριον τῶν Ἐγκαινίων, καὶ τοῦ  
Ἁγίου τῆς Μονῆς, καὶ πάλιν τῶν Ἐγκαινίων.

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα, Ἦχος πλ. δ'.

Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς.

**Τ**οῦ μαρτυρίου τὴν Σικηνὴν Χριστὸς παρέδειξε, καὶ ὁ θε-  
σπέσιος Μωσῆς ἐν γῆ ἐπήξατο, καὶ ναὸν ἐγκαινίζει Σο-  
λομών θυσίαις· ἡμεῖς δὲ, ἐπὶ τὴν νέαν Ἱερουσαλήμ, τῇ πί-  
στει, καταφυγόντες Δαυϊτικῶς, δώμεν θεῖαν ἀνύμνησιν, τῷ  
Σταυρωθέντι δι' ἡμᾶς, αἰτούμενοι· συγχώρησιν, πάντων ὧν  
περ ἡμάρτομεν.

**Δίς.**

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα, Ἦχος πλ. δ'.

Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

**Ο**' σοφίας ἀρρήτου Δημιουργός, κατεσκεύασας θρόνον τῆς  
οὐρανοῦς· τὴν γῆν δ' ὑποπόδιον, τῶν ποδῶν σου ἐκάλε-  
σας· καὶ τὸν Ναὸν σου τοῦτον, ὃν εὐδόκησας Κύριε, ἐν τῷ ὀ-  
νόματί σου, κτισθῆναι εἰς δόξαν σου, τοῦτον ἠρετίσω, εἰς τὴν  
σὴν κατοικίαν, ἀκούειν ταῖς δεήσεις, τῶν ἐν αὐτῷ εἰσιόντων·  
ἐν ᾧ πίστει βρωῶμέν σοι· Δέσποτα Χριστέ ὁ Θεός, τῶν παι-  
σμάτων ἄφεςιν κατάπεμψον, τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει,  
τὴν ἄφραστον δόξαν σου.

**Δίς.**

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα, Ἦχος δ'.

Ταχὺ προκατάλαβε.

**Τ**ῷ οἴκῳ σου Κύριε, πρέπει ἀγίασμα· ἐν τούτῳ γὰρ τὸ ὀ-  
νομα, τὸ σὸν φιλόνηθε, ἐνθέως δοξάζεται· ὅθεν σὺν  
τῷ Προφήτῃ, ἐκβοῶμέν σοι πίστει· Σοῦ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα,  
νῦν ἐγκαινίσσον πᾶσι, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλό-  
νηθε.

**Δίς.**

Τὸ α' Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ' Ἦχου.

Εὐαγγέλιον τοῦ ἐπονομαζομένου Ἁγίου. Ὁ Πεντηκοστός.  
**Δόξα.** Ταῖς τοῦ σοῦ Ἁγίου. **Καὶ νῦν·** Ταῖς τῆς Θεοτόκου.  
Ἐἶτα τὸ Ἰδιόμελον τοῦ Ἁγίου. Οἱ Κανόνες, τῶν Ἐγκαινίων με-  
τὰ τῶν Εἰρμῶν εἰς ε', καὶ τοῦ ἐπονομαζομένου Ἁγίου, εἰς η'.  
Εἰ δὲ ἔστι Κυριακὴ, λέγονται οἱ Ἀναβαθμοὶ τῆς Οκτωήχου.



καὶ Εὐαγγέλιον Ἐωθινόν. Οἱ Κανόνες, ὁ Ἀναστάσιμος μετὰ τῆς Θεοτόκου εἰς ε', ὁ τῶν Ἐγκαινίων εἰς δ'. καὶ Καταβασίαι τῆς ἡμέρας.

Κανὼν τῶν Ἐγκαινίων. Ποίημα Ἰωάννου Μοναχοῦ.

ᾠδὴ α'. Ἦχος δ'. Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον.

**Ο** στυλῶ καθοδηγῶν τὸ πρότερον, τὸν ἐκλεκτὸν Ἰσραὴλ, διὰ λουτροῦ Βαπτίσματος Χριστέ, ἐν Σιών κατεφύτευσας, τὴν Ἐκκλησίαν κρᾶζουσας· Ἄσωμεν ἄσμα τῷ Θεῷ ἡμῶν.

**Σ** ἡμέρον τῆς ἀπροσίτου δόξης σου, ἡ ἐπιφοίτησις, τὸν ἐπὶ γῆς παγέντα σοι Ναὸν, οὐρανὸν κατεσκεύασεν· ἐν ᾧ συμφώνως ψάλλομεν· Ἄσωμεν ἄσμα τῷ Θεῷ ἡμῶν.

**Ο** ὁ Νόμῳ ἡ Ἐκκλησία Κυρίε ἐγκαλλωπίζεται, οὐ δουλικῶν ἐκτάσσει χειρῶν· τοῦ Σταυροῦ δὲ τῆ χάριτι, ἐγκαυχωμένη ψάλλει σοι· Ἄσωμεν ἄσμα τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

**Α** σπόρως τῷ τοῦ Πατρὸς βουλήματι, ἐκ Θεοῦ Πνεύματος, τὸν τοῦ Θεοῦ συνείληφας Υἱὸν, καὶ σαρκὶ ἀπεκύησας, τὸν ἐκ Πατρὸς ἀμήτορα, καὶ δι' ἡμᾶς ἐκ σοῦ ἀπάτορα.

ᾠδὴ γ'. Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί.

**Η** γίασας ἐπὶ γῆς, τὴν Ἐκκλησίαν σου Χριστέ Πνεύματι, χρίσας αὐτὴν σήμερον, σῆς ἀγαλλιάσεως ἔλαιον.

**Θ** μεμέλιόν σε Χριστέ, ἡ Ἐκκλησία ἀρράγες ἔχουσα, τῷ σῶ Σταυρῷ στέφεται, ὡς βασιλικῶ διαδήματι.

**Α** ν' ἐδειξας Ἀγαθὲ, τὴν χειροποίητον σκηνὴν σήμερον, τῆς ὑπὲρ νοῦν δόξης σου, οἰκονομικῶς οἰκητήριον.

Θεοτοκίον.

**Σ** ὁ μόνη τοῖς ἐπὶ γῆς, τῶν ὑπὲρ φύσιν ἀγαθῶν πρόξενος, Μητὴρ Θεοῦ γέγονας· ὅθεν σοι τὸ Χαῖρε προσάγομεν.

Κάθισμα, Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

**Τ**ὰ πάντα ἐφώτισε, τῆ παρουσίᾳ Χριστὸς, τὸν κόσμον ἀνεκαίνισε, Πνεύματι Θεῷ αὐτοῦ· ψυχαὶ ἐγκαινίζονται· Οἶκος γὰρ ἀνετέθη, νῦν εἰς δόξαν Κυρίου, ἐνθα καὶ ἐγκαινίζει τῶν πιστῶν τὰς καρδίας, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς σωτηρίαν βρωτῶν.

Δόξα, Κάθισμα τοῦ Ἁγίου.

Καὶ νῦν, Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

**Ε**ν πίστει τὰ Ἐγκαίνια, ἐπιτελοῦμεν φαιδρῶς, τοῦ Οἴκου σου Ἄχραντε, εὐλογημένη ἄγνη, Παρθένε πανύμνητε· χαίροντες τῇ ἐλπίδι, τῇ εἰς σέ Θεοτόκε, αἰτοῦμέν σε τῆ πρεσβεύειν, τῷ Σωτῆρι ἀπαύστως, αὐτῷ τῷ σαρκωθέντι ἐκ σου, σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ᾠδὴ δ'. Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα.

**Ο**ὐκ ἐν δύμασιν ἀλόγων ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ τῷ σῶ τιμίῳ ἐκ πλευρᾶς ζωφόρου, Αἵματι ῥαντίζεται, εἰκότως κραυγάζουσα· Δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

**Τ**ὰ σκηνώματα Κυρίου ἠγαπημένα, τοῖς κατιδεῖν ποθοῦσιν ἀνακεκαλυμμένως, τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, συμφώνως κραυγάζουσι· Δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

**Ε**ἰκονίζουσα τὴν χρίσιν ἡ Ἐκκλησία, τοῦ ἐκλεκτοῦ Λαοῦ σου τὸ πολῦτιμον Μύρον, σήμερον ἀλείφεται, τὴν Δεῖαν τοῦ Πνεύματος, χάριν ἀοράτως λαμβάνουσα.

Θεοτοκίον.

**Α**πειρογάμως ἐκύησας ὡ Παρθένε, καὶ μετὰ τόκον ὠφθης παρθενεύουσα πάλιν· ὅθεν ἀσιγήτοις φωναῖς, τὸ Χαῖρέ Δέσποινα, πίστει ἀδιστακτῶ κραυγάζομεν.

ᾠδὴ ε'. Σὺ Κύριέ μου φῶς.

**Σ**ὺ πάλαι ἐν Σινᾷ, σκηνὴν ἀχειροποίητον, ὑπέδειξας τῷ Θεόπτῃ, Μωϋσῇ διαγράφων, Χριστέ τὴν Ἐκκλησίαν σου.

**Σ**ὺ Κύριε σκηνὴν, ἐπὶ γῆς κατεσκεύασας· σὺ τάξειςιν οὐρανίαις, τῶν βροτῶν τὰς χορείας, συνάπτεις τῇ δυνάμει σου.

**Σ**ὲ Κύριε πηγὴν τῆς ζωῆς ἐπισάμεθα· σὺ Ἅγιε τὴν εἰρήνην, ἐλθὼν εὐηγγελίσω, Χριστέ τῇ Ἐκκλησίᾳ σου.

Θεοτοκίον.

**Σ**ὲ ὄπλον ἀρράγες, κατ' ἐχθρῶν προβαλλόμεθα· σὲ ἄγκυραν καὶ ἐλπίδα, τῆς ἡμῶν σωτηρίας, Θεόνυμφε κεκτῆμεθα.

ᾠδὴ ς'. Θύσω σοι, μετὰ φωνῆς.

**Τ**οῦ κάλλους, ὁ Βασιλεὺς Χριστὸς ἐπεθύμησε, νῦν τῆς σεπτῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐθνῶν μητέρα ἀπέδειξεν, ἐκ δουλείας, υἱοθετουμένων διὰ τοῦ Πνεύματος.

**Φ**ρίττουσι, τῶν δυσμενῶν δαιμόνων αἱ φάλαγγες, τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, τοῦ Σταυροῦ τῷ τύπῳ σημειουμένην, καὶ σκιαῶζει, ἀγιαστικὴ τοῦ Πνεύματος ἔλλαμψις.

**Ο**ὐ ψάμμον; ἀλλὰ Χριστὸν θεμέλιον ἔχουσα, ἡ ἐξ ἐθνῶν Ἐκκλησία, στεφανοῦται κάλλει τῷ ἀπροσίτῳ, καὶ διαδήματι, τῆς βασιλείας ἐγκαλλωπίζεται.

Θεοτοκίον.

**Ω** θαῦμα, τῶν ἀπάντων θαυμάτων καινότερον· ὅτι Παρθένος ἐν μήτρᾳ, τὸν τὰ σύμπαντα περιέποντα, ἀπειράνδρως, συλλαβοῦσα οὐκ ἐστενοχώρησε.

Κοντάκιον. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

**Ο**ὐρανὸς πολύφωτος, ἡ Ἐκκλησία, ἀνεδείχθη ἅπαντας, φωταγωγοῦσα τοὺς πιστοὺς· ἐν ᾧ ἐστῶτες κραυγάζομεν· Τοῦτον τὸν Οἶκον στερέωσον Κύριε.

Ὁ Οἶκος.

**Ε**πιδημήσαντος ἡμῖν, τοῦ Λόγου κατὰ σάρκα, ὁ τῆς βροντῆς μὲν Γόνος φησὶ καθυπογραφῶν· Ἐθεασάμεθα φαιδρῶς τὴν δόξαν, ἣν εἶχεν ὁ Υἱὸς παρὰ Πατρός ἐν ἀληθείας χάριτι· ὅσοι δὲ πίστει τοῦτον ἐλάβομεν, ἔδωκε τοῖς πᾶσιν ἐξουσίαν τοῦ γενέσθαι τέκνα Θεοῦ· οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς ἀναγεννηθέντες, ἀλλ' ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ἐπαυξηθέντες, Οἶκον προσευχῆς ἐπήξαμεν, καὶ βοῶμεν· Τοῦτον τὸν Οἶκον στερέωσον Κύριε.

Εἶτα τὸ Συναξάριον τοῦ Μηναίου.

Ὡδὴ ζ'.

Ἐν τῇ καμίνῳ, Ἀβραμιαῖοι.

**Δ**ροσοβόλος μὲν, ἡ καμινιαία φλόξ ἐδείχθη ποτέ· νῦν δὲ ἐξ ἐλαίου χρίσμα πνευματικόν, ἀγιάζει τοὺς κραυγάζοντας· Εὐλογημένος εἶ, ἐν τῷ Ναῶ τῆς δόξης σου Κύριε.

**Ω**ς ἐν καμίνῳ, τῇ θεοδόχῳ ταύτῃ νέα σικνηῇ, πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ τοῦ πνευματικοῦ, δροσιζόμενοι βοήσωμεν· Εὐλογημένος εἶ, ἐν τῷ Ναῶ τῆς δόξης σου Κύριε.

**Ο**ἱ τετρωμένοι, τῷ γλυκυτάτῳ θείῳ ἔρωτι, δεῦτε ἐν πασαδί ταύτῃ βασιλικῇ, συναφθῶμεν τῷ νυμφίῳ Χριστῷ· Εὐλογημένος εἶ, ἐν τῷ Ναῶ τῆς δόξης σου Κύριε.

## Θεοτοκίον.

**Τ**ὸ τοῦ Ἐπίστου, ἡγιασμένον θεῖον σκῆνωμα, χαῖρε· δια  
σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρὰ, Θεοτόκε τοῖς κραυγάζουσιν·  
Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, πανάμωμε Δέσποινα.

ᾠδὴ ἡ Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιὴλ.

**Σ**ήμερον χιτῶνα νοητὸν, τὸν ἄνωθεν ὑφαντὸν ἐν θείας χά-  
ριτος, ἡ Ἐκκλησία σου Κύριε, ὡσπερ νύμφη ἐστολίσαστο,  
καὶ τοὺς οἰκείους συγκαλεῖ, πρὸς εὐφροσύνην λαοὺς, ἐκβοῶν-  
τας· Πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

**Σ**ήμερον ὁ δεύτερος Ἀδάμ, Χριστὸς ἀνέδειξε παραδεισον νοη-  
τὸν, τὴν νέαν ταύτην Σικηνὴν, φέρουσαν κατὰ ξύλου τοῦ  
τῆς γνώσεως, τὸ ζωφόρον τοῦ Σταυροῦ, ὅπλον τοῖς ψάλλου-  
σιν· Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.

**Π**ατὴρ ἐξ ἀνάρχου σε Υἱὸν, καὶ Πνεῦμα Ἅγιον, μίαν Θεό-  
τητα, τελείαν ἀναρχὸν ἀτμητὸν, ὁμοούσιον ἀσύγχυτον,  
ἐν ὑποστάσει τρισί, σέβοντες ψάλλομεν· Εὐλογεῖτε, πάντα  
τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

## Θεοτοκίον.

**Σ**ὺ μόνη ἐν πάσαις γενεαῖς, Παρθένε ἀχραντε, Μήτηρ ἐδεί-  
χθης Θεοῦ· σὺ τῆς Θεότητος γέγονας, ἐνδιαίτημα πανά-  
μωμε, μὴ φλογισθεῖσα τῷ πυρὶ, τοῦ ἀπροσίτου Φωτός· Ὄθεν  
πάντες, σέ εὐλογοῦμεν Μαρία Θεόνυμφε.

ᾠδὴ 9. Λίθος ἀχειρότμητος ὄρουσ.

**Δ**εῦτε καθαρὰ τῇ καρδίᾳ, καὶ νηφαλέοις ὀμμασι νοός, τῆς  
τοῦ Βασιλέως θυγατρὸς, τῆς Ἐκκλησίας τὴν ὠραιότητα,  
ὑπὲρ χρυσίον λάμπουσαν, κατανοοῦντες μεγαλύνωμεν.

**Χ**αῖρε καὶ εὐφραίνου ἡ Νύμφη, τοῦ Βασιλέως τοῦ μεγά-  
λου, κατοπτριζομένη τηλαυγῶς, τοῦ σοῦ Νυμφίου τὴν  
ὠραιότητα, σὴν τῷ Λαῷ σου κράζουσα· Σὲ ζωδοτὰ μεγα-  
λύνωμεν.

**Τ**ὴν ἐξ ὕψους ἄμυναν Σῶτερ, τῇ Ἐκκλησίᾳ σου παράσχου  
ἄλλον γὰρ οὐκ οἶδεν, εἰ μὴ σέ, τὸν ὑπὲρ ταύτης τὴν  
σὴν, φιλόανθρωπε πάλαι ψυχὴν προθέμενον, ἐν ἐπιγνώσει με-  
γαλύνουσα.

**Χ**αῖρε κεχαριτωμένη ἡ Νύμφη, τῷ Βασιλέως τοῦ μεγάλου· ὅτι διὰ σοῦ τῆς κατάρτας, τῆς Εὐας πάντες Ἄγνη ἐρρύσθημεν, καὶ τὴν ζωὴν εὐράμεθα, ἐν τῇ κυήσει σου ἀνύμφευτε.

Ἐξαποστειλαριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

**Τ**ὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον, ἐγκαίνισον Φιλάνθρωπε, ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πίστει, τὰ ἱερά Ἐγκαινία, τοῦ Οἴκου σου τοῦ πανσέπτου, ἐπιτελούντων Κύριε· ἐν ᾧ τὰς προσευχὰς ἡμῶν, τῶν προσκυνούντων σε Σῶτερ, ὡσπερ θυσίαν προσδέχῃ.

Εἰς τοὺς Αἶνους, ἰστώμεν Στίχ. δ. καὶ ψάλλομεν

Στιχ. προσόμοια, Ἦχος δ. Ἐδωκας σημείωσιν.

**Σ**ήμερον ὁ ἐνθεος, καὶ ἱερός καὶ σεβάσιμος, τῆς Χριστοῦ Ἀναστάσεως, φαιδρῶς ἐγκαινιζεται, φωτοφόρος Οἶκος, καὶ νέμει ἐν κόσμῳ, τῆς ζωῆς ὁ θεῖος τὴν ζωὴν, καὶ ἐμπαρέχει πηγὴν ἀθάνατον, βλυστάνει ρεῖθρα χάριτος, θαυμάτων βρῦει τὰ νάματα, καὶ δωρεῖται ἰάματα, τοῖς αὐτὸν πίστει μέλπουσιν.

Δις.

**Ἦ**στραψεν ἡ ἄνωθεν, φωτοφανῆς αἴγλη λάμπουσα, καὶ τὰ πάντα φωτίζουσα. Πιστῶς οὖν τιμήσωμεν, τὴν Χριστοῦ τοῦ Κτίστου, Ἀνάστασιν πάντες, καὶ Ἐγκαινίων ἱερῶν, τὴν ζωηφόρον θεῖαν πανήγυριν, ἐν ὕμνοις ἐορτάσωμεν, καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν, ὅπως ἴλεων εὐρώμεν, τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον.

**Μ**έσον γῆς ὑψούμενον, προκατιδεῖν ἐφιέμενοι, τοῦ Σταυροῦ σκηπτρον ἅγιον, ψυχὰς προκαθάρωμεν, ἀστραφθῶμεν φρένας, φωτὶ λαμπρυνθῶμεν, καὶ ἐν δυνάμει θεϊκῇ, καταυγασθέντες Χριστὸν ὑμνήσωμεν, τῷ Ἐὐλῷ τῷ σεπτῷ αὐτοῦ, ἀγιασμὸν παρεχόμενον, τοῖς ἐν πίστει κραυγάζουσι, καὶ θερμῶς αὐτὸν μέλπουσι.

Δόξα, τοῦ ἐπονομαζομένου Ἁγίου.

Καὶ νῦν, τῶν Ἐγκαινίων. Ἦχος πλ. αΐ.

**Ο** ἐπὶ τῶν κόλπων τῶν Πατρικῶν, ἐπαναπαυόμενος Λόγε, τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον, ἐγκαίνισον ἐν τῷ Ναῷ, τῷ εἰς τὸ ὄνομά σου ἀνεγχευμένῳ.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Ἰστέον ἔτι, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ὁρθρου, μικρὸν ἡσυχάσαντες, συναθροίζονται πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς μετὰ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Διακόνου, καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ νέῳ Ναῷ· καὶ κεῖ ἐπιτάττει ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ φέρουσι πάντα τὰ προστοιμασθέντα εἶδη τοῦ Ἐγκαινισμοῦ.

Καὶ τότε δὴ, τότε Κηρίον, καὶ τὰ τῆς κηρομαστίχης εἶδη ταῦτα, Μαστίχην, Σμύρναν, Ἄλῳν, Θυμίαμα, Ρετζίνην, καὶ Λάδανον, ἀνά εἴκοσι δραχμαῖς ἕκαστον, τῇ χύτρᾳ ἐγγχεάντες, ἐνδιδοῦσιν αὐτὴν τῷ πυρὶ. Καὶ μετὰ τὸ διαλυθῆναι αὐτὰ, πλησίον αὐθις τὴν χύτραν κατέχουσι τοῦ πυρός, τοῦ μὴ σποφυκρανθῆναι ὅλως τὰ ἐν αὐτῇ, διὰ τὴν ῥηθησομένην χρείαν· ὡσαύτως καὶ τὴν ἑτέραν χύτραν πληρώσαντες ὕδατος, παρατιθέασιν τῷ πυρὶ, τοῦ γενέσθαι θερμὸν εἰς ἐκπλυσιν τῆς θείας Τραπεζῆς.

Εἶτα δὲ τὴν ἀγίαν καταβιβάσαντες Τράπεζαν, περιδεσμῶσι τὰ χαρτῖα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ Κίονος, ὥστε ἐξέχειν αὐτὰ ἐπάνω τοῦ χείλους δάκτυλον ἓνα.

Ἐπειτα εἰσφέροντες τὸ τετριμμένον μάρμαρον, ἀναγεμίζουσιν ἔσωθεν τὸν γύρον τῶν χαρτίων, ἵνα μὴ ρεύσῃ ἡ Κηρομαστίχη.

Τὸ δὲ Σάβανον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ τὸ Κατασάρκιον τῆς Τραπεζῆς, καὶ τὰ τέσσαρα Ὑφάσματα, καὶ τὰ Ἀντιμίνσια, τότε ἅγιον Μύρον, καὶ ἡ θήκη τῶν ἀγίων Λειψάνων, ἐν τινὶ ταῦτα πάντα τοῦ Βήματος ἀποτίθενται τόπῳ· καὶ ἕκαστον, ἐν καιρῷ τῷ ἀνήκοντι λαμβανόμενον, τίθεται ὅπου ἂν ἡ χρεία.

Εἶτα λαμβάνει καιρὸν ὁ Ἱερεὺς, καὶ ποιεῖ Προσκομιδὴν. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἀπέρχεται εἰς τὸν Ναόν, ἐν ᾧ τὰ ἅγια ἐτέθησαν Λείψανα· καὶ κεῖ τοίνυν, τὴν ἅπασαν Ἀρχιερατικὴν σολὴν ἀμπεχόμενος, ποιεῖ Εὐλογητόν. Καὶ εὐθὺς ἄρχονται τοῦ Ψαλμοῦ· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου· Εἶτα γίνεται μικρὰ Συναπτή, καὶ λέγει ὁ Διάκονος·

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀγράντου.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἐκφωνεῖ·

Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πιστὸς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ ἀφευδῆς ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις σου· ὁ χαρισάμενος τοῖς ἁγίοις σου Μάρτυσι τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, καὶ τὸν δρόμον τῆς εὐσεβείας τελέσαι, καὶ τὴν πίστιν τῆς ἀληθοῦς ὁμολογίας φυλάξαι· αὐτὸς, Δέσποτα πανάγιε, ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις παρακληθήτι, καὶ χάρισαι ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις δούλοις σου μέρος καὶ κληρὸν ἔχειν μετ' αὐτῶν· ἵνα, μιμηταὶ αὐτῶν γενόμενοι, καταξιοθῶμεν τῶν ἀποκειμένων αὐτοῖς ἀγαθῶν. Ἐλέει καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην μυστικῶς·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἀναξίων δούλων σου κατεύθυνον, καὶ ἐν πᾶσιν εὐαρεστεῖν ἡμᾶς τῇ σῇ ἀγαθότητι καταξίωσον.

Ἐκφωνήσῃς·

Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξα-  
σμένον, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,  
νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφωνήσιν, ἐπιτάττει ὁ Ἀρχιερεὺς, ἵνα θεία γένηται Λειτουργία καὶ ἐν τῷ Ναῷ ἐκείνῳ, ἐν ᾧ τὰ ἱερά ἐτέθησαν Λείψανα. Εἶτα αἶρει αὐτὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἁγίου Δίσκου· καὶ προπορευομένων τῶν Ἱερέων καὶ Κληρικῶν μετὰ τῶν ἁγίων Εὐαγγελίων σὺν τῷ Λαῷ μετὰ λαμπάδων φαεινῶν, παραγίνονται μετὰ λιτῆς ἐν τῷ μελλόντι ἐγκαινίζεσθαι Ναῷ, ψάλλοντες τὰ παρόντα Τροπάρια·

Ἦχος βαρύς.

**Α**ῖγιοι Μάρτυρες, οἱ καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες, πρεσβεύσατε πρὸς Κύριον, ἐλεθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

**Δ**όξα σοι Χριστέ ὁ Θεὸς, Ἀποστόλων καύχημα, Μαρτύρων ἀγαλλίαμα, ὧν τὸ κήρυγμα, Τριάς ἢ ὁμοούσιος.

Καὶ φθάσαντες, ἔρχονται γύρωθεν τοῦ Ναοῦ, ψάλλοντες τὰ Ἰδιόμελα, Ἦχος α'.

**Ε**γκαινίζου ἐγκαινίζου ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἦκει γάρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα Κυρίου ἐπὶ σέ ἀνατέταλκε. Τοῦτον τὸν Οἶκον ὁ Πατὴρ ὠκοδόμησε· τοῦτον τὸν Οἶκον ὁ Υἱὸς ἐστερέωσε· τοῦτον τὸν Οἶκον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἀνεκαίνισε, τὸ φωτίζον, καὶ στηρίζον, καὶ ἁγιάζον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ αὐτός.

**Π**άλαι μὲν ἐγκαινίζων τὸν ναὸν ὁ Σολομών, ἀλόγων ζώων θυσίας, καὶ ὀλοκαυτώματα προσέφερε Κύριε· ὅτε δὲ ηὐδόκησας Σωτήρ, τοὺς τύπους μὲν ἀργῆσαι, γνωσθῆναι δὲ τὴν ἀλήθειαν, ἀναιμάκτους θυσίας, τὰ πέρατα τὰ κόσμου προσφέρει τῇ δόξῃ σου· πάντων γὰρ δεσπόζων, τὰ πάντα ἁγιαζεις, τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι.

Ἦχος πλ. β'.

**Ε**γκαινία τιμᾶσθαι, παλαιὸς νόμος καὶ καλῶς ἔχων· μάλλον δὲ τὰ νέα τιμᾶσθαι δι' Ἐγκαινίων· ἐγκαινίζονται γὰρ νῆσοι πρὸς Θεόν, ὡς φησὶν Ἡσαΐας· ἄς τινες ὑποληπτέον τὰς ἐξ ἔθνων Ἐκκλησίας, ἄρτι καθισταμένας, καὶ πῆξιν λαμβανούσας βάσιμον τῷ Θεῷ· διὸ καὶ ἡμεῖς, τὰ παρόντα Ἐγκαινία, πνευματικῶς πανηγυρίσωμεν.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος πλ. α'.

Ὁ ἐπὶ τῶν κόλπων τῶν Πατρικῶν.

Ὅρα ὀπισθεν, σελ. 296.

Ὅταν πάλιν φθάσωσιν ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, τίθενται τὰ ἱερά Λείψανα ἐπὶ τετραπόδου.

Καὶ εὐθύς τὸ Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου.

Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου.

Στίχ. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. β'. 11.

**Α**δελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες διήν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφούς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων· Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποιοθὼς ἐπ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν· Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἅμοι ἔδωκεν ὁ Θεός. Ἐπεὶ ἦν τὰ παιδία κεκοινωνήκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διαπαντός τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. Οὐ γὰρ δήπου Ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται, καὶ πιστὸς Ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ· ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

Καὶ ψάλλομεν τὸ Ἀλληλουϊα.

Στίχ. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐκέκραξα.

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. ις'. 13.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τῆς Μαθητῆς αὐτοῦ, λέγων· Τίνα με λέγεσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τῷ ἀνθρώπῳ; Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστῆν· ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν· ἕτεροι δὲ, Ἰερεμίαν, ἢ ἓνα τῶν Προφητῶν. Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων βῆρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ γὰρ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι Ἰδοῦ οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς· καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν.



νῶν· καὶ ὃ εἰάν δῆσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ εἰάν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Καὶ πάλιν ἔρχονται γύρωθεν τοῦ Ναοῦ μετὰ τῶν ἁγίων Λειψάνων, ψάλλοντες τὴν γ'. ᾠδὴν τοῦ Κανόνος· καὶ ὅταν φθάσωσιν ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, λέγουσι τὸ

Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου.

Ἀπενεχθήσονται τῷ Βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς.

Στίχ. Αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς. Κεφ. Σ'. 1.

**Α**'δελφοί, εἶχε μὲν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας, τότε ἅγιον κοσμικόν. Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ἣ ἢ τε λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἣτις λέγεται Ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνῆ, ἡ λεγομένη Ἅγια Ἁγίων χρυσῆν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ· ἐν ἣ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς Διαθήκης. Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης, κατασιαιζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντὸς εἰσίασιν οἱ Ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες· εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἅπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ, μόνος ὁ Ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν τῷ Λαοῦ ἄγνωσμάτων.

Ἄλληλουῖα, Ἦχος γ'.

Στίχ. Ἄκουσον, θυγάτερ, καὶ ἴδε.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. ι'. 38.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ· γυνὴ δὲ τις, ὀνόματι Μάρθα, ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα δὲ, εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; εἶπέ οὖν αὐτῇ, ἵνα μοι συναντιλάβη-

ται. Ἀποκριθεὶς δὲ, εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά· ἐνός δέ ἐστι χρεία. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ, οὓς ἐθήλασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

Καὶ παλιν πορεύονται γύρωθεν τοῦ Ναοῦ, ψάλλοντες τὴν 5'. ᾠδὴν τοῦ Κανόνος. Ἐρχόμενοι δὲ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, ἐκφωνεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς·

Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλουσι τὸ παρὸν Τροπάριον, Ἦχος γ'.

**Ο** ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς πίστεως οἰκοδομήσας, τὴν Ἐκκλησίαν σου Χριστέ ὁ Θεός, ἐν αὐτῇ κατεύθυνον τὰς ἰκεσίας ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι λαὸν, ἐν πίσει βρωντά σοι· Σῶσον ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ἐν δὲ τῷ ψάλλεσθαι τὸ εἰρημένον Τροπάριον, ἀποτίθεται ὁ Ἀρχιερεὺς τὰ ἅγια Δεῖψανα ἐν τῷ ἐτοιμασθέντι τετραποδίῳ, ἐμπροσθεν τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ· καὶ οὕτως ἐπεύχεται τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Ὁ Διακονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς·

**Ο** Θεός, καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ὁ διὰ τοῦ καταπετάσματος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἐγκαινίσας ἡμῖν τῆς τῶν προπατόρων Ἐκκλησίας, τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, τὴν εἴσοδον, ἐνθα ἦχος ἐορταζόντων καὶ φωνὴ ἀγαλλιάσεως· αὐτὸς, φιλάνθρωπε Δέσποτα, ἐπίθλεψον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, τοὺς τὸν Ἐγκαινισμόν ἐπιτελοῦντας τοῦ σεβασμίου Ναοῦ ( τοῦ δεῖνος ), εἰς σύμβολον τῆς ἀγιωτάτης σου Ἐκκλησίας, τουτέστιν, αὐτοῦ τοῦ σκήνους ἡμῶν, ὅπερ καὶ Ναόν σου καὶ μέλη Χριστοῦ σου, διὰ τοῦ πανευφήμου Ἀποστόλου Παύλου, ὀνομάσαι κατηξίωσας· καὶ τοῦτον στερέωσον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀσάλευτον καὶ δεδο-

Ξασμένον ἐν σοί· καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν αὐτῷ αἰνέσεις καὶ δοξολογίας ἀκαταγνώστους προσάγειν τῇ δόξῃ σου, καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει· καὶ προσκυνοῦντάς σε ἐν φόβῳ σου τῶν θείων δειχθῆναι ἀξίους οἰκτιρμῶν, εὐπροσδέκτους τε τῇ σῇ ἀγαθότητι γενέσθαι τὰς δεήσεις ταύτας, ἅς ὑπὲρ ἡμῶν καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου τῇ ἀφάτῳ σου εὐσπλαγγνίᾳ προσάγομεν· πρεσβείαις τῆς ἀχράντου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

“Οτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν Ἁγίοις ἐπαναπαύῃ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ σέι, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ εὐθύς ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν τῆς Εἰσόδου μυστικῶς.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης· ποίησον, σὺν τῇ Εἰσόδῳ ἡμῶν, εἴσοδον ἀγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν, καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ Ψάλται μετὰ τῶν Κληρικῶν, τῶν πυλῶν κεκλεισμένων, ψάλλουσι τὸ παρόν·

Ἦχος πλ. β’.

**Δ**ρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ἐτέρων δὲ ἀντιφωνούντων ἕσωθεν τοῦ Ναοῦ·

Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης;

Ἡμεῖς παλιν ἕσωθεν ἀντιφωνοῦμεν·

**Κ**ύριος κραταῖός καὶ δυνατός, Κύριος δυνατός ἐν πολέμῳ,

Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτός ἐστιν ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ταῦτα δὲ ψάλλονται ἐκ γ’. Καὶ εὐθύς ὁ Ἀρχιερεὺς αἶρει τὰ ἅγια Λείψανα μετὰ τοῦ Δίσκου, καὶ τίθησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς

αυτοῦ, καὶ σφραγίζει τρεῖς τὰς πύλας μετ' αὐτῶν τῶν Λειψάνων· καὶ τῶν πυλῶν ἀνοιγομένων, καὶ πάντων εἰσερχομένων, ψάλλεται τὸ παρὸν Τροπάριον Ἦχος δ'.

**Ω**ς τοῦ ἄνω στερεώματος τὴν εὐπρέπειαν, καὶ τὴν κάτω συναπέδειξας ὠραιότητα, τοῦ ἁγίου Σκηνώματος τῆς δόξης σου Κύριε, κραταίωσον αὐτὸν εἰς αἰῶνα αἰῶνος· καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς ἐν αὐτῷ ἀπαύστως προσαγομένας σοι δεήσεις, διὰ τῆς Θεοτόκου, ἢ πάντων ζωὴ καὶ ἀνάστασις.

Καὶ εἰσερχομένων τοῦ τε Ἀρχιερέως καὶ τῶν Ἱερέων ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι, ἀποτίθενται τὰ ἅγια Λείψανα εἰς τὴν ἡτοιμασμένην αὐτοῖς θήκην· καὶ τούτοις ἐπιχέεται ἅγιον Μύρον, καὶ ἀσφαλιζοῦσι ταῦτα μετὰ πάσης ἀσφαλείας καὶ προσοχῆς μεγάλης, καὶ λέγουσιν ἐκ γ'. τὸ,

Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν Κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης (ἢ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου).

Ο' Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καὶ ταύτην τὴν δόξαν τοῖς ὑπὲρ σῆ ἀθλήσασιν ἁγίοις Μάρτυσι δωρησάμενος, τὸ σπείρεσθαι ἐν πάσῃ τῇ γῆ τὰ Λείψανα αὐτῶν ἐν τοῖς ἁγίοις Οἴκοις σου καὶ καρποὺς ἰαμάτων βλαστάνειν· αὐτὸς, Δέσποτα, ὁ πάντων τῶν ἀγαθῶν χωρητὴς ὑπάρχων, πρεσβείαις τῶν Ἁγίων, ὧν εὐδόκησας τὴν ἀπόθεσιν τῶν Λειψάνων ἐν τῷ σεπτῷ Οἴκῳ σου γενέσθαι, ἀξίωσον ἡμᾶς ἀκατακρίτως τὴν ἀναίμακτόν σοι προσενεγκεῖν ἐν αὐτῷ θυσίαν· καὶ δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, ἀντάμειψιν παρέχων καὶ ἐν τούτῳ τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ τοῦ ἁγίου ὀνόματός σε, τὸ θαυματουργεῖν δι' αὐτῶν πρὸς ἡμετέραν σωτηρίαν. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ο' Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ πάντα ποιῶν καὶ πραγματευόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, πρὸς

δεξαι ἡμῶν τῶν ἀναξίων δούλων σου τὰς δεήσεις, καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς ἐπὶ τῆς παρούσης ὥρας εἰς τὸ ἀκατακρίτως τὸν Ἐγκαινισμόν ἐπιτελέσαι τοῦ Ναοῦ τούτου, τοῦ πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ τὴν σὴν δοξολογίαν, οἰκοδομηθέντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου (δεῖνος), καὶ τὴν ἔφοδον τῆς ἐν αὐτῷ ποιῆσαι Τραπεζῆς. Ὅτι πρέπει σοι πάσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, εἰσφέρουσι καὶ ἐκχέουσι τὴν Κηρομαστίχην ἐν μέσῳ τοῦ φυτοῦ, καὶ συνεφαρμύζουσι τὰ χαρτῖα, καὶ ἐπιλαμβάνονται τῆς Τραπεζῆς, καὶ τιθέασιν ταύτην ἐπὶ τοῦ Κίονος.

Εἶτα ψάλλουσι τὸν ρμδ'. Ψαλμὸν, (ἐκ γ'.)

**Υ**ψώσω σε, ὁ Θεὸς μου, ὁ Βασιλεὺς μου, καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφοδρὰ, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ ἔκ ἐστι πέρας. Γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν δυνάμιν σου ἀπαγγελοῦσι. Τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἀγιωσύνης σου λαλήσουσι, καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγῆσονται. Καὶ τὴν δύναμιν τῶν φοβερῶν σου ἐρῆσι, καὶ τὴν μεγαλωσύνην σου διηγῆσονται. Μνήμην τοῦ πλήθους τῆς χρηστότητός σου ἐξερεῦξονται, καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται. Οἰκτιρῶν καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος. Χρηστὸς Κύριος τοῖς σύμπασι, καὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῆ. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι, Κύριε, πάντα τὰ ἔργα σου, καὶ οἱ ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε. Δόξαν τῆς βασιλείας σε ἐροῦσι, καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσι. Τοῦ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναστείαν σου, καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τῆς βασιλείας σε. Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰῶνων, καὶ ἡ δεσποτεία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Πιστὸς Κύριος ἐν πάσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πάσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Ὑποστηρίζει Κύριος πάντα τοὺς καταπίπτοντας, καὶ ἀνορθοῖ πάν-

τας τοὺς κατερράγμένους. Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σέ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφήν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. Ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλάς πᾶν ζῶον εὐδοκίας. Δίκαιος Κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῆ. Ἐγγὺς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν, πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν ἐν ἀληθείᾳ. Θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν ποιήσει, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούσεται, καὶ σώσει αὐτούς. Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐξολοθρεύσει. Αἴνεσιν Κυρίου λαλήσει τὸ στόμα μου, καὶ εὐλογεῖτω πάσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Καὶ ξεομένης τῆς ἀπορρήευσάσης Κηρομαστίχης, καθαιρομένου τε τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ ἔρρευσε, λέγουσι τὸν κβ'. Ψαλμὸν.

**Κ**ύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει· εἰς τόπον γλόης, ἐκεῖ με κατεσκηνώσεν. Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με, τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψεν. Ὁδήγησέ με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιάς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ. Ἡ ράβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὗται με παρεκάλεσαν. Ἦτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν, ἐξ ἐναντίας τῶν θλιβόντων με. Ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου· καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με ὡσεὶ κρατίστον. Καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Εἶτα ἐκφωνεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθύς φέρουσι τὸ σάβανον, καὶ περιτιθέασιν αὐτὸ ἐπὶ τὸν Ἀρχιερέα ἐπάνω τῶν ἀρχιερατικῶν Ἀμφίων, ἔμπροσθεν μὲν ἀπὸ τῆ στήθους ἕως ποδῶν, ὀπισθεν δὲ ἀπὸ τῶν μασχάλων πρὸς τὴν ῥάχιν, δι' ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων φερόμενον, καὶ δεσμούμενον μετὰ ζώνης, τοῦ μὴ φαίνεσθαι τὰ ἱερατικά Ἀμφια· ἐν δὲ τοῖς βραχίεσι περιτυλίσσονται τὰ δύο καινὰ μανδήλια, δεσμούμενα καὶ αὐτὰ μετὰ ζώνης· καὶ οὕτω ἐτραλισα-

μένου τοῦ Ἀρχιερέως, τίθεται πεύκιον καὶ προσκεφάλαιον ἐμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν.

Καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς, γόνυ κλίνας, εὐχεται·

**Ο** Θεός, ὁ ἀναρχος καὶ αἰδῖος, ὁ ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών· ὁ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτος, καὶ θρόνον ἔχων τὸν οὐρανόν, τὴν δὲ γῆν ὑποπόδιον· ὁ τῷ Μωϋσῆ πρόσταγμα δούς καὶ ὑπογραμμὸν, τῷ δὲ Βεσελεὴλ πνεῦμα σοφίας ἐνθείς, καὶ ἱκανώσας αὐτοὺς πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς τοῦ μαρτυρίου Σικηνῆς, ἐν ἣ λατρείας δικαιώματα ἦν, τῆς ἀληθείας εἰκόνες καὶ προχαράγματα· ὁ τῷ Σολομῶντι πλάτος καὶ χῦμα καρδίας δωρησάμενος, καὶ δι' αὐτῆ τὸν παλαιὸν Ναὸν ἀναστήσας· τοῖς ἁγίοις δὲ καὶ πανευφήμοις σου Ἀποστόλοις τὴν ἐν Πνεύματι λατρείαν, καὶ τῆς Σικηνῆς τῆς ἀληθινῆς ἐγκαινίσας τὴν χάριν, καὶ δι' αὐτῶν τὰς ἁγίας σοὶ Ἐκκλησίας καὶ τὰ Θυσιασῆριά σου, Κύριε τῶν Δυνάμεων, ἐν πάσῃ τῇ γῇ καταφυτεύσας, εἰς τὸ προσάγεσθαί σοι τὰς ἱεράς καὶ ἀναιμάκτους Θυσίας· ὁ καὶ τοῦτον τὸν Ναὸν νῦν εὐδοκήσας ἐπ' ὀνόματι οἰκοδομηθῆναι τοῦ Ἁγίου ( τοῦ δεῖνος ), πρὸς δόξαν σὴν, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· αὐτός, ἀθάνατε, μεγαλόδωρε Βασιλεῦ, μνήσθητι τῶν οἰκτιρισμῶν σου, καὶ τὰ ἔλεός σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός εἰσι· καὶ μὴ βδελύξης ἡμᾶς πλήθει μεμολυσμένους ἁμαρτιῶν, καὶ μὴ βεληλώσης τὴν διαθήκην σου διὰ τὴν ἡμετέραν ἀκαθαρσίαν· ἀλλὰ πάριδε καὶ νῦν τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἐνίσχυσον ἡμᾶς, καὶ ἱκάνωσον, τῇ χάριτι καὶ ἐπιφοιτήσῃ τοῦ Ἁγίου σου καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος, ἐκτελέσαι ἀκατακρίτως τὸν Ἐγκαινισμὸν τοῦ Ναοῦ τούτου, καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ Θυσιαστηρίου ποιήσασθαι τὴν καθιέρωσιν· ἵνα, καὶ ἐν τῷ εὐλογοῦντές σε ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ μυστικαῖς λειτουργίαις, τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν διαπαντὸς μεγαλύνωμεν. **Ναί, Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεός ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ κατάπεμψον τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, τὸ προσκυνητὸν καὶ παντοδύ-**

ναμον, καὶ ἀγίασον τὸν Οἶκον τοῦτον· πλήρωσον αὐτὸν φω-  
τὸς αἰδίου· αἰρέτισον αὐτὸν εἰς κατοικίαν σὴν· ποιήσον αὐ-  
τὸν σκῆνωμα δόξης σου· κατακόσμησον αὐτὸν τοῖς θείοις ση-  
καὶ ὑπερκοσμίοις χαρίσμασι· κατάστησον αὐτὸν λιμένα χει-  
μαζομένων, ἰατρεῖον παθῶν, καταφυγὴν ἀσθενῶν, δαιμόνων  
φυγαδευτήριον, ἐν τῷ εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ἀνεωγμένους  
ἐπ' αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ τὰ ὄψα σου προσέχοντα  
εἰς τὴν δέησιν τῶν ἐν φόβῳ σου καὶ εὐλαθείᾳ ἐν αὐτῷ εἰσιόν-  
των, καὶ ἐπικαλουμένων τὸ πάντιμον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά  
σου· ὅσα ἂν αἰτήσωνταί σε, καὶ σὺ ἀκούσεις ἐν τῷ οὐρανῷ  
ἄνω, καὶ ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔλεως ἔσῃ αὐτοῖς. Φύλαξον αὐ-  
τὸν ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀσάλευτον, καὶ τὸ ἐν αὐ-  
τῷ Θυσιαστήριον, Ἅγιον Ἄγιων ἀνάδειξον, τῇ δυνάμει καὶ ἐνερ-  
γείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· δέξασον αὐτὸν ὑπὲρ τὸ κατὰ  
νόμον ἱλαστήριον, ὥστε τὰς ἐν αὐτῷ τελουμένας ἱερουργίας  
εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου Θυσιαστήριον  
καταντᾶν, καὶ τὴν χάριν ἡμῖν κομίζειν τῆς σῆς ἀχράντου ἐ-  
πισκιάσεως· θαρρόυμεν γάρ οὐκ εἰς τὴν τῶν ἡμετέρων ἀνα-  
ξίων χειρῶν ὑπουργίαν, ἀλλ' εἰς τὴν σὴν ἀφατον ἀγαθότητα.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβῆ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάξησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.

Υ'πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υ'πὲρ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως.

Υ'πὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὀρθοδόξων.

Υ'πὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυ-  
τερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντός τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ  
Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν  
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐ-  
τῶν πάντα ἐχθρόν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ τῶν συνόντων ἀδελ-  
φῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸν Οἶκόν τοῦτον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Θυ-  
σιαστήριον, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ  
Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ  
τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ πλεόντων, ὄδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχ-  
μαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ῥυθθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, κ.τ.λ.

Ἐκφώνησις.

Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις, τοῖς ὑπὲρ σοῦ  
ἀθλήσασι τιμίσι Μάρτυσιν ἐπαναπαύῃ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀ-  
ναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύμα-  
τι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἔϊτα ἐρχόμενος ὁ Ἀρχιερεὺς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπε-  
ζης, καὶ λαβὼν τὰ Νίτρα, σφραγίζει ταῦτα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν  
μερῶν τῷ τύπῳ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ ρίπτει αὐτὰ εἰς τὴν  
ἁγίαν Τράπεζαν σταυροειδῶς· καὶ φέρουσι τὰ Σίτλα, ἤγουν  
τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, πεπληρωμένα ὕδατος  
χλιαροῦ, καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς, κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἐπεύχεται τὸ ὕδωρ·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἁγιάσας τὰ ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου δια-  
τῆς σωτηριῶδους σου ἐπιφανείας, αὐτὸς καὶ νῦν κατὰ-  
πεμψον τὴν χάριν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος ἐπὶ τὸ παρὸν  
σου Θυσιαστήριον, καὶ εὐλόγησον ἡμᾶς καὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο,  
πρὸς ἁγιασμόν καὶ τελείωσιν τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου.

Ἐκφώνως·

Ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐπιχέει τὸ ὕδωρ τρίς ἐπὶ τῆς Τραπεζῆς, λέγων·  
Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-  
ματος· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ δια τοῦ ἐκχυθέντος ὕδατος, μετὰ τῶν ἐπιτεθέντων Νί-  
τρων, ἀποσμίγχει τὴν Τράπεζαν· εἶτα ἐκμάσσει αὐτὴν μετὰ



τοῦ καινοῦ σπόγγου· τὸν δὲ Κίονα, ἅτε μὴ δυνάμενος ταῖς χερσὶν ἀποσμηῆσαι, ἐκπλύνει τε καὶ ἐκμάσσει μετὰ τοῦ σπόγγου.

Ἐν δὲ τῷ γίνεσθαι ταῦτα, λέγεται ὁ πγ΄ Ψαλμὸς.

**Ω**ς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων· ἐπιποθεῖ, καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου. Ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα. Καὶ γὰρ στρουθίον εὔρεν ἑαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγῶν νοσσιὰν ἑαυτῇ, οὗ θῆσει τὰ νοσσία ἑαυτῆς. Τὰ θυσιαστήρια σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ Βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου. Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων αἰνέσουσί σε. Μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐστὶν ἀντίληψις αὐτῷ παρὰ σοῦ. Ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον ὃν ἔθετο. Καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν· πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν ὀφθήσεται· ὁ Θεὸς τῶν Θεῶν ἐν Σιών. Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ὑπερασπιστὰ ἡμῶν, ἴδε, ὁ Θεός, καὶ ἐπίβλεψον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου. Ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας. Ἐξελεξάμην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν. Ὅτι ἔλεος καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος· ὁ Θεὸς χάριν καὶ δόξαν δώσει. Κύριος οὐ στερήσει τὰ ἀγαθὰ τοῖς πορευομένοις ἐκ ἀκακίᾳ. Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

Ψάλλουσι δὲ τοῦτον πάντες, ἕως οὗ τελείως ἀποσμηῆξῃ αὐτὴν καὶ ἀποπλύνῃ.

Καὶ τότε ὁ Ἀρχιερεὺς δοξάζει τὸν Θεόν, λέγων·  
Δόξα τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Τῶν δὲ Ἱερέων πλησίον τοῦ Ἀρχιερέως ἵσταμένων, καὶ τὰ Ἀντιμίνσια ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς Τραπεζῆς ἐπιτιθέντων, λαμβάνει ὁ Ἀρχιερεὺς Βικίον Οἰνάνθης, ἢ Ῥοδοστάμη, ἢ Οἶνε πληρες, καὶ ἐπιχέων, πλύνει τὴν ἀγίαν Τράπεζαν, καὶ ἐκμάσσει αὐτὴν μετὰ τῶν Ἀντιμινσίων, λέγων·

Ἰσχυροὶ με ὑσώπω, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ

ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν, καὶ εὐφροσύνην ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα.

Λέγεται δὲ τοῦτο ἐκ γ'. Εἶθ' οὕτω καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ Ψαλμοῦ.

Εἶτα δοξάζει ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν Θεόν, λέγων·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Εἶτα λαμβάνει ἀγγεῖον, Μύρου καθαροῦ πεπληρωμένον, ἢ μετὰ Ἐλαίου διὰ σπάνιν μεμιγμένου, καὶ τοῦ Διακόνου λέγοντος· Πρόσχωμεν· ὁ Ἀρχιερεὺς, ἐπιχέων τῇ ἀγίᾳ Τραπεζῇ, λέγει τρίς τὸ, Ἀλληλοῦϊα, ὡσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ Βαπτίσματος, καὶ δι' αὐτοῦ ποιεῖ Σταυροὺς τρεῖς, μέσον ἓνα, καὶ δύο ἐκατέρωθεν. Καὶ ἀποδιδὼς τὸ ἀγγεῖον τῷ Μύρου, ἀλείφει τῇ χειρὶ διατῶν τριῶν ἐκείνων Σταυρῶν πᾶσαν τὴν ἀγίαν Τράπεζαν· ποιεῖ δὲ καὶ Σταυροὺς εἰς τὸν Κίονα τῆς Τραπεζῆς δι' αὐτοῦ, λέγων τὸν ρλβ'. Ψαλμόν.

**Ι**δοὺ δὴ, τί καλόν, ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοῦς ἐπὶ τὸ αὐτό; Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρῶν, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὤαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ. Ὡς δρόσος Ἀερμῶν, ἢ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών· ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλογίαν, ζῶν ἕως τοῦ αἰῶνος.

Εἶτα λέγει· Δόξα τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν. Δόξα σοι, ἀγία Τριάς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἐμμασσομένης δὲ τῆς Τραπεζῆς μετὰ τῶν Ἀντιμινσιῶν, ταῦτα παρὰ τῶν Ἱερέων αὐτῆς μετατίθενται. Εἶτα δὴ ταῖς τέσσαρσι τῆς Τραπεζῆς γωνίαις τὰ τέσσαρα ὑφάσματα ἐπιτιθέασιν, ἢ ἀντ' αὐτῶν τὰ Χαρτῖα, προσκολλῶντες ταῦτα μετὰ τῆς Κηρομαστίγης. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς λαμβάνει τὸ λεγόμενον Κατασάρκιον, οὗ τῇ Τραπεζῇ ἐφαπλουμένου, δεσμοῦνται οἱ σχοῖνοι σταυροειδῶς ὑποκάτωθεν τῆς ἀγίας Τραπεζῆς εἰς τὸν Κίονα· ἐν ᾧ δὲ ταῦτα γίνεται, λέγεται ὁ ρλα'. Ψαλμός.

**Μ**νήσθητι, Κύριε, τῷ Δαυΐδ, καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ. Ὡς ὡμοσε τῷ Κυρίῳ, ἠΐσατο τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Εἰ εἰσε-

λεύσομαι εἰς σκηνώμα οἴκου μου, εἰ ἀναθήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς μου. Εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσαγμὸν, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου ἕως οὗ εὗρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκηνώμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Ἴδου ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Εὐφραθᾶ, εὗρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. Εἰσελευσώμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματος σου. Οἱ Ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσονται: "Ἐνεκεν Δαυὶδ τοῦ δούλου σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου." Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν. Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. Ἐὰν φυλάξωνται οἱ υἱοὶ σου τὴν διαθήκην μου καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα, ἃ διδάξω αὐτούς· καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶνος καθιοῦνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. "Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ. Αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος· ὧδε κατοικήσω, ὅτι ἠρετίσαμην αὐτήν. Τὴν θύραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω, τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων. Τοὺς Ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν, καὶ οἱ ὅσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυὶδ· ἠτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου. Τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἀγίασμαί μου.

Καὶ τούτου πληρουμένου, λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς·  
 Δόξα τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Μετὰ δὲ ταῦτα νιπτόμενος τὰς χεῖρας ἐν τινι ἀγγεῖῳ καινῷ, ἢ ἐν τῷ χωνευτηρίῳ, ὥστε μηδὲν ἐκχυθῆναι ἐξωθεν οὐδὲ ῥανίδα μίαν, μετὰ μεγάλης εὐλαθείας καὶ προσοχῆς, μανδηλίῳ τε καινῷ ταύτας ἐκμάσσω, λαμβάνει τὸν Ἐπενδύτην, ἦτοι τὸ ἄπλωμα τῆς ἀγίας Τραπεζῆς· ἧς παρ' αὐτοῦ ἐφαπλουμένης, λέγεται ὁ υβ'. Ψαλμός.

**Ο** Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν, καὶ περιεζώσατο. Καὶ γὰρ ἔστερέωσε τὴν αἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται. "Ἐτοιμος ὁ θρόνος σου

ἀπὸ τότε ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ. Ἐπῆραν οἱ ποταμοί, Κύριε, ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν. Ἀροῦσιν οἱ ποταμοὶ ἐπι τρίψεις αὐτῶν, ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν. Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης, θαυμαστός ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος. Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθησαν σφόδρα. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Καὶ οὕτω δοξάζει ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγων·  
 Δόξα σοι, ἅγια Τριάς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, ἐφαπλοῖ ὁ Ἀρχιερεὺς τῇ Τραπεζῇ τὰ Ἀντιμίνσια θάτερον θατέρῳ ἐπιτιθέμενος. Εἶτα ἐφαπλοῖ καὶ τούτοις τὸ τῆς Ἐκκλησίας, Ἀντιμίνσιον, καὶ ἐπ' αὐτῷ τίθησι τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον, καὶ γίνεται ἀσπασμός.

Εἶτα θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ τὸ Ἱερατεῖον, καὶ ὅλον τὸν λαόν. Λέγεται δὲ ὁ ἐφεξῆς Ψαλμὸς ἅπαξ, ἕως οὗ ἀποθυμιάσῃ ὁ Ἀρχιερεὺς.

Ψαλμὸς κέ.

**Κ**ρίνον με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, καὶ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἐλπίζων, οὐ μὴ ἀσθενήσω. Δοκίμασόν με, Κύριε, καὶ πείρασόν με· πύρωσον τοὺς νεφροὺς μου καὶ τὴν καρδίαν μου. Ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐστὶ, καὶ εὐηρέστησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. Οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος, καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσελθῶ. Ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω. Νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, Κύριε. Τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου, καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν Οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. Μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου. Ὡν ἐν χερσίν αἱ ἀνομίαι· ἢ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην· λύτρωσαί με, Κύριε, καὶ ἐλέησόν με. Ὁ ποῦς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι· ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε, Κύριε.

Μετὰ δὲ τὸ θυμιάσαι τὸν Ἀρχιερεα, εἰς τῶν Ἱερέων, ἢ καὶ Ἀρχιερέων, ὅπισθεν ἐπακολουθεῖ, βασιάζων τὸ τοῦ Μύρου ἁγ-

γεῖον, καὶ ποιεῖ Σταυροὺς ἐκ τοῦ Μύρου εἰς ἕνα ἕκαστον κίονα καὶ πηγὸν τοῦ Ναοῦ. Συμπληρωμένης δὲ τῆς θυμιάσεως, καὶ τοῦ Ψαλμοῦ, δοξάζουσιν οὕτω·

Δόξα τῇ ἀγίᾳ, καὶ παντοδυνάμῳ, καὶ ζωοποιῷ Τρισῶδι, πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ γίνεται μικρὰ Συναπτὴ παρὰ τοῦ Διακόνου.

Ἐ'τι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἐκφωνεῖ·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ Ἀρχιερεὺς·

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ποιητῆς, ὁ τὴν ἀγίαν σου Ἐκκλησίαν ἀρρήτῳ σοφίᾳ θεμελιώσας, καὶ, ἀντίτυπον τῆς Ἀγγελικῆς ἐν ἑρανῶ λειτουργίας, τὴν τῆς Γερουσίας τάξιν ἐπὶ τῆς γῆς συνησάμενος· σὺ, Δέσποτα μεγαλόδωρε, πρόσδεξαι καὶ νῦν δεομένους ἡμᾶς, οὐχ ὡς ἀξίους ὄντας περὶ τηλικούτων αἰτεῖν, ἀλλ' ἵνα τὸ ὑπερβάλλον δειχθῇ τῆς σῆς ἀγαθότητος. Οὐ γὰρ ἐπαύσω τὸ ἀνθρώπινον γένος πολυτρόπως εὐεργετῶν· κεφαλαιὸν δὲ ἔδωρήσω τῶν σῶν εὐεργεσιῶν, τὴν ἐν σαρκὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ παρουσίαν· ὃς, ἐπὶ γῆς ὄφθεις, καὶ λάμπας τοῖς ἐν σκότει φῶς σωτηρίας, ἀνήνεγκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν θυσίαν, καὶ γέγονε τοῦ κόσμου παντὸς ἱλαστήριον, κοινωνοὺς ἡμᾶς τῆς ἰδίας Ἀναστάσεως ποιησάμενος· καὶ ἀναληφθεὶς εἰς οὐρανοὺς, ἐνέδυσσε τοὺς ἑαυτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καθὼς ἐπηγγείλατο, δύναμιν ἐξ ἴψους, ἣτις ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ προσκυνητὸν, καὶ παντοδύναμον, τὸ ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐκπορευόμενον· δι' οὗ, γενόμενοι δυνατοὶ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, Βάπτισμα παρεδωκαν υἰοθεσίας, Ἐκκλησίας ἀνέστησαν, ἵδρυσαν Θυσιαστήρια, ἱερωσύνης ἔθεντο κανόνας καὶ νόμους. Ὡν ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ κατέχοντες τὴν παράδοσιν, προσπίπτομέν σοι τῷ αἰωνίῳ Θεῷ, καὶ δεόμεθά σε, εὐσπλαγγχε· Τὸν πρὸς τὴν σὴν

ὑμνωδίαν οἰκοδομηθέντα τοῦτον Ναὸν τῆς θείας σου πλήρωσον δόξης, καὶ τὸ παρὸν Θυσιαστήριον, Ἅγιον Ἁγίων ἀναδειξον· ὥστε ἡμᾶς, παρεστῶτας αὐτῷ ὡς τῷ φρικτῷ τῆς βασιλείας σου θρόνῳ, ἀκατακρίτως λατρεύειν σοι, δεήσεις ὑπὲρ ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου ἀναπέμποντας, καὶ τὴν ἀναίμακτον Θυσίαν τῇ σῇ προσφέροντας ἀγαθότητι, εἰς ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων συγχώρησιν, εἰς κυβέρνησιν βίου, εἰς ἀγαθῆς πολιτείας κατόρθωσιν, εἰς ἐκπλήρωσιν πάσης δικαιοσύνης. Ὅτι νηλόγηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς εὐχεται·

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἦν ἐξέχεας χάριν ἐπὶ τοὺς ἀγίους σου Ἀποστόλους καὶ ἐπὶ τοὺς ὀσίους, ἡμῶν Πατέρας, ἡξίωσας, διὰ τὴν πολλὴν σε φιλανθρωπίαν, καὶ μέχρις ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου ἐκτεῖναι. Διὸ δεόμεθά σου, Δέσποτα πολυέλεε· Πλήρωσον δόξης καὶ ἀγιασμοῦ καὶ χάριτος τὸ Θυσιαστήριον τοῦτο, ὥστε μεταποιεῖσθαι τὰς ἐν αὐτῷ προσφερομένας σοι ἀναιμάκτους θυσίας εἰς τὸ ἀχραντὸν Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς σωτηρίαν παντὸς τοῦ λαοῦ σου, καὶ τῆς ἡμῶν ἀναξιοτήτος. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου.

Τῷ Οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε.

Στίχ. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. γ'. 1.

**Α**δελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν Ἀπόστολον, καὶ Ἀρχιερεῖα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, Χρι-

στον Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωσῆς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Πλείονος γὰρ δόξης οὗτος παρά Μωσῆν ἡξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν· πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας, Θεός.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. ι. 22.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐγένετο τὰ Ἐγκαινία ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμῶν ἦν. Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ Ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. Ἄλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γὰρ ἔξε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, καὶ γὰρ γινώσκω αὐτὰ, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι· καὶ γὰρ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. Ὁ Πατὴρ μου, ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστὶ· καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς μου. Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμέν.

Εἶτα κομίζεται τῷ Ἀρχιερεὶ Κανδηλα καινῇ, καὶ Θρυαλλίς, καὶ Ἐλαιον· καὶ αὐτὸς, ταῖς ἰδίαις χερσὶ πληρῶν ἐλαίου τὴν Κανδηλαν, ἀνάπτει τὴν Θρυαλλίδα, καὶ ἀποτίθησι τῷ ἁγίῳ Θυσιαστηρίῳ. Καὶ λοιπὸν ἀποτιθέμενος τότε Σάβανον, καὶ τὰ Μανδηλία, καὶ τὴν Ζώνην, ἐπιτρέπει ἐκκλησιαστικοῖς ὑπηρέταις εἰσάγειν Κανδηλας καὶ Κηρούς· καὶ οὕτως ἐγκοσμιζεται ὁ Ναός.

Τούτων δὲ γενομένων, ψάλλεται. Δόξα, τὸ Ἰδιόμ. τοῦ Ἁγίου.

Καὶ νῦν, τῶν Ἐγκαινίων,

Ἦχος πλ. β'.

**Τ**ὴν μνήμην τῶν Ἐγκαινίων ἐπιτελοῦντες Κύριε, σὲ τὸν ἁγιασμοῦ δοτῆρα δοξάζομεν· δεόμενοι ἁγιασθῆναι ἡμῶν τὰ αἰσθητήρια τῶν ψυχῶν, τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀθλοφόρων, ἀγαθὴ παντοδύναμε.

Εἶτα τὸ Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σθ· Τὸ, Τροπάριον τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς, καὶ τῶν Ἐγκαινίων.  
Ἦχος δ'.

Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος τὴν εὐπρέπειαν. Ὅρα σελ. 304.

Εἶτα Ἐκτενὴς παρά τοῦ Διακόνου·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν Κτιτόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης· καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Καὶ λέγεται τὸ, Κύριε ἐλέησον, ἐκ γ'. Εἶτα ὁ Ἀρχιερεὺς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ Ἀπόλυσις.

### ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ,

Τὰ Τυπικά, καὶ ἐν τοῖς Μακαρισμοῖς, ἐκ τῆς Κανόνος τῶν Ἐγκαινίων, καὶ τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς· ὁμοίως καὶ Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον.

Κοινωνικόν. Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν Οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.

### ΕΙΔΗΣΙΣ.

Δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἡ συνήθης Λειτουργία τελεῖται δι' ἡμερῶν ἑπτὰ καθ' ἑκάστην ἐν τῷ αὐτῷ Ναῷ. Τὸ δὲ Ἀντιμύσισμα, ἐπικείμενα ἐπὶ τῷ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἀπλώματι, μετὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν αἴρονται· καὶ λοιπὸν εἰς αὐτὰ οὐδεμίαν ἄλλη καθιέρωσις γίνεται, διὰ τὸ εἶναι ἡγιασμένα, ἀλλὰ μόνον ἐπιγράφονται οὕτω·

Θυσιαστήριον θείον, καὶ ἱεουργηθὲν, τοῦ τελεῖσθαι δι' αὐτοῦ ταῖς θείαις, ἱεουργίας· καθιερωθὲν, παρά τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου (δεῖνος), Κυρίου (δεῖνος), ἐν ἔτει σωτηρίῳ (δεῖνι), μηνί (δεῖνι), Ἰνδικτιῶνος (δεῖνος)· καὶ διδο-

ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΚΑΘΙΕΡΩΣΕΙ ΑΝΤΙΜΙΝΣΙΩΝ.

Τῶν Ἱερέων ἐπιθέντων τῇ Τραπεζῇ τὰ Ἀντιμίνσια, τούτοις ἐκ τῆς Οἰνάνθης τὸ ἀρκοῦν τρίς ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπιχέει, λεγομένου τοῦ ἐκ τοῦ Ψαλμοῦ, Ῥαντιεῖς με ὑσώπω, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Τοῦτο δὲ τρίτον εἰπὼν, επισυναίπτει καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ Ψαλμοῦ· καὶ δοξάζων, λέγει·

Εὐλόγητός ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαμβάνων τὸ ἀγγεῖον τοῦ μεγάλου Μύρου, καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος, Πρόσχωμεν, ποιεῖ δι' αὐτῆ Σταυροὺς τρεῖς, μέσον ἓνα, καὶ ἑκατέρωθεν δύο, λεγομένου Ψαλμοῦ, τοῦ, Ἴδου δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνόν; ἕως τέλους. Καὶ δοξάζων, λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς·

Δόξα σοι, ἁγία Τριάς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα δίδεται τῷ Ἀρχιερεῖ Θυματήριον, καὶ θυμιῶν, λέγει·

Κρινόν με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην.

Καὶ τοῦ Διακόνου εἰπόντος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, εὐχεται ὁ Ἀρχιερεὺς οὕτω· (\*)

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῆ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς Ποιητῆς, ὁ τὴν ἁγίαν σου Ἐκκλησίαν ἀρρήτῳ σοφίᾳ θεμελιώσας, καὶ ἀντίτυπον τῆς Ἀγγελικῆς ἐν οὐρανῷ λειτουργίας, τὴν τῆς Ἱερωσύνης τάξιν ἐπὶ τῆς γῆς συστησάμενος· σὺ, Δέσποτα μεγαλόδωρε, πρόσδεξαι καὶ νῦν δεομένους ἡμᾶς, οὐχ ὡς ἀξίους ὄντας περὶ τηλικύτων αἰτεῖν, ἀλλ' ἵνα τὸ ὑπερβαλλόν δειχθῆ τῆς σῆς ἀγαθότητος. Οὐ γὰρ ἐπαύσω τὸ ἀνθρώπινον γένος πολυτρόπως εὐεργετῶν· κεφάλαιον δὲ ἔδωρήσω τῶν σῶν εὐεργεσιῶν, τὴν ἐν σαρκὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ παρουσίαν· ὅς, ἐπὶ γῆς ὀφθεῖς, καὶ λάμπας τοῖς ἐν σκότει φῶς σωτηρίας, ἀνήνεγκεν

(\*) Ἡ παρούσα Εὐχὴ ἀνεπληρώθη τὰ ἐλλείποντα, οὕσα ἢ αὐτῇ τῇ ἐν σελ. 314.

ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν θυσιάαν, καὶ γέγονε τοῦ κόσμου παντός ἱλαστήριον, κοινωνοὺς ἡμᾶς τῆς ἰδίας Ἀναστάσεως ποιησάμενος· καὶ ἀναληφθεὶς εἰς οὐρανοὺς, ἐνέδυσε τοὺς ἑαυτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καθὼς ἐπηγγείλατο, δύναμιν ἐξ ὕψους, ἥτις ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ προσκυνητὸν, καὶ παντοδύναμον, τὸ ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐκπορευόμενον· δι' οὗ, γενόμενοι δυνατοὶ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, Βάπτισμα παρέδωκαν υἰοθεσίας, Ἐκκλησίας ἀνέστησαν, ἵδρυσαν Θυσιαστήρια, Ἱερωσύνης ἔθεντο κανόνας καὶ νόμους. Ὡν ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ κατέχοντες τὴν παράδοσιν, προσπίπτομέν σοι τῷ αἰωνίῳ Θεῷ, καὶ δεόμεθά σοι, εὐσπλαγχνε· Τὸν πρὸς τὴν σὴν ὑμνωδίαν οἰκοδομηθέντα τοῦτον Ναὸν τῆς θείας σοι πλήρωσον δόξης, καὶ τὸ παρὸν Θυσιαστήριον, Ἅγιον Ἀγίων ἀναδείξον· ὥστε ἡμᾶς, παρεστῶτας αὐτῷ, ὡς τῷ φρικτῷ τῆς Βασιλείας σου θρόνῳ, ἀκατακρίτως λατρεύειν σοι, δεήσεις ὑπὲρ ἡμῶν καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου ἀναπέμποντας, καὶ τὴν ἀναιμάκτον Θυσίαν τῇ σῇ προσφέροντας ἀγαθότητι, εἰς ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων συγχώρησιν, εἰς κυβέρνησιν βίου, εἰς ἀγαθῆς πολιτείας κατόρθωσιν, εἰς ἐκπλήρωσιν πάσης δικαιοσύνης. Ὅτι κηλόγηταί σοι τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὸς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν·

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι, ἦν ἐξέχεας χάριν ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους καὶ ἐπὶ τοὺς ὀσίους ἡμῶν Πατέρας, ἠξίωσας, διὰ τὴν πολλὴν σου φιλανθρωπίαν, καὶ μέχρις ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σοι ἐκτεῖναι. Διὸ δεόμεθά σου, Δέσποτα πολυέλεε· Πλήρωσον δόξης καὶ ἁγιασμοῦ καὶ χάριτος τὸ Θυσιαστήριον τοῦτο, ὥστε μεταποιεῖσθαι τὰς ἐν αὐτῷ προσφερομένας σοι ἀναιμάκτους θυσίας, εἰς τὸ ἄχραντον Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Λίμα τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς σωτηρίαν παντός τοῦ λαοῦ σου καὶ τῆς ἡμῶν ἀ-

ναξιότητος. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα, προσαγομένων τῶν Λειψάνων, καὶ ἐμβαλλομένων τῇ Κηρομαστίγῃ, ἐπιχέει τέτοις ὁ Ἀρχιερεὺς Μύρον· καὶ ἐνθέμενος αὐτὰ ὀπισθεν τοῦ Ἀντιμινσίου, ἐν τῇ ἐτοιμασθείσῃ θήκῃ, καὶ ἀσφαλίσάμενος καλῶς, εὐχεται τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καὶ ταύτην τὴν δόξαν τοῖς ὑπὲρ σοῦ ἀθλήσασιν ἁγίοις Μάρτυσι δωρησάμενος, τὸ σπείρεσθαι ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ Λείψανα αὐτῶν ἐν τοῖς ἁγίοις Οἴκοις σου, καὶ καρποὺς ἰαμάτων βλασάνειν· αὐτὸς, Δέσποτα, ὁ πάντων τῶν ἀγαθῶν χορηγὸς ὑπάρχων, πρεσβείαις τῶν Ἁγίων, ὧν εὐδόκησας τὴν ἀπόθεσιν τῶν Λειψάνων ἐν τούτῳ τῷ σεπτῷ Θυσιαστηρίῳ σου γενέσθαι, ἀξίωσον ἡμᾶς ἀκατακρίτως τὴν ἀναιμακτόν σοι προσενεγκεῖν ἐν αὐτῷ Θυσίαν· καὶ δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, ἀντάμειψιν παρέχων καὶ ἐν τούτῳ τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ τοῦ ἁγίου ὀνόματός σου, τὸ θαυματουργεῖν δι' αὐτῶν πρὸς ἡμετέραν σωτηρίαν. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία.

ΤΑΕΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΣΑΛΕΥΘΕΙΣΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

Ὅταν μέλλῃ ἡ σαλευθεῖσα ἁγία Τράπεζα καθιδρυθῆναι, πρὸ τῆς Λειτουργίας εὐτρεπίζεται, παρὰ τῶν ἐπιτηδείως ἐχόντων εἰς τοῦτο, Κηρομάστιχος μετὰ τετριμμένου μαρμάρου, ἐν χύτρῃ καινῇ, διὰ τὸ εἶναι τὴν παλαιάν Κηρομάστιχον τῆς σαλευθείσης ἁγίας Τραπέζης ξηράν, καὶ μὴ δύνασθαι πάλιν αὐτὴν ἐν αὐτῇ κατασχεθῆναι. Καὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης αἰρομένης, καὶ κατατιθεμένης, εἰ μὲν φυλάττονται τὰ τοῦ Ἐνθρονισμοῦ χαρτῖα ἐν τοῖς Κίοσι σῶα καὶ ὑγιῆ, μένουσιν οὕτως· εἰ δὲ διεφθάρησαν, ἐναλλάττονται. Λαμβάνουσι γὰρ οἱ εἰς ταῦτα



τεταγμένοι χαρτία ἀπὸ πιττακίου, καὶ διπλοῦσιν αὐτὰ εἰς δύο, καθά καὶ ἐν τῷ Ἐνθρονισμῷ, οὐκ ἐπίσης, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔσωθεν μέρος, ὀλίγον, τὸ δὲ ἔξωθεν, πλεῖον, ὥστε ὑπερέχειν ἐκαστοῦ Κίονος ἓνα δάκτυλον· καὶ δεσμοῦσιν αὐτὰ μετὰ σφικώματος, ἄνω τρίτον, καὶ κάτω τρίτον· καὶ οὕτως ἀντιφέροντες, μιγνύουσι τὰ δύο ἄκρα τοῦ σφικώματος, καὶ συνδέουσιν, ὥστε ἔμπροσθεν ἀποτελεῖσθαι Σταυρὸν ἐν μέσῳ τῶν δύο. Εἶτα κατασφαλίζονται, ὡς ἀν' ἵνα μὴ ἡ Κηρομάστιχος ἐκρυῆ κάτω διὰ τινος ὀπῆς. Καὶ οὕτω, τῆς Λειτουργίας ἀρχομένης, καὶ τῆς Εἰσόδου μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως γινομένης, κομίζεται ἡ Κηρομάστιχος ζέουσα, καὶ ἐπιχειῖται τοῖς Κίουσιν, ἕως οὗ πληρωθῆναι τὴν χεῖλωσιν. Μικρὸν δὲ αὐτῆς ψυχρανθείσης, ἐπιλαμβάνονται τῆς ἀγίας Τράπεζης ὁ, τε Ἀρχιερεὺς, καὶ οἱ συμπαρόντες αὐτῷ Ἱερεῖς, καὶ ἕτεροι τινὲς τοῦ Κλήρου, εἴπερ εἴη μεγάλη, καὶ τιθέασιν αὐτὴν ἐπὶ τὸν κίονα, ψάλλοντες τὸ, Ὡς φώσω σε, ὁ Θεός μου, ὁ Βασιλεὺς μου.

Εἶτα δοξάζουσιν, ἐν τῷ ἕξεισθαι τὴν Κηρομάστιχον· καὶ σπογγίζουσι τὴν Τράπεζαν, ψάλλοντες τὸ, Κύριος ποιμαίνει με. Καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τούτου, δοξάζουσι

καὶ λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεός ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ πιέζουσι ταῖς χερσὶ τὴν Τράπεζαν, ὥστε συναρμοσθῆναι ταύτην καλῶς. Εἶτα λαβὼν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν Θυμιατὸν, θυμιά κύνλωθεν αὐτὴν· καὶ οὕτως ἔμπροσθεν αὐτῆς ἵσταμένου, λέγεται

παρὰ τοῦ Διακόνου ἢ Συναπτῆ.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὡς πὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.

Ὡς πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ὡς πὲρ τῆς Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τῆδε), καὶ τῆς ἔργῳ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν συμπαρόντων Ἱερέων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὡς πὲρ τοῦ ἀγιασθῆναι τὸν Οἶκον τοῦτον, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ θείαν Τράπεζαν καθιδρυθῆναι τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς Πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας.

Υ'πὲρ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐν ὧσ' δὲ λέγει ὁ Διάκονός τὴν Συναπτήν, λέγει

ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην μυστικῶς

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι, ἦν ἐξέχεας χάριν ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους, καὶ ἐπὶ τοὺς ὁσίους ἡμῶν Πατέρας, ἠξίωσας, διὰ τὴν πολλήν σου φιλανθρωπίαν, καὶ μέχρις ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου ἐκτείνειν. Διὸ δεόμεθά σου, Δέσποτα παυέλεε· Πλήρωσον δόξης καὶ ἁγιασμοῦ καὶ χάριτος τὸ Θυσιαστήριον τοῦτο, ὥστε μεταποιεῖσθαι τὰς ἐν αὐτῷ προσφερομένας σοι ἀναιμάκτους Θυσίας εἰς τὸ ἀχράντον Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Λίμα τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς σωτηρίαν παντὸς τοῦ λαοῦ σου, καὶ τῆς ἡμῶν ἀναξιοτήτος. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, ἀρχονται οἱ Ψάλται τοῦ Τρισαγίου, καὶ τελεῖται ἡ Ἀκολουθία τῆς Λειτουργίας, ὡς σύνηθες.

#### ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙ ΘΕΜΕΛΙΩ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

Τῶν θεμελίων εὐτρεπισθέντων τοῦ μέλλοντος ἀνεγείρεσθαι Ναοῦ, παραγίνεται ἐκεῖσε ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ βαλὼν Ἐπιτραχήλιον καὶ τὸ Ὠμοφόριον αὐτοῦ, λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τρισαγίου· Παναγία· Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστι. Καὶ ὁ μὲν Ἀρχιερεὺς θυμιᾷ τοὺς θεμελίους κύκλῳ· οἱ δὲ Ψάλται λέγουσι τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου, εἰς αὐτὸ ὄνομα ὁ Ναὸς μέλλει ἀνεγείρεσθαι καὶ ἕτερα Τροπάρια, οἷα βυβλεται ὁ Προεστώς.

Εἶτα, σταῖς ὁ Ἀρχιερεὺς ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ τὸ ἅγιον πηγνύσθαι μέλλει Θυσιαστήριον, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐρασθεὶς καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομηθῆναι σοὶ Ἐκκλησίαν· αὐτὸς, Δέσποτα, τοὺς τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσκομιζοντας ἐπίδε, καὶ τοῦ πρὸς τὴν σὴν δοξολογίαν ἀνοικοδομουμένου, (ἢ κτιζομένου) Οἴκου, ἐν πλήθει τῶν σῶν ἐπιθρανίων ἀγαθῶν ἀντάμειψαι (\*), καὶ τοὺς ὑπουργοῦντας ἐνίσχυσον, ἀβλαβεῖς διαφυλάττων. Τὰ θεμέλια αὐτοῦ ἀρράγῃ καὶ ἀσαλευτὰ διατήρησον, καὶ τέλειον ἀνάδειξον Οἶκόν σου, ὅπως ἂν καὶ ἐν αὐτῷ πανευφήμοις ὡδαῖς καὶ δοξολογίαις ἀννυμῶμεν σὲ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν, ποιεῖ Ἀπόλυσιν.

Εἶτα, λαθὼν ἓνα τῶν λίθων, καὶ χαράξας δι' αὐτοῦ Σταυρὸν, αὐτὸς ταῖς ἰδίαις χερσὶ τίθησιν αὐτὸν ἐν τῷ θεμελίῳ, λέγων·

Ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ Ὑψιστος· ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται· βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τὸ πρὸς πρῶτ' πρῶτ'.

Καὶ οὕτως οἱ τεχνῖται τῆς οἰκοδομῆς ἀρχονται.

#### ΤΑΞΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ Τῆ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῆ ΠΕΜΠΤῆ, ΕΝ Τῆ ΕΚΠΑΥΣΕΙ Τῆς ΑΓΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

Μετὰ τὸ ψάλλειν τὴν Τριθέκτην, κατέρχεται ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης ἐν τῷ Μεσατωρίῳ, ἡγουν τῷ Διακονικῷ, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον ἐκ τοῦ μέρους τοῦ δεξιοῦ καὶ γίνεται ἡ ἐκπλυσις τῆς ἁγίας Τραπέζης, οὕτως· Ἰσταμέ-

(\* ) Τὸ Χειρόγραφον ὀρθῶς ἔχει· «αὐτὸς, Δέσποτα, τοὺς τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσκομιζοντας ἐπὶ ἀνοικοδομήσει τοῦ πρὸς τὴν σὴν δοξολογίαν κτιζομένου Οἴκου, ἐν τῷ πλήθει τῶν σῶν ἐπιθρανίων δωρεῶν ἀντάμειψαι».

νου τοῦ Πατριάρχου ἔμπρασθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἐξέρχεται ὁ Χαρτοφύλαξ ἅμα τῷ Ὑπομνηματογράφῳ, καὶ τῷ Ἱερομνήμονι, προδοποιούντων αὐτοῖς τῶν Νοταρίων, καὶ καλῶσι τοὺς Μητροπολίτας, καὶ Ἀρχιεπισκόπους καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον μετὰ Φελονίων καὶ προσκυνούντες τὸν Πατριάρχην, ἴστανται κύκλῳ τῆς ἁγίας Τραπέζης· σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ Διάκονοι. Θυμιᾶ δὲ πρῶτον ὁ Πατριάρχης τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ σφραγίζει.

Εἶθ' οὕτω λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν Εὐχὴν ταύτην  
τῆς Ἀπαμφιάσεως.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ ζωοποιῷ σου θανάτῳ τὸν θάνατον νεκρώσας, καὶ ἡμᾶς τῶν παθῶν τῆς ἁμαρτίας ἀναστήσας· αὐτὸς καὶ νῦν κυκλοῦντας ἡμᾶς τοῦ σωτηρίου τάφου τὸν τύπον, καὶ διὰ τῆς ὀφειλομένης ἱεραῆς ὑπηρεσίας τὸν πόδον ἀφοσιουμένους, πρόσδεξαι, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ τοῦ μυστικοῦ Δείπνου κοινωνοὺς λαβεῖν καταξίωσον, καὶ μετόχους γενέσθαι τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας, καὶ τῆς τῶν ἀγαθῶν ἀπολαύσεως, καὶ τῆς ἀθανάτου δόξης. Ὅτι παρὰ σοὶ ἐστὶν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, ἀπαμφιάζει τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, συλλαμβανομένων αὐτῷ καὶ τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων, Πρεσβυτέρων τε καὶ Διακόνων, ψαλλόντων ἐν συντριβῇ καὶ ἀνετῶς τὸν Ν. ἕγην τὸ, Ἐλέησόν με, ὁ Θεός. Εἶτα λέγουσι τὸν κέ. Ψαλμὸν, Κρίνόν με, Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην· εἶτα τὸν πγ'. Ψαλμὸν, Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σικηνώματά σου, Κύριε. Ὡν δὴ Ψαλμῶν λεγομένων, κομίζει ὁ Σκευοφύλαξ Μούσας τε καὶ Δισκάρια, τὰ κοινῶς λεγόμενα Τέσσερα, ὃ λέγεται Δεκάνη, καὶ ἀποσπογγίζεται ἡ ἁγία Τράπεζα.

Ἐπειτα φέρει ὁ Χαρτουλάριος Ὁσκιώλιον, τὸ κοινῶς λεγόμενον Θερμάριον, καὶ λέγει· Εὐλόγησον, Δέσποτα· καὶ ἐπιχέει τοῦτο εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Ἐπιτίθει δὲ πρὸς τοῦ Πατριάρχου τοῖς Μητροπολίταις,

καὶ Ἀρχιεπισκόποις, καὶ Πρεσβυτέροις, ἐγχείρια λινά, καὶ μετὰ τούτων τρίβουσι τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Ἐἶτα διανέμει τοὺς σπόγγους, ἐπιχέων τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ ῥοδόσταγμα· καὶ μετὰ τῶν σπόγγων ἐκμάσσουν αὐτήν. Ἐἶτα τίθεται τὸ Κατασάρκα.

Καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ἐνδυταὶ ἐνδύουσι, λέγοντος τοῦ Πατριάρχου τὴν ἑὺχὴν ταύτην·

**Ο** ἔλεήμων καὶ οἰκτιρῶν Θεός, ὁ δι' ἀφατον ἀγαθότητα, πρὸς λειτουργίαν τοῦ παναγίου καὶ ἀχράντου σου Θυσιαστηρίου, τὴν ἡμῶν ἀχρειότητα προσλαβόμενος· αὐτὸς καὶ νῦν ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ καταξίωσον δεκτὴν γενέσθαι τὴν διακονίαν ἡμῶν τῶν ἀχρειῶν, ἣν ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ σου Τραπέζῃ ἐπιτελοῦμεν σήμερον, μετὰ φόβου καὶ τρόμου παρεστῶτες αὐτῇ· καὶ κάθαρον ἡμᾶς, διὰ τῆς ἐπιτελεσθείσης ἐν αὐτῇ ἀχράντου πλύσεως, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἀνακαθαίρων ἡμῶν πάσας τὰς αἰσθήσεις τῆς ῥυπῶδους ἀμαρτίας, καὶ παριστῶν ἡμᾶς ἀμώμους καὶ ἀσπίλους τῇ φορικτῇ καὶ θείᾳ ἱερουργίᾳ τοῦ ζωοποιῦ Αἵματος καὶ τοῦ Σώματος σου τοῦ ὑπὲρ τῆς ἡμῶν ἀφθαρσίας ἐν τάφῳ κατατεθέντος, καὶ μετὰ δόξης ἀναστάντος τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ πηγὴν ἀκένωτον ζωῆς καὶ ἀφθαρσίας τὸν πανάγιον τάφον ἡμῖν ἀποτελέσαντος· ἐν αὐτῷ γάρ, τοῦ θανάτου καταπατηθέντος, καὶ τῆ κέντρον αὐτοῦ τῆς ἀμαρτίας ἐξαφανισθέντος ὑπὸ τῆς σῆς θείης ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, συνεζωοποιήθημεν καὶ συνανέστημέν σοι, δοξάζοντες σέ τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως, τὸν ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθέντα, καὶ ταφέντα, καὶ ἀναστάντα. Σὺ γάρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡ ἀνάστασις, καὶ ἡ σωτηρία, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐπειτα θυμᾶ κύκλω τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ σφραγίζει μετὰ πηνίων· καὶ οὕτω μεθίσταται, καὶ διανέμει τοὺς σπόγγους τῷ Λαῷ.

Ἐξελθὼν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους, κατέρχεται διὰ

τοῦ δεξιοῦ ἐμβόλου εἰς τὸν Νάρθηκα· καὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν κεκλεισμένων οὐσῶν, ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν μεγάλων πυλῶν Τετραπόδιον μετὰ ἐνδυτῆς· ἄνωθεν δὲ τοῦ Τετραπόδιου, τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον· ἔνθεν δὲ κἀκείθεν, Μανουαλία· εἶτα θυμιᾶ, καὶ σφραγίζει ὁ Πατριάρχης μετὰ πηνίων· τὰ αὐτὰ δὲ πηνία πήγνυνται εἰς τὰ ῥηθέντα Μανουαλία. Μετὰ δὲ τῆτο, λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ Πατριάρχης·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ ἄρχεται τοῦ Ἑσπερινῆ, καὶ τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Νικητῆρος.

ΤΑΞΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ,  
ΗΣ ΤΑ ΑΜΦΙΑ ΔΙΕΦΘΑΡΗΣΑΝ.

Περὶ δὲ τῆς αἰτίας Τραπέζης, ἧς τὰ Ἄμφια διεφθάρησαν παλαιωθέντα, ἀπέρχεται ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ἐνδύεται πᾶσαν τὴν στολὴν αὐτοῦ, συνόντων αὐτῷ καὶ τῶν τοῦ Κλήρου Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων. Καὶ πρῶτον θυμιᾶ σταυροειδῶς· εἶτα περισυναίγει, συνεργούντων αὐτῷ καὶ τῶν ὑπηρετῶν, τὰ ἐπιτείμενα τῇ αἰγίᾳ Τραπέζῃ, εἴτε παλαιὰ Ἄμφια, εἴτε κονιορτὸν γεγόμενα, καὶ βάλλουσι ταῦτα ἐν ἀγγείοις καινοῖς. Καὶ λοιπὸν γίνεται ἡ ἔκπλυσις καὶ ἡ ἀμφίασις, κατὰ τὸν τύπον τὸν γινόμενον κατὰ τὴν μεγάλην Πέμπτην ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ παρὰ τοῦ Πατριάρχου, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐγράφη, λεγομένων καὶ τῶν Εὐχῶν καὶ τῶν Ψαλμῶν, ὡς ἐκεῖ διείληπται.

Γίνεται δὲ Λειτουργία κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν  
παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως.

## ΕΥΧΗ

## ΕΙΣ ΨΥΧΗΝ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΝ

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ πᾶν-  
 τας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν  
 ἀληθείας ἐλθεῖν ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον τοῦ  
 ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν, δεόμεθα  
 καὶ παρακαλοῦμέν σε· Τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου (τουῦδε)  
 παντὸς δεσμοῦ λύσον, πάσης κατάρας ἐλευθέρωσον· ὅτι σὺ  
 εἶ ὁ λύων τοὺς πεπεδημένους, ὁ ἀνορθῶν τοὺς κατερράγμε-  
 νους, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων· Κρίσει τῇ παρὰ τοῦ ἐλεή-  
 σαι, κέλευσον, Δέσποτα φιλόνηρωπε, ἀπολυθῆναι ἐν εἰρήνῃ  
 τὸ πνεῦμα τοῦ δούλου σου, καὶ καταπαῦσαι εἰς τὰς αἰωνίους  
 σου μονὰς μετὰ τῶν Ἁγίων σου· Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ  
 φιλανθρωπία, τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ,  
 σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν,  
 καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

## ΕΙΣ ΨΥΧΟΡΡΑΓΟΥΝΤΑ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ σοφίᾳ δημιουργήσας  
 τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ χοῦς, καὶ τοῦτον ἀναμορφώσας  
 εἰς εἶδος καὶ κάλλος, καὶ ἐξωραΐσας, ὡς τίμιον καὶ οὐράνιον  
 κτῆμα, εἰς δοξολογίαν καὶ εὐπρέπειαν τῆς σῆς δόξης καὶ βα-  
 σιλείας, διὰ τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦτον παρα-  
 γαγεῖν· ἐπεὶ δὲ τὴν ἐντολὴν παρέβη τοῦ σου προστάγματος,

(\*) Τὴν παροῦσαν Εὐχὴν, ἣ τις καὶ ἐν τῷ Χειρογράφῳ καὶ ἐν τοῖς τετυπω-  
 μένοις Εὐχολογίοις τοῦ ἀγιῶ. καὶ ἀρχῆ ἀναγινώσκεται μετὰ τὸν εἰς Ψυχορ-  
 ραγοῦντα Κανόνα, ἐν ὀλίγοις ἐλλιπῆ οὔσαν, ἐκ τοῦ αὐτοῦ Χειρογράφου ἀνε-  
 πληρώσαμεν. Ἡ δ' ἐπιπένη ἑτέρα εἰς Ψυχορραγοῦντα οὐκ ἀπαντᾷται.

μεταλαβὼν τῆς εἰκόνας καὶ μὴ φυλάξας, διὰ τοῦτο, ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἀθάνατον γένηται, φιλανθρώπως ἐκέλευσας τὴν διάλυσιν ταύτην, καὶ τὸν ἄρρηκτον τοῦτον δεσμόν, ὡς Θεὸς τῶν πνευμάτων, τῷ σῶ θείῳ βουλήματι ἀποτέμεσθαι, καὶ τὸ μὲν σῶμα εἰς τὰ, ἐξ ὧν συνετέθη, ἀναλύεσθαι, τὴν δὲ ψυχὴν ἐκείσε χωρεῖν, ἔνθα καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Διὰ τοῦτο δεόμεθα σοῦ τοῦ ἀνάρχου καὶ ἀθανάτου Πατρὸς, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, ἵνα τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος διάλυσιν τῆς ψυχῆς τοῦ δούλου σου (τοῦ δεῖνος) ἐν ἀναπαύσει ποιήσης. Καὶ εἴτι ἐν γνώσει, ἢ ἐν ἀγνοίᾳ προσέκρουσε τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἢ ὑπὸ κατάραν γέγονεν Ἰερέως, ἢ τοὺς ἰδίους γονεῖς παρεπίκρανεν, ἢ ὄρκον παρέβη, ἢ φαντασίαις δαιμόνων καὶ γοητείαις αἰσχυραῖς περιέπεσε, φθόνῳ τοῦ πονηροῦ δαίμονος, συγχώρησον, ὑπὸ τῆς σῆς ἀφάτου δυσωπούμενος ἀγαθότητος. **Ναί, Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς, ἐπάκουσον ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, καὶ λύσον τὸν δούλον σου (τὸν δεῖνα) τῆς ἀφορήτου ταύτης ὀδύνης καὶ τῆς συνεχούσης αὐτὸν πικρᾶς ἀσθενείας, καὶ ἀνάπαυσον αὐτὸν, ἔνθα τῶν Δικαίων τὰ πνεύματα. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.**

#### ΠΕΡΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΟΥ.

Τὸ Σταυροπήγιον γίνεται οὕτως· Ἀναφέρεται τῷ Πατριάρχῃ περὶ τῆς οἰκοδομῆς Ναοῦ, καὶ γίνεται γράμμα προτρεπτικὸν πρὸς τὸν Ἐξάρχον αὐτοῦ, ἢ πρὸς τινὰ τῶν Ἀρχιερέων, ἐπὶ τῷ Σεμελιωθῆναι καὶ καθιερωθῆναι, καὶ τὸν Ναὸν τελεσθῆναι ἐπὶ Σταυροπηγίῳ Πατριαρχικῷ. Κελεῖται δὲ γενέσθαι καὶ Σταυρὸν ξύλινον, ἐν ᾧ γράψουσιν οἱ Πατριαρχικοὶ Γραμματικοὶ·

Ἐν μὲν τῷ ἐνὶ μέρει, οὕτω·

Σταυροπήγιον Πατριαρχικόν, ἁγιασθὲν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου (τῆος), ἐν τῇ Θεοσώτῳ Πόλει (τῆος) ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ (τῆος),

ἐν τῷ ἰδίῳ θελήματι, παρὰ ( τοῦδε ) τοῦ ἀγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, οὕτως·

Ἐπὶ τῆς Βασιλείας τῶν εὐσεβεστάτων Βασιλέων ἡμῶν ( τῶν δε ), κατὰ μῆνα ( τόνδε ), ἐν ἔτει ( τῷδε ).

Καὶ πέμπεται ὁ Σταυρὸς, ἐν ᾧ ὁ Ναὸς μέλλει οἰκοδομηθῆναι. Εἶτα, ὁ προσδεξάμενος ποιεῖ τὴν ἄνωθεν Ἀκολουθίαν ἐπὶ τῷ θεμελίῳ ( σελ. 322 ).

Ὅταν δὲ ποιήσῃ τὴν καθιέρωσιν, πῆγνυσι καὶ τὸν Σταυρὸν ὀπισθεν τῆς ἀγίας Τραπεζῆς, εὐτρεπισθέντος τινὸς ἀνωφεροῦς οἰκοδομήματος, λίθικον ἔχοντας, ἢ διὰ λίθων, ἢ διὰ σιδήρου, ἢ διὰ χαλκοῦ, ὡς ὁράται ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Εὐχὴ ἐπὶ Σταυροπηγίου.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ προτυπώσας τὴν ράβδον τοῦ Μωϋσέως εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν Σταυρὸν τοῦ ἀγαπητοῦ σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ ἀγίασον τὸν τόπον τοῦτον, τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τῆς τιμίου καὶ ζωοποιῦ καὶ ἀχράντου ξύλου τοῦ Σταυροῦ, εἰς ἀποτροπὴν δαιμόνων καὶ παντὸς ἐναντίου, φυλάττων καὶ τὸν τόπον, καὶ τὸν Οἶκον τοῦτον, καὶ τὰς ἐνοικούσας ψυχὰς τῶν ἐνταῦθα κατοικούντων· πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδεδεχασταί σου ἡ Βασιλεία, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.



# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ

## ΜΙΚΡΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ

Εὐλογήσαντος τῷ Ἱερέως, λέγομεν τὸν ρυθμὸν. Ψαλμὸν, Κύριε, εἰσάκησον τῆς προσευχῆς μου. Εἶτα τὸ, Θεὸς Κύριος, καὶ τὰ παρόντα.

Τροπάρια, Ἦχος δ'.

**Τ**ῆ Θεοτόκῳ ἐκτενωῶς νῦν προσδράμωμεν, ἁμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοὶ καὶ προσπέσωμεν, ἐν μετανοίᾳ, κρίζοντες ἐν βάθους ψυχῆς· Δέσποινα βοήθησον ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα· σπεῦσον ἀπολλύμεθα, ὑπὸ πληθους πταισμάτων· μὴ ἀποστρέψῃς σοὺς δούλους κενούς· σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κενήμεθα.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς.

**Ο**ὐ σιωπήσομεν ποτὲ Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰμὴ γὰρ σὺ προΐστασο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο ἐκ τοσοῦτων κινδύνων; τίς δὲ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; οὐκ ἀποστῶμεν Δέσποινα ἐκ σοῦ· σοὺς γὰρ δούλους σώζεις αἰεὶ, ἐκ παντοίων δεινῶν.

Καὶ τὸν Ν'. Εἶτα ψάλλομεν τὰ Τροπάρια ταῦτα·

Ἦχος πλ. β'. Ὁ Εἰρμός.

• **Ἡ** τὸ χαῖρε δι' Ἀγγέλου δεξαμένη, καὶ τεκοῦσα τὸν Κτίστην τὸν ἴδιον, Παρθένε σώζε, τοὺς σὲ μεγαλύνοντας.  
• **Δίς.**

Ἀνυμνοῦμεν τὸν Υἱόν σου Θεοτόκε, καὶ βοῶμεν Πανάχραντε Δέσποινα· τοὺς σοὺς οἰκέτας, περισώζε πάντοτε.

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει μετὰ τὸν Εὐλογητὸν τό, « Τρισάγιον· τό, Παναγία· Τριάς· τό, Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ. Εἶτα· Ἐλέησον ἡμᾶς· Δόξα· Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς· Καὶ νῦν· Τῆς εὐσπλαγχνίας· Ὁ Ν', καὶ τὰ Τροπάρια· Ἡ τὸ χαῖρε κ.τ.λ. »

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ. 331

Βασιλέων, Προφητῶν, καὶ Ἀποστόλων, καὶ Μαρτύρων ὑπάρχει τὸ καύχημα, καὶ προστασία τοῦ κόσμου Πανάμωμε.

Γένος πάντων ἀνυμνεῖ σε Θεοτόκε, τῶν ἀνθρώπων, καὶ πίσει δοξάζει σε, καὶ μεγαλύνει τὸν τόκον σου πάντοτε.

Δὸς Χριστέ μου καὶ ἐμοὶ τῷ ἀναξίῳ, ὀφλημάτων τὴν ἄφεσιν δέομαι, τῆς σὲ τεκούσης πρεσβείαις ὡς εὐσπλαγχνος.

Ἐπί σέ μιν τὰς ἐλπίδας ἀνεθέμην, Θεοτόκε σῶσον ταῖς πρεσβείαις σου, καὶ δώρησαι μοι πταισμάτων τὴν ἄφεσιν.

Ζωώσόν με ἡ τεκοῦσα τὸν Σωτῆρα, καὶ Δεσπότην Μαρία Θεόνυμφε· καὶ σῶσον πάντας τοὺς πόθῳ ὑμνοῦντάς σε.

Ἡ τὸν Κτίστην τῶν ἀπάντων ἐν γαστρὶ σου, συλλαβοῦσα Παρθένε καὶ τέξασα, ταῖς σαῖς πρεσβείαις σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Θεοτόκε ἡ τεκοῦσα διὰ λόγου, ὑπὲρ λόγον τὸν Λόγον Πανύμνητε, αὐτὸν δυσώπει σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἰλεων μοι τὸν Κριτὴν τε καὶ Υἱόν σου, ἐπταικίῃ ὑπὲρ πάντα ἄνθρωπον, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἀπέργασαι Δέσποινα.

Καταχρέος ἐκβοῶμέν σοι τό, Χαῖρε, Θεοτόκε ἀγνή ἀειπάρθενε, ἐκδυσωποῦντες πρεσβείαις σου σώζεσθαι.

Λύτρωσαί με τοῦ πυρὸς τοῦ αἰωνίου, καὶ βασάνων τῶν ἀποκειμένων μοι, Θεογεννητορ, ὅπως μακαρίζω σε.

Μὴ παρίδῃς τὰς δεήσεις τῶν σῶν δούλων, δυσωποῦμεν πανύμνητε Δέσποινα, ἵνα ῥυσθῶμεν πάσης περιστάσεως.

Νοσημάτων καὶ παντοίων ἀλγηδόνων, καὶ κινδύνων ἡμᾶς ἐλευθέρωσον, τῇ ἱεραῖ σου σκέπῃ καταφεύγοντας.

Ξένον θαῦμα τὸ ἐν σοὶ Θεοκυῆτορ· δι' ἡμᾶς γὰρ καθ' ἡμᾶς γεγένηται, ὁ πάντων κτίστης ἐκ σοῦ καὶ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ναός σε Θεοτόκε ἀνεδείχθη, ἰατρεῖον νοσημάτων ἄμισθον, καὶ θλιβομένων ψυχῶν παραμύθιον.

Παναγία Θεοτόκε ἡ τεκοῦσα, τὸν Σωτῆρα, κινδύνων διάσωσον, καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης τοὺς δούλους σου.

Ῥῦσαι πάσης ἀπειλῆς ἐπερχομένης, τοὺς σοὺς δούλους Πανάχραντε Δέσποινα, καὶ πάσης βλάβης ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Σῶσον πάντας ταῖς πρεσβείαις σου Παρθένε, τοὺς εἰς σὲ Θεο-

τόκε προστρέχοντας, καὶ ῥῦσαι πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Τίς προστρέχων τῷ Ναῶ σου, Θεοτόκε, οὐ λαμβάνει ταχέως τὴν ἴασιν, ψυχῆς ὁμοῦ τε καὶ σώματος ἄχραντε;

Υἰὸς πάντων δυσωπούμενος Οἰκτίρμων, τῶν Ἀγίων καὶ τῶν ἄνω Τάξεων, ἰλάσθητί μοι διὰ τῆς Τεκούσης σε.

Φεῖσαι Σῶτερ τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων, ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἄνεσ αὐτοῖς τὰ ἐγκλήματα.

Χαῖρε κόσμου ἰλαστήριον, Παρθένε, χαῖρε στάμνε, καὶ λυχνία πάγχρυσε, τοῦ Θεοῦ Μάιννα καὶ Φωτὸς Θεόνυμφε.

Ψάλλομέν σοι τῷ Θεῷ τῷ ἐν Τριάδι, ἐκβοῶντες φωνὴν τὴν τρισάγιον, ἐκδυσωποῦντες σωτηρίας τεύξασθαι.

Ωἱ Παρθένε ἡ τεκεῖσα τὸν Σωτῆρα, καὶ Δεσπότην τοῦ κόσμου καὶ Κύριον, αὐτὸν δυσώπει σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Χαῖρε, ὄρος, χαῖρε βᾶτε, χαῖρε πύλη, χαῖρε κλίμαξ, χαῖρε θεία τράπεζα, ἡ πάντων χαῖρε βοήθεια Δέσποινα.

Ταῖς πρεσβείαις Ἐλεῆμον τῆς Μητρός σου, τῆς ἀχράντου καὶ πάντων Ἀγίων σου, τὰ σὰ ἐλέη τῷ λαῷ σου δώρησαι.

Τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀρχαγγέλων, καὶ Ἀγγέλων καὶ τῶν ἄνω Τάξεων, σοὺς δούλους Σῶτερ καλῶς διαφύλαξον.

Τῇ πρεσβείᾳ τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου, Βαπτιστοῦ σου Προφήτου Προδρόμου τε, Χριστέ μου Σῶτερ τοὺς δούλους σου φύλαξον.

Τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀποστόλων, καὶ Μαρτύρων καὶ πάντων Ἀγίων σου, τὰ σὰ ἐλέη τῷ λαῷ σου δώρησαι.

Τῇ πρεσβείᾳ τῶν ἐνδόξων Ἀναργύρων, Θεοτόκε τοὺς δούλους σου φυλάττε, ὡς προστασία τοῦ κόσμου καὶ στήριγμα.

Δόξα.

Τὸν Πατέρα, καὶ Υἱὸν δοξολογοῦμεν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον λέγοντες· Τριάς ἅγια, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν.

Ἡ ἀρρήτως ἐπ' ἐσχάτων συλλαβοῦσα, καὶ τεκοῦσα τὸν Κτίστην τὸν ἴδιον, Παρθένε σῶζε τοὺς σὲ μεγαλύνοντας.

Τῆς εὐσπλαγγνίας τὴν πύλην ἀνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς σὲ μὴ ἀστοχήσωμεν· ῥυσθείημεν διὰ σὲ

τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν (\*).

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεός.

Εἶτα τὰ παρόντα Ἰδιόμελα, Ἦχος πλ. δ'.

**Ν**ῦν ἐπέστη ὁ καιρὸς ὁ πάντα ἀγιάζων, καὶ ὁ δίκαιος ἡμᾶς ἀναμένει Κριτῆς· ἀλλ' ἐπίστρεψον ψυχὴ πρὸς μετάνοιαν, ὡς ἡ Πόρνη κρίζουσα σὺν δάκρυσι· Κύριε ἐλέησόν με.

**Ν**άμασιν ἐπομβρίσας Χριστέ, πηγὴν τῶν ἰάσεων, ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῷ τῆς Παρθένου σήμερον, τῷ τῆς σῆς εὐλογίας ῥαντισμῷ, φυγαδεύεις τὰς νόσους τῶν ἀσθενούντων, ἰατρὲ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωματίων ἡμῶν.

**Π**αρθένος ἔτεκες ἀπειρόγαμε, καὶ Παρθένος ἔμεινας Μήτηρ ἀνύμφευτε· Θεοτόκε Μαρία, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐκέτευε, σωθῆναι ἡμᾶς.

**Π**αναγία Θεοτόκε Παρθένε, τῶν χειρῶν ἡμῶν τὰ ἔργα κατεύθυνον, καὶ συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν αἰτησαι, ἐν τῷ ψάλλειν ἡμᾶς τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον· Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον,  
Προκείμενον, Ἦχος γ'.

Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτὴρ μου.

Στίχ. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. β'. 11.

**Α**δελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἐνός πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων· Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποικθὼς ἐπ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν· Ἴδού ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός· Ἐπὶ ἃ τὰ παιδία κεκοινωνήκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν

(\*) Τὸ Τροπάριον τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐν τῇ Χειρογράφῳ, ἀλλ' ἀμέσως τὰ ἐφεξῆς Ἰδιόμελα.

αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φοβῶ θανάτου διαπαντός τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. Οὐ γὰρ δήπου Ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται, καὶ πιστὸς Ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεισθαι τὰς ἀμαρτίας τῆ Λαοῦ· ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος πλ. β'.

Ἐξηρεύσατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. ε'. 4.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῆ προβατικῆ, κολυμβήθρα, ἢ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδα, πέντε στοάς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιής ἐγένετο, ᾧδήποτε κατείχετο νοσήματι.

Ἔϊτα ὁ Διάκονος τὰ Εἰρηνικά.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον.

Υ'πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Υ'πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υ'πὲρ τοῦ Ἁγίου Οἴκου τούτου.

Υ'πὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Υ'πὲρ τῶν εὐσεβεστάτων.

Υ'πὲρ τῆς Πολέως ταύτης.

Υ'πὲρ εὐκρασίας ἀέρων.

Υ'πὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων.

Υ'πὲρ τοῦ ἀγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τῆ Ἁγίου Πνεύματος, τῆ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τῷ ὕδατι τούτῳ τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίας Τριάδος ἐνεργεῖαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ γενέσθαι, τὸ ὕδωρ τοῦτο, ἱαματικὸν ψυχῶν καὶ σω-

μάτων, καὶ πάσης ἀντικειμένης δυνάμεως ἀποτρεπτικόν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆ καταπεμφθῆναι αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ πάντων τῶν χρηζόντων τῆς παρα τοῦ Θεοῦ βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως, διὰ τῆς ὁμοσίου Τριάδος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀναδείξῃ ἡμᾶς υἱοὺς καὶ κληρονόμους τῆς Βασιλείας αὐτοῦ, διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ Ἰσραὺς ἐκφωνῶς·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις. κ.τ.λ.

Ἔϊτα λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην (\*). Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μέγας τῆ βουλή, καὶ θαυμασὸς τοῖς ἔργοις, ὁ πάσης ὀρατῆς τε καὶ ἀόρατου κτίσεως δημιουργός· ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε καὶ τηροῦσι τὰ σὰ προσάγματα· ὁ πάντων τῶν ἐν ἀνάγκαις ἐλεεινὰ προσδεχόμενος δάκρυα· διὰ γὰρ τῆ το παραγέγονας ἐν δούλου μορφῇ, οὐ φάσμασιν ἡμᾶς ἐκδειματούμενος, ἀλλ' ὑγίαν τῷ σώματι ἀληθῆ ὀρέγων, καὶ λέγων· Ἴδε, ὑγιῆς γέγονας, μηκέτι ἀμάρτανε· ἄλλὰ καὶ ἐκ πηλοῦ ζῶντας ὀφθαλμοὺς εἰργάσω, καὶ, νίψασθαι κελεύσας, τὸ φῶς οἰκῆσαι παρεσκευάσας λόγῳ· ὁ τοῖς τῶν ἐναντίων παθῶν σπιλάδας ταραττων, καὶ τὴν τοῦ βίου τούτου ἀλμυρὰν θάλασσαν καταστείλας, καὶ τὰ ἀχθηφόρα τῶν ἠδονῶν κατευνάσας κύματα· αὐτὸς οὖν, φιλόανθρωπε Βασιλεῦ, ὁ δούς ἡμῖν χινοφεγγόφωτον φορέσαι στολὴν ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ τὴν σὴν εὐλογίαν ἡμῖν καταπέμψον, τὸν ῥύπον τῶν παθῶν ἀποσμήχουσαν. Ναί, Δέσποτα, δεόμεθα·

(\*) Ἡ παρούσα Εὐχὴ ἐν πολλοῖς διαφέρει τῆς ἐν τῷ χειρογράφῳ.

Ἐπίσκεψαι ἡμῶν, Ἄγαθέ, τὴν ἀσθένειαν, καὶ ἴασαι ἡμῶν τὰς νόσους ψυχῆς τε καὶ σώματος, τῷ ἐλέει σου· πρεσβείαις τῆς παναχραίντου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν, καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τῷ Μεγάλῳ, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Σπυρίδωνος Τριμυθούντου, τοῦ Θαυματουργοῦ· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, Ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ Θαυματουργοῦ· τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου· τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου· τῶν ἁγίων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ Θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἐρμούλου, Σαμφῶν καὶ Διομήδους, Μωκίου καὶ Ἀνικήτη, Θαλλελαίου καὶ Τρύφωνος· τοῦ Ἁγίου (τοῦδε), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Καὶ φύλαττε, Κύριε, τοὺς δούλους σου τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν (ἐκ γ·)· χάρισαι αὐτοῖς ψυχῆς καὶ σώματος τὴν ὑγείαν, καὶ τῇ δουλικῇ σου ταύτῃ τῶν Χριστιανῶν πολιτεία ποιήσον κατὰ πάντα ἐπιεικεῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ παντὸς Ἱερατικοῦ καὶ Μοναχικοῦ τάγματος, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν μισούντων καὶ ἀγαπώντων ἡμᾶς· τῶν διακοινητῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν περιεσῶτων· τῶν δι' εὐλόγησ αἰτίας ἀπολειφθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν· τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ θλίψεσιν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς, κατὰ τὸ μέγα σὸ ἐλεος, πάσης ἀνάγκης

ρύόμενος. Ὅτι σὺ εἶ ἡ πηγὴ τῶν ἰαμάτων, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Καὶ λέγει ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην μετὰ τῆς  
**Κ**λῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν. Ὁ ἐν Ἰερ-  
 δάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος, καὶ ἀγιάσας τὰ ὕ-  
 δατα, εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς διὰ τῆς κλίσεως τῶν  
 ἑαυτῶν αὐχένων σημαίνοντας τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα·  
 καὶ καταξιώσον ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τῆ ἀγιασμοῦ σου, διὰ τῆς  
 τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ραντισμοῦ· καὶ γενέ-  
 σθω ἡμῖν, Κύριε, εἰς ὑγείαν ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Ἐκφωνῶς

Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἀγιασμός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν,  
 καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμ-  
 πομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀ-  
 γαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς  
 αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἔπειτα, λαβὼν τὸν τίμιον Σταυρὸν, εὐλογεῖ τὰ ὕδατα ἐκ  
 τρίτου, κατὰ γων καὶ ἀνάγων αὐτὸν ὀρθιον, καὶ ψάλλων τὸ,  
 Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου. (Ἐκ γ'.)

Ἔπειτα ραντίζων σταυροειδῶς, λέγει τὸ παρὸν

Τροπάριον. Ἦχος β'.

**Τ**ῶν σῶν δωρεῶν, ἀξίους ἡμᾶς ποιήσον Θεοτόκε Παρθένε,  
 παρορῶσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν, καὶ παρέχουσα ἰά-  
 ματα, τοῖς ἐν πίστει λαμβάνουσι, τὴν εὐλογίαν σου Ἀχραντε.

Ἔπειτα ἀσπάζεται ὁ Ἱερεὺς τὸν τίμιον Σταυρὸν ὡσαύτως  
 καὶ πᾶς ὁ λαός. Εἴθ' οὕτω ραντίζει πάντα τὸν λαόν, καὶ τὴν  
 Μοῦνην μετὰ τοῦ Ἀγιάσματος.

Ὁ δὲ Χορὸς ψάλλει τὸ παρὸν Τροπάριον, ὅπερ καὶ πολλάκις  
 λέγεται, μέχρι τῆς ἀπορραντίσεως, δηλονότι. Ἦχος δ'.

**Π**ηγὴν ἰαμάτων ἔχοντες, ἅγιοι Ἀνάργυροι, ταῖς ἰάσεις πα-  
 ρέχετε πᾶσι τοῖς δεομένοις, ὡς μεγίστων δωρεῶν ἀξίω-

θέντες, παρά τῆς ἀεινάου πηγῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Φησὶ γὰρ πρὸς ὑμᾶς ὁ Κύριος, ὡς ὁμοζήλους τῶν Ἀποστόλων Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν, κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε αὐτὰ ἐκβάλλειν, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Διὸ τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ καλῶς πολιτευσάμενοι, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν παρέχετε, ἰατρούοντες τὰ πάθη τῶν ψυχῶν, καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Ν**εῦσον παρακλήσει σῶν ἰκετῶν Πανάμωμε, παύουσα δεινῶν ἡμῶν ἐπαναστάσεις, πάσης θλίψεως ἡμᾶς ἀπαλλάττησα· σὲ γὰρ μόνην ἀσφαλῆ, καὶ βεβαίαν ἀγκυραν ἔχομεν, καὶ τὴν σὴν προστασίαν κεντήμεθα· μὴ αἰσχυρθῶμεν Δέσποινα, σὲ προσκαλούμενοι. Σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν, τῶν σοὶ πιστῶς βρώντων· Χαῖρε Δέσποινα, ἡ πάντων βοήθεια, χαρὰ καὶ σκέπη, καὶ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ τὸ, Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου.

Ὁ Διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ εἰλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας.

Ὁ Ἱερεὺς Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός.

Καὶ ποιεῖ Ἀπολυτίκον.

ΤΑΕΙΣ ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΟ ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΝ,  
Ἡ ΜΕΓΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΝ, Ἡ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ.

Αὗται αἱ Χειροτονίαι, αἱ ἔξω τοῦ Βήματος, γίνονται οὕτω· Προσφέρεται ὁ χειροτονοῦμενος, κελεύοντες αὐτόν, καὶ λέγοντες τὸ. Κέλευσον, κελεύσατε· κέλευσον, Δέσποτα ἅγιε, τὸν σοὶ προσφερόμενον.

Ὁ δὲ Πατριάρχης,

φορῶν Ἐπιτραχήλιον καὶ Ὠμοφόριον, λέγει·

Ἡ Μετριότης ἡμῶν, διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος, προχειρίζεται σε Ἀρχιδιάκονον (ἢ Μεγαν Οἰκονόμον, ἢ ἄλλο τι) τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Καὶ εὐλογεῖ αὐτόν, λεγόντων τῶν παρόντων τὸ,  
Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα.

Εἶδε Μητροπολίτης ἐστὶν ὁ χειροτονῶν, λέγει·  
Ἡ Ταπεινότης ἡμῶν, διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος, προχειρίζεται σε Ἀρχιδιάκονον τῆς καθ' ἡμᾶς Μητροπόλεως, (ἢ Οἰκονόμον, ἢ ἄλλο τι).

Καὶ εὐλογεῖ αὐτόν ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ οὐδέν τι πλέον.

Εἰ βούλοιο δὲ ὁ Ἀρχιερεὺς, λεγέτω καὶ τὰς ἐξῆς Εὐχὰς, μόνον ἐπιθεῖς αὐτῷ τὴν χεῖρα.

Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ Ἀρχιδιακόνου, λεγέτω τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως·

**Δ**έσποτα, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν Ἀρχιδιακονίαν τῷ γενεῖ ἡμῶν, τῇ ἀφάτῳ σου προμηθεῖα δωρησάμενος, τοὺς αὐτὴν ἐνδυσάμενους διατάπτειν, καὶ διακονεῖν ἐν τοῖς ὑποβεβηκόσιν ὑπουργοῖς τῶν θείων σου Μυστηρίων· αὐτὸς ἐνδυσον τὴν χάριν ταύτην τῆς Ἀρχιδιακονίας τὸν παρόντα δούλόν σου, τὸν Ἀδελφὸν ἡμῶν (τὸν δεῖνα)· καὶ κατακόσμησον αὐτόν τῇ σεμνότητί σου, ἐν ἀρχῇ ἵστασθαι τῶν Διακόνων τοῦ λαοῦ σου, καὶ ὑπόδειγμα καλὸν αὐτόν γενέσθαι τοῖς μετέπειτα· καὶ ποιήσον ἐν γῆρει πῖονι φθάσαι, καὶ δοξάζειν τὸ μεγαλοπρεπὲς ἔνομα σοῦ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐπὶ δὲ Μεγάλου Οἰκονομοῦ λεγέτω τὴν Εὐχὴν ταύτην, ὁμοίως.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πάντα σοφῶς οἰκονομῶν, καὶ τῇ κατὰ σάρκα σου οἰκονομίᾳ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἐργασάμενος· ὁ τὸν φρόνιμον οἰκονόμον καλῶς οἰκονομήσαντα, ὡς Οἰκοδεσπότης, ἐπαινέσας· εὐλόγησον καὶ τὸν παρόντα δούλόν σου (τὸν δεῖνα) εἰς Οἰκονόμον· καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτόν καὶ ἐνίσχυσον, πρὸς τὸ πιστῶς, καὶ φρονίμως, καὶ εὐαρέστως σοὶ οἰκονομεῖν τὰ τῆς Ἐκκλησίας πράγματά τε καὶ χρήματα, ὅπως, οὕτω ποιήσας καὶ οὕτω διακονήσας, ἀξιώθῃ τῆς χαρᾶς τῶν τὰ ταῖαντα καλῶς διακονησάντων· ἀποφύγῃ δὲ τῆς φευκτῆς ἐντροπῆς τε καὶ κατακρίσεως τοῦ τὸ ταῖαντον ὀλιγῶρως καταχῶσαντος δούλου πονηροῦ· εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς

ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου· τοῦ ἁγίου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ γενναίου Μάρτυρος Βαρνάβα, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα σου τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐπὶ δὲ Πρωτοπρεσβυτέρου λεγέτω ταύτην·

**Δ**έσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν Ἱερωσύνην χαρισάμενος τῷ γένει ἡμῶν, καὶ τῆς τοιαύτης δωρεᾶς καὶ τιμῆς τὴν χάριν ἡμᾶς ἐνδυσάμενος, καὶ αὐτοὺς ἱκανοὺς εὐλαβεῖς καθιστάμενος, τοῦ ἱερατικῶς διατάττειν, καὶ διακονεῖν τοὺς ὑποβεβηκότας λειτουργοὺς τῶν Μυσηρίων σου· αὐτὸς ἐνδυσον τὸν Ἀδελφὸν ἡμῶν ( τὸν δεῖνα ), καὶ τῇ σεμνότητι κατακόσμησον αὐτόν, τοῦ ἐν ἀρχῇ ἴσασθαι τῶν Πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ σου· καὶ καλὸν ὑπόδειγμα τοῖς μετ' αὐτόν γενέσθαι καταξίωσον, καὶ μετ' εὐλαβείας καὶ αἰδοῦς ἐν γήρει καλῶ τελέσαι τὸν βίον εὐδόκησον, καὶ πάντα ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς Θεὸς, ἐλέησον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς σοφίας, καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ κτίσις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.



# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Τ Ο Υ

## ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ.

Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν Ἱερέα τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχὴν, ἐξερχόμεθα ἐν τῇ Κολυμβήθρᾳ, προπορευομένου τοῦ Ἱερέως μετὰ λαμπάδων καὶ τοῦ θυμιατοῦ· καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὰ παρόντα Ἰδιόμελα.

Ἦχος πλ. δ΄.

Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

**Φ**ωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων βοᾷ λέγουσα· Δεῦτε λάβετε πάντες, Πνεῦμα σοφίας, Πνεῦμα συνέσεως, Πνεῦμα φόβου Θεοῦ, τοῦ ἐπιφανέντος Χριστοῦ.

**Σ**ήμερον τῶν ὑδάτων, ἀγιάζεται ἡ φύσις· καὶ ῥήγνυται ὁ Ἰορδάνης, καὶ τῶν ἰδίων ναμάτων ἐπέχει τὸ ρεῦμα, Δεσπότην ὁρῶν ρυπτόμενον.

**Ὡ**ς ἄνθρωπος ἐν Ποταμῷ, ἦλθες Χριστέ Βασιλεῦ· καὶ δουλικὸν Βάπτισμα λαβεῖν, σπευδεις ἀγαθὲ, ὑπὸ τῶν τοῦ Προδρόμου χειρῶν, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φιλάνθρωπε.

Δόξα, καὶ νῦν· ὁ αὐτός.

**Π**ρὸς τὴν φωνὴν τοῦ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, ἦλθες Κύριε, μορφὴν δούλου λαβὼν, Βάπτισμα αἰτῶν, ὁ μὴ γνοὺς ἁμαρτίαν. Εἶδοσάν σε ὕδατα, καὶ ἐφοβήθησαν· σύντρομος γέγονεν ὁ Πρόδρομος, καὶ ἐβόησε λέγων· Πῶς φωτίσει ὁ λύχνος τὸ φῶς; πῶς χειροθετήσει ὁ δούλος τὸν Δεσπότην; Ἀγίασον ἐμέ καὶ τὰ ὕδατα Σωτήρ, ὁ αἴρων τοῦ κόσμου τὴν ἁμαρτίαν.

Καὶ εὐθὺς τὰ Ἀναγνώσματα.



Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. λβ. 4.

**Τ**ὰδε λέγει Κύριος· Εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος, καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον. Καὶ ἐξανθήσει, καὶ ὑλοχαρήσει, καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ, καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμῆλου· καὶ ὁ λαός μου ἔψεται τὴν δόξαν Κυρίου, καὶ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ. Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμένα, καὶ γόνατα παραλελυμένα. Παρκαλέσατε, καὶ εἶπατε τοῖς ὀλιγοψύχοις τῇ διανοίᾳ· Ἰσχύσατε, καὶ μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι καὶ ἀνταποδώσει· αὐτὸς ἤξει καὶ σώσει ἡμᾶς. Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὄτα κωφῶν ἀκούσονται. Τότε ἀλείται γῶλος ὡς ἔλαφος, καὶ τρανὴ ἔσαι γλῶσσα μογγιλάλων, ὅτι ἐρράγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ φάραξ ἐν γῇ διψώση. Καὶ ἔσται ἡ ἀνυδρος εἰς ἔλη, καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος ἔσται· ἐκεῖ ἔσται εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις σειρήνων, καὶ καλάμη, καὶ ἔλη. Καὶ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς καθαρὰ, καὶ ὁδὸς ἀγία κληθήσεται· οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσι. Καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ μὴ ἀναβῆ εἰς αὐτήν, οὐδὲ μὴ εὐρεθῆ ἐκεῖ· ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι, καὶ συνηγμένοι ὑπὸ Κυρίου. Καὶ ἀποστραφήσονται, καὶ ἤξουσιν εἰς Σιών μετ' εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτούς· ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη, καὶ στεναγμός.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. νβ. 4.

**Τ**ὰδε λέγει Κύριος· Οἱ διψῶντες, πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ· καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε· καὶ φάγεσθε, καὶ πίεσθε, ἀνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς, οἶνον, καὶ στέαρ. Ἰνα τί τιμᾶσθε ἀργυρίου ἐν οὐκ ἄρτοις, καὶ ὁ μόχθος ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν; Ἀκούσατέ μου, καὶ φάγεσθε ἀγαθὰ, καὶ ἐντρυφίσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. Προσέχετε τοῖς ὤσιν ὑ-

μῶν, καὶ ἐπακολουθεῖτε ταῖς ὁδοῖς μου· εἰσακούσατέ μου, καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν· καὶ διαθήσομαι ὑμῖν Διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσα Δαυὶδ τὰ πιστά. Ἴδου μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν ἔδωκα αὐτὸν ἄρχοντα καὶ προστάσσοντα ἐν ἔθνεσιν. Ἴδου ἔθνη, ἃ οὐκ οἶδασί σε, ἐπικαλέσονται σε· καὶ λαοὶ οἳ οὐκ ἐπίστανται σε, ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ἕνεκεν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰσραὴλ, ὅτι ἐδόξασέ σε. Ζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ἐν τῷ εὗρίσκειν αὐτὸν, ἐπικαλέσασθε· ἦνίκα δ' ἂν ἐγγίξῃ ὑμῖν, ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλαὶς αὐτοῦ· καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς Κύριον, καὶ ἐλεηθήσεσθε, καὶ κράξεσθε, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. Οὐ γὰρ εἰσιν αἱ βουλαὶ μου, ὡς περ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδ' ὡς περ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν, αἱ ὁδοὶ μου, λέγει Κύριος. Ἄλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδὸς μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου. Ὡς γὰρ ἂν καταβῇ ὑετὸς, ἢ χιὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ, ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν, καὶ ἐκτέκη, καὶ ἐκβλαστήσῃ, καὶ δῶ σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν· οὕτως ἔσται τὸ ῥῆμά μου, ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, οὐ μὴ ἀποστραφῇ πρὸς με κενόν, ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἂν ἠθέλησα, καὶ εὐοδώσω τὰς ὁδοὺς μου, καὶ τὰ ἐντάλματά μου. Ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε, καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλθῆνται, προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσῃ τοῖς κλαῖοις. Καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς, ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονίζης, ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται Κυρίῳ εἰς ὄνομα, καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον, καὶ οὐκ ἐκλείψει.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιβ'. 3.

**Τ**άδε λέγει Κύριος· Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου. Καὶ ἔρεϊς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· Ὑμνεῖτε τὸν Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ, μιμηθήσεσθε, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ὑμνεῖσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψώθη ἡ ἐκτίμη-

σεν· ἀναγγείλατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῆ. Ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραίνεσθε, οἱ κατοικοῦντες Σιών· ὅτι ὑψώθη ὁ Ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Εἶτα, Προκείμενον. Ἦχος γ'.

Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου.

Στίχ. Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους α'. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ι'. 1.

**Α**δελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ὅτι οἱ Πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον. Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο, ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος δ'.

Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Στίχ. Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν ἐπὶ ὑδάτων.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον.

Κεφ. α'. 9.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένης τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠύδοκῃσα.

Καὶ εὐθὺς ὁ Διάκονος τὰ Εἰρηνικά.

Ἐν ὧσιν δὲ λέγονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ Διακόνου, ὁ Ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὴν ἐξῆς Εὐχὴν· Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱός, κ.τ.λ. σελ. 346.

Εἰρηνικά.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (θεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ εὐκрасίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυναμί, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τοῖς ὕδασι τούτοις τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Γριάδος ἐνεργείαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ γενηθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, ἁγιασμοῦ δῶρον, ἀμαρτημάτων λυτήριον, εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτηδείον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ, ὕδωρ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτὸ ἀποτρόπαιον πάσης ἐπιβουλῆς ὄρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυσόμενων εἰς ἁγιασμόν οἴκων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων πᾶσι τοῖς ἀρυσόμενοις πίστει, καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι ἀγιασμοῦ διὰ τῆς τῶν ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τῇ ἀοράτῳ ἐπιφανείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἐαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν μυστικῶς·

**Κ**ύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ὁ ἀληθινὸς Θεός, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τὸ φῶς τὸ ἐκ τῆ φωτός, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν, καταύγασον ἡμῶν τὴν διάνοιαν τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς, μεγαλωσύνην καὶ εὐχαριστίαν σοι προσάγοντας, ἐπὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος θαυμαστοῖς σου μεγαουργήμασι, καὶ τῇ ἐπ' ἐσχάτων τῶν αἰῶνων σωτηρίῳ σου οἰκονομίᾳ. Ἐν ἧ τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν καὶ πτωχὸν περιβαλλόμενος φύραμα, καὶ τοῖς τῆς δουλείας μέτροις συγκατιῶν, ὁ τῶν ἀπάντων Βασιλεὺς, ἔτι καὶ δουλικῇ χειρὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι κατεδέξω, ἵνα τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν ἀγιάσας, ὁ ἀναμάρτητος, ὁδοποιήσῃς ἡμῖν τὴν δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος ἀναγέννησιν, καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἡμᾶς ἀποκαταστάσῃς ἐλευθερίαν. Οὐ τινος θείου Μυστηρίου τὴν ἀνάμνησιν ἐορτάζοντες, δεόμεθα σε, Δέσποτα φιλάνθρωπε· Ῥᾶνον καὶ ἐφ' ἡμᾶς τῆς ἀναξίους δούλους σου, κατὰ τὴν θείαν σου ἐπαγγελίαν, ὕδωρ καθάρσιον, τῆς σῆς εὐσπλαγγνίας τὴν δωρεάν, εἰς τὸ τὴν ἐπὶ τῷ ὕδατι τούτῳ αἴτησιν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τῇ σῇ ἀγαθότητι, καὶ τὴν εὐλογίαν σου δι' αὐτοῦ ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ πιστῷ σου χαρισθῆναι. *Δαψὲ εἰς δόξαν*

τοῦ ἁγίου καὶ προσκυνητοῦ σου Ὄνοματος. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν τὸ, Ἀμήν, τοῦ Διακόνου ἤδη πεπληρωκότος τὴν Συναπτὴν, ἀρχεται ὁ Ἱερεὺς μεγαλοφώνως τῆς Εὐχῆς ταύτης (\*).

Ποίημα Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

**Τ**ριάς ὑπερούσιε, ὑπεράγαθε, ὑπέρβηε, παντοδύναμε, παντεπίσκοπε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, δημιουργέ τῶν νοερῶν οὐσιῶν καὶ τῶν λογικῶν φύσεων, ἡ ἔμφυτος ἀγαθότης, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον, τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, λάμψον καί μοι τῷ ἀναξίῳ δούλῳ σου· φωτίσον μου τῆς διανοίας τὰ ὄμματα, ὅπως ἀνυμνήσαι τολμήσω τὴν ἀμετρον εὐεργεσίαν καὶ δύναμιν. Εὐπρόσδεκτος γενέσθω ἡ παρ' ἐμοῦ δέησις, διὰ τὸν παρεστῶτα λαόν, ὅπως τὰ πλημμελήματατά μου μὴ κωλύσωσιν ἐνθάδε παραγενέσθαι τὸ Ἅγιόν σου Πνεῦμα· ἀλλὰ συγχώρησόν μοι ἀκατακρίτως βοᾶν σοι, καὶ λέγειν καὶ νῦν, Ὑπεράγαθε· Δοξάζομέν σε, Δέσποτα φιλάνθρωπε, παντοκράτορ, προαιώνιε Βασιλεῦ. Δοξάζομέν σε τὸν κτίστην καὶ δημιουργὸν τοῦ παντός. Δοξάζομέν σε, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ μονογενές, τὸν ἀπάτορα ἐκ Μητρὸς, καὶ ἀμήτορα ἐκ Πατρὸς· ἐν γὰρ τῇ προλαβούσῃ Ἐορτῇ νηπίόν σε εἶδομεν· ἐν δὲ τῇ παρουσίᾳ, τελειόν σε ὀρώμεν, τὸν ἐκ τελείου τελειὸν ἐπιφανέντα Θεὸν ἡμῶν. Σήμερον γὰρ ὁ τῆς Ἐορτῆς ἡμῖν ἐπέστη καιρὸς, καὶ χορὸς Ἁγίων ἐκκλησιάζει ἡμῖν, καὶ Ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων συνεορτάζουσι. Σήμερον ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐν εἶδει περιστερᾶς, τοῖς ὕδασι ἐπεφοίτησε. Σήμερον ὁ ἄδυτος Ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ ὁ κόσμος τῷ φωτὶ Κυρίου καταυγάζεται. Σήμερον ἡ σελήνη λαμπραῖς ταῖς ἀκτίσι τῷ κόσμῳ συνεκλαμπρύνεται. Σήμερον οἱ φωτοειδεῖς ἀστέρες τῇ

(\* ) Ἡ παρούσα Εὐχὴ ἀναγινώσκεται μὲν παρά τισιν· ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἁγίῳ Ὄρει οὐ λέγεται. Σὺ δὲ, εἰ οὐ βούλη, μεταδὸθι εὐθὺς μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν εἰς τὸ, Μέγας εἶ, Κύριε.

φαιδρότητι τῆς λάμψεως τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουσι. Σήμερον αἱ νεφέλαι ὑπέτον δικαιοσύνης τῇ ἀνθρωπότητι οὐρανόθεν δροσίζουσι. Σήμερον ὁ ἄκτιστος ὑπὸ τοῦ ἰδίου πλάσματος βουλῇ χειροθετεῖται. Σήμερον ὁ Προφήτης καὶ Πρόδρομος τῷ Δεσπότη προσέρχεται, ἀλλὰ τρόμῳ παρίσταται, ὁρῶν Θεῶ πρός ἡμᾶς συγκατάβασιν. Σήμερον τὰ τοῦ Ἰορδάνου νάματα, εἰς ἰάματα μεταποιεῖται, τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. Σήμερον ρείθροις μυστικοῖς πᾶσα ἡ κτίσις ἀρδεύεται. Σήμερον τὰ τῶν ἀνθρώπων πταίσματα τοῖς ὕδασι τοῦ Ἰορδάνου ἀπαλείφονται. Σήμερον ὁ Πηράδειςος ἠνέφεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης ἥλιος καταυγάζει ἡμῖν. Σήμερον τὸ πικρὸν ὕδωρ, τὸ ἐπὶ Μωϋσέως, τῷ λαῷ εἰς γλυκύτητα μεταποιεῖται, τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. Σήμερον τοῦ παλαιοῦ θρήνου ἀπὸ ἀπλήγημεν, καὶ ὡς νέος Ἰσραὴλ διεσώθημεν. Σήμερον τοῦ σκότους ἐλυτρώθημεν, καὶ τῷ φωτὶ τῆς Θεογνωσίας καταυγαζόμεθα. Σήμερον ἡ ἀχλύς τοῦ κόσμου καθαίρεται, τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σήμερον λαμπαδοφεγγεῖ πᾶσα ἡ κτίσις ἄνωθεν. Σήμερον ἡ πλάνη κατήρηται, καὶ ὁδὸν ἡμῖν σωτηρίας ἐργάζεται ἡ τοῦ Δεσπότη ἐπέλευσις. Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτάζει, καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνομιλεῖ. Σήμερον ἡ ἱερά καὶ μεγαλόφωνος τῶν Ὁρθοδόξων πανήγυρις ἀγαλλεται. Σήμερον ὁ Δεσπότης πρὸς τὸ Βάπτισμα ἐπέιγεται, ἵνα ἀναβιβάσῃ πρὸς ὕψος τὸ ἀνθρώπινον. Σήμερον ὁ σκλινηὶς τῷ ἰδίῳ οἰκέτῃ ὑποκλίνεται, ἵνα ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας ἐλευθερώσῃ. Σήμερον Βασιλείαν οὐρανῶν ὠνήσαμεθα· τῆς γὰρ Βασιλείας τοῦ Κυρίου οὐκ ἔσται τέλος. Σήμερον γῆ καὶ θάλασσα τὴν τοῦ κόσμου χαρὰν ἐμερίσαντο, καὶ ὁ κόσμος εὐφροσύνης πεπλήρωται. Εἶδοσαν σε ὕδατα, ὁ Θεὸς, εἶδοσαν σε ὕδατα, καὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεασάμενος τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, σωματικῶς κατερχόμενον, καὶ εἰσερχόμενον ἐπ' αὐτόν. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεωρῶν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν εἶδει περιστέρως κατερχόμενον, καὶ περιϋπτάμενόν σοι. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, ὁρῶν τὸν ἀόρατον ὀραθέντα, τὸν Κτίστην σαρκωθέντα, τὸν Δεσπότην ἐν δούλου μορφῇ. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη

εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ τὰ ὄρη ἐσκήρτησαν, Θεὸν ἐν σαρκὶ καθο-  
 ρῶντα· καὶ νεφέλαι φωνὴν ἔδωκαν, θαυμαζοῦσι τὸν παρα-  
 γενόμενον, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· αὐ-  
 τὸν δὲ τὸν τῆς παρακοῆς θάνατον, καὶ τὸ τῆς πλάνης κέν-  
 τρον, καὶ τὸν τοῦ Ἄδου σύνδεσμον ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βυθίσαντα,  
 καὶ Βάπτισμα σωτηρίας τῷ κόσμῳ δωρησάμενον. Ὅθεν καὶ γὰρ  
 ὁ ἀμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος δούλος σου, τὰ μεγαλεῖα τῶν θαυμά-  
 των σου διηγούμενος, συνεχόμενος φόβῳ, ἐν κατανύξει βοῶ σοι.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν, λέγει γεγονωτέρα φωνῇ·

**Μ**έγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδεὶς  
 λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου. (ἐκ γ΄.)  
 Σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ  
 σύμπαντα, τῷ σῶ κράτει συνέχεις τὴν κτίσιν, καὶ τῇ σῇ προ-  
 νοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον. Σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτί-  
 σιν συναρμόσας, τέτταρσι καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ  
 ἐστεφανώσας. Σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι Δυνάμεις· σὲ  
 ὑμνεῖ ἥλιος· σὲ δοξάζει σελήνη· σοὶ ἐντυγχάνει τὰ ἄστρα· σοὶ  
 ὑπακούει τὸ φῶς· σὲ φρίττουσιν ἄβυσσοι· σοὶ δουλεύουσιν αἱ  
 πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέρριν· σὺ ἐστερέωσας  
 τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· σὺ περιετείχισας τὴν θάλασσαν  
 ψάμμῳ· σὺ πρὸς ἀναπνοᾶς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ Δυ-  
 νάμεις σοὶ λειτουργοῦσιν· οἱ τῶν Ἀρχαγγέλων χοροὶ σὲ προσ-  
 κυνοῦσι· τὰ πολύοματα Χερουβὶμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σε-  
 ραφὶμ, κύκλῳ ἐστῶτα καὶ περιϋπτάμενα, φόβῳ τῆς ἀπροσί-  
 του σου δόξης, κατακαλύπτεται. Σὺ γὰρ, Θεὸς ὢν ἀπερίγρα-  
 πτος, ἀναρχὸς τε καὶ ἀνέμφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς, μορ-  
 φὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· οὐ γὰρ  
 ἔφερες, Δέσποτα, διὰ σπλαγχνὰ ἐλέους σου, θεᾶσθαι ὑπὸ  
 τοῦ διαβόλου τυραννόμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἦλ-  
 θες, καὶ ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν  
 τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν· τὰς τῆς φύσεως ἡ-  
 μῶν γοναὶς ἠλευθέρωσας· παρθενικὴν ἠγίασας μήτραν τῷ τό-  
 κῳ σου πᾶσα ἡ κτίσις ὕμνησέ σε ἐπιφανέντα. Σὺ γὰρ, ὁ Θεὸς  
 ἡμῶν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθης, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεγράψης.  
 Σὺ καὶ τὰ Ἰορδάνεια ρεῖθρα ἠγίασας, ἕρανόθεν καταπέμφας

τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφω-  
 λευόντων συνέτριψας δρακόντων. Αὐτὸς οὖν, φιλόνηρωπε Βα-  
 σιλεῦ, πάρεσο καὶ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου σου  
 Πνεύματος, καὶ ἀγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο (ἐκ γ'). καὶ δὸς αὐ-  
 τῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου.  
 Ποίησον αὐτὸ ἀφθαρσίας πηγὴν, ἀγιασμοῦ δῶρον, ἀμαρτημά-  
 των λυτήριον, νοσημάτων ἀλεξιτήριον, δαίμοσιν ὀλέθριον, ταῖς  
 ἐναντίας δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελικῆς ἰσχύος πεπληρω-  
 μένον. Ἴνα πάντες οἱ ἀρυσόμενοι καὶ μεταλαμβάνοντες ἔχοιεν  
 αὐτὸ πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, πρὸς ἰατρειάν  
 παθῶν, πρὸς ἀγιασμόν οἴκων, πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτή-  
 δειον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος ἀ-  
 νακαιίσας τὴν παλαιωθεῖσαν φύσιν ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας. Σὺ  
 εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος κατακλύσας ἐπὶ τοῦ Νῶε τὴν ἀ-  
 μαρτίαν. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ θαλάσσης ἐλευθέρωσας  
 ἐκ τῆς δουλείας Φαραῶ, διὰ Μωϋσέως, τὸ γένος τῶν Ἑβραίων.  
 Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διαρρήξας πέτραν ἐν ἐρήμῳ, καὶ ἐρρύη-  
 σαν ὕδατα, καὶ χεῖμαρροι κατεκλύσθησαν, καὶ διψῶντα τὸν  
 Λαόν σου κορέσας. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι' ὕδατος καὶ πυρός,  
 διὰ τοῦ Ἥλιου, ἀπαλλάξας τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πλάνης τοῦ  
 Βαάλ. Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἀγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῷ  
 Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ. (ἐκ γ'.) Δὸς πᾶσι τοῖς τε ἀπτομέ-  
 νοις, τοῖς τε χριστομένοις (\*), τοῖς τε μεταλαμβάνουσι τὸν ἀγια-  
 σμόν, τὴν εὐλογίαν, τὴν κάθαρσιν, τὴν ὑγίαν. Καὶ σῶσον, Κύ-  
 ριε, τοὺς δούλους σου, τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν. (ἐκ γ'.)  
 Καὶ φύλαξον αὐτοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην σου ἐν εἰρήνῃ· ὑπότα-  
 ξον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· χά-  
 ρισαι αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ζωὴν  
 τὴν αἰώνιον. Μνήσθητι, Κύριε, τῆ Ἀρχιεπισκόπῃ ἡμῶν (θεῖνος),  
 καὶ παντός τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, καὶ  
 παντός Ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ τοῦ περιεξῶτος Λαοῦ, καὶ  
 τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἐν μὲν τῇ Εὐχῇ, κεχρημένοις· ἐν δὲ τοῖς Εἰρηνικοῖς,  
 χρωμένοις.

ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Ἴνα καὶ  
 διὰ στοιχείων, καὶ διὰ Ἀγγέλων, καὶ διὰ ἀνθρώπων, καὶ διὰ  
 ὀρωμένων, καὶ διὰ ἀοράτων δοξάζεται σου τὸ πανάγιον ὄνο-  
 μα, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ  
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.

Καὶ ἡ Εὐχὴ παρὰ τοῦ Ἱερέως μυστικῶς·

**Κ**λῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· Ὁ ἐν Ἰορ-  
 δάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος, καὶ ἀγιάσας τὰ ὕ-  
 δατα, εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς διὰ τῆς κλίσεως τῶν  
 ἑαυτῶν ἀχένων σημαίνοντας τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα·  
 καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τοῦ ἀγιασμοῦ σου, διὰ  
 τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ· καὶ  
 γενέσθω ἡμῖν, Κύριε, εἰς ὑγίαν ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Ἐκφωνησις·

**Σ**ὺ γὰρ εἶ ὁ ἀγιασμός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν,  
 καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν  
 ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ,  
 καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς  
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ εὐθύς, εὐλογῶν τὰ ὕδατα σταυροειδῶς, βαπτίζει τὸν  
 τίμιον Σταυρόν, ὄρθιον αὐτὸν κατάγων ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἀνά-  
 γων, ψάλλων καὶ τὰ παρὸν

Τροπᾶριον. Ἦχος α'.

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφα-  
 νερῶθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρ-  
 τύρει σοι, ἀγαπητὸν σε Υἱὸν ὀνομαζούσα· καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν  
 εἶδει περιστερᾶς, ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές· Ὁ ἐπιφα-  
 νεῖς Χριστέ ὁ Θεὸς, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα σοι.

(Ἐκ τριτοῦ.)

Καὶ ῥαντίζει πάντα τὸν Λαόν, ἐκ τῆς ὕδατος. Εἰσερχόμενοι  
 δὲ ἐν τῷ Ναῷ, ψάλλομεν τὸ παρὸν Ἰδιόμελον, εἰς Ἦχον πλ. β'.

**Α**νυμνήσωμεν οἱ πιστοὶ, τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ οἰκονο-  
 μίας τὸ μέγεθος· ἐν γὰρ τῷ ἡμῶν παραπτώματι, γενό-  
 μενος ἄνθρωπος, τὴν ἡμῶν κάθαρσιν καθαίρεται ἐν τῷ Ἰορ-

δάνη, ὁ μόνος καθαρὸς καὶ ἀκήρατος, ἀγιάζων ἐμὲ καὶ τὰ ὕδατα, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων, συντρίβων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἀντλήσωμεν ἕν ὕδωρ, μετ' εὐφροσύνης ἀδελφοί· ἡ γὰρ χάρις τοῦ Πνεύματος, τοῖς πιστῶς ἀντλοῦσιν, ἀοράτως ἐπιδίδεται, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἶτα ὁ Ψαλμὸς, Εὐλογήσω τὸν Κύριον· καὶ δίδεται τὸ κατακλαστόν· καὶ γίνεται τελεία Ἀπόλυσις.



## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΚΑΙ ΙΕΡΟΥ ΝΙΠΤΗΡΟΣ.

Μετὰ τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχὴν, ἐξέρχεται ὁ Ἱερεὺς, καθὼς ἐστὶν ἠλλαγμένος, μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ, ἐξω τῶν μεγάλων πυλῶν τοῦ Ναοῦ, τῆς λεκανῆς τοῦ Νιπτῆρος εὐτραπισθείσης παρὰ τοῦ Ἐκκλησιάρχου. Ταχθέντων δὲ Ἀδελφῶν εἰς τῶν μελλόντων νιθῆναι παρὰ τῷ Προεστώτος, ἐφ' ὧν ἐπάναγκες εἶναι τὸν τε Πυλωρὸν καὶ τὸν Οἰκονόμον, συνέξερχόμεθα πάντες τῷ Ἱερεῖ, ψάλλοντες τὸν Ν'. Καὶ μετὰ τὴν τούτου συμπλήρωσιν, λέγομεν ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς μεγάλης Πέμπτης τὴν ἐ. Ὠδὴν.

Ὠδὴ ἐ. Ἦχος πλ. β'. Ὁ Εἰρμός.

**Τ**ῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης, συνδεόμενοι οἱ Ἀπόστολοι, τῷ δεσπόζοντι τῶν ὄλων, ἑαυτοὺς Χριστῷ ἀναθέμενοι, ὠραίους πόδας ἐξαπενίζοντο, εὐαγγελιζόμενοι πᾶσιν εἰρήνην.

Ἰσοπαρίον.

**Η** τὸ ἄσχετον κρατοῦσα, καὶ ὑπερῶν ἐν αἰθέρι ὕδωρ, ἡ ἀβύσσος χαλινοῦσα, καὶ θαλάσσης ἀναχαιτίζουσα, Θεοῦ σοφία, ὕδωρ Νιπτῆρι βάλλει, πόδας ἀπαπλύνει δὲ δούλων Δεσπότης.

**Μ**αθηταῖς ὑποδεικνύει, ταπεινώσεως ὁ Δεσπότης τύπον· ὁ νεφέλαις δὲ τὸν πόλον περιβάλλων, ζώννυται λέντιον, καὶ κάμπτει γόνυ, δούλων ἐκπλῦναι πόδας· οὐ ἐν τῇ χειρὶ πνοὴ πάντων τῶν ζώντων.

Εἶτα ψάλλομεν τὰ Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τοῦ Νιπτῆρος, Ἦχος α'.  
**Ο** λεντίῳ ζωσάμενος, καὶ νίψας τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, Χριστὸς ὁ Θεὸς, ἀπόπλυνον ἡμῶν, τῆς ψυχῆς τὸν μολυσμὸν, καὶ περιζώσον ἡμᾶς συνδέσμῳ πνευματικῷ, τοῦ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ ὑμνεῖν τὴν σὴν ἀγαθότητα.

Ἦχος β'.

**Μ**εγάλῃς εὐεργεσίας ἀπολαύειν, μέλλοντες οἱ πισοὶ, εὐλαβῶς τῷ τιμίῳ Νιπτῆρι προσδράμωμεν, οὐ σαρκὸς ῥύπον ἀποπλύνοντες, τὰς ψυχὰς δὲ μυστικῶς ἀγιάζοντες· Χριστὸς γὰρ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ ἐφορῶν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, κλίνει ἑαυτὸν, καὶ ἰχνῶν ἀπτεται χοιρῶν, πάσης ἐναντίας δυνάμεως, ἀσφαλῆ δωρούμενος τὴν ἐπίβασιν. Αὐτῷ εὐχαρίστως βοήσωμεν· Ὁ ἀρίστην ὑψώσεως ὁδὸν, ὑποδείξας ἡμῖν τὴν ταπεινώσιν, σῶσον ἡμᾶς Ἀγαθὲ, ὡς φιλόθρωπος.

Ἦχος δ' αὐτός.

**Ο** Πέτρος ἠύλαβεῖτο νίψασθαι, τοὺς πόδας ἐκ τῶν ἀχράντων χειρῶν, ὑφ' ὧν ἐπλαστοουργήθη ὁ Ἀδάμ· ἀκούσας δὲ· Εἰ μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ· τρόμῳ πολλῷ συνεχόμενος ἐβόᾳ σοι, Κύριε· Μὴ μόνον τοὺς πόδας με νίψης, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. Ὡς μεγίστων Δεσπότης δωρεῶν! κοινωνοὺς ποιεῖται τῆς χάριτος, τοὺς ἑαυτοῦ Μαθητάς, καὶ μέρος ἔχειν μετ' αὐτῶν ἐπαγγέλλεται, εἰς τὴν ἀρρήτον δόξαν, ὡς καὶ ἐν τῷ μυσικῷ ποτηρίῳ ἔφησε, καινὸν αὐτὸ πίνει, μετ' αὐτῶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ἦς καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον, ὡς ἐλεήμων καὶ φιλόθρωπος.

Ἦχος πλ. δ'.

**Σ**ήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῆ οὐσίας, ἔργον δούλου ἀνέλαβε· λέντιον διεζώσατο, ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις· ὕδωρ ἔβαλεν εἰς Νιπτῆρα, ὁ τὴν θαλάσσαν τὴν ἐρυθρὰν διατεμών· καὶ κάμψας ἐπὶ τὰ γόνατα, ἤρξατο νίπτειν τῆς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ, ὃ ἦν διεζωσμένος. Ὅτε ἕν ἑνίφῃ τῆς πόδας τῶν Μαθητῶν, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς καθαροὶ ἐσε, ἀλλ' ἐγὼ πάντες· σημαίνων τὸν παραδιδόντα αὐτόν.

Εἶτα ἡ Συναπτὴ παρὰ τοῦ Διακόνου.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπεὶ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.



Υπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου.

Υπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Υπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοφυλάκτων ἡμῶν Βασιλέων.

Υπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης.

Υπὲρ εὐκрасίας ἀέρων, εὐφορίας.

Υπὲρ πλεόντων, ὀδοιπορούντων.

Υπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι καὶ ἁγιασθῆναι τὸν Νιπτῆρα τοῦτον, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸν εἰς ἐκπλυσιν τοῦ ρύπου τῶν πταισμάτων ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως

Ὅτι σὺ εἶ ἡ κάθαρσις τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ μετὰ τὸ, Ἀμήν, ἐπεύχεται ὁ Ἱερεὺς μεγαλοφώνως

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, καὶ Θεὲ ὑπεράγαθε, ὁ ἀπρόσιτος τῇ θεότητι, ὁ ἐν δούλου μορφῇ, ὑπηρέτου σχῆμα ἀναλαβῶν, καὶ εἰς ὑποτύπωσιν ταπεινώσεως σωτηρίου τοὺς τῶν Μαθητῶν σου πόδας ἀχράντοις χερσίν σ-ονίψας, καὶ λεντίῳ ἐκμάξας· ἐπίδε καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, τῆς τοιαύτης σου συγκαταβάσεως μιμουμένους τὸ ὑπερένδοξον· καὶ ἀξίωσον τοὺς τῆς σαρκὸς μολυσμοὺς ἀπονίψασθαι ἡμᾶς, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ρυπῶδες, διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου προσψύσεως. Χάρισαι ἡμῖν τὴν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος ἀόρατον ἐπιφοιτήσιν· ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ τοῦ τηροῦντος πτέρναν ὄφους δολερῆ· ἵνα, καθαροὶ γενόμενοι, λατρεύωμεν εὐπροσδέκτως σοι, ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ διαβαίνοντες. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ

τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν μέτρα ταπεινώσεως ἐν τῇ οἰκείᾳ καὶ πανυψίστῳ σου συγκαταβάσει, καὶ τὸν ἔσχατον τῇ προθέσει, πρῶτον ἀναγορεύσας· χαρίτωσον ἡμᾶς ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους διακονίᾳ· ὕψωσον ἡμᾶς θείᾳ ταπεινώσει· διατήρησον ἀρρύπτωτους, νιπτομένους ἀεὶ δάκρυσι, καὶ καθαιρομένους τῷ φωτισμῷ τῆς καθαρτικῆς σου χάριτος· ἵνα, εἰλικρινῶς σοι πάντοτε προσπίπτοντες, εὐρωμεν ἔλεος καὶ οἰκτιρισμὸν ἐν τῷ φοβερῷ σου Βήματι. Ἐκφώνως

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, κ.τ.λ.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, λέγοντος τοῦ Ἱερέως· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς, κἀθηνται οἱ μέλλοντες νιφθῆναι ἐν τοῖς προετοιμασθεῖσι σκαίμοις. Καὶ τοῦ Ἱερέως ἀρχομένου λέγειν τὸ Α'. Εὐαγγέλιον τοῦ Νιπτῆρος, ἵσταται ὁ Προεστῶς, ποιῶν, ὡς περιέχει τὸ Εὐαγγέλιον. Ὅτε οὖν λέγει· Τίθησι τὰ ἱμάτια, ἀποτίθησι καὶ αὐτὸς τὸν Μανδύαν. Ὅτε δὲ τὸ, Λαβὼν λέντιον διεζώσατο, λαβὼν τὸ Σάββανον, ζώννυσιν ἑαυτὸν. Ὅτε ὁε, Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν Νιπτῆρα, βάλλει καὶ αὐτὸς ὕδωρ χλιαρόν. Καὶ αὐθις λεγομένου τοῦ, Καὶ ἦρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, ἀρχεται καὶ αὐτὸς νίπτειν ἀπὸ τοῦ Πυλωροῦ, μέχρι τοῦ Οἰκονόμου, καὶ τῆ Ἐκκλησιαάρχου, τοὺς δώδεκα, καὶ ἐκμάσσειν ἐνὸς ἐκάστου τῶν νιπτομένων τοὺς πόδας, καὶ ἀσπάζεσθαι αὐτοὺς. Ὅτε δὲ ἔλθῃ εἰς τὸν Οἰκονόμον, τότε ἀναγινώσκει ὁ Ἱερεὺς τὸ λοιπὸν τοῦ Εὐαγγελίου· Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· καὶ καθεξῆς πληροῖ τοῦ τοιοῦτου Εὐαγγελίου τὸ ἐπόμενον, ἀρχόμενος, Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι, κτλ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἁγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. ιγ'. 3.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκεῖνω, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ

τίθησι τὰ ἱμάτια· καὶ λαβῶν λέντιον, διεζῶσεν ἑαυτόν. Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν Νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος. Ἔρχεται οὖν πρὸ Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι· γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. Λέγει, αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. Ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.

Καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀποζώννυται ὁ Ἠγούμενος τὴν σινδόνα, καὶ περιβάλλεται τὸν Μανδύαν. Καὶ σταθέντος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, καὶ λέγει τὸ δεύτερον Εὐαγγέλιον.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἁγίου Εὐαγγελίου.

Κεφ. ιγ'. 12.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἐνίψεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσῶν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; Ὑμεῖς φωνεῖτέ με· Ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὁ Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. Εἶ οὖν ἐγὼ ἐνίψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα, καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ἡμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε, ἐὰν ποιῆτε αὐτά.

Μετὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν Εὐχὴν·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου κενώσας ἑαυτόν, καὶ μορφὴν δούλου λαβῶν· ὁ κατὰ τὸν καιρὸν

τοῦ σωτηριώδους καὶ ζωοποιῦ σου καὶ ἐκουσίου Πάδους  
 συνδειπνήσαι καταξιώσας τοῖς ἀγίοις σου Μαθηταῖς καὶ Ἀ-  
 ποστόλοις, καὶ μετὰ τοῦτο λεντίῳ περιζώσας σεαυτὸν, καὶ  
 νίψας τοὺς πόδας τῶν ἀγίων σου Μαθητῶν, ὑπόδειγμα τα-  
 πεινοφροσύνης καὶ ἀγάπης τῆς εἰς ἀλλήλους διδοὺς αὐτοῖς,  
 καὶ εἰπὼν· Καθὼς ἐποίησα ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς  
 ποιεῖτε εἰς ἀλλήλους· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐν  
 μέσῳ τῶν σῶν ἀναξίων δούλων, τῶν τῷ σῷ ὑποδείγματι ἐξα-  
 κολουθησάντων, γενόμενος, ἀπίσμηξον πάντα σπῖλον καὶ  
 ρυτίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν· ἵνα, ἀποनिψάμενοι τὸν κολληθέντα  
 ἡμῖν ἐκ τῶν παραπτωμάτων κονιορτὸν, καὶ τῷ λεντίῳ τῆς  
 ἀγάπης ἐκμάξαντες, δυνηθῶμεν εὐαρεστεῖν σοι πάσας τὰς ἡ-  
 μέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ εὐρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου.

Ἐκφώνως

Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων τὰ σύμπαντα, Χριστέ ὁ  
 Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ  
 σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου  
 Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Καὶ χρίονται πάντες τὰς χεῖρας καὶ τὰ πρόσωπα ἐκ τῆ νίμ-  
 ματος. Εἶτα εἰσερχόμεθα εἰς τὸν Ναόν, ψάλλοντες τὰ παρόντα

Τροπάρια. Ἦχος πλ. β'.

**Ρ**υφθέντες πόδας, καὶ προκαθαρθέντες, μυστηρίου μεθέξει,  
 τοῦ Θεοῦ νῦν Χριστέ, σοῦ οἱ ὑπηρεταὶ ἐκ Σιών Ἐλαιῶ-  
 νος, μέγα πρὸς ὄρος συνανῆλθον, ὑμνοῦντές σε φιλόνηρωπε.

**Ο**ρᾶτε ἔφης, φίλοι μὴ θροεῖσθε· νῦν γὰρ ἤγγικεν ὥρα  
 ληφθῆναι με, κτανθῆναι χερσὶν ἀνόμων· πάντες δὲ σκορ-  
 πισθήσεσθε, ἐμὲ λιπόντες· οὓς συναῶω κηρύξαι με φιλό-  
 νηρωπον.

Εἶτα δίδοται τὸ Κατακλασόν. Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις. Εἰσ-  
 ερχόμενοι δὲ εἰς τὴν Τράπεζαν, ψάλλομεν τὸ, Ὑψώσω σε ὁ  
 Θεὸς μὲ, καὶ μεταλαμβάνομεν οἴνου μόνη. Τὰ δὲ Ἀπόδειπνα  
 ψάλλομεν ἐν τοῖς Κελλίοις.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΣ

Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ

## ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

ΕΣΠΕΡΑΣ.

Σημαίνει ταχύτερον δια τὴν τῆς γονυκλισίας Ἀκολουθίαν.

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν, Συναπτὴ μεγάλη ὑπὸ τοῦ Διακόνου, εἰ ἔστιν· εἰδὲ μὴ, ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Εἴν εἰρήνη τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπέρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Υἴπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ.

Υἴπέρ τοῦ περιστώτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπέρ τῶν κλινόντων τὰς καρδίας αὐτῶν ἐνώπιον Κυρίου καὶ τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπέρ τοῦ ἐνισχυθῆναι ἡμᾶς πρὸς τελείωσιν εὐαρεστήσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπέρ τοῦ καταπεμφθῆναι πλοῦσια τὰ ἐλέη αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπέρ τοῦ δεχθῆναι τὴν γονυκλισίαν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπέρ τῶν χρυζόντων τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υἴπέρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης.

Ἀντιλαβοῦ, σώσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης.

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορὸς· Ἀμήν.

Εἰς τὸ, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν Στίχ. ε'. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα Στιχηρὰ Ἰδιόμελα γ'. δευτεροῦντες αὐτά.

Ἦχος δ'.

**Π**αράδοξα σήμερον, εἶδον τὰ ἔθνη πάντα ἐν πόλει Δαυὶδ, ὅτε τὸ Πνεῦμα κατήλθε τὸ Ἅγιον, ἐν πυρίναις γλώσσαις, καθὼς ὁ Θεηγόρος Λουκᾶς ἀπεφθεγξάτο. Φησὶ γὰρ· Συνηγμένων τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, ἐγένετο ἦχος, καθάπερ φερομένης βιαίας πνοῆς, καὶ ἐπλήρωσε τὸν οἶκον, οὗ ἦσαν καθήμενοι· καὶ πάντες ἤρξαντο φθέγγεσθαι, ξένοις ῥήμασι, ξένοις δόγμασι, ξένοις διδάγμασι, τῆς ἁγίας Τριάδος. Δίς.

**Τ**ὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἦν μὲν ἀεὶ, καὶ ἔστι, καὶ ἔσται, οὔτε ἀρχάμενον, οὔτε παυσόμενον, ἀλλ' ἀεὶ Πατρὶ καὶ Υἱῷ συντεταγμένον, καὶ συναριθμούμενον· ζωὴ καὶ ζωοποιῶν· φῶς, καὶ φωτὸς χορηγὸν· αὐτάγαθον, καὶ πηγὴ ἀγαθότητος· δι' οὗ Πατὴρ γνωρίζεται, καὶ Υἱὸς δοξάζεται, καὶ παρὰ πάντων γινώσκειται, μία δύναμις, μία σύνταξις, μία προσκύνησις, τῆς ἁγίας Τριάδος. Δίς.

**Τ**ὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, φῶς, καὶ ζωὴ, καὶ ζῶσα πηγὴ νοερᾶ· Πνεῦμα σοφίας, Πνεῦμα συνέσεως, ἀγαθόν, εὐθές, νοερὸν, ἡγεμονεῦον, καθαῖρον τὰ πταίσματα. Θεὸς καὶ Θεοποιῶν· πῦρ, ἐκ πυρός, προϊὸν, λαλοῦν, ἐνεργοῦν, διαιροῦν τὰ χαρίσματα· δι' οὗ Προφῆται ἅπαντες, καὶ Θεοῦ Ἀπόστολοι, μετὰ Μαρτύρων ἐστέφησαν. Ξένον ἄκουσμα, ξένον θέαμα, πῦρ διαιρούμενον, εἰς νομὰς χαρισμάτων. Δίς.

Δόξα, καὶ νῦν, Ἦχος πλ. β'.

**Β**ασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν, καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ Θεσαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ ζωῆς χορηγός· ἐλθέ, καὶ σκηνώσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος, καὶ σώσον ἀγαθῆς τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰσόδος· τὸ Φῶς ἰλαρόν· καὶ τὸ Προκείμενον, Ἦχος βαρὺς.  
 Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυ-  
 μάσια μόνος.

Στίχ. α'. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δυνάμιν σου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Στίχ. β'. Καὶ εἶπα· Νῦν ἠρξάμην· αὕτη ἢ ἀλλοίωσις τῆς δε-  
 ξιάς τοῦ Ὑψίστου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Στίχ. γ'. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ  
 τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασιῶν σου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ἡμῶν κλινάντων τὰ γόνατα ἐπὶ γῆς, καὶ ἀσκεπῶν  
 ὄντων, ἀναγινώσκει ὁ Ἱερεὺς τὰς Εὐχὰς ἀπὸ τοῦ Βήματος  
 μεγαλοφώνως, εἰς ἐπήκουσιν πάντων.

**Α**ἴχραντε, ἀμίαντε, ἀναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀνεξι-  
 χνίαστε, ἀναλλοίωτε, ἀνυπέβλητε, ἀμέτρητε, ἀνεξί-  
 κακε Κύριε· ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσι-  
 τον· ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θαλάσ-  
 σαν, καὶ πάντα τὰ δημιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς· ὁ πρὸ τοῦ  
 αἰτεῖσθαι τοῖς πᾶσι τὰς αἰτήσεις παρέχων· σοῦ δεόμεθα  
 καὶ σέ παρακαλοῦμεν, Δέσποτα φιλόανθρωπε, τὸν Πατέρα  
 τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,  
 τοῦ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτη-  
 ρίαν κατελθόντος ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντος ἐκ Πνεύ-  
 ματος Ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου καὶ ἐνδόξου Θεο-  
 τόκου· ὅς, πρότερον μὲν λόγοις διδάσκων, ὕστερον δὲ καὶ  
 ἔργοις ὑποδεικνύς, ἠνίκα τὸ σωτήριο ὑφίστατο πάθος, πα-  
 ρέσχεν ἡμῖν ὑπογραμμὸν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἀμαρτωλοῖς καὶ  
 ἀναξιῶς δούλοις σου, δεήσεις προσφέρειν, ἐν αὐχένος καὶ γο-  
 νάτων κλίσεσιν, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ  
 λαοῦ ἀγνοημάτων· αὐτὸς οὖν, πολυέλεε καὶ φιλόανθρωπε, ἐ-  
 πακουσον ἡμῶν, ἐν ἧ' ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε· ἐξαιρέτως

Δημ. δε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν ἧ', μετὰ τὸ ἀνα

ληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεσθῆναι ἐν δεξιᾷ σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, κατέπεμψε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους· ὃ καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τῆς ἀκενώτου χάριτος αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησαν ἐτέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖά σου, καὶ προεφήτευσαν. Νῦν οὖν δεομένων ἐπαινοῦσον ἡμῶν, καὶ μνησθητι ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ κατακρίτων, καὶ ἐπίστρεψον τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τὴν οἰκείαν συμπάθειαν ἔχων ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύουσαν. Δέξαι ἡμᾶς προσπίπτοντάς σοι καὶ βοῶντας τὸ, Ἠμάρτομεν. Ἐπὶ σέ ἐπερρήφημεν ἐκ μήτρας, ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς ἡμῶν· Θεὸς ἡμῶν σὺ εἶ· ἀλλ' ὅτι ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι ἡμῶν, γεγυμνώμεθα τῆς σῆς βοηθείας, ἐστερημέθα ἀπὸ πάσης ἀπολογίας. Ἀλλὰ θαρρῶντες τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, κράζομεν· Ἀμαρτίας νεότητος ἡμῶν καὶ ἀγνοίας μὴ μνησθῆς· ἐκ τῶν κρυφίων ἡμῶν καθάρισον ἡμᾶς· μὴ ἀπορρίψης ἡμᾶς εἰς καιρὸν γήρωσ· ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν, μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς· πρὶν ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ἀποσρέψαι, ἀξίωσον ἡμᾶς πρὸς σέ ἐπιστρέψαι, καὶ πρόσχευ ἡμῖν ἐν εὐμενείᾳ καὶ χάριτι. Ἐπιμέτρησον ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν τοὺς οἰκτιρμούς σου· ἀντίθεσ τὴν ἄβυσσον τῶν οἰκτιρμῶν σου τῷ πλήθει τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν. Επίβλεψον ἐξ ὕψους ἀγίου σου, Κύριε, ἐπὶ τὸν λαόν σου τὸν περιστῶτα, καὶ ἀπειδεχόμενον τὸ παρά σου πλούσιον ἔλεος. Ἐπίσκειψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου· ῥύσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τοῦ διαβόλου· ἀσφάλισαι τὴν ζωὴν ἡμῶν τοῖς ἀγίοις καὶ ἱεροῖς νόμοις σου. Ἀγγέλω πισῶ φύλακι παρακατάθου τὸν λαόν σου· πάντας ἡμᾶς συνάγαγε εἰς τὴν Βασιλείαν σου· δὸς συγγνώμην τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ· ἄφες αὐτοῖς καὶ ἡμῖν τὰ ἀμαρτήματα· καθάρων ἡμᾶς τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· διάλυσον ταῖς καθ' ἡμῶν μηχαναῖς τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐπισυναίπτει καὶ ταύτην τὴν Εὐχὴν.

**Ε**ὐλογητὸς εἶ, Κύριε, Δέσποτα παντοκράτορ, ὃ φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ, καὶ τὴν νύκτα φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός· ὃ τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν

ἡμᾶς καταξιώσας, καὶ προσεγγίσει ταῖς ἀρχαῖς τῆς νυκτός, ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου· καὶ πᾶσιν ἡμῖν συγχωρήσας τὰ ἐκούσια, καὶ τὰ ἀκούσια ἁμαρτήματα, πρόσδεξαι τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν ἱκεσίας, καὶ καταπέμψον τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ τῶν οἰκτιρισμῶν σου ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου. Τείχισον ἡμᾶς ἀγίοις Ἀγγέλοις σου· ὀπλίσσον ἡμᾶς ὀπλοῖς δικαιοσύνης σου· περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου· φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάσης περιστάσεως, καὶ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου. Παράσχου δὲ ἡμῖν καὶ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν, σὺν τῇ ἐπερχομένη νυκτὶ, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν, ἀναμάρτητον, ἀσκανδάλιστον, ἀφάνταστον, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, κ.τ.λ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Σὺν γὰρ ἔστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν κ.τ.λ.

Ὁ Διάκονος· Εἶπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς τὴν Ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόθρωπος Θεός.

Εἶτα ὁ Διάκονος·

Ἐτι καὶ ἔτι, κλινάντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἡμῶν δὲ ὁμοίως τὸ γόνυ κλινάντων, ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται·

**Κ**ύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκώς τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὴν τῆ παναγίᾳ Πνεύματος δωρεάν, ἔτι τῷ βίῳ καὶ ἡμῖν συμπαρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀναφαιρέτον τοῖς πιστοῖς αἰεὶ παρέχων· ἐμφανέστερον δὲ ταύτην τὴν χάριν τοῖς σοῖς Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις σήμερον καταπέμψας, καὶ τὰ τούτων χεῖλη πυρίναις σομώσας γλώσσαις, δι' ὧν πᾶν γένος ἀνθρώπων τὴν θεογνωσίαν, ἰδίᾳ διαλέκτῳ, εἰς ἀκοὴν ὠτίου δεξάμενοι, φωτὶ τοῦ Πνεύματος ἐφωτίσθημεν, καὶ τῆς πλάνης, ὡς ἐκ σκοτούς, ἀπηλλάγημεν, καὶ τῇ τῶν αἰσθητῶν

καὶ πυρίνων γλωσσῶν διανομῇ, ὑπερφυεῖ ἐνεργεία, τὴν εἰς σέ πίστιν ἐμαθητεύθημεν, καὶ σέ θεολογεῖν σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, ἐν μιᾷ Θεότητι καὶ δυνάμει καὶ ἐξουσία, κατηυγάσθημεν. Σὺ οὖν τὸ ἀπαύγασμα τοῦ Πατρὸς, ὁ τῆς οὐσίας καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἀπαραλλάκτος καὶ ἀμετακίνητος χαρακτήρ, ἡ πηγή τῆς σοφίας καὶ τῆς χάριτος, διανοίξον κάμου τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὰ χεῖλη, καὶ διδάξον με πῶς δεῖ, καὶ ὑπὲρ ὧν χρή, προσεύχεσθαι. Σὺ γὰρ εἶ ὁ γινώσκων τὸ πολὺ τῶν ἁμαρτιῶν σου πλήθος, ἀλλ' ἡ σὴ εὐσπλαγχνία νικᾷ τούτων τὸ ἄμετρον· ἴδου γὰρ φόβῳ παρίσταμαί σοι, εἰς τὸ πέλαγος τοῦ ἐλέους σου τὴν ἀπόγνωσιν ἀπορρίψας τῆς ψυχῆς μου Κυβέρνησόν με τὴν ζωὴν, ὁ πᾶσαν ῥήματι τὴν κτίσιν, ἀρρήτῳ σοφίας δυνάμει, κυβερνῶν, ὁ εὐδιος τῶν χειμαζομένων λιμνῆ, καὶ γνῶρισόν μοι ὁδὸν, ἐν ἣ πορεύσομαι. Πνεῦμα σοφίας σὺ τοῖς ἐμοῖς παράσχῃ διαλογισμοῖς, Πνεῦμα συνέσεως τῇ ἀφροσύνῃ μου δωρούμενος· Πνεῦμα φόβου σου τοῖς ἐμοῖς ἐπισκίασον ἔργοις· καὶ Πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαινίσσον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου· καὶ Πνεύματι ἡγεμονικῶ τὸ τῆς διανοίας μου στήριξον ὀλισθηρόν· ἵνα καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τῷ Πνεύματί σου τῷ ἀγαθῷ, πρὸς τὸ συμφέρον ὀδηγούμενος, καταξιωθῶ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ τῆς σῆς αἰεὶ μνημονεύειν ἐνδόξῃ καὶ ἐρευνητικῇ τῶν πεπραγμένων ἡμῖν παρουσίας· καὶ μὴ παρίδῃς με τοῖς φθειρομένοις τοῦ κόσμου τῆτι συναπατάσθαι τερπνοῖς, ἀλλὰ τῶν μελλόντων ὀρέγεσθαι τῆς ἀπολαύσεως ἐνίσχυσον θησαυρῶν. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα, ὅτι περ ὅσα ἂν τις αἰτήσῃται ἐν τῷ ὀνόματί σου, ἀκωλύτως παρά τοῦ σοῦ λαμβάνει (\*) συναϊδίῃ Θεοῦ καὶ Πατρὸς· διὸ καὶ γὰρ ὁ ἁμαρτωλὸς, ἐν τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, τὴν σὴν ἰκετεύω ἀγαθότητα· Ὅσα κῆξάμην, ἀπόδος μοι εἰς σωτηρίαν. Ναί, Κύριε, ὁ πάσης εὐεργεσίας πλεθσιοπάροχος δοτήρ ἀγαθός· ὅτι σὺ εἶ ὁ διδοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα. Σὺ εἶ ὁ συμπαθὴς, ὁ ἐλεήμων, ὁ ἀναμαρτήτως γεγονώς τῆς σαρκὸς ἡμῶν κοινωνός, καὶ τοῖς κάμπτουσι πρὸς σέ γόνυ ἐπικαμπτόμενος

(\*) Τὸ Χειρόγραφον, λήψεται.



φιλευσπλάγγως, ἰλασμός τε γενόμενος τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. Δὸς δὴ, Κύριε, τῷ λαῷ σου τοὺς οἰκτιρμούς σου· ἐπάκουσον ἡμῶν ἐξ οὐρανοῦ ἀγίου σου· ἀγίασον αὐτοὺς τῇ δυνάμει τῆς σωτηρίας δεξιᾶς σου· σκέπασον αὐτοὺς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· μὴ παρίδῃς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. Σοὶ μόνῳ ἀμαρτάνομεν, (\*) ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνῳ λατρεύομεν· οὐκ οἶδαμεν προσκυνεῖν Θεῷ ἄλλοτρίῳ, οὐδὲ διαπετάζειν πρὸς ἕτερον Θεὸν τὰς ἐαυτῶν, Δέσποτα, χειράς. Ἄφες ἡμῖν τὰ παραπτώματα· καὶ προσδεχόμενος ἡμῶν τὰς γονυπετεῖς δεήσεις, ἔκτεινον πᾶσιν ἡμῖν χεῖρα βοηθείας· πρόσδεξαι τὴν εὐχὴν πάντων, ὡς θυμίαμα δεκτὸν, ἀναλαμβάνομενον ἐνώπιον τῆς σῆς ὑπεραγαθῆς βασιλείας.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην·

**Κ**ύριε, Κύριε, ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντός βέλους πετομένου ἡμέρας, ῥῦσαι ἡμᾶς καὶ ἀπὸ παντός πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου. Πρόσδεξαι θυσίαν ἑσπερινήν, τὰς τῶν χειρῶν ἡμῶν ἐπάρσεις. Καταξίωσον δὲ ἡμᾶς, καὶ τὸ νυκτερινὸν ἑσάδιον ἀμέμπτως διελθεῖν, ἀπειράστους κακῶν· καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ταραχῆς καὶ δειλίας, τῆς ἐκ τοῦ διαβόλου ἡμῖν προσγινομένης. Χάρισται ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν κατάνυξιν, καὶ τοῖς λογισμοῖς ἡμῶν μέριμναν, τῆς ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ σου κρίσει ἐξετάσεως. Καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας ἡμῶν, καὶ νέκρωσον τὰ μέλη ἡμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἵνα, καὶ ἐν τῇ καθ' ὑπνον ἡσυχίᾳ, ἐμφαιδρυνώμεθα τῇ θεωρίᾳ τῶν κριμάτων σου. Ἀπόσῃσον δὲ ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν φαντασίαν ἀπρεπῆ, καὶ ἐπιθυμίαν βλαβερὰν. Διανάστησον δὲ ἡμᾶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς ἐστηριγμένους ἐν τῇ πίστει, καὶ προκόπτοντας ἐν τοῖς παραγγέλμασί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου κ.τ.λ.

(\*) Ἀμαρτάνουσιν ἐν τῷ Χειρογράφῳ· οὕτω καὶ τὰ καθ' ἑξῆς, μέχρι τοῦ, βοηθείας, κατὰ τὴν τρίτην πρωτοβιβλικήν Βιβλιοθήκην Σάμου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογη-  
τός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύ-  
ματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα τὸ, Καταξίωσον, Κύριε.

Μετὰ δὲ τοῦτο, λέγει ὁ Διακονος·

Ἐ"τι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν·

**Η** ἀεννάως βρούουσα ζωτικὴ καὶ φωτιστικὴ πηγὴ, ἡ συναϊ-  
διος τοῦ Πατρὸς δημιουργικὴ δύναμις, ὁ πᾶσαν τὴν οἰ-  
κονομίαν, διὰ τὴν τῶν βροτῶν σωτηρίαν, ὑπερκαλλῶς πληρώ-  
σας, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ θανάτου δεσμοὺς ἀλύτους, καὶ  
κλεῖθρα ἄδη διαρρήξας, πονηρῶν δὲ πνευμάτων πλήθη κατα-  
πατήσας· ὁ προσαγαγὼν σεαυτὸν ἄμωμον ὑπὲρ ἡμῶν ἱερεῖον,  
τὸ σῶμα δούς τὸ ἄχραντον εἰς θυσίαν, τὸ πάσης ἀμαρτίας  
ἄψαυστόν τε καὶ ἄβατον, καὶ διὰ τῆς φρικτῆς ταύτης καὶ  
ἀνεκδιηγήτου ἱερουργίας, ζωὴν αἰώνιον ἡμῖν χαρισάμενος· ὁ  
εἰς ἄδου καταβάς, καὶ μοχλοὺς αἰωνίους συντρίψας, καὶ τοῖς  
κάτω καθημένοις ἄνοδον ὑποδείξας· τὸν δὲ ἀρχέκακον καὶ  
βύθιον δράκοντα, θεοσόφῳ δειλεάσματι ἀγκιστρεύσας, καὶ  
σειραῖς ζόφου δεσμεύσας ἐν ταρτέρῳ, καὶ πυρὶ ἀσβέστω,  
καὶ σκότῳ ἐξωτέρῳ, διὰ τῆς ἀπειροδυνάμου σου κατασφαλι-  
σάμενος ἰσχύος· ἡ μεγαλῶνυμος σοφία τοῦ Πατρὸς· ὁ τοῖς  
ἐπηρεαζομένοις μέγας ἐπίκουρος φανείς, καὶ φωτίσας τοὺς  
ἐν σκότει καὶ σκιά θανάτου καθημένους· Σὺ, δόξης ἀεννάου  
Κύριε, καὶ Πατὸς ὑψίστου Υἱὲ ἀγαπητέ· αἰδίου φῶς, ἐξ αἰ-  
δίου φωτός· ἤλιε δικαιοσύνης, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου,  
καὶ ἀνάπαυσον ταῖς ψυχαῖς τῶν δούλων σου, τῶν προκεκοι-  
μημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ λοιπῶν συγγενῶν  
κατὰ σάρκα, καὶ πάντων τῶν οἰκείων τῆς πίστεως, περὶ  
ῶν καὶ τὴν μνήμην ποιούμεθα νῦν· ὅτι ἐν σοὶ πάντων τὸ  
κράτος, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου κατέχεις πάντα τὰ πέρατα τῆς  
γῆς. Δέσποτα παντοκράτορ, Θεὲ Πατέρων, καὶ Κύριε τοῦ ἐ-  
λέους, γένους θνητοῦ τε καὶ ἀθανάτου, καὶ πάσης φύσεως  
ἀνθρωπίνης δημιουργέ, συνισταμένης τε καὶ πάλιν λυομένης,

ζωῆς τε καὶ τελευτῆς, τῆς ἐνταῦθα διαγωγῆς. καὶ τῆς ἐκεῖθεν μεταστάσεως· ὁ χρόνους μετρῶν τοῖς ζῶσι, καὶ καιροῦς θανάτου ἰστών, κατὰ γων εἰς ἄδου καὶ ἀνάγων, δεσμεύων ἐν ἀσθενείᾳ, καὶ ἀπολύων ἐν δυναστείᾳ· ὁ τὰ παρόντα χρησίμως οἰκονομῶν, καὶ τὰ μέλλοντα λυσιτελεῶς διοικῶν· ὁ τοὺς θανάτου κέντρῳ πληγέντας, ἀναστάσεως ἐλπίσι ζωογονῶν· Ἄυτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν, ὁ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐσχάτῃ, καὶ μεγάλῃ, καὶ σωτηρίῳ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς τὸ Μυστήριον τῆς ἀγίας, καὶ ὁμοουσίου, καὶ συναϊδίου, καὶ ἀδιαίρετου, καὶ ἀσυγγύτου Τριάδος ὑποδείξας ἡμῖν, καὶ τὴν ἐπιφοίτησιν καὶ παρουσίαν τοῦ ἀγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν, ἐπὶ τοὺς ἀγίους σου Ἀποστόλους ἐκχέας, καὶ Εὐαγγελιστὰς αὐτοῦς θέμενος τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν Πίστεως, καὶ ὁμολογητὰς καὶ κήρυκας τῆς ἀληθοῦς ἀναδείξας Θεολογίας· ὁ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ παντελείῳ Ἐορτῇ καὶ σωτηριῶδει, ἰλασμὸς μὲν ἱκεσίης, ὑπὲρ τῶν κατεχομένων ἐν ἄδῃ, καταξιώσας δέχεσθαι, μεγάλας δὲ παρέχων ἡμῖν ἐλπίδας, ἀνεσιν τοῖς κατοικοιχομένοις τῶν κατεχόντων αὐτοῦς ἀνιαρῶν, καὶ παραψυχὴν παρὰ σοῦ καταπέμπεσθαι· Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ οἰκτρῶν δεομένων σου· καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, τῶν προκεικοιμημένων, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα ἀπέδρα πάσα ὀδύνη, λύπη, καὶ στεναγμός· καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν ἐν σικηναῖς Δικαίων, καὶ εἰρήνης καὶ ἀνέσεως ἀξιώσον αὐτούς· ὅτι οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε, Κύριε, οὐδὲ οἱ ἐν ἄδῃ ἐξομολόγησιν παρῆρησιάζονται προσφέρειν σοι, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογοῦμέν σε καὶ ἱκετεύομεν, καὶ ταῖς ἰλαστηρίους εὐχαῖς καὶ θυσίας προσάγομέν σοι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην τὴν Εὐχὴν.

**Ο** Θεός, ὁ μέγας καὶ αἰώνιος, ὁ ἅγιος καὶ φιλόανθρωπος, ὁ καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ σῆσαι κατενώπιον τῆς ἀπροσίτου σου δόξης, εἰς ὕμνον καὶ αἶνον τῶν θαυμασίων σου, ἰλάσθητι ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις δούλοις σου· καὶ παράσχου

χάριν, τοῦ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀμετεωρίζως προσ-  
 ενεργεῖν σοι τὴν τρισάγιον δοξολογίαν, καὶ τὴν εὐχαριστίαν  
 τῶν μεγάλων σου δωρεῶν, ὧν ἐποίησας, καὶ ποιεῖς πάντοτε  
 εἰς ἡμᾶς. Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἀσθενείας ἡμῶν, καὶ μὴ συνα-  
 πολέσης ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν, ἀλλὰ ποίησον ἔλεος μετὰ  
 τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν· ἵνα, τὸ τῆς ἀμαρτίας σκότος δια-  
 φυγόντες, ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύνης περιπατήσωμεν· καὶ ἐνδυ-  
 σάμενοι τὰ ὄπλα τοῦ φωτός, ἀνεπιβουλεύτως διατελέσωμεν  
 ἀπὸ πάσης ἐπιηρείας τοῦ πονηροῦ, καὶ μετὰ παρρησίας δο-  
 ξάσωμεν ἐπὶ πᾶσι σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φιλόανθρωπον  
 Θεόν. (\*) Σὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς, καὶ μέγα ὄντως μυστήριον,  
 Δέσποτα τῶν ἀπάντων καὶ ποιητὰ, ἢ τε πρόσκαιρος λύσις  
 τῶν σῶν κτισμάτων, καὶ ἢ μετὰ ταῦτα συνάφεια καὶ ἀνά-  
 παυσις ἢ εἰς αἰῶνας. Σοὶ χάριν ἐπὶ πᾶσιν ὁμολογοῦμεν, ἐπὶ  
 ταῖς εἰσόδοις ἡμῶν ταῖς εἰς τὸν κόσμον τῆτον, καὶ ταῖς ἐξό-  
 δοις, αἱ τὰς ἐλπίδας ἡμῖν τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀκηράτου  
 ζωῆς, διὰ τῆς σῆς ἀψευδοῦς ἐπαγγελίας, προμνηστεύονται·  
 ἧς ἀπολαύσαμεν ἐν τῇ μελλούσῃ δευτέρᾳ παρουσίᾳ σου. Σὺ  
 γὰρ εἶ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἡμῶν ἀρχηγός, καὶ τῶν βεβιω-  
 μένων ἀδέκαστος καὶ φιλόανθρωπος κριτής, καὶ τῆς μισθαπο-  
 δοσίας Δεσπότης καὶ Κύριος· ὁ καὶ κοινωνήσας ἡμῖν παρα-  
 πλησίως σαρκὸς καὶ αἵματος, διὰ συγκατάβασιν ἄκραν, καὶ  
 τῶν ἡμετέρων ἀδιαβλήτων παθῶν, ἐν τῷ ἐκουσίῳ εἰς πείραν  
 καταστῆναι, προσλαβόμενος σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, καὶ ἐν ᾧ  
 πέπονθας πειρασθεὶς αὐτός, τοῖς πειραζομένοις ἡμῖν γενόμε-  
 νος αὐτεπάγγελτος βοηθός· διὸ καὶ συνήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν  
 σὴν ἀπάθειαν. Δέξαι οὖν, Δέσποτα, δεήσεις καὶ ἰκεσίας ἡ-

(\*) Ἐνταῦθα μὲν συμπληροῦται ἡ Εὐχή ἐν τῷ Χειρογράφῳ· ἔπεται δὲ ἀμέ-  
 σως· Εὐχή ἑτέρα· « Σὸν ὡς ἀληθῶς καὶ μέγα ὄντως μυστήριον,  
 » Δέσποτα κ.τ.λ. » ἐν ἣ, μετὰ τὰς τελευταίας λέξεις « καὶ τῆς βασι-  
 » λείας σου ἀξίους ἡμᾶς ποίησον » ἀναγινώσκειται κατὰ συνέχειαν « Σὺ  
 » γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ  
 » σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου καὶ συναϊδίῳ  
 » Πατρί, καὶ τῷ ὁμοουσίῳ, καὶ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ παντο-  
 » αδυνάμῳ, κὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ κ.τ.λ. ».

μετέρας, καὶ ἀνάπαυσον πάντας τοὺς πατέρας ἐνάξου, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀδελφούς, καὶ ἀδελφάς, καὶ εἴτι ἄλλο ὁμογενὲς καὶ ὁμόφυλον, καὶ πάσας τὰς προαναπαυσάμενας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· καὶ κατὰ τάξον τὰ πνεύματα αὐτῶν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς, ἐν κόλποις Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, ἐν χώρᾳ ζώντων, εἰς βασιλείαν οὐρανῶν, ἐν Παραδείσῳ τρυφῆς, διὰ τῶν φωτεινῶν Ἀγγέλων σου εἰσάγων ἅπαντας εἰς τὰς αὐλούς σου μοναῖς, συνεγείρων καὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ, ἣ ὥρισας, κατὰ τὰς ἀγίας σου καὶ ἀψευδεῖς ἐπαγγελίας. Οὐκ ἔστιν οὖν, Κύριε, τοῖς δούλοις σου θάνατος, ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ πρὸς σέ τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐνδημούντων, ἀλλὰ μετάστασις ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα καὶ θυμηδέστερα, καὶ ἀνάπαυσις καὶ χαρὰ. Εἰ δὲ καὶ τι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ἴλεως γενοῦ ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς, διότι οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου ἐνώπιόν σου, οὐδ' ἂν μία ἡμέρα ἢ ἡ ζωὴ αὐτοῦ· εἰμὴ μόνος σὺ, ὁ ἐπὶ γῆς φανεῖς ἀναμάρτητος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ πάντες ἐλπίζομεν ἐλέους τυχεῖν καὶ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν. Διὰ τοῦτο ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος Θεός, ἄνευ, ἄφευ, συγχώρησον τὰ παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἐκούσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ πρόδηλα, τὰ λανθάνοντα, τὰ ἐν πράξει, τὰ ἐν διανοίᾳ, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν πάσαις ἡμῶν ταῖς ἀναστροφαῖς καὶ τοῖς κινήμασι· καὶ τοῖς μὲν προλαβοῦσιν ἐλευθερίαν καὶ ἄνεσιν δώρησαι, ἡμᾶς δὲ τοὺς περιεστῶτας εὐλόγησον, τέλος ἀγαθὸν καὶ εἰρηνικὸν παρεχόμενος ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου, καὶ ἐλέους σπλάγγνα καὶ φιλονητίας διανοίγων ἡμῖν, ἐν τῇ φρικτῇ καὶ φοβερᾷ σου παρουσίᾳ· καὶ τῆς βασιλείας σου ἀξίους ἡμᾶς ποίησον.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην·

**Ο** Θεός, ὁ μέγας καὶ ὑψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διαχωρήσας ἀναμέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους, καὶ τὸν μὲν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός· ὁ

καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς, καὶ ἐπὶ τῆς παρουσίας ὥρας προφθάσαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει, καὶ τὴν ἔσπερινήν σοι λατρείαν προσαγαγεῖν· αὐτὸς, φιλόνητος Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὄσμὴν εὐωδίας. Παράσχου δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἔσπεραν, καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα, εἰρηνικήν· ἐνδυσον ἡμᾶς ὄπλα φωτός· ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευόμενον· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῆ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἐδώρησας, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναὶ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα, καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν καταλυγόμενοι, μνημονεύωμεν καὶ ἐν νυκτὶ τοῦ παναγίου ὀνόματός σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς διαναστῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δεήσεις καὶ ἰκεσίας τῆ-σῆ εὐσπλαγγνία προσάγοντες, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ὃν, ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου, ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάξησον, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ὁ Θεός κ.τ.λ.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, κ.τ.λ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (\*)

Ὁ Διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν ἔσπερινήν, κ.τ.λ.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν Ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος κ.τ.λ.

Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ Λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

(\*) Τὸ χειρόγραφον ἐνταῦθα ἔχει, Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἀγιασμός ἡμῶν κ.τ.λ.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Λαός· Σοὶ Κύριε· καὶ ὁ Ἱερεὺς εὐχεται  
τὴν Εὐχὴν ταύτην μυστικῶς.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανούς, καὶ καταβάς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιθε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ Κριτῇ οἱ σοὶ δούλοι τὰς ἑαυτῶν ἐκκλιναν κεφαλὰς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλεος, καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὐς διαφυλάξον ἐν παντί καιρῷ, καὶ κατὰ τὴν παρούσαν ἐσπέραν, καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα, ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας, διαβολικῆς, καὶ διαλογισμῶν ματαίων, καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Εἶτα ἐκφωνεῖ·

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον, καὶ δεδοξαμένον, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ Ἰδιόμελα τοῦ Στίχου,

Ἦχος γ΄.

**Ν**ῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσιν, ἐμφανῶς αἱ γλώσσαι γεγόνασιν· Ἰουδαῖοι γὰρ, ἐξ ὧν κατὰ σάρκα Χριστὸς, ἀπιστία νοσήσαντες, θεϊκῆς ἐξέπεσον χάριτος, καὶ τοῦ θείου φωτὸς οἱ ἐξ ἐθνῶν ἠξιώθημεν, στηριχθέντες τοῖς λόγοις τῶν Μαθητῶν, φθεγγομένων τὴν δόξαν τῆ εὐεργέτου τῶν ὄλων Θεοῦ· μεθ' ὧν τὰς καρδίας σὺν τοῖς γόνασι κλινάντες, ἐν πίστει προσκυνήσωμεν, τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι στηριχθέντες, Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός.

**Ν**ῦν τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἐκκέχυται· Ἀποστόλων γὰρ χορείας ἀρξάμενον, ἐξ αὐτῶν κατὰ μέθεξιν, τοῖς πιστοῖς τὴν χάριν ἐφήπλωσε, καὶ πιστοῦται αὐτοῦ τὴν κραταιὰν ἐπιφοίτησιν, ἐν πυρίνῳ τῷ εἶδει τοῖς Μαθηταῖς διανέμον τὰς γλώσσας, εἰς ὑμνωδίαν καὶ δόξαν Θεοῦ. Διὸ τὰς καρδίας νοερῶς ἐλλαμπόμενοι, ἐν πίστει στηριχθέντες τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, δυσωποῦμεν σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Στίχ. Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου.

**Ν**ῦν περιβάλλονται κράτος, οἱ Χριστοῦ ἀφ' ὕψους Ἀπόστολοι· ἐγκαινίζει γὰρ αὐτῆς ὁ Παράκλητος, ἐν αὐτοῖς καινιζόμενος, μουσικῇ καινότητι γνώσεως· ἦν ταῖς ξέναις φωναῖς, καὶ ὑψηγέροις κηρύττοντες, τὴν αἰδίου φύσιν τε καὶ ἀπλήν, τρισυπόστατον σέβειν τοῦ εὐεργέτου τῶν ὅλων Θεοῦ, ἡμᾶς ἐκδιδάσκουσι. Διὸ φωτισθέντες τοῖς ἐκείνων διδάγμασι, Πατέρα προσκυνήσωμεν, σὺν Υἱῷ καὶ Πνεύματι, δυσωποῦντες σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος πλ. δ'.

**Δ**εῦτε λαοὶ, τὴν τρισυπόστατον Θεότητα προσκυνήσωμεν, Υἱὸν ἐν τῷ Πατρὶ, σὺν Ἀγίῳ Πνεύματι. Πατὴρ γὰρ ἀχρόνως ἐγέννησεν Υἱὸν, συναἰδίου καὶ σύνθρονον, καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦν ἐν τῷ Πατρὶ, σὺν Υἱῷ δοξαζόμενον· μία δύναμις, μία οὐσία, μία Θεότης, ἦν προσκυνοῦντες πάντες λέγομεν Ἅγιος ὁ Θεός, ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας δι' Υἱοῦ, συνεργεία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· Ἅγιος ἰσχυρός, δι' οὗ τὸν Πατέρα ἐγνώκαμεν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπεδήμησεν ἐν κόσμῳ. Ἅγιος ἀθάνατος, τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, τὸ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπαυόμενον· Τριάς ἅγια, δόξα σοι.

Τὸ, Νῦν ἀπολύεις· Τρισάγιον· καὶ τὸ, Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς, Εὐλογητὸς εἰ Χριστέ.... Ἐκ γ'.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν οὕτως·

**Ο** ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν, καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν, καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὐθις ἀνελθὼν, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, τότε θεῖον, καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδύναμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναἰδίου Πνεῦμα καταπέμφας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτοὺς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων, Θεοκηρύκων, καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα. Ἀμήν.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΝ ΑΣΘΕΝΩΝ,  
ΧΕΙΜΑΖΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ,  
ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΩΝ.

Εὐλογεῖ ὁ Ἱερεὺς καὶ μετὰ τὸ Τρισάγιον, τὸ, Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου· τὸ, Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει· τὸ, Κύριος φωτισμός μου, καὶ σωτὴρ μου· τὸ, Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν τὸν Ν'.-εἶτα, Μὴ καταπιστεύσης με. Δέξαι μου τὴν δέησιν· καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Ἱερεὺς· Ἐλέει καὶ οἰκτιριμοῖς, καὶ φιλανθρωπία. Εἶτα τὸν παρόντα Κανόνα.

Κανὼν Παρακλητικὸς  
εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· εἰς τὴν  
Υ' περαγίαν Θεοτόκον· εἰς τοὺς Ἄσωμάτους· εἰς  
τοὺς Ἀποστόλους· καὶ εἰς πάντας τοὺς Ἁγίους.  
Ὡδὴ α'. Ἦχος β'. Δεῦτε λαοὶ ἄσωμεν.

Ὁ ποιητής, καὶ λυτρωτής μου καὶ Κύριος, ἡ τῶν πιστῶν βοήθεια, τάχυνον ῥῦσαι με, τοῦ παρόντος κινδύνου, ὁ δούλός σου βοᾶ σοι, μόνη φιλόνητο.

Ὁ τῆν ἡμῶν, μόνος γινώσκων ἀσθένειαν, ἐκ τῆς παρουσίας θλίψεως, καὶ τῆ συνέχοντος, ὀλεθρῆς προφθασας, ἐξάρπασον καὶ σῶσον, Σῶτερ τὸν δούλόν σου. Δόξα.

Ἀγγελικαί, τάξεις αὐτῶν Δυναμέων, σὺν Ἀποστόλοις Μάρτυσι, καθικετεύσατε, τὸν τῶν ὅλων Δεσπότην, κινδύνου βαρυτάτου, ῥῦσαι τὸν δούλον αὐτοῦ.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.  
Ἡ τῶν πιστῶν, καταφυγὴ ἀειπάρθενε, ἡ κραταῖα βοήθεια, ἡμῶν τῶν δούλων σου, τῆς παρουσίας ἀνάγκης, τὸν δούλόν σου πρεσβεΐαις, λύτρωσαι Δέσποινα.

Ὡδὴ γ'. Στερέωσον ἡμᾶς.  
Ὡς πάλαι Ἰακώβ τὸν σὸν θεράποντα, ἐρρύσω τῆς Ἡσαῦ βασικανίας, οὕτω ῥῦσαι τὸν οἰκέτην σου, τῆς παρουσίας ἀνάγκης ὡς φιλόνητος.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛ. ΕΙΣ ΧΕΙΜΑΖΟΜΕΝΟΥΣ. 373

Φιλάνθρωπε Σωτὴρ ἐπικαλοῦμαι σε, ἐν θλίψει ὑπάρχων καὶ ἀθυμία· μὴ παρίδης με τὸν δούλόν σου, ἀλλὰ σπεῦσον καὶ ῥῦσαι με ὡς εὐσπλαγγνος. Δόξα.

Ὁ μόνος ἀγαθός, ὁ μόνος εὐπλαγγνος, ὁ μόνος οἰκτιρῶν καὶ ἐλεήμων, τῆ πρεσβείᾳ τῶν Ἁγίων σου, τὸν σὸν δούλον οἰκτεῖρας ἐλευθέρωσον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.  
Ὁ ἔτεκες Ἁγνή Θεὸν ἰκέτευε, σὺν πᾶσιν Ἀγγέλοις καὶ Ἀποστόλοις, σὺν Προφήταις τε καὶ Μάρτυσιν, ἐκ κινδύνων τὸν δούλόν σου λυτρώσασθαι.

Εἶθ' οὕτω τὸν Εἰρμόν·  
Στερέωσον ἡμᾶς ἐν σοὶ Κύριε, ὁ ξύλῳ νεκρώσας τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τὸν φόβον σου ἐμφύτευσον, εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τῶν ὑμνούντων σε.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς μνημονεύει τὸν ἀσθενῆ.  
Εἶτα·

Πρεσβεΐα θερμῆ, καὶ τεῖχος ἀπροσμάσχητον, ἐλέους πηγὴ, τοῦ κόσμου καταφύγιον, ἐκτενῶς βοῶμέν σοι· Θεοτόκε Δέσποινα πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, ἡ μόνη ταχέως προστατεύουσα.

Ὡδὴ δ'. Ἐλήλυθας, ἐκ Παρθένου.  
Τῆ λαίλαπι, τῶν κινδύνων δεινῶς ῥιπιζόμενον, τὸν σὸν δούλον Δέσποτα, καὶ τῷ πελάγει τῶν θλίψεων, νῦν κλυδωνιζόμενον, πρὸς γαληνότατον ὄρμον καθοδήγησον.

Ὁ θλίβοντες, τὸν σὸν δούλον Χριστέ, ἐπληθύνθησαν, καὶ γλῶσσαν, ἠκόνησαν, καθάπερ δίστομον μάχαιραν· ἴδε οὖν φιλόνητο, καὶ ἀδίκου θανάτου σὸν δούλον λύτρωσαι. Δόξα.

Ἀρχάγγελοι, Ἐξουσίαι, Δυναμίς, καὶ Ἄγγελοι, Ἀπόστολοι, Μάρτυρες, Ὅσιοι, Προφῆται, καὶ Δίκαιοι, πάντες δυσωπήσατε, ὑπὲρ τοῦ νῦν παναθλίως κινδυνεύοντος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.  
Πανύμνητε, τῶν ἀνθρώπων ἐτοίμη βοήθεια, τὰ ἄγρια κύματα, τῶν πειρασμῶν καταπραΰνον, καὶ τὸν ἐν τῇ σκέπη σου, καταφεύγοντα ἴασαι δούλον Δέσποινα.



Ῥδὴ ε'. Ὁ τοῦ φωτός χορηγός.

**Ο**' Ἐξεκίου ποτέ, ἀποπληρώσας τὰς εὐχὰς Κύριε, καὶ τὴν ἐμὴν, πλήρωσον ἐν τάχει, ὁ μόνος ἀγαθός, καὶ σῶσον σὸν δούλον ἐκ πάσης κακώσεως.

**Ο**' δὲ Ἀγγέλου χειρὸς, τὸν Κορυφαῖον Μαθητὴν Κύριε, ἐκ φυλακῆς, θείᾳ δυναστείᾳ ποτέ ἐξαγαγὼν, ῥῦσαι τὸν σὸν δούλον δεινῶς κινδυνεύοντα. Δόξα.

**Α**'γγελικαὶ στρατιαί, τῶν Ἀποστόλων Προφητῶν δῆμός τε, πανευκλεῶν, Μαρτύρων, Ὁσίων, ὑπὲρ τοῦ ἐν δεινοῖς, ὑπάρχοντος ἅμα πρεσβείαν ποιήσατε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Μ**ήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τάχυνον ῥῦσαι τὸν πιστὸν δούλον σου, τοῦ χαλεποῦ, καὶ δεινοῦ κινδύνου, τοῦ ἐπελθόντος νῦν, ἵνα σε δοξάζῃ καρδίᾳ καὶ στόματι.

Ῥδὴ ς'. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων.

**Ο**' κητώας γαστρὸς λυτρωσάμενος, πάλαι τὸν Προφήτην σου Δέσποτα Κύριε, τὸν σὸν οἰκέτην λύτρωσαι, ἵνα πέσται καὶ πόθῳ δοξάζῃ σε.

**Δ**ανιὴλ ὡς ἐρρύσω λεόντων Χριστέ, ῥῦσαι πονηρῶν ἐξ ἀνθρώπων νυνὶ καὶ ἐμὴν, τὸν σὸν οἰκέτην Δέσποτα, καὶ φθορᾶς καὶ θανάτου ἀνάγαγε. Δόξα.

**Κ**ινδυνεύοντα σῶσον τὸν δούλόν σου, Σῶτερ τῶν ἀγίων Ἀγγέλων δεήσεις, τῶν Προφητῶν Μαρτύρων τε, καὶ σοφῶν Μαθητῶν σου ἐντεύξεις. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Μ**ὴ παρίδῃς δεινῶς χειμαζόμενον, καὶ ἐξαπορούμενον Κόρη τὸν δούλόν σου· ἀλλὰ συνήθως λύτρωσαι, προσφυγόντα τῇ σκέπῃ σου Ἀχραντε.

Ὁ Εἰρμός.

• **Ε**'ν ἀβύσσῳ πταισμάτων κυκλιμένος, τὴν ἀνεξιχνίαστον  
• τῆς εὐσπλαγχνίας σου, ἐπικαλοῦμαι ἀβυσσον· Ἐκ φθορᾶς ὁ Θεὸς με ἀνάγαγε.

Εἶθ' αὐτῷ μνημονεῖ τὸν ἀσθενῆ. Εἶτα λέγει τὸ παρὸν

Τροπᾶριον Ἦχος δ'.

**Τ**ῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς νῦν προσδράμωμεν, ἁμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοὶ καὶ προσπέσωμεν, ἐν μετανοίᾳ, κρᾶζοντες ἐκ βα-

θους ψυχῆς· Δέσποινα βοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγγισθεῖσα, σπεῦσον ἀπολλύμεθα ὑπὸ πλήθους πταισμάτων· μὴ ἀποσρέψῃς σὲ δούλους κενῆς· σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κεντήμεθα.

Ῥδὴ ζ'. Εἰκόνοσ χρυσῆς.

**Ω**'ς πάλαι τοὺς τρεῖς, ἐκ καμίνου τοῦ πυρός Παῖδας ἐρρύσω, ῥῦσαι Οἰκτίρμον τὸν οἰκέτην σου, ὡς ἀγαθὸς δυσωποῦμέν σε, τῆς ἐπερχομένης ἀνάγκης, καὶ φλογώσεως Δέσποτα, τῶν ἀνυποίστων πειρασμῶν, ὅπως δοξάζῃ σε.

**Ο**' μόνος εἰδώς, τὴν ἀσθένειαν Χριστέ τὴν ἀνθρωπίνην, ὁ ὑποδείξας ἐν ταῖς θλίψεσι, τὰς παρακλήσεις φιλήσρωπε, ῥῦσαι τοῦ παρόντος κινδύνου, τὸν οἰκέτην σου ψάλλοντα· Εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Δόξα.

**Α**'γγέλων πληθύς, Ἀποστόλων Προφητῶν Μαρτύρων, θείων, καὶ Προπατόρων θείος σύλλογος, τὸν ἀγαθὸν δυσωπήσατε, νῦν τὸν κοπετὸν μεταστρέψαι, εἰς χαρὰν τοῦ κραυγάζοντος· Εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Η**' μόνη ἐλπίς, καὶ βοήθειαν πιστῶν Θεογεννητορ, σπεῦσον βοήθει τῷ οἰκέτῃ σου, χειμαζομένῳ ταῖς θλίψεσι, πάντοθεν, καὶ ἠπορημένῳ, καὶ ἐν ὀδύνῃ ὑπάρχοντι, καὶ καταφεύγοντι εἰς σέ, ἐν πεποιθήσει ψυχῆς.

Ῥδὴ η'. Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός.

**Π**αύλου καὶ Σίλα τὰς εὐχὰς, ὡς ἐδέξω καὶ δεσμῶν τούτης ἐρρύσω, καὶ ἡμῶν Ἐλεῆμον, τῶν ἀναξίων νυνὶ, βωόντων τὰς φωνὰς ἐπάκουσον· Ῥῦσαι τὸν σὸν δούλον, φθορᾶς τε καὶ θανάτου.

**Μ**ὴ ἀποσρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ, τοῦ οἰκέτου σου Χριστέ τὸ πρόσωπόν σου, ὅτι θλίβομαι ταχὺ, ἐπάκουσόν μου Σωτήρ, καὶ ῥῦσαι τοῦ παρόντος κλύδωνος, δι' ἡμῶν βοᾶ σοι, ὁ δούλος σου οἰκτίρμον. Δόξα.

**Τ**αῖς ἱεσείαις ὁ Θεὸς, τῶν ἀϋλῶν Λειτουργῶν καὶ Ἀποστόλων, καὶ Μαρτύρων χορείας, καὶ ἱερῶν Προφητῶν, Ὁσίων, Δικαίων ἀπάντων τε, ῥῦσαι τὸν σὸν δούλον, τοῦ χαλεποῦ κινδύνου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Κ**αταφυγή Χριστιανῶν, βοηθέ τῶν ἐν δεινοῖς χειμαζομένων, Παναγία Παρθένε, μὴ ὑπερίδῃς τὸν σὸν οἰκέτην, κινδύνους ποντούμενον, καὶ τῇ κραταιᾷ σου, προσφεύγοντα νῦν σκέπη.

Ὡδὴ 3. Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον.

**Τ**άλυπρὰ τοῦ σοῦ δούλου, τοῦ παρόντος κινδύνου, καὶ ζάλην τὴν πολλὴν καὶ χαλεπὴν, μεταποίησον νῦν Δέσποτα, καὶ μετάρτρεψον τούτῃ, τὸ πένθος εἰς χαρὰν διηνεκῆ, ἵνα πίστει καὶ πόθῳ, ἀπαύστως μεγαλύνῃ σε.

**Σ**οῦ τὴν πολλὴν εὐσπλαγγίαν, μὴ νικήσῃ Οἰκτίρμον, τὸ πλῆθος τῶν ἀμέτρων μὲ κακῶν· ἀλλὰ συνήθει ἐλέει σου, δι' ἡμῶν σοι κραυγάζει ὁ δούλος σου· Νῦν ῥῦσαι με Χριστέ, ἀπὸ βλάβης παντοίας, ὁ μόνος πολυέλεος. Δόξα.

**Φ**εῖσαι μου Κύριε, φεῖσαι, ὅταν μέλλῃς με κρῖναι, καὶ μὴ καταδικάσῃς με εἰς πῦρ· μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, δυσωπεῖ σε Παρθένος, ἢ σὲ κυοφορήσασα Χριστέ, τῶν Ἀγγέλων τὰ πλήθη, καὶ τῶν Μαρτύρων σύλλογος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Υ**περαγία Παρθένε, μετὰ τῶν Ἀσωμάτων λειτουργῶν, καὶ ἁγίων Ἀγγέλων, Ἀποστόλων, Προφητῶν, Μαρτύρων, καὶ Ὀσίων ἀπάντων, τὸν μόνον ὑπεράγαθον Θεόν, ἐκδυσώπει ῥυθῆναι, κακώσεως τὸν δούλόν σου.

Εἶθ' οὕτως. Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς. Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἱ στρατιαί. Δέσποινα καὶ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ.

Εἶτα μνημονεύει τὸν ἀσθενῆ καὶ λαμβάνων θρυαλλίδα, συναλείφει αὐτὸν λέγων τὴν Εὐχὴν ταύτην·

**Π**άτερ ἅγιε, ἰατρέ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὁ πέμψας τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, πᾶσαν νόσον ἰώμενον, καὶ ἐκ θανάτου λυτρούμενον, ἴσασαι καὶ τὸν δούλόν σου ( τὸν δεῖνα ), ἐκ τῆς περιεχούσης αὐτὸν ψυχικῆς τε καὶ σωματικῆς ἀσθενείας, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ ζωοποίησον αὐτόν, κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεστον, ὅπως τὴν ὀφειλομένην σοι εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἐν ἀγαθοεργίαις ἀποπληροῖ· πρεσβείαις τῆς ὑπερέυλογη-

μένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ἡ πηγὴ τῶν ἰαμάτων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΑΣΘΕΝΗ ΚΑΙ ΜΗ ΥΠΝΟΥΝΤΑ,

ἦτοι τῶν ἁγίων Ἑπτὰ Παίδων.

**Ο** Θεὸς ὁ μέγας, καὶ αἰνετὸς, καὶ ἀκατάληπτος, καὶ ἀνεκδιήγητος, ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον τῇ χειρὶ σου, χθὲν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τῇ εἰκόνι τῆ σῆ τιμήσας αὐτόν, Ἰησοῦ Χριστέ, τὸ ἐπιπόθητον ὄνομα, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, ἐπιφάνηθι ἐπὶ τὸν δούλόν σου ( τόνδε ), καὶ ἐπίσκεψαι αὐτόν ψυχῇ καὶ σώματι, δυσωπούμενος ὑπὸ τῆς πανενδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· τῶν ἁγίων ἐπουρανίων Δυναμῶν ἁσωμάτων τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν Ἁγίαις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν, καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείῃ τῆ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου, καὶ Κυρίλλου· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυριδῶνος τοῦ Θαυματουργοῦ, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, καὶ Μεγαλομαρτύρων, Γεωργίῃ τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίῳ τοῦ Μυροβλύτου, Θεόδωρου τοῦ Στρατηλάτου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Μαρτύρων· τῶν Ὀσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, Ἀντωνίου, Εὐθυμίου, Σάββα τοῦ Ἠγιασμένου, Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου, Οἰνουφρίου, Ἀρσενίου, Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, καὶ πάντων τῶν Ὀσίων τῶν ἁγίων καὶ ἰαματικῶν Ἀναργύρων Κοσμά καὶ

Δαμιανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἐρμολάου, Σαμφῶν καὶ Διομήδους, Θαλελαίου καὶ Τρύφωνος, καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ Ἁγίου (τοῦδε), καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων καὶ δὸς αὐτῷ ὕπνον ἀνέσεως, ὕπνον σωματικόν, ὑγείας, καὶ σωτηρίας, καὶ ζωῆς, καὶ ῥῶσιν ψυχῆς καὶ σώματος· καὶ ὡς ἐπεσκέψω ποτὲ Ἀβιμέλεχ τὸν θρασύτατόν σου ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀγρίππα, καὶ ἔδωκας αὐτῷ ὕπνον παραμυθίας, τοῦ μὴ ἰδεῖν τὴν πτώσιν Ἱερουσαλήμ, καὶ τοῦτον κοιμίσας ὕπνον θραπτικόν, καὶ πάλιν τοῦτον ἀναστήσας ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ, εἰς δόξαν τῆς σῆς ἀγαθότητος· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἁγίους σου, καὶ ἐνδόξους Ἑπτὰ Παῖδας, ὁμολογητὰς καὶ μάρτυρας τῆς σῆς ἐπιφανείας ἀναδείξας, ἐν ταῖς ἡμέραις Δεκίου τοῦ βασιλέως καὶ ἀποστάτου, καὶ τούτους κοιμίσας ἐν τῷ σπηλαίῳ ἔτη τριακόσια ἑβδομήκοντα δύο, ὡσεὶ βρέφη θάλλοντα ἐν τῇ νηδύϊ τῆς αὐτῶν μητρὸς, καὶ μηδὲν ὑπομείναντα φθοράν, εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν τῆς φιλανθρωπίας σου, καὶ εἰς ἐνδειξιν καὶ βεβαίωσιν ἡμῶν τῆς παλιγγενεσίας καὶ ἀναστάσεως πάντων· Αὐτὸς οὖν, φιλόφρονε Βασιλεῦ, πάρεσο καὶ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ ἐπίσκεψαι τὸν δούλόν σου (τόνδε)· καὶ δώρησαι αὐτῷ ὑγείαν, ῥῶσιν, καὶ εὐρωστίαν, διὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος· ὅτι παρὰ σοῦ ἐστὶ πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

# ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

## ΕΙΣ ΨΥΧΟΡΡΑΓΟΥΝΤΑ

Μετὰ τὸν Εὐλογητὸν, Τρισάγιον, Παναγία Τριάς, Πάτερ ἡμῶν, Ὅτι σοῦ· τὸ, Κύριε ἐλέησον ββ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γγ'. καὶ τοὺς παρόντας Ψαλμοὺς· Ὁ Θεὸς, εἰς τὴν βοήθειάν μου· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Εἶτα τὸν Ν. καὶ τὸν παρόντα Κανόνα, ποίημα Κυροῦ Ἀνδρέου Κρήτης Ἱεροσολυμίτου. (\*)

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραὴλ.

**Δ**εῦτε συνάχθητε πάντες οἱ εὐσεβῶς, ἐν τῷ βίῳ ζήσαντες, καὶ θρηνησατέ ψυχὴν, ξενωθεῖσαν δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ δουλεύσασαν αἰσχροῖς, δαίμοσι πάσῃ σπουδῇ.

**Ν**ῦν δὲ ὁ χρόνος μου ἅπας ὁ τῆς ζωῆς, ὡς καπνὸς παρέδραμε, καὶ παρέστησαν λοιπὸν, Ἄγγελοι πεμφθέντες ἐκ Θεοῦ, τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν, ζητοῦντες ἀσυμπαθῶς.

Δόξα.

**Γ**δοῦ ἐφέξηκεν ὄχλος τῶν πονηρῶν, πνευμάτων κατέχοντες, τῶν ἐμῶν ἁμαρτιῶν, ἐγγραφάς, καὶ κρίζουσι σφοδρῶς, ἐκζητοῦντες ἀναιδῶς, τὴν ταπεινὴν μου ψυχὴν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Λ**οιπὸν πρὸς τίνα βοήσω; τίς μου κλαυθμὸν, ἐξ ὀδύνης δέξεται, καὶ καρδίας στεναγμὸν; εἰμὴ σὺ πανάχραντε Ἀγνή, ἢ ἐλπίς Χριστιανῶν, καὶ πόντων ἁμαρτωλῶν.

ᾠδὴ γ'. Οὐκ ἐστὶν ἅγιος ὡς σὺ.

**Κ**αλοὶ μου φίλοι καὶ γνωστοί, ἵνα τί οὐ θρηνεῖτε, ἐκ ψυχῆς καὶ καρδίας, τὸν ποτὲ ἀγαπητὸν, καὶ φίλον καὶ ἀδελφόν, νῦν δὲ ξένον καὶ Θεοῦ καὶ πάντων ὑμῶν;

(\*) Οὕτως ἐπιγράφεται ὁ Κανὼν. Ὅσα δὲ εὐρέθησαν ἐν αὐτῷ χαλαίνοντα κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ τὸν ρυθμὸν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκ τοῦ Χειρογράφου διορθώθησαν.

**Α**γαπητοί μου ἀδελφοί, τὰς ἐμὰς καθορῶντες, ἀμαρτίας κειμένας, ἐν τῇ στάθμῃ τοῦ ζυγοῦ, Χριστὸν τὸν πάντων Θεὸν, δυσωπεῖτε ἵλεων γενέσθαι μοι.

Δόξα.

**Μ**νησθέντες μου ἀγαπητοί, τῆς πρὸς ἡμᾶς φιλίας, τὸν Χριστὸν δυσωπεῖτε, ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμέ, τὸν δυστυχή τῆς ζωῆς, στερηθέντα καὶ βασανιζόμενον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Κ**λῖνον τὸ οὖς σου ἐπ' ἐμοί, τοῦ Θεοῦ μου ἡ Μήτηρ, ἐκ τοῦ ἔψης τῆς δόξης, τῆς πολλῆς σου ἀγαθῆ· εἰσάκυσσον στεναγμῶν, τελευταίων, καὶ χεῖρά μοι ὄρεξον (\*).

ᾠδὴ δ'. Χριστός μου δύναμις.

**Ο**ἶμοι τὸν ἄσωτον, οἶμοι τὸν ἄθλιον, ὅτι χεῖρας ἐκτείνων πρὸς τοὺς ἐμούς, φίλους τε καὶ δαίρυα, ἐξ ὀφθαλμῶν μου προχέων, ἀβοήθητος προέρχομαι.

**Α**γὼν ἐπέστη μοι, ψυχῆς πανόλεθρος, καὶ τὰ ὄμματα ῥέπω πρὸς τοὺς Θεοῦ, φωτεινοὺς Ἀγγέλους, καὶ βῶ· Μικρὸν ἐάσατέ με ζῆν· ἀλλ' οὐδεὶς ὁ εἰσακούων μου.

Δόξα.

**Ε**μὲ πενήθησατε, ἐμὲ θρηνήσατε, τῶν Ἀγγέλων οἱ δῆμοι καὶ τῶν βροτῶν, πάντων οἱ φιλόχριστοι· ἀθλίως γάρ μου ἡ ψυχὴ, ἐκ τοῦ σώματος χωρίζεται.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Δ**έσποινα, Δέσποινα, ἄρτι ἐλέησον, ψυχὴν ἀπορουμένην καὶ πρὸς τὴν σὴν, σκέπην μόνην βλέπουσαν, καὶ μὴ παρίδης ἀγαθῆ, ἐκδοθῆναι με τοῖς δαίμοσι.

ᾠδὴ ε'. Ἐγὼ θεῖω φέγγει σου Ἀγαθῆ.

**Φ**ῶς νοητὸν λάμψον ἐπ' ἐμοί, ἴδω σε Χριστέ κ' ἂν πρὸς βραχὺ, καὶ πρόσωπόν σου ἐφθείη μοι· νέφος γάρ δαιμόνων, ἄφνω ἐπῆλθέ μοι, καὶ σιότος τῶν αἰσχυρῶν μου, ἔργων καλύπτει με.

(\*). Μετὰ ταῦτα τὸ χειρόγραφον ἔχει καὶ Αἴτησιν. « Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα. Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς κτλ. Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάθρωπος. Εἶτα τὸ, Πρεσβεῖα θερμῆ ».

**Σ**ώζεσθε πάντες ἀγαπητοί, ἀσπλαγχοὶ φανέντες ἐπ' ἐμέ, τὸν δυστυχή καὶ πανάθλιον· πάντες γὰρ εἰ μίαν φωνὴν ἐφθέγγασθε, πρὸς τὸν ἐμὸν Δεσπότην, οὐκ ἂν ἀπέτυχον.

Δόξα.

**Σ**ώζου ὁ μέγας ἄρχων Θεοῦ, Μιχαὴλ Ἀγγέλων ἀρχηγέ· οὐκ ἔτι γάρ σου τὸ ἅγιον, ὄνομα καλέσω τοῦ βοηθῆσαι μοι· σιγῶσι γάρ μου χεῖλη, καὶ γλῶσσα δεδεταί.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Σ**ώζου καὶ σὺ ἄχραντε ἀγνή, Μήτηρ τοῦ Χριστοῦ μου καὶ Θεοῦ· οὐκ ἔτι γάρ τὴν εἰκόνα σου, ἐξ ἐμῶν πταισμάτων βλέψω ὁ ἄθλιος· ἐσθέσθη γάρ τὸ φῶς μου, νύξ δὲ μ' ἐκάλυψε.

ᾠδὴ ς'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

**Κ**λίνατε τὸ οὖς ὑμῶν, ἀδελφοί με πρὸς ἐμέ, καὶ συμπαθῶς ἀκούσατε, ἐλεεινῶν ῥημάτων μικρὰν φθογγὴν, καὶ μὴ παρακούσητε, καὶ μισθὸν ἐκ Θεοῦ μου πάντως λήψεσθε.

**Ι**δοὺ νῦν χωρίζεται, μετ' ὀδύνης ἡ ψυχὴ, ἐκ τοῦ δεινοῦ μου σώματος· μὴ οὖν τὸ σῶμά μου θάψητε ἐν τῇ γῇ· ἐάσατε ἄταφον, ὅπως φάγωσι κύνες τὴν καρδίαν μου.

Δόξα.

**Τ**ί γάρ μοι τὸ ὄφελος, τὴν ψυχὴν ἐν φοβεροῖς, κολαστηρίοις σύρεσθαι, τὸ δὲ σῶμά μου ψάλλεσθαι ὑφ' ὑμῶν; οὐκ ἔστι γὰρ ἄξιον· ἀλλὰ σύραντες ἔξω κυσὶ ρίψατε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Ι**σως διερχόμενοι, ξένοι βλέποντες ὄστα, ὑπὸ κυνῶν συρόμενα, καταφυγέστε κλάξουσιν ἐκ ψυχῆς· Βοήθησον Δέσποινα, τῇ ψυχῇ τοῦ ἀθλίου τούτου σώματος (\*).

(\*). Ταῦθα, κατὰ τὸ Χειρόγραφον, γίνεται πάλιν Ἐκτενής, ὡς καὶ ἀνωτέρω. Εἶτα τὸ, Προστασία τῶν Χριστιανῶν· καὶ ὁ Οἶκος· » Ἐκτείνον σου παλάμας, ἐν αἷς ὁ πάντων Δεσπότης, ὡς βρέφος ἐνηγκαλίσθη διὰ πληθους ἀγαθότητος· μὴ καταλίπης ἡμᾶς τοὺς αἰεὶ εἰς σὲ ἐλπίζοντας, τῇ ἀμέτρῳ » προστασίᾳ σου, καὶ ἀμέτρῳ συμπαθείᾳ σου· οἰκτεῖρησον ἡμῶν, καὶ φείσαι τῶν » ψυχῶν ἡμῶν, εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγὴ· σὲ γὰρ προστασίαν κεντήμεθα » Πανάχραντε, ἐκ τῆς πρῆφιν ῥυσθέντες κακώσεως. Ἄλλ' ὡς ἔχουσα σπλάγνα » οἰκτιρμῶν, τάχυνον εἰς πρεσβεῖαν, καὶ σπεύσον εἰς ἰκεσίαν, ἢ προστατεύουσα » αἰεὶ, Θεοτόκε τῶν τιμῶντων σε ».

Ὡδή ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

**Γ**'δου σύραντες ἀπέσπασαν τῆ σώματος, δεινῶς ἄφνω ἀθλίαν ψυχὴν, καὶ ἀπάγουσι, πρὸς Κριτὴν φρικτὸν καὶ φοβερόν· μνησθέντες μου οὖν ἀγαπητοί, τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀναστροφῆς, μνεΐαν ποιεῖσθέ μου.

**Ε**'λεήσατέ με Ἁγγελοι πανάγιοι, Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος, καὶ λυτρώσασθε, τελωνίων πάντων πονηρῶν· οὐκ ἔχω γὰρ ἔργον ἀγαθόν, ἀντισταθμῆσαι τῷ ζυγῷ, τῶν φαύλων πράξεων.

Δόξα.

**Η**'ν ἐπανέλθητε πανάγιοί μου Ἁγγελοι, παρασηῆναι βήματι Χριστοῦ, γόνυ κλίναντες, θρηνωδῶς βοήσατε αὐτῷ· Ἐλέησον πάντων Ποιητᾶ, ἔργον χειρῶν σου ἀγαθὲ, καὶ μὴ ἀπώση ἐκ σοῦ.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Π**ροσκυνήσαντες τὴν Δέσποιναν καὶ ἄχραντον, Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δυσωπήσατε, ὅπως κλίνη γόνυ μεθ' ἡμῶν, καὶ κάμψη πρὸς δέησιν αὐτῷ· Μητέρα γὰρ οὔσα καὶ τροφὸς, εἰσακουσθήσεται.

Ὡδή η'. Ἐκ φλογὸς τοῖς Ὅσιαις.

**Σ**υστενάξατε πάντα τῆς γῆς τὰ πέρατα, ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἀθλίῳ καὶ συνδακρύσατε· ἦλθε γὰρ δεινὴ, ἐκ τῶν ἄνω ἀπόφασις, χειρᾶς μου δεθῆναι, καὶ πόδας ἐξωσθῆναι.

**Α**'στοχήσας ἐκ πάντων πρὸς σὲ τὸν Φύλακα, τῆς ἀθλίας ψυχῆς μου στενάζω κρᾶζων πικρῶς· Ἴδε μου δεσμῶν, αἰωνίων τὴν κάκωσιν, καὶ μὴ ἀποκάμης, ὑπὲρ ἐμοῦ πρεσβεύων.

Δόξα.

**Ε**'πεὶδὴ ἐγενόμην δαίμοσιν ἐκδοτος, καὶ εἰς ἄδου πυθμένα βία κατάγομαι, οἶδα ὅτι νῦν, πάντες μου ἐπελάθοντο· σὺ δὲ μνήσθητί μου, ὦ Ἁγγελε Κυρίου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Τ**οῦ Θεοῦ μου ἡ Μητέρα πῶς ἐπελάθου μου; πῶς οὐκ ἔκαμψας σπλάγγνα τῆ ἐκκενώσαντος, αἷμα ἐκ πλευρᾶς, ἵνα σώσῃ οὓς ἔπλασεν; οἶμοι πῶς ἐκλείσθη, τὰ σπλάγγνα τοῦ Χριστοῦ μου!

Ὡδή θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

**Θ**εοῦ οὐκ ἔτι ἐγὼ μνησθήσομαι· οὐκ ἔτι γὰρ ἐν ἄδῃ μνημονεύειν τὸν Κύριον· ἀλλὰ σκότει δεινῶ καλυπτόμενος, κἀθημαι περιμένων τὴν ἐξανάστασιν· πάντων τῶν βροτῶν ἀνακριθεὶς, εἰς πῦρ βληθήσομαι.

**Θ**εὸς οὐκ ἔτι ἐμῆ μνησθήσεται, οὐδὲ πληθὺς Ἀγγέλων, Ἀρχαγγέλων ὁμήγυρις, Προφητῶν, Ἀποστόλων ὁ σύλλογος, πλήθη τε τῶν Μαρτύρων, πάντων Δικαίων τε· ὁ μόνος οὖν ἀντλήσω τὰ κακά, ἅπερ συνέλεξα.

Δόξα.

**Θ**ρηνήσατέ με νῦν καὶ πενθήσατε, ἄδου πυθμὴν καὶ ἄβυσσος, καὶ σκωληξ καὶ τάρταρος· αἱ κολάσεις οὖν πᾶσαι στενάξατε· ὁ μόνος γὰρ ἐγὼ ὁ ἀθλιος, ἤχθην εἰς ὑμᾶς παραδοθεὶς, τοῦ τιμωρεῖσθαι πικρῶς.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Θ**εοῦ ἡ Μητέρα βλέψον εἰς ἄβυσσον, ἴδε ψυχὴν βασάνοις ἐκδοθεῖσαν κολάζεσθαι, καὶ τὰ γόνατα κλίνασα δάκρυσον· ἵνα ἐπικαμφθεὶς σου ταῖς παρακλήσεσιν, ὁ τὸ αἷμα δούς ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀνακαλέσῃ με (\*).

(\*) Μετὰ τὴν θ'. Ὡδήν, τὸ Χειρόγραφον ἔχει καὶ τὸ, Τὴν τιμιωτέραν· Δέσποινα καὶ Μητέρα· τὸ Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ εἰσιν· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ἐλέησον· Δόξα, Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς· Καὶ νῦν, Τῆς εὐσπλαγχνίας· Εἶπα, τὴν Αἴτησιν, ὡς ἀνωτέρω, καὶ τὴν Εὐχὴν ταύτην· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· « Δέσποτα, Κύριε » ὁ Θεός, ὁ Παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν » Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πάντας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι κ.τ.λ. (Ὅρα σελ. 327.)

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΤΑΤΟΥ  
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ,  
ΠΩΣ ΔΕΙ ΘΑΠΤΕΙΝ ΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 4Α.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Ἀπὸ ἀρχαίας ἐγγωρίου συνηθείας θάπτονται λείψανα Ὁρθοδόξων εἰς τὰς κατὰ χώραν Ἐκκλησίας ἡμῶν. Ζητῶ ἐν μαθεῖν, εἰ ἔστι τῆτο ἀποκριμάτινον.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Διαφορὰ μεγάλη ἐστὶν Ἐκκλησιῶν καθιερωθεισῶν διὰ Ἐγκαινίων, ἀνοιξίων, καὶ ἐνθρονιασμοῦ, χρίσματι τε Μύρου ἀγίου, καὶ ἀποθέσει ἀγίων Λειψάνων Μαρτυρικῶν, καὶ τῶν μὴ οὕτως ἀγιασθεισῶν, καὶ εὐκτηρίων τόπον ἐπεχουσῶν. Διὸ ἐν ἐκείναις μὲν, ἐν αἷς δηλονότι Μαρτυρικῶν Λείψανα τεθησαύριστα καὶ ἀγίου Μύρου ἐμεσόλαβε χρίσμα, ἀνθρώπινον λείψανον οἰουδηποτοῦν οὐ ταφήσεται, κατὰ τὸ β'. Κεφ. τοῦ α'. Τίτλου, τοῦ βιβλίου τῶν Βασιλικῶν, τὸ λέγον· «Μηδεὶς ἐν Ἐκκλησίᾳ θάπτετω νεκρὸν»· καὶ κατὰ τὸν ἔξωθεν αὐτοῦ κείμενον νόμον παλαιῶν, τὸν λέγοντα· «Οὐκ ἔξεστι θάπτειν τινα ἐν Ἐκκλησίᾳ, ἐὰν δηλονότι Μάρτυρος ἐκείσε σῶμα ἀπόκειται».

Εἰς δὲ τοὺς μὴ οὕτω καθιερωθέντας ἀγίους Οἴκους, Εὐκτηρίους κατωνομασμένους, ἀκινδύνως ἐνταφιασθήσεται λείψανα.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ

ΕΙΣ ΚΟΣΜΙΚΟΥΣ.

Τελευτήσαντος τινὸς τῶν Ὁρθοδόξων, εὐθὺς προσκαλεῖται παρὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ὁ Ἱερεὺς· ὃς καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ τὸ λείψανον κεῖται, καὶ βαλὼν Ἐπιτραχήλιον, καὶ ἐπὶ τὸν θυμιατὸν θυμίαμα, εὐλογεῖ συνήθως τὸν εὐλογητὸν Θεὸν, καὶ ἀρχονται οἱ συμπαρόντες τοῦ, "Ἅγιος ὁ Θεός· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ τὰ Τροπάρια ταῦτα,

Ἦχος δ'.

**Μ**ετὰ πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Σῶτερ ἀνάπαυσον, φυλάττων αὐτὴν εἰς τὴν μακρῖαν ζωὴν, τὴν παρὰ σοῦ φιλόνηρωπε.

**Ε**ἰς τὴν κατάπαυσίν σου Κύριε, ὅπου πάντες οἱ Ἅγιοί σου ἀναπαύονται, ἀνάπαυσον καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος.

**Σ**ὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ καταβάς εἰς ἄδην, καὶ τὰς ὀδύνας λύσας τῶν πεπεδημένων· αὐτὸς καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Σῶτερ ἀνάπαυσον.

**Η**μόνη ἀγνή καὶ ἄχραντος Παρθένος, ἡ Θεὸν ἀσπόρως κηύσασα, πρέσβευε τοῦ σωθῆναι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου.

Ὁ Ἱερεὺς·

**Ε**λέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

**Ε**ἴ τι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε), καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

**Ο**πως Κύριος ὁ Θεός τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἔνθα οἱ Δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν, παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας, καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σε δωρησάμενος· αὐτὸς, Κύριε, ἀνάπαυσον τὴν ψυχὴν τῆς κεκοιμημένου δούλου σου (τῆδε) ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη, καὶ ζέναγμός· πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτῆς πραχθὲν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεός, συγχώρησον· ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, ὃς ζήσεται, καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ νόμος σου, ἀλήθεια. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (τοῦδε), Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα, καὶ νῦν. Καὶ Ἀπόλυσις

Καὶ εἰ μὲν ἔτοιμα εἰσὶν ἅπαντα τὰ τοῦ Ἐξοδίου, εὐλογεῖ αὐτοὺς ὁ Ἰσραὴλ, καὶ ἀρχόμεθα ψάλλειν τὸ, "Ἅγιος ὁ Θεός, μετὰ φόβου καὶ πάσης κατανύξεως. Καὶ ἄραντες τὸ λείψανον, ἀπερχόμεθα εἰς τὸν Ναὸν, προπορευομένων τῶν Ἱερέων μετὰ λαμπάδων, καὶ τοῦ Διακόνου μετὰ θυμιατῆ. Ὅταν δὲ ἔλθωσιν ἐν τῷ Ναῶ, τὸ μὲν λείψανον ἀποτίθεται ἐν τῷ Νάρθηκι, καὶ ἄρχονται τοῦ ψ. Ψαλμοῦ.

**Ο** καταδικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου, ἐν σκέπη τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀλλισθήσεται.

Ἐρεῖ τῷ Κυρίῳ· Ἀντιλήπτωρ μου εἶ, καὶ καταφυγή μου, ὁ Θεός μου· καὶ ἐλπιδίᾳ ἐπ' αὐτόν.

Ὅτι αὐτὸς ῥύσεται σε ἐκ παγίδος θηρευτῶν, καὶ ἀπὸ λόγου ταραχῶδους.

Ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι, καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐλπιδίᾳ ὄπλω κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.

Οὐ φοβηθήσεται ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας.

Ἀπὸ πράγματος ἐν σιότητι διαπορευομένου, ἀπὸ συμπτώματος δαιμονίου μεσημβρινοῦ.

Πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιάς, καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου, πρὸς σέ δὲ οὐκ ἐγγιεῖ.

Πλὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατανοήσεις, καὶ ἀνταπόδοσιν ἀμαρτωλῶν ὄψει.

Ὅτι σὺ, Κύριε, ἡ ἐλπίς μου· τὸν Ὑψίστον ἔθου καταφυγήν σου.

Οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ κακὰ, καὶ μάλιστα οὐκ ἐγγιεῖ ἐν τῷ σκηνώματί σου.

Ὅτι τοῖς Ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.

Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μὴ ποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

Ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιθήσῃ, καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.

Ὅτι ἐπ' ἐμέ ἤλπισε, καὶ ῥύσομαι αὐτόν· σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνομά μου.

Κεκραζέται πρὸς με, καὶ ἐπακούσομαι αὐτοῦ· μετ' αὐτοῦ εἶμι ἐν θλίψει· ἐξελοῦμαι αὐτόν, καὶ δέξασθαι αὐτόν.

Μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν, καὶ δεῖξω αὐτοῦ τὸ σωτήριόν μου.

Καὶ μετὰ τοῦτο, γεγωνοτέρα φωνῇ·

**Ε**ὐλογητός εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Ἀλληλουῖα.

Καὶ ψάλλομεν τὴν πρώτην Στάσιν τῆ Ἀμώμῃ, εἰς Ἦχον πλ. β'.

λέγοντες ἐν τῷ τέλει ἐκάστου Στίχου,

Ἀλληλουῖα.

\* **Μ**ακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου.

Ἀλληλουῖα.

Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσουσιν αὐτόν.

Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν.

Σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου, τοῦ φυλάξασθαι σφόδρα.

Ὅφελον κατευθυνθεῖσαν αἱ ὁδοί μου, τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου.

Τότε οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου.

Ἐξομολογήσομαι σοι ἐν εὐθύτητι καρδίας, ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

Τὰ δικαιώματά σου φυλάξω, μὴ με ἐγκαταλίπῃς ἕως σφόδρα.

Ἐν τίνι κατορθώσῃ νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; ἐν τῷ φυλάξασθαι τοὺς λόγους σου.

Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεζήτησά σε, μὴ ἀπόσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.

Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια σου, ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι.

Εὐλογητός εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Ἐν τοῖς χείλεσί μου ἐξήγγειλα πάντα τὰ κρίματα τοῦ στόματός σου.

Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυριῶν σου ἐτέρφθην, ὡς ἐπὶ παντ' πλούτῳ.



Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχῆσω, καὶ κατανοήσω τὰς ὁδοὺς σου.

Ἐν τοῖς δικαίωμασί σου μελετήσω, οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου.

Ἄνταπόδος τῷ δούλῳ σου, ζῆσόν με, καὶ φυλάξω τοὺς λόγους σου.

Ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου.

Πάροικος ἐγὼ εἶμι ἐν τῇ γῆ, μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου.

✠ Ἐπεπόθησεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ.

Ἐπετίμησας ὑπερηφάνοις· ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.

Περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν, ὅτι τὰ μαρτύριά σου ἐξεζήτησα.

Καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες, καὶ κατ' ἐμοῦ κατελάλουν· ὁ δὲ δούλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαίωμασί σου.

Καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστὶ, καὶ αἱ συμβουλίαι μου τὰ δικαίωματά σου.

Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχὴ μου· ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.

Τὰς ὁδοὺς μου ἐξήγγειλα, καὶ ἐπήκουσάς μου· δίδαξόν με τὰ δικαίωματά σου.

Ὁδὸν δικαιομάτων σου συνέτισόν με, καὶ ἀδολεσχῆσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου.

✠ Ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας, βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου.

Ὁδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με.

Ὁδὸν ἀληθείας ἠρετισάμην, καὶ τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Ἐκολλήθη τῷ μαρτυρίοις σου, Κύριε, μὴ με καταισχύνῃς.

Ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον, ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.

Νομοθέτησόν με, Κύριε, τὴν ὁδὸν τῶν δικαιομάτων σου, καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διαπαντός.

Συνέτισόν με, καὶ ἐξερευνήσω τὸν νόμον σου, καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου.

Ὁδήγησόν με ἐν τῇ τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου, ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα.

✠ Κλίνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου, καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.

Ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς μου τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότητα, ἐν τῇ ὁδῷ σου ζῆσόν με.

Στήσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου εἰς τὸν φόβον σου.

Περίελε τὸν ὄνειδισμόν μου, ὃν ὑπώπτευσα, ὅτι τὰ κρίματά σου χρηστά.

Ἴδου, ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζῆσόν με.

Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεός σου, Κύριε, τὸ σωτήριόν σου κατὰ τὸν λόγον σου.

Καὶ ἀποκριθήσομαι τοῖς ὀνειδίζουσί μοι λόγον, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ τοῖς λόγοις σου.

Καὶ μὴ περιέλης ἐκ τοῦ στόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως σφόδρα, ὅτι ἐπὶ τοῖς κρίμασί σου ἐπήλπισα.

Καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διαπαντός, εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα.

Καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον βασιλέων, καὶ οὐκ ἠσχυνόμην.

Καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, ὡς ἠγάπησα σφόδρα.

Καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου, ὡς ἠγάπησα, καὶ ἠδολέσχουν ἐν τοῖς δικαίωμασί σου.

Μνήσθητι τῶν λόγων σου τῷ δούλῳ σου, ὡς ἐπήλπισάς με.

Αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου, ὅτι τὸ λόγιόν σου ἐζήσέ με.

Ἵπερήφανοι παρηνόμουν ἕως σφόδρα, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐξέκλινα.

Ἐμνήσθην τῶν κριμάτων σου ἀπ' αἰῶνος, Κύριε, καὶ παρεκλήθην.

✠ Ἀθυμία κατέσχε με ἀπὸ ἀμαρτωλῶν, τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου.

Ψαλτὰ ἦσαν μοι τὰ δικαιώματά σου ἐν τόπῳ παροικίας μου.

Ἐμνήσθην ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.

Αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.

Μερίς μου εἶ, Κύριε· εἶπα τοῦ φυλάξασθαι τὸν νόμον σου.

Ἐδεήθην τοῦ προσώπου σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐλέησόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου.

Διελογισάμην τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἐπέστρεψα τοὺς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου.

Ἦτοιμάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην, τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου.

Σχοινία ἀμαρτωλῶν περιεπλάκησάν μοι, καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην, τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

✠ Μέτοχος ἐγὼ εἶμι πάντων τῶν φοβημένων σε, καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου.

Τοῦ ἐλέους σου, Κύριε, πλήρης ἡ γῆ· τὰ δικαιώματά σου διδάξόν με.

Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου, Κύριε, κατὰ τὸν λόγον σου.

Χρηστότητα καὶ παιδείαν καὶ γνῶσιν διδάξόν με, ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα.

Πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι, ἐγὼ ἐπλημμέλησα· διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου ἐφύλαξα.

Χρηστὸς εἶ σύ, Κύριε, καὶ ἐν τῇ χρηστότητί σου διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμέ ἀδικία ὑπερηφάνων· ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξερευνήσω τὰς ἐντολάς σου.

Ἐτυρώθη ὡς γίλα ἡ καρδιά αὐτῶν· ἐγὼ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελετήσα.

Ἄγαθόν μοι, ὅτι ἐταπείνωσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιοσύματά σου.

Ἄγαθός μοι ὁ νόμος τοῦ στόματός σου ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου. Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου τοῦ Θεοῦ ( τοῦδε ), καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἔνθα οἱ Δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις κ.τ.λ.

Καὶ μετὰ τοῦτο ἀρχόμεθα τῆς δευτέρας Στασεως,

εἰς Ἦχον πλ. ἀ. λέγοντες ἐν ἐκάστῳ Στίχῳ,

Ἐλέησον τὸν δούλόν σου.

ΣΤΑΣΙΣ Β'.

\* **Α**ἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με, καὶ ἔπλασάν με· συνέτισόν με, καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολαῖς σου.

Ἐλέησον τὸν δούλόν σου.

Οἱ φοβούμενοί σε ὄψονται με καὶ εὐφρανθήσονται, ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

Ἔγνων, Κύριε, ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρίματά σου, καὶ ἀληθεῖα ἐταπείνωσάς με.

Γενηθήτω δὴ τὸ ἔλεός σου τοῦ παρακαλέσαι με, κατὰ τὸ λόγιόν σου τῷ δούλῳ σου.

Ἐλθέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ ζήσομαι, ἔτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστίν.

Αἰσχυρνήτησαν ὑπερήφανοι, ὅτι ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμέ, ἐγὼ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.

Ἐπιστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε, καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου

Γενηθήτω ἡ καρδία μου ἄμωμος ἐν τοῖς δικαιώμασί σου, ὅπως ἂν μὴ αἰσχυρθῶ.

Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου, ἡ ψυχὴ μου, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου, λέγοντες· Πότε παρακαλέσεις με;

\* Ὅτι ἐγενήθην ὡς ἄσκιος ἐν πάχνῃ, τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Ἦσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου; πότε ποιήσεις μοι ἐκ τῶν καταδιωκόντων με κρίσιν;

Διηγήσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ νόμος σου, Κύριε.

Ἦσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια· ἀδίκως κατεδίωξάν με· βοήθησόν μοι.

Παρά βραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῆ, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς σου.

Κατὰ τὸ ἔλεός σου ζῆσόν με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύρια τοῦ στόματός σου.

Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ.

Εἰς γενεάν καὶ γενεάν ἡ ἀλήθειά σου· ἐθεμελίωσας τὴν γῆν, καὶ διαμένει.

Τῇ διατάξει σὺ διαμένει ἡμέρα, ὅτι τὰ σύμπαντα δέλα σά.

Ἐμὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστὶ, τότε ἂν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώσει μου.

Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιοματίων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐζήσάς με.

### Μ Ε Σ Η

\* Σός εἰμι ἐγώ, σῶσόν με, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.

Ἐμὲ ὑπέμειναν ἁμαρτωλοὶ τοῦ ἀπολέσαι με· τὰ μαρτύριά σου συνῆκα.

Πάσης συντελείας εἶδον πέρασ, πλατεῖα ἡ ἐντολή σὺ σφόδρα.

Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου, Κύριε· ὅλην τὴν ἡμέραν με-

Ἵπὲρ τοὺς ἐχθροὺς μου ἐσόφισάς με τὴν ἐντολὴν σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐμὴ ἐστίν.

Ἵπὲρ πάντα τοὺς διδάσκοντάς με συνῆκα, ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστίν.

Ἵπὲρ πρεσβυτέρης συνῆκα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα.

Ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου, ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου.

† Ἀπὸ τῶν κριμάτων σου οὐκ ἐξέκλινα, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με.

Ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγια σου, ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου.

Ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα· διὰ τοῦτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας.

Λύχνος τοῖς ποσὶ μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου.

ᾠμοσα, καὶ ἔστησα τοῦ φυλάξασθαι τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

Ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, Κύριε, ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.

Τὰ ἐκούσια τοῦ στόματός μου εὐδόκησον δὴ, Κύριε, καὶ τὰ κρίματά σου διδάξόν με.

Ἡ ψυγὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ σου διαπαντός, καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπέλαθόμην.

Ἔθεντο ἁμαρτωλοὶ παγίδα μοι, καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλανήθην.

Ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας μου εἰσίν.

† Ἐκλινα τὴν καρδίαν μου, τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντὶ μείψιν.

Παρανόμους ἐμίσησα, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.

Βοηθός μου, καὶ ἀντιλήπτωρ μου εἶ σὺ, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

Ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ πονηρευόμενοι, καὶ ἐξερευνήσω τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ μου.

Ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ ζῆσόν με, καὶ μὴ καταισχύνης με ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου.

Βοήθησόν μοι, καὶ σωθήσομαι· καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιομασί σου διαπαντός.

Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ τῶν δικαιομάτων σου, ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν.

Παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς· διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου.

Καθῆλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου· ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην.

Ἐποίησα κρίμα καὶ δικαιοσύνην, μὴ παραδῶς με τοῖς ἀδικοῦσί με.

Ἔκδεξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθόν· μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερήφανοι.

Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου, καὶ εἰς τὸ λόγιον τῆς δικαιοσύνης σου.

Ποίησον μετὰ τοῦ δούλου σου κατὰ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με.

Δοῦλός σου εἰμί ἐγώ· συνέτισόν με, καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σου.

✠ Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ, διεσκεδασαν τὸν νόμον σου.

Διὰ τοῦτο ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου ὑπὲρ χρυσίου καὶ τοπαζίον.

Διὰ τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην, πᾶσαν ὁδὸν ἄδικον ἐμίσησα.

Θαυμαστά τὰ μαρτύριά σου· διὰ τοῦτο ἐξηρεύνησεν αὐτὰ ἡ ψυχὴ μου.

Ἡ δῆλωσις τῶν λόγων σου φωτισεῖ, καὶ συνετιεῖ νηπίους.

Τὸ στόμα μου ἠνοιξα, καὶ εἴλκυσα πνεῦμα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν. Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ Διάκονος

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφωνεῖ

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις κ.τ.λ.

Καὶ ἔτως ἀρχόμεθα τῆς τρίτης Στασεως, εἰς Ἦχον πλ. δ', λέγοντες ἐν ἑκάστῳ Στίχῳ, Ἀλληλοῦϊα.

## ΣΤΑΣΙΣ Γ'.

\* Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με, κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἀγαπῶντων τὸ ὄνομά σου.

Ἀλληλοῦϊα.

Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία,

Λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων, καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου.

Τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, καὶ δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Διεξόδους ὑδάτων κατέδυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.

Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου.

Ἐνετείλω δικαιοσύνην τὰ μαρτύριά σου, καὶ ἀλήθειαν σφοδρά.

Ἐξέτηξέ με ὁ ζῆλός σου, ὅτι ἐπελάθοντο τῶν λόγων σου οἱ ἐχθροί μου.

Πεπυρωμένον τὸ λόγιόν σου σφοδρά, καὶ ὁ δοῦλός σου ἠγάπησεν αὐτό.

\* Νεώτερος ἐγώ εἰμι, καὶ ἐξουδενωμένος, τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ νόμος σου ἀλήθεια.

Θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὔροσάν με· αἱ ἐντολαί σου μελέτη μου.

Δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα· συνέτισόν με, καὶ ζήσομαι.

Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου· ἐπάκουσόν μου, Κύριε, τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω.

Ἐκέκραξά σοι· Σῶσον με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου.

Προέφθασα ἐν ἀωρίᾳ καὶ ἐκέκραξα, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

Προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς ὄρθρον, τοῦ μελετᾶν τὰ λόγια σου.

✠ Τῆς φωνῆς μου ἀκουσον, Κύριε, κατὰ τὸ ἔλεός σου, κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.

Προσῆγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομία, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν.

Ἐγγὺς εἶ σύ, Κύριε, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἀλήθεια.

Κατ' ἀρχὰς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυρίων σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά.

Ἴδε τὴν ταπεινώσιν μου, καὶ ἐξελοῦ με, ὅτι τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Κρίνον τὴν κρίσιν μου, καὶ λύτρωσαί με, διὰ τὸν λόγον σου ζῆσόν με.

Μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν σωτηρία, ὅτι τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐξεζήτησαν.

Οἱ οἰκτιρμοί σου πολλοί, Κύριε· κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.

Πολλοὶ οἱ ἐκδιώκοντές με καὶ θλίβοντές με, ἐκ τῶν μαρτυρίων σου οὐκ ἐξεκλίνα.

Εἶδον ἀσυνετοῦντας, καὶ ἐξετηκόμην, ὅτι τὰ λόγια σου οὐκ ἐφυλάξαντο.

Ἴδε, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα· Κύριε, ἐν τῷ ἐλέει σου ζῆσόν με.

Ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

✠ Ἀρχοντες κατεδίωξάν με δωρεάν, καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδειλίασεν ἡ καρδία μου.

Ἀγαλλιάσομαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγια σου, ὡς ὁ εὐρίσκων σκυῶλα πολλά.

Ἀδικίαν ἐμίσησα καὶ ἐβδελυξάμην, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.

Ἐπτάνικς τῆς ἡμέρας ἦνεσά σε, ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

Εἰρήνῃ πολλή τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον σου, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον.

Προσεδόκων τὸ σωτήριόν σου, Κύριε, καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα.

Ἐφύλαξεν ἡ ψυχὴ μου τὰ μαρτύριά σου, καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα.

Ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου, ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοί μου ἐναντίον σου, Κύριε.

Ἐγγισάτω ἡ δέσπς μου ἐνώπιόν σου, Κύριε· κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με.

Ἐπέλθοι τὸ ἀξίωμα μου ἐνώπιόν σου, Κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου ῥῦσαί με.

Ἐξερεύξαινο (\*) τὰ χεῖλη μου ὕμνον, ὅταν διδάξης με τὰ δικαιώματά σου.

Φθέγγαιτο ἡ γλῶσσά μου τὰ λόγια σου. ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου δικαιοσύνη.

Γενέσθω ἡ χεὶρ σου τοῦ σῶσαί με, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠρετισάμην.

Ἐπεπόθησα τὸ σωτήριόν σου, Κύριε, καὶ ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστὶ.

† Ζήσεται ἡ ψυχὴ μου, καὶ αἰνέσει σε, καὶ τὰ κρίματά σου βοηθήσει μοι.

† Ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλός, ζήτησον τὸν δοῦλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

Καὶ εὐθύς τὰ Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

**Τ**ῶν Ἁγίων ὁ χορὸς, εὔρε πηγὴν τῆς ζωῆς, καὶ θύραν Παραδείσου· εὔρω καὶ γῶ, τὴν ὁδὸν διὰ τῆς μετανοίας· τὸ ἀπολωλός πρόβατον ἐγὼ εἰμι· ἀνακάλεσαί με Σωτῆρ, καὶ σῶσόν με.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.

**Ο** παλαιὸν μὲν ἐκ μὴ ὄντων πλάσας με, καὶ εἰκόνι σου θείᾳ τιμήσας, παραβάσει ἐντολῆς δὲ πάλιν με ἐπιστρέψας, εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθην, εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν ἐπανάγαγε, τῷ ἀρχαίῳ κάλλει ἀναμορφώσασθαι.

(\*) Τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ τὸ εἰς τὸ ἐφεξῆς ἐδάφιον φθέγγαιτο, ἡ ἐν Μόσχᾳ ἔκδοσις τῆς Γραφῆς ἔχει εἰς μέλλοντα χρόνον· ἐξερεύξονται, καὶ φθέγγεται.



Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.

**Ε**ἰκὼν εἰμί, τῆς ἀρρήτου δόξης σου, εἰ καὶ στίγματα φέρω πταισμάτων οἰκτείρησον, τὸ σὸν πλάσμα Δέσποτα, καὶ καθάρισον σὴ εὐσπλαγγνία· καὶ τὴν ποθεινὴν, πατρίδα παράσχου μοι; Παραδείσου πάλιν ποιῶν πολίτην με.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.

**Ο**ὶ τὸν Ἀμνὸν, τοῦ Θεοῦ κηρύξαντες, καὶ σφαγιασθέντες ὡσπερ ἄρνες, καὶ πρὸς ζωὴν, τὴν ἀγήρω ἅγιοι, καὶ αἰδιον μετατεθέντες, τοῦτον ἐκτενωῶς, Μάρτυρες αἰτήσασθε, ὀφλημάτων λύσιν ἡμῖν δωρήσασθαι.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.

**Α**νάπαυσον, ὁ Θεὸς τὸν δούλόν σου, καὶ κατάταξον αὐτὸν ἐν Παραδείσῳ, ὅπου χοροὶ, τῶν Ἀγίων Κύριε, καὶ οἱ Δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς φωστῆρες· τὸν κεκοιμημένον δούλόν σου ἀνάπαυσον, παρορῶν αὐτοῦ πάντα τὰ ἐγκλήματα.

Δόξα. Τριαδικόν.

**Τ**ὸ τριλαμπές, τῆς μιᾶς Θεότητος, εὐσεβῶς ὑμνήσωμεν βωῶντες· Ἅγιος εἶ, ὁ Πατὴρ ὁ ἀναρχος, ὁ συνἀναρχος Υἱὸς καὶ θεῖον Πνεῦμα· φώτισον ἡμᾶς, πίστει σοι λατρεύοντας, καὶ τοῦ αἰωνίου πυρὸς ἐξάρπασον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Χ**αῖρε σεμνή ἡ Θεὸν σαρκὶ τεκῆσα, εἰς πάντων σωτηρίαν, δι' ἧς γένος, τῶν ἀνθρώπων εὐρατο τὴν σωτηρίαν· διὰ σοῦ εὐροίμεν Παραδείσον, Θεοτόκε ἀγνή εὐλογημένη.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα. Δόξα σοι, ὁ Θεός.

Ἐκ τρίτου.

Εἶτα ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τῆ Κυρίῃ δεηθῶμεν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως, καὶ τὰ λοιπὰ.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφωνησιν, ψάλλομεν τὰ παρόντα

Καθίσματα, Ἦχος πλ. α΄.

**Α**νάπαυσον Σωτὴρ ἡμῶν, μετὰ Δικαίων τὸν δούλόν σου, καὶ τοῦτον κατασκήνωσον ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, καθὼς γέγραπται, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα αὐτῆ, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει, φιλόνηρωπε.

Δόξα. Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει, φιλόνηρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Ο** ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ Χριστέ ὁ Θεός, υἱοὺς φωτὸς δι' αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Ν. καὶ ὁ Νεκρώσιμος Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς·

Ἐκτον προσαυδῶ τοῖς ἀπελθῆσιν μέλος. Ποίημα Θεοφάνους.

Ἦδὴ α΄. Ἦχος πλ. β΄. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας.

**Ε**ν οὐρανόις θαλάμοις διηνεκῶς, οἱ γενναῖοι Μάρτυρες, δυσωποῦσί σε Χριστέ· ὃν ἐκ γῆς μετέστησας πιστὸν, αἰώνιον ἀγαθῶν τυχεῖν ἀξίωσον.

**Κ**ατακοσμήσας τὰ πάντα, ζῶν μικτὸν, μέσον με τὸν ἀνθρώπον, ταπεινότητος ὁμῆ, καὶ μεγέθους ἔπλασας· διὸ τὴν τοῦ δούλου σου ψυχὴν, Σῶτερ ἀνάπαυσον.

**Τ**οῦ Παραδείσου πολίτην καὶ γεωργόν, κατ' ἀρχαίς με ἔταξας· παραβάντα δὲ τὴν σὴν, ἐντολὴν ἐξώρισας· διὸ, τὴν τοῦ δούλου σου ψυχὴν, Σῶτερ ἀνάπαυσον.

Θεοτοκίον.

**Ο** ἐκ πλευρᾶς διαπλάσας Εὐὰν τοπρίν, τὴν ἡμῶν προμήτορα, ἐξ ἀχράντου σου γαστρὸς, σάρκα περιβάλλεται· δι' ἧς, τοῦ θανάτου τὴν ἰσχὺν Ἀγνή διέλυσεν.

Ἦδὴ γ΄. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

**Ν**ομίμως ἤθλησαν οἱ σοὶ, Μάρτυρες ζωοδότα, καὶ στεφάνῳ τῆς νίκης κοσμηθέντες παρὰ σοῦ, τῷ μεταστάντι πιζῶς, αἰωνίαν λύτρωσιν βραβεύουσι.

**Π**αιδεύσας πρότερον πολλοῖς, τέρασι καὶ σημείοις, ἐμὲ τὸν πλανηθέντα, ἐπ' ἐσχάτων σεαυτὸν, κενώσας ὡς συμπαθῆς, καὶ ζητήσας, εὔρες καὶ διέσωσας.

**Ρ**εόντων ἄστατον φθοράν, τὸν πρὸς σέ διαβάντα, ἐν σκηναῖς αἰωνίοις, κατοικεῖν χαρμονικῶς, ἀξίωσον Ἀγαθέ, δικαιώσας πίστει τε καὶ χάριτι. Θεοτοκίον.

**Ο**ὐκ ἔστιν ἄμεμπτος ὡς σύ, πάνταγε Θεομητορ· μόνη γὰρ ἐξ αἰῶνος, τὸν Θεὸν τὸν ἀληθῆ, συνέλαβες ἐν γαστρὶ, τοῦ θανάτου λύσαντα τὴν δύναμιν.

Ὁ Εἰρμός· Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ, κτλ.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν,  
Κάθισμα, Ἦγος πλ. β'.

**Α** ληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα, ὁ δὲ βίος, σκιαὶ καὶ ἐνύπνιον· καὶ γὰρ μάτην ταράττεται πᾶς γηγενής, ὡς εἶπεν ἡ Γραφή· ὅτε τὸν κόσμον κερδήσωμεν, τότε τῷ τάφῳ οἰκήσωμεν, ὅπου ὁμοῦ βασιλεῖς καὶ πτωχοί· διὸ Χριστέ ὁ Θεός, τὸν μεταστάντα ἀνάπαυσον, ὡς φιλάνθρωπος.

Δέξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Π** αναγία Θεοτόκε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου, μὴ ἐγκαταλίπης με· ἀνθρωπίνην προστασία, μὴ καταπιστεύσης με· ἀλλ' αὐτὴ ἀντιλαβοῦ, καὶ ἐλέησόν με.

ᾠδὴ δ'. Χριστός μου δύναμις.

**Σ** οφίας μείζονος, δεικνύων γνώρισμα, καὶ τῆς περὶ τὰ δῶρα πολυτελοῦς, Δέσποτα χρηστότητος, τὰς τῶν Μαρτύρων, χορείας, τοῖς Ἀγγέλοις συνηρίθμησας.

**Α** φράστου δόξης σου, τυχεῖν ἀξίωσον, τὸν πρὸς σέ μεταστάντα ἔνθα Χριστέ, τῶν εὐφραينوμένων ἐστίν, ἡ κατοικία, καὶ φωνή, καθαρᾶς ἀγαλλιάσεως.

**Υ** μνοῦντα πρόσδεξαι, τὸ θεῖον κράτος σε, ὃν ἐκ γῆς προσλάβου, τέκνον φωτός, τοῦτον ἐργαζόμενος, τῆς ἀμαρτίας τὴν ἀχλὺν, ἐκκαθαίρων Πολυέλεε.

Θεοτοκίον.

**Δ** οχεῖον ἄχραντον, ναὸν πανάμωμον, κιβωτὸν παναγίαν, παρθενικόν, τόπον ἀγιασματος, σέ καλλονὴν τοῦ Ἰακώβ, ὁ Δεσπότης ἐξελέξατο.

ᾠδὴ ε'. Τῷ θεῷ φέγγει σου ἀγαθὴ.

**Ω** ὅς ὀλοκάρπωσις ἱερά, καὶ ὡς ἀπαρχὴ τῆς ἀνθρωπίνης, οἱ Μάρτυρες φύσεως, τῷ δεδοξασμένῳ προσενεχθέντες Θεῷ, ἡμῖν τὴν σωτηρίαν αἰεὶ βραβεύουσι.

**Τ** ῆς οὐρανοῦ διαγωγῆς, τῆς διανομῆς τῶν χαρισμάτων, ἀξίωσον Δέσποτα, τὸν προκοιμηθέντα πιστὸν οἰκέτην σου, παρέχων τῶν πταισμάτων τὴν ἀπολύτρωσιν.

**Ο** μόνος φύσει ζωοποιός, τὸ τῆς ἀγαθότητος ὄντως ἀνεξιχνίαστον πελαγος, τὸν τελειωθέντα τῆς βασιλείας τῆς αἰῶνος, ἀξίωσον Οἰκτίρμον, μόνε ἀθάνατε.

Θεοτοκίον.

**Ι** σχύς καὶ ὑμνησις ὁ ἐκ σοῦ, Δέσποινα τῷ κόσμῳ γεννηθεῖς, καὶ σωτηρία ἐγένετο, τοῖς ἀπολλυμένοις, ἐκ τῶν τοῦ ἄδου πυλῶν, ρυόμενος τοὺς πίστει σέ μακαρίζοντας.

ᾠδὴ ς'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

**Σ** ταυρῷ προσηλούμενος, τῶν Μαρτύρων τοὺς χορούς, πρὸς σεαυτὸν συνήγαγες, μιμουμένους τὸ πάθος σου ἀγαθὴ· διὸ σου δεόμεθα, τὸν πρὸς σέ μεταστάντα νῦν ἀνάπαυσον.

**Α** φράσω τῇ δόξῃ σου, ὅταν ἔλθῃς φοβερῶς, κρίναι τὸν κόσμον ἅπαντα, ἐν νεφέλαις εὐδόκησον λυτρωτὰ, φαιδρῶς ὑπαντῆσαι σοι, ὃν ἐκ γῆς προσελάβου πιστὸν δοῦλόν σου.

**Π** ηγὴ ζωῆς πέφυκας, ἐν ἀνδρίᾳ θεϊκῇ, πεπεδημένους Δέσποτα, ὁ ἐξάγων· τὸν δοῦλόν σου τὸν πρὸς σέ, πιστῶς ἐκδημήσαντα, ἐν τρυφῇ Παραδείσου κατασιήνωσον.

Θεοτοκίον.

**Ε**ἰς γῆν ἀπεστράφημεν, παραβάντες τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐντολὴν τὴν ἐνθεον· διὰ σοῦ δὲ Παρθένε πρὸς οὐρανόν, ἐκ γῆς ἀνυψώθημεν, τὴν φθορὰν τοῦ θανάτου ἐκτινάξαντες.

Ὁ Εἰρμός· Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ, καὶ τὰ λοιπὰ.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, Κοντάκιον. Ἦγος πλ. δ'.

**Μ** ετὰ τῶν Ἀγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεΰτητος.

Ὁ Οἶκος.

**Α** ὑτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ οὖν ἐκ γῆς διεπλάσθημεν, καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με, καὶ εἰπὼν μοι· Ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιῶντες ὡδὴν τὸ Ἀλληλουῖα.

ᾠδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

**Λ** υτρωθέντες τῷ σῶ αἵματι οἱ Μάρτυρες, τῆς πρώτης παραβάσεως, βραντισθέντες δὲ τῷ ἰδίῳ αἵματι, τὴν σὴν, σαφῶς εἰκονίζουσι σφαγὴν· Εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

**Θ**ρασυτόμενον τὸν θάνατον ἐνέκρωσας, Λόγε ζωαρχικώτατε· τὸν ἐν πίστει δὲ κοιμηθέντα, πρόσδεξαι τανῦν, ὑμνοῦντα καὶ λέγοντα Χριστέ· Εὐλογητός εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

**Ο** ψυχώσας με τὸν ἄνθρωπον φυσήματι, θείω θραρχικώτατε, τὸν μεταστάντα βασιλείας Δέσποτα τῆς σῆς, ἀξίωσον ψάλλειν σοι Σωτήρ· Εὐλογητός εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν. Θεοτοκίον.

**Υ**περτέρα πάσης κτίσεως πανάμωμε, γέγονας, συλλαβοῦσα Θεόν, τὸν συντριψάντα τοῦ θανάτου πύλας, καὶ μοχλοῦς, συνθλάσαντα· ὅθεν σε Ἀγνή, ὑμολογοῦμεν οἱ πιστοί, ὡς Θεομήτορα.

Ὡδὴ ἡ· Ἐκ φλογός τοῖς Ὁσίοις.

**Σ**ταθερῶς τοὺς ἀγῶνας ἐπίδειξάμενοι, τῷ τῆς νίκης στεφάνω κατεκοσμήθητε, Μάρτυρες Χριστοῦ, ἀθλοφόροι κραυγάζοντες· Σέ ὑπερυψοῦμεν, Χριστέ εἰς τοὺς αἰῶνας.

**Ι**ερῶς τοὺς τὸν βίον ἀπολιπόντας πιστοὺς, καὶ πρὸς σέ τὸν Δεσπότην μεταχωρήσαντας, δέξαι προσηνῶς, ἀνάπαυον ὡς εὐσπλαγχνος, σέ ὑπερυψοῦντας, Χριστέ εἰς τοὺς αἰῶνας.

**Ν**ῦν ἐν γῆ τῶν πράξεων πάντας αὐλίζεσθαι, τοὺς προκεικοιμημένους, Σῶτερ εὐδόκησον, πίστει τῇ εἰς σέ δικαιοῦσας καὶ χάριτι, σέ ὑπερυψοῦντας, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

**Μ**ακαρίζομεν πάντες σέ Παμμακάρισε, τὴν τὸν Λόγον τὸν ὄντως ὄντα μακάριον, σάρκα δι' ἡμᾶς γεγονότα γεννήσασαν· ὃν ὑπερυψοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ Σ'. Θεὸν ἄνθρωποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

**Ε**λπίς Μαρτύρων χοροῦς ἐνεύρωτε, καὶ πρὸς τὴν σὴν ἀγάπην διαπύρως ἐπτέρωσε, τῶν μελλόντων τούτοις προτυπώσασα, τὴν μὴ σαλευομένην ὄντως ἀνάπαυσιν· ἧς τὸν μεταστάντα ἀγαθὴ τυχεῖν ἀξίωσον.

**Λ**αμπρᾶς καὶ θείας τυχεῖν ἐλλάμψεως, τῆς σῆς Χριστέ τὸν ἀπίστει μεταστάντα εὐδόκησον, τὴν ἐν κόλποις Ἀβραάμ ἀνάπαυσιν, μόνος ὡς ἐλεήμων, τούτῳ δωρούμενος, καὶ τῆς αἰωνίου ἀξίων μακαριότητος.

**Ο** ὢν τῇ φύσει χρηστός καὶ εὐσπλαγχνος, καὶ θελητής ἐλέους εὐσπλαγχνίας ἢ ἄβυσσος, ὃν ἐν τόπου τούτου τῆς κακώσεως, καὶ σικίᾶς τοῦ θανάτου, Σῶτερ μετέστησας, ἔνθα καταλάμπει σου τὸ φῶς τοῦτον κατάταξον.

Θεοτοκίον.

**Σ**ινην ἁγίαν Ἀγνή γινώσκομεν, καὶ Κιβωτὸν καὶ Πλάκα σέ τοῦ Νόμου τῆς χάριτος· διὰ σοῦ γὰρ ἄφεςιν δεδώρηται, τοῖς δεικναιωμένοις διὰ τοῦ αἵματος, τοῦ σωματωθέντος ἐκ τῆς σῆς γαστρὸς πανάμωμε.

Ὁ Εἰρμός· Θεὸν ἄνθρωποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν, ἀρχόμεθα τῶν Ἰδιομέλων.

Ἰωάννου Μοναχοῦ, τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἦχος α'.

**Π**οία τοῦ βίου τρυφή διαμένει λύπης ἀμέτοχος; ποία δόξα ἔστηκεν ἐπὶ γῆς ἀμετάθετος; πάντα σικίᾶς ἀσθενέστερα, πάντα ὀνείρων ἀπατηλότερα· μία ῥοπή, καὶ ταῦτα πάντα θάνατος διαδέχεται. Ἄλλ' ἐν τῷ φωτὶ Χριστέ τοῦ προσώπου σου, καὶ τῷ γλυκασμῷ τῆς σῆς ωραιότητος, ὃν ἐξελεξω ἀνάπαυσον, ὡς φιλάνθρωπος.

Ἦχος β'.

**Ο**ἶμοι, οἷον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχὴ χωριζομένη ἐκ τοῦ σώματος! οἶμοι, πόσα δακρῦει τότε, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ ἐλεῶν αὐτήν! πρὸς τοὺς Ἀγγέλους τὰ ὄμματα ῥέπουσα, ἀπρακτα καθικετεύει· πρὸς τοὺς ἄνθρώπους τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, οὐκ ἔχει τὸν βοηθοῦντα. Διὸ ἀγαπητοί μὴ ἀδελφοί, ἐννοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς, τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν, παρὰ Χριστοῦ αἰτησώμεθα, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος γ'.

**Π**άντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα, ὅσα οὐχ ὑπάρχει μετὰ θάνατον· οὐ παραμένει ὁ πλοῦτος, οὐ συνοδεύει ἡ δόξα· ἐπελθὼν γὰρ ὁ θάνατος, ταῦτα πάντα ἐξηφάνισται· διὸ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βοήσωμεν· Ἦτον μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἔνθα πάντων ἐστὶν εὐφραϊνομένων ἡ κατοικία (\*).

(\*) Ἐν ταῖς χειρογράφοις ἀναγιγνώσκεται, εὐφραϊνομένων ἢ κατοικία ἐν σοί, δαξάξιν σου τὴν θεότητα.

Ἦχος δ'.

**Π**οῦ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια; ποῦ ἐστὶν ἡ τῶν προσκαίρων φαντασία; ποῦ ἐστὶν ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος; ποῦ ἐστὶ τῶν οἰκετῶν ἡ πλημύρα καὶ ὁ θόρυβος; πάντα κόνις, πάντα τέφρα, πάντα σκιά. Ἀλλὰ δεῦτε βοήσωμεν τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· Κύριε τῶν αἰώνιων σου ἀγαθῶν ἀξίωσον, τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν, ἀναπαύων αὐτόν, ἐν τῇ ἀγήρῳ μακαριότητι.

Ἦχος πλ. α'.

**Ε**μνήσθην τοῦ Προφήτου βοῶντος· Ἐγὼ εἶμι γῆ καὶ σποδός· καὶ πάλιν κατενόησα ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ εἶδον τὰ ὀστά τὰ γεγυμνωμένα, καὶ εἶπον· Ἄρα τίς ἐστὶ βασιλεὺς, ἢ στρατιώτης, ἢ πλούσιος, ἢ πένης, ἢ δίκαιος, ἢ ἀμαρτωλός; Ἀλλὰ ἀνάπαυσον Κύριε, μετὰ Δικαίων τὸν δούλόν σου.

Ἦχος πλ. β'.

**Α**ρχήμοι καὶ ὑπόστασις τὸ πλαστοουργόν σε γέγονε πρόσταγμα· βουλευθεὶς γὰρ ἐξ ἀοράτου τε, καὶ ὀρατῆς μεζῶν συμπῆξαι φύσεως, γῆθέν μου τὸ σῶμα διέπλασας, δέδωκας δέ μοι ψυχὴν, τῇ θείᾳ σου καὶ ζωοποιῷ ἐμπνεύσει. Διὸ Χριστέ τὸν δούλόν σου, ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς Δικαίων ἀνάπαυσον.

Ἦχος βαρύς.

**Κ**ατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, πλαστοουργήσας κατ' ἀρχαῖς τὸν ἄνθρωπον, ἐν Παραδείσῳ τέθεικας, κατάρχειν σου τῶν κτισμάτων φθόνῳ δὲ διαβόλου ἀπατηθεὶς, τῆς βρώσεως μετέσχε, τῶν ἐντολῶν σου παραβάτης γεγονώς· διὸ πάλιν εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη, κατεδίκασας ἐπιστρέφειν Κύριε, καὶ αἰτεῖσθαι τὴν ἀνάπαυσιν.

Ἦχος πλ. δ'.

**Θ**ρηνῶ καὶ ὀδύρομαι, ὅταν ἐννοήσω τὸν θάνατον, καὶ ἴδω ἐν τοῖς τάφοις κειμένην τὴν κατ' εἰκόνα Θεοῦ, πλασθεῖσαν ἡμῖν ὠραιότητα, ἀμορφον, ἀδόξον, μὴ ἔχουσαν εἶδος· ὦ τοῦ θαύματος! τί τὸ περὶ ἡμᾶς τοῦτο γέγονε μυστήριον; πῶς παρεδόθημεν τῇ φθορᾷ, καὶ συνεζεύχθημεν τῷ θανάτῳ; ὄντως Θεοῦ προστάξει, ὡς γέγραπται, τοῦ παρέχοντος τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν.

Ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε.

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι.

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες. Μακάριοι οἱ πραεῖς.

Μακάριοι οἱ πεινῶντες. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες.

Ἦχος πλ. β'. Οἱ ὅσιοί σου Παῖδες.

**Δ**ησθὴν τοῦ Παραδείσου Χριστέ πολίτην, ἐπὶ Σταυροῦ σοὶ βοήσαντα, τὸ, Μνήσθητί μου προαπειργάσω· αὐτοῦ τῆς μετανοίας, ἀξίωσον καὶ μετὸν ἀνάξιον.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ.

**Ζ**ωῆς ὁ κυριεύων, καὶ τοῦ θανάτου, ἐν ταῖς αὐλαῖς Ἁγίων ἀνάπαυσον, ὃν προσελάβου ἐκ τῶν προσκαίρων, βοῶντα· Μνήσθητί μου, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

**Ο**τῶν ψυχῶν δεσπόζων καὶ τῶν σωμάτων, οὗ ἐν τῇ χειρὶ ἡ πνοὴ ἡμῶν, τῶν θλιβομένων παραμυθία, ἀνάπαυσον ἐν χώρᾳ, Δικαίων, ὃν μετέστησας δούλόν σου.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκεν δικαιοσύνης.

**Χ**ριστός σε ἀναπαύσει ἐν χώρᾳ ζώντων, καὶ πύλας Παραδείσου ἀνοίξει σοὶ, καὶ βασιλείας δεῖξοι πολίτην, καὶ ἀφεσὶν σοὶ δῶν, ὧν ἡμαρτες ἐν βίῳ φιλόχριστε.

Μακάριοι ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ἡμᾶς.

**Ε**ξέλθωμεν καὶ ἴδωμεν ἐν τοῖς τάφοις, ὅτι γυμνά ὄστέα ὁ ἄνθρωπος, σκωλήκων βρῶμα καὶ δυσωδία, καὶ γινώμεν τίς ὁ πλοῦτος, τὸ κάλλος, ἡ ἰσχὺς, καὶ εὐπρέπεια.

Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε.

**Α**κούσωμεν τί κρᾶζει ὁ Παντοκράτωρ· Οὐαὶ, οἱ ἐκζητοῦντες θεάσασθαι, τὴν φοβεράν ἡμέραν Κυρίου· αὕτη γὰρ ἐστὶ σκότος· πυρὶ γὰρ δοκιμάσει τὰ σύμπαντα.

Δόξα.

**Α**νάρχῳ καὶ γεννήσει τε καὶ προδῶ, Πατέρα προσκυνῶ τὸν γεννήσαντα, Υἱὸν δοξάζω τὸν γεννηθέντα, ὑμῶν τὸ συνεκλάμπον, Πατρί τε καὶ Υἱῷ Πνεῦμα Ἁγίον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Π**ῶς ἐκ μαζῶν σου γάλα βρῦεις Παρθένε; πῶς τρέφεις τὸν τροφέα τῆς κτίσεως; ὡς εἶδεν ὁ πηγιάσας ὕδωρ ἐκ πέ-

τρας, τὰς φλέβας τῶν ὑδάτων, διψῶντι τῷ λαῷ, καθὼς γέγραπται.

Προκείμενον, Ἦχος γ'.

Μακαρία ἡ ὁδὸς, ἣ πορευὴ σύμερον, ὅτι ἠτοιμάσθη σοι τόπος ἀναπαύσεως.

Στίχ. Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράξομαι, ὁ Θεός μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α'. Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. δ'. 13.

**Α**'δελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Εἰ γὰρ πιστεύωμεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταθήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον. Ἐπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις, εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς αἴρα· καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. Ἀλληλουῖα. Μακάριος, ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. ε'. 24.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τῆς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τῆ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκίστονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ Υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. Μὴ θαυμάζετε τῆτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐ-

μαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δι-  
καία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θῆλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θῆλημα  
τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐ᾽τι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆ δούλου τῆ Θεοῦ.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτων, λέγει ὁ πρῶτος τῶν  
Ἱερέων, ἢ ὁ τυχὼν Ἀρχιερεὺς, τὴν Εὐχὴν, Ὁ Θεὸς τῶν πνευ-  
μάτων καὶ πάσης σαρκός, μεγαλοφώνως πλησίον τοῦ λειψά-  
νου ἀπελθὼν· ὡσαύτως καὶ οἱ συμπαρόντες Ἱερεῖς ἅπαντες.

Ἰστέον δὲ ἔτι, λεγομένης ἐκάστης Αἰτήσεως παρὰ τοῦ Δια-  
κόνου, ἐν ᾧ λέγεται ἡ Αἴτησις παρ' αὐτοῦ, λέγει τὴν ἀνωθεν  
Εὐχὴν ἕκαστος τῶν Ἱερέων, κατὰ τὴν τάξιν αὐτῆ, μυστικῶς,  
πλησίον τοῦ λειψάνου, καὶ ἐκφωνεῖ·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις κ.τ.λ.

Νῦν δὲ παρὰ τῆ πρῶτου τῶν Ἱερέων, ἢ καὶ τοῦ Ἀρχιερέως,  
λέγεται μεγαλοφώνως, ὡς ἀνωθεν εἴρηται. Μετὰ δὲ τὴν Ἐκ-  
φωνήσιν, γίνεται ὁ Ἀσπασμός, καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα  
Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

**Δ**εῦτε τελευταῖον ἀσπασμόν, δῶμεν ἀδελφοί τῷ θανόντι,  
εὐχαριστοῦντες Θεῷ· οὗτος μὲν ἐξέλιπε τῆς συγγενείας  
αὐτοῦ, καὶ πρὸς τάφον ἐπείγεται, οὐκ ἔτι φροντίζων, τὰ τῆς  
ματαιότητος, καὶ πολυμόχθῃ σαρκός· πῆ νῦν συγγενεῖς τε καὶ  
φίλοι; ἄρτι χωριζόμεθα, ὄν περ, ἀναπαύσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Π**οῖος χωρισμός ὦ ἀδελφοί; ποῖος κοπετός, ποῖος θρήνος,  
ἐν τῇ παρουσίᾳ ῥοπῆ; δεῦτε οὖν ἀσπασασθε, τὸν πρὸ μι-  
κρῆ μεθ' ἡμῶν παραδίδοται τάφῳ γάρ, καλύπτεται λίθῳ, σκό-  
τει κατοικιζεται, νεκροῖς συνθάπτεται· πάντες συγγενεῖς τε καὶ  
φίλοι, ἄρτι χωριζόμεθα, ὄν περ, ἀναπαύσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Α**ρτι ἡ τοῦ βίου πονηρὰ, λύεται πανήγυρις πᾶσα τῆς μα-  
ταιότητος· πνεῦμα γάρ ἐξέλιπεν ἀπὸ σκηνώματος· ὁ  
πηλὸς μεμελάνωται, τὸ σκεῦος ἐρράγη, ἄφωνον, ἀναίσθητον,  
νεκρόν, ἀκίνητον· ὄν περ παραπέμποντες τάφῳ, Κύριον εὐξώ-  
μεθα δοῦναι, εἰς αἰῶνας τούτῳ τὴν ἀνάπαυσιν.

**Ο**ἷα ἡ ζωὴ ἡμῶν ἐστίν, ἄνθος καὶ ἀτμίς τε καὶ δρόσος, ἐω-  
 θινή ἀληθῶς· δεῦτε οὖν κατὶδωμεν, ἐπὶ τοὺς τάφους  
 τρανῶς· ποῦ τὸ κάλλος τοῦ σώματος; καὶ ποῦ ἡ νεότης; ποῦ  
 εἰσὶ τὰ ὄμματα, καὶ ἡ μορφή τῆς σαρκός; πάντα ἐξηράνθη  
 ὡς χόρτος, πάντα ἠφανίσθησαν· δεῦτε, τῷ Χριστῷ προσπέ-  
 σωμεν ἐν δάκρυσιν.

**Μ**έγας ὁ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς, μέγας στεναγμὸς καὶ ἀ-  
 νάγκη, ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς· ἀδης καὶ ἀπώλεια, ἡ  
 τῶν προσκαιρῶν ζωὴ, ἡ σκιά ἡ ἀνύπαρκτος, ὁ ὕπνος τῆς  
 πλάνης, ὁ ἀκαιροφάντασος, μόχθος τοῦ βίου τῆς γῆς· πόρρω  
 ἐκφευξώμεθα κόσμου, ἅπαν τὸ ἀμάρτημα, ἵνα, τὰ οὐράνια  
 κληρονομήσωμεν.

**Β**λέποντες προκείμενον νεκρὸν, λόγον ἀναλάβωμεν πάντες,  
 τῆς τελευταίας ῥοπῆς· οὗτος γὰρ παράγεται, ὡσπερ  
 καπνὸς ἀπὸ γῆς, ὡσεὶ ἄνθος ἐξήνθησεν, ὡς χόρτος ἐτμήθη,  
 ῥάκει σπαργανούμενος, γῆ καλυπτόμενος· ὃν περ ἀφανῆ λε-  
 λοιπότες, τῷ Χριστῷ εὐξώμεθα δοῦναι, εἰ αἰῶνας τούτῳ τὴν  
 ἀνάπαυσιν.

**Δ**εῦτε οἱ ἀπόγονοι Ἀδάμ, ἴδωμεν εἰς γῆν βεβλημένον, τὸν  
 κατ' εἰκόνα ἡμῶν, ὅλην τὴν εὐπρέπειαν ἀποβαλλόμενον,  
 λελυμένον ἐν μνήματι, σαπρία σκωλήκων, σκότηι δαπανώμε-  
 νον, γῆ καλυπτόμενον· ὃν περ ἀφανῆ λελοιπότες, τῷ Χριστῷ  
 εὐξώμεθα δοῦναι, εἰς αἰῶνας τούτῳ τὴν ἀνάπαυσιν.

**Ο**ὔτε ἐκ τοῦ σώματος ψυχὴ, μέλλει μετὰ βίας ἀρπᾶσθαι,  
 ὑπὸ Ἀγγέλων φρικτῶν, πάντων ἐπιλάθεται τῶν συγγε-  
 νῶν καὶ γνωσῶν, καὶ φροντίζει τὰ μέλλοντα, κριτήρια εἶναι,  
 τὰ τῆς ματαιότητος, καὶ πολυμόχθου σαρκός. Δεῦτε τὸν Κρι-  
 τὴν δυσωποῦντες, πάντες ἐπειξώμεθα, ἵνα, συγχωρήσῃ Κύ-  
 ριος ἃ ἔπραξεν.

**Δ**εῦτε ἐν τῷ τάφῳ ἀδελφοί, βλέψωμεν τὴν τέφραν καὶ κό-  
 νιν, ἐξ ἧς ἐπλάσθημεν· ποῦ νῦν πορευόμεθα; τί δ' ἐγε-  
 γόναμεν; ποῖος πένης ἢ πλούσιος; ἢ ποῖος δεσπότης; ποῖος  
 δὲ ἐλεύθερος; καὶ οὐχὶ πάντες σποδός; κάλλος τοῦ προσώπου  
 ἐσάπη, καὶ τὸ τῆς νεότητος ἄνθος, ὄντως κατεμάρανεν ὁ  
 θάνατος.

**Ο**ὕτως ματαιότης καὶ φθορά, πάντα τὰ τοῦ βίῃ ἡδέα, καὶ τὰ περιδοξα· πάντες γὰρ ἐκλείπομεν, πάντες θνητόμεθα, βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες, κριταὶ καὶ δυνάσται, πλούσιοι καὶ πένητες, καὶ πᾶσα φύσις βροτῶν· νῦν γὰρ, οἱ ποτὲ ἐν τῷ βίῳ, τάφοις καταβέβληνται· οὐς περ, ἀναπαύσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Π**άντα τὰ τοῦ σώματος νυνὶ, ὄργανα ἀργὰ θεωρῶνται, τὰ πρὸ μικρῆ κινήτᾳ· πάντα ἀνενέργητα, νεκρά, ἀναίσθητα· ὀφθαλμοὶ γὰρ κατέδυσαν, ἔδεθησαν πόδες, χεῖρες ἠσυχάζησι, καὶ ἀκοή σὺν αὐτοῖς, γλῶσσα τῇ σιγῇ συνεκλείσθη, τάφῳ παραδίδονται· ὄντως, ματαιότης πάντα τὰ ἀνθρώπινα!

Θεοτοκίον.

**Σ**ῶζε τοὺς ἐλπίζοντας εἰς σέ, Μήτηρ τοῦ ἀδύτου Ἑλίου, Θεογεννήτρια· αἴτησαι πρεσβείαις σου, τὸν ὑπεράγαθον, ἀναπαῖσαι δεόμεθα, τὸν νῦν μεταστάντα, ἐνθα ἀναπαύονται αἱ τῶν Δικαίων ψυχαί· θείων ἀγαθῶν κληρονόμον, δεῖξον ἐν αὐλαῖς τῶν Δικαίων, εἰς μνημόσυνον πανάμωμε αἰώνιον.

Δόξα, Ἦχος πλ. β'.

**Ο**ρῶντές με ἄφωνον καὶ ἄπνον προκείμενον, κλαύσατε πάντες ἐπ' ἐμοί, ἀδελφοὶ καὶ φίλοι, συγγενεῖς καὶ γνωστοί· τὴν γὰρ χθὲς ἡμέραν μεθ' ὑμῶν ἐλάλουν, καὶ ἄφνω ἐπῆλθέ μοι ἡ φοβερά ὥρα τῆ θανάτου. Ἀλλὰ δεῦτε πάντες οἱ ποθοῦμενοί με, καὶ ἀσπάσασθέ με τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν· οὐκ ἔτι γὰρ μεθ' ὑμῶν πορεύσομαι, ἢ συλλαλήσω τῇ λοιποῦ· εἰς Κριτὴν γὰρ ἀπέρχομαι, ἐνθα προσωποληψία οὐκ ἔστι· δοῦλος γὰρ καὶ δεσπότης ὁμοῦ παρίστανται, βασιλεὺς καὶ στρατιώτης, πλούσιος καὶ πένης, ἐν ἀξιώματι ἴσῳ· ἕκαστος γὰρ ἐκ τῶν ἰδίων ἔργων, ἢ δοξασθήσεται, ἢ αἰσχυνθήσεται. Ἀλλ' αἰτῶ πάντας καὶ δυσωπῶ, ἀδιαλείπτως ὑπὲρ ἐμῆ προσεύξασθαι Χριστῷ τῷ Θεῷ, ἵνα μὴ καταταγῶ διὰ τὰς ἀμαρτίας μου, εἰς τὸν τόπον τῆς βασάνου, ἀλλ' ἵνα με κατατάξῃ, ὅπου τὸ φῶς τῆς ζωῆς. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὁ αὐτός.

**Π**ρεσβείαις τῆς τεκούσης σε, Χριστέ καὶ τῶν Μαρτύρων σου, Ἀποστόλων, Προφητῶν, Ἱεραρχῶν, Ὁσίων, καὶ Δικαίων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τὸν κοιμηθέντα δῆλόν σε ἀνάπαυσον.



Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστὶ καὶ τὰ Τροπάρια· Μετὰ πνευμάτων δικαίων, καὶ τὰ λοιπὰ· ἢ Αἴτησις παρὰ τοῦ Διακόνου, καὶ ἡ Εὐχή παρὰ τοῦ Ἱερέως. Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν, Δόξα, καὶ νῦν, καὶ γίνεται Ἀπόλυσις οὕτως·

**Ο** ἀνασῆς ἐν νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτῆς Μητρὸς, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος δούλου αὐτοῦ ἐν σκηναῖς Δικαίων τάξαι, ἐν κόλποις Ἀβραάμ ἀναπαύσαι, καὶ μετὰ Δικαίων συναριθμήσαι, ἡμᾶς δὲ ἐλεῆσαι, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνηθρωπος. Ἀμήν.

Αἰώνια σου ἡ μνήμη, ἀξιωμακάριστε καὶ ἀείμνηστε ἀδελφέ ἡμῶν. Ἐκ γ'.

Καὶ ἔτις ἄρα ντες τὸ λείψανον, ἀπερχόμεθα εἰς τὸν τάφον, ψάλλοντες τὸ, "Ἁγιος ὁ Θεὸς· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· καὶ τὰ λοιπὰ· καὶ τίθεται τὸ λείψανον ἐν τῷ μνήματι. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ἄρας χοῦν μετὰ τοῦ πτύου, σταυροειδῶς ἐπιρρίπτει ἐπάνω τοῦ λειψάνου, λέγων·

Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

Καὶ μετὰ τοῦτο ἐπιχέει ἐπὶ τῷ λειψάνῳ κανδήλαν, ἢ τὴν τέφραν τοῦ θυμιατηρίου. Καὶ οὕτω καλύπτουσιν, ὡς σίνηδες, τὸν τάφον, ἐπιλεγομένων τῶν Τροπαρίων, Μετὰ πνευμάτων Δικαίων, καὶ τὰ ἕτερα ἅπαντα· καὶ Ἀπόλυσις.

Δόξα τῷ Θεῷ τῷ οὕτως οἰκονομήσαντι.

Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ τοιοῦτος Τύπος γίνεται καὶ εἰς κοιμηθείσας γυναῖκας, καὶ εἰς παῖδας τῶν Ὀρθόδοξων, ἐναλλαττομένου μόνου τοῦ ὀνόματος, ἀπὸ τε ἀρσενικοῦ εἰς θηλυκόν, καὶ οὐχ ἕτερον.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΞΟΔΙΑΣΤΙΚΟΥ ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ. (\*)

Ἐπειδὴν τις τῶν Μοναχῶν πρὸς Κύριον ἐκδημήσῃ, ἐπεὶ εἰ δεῖ λούεσθαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ ὀραῖσθαι ὄλως γυμνόν, ὁ εἰς τοῦτο τεταγμένος Μοναχὸς ἀποσπογγίζει τὰ λείψανον μετὰ χλιαροῦ ὕδατος ἐν σπόγγῳ ποικῶν πρῶτον μετὰ τῆ σπόγγῳ Σταυρὸν ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ τελευτήσαντος, ἐν τῷ στήθει, καὶ ἐν ταῖς χερσὶ, καὶ ἐν τοῖς ποσὶ, καὶ τοῖς γόνασι, καὶ πλέον ἐδέν. Ἐἴθ' ἔτι φέρει καθαρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐνδύει αὐτόν, πρότερον ἐκβληθέντος τοῦ παλαιοῦ, μηδαμῶς τὴν γυμνωσιν αὐτοῦ θεασόμενος. Μετὰ δὲ τὸ ἐνδύσασθαι, περιβάλλει αὐτῷ τὸ Κουκουλιον, εἰ μεγαλόσχημὸς ἐστὶ, περιθεὶς τὴν περικεφαλαίαν ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς, καὶ καταβιβάσας αὐτὴν μέχρι τοῦ πώγωνος, ὥστε μὴ ὀραῖσθαι τὸ προσωπον τοῦ λειψάνου. Ἐἴτα περιτίθησιν αὐτῷ τὸν Ἀνάλαβον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, καὶ τὸ Παλλίον, καὶ περιζώνουσι λῶρον, καὶ ὑποδύει αὐτῷ σανδάλια καινά· εἴτα ἀπλοῦται ὁ Μανδύας αὐτοῦ πλαγίως· καὶ ἀνακουφίσαντες τὸ λείψανον ἐκ τοῦ ψιαθίου, ἀπλοῦσιν αὐτόν ὑποκάτω τοῦ λειψάνου, ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς· καὶ οὕτως ὁ ἐπὶ τῷ κηδεῦν τεταγμένος Μοναχὸς, μετὰ μαχαίρας ἀποτεμῶν τὰ ἄκρα τοῦ Μανδύου, τὰ ἐν τοῖς δυοῖς πλαγίοις, εἴτα διχῆ τὸ πᾶν διελὼν, καὶ διατρίσας τὸν Μανδύαν κατὰ τὰ πλάγια ἄκρα, καὶ τὸ τοῦ εὐωνύμου μέρους, καὶ τὸ τοῦ δεξιῦ λωρίον εἰς ἀλλήλα διαβιβαζῶν, καὶ συνδέων ἀμοιβαδόν, ἀποτελεῖ Σταυροὺς τρεῖς, ἓνα πρὸς τῆ κεφαλῇ, καὶ ἓνα πρὸς τὰ στήθη, καὶ ἕτερον πρὸς τοῖς γόνασι, καὶ τῷ ὑπολειφθέντι μέρει τῶν δύο λωρίων δεσμεῖ τοὺς ποδας αὐτοῦ.

Καὶ μετὰ ταῦτα, προσκαλεῖται ὁ Ἐφημέριος καὶ βαλῶν Ἐπιτραχηλίον, καὶ θυμίαμα ἐπὶ τὸν θυμιατόν, εὐλογεῖ συνή-

(\*) Ἡ παροῦσα νεκρώσιμος Ἀκολουθία εἰς Μοναχοὺς, καὶ ἡ ἐφεξῆς εἰς Ἱερεῖς ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς χειρογράφοις πολλῶ πλατύτεροι, ἔχουσαι καὶ Κανόνας καὶ Τροπάρια παρὰ τὰ ἐκδεδομένα. Ὄθεν καὶ μόνον τὰ εὐρεθέντα ἐκ τῶν αὐτῶν χειρογράφων ἢ διορθώθησαν, ἢ καὶ ἀνεπληρώθησαν.

Ἐως. Καὶ οὕτως ἀρχόμεθα τοῦ Τρισαγίου· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστὶ· καὶ τὰ συνήθη Τροπάρια, ἡγουν τὸ Μετὰ πνευμάτων δικαίων, καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως, καθὼς προεγράφησαν ἐν τῷ Ἐξοδιαστικῷ τῶν Κοσμικῶν ἢ Αἵτησις παρὰ τῷ Διακόνου, ἢ Εὐχή παρὰ τοῦ Ἱερέως, καὶ Ἀπόλυσις.

Καὶ μετὰ τοῦτο, ἄραντες οἱ Ἀδελφοὶ τὸ λειψανον, ἀποκομίζουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ εἰ μὲν Ἱερεὺς ἐστὶν ὁ ἐκδημήσας Ἀδελφός, τίθεται τὸ τούτου λειψανον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ· εἰ δὲ ἰδιώτης, ἐν τῷ Ναρθῆτι. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τοῦ ἄσαι τὸν ἐξόδιον ὕμνον ἐπὶ τὸν κείμενον, ἀπέρχεται ὁ Κανδηλάπτης, καὶ κρούει τὰς βαρέας ἐπὶ τὸν σιδηρῆν, ποιῶν στάσεις τρεῖς· καὶ οὕτω συνάγονται πάντες οἱ Ἀδελφοί, οἷς διανέμει ὁ Σκευοφύλαξ κηρία ἡμμένα. Τοῦ δὲ Διακόνου τὸ, **Εὐλόγησον Δέσποτα**, ἐκφωνήσαντος, εὐλογεῖ ὁ Ἱερεὺς. Εἶτα λέγομεν τὸν Ψαλμὸν. Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου.

Ἀλληλουΐα, Ἦχος πλ. δ'.

Στίχ. Μακάριος, ὃν ἐξελέξω, καὶ προσελάβου, Κύριε.

Στίχ. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς γενεάν καὶ γενεάν.

Τροπάρια, Ἦχος ὁ αὐτός.

Ὁ βᾶθει σοφίας πάντα οἰκονομῶν, καὶ τὸ συμφέρον πᾶσιν ἀπονέμων μόνη Δημιουργέ, ἀνάπαυσον Κύριε τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου· ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα ἀνέθετο, τῷ Ποιητῇ καὶ Πλάστῃ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Δόξα· πάλιν τὸ αὐτο. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Σὲ καὶ τείχος καὶ λιμένα ἔχομεν, καὶ πρέσβιν εὐπρόσδεκτον, πρὸς ὃν ἔτεκες Θεόν, Θεοτόκε ἀνύμφευτε, τῶν πιστῶν ἢ σωτηρία.

Καὶ εὐθύς·

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, διδάξόν με τὰ δικαιώματά σου.

Ἀμῶμοι ἐν ὁδῷ. Ἀλληλουΐα. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.

Καὶ στιχολογεῖται ἡ πρώτη Στάσις τοῦ Ἀμώμου, ἕως τοῦ, **Σὸς εἶμι.** Εἰς δύο γὰρ Στάσεις ποιούμεν τοῦτον ἐνταῦθα· ἐν εκάστῳ δὲ τέλει Στίχου τῆς πρώτης Στάσεως ἐπιλέγομεν τὸ, **Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.** Ὅταν δὲ ἔλθωσιν εἰς τὸν τελευταῖον Στίχον, ἡγουν, **Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιοματίων σου,** ψάλλουσιν αὐτὸν ἐκ γ'· καὶ οὕτως ἢ Αἵτησις τα-

ραὶ τοῦ Διακόνου, ἢ Εὐχὴ μυστικῶς παρὰ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἡ Ἐκφώνησις. Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, ἀρχόμεθα τῆς δευτέρας Στάσεως οὕτω· Τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα. Σὸς εἶμι ἐγὼ, σῶσόν με· ἐν ἐκάστῳ δὲ τέλει Στίχῃ ἐπιλέγομεν· Σὸς εἶμι ἐγὼ, σῶσόν με.

Ὅταν δὲ ἀρχώμεθα τοῦ, Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ, ψάλλομεν τὸν Ψαλμὸν τοῦτον εἰς Ἦχον γ'. εἰς δὲ τὸ τέλος ἐκάστου Στίχου ἐπιλέγομεν· Ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου, Κύριε, μνήσθητι τοῦ δούλου σου· καὶ τὸν τελευταῖον Στίχον, ἤγουν τοῦ, Ζήσεται ἡ ψυχὴ μου, ἐκ τρίτου. Καὶ εὐθὺς τὰ Εὐλογητάρια, καὶ ἡ Αἴτησις ὡσαύτως παρὰ τοῦ Διακόνου, καὶ ἡ Εὐχὴ, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, Τροπάριον, Ἦχος πλ. α'.  
 Ἀνάπαυσον Σωτὴρ ἡμῶν, μετὰ Δικαίων τὸν δούλόν σου.

Δόξα, τὸ αὐτὸ, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Ὁ' ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστέ ὁ Θεός.

Ταῦτα πάντα ἀκριβῶς εὐρήσεις ἐν τῷ τῶν Κοσμικῶν

Ἐξοδιαστικῶν, σελ. 398. 399.

Μετὰ δὲ τὸ Θεοτοκ. τὸν Ν'. Καὶ ἔτις ἀρχόμεθα τῶν Ἀντιφῶνων.

Ἀντιφῶνον Α'. Ἦχος α'.

**Ε**ν τῷ θλίβεσθαί με, εἰσάκουσόν μου τῶν ὀδυνῶν· Κύριε σοὶ κράζω.

**Τ**οῖς ἐρημικοῖς, ἄπαυστος ὁ Θεὸς πόθος ἐγγίνεται, κόσμου οὔσι τοῦ ματαίου ἐκτός.

Δόξα, καὶ νῦν.

**Δ**ὲν γίνω Πνεύματι, τιμὴ καὶ δόξα, ὡσπερ Πατρὶ, πρέπει ἅμα καὶ Υἱῷ· διὰ τοῦτο ἄσωμεν, τῇ Τριαδί μονοκρατορίᾳ.

Ἐἴτα Στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Θεοφάνους, ὧν ἡ ἀκροστιχίς·  
 Σοὺς, Χριστέ, δούλους γράφον ἐν ζώντων βίβλῳ.

Ἦχος α'. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

**Σ**οῦ Σῶτερ δεόμεθα τῆς σῆς, γλυκειάς μεθέξεως, τὸν μεταστάντα ἀξίωσον, καὶ κατασκήνωσον, ἐν σκηναῖς Δικαίων, ἐν μοναῖς Ἁγίων σου, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις σκηνώμασι, τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου, παρορῶν αὐτοῦ τὰ πταίσματα, καὶ παρέχων αὐτῷ τὴν ἀνάπαυσιν.

**Ο**ὐδείς ἀναμάρτητος οὐδείς, τῶν ἀνθρώπων γέγονεν, εἰ μὴ σὺ μόνε ἀθάνατε· διό τὸν δοῦλόν σου, ὡς Θεὸς οἰκτιρμῶν, ἐν φωτὶ κατὰταξον, ἐν ταῖς χοροσασίαις Ἀγγέλων σου, τῇ εὐσπλαγγνίᾳ σου, ὑπερβαίνων ἀνομήματα, καὶ παρέχων αὐτῷ τὴν ἀνάπαυσιν.

**Υ**πὲρ τὰ ὀρώμενα τὰ σά, Σῶτερ ἐπαγγέλματα, ἃ ὀφθαλμὸς οὐ τεθέαται, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν, οὐκ ἀνέβη βρότειον· ὧν τῆς προσηνεστάτης μεθεξέως, τυχεῖν εὐδόκησον, τὸν πρὸς σέ μεταχωρήσαντα, διὰ σπλάγγνα οἰκτιρμῶν σου Δέσποτα. Δόξα.

**Σ**ταυρῷ σου γηθόμενος Σωτήρ, πεποιθῶς ὁ δοῦλός σου, πρὸς σέ μετέστη φιλόθρωπε, ὃν νῦν ἀντίλυτρον, τῶν αὐτοῦ πταισμάτων, ὡς Δεσπότης δώρησαι· ὑφ' οὗ σου τὸ ζωήρῦτον ἔχεας, Αἷμα καὶ τίμιον, καὶ τῆς δόξης ἀνεσπέρου σου, ἀπολαύειν τοῦτον καταξίωσον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὁμοιον.

**Χ**ριστὸν ἐκδυσώπησον τὸν σόν, τόκον Μητροπάρθενε, τὴν τῶν πταισμάτων συγχώρησιν, δοῦναι τῷ δούλῳ σου, τῷ σέ Θεοτόκον, εὐσεβῶς κηρυζαντι, καὶ λόγῳ ἀληθεῖ δογματίσαντι, καὶ τῆς λαμπρότητος, τῶν Ἀγίων καὶ φαιδρότητος, ἀξιῶσαι ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Ἀντίφωνον Β'. Ἦχος β'.

**Ε**ν τῷ οὐρανῷ τὰ ὄμματα, ἐκπέμπω μου τῆς καρδίας, πρὸς σέ Σωτήρ· Σῶσόν με σῆ ἐπιλάμψει.

**Ε**λέησον ἡμᾶς τοὺς πταίοντάς σοι πολλά, καθ' ἐκάστην ὥραν, ὦ Χριστέ μου, καὶ δὸς πρὸ τέλους τρόπους, τοῦ μετανοεῖν σοι. Δόξα, καὶ νῦν.

**Α**γίω Πνεύματι, τὸ βασιλεύειν πέλει, τὸ ἀγιάζειν, τὸ κινεῖν τὴν κτίσιν· Θεὸς γάρ ἐστιν, ὁμοούσιος Πατρὶ καὶ Λόγῳ. Στιχηρὰ προσόμοια, Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν.

**Ρ**ύμην τοῦ θανάτου καὶ φθορᾶν, σοῦ τῷ ζωηφόρῳ θανάτῳ, καθεῖλες Δέσποτα· πᾶσι δὲ ἐπήγασας ζωὴν αἰώνιον, καὶ νεκρῶν ἐξανάστασιν, θνητοῖς ἐδωρήσω. Ὅθεν σου θεόμεθα· Σῶτερ ἀνάπαυσον, πίστει τὸν πρὸς σέ μετασάντα, καὶ

Δημῆς ἀκηράτου σου δόξης, τοῦτον καταξίωσον φιλόθρωπε.

**Ι**να τοὺς ἀνθρώπους κοινωνοῦς, θείας βασιλείας ἐργάση, σταυρὸν ὑπέμεινας, θάνατον ἐκούσιον καταδεξάμενος. Διὰ τοῦτο δεόμεθα, τῆς σῆς εὐσπλαγγνίας, μέτοχον ἀνάδειξον, τῆς βασιλείας σου, πίστει τὸν πρὸς σέ μεταστάντα, καὶ τοῦ γλυκυτάτου σε κάλλους, τοῦτον καταξίωσον φιλόνηρωπε.

**Σ**ῶσαι τὸ σὸν πλάσμα βουληθεῖς, τῆς οἰκονομίας τὸ ὄντως βαθὺ μυστήριον, χαίρων ἐξετέλεσας, ὡς ὑπεράγαθος, καὶ τιμῆς ἐξηγόρασας, τὸν σύμπαντα κόσμον, Αἵματι τιμίῳ σου· διὸ δεόμεθα· Πίστει τὸν πρὸς σέ μεταστάντα, μετὰ τῶν Ἀγγίων ἀπάντων, τῆς ἀπολυτρώσεως ἀξίωσον.

Δόξα.

**Τ**ρόμῳ τῷ φρικτῷ καὶ φοβερῷ, βήματι τῷ σῷ παρεστῶτες, οἱ ἀπ' αἰῶνος νεκροί, ψῆφον ἀναμένουσι τὴν σὴν δικαίαν Σωτῆρ, καὶ τὴν θείαν ἐκδέχονται, δικαιοκρισίαν· τότε φεῖσαι Δέσποτα, Σῶτερ τοῦ δούλου σου, πίστει τοῦ πρὸς σέ μεταστάντος, καὶ τῆς αἰδίου τρυφῆς σου, καὶ μακαριότητος ἀξίωσον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὁμοιον.

**Ε**ὕας τῆς προμήτορος Ἀγνή, σὺ τὴν ὀφειλὴν συλλαβοῦσα, Θεὸν ἀπέτισας, τὸν τὴν ἀφθαρσίαν τε καὶ τὴν ἀνάστασιν, τοῖς πιστοῖς χαριζόμενον, καὶ τῇ ἀθανάτῳ, δόξῃ στεφανοῦντα σέ τοὺς μεγαλύνοντας· ἐν νῦν δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, τοῦτον ἐν φωτὶ κατατάξαι, τῆς αὐτῆ λαμπρότητος Θεόνυμφε.

Ἀντίφωνον Γ'. Ἦχος γ'.

**Τ**ὴν αἰχμαλωσίαν Σιών, σὺ ἐξείλου ἐκ Βαβυλῶνος· κἀμέ ἐκ τῶν παθῶν, πρὸς ζωὴν ἔλκυσον Λόγε.

**Ε**ν τῷ νότῳ οἱ σπείροντες δάκρυσιν ἐνθέοις, θεριζῶσι στάχυας, ἐν χαρᾷ ἀειζωΐας.

Δόξα, καὶ νῦν.

**Α**γίῳ Πνεύματι, πᾶσα ἀγαθοδωρία, ὡς Πατρὶ, καὶ Υἱῷ συναστράπτει· ἐν ᾧ τὰ πάντα ζῆ καὶ κινεῖται.

Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος γ'. Τῷ τύπῳ τοῦ Σταυροῦ σου.

**Δ**οξάζω τὸν Σταυρὸν σου τὸν τίμιον, δι' οὗ ζωὴ δεδώρηται, καὶ τρυφῆς ἢ ἀπόλαυσις, τοῖς ἐν πίστει καὶ πόθῳ, σέ ὑμνοῦσι μόνε πολυέλεε. Διὸ βοῶμέν σοι Χριστέ ὁ Θεός· Τὸν

μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἐνθα πάντων ἐστὶν εὐφραινομένων ἢ κατοικία ἐν σοί, δοξάζειν σου τὴν Θεότητα.

**Ο** μόνος ἐλεήμων καὶ εὐσπλαγχνος, ὁ ἔχων ἀκατάληπτον, ἀγαθότητος πέλαγος, ὁ γινώσκων τὴν φύσιν, τῶν ἀνθρώπων, ἣν ἐδημιούργησας· σέ ἱκετεύομεν Χριστέ ὁ Θεός· Τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἐνθα πάντων ἐστὶν εὐφραινομένων ἢ κατοικία ἐν σοί, δοξάζειν σου τὴν Θεότητα.

Δόξα.

**Υ**πνώσας ἐν τῷ τάφῳ ὡς ἄνθρωπος, δυνάμει ἀήττητῳ σε, ὡς Θεὸς ἐξανέστησας, τοὺς ἐν τάφοις ὑπνοῦντας, ἀσιγήτως ὕμνον σοι προσφέροντας. Διὸ βοῶμέν σοι Χριστέ ὁ Θεός· Τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἐνθα πάντων ἐστὶν εὐφραινομένων ἢ κατοικία ἐν σοί, δοξάζειν σου τὴν Θεότητα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὁμοιον.

**Δ**αμπάδα νοητὴν σε βαστάζουσαν, τὸ φέγγος τῆς Θεότητος, ὁμιλῆσαν παχύτητι, τῆς ἀνθρώπων οὐσίας Θεοτόκε, πάντες ἐπιστάμεθα. Τὸν σὸν δυσώπησον Υἱὸν καὶ Θεόν· Τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν αὐλίζεσθαι, ἐνθα πάντων ἐστὶν εὐφραινομένων ἢ κατοικία Ἀγνή, δοξάζειν σέ τὴν πανάμωμον.

Ἀντίφωνον Δ'. Ἦχος δ'.

**Ε**κ νεότητός μου πολλὰ πολεμῆ με πάθη· ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτὴρ μου.

**Ο**ἱ μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου· ὡς χόρτος γὰρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπεξηραμένοι.

Δόξα, καὶ νῦν.

**Α**γίῳ Πνεύματι, πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται, τῇ Τριαδικῇ Μονάδι ἱεροκρυφίως.

Στιχηρὰ προσόμοια, Ἦχος δ'. Ἐδωκας σημείωσιν.

**Ο**ντως φοβερῶτατον, τὸ τοῦ θανάτου μυστήριον· πῶς ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος, βιαίως χωρίζεται, ἐκ τῆς ἀρμονίας, καὶ τῆς συμφυΐας, ὁ φυσικώτατος δεσμός, θείῳ βουλήματι ἀποτέμνεται. Διὸ σε ἱκετεύομεν· Τὸν μεταστάντα ἀνάπαυσον, ἐν σιχηναῖς τῶν Δικαίων σου, ζωοδότα φιλάνθρωπε.

**Υ**πνος ἀναδέδεικται, τῶν πιστευόντων ὁ θάνατος, σοῦ τεθέντος ἐν μνήματι, τοῦ πάντων δεσπόζοντος, καὶ τὸ τοῦ

θανάτου, κράτος λελυκότος, καὶ καταργήσαντος αὐτοῦ, τὴν δυναστείαν τὴν πολυχρόνιον. Διό σε ἱκετεύομεν· Τὸν μεταστάντα κατάταξον, ἐν σιηναῖς τῶν Ἀγίων σου, ἐν μοναῖς ἀκηράτοις σου.

**Σ**ὺ δικαιοσύνη τε, ἀγιασμός ἡμῖν γέγονας, καὶ ψυχῶν ἀπολύτρωσις· Πατρὶ γὰρ προσήγαγες, δεδικαιωμένους, καὶ λελυτρωμένους, ἀναδεξάμενος ἡμῖν, τὸ ὀφειλόμενον ἐπιτίμιον· καὶ νῦν ἐκδυσωποῦμέν σε· Τὸν μεταστάντα ἀνάπαυσον, ἐν χαρᾷ καὶ φαιδρότητι, εὐεργέτα Σωτὴρ ἡμῶν. Δόξα.

**Γ**ένος τὸ ἀνθρώπινον, πρὸς ἀφθαρσίαν ἀνώλεθρον, ἐκ φθορᾶς ἀνέκληται, λουσάμενον Αἷματι, τῷ ἐκ τῆς πλευρᾶς σου, Σῶτερ κενωθέντι, ἐν ᾧ ἀπέπλυνας ἡμῶν, τῶν προπατόρων τε τὴν παράβασιν· διό καὶ νῦν τὸν δοῦλόν σου, τὸν μεταστάντα Φιλάνθρωπε, τῶν προσκαιρίων, ἀξιώσον, τῆς ἐκείθεν λαμπρότητος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὅμοιον.

**Ρ**ήσεσιν ἐπόμενοι, τῶν θεηγόρων πανάμωμε, Θεοτόκον φρονοῦμέν σε· Θεὸν γὰρ ἐγέννησας, σεσωματωμένον, ἀπεριγοήτως, τὸν λυτρωσάμενον ἡμᾶς, τοὺς αἰχμαλώτους τοῖς παρὰπτώμασι· ὃν καὶ νῦν ἐκδυσώπησον, τὸν μεταστάντα οἰκέτην σου, ταῖς οἰκείαις ἐλλάμψεσι, καταυγάσαι Πανάχραντε.

Ἀντίφωνον Ε'. Ἦχος πλ. α.

**Ε**ν τῷ θλίβεσθαί με, Δαυϊτικῶς ἄδω σοι Σωτὴρ μου· ῥῦσαί μου τὴν ψυχὴν ἐκ γλώσσης δολίας.

**Τ**οῖς ἐρημικοῖς ζωὴ μακαρία ἐστὶ, θεϊκῶ ἔρωτι πτερουμένοις.

**Α**γίῳ Πνεύματι, περικρατεῖται πάντα, τὰ ὀρατά τε σὺν τοῖς ἀόρατοις· αὐτοκρατὲς γὰρ ὃν τῆς Τριάδος, ἐν ἐστὶν ἀφεύστως.

Στιχηρὰ προσόμοια, Ἦχος πλ. α.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς.

**Α**ἴγλη τοῦ σοῦ προσώπου Χριστέ, τὸν μεταστάντα ὡς οἰκτίρων καταύγασον, σιηνώσας ἐν τόπῳ χλόης, ἐπὶ ὑδάτων τῆς σῆς, ἀκραιφνοῦς καὶ θείας ἀναπαύσεως, ἐν κόλποις τοῖς ὀρεκτοῖς, Ἀβραάμ τοῦ προπατόρος· ἔνθα τὸ φῶς



σου, καθαρῶς ἐποπτεύεται, καὶ προχέονται, αἱ πηγαὶ σῆς χρηστότητος· ἐνθα περιχορεύουσι, τρανῶς ἀγαλλόμεναι, αἱ τῶν Δικαίων χορεῖαι, περὶ τὴν σὴν ἀγαθότητα· μεθ' ὧν ἀριθμήσας, τὸν οἰκέτην σου, παράσχου, καὶ μέγα ἔλεος.

**Ψ**άλλειν παναρμονίῳ φωνῇ, δοξολογοῦντα τὸ σὸν κράτος εὐδόκησον, Οἰκτίρμον τὸν μεταστάντα, ἐκ τῶν προσκαιρῶν πρὸς σέ, τὸν Δεσπότην πάντων καὶ φιλόνηρον· διδοὺς ὠραιότητι, τοῦ σου κάλλους ἐλλάμπεσθαι, καὶ τῆς γλυκειάς, καὶ τερπνῆς μετουσίας σου, ἀπολαύειν τε, καὶ τρυφᾶν καθαρώτερον· ἐνθα περὶ τὸν Θρόνον σου, χορεύουσιν Ἄγγελοι, καὶ τῶν Ἁγίων οἱ δῆμοι, χαρμονικῶς περιέπουσι· μεθ' ὧν τῷ σῷ δούλῳ, τὴν ἀνάπαυσιν παράσχου, καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα.

**Ο**που τῶν Προφητῶν ὁ χορὸς, τῶν Ἀποστόλων καὶ Μαρτύρων τὰ τάγματα, καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος, δικαιωθέντων τῷ σῷ, σωτηρίῳ πάθει καὶ τῷ αἵματι, δι' οὗ ἐξηγόρασας, τὸν αἰχμάλωτον ἄνθρωπον· ἐκεῖ τὸν πίστει, κοιμηθέντα ἀνάπαυσον, ὡς φιλόνηρος, συγχωρῶν καὶ τὰ πταίσματα· μόνος γὰρ ἀναμάρτητος, ἐν γῆ πεπολίτευσαι, Ἅγιος μόνος, καὶ μόνος, ἐν τεθνεῶσιν ἐλεύθερος· διὸ τῷ σῷ δούλῳ, τὴν ἀνάπαυσιν παράσχου, καὶ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν, Θεοτακίον, ὁμοίαν.

**Ἰ**ὸμῳ τῆς ἁμαρτίας ἡμᾶς, δεδουλωμένους ἠλευθέρωσας Δέσποινα, ἐν μήτρᾳ τὸν νομοδότην, καὶ Βασιλέα Χριστὸν, συλλαβοῦσα μόνη Μητροπάρθενε· δι' οὗ δικαιούμεθα, δωρεᾶν τε καὶ χάριτι· ὃν νῦν δυσώπει τὰς ψυχὰς τῶν εἰδόντων σε Θεομήτορα, κατατάξαι ἐν βίβλῳ ζωῆς· ὅπως τῇ μεσιτείᾳ σου, σωθέντες πανάμωμε, τῆς τοῦ Υἱοῦ σου εὐκταίας, ἀπολυτρώσεως τύχωμεν, αὐτὸν προσκυνοῦντες, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀντίφωνον 5'. Ἦχος πλ. β'.

**Ε**ν τῷ οὐρανῷ τοὺς ὀφθαλμοὺς μου, αἶρω πρὸς σέ Λόγε· Οἰκτειρόν με, ἵνα ζῶ σοι.

**Ε**λέησον ἡμᾶς τοὺς ἐξουθνημένους, καταρτίζων εὐχρηστα, σκευῆ σου Λόγε.

Δόξα, καὶ νῦν.

**Α**γίω Πνεύματι, πανσωστικῆ αἰτία· εἴ τι τοῦτο κατ' ἀξίαν πνεύσει, τάχει ἐξαίρει τῶν τῆς γῆς, πτεροῖ, αὔξει, τάττει ἄνω.

Στιχηρά προσόμοια, Ἦχος πλ. β'.

Ὅλην ἀποθέμενοι.

**Ε**χῶν ἀκατάληπτον, τὴν εἰς ἡμᾶς εὐσπλαγχνίαν, καὶ πηγὴν ἀκένωτον, θεϊκῆς χρηστότητος πολυέλεε, τὸν πρὸς σέ Δέσποτα, μεταβεηκότα, ἐν γῆ ζώντων κατασκήνωσον, εἰς τὰ σκηνώματα, τὰ ἀγαπητὰ καὶ ποθούμενα, κατάσχεσιν δωρούμενος, τὴν διηνεκῶς διαμένουσαν· σὺ γὰρ ὑπὲρ πάντων, ἐξέχεας τὸ Αἷμά σου Χριστέ, καὶ ζωηφόρῳ τιμήματι, κόσμον ἐξηγόρασας.

**Ν**έκρωσιν ὑπέμεινας, ζωοποιὸν ἐκουσίως, καὶ ζωὴν ἐπήγαγας, καὶ τρυφὴν αἰδίων πιστοῖς δέδωκας· ἐν ἧ κατάταξον, τὸν κεκοιμημένον, ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως, τὰ τοῦτου πταίσματα, πάντα συγχωρῶν ἀγαθότητι, ὡς μόνος ἀναμάρτητος, μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόθρωπος· ἵνα διὰ πάντων, ὑμῶμεν σου τὸ ὄνομα Χριστέ, καὶ σεσωσμένοι δοξαζώμεν, τὴν φιλανθρωπίαν σου.

Δόξα.

**Ζ**ώντων κυριεύοντα, θεαρχικῆ ἐξουσία, καὶ νεκρῶν δεσπόζοντα, σέ Χριστέ γινώσκοντες ἱκετεύομεν· τὸν πιστὸν δοῦλόν σου, τὸν πρὸς σέ τὸν μόνον, εὐεργέτην ἐκδημήσαντα, αὐτὸς ἀνάπαυσον, σὺν τοῖς ἐκλεκτοῖς σου φιλόθρωπε, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐν ταῖς τῶν Ἁγίων λαμπρότησι· θελητῆς ἐλέους, ὑπάρχεις γὰρ καὶ σώζεις ὡς Θεός, οὓς κατ' εἰκόνα σου ἐπλασας, μόνε πολυέλεε.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, ὁμοιον.

**Ω**φθης ἐνδιαίτημα, θεοπρεπὲς Παναγία· Θεὸν γὰρ ἐχώρησας, καὶ Θεὸν ἐγέννησας ἀπειρόγαμε, βροτὸν ὀρώμενον, ἐν δυσὶν οὐσίαις, ἐν μιᾷ τῇ ὑποστάσει δέ· αὐτὸν δυσώπησον, τὸν μονογενῆ καὶ πρωτότοκον, τὸν σέ Παρθένον ἄμωμον, καὶ μετὰ τὸν τόκον φυλάξαντα, ψυχὴν ἀναπαῦσαι, τοῦ πίσει κοιμηθέντος ἐν φωτὶ, ἐν ἀκηράτῳ φαιδρότητι, καὶ μακαριότητι μου

Ἀντίφωνον Ζ'. Ἦχος βαρὺς.

**Τ**ὴν αἰχμαλωσίαν Σιών, ἐκ πλάνης ἐπιστρέψας, καὶ μετὰ Σωτήρ ζωσον, ἐξαίρων δουλοπαθείας.

**Ε**ν τῷ νότῳ ὁ σπείρων θλίψεις, νηστείας μετὰ δακρύων, οὗτος χαρᾶς δρέφεται, δράγματα ἀειζωτροφίας.

Δόξα, καὶ νῦν.

**Α**γίῳ Πνεύματι πηγὴ τῶν θείων θησαυρισμάτων· ἐξ οὗ σοφία, σύνεσις, φόβος· αὐτῷ αἴνεσις, δόξα, τιμὴ, καὶ κράτος.

Στιχηρὰ προσόμοια, Ἦχος βαρὺς.

Καταφρονήσαντες πάντων.

**Ν**ενεκρωμένος ὠράθης, ἐπὶ Σταυροῦ μόνη ἀθάνατε, καὶ ἐν τάφῳ ὡς θνητὸς ἐτέθης, νεκρώσεως καὶ φθορᾶς καὶ θανάτου, τοὺς ἀνθρώπους λυτρούμενος· ἀλλ' ὡς πέλαγος εὐσπλαγγνίας ὑπάρχων ἀκένωτον, καὶ πηγὴ ἀγαθότητος, τὴν ψυχὴν τοῦ σοῦ δούλου, τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος ἀνάπαυσον.

**Τ**

Δόξα.

**Ὡ**ς ἀδαπάνητον ἔχων, τῶν δωρεῶν τὴν μεγαλοπρέπειαν, ὡς θησαυρὸς ἀνελλιπῆς πλουσίας χρηστότητος, τὸν πρὸς σὲ μεταστάντα, ὡς Θεὸς κατασκηνώσον, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν ἐκλεκτῶν σου, ἐν τόπῳ ἀνέσεως, ἐν τῷ οἴκῳ τῆς δόξης σου, ἐν τρυφῇ Παραδείσῃ, ἐν τῷ παρθένων νυμφῶνι ὡς εὐσπλαγγνος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον, ὁμοιον.

**Ν**όμου τὸ πλήρωμα τίκεις, τὸν Λυτρωτὴν σάρκα γενόμενον· οὐ γὰρ ἐγένετο τοῖς πρὶν ἐν νόμῳ δικαίωσις· ἀλλ' ἡμᾶς ὁ Χριστὸς νῦν σταυρωθεὶς ἐδικαίωσεν. Ὡς οὖν ἔχουσα παρρησίαν, ὡς Μήτηρ ἐκέτευε, τὸν Υἱόν σου τὸν εὐσπλαγγνον, τὴν ψυχὴν ἀναπαῦσαι, τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος δεόμεθα.

Ἀντίφωνον Η'. Ἦχος πλ. δ'.

**Ε**κ νεότητός μου ὁ ἐχθρὸς με πειράζει, ταῖς ἡδοναῖς φλέγει με· ἐγὼ δὲ πεποιθὼς, ἐν σοὶ Κύριε τροποῦμαι τοῦτον.

**Ο**ἱ μισοῦντες Σιών, γεννηθήτωσαν δὴ, πρὶν ἐκσπασθῆναι, ὡς χόρτος· συγκόψει γὰρ Χριστὸς αὐχένας, αὐτῶν, τομῇ βασάνων. Δόξα, καὶ νῦν.

**Α**γίω Πνεύματι, τὸ ζῆν τὰ πάντα, φῶς ἐκ φωτὸς Θεὸς μέγας· σὺν Πατρὶ ὑμνοῦμεν αὐτὸ καὶ τῷ Λόγῳ.

Στιχηρὰ προσόμοια, Ἦχος πλ. δ'.

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

**Β**ασιλικῶς μοι ὑπέγραψας, ἐλευθερίαν βαφαῖς, ἐρυθραῖς τῶν δακτύλων σου, αἱματώσας Δέσποτα, καὶ φοινίξας σῶ αἵματι· καὶ νῦν σε πίστει καθικετεύομεν· τοῖς πρωτοτόκοις σου συναριθμήσον, καὶ τῶν Δικαίων σου, τῆς χαρᾶς ἀξιώσον ἐπιτυχεῖν, τὸν μεταφοιτήσαντα, πρὸς σὲ τὸν εὐσπλαγχνον.

**Ι**εραρχήσας ὡς ἄνθρωπος, σφαγιασθεῖς σεαυτὸν, προσφορὰν προσενήνοχας, τῷ Πατρὶ τὸν ἄνθρωπον, τῆς φθορᾶς ἐξαιρούμενος· τὸν μεταστάντα οὖν ὡς φιλόανθρωπος, ἐν τῇ τῶν ζώντων χώρα κατὰταξον, ἔνθα οἱ χεῖμαρροι, τῆς τρυφῆς προχέονται, ἔνθα πηγαί, τῆς αἰδιότητος, ἀναβλυστάνουσι.

**Β**άθει σοφίας ἀρρήτου σου, ὀροθετεῖς τὴν ζωὴν, καὶ προβλέπεις τὸν θάνατον, καὶ πρὸς βίον ἕτερον, μετοικίζεις τὸν ἄνθρωπον· ὃν προσελάβου τοίνυν κατὰταξον, ἐπὶ ὑδάτων τῆς ἀναπαύσεως, ἐν τῇ λαμπρότητι, τῶν Ἁγίων Κύριε, ἔνθα φωνή, τῆς ἀγαλλιάσεως, καὶ τῆς αἰνέσεως.

Δόξα.

**Λ**όγος ὑπάρχων ἀόρατος, ἑμοφυῆς τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Πνεύματι σύνθρονος, δι' ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον, ἐν σαρκὶ πεφάνερωσαι, ὡς ἐλεήμων οὖν καὶ φιλόανθρωπος, τὸν ἐκ τοῦ βίου με μεταφοιτήσαντα, τῆς εὐπρεπείας σε, καὶ τῆς ὠραιότητος, ταῖς καλλοναῖς, τοῦτον καταλάμπρυνον, Ζωαρχικώτατε.

Καὶ νῦν· Θεστοκίον, ὁμοιον.

**Ω**ς συλλαβοῦσα τὸν ἄναρχον, Λόγον Θεοῦ καὶ Θεόν, μητρικῇ παρρησίᾳ σου, ἐκτενωῶς ἰκέτευε, κατατάξαι τὸν δοῦλόν σου, ἔνθα χορεία ἢ ἀκατάλυτος, εὐφραινομένων καὶ εὐφημούντων σε, ἔνθα λαμπρότητες, αἱ διαιωνίζουσαι, καὶ ὁ γλυκὺς, ἦχος ἐορτάζοντος, Θεογεννήτρια.

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, κ.τ.λ.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, τὸ Κοντάκιον, Ἦχος πλ. δ'.

Μετὰ τῶν Ἀγίων ἀνάπαυσον Χριστέ, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ἐνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Ὁ Οἶκος.

**Α**ὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ οὖν ἐκ γῆς διεπλασθημεν, καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με, καὶ εἰπὼν μοι· Ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θῆνον ποιῶντες ὠδὴν, τὸ, Ἀλληλουΐα.

Εἶτα·

Ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου, μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε.

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι.

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες. Μακάριοι οἱ πραεῖς.

Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες.

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες.

Μνήσθητι Εὐσπλαγγνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ Ληστοῦ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ.

Πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἐκεῖ εὐφρανθήσονται ἐν αὐτῷ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί.

Ἀσκήσει δουλεύσαντά σοι Χριστέ, καὶ Ὁρθοδοξία ἐπὶ τῆς γῆς, δόξασον Σωτὴρ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι.

Ἐν πίστει καὶ ἐλπίδι θεοπρεπῶς, καὶ ἀγάπῃ ζήσαντα ἐπὶ γῆς, δόξασον Σωτὴρ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Μακάριοι ἐστέ, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς.

Ἀνάπαυσον τὸν δούλον σου ὁ Θεός, μετὰ τῶν Ἀγίων ὡς ἀγαθός, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε.

Τὸν κόσμον λιπόντα καὶ ἐν σεμνῇ, πολιτείᾳ ζήσαντα εὐσεβῶς, δόξασον Σωτὴρ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Δόξα.

Μίαν Θεαρχίαν οἱ εὐσεβεῖς, ἐχόμενοι πίσεως ἐν τρισὶ, προσωποῖς δοξάζομεν εὐλαβῶς.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Πάντες μακαρίζομεν σέ, Ἀγνή· ἀσπόρως γὰρ ἔτεκες ἐν σαρκί, Θεὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν.

Προκείμενον.

Μακαρία ἡ ὁδός, ἣ πορεύη σήμερον.

Στίχ. Ἐπίστρεψον, ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου.

Τὸν Ἀπόστολον, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ζῆτει ἐν τῷ τῶν Κοσμικῶν Ἐξοδιαστικῷ, σελ. 406.

Μετὰ ταῦτα λέγει ὁ Διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κ.τ.λ.

Εἶτα ἡ Εὐχὴ μεγαλοφώνως παρὰ τοῦ Ἱερέως·

Ὁ Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός.

Καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, γίνεται ὁ Ἀσπασμὸς κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ψάλλονται τὰ παρόντα Προσόμοια,

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν.

**Δ**εῦτε τελευταῖον ἀσπασμὸν, δῶμεν Ἀδελφοί τῷ θανόντι, εὐχαριστοῦντες Θεῷ· οὗτος γὰρ ἐξέλιπε τῆς Ἀδελφότητος, καὶ πρὸς τάφον ἐπέιγεται, ἐκ ἔτι φροντίζων, τὰ τῆς ματαιότητος, καὶ πολυμόχθου σαρκός· ποῦ νῦν συγγενεῖς τε καὶ φίλοι; ἄρτι χωριζόμεθα, ὄν περ, ἀναπαύσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Π**άντα τὰ τοῦ σώματος νυνὶ, ὄργανα ἀργὰ θεωροῦνται, τὰ πρὸ μικροῦ κινητὰ, πάντα ἀνεέργητα, νεκρά, ἀναίσθητα· ὀφθαλμοὶ γὰρ κατέδυσαν, ἐδέθησαν πόδες, χεῖρες ἤσυχαίζουσι, καὶ ἀκοὴ σὺν αὐτοῖς· γλῶσσα τῇ σιγῇ συνεκλείσθη· τάφῳ παραδίδονται· ὄντως, ματαιότης πάντα τὰ ἀνθρώπινα!

**Π**οῖος χωρισμὸς ὦ Ἀδελφοί; ποῖος κοπετός, ποῖος θῆνος, ἐν τῇ παρουσίᾳ ῥοπῆ; δεῦτε οὖν ἀσπάσασθε τὸν πρὸ μικροῦ μεθ' ἡμῶν· παραδίδεται τάφῳ γὰρ, καλύπτεται λίθῳ, σκότει κατοικίζεται, νεκροῖς συνθάπτεται· πάντες συγγενεῖς τε καὶ φίλοι, ἄρτι χωριζόμεθα, ὄν περ, ἀναπαύσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Ο**ἶα ἡ ζωὴ ἡμῶν ἐστίν! ἄνθος καὶ ἀτμίς τε καὶ δρόσος, ἑώθινη ἀληθῶς· δεῦτε οὖν κατίδωμεν ἐπὶ τοὺς τάφους

τρανώς· ποῦ τὸ κάλλος τοῦ σώματος; καὶ ποῦ ἡ νεότης; ποῦ εἰσὶ τὰ ὄμματα, καὶ ἡ μορφή τῆς σαρκός; πάντα ἐξηράνθη ὡς χόρτος· πάντα ἠφανίσθησαν· δεῦτε, τῷ Χριστῷ προσπέσωμεν ἐν δάκρυσιν,

**Α**ῖρι ἡ τοῦ βίου πονηρά, λύεται πανήγυρις πᾶσα, τῆς ματαιότητος· πνεῦμα γὰρ ἐξέλιπεν ἀπὸ σιηνώματος· ὁ πηλὸς μεμελάνωται, τὸ σκεῦος ἐρράγη, ἄφωνον, ἀναίσθητον, νεκρὸν, ἀκίνητον· ὃν περ παραπέμποντες τάφῳ, Κύριον εὐζώμεθα δοῦναι, εἰς αἰῶνας τούτῳ τὴν ἀνάπαυσιν.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Σ**ῶζε τοὺς ἐλπίζοντας εἰς σέ, Μήτηρ τοῦ ἀδύτου Ἡλίου Θεογεννήτρια· αἴτησαι πρεσβείαις σου τὸν ὑπεράγαθον, ἀναπαῦσαι δεόμεθα, τὸν νῦν μεταστάντα, ἔνθα ἀναπαύονται αἱ τῶν Δικαίων ψυχαί· θείων ἀγαθῶν κληρονόμον, δεῖξον ἐν αὐλαῖς τῶν Δικαίων, εἰς μνημόσυνον πανάμωμε αἰώνιον.

Εἶτα τὰ παρόντα Ἰδιόμελα. Ἦχος πλ. δ'.

**Τ**ὴν αἰετάραχον θάλασσαν, τοῦ βίου διαδραμῶν, τῷ σῶ λιμένι προσέδραμε, τῇ πίστει ὁ μεταστάς. Ἄλλ' ἐν τῇ σῇ γαλήνῃ καὶ αἰεζώῳ τρυφῇ, μετὰ τῶν Ἁγίων καθοδηγῶν αὐτόν, ἀνάπαυσον Χριστέ, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου.

Ἦχος δ'.

**Η** αἰοίδιμος φωνὴ τοῦ θείου Δαυὶδ, σήμερον πληροῦται· Ἄνθρωπος λέγουσα, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξανθήσει· ὃν γὰρ πρὸ μικροῦ ἐβλέπομεν, ζῶντα καὶ λαλοῦντα, ἰδοὺ πρόκειται νεκρὸς, ἀκίνητος, ἄπνους· ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν ἐκ τῶν ἐνθένδε, ἐκεῖ ὅπου ὁ μισθὸς τῶν ἔργων ὑπάρχει, ἐκεῖ ὅπου ἡ χαρὰ πάντων τῶν Ἁγίων· μεθ' ὧν ἀνάπαυσον τὸν κεκοιμημένον ὁ Θεός, ὡς ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος.

Ἦχος πλ. δ'.

**Π**αντοκράτορ Κύριε, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου ἀνάπαυσον, ἐν σιηναῖς τῶν Δικαίων, ὅπου τὸ φῶς σου καταλάμπει, πᾶσι τοῖς ἀξίοις, μόνε πολυέλεε.

Ὁ αὐτός.

**Ε**ξέλιπον ἀπὸ τῆς συγγενείας μου, κατέλιπον τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου, καὶ πρὸς σέ κατέφυγον. Κύριε, σῶσόν με.

Θεοτοκίον.

**Ε**ἰρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὴν ζωὴν ἡμῶν τῶν βωόντων σοι· ζωοδότα Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι τὸν Ἀσπασμόν, λέγομεν τὰ Τροπάρια ταῦτα·

Μετὰ πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων.

Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου Κύριε.

Δόξα. Σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ καταβάς εἰς ἄδην.

Καὶ νῦν. Ἡ μόνη ἀγνή καὶ ἀχραντος Παρθένος. Ὅρα σελ. 385.

Ὁ Διάκονος·

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐῖτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεός τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Ὁ Ἱερεὺς.

Ὁ Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις.

Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

Εἶτα, ὄραντες τὴν κλίνην μετὰ τοῦ λειψάνου, ἀπερχόμεθα εἰς τὸ Κοιμητήριον, ψάλλοντες τὰ Ἰδιόμελα, ἅπερ προεγράφησαν ἐν τῷ Ἐξοδιαστικῷ τῶν Κοσμικῶν, ἦγον, Ποῖα τοῦ βίου τρυφή, καὶ τὰ ἕτερα πάντα. σελ. 403.

Ἀποτίθεται δὲ τὸ λείψανον, ἕως ἂν ἀπέλθωμεν εἰς τὸ Κοιμητήριον, τρίς· καὶ γίνεται ἡ Αἴτησις, καὶ ἡ Εὐχή. Φθάσαντες δὲ εἰς τὸν τάφον, ἀποτίθεται μὲν τὸ λείψανον ἐν τῷ μνήματι· ὁ δὲ Ἱερεὺς, χούν λαβὼν μετὰ τοῦ πτύου, ἐπιρρίπτει τῷ λειψάνῳ σαυροειδῶς, λέγων· Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ· καὶ ἐπιχέει καὶ κανδηλάν, λέγων τὸ παρὸν Τροπάριον·

**Τ**ῷ τύπῳ τοῦ Σταυροῦ σου φιλόανθρωπε, ὁ θάνατος νενέκρωται, καὶ ὁ ἄδης ἐσκύλευται, καὶ οἱ παλαιοὶ θανέντες, ἀναστάντες ὕμνον σοι προσέφερον. Διὸ βωῶμέν σοι Χριστέ ὁ Θεός· Τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἔνθα πάντων ἐστὶν εὐφραινομένων ἡ κατοικία ἐν σοί, δοξάζειν σου τὴν Θεότητα.

Καὶ οὕτω καλύπτουσιν, ὡς σύνηθες, τὸν τάφον, λέγοντες  
τὰ Τροπάρια ταῦτα, Ἦχος πλ. δ'.

**Γ**ῆ χανοῦσα ὑπόδεξαι, τὸν ἀπὸ σοῦ πλασθέντα, χειρὶ Θεοῦ  
τὸ πρότερον· πάλιν δὲ ὑποστρέφοντα πρὸς σέ τὴν τεκοῦ-  
σαν· τὸ γὰρ κατ' εἰκόνα ὁ Κτίστης προσελάβετο, σὺ δὲ ὑπό-  
δεξαι τὸ σῶμα, ὡς τὸ ἴδιον.

**Κ**αθὼς εἶπας Κύριε τῇ Μάρθᾳ· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις, ἔργω  
τὸν λόγον ἐπλήρωσας, ἐξ ἄδου καλέσας τὸν Λάζαρον·  
οὕτω καὶ τὸν δοῦλον σου, ἐκ τοῦ ἄδου ἔγειρον φιλόνηρωπε.

**Π**νευματικοὶ μου ἀδελφοί, καὶ συνασκηταί, μὴ μου ἐπιλά-  
θεσθε, ὅταν προσεύχησθε πρὸς Κύριον· ἀλλ' ὀρώντές μου  
τὸν τάφον, μέμνησθέ μου τῆς ἀγάπης, καὶ ἰκετεύσατε Χρι-  
στὸν, ἵνα κατατάξῃ τὸ πνεῦμά μου μετὰ τῶν Δικαίων.

Ὁ Διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κ.τ.λ.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός.

Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν, Δόξα, καὶ νῦν, καὶ Ἀπόλυσις.

Ποιοῦμεν δὲ καὶ μετανοίας ἱβ'. ὑπὲρ τῆ κοιμηθέντος Ἀδελφοῦ  
ἡμῶν, ὅσοι ὑπάρχομεν ἐπὶ τῷ μνήματι, λέγοντες·

Ἀνάπαυσον, Κύριε, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου ( τοῦδε ).

Καὶ οὕτως ἀπερχόμεθα ἐν τοῖς κελίοις ἡμῶν.

#### ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΕΙΣ ΙΕΡΕΙΣ.

Ἐπειδὴν τις τῶν Ἱερέων ἐκδημήσῃ πρὸς Κύριον, ἀπέρχονται  
τρεῖς Ἱερεῖς, καὶ καταβιβαῖζουσιν αὐτὸν τῆς κλίνης, καὶ τι-  
θέασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ψαθίῳ· καὶ ἐπεὶ οὐ δεῖ λουεσθαι, γυ-  
μνούμενον παρὰ τῶν Ἱερέων, ἀπασπογγίζουσιν αὐτὸ μετὰ  
ἐλαίου καθαροῦ· εἶτα ἐνδύουσιν αὐτὸν τὰ ἐξ ἔθους ἱμάτια,  
καὶ τὴν Ἱερατικὴν φορὴν ἅπασαν· καὶ σκεπάσαντες τὸ πρόσ-  
ωπον αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἀέρος, τιθέασιν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον  
ἐπάνω αὐτοῦ· εἶτα ἀπέρχονται οἱ Ἱερεῖς, ἐνδεδυμένοι τὰς  
Ἱερατικὰς φορὰς· ὁ δὲ Προεστὴς ποιεῖ Εὐλογητόν· Τρισάγιον·  
Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐσι· καὶ τὰ Τροπάρια,  
Μετὰ πνευμάτων Δικαίων τετελειωμένων.

Στίχ. Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.

Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου Κύριε.

Δόξα. Σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ καταβάς.

Καὶ νῦν. Ἡ μόνη ἀγνή καὶ ἀχραντος Παρθένος.

Εἶτα ὁ Διάκονος μνημονεύει· καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν· Ὁ Θεὸς  
τῶν πνευμάτων κτλ. Ἐκφώνησις· Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις. Καὶ  
εὐθὺς αἴρουσιν οἱ Ἱερεῖς τὸ λείψανον, καὶ φέρουσιν αὐτὸ ἐν  
τῷ Νάρθηκι τῆ Ναοῦ, καὶ τιθέασιν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐπάνω  
αὐτοῦ, ὡς προέφημεν, καὶ τὰ μανουάλια σταυροειδῶς μετὰ  
λαμπάδων, καὶ ἀρχεται ὁ Ψάλτης τῆ Ἀμώμ. Εἶτα μνημονεύει  
ὁ Διάκονος, καὶ ἡ Εὐχὴ καὶ ἡ Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Μετὰ ταῦτα, τὰ Εὐλογητάρια, Ἦχος πλ. α'.

Τῶν Ἁγίων ὁ χορὸς εὔρε πηγὴν....

Ὁ παλαιὸς μὲν ἐκ μὴ ὄντων....

Εἰκὼν εἰμι τῆς ἀρρήτου....

Οἱ τὸν Ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ....

Οἱ τὴν ὁδὸν τὴν στενὴν....

Ἀνάπαυσον ὁ Θεὸς τὸν....

Δόξα.

Τὸ τριλαμπὲς τῆς μιᾶς....

Καὶ νῦν.

Χαῖρε Σεμνή, ἡ Θεὸν....

Ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ· Ὅπως Κύριος ὁ Θεός, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις.

Εἶτα τὸ Τροπάριον.

Ἀνάπαυσον Σωτὴρ ἡμῶν....

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας....

Ταῦτα πάντα προεγράφησαν ἐν τῷ τῶν Κοσμικῶν Ἐξοδια-  
στικῷ, σελ. 397-398-399.

Εἶτα τοὺς παρόντας Ἀναβαθμούς. Ἦχος πλ. β'.

Ἀντίφωνον Α'.

Ἐν τῷ οὐρανῷ, τοὺς ὀφθαλμοὺς με αἴρω, πρὸς σέ Λόγε· Οἵ-  
κτειρόν με, ἵνα ζῶ σοι.

Ἐλέησον ἡμᾶς τοὺς ἐξουθενημένους, καταρτίζων εὐχρηστά, σκευὴ σου Λόγε.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ἀγίω Πνεύματι, πανσωσικὴ αἰτία· εἴ τιτι τούτων κατ' ἀξίαν πνεύσει, τάχει ἐξαίρει τῶν τῆς γῆς, πτεροῖ, ἀύξει, τάττει ἄνω.

Ἄντιφωνον Β'.

Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, οὐδεὶς ἡμῶν ἀντισχεῖν ἠδύνατο ἐχθροῦ πάλαισμα· οἱ νικῶντες γὰρ ἔνθεν ὑψοῦνται.

Τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν, μὴ μου ληφθῆτω ἡ ψυχὴ ὡς στρουθίον Λόγε· οἶμοι, πῶς μέλλω τῶν ἐχθρῶν ῥυσθῆναι, φιλαμαρτημῶν ὑπάρχων;

Δόξα, καὶ νῦν.

Ἀγίω Πνεύματι, ἐνθέωσις τοῖς πᾶσιν, εὐδοκία, σύνεσις, εἰρήνη, καὶ ἡ εὐλογία· ἰσουργὸν γὰρ, τῷ Πατρὶ ἐστι καὶ Λόγῳ.

Ἄντιφωνον Γ'.

Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον, ἐχθροῖς φοβεροὶ, καὶ πᾶσι θαυμαστικοὶ· ἄνω γὰρ ὄρωσιν.

Ἐν ἀνομίαις χεῖρας αὐτῶν, ὁ τῶν Δικαίων κληρὸς, ἐπίκερόν σε ἔχων, Σῶτερ οὐκ ἐκτείνει.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ἀγίω Πνεύματι, τὸ κράτος ἐπὶ πάντων, ὅπερ αἱ ἄνω Στρατηγίαι προσκυνοῦσι, σὺν πάσῃ πνοῇ τῶν κάτω.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. β'.

Μακαρία ἡ ὁδὸς, ἣ πορεύη σήμερον.

Στίχ. Ἐπίστρεψον, ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α'. Ἐπίστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα  
Κεφ. δ'. 13.

Ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπησθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται



πρῶτον· ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, ὅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις, εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος πλ. β'. Μακάριος, ὃν ἐξελέξω.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. ε'. 24.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ Υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

Εἶτα ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν. (\*)

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ ἐν τῇ σοφίᾳ σου πλάσας ἐπὶ γῆς τὸν

(\*) Ἡ παρούσα Εὐχή οὕτως ἀρχεται ἐν τοῖς Χειρογράφοις· «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, οἰκτίρμον καὶ ἐλεήμον, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, ὁ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν γεννηθεὶς ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, καὶ ταφείς καὶ ἀναστάς· αὐτός, Δέσποτα παντοκράτωρ, ταύτην τὴν μικρὰν δέησιν ἡμῶν, ἣν ποιοῦμεν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (τοῦδε) ἱερέως, πρόσδεξαι τῇ συνήθει σου φιλανθρωπίᾳ. Καὶ εἴ τι ἡμαρτεν ἐν λόγῳ, ἢ ἐργῳ, ἢ κατὰ διανοίαν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλανθρωπὸς Θεὸς συγχώρησον· καὶ ἀνάπαυσον αὐτὸν ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ναί, Κύριε, παντοκράτωρ, ὁ ἐν τῇ σοφίᾳ σου πλάσας κ. σ. λ. η.»

ἄνθρωπον, καὶ πάλιν εἰς γῆν αὐτὸν ἀποστρέφειν νομοθετήσας διὰ τὴν ἀμαρτίαν· ὁ κατάγων εἰς ἄδου καὶ ἀνάγων· ὁ ἀποκτείνων, καὶ πάλιν ζωοποιῶν· πρόσδεξαι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, καὶ ἀνάπαυσον αὐτὸν εἰς τοὺς κόλπους Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ· καὶ δὸς αὐτῷ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης σου, τὴν μερίδα τῶν σωζομένων, εἰς τὴν δόξαν τῶν ἐκλεκτῶν σου· ἵνα, ὑπὲρ ὧν ἐκοπίασεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ τὸ ὄνομά σου, λάβῃ πλησίαν τὴν ἀνταπόδοσιν ἐν ταῖς μοναῖς τῶν Ἁγίων σου. Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σπ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Κάθισμα, Ἦχος β'.

**Σ**ήμερον χωρίζομαι ἀπὸ τῆς συγγενείας μου, καὶ πρὸς σέ, καταφεύγω τὸν μόνον ἀναμάρτητον· ἐν σκηναῖς τῶν Δικαίων, μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν σου ἀνάπαυσον.

Εἶτα λέγομεν τὸν κβ'. Ψαλμὸν. Ἀντίφωνον Α'.

**Κ**ύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει· εἰς τόπον χλόης, ἐκεῖ με κατεσκηνώσεν.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με· τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψεν.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Ἔδηγέ με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιάς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὐταὶ με παρεκάλεσαν.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Ἡ τοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν, ἐξεναντίας τῶν θλιβόντων με.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου· καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με ὡσεὶ κρᾶτιστον.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Δόξα.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Καὶ νῦν.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Εἶτα τὸ παρὸν Τροπάριον, Ἦχος β'.

**Ε**πειδὴ πάντες πρὸς τὴν αὐτὴν κατεπειγόμεθα μόνην, καὶ τὸν αὐτὸν ὑποδυσόμεθα λίθον, καὶ αὐτοὶ κόνις μετ' ὀλίγον ἐσόμεθα, τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν παρὰ Χριστοῦ αἰτησώμεθα. Τοιοῦτος γὰρ ἡμῶν ὁ βίος ἀδελφοί· τοῦτο ἐπὶ γῆς παίγνιον· οὐκ ὄντας γενέσθαι, καὶ γενομένους ἀναφθαρῆναι· ὄναρ ἐσμέν οὐχ ἰστάμενον· φύσημά τι μὴ κρατούμενον· πτῆσις ὀρνέου παρερχομένου· ναῦς ἐπὶ θαλάσσης ἶχνος οὐκ ἔχουσα. Διὸ βοήσωμεν τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· Κύριε τῆς ἀτελευτήτου σου μακαριότητος καταξίωσον αὐτόν.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. β'.

Μακάριος, ὃν ἐξελέξω, καὶ προσελάβου, Κύριε.

Στίχ. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσεται.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ε'. 12.

**Α**δελφοί, ὡσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ ἔτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. Ἄχρι γὰρ νόμος ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ· ἀμαρτία δὲ ἔκ ἐλλογεῖται, μὴ ὄντος νόμου. Ἄλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μελλοντος. Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τῆ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπε-

ρίσσευσε. Καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἀμαρτήσαντος, τὸ δῶρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα, ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα· τὸ δὲ χάρισμα ἐν πολλῶν παραπτώματων εἰς δικαίωμα. Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνὸς, πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς κατάκριμα· οὕτω καὶ δι' ἐνὸς δικαίωματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς δικαίωσιν ζωῆς. Ὡσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δικαίου κατασταθήσονται οἱ πολλοί. Νόμος δὲ παρεισήληθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. Οὐ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερπερίσσευσεν ἡ χάρις· ἵνα ὡσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. ε. 17.

**Εἶπεν ὁ Κύριος** πρὸς τῆς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὼ ἐργάζομαι. Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζητοῦν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ ἕδεν, ἐὰν μὴ τι βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιῶντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. Ὁ γὰρ Πατήρ φιλεῖ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. Οὐδὲ γὰρ ὁ Πατήρ κρίνει ἕδεν, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ· ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα, τὸν πέμψαντα αὐτόν. Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

**Εἶτα ὁ Διάκονος**· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Καὶ ὁ Ἱερεὺς· Ἐὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι σοῦ μόνον τὸ ζῆν ἀθάνατον, καὶ ἡ δόξα ἀκαταληπτος, καὶ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος, καὶ ἡ βασιλεία ἀδιάδοχος, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία παρά σοι, Κύριε· πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις τὸ κοινόν τοῦ βίου ἐξέταξας χρέος, τοῦ ὅρου πληρωθέντος. Διό σε ἱκετεύομεν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· Τὸν δὲ-λόν σου (δεῖνα) ἱερέα, ἀδελφόν καὶ συλλειτουργόν ἡμῶν γε-νόμενον τὸν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κοιμηθέντα, ἐν κόλποις Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ ἀνάπαυσον· καὶ ὡσπερ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σου λειτουργόν αὐτόν κατέστησας, οὕτω καὶ ἐν τῷ οὐρανίῳ σου θυσιαστηρίῳ ἀνάδειξον, Κύριε· ἐπὶ ἀνθρώπων πνευματικῇ ἀξίᾳ κατακοσμήσας, ἐπὶ Ἀγγέλων τῇ σῇ δόξῃ ἀκατακρίτον τήρησον· αὐτὸς ἐπὶ τῆς γῆς τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐδόξασας, αὐτὸς δὲ καὶ τὴν ἐξοδὸν τοῦ βίου αὐτοῦ ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν Ἀγίων σου ποίησον, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων συναρίθμησον (\*). Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (τοῦδε), Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀντίφωνον Β'. Ψαλμὸς κγ'.

**Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ,** καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς· ἡ οἰκουμένη, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.

Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

(\*) Ἐν τοῖς Χειρογράφοις ἡ Εὐχὴ οὕτως ἐπεκτείνεται· «Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς, καὶ δίκαιος κριτὴς, τὸν μεθ' ἡμῶν σοι δουλεύσαντα ἀδελφόν ἡμῶν (δεῖνα) Ἱερέα, τῆς ἐκεῖθεν ζωῆς κληρονόμον ἀνάδειξον, καὶ τῶν ἐντεῦθεν πλημμελημάτων αὐτοῦ λήθην ποίησον, ὡς ἀμαρτίας ἐλεύθερος, καὶ ἡμῶν τὸν βίον ἐν εὐμενείᾳ διάγαγε· ἵνα σοὶ εὐχαρίστως ὑπηρετοῦντες, τῶν ἠτοιμασμένων τοῖς σέ θεραπεύουσιν ἐπιτύχοιμεν· καὶ μνησθητι, Κύριε, τῶν πενθούντων, καὶ παραμύθησαι αὐτούς, καὶ σῶσον ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις κ.τ.λ.»

Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἠτοίμασεν αὐτήν.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Τίς ἀναθήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου; ἢ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ;

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Ἀθῶος χερσὶ, καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαιῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Οὗτος λήφεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου, καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων τὸν Κύριον, ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστὶν ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Δόξα.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Καὶ νῦν.

Ἄλληλουϊα, Ἄλληλουϊα.

Τροπᾶριον, Ἦχος β'.

**Ε**ν πίστει καὶ ἀγάπῃ, καὶ ἐλπίδι, καὶ πραότητι, καὶ ἀ-  
 Δημόσια Κεντρικὴ Ἱερατικῶν Ἀξιωματικῶν Εὐσεβῶς Διέπρεψας

αείμνηστε· διό σε ὁ προαιώνιος Θεός, ὃ καὶ ἐδούλευσας, αὐ-  
τὸς κατατάξει τὸ πνεῦμά σου, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, καὶ τερπνῷ,  
ἐνθα οἱ Δίκαιοι ἀναπαύονται· ἐντεῦξή δὲ καὶ παρὰ Χριστοῦ  
τῇ κρίσει τὴν ἄφεισιν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Κάθισμα, Ἦχος πλ. α'.

Γινώσκεις ὁ Θεός ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀμαρτίαις γεγεννήμεθα· διό  
σε ἱκετεύομεν· Τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον,  
παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωπος καὶ  
θνητὸς ἐν βίῳ ἔπραξε, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φι-  
λάνθρωπε.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. β'.

Μακάριος, ὃν ἐξελέξω, καὶ προσελάβου, Κύριε.

Στίχ. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς γενεάν.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους α'. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ιε'. 1.

Ἀδελφοί, γνωρίζω ἡμῖν τὸ εὐαγγέλιον, ὃ εὐηγγελισάμην ὑ-  
μῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ  
σῶζεσθε· τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατάχετε· ἐκτὸς  
εἰμὴ εἰκῆ ἐπισεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ  
παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν,  
κατὰ τὰς Γραφάς· καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρί-  
τῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς· καὶ ὅτι ὠφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς  
Δώδεκα. Ἐπειτα ὠφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφά-  
παξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοι-  
μήθησαν. Ἐπειτα ὠφθη Ἰακώβῳ· εἶτα τοῖς Ἀποστόλοις πα-  
σίν. Ἐσχάτον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι, ὠφθη καί-  
μοι. Ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν Ἀποστόλων· ὃς οὐκ εἰμι  
ἰκανὸς καλεῖσθαι Ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν Ἐκκλησίαν  
τοῦ Θεοῦ. Χάριτι δὲ Θεοῦ, εἰμι ὃ εἰμι· καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ  
εἰς ἐμέ, οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων  
ἐκοπίασα· οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί.  
Εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν, καὶ οὕτως ἐπι-  
στεύσατε.

Ἀλληλουία. Μακάριος, ὃν ἐξελέξω.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. ε'. 35.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν, ὅτι καὶ ἐωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε. Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμέ ἔξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. Ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός, ἵνα πᾶν, ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

Εἶτα ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν.

**Κ**ύριε, Κύριε, ἡ τῶν θλιβομένων παραμυθία, καὶ τῶν πενθούτων παράκλησις, καὶ πάντων τῶν ἐν ὀλιγοψυχίᾳ ἀντίληψις ὑπάρχων, τοὺς τῷ πένθει συνεχόμενους τοῦ κοιμηθέντος ἀδελφοῦ ἡμῶν (δεῖνος) Ἱερέως, τῇ σῇ εὐσπλαγγνίᾳ, παραμύθησαι· πᾶν ἄλγος ἐγκείμενον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν θεράπευσον· καὶ τὸν δούλόν σου (τὸν δεῖνα) Ἱερέα, ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένον, ἐν κόλποις Ἀβραάμ ἀνάπαυσον· (\*) Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις, κ.τ.λ.

(\*) Ἡ Εὐχὴ ἐν τοῖς Χειρογράφοις περιέχει καὶ τὰ ἐξῆς· « καὶ μετὰ Δικαίων » συναριθμησον. Ναί, Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ σῇ σοφίᾳ κατασκευάσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἰκόνι τῇ σῇ τιμήσας αὐτόν, καὶ θέμενος αὐτῷ πνεύμα ζωῆς, καὶ εἰσάγων αὐτόν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· καταρτίσαντα δὲ αὐτόν ὑπάγειν, τὸ μὲν ἐκ γῆς εἰς γῆν ἀναλύσας, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ προσκαλεσάμενος· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, πρόσδεξαι τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (δεῖνος) Ἱερέως, καὶ ἀνάπαυσον αὐτὴν ἐν τόπῳ ἀναψύξεως· καὶ εἴ τι ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διανοίαν ἡμαρτεν, ὡς ἀγαθός, ἐλεήμων, καὶ φιλόανθρωπος Θεός, συγχώρησον πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ, καὶ ἡμᾶς ἀξίωσον τῆς βασιλείας σου. Ὅτι σὺ εἶ κ.τ.λ.

Ἀντίφωνον Γ'. Ψαλμὸς πγ'.

**Ω**ς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων· ἐπιποθεῖ, καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλαῖς τοῦ Κυρίου.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Ἡ** καρδία μου καὶ ἡ σάρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Καὶ** γὰρ στρουθίον εὗρεν ἑαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγῶν νοσσιὰν ἑαυτῇ, οὐ θήσει τὰ νοσσία ἑαυτῆς.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Τὰ** θυσιαστήριά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ Βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Μακάριοι** οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων αἰνέσουσί σε.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Μακάριος** ἀνὴρ, ὃς ἐστὶν ἀντίληψις αὐτῷ παρὰ σοῦ· ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο, εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον, ὃν ἔθετο.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Καὶ** γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν· πορεύονται ἐν δυνάμει εἰς δύναμιν, ὀφθήσεται ὁ Θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Κύριε,** ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι, ὁ Θεὸς Ἰακώβ.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Υπερασπιστὰ** ἡμῶν, ἴδε, ὁ Θεός, καὶ ἐπίβλεψον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Ὅτι** κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Ἐξελεξάμην** παραρρίπτεισθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

**Ὅτι** ἔλεος καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος· ὁ Θεὸς χάριν καὶ δόξαν δώσει.

'Αλληλουῖα, 'Αλληλουῖα.

Κύριος οὐ στερήσει τὰ ἀγαθὰ τοῖς πορευομένοις ἐν ἀκροκίᾳ.

Ἄλληλούϊα, Ἄλληλούϊα.

Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

Ἄλληλούϊα, Ἄλληλούϊα.

Δόξα.

Ἄλληλούϊα, Ἄλληλούϊα.

Καὶ νῦν.

Ἄλληλούϊα, Ἄλληλούϊα.

Εἶτα τὰ Τροπάρια, Ἦχος πλ. β'.

**Α**δελφοί μου ἀγαπητοί, μή μου ἐπιλάβησθε, ὅταν ὑμνεῖτε τὸν Κύριον· ἀλλὰ μνήσθητέ μου τοῦ πόθου καὶ τῆς ἀγάπης· μνήσθητε καὶ τῆς ἀδελφότητος, καὶ ἱκετεύσατε τὸν Θεόν, ἵνα με ἀναπαύσῃ μετὰ τῶν Δικαίων ὁ Κύριος.

**Α**ἰνίδιος ἐπέστη ἐπ' ἐμέ ὁ Θάνατος, καὶ ἐχώρισέ με τῶν ἰδίων μου σήμερον· ἀλλὰ μεταστῆσας με Χριστέ, ἐν τόποις ἀναψύξεως ἀνάπαυσον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς.

Δόξα.

Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν.

Καὶ νῦν.

Τῆς εὐσπλαγγχίας τὴν πύλην.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. β'.

Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθησεται.

Στίχ. Πρὸς σέ, Κύριε, κενράξομαι, ὁ Θεὸς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους α'. Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιε'. 20.

**Α**δελφοί, Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κοιμημένων ἐγένετο. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ Θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστὸς, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύ-

ναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχάτος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ Θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τῆς πόδας αὐτῆ. Ὅταν δὲ εἶπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἢ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Ἄλληλούϊα, Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. ε'. 40.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· Τοῦτό ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱόν, καὶ πιστευὼν εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτόν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν· Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς οὖν λέγει οὗτος· Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, εἰὰν μὴ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

Εἶθ' οὕτως οἱ Μακαρισμοί, εἰς Ἦχον β'.

Ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε.

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι. Μακάριοι οἱ πενθοῦντες.

Μακάριοι οἱ πραεῖς. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες.

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες.

**Π**άλαι μὲν ὁ Ἀδὰμ γευσάμενος, τοῦ ξύλου τῆς βρώσεως, τοῦ Παραδείσου ἐξωρίσθη· ὁ δὲ Ληστής ἐν τῷ Σταυρῷ κρεμάμενος, Θεὸν σε ὁμολογῶν, ἐν Παραδείσῳ εἰσῳκίσθη· καὶ ἡμεῖς οἱ σωθέντες τῷ πάθει σου Δέσποτα, τὸν Ληστήν ἐκμιμούμενοι, ἐν πίστει ἐκβοῶμεν· Μνήσθητι καὶ ἡμῶν, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου. Μακάριοι οἱ καθαροί.

**Χ**οῦν λαβὼν ἀπὸ γῆς ἡ πλάσας με, τὸ ἐμὸν σῶμα διέπλασε βουλήματι τῷ Θεῷ, τὴν δὲ ψυχὴν ζωηφόρῳ φουσί-

ματι ἐμπνεύσας, ἐνέθηκε πρυστάγματι τῷ ἁγίῳ· ὅθεν τῇ φθορᾷ τῆς ἁμαρτίας κακῶς ὑπαχθέντα με, ἀνεκαλέσω Φιλάνδρωπε, δι' ἄκραν εὐσπλαγχνίαν. Ἀλλὰ ἀνάπαυσον ὁ Θεός, ὃν προσελάβου μετὰ τῶν Ἁγίων σου.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί.

**Ο**ταν ψυχὴ καὶ σῶμα χωρίζεται, φρικτὸν τὸ μυστήριον καὶ φοβερὸν τοῖς πᾶσιν· ἡ μὲν ψυχὴ θρηνωδῶς πορεύεται, τὸ δὲ σῶμα καλύπτεται τῇ γῆ παραδοθέν. Ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἐπιγνόντες τοῦ τέλους τὴν ἔξοδον, τῷ Σωτῆρι προφθάσωμεν, ἐν δάκρυσι βοῶντες· Μνήσθητι καὶ ἡμῶν, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι.

**Τ**ί με θρηνεῖτε δεινῶς, ὡς ἄνθρωποι; τί μάτην θορυβεῖσθε; ὁ μεταστάς ἅπασι προσφθέγγεται· ὁ θάνατος γέγονεν ἀνάπαυσις τοῖς πᾶσιν· ὅθεν τῆς φωνῆς τοῦ Ἰωβ ἀκούσωμεν, λέγοντος· Θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυσις ὑπάρχει. Ἀλλὰ ἀνάπαυσον ὁ Θεός, ὃν προσελάβου μετὰ τῶν Ἁγίων σου.

Μακάριοι ἐστέ, ὅταν ὀνειδίσωσιν.

**Ο**πάνσοφος Παῦλος προηγόρευσε, σαφῶς τὴν μετάστασιν, τοὺς πάντας διδάσκων, ὅτι νεκροὶ ἀφῆαρτοι ἐγείρονται· ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα κελεύσματι τῷ θείῳ· ὅθεν φοβερῶς καὶ ἡ σάλπιγξ ἐκεῖνη ἠχήσει, τοὺς ἀπ' αἰῶνος καθεύδοντας ἐξ ὑπνου ἀναστήσει. Ἀλλὰ ἀνάπαυσον ὁ Θεός, ὃν προσελάβου, μετὰ τῶν Ἁγίων σου.

Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε.

**Ο** μεταστάς καὶ ἐν τάφῳ κείμενος νεκρὸς, εὐδιάλλακτος τοῖς πᾶσιν ἀνακράζει· Δεῦτε πρὸς με γηγενεῖς, θεάσασθε τὸ κάλλος τοῦ σώματος μεμελανωμένον· ὅθεν ἐξ αὐτοῦ ἐπιγνόντες ἀδελφοί τὴν ἔξοδον, τῷ Σωτῆρι προφθάσωμεν ἐν δάκρυσι βοῶντες· Ἀνάπαυσον αὐτὸν ὁ Θεός, ὃν προσελάβου, μετὰ τῶν Ἁγίων σου.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Υ**περφυῶς ἐν γαστρὶ σου Δέσποινα, ἀσπύρως συνέλαβες Θεὸν τὸν προκινῶνιον, καὶ σαρκὶ τοῦτον ἀπεκύησας, Θεὸν Δημιουργὸν καὶ ἄνθρωπον, ἀτρέπτως ἀσυνγχεῖτως· ὅθεν καὶ ἡμεῖς Θεο-



τόπον αεί σε γινώσκοντες, τῷ τεχθέντι ἐκ σου Θεῷ ἐν πίστει  
βοῶμεν· Μνήσθητι καὶ ἡμῶν Χριστέ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Προκείμενον.

Μακάριος, ὃν ἐξελέξω, καὶ προσελάβου Κύριε.

Στίχ. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσεται.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ιδ'. 6.

**Α**δελφοί, ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ μὴ  
φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ· καὶ ὁ ἐσθίων, Κυρίῳ  
ἐσθίει· εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Κυρίῳ οὐκ  
ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ,  
καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· εἴαν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ  
ζῶμεν· εἴαν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν· εἴαν  
τε οὖν ζῶμεν, εἴαν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. Εἰς  
τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν, ἵνα  
καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.

Ἀλληλουῖα.

Μακάριος, ὃν ἐξελέξω.

Εὐαγγέλιον, ἐκ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. 5'. 48.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους·  
Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον  
τὸ μῆννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ  
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ, καὶ μὴ  
ἀποθάνῃ. Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-  
βαίς· εἴαν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶ-  
να· καὶ ὁ ἄρτος δέ, ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ  
δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλή-  
λους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι  
τὴν σὰρκα φαγεῖν; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν  
λέγω ὑμῖν, εἴαν μὴ φάγητε τὴν σὰρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου,  
καὶ πῖντε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. Ὁ τρώ-  
γων μου τὴν σὰρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώ-  
νιον· καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

Μετὰ δὲν τὸν Ν'. Ψαλμὸν, τὸν παρέντα Κανόνα, οὗ ἡ ἀκρα-  
στιχίς ἐν τοῖς Θεοτοκίοις· Κλήμεντος.

Ἐν ἐκάστῳ δὲ Τροπαρίῳ λέγομεν· Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς  
αὐλισθήσεται.

Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. β'. Κύματι θαλάσσης.

**Σ**οὶ τῷ εὐεργέτῃ, καὶ πάντων Δεσπότη Χριστῷ προσπί-  
πτομεν, μετὰ δακρύων Δερμῶν, τὴν ἐπιτάφιον ταύτην,  
ἐν κλαυθμῷ ἀναβοῶντες ὠδὴν· Τὸν πιστὸν οἰκέτην σου, ἀνά-  
παισον ὡς εὐσπλαγγνος.

**Τ**ῆς ἐκ δεξιῶν σου, ἀξίωσον Λόγε, ἀγίας στάσεως, μετὰ  
τῶν σῶν ἐκλεκτῶν, τὸν ἐπ' ἐλπίδι θανέντα, ἀναστάσεως  
φιλάθρωπε, ἐκτενῶς δεόμεθα, μετὰ φωνῆς αἰνέσεως.

**Ἐ**ν τῇ οὐρανίῳ, σεπτῇ Βασιλείᾳ ἐκλεκτὸν δοῦλόν σου, φαι-  
δρῶς ἀγάλλεσθαι, τὸν ἀπὸ γῆς μεταστάντα, καταξίωσον  
Φιλάνθρωπε, παρορῶν ὡς εὐσπλαγγνος, τὰ τῆς ψυχῆς ἐγ-  
κλήματα.

**Ο**ἶμοι ὡσεὶ χόρτος, ἡ δόξα τοῦ βίου ὁμοῦ ἐξήνηθη, καὶ  
ἐξηράνηθη εὐθύς· ποῦ ἐν τῷ τάφῳ ἀξία; ποῦ μορφή ἐ-  
στιν ἢ κάλλος ἐκεῖ; διὸ φεῖσαι Κύριε, τοῦ δούλου σου ὡς εὐ-  
σπλαγγνος.

Θεοτοκίον.

**Κ**αταχρέος πάντες, ὑμνοῦμέν σε πόθῳ, Παρθένε ἄχραντε,  
Μαρία Μητέρα Θεοῦ, ὅτι ἀκοίμητον ἔχεις, τῆς πρεσβείας  
σου τὸ ὄμμα αἰεὶ ἐκ παισμάτων ῥῦσαι νῦν, καὶ κρίσεως θα-  
νάτου ἡμᾶς.

Ὡδὴ γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

**Ο**ὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐν γῆ, ὅς οὐχ ἡμαρτε Λόγε· διὸ δέησιν  
δέξαι, δι' ἡμῶν τῶν ταπεινῶν, καὶ ἄνες, ἄφες Σωτῆρ,  
τοῦ σοῦ δούλου πάντα τὰ ἐγκλήματα.

**Κ**αὶ τίς φιλάθρωπος ὡς σύ, Κύριε ἐλεῆμον, συγχωρῶν ἀ-  
μαρτίας, καὶ ταῖς ζῶσι καὶ νεκροῖς, κατ' ἐξουσίαν πολ-  
λήν; διὰ ταύτης σῶζε καὶ τὸν δοῦλόν σου.

**Τ**ῆς ἀνω κλήσεως Σωτῆρ, τὸν πιστῶς μεταστάντα, δεῖξον  
συγκληρονόμον, προσδεχόμενος αὐτοῦ, τὴν τελευταίαν  
εὐχὴν, τῶν δακρύων, μόνε ἀναμάρτητε.

Θεοτοκίον.

**Η** ὄντως Δέσποινα ἡμῶν, Παναγία Παρθένε, δυσωπεῦσα μὴ παύσῃ, ὃν ἐκύησας Θεόν, τὸν μεταστάντα πιστῶς, βασιλείας ἄξιον γενέσθαι σοι. Ὁ Εἰρμός.

» **Ο**ὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ, Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ ὑψώσας τὸ  
» κέρας, τῶν πιστῶν σου ἀγαθὲ, καὶ στερεώσας αὐτούς,  
» ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς ὁμολογίας σου.

Ο' Διάκονος Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ, κ.τ.λ.

Ο' Ἱερεὺς Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων.

Κάθισμα, Ἦχος πλ. β'.

**Α** ληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα, ὁ δὲ βίος σκιά καὶ ἐνύπνιον· καὶ γὰρ μάτην ταράττεται πᾶς γηγενής, ὡς εἶπεν ἡ Γραφή· ὅτε τὸν κόσμον κερδήσωμεν, τότε τῷ τάφῳ οἰκήσομεν· ὅπου ἑμοῦ βασιλεῖς καὶ πτωχοί· διὸ Χριστέ τὸν δοῦλόν σου, ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς Δικαίων ἀνάπαυσον.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

**Π**αναγία Θεοτόκε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, ἀνθρωπίνῃ προστασίᾳ, μὴ καταπιστεύσῃς με· ἀλλ' αὐτὴ ἀντιλαβοῦ, καὶ ἐλέησόν με.

ᾠδὴ δ'. Τὴν ἐν Σταυρῷ σου.

**Ο**τι ἡ κρίσις ἀνυπόστατος, τῆς φρικτῆς ἀπειλῆς, ἐκείνης τῆς ἡμέρας, τοῦ μεταστάντος ἀφῆσιν· ὅθεν ἐκτενῶς, καὶ ἀνάστασιν πιστεῖ, Χριστῷ αἰτήσωμεν.

**Ω**ς μετανοία σοι ἀνάψαντα, τὴν λαμπάδα Χριστέ, φαιδρῶς πρὸ τοῦ θανάτου, τὸν σὸν οἰκέτην Δέσποτα, εὐσπλαγχνε Σωτήρ, τοῦ νυμφῶνός σου τοῦτον φαιδρῶς ἀξίωσον.

**Ο**τε γυμνοῖς πάντα τὰ κρύφια, καὶ ἐλέγχεις Χριστέ, ἡμῶν τὰς ἀμαρτίας, ὃν προσελάβου Κύριε, φεῖσαι ἀγαθὲ, τῆς αὐτοῦ μεμνημένος ἐξαγορεύσεως. Θεοτοκίον.

**Μ**ὴ ἐπιλάβῃ τῶν βωόντων σοι, ἐν κλαυθμῷ ἐκτενῶς, ἀγία Θεοτόκε· Δυσώπει τὴν ἀνάπαυσιν, εὐρεῖν ἀγαθὴ, τὸν πιστόν σου οἰκέτην πρὸς τὴν μετάστασιν.

ᾠδὴ ε'. Θεοφανείας σου Χριστέ.

**Ε**ν τῷ χορῷ τῶν ἐκλεκτῶν, καὶ ἐν τρυφῇ οἰκτίρμον Παραδείσου, ὃν ἐν πίστει μετέστησας οἰκισόν· σὺ γὰρ ἔθου

πάσι Σωτήρ ἡμῶν, τοῖς ἀμαρτάνουσι βροτοῖς, μετάνοιαν ἐν-  
 θεον· ὡς Δεσπότης, καὶ τοῦτον τῆς Βασιλείας σου ἀξιώσον.

**Κ**ατ' ἐξουσίαν ὡς Θεός, δεσποτικῶς ἐλεεῖς τὸ σὸν πλάσμα,  
 οὗ τῷ νόμῳ ἀνθρωπίνῳ Κύριε, ὑπετάγης, μόνε φιλάνθρω-  
 πε· διὸ ἄνες ἄφες Σωτήρ, τοῦ μεταστάντος πίστει τὰς ἀ-  
 μαρτίας, καὶ τοῦτον τῆς Βασιλείας σου ἀξιώσον.

**Ο**ὐδεὶς ἐκφεύζεται ἐκεῖ, τὸ φοβερόν τῆς κρίσεώς σου βῆμα·  
 βασιλεῖς γὰρ καὶ δυνάσται ἅπαντες, σὺν τοῖς δούλοις  
 ἅμα παρίστανται, καὶ φωνὴ Κριτοῦ φοβερά, ἀμαρτήσαντας  
 λαοὺς καλεῖ εἰς κρίσιν, γεέννης· ἐξ ἧς Χριστέ ρῦσαι τὸν δοῦ-  
 λόν σου.

Θεοτοκίον.

**Ε**κ σοῦ ἐτέχθη Λυτρωτῆς, ὑπερφυῶς κατὰ φύσιν ἀνθρώ-  
 πων· ὃν Παρθένε ἐκτενωῶς ἱκέτευε, τοῦ ρυθθῆναι πάντα  
 ἀνύμφευτε, κολάσεως καὶ δεινῶν, καὶ φοβερῶν τοῦ ἄδου κο-  
 λαστηρίων, καὶ σῶσαι τὸν ἐξ ἡμῶν νῦν μεταστάντα πιστῶς.

Ὡδὴ 5. Ἄβυσσος ἐσχάτη.

**Θ**άνατος καὶ τάφος, καὶ κρίσις ἡμᾶς ἀναμένει, στηλιτεύου-  
 σα τὰ ἔργα πάντα· ἐξ οὗ τὸν δοῦλόν σου ρῦσαι, φιλάν-  
 θρωπε, ὃν περ νῦν μετέστησας.

**Α**νοῖξον Σωτήρ μου, τῷ μεταστάντι δεόμεθ' ἀκούσθαι σου, τοῦ ἐλέους  
 σου Χριστέ τὴν θύραν, ἵνα χορεύῃ ἐν δοξῇ, μετέχων εὐ-  
 φροσύνης τοῦ κράτους σου.

**Λ**ύτρωσον παισμάτων, τῷ σῶ ἐλέει Σωτήρ σὸν δοῦλον, ὃν  
 μετέστησας νυνὶ ἐν πίστει· ὅτι οὐδεὶς δικαιοῦται, ἐξ ἔρ-  
 γων ἀνθρωπίνων, φιλάνθρωπε.

Θεοτοκίον.

**Ν**έκρωσις θανάτου, καὶ κατάρας ἀναίρεσις ὁ Κτίστης, σαρ-  
 κὶ ἐτέχθη Θεογεννῆτορ, καὶ πάντα τοὺς θανόντας, σώ-  
 ζει, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ Εἰρμός.

▪ **Α**βυσσος ἐσχάτη, ἀμαρτημάτων ἐκύκλωσέ με, καὶ τὸν  
 κλύδωνα μηκέτι φέρων, ὡς ὁ Ἰωάνης τῷ Δεσπότη, βοῶ  
 σοι· Ἐκ φθορᾶς με ἀνάγαγε.

Ὁ Διάκονος·

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ. Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι. Ὅπως Κύριος ὁ Θεός.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων, κ.τ.λ.

Εἶτα τὸ Κοντάκιον.

**Μ**ετὰ τῶν Ἀγίων ἀνάπαυσον Χρισέ τήν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ἐνθα ἔκ ἔσι πόνος, οὐ λύπη, οὐ ξαναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος. Καὶ τὰ παρόντα Τροπάρια. (\*)

**Α**ὐτός μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ οὖν ἐκ γῆς διεπλάσθημεν, καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με, καὶ εἰπὼν μοι· "Ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιῶντες ὡδὴν τὴν Ἀλληλουῖα.

**Ν**ονεχῶς δυσωπῶ ἐπακούσατε· μετὰ μόνων γὰρ ταῦτα καὶ φθέγγομαι· δι' ἡμᾶς γὰρ τὸν θρῆνον ἐποίησα, ἴσως ἔχειν τινὰ πρὸς ὠφέλειαν. Ἄλλ' ὅτε ταῦτα μελωδήσητε, μνημονεύσατέ μου τοῦ πατὸς γνωρίμου· πολλάκις γὰρ ὁμοῦ συνεισηλθομεν, καὶ ἐν οἴκῳ Θεοῦ συνεψάλλομεν τὴν Ἀλληλουῖα.

**Α**'ναστάντες οὖν πάντες συνάχθητε, καὶ καθίσαντες λόγον ἀκούσατε· φοβερόν ἀδελφοὶ τὸ κριτήριον, ὅπου μέλλομεν πάντες παρίστασθαι· οὐκ ἐνὶ ἐκείῳ δούλος, οὐδὲ ἐλεύθερος· οὐδέ ἐστιν ἐκεῖ μικρὸς, οὐτε μέγας· ἀλλὰ πάντες γυμνοὶ παριστάμεθα· διὰ τοῦτο καλὸν τὸ βοᾶν συνεχῶς τὸν ψαλμόν, Ἀλληλουῖα.

**Σ**υγκαιόμεθα πάντες τοῖς δάκρυσιν, ὅταν ἴδωμεν λείψανον κείμενον· καὶ ἐγγίζομεν πάντες ἀσπάζεσθαι, ἴσως δὲ καὶ τοιαῦτα προσφθέγγεσθαι· Ἴδου ἀφῆκας τῆς φιλοῦντάς σε· οὐ λαλεῖς τοῦ λοιποῦ μεθ' ἡμῶν, φίλε; διὰ τί οὐ λαλεῖς ὡς ἐλάλεις ἡμῖν, ἀλλ' οὕτω σιγᾶς τοῦ λαλεῖν μεθ' ἡμῶν τὴν Ἀλληλουῖα;

(\*) Τὰ πρὸς τὸν ρυθμὸν τοῦ παρόντος μελουρηθέντα ἐφεξῆς Τροπάρια φέρουσιν ἀκροστιχίδα· Ἀναστασίῳ τοῦ τα...κου... ἐξ οὗ φανερόν, ὅτι ἄλλα μὲν ἐλλείπουσιν, ἄλλα δὲ καὶ μετηλλάγησαν. Πληρέστερα ὁμῶς ἀπαντῶνται ἐν Χειρογράφῳ τοῦ 15' αἰῶνος (ἐξ οὗ καὶ διωρθώθησαν, ὡς ἦν δυνατόν), ὅπου ἀκροστιχίζουσιν· Ἀναστασίῳ τοῦ ταπεινοῦ νοσητέας· ἐστὶ δὲ ἡ λέξις αὕτη ἀνεμῆνευτος ὅλως, καὶ διεσθαρμένη. Ἄλλ' ἐν ἀρχαιοτέροις Χειρογράφοις ἕτερα τινὰ, παρὰ ταῦτα, ἀπαντῶνται, φέροντα μὲν ἀκροστιχίδα· Τοῦ ταπεινοῦ Ῥωμανοῦ ψαλμός· γλαφυρότατα δὲ καὶ κατανοητικώτατα.

**Τ**ί πικρά τῶν θνησκόντων τὰ ῥήματα, ἃ περ φθέγγονται ὅταν πορεύωνται; ἀδελφοί, ἀδελφῶν ἐξορίζομαι· φίλους πάντας ἀφῶ καὶ πορεύομαι· ποῦ οὖν ὑπάγω οὐκ ἐπίσταμαι, ἢ πῶς μέλλω εἶναι ἐκεῖ οὐ γινώσκω, εἰ μὴ μόνον Θεὸς ὁ καλέσας με. Ἄλλὰ μνεῖαν ποιεῖτέ μου μετ' ὧδῆς,  
Ἄλληλουῖα.

**Α**ῖρα ποῦ αἱ ψυχαὶ νῦν ὑπάγουσιν; ἄρα πῶς νῦν ἐκεῖ συνδιαίουσιν; ἐπεθύμουν μαθεῖν τὸ μυστήριον, ἀλλ' οὐδεὶς ἱκανὸς διηγήσασθαι· ἄρα κακίνοι μνημονεύουσι τῶν ἰδίων αὐτῶν, ὡς ἡμεῖς ἐκείνων; ἢ ἐκεῖνοι λοιπὸν ἐπελάθοντο, τῶν θρηγούντων αὐτοῦς, καὶ ποιούντων ὧδῆν, τὸ,  
Ἄλληλουῖα.

**Σ**υνθεύσατε φίλοι τοῖς θνησκουσι, καὶ σπουδῆ πρὸς τὸ μνημα προφθάσατε, καὶ ἐκεῖ νουνεχῶς ἀτενίσσατε, καὶ τοὺς πόδας ὑμῶν εὐτρεπίσατε· πᾶσα ἡ νεότης ἐκεῖ διαρρέει· πᾶσα ἡλικία ἐκεῖ ἐμαράνθη· ἐκεῖ κόνις καὶ τέφρα καὶ σκώληκες· ἐκεῖ πᾶσα σιγή, καὶ οὐδεὶς ὁ λαλῶν τὸ,  
Ἄλληλουῖα.

**Ι**δοὺ νῦν θεωροῦμεν τὸν κείμενον, ἀλλ' ἡμῖν τοῦ λοιποῦ μὴ προκείμενον· ἰδοὺ δὴ καὶ ἡ γλῶσσα ἠσύχασεν· ἰδοὺ δὴ καὶ τὰ χεῖλη ἐπαύσαντο· ἔρρωσθε φίλοι, τέκνα· σώζεσθε ἀδελφοί, σώζεσθε γνώριμοι· ἐγὼ γὰρ τὴν ὁδὸν μου πορεύομαι· ἀλλὰ μνεῖαν ποιεῖτέ μου μετ' ὧδῆς,  
Ἄλληλουῖα.

**Ο**ὐδεὶς γὰρ τῶν ἐκεῖθεν ἀνέζησεν, ἵνα εἴπῃ ἡμῖν πῶς διαίουσιν, οἱ ποτὲ ἀδελφοί καὶ τὰ ἔγγονα, τὰ ἐκεῖ προλαβόντα πρὸς Κύριον. Διὸ πολλάκις αἰεὶ λέγομεν· Ἄρα ἐν ἐκεῖ ἰδέσθαι ἀλλήλους; ἄρα ἐν ἐκεῖ ἰδέσθαι ἀδελφούς; ἄρα ἐν ἐκεῖ ἐν τῷ ἄδῃ ποιεῖν τὸ,  
Ἄλληλουῖα;

**Υ**πάγομεν ὁδὸν τὴν αἰώνιον, πρὸς τὸν μόνον Θεὸν τὸν αἰώνιον, παριστάμενοι ὡς περ κατάδικοι, κάτω νεύοντες ὅλοι τὰ πρόσωπα. Ποῦ τὸ κάλλος τότε; ποῦ τὰ χρήματα; ποῦ ἡ δόξα τότε ἢ τοῦ βίου τούτου; Οὐδὲν τῶν ἐκεῖ βοηθήσει ἡμῖν, εἰμὴ μόνον τὸ λέγειν συχνῶς τὸν ψαλμὸν,  
Ἄλληλουῖα.

**Τ**ὴ ταράττη ἀκαίρως, ὦ ἄνθρωπε; μία ὥρα, καὶ πάντα παρέρχεται· οὐ γὰρ ἔστιν εἰς ἄδην μετάνοια, οὐδὲ ἔστιν ἐκεῖ λοιπὸν ἄνεσις· ἐκεῖ ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος, ἐκεῖ γῆ σκοτεινὴ καὶ ζοφερά ὄλη, ὅπου μέλλω ἐγὼ κατακρίνεσθαι· οὐ γὰρ ἔσπευσα ὅλως τοῦ λέγειν συχνῶς τὸν ψαλμὸν

Ἄλληλουῖα.

**Ο**ὐδὲν οὕτως ἐστὶν εὐληθάργητον, ὡς βροτὸν ἐκ βροτοῦ χωριζόμενον· καὶ γὰρ χρόνον μικρὸν μνημονεύωμεν, ἀλλ' εὐθύς τοῦ θανάτου λανθάνομεν, ὡς μὴ φανέντα τοῦτον ἔχοντες· καὶ γονεῖς γὰρ τέκνων πάντων ληθαργοῦσιν, ἃ ἐκ σπλάγγων γεννήσαντες ἔθρεψαν, καὶ προέπεμψαν δάκρυσι μετ' ὠδῆς τὸ,

Ἄλληλουῖα.

**Υ**πομνήσκω ὑμᾶς πρὸς τὸν Κύριον, ἀδελφοί μου καὶ τέκνα καὶ φίλοι μου, μὴ μου λάθησθε ὅταν προσεύχησθε, δυσωπῶ ἱκετεύω καὶ δέομαι· μάθετε ταῦτα εἰς μνημόσυνον, καὶ θρηνήσατέ με νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ὡς ὁ Ἰωβ πρὸς τοὺς φίλους, Καθίσατε, πάλιν ἐρῶ, εἰπεῖν τὸν ψαλμὸν

Ἄλληλουῖα.

**Τ**ὰ μὲν πάντα ἀφέντες ὑπάγομεν, καὶ γυμνοὶ καὶ στυγνοὶ παριστάμεθα· τὸ γὰρ κάλλος ὡς χλόη μαραίνεται, ἀλλὰ μόνον πλανώμεθα ἄνθρωποι· γυμνὸς ἐτέχθη ὡς ταλαίπωρε, γυμνὸς μέλλεις ἐκεῖ παραστῆναι πάντως· μὴ φαντάζου βροτὲ ἐν τῷ βίῳ τρυφᾶν, ἀλλὰ πάντοτε στέναζε μετὰ κλαυθμοῦ τὸ,

Ἄλληλουῖα.

**Α**ν ἠλέησας ἄνθρωπε ἄνθρωπον, αὐτὸς μέλλει ἐκεῖ ἐλεῆσαι σε· καὶ τινὶ ὀρφανῷ συνεπάθησας, αὐτὸς μέλλει ἐκεῖ συμπαθῆσαι σοι· ἂν ἐξ ἀνάγκης τινὰ ἔσωσας, τῆς ἀνάγκης αὐτὸς ἐκεῖ μέλλει ρύσασθαι· ἂν γυμνὸν ἐν τῷ βίῳ ἐσκέπασας, αὐτὸς μέλλει ἐκεῖ σκεπάσαι σε, καὶ ὁ ψαλμὸς,

Ἄλληλουῖα.

**Π**ονηρὰ ἢ ὁδὸς ἢ ἀπέρχομαι, ἢν οὐδέποτε ὄντως ἐβάδισα· καὶ ἡ χώρα ἐκείνη ἀγνώριστος, ὅπου οὐδεὶς οὐδαμῶς οὐ γνωρίζει με· φρικτὸν ἰδέσθαι τῆς ἀπάγοντας· φουερώτερον δέ, τὸν καλέσαντά με, τὴν ζωῆς καὶ θανάτου δεσπύζοντα, καὶ καλοῦντα ἡμᾶς, ὅταν ἔλθῃ εἰπεῖν τὸ,

Ἄλληλουῖα.

**Ε**ἰ γὰρ χώραν ἐκ χώρας βαδιζομεν, (\*) ὀδηγούντων τινῶν προσδεόμεθα· τί ποιήσωμεν ὅταν ὑπάγωμεν, εἰς τὴν χώραν ὅπου οὐ γνωρίζομεν; πολλῶν σοι τότε ὀδηγῶν χρεία· πολλῶν σοι τῶν εὐχῶν τῶν συνοδευόντων, διασῶσαι ψυχὴν τὴν ταλαίπωρον, ἕως φθάσαι Χριστὸν, καὶ εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν τὸ,  
Ἄλληλουῖα.

**Υ**λικοῖς οἱ προκείμενοι πάθεσιν, ἐκεῖ ἄνεσιν ὅλως οὐκ ἔχουσιν· ἐκεῖ μὲν φοβεροὶ οἱ κατήγοροι, ἐκεῖ δὲ καὶ αἱ βίβλοι ἀνοίγονται· ποῦ περιβλέψη τότε, ἄνθρωπε; ἢ τίς μέλει ἐκεῖ βοηθῆσαι σοι τότε; εἰμὴ ζῶν ἀγαθόν τι ἐποίησας, καὶ καλὸν τοῖς πτωχοῖς βοήσας ᾧδὴν, τὸ,  
Ἄλληλουῖα.

**Κ**αὶ νεότης καὶ κάλλος τοῦ σώματος, τῷ καιρῷ τοῦ θανάτου μαραίνονται· καὶ ἡ γλῶσσα δεινῶς τότε φλέγεται, καὶ ὁ λάρυγξ ψυγείσ ἀναφλέγεται· ὀφθαλμῶν κάλλος τότε σθέννυται, κάλλος τὸ τοῦ προσώπου ἀλλοιοῦται ὅλον, κάλλος τὸ τοῦ τραχήλου συντρίβεται· καὶ λοιπὸν ἡσυχάζει τοῦ λέγειν ψαλμὸν, τὸ,  
Ἄλληλουῖα.

**Ἡ**συχάσατε δὴ ἡσυχάσατε· τῷ κειμένῳ λοιπὸν μοι ὀχλήσατε· ἡρεμήσατε θόρυβον λύσαντες, καὶ τὸ μέγα μυστήριον βλέπεται· φοβερά ἢ ὄρασις, σιωπήσατε, ἵνα μετ' εἰρήνης ἡ ψυχὴ ἀπέλθῃ· εἰς ἀγῶνα γὰρ μέγαν συνέχεται, καὶ ἐν φόβῳ πολλῷ δυσωπεῖ τὸν Θεὸν τῷ,  
Ἄλληλουῖα.

**Ε**γὼ εἶδον καὶ νήπιον θνήσκοντα, καὶ ζωὴν τὴν ἐμὴν ἐτάλαντιστα· ἐταράχθη γὰρ ὅλως καὶ ἔτρεμε, καὶ ὡς ἦλθεν ἡ ὥρα ἐβόησε· Πάτερ βοήθει μοι, μήτηρ σώσόν με· καὶ οὐδεὶς ἱκανὸς τούτῳ βοηθῆσαι, εἰμὴ μόνον ὀρώντες μαραίνονται, καὶ ἐν τάφῳ θρηνοῦντες, καὶ ποιοῦντες ᾧδὴν, τὸ,  
Ἄλληλουῖα.

**Α**ρα πόσοι ἐξαίφνης ἠρπάγησαν, ἐξ αὐτῶν τῶν παστῶν ἐν τῷ μνηματι, καὶ ἐξεύχθησαν ζεῦξιν αἰώνιον, καὶ ἔ-

(\*) Οὕτω διωρθώσαμεν ἐκ τοῦ χειρογράφου, ἀντὶ τοῦ, Οἱ γὰρ... βαδιζομεντες. Δημοσίου Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου



ποίησαν θρήνον ἀδάπανον, καὶ τοῦ νυμφῶνος οὐκ ἀνέστησαν; ἀλλ' ὁμοῦ ὁ γάμος, ὁμοῦ καὶ ὁ τάφος, ὁμοῦ ζευξίς, ὁμοῦ καὶ ἀπόζευσις, ὁμοῦ γέλωσ καὶ θρήνος, ὁμοῦ καὶ ὁ ψαλμὸς,  
Ἄλληλουΐα.

**Σ**υγκαιόμεθα μόνον ἀκούοντες, ὅτι ἐστὶν ἐκεῖ φῶς αἰώνιον· ὅτι ἐκεῖ ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ἐκεῖ ἡ τρυφή ἡ αἰώνιος· ἐκεῖ ὑπάρχει ὁ Παραδείσος, ὅπερ πᾶσα ψυχὴ τῶν Δικαίων χαίρει· συνεισελθωμεν πάντες ἐν Χριστῷ καὶ ἡμεῖς, ἵνα οὕτω βοήσωμεν Θεῷ τὸ,  
Ἄλληλουΐα.

Θεοτοκίον.

**Π**αναγία Παρθένε ἀνύμφευτε, ἡ τεκοῦσα τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον, δυσωπῶ ἱκετεύω καὶ δέομαι· Δυσωπῆσα μὴ παύση τὸν Κύριον, ὑπὲρ τοῦ κοιμηθέντος δούλου σου ἀχραντε, ὅπως εὐρῆ ἐκεῖ ἀφῆσιν πταισμάτων, ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· πάναγνε· παρρησίαν γὰρ ἔχεις δυσωπεῖν σὸν Υἱὸν τῷ.  
Ἄλληλουΐα.

Καὶ πάλιν τὸ Κοντάκιον· Μετὰ τῶν Ἀγίων ἀνάπαυσον.

Εἶτα τὰ λοιπὰ τοῦ Κανόνος.

Ὡδὴ ζ'. Ἀφραστον θαῦμα.

**Π**υρὸς γεέννης, καὶ τῆς φρικτῆς ἀποφάσεως, ὡς οἰκτιρμῶν λύτρωσαι Χριστέ, ὃν πίστει τανῦν προσελάβου δούλον σου, καὶ μελωδεῖν σοι παράσχου σῶ οἰκέτῃ· Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

**Ε**ἰς γῆν πραέων, καὶ Παραδείσου ἀπόλαυσιν, κοιμηθέντα δούλόν σου πιστῶς, ἐν τόπῳ σκηνῆς δόξης θαυμαστῆς ὁ Θεὸς, καταξιώσας, παράσχου μελωδεῖν σοι· Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

**Π**ολλὴ ἡ κρίσις, ἀνάγκη δὲ ἀδιήγητος, ἐν γεέννῃ ἔστιν ἀδελφοί· ἐκεῖ γὰρ ψυχὰὶ σώματι μὲν φλέγονται, καὶ ἐν ὀδύνῃ δακρύουσι βοῶσαι· Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

**Τ**οὺς ἀδισταίκτως, Θεοῦ Μητέρα ὑμνοῦντάς σε, Θεοτόκε ἀχραντε ἀγνή, καὶ ζῶντας αἰεὶ, φρούρει ταῖς πρεσβείαις σου, καὶ μεταστάντας ῥῦσαι πυρὸς βοῶντας· Λυτρωτά, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

ᾠδὴ ἡ. Ἐκστηθι φρίττων οὐρανέ.

**Ω** ποία ὦρα φοβερά, τῆς ἀμαρτάνοντας ἀναμένει ἀδελφοί! ὡ πῶτος φόβος τότε λήφεται! πῦρ κηταφάγεται, γεέννης τὸ ἄσβεστον· καὶ ἔρπων, καταπίεται ὄφις· διὸ Χριστέ· οἰκτίρμον, ρῦσαι φρικτῆς γεέννης, ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

**Ω** τῶν δικαίων τῆς χαρᾶς, ἧς ἀπολαύονται ὅταν ἔλθῃ ὁ Κριτής! ἐκεῖ γὰρ ὁ νυμφὼν ἠντρέπισται, καὶ ὁ Παράδεισος, καὶ πᾶσα ἡ Χριστοῦ Βασιλεία· ἐν ἧ τοὺς σουσ οἰκέτας, εὐφραينوμένους δεῖξον, μετὰ τῶν σῶν Ἀγίων, Χριστέ εἰς τοὺς αἰῶνας.

**Τ**ίς ὑποστήσεται Χριστέ, τῆς παρουσίας σου τὴν φρικτῶδη ἀπειλήν; ἐκεῖ ὁ οὐρανὸς εἰλίσσεται, ὡσπερ βιβλίον φρικτὸν, καὶ πίπτουσι τὰ ἄστρα, τῷ φόβῳ, κλονεῖται πᾶσα κτίσις, καὶ τὸ φῶς ἀλλοιοῦται· τότε οὖν φεῖσαι Λόγε, τοῦ ἔνθεν μεταστάντος.

Θεοτοκίον.

**Ο** ἢ ἐσωμάτωσας Υἱόν, ὑπερφυῶς Ἀγνή, οὗτος ἐστὶν ὁ Κριτής, καὶ ζώντων καὶ νεκρῶν, καὶ κρῖνων πᾶσαν τὴν γῆν· καὶ σώζει, τῶν βλασάνων οὐς θέλει, καὶ μαλιστα τοὺς πόθῳ, προσκυνοῦντας ἐν τύποις, αὐτόν, καὶ σὲ ὑμνοῦντας, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ Δ'. Μὴ ἐποδύρου μου Μῆτερ.

**Μ**ὴ ἐποδύρεσθε πάντες, οἱ ἐν πίστει θανέντες, ὅτι Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ὑπέμεινε σαρκί, καὶ σταυρὸν καὶ ταφὴν, ἀθανασίας υἱοὺς ἀπειργάσατο πάντας, βοῶντας πρὸς αὐτόν· Μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου.

**Ω** ἰς ἐλπίδι θανέντες, ἀναστάσεως θείας, τὴν ἐν Χριστῷ πάντων ζωὴν εὐρήκαμεν πιστοί· ἀλλὰ κρίσις πολλὴ ἐνταῦθα ἀδελφοί, καὶ οὐδεὶς ἐν ἄδη λυτροῦται ἑαυτόν. Ἄλλ' ὑμεῖς ὑπὲρ πάντων Χριστῷ δεηθῆτε.

**Ε** ἢ τῇ ἀγήρῳ σου δόξῃ, καὶ τρυφῇ Παραδείσου, τὸν ἐξ ἡμῶν μεταστάντα νῦν τάξον Ἀγαθὲ, ὡς ὀρθοδοξία, καὶ μετανοία σοι προσδραμόντα ἐν πίστει· καὶ ποιήσον αὐτόν, ἐκλεκτόν παραστατὴν τῆς βασιλείας σου.

Θεοτοκίον.

**Σ**ὲ τῆς ζωῆς ὡς Μητέρα, Θεοτόκε Παρθένε, ὑπερφυῶς καὶ εὐσεβῶς ὑμνοῦμένοί σε· διὰ τοῦ θγαρ ἡμεῖς μαρτυροῦμεν

Ζηνηότες τοπριν, ἀθανατισθέντες εὐρήκαμεν ζωὴν, καὶ ἰδοὺ  
σοι τὸν ὕμνον ἀσπληρούμεθα. Ὁ Εἰρμός.

- » **Μ**ὴ ἐποδύρου μου Μῆτερ, καθορῶσα ἐν τάφῳ, ὃν ἐν γα-
- » **Μ**στρί ἄνευ σπορᾶς συνέλαβες Υἱόν· ἀναστήσομαι γάρ
- » καὶ δοξασθήσομαι, καὶ ὑψώσω ἐν δόξῃ ἀπαύστως ὡς Θεός,
- » τοὺς ἐν πίστει καὶ πόθῳ σέ μεγαλύνοντας.

Θ' Διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ, κ.τ.λ.

Θ' Ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων.

Εἶτα τὸ Ἑξαποστειλάριον.

**Ν**ῦν ἀνεπαυσάμην, καὶ εὖρον ἄνεσιν πολλήν, ὅτι μετέστην  
ἐκ φθορᾶς, καὶ μετετέθην πρὸς ζωὴν. Κύριε δόξα σοι.

Στίχ. Ἄνθρωπος ὡσεὶ γόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ.

Στίχ. Ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ.

Στίχ. Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Εἰς καθέκαστον δὲ Στίχον λέγεται τὸ Ἑξαποστειλάριον.

Εἶτα τὸ Θεοτοκίον.

**Ν**ῦν ἐξελεξάμην, τὴν Θεομήτορα Κόρην, ὅτι ἐτέχθη ἐξ αὐ-  
τῆς, Χριστὸς ὁ πάντων λυτρωτῆς. Κύριε δόξα σοι.

Εἰς δὲ τοὺς Δῖνους ψάλλομεν τὰ παρόντα Στίχηρά.

Ἦχος πλ. β'.

Ἡ ἀπεγνωσμένη διὰ τὸν βίον.

**Θ**εοποιηθεὶς ἐν τῇ μεταστάσει, τῷ ζωοποιῶ σου νῦν μυστηρίῳ, πρὸς σέ μεταβέθηκεν, ὁ θεῖος λειτουργός σου· δέξαι ἐν ταῖς χερσί σου, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Σῶτερ· τάξον αὐτὸν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, καὶ Ἀγγέλων χορείαις, καὶ ἀνάπαυσον ὃν προσελάβου, τῇ προσάξει σου Κύριε, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Δίς.

**Ἔ**νόν τὸ μυστήριον τοῦ θανάτου· ἐπεισέρχεται γὰρ πᾶσιν ἐν ἁωρίᾳ· ἡ φύσις λυμáινεται, βία πρεσβύτας αἶρει, ἠγουμένους, γραμματεῖς, διδασκαλοὺς, τοὺς μάταια φρονούντας· φθείρει Ποιμένας, Ἐπισκόπους, καὶ πᾶσαν βροτῶν οὐσίαν· ἀλλὰ κρᾶζωμεν μετὰ δακρύων· Ὅν προσελάβου τῇ προστάξει σου Κύριε, μετὰ Ἁγίων ἀνάπαυσον.

**Π**επολιτευμένος ἐν εὐσεβείᾳ, καὶ κεκοσμημένος ὁ Ἱερεὺς σου, ὁ δούτης καὶ πρόπολος τῶν θεῶν Μυστηρίων, θεῖα

προστάξει σου μετῆλθε, τῶν τοῦ βίου Σορύβων· ὃν περ ὡς Γερέα Σῶτερ προσδεξάμενος σῶσον, καὶ ἀνάπαυσον μετὰ Δικαίων, ὃν προσελάβου τῇ προσταξει σου Κύριε, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Θ**εὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε· αὐτόν ἱκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἶθ' οὕτω, Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε ὁ Θεός. Δόξα σοι τῷ δείξαντι. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ· καὶ μετὰ τὸ, Καταξίωσον Κύριε, τὰ παρόντα

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα τοῦ Δαμασκηνοῦ (\*).

Ἦχος α΄.

**Π**οία τοῦ βίου τρυφή διαμένει λύπης ἀμέτοχος; ποία δόξα ἔστηκεν ἐπὶ γῆς ἀμετάθετος; πάντα σιῶς ἀσθενέστερα, πάντα ὀνείρων ἀπατηλότερα· μία ῥοπή, καὶ ταῦτα πάντα θάνατος διαδέχεται. Ἄλλ' ἐν τῷ φωτὶ Χριστέ τοῦ προσώπου σου, καὶ τῷ γλυκασμῷ τῆς σῆς ὠραιότητος, ὃν ἐξελέξω ἀνάπαυσον ὡς φιλόνηρωπος.

Στίχ. Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει.

**Ε**ργῷ Σωτῆρ μου δεικνύεις, ὅτι σὺ ἡ πάντων ἀνάστασις· Ἐλόγῳ Λόγε Λάζαρον ἐκ νεκρῶν ἐξανέστησας· τότε μοχλοὶ συνετρίβησαν, πύλαι δὲ ἄδου συνεταράχθησαν· τότε ὕπνος ὁ τῶν ἀνθρώπων θάνατος ἀπεδείκνυτο. Ἄλλ' ὁ εἰς τὸ σῶσαί σου τὸ πλαστούργημα, καὶ οὐκ εἰς τὸ κρῖναι παραγεγόμενος, ὃν ἐξελέξω ἀνάπαυσον ὡς φιλόνηρωπος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Π**άντων προσάτις Ξερμῆ, ἀνεδείχθης Θεογεννήτρια· πάντων σκέπη, κράτος τε, ἐκ Θεοῦ τοῖς προσφύγοις σου· τοῖς ἐν ἀνάγκαις ἐπίουρος, τοῖς αἰχμαλώτοις ταχεῖα λύτρωσις· σὲ γὰρ Χριστὸς κατὰ βαρβάρων, ἔθετο ἀμυντήριον, καὶ προα-

(\*) Τὰ παρόντα Στιχηρὰ ἐν ταῖς Χειρογράφοις εἰσὶ πλείω τὸν ἀριθμὸν· καὶ τὰ μὲν πρὸς τὸν α΄ Ἦχον ἀποτελοῦσιν ἀκροστιχίδα, Πέντε· τὰ δὲ πρὸς τὸν β΄. Ὁδυρμός· τὰ δὲ πρὸς τὸν γ΄. Παρακαλῶ· τὰ δὲ πρὸς τὸν δ΄. Πενθῶ· τὰ δὲ πρὸς τὸν πλ. α΄. Οἴκτος· τὰ δὲ πρὸς τὸν πλ. β΄. Ἄλγος· τὰ δὲ πρὸς τὸν βαρύν, Κλαυθμός· τὰ δὲ πρὸς πλ. δ΄. Θρηνώ.

σπισήν, καὶ τεῖχος ἀπόρθητον, ὡς τῶν ἀσθενῶν ἰσχὺν ἀπροσμάχητον, καὶ τῆς εἰρήνης βραβευτήριον τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στιχηρά Ἰδιόμελα, Ἦχος β'.

**Ο**ἱμοι, οἶον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχὴ χωριζομένη ἐκ τοῦ σώματος! οἱμοι, πόσα δακρύει τότε, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ ἐλεῶν αὐτήν! πρὸς τοὺς Ἀγγέλους τὰ ὄμματα ρέπουσα, ἀπρακτα καθικετεύει· πρὸς τῆς ἀνθρώπους τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, οἷκ ἔχει τὸν βοηθοῦντα. Διὸ ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, ἐννοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς, τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν παρὰ Χριστῆ αἰτησώμεθα, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.  
Στίχ. Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα.

**Δ**εῦτε ἴδωμεν πάντες θαῦμα ὑπὲρ νοῦν· ὁ χθὲς συμψάλλων ἡμῖν, νῦν κεῖται νεκρός· δεῦτε γινώμεν τί μετ' ὀλίγον, οἱ ταραττόμενοι τελήμεθα; πῶς οἱ τὰ μύρα χριόμενοι, δύσπνοον κεῖνται ὀσφραδίων; πῶς οἱ χρυσίῳ κοσμήμενοι, ἀκοσμοὶ κεῖνται καὶ ἀμορφοὶ; Διὸ ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, ἐννοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς, τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν, παρὰ Χριστοῦ αἰτησώμεθα, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.  
Στίχ. Κύριε, ρύσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων.

**Σ**ώζου μάταιε βίε, σώζεσθε πάντες φίλοι, συγγενεῖς τε καὶ τέκνα· εἰς ὁδὸν γὰρ ὑπάγω, ἣν οὐδέποτε διώδευσα. Ἀλλὰ δεῦτε μνησθέντες μου τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης, συνακολουθήσατε, καὶ τάφῳ παραδότε τὸν πηλὸν μου τοῦτον· καὶ τὸν ἔχοντα κρῖναι τὴν ταπεινὴν μου ψυχὴν, σὺν δάκρυσιν Χριστὸν ἱκετεύσατε, ὅπως με πυρὸς ἐξέληται τοῦ ἀσβέστου.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοδοκίον.

**Α**ἰτιολογεῖτε πύλη, μυστικῶς ἐσφραγισμένη, εὐλογημένη Θεοτόκε Παρθένε, δέξαι τὰς δεήσεις ἡμῶν, καὶ προσάγαγε τῷ σῶ Υἱῷ καὶ Θεῷ, ἵνα σώσῃ διὰ σοῦ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Στιχηρά Ἰδιόμελα, Ἦχος γ'.

**Ι**δοὺ κεῖμαι ἀγαπητοὶ μοι ἀδελφοί, ἐν μέσῳ πάντων σιγηρὸς καὶ ἀφωνος· τὸ στόμα ἤργησεν, ἡ γλῶσσα πέπαυται, καὶ τὰ χεῖλη κεκώλυνται· αἱ χεῖρες συνδεδενταί, καὶ οἱ πόδες συμπλέκονται· ἡ μορφή ἠλλοίωται, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐσβέσθησαν, καὶ οὐ κατανοοῦσι τοὺς θρηνοῦντας· ἡ ἀκοὴ οὐ παρα-

δέχεται, τῶν λυπομένων τὸν ὀλολυγμὸν ἢ ῥίς οὐκ ὀσφραίνεται, τοῦ θυμιάματος τὴν εὐωδίαν ἢ δὲ ἀληθινὴ ἀγάπη, οὐδέποτε νεκροῦται· διὸ ἱκετεύω πάντας τοὺς γνωστούς, καὶ προσφιλεῖς μου· Μνεῖάν ποιεῖτέ μου ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἵνα εὐρω ἔλεος, ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκείνου τοῦ φοβεροῦ.

Στιχ. Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη.

**Π**άντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα, ὅσα οὐχ ὑπάρχει μετὰ θάνατον· οὐ παραμένει ὁ πλοῦτος, οὐ συνοδεύει ἡ δόξα· ἐπελθὼν γὰρ ὁ θάνατος, ταῦτα πάντα ἐξηφάνισται· διὸ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βοήσωμεν· Τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἐνθα πάντων ἐστὶν εὐφραينوμένων ἢ κατοικία (\*).

Στιχ. Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου.

**Α**νθρωποι, τί μάτην ταραττόμεθα; ὁ δρόμος ταχύς καὶ βραχύς ἐστίν, ὃν τρέχομεν· καπνὸς ὑπάρχει ὁ βίος· ἀτμὶς καὶ τέφρα καὶ κόνις· πρὸς ὀλίγον φαινόμενος, καὶ ταχέως ἀφρεοῦμενος· διὸ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βοήσωμεν· Τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἐνθα πάντων ἐστὶν εὐφραينوμένων ἢ κατοικία.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Λ**ιμένα σε σωτηρίας ἔχομεν, Θεοτόκε Παρθένε, οἱ ἐν τῷ πελάγει τοῦ βίου χειμαζόμενοι· διὸ πρέσβευε τῷ ἐκ σου ἀσπόρως σαρκωθέντι Θεῷ, καὶ ἀφράστως ἐνανθρωπήσαντι, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα, Ἦχος δ'.

**Π**οῦ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια; ποῦ ἐστὶν ἡ τῶν προσκαίρων φαντασία; ποῦ ἐστὶν ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος; ποῦ ἐστὶ τῶν οἰκετῶν, ἡ πλημμύρα καὶ ὁ θόρυβος; πάντα κόνις, πάντα τέφρα, πάντα σκία· Ἀλλὰ δεῦτε βοήσωμεν, τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· Κύριε τῶν αἰώνιων σου ἀγαθῶν ἀξίωσον, τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν, ἀναπαύων αὐτὸν ἐν τῇ ἀγήρῳ μακαριότητι.

(\*) Τὸ χειρόγραφον ἐνταῦθα προσέθηκε καθ' ἕναστον Τροπάριον καὶ τὸ, ἐν σοί, δὸξάζειν σου τὴν Θεότητα.

Στιχ. Εὐφραίνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι  
**Ε**πῆλθεν ὁ θάνατος ὡς ἄρπαξ, ἐπῆλθεν ὁ φθορὸς, καὶ καθεῖλέ με· ἐπῆλθε, καὶ οὐκ ὄντα με ἔδειξεν· ἐπῆλθε, καὶ γῆ δὲ ὦν, ὡς οὐκ ὦν κατάκειμαι· ὄντως ὄναρ, ὄντως φάσμα ἐσμὲν οἱ βροτοί· Ἀλλὰ δεῦτε βοήσωμεν τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· Κύριε τῶν αἰώνιων σου ἀγαθῶν ἀξίωσον, τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν, ἀναπαύων αὐτὸν ἐν τῇ ἀγήρῳ ζωῇ.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Η** μόνη ἀγνή καὶ ἀχραντος Παρθένος, ἡ Θεὸν ἀσπόρως κηύσασα, πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα, Ἦχος πλ. α'.

**Ε**μνήσθη τοῦ Προφήτου βοῶντος· Ἐγὼ εἶμι γῆ καὶ σποδός· καὶ πάλιν κατενόησα ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ εἶδον τὰ ὀστά τὰ γεγυμνωμένα, καὶ εἶπον Ἦρα τίς ἐστὶ βασιλεὺς; ἢ στρατιώτης; ἢ πλούσιος; ἢ πένης; ἢ δίκαιος; ἢ ἁμαρτωλός; Ἀλλ' ἀνάπαυσον Κύριε, μετὰ Δικαίων τὸν δούλον σου.

Στιχ. Ἐστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου.

**Σ**ὺ εἶπας Χριστέ· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, θάνατον οὐκ ὄψεται· καὶ ὡς ἐγὼ φῶς ἐκ φωτός, ἔτω λάμπουσι σὺν ἐμοὶ οἱ ζητοῦντές με, καὶ μετ' ἐμοῦ συνόντες, ἐπαπολαύσασσι δόξης τῆς θεϊκῆς· ἧς καὶ τὸν δούλον σου ἀξίωσον ὑπεράγαθε, τὸν ἐκδημήσαντα πρὸς σέ τὸν φιλόνηρον, συγχώρησιν παρέχων, τοῦ αὐτοῦ πταισμάσι.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Σ**ὲ δυσωποῦμεν ὡς Θεοῦ Μητέρα· Εὐλογημένη, πρέσβευε τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα, Ἦχος πλ. β'.

**Α**ρχήμοι καὶ ὑπέστασις, τὸ πλαστουργόν σε γέγονε πρόσταγμα· βουλήθεις γὰρ ἐξ ἀοράτου τε, καὶ ὁρατῆς μεζῶν συμπῆξαι φύσεως, γῆθέν μου τὸ σῶμα διέπλασας, δέδωκας δέ μοι ψυχὴν τῇ θεῖᾳ σου καὶ ζωοποιῶ ἐμπνεύσει. Διὸ Χριστέ τὸν δούλον σου, ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σικηναῖς Δικαίων ἀνάπαυσον.

Στιχ. Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου.

**Ε**τίμησας εἰκόني σου, τὸ τῶν χειρῶν σου Σῶτερ πλαστουργήμα, ζωοποίησας ἐν ἡλικίᾳ μορφῇ, τῆς κορᾶς οὐσίας

σου τὸ ὁμοίωμα· ἧς καὶ κοινωνόν με κατέξησας, θήμενος τῶν ἐπὶ γῆς κατάρχειν με κτισμάτων, τῷ αὐτεξουσίῳ νόμῳ. Διὸ Σωτὴρ τὸν δοῦλόν σου ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς Δικαίων ἀνάπαυσον.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Θ**εὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε, μόνη ἀγνή, μόνη εὐλογημένη· διὸ ἀπαύστως σὲ ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα, Ἦχος βαρῦς.

**Κ**ατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, πλαστουργήσας κατ' ἀρχαῖς τὸν ἄνθρωπον, ἐν Παραδείσῳ τέθεικας, κατάρχειν σου τῶν κτισμάτων· φθόνῳ δὲ διαβόλου ἀπατηθεὶς, τῆς βρώσεως μετέσχε, τῶν ἐντολῶν σου παραβάτης γεγονώς. Διὸ πάλιν εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη, κατεδίκασας ἐπιτρέφειν Κύριε, καὶ αἰτεῖσθαι τὴν ἀνάπαυσιν.

Στίχ. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε.

**Λ**υεῖ ἅπασαν λοιπὸν ὁ θάνατος, μεταδοθεὶς ἐκ τοῦ Ἀδάμ, τὴν φύσιν ἡμῶν· καὶ γὰρ φθαρτοὶ γεγόναμεν, τῆς βρώσεως μετασχόντες· γνωῶμεν οὖν πάλιν, ὡς ἐκ τῆς γῆς πλασθέντες, κόνις τοίνυν καὶ γενησόμεθα. Διὸ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως, τὸν Κτίστην δυσωπήσωμεν, τῷ μεταστάντι ἄνεσιν δωρήσασθαι, καὶ τὸ πλούσιον ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Σ**ὲ Θεοτόκε τεῖχος ἀρρήκτον, καὶ ἐλπίδα οἱ πιστοὶ κερτήμεθα· διὸ μὴ παύσῃ Δέσποινα, πρεσβεύειν ὑπὲρ τῶν πίστει κοιμηθέντων σου δούλων, ἄνεσιν αὐτοῖς γενέσθαι ἐν τῇ κρίσει, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱός σου καὶ Θεός· τὴν φύσιν γὰρ αὐτὴ ἐπίστασαι, ὡς πᾶσιν ἁμαρτήμασιν, ὅτι νῦν συμπέφυρται· ἵνα σὲ πάντες μακαρίζωμεν.

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα, Ἦχος πλ. δ'.

**Θ**ρηνῶ καὶ ὀδύρομαι, ὅταν ἐννοήσω τὸν θάνατον, καὶ ἴδω ἐν τοῖς τάφοις κειμένην, τὴν κατ' εἰκόνα Θεοῦ, πλασθεῖσαν ἡμῖν ὠραιότητα, ἀμορφον, ἀδοξον, μὴ ἔχουσαν εἶδος· ὧ τοῦ θαύματος! τί τὸ περὶ ἡμᾶς τοῦτο γέγονε μυστήριον; πῶς παρεδόθημεν τῇ φθορᾷ, καὶ συνεζεύχθημεν τῷ θανάτῳ; ὄν-

τως Θεοῦ προστάξει, ὡς γέγραπται, τοῦ παρέχοντος τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν.

**Στίχ.** Κύριε τῶν δυνάμεων, ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου.

**Ρ**ευστοὶ πῶς γεγόναμεν, ἀφθαρτον εἰκόνα φορέσαντες, καὶ ἐμφυσήματι θείῳ λαβόντες ψυχὴν ἀθάνατον, καὶ μικτὸν γεγονότες, ὡς γέγραπται; πῶς καὶ παρέβημεν Θεῷ τὰς προστάξεις; ὦ τοῦ θαύματος! πῶς τῆς ζωῆς τὴν βρῶσιν ἀφέντες, βρῶσιν ἐφάγομεν, τὴν πρόξενον θανάτου καὶ πικρῆς; πῶς ἠπατήθημεν, πεισθέντες οἰκτρᾶς συμβουλῆς; Διὸ ἐκβοήσωμεν Ὁν προσελάβου, ἐν ταῖς αὐλαῖς σου Σῶτερ σύντάξον.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Η**σκέπη σου Θεοτόκε Παρθένε, ἱατρεῖον ὑπάρχει πνευματικόν· ἐν αὐτῇ γὰρ καταφεύγοντες, ψυχικῶν νοσημάτων λυτρούμεθα.

Ἔτερα Στιχηρὰ Ἰδιόμελα, Ἦχος ὁ αὐτός.

**Α**μέτρητος ὑπάρχει, τοῖς ἀσώτως βίβσιν ἢ κόλασις, βρυγμὸς ὀδόντων, καὶ κλαυθμὸς ἀπαρακλήτος, γνόφος ἀφειγῆς, καὶ σκότος ἐξώτερον, καὶ σκώληξ ἀκοίμητος, δάκρυα ἀνεέργητα, καὶ κριτὴς ἀσυμπάθητος. Διὰ τοῦτο πρὸ τέλους βοήσωμεν, λέγοντες· Δέσποτα Χριστέ, ὃν ἐξελέξω, μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν σου ἀνάπαυσον.

**Ε**βρόντησεν ἡ σάλπιγξ· ὡς ἐξ ὕπνου νεκροὶ ἀναστήσονται ζωὴν ποθήσας τὴν οὐράνιον Δέσποτα, ἠλπισεν εἰς σέ τὸν Κτίστην ὁ δαῦλός σου φιλόανθρωπε· θνητὸς γὰρ ὁ ἀθάνατος, δι' ἡμᾶς ἐχρημάτισας. Διὰ τοῦτο θαρρόυντες, προσπίπτομεν λέγοντες· Δέξαι συμπαθῶς ὃν ἐξελέξω, καὶ σὺν τοῖς ἐκλεκτοῖς σου συναρίθμησον.

**Ι**δοὺ καὶ τὰ στοιχεῖα, οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἀλλαγῆσονται, καὶ πᾶσα κτίσις ἀμφιάσεται τὰ ἀφθαρτα· λυθήσεται φθορὰ, καὶ σκότος φευθήσεται ἐν τῇ παρουσίᾳ σου· μέλλεις γὰρ πάλιν ἔρχεσθαι μετὰ δόξης, ὡς γέγραπται, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ καθὼς διεπράξατο. Ὅθεν οὖν Χριστέ, ὃν ἐξελέξω, μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν σου ἀνάπαυσον.

Θεοτοκίον.

**Φ**ανείς ἐκ τῆς Παρθένου, παρθενίαν Σωτῆρ μου ἐδόξασας· χοροὶ δὲ παρθένων τὰς λαμπάδας ἀνάψαντες, ψάλλου-



σιν εἰς σέ, ποθοῦντες τὴν δόξαν σου· ὅθεν καὶ τὸν δοῦλόν σου, ὡς περ ταῖς φρονίμους, εἰς τὸν Θεῖον νυμφῶνά σου, ταῖς πρεσβείαις εἰσάγαγε, τῆς σέ ἀσπόρως τεκούσης Κόρης ἀγνῆς, εὐλογημένης Μητρός σου, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων σου, φιλάνθρωπε.

Δόξα, Ἦχος πλ. β'.

**Δ**εῦτε καὶ Θεάσασθε ἅπαντες, ξένον καὶ φρικτὸν Θέαμα, τοῖς πᾶσι γνωριζόμενον, τὴν εἰκόνα τὴν νῦν ὀρωμένην, καὶ μηκέτι φρονεῖτε τὰ πρόσκαιρα. Σήμερον ψυχὴ χωρίζεται τοῦ σώματος, πρὸς αἰώνιον κόσμον μεθισταμένη· εἰς ὁδὸν γὰρ ὑπάγει, ἣν οὐδέποτε διώδευσε, καὶ εἰς Κριτὴν ἀπροσωπόληπτον, ὅπου παρίστανται Ἀγγέλων τάγματα· φοβερόν γὰρ ἀδελφοί μου τὸ κριτήριον ἐκεῖνο· ὅπου πάντες γυμνοὶ παρασησόμεθα, οἱ μὲν αἰσχυρόμενοι, οἱ δὲ στεφανούμενοι. Διὸ βοήσωμεν τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· Ὅταν μέλλῃς ἐτάζειν τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, φεῖσαι τοῦ δούλου σου Δέσποτα, ὃν προσελάβου, Κύριε φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Πρεσβείαις τῆς Τεκούσης σε.

Εἶτα· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι· καὶ μετὰ τὸ Ἑρισάγιον, τὸ παρὸν Τροπάριον, Ἦχος πλ. α'.

**Α**νάπαυσον Σωτὴρ ἡμῶν, μετὰ Δικαίων τὸν δοῦλόν σου, καὶ τοῦτον κατασκήνωσον ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, καθὼς γέγραπται, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα αὐτοῦ τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, καὶ γνώσει, φιλάνθρωπε.

Δόξα. Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, καὶ γνώσει, φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Μ**ήτηρ ἀγία, ἡ τοῦ ἀφράστου φωτός, Ἀγγελικοῖς σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Εἶτα· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κ.τ.λ.

Καὶ ἡ Εὐχὴ· Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων.

Ὁ Ἄσπασμός· οὐ γινομένη, ψάλλοιεν τὰ προσόμοια, Ἦχος β'.  
 Δεῦτε τελευταῖον ἄσπασμόν.

Καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς προεγράφησαν ἐν τῇ Ἀκολουθίᾳ τῶν Μοναχῶν σελ. 423  
 Δημόσια Κεντρικῆ Ἐκκλησιᾶς Βιβαλίθηκη Σάμου

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος πλ. β'.

**Ο**ρῶντές με ἄφωνον καὶ ἄπνουν προκείμενον, κλαύσατε πάντες ἐπ' ἐμοί, ἀδελφοὶ καὶ φίλοι, συγγενεῖς καὶ γνωστοί· τὴν γὰρ χθὲς ἡμέραν μεθ' ὑμῶν ἐλάλουν, καὶ ἄφνω ἐπὴλθέ μοι ἡ φοβερά ὥρα τοῦ θανάτου· ἀλλὰ δεῦτε πάντες οἱ ποθούμενοί με, καὶ ἀσπιάσασθέ με τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν· οὐκέτι γὰρ μεθ' ὑμῶν πορεύσομαι, ἢ συλλαλήσω τοῦ λοιποῦ· εἰς Κριτὴν γὰρ ἀπέρχομαι, ἐνθα προσωποληψία οὐκ ἔστι· δοῦλος γὰρ καὶ δεσπότης ὁμοῦ παρίστανται, βασιλεὺς καὶ στρατιώτης, πλούσιος καὶ πένης, ἐν ἀξιώματι ἴσῳ· ἕκαστος γὰρ ἐκ τῶν ἰδίων ἔργων, ἢ δοξασθήσεται, ἢ αἰσχυνθήσεται. Ἄλλ' αἰτῶ πάντας καὶ δυσωπῶ· Ἀδιαλείπτως ὑπὲρ ἐμοῦ προσεύξασθε Χριστῷ τῷ Θεῷ, ἵνα μὴ καταταγῶ διὰ τὰς ἀμαρτίας μου εἰς τὸν τόπον τῆς βασάνου, ἀλλ' ἵνα με κατατάξῃ ὅπου τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Ἀπερχόμενοι δὲ εἰς τὸν τάφον, ψάλλουσιν οἱ Ἱερεῖς τοὺς παρόντας Εἱρμούς ἐκ τοῦ Μεγάλου Κανόνος.

Ἦχος πλ. β'.

- » Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν, οὗτός
- » μου Θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν· Θεὸς τοῦ Πατρός μου,
- » καὶ ὑψώσω αὐτόν· ἐνδόξως γὰρ δεδοξασται.
- » Πρόσεχε, οὐρανέ καὶ λαλήσω, καὶ ἀνυμνήσω Χριστόν, τὸν
- » ἐκ Παρθένου σαρκὶ ἐπιδημήσαντα.
- » Ἴδετε, ἴδετε, ὅτι ἐγὼ εἶμι Θεός, ὁ μάννα ἐπομβρήσας, καὶ
- » τὸ ὕδωρ ἐκ πέτρας πηγάσας παλαι, ἐν ἐρήμῳ τῷ λαῷ
- » μου, τῇ μόνῃ δεξιᾷ, καὶ τῇ ἰσχυί τῇ ἐμῇ.
- » Ἐπὶ τὴν ἀσάλευτον Χριστέ πέτραν τῶν ἐντολῶν σου, τὴν
- » Ἐκκλησίαν σου στερέωσον.
- » Στερέωσον Κύριε, ἐπὶ τὴν πέτραν τῶν ἐντολῶν σου, σα-
- » λευθεῖσαν τὴν καρδίαν μου, ὅτι μόνος ἅγιος, ὑπάρχεις
- » καὶ Κύριος.
- » Ἀκήκοεν ὁ Προφήτης, τὴν ἔλευσίν σου Κύριε, καὶ ἐφοβή-
- » θη· ὅτι μέλλεις ἐκ Παρθένου τίκτεσθαι, καὶ ἀνθρώ-
- » ποις δείκνυσθαι, καὶ ἔλεγεν· Ἀκήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ
- » ἐφοβήθην· δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

- » **Ε**κ νυκτὸς ὀρθρίζοντα φιλάνθρωπε, φώτισον δέομαι, καὶ
- » ὀδήγησον καὶ ἐν τοῖς προστατάγμασί σου, καὶ διδά-
- » ξόν με Σωτήρ, ποιεῖν τὸ θελήμα σου.
- » **Ε**βόησα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου πρὸς τὸν αἰκτίρμονα Θεόν·
- » καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ἄδου κατωτάτου, καὶ ἀνήγαγεν
- » ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν μου.
- » **Η**μάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν ἐνώπιόν σου, οὐδὲ
- » συνετηρήσαμεν, ἠδὲ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν·
- » ἀλλὰ μὴ παραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέλος, ὁ τῶν Πατέρων Θεός·
- » **Ο**ὐ στρατιαὶ οὐρανῶν δοξάζουσι, καὶ φρίττει τὰ Χερου-
- » βίμ, καὶ τὰ Σεραφίμ, πᾶσα πνοὴ καὶ κτίσις, ὑμνεῖτε
- » εὐλογεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.
- » **Α**σπὸρθ συλλήψεως, ὁ τόκος ἀνερμήνευτος, Μητὸς ἀνάν-
- » δρου, ἀφθορος ἢ κήσις· Θεοῦ γὰρ ἢ γέννησις, καινο-
- » ποιεῖ τὰς φύσεις· διό σε πᾶσαι αἱ γενεαὶ, ὡς θεόνυμφον
- » Μητέρα, ὀρθοδόξως μεγαλύνομεν.

Ἔπειτα τὸ Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σου ἔστι.

Καὶ τὰ Τροπάρια·

Μετὰ πνευμάτων Δικαίων τετελειωμένων.

Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου Κύριε.

Δόξα. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ καταβάς.

Καὶ νῦν. Ἡ μόνη ἀγνή καὶ ἄχραντος Παρθένος.

Ὁ Διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κ.τ.λ.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων.

Καὶ μετὰ τὸ κηδεῦσαι τὸ λείψανον, γίνεται τελεία Ἀπόλυσις.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

### ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΕΙΣ ΚΟΣΜΙΚΟΥΣ ΑΝΔΡΑΣ. (\*)

Μετὰ τὸν Εὐλογητὸν, Τρισάγιον, κτλ. καὶ λέγομεν τὸν Ψαλμὸν, Ο' κατοικῶν ἐν βοήθειά· τὸ, Ἀλληλούϊα· εἶτα τὸν παρόντα Κανόνα.

Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ὑγρὰν διοδεύσας.

**Τ**ῶν ζώντων ὑπάρχων Χριστέ ζωὴ, καὶ τῶν τεθνεώτων, ἐξ-  
ανάστασις ἀληθὴς, τὸν πίστει θανόντα ἐπ' ἐλπίδι, τῆς  
αἰωνίου ζωῆς καταξιώσον.

**Ο'** φύσει ὑπάρχων τῇ θείῃ, ἀθάνατος μόνος, τῶν θνητῶν  
δὲ τὸ ἀσθενές, γινώσκων, τὸν δοῦλόν σου θανόντα, ἀ-  
θανασίας μελλούσης ἀξιώσον.

**Τ**ῆς ἐν Παραδείσῳ θείας τρυφῆς, καὶ τῆς μακαρίας, τῶν  
Ἁγίων διαγωγῆς, ἀνάδειξον μέτοχον Οἰκτίρμον, ὃν ἐξ ἡ-  
μῶν προσελάβου οἰκέτην σου.

(\*) Τὴν παρούσαν νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν εἰς Κοσμικοὺς, ἐν γ', κατὰ παλαιὰν παράδοσιν τῶν θείων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, ἐπιχέομεν ἔλαιον τοῖς τελευτήσασιν, (ὄρ. Χρυσόστομ. Λόγ. Περί τοῦ μὴ πικρῶς κλαίειν τοὺς τελευτῶντας, σελ. 944) οὐκ ἔχει τὸ Χειρόγραφον, ἀλλὰ μόνον Ἀκολουθίαν τοῦ Εὐχέλαιου, γινομένην εἰς Κεκοιμημένους ὑπὸ ἑπτὰ Ἱερέων, τῆς ὁ ἄνωθεν Κανῶν ἀπαρτίζει μέρος. Περί δὲ τῆς τοιαύτης τοῦ Εὐχέλαιου Ἀκολουθίας, ἀσυνήθους σχεδὸν οὐσης καὶ ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Θεσσαλονίκης Συμεῶν, γράφει ὁ μακάριος οὗτος Πατήρ· « Καὶ τοῖς τεθνεώσιν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς ἐπιχέομεν ἔλαιον· πλὴν οὐ τὸ διδόμενον ἅγιον Ἐλαιον τοῖς ζῶσιν, ὅφησιν ὁ Θεοῦ ἀδελφός, ἀλλ' ἐκ τῆς Λυχνίας τοῦ Ναοῦ, καὶ μᾶλλον τοῦ Θυσιαστηρίου... καὶ ἐν τοῖς κοσμικοῖς δὲ κατὰ Χριστὸν ἀδελφοῖς τελευτήσασιν χοῦν τοῦ θυμιατηρίου σταυροειδῶς ἐπιβάλλομεν... » Ἐνταῦθα καὶ τινες τελετὴν ποιῶσιν Ἐλαίου ὑπὲρ τῶν ἐν Χριστῷ κοιμηθέντων· ἦν καὶ τῶν Ἀρχιερέων τινὲς μὲν κωλύουσι γίνεσθαι, ὡς μὴ παραδεδομένην οὖσαν ἐν τῇ Γραφῇ· τινὲς δὲ οὐ, ὡς ὑπὲρ ψυχῶν γινομένην. Καὶ κατωτέρω· « Πλὴν οὐκ ἔλαιον τοῦτο τὸ παραδεδομένον ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν Ἀποστόλων ἐστίν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων προσάγεται ἔλαιον εἰς προσαγωγὴν Θεοῦ καὶ τιμῆν, ὑπὲρ ἐλέους καὶ συμπαθείας τῶν ἀπελθόντων, ὡς θυμίαμα, καὶ λοιπὰ ἕτερα ὑπὲρ αὐτῶν τῷ Ναῷ, καὶ ἐν τοῖς ἐνταφίοις αὐτῶν προσφερόμενα ».

(Περί τοῦ ἁγίου Εὐχέλαιου Κεφ. σπς'. σελ. 201. Ἐκδ. Γρασίου, 1683. εἰς φύλ.)

Θεοτοκίον.

**Η** μόνη κυήσασα ἐπὶ γῆς, πηγὴν ἀφθαρσίας, καὶ ἀνάστα-  
σιν καὶ ζωὴν, Ἄγνη Θεοτόκε ἐκδυσώπει, τῷ μεταστάντι  
δοθῆναι ἀνάπαυσιν.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

**Ο**ὐρανίου σου δόξης, καὶ φωταυγούς λάμπεως, καὶ αἰωνι-  
ζούσης Οἰκτίρμον μακαριότητος, μέτοχον ποιήσον, τὸν  
ἐξ ἡμῶν μεταστάντα, εὐσεβῶς οἰκέτην σου, ἐκδυσωπῆμέν σε.

**Τ**ὰς ἐμας ἀμαρτίας, ἃς ἐν κρυφῇ ἔπραξα, καὶ τὰς χαλεπὰς  
ἀνομίας, ἃς ἐπλημμέλησα, παρίδε δέσμαι, ὁ σὸς κραυ-  
γάζει οἰκέτης, δι' ἡμῶν τῶν δούλων σου, εὐσπλαγχνε Κύριε.

**Τ**έλος σχόντα τοῦ βίου, καὶ ὑπὸ γῆν κείμενον, τῆς ἀτελευ-  
τήτου σου δόξης, κοινωνὸν ποιήσον. Δέσποτα Κύριε, ὃν ἐξ  
ἡμῶν προσελάβου, ὀρθοδόξῳ πιστεῖ σε Σῶτερ λατρεύσαντα.

Θεοτοκίον.

**Π**αναγία Παρθένε, τὸ τοῦ Θεοῦ σκῆνωμα, ἢ τοὺς κενεῶνας  
τοῦ ἄδου, τῷ θείῳ τόκῳ σου, ἀναμοχλεύσασα, τῷ ἐξ  
ἡμῶν μεταστάντι, τὴν διαικονίζουσαν ἄνεσιν αἴτησαι.

Ἔπειτα ὁ Ἱερεὺς μνημονεύει· καὶ τὸ Τροπάριον·

Ἀληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα, κ.τ.λ.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

**Α**μαρτίας νεότητος, Σῶτερ καὶ ἀγνοίας με ὑπεράγαθε, μὴ  
ἀμνησθῆς, βοᾷ ὁ δούλός σου, μεταστὰς καὶ τάφῳ νεκρὸς  
κείμενος.

**Α**νθρωπίνης ὑπάρξεως, Λόγε ἐπιστάμενος τὴν ἀσθένειαν,  
τοῦ σου δούλου τὰ ἐγκλήματα, παριδὼν, Ἁγίοις τοῦτον  
σύνταξον.

**Π**αραδείσου ἀνάδειξον, Κύριε πολίτην, καὶ τῆς μελλούσης  
σου, κοινωνὸν θείας λαμπρότητος, τὸν πιστὸν σου δοῦ-  
λον δυσωποῦμέν σε.

Θεοτοκίον.

**Υ**περάγαθε Δέσποινα, Λόγον ὑπεράγαθον ὃν ἐκύησας, ἐκ-  
δυσώπει τὸν οἰκέτην σε, ἐν τῇ κρίσει δεῖξαι ἀκατάκριτον.

ᾠδὴ ε'. Ἴνα τί με ἀπώσω.

**Α**μελεία συζήσας, τέθνηκα καὶ ἄφωνος τάφῳ κατάκειμαι,  
καὶ νῦν ἀναμένω, τὴν ἐσχάτην ἐγείραι με σάλπιγγα, ὁ

θανῶν κραυγάζει· ἀλλὰ Χριστὸν αἰτεῖσθε φίλοι, δεξιοῖς ἀριθμῆσαι προβάτοις με.

**Α**΄ ποσέλων ἀγίων. δῆμος, Ἀθλοφόρων τε Θεῖος κατάλογος, δυσωπεῖ σε Σῶτερ, ἀναπαῦσαι πιστὸν ὄν μετέστησας, Ἀβραάμ ἐν κόλποις, ὅπου τὸ φῶς τῆ σου προσώπου, ἐπιλάμπει Χριστέ πολυέλεε.

**Ο**΄ συντρίψας τὰς πύλας, Σῶτερ καταβάσει σου τοῦ ἄδου Κύριε, Ἀβραάμ ἐν κόλποις, ἀναπαύεσθαι τοῦτον ἀξίωσον, τὸν πιστὸν σου δοῦλον, τὸν ἐπ' ἐλπίδι μεταστάντα, αἰωνίου ζωῆς τῇ προσταξει σου.

Θεοτοκίον.

**Π**αναγία Παρθένε, ἡ τὸν ὑπεράγιον Λόγον κυήσασα, ἐν σκηναῖς Δικαίων, μεσιτείας ἀγίαις σου αἴτησαι, ἐπαναπαυθῆναι, τὸν ἀπὸ γῆς νῦν μεταστάντα, προστασία πιστῶν χρηματίζουσα.

ᾠδὴ 5'. Ἰλασθητί μοι Σωτήρ.

**Τ**ῆς ἐπωδύνου ζωῆς, τοῦ βίου μεταχωρήσαντα, τῆς ἀνωδύνου Χριστέ, ἀξίωσον λήξεως, πιστὸν ὄν μετέστησας, ἱκεσίαις πάντων, τῶν ἀγίων Ἀθλοφόρων σου.

**Ε**΄ν ἀμελείᾳ πολλῇ, τὸν βίον μου κατηνάλωσα, καὶ μεταστάς τὸ φρικτὸν, προσμένω κριτήριον· ἐν ᾧ ἀκατάκριτον, διατήρησόν με, Ἰησοῦ, βοᾶ ὁ δοῦλός σου.

**Ε**΄ν συμπαθείᾳ πολλῇ, δακρύσατέ με φιλόχριστοι, καὶ τὸν τῶν ὅλων Θεόν, θερμῶς ἐξαιτήσασθε, τοῦ διαναπαῦσαι με, μετὰ τῶν Ἀγίων, ὁ θανῶν βοᾶ θρηνῶν πρὸς ἡμᾶς.

Θεοτοκίον.

**Κ**αὶ ζώντων καὶ τῶν νεκρῶν, Ἀγνή προστατίς ὑπάρχουσα, δυσώπησον τὸν ἐκ σου, τεχθέντα Θεὸν ἡμῶν, τῆς μερίδος μέτοχον, τῆς τῶν σωζομένων, ἀπεργάσασθαι τὸν δοῦλόν σου.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς μνημονεύει.

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'.

Μετὰ τῶν Ἀγίων ἀνάπαυσον, κ.τ.λ.

Ὁ Οἶκος.

Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, κ.τ.λ.

ᾠδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

**Ο** ἐκ γῆς διαπλάσας, τῶν βροτῶν τὴν οὐσίαν, τῆς οὐρα-  
νίου σου, χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, κραυγάζοντα τὸν πί-  
στει, μεταστάντα ἀξίωσον· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐ-  
λογητὸς εἶ.

**Ο** ἀμέτρητον ἔχων, εὐσπλαγγνίαν οἰκτίρμον πολλά σε  
πταίσαντα, τὸν δοῦλόν σου μὴ κρίνης, ἀλλ' οἴκτειρον,  
καὶ δόξης, μελωδοῦντα ἀξίωσον· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς  
εὐλογητὸς εἶ.

**Π**λημμελήσας ἐν γνώσει, καὶ ἀγνοίᾳ τοῦ βίου πέρας ἐδέ-  
ξατο, ὁ δοῦλός σου Οἰκτίρμον· διὸ ἀτελευτήτου, ζωῆς  
τοῦτον ἀξίωσον, τὰ ἐσφαλμένα αὐτῷ, συγχωρῶν ἐλεῆμον.

Θεοτοκίον.

**Η** τὸν εὐσπλαγγνον Λόγον, ἀπορρήτῳ λοχεία κυφορήσα-  
σα, τρυφῆς τοῦ Παραδείσου, καὶ δόξης αἰδίου, μετα-  
σχεῖν καταξίωσον, ταῖς μητρικαῖς σου λιταῖς, τὸν σὸν πιστὸν  
οἰκέτην.

ᾠδὴ η'. Νικηταὶ τυράννου.

**Η** ζωῆ τῶν ζώντων, ὁ θανάτων καὶ θάνατον ἀπονεκρώσας,  
ζωῆς τῆς αἰδίου, καὶ φωτὸς τὸν δοῦλόν σου μέτοχον δεῖ-  
ξον, οὗ ἀπέδρα λύπη, στεναγμὸς, καὶ δάκρυον, τοῦτον κατα-  
τάξας, ὡς μόνος ἐλεῆμων.

**Α** δελφοὶ καὶ φίλοι, συγγενεῖς καὶ γνώριμοι ἐκδυσωπεῖτε,  
τὸν Θεὸν τῶν ὅλων, Παραδείσου δεῖξαί με τερπνὸν πο-  
λίτην, καὶ Ἁγίων δήμοις συγκαταριθμησαί με, κράζει ἀορά-  
τως, ὁ μεταστάς τοῦ βίου.

**Θ**ελητὰ ἐλέους, ἐλέησον τὸν δοῦλόν σου ὃν προσελάβου,  
καὶ μὴ ἀποπέμψης, σοῦ καταμελήσαντα νόμου δικαίου·  
οἶδας γὰρ Οἰκτίρμον τὴν βροτῶν ἀσθένειαν, ταύτην ἐκ Παρ-  
θένου, φορέσας ἀσυγχύτως.

Θεοτοκίον.

**Η** φωτεινοτάτη, πύλη ἣν διώδευσε Θεὸς ὡς οἶδε, πύλας  
οὐρανόους, ἀνοιχθῆναι αἴτησαι τῷ σῷ οἰκέτῃ, ὅπως σὲ  
δοξάζῃ ἐπαναπαυόμενος, μόνη προστασία, καὶ ζώντων καὶ

ᾠδὴ Δ'. Ἐφρίξε πᾶσα ἀκοή.

**Τ**έθνηκε φύσεως θεσμοῖς, καὶ τὸν τάφον κατοικεῖ τὸν ἐπώδυνον, ἀπεκδεχόμενος, τὴν δὲ Ἀγγέλου ἐσχάτην σάλπιγγα, ὁ μεταστάς Λόγε Θεοῦ· διὸ δυσωποῦμέν σε, τῆς δεξιᾶς αὐτὸν καταξίωσον, Χριστέ θείας στάσεως.

**Κ**ύριε μόνη Βασιλεῦ, βασιλείας οὐρανίου ἀξίωσον, ὃν νῦν μετέστησας, πιστὸν σὸν δοῦλον παρακαλοῦμέν σε, καὶ ἀκατάκριτον αὐτὸν τότε διατήρησον, ἥνικα ἅπας βροτὸς παραστῆ σοι, τῷ Κριτῇ μέλλων κρίνεσθαι.

**Τ**έθαπται σῶμα μὲν ἐν γῆ, ἡ ψυχὴ δὲ ἐν ἀδήλοις πορεύεται, προσαναμένουσα τὴν ἐσομένην νεκρῶν ἀνάστασιν· ἐν ἧ φιλόανθρωπε Σωτήρ, λαμπρύνας τὸν δοῦλόν σου, Ἁγίοις σύνταξον καὶ ἐν κόλποις, Ἀβραάμ διανάπαυσον.

Θεοτοκίον.

**Α**ᾠχραντε Δέσποινα ἀγνή, τὸν Υἱόν σου καὶ κριτὴν καὶ Θεὸν ἡμῶν, ὑπὲρ τοῦ δούλου σου, τοῦ μεταστάντος θερμοῦς ἰκέτευσον, ἐν χώρᾳ ζώντων ἐνθα φῶς, ὑπάρχει τὸ ἄδυτον, κατασκηνῶσαι αὐτὸν μετὰ πάντων, ἐκλεκτῶν ἀειπάρθενε.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς μνημονεύει· καὶ τὰ παρόντα

Στιχηρὰ Προσόμοια, Ἦχος πλ. β'.

Ἡ ἀπεγνωσμένη.

**Α**ᾠπηγορευμένος τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ κεχωρισμένος τῶν προσφιλῶν μου, κραυγάζω τῷ πνεύματι, ἐκ τάφου δυσωδίας· μή μου τὰ πταίσματα ἐτάσης, ἐν τῇ κρίσεως ὥρᾳ· μή μου τὰ δάκρυα παρίδης, ἡ χαρὰ τῶν Ἀγγέλων· ἀλλ' ἀνάπαυσον ὃν προσελάβου, τῇ προστάξει σου Κύριε, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

**Β**εβορβορωμένος ταῖς ἀμαρτίαις, καὶ γεγυμνωμένος κατορθωμάτων, κραυγάζω τῷ πνεύματι, ἡ βορὰ τῶν σκωλήκων· Μή με τὴν τάλαιναν ἀπορρίψης, ἀπὸ τῆ σοῦ προσώπου· μή με ἐξ εὐωνύμων στήσης, ὁ χερσί σου με πλάσας· ἀλλ' ἀνάπαυσον ὃν προσελάβου, τῇ προστάξει σου Κύριε, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

**Γ**ένος καὶ πατρίδα νῦν καταλείψας, μόνος ἐπορεύθην πρὸς ξένην τρίβον, καὶ τάφῳ ἐγκέχωσμαι, ὡς δυσωδης σαπρία·



οἴμοι, οὐδεὶς ὁ βοηθῶν μοι, ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ· οἴμοι, ὅτι Θεοῦ ἢ κρίσις, ἀδέκαστος ὑπάρχει· ἀλλ' ἀνάπαυσον ὃν προσελάβθῃ, τῇ προστάξει σου Κύριε, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Δόξα, καὶ νῦν.

**Δ**εῦτε καὶ θεάσασθε ἅπαντες, ξένον καὶ φρικτὸν θεάμα, τοῖς πᾶσι γνωριζόμενον, τὴν εἰκόνα τὴν νῦν ὀρωμένην, καὶ μηκέτι φρονεῖτε τὰ πρόσκαιρα. Σήμερον ψυχὴ χωρίζεται τοῦ σώματος, πρὸς αἰώνιον κόσμον μεθισταμένη· εἰς ὁδὸν γὰρ ὑπάγει, ἣν οὐδέποτε διώδευσε, καὶ εἰς Κριτὴν ἀπροσωπώληπτον, ὅπου παρίστανται Ἀγγέλων τάγματα· φοβερὸν γὰρ ἀδελφοί μου τὸ κριτήριον ἐκεῖνο· ὅπου πάντες γυμνοὶ παραστησόμεθα, οἱ μὲν αἰσχυρόμενοι, οἱ δὲ στεφανούμενοι. Διὸ βοήσωμεν τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ· Ὅταν μέλλῃς ἐτάζειν τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων, φεῖσαι τοῦ δούλου σου, ὃν προσελάβου, Κύριε φιλάνθρωπε.

Εἶτα μνημονεῖς· καὶ γίνεται ὁ Ἀσπασμὸς.

Ἦχος β'.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

**Δ**εῦτε τελευταῖον ἀσπασμὸν, δῶμεν ἀδελφοί τῷ θανόντι, εὐχαριστοῦντες Θεῷ· οὗτος γὰρ ἐξέλιπε τῆς συγγενείας αὐτοῦ, καὶ πρὸς τάφον ἐπείγεται, οὐκ ἔτι φροντίζων, τὰ τῆς ματαιότητος, καὶ πολυμόχθου σαρκός· ποῦ νῦν συγγενεῖς τε καὶ φίλοι; ἄρτι χωριζόμεθα, ὃν περ, ἀναπαῦσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Π**οῖος χωρισμὸς ὦ ἀδελφοί; ποῖος κοπετὸς, ποῖος θρήνος, ἐν τῇ παρουσίᾳ ρόπῃ; δεῦτε οὖν ἀσπάσασθε τὸν πρὸ μικροῦ μεθ' ἡμῶν· παραδίδοται τάφῳ γὰρ, καλύπτεται λίθῳ, σκότε· κατοικιζεται, νεκροῖς συνθάπτεται· πάντες συγγενεῖς τε καὶ φίλοι, ἄρτι χωριζόμεθα, ὃν περ, ἀναπαῦσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Α**ρτι ἢ τοῦ βίου πονηρὰ, λύεται πανήγυρις πᾶσα, τῆς ματαιότητος· πνεῦμα γὰρ ἐξέλιπεν ἀπὸ σκηνώματος· ὁ πηλὸς μεμελάνωται, τὸ σκεῦος ἐρράγη, ἄφωνον, ἀναίσθητον, νεκρὸν, ἀκίνητον· ὃν περ, παραπέμποντες τάφῳ, Κύριον εὐξώμεθα δοῦναι, εἰς αἰῶνας τουτῶ τὴν ἀνάπαυσιν.

**Μ**έγας ὁ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος, μέγας στεναγμὸς καὶ ἀνάγκη, ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς· ἄδης καὶ ἀπώλεια, ἡ τῶν προσκαιρῶν ζωὴ· ἡ σκιά ἢ ἀνύπαρκτος· ὁ ὕπνος τῆς πλάνης, ὁ ἀκαιροφάνταστος, μόχθος τοῦ βίου τῆς γῆς· πόρριον ἐκφευζόμεθα κόσμου, ἅπαν τὸ ἀμάρτημα, ἵνα, τὰ οὐράνια κληρονομήσωμεν.

**Β**λέποντες προκείμενον νεκρὸν, τύπον ἀνυλάθωμεν πάντες, τῆς τελευταίας ροπῆς· οὗτος γὰρ παράγεται, ὡσπερ καπνὸς ἀπὸ γῆς· ὡσεὶ ἄνθος ἐξήνθησεν, ὡς χόρτος ἐτμήθη, ῥάκει σπαργανούμενος, γῆ καλυπτόμενος· ὃν περ ἀφανῆ λειλοίπότες, τῷ Χριστῷ εὐξώμεθα δοῦναι, εἰς αἰῶνας τούτῳ τὴν ἀνάπαυσιν.

**Δ**εῦτε οἱ ἀπόγονοι Ἀδάμ, ἴδωμεν εἰς γῆν βεβλημένον, τὸν κατ' εἰκόνα ἡμῶν, ὅλην τὴν εὐπρέπειαν ἀποβαλόμενον, λελυμένον ἐν μνήματι, σαπρίαν σκωλήκων, σκότει δαπανώμενον, γῆ καλυπτόμενον· ὃν περ ἀφανῆ λειλοίπότες, τῷ Χριστῷ εὐξώμεθα δοῦναι, εἰς αἰῶνας τούτῳ τὴν ἀνάπαυσιν.

**Ο**τὲ ἐκ τοῦ σώματος ψυχή, μέλλει μετὰ βίας ἀρπᾶσθαι, ὑπὸ Ἀγγέλων φρικτῶν, πάντων ἐπιλάθεται, τῶν συγγενῶν καὶ γνωστῶν, καὶ φροντίζει τὰ μέλλοντα, κριτήρια στῆναι, τὰ τῆς ματαιότητος, καὶ πολυμόχθου σαρκός· τότε τὸν Κριτὴν δυσωποῦντες, πάντες ἐπευξώμεθα, ἵνα, συγχωρήσῃ Κύριος ἃ ἔπραξε.

**Δ**εῦτε ἐν τῷ τάφῳ ἀδελφοί, βλέψωμεν τὴν τέφραν καὶ κόριν, ἐξ ἧς ἐπλόσθημεν· ποῦ νῦν πορευόμεθα; τί δ' ἐγεγόναμεν; ποῖος πένης ἢ πλούσιος; ἢ ποῖος δεσπότης; ποῖος δὲ ἐλεύθερος; καὶ οὐχὶ πάντες σποδός; κάλλος, τοῦ προσώπου ἐσάπη, καὶ τὸ τῆς νεότητος ἅπαν, ἄνθος κατεμάρανεν ὁ θάνατος.

**Ο**ντως ματαιότης καὶ φθορά, πάντα τὰ τοῦ βίου ἡδέα, καὶ τὰ περιδόξα· πάντες γὰρ ἐκλείπομεν, πάντες θνηξόμεθα, βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες, κριταὶ καὶ δυνάσται, πλῆθιοι καὶ πένητες, καὶ πᾶσα φύσις βροτῶν· νῦν γὰρ οἱ ποτε ἐν τῷ βίῳ, τάφοις καταβέβληνται· οὓς περ, ἀναπαῦσαι Κύριος εὐξώμεθα.

**Π**άντα τὰ τοῦ σώματος νυνί, ὄργανα ἀργὰ θεωροῦνται, τὰ πρὸ μικροῦ κινητὰ· πάντα ἀνενέργητα, νεκρά, ἀναίσθητα· ὀφθαλμοὶ γὰρ κατέδυσαν, ἐδέθησαν πόδες, χεῖρες ἡσυχάζουσι, καὶ ἀκοὴ σὺν αὐτοῖς· γλῶσσα τῇ σιγῇ συνεκλείσθη· τὰ φῶ παραδίδονται· ὄντως, ματαιότης πάντα τὰ ἀνθρώπινα.

Θεοτοκίον.

**Σ**ῶζε τοὺς ἐλπίζοντας εἰς σέ, Μήτηρ τοῦ ἀδύτου Ἡλίου Θεογεννήτρια, αἴτησαι πρεσβείαις σου τὸν ὑπεράγαθον, ἀναπαῦσαι δεόμεθα, τὸν νῦν μεταστάντα, ἔνθα ἀναπαύονται αἱ τῶν Δικαίων ψυχαί· θείων ἀγαθῶν κληρονόμον, δεῖξον ἐν αὐλαῖς τῶν Δικαίων, εἰς μνημόσυνον Πανάμωμε αἰώνιον.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος πλ. β'.

Ὁρῶντές με ἄφωνον καὶ ἄπνούν προκείμενον. Σελ. 459.

Καὶ μετὰ τὸν Ἀσπασμόν, Τρισάγιον· καὶ χρίεται ὁ κοιμηθεὶς παρὰ τοῦ Ἱερέως, λέγοντος· Ὁ πιστευῶν, εἰς Πατέρα, Υἱὸν, καὶ ἅγιον Πνεῦμα.

Εἶτα τίθεται ἐν τῷ μνήματι καὶ λαβὼν ὁ Ἱερεὺς ἔλαιον, ποιεῖ Σταυροὺς γ'. ἐπάνω αὐτοῦ, ψάλλον τὸ, Ἀλληλουῖα, καὶ τοὺς Εἰρμούς τῆ Μεγάλῃς Κανόνος· καὶ τὸ, Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων. Εἶτα μικρὰ Αἴτησις· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν· Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν.

Καὶ γίνεται τελεία Ἀπόλυσις.

## ΚΑΝΟΝ

### ΑΝΑΠΑΥΣΙΜΟΣ ΕΙΣ ΝΗΣΙΑ ΤΕΛΕΤΗΣΑΝΤΑ.

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ὑγραὶν διοδοῦσας.

Κύριε, ἀνάπαυσον τὸ Νήπιον.

**Ο**' σαρκὶ πτωχεύσας Λόγε Θεοῦ, καὶ βρέφος γενέσθαι, εὐδοκήσας δίχα τροπῆς, Ἀβραάμ ἐν κόλποις δυσωποῦμεν, ὃ προσελάβου κατὰ τάξιν Νήπιον.

**Π**αιδίον ὠράθης ὃ πρὸ παντός, αἰῶνος ὑπάρχων, καὶ παιδίοις ὡς ἀγαθός, τὴν σὴν ἐπηγγελίω βασιλείαν· οἷς τὸ παρὸν ἐναριθμησον Νήπιον.

**Π**ρὸ τοῦ τῶν ἡδέων τῶν ἐπὶ γῆς, ἐν πείρᾳ γενέσθαι, προσελάβου Χριστέ Σωτήρ, τὸ ἄμεμπτον βρέφος αἰώνιων, καταξιῶν ἀγαθῶν ὡς φιλόανθρωπος.

Θεοτοκίον.

**Σ**οφίαν καὶ Λόγον τὸν τοῦ Πατρὸς, ἀφράστως τεκοῦσα, τῆς ψυχῆς μετὰ χαλεπὸν, θεράπευσον τραῦμα καὶ καρδίας, τὴν ἀλγηδὸνα καταπραΰνον.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

**Ο**πρωτέλειος Λόγος, βρέφος ὄφθεις τέλειον, βρέφος ἀτελὲς ἡλικίᾳ πρὸς σὲ μετέστησας· ὅπερ ἀνάπαυσον, μετὰ Δικαίων ἀπάντων, εὐαρεστησάντων σοι, μόνε φιλόανθρωπε.

**Τ**ῶν τοῦ κόσμου ἡδέων, ἀναρπασθέν ἄγευστον, τῶν ὑπερκοσμίων Οἰκτίρμον ἀγαθῶν μέτοχον, δεῖξον δεόμεθα, τὸ ἀδιάφθορον βρέφος, ὅπερ μετατέθεικας, δεῖξαι προστάξει σου.

**Ο**ὐρανίων θαλάμων, καὶ φωταυγοῦς λήξεως, καὶ ἱερωτάτης χορείας Ἁγίων Κύριε, μέτοχον ποίησον, τὸ καθαρῶτατον βρέφος, ὅπερ ὡς ἠυδόκησας, Σῶτερ μετέστησας.

Θεοτοκίον.

**Α**πορήσας ἐκ πάντων, ἐπὶ τὴν σὴν ἄχραντε, Δέσποινα καὶ μόνην προσφεύγω, σκέπην, βοήθει μοι· πολὺν συνῆψα γάρ, τῆς ἀμαρτίας τὸν πλοῦτον, ἀρετῶν πτωχεῖα δὲ ὅλος πεπλήρωμαι.

Κάθισμα, Ἦχος πλ. β'.

Ἀληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

**Μ**ὴ τὰ νήπια κλαίωμεν, ἑαυτὸς δὲ μᾶλλον ἀποδυσώμεθα, ἀμαρτάνοντας ἐκάστοτε, ὅπως τῆς γεέννης λυτρωθεῖμεν.

**Ε**πιγεῖων ἐστέρησας, Δέσποτα τὸ Νήπιον ἀπολαύσεως· οὐρανίων ἀγαθῶν αὐτὸ, ὡς δικαιοκρίτης καταξιώσον.

**Π**αραδείσου πολίτην σε, δείκνυσι μακάριον ὄντως Νήπιον, ὃ ἐκ γῆς σε προσλαβόμενος, καὶ χοροῖς Ἁγίων κατατάττει σε.

Θεοτοκίον.

**Θ**εοτόκον σε πάναγνε, οἱ πεφωτισμένοι πάντες γινώσκομεν τὸν γὰρ Ἥλιον ἐκύησας, τῆς δικαιοσύνης ἀειπάρθενε.

Ὡδὴ ε'. Ἴνα τί με ἀπώσω.

**Τ**ῆ δικαία σου κρίσει, πρὸ τοῦ ἐκπλαστῆσαι τελείως ἐθέρισας, ἀπαλὴν ὡς χλόην, ὃ μετέστησας Κύριε Νήπιον· ἀλλὰ τοῦτο Λόγε, εἰσαγαγὼν, εἰς θεῖον ὄρος, ἀγαθῶν αἰώνιων ἐμφύτευσον.

**Α**παλὸν ὡσπερ κλάδον, ξίφος ἐπελθὼν τοῦ θανάτου σε ἔεταμε, μὴ λαβόντα πείραν, κοσμικῶν ἡδονῶν ὡς μακάριον· ἀλλ' ἰδοὺ Χριστὸς σοι, τῶν οὐρανῶν πύλας ἀνοίγει, ἐκλεκτοῖς ἀριθμῶν σε ὡς εὐσπλαγγνος.

**Ε**π' ἐμέ μὴ θρηνεῖτε· θρήνη γὰρ οὐδὲν ἐπετήδευσεν ἄξιον· ἑαυτοὺς δὲ μᾶλλον, ἀμαρτάνοντας πάντως πενήθησατε, συγγενεῖς καὶ φίλοι, τὸ τεθνηκὸς κραυγάζει βρέφος, ὅπως πείραν μὴ σχῆτε κολάσεως.

Θεοτοκίον.

**Ε**μαυτὸν ἀπελπίζω, ὅταν πρὸς τὸ πλῆθος ἀπίδω τῶν ἔργων μου· ὅταν δὲ εἰς νοῦν σε, ὑπὲρ νοῦν τὴν τεκοῦσαν τὸν Κύριον, Θεομητορ λάβω, ἐπαναψύχω τῇ ἐλπίδι· σὲ γὰρ μόνην προστάτιν κεντήμεθα.

Ὡδὴ ζ'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ.

**Ω**ς νήπιον ἐπὶ φάτνης ἐτέθης, καὶ ἀγκάλαις ἐπεδόθης Πρεσβύτου, ὃ βρεφουργῶν, ἐν κοιλίᾳ τὰ βρέφη, καὶ πρὸ τοῦ φθάσαι τελείαν εἰς ἀύξησιν, μετάγεις τοῦτο πρὸς ζωὴν· εὐχαρίστως διό σε δοξάζομεν.

**Ε**θόσας τοῖς Ἀποστόλοις· Ἄφετε, τὰ παιδιά πρὸς με ἔρχεσθαι Λόγε· ἢ γὰρ ἐμὴ, βασιλεία τοῖς ἔτῳ, γεγεννημένοις ὑπάρχει τὸ φρόνημα· τὸ Νήπιον οὖν τὸ πρὸς σέ, μεταστάν τοῦ φωτός σου ἀξιώσον.

**Ε**στέρησας ἀγαθῶν ἐπιγείων, τὸ σὸν βρέφος ἵνα τῶν οὐρανίων, σοῦ ἀγαθῶν, τοῦτο μέτοχον δείξης, μὴ παραβάν πως τὸ θεῖόν σου πρόσταγμα· δοξάζομέν σε Ἀγαθέ, τῶν κριμάτων τὸ βάθος τὸ ἀπειρον.

Θεοτοκίον.

**Ω**ς τείχος καταφυγῆς κεντήμεθα, καὶ ψυχῶν σε παντελῆ σωτηρίαν, καὶ πλατυσμόν, ἐν ταῖς θλίψεσι Κόρη, καὶ τῷ φωτί σου αἰεὶ ἀγαλλόμεθα· ὡς Δέσποινα καὶ νῦν ἡμᾶς, τῶν παθῶν καὶ κινδύνων διάσωσον.

Κοντάκιον.

Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον.

Ὁ Οἶκος. Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις.

Εἶτα τοὺς παροντας Οἶκους.

**Ο**ὐδὲν ἔστι μητρὸς συμπαθέστερον, οὐδὲν ἔστι πατρὸς ἀθλιώτερον· τὰ γὰρ σπλάγγνα αὐτῶν συνταράττονται, ὅταν νήπια ἐνθα προπέμπωσι· μέγα τὸ κέντρον, ὅπερ ἔχουσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, διὰ τὰ παιδιά, μάλιστα δὲ ἐὰν ὡσιν εὐλάλα, ἐνθυμούμενοι λόγους αὐτῶν μετ' ὠδῆς· Ἀλληλουῖα.

**Π**ολλάκις γὰρ τοῦ μνήματος ἐμπροσθεν, τοὺς μασθοὺς συγκροτοῦσι καὶ λέγουσιν· ὦ υἱέ μου καὶ τέκνον γλυκύτατον, οὐκ ἀκούεις μητρὸς σου τί φθέγγεται; ἰδοὺ καὶ ἡ γαστήρ ἢ βαστάσασά σε· διὰ τί οὐ λαλεῖς, ὡς ἐλάλεις ἡμῖν; ἀλλ' οὕτω σιγᾶς τοῦ λαλεῖν μεθ' ἡμῶν, Ἀλληλουῖα;

**Ο** Θεὸς, ὁ Θεὸς ὃ καλέσας με, παραμυθία γενῆ νῦν τῷ οἴκῳ μου· μέγα πένθος αὐτοῖς γὰρ συμβέβηκεν· εἰς ἐμέ γὰρ ἠτένιζον ἅπαντες, μονογενῆ με ἔτοι ἔχοντες. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ τεχθεὶς ἐκ μητρὸς Παρθένου, τῆς μητρὸς μου τὰ σπλάγγνα ἀνάψυξον, καὶ δρόσιον καρδίαν πατρὸς, δι' οὗ· Ἀλληλουῖα.

Ὡδὴ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

**Γ**ράψον ἐν βίβλῳ σωζομένων, ὡς φιλάνθρωπος Οἰκτίρμον τὸ σὸν βρέφος ἵνα χαῖρον βοᾷ, τῷ κράτει τῆς σῆς δόξης· Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.

**Α**ἴγλη τοῦ σου Λόγε προσώπου, καταλάμπρυνον τὸ βρέφος τὸ σὸν, πίστει, μεταστάν νῦν πρὸς σέ, ἀώρῳ ἡλικία, καὶ μελωδοῦν σοι Κύριε· Ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

**Θ**λίψεων αἴτιος ἐδείχθη, τοῖς ποθοῦσί σε νυνὶ ὁ χωρισμὸς σου· ἀλλὰ σοὶ ἀληθῶς, χαρὰς καὶ εὐφροσύνης· κληρονομεῖς γὰρ Νήπιον, τὴν ζωὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

**Ι**δε τὴν θλίψιν μου Παρθένε, ἣν ἐπήγαγε τὸ πλῆθος τῶν κακῶν μου· καὶ πρὸ τοῦ ἀπελθεῖν, ἀνάψυξίν μοι δίδου, ταῖς μητρικαῖς δεήσεσιν, ἰλεοῦσθαί μοι τὸ Θεῖον.

Ὡδὴ η'. Ἑπταπλίως.

**Τ**οῦ Ἀβραάμ ἐν κόλποις σε, ἐν σικηναῖς ἀναπαύσεως, ἐνθα ἡ χαρὰ ἐορταζόντων πάντοτε, ἐν τόποις ἀνέσεως, ἐνθα

τὸ ὕδωρ ἐστὶ τὸ ζῶν, τάξαι σε Χριστὸς, ὁ δὲ ἡμᾶς νηπιάσας, βροῶν αὐτῷ ἀπαύστως· Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

**Α**ύτης ἡμῖν παραίτιος, καὶ δακρύων ἀείμνηστος, σοῦ ὁ χωρισμὸς ὡς ἀληθῶς γεγένηται· πρὸ τοῦ γὰρ σε γεύσασθαι, τῶν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ τερπνῶν, ἔλιπες τὴν γῆν, καὶ γεννητόρων κόλπους. Ἄλλ' οὖν τοῦ Ἀβραάμ σε, ὑπεδέξατο κόλπος, ὡς νήπιον καὶ πάσης, ἀμέθεκτον κηλίδος.

**Τ**ί με πενθεῖτε Νήπιον, μεταξάν, ὁ προκείμενος, κράζει ἀοράτως· οὐ γὰρ πέλω κλαύσιμον· νηπίοις γὰρ ὠρίσται, ἢ τῶν Δικαίων πάντων χαρὰ, ἄξια δακρύων, μὴ ποιήσασιν ἔργα· Χριστῷ γὰρ μελωδοῦσιν· Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

#### Θεοτοκίον

**Ε**ἰς τὴν ἐμὴν βοήθειαν, Θεοτόκε ἀνάστηθι· πρόσχες τῇ δεήσει τῇ ἐμῇ καὶ ρῦσαι με, δεινῆς κατακρίσεως, καὶ χαλεπῆς ἐτάσεως, σκότους καὶ πυρὸς, καὶ βρυγμοῦ τῶν ὀδόντων, δαιμόνων ἐπηρείας, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, ἐλπίς ἀπηλπισμένων, ζωὴ ἀπεγνωσμένων.

ᾠδὴ 9. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

**Χ**ριστέ ὁ νηπιάσας δίχα τροπῆς, καὶ Σταυρῷ ὀμιλήσας Δελήματι, καὶ μητρικόν, πόνον τῆς Τεκούσης σε κατιδὼν, τὴν ἀθυμίαν κούφισον, καὶ τὴν ἀχθηδόνα τὴν χαλεπὴν, Νηπίου τοῦ θανόντος, πιστῶν τῶν γεννητόρων, ἵνα δοξάζωμεν τὸ κράτος σου.

**Α**πέσειλας ἐξ ὕψους Παμβασιλεῦ, καὶ λαβὼν τὸ μακάριον Νήπιον, ὡς καθαρὸν, Δέσποτα στρουθίον πρὸς καλιὰς, ἐπουρανίους ἔσωσας, τούτου ἐκ παγίδων πολυειδῶν, τὸ πνεῦμα, καὶ Δικαίων, τοῖς πνεύμασι συνῆψας, κατατρυφᾶν τῆς Βασιλείας σου.

**Μ**ηδὲν πεποιηκόσι Λόγε Θεοῦ, τοῖς νηπίοις παρέσχες τὴν οἴκησιν, τῶν οὐρανῶν· οὕτω γὰρ νυδόκησας ἀγαθῆ· οἷς ἀριθμοῖς τὸ πλάσμα σου, Νήπιον φοιτῆσαν τανῦν πρὸς σέ, τὸ ἄλγος τῶν γονέων, αὐτὸς ἐπικουφίζων, ὡς παγοικτίρμων καὶ φιλάνθρωπος.

#### Θεοτοκίον.

**Τ**ὸ ὄμμα τῆς καρδίας διαπαντός, ἀτενίζων πρὸς σέ τὴν πανάμωμον, τὴν μητρικὴν, ἔχουσαν πρεσβείαν πρὸς τὸν ἐκ σοῦ, σέ δυσωπῶ Πανύμνητε· Κοίμισον τὰ πάθη μου τῆς ψυχῆς, πρὸς ἄρθρον μετανοίας, ἐξέγειρόν με Κόρη, καὶ τῷ φωτὶ σου καταλάμπρυνον.

**Ε**ἶτα Συναπτή μικρά· καὶ μετὰ ταύτην, ἢ παροῦσα Εὐγῆ. Ὁ φυλάσσων τὰ νήπια, Κύριε, ἐν τῷ παρόντι βίῳ, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι, διὰ τὸ τῆς γνώμης ἀπλοῦν καὶ ἀνεύθυνον, τοὺς Ἀβραμιαίους κόλπους ἀποπληρῶν, καὶ φωτοειδέσι τόποις κατασκηνῶν, ἐν οἷς αὐλιζέται τῶν Δικαίων τὰ πνεύματα· πρόσδεξαι ἐν εἰρήνῃ καὶ τοῦ δούλου σου (τοῦ δεινός) τὴν ψυχὴν· αὐτὸς γὰρ εἶπας, τῶν τοιούτων εἶναι τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

#### Ἐκφώνως

Ὅτι σοῦ μόνου ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, κτλ.

Εἶτα τὸ Ἐξαποστειλᾶριον.

Νῦν ἀνεπαυσάμην, καὶ εὖρον ἀνεσιν πολλὴν, ὅτι μετέστην ἐκ φθορᾶς, καὶ μετετέθην πρὸς ζωὴν. Κύριε δόξα σοι.

Εἰς τοὺς Αἶνους, Στιχ. Ἦχος πλ δ. Ὡ τοῦ παραδόξου.

**Ω** τίς μὴ θρηνήσει Τέκνον μου, τὴν ἐκ τοῦ βίου ἡμῖν, πενήθραν σου μετάστασιν; ὅτι βρέφος ἄωρον, ἐκ μητρικῶν ἀγκαλιῶν νῦν, ὡσπερ στρουθίον τάχος ἐπέτασας, καὶ πρὸς τὸν Κτίστην πάντων κατέφυγες; ὦ Τέκνον τίς ποτε, μὴ θρηνήσει βλέπων σου τὸ ἐμφανές, πρόσωπον εὐμάραντον, τὸ πρὶν ὡς ῥόδον τερπνόν;

#### Δίς.

**Ω** τίς μὴ στεναξέει Τέκνον μου, καὶ μὴ βοήσει κλαυθμῷ, τὴν πολλὴν σου εὐπρέπειαν, καὶ τὴν ὠραιότητα, τῆς ἀγνῆς πολιτείας σου; ὡσπερ γὰρ ναῦς τις, ἴχθυος οὐκ ἔχουσα, οὕτως ὑπέδυσ ἐξ ὀφθαλμῶν μου ταχύ. Δεῦτε οἱ φίλοι μου, συγγενεῖς καὶ γείτονες, ἅμα ἐμοί, τοῦτον ἀσπασώμεθα, τάφῳ ἐκπέμποντες.

**Θ**άνατος νηπίοις ἀνεσις· τῶν γὰρ τοῦ βίου κακῶν, ἀνεπίδεκτα ὠφθησαν, καὶ πρὸς λῆξιν ἐφθασαν, καὶ χαρὰν ἐπουρανίον· τοῦ Ἀβραάμ τοῖς κόλποις ἀγαλλονται, καὶ τῶν

Νηπίων ἁγίων θείοις χοροῖς, νῦν συνευφραίνονται, καὶ πιστῶς χορεύουσιν, ὅτι φθορᾶς, τῆς φιλαμαρτήμονος, ἀγνοί μετέστησαν.

Δόξα, Ἦχος πλ. β'.

**Α**ἴγιος τῷ Ἀδάμ ἐχρημάτισεν, ἢ τοῦ ξύλου ἀπόγευσις πά-  
λαι ἐν Ἐδέμ, ὅτε ὄφις ἰὸν ἐξηρεύξατο· δι' αὐτοῦ γὰρ εἰσ-  
ῆλθεν ὁ θάνατος, παγγενῆ κατεσθίων τὸν ἄνθρωπον· ἀλλ' ἐλ-  
θὼν ὁ Δεσπότης, καθεῖλε τὸν δράκοντα, καὶ ἀνάστασιν ἡμῖν  
ἐδωρήσατο. Πρὸς αὐτὸ οὖν βοήσωμεν· Φεῖσαι Σωτῆρ, καὶ ὄν  
προσελάβου, μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον, ὡς φιλόανθρωπος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Μ**εταβολὴ τῶν θλιβομένων, ἀπαλλαγὴ τῶν ἀσθενούντων,  
ὑπάρχουσα Θεοτόκε Παρθένε, σῶζε πόλιν καὶ λαόν, τῶν  
πολεμουμένων ἢ εἰρήνη, τῶν χειμαζομένων ἢ γαλήνη, ἢ μόνη  
προστασία τῶν πιστῶν.

## Α Κ Ο Λ Ο Υ Θ Ι Α

Εἰς ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΔΙΣΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙΝΟΥ.

Λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς· Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ  
τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ,...

Καὶ ἀρχεται ὁ Διάκονος λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς· Κύριε ἐλέησον.

Υπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης. Υπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς σύμπαντος.

Υπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου. Υπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Υπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων. Υπὲρ τοῦ συμπολεμήσαι.

Υπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης. Υπὲρ εὐκрасίας ἀέρων.

Υπὲρ πλεόντων. Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκφωνεῖ· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα.

Ἐἶτα χρεῖ αὐτὰ τῷ ἁγίῳ Μύρῳ, λέγων·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύ-  
ματος· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ χρισθῆναι καὶ ἀγιασθῆναι, λέγει ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, Υἱὲ καὶ Λόγε τῷ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ τὸ Ποτήριον τῆς καινῆς σου Διαθήκης ἀγίασας, καὶ ἐπιδοὺς αὐτὸ εἰς εὐφροσύνην πᾶσι τοῖς μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξαπόστειλον τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐπὶ τὸ Ποτήριον τὸ καινὸν τοῦτο, καὶ εὐλόγησον, καὶ ἀγιάσον, καὶ τελείωσον· καὶ τοῖς μετασχοῦσιν ἐξ αὐτοῦ παράσχου τὴν εἰρήνην, τὴν ἐμόνοιαν, καὶ τὴν ἀγάπην, ἣτις οὐδέποτε ἐκπίπτει. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἀγιασμὸς ἡμῶν καὶ ὁ φωτισμὸς, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Καὶ σφραγίζει αὐτὰ τῇ χειρὶ, λέγων·

Ἰδοὺ ἠγίασται καὶ τετελειώται τὸ Ποτήριον τῆς σωτηρίας, καὶ ὁ Δίσκος τῆς ζωῆς τῆς καινῆς Διαθήκης, ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

## ἜΤΕΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΔΙΣΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΗΡΙΟΥ,  
ΚΑΙΝΩΝ ΚΑΙ ΑΘΙΚΤΩΝ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ατάπεμψον, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τὸν Δίσκον τοῦτον τὴν εὐλογίαν, τῇ ἀγιαστικῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· ἵνα ἐν αὐτῷ σφαγιασῶμεν τὸν Ἀμνόν, καὶ προσφέρωμεν τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου, τοῦ αἵροντος τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, τὸ διαδιδόμενον τοῖς πιβοῖσι, ὅπως μεταβῶσιν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, τῇ σῇ εὐδοκίᾳ καὶ ἀγαθότητι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.



Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**'πίτασον, Κύριε, ἐπὶ τὸ Ποτήριον τοῦτο ἐκ τῶν ἀπεριγράπτων σκολίων τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ Κύριον, καὶ Ζωοποιόν· ἵνα προσφέρωμεν ἐν τῷ τὸ Αἷμά σου τὸ τίμιον, δι' ἃ ἐξέχεας ἔλεος ἐπὶ τῷ σῶ ποιμνίῳ, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτημάτων τοῖς πιστεύουσι καὶ ὁμολογοῦσι τὰ Παθήματά σου. Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς χάριτος, καὶ σοὶ πρέπει δόξα σὺν τῷ Πατρὶ σου, καὶ τῷ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα χρίει τῷ ἁγίῳ Μύρω, λέγων·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ λέγει·

Γδοῦ ἡγιασται καὶ τετελείωται ὁ ἅγιος Δίσκος σὺν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ τοῦ ἁγίου Θυσιαστηρίου, τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Πατρὸς, καὶ τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ, καὶ τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ ἐπισκιάσει τοῦ παναγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΑΝΟΙΞΕΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΒΕΒΗΛΩΘΕΙΣΗΣ.

Ταρασίου Πατριάρχου.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, σέ δυσωπῶμεν τὸν ἴλεον καὶ εὐμενῆ ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν· Εἰσάκουσον τῆς δεήσεως τῶν δούλων σου· καὶ εἴ τις ἐξ αἰρετικῆς ἐγχειρίσεως προσετρίβη λώθησις τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, περίελε αὐτήν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνηρος· ὅπως, ἀκατακρίτως παριστάμενοι κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, λειτουργεῖν ἐν αὐτῷ καὶ προσφέρειν σοὶ τὰς ἀναιμάκτους θυσίας τῆς ἀληθινῆς ἡμῶν λατρείας καταξιωθῶμεν, καὶ τυχεῖν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ὧν ἠτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί σε, Κύριε. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ,

καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΑΝΟΙΞΕΙ ΝΑΟΥ ΒΕΒΗΛΩΘΕΝΤΟΣ ΤΠΟ ΕΘΝΩΝ,  
ΑΛΛΑ ΔΗ ΚΑΙ ΑΙΡΕΤΙΚΩΝ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν Ναὸν τοῦτον ἀναδείξας εἰς κατοικήτηριον σὸν, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τῆ ζωοποιῶ σου Πνεύματος ἐν τῷ τιμίῳ χρίσματι, τῷ ἁγιασάντι Προφῆτας καὶ Ἀποστόλους· εἶτα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν βεβηλωθῆναι συγχωρήσας αὐτόν, καὶ τὸ πανάμωμόν σου χρανθῆναι Θυσιαστήριον παρὰ τῶν ἀθέων ἐθνικῶν, οἷς τὸ πολυῦμνητον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα τῆς σῆς οὐ γινώσκεται δόξης· αὐτὸς, πάλιν ἰλέῳ προσδεχόμενος ἡμᾶς ὄμματι, μετὰ πίσεως προσερχομένους εἰλικρινοῦς, καὶ τὰς ἡμετέρας ἐξομολογουμένους ἀμαρτίας ἐπιγνώσει καὶ μεταναίᾳ, θυσίας τε καθαρὰς καὶ ἀναιμάκτους ἀναφέρειν ἐν τούτῳ σοὶ θέλοντας, ἀπόσμηξον αὐτόν τῆς ἐπιτριβείσης κηλίδος, καὶ τῆς προτέρας ἔμπλεων ἀναδείξον καθαρότητος, ὡς μόνος ὢν αὐτοκαθαρότης καὶ οὐσιώδης ἀγιωσύνη, μόνος τε δυνάμενος ἀγιάζειν τοὺς ἐπιστρέφοντας καρδίαν ἐπὶ σέ, καὶ καθαρίζειν ὀλοτελῶς ἡμᾶς ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ παντὸς ἐνδοιασμοῦ καὶ ἀμφιβολίας. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Λέγεται δὲ ἡ τοιαύτη Εὐχὴ καὶ ἐπὶ ἀνοίξει Ναοῦ, ὑπὸ Αἰρετικῶν καθυβρισθέντος, ἐναλλάττοντος μικρὸν τῆ Ἀρχιερέως ἀπὸ τοῦ, Θυσιαστηρίου, καὶ λέγοντος οὕτω· παρὰ τῶν ἐκταραξάντων καὶ σχισάντων τὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ἀθετήσει καὶ ὕβρει τῶν ἀχράντων Εὐαγγελίων, καὶ τῶν Ἀποστολικῶν, καὶ Πατρικῶν, καὶ Κανονικῶν παραδόσεων· ἐπισυναπτει, ὡς ἀνωθεν ἐξῆς ἀπὸ τοῦ, Αὐτὸς πάλιν ἰλέῳ προσδεχόμενος ὄμματι.

## ΕΥΧΗ

ΗΝ ΛΕΓΕΙ Ο ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΕΠΙ ΙΣΤΟΡΗΘΕΙΣΑΝ  
ΚΑΙΝΗΝ ΕΙΚΟΝΑ.

Χρῖει αὐτῇ τῷ ἁγίῳ Μύρῳ ἐν τοῖς τέσσαρσι μέρεσι· καὶ εἶτα εὐχεται οὕτως· Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.

**Κ**ύριε, Βασιλεῦ ἡμῶν παντοκράτορ, ὁ Πατήρ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὄρισας τὸν δοῦλόν σου Μωϋσῆν, ἵνα ἱστορήσῃ τὴν Εἰκόνα τῶν Χερουβὶμ ἐν τῇ Σικνηῇ τῇ ἁγίᾳ (καὶ ἡμεῖς, Κύριε, οὕτως ἐλάβομεν Εἰκόνα ἁγίαν εἰς μνήμην αὐτῶν)· δεόμεθά σε, Βασιλεῦ ἡμῶν, τοῦ ἀποσεῖλαι τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ τὸν Ἄγγελόν σου ἐπὶ τὴν Εἰκόνα ταύτην τὴν ἁγίαν· ἵνα γένηται, εἴτις εἰς αὐτὴν δεηθῆ, εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς δεήσεως αὐτοῦ, διὰ τῆς χάριτος, καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ στοργῆς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ φιλανθρώπου Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐκφώνως·

Ὅτι σοὶ πρέπει τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΛΕΓΟΜΕΝΗ ΕΝ ΤΗ ΕΙΣΟΔῶ, ΠΡΟ ΤΗΣ ΣΥΝΗΘΟΥΣ,  
ΕΠΙ ΑΝΟΙΞΕΙ ΝΑΟΥ, ΕΝ ᾧ ΣΥΝΕΒΗ ΘΑΝΕΙΝ  
ΑΝΘΡΩΠΟΝ ΒΙΑΙΩΣ.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τὴν πολλὴν σου καὶ ἄφατον ἀγαθότητα καταξιώσας ὀνομασθῆναι τὸν Ναὸν τοῦτον τῆς σῆς ἀπροσίτου καὶ ἀπεριγράπτου σκηνώμα δόξης, διὰ τῆς τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος ἐνεργείας ἁγιασθέντα· νῦν δέ, διὰ τὴν τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων πληθύν, παραχωρήσας μολυνθῆναί τοῦτον ἀπὸ συμπτώματος

βιαίου θανάτου, γεγονότος εἰς ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα πλασθέντα σὴν, ἐξ ἐπηρείας τοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου διαβόλου· αὐτὸς πάλιν, διὰ τὸ πολὺ καὶ ἀμέτρητον ἔλεός σου, τὴν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου αἴτησιν προσδεχόμενος, ἐξ εἰλικρινοῦς προσαγομένην σοι πίστεως, καθάρισον τὸν Οἶκον τοῦτον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Θυσιαστήριον, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· καὶ τὴν προτέραν αὐτῷ χάριν ἐγκαίνισον, εἰς δοξολογίαν ἀπρόσκοπον, εἰς προσφοράν εὐπρόσδεκτον τῆς ἀναιμάκτου Θυσίας, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τῆς σῆς ἀγαθότητος. **Ναὶ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, ὁ μόνος φύσει καθαρὸς καὶ πανάγιος, ὁ ἁγιαζων πάντα τῷ λόγῳ σε, καὶ ἡμᾶς, τοὺς ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ζητοῦντάς σε, καθάρισον ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, διαλογισμῶν ἀμφιβόλων, καὶ συνειδήσεως ἐξεταζούσης.** Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Λέγεται δὲ ἡ τοιαύτη Εὐχὴ καὶ ἐπὶ ἀνοίξει Ναοῦ ἐν ᾧ ζῶον ἄλογον, κατὰ τὸν Νόμον τὸν παλαι, ἀκαθαρτον καὶ ἀθύτον, ἢ ἔθανεν, ἢ ἐγέννησεν· ἐναλλάσσοντος μικρὸν τοῦ Ἀρχιερεως, ἀπὸ τοῦ· Ἀπὸ συμπτώματος βιαίου θανάτου, μέχρι τοῦ, ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου διαβόλου· καὶ λέγοντος,

Ἐπι μὲν τοῦ διαφορήσαντος ἀλόγου ζώου·

Παραχωρήσας μολυνθῆναι τοῦτον, ἐξ ἐπηρείας διαβολικῆς, ἀλόγου θανάτῳ ζώου, κατὰ τὸν παλαι σὸν ἅγιον Νόμον ἀθύτου, καὶ ἀκαθάρτου·

Ἐἶτα ἐπιφέροντος τὸ· Αὐτὸς πάλιν, διὰ τὸ πολὺ, κτλ.

Ἐπὶ δὲ τοῦ γεννήσαντος ζώου, οὕτω·

Παραχωρήσας μολυνθῆναι τοῦτον ἐξ ἐπηρείας διαβολικῆς ἀλόγου γεννήσει ζώου, κατὰ τὸν παλαι σὸν ἅγιον Νόμον, ἀθύτου καὶ ἀκαθάρτου·

Ἐἶτα ἐπισυνάπτοντος τὸ· Αὐτὸς πάλιν, καὶ ταῖ ἐξῆς  
ἕως τέλους τῆς Εὐχῆς.

## Τ Α Ξ Ι Σ

ΓΙΝΟΜΕΝΗ, ΕΙ ΣΥΜΒΗ ΤΙ ΜΙΑΡΟΝ ΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ  
ΕΜΠΕΣΣΕΙΝ ΕΙΣ ΦΡΕΑΡ ΥΔΑΤΟΣ.

Χρή πρώτον ἐξαντλήσαι ἐκ τοῦ Φρέατος κάδους, μ'. καὶ αὐτοὺς ἐκχέειν ἔξω· ὁ δὲ Ἱερεὺς ἄψας κηρούς, καὶ λαβῶν θυμιατόν, θυμιά κύκλω τοῦ Φρέατος· εἶτα βάλλει ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, σταυροειδῶς, ἐκ γ'. Καὶ οὕτω, σταθεὶς κατὰ ἀνατολᾶς, ἐπεύχεται λέγων·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, ὁ πάντα καλὰ λίαν ποιήσας, ὁ καθαρίζων ἐν τῷ ὀνόματί σου πάντα μολυσμὸν, καὶ ἀκαθαρσίαν, καὶ μετασκειυάσας, ἁγιάζων, τὰ πάντα· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐπίφανον ἐπὶ τῆς παρούσης ὥρας, διὰ τοῦ τύπου τοῦ Σταυροῦ σου, καὶ καθάρισον τὸ Φρέαρ τοῦτο ἐκ τῆς εὐρεθείσης ἐν αὐτῷ ἀκαθαρσίας, καὶ ἐκ τοῦ ἐμπεπτωκότος ἐν αὐτῷ μυσσαροῦ, ἢ κνωδαλου, συγκαταβαίνων τῷ ἀτελεῖ τῆς διανοίας ἡμῶν, καὶ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν λογισμῶν· καὶ μὴ κατακρίνης ἡμᾶς τὰ καλὰ λίαν μὴ χωροῦντας, ἀλλὰ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ ἁγιάσον τὸ ὕδωρ τοῦτο τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεὸς, ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιηγήτῳ ἀγαθωσύνη, καὶ πλουσίᾳ προνοίᾳ διοικῶν τὴν τῶν ἀνθρώπων ζωὴν· ὁ καὶ τὰ ἐγκόσμια ἡμῖν δωρησάμενος ἀγαθὰ σου· ὁ τὸ πικρὸν ὕδωρ ἐπὶ Μωϋσέως τῷ Λαῷ εἰς γλυκύτητα μεταποιήσας, καὶ τὰ βλαβερὰ ὕδατα ἐπὶ Ἐλισσαίου ἄλατι θεραπεύσας· ὁ τῷ Ἀποστόλῳ σου Πέτρῳ δι' ὀπτασίας νομοθετήσας, μηδὲν ἠγεῖσθαι κοινόν, ἢ ἀκαθαρτόν· αὐτὸς, Δέσποτα φιλάνθρωπε, καθάρισον τὸ ὕδωρ τοῦτο, διὰ τῆς σημειώσεως τοῦ

τύπου τοῦ Σταυροῦ σου, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ· καὶ ἁγιάσον αὐτὸ τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν ἀρρύπτωτον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## Τ Α Ξ Ι Σ

ΓΙΝΟΜΕΝΗ, ΕΙ ΣΥΜΒΗ ΤΙ ΜΙΑΡΟΝ, Η ΑΚΑΘΑΡΤΟΝ  
ΠΡΟΣΦΑΤΩΣ ΕΜΠΕΣΣΕΙΝ ΕΙΣ ΑΓΓΕΙΟΝ ΟΙΝΟΥ, Η ΜΕΛΙΤΟΣ,  
Η ΑΛΛΟΤ' ΤΙΝΟΣ.

Χρή τὸ ἐμπεσόν ἀκαθαρτόν παραχρῆμα αἵρεσθαι, καὶ ῥίπτεσθαι ἔξω, καὶ εἰς ἕτερον ἀγγεῖον βαλεῖν τὸν οἶνον, ἢ τὸ ἔλαιον· τὸ δὲ κενωθὲν ἀγγεῖον πλύνεσθαι ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν· καὶ οὕτω τὸν Ἱερέα, λαβόντα θυμιατόν, θυμιάσαι τὸ πλυθὲν ἀγγεῖον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, καὶ βαλεῖν ἐν αὐτῷ ὕδωρ ἀπὸ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, ποιῶντα Σταυρῶ τύπον, τρίτον· εἶτα, βαλεῖν ἐν αὐτῷ τὸν οἶνον, ἢ τὸ ἔλαιον, καὶ ἄψαντα κηρόν, καὶ θυμιάσαντα, ἐπεύχεσθαι οὕτω·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Α**γίε Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ σῇ εὐσπλαγγῆ ἐπὶ γῆς ἐπιδημία πᾶσαν ἀκαθαρσίαν τοῦ ἐχθροῦ καταργήσας· ὁ διασειλάμενος μὴ τὰ εἰσπορευόμενα κοινοῦν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πάντα καθαρὰ εἶναι τοῖς καθαροῖς· ὁ διὰ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς τοῦ σου Ἀποστόλου διδάξας ἡμᾶς, πάντα τὰ ὑπὸ σου κτισθέντα καλὰ εἶναι πιθεύειν, καὶ μηδὲν ἠγεῖσθαι ἀπόβλητον, τὸ διὰ θείου λόγου καὶ τῆς πρὸς σὲ ἐντευξέως ἁγιαζόμενον· αὐτὸς εὐλόγησον τὸν οἶνον τοῦτον (ἢ τὸ ἔλαιον), τῇ σῇ χάριτι, διὰ τῆς ἐπιχίσεως τοῦ ἁγίου ὕδατος τούτου· καὶ πάντα μολυσμὸν, ἢ δισταγμὸν, ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐμπεσοντος ἔρπετοῦ κατὰ μεθοδείαν τοῦ πονηροῦ, ἀπέλασον ἐκ τῆς διανοίας τῶν δούλων σου, εἰς τὸ γενέσθαι πᾶσι τοῖς πίνουσιν

αὐτὸ (ἢ ἐσθίησιν) εἰς εὐφροσύνην, διδούς πᾶσι τοῖς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσιν ἐν ἁγιασμῷ, καὶ ἐν καθαρᾷ συνειδήσει προσιέναι τοῖς ἀχράντοις σὺ Μυστηρίοις. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιαζῶν τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἐἴτα ἀπογεύεται πρῶτον ὁ Ἱερεὺς ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει καὶ τοῖς τοῦ οἴκου κυρίοις. Εἶδε γε συμβῆ τὸ ἔμπεσόν ἀκάθαρτον, χρονίσαν ἐν τῷ ἀγγεῖῳ τοῦ οἴνου, ἢ τοῦ ἐλαίου, σαπῆναι, χρῆ ἐκχέεσθαι ταῦτα (τὸν οἶνον, ἢ τὸ ἐλαίον) καὶ μηδένα τούτων ἀπτεσθαι.

## Ε-Υ-Χ-Η

### ΕΠΙ ΣΚΕΥΟΥΣ ΜΙΑΝΘΕΝΤΟΣ.

Χρῆ αὐτὸ πλύνεσθαι, καὶ βαλομένου Ἀγιάσματος σταυροειδῶς, λέγει καὶ τὴν Εὐχὴν ταύτην·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος Ἅγιος, ἁγιάσον τὸ Σκεῦος τῆ το τῆ ἁγιαστικῆ σου ἐπιφοιτήσῃ, καὶ καθάρισον αὐτὸ, τοῦ εἶναι εἰς ὑπηρεσίαν τῶν δούλων σου ἀμίαντον· καὶ δὸς ἡμῖν πάντοτε ἐν ἁγιωσύνη προσεύχεσθαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις· ὅπως, ὑπὸ σοῦ πάντες φυλαττόμενοι, δόξαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν σοὶ τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΣΙΤΟΥ ΜΙΑΝΘΕΝΤΟΣ, Η ΑΛΕΥΤΟΥ,  
Η ΕΙΔΟΥΣ ΤΙΝΟΣ (\*).

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ κατὰ σάρκα σου οἰκονομία διαστειλάμενος, μὴ τὰ εἰσπορευόμενα κοινοῦν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πάντα καθαρὰ εἶναι τοῖς καθαρῶς· ὁ διὰ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς Παύλου τοῦ σου Ἀποστόλου διδάξας ἡμᾶς, πάντα τὰ ὑπὸ σου κτισθέντα καλὰ εἶναι πιστεύειν, διὰ Θείου λόγου καὶ τῆς πρὸς σέ ἐντεύξεως ἀγιαζόμενα· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, συμπαθῶν ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, εὐλόγησον τὸν Σῖτον τοῦτον τῇ σῇ χάριτι καὶ φιλανθρωπία, διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου, τοῦ ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι ἀγιασθέντος, εὐλογίας καὶ ἐπιρράντισεως· καὶ πάντα μολυσμόν, ἢ διαγμὸν, ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐμπεσόντος ἀκαθάρτου κατὰ μεθοδείαν τοῦ διαβόλου, ἀπέλασον ἐκ τῆς διανοίας τῶν δούλων σου· καὶ δὸς αὐτοῖς, ἐλπίδι τῇ εἰς σέ, καὶ πληροφορία τῶν σῶν οἰκτιρμῶν, τῆς τούτου μετασχεῖν μεταλήψεως, ἐν εὐχαριστίᾳ τοῦ ἀγίου σου ὀνόματος, καὶ ἀκατακρίτους διαφυλαχθῆναι. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιαζῶν τὰ σύμπαντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΘΕΜΕΛΙΟΥ ΟΙΚΟΥ.

**Ο** Θεός, ὁ παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν ἐν συνέσει, καὶ θεμελιώσας τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς,

(\*) Τὸ χειρόγραφον, ἀπὸ τῆς παρῴσης, ἔχει ἐτέραν Εὐχὴν Βιβλιοθήκη Σάμου

ὁ Κτίστης καὶ Δημιουργὸς τῶν ἀπάντων, ἔπιδε ἐπὶ τὸν δοῦ-  
λόν σου (τόνδε) τὸν ἐλόμενον, ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος σου,  
ἐγεῖραι οἶκον εἰς κατοικίαν, καὶ τῷ κτίσματι αὐτὸν ἀνε-  
γεῖραι· ἔδρασον αὐτὸν ἐπὶ τὴν στερεὰν πέτραν, ἣν, κατὰ  
τὴν σὴν θεῖαν ἐν Εὐαγγελίοις φωνήν, οὐκ ἄνεμος, οὐχ ὕδωρ,  
οὐχ ἕτερόν τι καταβλάψαι ἰσχύσει· εὐδόκησον αὐτὸν εἰς τέ-  
λος ἀχθῆναι, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ μέλλοντας κατοικεῖν, ἐκ πά-  
σης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου ἐλευθέρωσον. Ὅτι σὸν τὸ κρά-  
τος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα,  
τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν,  
καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΟΤΑΝ ΜΕΛΛΗΤΙΣ ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ ΕΙΣ ΟΙΚΟΝ ΝΕΟΝ.

Ὁ Θεὸς, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ καταξιώσας ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ  
Ζακχαίου εἰσελθεῖν, καὶ σωτηρία αὐτῷ καὶ παντὶ τῷ  
οἴκῳ αὐτοῦ γενόμενος· αὐτὸς καὶ νῦν τοὺς ἐνταῦθα οἰκεῖν  
βουληθέντας, καὶ δι' ἡμῶν τῶν ἀναξίων τὰς δεήσεις σοι καὶ  
ἰκεσίας προσάγοντας, ἀπὸ πάσης βλάβης τήρησον ἀτρότους,  
εὐλογῶν αὐτῶν καὶ τὴν ἐνταῦθα κατοικίαν, καὶ ἀνεπιβού-  
λευτον αὐτῶν τὴν ζωὴν διαφυλάττων. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα  
δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ  
τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν  
αἰώνων. Ἀμήν

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΟΙΚΙΑΣ ΠΕΡΙΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟ ΠΟΝΗΡΩΝ  
 ΗΝΕΥΜΑΤΩΝ (\*).

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος· ὁ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος· ὁ μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλω σου· ὁ στήσας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ καμάραν· ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν ἰσχυΐ σου, καὶ κατορθώσας τὴν οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ σου· ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στύλοι αὐτῆς σαλεύονται· ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ, καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἀστρων κατασφραγίζει· ἀπειλῶν τῇ θαλάσῃ, καὶ ξηραίνων αὐτήν· οὗ ὁ θυμὸς τήκει ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίας, καὶ πέτραι διετρίβησαν ἀπὸ σοῦ· ὁ πύλας συντρίψας χαλκᾶς, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνθλάσας· ὁ τὸν ἰσχυρὸν δῆσας, καὶ τὰ σκευῆ αὐτοῦ διαρπάσας, τὸν τύραννον τῷ Σταυρῷ σου καταβαλὼν· ὁ τὸν δράκοντα τῷ ἀγκίστρῳ τῆς ἐνανθρωπήσεώς σου ἐλκύσας, καὶ δεσμοῖς αὐτὸν ζόφου πεδήσας· αὐτὸς οὖν, Κύριε, ἡ ἀσφάλεια τῶν εἰς σὲ ἐλπίζόντων, τὸ ὄχυρὸν τεῖχος τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων, ἀπόστησον, φυγάδευσον, καὶ ἀπέλασον πᾶσαν διαβολικὴν ἐνέργειαν, πᾶσαν σατανικὴν ἔφοδον, πᾶσαν ἐπιβουλὴν ἐναντίας καὶ ἀντικειμένης δυνάμεως ἀπὸ τῆς οἰκίας ταύτης, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων, τὴν σημείωσιν τοῦ φοβεροῦ σου κατὰ δαιμόνων τροπαίου τοῦ Σταυροῦ φορούντων, καὶ ἐπικεκλημένων τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Ναὶ, Κύριε, ὁ τὸν λεγεῶνα τῶν δαιμόνων ἀποδιώξας, καὶ τῷ κωφῷ καὶ ἀλάλω καὶ ἀκαθάρτῳ πνεύματι τὴν ἐκ τοῦ κεκρατημένου ὑπ' αὐτοῦ ἀνθρώπου ἀνεπίστροφον ἔξοδον ἐπιτάξας· ὁ πᾶσαν τὴν φάλαγγα τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν ἡμῶν ἐξολοθρεύσας, τοῖς δὲ πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι σε φήσας· Ἴδου δίδωμι ὑμῖν τὴν

(\*) Ἡ Εὐχὴ αὕτη ἐν τῷ Χειρογράφῳ ὑπάρχει συντομωτέρα.



ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· αὐτός, Δέσποτα, πάσης βλάβης καὶ ἐπηρείας ἀνωτέρους πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τῆτῳ διαφυλάξον, ρυόμενος ἀπὸ παντὸς φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας, ἀπὸ πρῶγματος ἐν σκότει διαπορευομένη, ἀπὸ συμπτώματος δαιμονίου μεσημβρινῆ· ἵνα, τῆς σῆς αἰ σοὶ δοῦλοι καὶ αἰ σοὶ δουλίδες καὶ τὰ νήπια ἀπολαύοντες βοηθείας, καὶ Ἀγγελικῶ στρατοπέδῳ φρηθήμενοι, ὡς εἶς, ἅπαντες ἐν ὁμοιοῖα πιστῶς ψάλλωσι· Κύριος ἐμοὶ βοηθός· καὶ, Οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσῃ μοι ἄνθρωπος· καὶ πάλιν· Οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ· ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός, κραταίωμα μου, ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, Πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, καὶ ἡ βασιλεία σου, βασιλεία αἰῶνιος· καὶ σοῦ μόνου ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΣΠΟΡΟΥ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐκ τῆς ἀχράντου καὶ παμπλούτου παλάμης σου τὴν προκειμένην πρὸ ὀφθαλμῶν σου τῶν σπερμάτων παροχὴν ἐκομισάμεθα, Δέσποτα, καὶ ταύτην σοὶ παρακαταθέσθαι δεόμεθα· οὐ γὰρ ἐθαρρήσαμεν τοῖς ἀψύχοις τῆς γῆς κόλποις ἐγκαθεῖρξαι ταῦτα, εἰμὴ ἀφορώμεν εἰς τὸ πρόσαγμα τῆς σῆς μεγαλειότητος, τὸ κελεύσαν ἐκτεκεῖν καὶ βλαστῆσαι τὴν γῆν, καὶ δοῦναι σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν· Καὶ νῦν δεόμεθά σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν· Ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου, καὶ ἀνοιξον ἡμῖν τὸν θησαυρόν σου τὸν μέγαν, καὶ ἀγαθόν, καὶ οὐράνιον, καὶ ἔκχεον τὴν εὐλογίαν σου, ἕως τοῦ ἰκανωθῆναι, κατὰ τὰς ἀψευδεῖς σου ἐπαγγελίας· καὶ διάστειλον ἀφ' ἡμῶν ἅπαντα τὰ βιβρώσκοντα τὸν καρπὸν τῆς γῆς ἡμῶν, καὶ πᾶσαν παιδείαν δικαίως ἐπαγομένην ἡμῖν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ τοὺς πολλοὺς σου

οϊκτιρμούς κατάπεμψον ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν σου. Χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν (\*).

## ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΑΛΑΤΟΣ.

Ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐν Ἱεριχώ ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου, καὶ τὰ βλαβερά ὕδατα ἄλατι θεραπεύσας· αὐτὸς εὐλόγησον τὸ Ἄλας τοῦτο, καὶ μετὰβαλε αὐτὸ εἰς θυσίαν ἀγαλλιάσεως. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΩΝ ΑΠΑΡΧΑΣ ΟΠΩΡΑΣ.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεός, ἡμῶν, ὁ τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν προσφέρειν σοι, κατὰ τὴν πρόθεσιν, ἐκόςῳ κελεύσας, καὶ τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τούτοις ἀντάμειψιν χαριζόμενος· ὁ τῆς Χήρας τὴν κατὰ δύναμιν προσφορὰν εὐαρέστως δεξάμενος, πρόσδεξαι καὶ τὰ νῦν προσκομισθέντα παρὰ τοῦ δούλου σου (τοῦ δεῖνος), καὶ τοῖς αἰωνίοις σου θησαυροῖς ἐναποθέθαι

(\*) Ἀντὶ τῆς παρουσίας, τὸ Χειρόγραφον ἔχει τὴν ἐφεξῆς Εὐχὴν· « Κύριε, ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας γῆν καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς· ὁ ἐξ ἀρχῆς εἰπὼν· Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπεύρων σπέρμα καὶ τὰ γένος καὶ κατ' ὁμοίότητα· καὶ μέχρι τοῦ νῦν διὰ τοῦ αὐτοῦ προστάγματος ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπεύρουτι, καὶ τελεσφορῶν πάντα βουλήματι· κατὰπεμψον καὶ νῦν τὴν εὐλογίαν σου ἐπὶ τὰ σπέρματα ταῦτα, καὶ εὐδόκησον πολυπλασιασθῆναι τῇ ἰσχύϊ σου. Πλήθυνον τὰ γεννήματα τῆς γῆς· εὐφρανθήτω ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς ἀνατέλλουσα· ἵνα, πληρούμενοι ἐκ τῶν ἀγαθῶν τοῦ οἴκου σου, πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν σου διαναστώμεν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ χορηγὸς τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ μονογενοῦ σου Υἱῷ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι νῦν, κτλ »

ταῦτα καταξίωσον· δωρήμενος αὐτῷ καὶ τῶν ἐγκοσμίων σου ἀγαθῶν ἀφθονον τὴν ἀπόλαυσιν, σὺν πᾶσι τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ. Ὅτι ἠυλόγηται σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασται σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΑΛΩΝΟΣ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, ὁ κελεύσας τῇ γῆ ἔξενεγκεῖν καρπὸν διὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀγαθότητα, εὐλόγησον καὶ πλήθυνον καὶ τὴν Ἄλωνα ταύτην, καὶ τὴν καρποφορίαν τῶν δέλων σου (\*)· ἔμπλησον τὰ ταμεῖα αὐτῶν παντὸς ἀγαθοῦ καρποῦ, σίτου, οἴνου, καὶ ἐλαίου· καὶ φύλαξον αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ, μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτοῖς· καὶ φώτισον αὐτοὺς ἐν τῇ ἐπιγνώσει σου, ἵνα, εὐάρεστοί σοι γενόμενοι, καταξιωθῶσι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν. Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΚΟΛΛΥΒΩΝ.

**Ο** πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου, Κύριε, καὶ κελεύσας τῇ γῆ παντοδαποὺς ἐκφέρειν καρπούς, εἰς ἀπόλαυσιν καὶ τροφήν ἡμετέραν· ὁ τοῖς σπέρμασι τοὺς τρεῖς Παῖδας καὶ Δανιὴλ, τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἀβροδιαίτων λαμπροτέρους συναδείξας· αὐτὸς, πανάγαθε Βασιλεῦ, καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα σὺν τοῖς διαφόροις καρποῖς εὐλόγησον, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἀγίασον· ὅτι εἰς δόξαν σὴν, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ Ἁγίου (τῆδε) ταῦτα προετέθησαν παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων.

(\*) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει· « Ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, Δέσποτα Παμβασιλεῦ, καὶ εὐεργέτα τῶν σῶν ποιημάτων, πρόσδεξαι τῇ ἀγαθότητί σου τὴν καρποφορίαν τῶν δούλων σου (δαίνος) εἰς ὁσμὴν εὐωδίας· καὶ ἔμπλησον αὐτὰ τὰ ταμεῖα κτλ. ».

Παράσχῃ δὲ Ἀγαθὲ, τοῖς τε εὐτρεπίσασι ταῦτα, καὶ τοῖς τὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ Ἁγίου (τοῦδε), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων τὰ σύμπαντα, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΙΣ ΦΥΤΕΥΜΑ ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ.

**Κ**ύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, σὺ εἶ ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ γεωργὸς ἐστὶ· σὺ καὶ τοὺς Ἀποστόλους σου ἐκάλεσας κλήματα· σὺ καὶ τὸν Ἰσραὴλ, ὡς ἀμπελον, ἐξ Αἰγύπτου μετῆρας· ἐξέβαλες ἔθνη, καὶ κατεφύτευσας αὐτήν. Οὕτω καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐπιφοίτησον ἐπὶ τὸν Ἀμπελῶνά σου τοῦτον· φύτευσον, ρίζωσον, βάλθυνον τὸ ἔλεός σου ἐπ' αὐτῷ· δὸς αὐτῷ φύλακα τὴν βοήθειάν σου· περιχαράκωσον τὰς εἰσόδους καὶ ἐξόδους αὐτοῦ τῇ προνοίᾳ σου· λύτρωσαι αὐτὸν, καὶ πᾶσαν τὴν περιοχὴν αὐτοῦ ἀπὸ πάσης χιόνος, καὶ ζάλης κρυστάλλου φερομένης βιαίως, ἀπὸ φρίκης κρυμοῦ, καὶ πνεύματος καύσωνος· ἀπὸ καταιγίδος καὶ πνεύματος τυφῶνος· ἀπὸ πάσης ἀπαξαπλῶς ἐφόδου ὄρατῶν τε καὶ ἀιοράτων ἐχθρῶν. Ἐπίδε, καὶ ἐπίσκεψαι τὴν Ἀμπελον ταύτην, καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου· ἵνα ἀποδῶ ἐν καιρῷ τοὺς καρπούς αὐτῆς, καὶ καταξιωθῶμεν εἰς ὥρας τρυγῆσαι καὶ προσκομίσαι σοὶ ἐξ αὐτῆς, εἰς τὸ μεταποιηθῆναι εἰς Λίμα σοῦ τοῦ Χριστοῦ. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΤΡΥΓΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ (\*).

**Ο** Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ εὐδοκήσας Ἄμπελον κληθῆναι τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτῆς ἀθανασίας πρόξενον ἀναδείξας, διὰ τῆς τοῦ Πνεύματός σου χάριτος· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, καὶ τοῦτον τῆς Ἀμπέλου τὸν καρπὸν εὐλόγησον· καὶ δὸς πᾶσι τοῖς μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ τὸν ἁγιασμόν, καὶ τὴν τῆς ψυχῆς προκοπὴν· τὸν δὲ συγκαλέσαντα ἡμᾶς, τῆς ἀληθινῆς σου ἀμπέλου μέτοχον ποίησον· ἀνεπηρέαστον τὴν ζωὴν αὐτοῦ διαφυλάξον, εἰρήνην αὐτῷ διαπαντὸς χαριζόμενος, καὶ ταῖς αἰωνίοις σου καὶ ἀναφαιρέτοις δωρεαῖς αὐτὸν κατακοσμῶν. Χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(\*) Ἐν τῷ Χειρογράφῳ ἡ Εὐχὴ αὕτη τίττεται τῆ ε'. τοῦ Αὐγούστου, καὶ ὀρθότερον ἐπιγράφεται· Εἰς τὴν εὐλόγησιν τῶν σταφυλῶν. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς, τὸ Χειρόγραφον ἔχει· Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν. Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν. Εἰθ' οὕτω τὴν Εὐχὴν· « Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν κ.τ.λ. » (Ὅρα σελ. 491).

Ἐπὶ δὲ τρυγητοῦ σταφυλῆς καὶ ἐλαίας, ἀπαντάται ἡ ἐφεξῆς Εὐχὴ·  
 » Ὁ προσκυνητὸς Θεὸς καὶ Σωτὴρ τῶν πάντων, ὁ τὴν τῆς ἀμπέλου φυτεῖαν  
 » τῷ δικαίῳ σου Νῶε ὑποδείξας, καὶ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ τὸν τῆς σταφυλῆς  
 » οἶνον ποτίσας, καὶ εἰς γῆν βέουσαν μέλι καὶ γάλα αὐτοὺς σ'γαγών· ὁ τοῦς  
 » ἀμπελώνας καὶ ἐλαιῶνας εὐλόγησας· αὐτὸς, Δέσποτα, εὐλόγησον καὶ πλήθυνον  
 » τὸν τρυγητὸν τῶν δούλων σου, καὶ τῷ σῷ προστάγματι ὑπερεκχυθήσονται οἱ  
 » ληνοὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου αὐτῶν· ἵνα, τὰ σά ἐκ τῶν σῶν δωρεῶν ἀπο-  
 » λαυοντες, δοξάζωμεν, τὸ πανάγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομα σου τοῦ Πατρὸς,  
 » καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κ.τ.λ. »

## ΕΥΧΗ

## ΕΠΙ ΕΥΛΟΓΗΣΕΩΣ ΟΙΝΟΥ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀγαθὲ καὶ φιλόνηθρωπε, ἔπιδε ἐπὶ τὸν Οἶνον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τῆς μεταλαμβάνοντος ἐξ αὐτοῦ· καὶ εὐλόγησον αὐτόν, ὡς ἐλόγησας τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ, καὶ τὴν κολυμβήθραν τῆ Σιλωάμ, καὶ τὸ ποτήριον τῶν ἁγίων σου Ἀποστόλων. Ὁ παραγενόμενος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εὐλογήσας τὰς ἐξ ὕδριας, καὶ τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβαλὼν, καὶ τὴν δόξαν σου φανερώσας τοῖς ἁγίοις σου Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις· αὐτὸς καὶ νῦν ἐξαπόστειλον, Κύριε, τὸ Ἅγιόν σου Πνεῦμα ἐπὶ τὸν Οἶνον τοῦτον, καὶ εὐλόγησον αὐτόν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ. Ὅτι σύ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## Εἰς μεταληψὴν σταφύλης, τῆς τοῦ αἴτουστοῦ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ε**ὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τῆτον τῆς ἀμπέλου τὸν νέον, ὃν, διὰ τῆς τοῦ αἴρου εὐκρασίας, καὶ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς, καὶ τῆς τῶν καιρῶν γαλήνης εἰς ταύτην τὴν ὀριμωτάτην στάσιν ἐλθεῖν εὐδόκησας, ἵνα ἡ ἐν ἡμῖν τοῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου μεταλαμβάνουσιν, εἰς εὐφροσύνην, καὶ τοῖς προσενέγκασι δῶρον, εἰς ἐξίλασμον ἁμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Τ Α Ξ Ι Σ

ΓΙΝΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΧΩΡΑΦΙΟΝ, Η ΕΙΣ ΑΜΠΕΛΩΝΑ,  
Η ΕΙΣ ΚΗΠΟΝ.

εἰ συμβῆ βλάπτεσθαι ὑπὸ ἔρπετων, ἢ ἄλλων εἰδῶν.

Χρῆ γίνεται Λειτουργίαν, καὶ ἄπτειν Κανδήλαν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ἢ τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἢ τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ Λίβυος, ἢ καὶ ἀμφοτέρων. Καὶ μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, λαβὼν ἔλαιον ὁ Ἱερεὺς ἐν τῶν Κανδηλῶν, καὶ ὕδωρ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, καὶ ἐπιρραίνων σταυροειδῶς τὸ Χωράφιον, ἢ τὸ Ἀμπέλιον, ἢ τὸν Κῆπον, λέγει τὰς Εὐχὰς ταύτας·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ἀρχῇ τῆς δημιουργίας σου ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· καὶ τὸν μὲν οὐρανὸν κατακοσμήσας διὰ τῶν μεγάλων φωστήρων, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θαυμάζεσθαι δι' αὐτῶν σέ τὸν μόνον Δημιουργὸν καὶ Δεσπότην τῆς κτίσεως· τὴν δὲ γῆν κατακοσμήσας χλόη, καὶ χόρτῳ, καὶ ποικιλίᾳ σπερμάτων σπορίμων κατὰ γένος, καὶ πᾶσιν ἄνθεσι μορφώσας εἰς εὐκοσμίαν, καὶ εὐλόγησας αὐτήν· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐπιβλεψὼν ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην (ἢ τὸν κῆπον ἢ τὴν ἀμπελον), καὶ εὐλόγησον αὐτήν· καὶ διαφυλάξον ἀπὸ πάσης φαρμακείας, καὶ ἐπαιδίας, καὶ παντὸς κακοῦ, περιεργείας τε πονηρᾶς, καὶ πανουργίας ἀνθρώπων πονηρῶν, καὶ ἀπὸ ἀκρίδας, καὶ βρούχου, καὶ ἐρυσίθης, κάμπης, πάχνης, σκώληκος, καὶ τῶν λοιπῶν· καὶ δὸς αὐτῇ προσφέρειν καρποὺς κατὰ καιρὸν πεπληρωμένους τῆς εὐλογίας σου, καὶ πᾶν θηρίον, καὶ ἔρπετόν, καὶ πᾶσαν ὄργην καὶ νόσον, ἐπερχομένην βλαβερῶς, ἀποδίωξον ἐξ αὐτῆς. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ

Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶ-  
νων Ἀμήν (\*).

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Ἐξορκισμὸς εἰς Κήπους, Ἀμπελώνας, καὶ Χωράφια.

**Ο**ντος μου ἐν Λαμφάκου κώμη, καὶ τὰς χήνας ἐπιμελημέ-  
νου μου καὶ βόσκοντος, ὀργὴ κατῆλθεν ἀπὸ Θεοῦ Παν-  
τοκράτορος, οὐκ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς  
τὰς κύκλω περιχώρους, τουτέστιν ὀργὴ πρὸς πᾶσαν ἄμπελον,  
χώραν τε, καὶ κῆπον, ἀθρόως τῶν φύλλων καὶ τῶν καρπῶν  
βριθομένων, μαραινομένων, καὶ ἀφανιζομένων. Ὅρων οὖν ἐγὼ  
ὁ ἐλάχιστος Τρύφων οὕτω τηκομένους τοὺς καρπούς, καὶ δια-  
ταύτην τὴν αἰτίαν δαπανωμένους τοὺς ἀνθρώπους, τῷ παντε-  
λεῖ ἀφανισμῷ τῶν καρπῶν τῆς γῆς, τῶν τε χωραφίων, ἀμπέ-  
λων, κήπων, καὶ λαχάνων, καὶ παντοίων δένδρων τῷ τοιοῦτῳ  
ὀλέθρῳ παραδιδομένων, διαπονηθεῖς, ἐδεήθην πρὸς τὸν Κύριον  
καὶ Θεὸν μου, τοῦ γενέσθαι ἀφανῆ πάντα τὰ θηρία, τὰ πρὸς  
ἀδικίαν καὶ φθορὰν ὑπάρχοντα τῶν τε κήπων, καὶ χωρα-  
φίων, καὶ ἀμπέλων, καὶ παντοίων δένδρων τε καὶ λαχάνων,  
καὶ μάλιστα τῶν τὴν κώμην ἐκείνην οἰκούντων τῆς παρακει-  
μένης λίμνης, καὶ πρὸς ὑπόκλησιν καὶ πρόσκλησίν μου πα-  
γενομένων· καὶ δὴ εἰς προσευχὴν κλίναντός μου τὸ γόνυ, καὶ  
τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Θεὸν ἐκπετάσαντος, ὁ εἰσακούων τῶν  
εἰς αὐτὸν πεποιθότων Θεός, αὐτὸς ἐξαπέστειλεν ἐξ ἐτοίμου  
κατοικητηρίου αὐτοῦ Ἄγγελον, τοῦ πατάξαι πᾶν φῦλον καὶ  
πᾶν γένος κακούργων θηρίων, τῶν ἀδικούντων τὴν ἄμπελον,  
τὴν χώραν τε, καὶ τὸν κῆπον τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ. Καὶ τῶν

(\*) Πληρωθείσης τῆς Εὐχῆς ταύτης, τὸ Χειρόγραφον ἔχει· Εἰρήνη πᾶσι.—  
Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν· καὶ τὴν Εὐχὴν ταύτην ἀμέ-  
σως· Δέσποτα Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ ἐνσάρ-  
κω σου οἰκονομίᾳ κτλ. (Ὅρα σελ. 493). Ὁ δὲ τοῦ ἁγίου Μάρτυρος Τρυφῶνος  
Ἐξορκισμὸς λείπει ἐκ τοῦ Χειρογράφου.

Θηρίων τῶν τὰ ὀνόματα σαφῶς ἐπισημαίνοντες, ἔνθεν ἔρω· Κάμπη, Σκώληξ, Σκωληκοκάμπη, Σκιάνθαρος, Βροῦχος, Ἴακρῖς, Ἐπίμαλος (\*), Καλιγάρης, Μακρόπτης, Μύρμηξ, Φθειρα, Ρυγίτης, Ψυλλίτης, Καυσοκόπος, Ἐρυσίθη, Κοχλοί, Ψαλίτης, καὶ εἴτι ἄλλο προσφυσθὲν καὶ μαραινον τὸν καρπὸν τῆς σαφυλῆς καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν καὶ λαχάνων· οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ὄρω ταῦτα ἐδέσμων, τοῦ μηκέτι τοὺς τόπους τῶν ἐμῶν προσκαλουμένων ἐπιβαίνειν τούτους καὶ διατρίβειν, ἀλλ' ἐπὶ ἀβάτων τόπων ἀπέταξα ἐπελθεῖν. Ὁ δὲ ὄρκος τοιοῦτος ἐστίν.

**Ο**ρκίζω ὑμᾶς κατὰ τῶν ἁγίων πολυομμάτων Χερουβὶμ, καὶ τῶν ἑξαπτερύγων Σεραφὶμ, τῶν ἵπταμένων κύκλω τοῦ θρόνου, καὶ κραζόντων τὸ, Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος Κύριος Σαβαώθ, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν. Ὁρκίζω ὑμᾶς κατὰ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ πάσης Δυναμείας, καὶ τῶν μυρίων μυριάδων, καὶ χιλίων χιλιάδων, τῶν φόβῳ πολλῶ ἵσταμένων κατενώπιον τῆς δόξης Κυρίου· μὴ ἀδικήσητε τὴν ἄμπελον, μήτε τὴν χώραν, μήτε τὸν κῆπον τῶν δένδρων τε καὶ λαχάνων τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δεῖνος), ἀλλὰ ἀπέλθετε εἰς τὰ ἄγρια ὄρη, εἰς τὰ ἄκαρπα ξύλα, εἰς ἃ ἔχαρίσατο ὑμῖν ὁ Θεὸς τὴν καθημερινὴν τροφήν. Ὁρκίζω ὑμᾶς κατὰ τῆ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, δι' οὗ καὶ ἡ σωτηρία ἐδόθη ἡμῖν καὶ ἀπολύτρωσις, καὶ ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ μέλλομεν ἀποθνήσκειν· μὴ ἀδικήσητε μήτε τὴν χώραν, μήτε τὴν ἄμπελον, μήτε τὸν κῆπον, μήτε πᾶν δένδρον κέρπιμόν τε καὶ ἄκαρπον, ἢ φύλλον λαχάνων ἀδικήσητε, ἐκ τοῦ περιορισμοῦ καὶ τόπου τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦ δεῖνος)· εἰ δὲ παρακούσητέ μου, καὶ παραβῆτε τὸν ὄρκον, ὃν ὥρκισα ὑμᾶς, οὐκ ἔχετε πρὸς ἐμὲ τὸν ταπεινὸν καὶ ἐλάχιστον Τρύφωνα, ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, τὸν ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Διὸ, καθὼς προεῖπον ὑμῖν, ὑπάγετε εἰς τὰ ἄγρια ὄρη, εἰς τὰ ἄκαρπα ξύλα· εἰ δὲ μὴ ἀκούσητέ μου, ἰκετεύειν μέλλω τὸν φιλόνηρον Θεόν, τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν



Ἄγγελον αὐτοῦ τὸν ἐπὶ τῶν θηρίων, καὶ σιδήρῳ καὶ μολύβδῳ  
 δῆσει ὑμᾶς καὶ ἀποκτενεῖ, ἀνθ' ὧν τοὺς ὄρκους καὶ τὴν προσ-  
 ευχὴν ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ ἠθετήσατε Τρύφωνος· ἀλλὰ καὶ οἱ  
 στρουθοὶ, πεμπόμενοι δι' ἐμῆς προσευχῆς, καταφαίγονται ὑ-  
 μᾶς. Ἔτι ὀρκίζω ὑμᾶς κατὰ τοῦ μεγάλου Ὄνόματος, τῆ ἐπὶ  
 τῆς πέτρας ἐπιγραφέντος, καὶ μὴ βασασάσης, ἀλλὰ διαρρύ-  
 γεισης, ὡσεὶ κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός· Ἐξέλθετε ἐκ τῶν  
 καθ' ἡμᾶς, εἰς οὓς προεῖπον ὑμῖν, τόπους ἀβάτους, καὶ ἀνύ-  
 δρους, καὶ ἀκάρπους· ἐξέλθετε ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ περιορι-  
 σμοῦ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν καὶ με προσκαλουμένων εἰς  
 βοήθειαν αὐτῶν, καὶ ἀντίληψιν, καὶ σωτηρίαν· ἵνα καὶ ἐν  
 τούτοις δοξασθῇ τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τῆ Υἱοῦ,  
 καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ αἱ προσευχαὶ καὶ αἱ αἰτήσεις  
 τοῦ ταπεινοῦ Τρύφωνος ἐκπληρωθῶσιν. Ὅτι τῷ Θεῷ πρέπει  
 δόξα καὶ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.

Ὁ Διάκονος· Ταῖς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Δέσποτα Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ ἐνσάρ-  
 κῳ σὺ οἰκονομία εὐλογήσας τὴν Βηθλεέμ, καὶ τὴν Γεθση-  
 μανή, καὶ πρῶν τὸν οἶκον Ἰακώβ, ὃς καὶ εὐλογηθεὶς, Ἰσραὴλ  
 μετωνομάσθη· ὁ καὶ τὸν οἶκον Δαυὶδ εὐλογήσας· αὐτὸς εὐ-  
 λόγησον καὶ τὴν χώραν (ἢ τὴν ἀμπελον) ταύτην, καὶ ποιή-  
 σον ἐπ' εὐλογίαις καρποφορεῖν· πρεσβείαις τῆς παναχράντου  
 Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει  
 τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων,  
 ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προ-  
 φῆτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδό-  
 ξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων καὶ καλλινίκων  
 Μαρτύρων· τῶν ἁγίων ἐνδοξων, μεγάλων Μαρτύρων Τρύφωνος,  
 Εὐσταθίου, καὶ Ἰουλιανοῦ· τοῦ Ἁγίου (τοῦδε), καὶ πάντων  
 σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιαζῶν τὰ σύμ-  
 παντα, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,  
 σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ,  
 καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας  
 τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΗΣΑΙ ΠΟΙΜΝΗΝ.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἔχων ἐξουσίαν πάσης κτίσεως σου θεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν· Ὡς εὐλόγησας καὶ ἐπλήθυνας τὰ ποίμνια τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, οὕτως εὐλόγησον καὶ τὴν Ποίμνην τῶν κτηνῶν τούτων τοῦ δούλου σου (τῆδε)· καὶ πλήθυνον, καὶ ἐνδυναμῶσον αὐτήν, καὶ ποιήσον αὐτήν εἰς χιλιάδας, καὶ ῥῦσαι ταύτην ἐκ τῆς καταδυναστείας τοῦ διαβόλου, καὶ τῶν ἀλλοφυλῶν, καὶ πάσης ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν, καὶ αὔρας θανατικῆς, καὶ λοιμικῆς νόσου. Περιφρούρησον αὐτήν δι' ἀγίων Ἀγγέλων σου, πᾶσαν ἀσθένειαν, πάντα φθόνον, καὶ πειρασμὸν φαρμακίας καὶ γοητείας, ἐξ ἐνεργείας ἐπερχομένης τοῦ διαβόλου, ἀποδιώκων ἐξ αὐτῆς. Ὅτι σου ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΗΣΑΙ ΕΔΕΣΜΑΤΑ ΚΡΕΩΝ Τῆ ΑΓΙΑ  
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.

Ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς Εὐλογητόν· τὸ, Χριστὸς ἀνέστη γ'. εἶτα,  
Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπίσκεψαι, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὰ ἐδέσματα τῶν κρεῶν, καὶ ἀγίασον αὐτὰ, ὡς ἡγίασας τὸν ἀμνόν, ὃν σοὶ προσήγαγεν ὁ πιστὸς Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἀρνόν, ὃν περ' Ἀβελ σοὶ προσήνεγκεν εἰς ὀλοκάρπωσιν· ὁμοίως καὶ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὃν θῦσαι ἐκέλευσας τῷ υἱῷ σου τῷ πεπλανημένῳ, καὶ πάλιν ἐπανελθόντι πρὸς σέ· ἵνα, καθὼς αὐτὸς ἠξιώθη τῆς σῆς χάριτος ἀπολαῦσαι, οὕτω καὶ τῶν ἀγιασθέντων ὑπὸ σου καὶ εὐλογηθέντων ἀπολαύσωμεν εἰς τροφήν πάντων ἡμῶν. Σὺ

γὰρ εἶ ἡ ἀληθινὴ τροφή, καὶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

## ΕΥΧΗ

## ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΗΣΑΙ ΤΥΡΟΝ ΚΑΙ ΩΑ.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων, εὐλόγησον τὸ Γάλα τὸ πεπηγὸς, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὰ Ὠά· ἡμᾶς δὲ συντήρησον ἐν τῇ χρηστότητί σου, ὥπως οἱ μεταλαμβάνοντες αὐτῶν, τῶν σῶν ἀφθονοπαρόχων δωρεῶν ἐμπλησθῶμεν, καὶ τῆς ἀνεκλαλήτου σου ἀγαθότητος. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

## ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΑΙ ΠΛΟΙΟΝ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ ἐντειλόμενος Νῶε τῷ σῶ Ἰεραπόντι κατασκευάσαι Κιβωτὸν πρὸς σωτηρίαν τοῦ κόσμου· ὁ ἐκ πολλῶν ξύλων εὐδοκήσας αὐτὴν ἐν ξύλον γενέσθαι καὶ συναρμοσθῆναι· αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, ὁ εὐδοκήσας ἀψυχὸν ξύλον γενέσθαι, καὶ κυβερνασθαι τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· αὐτὸς καὶ νῦν τὸ Πλοῖον τοῦτο διάσωσον. Δός αὐτῷ Ἄγγελον ἀγαθόν, εἰρήνης ὁδηγόν· τοὺς μέλλοντας πλέειν ἐν αὐτῷ διαφυλάξον· δός αὐτοῖς καὶ εἰς τὰ ἴδια καταλαμβάνειν ὑγιαίνοντας, εὐχαῖς καὶ ἰκεσίαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶ Σταιροῦ· τῶν τιμίων, ἐπουρανίων, νοερῶν Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ

Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν, Ἱεράρχου, καὶ Θαυματουργοῦ Νικολάου· τοῦ Ἁγίου (τῆδε), καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ λιμὴν ὁ ἀχέϊμαστος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σε Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΗΣΑΙ ΔΙΚΤΥΑ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων πεντακισχιλίους κορέσας, καὶ ἐκ τῶν περισσευμάτων πλήθος συναχθῆναι παρασκευάσας· αὐτὸς, Δέσποτα παντοδύναμε, καὶ τὰ προκείμενα Δίκτυα εὐλόγησον, διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου, καὶ Πρωτοκορυφαίου τῶν Ἀποστόλων Πέτρου· καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἰχθύων ἐν εἰρήνῃ καὶ ὑγείᾳ ψυχῆς καὶ σώματος διαφυλάξον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΟΡΥΞΕΙ ΦΡΕΑΤΟΣ.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παντοκράτωρ καὶ παντοδύναμος, ὁ ποιῶν πάντα, καὶ μετασκευάζων μόνῳ τῷ βούλεσθαι· ὁ ἐν ἀπόροις πόρους εὐρίσκων, ἀρρήτοις λόγοις ἀκαταλήπτου σοφίας, καὶ ἐξ ἀνίκμου πέτρας ὑδάτων παρασκευάσας ῥύη· ναι χειμαρρῶν, καὶ διψῶντα τὸν σὸν ἐμπλήσας Λαόν· αὐτὸς

καὶ νῦν, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, ἐπάκουσον ἡμῶν τῆς δεήσεως τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀναξίων δούλων σου, καὶ χάρισαι ἡμῖν ὕδωρ ἐν τῷδε τῷ τόπῳ διειδές τε καὶ πότιμον, ἀφθονον, μὲν πρὸς χρείαν, ἀβλαβές δὲ πρὸς ἀπόλαυσιν· ὡς ἂν καὶ ἐν τούτῳ δοξάζωμεν τὸ πανάγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΛΙΤΑΣ, ΚΑΙ ΑΣΡΥΠΝΙΑΣ  
ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΩΝ (\*).

Μετὰ τὸν Εὐλογητὸν, ἀρχόμεθα τοῦ Τρισαγίου· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σου ἐστὶν ἡ βασιλεία· τὸ, Κύριε ἐλέησον, ββ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν. γ'. Καὶ ὁ ρμβ'. Ψαλμὸς, Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου· καὶ εἰς τὸ τέλος ψάλλεται, Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῆ εὐθεία.

Εἶτα τὴν μεγάλην Συναπτήν παρὰ τοῦ Διακόνου.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υ'πὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης.

Υ'πὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος.

Υ'πὲρ τοῦ ἀγίου Οἴκου τούτου.

Υ'πὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Υ'πὲρ τῆς ἀγίας Μονῆς.

Υ'πὲρ εὐκрасίας ἀέρων.

Υ'πὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων.

Υ'πὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνησις· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα.

(\* ) Ἡ παρούσα Ἀκολουθία οὐκ ἀπαντᾷται ἐν τῷ Χειρογράφῳ.

Εἶτα τὸ, Θεὸς Κύριος, εἰς Ἦχον πλ. β'. καὶ τὸ Τροπάρια ταῦτα,  
Ἦχος ὁ αὐτός.

**Ε**λέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· πάσης γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες, ταύτην σοι τὴν ἰκεσίαν ὡς Δεσπότη, οἱ ἁμαρτωλοὶ προσφέρομεν· Ἐλέησον ἡμᾶς.

Δόξα.

**Κ**ύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποιθήσαμεν· μὴ ὀργισθῆς ἡμῖν σφόδρα, μηδὲ μνησθῆς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν· ἀλλ' ἐπίβλεψον καὶ νῦν ὡς εὐσπλαγχνος, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς σὸς· πάντες ἔργα χειρῶν σου, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλήμεθα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Τ**ῆς εὐσπλαγγίας τὴν πύλην ἀνοιξὸν ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς σέ, μὴ ἀστοχήσωμεν· ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Εἶτα ἀρχόμεθα στιχολογεῖν τοὺς Ψαλμοὺς μετὰ μέλους, εἰς Ἦχον πλ. β'. ψάλλοντες κατὰ στίχον,  
Τροπάριον, Ἦχος πλ. β'.

**Ε**ὐσπλαγγνε, μακρόθυμε, καὶ πανοικτίρμον Κύριε, κατὰπεμψον τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὸν λαόν σου.

ΨΑΛΜΟΣ 5.

**Κ**ύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με.

Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι· ἴασαί με, Κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀστέα μου, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφόδρα· καὶ σὺ, Κύριε, ἕως πότε;

Ἐπίστρεψον, Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου, σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἔλεους σου.

Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου, ἐν δὲ τῷ ἅδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοὶ;

Ἐκοπίασα ἐν τῷ ζεναγμῷ μου, λούσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω.

Ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου, ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου.

Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ὅτι εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου·

Ἦκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς μου· Κύριος τὴν προσευχὴν μου προσεδέξατο.

Αἰσχυνθείησαν, καὶ ταραχθείησαν πάντες οἱ ἐχθροί μου, ἀποστραφείησαν, καὶ καταισχυνθείησαν σφόδρα διὰ τάχους.

Δόξα.

**Ω**ς οἰκτίρμων, Κύριε, σπλαγγνίσθητι ἐπὶ τὸν λαόν σου· ὡς μακρόθυμος διαλλάγηθι, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Π**αναγία Δέσποινα, πανύμνητε εὐλογημένη, ὡς φιλάγαθος παρακάλεσον, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα λέγει ὁ πρῶτος τῶν Ἱερέων μίαν Εὐχὴν, κατὰ τὴν Λιτὴν· ὁ δὲ Διάκονος Συναπτὴν μικράν.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνησις· Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία.

Καὶ ἀρχόμεθα τῆς δευτέρας Στάσεως, εἰς Ἦχον πλ. β'.

Ἐλεῆμον, ἐλέησον, ἐλέησον, ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε.

Καὶ στιχολογεῖται ὁ Ψαλμὸς μετὰ μέλους.

ΨΑΛΜΟΣ ΡΑ'.

**Κ**ύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σέ ἐλθέτω.

Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ· ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ θλίβωμαι, κλῖνον πρὸς με τὸ οὖς σου.

Ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.

Ὅτι ἐξέλιπον ὡσεὶ καπνὸς αἱ ἡμέραι μου, καὶ τὰ ὀστέα μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν.

Ἐπλήγη ὡσεὶ χόρτος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου, ὅτι ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.

Ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου ἐκολλήθη τὸ ὄστρον μου τῇ σαρκί μου.

Ἔμοιωθήν πελεκᾶνι ἐρημικῶ, ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικώραξ ἐν οἴκοπέδῳ.

Ἦγρύπνησα, καὶ ἐγενόμην ὡς σρηθίον μονάζον ἐπὶ δώματος.

Ὅλην τὴν ἡμέραν ὠνειδίζόν με οἱ ἐχθροί μου, καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμοῦ ὠμνυον.

Ὅτι σποδὸν ὡσεὶ ἄρτον ἔφαγον, καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνω.

Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ τοῦ θυμοῦ σου, ὅτι ἐπάρας κατέρραξάς με.

Αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ σκιά ἐκλίθησαν, καὶ γὰρ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθη.

Σὺ δέ, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα μένεις, καὶ τὸ μνημόσυόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Σὺ ἀνασταῖς οἴκτειρήσεις τὴν Σιών, ὅτι καιρὸς τοῦ οἴκτειρῆσαι αὐτήν, ὅτι ἤκει καιρὸς.

Ὅτι εὐδόκησαν οἱ δούλοι σοι τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἴκτειρήσουσι.

Καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομά σου, Κύριε, καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν δόξαν σου.

Ὅτι οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σιών, καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.

Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, καὶ οὐκ ἐξουδένωσε τὴν δέησιν αὐτῶν.

Γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἑτέραν· καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν Κύριον.

Ὅτι ἐξέκυψεν ἐξ ὕψους ἀγίου αὐτοῦ, Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψε.

Τοῦ ἀκούσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων.

Τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιών τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ.

Ἐν τῷ ἐπισυναχθῆναι λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ βασιλεῖς τοῦ δουλεῖν τῷ Κυρίῳ.

Ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰσχύος αὐτοῦ· τὴν ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀνάγγελόν μοι

Μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου· ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.

Κατ' ἀρχαίς σὺ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί.

Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται.

Καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.

Οἱ υἱοὶ τῶν δούλων σου κατασηκηνώσουσι, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.

Δόξα.

**Ω**ς οἰκτίρμων, Κύριε, σπλαγχνίσθητι ἐπὶ τὸν λαόν σου· ὡς μακρόθυμος διαλλάγηθι, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Π**αναγία Δέσποινα, πανύμνητε εὐλογημένη, ὡς φιλάγαθος παρακάλεσον, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ ὁ δεῦτερος τῶν Ἱερέων ἐτέραν Εὐχὴν.

Εἶτα Συναπτὴ μικρά.

Εἴ τι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

Ἐκφώνησις· Ὅτι σὸν τὸ κράτος.

Καὶ πάλιν τὸ Τροπάριον, Ἦχος πλ. β'.

**Ω**ς οἰκτίρμων, Κύριε, σπλαγχνίσθητι ἐπὶ τὸν λαόν σου· ὡς μακρόθυμος διαλλάγηθι, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ ὁ μετὰ μέλους.

ΨΑΛΜΟΣ ΟΗ΄.

**Θ**εός, ἤλθσαν ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου, ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἅγιόν σου.

Ἔθεντο Ἱερουσαλήμ ὡς ὀπωροφυλάκιον· ἔθεντο τὰ θησιμαῖα τῶν δούλων σου, βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ· τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς.

Ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ, κύκλω Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἦν ὁ σώπτων.



Ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμός καὶ χλευασμός τοῖς κύκλῳ ἡμῶν.

Ἔως πότε, Κύριε, ὀργισθήσῃ εἰς τέλος; ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλός σου;

Ἐκχεον τὴν ὄργην σου ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ γινώσκοντά σε, καὶ ἐπὶ βασιλείας, αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο.

Ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν τόπον αὐτῆ ἠρήμωσαν.

Μὴ μνησθῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων· ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου, Κύριε, ὅτι ἐπτώχευσάμεν σφόδρα.

Βοήθησον ἡμῖν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν· ἔνεκεν τῆς δόξης τῆ ὀνόματός σου, Κύριε, ρῦσαι ἡμᾶς· καὶ ἰλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

Μὴ ποτε εἴπωσι τὰ ἔθνη· Ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν; καὶ γνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἢ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου.

Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ὁ στεναγμός τῶν πεπεδημένων.

Κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίονός σου, περιποίησαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.

Ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλασίονα εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν· τὸν ὀνειδισμόν αὐτῶν, ὃν ὠνειδίσάν σε, Κύριε.

Ἡμεῖς δὲ, λαός σου καὶ πρόβατα νομῆς σου, ἀνθομολογήσόμεθά σοι, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα.

Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἴνεσίν σου.

Δόξα.

Ὡς οἰκτίρμων, Κύριε, σπλαγγνίσθητι ἐπὶ τὸν λαόν σου· ὡς μακρόθυμος διαλλάγηθι, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Παναγία Δέσποινα, πανύμνητε εὐλογημένη, ὡς φιλάγαθος παρακάλεσον, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα τὸ ἄ. Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ'. Ἦχος.

Εἴνεός μου πολλὰ πολεμεῖ με πάθῃ· ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτὴρ μου. Δίς.

Ὅτι μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου· ὡς χόρτος γὰρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπεξηραμένοι. Δίς.

Δόξα.

**Α** γίω Πνεύματι, πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται, τῇ Τριαδικῇ Μονάδι ἱεροκρυφίως.

Καὶ νῦν.

**Α** γίω Πνεύματι, ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ρεῖθρα, ἀρδεύοντα, ἅπασαν τὴν κτίσιν, πρὸς ζωογονίαν.

Εἶτα· Πᾶσα πνοή, Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν Λιτὴν,  
καὶ ὁ Κανὼν παρομοίως· καὶ Ἀπόλυσις.

## ΕΥΧΗ

### ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΗ ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΛΙΤΗΝ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ** ῥιε, ὁ μόνος ἐν ἐλέει πλείσιος, ὁ καὶ σπλάγγνοις χρηστότητος ἐπικαμπτόμενος ἐπὶ ταῖς δεήσεσιν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ἀναξίων δούλων σου· ὁ πάντα συμφερόντως τὰ καθ' ἡμᾶς διιθύνων καὶ διακυβερνῶν· ὁ σοφῆ σου προνοίᾳ τὸν ἡμέτερον βίον διεξάγων· ὁ καὶ παντὶ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἐφιεμένος· ὁ φύσει μακρόθυμός τε καὶ πολυέλεος· ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, καὶ τὴν παιδείαν ἐκτείνων χρηστῶς τε καὶ φιλάνθρωπως, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τὸ ἀπολέσαι τῶν χειρῶν σου τὸ πλάσμα, μᾶλλον δὲ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἐπανασώσασθαι κάλλος, καὶ τὴν πρώτην ἐκείνην εὐγένειαν, ἣν ἀπωλέσαμεν ἀπλότῃτι γνώμῃ καὶ συμβουλίᾳ ἀλάστορος, ἐπαναγαγεῖν βουλόμενος, καὶ, πᾶσι τρόποις διοικονομέμενος, ἐπανασώσασθαι τὸ τῆς ἐκπτώσεως ἐκείνης ἑλλεῖπον· αὐτός, Δέσποτα παντοκράτωρ, ἐπίδε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ πρόσχεσ ταῖς δεήσεσιν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν· τὸ γὰρ πλῆθος τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν ἀπαρρῆσιάστους ἡμᾶς πεποίηκε, καὶ μὴδὲ τολμᾶν ὅλως αἰτεῖσθαι τὴν τῶν ἐπταισμένων συγχώρησιν. Ἄλλ' εἰδότες σου τὸ φιλάνθρωπον, τὸ εὐσπλάγγνον, τὸ πολυέλεον, τὸ μακρόθυμον, τὸ ἀνεξίκακον, καὶ τὸ ὑπεράγαθον, ἀποτολμῶντες τῷ βᾶθει τούτων, καὶ τῷ πελάγει τῆς χρηστότητός σου, αἴρομεν χεῖρας,

καὶ ἐκτενωῶς βοῶμέν σοι· Ἠμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠσεθήσαμεν, ὅτι ἐπελαθόμεθα τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ὀπίσω τῆς διανοίας ἡμῶν τῆς πονηρᾶς ἐπορεύθημεν· ὅτι ἀναξίως τῆς κλήσεως, καὶ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ σου πεπολιτευόμεθα, καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ Παθημάτων, καὶ τῆς ὑπὲρ ἡμῶν κενώσεως· ὅτι ἐγενήθημεν ὄνειδος τῷ ἀγαπητῷ σου (\*) Ἰερεῖς καὶ ὁ λαός σου ἐξέστημεν ἐπὶ τὸ αὐτό· πάντες ἐξεκλίναμεν, ἅμα ἠχρειώθημεν, οὐκ ἔσι ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός· ἀπεκλείσαμεν τοὺς οἰκτιρισμούς σου καὶ τὴν φιλανθρωπίαν σου, καὶ σπλάγγνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, διὰ τὴν κακίαν ἡμῶν, καὶ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων, μεθ' ἧς ἀνεστράφημεν. Σὺ χρησός, ἀλλ' ἡμεῖς ἠνομήσαμεν. Σὺ μακρόθυμος, ἀλλ' ἡμεῖς πληγῶν ἄξιοι· γινώσκομέν σε τὴν ἀγαθότητα, καὶ περ ἀσυνετοῦντες· ὀλίγα, ὧν ἠμάρτομεν, μεμαστιγώμεθα. Σὺ φοβερός, καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι; Τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη· καὶ μεγέθει βραχίονός σε τίς ἀντερῆσει; ἔάν κλείσης τὸν οὐρανόν, τίς ἀνοίξει; καὶ ἔάν κλείσης τοὺς καταρράκτας σου, τίς συνάξει; Κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς σου πτωχίσαι καὶ πλουτίσαι ζωῶσαι καὶ θανατῶσαι, πατάξαι καὶ ἰάσασθαι, καὶ τὸ θελήσαι σου, πρᾶξις ἐςὶ συντετελεσμένη. Σὺ ὠργίσθης, καὶ ἡμεῖς ἠμάρτομεν, λέγει τις τῶν πάλαι, ἀνθομολογούμενος. Ἡμῖν δὲ καὶ τὸ ἐναντίον καιρὸς εἰπεῖν· Ἡμεῖς ἠμάρτομεν, καὶ σὺ ὠργίσθης· διὰ τῆτο ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν· ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἀτιμίας ἐπλήσθημεν. Ἀλλὰ κόπασσον, Κύριε· ἄνες, Κύριε, ἰλάσθητι, Κύριε· μὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, μηδὲ διὰ τῶν ἡμετέρων μαστίγων παιδεύσης ἄλλους. Δός ἡμᾶς διὰ τῆς ἐτέρων βασιάνου σωφρονισθῆναι τινὰς τούτων τῶν ἐθνῶν, τῶν οὐ γινωσκόντων σε, καὶ βασιλειῶν, αἱ τῷ σῷ κράτει οὐχ ὑπετάγησαν. Ἡμεῖς δὲ λαός σου, καὶ ράβδος κληρονομίας σου· διὰ τοῦτο παιδεύσον ἡμᾶς· πλὴν ἐν χρησότητι, καὶ μὴ τῷ θυμῷ σου· ἵνα μὴ ὀλιγοστοὺς ἡμᾶς ποιήσης, καὶ παρὰ πάντα

(\*) Ἴσως, τῷ ἀγαπητῷ σου Τίτῳ. — Τὴν δὲ παρούσαν Εὐχὴν οὐκ ἔχει τὸ  
 Διηγήσαντα Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου

τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ἐξουδένωμα· τὸ γὰρ ἔλεός σου ἀ-  
 φατον, καὶ ἡ φιλανθρωπία σου ἀνυπέβλητος, καὶ ὁ τῆς χρη-  
 στότητός σου πλοῦτος ἀνεξιχνίαστος· ἐφ' οἷς καὶ τεθαρρήκοτες,  
 δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν, κάμνοντες γόνυ καρδίας ἡμῶν·  
 Κόπασσον τὴν θραῦσιν τῆς ὀργῆς σου, ἐξαιτούμεθα, ὡς ἐπὶ τοῦ  
 Δαυὶδ πάλαι τὴν ἐπὶ τῷ λαῷ σου· καὶ οὐχ ὁμοίαν καὶ τὴν  
 μετάνοιαν ἐπιδεικνύμεθα, ἀλλ' ὡς ὑπεράγαθος, σῆσον τὴν ὀρ-  
 γήν σου, καταπράξῃνον τὸν θυμόν σου τὸν δίκαιον· καὶ δός  
 τοῖς κάμνουσι τὴν ὑγείαν, τοῖς ἀσθενοῦσι τὴν ῥώσιν· τοὺς δὲ  
 ὑγιαίνοντας τήρησον ἐν ταύτῃ. Πᾶσαν δὲ νόσον καὶ πᾶσαν  
 μαλακίαν ἀπέλασον ἐκ τοῦ λαοῦ σου· πάντα τῆς προσδο-  
 κίας ταύτης ἐλευθέρωσον, συντηρῶν ἀνεπηρεάστους τῆς αἰ-  
 κισιάσης ἀσθενείας, καὶ φυλάττων τῇ παντοκρατορικῇ σου  
 χειρὶ ἀπροσψάστους τῆς δεινῆς ταύτης κακώσεως καὶ ὀλε-  
 θρίου συντριβῆς· ὄντως γὰρ συνέχεε πάντα καὶ συνετάραξεν  
 ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου· καὶ οὐκ ἐπιστρέψωμεν ὅλως ἐκ τῶν  
 πονηριῶν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπάλλαξον τοῦ κακοῦ συνειδό-  
 τος πάντα, καὶ δός ἐν πάσῃ ἀγαθοεργίᾳ εὐαρεστεῖν σοι·  
 πρεσβείαις τῆς πανυπερενδόξου ἀγνῆς Θεομήτορος, καὶ  
 ἀειπαρθένου Μαρίας· προστασίαις τῶν ἁγίων καὶ θεοειδῶν  
 Ἀγγέλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ἡ τοῦ ἐλέους  
 πηγὴ, καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας ἀνεξιχνίαστος ἄβυσσος, καὶ σοὶ  
 τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ  
 παναγίῳ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τὰς  
 αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΕΙΣ ΑΝΟΜΒΡΙΑΝ (\*).

Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου.

Τὰς αὐλακας αὐτῆς μέθυσον.

Στίχ. Ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται.

Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ε'. 7.

**Α**δελφοί, μακροθυμήσατε ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου· ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ, ἕως λάβῃ ὑετὸν πρῶϊμον καὶ ὄψιμον. Μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηριζατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικε. Μὴ στεναρίζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κατακριθῆτε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. Ἦλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῆ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι· καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἑνιαυτοὺς τρεῖς, καὶ μῆνας ἕξ. Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀλληλουῖα.

Εὐλογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἑνιαυτοῦ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. ις'. 1.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσελθόντες τῷ Ἰησοῦ οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν, σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ δεῖξαι αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὁψίας γενομένης λέγετε, Εὐδία· πυρρᾶζει γὰρ ὁ ἕρανος. Καὶ πρῶϊ, Σήμερον χειμῶν· πυρρᾶζει γὰρ στυγναῖζων ὁ οὐρανός.

(\*) Ὁ μὲν Ἀπόστολος ἐν τῷ Χειρογράφῳ· « Ἀδελφοί, ὑπόδειγμα λάθετε » τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας... (Κεφ. ε'. 10.) τέλος. « καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν τῆς γῆς ». — Τὸ δὲ Εὐαγγέλιον, κατὰ Λουκᾶν· (Κεφ. Δ'. 22). Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι ἐπὶ ταῖς λόγοις... τέλος· ὅτι ἐν ἐξουσία ἦν ὁ λόγος.

Υ'ποκριται, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσχετε διακρί-  
νειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε; Ἀμήν λέγω ὑμῖν, Διακ.  
Λουκ.  
Κεφ.  
Δ', 24.  
ὅτι οὐδεὶς Προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ· ἐπ' ἀ-  
ληθείας δὲ λέγω ἡμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις  
Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία,  
καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν·  
καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα  
τῆς Σιδῶνος, πρὸς γυναῖκα χήραν. Λέγησιν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Διακ.  
Ἰωάν.  
Κεφ.  
5', 30.  
Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεῦσωμέν σοι;  
τί ἐργάζῃ; Οἱ Πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ,  
καθὼς ἐστι γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδω-  
κεν αὐτοῖς φαγεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμήν  
ἀμήν λέγω ὑμῖν· Οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ  
οὐρανοῦ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ  
οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὁ κατα-  
βαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζῶν διδοὺς τῷ κόσμῳ.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

### ΕΠΙ ΑΥΧΜῶ ΑΝΟΜΒΡΙΑΣ.

Ἡ Ἐκτενὴς παρὰ τοῦ Διακόνου.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου· δεόμεθά  
σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ἀλλὰ ἀνα-  
μένων αὐτοῦ τὴν ἐπιστροφὴν καὶ τὴν μετάνοιαν, ἐπάκουσον  
ἡμῶν δεομένων σου.

Ὁ ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἐντείλει αὐταῖς  
τοῦ δοῦναι ὑετὸν εἰρηνικὸν ἐπ' αὐτῇ, ἡμῶν δεομένων σου.

Ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων  
αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, κατὰπεμψον τὴν εὐλο-  
γίαν σου ἐφ' ἡμᾶς δεομένους σου.

Ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, καὶ ἐτοιμάζων τῇ  
γῇ ὑετὸν, ἐξαπόστειλον ἡμῖν τὰ ἐλέη σου δεομένοις σου.

Ὁ ἐξανατέλλων χόρτον ταῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων, σῶσον ἀνθρώπους σὺν κτήνεσι, δεομένης σου.

Βροχὴν ἐκούσιον, καὶ ὄμβρον εἰρηνικὸν ἀφόρισον τῇ γῇ, καὶ σῶσον τὰ σύμπαντα Φιλάνθρωπε, ἡμῶν δεομένων σου.

Κατάπεμψον τοὺς ὑετοὺς σου ἐπὶ τοὺς χρῆζοντας καὶ δεομένους τόπους, Φιλάνθρωπε, ἡμῶν δεομένων σου.

Οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον οἰκτείρησον, καὶ εὐφρανον ἡμᾶς, φιλάνθρωπε, δεομένους σου.

Εἰσακούσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου, δεομένους σου.

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεός ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος πάλιν

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν Πόλιν ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρὸς, μαχαίρας, ἀκρίδος, χαλάζης, ἐπιδρομῆς ἀλλοφυλῶν, ἐμφυλίου πολέμου, καὶ αἰφνιδίου θανάτου· καὶ ὑπὲρ τοῦ ἰλεῶν, εὐμενῆ, καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν καθ' ἡμῶν κινημένην, καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτῆ ἀπειλῆς· καὶ ὑπὲρ τοῦ καταπέμψαι ἡμῖν ὑετὸν εἰρηνικὸν, καὶ ἐπομβρῆσαι τῇ γῇ ὄμβρον ἀγαθότητος, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν· καὶ ἰλεως, ἰλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεός ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΚΑΝΩΝ ΙΚΕΤΗΡΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΝ ΚΥΡΙΟΝ

ΕΙΣ ΑΝΟΜΒΡΙΑΝ,

Οὐ ἡ ἀκροστιχίς, ἀνευ τῶν Θεοτοκίῳν  
 Δίδου ὑετόν τῇ γῆ διψώσῃ Σῶτερ. Ἐν δὲ τοῖς Θεοτοκίαις  
 Φῶς πιστῶν.

Ὠδὴ α'. Ἦχος β'. Δεῦτε λαοί, ἄσωμεν.

**Δ**έχου Σωτήρ, δέησιν ἐξ ἀναξίων ἡμῶν, στομάτων, καὶ κα-  
 τάπεμψον, ἐξ οὐρανοῦ τῇ γῆ, ὑετοὺς καρποφόρους, φι-  
 λάνθρωπος ὑπάρχων καὶ πολυέλεος.

**Ι**λάσθητι νῦν, Κύριε ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ τὴν ὀργὴν  
 παράγαγε, τὴν καθ' ἡμῶν Σωτήρ, ἐκχυθεῖσαν δικαίως,  
 καὶ δίδου οὐρανόθεν, ὄμβρους ὑδάτων τῇ γῆ.

**Δ**εῦτε βροτοί, κλαύσωμεν πρὸς τὸν τῶν ὄλων Θεόν, ἐν κα-  
 τανύξει κρᾶζοντες· Φεῖσαι Φιλάνθρωπε, ἡμετέρων πται-  
 σμάτων, καὶ πέμψον οὐρανόθεν, ὕδωρ διψώσῃ τῇ γῆ.

Θεοτοκίον.

**Φ**ῶς διὰ σοῦ, ἐγνώμεν Θεογεννήτρια· διό σε ἱκετεύομεν, καὶ  
 ἐξαιτούμεθα· Δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, τὸν Κτίστην καὶ  
 Υἱόν σου, πέμψαι τῇ γῆ ὑετόν.

Ὠδὴ γ'. Στερέωσον ἡμᾶς ἐν σοὶ Κύριε.

**Θ**πάσαν τῇ δρακί κατέχων Κύριε, τὴν κτίσιν ἐπάκουσον  
 ὡς οἰκτίρμων, τῆς δεήσεως τῶν δούλων σου, καὶ κατὰ-  
 πεμψον ὕδωρ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

**Υ**πάρχον ἀγαθὸς καὶ εὐδιάλλακτος, ὡς ἔχων τὴν ἄβυσσον  
 εὐσπλαγχνίας, μὴ παρίδῃς ταῖς δεήσεις ἡμῶν, ἀλλὰ πέμ-  
 ψον ἡμῖν εἰρηνικόν ὑετόν.

Θεοτοκίον.

**Ω**ς ἔχουσα Ἄγνη πρὸς τὸν φιλάνθρωπον, Υἱόν σου εὐπρόσ-  
 δεκτον παρρησίαν, ἐκδυσώπει τοῦ δοθῆναι τῇ γῆ, ὑετοὺς  
 καρποφόρους μεσιτείαις σου.



ᾠδὴ δ'. Ὑμῶ σε, ἀκοήν.

**Υ**ψόθεν, ἐφ' ἡμᾶς ἐπίβλεψον, Ἀγαθὲ τῆς ἡμαρτηκότητος, καὶ δώρησαι Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατὰπεμψον δεόμεθα, πλουσίως τὰ ἐλέη σου φιλόανθρωπε.

**Ε**πὶ ἤλθεν, ἐφ' ἡμᾶς Φιλόανθρωπε, ἀμαρτήσαντας ἡ ὀργή σου· οὐρανοὺς ἔκλεισε, μὴ δοῦναι ὑετοὺς τῇ γῆ σου· διὸ δυσωποῦμέν σε οἱ δοῦλοί σου· Μὴ τῷ θυμῷ σου Λόγε ἐκπαιδεύσης ἡμᾶς.

**Τ**ὸν πλοῦτον, ὃν περ ἡμῖν ἔδωκας, ἀνηλώσαμεν ἐν ἀσωτίᾳ· ἀλλ' ὡς ἔχων Κύριε, τὴν ἄβυσσον τῆς εὐσπλαγχνίας, Πατὴρ ἀγαθὸς ὢν παρακλήθητι, καὶ ὑετοὺς παράσχου ἐτησίους τῇ γῆ.

**Ο**κράσεις, μεταβάλλων Κύριε, τοῦ ἀέρος προστάγματι σου, ἐκούσιον δώρησαι, βροχὴν ἡμῖν ἀφορισθῆναι, καρποὺς εὐθηνίας ἀποστέλλων, τοῦ ἐμπιπλοῦν πᾶν ζῶον εὐδοκίας σου.

**Ν**εφέλας, ὁ ἀνάγων Κύριε, ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς βουλήσει, καὶ ἀστραπαῖς φαίνειν τε, τοῦ βρέχειν ἐπὶ πᾶσαν κτίσιν· αὐτὸς ὡς φιλόανθρωπος εὐδόκησον, τοῦ καταπέμψαι ἄνωθεν τῇ γῆ ὑετόν.

Θεοτοκίον.

**Σ**ὺ Μήτηρ, Θεοτόκε γέγονας, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ὅθεν πίστει, αἰτῆμέν σε ἅπαντες, ὡς ἔχουσαν τὴν παρρησίαν· Αὐτὸν ἐκδυσώπει ὑπὲρ πάντων ἡμῶν, τοῦ καταπέμψαι ὕδωρ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

ᾠδὴ ε'. Ὁ τοῦ φωτὸς χορηγός.

**Τ**αῖς ἱκεσίαις Σωτήρ, τῶν Ἀσωμάτων εὐμενῶς ἀκουσον, πάντων ἡμῶν, αἰεὶ δυσωπούντων, καὶ δίδου ὑετόν τῇ γῆ σου διψώση, ὡς μόνος φιλόανθρωπος.

**Η** δωδεκάς Μαθητῶν, σὺν Ἀθηταῖς πρὸς τὸν Θεὸν δέησιν, ὑπὲρ ἡμῶν, ποιήσασθε, ὅπως λυτρώσηται ἡμᾶς, ἐκ πάσης ἀνάγκης, ὀργῆς τε καὶ θλίψεως.

**Γ**ενοῦ ἡμῖν εὐμενῆς, ἐν τῷ καιρῷ τῶν πειρασμῶν Κύριε, καὶ ἀπειλής, τῆς ἐπικειμένης διάσωσον ἡμᾶς, καὶ πέμψον τῇ γῆ σου, βροχὴν τὴν ἐκούσιον.

Θεοτοκίον.

**Π**άντες μεσίτιν σε νῦν, πρὸς τὸν Θεὸν οἱ γηγενεῖς ἔχομεν, ὡς ἀληθῶς· διὸ ἐξαιτοῦμεν· Τῇ σκέπῃ σου Ἄγνη, τὴν πόλιν σου σῶζε, ἐκ πάσης ἀλώσεως.

ᾠδὴ ε'. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων.

**Η** πληθὺς τῶν Μαρτύρων πρεσβεύσατε, ἔχοντες πρὸς Κύριον, ὡς παρήρσιαν πολλήν, νῦν ὑετὸν δωρήσασθαι, καὶ καρπὸν εὐφορίας ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

**Δ**υσωποῦμεν πρεσβείαις τῶν σῶν Μαθητῶν· Ἄνες, ἄφες Κύριε, τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ τὴν ὀργὴν ἀπόστρεψον, ἀφ' ἡμῶν, καὶ παράσχου τῇ γῇ ὑετόν.

**Ι**κετεύομεν Δέσποτα Κύριε, σέ ὡς ἀγαθὸν καὶ φιλόνηρον, πόθῳ ψυχῆς· Φεῖσαι ἡμῶν καὶ δώρησαι, ὑετοὺς καρποφόρους διψώσῃ τῇ γῇ.

Θεοτοκίον.

**Ι**κετεύειν μὴ παύσῃ δεόμεθα, τὸν Υἱόν σου πάνταγενε, Θεογεννήτρια, ὑπὲρ ἡμῶν τῶν δούλων σου, εἰρηνεῦσαι καὶ σῶσαι ἐκ πάσης ὀργῆς.

ᾠδὴ ζ'. Εἰκόνας χρυστῆς.

**Ψ**υχῶν ἀγαθὲ, κυριεύοντα πασῶν σε ἐπιστάμενοι, ἐκδυσωποῦμεν· Φεῖσαι, σύγγνωθι, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνηρος, καὶ τῆς ἐνεστώσης δικαίας, ἀπειλῆς ἡμᾶς λύτρωσαι, καὶ δώρησαι ὡς ἀγαθός, ὄμβρους διψώσῃ τῇ γῇ.

**Ω**'ς πρὶν Μανασσῆν, ἐκ τοῦ ζώου τοῦ χαλκοῦ μετανοήσαντα, Σῶτερ ἐρρύσω, καὶ διέσωσας, θανατηφόρου συμπτώματος, εὐσπλαγχνε οἰκτίρμον παράσχου, καὶ ἡμῖν τὰ ἐλέη σου, καὶ διαφυλάξον ἡμᾶς, ἀπὸ λιμοῦ καὶ σεισμοῦ.

**Σ**πλαγχνίσθητι νῦν, ἐφ' ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ ἐλεήμων· καὶ γὰρ ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, καὶ ἠδικήσαμεν ἅπαντες· ὅθεν δυσωποῦμέν σε φόβῳ· Μὴ τῇ ὀργῇ σου φιλόνηρωπε, παιδείης κληρον καὶ λαόν, ἀλλ' ὕδωρ πέμψον τῇ γῇ.

Θεοτοκίον.

**Σ**ὲ πάντες βροτοὶ, καταφύγιον στερρόν καὶ ὄπλον ἄμαχον, Θεογεννήτορ ἐπιστάμεθα, καὶ δυσωποῦμεν οἱ δούλοι σου· Ρῦσαι ἀπειλῆς τῶν βαρβάρων, τὸν λαόν καὶ τὴν πόλιν σου, ἀπὸ λιμοῦ τε λοιμοῦ, σεισμοῦ καὶ πάσης φθορᾶς.

**Ωδὴ γ'.** Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός.  
**Η**λίας λόγῳ ὑετὸν, ἀναστέλλει ἐπὶ γῆς, καὶ πάλιν λόγῳ,  
 οὐρανόθεν κατάγει· διὸ αἰτοῦμεν· Αὐτοῦ, πρεσβείαις  
 Οἰκτίρμον κατάπεμψον, ὑετὸς ὑδάτων, τῇ γῆ σου οὐρανόθεν.  
**Σ**ὺν Ἀσωμάτων τοῖς χοροῖς, Ἀποστόλων Προφητῶν καὶ τῶν  
 Μαρτύρων, Ἱερέων ὁ δῆμος, καὶ τῶν Ὁσίων πληθύς, ὡς  
 Κτίστην τῶν ὄλων καὶ Κύριον, σὲ καθικετεύει, σῶσαι τοὺς  
 σὲ ὑμνοῦντας.

**Ω**ς Ἰωαννῶν ἐκ τοῦ θηρός, καὶ θαλάσσης ὡς Θεὸς ἀπελυ-  
 τρώσω, Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ τῶν θηρῶν Ἀγαθέ·  
 ὡσαύτως εἰσάκουσον δούλων σου, καὶ ῥῦσαι ἐκ πάσης, ἀνάγ-  
 κης τὸν λαόν σου.

Θεοτόκιον.

**Τ**ὴν σὲ τεκοῦσαν Ἰησοῦ, Θεοτόκον εἰς πρεσβείαν νῦν κι-  
 νοῦμεν, οἰκτειρῆσαι καὶ σῶσαι, ἡμαρτηκότα λαόν· καὶ  
 πάλιν πόθῳ σοι προσφεύγοντα, καὶ ὑπερυψοῦντα, εἰς πάντας  
 τοὺς αἰῶνας.

**Ωδὴ δ'** Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον.

**Τ**ῇ γῆ διψῶση Οἰκτίρμον, καὶ ἡμῶν ἐξαιτούντων, τὴν σὴν  
 φιλανθρωπίαν ἀγαθέ, ἕλεως Δέσποτα φάνηθι, ὡς Θεὸς  
 παντοκράτωρ· καὶ δώρησαι ἡμῖν ὡς ἀγαθός, ὑετοὺς καρπο-  
 φόρους, καὶ σῶσον ταῖς ψυχὰς ἡμῶν.

**Ε**λέησον Ἐλεῆμον, τῶν χειρῶν σου τὸ ἔργον· συγχώρησον  
 ἡμῖν ὡς ἀγαθός· μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης λαόν· ἀλλὰ  
 κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ πρόσχες τῇ δεήσει νῦν ἡμῶν, καὶ πα-  
 ράσχου τῇ γῆ σου, ὄμβρους ὑδάτων Κύριε.

**Ρ**ῦσαι ἐθνῶν καὶ βαρβάρων, καὶ παντὸς πολεμίου, τὴν πό-  
 λιν σου καὶ πάντα τὸν λαόν, καὶ ὑετοὺς ἡμῖν δώρησαι,  
 καρποφόρους Οἰκτίρμον, εἰς εὐθηνίαν πάντων τῶν καρπῶν,  
 καὶ σωτηρίαν πᾶσι, κατάπεμψον φιλάνθρωπε.

Θεοτοκίον.

**Ν**ενοσηκότας ὀρώσα, καὶ ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, καὶ βεβλη-  
 μένους πάθεισι δεινοῖς, τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου Δέσποινα,  
 θεραπεύσασα λύσον, τῶν νῦν παρενοχλούντων λυπηρῶν, ἵνα  
 πάντες σε ὕμνοις, ἀπαύστως μεγαλύνωμεν.

## ΕΥΧΑΙ ΕΠΙ ΑΝΟΜΡΙΑΣ.

Ποίημα· Καλλίστου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

### ΕΥΧΗ Α' (\*)

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τὸν πρὸς σὲ ζῆλον ἐ-  
 πακούσας Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου, καὶ τὸν κατὰ καιρὸν  
 τῇ γῆ πεμπόμενον ὑετὸν ἐπισχεθῆναι κελεύσας· εἶτα πάλιν,  
 διὰ τῆς αὐτῆ ἰκεσίας, ὄμβρον καρποφόρον αὐτῇ χαρισάμενος·  
 αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαγ-  
 χνίας δυσωπούμενος, βροχὴν ἐκούσιον ἀφόρισον τῇ κληρονο-  
 μίᾳ σου· καὶ τὰ πεπλημμελημένα ἡμῖν παριδῶν, τοὺς ὑετοὺς  
 σου κατάπεμψον ἐπὶ τοὺς χριζόντας καὶ δεομένους τόπους.  
 Εὐφρανον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, διὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ  
 σου, καὶ τὰ νήπια, καὶ τὰ κτήνη, καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὅτι  
 πρὸς σὲ προσδοκῶσι δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτῶν εἰς εὐκαιρον.  
 Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν, καὶ σοὶ  
 τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἀ-  
 γίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶ-  
 νων. Ἀμήν.

### ΕΥΧΗ Β'.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχά-  
 του τῆς γῆς· ὁ ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν πεποιηκός· ὁ ἐξά-  
 γων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν σου· ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ  
 τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς

(\*) Τῶν Εὐχῶν τούτων ἐν τῷ χειρογράφῳ ἀπαντᾶται μόνον ἡ Α' καὶ ἡ Β',  
 οὐδενὸς ποιητοῦ ὀνόματι ἐπιγραφόμεναι· ἔχει δὲ καὶ τρίτην Εὐχὴν, ἧς ἡ ἀρχὴ·  
 « Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ προσκαλούμενος  
 » τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον πά-  
 » σης τῆς κ. τ. λ. »

γῆς· σοῦ δεόμεθα καὶ σέ ἱκετεύομεν, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ αἰτούμενοι τὸ παρά σοῦ πλούσιον ἔλεος. Ἄνοιξον τοὺς καταρράκτας τοῦ οὐρανοῦ· ἐντελαί ταῖς νεφέλαις τοῦ βρέξαι ὑέτόν· οἴκτειρον πάντα τὰ τῆς γῆς σου· σπλαγγνίσθητι ἐπὶ πρεσβύτας, καὶ νέους, καὶ νήπια θηλάζοντα μαστόν, δούλους σθ καὶ δουλίδας, υἱὸς καὶ θυγατέρας, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κτήνη τῆς γῆς, καὶ ἐξάγαγε ἡμῖν ἄρτον εἰς βρῶσιν, καὶ χλόην ταῖς κτήνεσι· πρόσδεξαι τὰς δεήσεις παντὸς τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ ἀπώσῃ τοὺς στεναγμοὺς τῶν πενήτων· μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς, μηδὲ διαφθείρῃς λιμῷ καὶ δίψει τὸν λαόν σου· οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σέ ἐλπίζουσι, λαβεῖν τὴν παρά σοῦ τροφήν εἰς εὐκαιρον· ἐπὶ σοὶ πεποιθήαμεν· ἐκτός σου, ἄλλον οὐκ οἶδαμεν· τὰ παρά σοῦ πλούσια ἐλέη ἀπεκδεχόμεθα. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ Γ'.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, οἶδαμεν ὅτι ἀνάξιοι τυγχάνομεν τῶν δόξων οἰκτιρῶν, καὶ οὐκ ἐσμέν ἄξιοι ἄραι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ ἀτενίσαι εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ σταθῆναι ἐνώπιόν σου, καὶ τὰ αἰτήματα ἡμῶν λαλήσαι πρὸς σέ. Τί γὰρ καλὸν ἐποιήσαμεν, ἵνα καὶ τῶν αἰτήσεων ἐπιτύχωμεν; Καὶ γὰρ, διὰ τὴν σὴν ἀπειρον ἀγαθότητα, ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἡμᾶς εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν, εἰκόνι τῇ σῇ τετίμηκας, καὶ τὴν κτίσιν πᾶσαν ἡμῖν ὑπέταξας. Ἄλλ' ἡμεῖς, οἱ τοσαῦτα εὐεργετηθέντες, ὡς ἐχθροὶ διετέθημεν, καὶ σοῦ τοῦ εὐεργέτου τὰς ἐντολαὶς ἠθετήσαμεν, καὶ βίον ψεκτόν, καὶ γνώμην ῥυπαρὰν καὶ ἀκάθαρτον ἐκτησάμεθα· καὶ οὐ τὴν σὴν μόνου ἀγάπην ἀπεβαλόμεθα, ἀλλὰ καὶ ὡς θηρία κατ' ἀλλήλων φερόμεθα, καὶ τὰς σάρκας ἀλλήλων κατεσθίομεν, διὰ τῶν πλεονεκτικῶν τρόπων, καὶ τῆς ἀδίκου προαιρέσεως ἡμῶν. Πῶς οὖν ἄξιοι ἐσμέν

Δημιόσκιον ἐκτενίσαι τὸν οὐρανόν; Ὡς γὰρ δίκαιος ἡμεῖς ἀδίκαι

σὺ ἀγαπᾶς, ἡμεῖς ἐχθρῖνομεν· σὺ εὖσπλαγχνος, ἡμεῖς ἄ-  
 σπλαγχνοι· σὺ εὐεργέτης, ἡμεῖς ἄρπαγες. Ποῖαν τὴν πρὸς σέ  
 κοινωνίαν φέρομεν, ἵνα καὶ τῶν σῶν ἀγαθῶν κοινωνήσωμεν;  
 Ὁμολογοῦμεν τὴν δικαιοσύνην σου· ἐπιγινώσκομεν τὴν κατα-  
 δίκην ἡμῶν· κηρύττομεν τὰς εὐεργεσίας σου· μυρίοις θανάτοις  
 ὑπέδικοι ἐσμέν. Ἴδου ἐπὶ τὴν σὴν δρακιωτάτην καὶ τὰ πάν-  
 τα διακρατοῦσαν χεῖρα διαμένομεν· ῥάδιον τυγχάνει τῇ σῇ  
 παντοδυναμῶ χειρὶ, ὡς ἐν ῥοπῇ, ἀφανίσαι ἡμᾶς· καὶ ὅσον  
 ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γνώμης καὶ ἀναστροφῆς, δίκαιόν ἐστίν ἡ-  
 μᾶς ὀλεθρῶ παραδοθῆναι, δικαιοτάτε Κριτᾶ· ἀλλὰ τῆς σῆς  
 ἀνυπερβλήτου ἀγαθότητος καὶ ἀφραστοῦ χρηστότητος οὐκ  
 ἐστὶν ὅλως ἄξιον, φιλανθρωπότατε Δέσποτα. Διὸ εἰς τὴν ἀ-  
 νεξιχνίαστόν σου συμπάθειαν καὶ τὰ ἀμνησίκακά σου σπλαγ-  
 χνα θάρρουντες, προσερχόμεθά σοι τῷ εὐεργέτῃ οἱ ἀγνώμονες  
 καὶ ἀχάριστοι· Μὴ διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν παραδώῃς ἡμᾶς  
 εἰς χεῖρας ἀύχμου, μηδὲ διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν συντρίψῃς ἡ-  
 μᾶς κλοιῷ τοῦ λιμοῦ· ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγαθότητά σου, παράσχε  
 τῇ γῆ, ἣν ἀφώρισας βροχὴν ἐκούσιον τῇ κληρονομίᾳ σου, καὶ  
 πλήρωσον τοὺς κόλπους τῆς γῆς τῶν ζωογόνων σου ὑδάτων.  
 Ἴδὲ γὰρ πρόκειται αὕτη, ὡς μήτηρ ἐξηραμμένης ἔχουσα τοὺς  
 μαστοὺς· ὡς γὰρ ἐκείνης οἱ μαστοὶ, γάλακτος ἀποροῦντες,  
 θάνατον προσφέρουσι τῷ βρέφει, ἕτω καὶ ἡ γῆ, τὰς αὐλακὰς  
 αὐτῆς ἀμοίρους ὑγρότητος προβαλλομένη, μαρασμὸν ἐμποιεῖ  
 τῇ χλόῃ, καὶ φθορὰν τοῖς γεννήμασιν αὐτῆς φέρει, καὶ λιμὸν  
 ἡμῖν ἀπειλεῖ καὶ θάνατον· ὁ γὰρ ἐκ τῆς ξηρότητος καύσων,  
 καθάπερ τις διακαῆς πυρετός, τὰ βλασθήματα μαράνης, ἀφα-  
 νισμόν προμηνύει τῶν γεννημάτων αὐτῆς. Ἀλλὰ τῷ ἔλεει σου  
 ἐπίσκειψαι αὐτήν, καὶ ὑδατώδεις νέφεισι τὸν ἀέρα εὐκράτωσον,  
 καὶ τῷ πλουσίῳ σου ὑετῷ τὴν γῆν καταδρόσισον, καὶ τὰ βλα-  
 σθήματα αὐτῆς ψυχαγώγησον, καὶ ταῖς ἀναπνοαῖς τῶν καλλι-  
 στων ἀέρων τοὺς καρποὺς ἀρτίους καὶ μεστοὺς ποιήσον· καὶ  
 πλήθυνον αὐτοὺς τῇ εὖσπλαγχνίᾳ σου, δι' ὧν ὥρισας τὴν τοῦ  
 σώματος ζωὴν διακρατεῖσθαι· εἴαν γὰρ μὴ σὺ τὴν διὰ τῶν  
 ἐκουσίων σου ὄμβρων δώῃς χρηστότητα, ἡ γῆ ἡμῶν οὐ δώσει  
 τὸν καρπὸν αὐτῆς· ἀλλὰ, διὰ τὰ πλήθη τῶν οἰκτιρισμῶν σου,

ἐπάκουσον τὴν δέησιν τῶν ἀναξίων δούλων σου. Σὺ γὰρ εἶ ἡ πηγὴ τοῦ ἐλέους, καὶ ὁ τῶν ἀγαθῶν χορηγός, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ Δ'

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, Κύριε, ὁ διὰ τοῦ Προφήτη σου Ἡλίου λύσας τὸν αὐχμόν, καὶ τῇ τῶν ὄμβρων καταρροῇ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καταθρέξας, καὶ τῇ εὐθηνίᾳ τῶν καρπῶν διαθρέψας τὸν λαόν σου πλουσίως· αὐτὸς καὶ νῦν, ὑπὸ τῆς ἐμφύτου σου χρηστότητος δυσωπούμενος, δώρησαι τῇ γῇ ὑέτους εἰρηνικούς, εἰς γονιμότητα τῶν ἐτησίων καρπῶν. Σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ ὕδατα εἰς τόπους αὐτῶν ἀποκαταστήσας, καὶ τὴν γῆν, ὑπ' αὐτῶν καλυπτομένην, ὄρατὴν παρασκευάσας. Σὺ εἶ ὁ κελεύσας αὐτῇ παντοδαπούς ἐκφύειν καρπούς, εἰς ἀπόλαυσιν ἡμετέραν. Σὺ εἶ ὁ διὰ τὴν ἁμαρτίαν τῶν ἐπὶ τοῦ Νῶε ἀνθρώπων πηγὰς ἀβύσση ῥήξας, καὶ καταρράκτας ἀνοίξας ἔρανος, καὶ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς θαλασσώσας, πρὸς ἐξάλειψιν πάσης σαρκός. Σὺ εἶ ὁ ἐν ὕδασι στεγάζων τὰ ὑπερῶά σου. Σὺ εἶ ὁ νέφη μετεωρίζων, καὶ τούτοις ἐπιτάττων, τὰς τῶν ὄμβρων ἀπολύειν σαρόνας. Σὺ εἶ ὁ ἀνάγων τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. Σὺ εἶ ὁ ὑέτον ὀρίσας καὶ βροχαῖς ἐκουσίους ἀφορίσας, καὶ ποταμούς ὑδάτων ἀποπληρῶν, καὶ ποτιζὼν τὴν γῆν, καὶ μεθύων τὰς αὐλάκας αὐτῆς, εἰς πληθυσμὸν τῶν ὠραίων αὐτῆς καρπῶν. Σὺ εἶ ὁ διεληθὼν θαλάσσαν, καὶ ποταμὸν βάσιμον ἀπεργασάμενος, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας πηγάσας, καὶ πικρίαν ὑδάτων εἰς γλυκύτητα μεταβαλὼν. Οἶδε τῶν ὑδάτων ἡ φύσις τὸν αὐτῆς Ποιητὴν, ἐπιγινώσκει τὸν ἑαυτῆς Δεσπότην, οὐκ ἀγνοεῖ τὴν ὀφειλομένην ὑπηρεσίαν. Ἄν ἴδῃ σὲ τὸν Δεσπότην ὀργιζόμενον καθ' ἡμῶν, ἢ ἀμέτρως κινουμένη ὄλεθρον κατεργάζεται, ἢ συστελλομένη συνέχεται, καὶ ἡ αὐχμηρία χώραν λαμβάνει, καὶ φλογώδης ὁ ἀήρ γίνε-  
ται, καὶ τῆς γῆς οἱ βλάστοι μαρμαίνονται, καὶ ἡμεῖς εἰς χεῖρας

κινδύνῃ πίπτομεν. Ἄν δὲ πάλιν θεάσῃται σὲ τὸν φιλόνητον Θεόν, εὐμενῆ καὶ εὐδιάλλακτον, τοὺς ὑετοὺς ἐτοιμάζει, καὶ οἱ ὄμβροι ἐπὶ τὴν γῆν καταφέρονται, καὶ ὁ αἶθρ εὐπνοὺς γίνεται, καὶ ἡ γῆ, τῷ σῶ προσταγμάτι εἵκουσα, δαφιλεῖ τοὺς καρπούς ἐκ τῶν ἑαυτῆς λαγόνων ἀνατέλλει. Σὲ τοῖνον τὸν Ποιητὴν καὶ συνοχέα τοῦ παντός ἱκετεύομεν, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· μνήσθητι, ὅτι ἔργα τῶν χειρῶν σου ἐσμέν· πρόσχες τῇ ἀσθενείᾳ τῆς φύσεως ἡμῶν, ὅτι σὺ ἐποίησας ἡμᾶς· ἴδε τῶν πετεινῶν τὴν στένωσιν, τῶν κτηνῶν τὴν βοήν, τῶν νηπίων τὸν κλαυθμόν, τῶν νέων τὴν κραυγὴν, τῶν γηραιῶν τὴν τάλαιπωρίαν, τῶν ὀρφανῶν τὴν στέρησιν, τῶν χηρῶν τὴν μόνωσιν, τῶν πενήτων τὸ ἐνδεές, καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου τὴν ἱκέσιον φωνήν· καὶ ἐπίσκεψαι τὴν γῆν, καὶ μέθυσον αὐτὴν ταῖς πιαινέσαις βροχαῖς· ἱμάδος γὰρ ἀποροῦσα, τοῖς μὲν ἰδίῳ βλαστήμασι μαρασμόν, ἀνθρώποις δὲ καὶ κτήνεσι τὸν ὄλεθρον ἀπειλεῖ. Δι' ὕδατος τὸν ὄλεθρον ἐπάγων ποτὲ, ἐμνήσθης τοῦ Νῶε, φερομένου ἐν τῇ κιβωτῷ ὑπὸ τῶν ἀμετρήτων ἐκείνων ὑδάτων· ἐμνήσθης δὲ αὐτοῦ, καὶ τῶν πετεινῶν, καὶ κτηνῶν, καὶ τῶν θηρίων, καὶ τῶν ἑρπετῶν, καὶ ἐπήγαγες πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασε τὸ ὕδωρ· καὶ τὸν Νῶε, καὶ τὰ μετ' αὐτῆ ζῶα, καθάπερ σπέρμα, διετήρησας εἰς γένεσιν δευτέρου κόσμου. Καὶ νῦν, διὰ τοῦ συνέχοντος αὐχμοῦ τὸν αἶρα, λιμὸν ἀπειλεῖς καὶ θάνατον. Μνήσθητι τοῦ πεποιθότος ἐπὶ σὲ λαῶ· μνήσθητι καὶ τῶν πετεινῶν· μνήσθητι καὶ τῶν κτηνῶν· καὶ πνεῦμα δρόσου ἐπάγαγε, καὶ ὁ αὐχμὸς κοπασάτω· καὶ σπέρματα τῆς γῆς τελεσφόρησον εἰς διατροφὴν ἀνθρώπων τε καὶ ζῶων, καὶ πάντα πάλιν τῆς παρα σου προμηθείας ἀξιώσον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἀνατέλλων χόρτον ταῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων· καὶ σὺ εἶ ὁ ἐξάγων ἄρτον ἐκ τῆς γῆς καὶ οἶνον πηγαζῶν, καὶ ἐλαίω καθιλαρύνων τὰ τῶν ἀνθρώπων πρόσωπα· ὅπως τῶν χορηγουμένων παρὰ σου ἀγαθῶν ἐν ἀφθονίᾳ μετέχοντες, ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας δοξάζωμέν σου τὴν ἀγαθότητα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ Ε΄.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ ῥήματί σου τὸ πᾶν ἐν μὴ ὄντων παραγαγών· ὁ χοῦν λαβὼν ἐκ τῆς γῆς καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ ψυχῇ λογικῇ καὶ εἰκόνισι τιμήσας αὐτόν, καὶ εἰπών· Ἀύξάνεσθε, καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν· ὁ διδοὺς τοῖς κτήνεσι τροφήν, καὶ τοῖς νεοσσοῖς τῶν κοράκων· ὁ καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ σωτηρίῳ διασαρκὸς ἐπιδημία σου, νῦν μὲν ἑπτὰ, νῦν δὲ πέντε ἄρτοις χιλιάδας χορτάσας πολλὰς· αὐτὸς, πανάγαθε Δέσποτα, καὶ τὸν σὸν λαὸν τοῦτον, τὸν ἐπικεκλημένον τὸ πανάγιόν σου Ὄνομα, τῇ σῇ παντουργῷ καὶ μεγαλοδώρῳ δεξιᾷ πλουσίως διάθρεψον. Ἐπίδε, Κύριε, ἐπὶ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ σου, ὁ ἀνοίγων τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλῶν πᾶν ζῶον εὐδοκίας· οἰκτεῖρον πάντας ἡμᾶς συμπαθῶς· σὺ γάρ. Δέσποτα φιλόθρωπε, μόνος εἶ Πατὴρ ἀπάντων ἡμῶν, καὶ πρὸς σὲ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς αἴρομεν, ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ. Σὸς ἐστὶ λόγος, πανάγαθε Δέσποτα, τὸ, Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε. Δὸς οὖν τοῖς αἰτοῦσι νῦν, Δέσποτα, σὺν τῇ πνευματικῇ τροφῇ καὶ τὴν ἀναγκαίαν τοῦ σώματος, καὶ διάθρεψον. πεινῶντα τὸν σὸν λαόν· ὄμβρους ἐπικαίρους, εὐκρασίαν ἀέρων, καὶ καρπῶν παντοδαπῶν εὐφορίαν τῇ γῇ χάρισαι. Τοὺς ἐν ἀσθενείᾳ καὶ λύμῃ καὶ πυρετοῖς καὶ νόσοις παντοδαπαῖς ταλαιπωρουμένους, ἐπίσκεψαι· ῥῦται, Κύριε, τὴν τῷ σῷ ὀνόματι ἐπικεκλημένην ταύτην πόλιν, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμῆ, καταποντισμοῦ, πυρὸς, μαχαίρας καὶ φόνου, χαριζόμενος ἡμῖν τὰ ἐλέη σου. Χάριτι τοῦ ἀνάρχου καὶ ὁμοουσίου σου Πατρὸς, καὶ τοῦ παναγίου, καὶ ὁμοτίμου σου Πνεύματος· εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου, τῶν Δεηγῶν σου Ἀποστόλων, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.



## ΕΥΧΗ 5'.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν καταδεξάμενος σάρκα φορέσαι, ἵνα δοξάσης θαυμασίως τὴν λογικὴν φύσιν τῆ ἀρρήτου σου εὐσπλαγγνία καὶ ἀγαθότητι, καὶ τοὺς ἐν ἀληθείᾳ ἐπιγνώσει ἐπιστρέφοντας ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς ἀμαρτίας, συμπαθεῖν ὑποσχόμενος· ὅταν γὰρ πρὸς σέ ἐπιβλέψωσι σχήματι δουλικῷ καὶ γνησίῳ διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν θείων σε ἐντολῶν, τότε καὶ αὐτοὶ ἐν παρρησίᾳ δυνήσονται πρὸς τὸν Θεὸν ἴλεων καὶ εὐμενῆ καθιστᾶν· νῦν οὖν, ἄφες πάσας τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ κλῖνον πρὸς ἡμᾶς τὸ οὖς σε, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ ἀμαρτωλῶν, καθάπερ ποτέ τοῦ Θεοβίτου Ἥλιου ἐπήκουσας, ὥστε ῥήματι μόνῳ δῆσαι τὸν οὐρανόν, πρὸς σωφρονισμόν τοῦ ἀπειθοῦς ἐκείνου λαοῦ· εἶτα δὲ αὐτοῦ πάλιν, τῆ συνήθει φιλανθρωπία χρησάμενος, ταῖς νεφέλαις προσταξας, τὴν γῆν παῖσαν κατήρδευσας ὕδατος ἀγαθοῦ. Οὕτω καὶ νῦν, ὡς πάλαι ταῖς ἰκεσίαις αὐτοῦ τοῦ σου θειάποντος καὶ θερμαῖς ταῖς δεήσεσι, πάριδε τὰς ἀνομίας ἡμῶν καὶ τὰς ἀμαρτίας, καὶ πρόσδεξαι τὰς δεήσεις ἡμῶν, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ θερμῶς δεομένων σου· καὶ λύσον τὸν αὐχμὸν τοῦτον τῆς γῆς διὰ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ κραυγῆς τοῦ λαοῦ σου, καὶ κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς ὑετὸν ἀγαθόν, ὅπως ἐμφορηθῶμεν τοῦ ὕδατος, καὶ ἡ γῆ ἡμῶν δώσῃ τοὺς καρπούς ἐν καιρῷ εὐδέτῳ εἰς τροφήν ἡμετέραν καὶ αὐτῶν, δηλαδή, τῶν ἀλόγων ζώων· **Ναί, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀναξίων δούλων σου, καὶ μὴ παριδῆς τὰς δεήσεις ἡμῶν, μηδὲ νικησάτω ἡ ἀνομία ἡμῶν τὸ ἔλεός σου, ἀλλὰ κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· Ἴδε τὴν συντριβὴν, καὶ σπλαγγνίσθητι· βλέψον ἐξ ἀγίης σου κατοικητηρίου· Ἴδε τοὺς ξαναγμούς τῶν πενήτων· Ἴδε τὴν ἄωρον ἡλικίαν τῶν νηπίων, τῆ σφροδρотаτῆ δίψῃ πιεζομένην· Ἴδε τὴν τῶν ἀκάκων βρεφῶν κἀκώσιν· Ἴδε τὰ σπλάγγνα τὰ μητρικά· Ἴδε μαζὸς ξηρανομένους ἀνααιρεθέντων νηπίων· Ἴδε τοὺς τῷ χρόνῳ**

προβεβηκότητας, καὶ νέους, ὡσπερ ὄρμαθούς, εἰς χεῖρας ἀνόμων ἐκδεδομένους. Καὶ τοίνυν πάριδε τὰ πλημμελήματα ἡμῶν, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν, καὶ μὴ ἀπίσθη ἡμᾶς εἰς τέλος· οὐ γὰρ ὕδατος μόνου δίψει τηκόμεθα, ἀλλὰ καὶ μυρίοις ἄλλοις κακοῖς, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ πρὸς σέ βλέπομεν, ἵνα ἐπιχεθῇ ἐφ' ἡμᾶς ὑετός ὠριμώτατός τε καὶ δαφιλέστατος, ἵνα καὶ τὴν δικαίαν σου ὀργὴν στήσης τῆς δεινῆς ταύτης αἰχμαλωσίας. Ἀμφοτέρα τοίνυν αἰτοῦμεν· καὶ δεόμεθά σου, φιλόανθρωπε, ἵνα τὰ φρέατα καὶ τοὺς ἀγρούς ἡμῶν ἐμπλήσης ὕδατος, καὶ τὰς ψυχικὰς ἡμῶν ἀρούρας εἰς κόρον ποτίσης καὶ ἐμπλήσης τῆς σῆς χρηστότητος, καὶ τὰ φρέατα, δηλαδή τὰς καρδίας ἡμῶν, εὐφροσύνης καὶ ἀρρήτου μεθύσης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, καὶ στήσης τὴν ἐπικειμένην καθ' ἡμῶν ἀσχετον ὀρμὴν τῶν αἰθέων Ἀγαρηνῶν. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐλευθερωτὴς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## Ε Τ Χ Η

ΕΠΙ ΑΝΟΜΒΡΙΑΣ, ΚΑΙ ΕΞΑΛΛΑΓΗΣ ΑΝΕΜΩΝ

Καλλίστου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε Κύριε, ὁ τὴν κτίσιν μόνῳ τῷ λόγῳ δημιουργήσας, καὶ ἐξ αὐτῆς τὸν ἄνθρωπον πλαστουργήσας· ὕστερον δὲ σὴ ἀρρήτῳ φιλοανθρωπία, πεπτωκότα τοῦτον καὶ ἀμαρτία γενόμενον, ἀναλαβὼν καὶ καθαγιάσας, ὅπως μὴ ἀπόληται εἰς τέλος τὸ τῶν χειρῶν σου ἔργον, δούς δὲ τούτῳ καὶ τὰς σαυτοῦ ἐντολάς εἰς ὑπόμνησιν τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῶν σῶν ἐνταλμάτων τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως· ὅθεν ἐκοπίασας, καὶ ἠγωνιάσας, καὶ ἐπείνας, καὶ ἐδίψησας, πληρώσας πάντα δι' ἡμᾶς, ὡς εἰκός, τὰ ἀνθρώπινα, ἐπιβίβασας

πλοίου, καὶ θαλάσσαν πεζεύσας, καὶ κύματα ἄγρια καὶ βίας ἀνέμων χαλινώσας, καὶ πάντα παθεῖν ἀνασχόμενος, μέχρι σταυροῦ καὶ θανάτου, ἵνα, ἐν ᾧ πέπονθας καὶ ἐπειράσθης, βοηθῆς ἡμῖν τοῖς ἀσθενέσιν· αὐτὸς καὶ νῦν, Βασιλεῦ ἅγιε, ὁ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν φιλανθρωπῶς ἀναλαβὼν, σπλαγγίσθητι ἡμῖν τοῖς χειμαζομένοις σφοδρῶς, καὶ τῇ τῶν ἀναγκαίων ἐνδείᾳ πιεζομένοις· χορήγησον ἡμῖν τὴν σὴν ἀγαθότητα· μέθυσον τὴν γῆν ἡμῶν ὕδατος καθαροῦ, πρὸς καρποφορίαν αὐτῆς· ἐπωφελεῖς ἡμῖν τοὺς ἀέρας χάρισαι· καὶ καθάπερ ποτὲ Μαθητὰς σου διέσωσας βυθιζομένους ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς τῶν ἀνέμων βίας, οὕτω καὶ νῦν διάσωσον ἡμᾶς ἐκ τῆς συνεχοῦς ἡμῶν περιστάσεως. Στῆσον καὶ νῦν τῆς θαλάσσης τὴν ἀγριότητα κατὰπαυσον τὰ ἐναντία πνεύματα, τῇ σῇ προσταξεί τῇ θεικῇ· δός ἡμῖν γαλήνην καὶ ἀνάπαυσιν τῶν ἀνιάρων. Ναί, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἴδε καὶ ἐπίβλεψον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου πρὸς τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου· καὶ δός πνεῦμα εὐθές πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπερχομένων ἡμῖν συμφορῶν· πρεσβείαις τῆς σέ τεκουσῆς Μητρὸς, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΑΝΟΜΒΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ:

Τοῦ αὐτοῦ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκ τοῦ χοῦ δημιουργήσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ τοῦτον διαμορφώσας, καὶ εἰς κάλλος ἐξωραίσας, τῇ ἀρρήτῳ σου μεγαλειότητι καὶ φιλανθρωπία, καὶ, ὡς εἶπεῖν, διὰ τῆς ἐξωθεν ὠραιότητος τοῦ ἀνδριάντος, τοὺς χαρακτῆρας θαυμασίως ἐμφάνας τῆς λογικῆς ψυχῆς· (καὶ τὴν δόξαν \*) καὶ τὴν λαμπρότητα, ἣν ἔδωκας αὐτῷ πρότερον

(\*) Πρὸς τὸ ὀρθότερον ἀναγνωστέον ἴσως· (οὗτος δὲ καὶ τὴν δόξαν κτλ.)

διὰ τῆς θαυμαστῆς ἐκείνης δημιουργίας, ἀπώλεσε μὲν, ὡς  
 μὴ ὄφειλε, διὰ τὴν πικρὰν τῆς γεύσεως ἡδονήν· ὕστερον δὲ  
 προσελάβετο διὰ τοῦ ἐμφυσήματος τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ,  
 τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ)· ὁ  
 διπλοῦν αὐτὸν εἶναι ποιήσας, ἐκ ψυχῆς, δηλονότι, καὶ σώμα-  
 τος· καὶ τὴν μὲν ψυχὴν, ἅτε νοερὰν οὕσαν καὶ ἄϋλον, ἀρρή-  
 τοις λόγοις ἐκτρέφων τῷ θείῳ Πνεύματι, καὶ ἀξίαν αὐτὴν ἐρ-  
 γαζόμενος τῆς σῆς δόξης τε καὶ μεγαλειότητος· τὸ δὲ σῶμα,  
 διὰ τοῦ ἀσθητοῦ ἡλίου, καὶ τῆς τῶν ἀέρων εὐκρασίας, καὶ  
 τῆς ἐκ τούτων τελεσφορουμένης τροφῆς, εἰς αὐξήσειν καὶ ἀνα-  
 δρομὴν προβιβάζων καὶ περιτηρῶν· ὁ ἀνοίγων τὴν σὴν χεῖρα,  
 κατὰ τὸ προφητικὸν λόγιον, καὶ ἐμπιπλῶν πᾶσαν τὴν λογι-  
 κὴν καὶ ἄλογον φύσιν τῆς σῆς εὐδοκίας· σοῦ δεόμεθα καὶ σέ  
 παρακαλοῦμεν τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,  
 τὴν μὲν καθαρσίαν τῶν ἡμετέρων ψυχῶν προσγινομένην διὰ  
 τῆς ἐργασίας τῶν σῶν ἐντολῶν διαλευκίνας, προφητικῶς εἰ-  
 πεῖν, λαμπροτέραν χιόνος, τῇ ἐνεργείᾳ καὶ χάριτι τοῦ Ἁγίου  
 Πνεύματος, ποιήσον, καθὰ καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς ἐνετεί-  
 λατο, ἐκλάμψειν αὐτὰς ὡς τὸν ἥλιον· τοῖς δὲ σώμασιν ἡμῶν,  
 τοῖς κατεσκληκόσι ταῖς ἀνομίαις, καὶ ἀσωτίαις ἐμπεφυρμέ-  
 νοις, ὑγείαν δώρησαι καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν τοιούτων δεινῶν.  
 Εὐκράτους καὶ ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῖν χάρισαι· ὄμβρους  
 εἰρηνικοὺς ἐξαπόστειλον τῇ γῇ πρὸς καρποφορίαν· μέθυσον  
 τὰς αὐλάκας ταύτης ὕδατος καθαροῦ, εἰς ζωοτροφίαν ἡμῶν  
 τε καὶ τῶν ἀλόγων ζῶων· στῆσον τὴν καθ' ἡμῶν ἐπερχομένην  
 ῥομφαίαν, καὶ μὴ παρίδης τὴν δέησιν ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ  
 ἀναξίων δούλων σου ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ. Ἐπάκουσον ἡμῶν,  
 προσχὼν ἰλέω ὄμματι ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου ἡμῖν τοῖς  
 σοῖς ἀναξίοις ἰκέταις, δυσωπούμενος ταῖς ἀκαταμαχίτοις  
 πρεσβείαις τῆς ἀρρύπτως καὶ ἀχράντως τὸν Χριστὸν σωμα-  
 τωσάσης Παναγίας Παρθένου, τῆς κοινῆς ἐλπίδος ἡμῶν· ὡς ἂν  
 διὰ πάντων δοξασθῇ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομα  
 σοῦ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,  
 νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΚΑΝΩΝ

## ΕΙΣ ΦΟΒΟΝ ΣΕΙΣΜΟΥ.

Οὗ ἡ ἀκροστιχίς·

Ω Χριστέ, τῆς γῆς τὸν κλόνον παῦσον τάχος. Ἰωσήφ.

Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας.

Ὡς φοβερά ἡ ὀργή σου ἐξ ἧς ἡμᾶς, ἐλυτρώσω Κύριε, μὴ συγχώσας ἐν τῇ γῆ, ἅπαν τὸ ἀνάστημα ἡμῶν· εὐχαρίστως σε διὸ αἰεὶ δοξάζομεν.

Χαίρων αἰεὶ καθ' ἐνάστην τῇ παντελεῖ διορθώσει Δέσποτα, ὡσπερ φύλλον εὐτελές, διασεῖεις ἅπασαν τὴν γῆν, εἰς τὸν φόβον σου πιστοὺς στηρίζων Κύριε.

Ῥῦσαι σεισοῦ βαρυτάτου πάντας ἡμᾶς, καὶ μὴ δώης Κύριε, ἀπολέσθαι παντελῶς, τὴν κληρονομίαν σου πολλοῖς, παροργίζουσιν κακοῖς σέ τὸν μακρόθυμον. Θεοδοκίον.

Ἰκετικῶς σοι βοῶμεν Μῆτερ Θεοῦ· Τὰ συνήθη σπλάγγνα σε, ἐπὶ πόντον καὶ λαόν, συμπαθῶς δεικνύουσα σεισοῦ, βαρυτάτου καὶ φθορᾶς ἡμᾶς ἀπάλλαξον.

Ὡδὴ β'. Ἰδετε ἴδετε.

Σείσας προβλέψει σου, πᾶσαν τὴν γῆν Παμβασιλεῦ, ἐνέβαλες εἰς φόβον, ἡμῶν τὰς διανοίας· ἀλλ' ἄνευ Δέσποτα οἰκτίρμον τὴν ὀργὴν σου, καὶ μὴ δῶς εἰς παντελεῖ, ἀφανισμόν τὸν σὸν λαόν.

Τίς δυσωπήσει σε, ὑπὲρ λαοῦ παντοδαπῶν, αἰσχύνῃ ὀφλημάτων αἰεὶ καλυπτομένου, καὶ ἀπολέσθαι προσδοκῶντος τῇ ὀργῇ σου; ἐξ ἧς ἡμᾶς Χριστέ, τῷ σῶ ἐλέει ἐξελοῦ.

Ἐδειξας φόβον σου, νυνὶ Χριστέ τῇ φοβερά, προσβλέψει σου σαλεύσας, τῆς γῆς τοὺς θεμελίους· ἀλλὰ συνήθως δεῖξον πάλιν ἐλεῆμον, τὸ ἔλεος τὸ σὸν, μὴ ἀπολλύμεθα δεινῶς.

Θεοδοκίον.

Τίς μόνος ἄνευ σοῦ, δύναται ἄχραντε ἀγνή, Θεὸν ἀγαπητοῦντα, καθ' ἡμῶν καταλλάξαι; Διὸ δυσώπει Παναγία

παῦσαι τάχος, τὸν κλόνον νῦν τῆς γῆς, γεννῶντα ὄλεθρον ἡμῖν.

ᾠδὴ γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

**Ἡ** γῆ μαστίζεται ἡμῶν, κακῶς διακειμένων, καὶ αἰεὶ τὴν ὀργὴν σου, συγκινούντων καθ' ἡμῶν, οἰκτίρμον Παμβασιλεῦ· ἀλλὰ φεῖσαι Δέσποτα τῶν δούλων σου.

**Σ**υσσεῖσας Κύριε τὴν γῆν, ἐστερέωσας πάλιν, νοθετῶν ἐπιστρέφων, τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν, στηρίζεσθαι ἐν τῷ σῶ, θείῳ φόβῳ θείων ὑπεράγαθε.

**Γ**εννώσας θάνατον πικρὸν, καὶ σεισμούς βαρυτάτους, καὶ πληγαὶς ἀνηκέστους, ἀμαρτίας ἀδελφοί, ἐκφύγωμεν, καὶ Θεὸν, μετανοίας τρόποις ἐκμελιζώμεν. Θεοτοκίον.

**Ἡ** μόνη οὔσα ἀγαθὴ, τὸν πανάγαθον Λόγον, ἐκτενωῶς ἐκδυσώπει, τῆς παρουσίας τοῦ σεισμοῦ, ῥυσθῆναι πάντας ὀργῆς, Θεοτόκε ἄχραντε δεόμεθα.

ᾠδὴ δ'. Χριστός μου δύναμις.

**Σ**αλεύεις Κύριε, τὴν γῆν βηλόμενος, ἐδρασμῶ ἀληθείας πάντας ἡμᾶς, Δέσποτα στηρίζεσθαι, σαλευομένους προσβολαῖς, τοῦ δολίου πολεμήτορος.

**Τ**ῆ θείᾳ νεύσει σου, κλονεῖς τὰ σύμπαντα, καὶ δονεῖς τὰς καρδίας τῶν ἐπὶ γῆς, κατοικούντων Δέσποτα· τῆς οὖν δικαίας σου ὀργῆς, ἄνες Κύριε τὰ κύματα.

ὑδρόλως ἔχοντας, εἰς νοῦν τὸν φόβον σου, ἐκφοβεῖς, τῆ κινήσει πάσης τῆς γῆς, μόνη Εὐσυμπάθητε· ἀλλὰ συνήθως ἐφ' ἡμᾶς, τὰ ἐλέη σου θαυμάστωσον. Θεοτοκίον.

**Ν**αὸν σε Δέσποινα, Θεοῦ γινώσκοντες, ἐν ἀγίῳ Ναῶ σε χεῖρας οἰκτραῖς, αἴρομεν εἰς δέησιν· Ἴδε τὴν κάκωσιν ἡμῶν, καὶ παράσχου βοήθειαν.

ᾠδὴ ε'. Τῷ θείῳ φέγγει σου ἀγαθέ.

**Κ**αὶ σὺ καρδίᾳ σείσθητι νῦν, βλέπουσα Θεοῦ τὴν ἀπειλήν, ἐπικειμένην, καὶ βόησον· Φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου Δέσποτα Κύριε, καὶ παῦσον τὴν δικαίαν ὀργὴν σου εὐσπλαγγνε.

**Λ**αὸν καὶ πόλιν ἣν περ τῷ σῶ, αἵματι ἐκτήσω Ἰησοῦ, μὴ παραδῶς εἰς ἀπώλειαν, ἐν τῷ συνταράσσειν τὴν γῆν σεισμῶ φοβερωῖ· χορὸς τῶν Ἀποστόλων καθικετεύει σε

**Ο** δούσε Δέσποτα τὰς ὀρθαῖς, γνώμη ὑπεικλίνοντες στρεβλῆ, εἰς ἀγανάκτησιν τρέπομεν, σὲ τὸν συμπαθῆτε καὶ ἀμνησίκακον· ἀλλ' ἴλεως οἰκτίρμον, γενοῦ τοῖς δούλοις σου.

Θεστοκίον.

**Ν**ῦν βοηθείας ἦλθε καιρὸς, νῦν καταλλαγῆς χρεῖα Ἄγνη, πρὸς τὸν Υἱόν σου καὶ Κύριον, ὅπως οἰκτειρήσῃ προσκερυνότας ἡμᾶς, καὶ τῆς ἐπικειμένης ὀργῆς λυτρώσῃται.

ᾠδὴ ε'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

**Ο**ὐκ ἔχοντες Δέσποτα, παρρησίαν δυσωπεῖν, οἱ ταπεινοὶ τὸ ὕψος σου, τοὺς ἐλεκτοὺς Ἀγγέλους σου εἰς θερμὴν, κινοῦμεν παράκλησιν· δι' αὐτῶν τῆς ὀργῆς σου ἐξελοῦ νῦν ἡμᾶς.

**Ν**ῦν ἔγνωμεν Κύριε, ὡς ἠλέησας ἡμᾶς, καὶ οὐδαμῶς συνέχωσας, ὑπὸ τὴν γῆν συμπτώμασι χαλεποῖς, πολλὰ πλημμελύσαντας· εὐχαρίστως διό σε μεγαλύνομεν.

**Π**ροστάττεις σαλεύεσθαι, τὰ θεμέλια τῆς γῆς, ὅπως ἡμεῖς παυσώμεθα, οἱ ταπεινοὶ σαλεύεσθαι ἀρετῶν, τῆς κρείττονος στάσεως, καὶ τῷ φόβῳ σου Λόγε στηριζώμεθα.

Θεστοκίον.

**Α**γία Θεόνυμφε, ἀποροῦμενον νυνί, τὸν σὸν λαὸν οἰκτείρησον, καὶ μητρικαῖς πρεσβείαις τὴν καθ' ἡμῶν, Θεοῦ ἀγανάκτησιν, μεταποίησον τάχος δυσωποῦμέν σε.

ᾠδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

**Υ**περῦμνητος εἶ Κύριε μακρόθυμε, ὅτι οὐκ ἐθανάτωσας, τοὺς οἰκέτας σου, σπαραγμῶ καὶ κλόνῳ φοβερῶ, τῆς γῆς, ἀλλ' ἐφόβησας ζητῶν, τοῦ ἀποστρέφαι τῶν κακῶν, καὶ ζῆσαι πάντας ἡμᾶς.

**Σ**τεναγμὸν ἀπὸ καρδίας ἀναπέμψωμεν, καὶ δάκρυα προχέωμεν, ὅπως ἴλεων, τὸν Δεσπότην εὐρώμεν Χριστὸν, ἐκτρέψαι σεισμῶ πάντας ἡμᾶς, διὰ πληθὺν ἀμαρτιῶν, ἐπάπειλοῦντα δεινῶς.

**Ο**ἱμοι! κράξωμεν καὶ χεῖρας ἐκπετάσωμεν, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, καὶ παυσώμεθα, τοῦ λοιποῦ ποιεῖν τὸ πονηρὸν· καὶ γὰρ ὁ Σωτὴρ ἀγανακτῶν, σαλεύει ἅπασαν τὴν γῆν, στηρίξαι θελῶν ἡμᾶς.

Θεοτοκίον.

**Ν**εῦσον Ἄχραντε σωθῆναι τοὺς οἰκέτας σου, ἀπολεσθῆναι μέλλοντας, ἐν ὀργῇ Θεοῦ, καὶ θυμῷ μεγάλῳ καὶ φρικτῷ, τῆς νῦν ἐπελθούσης ἀπειλῆς, διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολλῶν, ἀμαρτημάτων ἡμῶν.

ᾠδὴ ἡ. Ἐκ φλογός τοῖς Ὅσιοις.

**Τ**ῆς δικαίας σου ταύτης ὀργῆς Φιλάνθρωπε, ἐπελθούσης ἀθρόως συνεταράχθημεν, καὶ ἀπελπισμῷ παντελεῖ συνησθένημεν, προσαναγκαστοῦντα, ὀρώντες καθ' ἡμῶν σε.

**Α**νατείνωμεν χεῖρας πιστοὶ καὶ ὄμματα, πρὸς τὸν μόνον Δεσπότην σώζειν δυνάμενον, κραζόντες· Χριστέ, τὸν θυμὸν σου ἀπόστρεφον, ἀφ' ἡμῶν ταχέως, φιλάνθρωπος ὑπάρχων.

**Χ**ιλιάδες Ἀγγέλων Μαρτύρων σύλλογος, Προφητῶν Ἀποστόλων, Ὅσιων, Ἱεραρχῶν, ἅγιος χορὸς ἱκετεῦει σε Δεσποτα· Φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου, τοῦ τεταπεινωμένου.

**Ο** γινώσκων Οἰκτίρμον τὸ ἀσθενές ἡμῶν, καὶ εὐόλισθον πάντα καὶ ἀδιόρθωτον, ἄνες τὴν ὀργὴν, καὶ τὸν τάραχον κόπασσον, καὶ τῷ σῷ ἑλέει, οἰκτεῖρησον τὸν κόσμον.

Θεοτοκίον.

**Σ**υμπαθῆς Θεοτόκε τὸν εὐσυμπάθητον, ἡ τειοῦσα Σωτῆρα, ἴδε τὴν κάκωσιν, καὶ τὸν στεναγμὸν τοῦ λαοῦ σου, καὶ τὰ χυνοῦ, τοῦ παρακαλέσαι, ἡμᾶς οἰκτερηθῆναι.

ᾠδὴ δ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

**Ἰ**δοὺ οἱ πάντες ἡμεῖς ἐπταίσαμεν, καὶ φοβερῶς ἡ γῆ μηδὲν σφαλεῖσα κολάζεται· νουθετῶν γὰρ ἡμᾶς ὁ φιλάνθρωπος, ὅλην αὐτὴν σαλεύει· λάβωμεν αἴσθησιν, καὶ τῆς σωτηρίας ἑαυτῶν ἐπιμελώμεθα.

**Ω**ρῶν καὶ χρόνων ὑπάρχων Κύριος, μιᾷ ῥοπῇ ἠθέλησας ἐκτρίψαι τοὺς δούλους σου· ὑπὸ δὲ τῆς πολλῆς εὐσπλαγχνίας σου, Δέσποτα ἐκωλύθης· εὐχαριστοῦμεν σοι, οἱ ἀναπολόγητοι ἡμεῖς μόνε φιλάνθρωπε.

**Σ**εισμοῦ, μαχαίρας, πικρᾶς ἀλώσεως, καὶ ἐθνικῆς Χριστέ ἐπίδρομῆς καὶ συμπτώσεως, καὶ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ καὶ κακώσεως, πάσης ἄλλης Οἰκτίρμον, ῥῦσαι τὴν πόλιν σου, ἀ-



**Η** γῆ ἀγλώσσωσ βοᾷ στενάζουσα· Τί με κακοῖς μαινίνετε πολλοῖς πάντες ἄνθρωποι; καὶ ὑμῶν ὁ Δεσπότης φειδόμενος, ὄλην ἐμέ μαστίζει· λάβετε αἴσθησιν, καὶ ἐν μετανοίᾳ τὸν Θεὸν ἐξιλεώσασθε.

Θεοτοκίον.

**Φ**θοράν τῷ τίκτειν μὴ ὑπομείνασα, πάσης φθορᾶς Παρθένε ἐξελού ἡμᾶς ἅπαντας, καὶ σεισμοῦ βαρυτάτου καὶ θλίψεως, παύουσα τοῦ Δεσπότου τὴν ἀγανάκτησιν, ταῖς σαῖς μητρικαῖς καταλλαγαῖς Θεοχαρίτωτε.

Εἰς τοὺς Αἰῶνας. Στιχηρὰ προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγματίων.

**Ο** τὰ θεμέλια πάντα, τῆς γῆς σαλεύων Θεός, ὁ συνταράσσων μόνος, τῆς θαλάσσης τὸ κύτος, ὡς Κτίστης τῶν ἀπάντων. ῥῦσαι ἡμᾶς, τῆς φοβερᾶς τοῦ σεισμοῦ ἀπειλῆς, ὑπὸ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας διαπαντός, δυσωπήμενος φιλόνηρωπε.

**Ω**ς πολυέλεος μόνος, καὶ παντοδύναμος, Χριστέ Σωτὴρ ὑπάρχων, διὰ τῆς Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, σῶζε αἰεὶ, ἀπὸ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ καὶ σεισμοῦ, πυρός, μαχαίρας ἐθνῶν καταποντισμοῦ, τὴν δοξαζουσάν σε πόλιν πιστῶς.

**Τ**ῆς νῦν δικαίας σου ταύτης ὀργῆς Φιλόνηρωπε, ἀθρόως ἐπελθούσης, μὴ συγχώσης οἰκτίρμον, μηδὲ διασκεδάσης· μὴ τῷ θυμῷ, τῆς ὀργῆς σου παιδεύσης ἡμᾶς· ἀλλὰ τὸν τάραχον κόπασον τοῦ σεισμοῦ, καὶ τὸν σὸν λαὸν οἰκτείρησον.

Ἔτερα Στιχ. Ἰδιόμελα, Ἦχος β'.

**Τ**ῆς γῆς συνταρασσομένης τῷ τῆς ὀργῆς σου φόβῳ, βουνοὶ καὶ τὰ ὄρη συσσειόνται Κύριε· ἀλλ' εὐσπλαγχνίας ὀμματι, ἐφ' ἡμᾶς ἐπιβλέψας, μὴ τῷ θυμῷ σου ὀργισθῆς ἡμῖν, ἀλλὰ σπλαγχμισθεὶς ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, τῆς φοβερᾶς ἡμᾶς τοῦ σεισμοῦ, ἀπειλῆς ἐλευθέρωσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόνηρωπος.

Ἦχος πλ. β'.

**Ν**ινευίται τοῖς παραπτώμασι, τὴν διὰ σεισμοῦ ἀπειλήν κατάχωσιν ἠκούον· ἐν δὲ τῷ μεσιτεύοντι σημείῳ τοῦ κήτους, τὴν διὰ τοῦ Ἰωῆ ἀνάστασιν, ἢ μετάνοια παρχιαλεῖ· ἀλλ' ὡς ἐκείνων, βοήν λαοῦ σου μετὰ κτηνῶν καὶ κτηνῶν, οἱ

κτείρας προσεδέξω, καὶ ἡμᾶς παιδευομένους, διὰ τῆς τριημέρου Ἀναστάσεως, φεῖσαι καὶ ἐλέησον.

Ἦχος ὁ αὐτός.

**Φ**οβερὸς εἶ Κύριε, καὶ τίς ὑποστήσεται, τῆς δικαίας σου ὀργῆς; ἢ τίς σε δυσωπήσει; ἢ τίς παρακαλέσει Ἀγαθὲ, ὑπὲρ λαοῦ ἡμαρτηκότου καὶ ἀπεγνωσμένου; τὰ οὐράνια τάγματα, Ἀγγελοι, Ἀρχαί, καὶ Ἐξουσίαι, Θρόνοι, Κυριότητες, τὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ, ὑπὲρ ἡμῶν σοὶ βοῶντα: Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ Κύριε· τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης ἀγαθὲ· διὰ σπλάγχχνα ἐλέους, σῶζε πόλιν κινδυνεύουσαν.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος πλ. δ'.

Ψάλλεται δὲ τὸ παρὸν Τροπάριον εἰς πᾶσαν Λιτὴν.

**Ο**ὐράνιε Βασιλεῦ, φιλόανθρωπε Κύριε, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἔπιδε ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου· ἴδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· ἴδε καὶ τὴν κάκωσιν ἡμῶν· μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης ἡμᾶς· μὴ παραδώης ἡμᾶς εἰς ἐπίδρομας ἐθνῶν, ἢ εἰς χεῖρας βαρβάρων, ἢ εἰς χάος ἀπολέσθαι· μὴ ποτε εἴπωσι τὰ ἔθνη· Ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν; ἡμεῖς δὲ λαὸς σου, καὶ πρόβατα νομῆς σου, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλήμεθα. Ἔχεις ἔμφυτον τὴν ἀγαθότητά σου, σκέπε τὴν πόλιν ταύτην· ἔχεις πρέσβιν τὴν Θεοτόκον, τὴν σὲ τεκούσαν Λόγε, χορὸν τῶν Ἀποστόλων, καὶ πλῆθος τῶν Μαρτύρων, καὶ τῶν Ὁσίων· δέξαι τὰς δεήσεις ὑπὲρ λαοῦ, ἡμαρτηκότου καὶ ἀπεγνωσμένου, καὶ σῶσον ἀνεξίκακε, τὴν κληρονομίαν σου.

## ΕΤΧΑΙ

ΕΠΙ ΑΠΕΙΛῆ ΣΕΙΣΜΟΥ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεὸς, ὁ μέγας, καὶ φοβερὸς, καὶ θαυμαστός, ὁ μέγας ἀληθινός, ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων· ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἡ πῶν ἀντικτὴν τρέμειν ὁ θίπτομενός τῶν

ὀρέων καὶ καπνίζονται· ὁ σείων τὴν ὑπ' ἔρανον ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στύλοι αὐτῆς οὐ σαλεύονται· ὁ τὰ θεμέλια τῆς γῆς σαλεύων, ἤδρασαι δὲ τῷ σῶ νεύματι (\*)· ἐν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεώς σου· ὅτι ἀνυπόστατος ἡ ὄργη τῆς ἐπὶ ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου, ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας σου· αὐτὸς μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου, Κύριε, καὶ τὰ ἔλεή σου παράσχε ἡμῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός εἰσι· στήριζον τὴν κτίσιν, στερέωσον τὴν γῆν, παῦσον τὸν κλόνον αὐτῆς, ἔδρασον τὴν δονηθεῖσαν οἰκουμένην, καὶ μὴ συναπολέσης ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν, μηδὲ καταδικάσης ἡμᾶς, ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς. "Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Β**ασιλεῦ ἅγιε, φιλόθρωπε Δέσποτα, μακρόθυμε Κύριε, ὁ πάσης αἰσθητῆς τε καὶ νοουμένης κτίσεως δημιουργός· ὁ πάντα φέρων τῷ ῥήματι τῆς ἀρρήτου δυναμεώς σου· ὁ μόνος ἔχων ζωῆς καὶ θανάτου τὴν ἐξουσίαν· ὁ παιδεύων ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ φιλοθρώπως πάλιν ἰώμενος· ὁ τὴν πρόσκαιρον ἡμῶν ζωὴν τῇ πανσόφῳ σου προνοίᾳ διακυβερνῶν, καὶ πάντοθεν τὴν σωτηρίαν χρησίμως κατασκευάζων ἡμῖν· οἶδαμεν, ὅτι διὰ τὰς πολλὰς ἡμῶν ἀμαρτίας συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάρραξας αὐτήν· καὶ φόβος καὶ τρόμος ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου, μακρόθυμε. Ἡ καρδιά ἡμῶν

(\*) Ἡ ἀρχὴ διορθοῦται ἐκ τοῦ χειρογράφου οὕτως· » Ὁ φοβερός, καὶ θαυμαστός, καὶ μέγας, ὑπερένδοξός τε καὶ ἀληθινός Θεός, ὁ ποιῶν » πάντα καὶ μετασκευάζων αὐτὰ· ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ » ποιῶν αὐτήν τρέμειν· ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται· ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στύλοι αὐτῆς » ἐκ θεμελίων σαλεύονται· ἐν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει.

τετάραιται τῇ μάστιγι αὐτῆς· δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐφ' ἡμᾶς τῇ συγκινήσει αὐτῆς, μήποτε ἀρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχὴν ἡμῶν, καὶ οὐ μὴ ἢ ὁ ῥύσμενος, μὴ ὄντος λυτρομένου, μηδὲ σώζοντος. Διὰ τοῦτο σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν τὸν μόνον ἀνεξίκακον Κύριον· Μὴ μνησθῆς ἀνομιῶν ἡμῶν ἀρχαίων τε καὶ προσφάτων· μὴ ἀντισαθμῆσθαι τῷ βάρει τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν τὴν προσήκουσαν ἀνταπόδοσιν· εἰάν εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τῆς γενεᾶς ἡμῶν ταύτης, οὐδεὶς ἐνώπιόν σου δικαιοθήσεται· ἀλλ' ἀπολεῖται παντέλως ἀπὸ τῆς γῆς πάντων ἡμῶν τὸ μνημόσυνον. Μνήσθητι, μακρόθυμε, τῶν ἀπ' αἰῶνος οἰκτιρμῶν σου, καὶ τοῦ ἐλέους σου, καὶ τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἀληθινῆς διαθήκης σου, καὶ μὴ καταπίετω ἡμᾶς βυθὸς γῆς, μηδὲ συνεχέτω ἡμᾶς τὸ στόμα αὐτῆς· ἀλλ' οἴκτιρον συντετριμμένους ἡμᾶς, καὶ τεταπεινωμένους ἐλέησον· καὶ ὑπὸ τῆς φοβερᾶς τοῦ σεισμοῦ ἀπειλῆς τεθορυβημένους, καὶ τρόμῳ πολλῷ καὶ φόβῳ συνεχόμενους, ἐπίσκεψαι. Εἰ δέ που καὶ τινες εἰσὶ μέσον ἡμῶν, οἱ φοβούμενοι τὸ ὄνομά σου καὶ τηροῦντες τὰ σὰ προστάγματα, (βραχεῖά τις ἐκλελεγμένη μερίς, σπέρμα εὐλογημένον, θησαυρὸς κεκρυμμένος, σοὶ μόνῳ γνωσκόμενος καὶ τηρούμενος), ἀκείνων, ὡς ἀγαθός, ἐπάκουσον ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀναξίων, δεομένων τῆς εὐεργεσίας καὶ τῆς συμπαθείας τῆς σῆς· καὶ πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τούτων, ὑπὲρ λαοῦ ἡμαρτηκότου προσαγομένου σοι, φιλόνηρωπε Δέσποτα, ὡς Ἀβραάμ ὑπὲρ τῶν Σοδόμων, ὡς Δαυιδ καὶ Ἰερემίου τῶν θείων σου Προφητῶν, ὑπὲρ τῆς τοῦ Ἰσραὴλ αἰχμαλωσίας τὴν σὴν ἰλεωσαμένων ἀγαθότητα· ἵνα κατὰ γενεάν καὶ γενεάν δοξάζηται σοὶ τὸ τῆς φιλάνθρωπίας καὶ μακροθυμίας ἀνεξιχνίαστον πέλαγος· καὶ ἡμεῖς προσάγωμέν σοι δῶρον εὐχαριστήριον, τὴν ἡμῶν ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν, τῇ κραταίᾳ σου χειρὶ δυναμούμενοι· εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων Ἁγίων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ τῶν οἰκτιρ-  
μῶν ἀνεξάντλητος πηγή, τὸ τῆς φιλανθρωπίας ἀνεξιχνία-  
στον πελαγος, ἡ ἀπειρος ἄβυσσος τῆς μακροθυμίας καὶ τῆς  
χρηστότητος· ὁ καὶ τὰς κατὰ γενεὰν ἐπαγομένους τῷ γένει  
τῶν ἀνθρώπων πληγὰς τε καὶ μάστιγας συμφερόντως διὰ φι-  
λανθρωπίας ὑπερβολὴν ἐπιφέρων, ἵνα τὸ πρὸς τὴν ἁμαρτίαν  
ἡμῶν ἀκρατὲς καὶ ὀξύρροπον, καθάπερ τινὶ χαλινῷ, τῷ θεῷ  
σου κατεχόμενον φόβῳ, μὴ ἀτάκτως κινῆται κατὰ τῆς θείας  
εἰκόνας, μηδὲ εἰς τὸ τῆς ψυχῆς εὐγενὲς κακῶς ἐξυβρίζῃ· Στῆ-  
σον, δεόμεθα, τὸν φοβερόν τῆς γῆς κλόνον, καὶ τὴν ἀήθη ταύ-  
της φορὰν, ἣν νῦν δικαίως καθ' ἡμῶν κινεῖσθαι ταύτην προσ-  
ετάξας, εἰς ὑπόμνησιν τῆς πρὸς πᾶσαν ἁμαρτίαν παρὰ φύσιν  
ἡμετέρας ὀργῆς, καὶ τῆς σῆς διὰ ταύτην πρὸς ἡμᾶς δικαίας  
ἀποστροφῆς. Εἰ γὰρ ἡμεῖς τὰ σὰ προστάγματα διεφυλάττο-  
μεν, καὶ τῶν οἰκειῶν ὄρων ἐντὸς ἰστάμεθα, οὐκ ἂν ἡ γῆ, τῷ  
σῷ παντοδυνάμῳ προστάγματι πειθομένη, καθ' ἡμῶν ἐκινεῖτο  
νῦν, τῆς φυσικῆς ἀκίνησιός ἐξισταμένη, καὶ τῇ παρὰ φύσιν  
ταύτης κινήσει καταπιεῖν ἡμᾶς ἐκζητοῦσα. Καὶ δικαίως, ὦ  
δικαίε Κύριε· ἔ γάρ ποιοῦμεν τὰ προστάγματα τῆς βασιλείας  
σου, καὶ, μὴ ποιῶντες, οὐ φοβούμεθα τὴν σὴν δικαίαν ὀργὴν  
καθ' ἡμῶν, Δέσποτα· ἀλλὰ τὸ πονηρὸν ποιοῦμεν ἐνώπιον τῶν  
σῶν ὀφθαλμῶν, μισοῦντες ἀλλήλους, φθονοῦντες ἀλλήλοις, ὀρ-  
γιζόμενοι κατ' ἀλλήλων· τὴν ἀγάπην ἀπώσασαμεθα, τὴν φιλα-  
δελφίαν ἀπεβαλόμεθα, τὴν ἐλεημοσύνην ἀπεθέμεθα, καὶ τὴν  
φιλαργυρίαν ἠγαπήσαμεν· τὴν φιλοκτημοσύνην ἠσπασάμεθα,  
καὶ τὴν ἀκτημοσύνην ἐμισήσαμεν· τὴν γαστριμαργίαν καὶ  
τὴν φιληδονίαν ἠγαπήσαμεν· τὴν δὲ νηστείαν καὶ ἐγκράτειαν  
ἐκ ἐποθήσαμεν· καὶ ἀπλῶς, πᾶσαν σὴ ἐντολήν ἠθετήσαμεν,  
Κύριε, καὶ πᾶσαν ἁμαρτίαν διαπραττόμεθα· διὰ ταῦτα  
γάρ, φησιν, ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς  
τῆς ἀπειθείας. Ταῦτα τῆς κακίας ἡμῶν τὰ ἐπίχειρα·  
τοῦτο τῶν πονηρῶν καὶ ἀκαθάρτων ἡμῶν πράξεων τὸ καταλ-

ληλον ἀποτέλεσμα· ταῦτα τοῦ μίσους, καὶ τῆς ὑπερηφανίας, καὶ τῶν ἐν κρυφῇ καὶ φανερώς γινομένων ἀνομιῶν ἡμῶν τὰ δεινὰ κατορθώματα, θανατηφόρους κἀνταῦθα πληγαὶς ἐπάγοντα, κλόνας γῆς, καὶ σεισμούς, καὶ λιμούς, καὶ λοιμούς, καὶ πολεμίων ἐφόδους, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀφόρητον ἐκείνην καὶ ἀτελεύτητον βάσανον. Ἄλλο μὴ παραδῶ ἡμᾶς εἰς τέλος, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, μηδὲ καταπιέτω ἡμᾶς ζῶντας ἢ γῆ, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· ἵνα μὴ τὸν τῆς μετανοίας καὶ τῆς ἐπιστροφῆς ζημιωθῶμεν καιρὸν οἱ τάλανες. Εἰ γὰρ καὶ πολλάκις τὴν μετάνοιαν ὑπεσχέθημεν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις σοὶ τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐψευσάμεθα· διὸ καὶ τὴν τομὴν, κατὰ τὴν ἀκαρπον συκῆν, κατέκρινας, τὴν γῆν ἀρτίως προστάξας καλύψαι πάντας ἡμᾶς. Ἄλλ' ἔτι καὶ νῦν μακροθύμησον, ὁ φιλάνθρωπος Γεωργός, ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τῆ ἀμαρτωλῆ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν· ὁ ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ συγχωρεῖν τοῖς ἀδελφοῖς κελεύων τὰ ἀμαρτήματα, μὴ συναπολέσης τὸ μικρόν σου ποίμνιον τοῦτο φόβῳ συντετριμμένον, καὶ πένθει τεταπεινωμένον, καὶ τῷ τῆς γῆς κλόνῳ τεθορυβημένον, καὶ ἀπορούμενον πάντοθεν. Ἄλλὰ μνήσθητι, μακροθυμε, τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ τοῦ ἐλέους σου· μνήσθητι, ὅτι ἐπιμελῶς ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ρύπου ἐνώπιόν σου· ἵνα καὶ νῦν, τῆς σῆς ἀφάτου χρηστότητος ἀπολαύοντες, εὐχαριστήσωμεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις καὶ φοβεροῖς ἔργοις σου, ἃ ἐποίησας καὶ ποιεῖς μετὰ τῶν ἀναξίων ἡμῶν, κατὰ τὸ τῆς σῆς φιλανθρωπίας ἀνεξιχνίαστον πέλαγος. Χάριτι τοῦ ἀνάρχου σου Πατρὸς, καὶ τοῦ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος· εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΕΙΣ ΦΟΒΟΝ ΣΕΙΣΜΟΥ.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. δ'.

Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου.

Στίχ. Ἡ σωτηρία σου, ὁ Θεός, ἀντιλάβοιτό μου.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιβ'. 6.

**Α**ἱ δελφοί, ὃν ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει· μαστιγοῖ δὲ πάντῃ υἱὸν, ὃν παραδέχεται. Εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γὰρ ἐστὶν υἱός, ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; Εἶδὲ χωρὶς ἐστε παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγονάσιν πάντες, ἄρα νόθοι ἐστέ, καὶ οὐχ υἱοί. Εἰ δὲ τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτάς, καὶ ἐνετρεπόμεθα· ἢ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν; Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, ἐπαιδεοῦν· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης. Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας, καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε· καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσίν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χυλὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μᾶλλον.

Ἀλληλουῖα, Ἦχος πλ. δ'.

Συνέσεισας τὴν γῆν, καὶ συνετάραξας αὐτήν.

Εὐαγγέλιον, κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. η'. 23.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμβάντι τῷ Ἰησοῦ εἰς πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ, σεισμός μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. Καὶ προσελθόντες οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, ἤγειραν αὐτόν, λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι;

Τότε ἐγερθεῖς, ἐπέτιμῃσε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες· Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Καὶ καθεξῆς ἡ Θεία Λειτουργία.

Κοινωνικόν. Ὁ ἐπιθλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν.

## ΚΑΝΩΝ ΙΚΕΤΗΡΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΤΡΙΑΔΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΠΑΝΤΑΣ ΤΟΤΕ ΑΓΙΟΤΕ,

εἰς ἀπειλὴν λοιμικῆς ἀσθενείας.

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ἀρματηλάτην Φαραώ.

**Ἡ** παντουργὸς καὶ συμφυῆς καὶ σύνθρονος, καὶ ὁμοδύναμος, καὶ τριφεγγὴς δόξα, Πάτερ ἀκατάληπτε, Υἱὲ καὶ Πνεῦμα ἅγιον, χαλεπῆς ἀσθενείας, τοὺς σοὺς οἰκέτας ἀπαλλάξον, ὅπως εὐχαρίστως δοξάζωμεν.

**Ἀ**μαρτιῶν με καταιγὶς συνώθησεν, εἰς ἀσθενείας βυθὸν, καὶ συνεχεῖς πόνοι, ὥσπερ τρικυμῖαι με, χειμάζουσι τὸν δειλαιον. Ὁμοδύναμον κράτος, Τριάς ἀγία σπλαγχνίσθητι· σῶσον με δεινῶς ἀπολλύμενον.

**Τ**ῆς συνεχούσης ἀμαρτίας λύτρωσαι, Τριάς ἀμέριστε, ἡμᾶς τοὺς σοὺς δούλους, ὁρόσω τοῦ ἐλέους σου, σθεννύουσα τὸν καύσωνα, τῶν δεινῶν ἀλγηδόνων, καὶ τὴν ὑγείαν παρέχουσα, ὅπως ὀρθοδόξως ὑμνῶμέν σε.

Θεοτοκίον.

**Τ**ὸν λυτρωτὴν καὶ παντουργὸν καὶ Κύριον, κυφορήσασα, τὸν τὰς ἡμῶν νόσους, Πάναγνε βαστάσαντα, αὐτὸν οὖν καθικετευε, χαλεπῆς ἀσθενείας, τοὺς σοὺς οἰκέτας λυτρώσασθαι, μόνη τῶν ἀνθρώπων βοήθεια.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

**Ε**'πουράνιοι Νόες, Ἀγγελικὰ ταῖγματα, Θρόνοι καὶ Ἀρχαὶ καὶ Δυνάμεις, καὶ Κυριότητες, ἐκδυσωπῆσί σε, τὸν ἅγαθόν καὶ Σαφῆρα, λοιμικῆς ἀπαλλάξον νόσου τοὺς δούλους σου.



**Ἰ**να φιλανθρωπίας, ἐπὶ πολὺ Δέσποτα, σὲ ἐπίδεικνύης τὴν ἄβυσσον παντοδύναμε, νόσου ἀπάλλαξον, θανατηφόρου καὶ πόνων, χαλεπῶν τοὺς δούλους σου, μόνε μακρόθυμε.

**Ὡ**ς Θεοῦ παραστάται, λειτουργικὰ πνεύματα, Ἄγγελοι Ἄρχάγγελοι τοῦτον ἐκδυσωπήσατε, παῦσαι τὸ νόσημα, διασκεδάσαι τὴν λύμην, τῆς θανατηφόρου τε μοίρας λυτρώσασθαι.

Θεοτοκίον.

**Ἰ**αμάτων πηγὴν σε, τῶν ἀγαθῶν ἔδειξεν, ἄβυσσος ἐκ σοῦ προελθοῦσα Χριστὸς ὁ Κύριος, Κόρη πανάμωμο· διὸ κλυδωνιζομένους, ἀσθενείας λαίλαπι, ῥύσαι τοὺς δούλους σου.

Ὡδὴ δ'. Σὺ μου ἰσχύς, Κύριε.

**Ν**ῦν ἡ σκιὰ, ὄντως θανάτου ἐκύκλωσε, καὶ τοῦ ἄδου, πύλαις προσεπέλασεν· ἀλλὰ σὺ Σῶτερ ὡς δυνατὸς, ἡμᾶς ἀναστήσας, θαναμάστωσον τὰ ἐλέη σου, ὁ σῶζων τοὺς ἐν πίστει, ἀδιστάκτω βροῦντας· Τῇ δυνάμει σου δόξα φιλάνθρωπε.

**Ὀ**ὶ τοῦ Χριστοῦ, Μύσται αὐτόπται καὶ κήρυκες, εἰληφότες, δῶρον τὰ ἰάματα, καὶ ἰατροὶ ὄντες ψυχικοὶ, ἐκ τῶν ἀναγκῶν με, Ἀπόστολοι ἐξαγάγετε, τῆς συνεχούσης νόσου, Ἰησοῦν δυσωποῦντες, τὸν Δεσπότην καὶ ῥύστην καὶ Κύριον.

**Α**μαρτιῶν, ζάλη ἡμᾶς νῦν κατέλαβεν, ἀσθενείας, κύματα χειμάζουσι, πόνοι βυθίζουσι συνεχεῖς, θλίψεις καὶ ὀδύνηαι, ἡμᾶς τοὺς δειλαίους εὔροσαν· Ἀπόστολοι Κυρίου, ταῖς ὑμῶν ἰκεσίαις, βοηθείας τὴν χεῖρα ὀρέξατε.

Θεοτοκίον.

**Π**όνοις δεινοῖς, καὶ συνεχέσι βαλλόμενοι, τῇ Παρθένω, πάντες σοι προσπίπτομεν, τῇ κραταιᾷ σκέπῃ σου ἀγνή· Σῶσον ἡμᾶς πάντας, οἰκτεῖρησον Θεονύμφευτε, ἐκλύτρωσαι τῆς λύμης, καὶ δεινῆς ὀρώστιας, καὶ τὰ ἄλγη θεράπευσον Δέσποινα.

Ὡδὴ ε'. Ἰνα τί με ἀπώσω.

**Ὀ**ὶ θαλάσσης ἀπάτης, ταῖς μελισταγέσιν ὑμῶν παρακλήσεσιν, ἱεροὶ Προφῆται, κατακλύσαντες, νῦν μεταβαλετε, τὴν πικρίαν ὅλην, τῆς λοιμικῆς νῦν ἀσθενείας, εὐρωσίας πρὸς θείαν γλυκύτητα.

**Ε**νεπαίγησαν βελη, τὰ τῆς ἀσθενείας προστάξει σου Κύριε, καὶ ἐπεστηρίχθη, ἐφ' ἡμᾶς ἡ σὴ χεῖρ παντοδύναμο· ὡς

Θεὸς οἰκτίρων, οἴκτειρον πάντα σὺ εἰλεῖ, ταῖς εὐχαῖς τῶν ἁγίων Μαρτύρων σου.

**Τ**ὸν υἱόν ὡσπερ πάλαι, χήρας ἐξανέστησας τῷ σὺ προσάγ-  
ματι, νεκρωθέντα Λόγε, χαλεπῆς ἀσθενείας τοὺς δού-  
λους σε, ἀγαθὸς ὢν ἄνθρωπος, καὶ συμπαθὴς ἀπολυτρώσας, ζωο-  
ποίησον μόνε φιλόθρωπε.

Θεοδοκίον.

**Ε**ν νυκτὶ τῇ τοῦ βίου, διελλὰ κατέλαβε πάσης κακώσεως,  
καὶ ἐκάλυψέ με, ἀσθενείας Παρθένε σκιοτόμαινα· ἀλλ' ἀ-  
νάτειλόν μοι, ἀναψυχῆς πάναγνε φέγγος, καὶ πρὸς φῶς εὐρω-  
στίας ὁδήγησον.

ᾠδὴ ε'. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

**Ε**ἰς πέλαγος ἀγανὲς, ἀσθενειῶν περικείμεθα, καὶ λοιμικῆς  
συμφορᾶς, χειμάζει τὰ κύματα· κυβερνήτα Κύριε, βοη-  
θείας χεῖρα, ἐπεκτείνας νῦν διάσωσον.

**Π**αράλυτον ὡς τοπρίν, συνέσφιγξας Δεῖω νεύματι, ἐκ νό-  
σου ὀδυνηρᾶς, καὶ στρωμνῆς κακώσεως· νόσου βαρυτά-  
της δέ, οἴκτειρήσας δίδου, τὴν ὑγίαν Πολυέλεε.

**Τ**ῶν Προφητῶν ὁ χορὸς, τῶν Ἀποστόλων ὁ σύλλογος, τὸ  
στίφος τῶν Ἀθλητῶν, νῦν ἐκδυσωποῦσί σε, μόνε Πολυέ-  
λεε, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου· ἀγαθὲ τοῦτον οἴκτειρήσον.

Θεοδοκίον.

**Μ**αρία τὸ καθαρὸν, τῆς παρθενείας κειμήλιον, καθάρισον  
δὴ ἡμᾶς, καὶ νόσων καὶ θλίψεων, καὶ τῆς συνεχούσης  
νῦν, ἀσθενείας ρῦσαι, ἵνα πίστευσι σε δεξαίζωμεν.

Κοντάκιον. Ἐπεφάνης σήμερον.

**Π**ροστασία ἄμαχε, τῶν θλιβομένων, καὶ πρεσβεία ἔτοιμε,  
τῶν ἐλπίζόντων ἐπὶ σέ, ἀπὸ κινδύνων ἐκλύτρωσαι, καὶ  
μὴ παρίδης, ἢ πάντων ἀντίληψις.

ᾠδὴ ζ'. Θεοῦ συγκαταβασιν.

**Φ**λογίζει ἢ κάμινος, ἀμέτρων πόνων καὶ κατακαίει με· πυ-  
ρετοῦ λοιμικῆς με, ἢ φλόξ ἀπαύστως ἢ ἀναιδέστατος·  
ἀλλὰ τῇ δρόσῳ τοῦ ἐλέους σου, Σῶτερ ἀνάψυξον ψάλλοντα  
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

**Π**ροφηταὶ Ἀπόστολοι, Μαρτύρων δῆμος Δεῖοι Διδασκαλοὶ,  
τῶν νοσούντων τὸ ἄλγος, ὑμῶν πρεσβείαις καταπραῦ-

νατε, καὶ τὴν ὑγίαν δωρήσασθε ψάλλουσιν· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

**Ο** λόγῳ τὸν Λάζαρον, ἐξανασήσας, νῦν ὡς ἐκ τάφου ἡμᾶς, χαλεπῆς ἀσθενείας, ἐξανασήσας ζώωσον Κύριε, ἵνα βοῶμεν ᾠδὴν χαριστήριον Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

**Ο** ἰκτιρμῶν ὑπάρχουσα, καὶ Μήτηρ οὔσα τοῦ πανοικτιρμονος, οἴκτειρήσασα ῥῦσαι, τὸν σὸν λαὸν τὸν ἐπικαλούμενον, τὰ σὰ ἐλέη Παρθένε καὶ ψάλλοντα· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ η'. Ἑπταπλασίως κάμινον.

**Ο** δυνηρῶς στενάζομεν, ἀπὸ κλίνης ὀδύνης ἡμῶν, καὶ ἀπὸ λοιμῶδους, ἀσθενείας κρᾶζομεν, πρὸς σέ τὸν φιλόανθρωπον· τὰ τῆς καρδίας ὄμματα, νῦν ἀναπετῶντες, τὴν ὑγίαν αἰτουμέν· Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς Σῶτερ, καὶ ἀνάστησον ψάλλειν· Λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

**Ο** τὴν ἡμῶν ἀσθένειαν, συμπαθῶς ἐνδυσάμενος, καὶ ὁμοιωθῆναι, τοῖς βροτοῖς ἐλόμενος, εὐχαῖς τῶν Ὁσίων σου, ἀπεγνωσμένους σῶσον ἡμᾶς, ἐγειρον ἐκ τάφου, ἀπογνωσεως ψάλλειν· Οἱ Παῖδες εὐλογεῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

**Δ**ημιουργέ τῆς φύσεως, χορηγέ τῆς ἰάσεως, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν τε, καὶ εὐσπλαγχνίας πέλαγος, ὡς ἔχων μακρόθυμε, ἐπισκοπῇ ἐπίσκεψαι, ἀπὸ τῆς λοιμῶδους, ἀσθενείας λαόν σου, καὶ ζώωσον κραυγάζειν· Ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

**Η** κραταιὰ βοήθεια, καὶ βεβαία ἀντίληψις, τῶν ἀπηλπισμένων, ἢ ἐλπίς Πανάμωμε, ἐπίσκεψαι κάμνοντας, ὀδυνηρῶς τοὺς δούλους σου· κούφισον τὸ βάρος, τῆς πικρᾶς ἀσθενείας· ἀπέλασον τὴν νόσον, τῆς λοιμῶδους ἀνάγκης, καὶ σῶσον τοὺς σοὺς δούλους, Παρθένε Θεοτόκε.

ᾠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

**Θ**αυμάσια μεγάλα ὦν ἀριθμὸς, οὐχ ὑπάρχει ποιήσας ἀθάγατε, ἐπὶ τοὺς σοὺς, δούλους τὰ ἐλέησθ ὁ Θεός, ὡς συμ-

παθῆς ἀνάδειξον, καὶ τῆς συνεχούσης ἡμᾶς νυνί, ἀπάλλαξον ὀδύνης, λιταῖς τῆς σέ Τεκούσης, καὶ τοῦ χοροῦ τῶν Ἀθλοφόρων σου.

**Α**γγέλων Ἀρχαγγέλων καὶ Προφητῶν, Ἀποστόλων Μαρτύρων Ὁσίων τε, Ἱεραρχῶν, Ἱερομαρτύρων σου ταῖς εὐχαῖς, τὸν κοπετὸν τῶν δούλων σου, στρέψον Παντοδύναμε εἰς χαρὰν, Θεράπευσον τὸ ἄλγος, κούφισον τὰς ὀδύνας, καὶ τὴν ὑγίαν ἡμῖν δώρησαι :

**Ψ**υχῶν τε καὶ σωμάτων τὸν ἰατρὸν, ἐν ἐλέει τὸν πλούσιον Κύριον, σέ δυσωπῶ· Ἰασαι τὰ πάθημα τὰ πολλὰ, τῶν ὀδυνῶν ἀπάλλαξον, καὶ τῶν λυπηρῶν με ὡς ἀγαθός, καὶ μόνος εὐεργέτης, καὶ σῶζε τοὺς ἐν πίστει, εἰλικρινῶς σε μεγαλύνοντας.

Θεοτοκίαν.

**Ο**ἰκτίρμονα τεκέσα καὶ συμπαθῆ, καὶ Δεσπότην καὶ Κτίστην καὶ Κύριον, νῦν ἐπ' ἐμοί, δεῖξόν σου συνήθως τοὺς οἰκτιρμούς, καὶ χαλεπῆς με λύτρωσαι, νόσου δαπανώσης μου τὴν ψυχὴν, Παρθένε Θεοτόκε· παράσχου μοι τὴν ῥῶσιν, ὅπως ἀπαύστως μεγαλύνω σε.

## ΕΥΧΗ

### ΕΙΣ ΛΟΙΜΙΚΗΝ ΝΟΣΟΝ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Π**αντοκράτορ Δέσποτα, μακρόθυμε, πολυέλεε, εὐδιαλλακτε, φιλόθρωπε, πανάγαθε, ὑπεράγαθε, παντοδύναμε Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, διὰ μόνην ἀγαθότητος περιουσίαν, τὴν ἡμετέραν φύσιν παρήγαγες· σὺ νοεράν ψυχὴν καὶ λόγον ἐμπνεύσας ἡμῖν, καὶ εἰκόνι σου τιμήσας ἡμᾶς, τρυφῆς τοῦ Παραδείσου, καὶ Θεοειδοῦς ἀγωγῆς, καὶ ὁμιλίας θείας ὑπερφυῶς κατηξίωσας· σὺ τὴν σὴν ἐντολὴν ἀβητήσαντας, καὶ ἀπάτη καὶ πλάνη καθυπαχθέντας δαιμονικῇ, καὶ τῆς σῆς ἐκπεσόντας δόξης, καὶ θάνατον ἀλλαξαμένους ζωῆς, καὶ βασιλείας δουλείαν αἰσχρὰν, οὐ

παρεῖδες διὰ πέλαιος ἄφατον μακροθυμίας καὶ ἀγαθότητος, ἀλλ' ἐπεσιπέφω πολυτρόπως διὰ Πατέρων καὶ Προφητῶν· σὺ Νόμον ἡμῖν τὸν ἐν γραμμασιν εἰς ἐπιστροφὴν καὶ παιδαγωγίαν ἔδωκας· Ἀγγέλους ἐπέστησας, ὀδηγούς τε καὶ φύλακας, διδάσκοντας καὶ χειραγωγούντας οἴονεϊ πρὸς τὴν τοῦ κρείττονος εὐρεσιν. Ἐπεὶ δὲ πάντα ταῦτα κενὰ καὶ μάταια ἀπεδείξαμεν τῇ ἀμέτρῳ πρὸς τὴν κακίαν ἡμῶν ῥοπῇ, αὐτὸς σὺ τὴν δευτέραν τῆς φύσεως ἡμῶν δημιουργίαν τε καὶ ἀνάπλασιν ἀρρήτως ἐπὶ τέλει τῶν αἰώνων εἰργάσω, καὶ ὅλον τὸν ἡμέτερον ἄνθρωπον ἐνώσας φρικτῶς ὅλη σου τῇ Θεότητι, καὶ σαρκὶ τὴν σάρκα, καὶ ψυχῇ τὴν ψυχὴν καθαγιάσας, καὶ θανάτῳ καὶ πάθει τῶν παρὰ φύσιν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου ἀπαλλάξας ἡμᾶς, διὰ τῆς τηρήσεώς σου τῶν Δείων σου ἐντολῶν, τῆς ἀθανάτου ζωῆς κατηξίωσας. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡμεῖς, τὰς Δείας σου ἐντολαῖς ταύτας παραβάντες, καὶ τῶν ὀρέξεων ἡμῶν καὶ τῶν θηλημάτων ὀπίσω γενόμενοι, πᾶσαν ἁμαρτίαν ἐπιμελῶς καθ' ἐκάστην διενεργοῦμεν, καταλαλιάν, βλασφημίαν, μνησικακίαν, ἐπιορκίαν, ψευδολογίαν, αἰσχρολογίαν, δόλον, ἔριν, φθόνον, καὶ πᾶσαν ἀθέμιτον αἰσχροουργίαν φυσικὴν τε καὶ παρὰ φύσιν, καὶ ἣν οὐδὲ ἐν ἀλόγοις ζώοις ἔστιν εὐρεῖν, ταύτην ἀσεβέστατα καινοτομοῦμεν. Ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι ἡμῶν· τῆς βοηθείας τῆς σῆς γεγυμνώμεθα· μυκτηρισμὸς καὶ χλεύη τοῖς κύκλῳ ἡμῶν ἐγενήθημεν· τὸ σὸν ὄνομα, τὸ πανάγιον καὶ προσκυνητὸν, δι' ἡμῶν βλασφημεῖσθαι τοῖς ἔθνεσι πεποιθήκαμεν, τῇ κακίᾳ παλαιωθέντες, καὶ ταῖς τρίβοις ἀφρόνως χωλάναντες· πάντες ἐξεκλίναμεν, ἅμα ἠχρειώθημεν, οὐκ ἔστιν ὁ συνίων, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός· Ἱερεῖς καὶ Λαὸς ἐξέστημεν ἐπὶ τὸ αὐτό. Διὰ ταῦτα, κρίσει δικαίᾳ, ἐξώσθημεν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπερρίφημεν τῆς μεγάλης σου ἀντιλήψεως, καὶ τὴν πολλὴν σου φιλανθρωπίαν πρὸς ἀγανάκτησιν ἐτρέψαμεν οἱ ταλαίπωροι. Λοιμοί, καὶ αἰχμαλωσία, καὶ ξενοχωρία, καὶ ἀπορία, καὶ θάνατοι ποικίλοι καὶ συνεχεῖς τοὺς τρισσαθλίους ἡμᾶς ἐμερίσαντο, ἵνα, διὰ τῶν τοιούτων μαστιγῶν, πρὸς ἐαυτὸν ἀκοντὰς ἐλκύσης, Φιλάνθρωπε. Ἀλλ' οὐδὲ οὕτω γέγονέ τι πλεον παρ' ἡμῶν· παρέδωκας ἡμᾶς εἰς δουλείαν τοῖς ἔθνεσι,

καὶ εἰς αἰχμαλωσίαν, καὶ σφαγὴν, καὶ διαρπαγὴν τοῖς ἀνόμοις, καὶ οὐδὲ οὕτω συνήκαμεν, οὐδὲ τῶν πονηριῶν ἡμῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν ἀπέστημεν. Μικρὸν τῆς δουλείας ἀνῆκες ἡμᾶς παραδόξως, καὶ τῶν ἀσεβῶν παρὰ πᾶσαν ἠλευθέρωσας ἐλπίδα, καὶ ἔτι μᾶλλον προσεθήκαμεν ἀνομίαν ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, τῇ εὐεργεσίᾳ φυσιωθέντες, καὶ τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ τῇ ἀνέσει καταχρησάμενοι. Διὰ ταῦτα, πανάγαθε Δέσποτα, ὡς μῆτε διὰ τῶν λυπηρῶν καὶ τῶν δεινῶν σωφρονιζομένους, μῆτε διὰ τῶν σῶν εὐεργεσιῶν καὶ τῶν χαρίτων βελτίους γινομένους, κρίσει δικαίᾳ κατεδίκασας ἡμᾶς, καὶ ἀπωλείᾳ καὶ πανολεθρίᾳ καὶ ἀφανισμῷ παντελεῖ παραδεδώκας· καὶ δῆλον, ὡς τέλεον ἐκτριβῆναι καὶ ἀφανισθῆναι κατεκρίθημεν, ἀφ' ὧν οὕτως ἀφειδῶς τὴν διαδοχὴν τοῦ γένους πρόωρον ἐξεθέρισας, ὡς μὴδὲ ρίζαν, μὴδὲ σπέρμα τῷ Ἰσραὴλ ὑπολειφθῆναι, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἀλλὰ γενέσθαι ἡμᾶς ὡς Σόδομα καὶ ὡς Γόμορρά, καθ' οὓς κατακλυσμός ἄρδην πάλαι διέφθειρεν, αὐταῖς ρίζαις καὶ αὐτοῖς κλάδοις ἀφανισθέντας. Οὐδὲ γὰρ ἡ νόσος, ἐπιπεσοῦσα κατὰ μικρὸν, μετρίως ὑπέξαιγει τοὺς θνήσκοντας· ἀλλὰ, καθάπερ σφαγῆς παρόντος καὶ ἐκάστῳ μετὰ τῆς ῥομφαίας καιρίαν ἐπιφέροντος, οὕτως ἅμα τε τὴν πληγὴν καὶ τὸ σύμβολον αἰθρόον ἐδέξαντο τοῦ θανάτου πολλοί, καὶ ἅμα πάντας ἐξαίφνης τὸ σκότος ἐκάλυψε, καὶ ὁ θάνατος, ὡς μόνον εἰπόντας, ὅτι ἐπλήγημεν, κατὰ πόδας εὐθύς ἐπακολουθεῖ· ὥστε συνδύω καὶ συντρεῖς ἐκβάλλεσθαι ἀπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας, καὶ πρὸς ἐκφορὰν ἀπάγεσθαι, ὥσπερ σωμῆδὸν ἐπὶ μιᾷ κλίνῃ κειμένους, καὶ μὴδ' ἐξαρκεῖν τοὺς περιλειπομένους τῶν νενομισμένων ἀξιοῦν τοὺς προσήκοντας. μὴδὲ ἔχειν πρὸς τίνα πρῶτον τῶν συγγενῶν πορευθῆναι, παντῶν ἀπλῶς ὁμοῦ φθειρομένων ἐλεεινῶς, καὶ παραπεμπομένων τῷ ἄδῃ· ἀλλ' ἀπορία καὶ ἀμηχανία πανταχόθεν ἐλαυνομένους, μὴ ἐξευρίσκειν τί μᾶλλον τῆς συμφορᾶς θρηνηταὶ προσήκει, πότερον τὸν ἄωρον θάνατον, ἢ τὸ αἰφνιδίως οὕτως ἀρπαζέσθαι, ἢ τοὺς προαπελθόντας, ἢ τοὺς τνηκαῦτα ἐκπνέοντας, ἢ τοὺς αὐτίκα τοῦτο πείσεσθαι μέλλοντας, ἢ τοὺς περιεῖναι δοκοῦντας καὶ ἀνωτέρους τοῦ παθούς. Πρὸ πάντων δὲ μάλ-

λον ἔπεστιν ὑδύρεσθαι καὶ δακρύειν, ὡς, οὐ περιλειπομένης ἐλπίδος οὐδὲ μιᾶς, μὴ καὶ ἑαυτοὺς ἐν ὀλίγῳ μετὰ νεκρῶν ἀριθμεῖσθαι· οὕτως ἀπελπισμένοι πανταχόθεν προκείμεθα, καθάπερ θρέμματα τὴν σφαγὴν ἀναμένοντες. Σήμερον περιῖσθαι τοῖς πατράσι καὶ ταῖς μητράσι χορὸς παιδῶν, χορὸς υἱῶν, χορὸς ἄλλων συγγενῶν καὶ συνήθων, ὡς στενοχωρεῖσθαι (\*) τὰς οἰκίας τῷ πλήθει, συναγομένων ἐν οἷς τε κατὰ πατρίαν καὶ συγγενείαν· καὶ αὖριον, ἄπαιδες, ἔρημοι, ἔλεεινοί, περιηρημένοι, καὶ ὡσπερ ἠκρωτηριασμένοι τὰ καιριώτατα, καὶ ἀθρόως τὴν ἐλπίδα πᾶσαν ἀποβαλλόμενοι καὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ γήρως, καὶ τῆς διαδοχῆς τῆς εἰς ἔπειτα γενεᾶς, καὶ πάντων ὁμοῦ τῶν φυσικῶν καὶ τῶν φιλάτων καὶ τῶν ἀναγκαιοτάτων στερούμενοι. Ἐξεπλόγημεν οὖν, φιλόνηρωπε Δέσποτα, τῷ μεγέθει τῆς ἀφορήτου ταύτης συμφορᾶς καὶ τῆς μάστιγος· καὶ μικροῦ ἐξέστημεν ἑαυτῶν, καὶ ἀπορία καὶ ἀμηχανία περιέσχεν ἡμᾶς, καὶ φόβος καὶ τρόμος ἀνεκδιήγητος ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐκάλυψεν ἡμᾶς σκία θανάτου, καὶ ἀπειρήκαμεν καὶ ἀπεγνώκαμεν παντάπασιν. Οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς ζῶσιν ἑαυτοὺς λογιζόμεθα, οὐδ' ἐν τῷ καθεστηκότι τοῦ νοῦς ἐσμέν· ἀλλ' ἕκαστος τὴν πληγὴν καὶ τὸ σημεῖον ἑαυτῷ φανταζόμενος ἔχειν, πυκνά τῶν μελῶν ἐφαπτόμενοι, καθ' ὥραν ἐξιστάμενοι, καὶ κώνωψ ἐπέλθη, καὶ ζυῦφίον τι δάκη, τὸν ὄλεθρον παρεῖναι οἰόμενοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ πρὸ τοῦ θανάτου νεκροῦσθαι δοκοῦμεν. Ὅθεν καὶ περιάγομεν ἅπαντες, ὡσπερ ἠμιβνήτες καὶ ἐκλελυμένοι, καὶ πανταχόθεν ἠπορημένοι, καὶ μηδὲ μίαν καταφυγὴν εὐρίσκοντες· καὶ τὸ δὴ χεῖριστον, ὅτι οὐδὲ διάραι τὰ ὄμματα ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὐδὲ ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἡμῶν καὶ εὐξασθαι ἐνώπιόν σου τολμῶμεν οἱ τάλας, τῷ κέντρῳ τοῦ συνειδότος πληττόμενοι· ἀλλὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, τὰ πονηρὰ καὶ πάσης ἀκαθαρσίας ἀνάμεστα, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες, αἰσχύνῃ τὰ πρόσωπα καλυπτόμενοι, ἀναξίους ἑαυτοὺς τῆς σῆς βοηθείας καὶ τῆς σῆς ἀντιλήψεως κρίνομεν, τοῦτο μόνον, συντετριμμένοι καὶ τεταπεινωμένοι, καὶ κατησχυμμένοι βρωῶν-

(\*) Διόρθωσον, εἰ δοκεῖ οὕτως· ὡς τε οὐ χωρήσαι.

τες πρὸς σὲ τὸν ἀγαθὸν Θεὸν· Δίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ δικαία  
 ἡ κρίσις σου κατὰ πάντα, ἃ ἐπήγαγες ἡμῖν· μᾶλλον δέ, οὐ  
 κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησας ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀμαρ-  
 τίας ἡμῶν ἀνταπέδωκας ἡμῖν. Ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν καθ' ἡ-  
 μῶν ἐπιφερομένην μᾶστιγα, φιλόνηθρωπον πλέον, ἢ δικαίαν,  
 εἶναι ὁμολογοῦμεν· πᾶσα γὰρ μᾶστιξ καὶ πληγὴ καὶ πᾶς ὀ-  
 λεθρος καθ' ἡμῶν ἐπιφερόμενος, ὀλίγος ἐστὶ καὶ μικρὸς πρὸς  
 τὰ πολυπληθῆ ἡμῶν ἀνομήματα. Δια μὲν οὖν τὸ πλῆθος τῶν  
 ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, οὐδὲ θάρρησαι ἔχομεν, δικαιοκρίτα  
 Κύριε, ἵνα τὴν σὴν ἰκετεύσωμεν ἀγαθότητα, λύσιν τῆς φοβε-  
 ρᾶς ταύτης εὐρεῖν ἀπειλῆς. Ἡ δὲ ὑπερβολὴ τῆς σῆς εὐσπλαγ-  
 χνίας, καὶ τῶν σῶν οἰκτιρμῶν ἢ ἄβυσσος, πολυέλεε Δέσποτα,  
 κατατολμᾶν ἀναγκάζει καὶ τὰ ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν ἀξίαν ἐ-  
 πιζητεῖν. Ὅθεν, Θεέ ὑπεράγαθε καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, δεόμε-  
 θά σου τῆς γαληνότητος· Στῆσον τὴν καθ' ἡμῶν τοσαύτην  
 ἐπιφερομένην ὄξειαν καὶ ἄωρον τοῦ θανάτου ῥομφαίαν, καὶ  
 μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ παραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέ-  
 λος ἀπολέσθαι, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, μηδὲ ἀποστήσης  
 τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν, φιλόνηρωπε, μηδὲ διασκεδάσης τὴν  
 διαθήκην σου, ἣν διέθου τοῖς πατράσιν ἡμῶν, μηδὲ ὀλιγοστοὺς  
 ἡμᾶς ποιήσης παρὰ πάντα τὰ ἔθνη. Ἀντίθετε τὴν ἄβυσσον  
 τῶν οἰκτιρμῶν σου τῷ πλήθει τῶν ἡμετέρων κακῶν· σοὶ μόνῳ  
 ἀμαρτάνομεν, Κύριε, ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνῳ λατρεύομεν· ἐκτός  
 σου, ἄλλον Θεὸν οὐ γινώσκομεν· σοὶ μόνῳ μετὰ συντετριμμέ-  
 νης καὶ τεταπεινωμένης καρδίας παριστάμεθα, καὶ δακρύνον-  
 τες βοῶμεν, τὸ, Κύριε ἐλέησον. Δέξαι, φιλόνηρωπε, τὴν  
 κοινὴν ταύτην συντριβὴν ἡμῶν, καὶ τὸν καρδιακὸν πόνον, ὡς  
 ἐδέξω τὰ δάκρυα Ἐζεκίου ἐν τῇ σλίψει τῆς καρδίας αὐτοῦ,  
 καὶ τοῦ θανάτου τοῦτον ἐρρύσω, καὶ χρόνον ζωῆς ἐδωρήσω  
 παρὰ τὸν ὠρισμένον τοῦ τέλους αὐτῷ· Ἀπέστρεψε γάρ,  
 φησιν, Ἐζεκίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν  
 τοῖχον, καὶ ἔκλαυσε· καὶ παρευθὺς, ὡς φιλόνηρωπος  
 Δεσπότης, τὸν Προφήτην ἀπέστειλας, λέγοντα αὐτῷ· Ἦκου-  
 σα τῆς προσευχῆς σου, καὶ εἶδον τὰ δάκρυά  
 σου, καὶ προσθήσω ἐπὶ τὰ ἔτη σου πεντεκαί-



δεκα ἔτη. Αὐτὸς οὖν, ἀνεξίκακε Κύριε, ὁ εἰπὼν· Ὁ ὕψι-  
 λήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπι-  
 στρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν, σπλαγγίσθητι καὶ ἐφ' ἡμῖν  
 τοῖς ἀναξίοις, καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου τὸν δικαιοτά-  
 τον ἀφ' ἡμῶν, καὶ μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ὀργισθῆς ἡμῖν. Ὁρᾷς,  
 Δέσποτα, ὅπως ἐσμικρύνθημεν, καὶ ὠλιγώθημεν ἡ κληρονομία  
 σου, καὶ τὸ ἅγιον ἔθνος σου, καὶ τὸ πλήρωμα τῆς γῆς ὅλης,  
 οὗ ἡ σκιά καὶ τὰ ὄρη περιελάμβανε. Μνήσθητι, φιλόνηρωπε,  
 τοῦ Σταυροῦ, καὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῦ ἐκουσίου Πάθους σου,  
 οὗ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν κατακρίτων ὑπέμεινας, καὶ μὴ ἀρπάσῃ  
 ὡς λέων τὰς ψυχὰς ἡμῶν, μὴ ὄντος λυτρουμένου, μηδὲ σώ-  
 ζοντος. Οἶδας, μακρόθυμε, ὡς ἕδεμία πληγὴ τῶν ἀναισθητῶν  
 οὕτως Αἰγυπτίων καθήψατο, ὡς ἡ τῶν πρωτοτόκων φθορά  
 καὶ ἀπώλεια· ἐφ' ἡμῖν δὲ, ἀμύθητός ἐστιν ἡ συμφορὰ καὶ ἀ-  
 νείκατον τὸ δεινόν, πάντων ὁμοῦ καὶ τῶν πρώτων καὶ τῶν  
 μέσων καὶ τῶν ἐσχάτων πρὸ ὥρας οὕτως ἀρπαζομένων ἐξαί-  
 φνης. Σπλαγγίσθητι ἔν, εὐδισάλλακτε Κύριε, ἐπὶ τοῖς δάκρυ-  
 σι καὶ τοῖς κλαυθμοῖς τῶν νηπίων καὶ τῶν βρεφῶν, καὶ τῆς  
 ἀπλάστου πάσης καὶ αἰώρου ἡλικίας, καὶ στῆσον τὴν καθ' ἡ-  
 μῶν δικαίαν σου ἀγαπάκτισιν, καὶ κοπασάτω ἡ θραῦσις, πο-  
 λυέλεε Κύριε· τὴν γὰρ πληγὴν καὶ τὸ σύμβολον τοῦ θανάτου  
 τὰ βρέφη δεξάμενα, καὶ ἐν συναισθήσει τοῦ κακοῦ καὶ τῆς  
 φθορᾶς γεινόμενα, πρὸς ἡμᾶς κειμήνασι, καὶ ὅλοις ὀφθαλμοῖς  
 ἐνατενίζουσι, καὶ χεῖρας ὀρέγουσι, καὶ δάκρυσι καὶ ψελλί-  
 σμασι καὶ ἀκοαῖς ἀσήμοις καὶ, οἷς ἔχουσι κινήμασι τὴν σφα-  
 γὴν δεικνύουσι, τὸν ὄλεθρον ἀποδύρονται, καὶ πρὸς βοήθειαν  
 αὐτῶν πᾶσι τρόποις ἡμᾶς ἐφελκύσασθαι δῆθεν βιάζονται.  
 Ἡμεῖς δὲ, μηδαμόθεν δυνάμενοι χεῖρα τούτοις ἐπορέξαι, πρὸς  
 σὲ τὸν πάντα δυνάμενον καταφεύγομεν, καὶ παρὰ σοῦ μόνου  
 τὴν βοήθειαν καὶ τὴν λύσιν τῶν δεινῶν ἐξαιτούμεθα· σοὶ γὰρ  
 μόνῳ δυνατὰ τὰ παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατα, ὅτι εὐλογητός εἶ  
 εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ  
ΕΙΣ ΠΑΝΓΗΝ ΘΑΝΑΤΙΚΟΥ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ τῶν οἰκτιρμῶν ἀνεξάντλη-  
τος πηγὴ· τὸ τῆς φιλανθρωπίας ἀνεξιχνίαστον πέλαγος·  
ἡ ἀπειρος ἀβυσσος τῆς μακροθυμίας καὶ τῆς χρηστότητος· ὁ  
καὶ τὰς κατὰ γενεὰν ἐπαγομένας τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων  
πληγὰς τε καὶ μάστιγας συμφερόντως, διὰ φιλανθρωπίας ὑ-  
περβολὴν, ἐπιφέρων, ἵνα τὸ πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἡμῶν ἀκρα-  
τὲς καὶ ὀξύρροπον, καθάπερ τινὶ χαλινῷ, τῷ θείῳ σου κατε-  
χόμενον φόβῳ, μὴ αἰτάκτως κινῆται κατὰ τῆς θείας εἰκόνας,  
μηδὲ εἰς τὸ τῆς ψυχῆς εὐγενὲς κακῶς ἐξυθρίζη· Στῆσον, δεό-  
μεθα, τὴν κατὰ τῆς φύσεως ἡμῶν φερομένην ὀξεῖαν καὶ ἄωρον  
ταύτην τοῦ θανάτου ῥομφαίαν, ἵνα μὴ ὀλιγοστους ἡμᾶς παρα-  
πάντα τὰ ἔθνη ποιήσης, μηδὲ τοῖς νοητοῖς καὶ αἰσθητοῖς ἐχ-  
θροῖς ἡμῶν παραδώσης ἡμᾶς ἐξουθένημα. Ἐξηρήμωνται πό-  
λεις, ἠφανίσθησαν ἀγοραὶ, ἱεραὶ πανηγύρεις καὶ τελεταὶ καὶ  
θειῶν ὕμνων συστήματα, τῷ πλείονι μέρει, κατεσιγήσθησαν·  
οἰκίαι καλαὶ καὶ μεγάλαι, κατὰ τὴν Γραφήν, ἠφανίσθησαν,  
καὶ οὐκ ἔστιν ὁ κατοικῶν ἐν αὐταῖς. Φόβος καὶ τρόμος ἦλθεν  
ἐφ' ἡμᾶς, καὶ σκότος ζοφερὸς τοῦ φοβεροῦ τούτου θανάτου  
πάντας ἐκάλυψεν. Οὐ φθάνομεν, Δέσποτα, τῆς τελευτῶντας,  
ὡς ἔθος, θρηνεῖν οἱ προσήκοντες· καὶ γὰρ τὸ τέλος ἡμῶν φθά-  
νει, καὶ ἄλλους ἐπιζητοῦμεν τοὺς θρηνοῦντας, καὶ κοινῶ τῷ  
τάφῳ παραδιδόμεθα· οὐδὲ οἱ ζῶντες καὶ φαινόμενοι, ζῆν ἤδη  
νομίζομεν· τῷ φόβῳ τῆς φοβερᾶς ταύτης πληγῆς μικροῦ καὶ  
ἑαυτοῖς ἀπιστοῦμεν· τὸ τοῦ θανάτου σύμβολον, καὶ πληγὴν  
ἔχειν ἕκαστος ἐν ἑαυτῷ φανταζόμενος, καὶ πρὸ τοῦ θανάτου  
τῷ δέει τοῦ θανάτου, χαλεπῶς ἀποθνήσκοντες. Ταῦτα τῆς  
κακίας ἡμῶν τὰ ἐπίχειρα· τοῦτο τῶν πονηρῶν καὶ ἀκαθάρ-  
των ἡμῶν πράξεων τὸ κατάλληλον ἀποτελεσμα· ταῦτα τῆς  
ἀπιστελγείας καὶ ἀδικίας καὶ ἐπιφορίας ἡμῶν τὰ δεινὰ κατορ-

Δώματα· οὗτος ὁ τρικέφαλος ὄφεις τοὺς πικροὺς ἡμῖν ὀδόν-  
 τας ἐμπήξας, τὴν φθορὰν καὶ τὸν θάνατον τοῦτον ἐπήγαγε·  
 διὰ ταῦτα ἔρχεται, φησὶν, ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ  
 τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. Διὸ οὐδὲ νοητοὺς ὀφθαλ-  
 μοὺς ἐπάραι, οὐδὲ προσεῦξασθαι καθαρῶς, καὶ τὸν ἔλεον ἐ-  
 φελκύσασθαι σὲ δυνάμεθα, τῷ βάρει τοῦ συνειδότος, καθάπερ  
 τινὶ κλοιῷ σιδηρῷ, κατακαμπτόμενος ἕκαστος. Ἀλλὰ μὴ πα-  
 ραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέλος, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, μηδὲ δια-  
 σκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου, ἵνα μὴ τὸν τῆς μετανοίας καὶ  
 ἐπιστροφῆς καιρὸν ζημιωθῶμεν οἱ τάλανες. Διὸ καὶ τὴν πλη-  
 γὴν τοῦ θανάτου ταύτην φιλανθρώπως ἐπήγαγες. Οἶδαμεν, ὡς  
 πολλάκις τὴν μετανοίαν ὑποσχόμενοι, καὶ πολλάκις ψευδά-  
 μενοι, τὴν τομὴν, κατὰ τὴν ἀκαρπὸν ἐκείνην συκῆν, κατεκρί-  
 θημεν. Ἀλλ' ἔτι καὶ ἔτι μακροθύμησον, ὡς φιλόανθρωπος γεωρ-  
 γός, ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι  
 καὶ ζῆν αὐτόν· ἔ ἐβδομηκονταίκις ἑπτὰ συγχωρεῖν τοῖς ἀδελ-  
 φοῖς κελεύων τὰ ἁμαρτήματα· ὁ δυνάμενος ἐκ τῶν σκληρῶν  
 καὶ ἀκάρπων λίθων ἐγείρειν τέκνα τῷ Ἀβραάμ· σοὶ γὰρ μόνῳ  
 πάντα δυνατὰ τὰ παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατα, φιλόανθρωπε Δέ-  
 σποτα· ἵνα καὶ ἐφ' ἡμῖν εἰς γενεάς καὶ γενεάς δοξασθεῖῃ σου  
 τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου  
 Πνεύματος νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Π**ἥμαρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν ἐνώπιόν σου, πανάγαθε  
 Δέσποτα· παρέβημέν σου τὰς σωτηρίου ἐντολάς, τὰς  
 ἱερὰς συνθήκας ἡμῶν, ἃς ἐπὶ τῷ θείῳ Βαπτίσματι, κατέναντι  
 τοῦ μεγάλου σου Θεμισιαστηρίου, ἐνώπιον Ἀγγέλων ἐποιησάμεθα  
 καὶ ἀνθρώπων· ἠθετήσαμεν τὸ φρικτὸν Λίμα τῆς Διαθήκης, ἐν  
 ᾧ ἠγιάσθημεν, κοινὸν ἠγησάμενοι, καὶ τῷ Πνεύματι τῆς χάρι-  
 τος ἐνυβρίσαντες, καὶ τῆς φοβερᾶς καὶ ὑπερφυοῦς υἰοθεσίας  
 καταφρονήσαντες. Πᾶσα γραφή, καὶ θεῖος νόμος, καὶ διδα-  
 σκαλία θεόπνευτος, φόφος κενός καὶ ῥήματα πράξεως ἔρημα  
 παρ' ἡμῖν ἐλογίσθησαν· ὀνόματι μόνον καὶ λόγοις τὸ σεπτὸν

Εὐαγγέλιον καὶ τὸν ἀληθῆ Χριστιανισμόν οἱ τάλανες περιφέρομεν. Λί χεῖρες ἡμῶν πρὸς πᾶσαν ἄρπαγὴν καὶ πλεονεξίαν γεγόνασιν ἐπιτήδαιοι· οἱ πόδες ὄξεις καὶ ἀνομώτατοι, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδικίαν καὶ κακεντρέχειαν ἔτοιμοι, τῆς μερίδος τῶν ἀδελφῶν ἐπιβαίνειν καὶ καταπατεῖν, καὶ κατεσθίειν τοὺς πένητας· τὸ στόμα, τὸ τῶν ἱερῶν εὐχῶν τε καὶ λόγων ὄργανον, πάσης αἰσχρότητος καὶ μωρολογίας, ἐπιουρίας τε καὶ διαβολῆς ἀπετελέσαμεν ὄργανον· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις, ἀσωτίας καὶ πάσης ἀσελγείας καθ' ὑπερβολὴν ἐπληρώσαμεν, τὸν ἐν ἡμῖν βασιλεύοντα νοῦν, τὸ θεῖον ἐκεῖνο σπέρμα, καταπατήσαντες, καὶ τὰ μέλη σου τοῦ Χριστοῦ πόρνης μέλη ποιήσαντες, καὶ ἀντὶ ναῶν τοῦ Θεοῦ, φθορᾶς καὶ ἀκαθαρσίας ἀποθήκαι γενομένοι. Διὰ τοῦτο, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν πολλὴν σου φιλανθρωπίαν πρὸς ἀγανάκτησιν ἐτρέψαμεν οἱ ταλαίπωροι· τὸ πλῆθος τῶν σῶν εὐεργεσιῶν εἰς τιμωρίας ἡμῖν ἀφρόνως μετατεθείκαμεν. Καὶ ἐπειδὴ μῆτε τοῖς ἡμετέροις ἀγαθοῖς, μῆτε τοῖς ἀλγεινοῖς τοῦ πλησίον βελτίους γεγόναμεν, δικαίως καὶ ἡμῶν αὐτῶν τὴν δικαίαν σὴ παιδεύσιν καὶ τὴν πληγὴν ἐκινήσαμεν. Ἄλλὰ μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης ἡμᾶς, Κύριε. Σοὶ μόνῳ ἡμάρτομεν, ἀλλὰ καὶ σὲ προσκυνοῦμεν μόνον, καὶ μετὰ συντετριμμένης καρδίας, ὡς θυσίαν καθαρὰν, τὴν ἐξομολόγησιν προσφέρομεν. Ἄνεε, ἄφεε, φιλάνθρωπε Δέσποτα· σῆσον τὴν καθ' ἡμῶν φερομένην δικαίως μάστιγα· νικησάτω τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου τὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν πονηρὸν σύστημα· τὸ τῆς σῆς ἀπείρου χρηστότητος πέλαγος κατακαλυψάτω τῆς κακίας ἡμῶν τὴν πικρὰν θάλασσαν. Ἐχομεν τῆς σῆς φιλανθρωπίας ὑποδείγματα μέγιστα, λησᾶς καὶ πόρνας, τελῶνας καὶ τὸν ἄσωτον υἱόν, οἱ τινες ἡμᾶς τοὺς ἀθλίους παρευδοκιμοῦσι, καὶ εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν Βασιλείαν προάγουσι. Μετὰ τούτων καὶ ἡμᾶς ἐξομολογημένους σοὶ καὶ προσπίπτοντας πρόσδεξαι, Δέσποτα· εἰ δὲ καὶ τῆς αὐτῶν ἐπιστροφῆς καὶ εἰλικρινοῦς μετνοίας πλεῖστον ἀπολειπόμεθα, τὸ λείπον ἀποπληρωσάτω ἡ ἀπειρος ἀγαθότης σου, μᾶλλον δὲ καὶ τὸ

Διὰ πάντων ἐπειδὴ καὶ τοῦ πάντος ὅλως λειπόμεθα· ἔχεις οὖν εὐ-

σπλαγγίαν τε καὶ συγγνώμην παρακαλοῦντάς σε, τὸν Σταυρόν, καὶ τὸν ἐκούσιον θάνατον, ὃν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀχαρίστων ὑπέμεινας, τοὺς ἀγῶνας τῶν Ἀποστόλων, τοὺς τῶν Ὁσίων ἰδρωτάς, καὶ τῶν Μαρτύρων τὰ αἵματα, καὶ πρὸ πάντων τὴν κοινήν τῶν ἀπάντων ἐλπίδα καὶ σωτηρίαν, τὴν ὑπὲρ λόγον ἀσπόρως τεκουῦσάν σε Θεοτόκον· ὧν τὰς ἐντεύξεις φιλανθρωπῶς δεξάμενος, τῶν παρόντων ἀνιαρῶν καὶ τῆς μελλούσης αἰωνίου κολάσεως ἡμᾶς ἐλευθέρωσον. Χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ ἀνάρχου σου Πατρός, μεθ' οὗ εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΙΚΕΤΗΡΙΟΣ ΠΡΟΣ ΘΕΟΝ,  
ΑΕΓΟΜΕΝΗ ΕΝ ΚΑΙΡῶ ΛΟΙΜΟΥ ΚΑΙ ΑΙΜΟΥ.

Ποίημα τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Καλλιῆτου.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν ὀρωμένην ταύτην κτίσιν, δημιουργικῆ σου προστάξει, ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν· εἶτα καὶ τὸν ἄνθρωπον οἰκειαίς χερσὶ διαπλάσας τῇ ἀκρᾷ σου ἀγαθότητι, καὶ πρότερον μὲν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἐτοιμασίαν ἀδάπανον καὶ ἀνετον ἐκτελέσας εἰς βρώσιν καὶ πόσιν· ἅμα δὲ τῇ παραβάσει τῆς ἐντολῆς στερήσας αὐτὸν τῆς ἀκηράτου τρυφῆς ἐκείνης, καὶ ἑτέραν διαγωγὴν αὐτῷ ἐπίπονον παρασχὼν συμφερόντως, ὥστε καρποὺς ἐκφέρειν ἐπιτάξας τὴν γῆν εἰς τροφὴν ἡμετέραν, καὶ αὐτῶν τῶν ἀλόγων ζῶων πολυειδῶς καὶ ποικίλως· καὶ τοῖς μὲν ἐξ αὐτῶν τῶν σπερμάτων τῆς γῆς χορηγῶν τὰ πρὸς χρείαν, τοῖς δὲ ἑτέρως κατὰ τὴν προνοητικὴν σου δύναμιν, δι' ἧς καὶ τῆς τῆς θαλάσσης ἰχθύας ἐφορᾷς τῇ σῇ χρηστότητι, τῆς σῆς δεξιᾶς ἀνοιγομένης καὶ ἐμπιπλώσης πᾶν ζῶον εὐδοκίας· ὁ μεγάλα καὶ θαυμαστά τεράστια ἐργασάμενος ἐν τε τῇ παλαιᾷ καὶ τῇ νέᾳ Διαθήκῃ, ἐπάκουσόν μου τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου. Καὶ καθάπερ ποτὲ, διὰ τοῦ Ἰωσήφ ἐκείνου, τῆ φέροντος τύπον τῆ

μονογενῆς σου Υἱοῦ, ἅπαντα τὸν Ἰσραηλίτην ἐκείνον διέθρεψας λαὸν δαφιλῶς, οὕτω καὶ νῦν διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, χορήγησον τὰ πρὸς τροφήν καὶ ἀνάπαυσιν ἡμετέραν, καὶ τῶν ἀνιαρῶν πάντων ἀπαλλαγὴν ἡμῖν δώρησαι τοῦ λοιμοῦ, καὶ λιμοῦ, τῆς προσδοκωμένης ἀνάγκης καὶ βίας ἐλευθερώσας ἡμᾶς· ἵνα δοξασθῇ τὸ πανάγιον ὄνομα σου τοῦ ἀναρχοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

### ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** τῶν Θαυμασιῶν Θεός, ὁ καὶ μεγάλα καὶ Θαυμαστά ἐργασάμενος· ὁ τὸν παλαιὸν Ἰσραὴλ διὰ Μωσέως ἐλευθερώσας τῆς πικρᾶς δουλείας τοῦ Φαραῶ· ὁ τῇ χειρὶ σου τῇ δεξιᾷ τοῦτον καθοδηγήσας, καὶ ἀβλαβῆ διασώσας πρὸς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας· ὁ πρότερον μὲν διὰ τῶν ὀρνίθων ἐκείνων εἰς κόρον ἐκθρέψας οὐκ εὐαρίθμητον λαὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ ξηροτάτῃ· ὁ ὀμβρήσας τὸ μάννα, καθάπερ ὕδωρ ἐκ πηγῆς ἀενάου· ὁ τὴν ἀκρότομον πέτραν πηγᾶς ὑδάτων ὀμβρήσας παρασκευάσας, καὶ πάντας κορέσας τῇ τοῦ ὕδατος ἐκχύσει τῷ δίψει πιεζομένους· οὕτω καὶ νῦν ἡμᾶς θρέψον τῇ συνηθειᾷ σου φιλανθρωπία καὶ ἀγαθότητι· χορήγησον ἡμῖν τὰ δέοντα, καὶ αὐτάρκησον πρὸς ὑπουργίαν καὶ τροφήν ἡμετέραν· δεῖξον καὶ ἐν ἡμῖν τὰ σὰ μεγάλα Θαυμάσια, καὶ θρέψον ἡμᾶς εἰς κόρον τῇ εὐλογίᾳ τῆς σῆς χρηστότητος· πάντα γὰρ δυνατὰ σοι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδέν. Ναι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐκθρέψας μυριάδας λαοῦ ἐν ὀλίγοις ἄρτοις ἐν τῇ ἐρήμῳ, θρέψον καὶ νῦν ἡμᾶς τῇ ἀφάτῳ σου εὐσπλαγχνία, καὶ μὴ παρίδης τὰς δεήσεις ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀναξίων δούλων σου· ἵνα δοξασθῇ τὸ πανάγιον ὄνομα σου τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΑΠΕΙΑΗ ΒΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΡΑΠΩΝ.

**Π**άλιν σοῦ, Κύριε, τοῦ φιλανθρώπου Δεσπότου μνήμη παι-  
 δείας, πάλιν δούλων ἀχρείων συγχωρήσεως δεήσεις, γι-  
 νωσκόντων ὡς ὅσον ὑπερβάλλει τὸ μέγεθος τῶν ἀμαρτημάτων,  
 τοσοῦτω πλέον και αὐτὸς ὑπερέχεις τῇ ἀμνησικακίῳ σου εὐ-  
 σπλαγχνία. Δεόμεθά σου, ἀπόστρεψον τὸν θυμὸν σου ἀφ' ἡ-  
 μῶν, ὅπως μὴ εἰς τὸν αἰῶνα ὀργισθῆς ἡμῖν, ἀλλ' ἐν τῷ ἐλέει  
 σου ζωώσης ἡμᾶς τοῖς οἰκτιρῆαῖς σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ  
 στερεῶν βροντὴν, και μετασκευάζων ἀστραπὴν, και πάντα  
 πράττων πρὸς σωτηρίαν τῶν ἔργων τῶν χειρῶν σου. Ἐπίδε  
 τῇ σῇ φιλανθρωπία, και ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως,  
 ὀργῆς και ἀνάγκης, και τῆς ἐφεστῶσης ἀπειλῆς· ἐβρόντησας  
 γὰρ ἐξ οὐρανοῦ, ὁ Κύριος, και ἀστραπαῖς ἐπλήθυνας και συν-  
 ετάραξας ἡμᾶς. Διαλλάγηθι, εὐσπλαγγνε, πρὸς σέ καταφεύ-  
 γομεν· και τοὺς πλουσίους σου οἰκτιρῆς κατάπεμψον ἐφ' ἡ-  
 μᾶς, και ἐλέησον τοὺς δούλους σε, ὡς ἀγαθὸς και φιλάνθρω-  
 πος. Μὴ καταφλεξάτω ἡμᾶς τὸ πῦρ τοῦ θυμοῦ σου, μηδὲ  
 καταφαγέτω ἡμᾶς θυμὸς ἀστραπῶν και βροντῶν σου· ἀλλὰ  
 τῇ συνήθει σου χρῆσάμενος εὐσπλαγγνία, πράῦνον τὴν ὀργὴν  
 σου, και εἰς αἰθρίαν τὸν ἀέρα μετάβαλε, και ταῖς ἡλιακαῖς  
 ἀκτίσι τὸν ἐπικείμενον ζόφον διακύψας, τὴν ἀγλὴν εἰς γαλή-  
 νην μεταποίησον. Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρῶν, και φιλανθρω-  
 πίας ὑπάρχεις, και σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ,  
 και τῷ Υἱῷ, και τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, και αἰεὶ, και εἰς  
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΔΥΣΚΡΑΣΙΑΣ ΑΝΕΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΝΑ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ ἐνυποστάτῳ καὶ ἀνάρχῳ σου Λόγῳ, καὶ τῷ ζωοποιῷ καὶ ὁμοτίμῳ σου Πνεύματι, ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ πάντα· ὁ θαλάσση θέμενος ὄριον ψάμμον, καὶ σταθμήσας ὄρη τε καὶ τὰς νάπας ζυγῷ· ὁ σπιθαμῇ μετρήσας οὐρανόν, καὶ δρακί συνέχων τὴν γῆν· ὁ μέτρα καὶ κανόνας, καὶ ὄρους ἀρμονίας τε καὶ τάξεις τῇ ὀρωμένη καὶ αἰσθητῇ κτίσει ταύτῃ δούς καὶ καιρῶν ἀλλαγῆς, καὶ τροπᾶς ἡλίου, κράτεσι στοιχείων νεύματί σου ταύτην συνέχων ἀρρήτως, καὶ πρὸς τὸ ἀπαθές τε καὶ ἄλυτον διακυβερνῶν αὐτός, πανάγαθε Βασιλεῦ, τῇ ἐμφύτῳ καὶ συνήθει σου φιλανθρωπίᾳ καὶ ἀγαθότητι καὶ πάλιν χρησάμενος πρὸς ἡμᾶς, ἐπίσκεψαι τὰ τῶν σῶν χειρῶν ἔργα, καὶ μὴ ἀποστήσης ἀφ' ἡμῶν τὰ ἔλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρισμοὺς σου, μηδὲ διασκεδάσης τὴν διαθήκην σου, ὁ κατ' εἰκόνα δημιουργήσας ἰδίαν ἀπορρήτως ἡμᾶς. Ὁ τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν λύτρον ὑπὲρ ἡμῶν δούς, καὶ, Πνεύματος ἀπορρήτῳ κοινωνία, τῆς οἰκείας Θεότητος μεταδούς, ἄφες τὸ τῶν ἀμαρτιῶν, δεόμεθα, πλῆθος τῷ ὑπερέχοντι πλήθει τῶν οἰκτιρισμῶν σου. Ὁ τῷ Σταυρῷ τοῦ σοῦ Υἱοῦ καὶ τῷ Αἵματι τὴν ἀμαρτίαν ἀπαλείψας τοῦ γένους ἡμῶν, ἐπανάγαγέ σου τὴν κτίσιν πρὸς τὴν φυσικὴν ἀρμονίαν καὶ τάξιν, εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἐλεεινῶς ἐκτραπεῖσαν, διὰ τὴν παρὰ φύσιν ἀταξίαν καὶ ἀκοσμίαν τῆς ἀθέσμου καὶ φαύλης πολιτείας ἡμῶν. Δείξον ἡμῖν τὴν συνήθη τοῦ μεγάλου τούτου γαλήνης πελάγους· καὶ τὸν ἐπικείμενον κλύδωνα, καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ἀέρος διακόψας, ἐντείλαι τοῖς ἀνέμοις καιρίον καὶ κατάλληλον πνοὴν δῆναι. Ἐπιτίμησον τῷ κλύδωνι τῆς θαλάσσης, καὶ ταῖς παρὰ φύσιν τῶν ἀνέμων κινήσεσι· στήτω πνεῦμα καταγιγῆδος, καὶ πρὸς γαλήνην τὰ τῆς ζάλης μετατεθῆτω.



ἵνα τὰ σὰ ἔργα καὶ θαυμασία καὶ πάλιν ἴδωσιν οἱ καταβαί-  
νοντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι  
πολλοῖς· παρασκευάσον αὐτήν, φιλόνηρωπε Δέσποτα, τῇ σῇ  
ἀνεϊκάσῳ φιλόνηρωπιᾳ, παύσασθαι τοῦ κλύδωνος. Ὁ τὸν μο-  
νογενῆ σου Υἱόν, καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, εὐδοκίᾳ  
σῇ, καὶ συνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, καταξιώσας γε-  
νέσθαι ἄνθρωπον, καὶ συμπλεῦσαι τοῖς ἁγίοις αὐτῆ Μαθηταῖς  
καὶ Ἀποστόλοις, καὶ ἐπιτιμῆσαι τῇ λαίλαπι τῶν ἀνέμων, καὶ  
τῆς θαλάσσης γαληνιαῶν τὰ κύματα κελεύσας· αὐτὸς καὶ νῦν  
πάντα ἐναντίον ἀνεμῶν κοιμῶν, καὶ τὰ κύματα πράϋνον,  
καὶ τὸν κλύδωνα κατάπαυσον, καὶ διέγειρον τῆς ἐπιτηδεῖους  
καὶ εὐθέτους καιροῦ καὶ ἀνέμους, κυβερνήτης καὶ βοηθὸς  
πανταχοῦ γινόμενος τοῖς δοῦλοις σου, ὁδηγῶν αὐτούς εἰς λι-  
μένα σωτηρίας· οἱ γὰρ τὸ σὸν μόνον εἰδότες ὄνομα, καὶ μὴ  
γινώσκοντες, πλὴν σε, Θεὸν ἕτερον, πρὸς τὴν σὴν βοήθειαν δια-  
παντὸς ἀποβλέπουσιν· εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς ὑπερευλο-  
γημένης Θεοτόκου, τῶν Θεοειδῶν Ἀγγέλων, καὶ πάντων τῶν  
Ἁγίων. Εὐδοκίᾳ καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς σε Υἱοῦ, με-  
θ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωο-  
ποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν  
αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΕΙΣ ΕΠΕΛΕΥΣΙΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ, ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΟΜΑΣ ΕΘΝΩΝ.

Προκείμενον, Ἦχος δ'.

Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ.  
Στίχ. Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλείπέτωσαν.

Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. β'. 4.

**Α**δελφοί, ὁ Θεός, πλῆσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγά-  
πην αὐτοῦ, ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντα ἡμᾶς νεκροὺς  
τοῖς παραπτώμασι, συνεζωποίησε τῷ Χριστῷ (χαρίτι ἐξε σε-  
σωσμένοι)· καὶ συνήγειρε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπεθρανίοις

ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰώσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν· Θεοῦ τὸ δῶρον· οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχῆσθαι. Αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Ἀλληλουῖα, Ἦχος δ'.

Κύριος συντριβῶν πολέμους.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. ιγ'. 1.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παρῆσαν τινὲς ἀπαγγέλλοντες τῷ Ἰησοῦ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε, ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἀμαρτωλοὶ παρά πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; Οὐχὶ λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐάν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Ἡ ἐκείνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε, ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρά πάντας ἀνθρώπους, τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; Οὐχὶ λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐάν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν· Συκῆν εἶχε τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὔρεν. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἴδου, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὕρισκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν· καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν· εἰδὲ μή γε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.

Κοινωνικόν.

Κύριος κραταῖος, καὶ δυνατός, Κύριος δυνατός ἐν πολέμῳ.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

Εἰς τὴν

ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ

ΕΝΙ ΠΡΟΣΑΚΙΑ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ὁ ἢ ἁκροστιχίς·

Τοῖς σοῖς Ἀχραντε συμμαχῆσον οἰκέταις. Ὡδὴ Ἰωάννου (\*): Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας.

**Τ**ὸν κραταῖόν ἐν ἰσχυῖ καὶ δυνατόν, ἐν πολέμοις Κύριον, ἡ γεννήσασα Σεμνή, κραταιᾶ χειρὶ σου παναλκεί, συμπολέμησον ἐχθροὺς τοὺς πολεμοῦντας ἡμᾶς.

**Ο** ἐν θαλάσῃ ποντίσας πρὶν Φαραῶ, καὶ τὰ τούτου ἄρματα, καταστρώσας ἐν βυθῷ, εἰς ἡμῶν βοήθειαν καὶ νῦν, διανάστηθι Χριστέ τῆς σέ Τεκούσης εὐχαῖς.

**Ι**ατρικὸν μὲν τὸ τέμνειν καὶ ὁ καυστήρ, τῆς ὑγείας αἷτιον· ἀλλ' ἡμᾶς Υἱέ Θεοῦ, ἀπαλοῖς φαρμάκοις οἰκτιρμῶν, σοῦ ἰατρευσον τῆς σῆς Μητρὸς δεήσεσι.

**Σ**εναχειρίμ ὡσπερ ἄλλην πανστρατιάν, ἄρδην ἐξαφάνισον, καὶ τὴν νῦν πανστρατιάν, τὴν περικυκλώσασαν ἡμᾶς, τῶν βαρβάρων κραταιᾶ χειρὶ σου Δέσποινα.

**Σ**ὲ τοῖς ἡμᾶς πολεμοῦσι πικροῖς ἐχθροῖς, ἀντικαθοπλίζομεν, καὶ κινουμέν κατ' αὐτῶν, πρὸς ἀντιπαράταξιν Ἀγνή· σὺ γὰρ εἶ Χριστιανῶν ἡ ἀρχιστράτηγος.

Ὡδὴ γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ.

**Ο**ὔτοι ἐν ἄρμασι πολλοῖς, καὶ ἐν πλείοσιν ἵπποις· ἀλλ' ἡμεῖς ὁ λαός σου, ἐν ὀνόματι τῷ σῷ, ἐπικαλούμεθα νῦν, καὶ βοῶμεν· Σῶσον ἡμᾶς Δέσποτα.

**Ι**σχὺν καὶ σθένος ὁ διδούς, ἀσθενοῦσι καὶ κέρας, ἀνυψῶν τῶν σῶν δούλων, τῷ πιστῷ σου νῦν στρατῷ, κατὰ βαρβάρων ἐχθρῶν, ἰσχὺν δίδου, διὰ τῆς Τεκούσης σε.

(\*) Ἰσως Ἰωάννου Εὐχαϊτων, τοῦ καὶ Μαυρόπρωτος.

**Σ**τρατὸς βαρβάρων ἀθροισθεὶς, ἐξ ἔθνῶν τῶν ἀθέων, πῦρ καὶ βλέπων καὶ πνέων, χαίρων φόνοις καὶ σφαγαῖς, καὶ πόλεμον συγινεῖ, τοῖς σοῖς δούλοις· Δέσποινα βοήθησον.

**Α**ἴνδρες αἱμάτων ἀπηνεῖς, δολιότητος πλήρεις, καθ' ἡμῶν συναχθέντες, ἐμελέτησαν κενὰ, φρυάξαντες ψαλμικῶς, Θεοτόκε, καθ' ἡμῶν τῶν δούλων σου.

**Χ**ειρῶν ἐκτάσει Μωϋσῆς, Σταυροῦ σχῆμα τυπώσας, ἐτροπώσατο Κόρη, Ἀμαλῆκ τὸν δυσμενῆ· σὺ δὲ χειρὶ νοερᾷ, τοῦ λαοῦ σου, τοὺς ἐχθροὺς κατάβαλε.

ᾠδὴ δ'. Χριστὸς μου δύναμις.

**Ρ**ομφαίαν ἔκχεον, Ἄγνη καὶ σύγκλεισον, πάντων τῶν ἐναντίων τῶν νῦν ἡμᾶς, καταπολεμούντων ἐχθρῶν, καταπολέμησον ἐχθροὺς, τῇ ἰσχυί τῆς κρεσθείας σου.

**Α**ἰσχύνης πλήρωσον, ἐχθρῶν τὰ πρόσωπα, καὶ πολλῆς ἀτιμίας καὶ ἐντροπῆς, καὶ ἀποστραφήτωσαν, εἰς τὰ ὀπίσω ψαλμικῶς, κενοὶ Δέσποινα καὶ ἄπρακτοι.

**Ν**υνὶ γνωσόμεθα, ἐν τούτῳ Δέσποινα, ὡς θεθέλησας πάντα τὸν σὸν λαόν, ταύτης σου τῆς πόλεως, ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῆ, ἐφ' ἡμᾶς ἐχθρὸς πολέμιος.

**Τ**ῷ θελεῖν σύνδρομον, ἔχεις τὸ δύνασθαι, ὡς τεκοῦσα τὸν πάντα μόνῳ φιλῶ, νεύματι δυνάμενον· ἂν οὖν θελήσης τὴν ἡμῶν, σωτηρίαν, σωθησόμεθα.

**Ε**ν τῇ ἐκστάσει σου, τῆς ἀντιλήψεως, δυναστῶν πολεμίων τὰς δυσμενεῖς, κεφαλὰς διάκοψον· σεισθήσονται γὰρ ἐν αὐτοῖς, ἐκ τοῦ φόβου τοῦ σοῦ κράτους Ἄγνη.

ᾠδὴ ε'. Τῷ θεῖῳ φέγγει σου Ἀγαθέ.

**Σ**ατράπαι τύραννοι βασιλεῖς, ἄρχοντες χωρῶν βαρβαρικῶν, ἐπὶ κακῷ συμφωνήσαντες, κατ' αὐτῆς τῆς ποιμνῆς σου ὡς περ λέοντες, καὶ θῆρες ἀγριόθυμοι ὠρυόμενοι.

**Υ**ἰὸν γεννήσασα τοῦ Θεοῦ, τὸν ἐπιστατοῦντα νοερῶς, ταῖς οὐρανίαις Δυνάμεσιν, Ἄγγελον ὑπέρμαχον ἐξαπόσειλον, Παρθένε Θεοτόκε ἡμῖν βοήθειαν.

**Μ**ετὰ δακρῶν καὶ σκυθρωπά, τὰ καταλαβόντα νῦν ἡμᾶς, καὶ θρήνων ἄξια Δέσποινα· ἀλλὰ σὺ Παρθένε τάχυνον οἴκτειρον, καὶ πάλιν τοὺς ἀθέους ἐχθροὺς κατάβαλε.

**Μ**ὴ παραδῶης χερσὶν ευνων, τὴν κληρονομίαν σου Ἄγνη; μὴ ποτε εἴπωσι· Ποῦ ἐσιν, ἢ Θεογεννήτωρ ἢ ἐπεποιθήσαν; ἀλλ' ἄθραυστον τὴν ποιμνὴν σου διατήρησον.

**Α**ἰ βασιλεῖαι πᾶσαι τῆς γῆς, γνώτωσαν τὸ κράτος σου Σεμνή, καὶ τὴν ἰσχύν σου τὴν ἄμαχον· ἔθνη ταραχθήτωσαν καὶ σεισθήτωσαν, λαοὶ οἱ μὴ εἰδότες τὴν ἐξουσίαν σου.

ᾠδὴ ε'. Τοῦ βίου τὴν θαλάσσαν.

**Χ**αλκοῦ τόξον ἔργασον, τοῦ λαοῦ σου τοῦ πιστοῦ, τοὺς ἐκλεκτοὺς βραχίονας, καὶ περιζῶσον δύναμιν καὶ ἰσχύν, αὐτοὺς Ὑπεράνωμε, οὐρανέθεν βραβεύουσα τὴν δύναμιν.

**Η**μᾶς τῆς πιεζούντας, εἰς τὸ ὄνομα Σεμνή, Πατρός, Υἱοῦ, καὶ Πνεύματος, καὶ προσκυνούντας τὸν τόκον σου τὸν σεπτόν, μὴ δῶ τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἀλλὰ τέτῃς εἰς τέλος Κόρη σύντριψον.

**Σ**τενάζοντες κράζομεν, γόνυ κλίνοντες εἰς γῆν, χεῖρας εἰς ὕψος αἶροντες· Ἐξημάρτομεν Δέσποινα εἰς Θεόν· αὐτὸν ἐξιλέωσαι, καὶ μὴ βάρβαρα ἔθνη παιδευσάτω ἡμᾶς.

**Ο**ὐ φέρομεν Δέσποινα, καὶ γὰρ εἶπεν ὁ ἐχθρὸς· Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκυῖλα, ἐμπλήσω μου τὴν ψυχὴν, ἀνελῶ μαχαίρα μου, κυριεύσει ἡ χεὶρ μου· διὸ πρόφθασον.

**Ν**αοὺς τοὺς ἀγίους σου, καὶ τεμένη ἱερά, καὶ τὰς σεπτάς εἰκόνας σου, τῶν Ἀγίων ἀπάντων τε τὰς μορφάς, σκευὴ καὶ κειμήλια, οἱ ἐχθροὶ σου Παρθένε ἐξηφάνισαν.

ᾠδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον.

**Ο**ὐ πρὸς ἕτερον Θεὸν διεπετάσαμεν, τὰς χεῖρας ἡμῶν Δέσποτα· κἂν ἡμάρτομεν, ἀλλὰ οὐκ ἀπέστημεν ἐκ σοῦ, καὶ ἄλλον οὐκ οἶδαμεν πλὴν σοῦ· διὸ ἐλέησον ἡμᾶς, τῆς Θεοτόκου λιταῖς.

**Ι**δοὺ ὡς κύνες πολλοὶ περιεκύκλωσαν, ταῦροι πτόνες περιέσχον ἡμᾶς, καὶ ἐφάλλονται, διασπᾶσαι νῦν θρηνωδῶς, τῆς δούλους σου Δέσποινα ἄγνη· οὗς ῥάβδῳ θείας σου ῥοπῆς, μακρὰν ἀπέλασον.

**Κ**οσμοσώτειρα Βασίλισσα πανύμνητε, τὴν πόλιν ταύτην φύλαττε, βασιλεύοντα, βασιλέων νέξασα Χριστόν· ἀλώσεως λύτρωσαι πικρᾶς, αἰχμαλωσίας προνομῆς, καταδρομῆς τῶν ἐχθρῶν.

**Ε**μφυλίου μάχης ρῦσαι Παναμώμητε, καὶ ἀπὸ συστροφῆς  
πονηρᾶς, ἀποστάσεως, ταραχῆς ἐνέδρας συσκευῆς, λα-  
θραίας ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς, καὶ προδοσίας δολερᾶς, ταύτην  
τὴν πόλιν σου.

**Τ**εῖχος ἄρρηκτον ἀπόρητον ἀκλόνητον, καὶ πύργον ἀπε-  
ρίτρεπτον, σὲ κεικτῆμεθα, ἐν ἐφόδοις καὶ ἐπίδρομαῖς,  
βαρβάρων ἐθνῶν αἰμοχαρῶν, καὶ σοὶ προσφεύγοντες Ἄγνη  
διασωζόμεθα. Ὡδὴ ἦ. Ἐκ φλογὸς τοῖς Ὅσιοις.

**Α**ἰμοβόρα θηρία καὶ λύκοι ἄρπαγες, τοὺς σοὺς δούλους ὡς  
ποίμνην περιεκύκλωσαν, καὶ τὰ λογικά σου ἀρνία σπα-  
ράττουσι· πρόφθασον Παρθένε, ἅγια Θεοτόκε.

**Ι**διόρρυθμον ἔθνος γαῦρον ἀγέρωχον, φιλοπόλεμον γένος ὄρ-  
κων παράσπονδον, πόλεμον ἡμῖν ἀσπονδόν τε ἐπύγειρε·  
πρόφθασον Παρθένε, ἅγια Θεοτόκε.

**Σ**τρατιᾶς οὐρανοῦ παρεμβολῆ νοερά, κύκλωσόν σου τὴν  
πόλιν καὶ περιτείχισον, καὶ τὰς τῶν ἐχθρῶν ἐπηρείας μα-  
ταιώσον· πρόφθασον Παρθένε, ἅγια Θεοτόκε.

**Ὡ**ς ὁ Ἄδερ ἐκεῖνος ὁ ἀλιτήριος, κατὰ τοῦ Σολομῶντος οὐ-  
τως ἐγήγερται, Ἄγαρ ὁ δεινὸς Ἰσμαῆλ ὁ ἐπώνυμος· πρό-  
φθασον Παρθένε, ἅγια Θεοτόκε.

**Δ**ορυάλωτον θεῖναι σπεύδει τὴν πόλιν σου, ὁ στρατὸς ὁ ἐν  
ὄπλοις θαρρῶν καὶ δόρασιν· ἀλλ' ἡμεῖς ἐν σοὶ πεποιθό-  
τες κραυγάζομεν· Πρόφθασον Παρθένε, ἅγια Θεοτόκε.

**Ἡ**τὰ κράτη τῶν τόξων πάλαι συντριψασα, καὶ βαρβάρων  
ἐφόδους πολλάκις τρέψασα, σύντριψον καὶ νῦν, καὶ ρομ-  
φαίαν καὶ πόλεμον, Δέσποινα Παρθένε, ἅγια Θεοτόκε.

Ὡδὴ δ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον.

**Ι**σχύς καὶ κράτος γενοῦ Πανάμωμε, τοῦ σοῦ λαοῦ ἀνδρεία  
καὶ φρουρός τε καὶ δύναμις, καὶ ρομφαία καὶ μάχαιρα  
δίστομος, τὰς τῶν ὑπεναντίων, φαλαγγας τέμνουσα, καὶ τὴν  
τῶν ἐχθρῶν παρεμβολὴν, εἰς ἓν συγκόπτουσα.

**Ὡ**ς τεῖχος ἄρρηκτον καὶ ἀπόρητον, Χριστιανῶν ὡς πρό-  
βολος καὶ πύργος ἀχείμαστος, τῶν δεινῶν καὶ ἀθέων  
φρυάγματα, καὶ τὴν κορυφουμένην, τυράννων ἐφοδον, καὶ

Δητῶν βαρβάρων ἀπειλῆς, Ἄγνη διάλυσον ἡκὴ Σάμου

**Α**γγέλου πάλαι ὑπερασπίζοντος, ὁ Γεδεών τὰ τῶν Μαδιαναίων ἐξέκοψε· καὶ τὰ νῦν ἐξαπόστειλον Ἄγγελον, φάλαγγας τῶν βαρβάρων, καταδιώκοντα καὶ κατασυντρίβοντα ἐχθροὺς, τοὺς πολεμοῦντας ἡμᾶς.

**Ν**ικᾶται τάξις φύσεως Δέσποινα, ἔπου Θεὸς ὁ πάντα δρῶν τῷ νεύματι βουλεται. Σὺ δὲ αὐτὸν ὑπὲρ φύσιν γενήσασα, δύνασαι ὅσα θελεῖς· ὅθεν τοὺς θελοντας, ταύτην σου τὴν πόλιν ἀπολεῖν, ἄρδην ἀφάνισον.

**Ν**αοῦ ἐπάκουσον ἐξ ἀγίου σου, σῶν οἰκετῶν Ἀγνή, καὶ ὄργην Θεῶ ἐκχεον, ἐπὶ ἔθνη τὰ σέ μὴ γινώσκοντα, καὶ ἐπὶ βασιλείας, αἱ σου τὸ ὄνομα, οὐκ ἐπεκαλέσαντο πιστῶς, τὸ πολυπόθητον. Δόξα.

**Ο**λύσας Λόγε τὸν μέγαν πόλεμον, καὶ τὴν μακρὰν ἐκείνην καὶ ὄρχαίαν διάστασιν, καὶ ἐνώσας τῇ γῆ τὰ οὐράνια, διὰ τῆς Θεοτόκου, λύσας τὸν πόλεμον, τὸν πρόσφατον τοῦτον καὶ βαρὺν, ἡμᾶς εἰρήνευσον.

Καὶ νῦν.

**Υ**φάπλωσόν σου τὴν σκέπην Δέσποινα, ὡς φωτεινὴν νεφέλην, καὶ τὴν πόλιν σου σκέπασον· καὶ ἀγκαλαῖς ἐν αἷς ἠγκαλίσω Χριστόν, ἐναγκαλισαμένη, ταύτην ἀπόρθητον, τήρησον ὀνόματι τῷ σῶ, ἐγκαυχωμένην αἰεὶ.

## ΕΥΧΗ

## ΕΙΣ ΕΠΙΔΡΟΜΑΣ ΕΘΝΩΝ.

Μακαρίου τοῦ Φιλαδελφείας.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τίς ὁμοιωθήσεται σοι; τίς ὁμοίός σοι ἐν Θεοῖς, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν; τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, δυνατὸς ἐν ἐλέει, καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχυρί, εἰς τὸ παρακαλεῖν καὶ σώζειν πάντας ἡμᾶς; Μὴ σιγῆσης, μηδὲ καταπραϋνῆς, ὁ Θεὸς, ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις, ὅτι ἰδοὺ

οὐκ ἐχθροὶ σου ἴσχυσαν, καὶ οἱ μισοῦντές σε ἦσαν κεφαλὴν· ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργέυσαντο γνώμην, καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν Ἁγίων σου. Εἶπον· Δεῦτε, καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτούς, καὶ οὐ μὴ μνησθῆ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι. Ἠλθσαν Ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου· ἐμίαναν τὸν Ναὸν τὸν ἅγιόν σου· ἔδεντο τὴν τιμίαν σου Ἱερουσαλήμ, ὡς ὀπωροφυλάκιον· ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ· τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν κύκλῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων. Ἄλλ' ἕως πότε, Κύριε, ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὀργή σου; ἕως πότε ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν; ἕως πότε ἁμαρτωλοὶ καυχῆσονται; μέχρι τίνος χρήσεται παράνομος ἐξουσία; ἕως τίνος ὑψωθήσεται ράβδος ἀσεβῶν κατὰ κλήρου τῶν ἡγιασμένων; Οἴμοι, ὅτι ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις ἡμῶν, καὶ ἐσμικρύνθημεν παρά πάντα τὰ ἔθνη! οἴμοι, ὅτι οἱ λυποῦντες ἡμᾶς, σφοδρὰ κατισχύουσι, καὶ ἡ πληγὴ ἡμῶν σερραὶ ἐγενήθη! Καὶ σὺ, Κύριε, ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσης τὴν Ἱερουσαλήμ; Κλαύσομαι γὰρ, ὡς Ἱερεμίας, ἐπὶ τῇ συντριβῇ μου πικρῶς, ὅτι ἐξερρύθημεν ὡς φύλλα διὰ τὰς ἀνομίας, καὶ τοῖς νεκροῖς μετὰ τῶν ἐν ἄδου συνελογίσθημεν· Καὶ ἐλπῶ παλιν, ὡς ὁ Ζαχαρίας, ἐπὶ σέ, Κύριε, τὸν θελητὴν τοῦ ἐλέους, ὅτι Θεὸς οἰκτιρῶν σὺ εἶ, ἐξουθενῶν βουλαὶς ἰσχυρῶν, ταπεινῶν εὐχὰς προσδεχόμενος. Τί ὅτι ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν; τοῖς ἐκκλίνασι, δηλαδή, ἐξ ὁδοῦ δικαίας εἰς παρατροπὴν δογμάτων, καὶ τοῖς ἀθετοῦσι καθάπαξ εἰς ἀσέβειαν; οἱ τινες, λόγον πανσόφου προνοίας οὐκ ἐπιστάμενοί σου, τὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν ὡς ἐγκατάλειψιν διαβαλλούσιν. Ἔδει γὰρ τούτους μὲν ἐκ τῶν ἱερῶν ἀκοῦσαι λόγων, ὅτι ἐλεγχόμενοι ὑπὸ Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν· ἐκείνους δὲ ἐκ τῶν κοινῶν καταμαθεῖν ἐννοιῶν, ὅτι οὐχ οἱ τεβνηκότες, οὐδὲ οἱ νεκροὶ τῆς ἰατρικῆς ἐπιμελείας ἀξιοῦνται, ἀλλ' οἱ ζῶντες ἐν ἀσθενείᾳ, τῆς τῶν θεραπευόντων προνοίας ἀπολαύουσι· καὶ τὴν παγκόσμιον ταύτην πληγὴν, εἰς ὑπερκόσμιον μετατιθεμένην εὐφροσύνην, ἀψέποτε συνιέναι. Ἄλλ' οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ συνῆ-

δι  
το  
φρ  
τα

καν' και δια τούτο άσέβειαν ήμιν όνειδίζουσι, και την εις σε πεποιθησιν, τον άληθινόν Θεόν, παροιμίαν άποκαλοῦσι' και ότι σε τον Μονογενή του άνάρχου Πατρός Υίου, όμοούσιον τῷ συμφυεῖ σου Πατρί, και τῷ παναγάθῳ σου Πνεύματι κηρύττοντες, μίαν φύσιν, μίαν ούσίαν, μίαν δύναμιν, μίαν Θεότητα και Βασιλείαν προσκυνοῦμεν, ταῦτα πάσχειν ὑπολαμβάνουσι, και δίκην άσεβείας, την πληγην της αιχμαλωσίας, ου πλημμελημάτων ἔκτισιν, ήγουνται οι παράφρονες' και την σην επιτωθάζοντες άνοχην, βλασφημοῦσι σε την Θεότητα, και την κοσμοσώτειραν διαχλευάζουσιν οίκονομίαν σου. Αλλ' άνες, Κύριε, άνες ο φιλανθρωπότατος Θεός' οίκτηρησον, ο συμπαθέστατος και ελεήμων Δεσπότης, και μη τῷ θυμῷ σου ελέγξης επί πλέον ήμᾶς; ίνα μη εκτριβῶμεν' μηδέ τῇ όργῃ σου παιδεύσης ήμᾶς, ίνα μη γενώμεθα ως τό άπ' αρχής, και πρό του γενέσθαι' αλλά γενοῦ μεθ' ήμῶν ως μαχητής ισχυρός, ότι ουκ άδυνατεῖ παρά σοι σωζειν εν πολλοῖς και εν ολίγοις. Κατίσχυσον ήμᾶς, Κύριε ο Θεός ήμῶν, ότι επί σοι πεποιθαμεν, και επί τῷ όνόματί σου τεθαρρήκαμεν και πιστωθήτω δη τό ρήμά σου, Κύριε, ο ελαλησας πρός ήμᾶς, ότι μεθ' ήμῶν ει πάσας τας ήμέρας εως της συντελείας του αιῶνος' και ὑψωθήτω κέρας Χριστιανῶν, και καταισχυνηθήτωσαν οι διώκοντες ήμᾶς, και πτονηθήτωσαν οι εκφοβοῦντες ήμᾶς, και εντραπήτωσαν, και απολέσθωσαν, και συντριβήτω η ισχύς αυτών, και η δυναστεία αυτών μη ὑπαρξάτω' και γνώτωσαν άπαντες, ότι όνομά σοι Κύριος, συ μόνος ὑψιστος επί πασαν την γην' και σου εστιν η βασιλεία, και η δύναμις, και η δόξα' και σε δεῖ προσκυνεῖν τον άληθινόν Θεόν και Σωτήρα ήμῶν, συν τῷ άνάρχῳ σου Πατρί, και τῷ παναγίῳ, και αγαθῷ, και ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, και αἰεὶ, και εις τους αιῶνας των αιῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Δέσποτα Κύριε, ο Θεός ήμῶν, σου δεόμεθα και σε παρακαλοῦμεν ήμεῖς οι άμαρτωλοι και άνάξιοι δοῦλοι σου, όπως επιβλέψης επί την δέησιν ήμῶν των άμαρτωλῶν και

ἀχρείων οἰκετῶν σου, καὶ ἐλεήσης ἡμᾶς· ὅτι, Δέσποτα, αἱ ἀνομίαι ἡμῶν καὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑπερῆραν τὰς κεφαλὰς ἡμῶν· καὶ ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς ἔθνεσι, μυκτηρισμὸς καὶ γλευασμὸς τοῖς περικύκλω ἀθείοις Ἀγαρηνοῖς· καὶ ἐταπεινώθημεν ἕως θανάτου, διὰ τὰς ἁμαρτίας καὶ ἀνομίας καὶ βλασφημίας ἡμῶν. Τίς οὐ κλαύσει ἡμᾶς οὕτω διακειμένους; τίς οὐ θρηνήσει τὴν τηλικαύτην αἰχμαλωσίαν ἡμῶν; ὅτι ταῦτα πάντα ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς, διὰ τὰς ἁμαρτίας καὶ ἀνομίας καὶ βλασφημίας ἡμῶν. Διὰ τοῦτο οἱ υἱοὶ Σιών οἱ τίμιοι, ἐλογίσθημεν ὡς ἀγγεῖα ὀστράκινα· διὰ τοῦτο ἡμαυρώθη τὸ χρυσίον, ἠλλοιώθη τὸ ἀργύριον τὸ ἀγαθόν· διὰ τοῦτο οἱ Ναζηραῖοι Σιών, οἱ ὑπὲρ χιόνα λάμπαντες, γεγόναμεν ὡς Λίθιοι περὶ οἱ ὑπὲρ γάλα λευκανθέντες, ὑπὲρ μέλαν ἐξοφώθημεν· οἱ τιθινοῦμενοι ἐπὶ πόκον, περιεβαλόμεθα ἀσχημοσύνην, καὶ ἐμεγαλύνθησαν αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ὑπὲρ ἀνομίας Σοδόμων. Διὰ τοῦτο οἱ υἱοὶ τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ φωτός, υἱοὶ γεγόναμεν νυκτός καὶ σκοτός· διὰ τοῦτο οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας, δοῦλοι γεγόναμεν ἐχθρῶν ἀνόμων καὶ ἀπίστων ἔθνων· ὅτι ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν, παραβαίνοντες τὰς ἐντολάς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ἀλλὰ μὴ παραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέλος, διὰ τὸ ὄνομά σου, Κύριε, καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου, καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς σου, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ διὰ τὰ σπλάγχνα τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ διὰ τὸ ἔλεος τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, μηδὲ μνησθῆς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν· ἀλλὰ ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου, Κύριε, ὅτι ἐπτώχευσάμεν σφόδρα. Βοήθησον ἡμῖν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἐνεκεν τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου· πρόσδεξαι τὴν ἐξομολόγησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων οἰκετῶν σου, διὰ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ Υἱοῦ σου, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς ἐξέχεε· διὰ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Ἀποστόλους καὶ Μάρτυρας, οἱ τινες ἠγωνίσαντο ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τὸ ἴδιον αἷμα ἐκχέαι· διὰ τοὺς ἁγίους Προφῆτας, καὶ Πατέρας, καὶ Πατριάρχας, οἱ τινες ἠγωνίσαντο εὐαρεστῆσαι τῷ ἁγίῳ σου ὀνόματι. Μὴ παρίδῃς



δης τὴν δέησιν ἡμῶν, Κύριε, μηδὲ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς εἰς τέλος· οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν πεποιθότες ἐσμέν, ἀλλ' ἐπὶ τὰ ἐλέη τὰ σὰ, δι' ὧν τὸ γένος ἡμῶν περιποίη. Ἰκετεύομεν οὖν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα· Μὴ ἀπορρίψης ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, μηδὲ βδελύξῃ τὴν ἡμῶν ἀναξιότητα· ἀλλ' ἐλέησον ἡμᾶς, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, πάριδε τὰ ἀνομήματα καὶ τὰ ἀμαρτήματα ἡμῶν. Ναι, Δέσποτα παντοδύναμε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ βοήθησον τῷ λαῷ σου, καὶ ἐνίσχυσον τὸ στρατόπεδον ἐν ὥρᾳ πολέμου, καὶ δυνάμωσον, καὶ ὀχύρωσον αὐτὸ, ὡς ἔδωκας ἰσχὺν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καὶ Δαυῖδ τῷ Προφῆτῃ σου, κατὰ τῶν ὑπεναντίων. Οὕτω, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐνίσχυσον, καὶ βοήθησον τῷ λαῷ σου, τοῖς κεκλημένοις τὸ σὸν ἅγιον Ὄνομα· ὅτι ἐκτός σου, Θεὸν ἄλλον οὐκ οἶδαμεν· τὸ Ὄνομά σου ὀνομάζομεν· σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι, καὶ τὴν παρά σου ἐπιζητοῦμεν βοήθειαν. Ἐπιβλέψον οὖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Κύριε, καὶ ἴδε ἐκ τοῦ Οἴκου τοῦ ἁγίου τῆς δόξης σου· ποῦ ἐστὶν ὁ ζῆλος σου καὶ ἡ ἰσχὺς σου; ποῦ ἐστὶ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου; σὺ γὰρ ἡμῶν εἶ Θεός, καὶ τὸ Ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς ἐστίν. Ἐπίσρεψον, Κύριε, διὰ τοὺς δούλους σου, διὰ τὴν ἁγίαν σου Ἐκκλησίαν, διὰ πάντας τοὺς ἀπ' αἰῶνος Ἀγίους σου· οἱ γὰρ ὑπεναντίοι ἡμῶν κατεπάτησαν τὸ Ἁγίασμά σου· ἐγενόμεθα ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, ὅτε οὐκ ἤρξας ἡμῶν· ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς ἐγενήθημεν, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν· καὶ ἐρρύθημεν ὡς φύλλα διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐστὶν ὁ ἐπικαλούμενος τὸ Ὄνομά σου, καὶ μνησθεὶς ἀντιλαβέσθαι σου· καὶ ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς, διὰ τὰς ἀμαρτίας καὶ ἀνομίας καὶ βλασφημίας ἡμῶν, ἐχθροῖς ἀλαζόσιν, ὑπερηφάνοις καὶ ἀπίστοις Ἔθνεσι. Καὶ νῦν, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, μὴ ὀργισθῆς ἕως σφόδρα· ὅτι, εἰάν ἀνοίξῃς τὸν ἕρανόν, τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη, καὶ τακῆσεται, καὶ κατακαύσει πῦρ τοὺς ὑπεναντίους καὶ ἀθέους ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ φοβερόν ἐστὶ τὸ Ὄνομά σου τοῖς ὑπεναντίοις σου.

ἀπὸ τοῦ αἰῶνος οὐκ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Θεὸν ἀλλότριον. Καὶ νῦν, Δέσποτα, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ σῶσον ἡμᾶς, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, καὶ ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀθέων ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν μεθοδειῶν καὶ μηχανημάτων καὶ παγίδων αὐτῶν ἐλευθέρωσον· καὶ μὴ ἀποστήσης ἀφ' ἡμῶν τὴν σὴν κραταιὰν βοήθειαν, ὅτι ἡμεῖς οὐχ ἱκανοὶ ἐσμεν πρὸς τὸ νικᾶν τὰ ἀντιπίπτοντα· σὺ δὲ δυνατὸς εἶ πρὸς τὸ σῶζειν ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐναντίων καὶ ἀπίστων ἐχθρῶν ἡμῶν· καὶ ἐνίσχυσον τὸν Λαόν σου, καὶ τὸ στρατόπεδον ἡμῶν, καὶ ὀχύρωσον, καὶ ἐνδυναίμωσον, καὶ κραταιώσον αὐτὸ ἐν ὥρᾳ πολέμου· καὶ κατάβαλε, καὶ σύντιψον, καὶ ἀφάνισον τοὺς ἀθέους καὶ ἀπίστους βαρβάρους καὶ Ἀγαρηνοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν· καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ, μὴ ποτε εἴπωσι τὰ ἔθνη· Ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν; πρῆσβείαις καὶ ἰκεσίαις τῆς πανυπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ἡ βοήθεια καὶ ἡ ἰσχὺς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ ἀνάρχῳ Πατρὶ, σὺν τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΑΙ

## ΕΠΙ ΣΥΜΦΟΡᾶ ΛΑΟΥ.

Τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Καλλίστου.

Ἰστέον ὅτι, αὐταὶ αἱ ἤδη προκείμεναι Εὐχαὶ λέγονται καὶ εἰς Λοιμικὴν ἀσθένειαν.

**Κ**ύριε καὶ Θεὲ τοῦ ἐλέους, ὁ πάσης ἀγαθότητος χορηγός, ὁ τῶν θαυμασίων Θεὸς, ὁ τῶν οἰκτιρμῶν Πατὴρ, ὁ τῆς συμπαθείας λιμὴν, ἢ τῆς φιλανθρωπίας ἀκένωτος πηγή· ὁ τῆ σοφίᾳ διοικῶν τὰ πάντα· ὁ δεσμεύων καὶ πάλιν ἐξάγων ὁ ταπεινῶν καὶ αὐτῆς σίνωψων ἢ ὁ τοῖς μὲν ὑπερφάνοις ἀντι-

τασσόμενος, ταπεινοῖς δὲ διδοὺς χάριν· οὗ τῷ κράτει συνέχε-  
 ται πᾶσα κτίσις, ὅση τε νοητὴ καὶ αἰσθητὴ· οὗ τὰ κρίματα  
 ἄβυσσος πολλή, καὶ αἱ ὁδοὶ ἀνεξιχνίαστοι· οὗ τῷ Πνεύματι  
 πάντα ἄγεται· οὗ ἐν τῇ χειρὶ πνοὴ πάντων τῶν ζώντων·  
 ὧ ὑπείκει τὰ ἄστρα· ὧ πάντα ὑποτέτακται· ὧ πᾶσα δου-  
 λεύει κτίσις· ὃν αἱ νοεραὶ πᾶσαι Δυνάμεις τρέμουσι, καὶ ἄ-  
 λήκτοις δοξολογίαις γεραίρουσιν· ὃν τὰ σύμπαντα φωναῖς ἀλα-  
 λήτοις ὑμνεῖ. Σὺ τοίνυν, νοητὴ δικαιοσύνης Ἥλιε, Θεὲ ἀληθινέ,  
 ὁ πάντα ποιῶν καὶ μετασκευάζων μόνῳ τῷ βηλεσθαι, εὐμενεῖ  
 καὶ ἰλέῳ ὄμματι ἔπιδε ἐπὶ τὸν λαόν σου τὸν ἡμαρτηκότα καὶ  
 ἀπεγνωσμένον, καὶ κατὰπεμψον ἐπ' αὐτοὺς τὰ ἔλεός σου τὰ  
 πλοῦσια. Φεῖσαι τῆς κληρονομίας σου· φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου  
 φεῖσαι τοῦ ἀμπελώνος, ὃν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου. Τὴν ἔμφυτον  
 ἀγαθότητα τὴν σὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἔχων ἱκετεύουσαν, μνήσθητι  
 τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου· μνήσθητι τῶν  
 ἁγίων σου Θυσιαστηρίων, ἃ βεβήλοις ποσὶ ἐπατήθησαν, καὶ γε  
 πυρὶ παρεδόθησαν· μνήσθητι τῆς ἐλεεινῆς ἡλικίας, τῆς εἰς αἰχ-  
 μαλωσίαν ἀσεβέσι παραδοθείσης, καὶ τὴν μὲν πατρώαν εὐσέ-  
 βειαν ἀνοήτῳ γνώμῃ ἐξομωσαμένης, τῷ δὲ διαβόλῳ ἐπιγραφα-  
 μένης, καὶ σῆσον ἤδη ράβδον ἁμαρτωλῶν, κατὰ κλήρη δικαίων  
 ἀφιεμένην. Μὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ Ὄνομά σου τὸ  
 ἅγιον, καὶ διὰ τὸν ἄφατον ἔλεον, τὸν ὑπερεκχυνόμενον ἐκ τῆς  
 σῆς ἀγαθότητος. Καὶ δὸς δὴ τῷ φιλοχρίστῳ Βασιλεῖ ἡμῶν ἀνε-  
 σιν τῶν κατεχόντων τέτων ἀνιαρῶν, καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν ἐμ-  
 φυλίων θορύβων καὶ στάσεων· ἐνίσχυσον αὐτοῦ τὸν βραχίονα,  
 καὶ τῆς ἐπανισταμένουσιν αὐτῷ ὑπόταξον, καὶ συναψον αὐτοῦ  
 τὰ στρατεύματα εἰς μίαν ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην, καὶ πάσης  
 ἐπιβουλῆς ὀρατῶν, καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν ἀνώτερον αὐτὸν δια-  
 τήρησον. Ἀγγελον αὐτῷ ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου κατὰπεμ-  
 ψον φύλακα, σαφῶς προπολεμοῦντα τοῦ σου Βασιλέως· ἀ-  
 στασίαστον ἐν βαθεῖα γαλήνῃ τὴν βασιλείαν αὐτῷ δώρησαι·  
 ὡς ἂν τὸ σὸν ἅγιον Ἔθνος ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτοῦ ἤρεμον καὶ ἡ-  
 σίχιον βίον διάγῃ, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπεγειρομένην κατ' αὐτῆ  
 ταραχὴν καὶ ἐπιβουλὴν τῇ ἀμάχῳ σου δεξιᾷ διασκεδάσον, καὶ  
 ἀνεπιβούλευτον καὶ μακρὰν αὐτῷ τὴν ζωὴν χάρισαι· πρεσ-

βείαις τῆς πανυπερενδόξου ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῶν ἀϋλῶν Λειτουργῶν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ αὐτοῦ.

**Α**ναρχε Βασιλεῦ, ἀόρατε, ἀνεξιχνίαστε, ἀκατάληπτε καὶ ἀνέκφραστε· ὁ πᾶσαν δρακί περιέχων τὴν κτίσιν καὶ διατηρῶν· ὁ διακατέχων καὶ διακυβερνῶν αὐτὴν ἀρρήτῳ λόγῳ· ὁ τῶν Νινευϊτῶν τὰς ἀνομίας πρότερον μὲν ἀνεχόμενος, ὕστερον δὲ τὴν μετάνοιαν αὐτῶν καὶ ἐπιστροφὴν προσδεξάμενος, καὶ χαρισάμενος αὐτοῖς, δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα καὶ μακροθυμίαν, πάσας τὰς ἀνομίας καὶ τὰ πλημμελήματα, τῇ συνήθει καὶ ἀφάτῳ σου φιλανθρωπία χρησάμενος· δέξαι καὶ ἡμῶν τὰς εὐχὰς, καθάπερ, ὡς εἴρηται, τῶν Νινευϊτῶν τὴν ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν· δέξαι τὰ δάκρυα καὶ τοὺς σναγμούς· δέξαι τὴν τεταπεινωμένην ἡμῶν δέησιν· οὐδὲ γὰρ δύναμεθα ὅλως ταῖς ἀμαρτίαις ἐνημμένοι, πρὸς σέ τὸν μόνον ἀναμάρτητον ἀτενίζειν· δέξαι τὰς ἐκ βάθους, ὡς δίκην καπνοῦ, ἀναπεμπομένας σοι τῷ Δεσπότη κραυγαῖς· δέξαι τοῦ ταλαιπωρουμένου λαοῦ τὴν παράκλησιν· νικησάτω ἡ ἄβυσσος τῆς σῆς εὐσπλαγγνίας τὸ πλῆθος τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν· καὶ δὸς τῷ λαῷ σὺ λύτρωσιν, καὶ ἐλευθερίαν τῶν πειρασμῶν, καὶ τῆς τοῦ θανάτου τομῆς ἄφεσιν. Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπάκουσον τοῦ λαοῦ σου ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, καὶ στήσον τὴν ράβδον τῶν ἀμαρτωλῶν, ἐπεγειρομένην ἐπὶ τὸν κλῆρον τῶν δικαίων, οὓς σὺ μόνος οἶδας καὶ ἐπίστασαι παρ' αὐτῶν γινωσκόμενος· ὅπως καὶ δι' ἡμῶν τῶν σῶν ἀχρείων δούλων δοξασθῇ τὸ πανάγιον ὄνομα σου τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ αὐτοῦ.

**Υ**περάγαθε Κύριε, Δημιουργέ, τοῦ παντός, οὗ τὸ ἔλεος ἀ-  
 μέτρητον, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἀνείκατος· ὁ τὰς ἀνομίας  
 ἡμῶν πάσας ἀράμενος, καὶ τῷ Σταυρῷ προσηλώσας, ἵνα κα-  
 θαγιασῆς ἡμᾶς, ὁ ἀναμάρτητος καὶ παντός ῥύπου ἀνεπί-  
 δεκτος· σοὶ θαρρόυντες προσπίπτομεν ἱκετικῶς, ἀνεξίκακε  
 Κύριε, καὶ τῆς σῆς ἀφάτου καὶ ἀμετρήτου φιλανθρωπίας τὸ  
 πέλαγος ὑποσκοπῆντες, κρᾶζομεν πρὸς σέ τὸν εὐδιάλλακτον  
 Κύριον· Σῶσον ἡμᾶς. Οὐ Φαρισαϊκῶς τὰς ᾠδὰς ἡμῶν καὶ  
 ὑμνωδίας ἀναφέρομεν, ἀλλὰ Τελωνικῶς· οὐδὲ κατὰ τὸν ἀ-  
 γνώμονα ἐκεῖνον ληστήν, ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν εὐγνώμονα καὶ  
 εὐχάριστον βοῶμεν τό, Μνήσθητι. Διὰ τοῦτο νικησάτω τὸ  
 ἀνεξερεύνητον ἔλεος τὰς ἀνομίας ἡμῶν, εἰ καὶ μὴ προσηκόν-  
 τως μετανοοῦμεν καὶ ἐπιστρέφομεν. Δεῖξον καὶ ἡμῖν τῆς φι-  
 λανθρωπίας σου τὸ μέγεθος· σπλαγχνίσθητι καὶ διαλλάγηθι,  
 ὡς μακρόθυμος, ἐπὶ τῷ λαῷ σου· στήσον τὸ δρέπανον τοῦ  
 θανάτου, ὥτε μὴ καθ' ἡμῶν προβῆναι· στήσον τὴν ταχειᾶν  
 καὶ ἄωρον τούτου τομῆν· στήσον τῆς λοιμῶδους νόσου τὴν  
 δικαίαν ταύτην φθοράν· στήσον τὴν ῥομφαίαν τὴν καθ' ἡμῶν  
 διεγειρομένην, ἵνα μὴ ἀπολώμεθα· σοὶ γὰρ μόνῳ ἡμάρτομεν,  
 ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνῳ προσπίπτομεν. Ναί, Κύριε, ἐπάκουσον  
 ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου ἐν τῇ ὥρᾳ  
 ταύτῃ, καὶ μὴ ἀπώσῃ τὰς δεήσεις ἡμῶν· πάριδε τὰ πλημμε-  
 λήματα ἡμῶν, τὰ ἐκούσια, καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει, καὶ  
 ἐν ἀγνοίᾳ· ἵνα δοξασθῇ καὶ ἐν ἡμῖν σοῦ τὸ πανάγιον ὄνομα  
 σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ  
 ζῶσσοι σου Πνεύματι. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ αὐτοῦ.

**Ε**ὐδιάλλακτε Κύριε, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, χορηγέ πά-  
 σης κτίσεως λογικῆς τε καὶ νοεῶς· ὁ τὸ εἶναι ἐξ οὐκ  
 ὄντων τοῖς πᾶσι δωρούμενος, καὶ τὸ εἶναι πανσόφως ἡ-  
 μῖν χαρισάμενος, δοξολογίαις καὶ ὠδαῖς εὐχαρίστοις προσ-  
 πίπτοντας τῇ σῇ ἀνεικάστῳ ἀγαθότητι, μὴ παρίδης ἡμᾶς,  
 μηδὲ τὰς ἱλαστηρίους ἡμῶν προσευχὰς καὶ ἰκεσίας ἀπόσῃ·  
 ἀλλ' εὐδόκησον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἴδε, καὶ  
 ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ κατάρτι-  
 σαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου· καὶ ἐξελεῖ  
 ἡμᾶς ἀπὸ ταύτης τῆς δεινῆς καὶ λοιμῶδους νόσου, τῆς τομῆς  
 τοῦ θανάτου, τῆς ψυχικῆς, δηλαδή, καὶ σωματικῆς· ἡ γὰρ  
 φοβερά αὕτη καὶ ἀπροσδόκητος συμφορὰ οὐ μόνον σώματα  
 εἰς τέλος νεκροῖ καὶ διαφθείρει, ἀλλὰ καὶ ψυχὰς τελείως ἀ-  
 πόλλυσιν, ἀμετανοήτως ἡμῶν διακειμένων, καὶ προσκεκρημό-  
 των ἐντεῦθεν σοὶ τῷ Θεῷ ἡμῶν. Διὰ τοῦτο σοῦ δεόμεθα καὶ  
 σὲ παρακαλοῦμεν, ὅπως ἐπακούσης τῆς δεήσεως τοῦ λαοῦ  
 σου καὶ ἰκεσίας, καὶ ἀποστρέψης τὸν θυμὸν σου ἀφ' ἡμῶν.  
 Ναί, Κύριε, μὴ ὀργισθῆς εἰς τοὺς αἰῶνας ἡμῖν, μηδὲ ἐπιτείνης  
 τὴν δικαίαν σου καθ' ἡμῶν ἀγανάκτησιν· οὐδεὶς γὰρ δύναται  
 ἔμπροσθέν σου στήναι, ἢ παρρησιάσασθαι, καὶ οὐδεὶς ζῶν  
 ἄνθρωπος ὅλως ἐν σοὶ δικαιωθήσεται· πᾶσα γὰρ δικαιοσύνη  
 ἀνθρώπου, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης, κατὰ τὸν μεγαλοφωνό-  
 τατον Ἡσαΐαν· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ, τῷ σῷ φόβῳ συν-  
 εχόμενα, κλονοῦνται καὶ φρίσσουσι. Κατάπαυσον τοίνυν τὴν  
 ὀργὴν σου ἀφ' ἡμῶν· ἀπόστρεψον τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν ἐκ  
 τῆς δουλείας τῶν ἀσεβῶν· ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν κατὰ νοῦν γινο-  
 μένην αἰχμαλωσίαν, τῇ τρικυμίᾳ καὶ ζάλῃ τῶν πειρασμῶν,  
 ὑπὸ τοῦ νοητοῦ Φαραῶ· ἡδὲ γὰρ δυνάμεθα, κατ' ἄμφω πλημ-  
 μελοῦντες, ἄδειν σοι ὠδὴν εὐχαριστήριον ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας.  
 Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· κατάπεμψον  
 ἡμῖν ἄγγελον, πιστὸν ἰφύλακα, ᾧ καὶ παρακατάρου τὴν ζωὴν

Δημήτριον ἄγγελον, πιστὸν ἰφύλακα, ᾧ καὶ παρακατάρου τὴν ζωὴν

ἡμῶν, ὅπως ἐξεληται ἡμᾶς τῆς φοβεραῆς τοῦ θανάτου ὀργῆς, καὶ τῆς ἀπροσδοκίτου ταύτης ρομφαίας· ἵνα, διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς ταύτης καὶ ἀνέσεως, δοξάσωμεν σὲ τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱόν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὴν μίαν Θεότητά τε καὶ Βασιλείαν· ἣ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

## ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΩΝΥΜΟΥ ΛΑΟΥ.

Τοῦ αὐτοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Καλλίστου.

Σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν ἐκτενωῶς, τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα ἰλέῃ ὄμματι ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς· καὶ τὴν ἡμετέραν γῆν ἐξερημωθεῖσαν διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ αἰχμάλωτον γεγονυῖαν καὶ δούλην τοῖς πολεμίοις, ἐπευδοκήσῃς ἐπανελθεῖν εἰς τὴν προτέραν ἐλευθερίαν, καθάπερ ποτὲ καὶ τοῦ παλαιοῦ Ἰακώβ ἐκείνου, τοῦ φέροντος τύπον τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, εὐδοκίᾳ καὶ θελήσει τῇ σῇ, ὑποστρέψαντος, τοὺς οἰκογενεῖς ἅπαντας πρὸς τὰ ἐπηγγελμένα τῶν ὑποσχομένων σου ἀγαθῶν ἐπανήγαγες· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων, τῇ συνήθει σου φιλάνθρωπία χρώμενος, ἀφῆκας τὰς ἀνομίας αὐτῶν, κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ὀργὴν σου, ἀπέστρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου. Ἐπίστρεψον τοίνυν καὶ ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ τῶν σωτηρίων σου ἐντολῶν φροντίζειν ἀξιώσον· ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν· μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ὀργισθῆς ἡμῖν, ἣ διατενῆς τὴν ὀργὴν σου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν· ὁ Θεός, σὺ ἐπίστρεψας ζώωσον ἡμᾶς, καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται· δεῖξον καὶ ἐν ἡμῖν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἀκουσόμεθα εἰρήνην καὶ ἀγαλλίασιν ἐπὶ σέ. Ναί, Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, τοῦ κατασκηνώσαι δόξαν καὶ εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ἡμῶν· τῇ γὰρ σῇ συν-

ἀρσει καὶ βοηθείᾳ. Θαρρόυντες ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι, ἐλπίζομεν ἔλεος καὶ ἀλήθειαν ἔμπροσθεν ἡμῶν προπορεύεσθαι· ἐκτός σου γάρ, ἄλλον οὐκ οἶδαμεν· τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν· καὶ μὴ ἀποστραφῆς ἡμᾶς εἰς τέλος· ἀλλ' ἐγέρθητι καὶ ἀνάστηθι εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ταπεινῶν, καὶ, ὡς ἀμνησίκακος καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, ἐπίστρεψον τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν· στήσον τὴν καταιγίδα τῶν συμφορῶν· ἄνεσ ἡμῖν τὰ παραπτώματα ἡμῶν, ὅπως τῇ ἀνέσει τῶν συμφορῶν δοξάσωμεν σὲ τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, σὺν τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΑΥΤΟΥ.

Τοῦ αὐτοῦ.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν σοφίᾳ τὰ πάντα μόνῳ τῷ λόγῳ δημιουργήσας, καὶ ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι ταῦτα παραγαγὼν, καὶ εἰς ἓν συναψας καὶ συναθροίσας τῇ ἀρρήτῳ σὴ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ· πάντα γὰρ δυνατὰ σοι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδέν· καὶ διὰ τοῦτο καιροῦς καὶ χρόνου καὶ ἐνιαυτοῦς συναψας καὶ συναρμόσας τῷ σῶ βηλήματι, καὶ κατακοσμήσας τοῦτον τὸν ὀρώμενον καὶ βλεπόμενον· ὁ τὸν οὐρανὸν ἐξαπλώσας καὶ χρωματεύσας, καθὰ καὶ τὴν σκηνὴν ἐκείνην διὰ Μωσέως· καὶ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο καὶ μυριάριθμον γένος τῶν Ἰουδαίων καταστείλας ἐν τάξει καὶ ὁμοιοῖᾳ· καὶ τὸν Μωϋσῆν ἐπ' αὐτοῖς, διὰ τῆς σῆς δεξιᾶς καὶ βραχίονος ἰσχυροῦ, δημαγωγὸν καταστήσας, καὶ μίαν ἀρχὴν αὐτοῖς δούς, διατηρήσας αὐτοὺς ἀβλαβεῖς ἐν τῇ σῇ σκέπῃ καὶ κραταιᾷ χειρὶ· ὁ τὸν ἥλιον θέμενος εἰς φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν σελήνην εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός· ὁ τὴν πληθύν τῶν ἀστέρων ἐπὶ τοῦ στερεώματος καταπυκνώσας τῇ στεγανότητι, καὶ τὴν



ἀεικίνητον δούς αὐτοῖς κίνησιν, καὶ ἐν τάξει θεόμενος τούτους  
 τῷ σῷ προστάγματι, φυλάσσειν τὸ ὄριον αὐτῶν, ὡς μὴ τὸ  
 σύνολον ἡμᾶς περιβλάψαι, ἀλλὰ τῷ δρόμῳ καὶ τῇ κινήσει  
 τρέχειν ἀόκνως, κατὰ τὸ σὸν βούλημα· ὃ τὴν γῆν, ἀόρατον  
 οὖσαν τὸ πρῶτον καὶ σκοτεινὴν, ἀνακαλύψας, καὶ εἰς κάλ-  
 λος αὐτὴν ἀναμορφώσας διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν· ὃ τῷ  
 Ἀβραάμ ἐκείνῳ ποτὲ συνοδεύσας θεϊκῆς δυνάμει, καὶ τοὺς  
 ἐχθροὺς αὐτοῦ παραδούς ὑποχειρίους αὐτῷ· ὃ τὸν Γεδεὼν  
 ἐνίσχυσας, καὶ τοὺς ὑπεναντίους πανολεθρία συντρίψας καὶ  
 ἀφανίσας· ὃ τῷ Βασιλεῖ καὶ Προφῆτῃ Δαυὶδ τὸ κράτος δούς  
 κατὰ τοῦ παλαμναίου ἐκείνου Γολιάθ, καὶ εἰς τέλος αὐτὸν  
 ἀφανίσας· ὃ διὰ τοῦ θεράποντός σου Μωσέως τὸ γένος τῶν  
 Ἑβραίων ἐλευθερώσας τῆς πικρᾶς δουλείας, καὶ τὸν Φαραὼ  
 τῇ ἀμάχῳ σου δυνάμει καὶ κραταίῳ σου χειρὶ πανστρατὶ κα-  
 ταποντίσας, καὶ παραπέμψας αὐτὸν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσ-  
 σης, καὶ τὸν στύλον τοῦ φωτός ὁδηγὸν αὐτοῖς ἐπιδείξας, ἵνα  
 μὴ προσκόπτωσιν οἱ πόδες αὐτῶν· αὐτὸς καὶ νῦν, ἅγιε Βα-  
 σιλεῦ τῆς δόξης, ἐξαπόστειλον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου  
 καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου στύλον φωτοειδῆ  
 καὶ ὑπέρλαμπρον, εἰς ὁδηγίαν κατ' ἐχθρῶν ὀρωμένων καὶ ἀο-  
 ραίων, καὶ νίκην τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου Ὁρθοδόξου  
 Αὐτοκράτορος· καὶ ἐνίσχυσον αὐτὸν τῇ δεξιᾷ σου χειρὶ, καὶ  
 τοὺς σὺν αὐτῷ παρευομένους πιστοὺς δούλους σου καὶ οἰκέτας·  
 καὶ παράσχου αὐτῷ εἰρηνικὸν καὶ ἀτάραχον τὸ βασίλειον,  
 καὶ πάσης στάσεως καὶ ἐμφυλίου πολέμου ἀνώτερον. Ναὶ  
 Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ ἐλέους, ἐπάκουσόν μου τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀ-  
 ναξίου δούλου σου ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ· καὶ κραταίωσον μὲν αὐ-  
 τὸν τῇ ἀμάχῳ σου καὶ ἀήττητῳ δυνάμει· τὰ δὲ τούτου στρα-  
 τεύματα ἐνίσχυσον πανταχοῦ, καὶ διάλυσον τὰς ἐχθρας καὶ  
 στάσεις τῶν ἐπανισταμένων τῷ κράτει αὐτοῦ. Συναψὸν αὐ-  
 τὸς ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ὑποταγῇ δικαίᾳ, καὶ εἰρήνην βαθεῖαν καὶ  
 ἀστασίαστον ἐν τε γῇ καὶ θαλάσῃ αὐτῷ βράδυσσον, καὶ  
 πάντα πρὸς τὸ συμφέρον ἐπιχορηγήσον· ἵνα, τὰς ἐπεγειρο-  
 μένας μάχας καὶ θορύβους ἀποσεισάμενοι, ἐν ἐνὶ στόματι  
 καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζωμεν σὲ τὸν τῶν θαυμασίων Θεόν. Σύ

γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν,  
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ  
τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν  
αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

### ΕΙΣ ΕΜΠΡΗΣΜΟΝ.

Προκείμενον. Ἦχος γ'.

Κύριος κραταῖός καὶ δυνατός.

Στίχ. Κύριος δυνατός ἐν πολέμῳ.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιβ'. 14.

**Α**δελφοί, εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγία-  
σμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄφεται τὸν Κύριον· ἐπισκοποῦν-  
τες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ· μή τις ρίζα  
πικρίας ἄνω φύσσα ἐνοχλῆ, καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί·  
μή τις πόρνος, ἢ βέβηλος, ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς  
ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. Ἰστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα  
θέλων κληρονομησαὶ τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη· μετανοίας  
γὰρ τόπον οὐχ εὔρε, καίπερ μετὰ δακρῶν ἐκζητήσας αὐ-  
τήν. Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει, καὶ κεκαυ-  
μένῳ πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ, καὶ σάλπιγγος  
ἤχῳ, καὶ φωνῇ ρημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο  
μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· (οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελ-  
λόμενον· κὰν θηρίον θίγη τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται, ἢ βο-  
λίδι κατατόξευθήσεται· καὶ, οὕτω φοβερόν ἦν τὸ φανταζόμε-  
νον, Μωσῆς εἶπεν· Ἐκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος)· ἀλλὰ προσ-  
εληλύθατε Σιών ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλήμ  
ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν Ἀγγέλων· πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ  
πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ  
πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων· καὶ διαθήκης

νέας μεσίτη Ἰησοῦ, καὶ αἷματι ῥαντισμοῦ, κρείττονα λαλῶντι  
 παρὰ τὸν Ἄβελ.

Ἄλληλουῖα. Ἦχος πλ. δ'.

Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐλέησόν με.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. θ'. 49.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἷς ἐκ τῶν Μαθη-  
 τῶν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐπὶ τῷ  
 ὀνόματί σε ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν,  
 ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς·  
 Μὴ κωλύετε· ὅς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν.  
 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι ταῖς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως  
 αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορευέ-  
 σθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου  
 αὐτοῦ· καὶ πορευθέντες, εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὡς  
 τε ἐτοιμάσαι αὐτῷ. Καὶ ἔκ ἐδέξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσωπον  
 αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἰδόντες δὲ οἱ Μαθηταὶ  
 αὐτοῦ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον· Κύριε, θέλεις εἰπῶμεν  
 πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, ὡς  
 καὶ Ἡλίας ἐποίησε; Στραφεῖς δὲ, ἐπετίμησεν αὐτοῖς· καὶ  
 ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

Διακ.  
 στίχ. 56.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΕΠΙ ΠΑΣΑΝ ΑΙΤΗΣΙΝ.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. β'.

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. Πρὸς σὲ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. β'. 4.

Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγά-  
 πην αὐτοῦ, ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, κ.τ.λ. (ὄρα σελ. 553.).

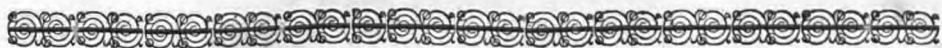
Ἄλληλουῖα. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. ιη. 2.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει, τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος. Χήρα δέ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ· καὶ ἦρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου· καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον. Μετὰ δὲ ταῦτα, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι· διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βιώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς; Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει.





# ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ,

Ψαλλόμενος ἐν πάσῃ περιστάσει, καὶ θλίψει ψυχῆς.

Ποίημα Θεοσηρῖκου μοναχῆ· οἱ δὲ, Θεοφάνους (\*)



Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως, λέγομεν τὸν παρόντα Ψαλμόν.

ΨΑΛΜΟΣ ΡΜΒ'. 142.

**Κ**ύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.

Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν.

Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου· ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζῶν μου.

Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκρὸς αἰῶνος, καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμέ τὸ πνεῦμά μου, ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδιά μου.

Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων.

Διεπέτασα πρὸ σέ τὰς χεῖράς μου· ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι.

Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου.

Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθῆσμαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.

Ἄκουστών ποιήσόν μοι τὸ πρῶτ' ἡ ἐλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα.

(\*) Θεοφάνους ἔχει καὶ τὸ Χειρόγραφον.

Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν, ἐν ἣ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σέ ἦρα τὴν ψυχὴν μου.

Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε, πρὸς σέ κατέφυγον· διδάξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς μου.

Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ· ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με.

Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξαΐξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου.

Καὶ ἀπολεῖς πάντα τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἐγὼ δοῦλός σου εἰμί.

Καὶ εὐθύς τὸ, Θεὸς Κύριος, μετὰ τῶν Στίχων αὐτοῦ ἐξ ἑκατέρων τῶν Χορῶν.

Εἶτα τὰ παρόντα Τροπάρια.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

**Τ**ῇ Θεοτόκῳ ἐκτενώς νῦν προσδράμωμεν, ἀμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοὶ καὶ προσπέσωμεν, ἐν μετανοίᾳ, κρᾶζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Δέσποινα βοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα· σπεῦσον ἀπολλύμεθα, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων· μὴ ἀποστρέψῃς σοὺς δούλους κενούς· σέ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κειτήμεθα.

Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς.

**Ο**ὐ σιωπήσομεν ποτὲ Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰμὴ γὰρ σὺ προΐστασο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο ἐκ τοσούτων κινδύνων; τίς δὲ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; Οὐκ ἀποστῶμεν Δέσποινα ἐκ σοῦ· σοὺς γὰρ δούλους σώζεις αἰεὶ ἐκ παντοίων δεινῶν.

Τὸν Ν'. Ψαλμὸν. Καὶ ἀρχόμεθα τοῦ Κανόνος.

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'. Ὁ Εἰρμός.

• Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν, καὶ τὴν αἴγυπτίαν, μοχθηρίαν διαφυγῶν, ὁ Ἰσραηλίτης ἀνεβόα· Τῷ λυτρωτῇ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἄσωμεν.

Τροπάρια.

**Π**ολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς, πρὸς σέ καταφεύγω, σωτηρίαν ἐπιζητῶν· ὦ Μητὲρ τοῦ Λόγου, καὶ Παρθένε, τῶν δυσχερῶν καὶ δεινῶν με διάσωσον.

Παθῶν με ταραττουσι προσβόλαι, πολλῆς ἀθυμίας, ἐμπι-  
πλώσαι μου τὴν ψυχὴν· εἰρήνευσον Κόρη τῇ γαλήνῃ, τῇ τοῦ  
Υἱοῦ καὶ Θεοῦ σου πανάμωμε.

Σωτῆρα τεκοῦσάν σε καὶ Θεόν, δυσωπῶ Παρθένε, λυτρω-  
θῆναι με τῶν δεινῶν· σοὶ γὰρ νῦν προσφεύγων ἀνατείνω, καὶ  
τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διάνοιαν.

Νισσοῦντα τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἐπισκοπῆς θείας, καὶ  
προνοίας τῆς παρὰ σοῦ, ἀξίωσον μόνη Θεομητορ, ὡς ἀγαθὴ  
ἀγαθοῦ τε λοχεύτρια.

Ῥοδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.

- Ὁ ὑρανίας ἀψίδος, ὄρφουργέ Κύριε, καὶ τῆς Ἐκκλησίας
- δομητορ, σύ με στερέωσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ σῆ, τῶν
- ἐφετῶν ἢ ἀκρότης, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνη φιλόθρωπε.

Τροπάρια.

Προστασίαν καὶ σκέπην, ζωῆς ἐμῆς τίθημι, σέ Θεογεννήτορ  
Παρθένε· σύ με κυβέρνησον, πρὸς τὸν λιμένα σου, τῶν  
ἀγαθῶν ἢ αἰτία, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνη πανύμνητε.

Ἰκετείω Παρθένε, τὸν ψυχικὸν τάραχον, καὶ τῆς ἀθυμίας  
τὴν ζάλην διασκεδάσαι μου· σύ γὰρ Θεόνυμφε, τὸν ἀρχηγὸν  
τῆς γαλήνης, τὸν Χριστὸν ἐκύησας, μόνη πανάχραντε.

Εὐεργέτην τεκοῦσα, τὸν τῶν καλῶν αἴτιον, τῆς εὐεργεσίας  
τὸν πλοῦτον, πᾶσιν ἀνάβλυσον· πάντα γὰρ δύνασαι, ὡς δυ-  
νατὸν ἐν ἰσχύϊ, τὸν Χριστὸν κηύσασα, Θεομακάριστε.

Χαλεπαῖς ἀρρώστιάις, καὶ νοσεροῖς πάθεσιν, ἐξεταζομένω  
Παρθένε, σύ μοι βοήθησον· τῶν ἰαμάτων γὰρ, ἀνελλιπῆ σε γι-  
νώσκω, θησαυρὸν πανάμωμε, καὶ ἀδαπάνητον.

Διάσωσον, ἀπὸ κινδύνων τοὺς δούλους σου Θεοτόκε, ὅτι  
πάντες μετὰ Θεὸν εἰς σέ καταφεύγομεν, ὡς ἀρρήκτον τεῖχος  
καὶ προστασίαν.

Ἐπίβλεψον, ἐν εὐμενεῖᾳ πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν  
χαλεπὴν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ  
ἄλγος.

Ἐἴτα μνημονεύει ὁ Ἱερεὺς, δι' ὃν ἡ Παράκλησις γίνεται·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά  
σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ ( τοῦδε ).

Καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. ( καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τό, Κύριε ἐλέησον, ἰε. ).

Ἐκφωνήσις.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, κ. τ. λ.

Κάθισμα, Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

**Π**ρεσβεία θερμή, καὶ τεῖχος ἀπροσμάχητον, ἐλέους πηγὴ τοῦ κόσμου καταφύγιον, ἐκτενώς βοῶμέν σοι· Θεοτόκε Δέσποινα πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, ἢ μόνη ταχέως προστατεύουσα.

ᾠδὴ δ'. Ὁ Εἰρμός.

- **Ε**ἰσακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας σου τὸ Μυστήριον· κα-
- **Ε**τενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐδόξασά σου τὴν Θεότητα.

Τροπάρια.

**Τ**ῶν παθῶν μου τὸν ταραχόν, ἢ τὸν κυβερνήτην τεκοῦσα Κύριον, καὶ τὸν κλύδωνα κατεύνασον, τῶν ἐμῶν πταισμάτων Θεοσύμφευτε.

Εὐσπλαγγνίας τὴν ἄβυσσον, ἐπικαλουμένῳ τῆς σῆς παράσχου μοι, ἢ τὸν εὐσπλαγγχον κηύσασα, καὶ Σωτῆρα πάντων τῶν ὑμνούντων σε (\*).

Ἀπολαύοντες πάντα γνε, τῶν σῶν δωρημάτων εὐχαριστήριον, ἀναμείλομεν ἐφύμνιον, οἱ γινώσκοντές σε Θεομήτορα.

Οἱ ἐλπίδα καὶ στήριγμα, καὶ τῆς σωτηρίας τεῖχος ἀκράδαντον, κεκτημένοι σε πανύμνητε, δυσχερείας πάσης ἐκλυτρούμεθα.

ᾠδὴ ε'. Ὁ Εἰρμός.

- **Φ**ώτισον ἡμᾶς, τοῖς προστάγμασί σε Κύριε, καὶ τῷ βρα-
- **Χ**ιονί σου τῷ ὑψηλῷ, τὴν σὴν εἰρήνην παράσχου ἡμῖν
- φιλόανθρωπε.

(\*) Μετὰ τοῦτο, τὸ Χειρόγραφον ἔχει καὶ τὸ ἐφεξῆς Τροπάριον, ὅπερ ἀπαντᾶται καὶ ἐν τοῖς παλαιοῖς τετυπωμένοις ᾠρολογίοις· « Ἐπὶ κλίνης ὀδύνης μου, καὶ τῆς ἀρρώστιας κατακειμένῳ μοι, ὡς φιλόανθρωπος βοήθησον, Θεοτόκε Μητὴρ ἀειπαρθένε ».

Τροπάρια.

**Ε**μπλήσον Ἄγνη, εὐφροσύνης τὴν καρδίαν μου, τὴν σὴν ἀκήρατον διδοῦσα χαρὰν, τῆς εὐφροσύνης ἢ γεννήσασα τὸν αἴτιον.

Λύτρωσαι ἡμᾶς, ἐκ κινδύνων Θεοτόκε Ἄγνη, ἢ αἰώνιαν τεκῆσα λύτρωσιν, καὶ τὴν εἰρήνην τὴν πάντα νῦν ὑπερέχουσαν.

Δύσον τὴν ἀχλὺν, τῶν πταισμάτων μου Θεοσύμφε, τῷ φωτισμῷ τῆς σῆς λαμπρότητος, ἢ φῶς τεκοῦσα τὸ θεῖον καὶ προαιώνιον.

Ἰάσαι Ἄγνη, τῶν παθῶν μου τὴν ἀσθένειαν, ἐπισκοπῆς σου ἀξιώσασα, καὶ τὴν υἰείαν τῇ πρεσβείᾳ σου παράσχου μοι.

ᾠδὴ ε'. Ὁ Εἰρμός.

- **Τ**ὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς Κύριον, καὶ αὐτῷ ἀπαγγελῶ μου
- **Τ**αῖς θλίψεσι, ὅτι κακῶν, ἢ ψυχῆ μου ἐπλήσθη, καὶ ἢ
- **Ζ**ωῆ μου τῷ Ἄδῃ προσήγγισε· καὶ δέομαι ὡς Ἰωνᾶς· Ἐκ
- **Φ**θορᾶς ὁ Θεὸς με ἀνάγαγε.

Τροπάρια.

**Θ**ανάτου καὶ τῆς φθορᾶς ὅς ἔσωσεν, ἑαυτὸν ἐκδεδωκὼς τῷ θανάτῳ, τὴν τῇ φθορᾷ, καὶ θανάτῳ μου φύσιν, κατασχεθεῖσαν Παρθένε δυσώπησον, τὸν Κύριόν σου καὶ Υἱόν, τῆς ἐχθρῶν κακουργίας με ρύσασθαι.

Προσάτιν σε τῆς ζωῆς ἐπίσταμαι, καὶ φρουρὰν ἀσφαλεσάτην Παρθένε, τῶν πειρασμῶν, διαλύθσαν ὄχλον, καὶ ἐπηρείας δαιμόνων ἐλαύνουσαν· καὶ δέομαι διαπαντός, ἐκ φθορᾶς τῶν παθῶν μου ρυσθῆναί με (\*).

Ὡς τεῖχος καταφυγῆς κεκτήμεθα, καὶ ψυχῶν σε παντελῆ σωτηρίαν, καὶ πλατυσμόν, ἐν ταῖς θλίψεσι Κόρη, καὶ τῷ φωτί σου αἰεὶ ἀγαλλόμεθα. Ὡ Δέσποινα καὶ νῦν ἡμᾶς, τῶν παθῶν καὶ κινδύνων διάσωσον.

Ἐν κλίνῃ νῦν ἀσθενῶν κατάκειμαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις τῆς σαρκὸς μου· ἀλλ' ἢ Θεόν, καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, καὶ τὸν λυτῆρα τῶν νόσων κηύσασα, σοῦ δέομαι τῆς ἀγαθῆς· Ἐκ φθορᾶς νοσημάτων ἀνάστησον.

(\*) Τὸ Χειρόγραφον τῶν παθῶν μου ρυσθῆναί με Πανάμωρε.



Διάσωσον, ἀπό κινδύνων τοὺς δούλους σου Θεοτόκε, ὅτι πάντες μετὰ Θεὸν εἰς σέ καταφεύγομεν, ὡς ἀρρήκτον τεῖχος καὶ προστασίαν.

Ἄχραντε, ἢ διὰ λόγου τὸν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκούσα, δυσώπησον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παρρησίαν.

Ὁ Ἱερεὺς μνημονεύει, ὡς δεδήλωται.

Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν, Κοντάκιον, Ἦχος β'.

**Π**ροστασία τῶν Χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε, μεσιτεία πρὸς τὸν Ποιητὴν ἀμετάθετε, μὴ παρίδης ἀμαρτωλῶν δεήσεων φωνάς· ἀλλὰ πρόφθασον ὡς ἀγαθὴ, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, τῶν πιστῶς κραυγαζόντων σοι· Τάχυνον εἰς πρεσβείαν, καὶ σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν, ἢ προστατεύουσα αἰεὶ, Θεοτόκε τῶν τιμώντων σε.

Εἶτα τὸ Α'. Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ' Ἦγου.

**Ε**'κ νεότητός μου, πολλὰ πολεμεῖ με πάθη· ἀλλ' αὐτὸς ἄντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτήρ μου.

**Ο**ἱ μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου· ὡς χόρτος γὰρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπέξηραμμένοι.

Δόξα.

**Α**'γίω Πνεύματι, πᾶσα ψυχὴ ζωῆται, καὶ καθάρσει, ὑψοῦται, λαμπρύνεται, τῇ Τριαδικῇ μοναδί, ἱεροκρυφίως.

Καὶ νῦν.

**Α**'γίω Πνεύματι, ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ρεῖθρα, ἀρδεύοντα, ἅπασαν τὴν κτίσιν, πρὸς ζωογονίαν.

Καὶ εὐθὺς τὸ Προκειμένον.

Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.

Στίχ. Ἄκουσον Θύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάβου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ Βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου (\*).

(\*) Μετὰ ταῦτα τὸ Χειρόγραφον ἔχει· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός. Τὸ, Πᾶσα πνοή. Εἶτα· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξίω-  
» θῆναι ἡμᾶς κ.τ.λ. »

Ὁ Ἱερεὺς·

Καὶ ὑπὲρ τῆ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἰκετεύσωμεν.

Σοφία, ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Εἰρήνη πᾶσι.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. α'. 39.

**Ε**'ν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀναστᾶσα Μαριάμ, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλη, καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναίξει, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ πόθεν μὲ τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; Ἴδου γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. Καὶ μακαρία ἡ πιστεῖσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτήρῳ μου· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδου γάρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Ἐμείνε δὲ Μαριάμ συν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

Δόξα, Ἦχος β'.

**Π**άτερ Λόγε Πνεῦμα, Τριάς ἢ ἐν Μοναδί, ἐξάλειψον, τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

**Τ**αῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Εἶτα· Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Ἦχος πλ. β'. Ὁλην ἀποθέμενοι.

**Μ**ὴ καταπιεῦσής με, ἀνθρωπίνῃ προστασίᾳ, Παναγία Δέσποινα, ἀλλὰ δέξαι δέησιν τοῦ οἰκέτου σου· θλίψις γάρ ἔχει με, φέρειν οὐ δύναμαι, τῶν δαιμόνων τὰ τοξέματα σκε-

πην οὐ κέκτημαι, οὐδὲ ποῦ προσφύγω ὁ ἄθλιος, πάντοθεν πολεμούμενος, καὶ παραμυθίαν οὐκ ἔχω πλὴν σου. Δέσποινα τοῦ κόσμου, ἐλπίς καὶ προστασία τῶν πιστῶν, μή μου παρίδης τὴν δέησιν, τὸ συμφέρον ποιήσον.

### Ο ΙΕΡΕΥΣ.

**Σ**ῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὑψώσον κέρας Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, καὶ κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυναίμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυναμέων ἁσωμάτων· τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν, καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ἑσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας) καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· ἱκετεύομέν σε, πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Κύριε ἐλέησον, β'. Μετὰ δὲ τὸ, Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ἀποπληροῦμεν τὰς λοιπὰς Ὁδοὺς τοῦ Κανόνος.

### Ὁδὸς ζ'. Ὁ Εἰρμός.

**Ο**ἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας, καταντήσαντες Παῖδες ἐν Βαβυλῶνι ποτέ, τῇ πίστει τῆς Τριάδος, τὴν φλόγα τῆς καμίνου, κατεπάτησαν ψάλλοντες· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητός εἶ.

### Τροπάρια.

**Τ**ὴν ἡμῶν σωτηρίαν, ὡς ἠθέλησας Σῶτερ οἰκονομήσασθαι, ἐν μήτρᾳ τῆς Παρθένου, κατώκησας τῷ κόσμῳ, ἢν προστατίην ἀνεδείξας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητός εἶ.

**Θ**ελητὴν τοῦ ἐλέους, ὃν ἐγέννησας Μῆτερ ἀγνή δυσώπησον, ῥυσθῆναι τῶν πταισμάτων, ψυχῆς τε μολυσμάτων, τοὺς ἐν πίστει κραυγάζοντας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητός εἶ.

**Θ**ησαυρὸν σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας τὴν σὲ κηύσαν, καὶ πύργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανοίας, τοῖς κραυγάζουσιν ἔδειξας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητός εἶ.

**Σ**ιωμάτων μαλακίας, καὶ ψυχῶν ἀρρώστιας Θεογεννήτρια, τῶν πόθῳ προσιόντων, τῇ σιέπῃ σου τῇ θείᾳ, θεραπεύειν ἀξίωσον, ἢ τὸν Σωτῆρα Χριστὸν ἡμῖν ἀποτεκοῦσα.

### Ὁδὸς η'. Ὁ Εἰρμός.

**Τ**ὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν, ὃν ὑμνοῦσι, στρατιαὶ τῶν Ἁγῶν γέλων ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψῆτε εἰς πάντας τῆς αἰῶνας.

### Τροπάρια.

**Τ**οὺς βοηθείας τῆς παρὰ σοῦ δεομένους, μὴ παρίδης Παρθένε ὑμνοῦντας, καὶ ὑπερυψοῦντάς σε Κόρη εἰς αἰῶνας.

**Τ**ῶν ἁματιῶν τὸ δαψιλὲς ἐπιχέοις, τοῖς πιστῶς ὑμνοῦσί σε Παρθένε, καὶ ὑπερυψοῦσι τὸν ἄφραστόν σου τόκον.

**Τ**ὰς ἀσθενείας μου τῆς ψυχῆς ἰατρευοῖς, καὶ σαρκὸς τὰς ὀδύνας Παρθένε, ἵνα σε δοξάζω τὴν κεχαριτωμένην (\*).

**Τ**ῶν πειρασμῶν σὺ τὰς προσβολὰς ἐκδιώκεις, καὶ παθῶν τὰς ἐφόδους Παρθένε· ὅθεν σε ὑμνεῖται εἰς πάντας τῆς αἰῶνας.

### Ὁδὸς θ'. Ὁ Εἰρμός.

**Κ**υρίως Θεοτόκον, σὲ ὁμολογοῦμεν, οἱ διὰ σοῦ σεσωσμένοι Παρθένε ἀγνή, σὺν ἁσωμάτων χορείαις σὲ μεγαλύνοντες.

### Τροπάρια.

**Ρ**οήν μου τῶν δακρύων, μὴ ἀποποιήσης, ἢ τὸν παντὸς ἐκ προσώπου, πᾶν δάκρυον, ἀφηρηκότα Παρθένε Χριστὸν κηύσασα.

**Χ**αρᾶς μου τὴν καρδίαν, πλήρωσον Παρθένε, ἢ τῆς χαρᾶς δεξαμένη τὸ πλήρωμα, τῆς ἁμαρτίας τὴν λύπην ἐξαφανίσασα.

(\* Μετὰ τοῦτο, τὸ Χειρόγραφον ἔχει καὶ τὸ ἐφεξῆς Τροπάριον· «Τῆς σωτηρίας τὸν ἀρχηγὸν ἢ τεκοῦσα, τὸν Χριστὸν, διασωζοῖς Παρθένε, τοὺς σὲ ὑμνοῦντας εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Λιμήν καὶ προστασία, τῶν σοὶ προσφευγόντων, γενοῦ Παρθένε καὶ τεῖχος ἀκράδαντον, καταφυγή τε καὶ σκέπη καὶ ἀγαλλίαμα.

Φωτός σε ταῖς ἀκτίσι, λάμπρυνον Παρθένε, τὸ ζοφερόν τῆς ἀγνοίας διώκησα, τὴς εὐσεβῶς Θεοτόκου σὲ καταγγέλλοντας.

Κακώσεως ἐν τόπῳ, τῷ τῆς ἀσθενείας, ταπεινωθέντα Παρθένε θεράπευσον, ἐξ ἀρρώστιας εἰς ῥώσιν μετασκευάζουσα.

Καὶ εὐθύς το, "Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς.

Καὶ θυμῶ ὁ Ἱερεὺς τὸ Θυσιαστήριον, καὶ τὸν λαόν, ἢ τὸν οἶκον, ὅπου ψάλλεται ἡ Παραίκλησις· καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὰ παρόντα Μεγαλυνάρια.

Τὴν ὑψηλοτέραν τῶν οὐρανῶν, καὶ καθαρωτέραν, λαμπηδόνων ἡλιακῶν, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας, τὴν Δέσποιναν τοῦ κόσμου, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Ἀπὸ τῶν πολλῶν μου ἀμαρτιῶν, ἀσθενεῖ τὸ σῶμα, ἀσθενεῖ μου καὶ ἡ ψυχὴ· πρὸς σὲ καταφεύγω τὴν Κεχαριτωμένην· ἐλπίς ἀπηλπισμένων, σύ μοι βοήθησον.

Δέσποτα καὶ Μήτηρ τοῦ Αὐτρωτοῦ, δεῖξαι παρακλήσεις, ἀναξίων σῶν οἰκετῶν, ἵνα μεσιτεύσῃς πρὸς τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα. ὦ Δέσποτα τοῦ κόσμου, γενοῦ μεσίτρια.

Ψάλλομεν προθύμως σοὶ τὴν ᾠδὴν, νῦν τῇ πανυμνήτῳ, Θεοτόκῳ χαρμονικῶς· Μετὰ τοῦ Προδρομοῦ, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, δυσώπει Θεοτόκε, τοῦ οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς.

Ἀλλὰ τὰ χεῖλη τῶν ἀσεβῶν, τῶν μὴ προσκυνούντων, τὴν εἰκόνα σου τὴν σεπτὴν, τὴν ἱστορηθείσαν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου, Λουκᾶ ἱερωτῆτου, τὴν Ὁδηγήτριαν.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων αἰ στρατιαί, Πρόδρομε Κυρίου, Ἀποστόλων ἢ δωδεκάς, οἱ Ἅγιοι πάντες μετὰ τῆς Θεοτόκου, ποιήσατε πεισθειάν, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἶτα, Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστι. Καὶ τὰ Τροπάρια ταῦτα

Ἦγος πλ. β'.

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς· πάσης γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες ταύτην σοὶ τὴν ἱκεσίαν, ὡς Δέσποτῃ, οἱ ἀμνηστῶν προτρέφομεν· Ἐλέησον ἡμᾶς.

Δόξα.

Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποιθήκαμεν· μὴ ὀργισθῆς ἡμῖν σφοδρὰ, μηδὲ μνησθῆς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν· ἀλλ' ἐπίβλεψον καὶ νῦν ὡς εὐσπλαγχνος, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς σου· πάντες ἔργα χειρῶν σου, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλημέθα.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τῆς εὐσπλαγγίας τὴν πύλην, ἀνοιξον ἡμῖν εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς σὲ, μὴ ἀστοχίσωμεν· ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Ἱερεὺς μνημονεῖ παλιν, ὑπὲρ ὧν ἡ Παραίκλησις γίνεται. Εἶτα λέγει· Ἐπαίνουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ κ.τ.λ, καὶ ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν.

### ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ,

ὅταν μέλλῃ ἀποδηῆσαι τις ἐν ταξειδίῳ.

Εἰς μὲν τὸν μέλλοντα ἀποδηῆσαι, ψάλλεται πρῶτον Παραίκλησις, εἰ βούλεται· εἰδ' οὐ, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς εὐλογητόν· εἶτα, Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ. Καὶ τὰ Κατανυκτικὰ Τροπάρια· Ἐλέησον ἡμᾶς. Δόξα· Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ νῦν. Τῆς εὐσπλαγγίας τὴν πύλην. Τό, Κύριε ἐλέησον, β'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. Καὶ ὁ Πεντηκοστός. Εἶτα τό. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν· Ἄνεσ, ἄφες. Τό, Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ. Καὶ τὰ παρόντα Θεοτοκία Τροπάρια.

Παναγία Θεοτόκε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου μὴ ἐγκαταλίπῃς με· ἀνθρωπίνῃ προστασίᾳ, μὴ καταπιστεύσῃς με· ἀλλ' αὐτὴ ἀντιλαβοῦ, καὶ ἐλέησόν με.

Ἐγὼ Παρθένε ἁγία Θεοτόκε, τῇ σκέπῃ σου προστρέχων, οἶδα ὅτι τεύξομαι τῆς σωτηρίας· δύνασαι γὰρ ἀγνή βοήθησαί μοι.

Ὅδεῖς προστρέχων ἐπὶ σοὶ, κατησχυμμένος ἀπὸ σοῦ ἐκπορεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεοτόκε· ἀλλ' αἰτεῖται τὴν

χάριν, καὶ λαμβάνει τὸ δῶρημα, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἰ-  
τήσεως.

**Ε**"καστος ὅπου σώζεται, ἐκεῖ δικαίως καὶ προστρέχει· καὶ  
ποιῶν ἄλλη τοιαύτη καταφυγή, ὡς σὺ Θεοτόκε, σκέπησα  
τάς ψυχὰς ἡμῶν; Δόξα. Ἦχος δ'.

**Ν**εῦσον παρακλήσεσι σῶν οἰκετῶν Πανάμωμε, παύουσα  
δεινῶν ἡμῶν ἐπαναστάσεις, πάσης θλίψεως ἡμᾶς ἀ-  
παλλάττουσα· σέ γὰρ μόνην ἀσφαλῆ, καὶ βεβαίαν ἄγκυραν  
ἔχομεν, καὶ τὴν σὴν προστασίαν κεκτήμεθα· μὴ αἰσχυνηθῶ-  
μεν Δέσποινα, σέ προσκαλούμενοι· Σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν τῶν  
σοὶ πιστῶς βουόντων· Χαῖρε Δέσποινα, ἡ πάντων βοήθεια,  
χαρὰ καὶ σκέπη, καὶ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε.

**Π**άντων προσατεύεις Ἀγαθὴ, τῶν καταφευγόντων ἐν πίστει  
τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ· ἄλλην γὰρ οὐκ ἔχομεν ἁμαρτω-  
λοὶ πρὸς Θεὸν, ἐν κινδύνοις καὶ θλίψεσιν, αἰεὶ μεσιτείαν, οἱ  
κατακαμπτόμενοι ὑπὸ πταισμάτων πολλῶν. Μῆτερ τοῦ Θεοῦ  
τοῦ ὑψίστου, ὅθεν σοὶ προσπίπτομεν· Ῥῦσαι, πάσης περισσ-  
σεως τοὺς δούλους σου.

Εἶτα τὸ, Δόξα καὶ νῦν· Κύριε ἐλέησον, τρίς· καὶ ὑψοῖ τὴν  
Παναγίαν.

Μέγα τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος.

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, βοήθει τῷ δούλῳ σου (τῷ δεῖνι).

Ταῖς αὐτῆς πρεσβείαις, ὁ Θεὸς, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εἶτα·

**Τ**έγονεν ἡ κοιλία σου ἁγία τράπεζα, ἔχουσα τὸν οὐράνιον  
Ἄρτον· ἐξ οὗ πᾶς ὁ τρώγων οὐ θνήσκει, ὡς ἔφησεν ὁ  
παντὸς, Θεογεννητὸρ τροφεύς.

**Τ**ῶν σῶν δωρεῶν ἀξίους ἡμᾶς ποίησον, Θεοτόκε Παρθένε,  
παρορῶσα τὰ πλημμελήματα ἡμῶν, καὶ παρέχουσα ἰά-  
ματα, τοῖς ἐν πίστει λαμβάνουσι, τὴν εὐλογίαν σου ἄχραντε.

Καὶ ψάλλομεν τὸ, Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος πλ. δ'.

**Ε**'πί σοὶ χαίρει Κεχαριτωμένη πᾶσα ἡ κτίσις, Ἀγγέλων τὸ  
σύστημα, καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος, ἡγιασμένη Ναεὶ καὶ

Παράδεισε λογικῆ, παρθενικόν καύχημα, ἐξ ἧς Θεὸς ἔσαρκώθη, καὶ παιδίον γέγονεν, ὁ πρὸ αἰῶνων ὑπαρχων Θεὸς ἡμῶν· τὴν γὰρ σὴν μήτραν θρόνον ἐποίησε, καὶ τὴν σὴν γαστέρα, πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπειργάσατο. Ἐπὶ σοὶ χαίρει Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις· δόξα σοι.

Κοντάκιον, Ἦχος ὁ αὐτός.

**Τ**ῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια, ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια, ἀναγράφω σοι ἡ Πόλις σου Θεοτόκε. Ἄλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον, ἐν παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον, ἵνα κράζω σοι· Χαίρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σέ ἀνατίθημι, Μήτηρ τοῦ Θεοῦ· φυλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπη σου.

**Ε**"χοντές σε, Θεοτόκε, ἐλπίδα καὶ προστασίαν, ἐχθρῶν ἐπιβουλᾶς οὐ πτοοῦμεθα, ὅτι σώζεις τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, καὶ νῦν.

**Δ**έσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Εἶδὲ ἔστι παρῶν ὁ μέλλων ταξειδεῦσαι, λέγει ὁ Ἱερὺς τὴν παροῦσαν Εὐχὴν·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεὸς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ ἀληθινὴ καὶ ζωηρὰ εὐδοκία, ὁ συνοδεύσας τῷ θανάτῳ σου Ἰωσήφ, συνόδευσον, Δέσποτα, καὶ τῷ δούλῳ σου (ἐγώ), καὶ ῥῦσαι αὐτὸν ἀπὸ πειρατηρίων, καὶ πάσης χειμασίας καὶ ἐπιβουλῆς· εἰρήνην καὶ εὐρωστίαν ἀποκατάστησον· δικαιοσύνης πάσης πρόνοιαν ποιούμενον, κατὰ τὰς ἐντολάς σου, καὶ πλήρη τῶν βιωτικῶν καὶ ἐπουρανίων ἀγαθῶν γενόμενον, πάλιν ἐπανελθεῖν εὐδόκησον. Ὅτι σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

ΕΠΙ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΤΙΝΟΣ ΠΛΕΕΙΝ.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ καταξιώσας συμπλεῦσαι ταῖς ἀγίοις Μα-  
 θηαῖς καὶ Ἀποστόλοις σου, καὶ ἐπιτιμήσας τῇ λαίλαπι  
 τῶν ἀνέμων, καὶ τῆς θαλάσσης γαληνιαῶν τὰ κύματα μελεύ-  
 σας, σύμπλευσον καὶ τοῖς ἐκδημοῦσιν ἐν τῷ πλοίῳ τούτῳ,  
 πάντα ἐναντίον ἀνεμον καταπραΰνων. Διέγειρον δὲ ἐπιτη-  
 δείους ἀνέμους, κυβερνήτης αὐτοῖς πανταχοῦ γενόμενος, πᾶ-  
 σαν πειρατηρίων ἐξ αὐτῶν ἀποστρέφων ἐπιβουλήν· χαίροντας  
 χαίρουσιν ἡμῖν ἐνταῦθα ἐπανελθεῖν εὐδόκησον αἰσίως, καὶ  
 κατὰ πρόθεσιν πράττοντας τὰ ἐπιτηδεύόμενα παρ' αὐτῶν,  
 χάριν τὴν σὴν δωρούμενος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν, σωτή-  
 ριος καὶ εὐδῖος λιμὴν τοῖς πλέουσι καὶ τῷ πλοίῳ εὐρισκόμε-  
 νος. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ  
 Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ,  
 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.



## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,

Περὶ τῶν ἀπ' ἀρνήσεως διαφορῶν προσώπων  
καὶ ἡλικιωῶν, πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον καὶ ἀληθῆ  
Πίστιν ἐπιστρέφόντων.

**Ε**ἰ μὲν παιδίον συνελήφθη, καὶ ἤρνησατο, ἢ φόβῳ ἢ ἀγνοίᾳ καὶ ἀμαθείᾳ, ὁ τοιοῦτος λαμβανέτω ἰλαστικὰς Εὐχὰς ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ τῇ ἡ. λουέσθω. Καὶ ἀπὸ τοῦ λουτροῦ λεντίῳ περιζωσθεὶς, χριέσθω Μύρω, καθάπερ οἱ βαπτιζόμενοι· καὶ βαλέσθω ἱμάτια καινὰ, κατὰ τὸν τυ-  
πον τῶν βαπτιζομένων.

Εἰ δὲ νεανίαι εἶεν, ἢ πρεσβύται, ἢ γέροντες, τέλειοι ὄντες τὴν ἡλικίαν· εἰ μὲν ἀπὸ βασάνων ἤρνησαντο, τυχέτωσαν φιλανθρωπίας· πλήν νηστεύ-  
τωσαν δύο Τεσσαρακοστάς, σχολάζουσαι εἰς προσευχάς, καὶ ἐκτελοῦντες γουγκλισίας καὶ ἐκτενεῖς δεήσεις. Ἐγγίζοντος δὲ τοῦ πληρώματος τῶν  
δύο Τεσσαρακοστῶν ἐπὶ ἡμέρας ὀκτώ, δεχέσθωσαν πάλιν ἰλαστικὰς Εὐ-  
χὰς, καὶ λεγέτωσαν καθ' ἑκάστην τὸ, **Κύριε ἐλέησον** ρ., καὶ μετὰ τοῦτο,  
λουέσθωσαν, καὶ χριέσθωσαν τῷ Μύρω, κατὰ τὴν προειρημένην διάτα-  
ξιν· καὶ γενομένης Λειτουργίας, ἀξιούσθωσαν τῶν Ἁγιασμάτων, σχο-  
λάζουσαι, καθὼς οἱ βαπτιζόμενοι, τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ Λειτουργίᾳ τὰς  
ὀκτὼ ἡμέρας.

Εἰ δὲ τινες ἀπὸ προαιρέσεως ἠυτομόλησαν πρὸς τὴν ἀρνήσιν, ἐπιπρέ-  
φοντας μὲν τούτους δεχόμεθα, τῶν δὲ θείων Μυστηρίων οὐ μεταλαμβάνου-  
σιν, εἰμὴ μόνον ἐν τῷ τέλει τῆς ζωῆς αὐτῶν, κατὰ τὸν σγ'. Κανόνα  
τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τὸν λέγοντα· Ὁ τὸν Χριστὸν ἀρνησάμε-  
νος, καὶ παραβάς τὸ τῆς σωτηρίας μυστήριον, ἐν παντὶ  
τῷ χρόνῳ τῆς ζωῆς αὐτοῦ προσκλαίειν ὀφείλει· καὶ ἐξο-  
μολογεῖσθαι· χρεώσεται ἐν τῷ καιρῷ, ᾧ ἐκθαίνει τοῦ βίου,  
τοῦ Ἁγιάσματος ἀξιούμενος, πιστεῖ τῆς παρὰ Θεοῦ φι-  
λανθρωπίας (\*).

(\*) Τὰς ἐν ταῖς τετυπωμένοις ἀσυνταξίας τοῦ Κανόνος τούτου ἐπανωρθώσα-  
μεν, ἀκριθεὶς χειμένῳ παραβαλόντες.

## ΕΥΧΑΙ

ΙΛΑΣΤΙΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΝ ΑΠ' ΑΡΝΗΣΕΩΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑ  
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΙΝΗΝ ΠΙΣΤΙΝ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**ίκαιος εἶ, Κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου· οὐ γὰρ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἐποίησας ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδωκας ἡμῖν· παραβάντες γὰρ τὰς ἐντολάς σου, ἑαυτοὺς παρεδώκαμεν τῷ θανάτῳ· αὐτὸς γὰρ ὡς εὐσπλαγγνὸς Δεσπότης, ὁ εἰδὼς τὴν καταστροφὴν ἡμῶν, ὅτι πονηρὰ, καὶ ὅτι κατέπιεν ἡμᾶς ἰσχύσας ὁ θάνατος, σπλαγγισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς, σῶσαι εὐδόκησας τὸ σὸν πλάσμα, μορφήν δαλου λαβὼν· καὶ τῷ θανάτῳ συμπλακείς, ἀνεκαλέσω τὴν σὴν εἰκόνα, ἠλευθέρωσας ἡμᾶς τῆς ἐξουσίας τοῦ θανάτου, καὶ ὠδήγησάν ἡμᾶς εἰς ὁδὸν σωτηρίας, τῇ ἀναγεννήσει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· καὶ σωθέντες τῇ σῇ χάριτι, ἀνυμνοῦμεν τὴν οἰκονομίαν σου, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν, καὶ παρακαλοῦμεν· Ἐν τῇ δευτέρᾳ σου Παρουσίᾳ, καθ' ἣν μέλλεις κρίναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, καὶ ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, μνήσθητι τοῦ ἐλέους σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός ἐστι, καὶ ὑπέβηθη τὰ ἀνθρώπινα ἡμῶν πταίσματα καὶ πλημμελήματα. Παράσχου ἡμῖν ἰλασμόν τοῖς αἰτουμένοις σε, καὶ συγχώρησον πᾶν παράπτωμα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον, ἐν γνώσει τε καὶ ἀγνοίᾳ· οὐ γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται, καὶ οὐχ ἀμαρτήσεται, οὐδ' ἂν μία ἡμέρα γένηται ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· τίς γὰρ καυχῆσεται ἀγνήν ἔχειν τὴν καρδίαν αὐτοῦ; ἢ τίς παρρησιάσεται καθαρὸς ὑπάρχειν ἀπὸ ἀμαρτίας; πάντες γὰρ ἡμάρτομεν ἐν λόγοις καὶ ἔργοις ἐνώπιόν σου, καὶ σερούμεθα τῆς σῆς δόξης, ἐλπίζοντες δικαιωθῆσεσθαι ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ καὶ φρικτοῦ Βήματός σου, οὐκ ἐξ ἔργων δικαιοσύνης (οὐ γὰρ ἐποιήσαμεν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς), ἀλλ' ἐκ πίστεως ἀληθοῦς, καὶ τῆς εἰς σέ ὁμολογίας· τὸ γὰρ ἐπίστασθαί σε, ὁλόκληρος δικαιοσύνη καὶ τὸ εἰδέναι σε τὸ κρῖνον, ρίζα αἰθα-



νασίας· καὶ αἶδαμεν, καὶ ὁμολογοῦμεν, καὶ πιστεύομεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν ἡμᾶς, καὶ παραπεσόντας ἐλεῶν, καὶ ἀμαρτάνοντας φέρων, καὶ ἐκ θανάτου ζωοποιούμενος. Δεόμεθά σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· Ὅ,τι περ ἂν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, ὡς σάρκα φοροῦντες, καὶ τὸν κόσμον τῆτον οἰκοῦντες, καὶ ἀσθένειαν περικειμένοι, εἴτε ἔργοις, εἴτε λόγοις, εἴτε ἐνθυμήμασιν, αὐτὸς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Δεσπότης. ἄνες, ἄφες, πάριδε, καὶ συγχώρησον τὰ παραπτώματα ἡμῖν τοῖς ὁμολογοῦσι· καὶ μὴ λογίση, μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τῶν δούλων σου, ὅτι οὐ δικαιοθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. Ὅτι σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος, καὶ δεχόμενος τοὺς μετανοοῦντας, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

### ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας σου τοῖς σοῖς ἁγίοις Μαθηταῖς καὶ ἱεροῖς Ἀποστόλοις κατεμπιστεύσας καὶ ἐπ' αὐτοῖς τὴν ἀγίαν σου Ἐκκλησίαν οἰκοδομήσας, καὶ δοὺς αὐτοῖς ἐξουσίαν, διὰ τῆς σῆς χάριτος, τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπάκουσον καὶ ἡμῶν τῶν ἀναξίων ἐπικαλημένων σε νῦν ἐπὶ ἰλασμόν τοῦ παρόντος δούλου σου, καὶ θαυμασῶσον τὰ ἐλέη σου ἐπ' αὐτόν, ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Σὺ γὰρ εἶπας, Κύριε, διὰ τῶν θεοφορημένων χειλέων τῶν Προφητῶν σὺ· Ἐπιστράφητε πρὸς με, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς· καὶ τὸ, Οὐ θέλησει θῆλω τὸν θάνατον τῆ ἀμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν. Αὐτὸς οὖν, φιλάνθρωπε, καὶ τὸν παρόντα δούλόν σου ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτῆ ἐπιστρέφοντα καὶ αἰτούμενον παρὰ σοῦ ἰλασμόν, μὴ ἀποστραφῆς, ἀλλ' ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς ἀνακάλεσαι. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός, Θεὸς τῶν μετανοοῦντων, καὶ τῶν πρὸς σέ ἐπιστρεφόντων Σωτῆρ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τῆς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς, ὁ τῶν ἀπάντων Ποιητὴς καὶ Δεσπότης, ἡ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος, ὁ Πατὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλισα πιστῶν· ὁ μὴ παριδὼν τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου πανουργίας εἰς βυθὸν ἀπωλείας καὶ πλάνης κατενεχθέντα, ἀλλὰ, διὰ τῆς σωτηρίου ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τῆτον ἀναζητήσας καὶ σώσας καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐπαναγαγὼν· αὐτὸς, Δέσποτα φιλόνηρωπε, καὶ τανῦν ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν δούλον σου τοῦτον, πρόβατον τῆς λογικῆς ποιμνης τοῦ Χριστοῦ σου ὑπάρχοντα, ὃν ἐλυτρώσω ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ἀθέων ἐχθρῶν· μεθ' ὧν, ἀγνοία παιδικῆ, ἢ βία τυραννικῆ τὰ τῆς ἐκείνων πλάνης ἦθη μετήρχετο· νῦν δὲ κατηξίωσας αὐτὸν τῇ τοῦ λαοῦ σου πολιτείᾳ συνενωθῆναι. Καταύγασον αὐτοῦ τὴν διάνοιαν τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ὥστε τὸν ἐναποκείμενον τῇ ψυχῇ αὐτοῦ σπινθῆρα τοῦ σωτηριώδους Βαπτίσματος ταῖς αὔραις τῆς χάριτος νοητῶς ἐξαφθῆναι· καὶ τὴν ἐνσημανθεῖσαν αὐτῷ Σφραγίδα ἐκτυπώτερον ἐπιφαίνεσθαι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ τοῖς λογισμοῖς, διὰ τῆς σημειώσεως τῆ Σταυροῦ τῆ Χριστοῦ σε, τὴν εἰς σὲ ἐλπίδα καὶ τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν, ἵνα γινωσκῆ καὶ προσκυνῆ σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ τὸν μονογενῆ σε Υἱὸν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τὸ Πνεῦμά σε τὸ Ἅγιον· ἐνωσον αὐτὸν τῇ ἀγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ· ἀπόστησον ἐκ τῆς αὐτῆς διανοίας πᾶσαν συνήθειαν ἐθνικῆς ἀθεότητος, καὶ κατεύθυνον αὐτὸν ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου· καὶ τοῖς προσταγμασί σου ἀξίως πορεύεσθαι, καὶ τῆς τῶν σωτηρίων σου Μυστηρίων ἀκατακρίτου μεταλήψεως καταξίωσον, καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας μέτοχον ἀνάδειξον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· ὁ διὰ τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν ἐξαποστείλας εἰς τὸν κόσμον, Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν, ἵνα τὴν σὴν ἀναζητήσῃ, καὶ ἀνασῶσῃ εἰκόνα· σοῦ δεόμεθα καὶ σέ παρακαλοῦμεν· Πρόσδεξαι τὸν δοῦλόν σου (τόνδε), τοῖς αἰκιτισμοῖς σε προστρέχοντα, καὶ τυχόντα μὲν ἐκ παιδὸς τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως τῆς πρὸς σέ, διὰ τοῦ ἀγίου σου Βαπτίσματος, ἐκπεσόντα δὲ ταύτης, διὰ νηπιότητα, ἢ τινα ἄλλην περιπέτειάν· ἐπιστρέφοντα δὲ νῦν, καὶ διὰ μετανοίας καὶ ἐπιγνώσεως πρὸς τὴν σὴν παλιδρομοῦντα χρησότητα· Ἐκχεον ἐπ' αὐτὸν τῆς σῆς φιλανθρωπίας τὴν εὐσπλαγχνίαν· πρόσδεξαι αὐτὸν ὡς τὸν Ἄσωτον, πρὸς σέ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἐπανακάμπτοντα· ἀπόστησον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν πλάνην καὶ ἐπίνοιαν τοῦ ἐχθροῦ· σύνταξον τῇ τῶν λογικῶν σου προβάτων ἀγία Ποίμνη· κόσμησον αὐτὸν καὶ νῦν τῇ δόξῃ τοῦ παναγίου ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ σου· μέτοχον ἀνάδειξον σὺν πᾶσι Πιστοῖς τῶν Ἀγιασμάτων σε τῶν ἀχράντων, εἰς ἄφεσιν μὲν τῶν προγεγονότων σφαλμάτων αὐτοῦ, ἀσφάλειαν δὲ τοῦ μέλλοντος, καὶ φυλακὴν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Δός αὐτῷ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ πρὸς σέ καταφεύγειν, καὶ σχολάζειν ταῖς Ἐκκλησίαις σου, καὶ τὰ εὐάρεσά σοι ἐπιτελεῖν· ἵνα καὶ κληρονόμος δι' ἀγαθοεργίας ἀναφανῇ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας· ἧς καὶ ἡμᾶς ἀξιώσον σὺν αὐτῷ· Χάριτι καὶ οἰκιτισμοῖς τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

οὔ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοῦς, καὶ καταβάς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· ὁ διὰ τοῦ Σταυροῦ σε τῆς προγονικῆς κατάρας ἐλευθέρωσας ἡμᾶς, καὶ πρὸς τὴν

μακαρίαν ζωὴν ἐπαναγαγών· ὁ εἰπών, γίνεσθαι χαρὰν ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοῶντι· πρόσδεξαι καὶ νῦν τὸ ἀπολωλός σου πρόβατον λογικόν, καὶ τῆ ποιμήνη σου σύναψον, καὶ τοὺς ἀρπάσαντας λύκους ἀπ' αὐτοῦ ἀποσόβησον· ἀξιώσον αὐτὸν πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, τειχιζόμενον τῷ Σταυρῷ σου, καὶ φρουρούμενον τῆ δόξῃ τοῦ προσκυνητοῦ σου ὀνόματος, τοῦ ἐπικειλημένου ἡμῖν τοῖς δούλοις σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν Εὐχὴν, λαβὼν τὸ ἅγιον Μύρον, χρίει αὐτὸν κατὰ τὴν τάξιν τῶν βαπτιζομένων, ποιῶν Σταυροῦ τύπον ἐπὶ τε τοῦ μετώπου, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῶν μυκτῆρων, καὶ τοῦ στόματος, καὶ τῶν ὤμων ὠτίων, καὶ τῶν χειρῶν, καὶ τοῦ στήθους, καὶ τῶν μεταφρένων, καὶ τῶν γονάτων, λέγων· Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὴν χρίσιν, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην, ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ διὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, χάριτος ἐμπλήσας τοὺς Μαθηταίς, καὶ τὸν δούλόν σου τοῦτον ἐπιστρέψας ἐκ τῆς πεπλανημένης ὁδοῦ, καὶ εἰς τὴν σὴν Πίστιν καθοδηγήσας, καὶ τῆς εὐωδίας τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, διὰ τῆς τοῦ Μύρου τούτου χρίσεως, ἀξιώσας, φύλαξον αὐτὸν ἐν τῷ σῷ ἀγιασμῷ· δός αὐτῷ κατὰ τὸ θελημα σου πορεύεσθαι· καὶ καταξίωσον αὐτὸν σὺν ἡμῖν ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι καὶ τῶν φρικτῶν σου Μυστηρίων, καὶ τηρήσαντα τὴν εἰς σὲ πίστιν ὀρθὴν, ἐπάξιον φανῆναι, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σου· μεθ' οὗ σοὶ πρέπει δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ γίνεται Ἀπόλυσις.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΙΕΡΕΑ ΕΝΤΗΝΙΑΣΘΕΝΤΑ.

Μετά τὸν ἐνυπνιασμόν, εὐθύς ἀνίσταται· καὶ ποιήσας Εὐλογητόν, ἀρχεται τοῦ Τρισάγιου. Τό, Κύριε ἐλέησον, β'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ'. τὸν Ν'. Εἶτα, τό, Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχε· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν· τό, Ἄνεσ, ἄφεσ.

Καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον, καὶ Κοντάκιον τῆς ἡμέρας.

Εἶθ' οὕτω τὰ Τροπάρια ταῦτα. Ἦχος β'. (\*)

**Η**μαρτον εἰς σέ Σωτήρ, ὡς ὁ Ἄσωτος υἱὸς· δέξαι με Πάτερ, μετανοοῦντα, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

**Κ**ράζω σοι Χριστέ Σωτήρ, τοῦ Τελώνου τὴν φωνήν· Ἰλασθητί μοι, ὡσπερ ἐκείνῳ, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Θεοτοκίον, Ἦχος πλ. α'.

**Τ**ὴν ταχεῖάν σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν, καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τῷ δούλῳ σου, καὶ τὰ κύματα Ἀγνή σὺ καταπραῦνον, τῶν ματαιῶν λογισμῶν· καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχὴν, ἀνάστησον Θεοτόκε· οἶδα γὰρ ὅτι Παρθένε, ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ·

Ἔτερα Στιχ. Ἦχος βαρῦς.

**Ω**ς ὁ περιπεσὼν εἰς τοὺς ληστὰς, καὶ τετραυματισμένος, οὕτω καὶ γὰρ περιέπεσα ἐξ ἐμῶν ἀμαρτιῶν, καὶ τετραυματισμένη ὑπαίρχει με ἡ ψυχὴ· πρὸς τίνα καταφύγω ὁ ὑπεύθυνος ἐγώ, εἰμὴ πρὸς σέ τὸν εὐσπλαγγχον, τῶν ψυχῶν τὸν ἰατρὸν; ἐπίχρε ἐπ' ἐμέ ὁ Θεός, τὸ μέγα σου ἔλεος.

**Ω**ς ὁ Ἄσωτος υἱὸς, ἤλθον καὶ γὰρ Οἰκτίρμον· δέξαι με προσπίπτοντα, ὡς ἕνα τῶν μισθίων σε ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με.

(\*) Μετά τὸ Τρισάγιον, τὸν Ν'. καὶ μετανοίας γ', τὸ χειρόγραφον εχει ἕτερα Τροπάρια δ'. Ἦχος α', καὶ ἀμέσως τὴν Εὐχὴν· Πάλιν ὑπεσκέλισθη σελ. 598.

Ἦχος πλ. δ'.

**Τ**οῖς τῶν ἑμῶν λογισμῶν λησταῖς περιπεσῶν, ἐσυλήθην ὁ τάλας τὸν νοῦν, καὶ δεινῶς πληγῶθεις, ὅλην μου τὴν ψυχὴν τετραυμάτισμαι, καὶ ἔνθεν κεῖμαι γυμνὸς ἀρετῶν, ἐν τῇ τοῦ βίου ὁδῷ. Ἰερεὺς δὲ ἰδὼν με τῷ μωλωπι ὀδυνώμενον, διὰ τὸ ἀνίατον παρορῶν οὐκ ἀποβλέπει με· Λευίτης δὲ πάλιν μὴ φέρων, τὴν ψυχοφθόρον ἀλγηδόνα, καὶ αὐτὸς κατιδὼν ἀντιπαρῆλθέ μοι. Σὺ δὲ ὁ εὐδοκήσας οὐκ ἐκ Σαμαρείας, ἀλλ' ἐκ Μαρίας σαρκωθῆναι Χριστέ ὁ Θεός, τῇ φιλανθρωπία σου παρίσχου μοι τὴν ἴασιν, ἐπιγέων ἐπ' ἐμέ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Ἦχος πλ. β'.

**Ε**ννοῶ τὴν ἡμέραν τὴν φοβεράν, καὶ θρηνώ με ταῖς πράξεις ταῖς πονηράς· πῶς ἀπολογήσομαι τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ; ποία δὲ παρρησία ἀτενίσω τῷ Κριτῇ, ὁ ἄσωτος ἐγώ; Εὐσπλαγγχε Πάτερ, Υἱὲ μονογενὲς, καὶ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλέησόν με.

**Ε**ἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον ὃν διέθου, ὅταν καθίσῃς Ἐλεῆμον, ποιῆσαι δικαίαν κρίσιν, μὴ δημοσιεύσης μου τὰ κεκρυμμένα, μηδὲ καταισχύνῃς με ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων· ἀλλὰ φείσασαι μου ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με.

Δόξα.

**Ε**γὼ ὑπάρχω τὸ δένδρον τὸ ἀκαρπὸν Κύριε, κατανύξεως καρπὸν μὴ φέρων τὸ σύνολον, καὶ τὴν ἐκκοπὴν πτοοῦμαι, καὶ τὸ πῦρ ἐκεῖνο δειλιῶ τὸ ἀκοίμητον. Διό σε ἱκετεύω· Ἡρὸ ἐκείνης τῆς ἀνάγκης, ἐπίστρεψον καὶ σῶσόν με.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

**Ε**λπίς τοῦ κόσμου ἀγαθὴ, Θεοτόκε Παρθένε, τὴν σὴν καὶ μόνην φοβεράν προστασίαν αἰτοῦμαι· Σπλαγγνίσθητι ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ δυσώπησον τὸν ἐλεήμονα Θεόν, ῥυσθῆναι τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐκ πάσης ἀπειλής, μόνη εὐλογημένη.

Τὸ, Κύριε ἐλέησον, μ'. καὶ ἡ παρούσα

ΕΥΧΗ

Μάρκου Μοναχοῦ.

**Α**ἴχραντε, ἀμόλυντε, πολυεύσπλαγγχε Κύριε, ὁ τῇ ἀναλήψει τῆς σῆς ἀνθρωπότητος τὴν ἡμετέραν φύσιν τῆς φθοράς

ἀπαλλάξας, καὶ τῇ ἐνώσει τῆς κρείττονος ὅλην καθαγιάσας· ὁ τοῖς εἰς σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν ἀνευδοκιάστως πιεζέουσι τὴν χάριν σου δαφιλῶς παρεχόμενος, καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς σαρκὸς τὸν μεγαλαυχὸν καταισχύνων καὶ παλαιὸν πτερνιστὴν· αὐτὸς εὐεργέτα Κύριε, καὶ ἐν τῇ ἐμπαθῇ καὶ φιλαμαρτήμονα, διὰ τῆς καθ' ἕπνον φαντασίας χρανθέντα, καθαρὸν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ μὴ λογίσῃ μοι τοῦτο εἰς ἁμαρτίαν, εἴτε, φθόνῳ τοῦ μισοκάλου καὶ ἀνυποστάτου δαίμονος, διὰ τῆς ὄνειρώσεως ἐμολύνθην, εἴτ' ἀμελείᾳ, καὶ ἀκρασίᾳ τῶν βλαβερῶν, ἢ ἔξει πονηρᾶ καὶ προσλήψεων τυραννίδι. Ἐνίσχυσον δέ με τοῦ λοιποῦ κατὰ τῆς αὐτοῦ σκαιοτήτος καὶ μανίας, τῇ παντοδυνάμῳ σου χάριτι, καὶ ἀνώτερον τῶν αὐτοῦ ποικίλων ἐπινοιῶν διατήρησον, τὸν τῆς σωφροσύνης μου λύχνον ἄσβεστον μέχρι τέλους διαφυλάττων· ἵνα, μυσαρᾶς μὲν ἀπάσης τῶν γαργαλισμῶν ἠδυπαθείας, καὶ παντοίας φοβεράς τῶν νυκτερινῶν φαντασιῶν ἀχλύος, διὰ τῆς σῆς βοήθειας, ἀπηλλαγμένος, τῇ δὲ φωταυγεῖ θεωρίᾳ τῶν ἐπιθυμητῶν καὶ ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον ἠδυνόντων κριμάτων σου νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐμμελετῶν, ἐν καθαρῷ συνειδότι τῶν ζωοποιῶν καὶ ἀθανάτων σου Μυστηρίων μετασχεῖν ἀξιοθήσωμαι· πρεσβείαις τῆς ἀφθόρους τεκνύσης σε παναχράντη Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ

Τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

**Π**ολυεύσπλαγγχε, ἀκήρατε, ἀμόλυντε, ἀχραντε, μόνη ἀναμάρτητε Κύριε, καθαρὸν με τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ τῆς νῦν ἐξ ἀπροσεξίας μου καὶ ῥαθυμίας ἐπιγενομένης μοι ἀκαθαρσίας, μετὰ τῶν ἄλλων μου πασῶν ἀνομιῶν· καὶ ἀνάδειξόν με ἄσπιλον, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σε, καὶ ἀγιάσόν με τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· ἵνα, ἀνανήψας ἐκ τῆς ὀμίχλης τῶν ἀκαθαρσιῶν μου καὶ τῶν φαντασιῶν τοῦ διαβόλου, ἐτι δὲ καὶ ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ διαβολικοῦ, καταξιωθῶ ἐν καθαρᾷ συνειδῆσαι ἀνοῖξαι τὸ ῥύπαρόν μου στόμα καὶ ἐναγές, εἰς τὸ

ὑμνήσαι τὸ πανάγιον ὄνομα σοῦ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· καὶ οὕτω μετασχεῖν ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως τῶν ἀχράντων, ἀθανάτων, ὑπεραγίων (\*) καὶ ζωοποιῶν Μυσηρίων τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

### ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ αὐτοῦ.

(Τινὲς δὲ φασιν εἶναι ταύτην τοῦ ὁσίου Μαρτινιανοῦ) (\*\*).

**Π**άλιν ὑπεσκειλίσθην ὁ τάλας τὸν νοῦν, τῇ πονηρᾷ συνηθείᾳ τῆς ἀμαρτίας δουλεύων· πάλιν ὁ τοῦ σκότους ἄρχων, καὶ τῆς ἐμπαθοῦς ἡδονῆς ὁ γεννήτωρ αἰχμαλωτον εἶλέ με, καὶ ὡσπερ δούλον τεταπεινωμένον τῷ ἑαυτοῦ θελήματι, ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς δουλεύειν καταναγκάζει με. Καὶ τί ποιήσω, Κύριέ μου, Κύριε λυτρωτὰ καὶ ὑπερασπιστὰ τῶν πεπορθῶτων ἐπὶ σέ; εἰμὴ πρὸς σέ πάλιν ἐπιστραφήσομαι, καὶ ξενάξω, καὶ συγγνώμην αἰτήσομαι τῶν πεπραγμένων μοι δεινῶν. Ἀλλὰ δεδοικα καὶ τρέμω, μήπως, καθ' ἑκάστην ἐξομολογούμενος, καὶ ἀποχὴν τῶν κακῶν ἐπαγγελλούμενος, καθ' ὥραν ἀμαρτάνων καὶ μὴ παύομενος, μὴ ἀποδοῦς ταῖς εὐχάς μου σοὶ τῷ Θεῷ μου, τὴν μακροθυμίαν σου διεγείρω πρὸς ἀγανάκτησιν· καὶ τίς ὑποίσει, Κύριε, τὸν θυμόν σου; Γινώσκων οὖν τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ τὴν ἀβυσσον τῆς φιλανθρωπίας σου, πάλιν ἐπιρρίπτω ἑμαυτὸν εἰς τὰ ἔλεός σου, καὶ κράζω σοὶ· Ἥμαρτον, ἐλέησόν με, ὁ Θεός, τὸν παραπεσόντα· δός μοι χεῖρα βοηθείας τῷ ἐν βόθρῳ τῶν ἡδονῶν βεβυθισμένῳ, καὶ μὴ καταλίπῃς με, Κύριε, τὸ πλάσμα σου, φθαρῆναι ταῖς ἀνομίαις καὶ ταῖς ἀμαρτίαις· ἀλλὰ τῇ συνήθει σου χρηστότητι, ῥύσαι με τοῦ μiasμοῦ καὶ ῥύπου τῆς σαρκὸς μου, καὶ

(\*) Ἰσως, ἐπουρανίων.

(\*\*) Ἡ παρούσα Εὐχή ἐν τῇ χειρογράφῳ ὑπάρχει ἀνεπίγραφος.

τῶν ἐμπαθῶν λογισμῶν, τῶν καθ' ἑκάστην καταχραινόντων τὴν ἐμὴν ἀθλίαν ψυχὴν· ἰδοὺ γάρ, Κύριε ὁ Θεός μου, οὐκ ἔστι τόπος ἐν αὐτῇ καθαρὸς, ἀλλ' ὅλη λελέπρωται, τὴν ὀλοσώματον ἔχουσα πληγὴν. Αὐτὸς οὖν, ὡς ἰατρός τῶν ψυχῶν, καὶ τοῦ ἐλέους πηγὴ, καθαρὸν αὐτὴν τῇ τῶν δακρύων μου καθάρσει, ταῦτα προχέων ἐπ' ἐμέ δαψιλῶς· καὶ δός μοι τὴν ἴασιν καὶ τὴν καθαρσιν, καὶ μὴ ἀποσρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ, ὡς πῦρ, καταφάγη με τὸ τῆς ἀπογνωσεως σκότος. Ἀλλ' ὡσπερ εἶπας ὁ ἀψευδὴς Θεός, ὅτι· Χαρά γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοῶντι, τοῦτο πραχθεῖη καὶ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ· καὶ μὴ κλείσῃς τὰ ὦτα τῆς εὐσπλαγγνίας σου εἰς τὴν προσευχὴν τῆς μετανοίας μου· ἀλλ' ἀνοιξόν μοι ταῦτα, καὶ ὡς θυμίαμα κατευθυνον αὐτὴν ἐνώπιόν σου· οἶδας γάρ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως, ὁ Πλάστης, καὶ τὸ εὐόλισθον τῆς νεότητος, καὶ παρορᾷς ἀμαρτίας, καὶ τὴν μετάνοιαν ἐκδέχῃ τῶν ἐν ἀμαρτίαις ὄντων καὶ ἐπικαλουμένων σε· Ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Καὶ ποιῆ μετανοίας, ἢ· Ὁφείλει δὲ λέγειν κατὰ μετάνοιαν, τὸ, Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· ἢ τὸ, Ἥμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι τῷ ἀσώτῳ. εἶτα λέγει τὸ, Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ· Τὴν τιμιωτέραν· Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον. Πάτερ· καὶ τὴν Εὐχὴν, Δέσποτα, Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ. εἶτα Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· τὰ, Κύριε ἐλέησον, ἱβ'. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ· Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.

Καὶ Ἀπόλυσις.

Καὶ εἰ μὲν ἔστιν ἡ φαντασία ἐκ δαιμονικῆς ἐπιρρείας, ποιῆ ὁ Ἱερεὺς τὴν αὐτὴν διατάξιν, καὶ ἱεουργεῖ· ὁ δὲ λαϊκὸς μεταλαμβάνει. εἰ δὲ ἐκ πολυποσίας γένηται, μὴ ἄπτου, κατὰ τὸν δ'. Κανόνα τοῦ Διονυσίου, καὶ κατὰ τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον, ἐν τῇ πρὸς Ἀμμοῦν Ἐπιστολῇ, καὶ κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον ἐν τοῖς Ἀσκητικοῖς. Ζῆτει ταῦτα εἰς τὸν Νόμον, εἰς τὸ Κ. στοιχεῖον, ἐν Κεφαλαίῳ κη'.

## ΕΥΧΗ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΠΟ ΕΧΘΡΑΣ ΕΙΡΗΝΕΥΟΥΣΙΝ.

**Ε**ὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλόνηρωπε, τῷ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, καὶ δοτῆρι τῶν ἀγαθῶν, τῷ κατελόντι τὸ τῆς ἐχθρας μεσότοιχον, καὶ εἰρήνην βραβεύσαντι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, τῷ δωρησαμένῳ καὶ νῦν εἰρήνην τοῖς δούλοις σου, ( τοῖς δε ). Ῥίζωσον ἐν αὐτοῖς τὸν φόβον σου, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην βεβαίωσον· κατάσβεσον πᾶσαν ἐχθραν καὶ ἐριθείαν· περίελε πάντα τὰ τῆς διχοστασίας σκάνδαλα. Ὅτι σὺ εἶ ἡ εἰρήνη ἡμῶν καὶ καταφυγή, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΛΟΓΗΣΑΙ ΤΑ ΒΑΪΑ Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤῶΝ ΒΑΪΩΝ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ· ὁ ἐξεγείρας τὴν δυνατείαν, καὶ ἀποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον διὰ τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ταφῆς, καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ· οὗ παραγενομένου ἐν Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τὸ ἐκούσιον Παῖθος, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, λαβόντες τὰ τῆς νίκης σύμβολα, τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, καὶ τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, τὴν Ἀνάστασιν προεμήνυσαν· Αὐτὸς, Δέσποτα, καὶ ἡμᾶς, τοὺς κατὰ μίμησιν ἐκείνων τῇ προεορτίῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ Βαΐα καὶ κλάδους δένδρων ἐν χερσὶ φέροντας, διατήρησον, καὶ, ὡς ἐκείνοι οἱ ὄχλοι καὶ οἱ Παῖδες, τὸ, Ὡσαννά σοι προσφέροντας, διαφυλάξον ὅπως ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς καταξιοθῶμεν τῆς ζωοποιῦ καὶ τριημέρου Ἀναστάσεως, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ



παναγίω, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΟΤΑΝ ΣΤΑΥΡΟΙ Ο ΙΕΡΕΥΣ ΠΑΘΟΣ ΝΟΣΗΜΑΤΟΣ  
ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΛΟΓΧΗΣ.

Ἦχος α΄.

**Σ**ταυρωθέντος σου Χριστέ, ἀνηρέθη ἡ τυραννὶς, ἐπατήθη ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ· οὔτε γὰρ Ἄγγελος, οὐκ ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτός ὁ Κύριος, ἔσωσας ἡμᾶς· δόξα σοι.

Δόξα. Ἦχος δ΄.

**Ε**ξηγόρασας ἡμᾶς, ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ σου Αἵματι, τῷ Σταυρῷ, προσηλωθεὶς, καὶ τῇ Λόγχῃ κεντηθεὶς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις· Σωτὴρ ἡμῶν δόξα σοι.

Καὶ νῦν.

**Λ**όγχῃ πλευράν, ὧ Χριστέ μου νυγείς σου, τὴν ἐκ πλευῶρας ἀνθρωπίνης κτισθεῖσαν, ὀλέθρου πᾶσι βροτοῖς γεγονυῖαν πρόξενον, τῆς κατάρας ἠλευθέρωσας.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΝ.

Ἰσταται ὁ μέλλων υἱοθετεῖσθαι ἔσωθεν τῶν πυλῶν τοῦ ἁγίου Θυσιαστηρίου, καὶ ὁ ἀνάδοχος ἔξωθεν, ἀμφοτέροι κηρούς κατέγοντες ἀπτομένους. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, φορῶν τὴν ἱερατικὴν στολὴν, ποιεῖ εὐλογητὸν, καὶ λέγει τὸ Τρισάγιον, τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου τῆς Μονῆς. Εἶθ' οὕτω τὴν παροῦσαν Εὐχὴν·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ ἡγαπημένου Παιδός σου, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τέκνα Θεοῦ καλέσας ἡμᾶς, υἱοθεσία καὶ χάριτι τοῦ παντοδυναμοῦ καὶ Ἁγίου σου Πνεύ-

ματος· ὁ εἰπὼν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· αὐτὸς, φιλόνηρωπε Βασιλεῦ, ἐπίβλεψον ἐξ ἁγίου σου κατοικητηρίου ἐπὶ τοὺς δούλους σου τούτους· καὶ οὐς ἡ φύσις κατὰ σάρκα διεστηκότας ἀλλήλων ἐγέννησε, τούτους αὐτὸς, ὡς πατέρα καὶ υἱόν, ἔνωσον τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι. Στήριξον αὐτούς ἐν τῇ ἀγάπῃ σου· σύνδεσον αὐτοὺς ἐν τῇ εὐλογίᾳ σου· εὐλόγησον αὐτοὺς ἐν τῇ δόξῃ σου· ἐδραίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει σου, φυλάττειν διαπαντός καὶ μὴ ἀθετεῖν τὰ ἐκπορευόμενα ἐκ τῶν χειλέων αὐτῶν, καὶ γενοῦ μεσίτης τῆς αὐτῶν ὑποσχέσεως· ἵνα ἀδιάρρηκτον μέχρι τέλους ζωῆς αὐτῶν τὴν σχέσιν. ἣν ἐπὶ σοῦ ὡμολόγησαν, ἀψευστον διαφυλάττωσιν, ἐν σοὶ ζῶντες τῷ μόνῳ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἀξιώσον αὐτῆς κληρονόμους γενέσθαι τῆς Βασιλείας σου. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. (\*).

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

**Δ**έσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῆς κτίσεως πάσης δημιουργὸς, ὁ ἐν τῷ προπάτορι ἡμῶν Ἀδὰμ τὴν κατὰ σάρκα φυσικὴν δεσμεύσας συγγένειαν, ἐν δὲ Χριστῷ Ἰησοῦ, τῷ ἠγαπημένῳ Υἱῷ σου, καὶ κατὰ πάντα Δεσπότη, τῷ Δημιουργῷ καὶ Θεῷ ἡμῶν, χάριτι καὶ ἡμᾶς συγγενεῖς σου ἀναδείξας· σοὶ τῷ μόνῳ εἰδότει τὰ πάντα καὶ πρὶν γενέσθαι, οἱ δούλοι σου

(\*) Μετὰ τὴν Εὐχὴν ταύτην, τὸ Χειρόγραφον ἔχει· « Καὶ εἰ μὲν ἔστι μικρὸν » παιδίον, ἐναγκαλίζεται αὐτό· εἰ δὲ ἔστι μέγα, σκεπάζει τῇ διπλοῖδι, καὶ ἐπιτίθησι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ λέγει ὁ Ἱερεὺς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ φυλάσσων τὰ νήπια, ὁ διατρέφων αὐτά, καὶ εἰπὼν, ὡς ἀγαθός· Μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔρχεσθαι πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· αὐτὸς, Δέσποτα Κύριε, φύλαξον αὐτὸν, ὑποδεξάμενος, διὰ τὸ ὄνομα σου τὸ ἅγιον, τῇ πνευματικῇ σου κηδεμονίᾳ. Σκέπασον, καὶ ὁδήγησον αὐτοὺς τοῦ φυλάττειν καὶ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, ὅπως τύχῃσι καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας. Ὅτι ἠγίασται σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασθαι σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ κ.τ.λ. — Εἶτα, Εἰρήνη πᾶσι. —

οὔτοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς ὑποκλίνουσι, τῆς παρὰ σοῦ εὐλογίας δεόμενοι· καὶ τῷ ἐν σοὶ συνδέσμῳ εἰς πατέρα καὶ υἱὸν ἀλλήλους ἐπιγράφοντες, τύχοιεν ὧν ἐλπίζουσιν ἀγαθῶν· καὶ τὴν ἑαυτοῖς ὀφειλομένην διατηροῦντες κατάστασιν, γένοιτο καὶ τῆς ἐν σοὶ Υἱοθεσίας ἀξίως πολιτευομένου· ἵνα, ὡς ἐν πᾶσι, καὶ ἐν τούτῳ δοξάζεται σου τὸ ὄνομα. σθ̅ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν (\*).

Καὶ λαμβάνει ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ Θυσιαστηρίου. Ὁ δὲ υἱὸς πίπτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρὸς, καὶ πατεῖ αὐτὸν ὁ πατὴρ εἰς τὸν τράχηλον, λέγων· Σήμερον υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· καὶ ἀνίστα αὐτόν· εἶτα ἀσπάζονται ἀλλήλους· ὁ δὲ Ἱερεὺς ποιεῖ Ἀπόλυσιν, καὶ εὐλογεῖ αὐτούς, καὶ διδάσκει αὐτούς.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

### ΕΙΣ ΚΑΜΙΝΟΝ.

Ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς Ἁγιασμόν· καὶ μετ' αὐτόν, λέγει τὰς Εὐχὰς ταύτας (\*\*).

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Θεός, ὁ αἰώνιος, ὁ τὴν ἑπταπλάσιον Κάμινον, καὶ τὴν φλόγα τὴν ἐν Βαβυλῶνι εἰς δρόσον μεταβαλὼν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐμβληθέντας ὑπὸ τῆ βασιλείως Ναβωχοδονόσορ ἁγίους τρεῖς Παῖδας, Ἀνανίαν, Ἀζαρίαν, καὶ Μισαήλ, σώσους αὐτούς διαφυλάξας· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τὴν Κάμινον ταύτην τῆς

(\*) Μετὰ ταῦτα λέγει τὸ Χειρόγραφον· « Εἶθ' οὕτω γυρίζει αὐτὸν ὁ πατὴρ, » κρατῶν ἐκ τῶν μασχαλῶν αὐτοῦ· καὶ ὅταν γυρίσῃ αὐτόν γ', πίπτει ὁ υἱὸς » εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῦ πατρὸς. Εἶτα ἀσπάζονται ἀλλήλους· ὁ δὲ Ἱερεὺς » ποιεῖ Ἀπόλυσιν ».

(\*\*) « Ποιεῖ Εὐλογητόν ὁ Ἱερεὺς· Τρισάγιον, καὶ τὰ λοιπὰ· Τροπάριον καὶ » Κοντάκιον τῆς ἡμέρας· τὸ, Κύριε ἐλέησον ἐβ'. ὁ Ν'. καὶ ἡ Ἀκολουθία τοῦ » Ἁγιασμοῦ· καὶ τὰς Εὐχὰς ταύτας ». Οὕτω τὸ Χειρόγραφον.

ἀσβέσου, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· καὶ εὐλόγησον τὰ ἔργα τῶν χειρῶν τῶν δούλων σου, καὶ εὐδωσον αὐτὰ ἐν τῇ ἀγαθοεργίᾳ σου· καὶ κατεύθυνον καὶ πλήθυνον αὐτὰ, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου· πρεσβείαις τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· προσασίας τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων Δυναμειῶν ἀσωμάτων τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἀγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ ἀγίου Ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων τὰ σύμπαντα, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

### ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Δέσπστα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινά ἐφορῶν· ὁ εὐλογήσας τὸν οἶκον Λάβαν ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἰακώβ, καὶ τὸν οἶκον Πεντεφρί ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τοῦ Ἰωσήφ· ὁ εὐλογήσας τὸν οἶκον Ἀμιναδάβ (\*) ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς Κιβωτοῦ· ὁ διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ σου, σωτηρία γενόμενος τῷ οἴκῳ Ζακχαίου· αὐτὸς, Κύριε, εὐλόγησον τὴν Κάμινον ταύτην, καὶ τοὺς ἐνεργοῦντας αὐτὴν τῷ σῶ φόβῳ διατήρησον, καὶ ἀβλαβεῖς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων διαφυλάξον, καὶ τὴν σὴν εὐλογίαν ἐξ ὕψους κατοικητηρίου σου κατάπεμψον αὐτοῖς, καὶ εὐλόγησον καὶ πλήθυνον τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν· ἵνα πάντοτε εὐχαρίστως δοξάζωμεν τὸ πανάγιον ὄνομα σοῦ τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει τὰς Αἰτήσεις.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ

(\*) Ἐν τῷ χειρογράφῳ, Ἀμεδράχ.

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΙΣ ΠΑΙΔΑΣ ΚΑΚΟΣΚΟΠΟΥΣ. 605

δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε)· καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι καὶ πληθυνθῆναι τὰ ἔργα τῶν χειρῶν τῶν κοπιῶντων ἐν τῇ Καμίνῳ ταύτῃ, δεόμεθά σε, Κύριε· Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. **Εἶτα·**

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν· καὶ ἴλεως, ἴλεως γενοῦ ἡμῖν, Δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ῥαντίζει τὴν Κάμινον, καὶ τοὺς ὄντας ἐκεῖ, ἐκ τοῦ ἁγίου ὕδατος, ψάλλων· Διάσωσον, ἀπὸ κινδύνων τοὺς δούλους σου, Θεοτόκε κτλ. **Καὶ ποιεῖ Ἀπόλυσιν.**

## ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

### ΕΙΣ ΠΑΙΔΑΣ ΚΑΚΟΣΚΟΠΟΥΣ.

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως, λέγομεν τὸ Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἔστι.

Καὶ τὰ Τροπάρια ταυτα.

**Ω**ς ἐν μέσῳ τῶν Μαθητῶν σου παρεγένου Σωτὴρ, τὴν εἰρήνην διδούς αὐτοῖς, ἐλθέ καὶ μεθ' ἡμῶν, καὶ σῶσον ἡμᾶς.

**Τ**οὺς ἀγραμμάτους Μαθητάς, τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον, παιδευτάς ἀνέδειξε, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τῇ πολυφθόγγῳ ἀρμονίᾳ τῶν γλωσσῶν, τὴν πλάνην ἐμείωσεν, ὡς παντοδύναμον.

**Γ**λώσσαις ἀλλογενῶν ἐκαιούργησας Χριστέ, τοὺς σοὺς Μαθητάς, ἵνα δι' αὐτῶν σὲ κηρύξωσι τὸν ἀθάνατον Λόγον καὶ Θεόν, τὸν παρέχοντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

**Δόξα.**

**Β**ασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρῶν, καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν,

καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος, καὶ σῶσον ἀγαθῆς τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν.

**Τ**ῆς εὐσπλαγγνίας τὴν πύλην, ἀνοιξον ἡμῖν εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς σέ, μὴ ἀσοχήσωμεν, ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Εἶθ' ἔτω λέγει ὁ Ἱερεὺς τὰς Εὐχὰς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν Παιδῶν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Κ**ύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐνοικήσας εἰς τὰς καρδίας τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, ἀνυποκρίτως, διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου Πνεύματος, τοῦ κατελθόντος ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν, καὶ τούτων τὰ χεῖλη ἀνοίξας, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις· αὐτὸς, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξαπόστειλον αὐτὸ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐπὶ τὸ παρὸν Παιδίον (τὸ δεῖνα), καὶ ἐμφύτευσον εἰς τὰ ὦτα τῆς καρδίας αὐτοῦ τὰ ἱερά γράμματα, ἃ ἡ χεῖρ σου ἢ ἄχραντος ἐν πλαξὶ διεχάραξε τῷ νομοθέτῃ Μωσῇ· νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

#### ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

**Κ**ύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐνοικήσας, καὶ φωτίσας τὰς καρδίας τῶν εἰκοσιτεσσάρων Πρεσβυτέρων, καὶ τῶν ἁγίων σου Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων, καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Εὐαγγελιστῶν σου Ἰωάννου, Ματθαίου, Μάρκου, καὶ Λουκᾶ· ὁ ὑπομνήσας καὶ φωτίσας τὸν ἅγιον Πρωτομάρτυρα Στέφανον· αὐτὸς καὶ νῦν, Κύριε, φώτισον τὴν καρδίαν τοῦ δούλου σου (δεῖνος)· πρεσβείαις τῆς ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· τῆ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ματθία· τῶν ἁγίων Μαρτύρων, Ἀγαπητοῦ, Προκοπίου, Φιλητοῦ, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ

ἀνάρχω σε Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου Θεοῦ. Ἀμήν.

## ΕΥΧΗ

ΟΤΑΝ ΑΠΕΡΧΗΤΑΙ ΠΑΙΔΙΟΝ ΜΑΝΘΑΝΕΙΝ  
ΤΑ ΙΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

**Ο** Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τῆ σῆ εἰκόνι τιμήσας ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ αὐτεξουσίῳ περιβαλὼν θελήματι· ὁ ἐν τῷ Ναῶ εἰσελθὼν μεσουσῆς τῆς Ἐορτῆς, καὶ διδάσκων τὸν λαόν, θαυμαζόντων δὲ τῶν λαῶν, καὶ λεγόντων· Πόθεν οὗτος οἶδε γράμματα, μὴ μεμαθηκώς; Δαυὶδ δέ· Δεῦτε τέκνα φωτίσασθε, λέγει, ἀκούσατέ μου, φόβον Κυρίου διδάξω ὑμᾶς (\*). ὁ τὸν Σολομῶντα σοφίαν διδάξας, Θεὸς τῶν ὅλων, Λόγε παντάναξ, ἀνοιξον τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν καρδίαν, τὸ στόμα, καὶ τὴν διάνοιαν τοῦ δούλου σου (τουῦδε), εἰς τὸ συνιέναι, καὶ δεῖξασθαι, καὶ ποιεῖν τὸ θελήματός σου· καὶ λύτρωσαι αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἐπιρρείας τοῦ διαβόλου, τηρῶν αὐτὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ προκόπτοντα ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς σου διαπαντός· πρεσβεῖσαι τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ Ἀγίῳ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

(\*) Πρὸς διόρθωσιν τῆς ἀσυντάκτου ταύτης περιόδου, μετέβηθι ἀπὸ τοῦ, μεμαθηκώς εἰς τὸ, ὁ τὸν Σολομῶντα· τὰ γὰρ μεταξύ τούτων δηλόν ὅτι παρενεγράφησαν ὑφ' ἑτέρας χειρὸς ἢ δὲ παρούσα Εὐχή λείπει ἐκ τοῦ χειρογράφου.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ  
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠ. ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,  
ΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΙΝΗΤΙΚΟΣ  
ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ.

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

**Α**γαπητοί μοι ἀδελφοί καὶ παμπόθητοι, οἱ συναθροισθέν-  
τες ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίᾳ, πρὸς τὸ λατρεῦσαι  
Θεῷ ζῶντι ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ τῶν ἀγίων, ἀχράν-  
των καὶ ἀθανάτων, φρικτῶν Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ μετὰ  
φόβου μετασχεῖν, ἀκούσατε ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀναξίου.  
Οὐ γὰρ ἐγὼ εἶμι ὁ λαλῶν καὶ ὁ διδάσκων ὑμᾶς, ἀλλ' ἡ χάρις  
τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιῦ Πνεύματος. Οὐ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ  
λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐδιδάχθην παρὰ τῶν θείων Κανόνων, καὶ Θεο-  
φόρων Πατέρων, καὶ ὡς παρέλαβεν ἡ Ἐκκλησία παρὰ τῶν  
θεοσόφων καὶ θείων Ἀποστόλων· οὕτω δὴ αὐτὸς φημι ἐγὼ,  
ὁ ταπεινὸς καὶ πάντων ἐλαχιστότερος. Τὰς πράξεις ὑμῶν οὐ  
γινώσκω, τὰ ἐπιτηδεύματα ἀγνοῶ· καὶ διὰ τοῦτο τῷ τοῦ  
Θεοῦ φόβῳ βαλλόμενος, παραγγέλλω ἐνὶ ἐκάστῳ ὑμῶν, ἀνδρά-  
σι τε καὶ γυναῖξι, μικροῖς τε καὶ μεγάλοις· Μηδεὶς ἐξ ὑμῶν,  
ἐνοχὸς ἀμαρτίας ὑπάρχων, ὑπὸ τῆς ἰδίας κατηγορούμενος  
συνειδήσεως, πρὶν μετανοῆσαι καὶ ἐξομολογήσασθαι, τολμήσῃ  
καταφρονητικῶς προσελθεῖν, καὶ ἀψασθαι τοῦ θείου τούτου  
Πυρός· ὁ γὰρ Θεὸς ἡμῶν, πῦρ καταναλίσκων ἐστί· καὶ τοὺς  
μὲν ἐκ πίστεως καὶ φόβου προσερχομένους, ὡς Θεῷ καὶ Βα-  
σιλεῖ καὶ Κριτῇ πάντων ἡμῶν, φλογίζει καὶ κατακαίει τὰς  
ἀμαρτίας αὐτῶν, τὰς δὲ ψυχὰς φωτίζει καὶ ἀγιάζει· τοὺς δὲ  
ἀπίστους καὶ μετὰ ἀναισχυντίας προσερχομένους, φλογίζει  
καὶ κατακαίει τὰς ψυχὰς αὐτῶν καὶ τὰ σώματα. Διὰ τοῦτο  
ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοὶ κοιμῶνται, τουτέστιν,  
ἀποθνήσκουσι πολλοὶ ἀνεξαγόρευτοι καὶ ἀμετανόητοι. Καί  
λοιπὸν, ἀδελφοί μου, παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ λέγω· Μηδεὶς ὀ-  
μνύων, ἢ ἐπίορκος, ἢ ψεύστης, ἢ κατάλαλος, ἢ πόρνος, ἢ μοι-  
χὸς, ἢ ἀρσενοκοίτης, ἢ ἄρπαξ, ἢ μέθυσος, ἢ λοιδορός, ἢ μῆσος



ἔχων κατὰ τῆ ἀδελφοῦ, ἢ φόνον πεποικηώς, ἢ μάγος, ἢ γόης, ἢ φαρμακός, ἢ ἐπαιδός, ἢ μάντις, ἢ ληστής, ἢ Μανιχαῖος, ἀνεξαγόρευτος καὶ ἀνέτοιμος προσέλθη, τῶν φρικτῶν τῆ Χριστοῦ Μυστηρίων ἢ ἀψασθαι, ἢ προσεγγίσει· φοβερόν γάρ τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος· τομώτερος γάρ ἐστι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ μάχαιραν δίστομον, διΐκνούμενος μέχρις ἀρμονιῶν, καὶ μυελῶν, καὶ ὀστέων, καὶ ἐννοιῶν, καὶ καρδιῶν. Βλέπετε οὖν, ἀδελφοί μου, μηδεὶς ἀμεταμελητος, ἢ ἀνέτοιμος, ἢ ἀνάξιος προσελθῶν, μεταλάβῃ τῶν φοβερῶν καὶ ἀχράντων αὐτοῦ Μυστηρίων· αὐτὸς γάρ φησιν· Ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· καὶ οὐκ ἔστιν, ὃς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰῶνων· αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,  
ΔΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ  
Τῆ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

**Ε**ἴτις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος, ἀπολαυέτω ταύτης τῆς καλῆς καὶ φαιδρᾶς πανηγύρεως. Εἴτις δοῦλος εὐγνωμων, εἰσελθέτω χαίρων εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Εἴτις ἔκαμε νηστεύων, ἀπολαυέτω νῦν τὸ δηνάριον. Εἴτις ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας εἰργάσατο, δεχέσθω σήμερον τὸ δίκαιον ὄφλημα. Εἴτις μετὰ τὴν τρίτην ἦλθεν, εὐχαρίστως ἑορτασάτω. Εἴτις μετὰ τὴν ἕκτην ἔφθασε, μηδὲν ἀμφιβαλέτω· καὶ γὰρ οὐδὲν ζημιούται. Εἴτις ὑστέρησεν εἰς τὴν ἑνάτην, προσελθέτω, μηδὲν ἐνδοιαζῶν. Εἴτις εἰς μόνην ἔφθασε τὴν ἑνδεκάτην, μὴ φοβηθῆ τὴν βραδύτητα· φιλότιμος γάρ ὢν ὁ Δεσπότης, δέχεται τὸν ἔσχατον, καθάπερ καὶ τὸν πρῶτον· ἀναπαύει τὸν τῆς ἑνδεκάτης, ὡς τὸν ἐργασάμενον ἀπὸ τῆς πρώτης· καὶ τὸν ὑστερον ἔλεει, καὶ τὸν πρῶτον θεραπεύει· κἀκείνῳ δίδωσι, καὶ τούτῳ

χαρίζεται· καὶ τὰ ἔργα δέχεται, καὶ τὴν γνώμην ἀσπάζεται· καὶ τὴν πράξιν τιμᾷ, καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπαινεῖ. Οὐκοῦν εἰσέλθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· καὶ πρῶτοι καὶ δεῦτεροι τὸν μισθὸν ἀπολαύετε. Πλούσιοι καὶ πένητες, μετ' ἀλλήλων χορεύσατε. Ἐγκρατεῖς καὶ ῥάθυμοι, τὴν ἡμέραν τιμῆσατε. Νηστεύσαντες, καὶ μὴ νηστεύσαντες, εὐφρανθήτε σήμερον. Ἡ τράπεζα γέμει, τρυφήτατε πάντες. Ὁ μόσχος πολὺς, μηδεὶς ἐξέληθ' ἰσχυρῶν. Πάντες ἀπολαύετε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως. Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητος. Μηδεὶς θρηνείτω πενίαν· ἐφάνη γὰρ ἡ κοινὴ βασιλεία. Μηδεὶς ὀδυρέσθω πταίσματα· συγγνώμη γὰρ ἐκ τοῦ τάφου ἀνέτειλε. Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἠλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος. Ἐσβεσεν αὐτόν, ὑπ' αὐτῆ κατεχόμενος. Ἐσκύλευσε τὸν ἄδην, ὁ κατελθὼν εἰς τὸν ἄδην. Ἐπικράνεν αὐτόν, γευσάμενον τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· καὶ τοῦτο προλαβὼν Ἡσαΐας, ἐβόησεν· Ὁ ἄδης, φησὶν, ἐπικράνθη, συναντήσας σοι κάτω. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ κατηργήθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐνεπαίχθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐνεκρώθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ καθηρέθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐδεσμεύθη. Ἐλαβε σῶμα, καὶ Θεῶ περιέτυχεν. Ἐλαβε γῆν, καὶ συνήντησεν οὐρανῶ. Ἐλαβεν, ὅπερ ἔβλεπε, καὶ πέπτωκεν, ὅθεν οὐκ ἔβλεπε. Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, ἄδη, τὸ νῆκος; Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ σὺ καταβέβησαι. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ πεπτώκασιν δαίμονες. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ χαίρουσιν Ἄγγελοι. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ ζωὴ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστὸς, καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος. Χριστὸς γὰρ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

# ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΤΩΝ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ,  
ΚΑΙ ΤΙΝΩΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΝΩΝ.

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.

ΤΗ Η' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου,  
καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. α'. 39.

**Ε**ν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀναστᾶσα Μαριάμ, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰουδα· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναίξιν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με; Ἴδὲ γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γάρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐμείνε δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος γ'.

Μεγαλύνει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον.

Στίχ. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Φιλιππησίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. β'. 5.

**Α**δελφοί, τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὡς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ· ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων· καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.

Ἀλληλουῖα, Ἦχος πλ. β'.

Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε.

Στίχ. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. ι. 38.

**Τ**ῷ καιρῷ, ἐκεῖνω, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ· γυνὴ δὲ τις, ὀνόματι Μάρθα, ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ τῇ δε ἦν ἀδελφὴ, καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τῶν λόγων αὐτοῦ· ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι, ὅτι ἡ ἀδελφὴ με μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; εἶπε οὖν αὐτῇ, ἵνα μοι συναντιλάβηται. Ἀποκριθεὶς δὲ, εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς, καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλὰ ἐνός δέ ἐστι χρεία· Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

Διακ. 27. Εἰ γένητο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασα τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστά-

σασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦν γε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι.

Τῆ ΙΔ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἡ παγκόσμιος Ὑψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. ιβ'. 28.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος· Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω. Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι. Ἄλλοι ἔλεγον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Οὐδὲ ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω· καὶ γὰρ, εἰάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. (Τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποιῶ θανάτῳ ἠμελλεν ἀποθνήσκειν). Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστί· περιπατεῖτε. ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεῖτε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος βαρῦς.

ΥΨΟΥΤΕ ΚΥΡΙΟΝ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΗΜΩΝ.

Στίχ. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους α΄. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. α΄. 18.

**Α**δελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ, τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστὶ. Γέγραπται γάρ· Ἀπολώ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεὺς; Ποῦ συζητητῆς τῆ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώραnen ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τῆ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεός, διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν· αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος α΄.

Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς του, ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς.

Στίχ. Ὁ δὲ Θεὸς Βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. ιδ΄. 6.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, συμβούλιον ἐποίησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ παρεγένοντο πρὸς Πιλάτον, λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἐαυτὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Πρακτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σὺ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν.

Δημιούσια λέγουσιν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμβόλου βαλεῖς; οὐκ ἔδωκεν.

ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας <sup>Διακ. σίχ. 13.</sup> τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. Ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ Βασιλεὺς ὑμῶν. Οἱ δὲ ἐπράγγασαν· Ἄρον, ἄρον, σαύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σαυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασιλέα, εἰ μὴ Καίσαρα. Τότε οὖν παρέδωκε αὐτόν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῆ. Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον. Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ, Γολγοθᾶ· ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῷ Σταυρῷ. Ἦν δὲ γεγραμμένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ. Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ Σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ Ἀδελφὴ τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν Μητέρα, καὶ τὸν Μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ Μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἰδοὺ ὁ Υἱός σου. Ἔτα λέγει τῷ Μαθητῇ· Ἴδοὺ ἡ Μητηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης, τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ Μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τῆτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, κλῖνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ <sup>Διακ. σίχ. 25.</sup> σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν, (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ Σαββάτου), ῥώτησαν τὸν Πιλάτον, ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγγῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἐνύξε, καὶ τοῦ

εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ . Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε,  
καὶ ἀληθινή ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

Κοινωνικ. Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τῆ προσώπῃ σου, Κύριε .

Τῆ ΚΣ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἡ Μετάστασις τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ  
Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ζήτει Εὐαγγέλιον Ἐωθινὸν ΙΑ'.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον, Ἦχος δ'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ .

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ .

Ὁ Ἀπόστολος .

Καθολικῆς ἀ. Ἐπιστολῆς Ἰωάννου .

Κεφ. δ'. 12.

**Θ**εὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· εἰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ  
Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη  
ἐσὶν ἐν ἡμῖν. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ  
αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.  
Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα, καὶ μαρτυρεῖμεν, ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκε  
τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ὅς ἂν ὁμολογήσῃ, ὅτι  
Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐ-  
τὸν ἐν τῷ Θεῷ. Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν  
ἀγάπην, ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ· καὶ ὁ  
μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.  
Ἐν τούτῳ τετελειῶται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔ-  
χωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ  
ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγά-  
πῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον· ὅτι ὁ φόβος  
κόλασιν ἔχει· ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελειῶται ἐν τῇ ἀγάπῃ.  
Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς .

Ἄλληλουϊα. Ἦχος ἀ.

Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου .

Στίχ. Ὁ Θεὸς ὁ ἐνδοξάζομενος ἐν βουλή Ἁγίων .

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. ιθ'. 25.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰστείκεισαν παρὰ τῷ Σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ Ἀδελφὴ τῆς Μητρός, αὐτῆ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν Μητέρα, καὶ τὸν Μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ Μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. Εἶτα λέγει τῷ Μαθητῇ· Ἴδου ἡ Μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ Μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Οὗτός ἐστιν ὁ Μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἶδαμεν, ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἃ τίνα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν, Κοινωνικόν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ.

ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

Τῆ ΚΣ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, τοῦ Μυροβλήτου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος βαρῦς.

Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ.

Στίχ. Εἰσακούσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου.

Ὁ Απόστολος.

Πρὸς Τιμόθεον β'. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. β'. 1.

**Τ**έκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἳ τινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. Σὺ αὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.



Νόει ἃ λέγω· δῶν γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγνηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυΐδ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου· ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου.

Ἄλληλουϊα, Ἦχος δ'.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. ιε. 47.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου· διὰ τῆτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. Μνημονεύετε τοῦ λόγου, οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δούλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσασιν. Ἄλλ' ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασι τὸν πέμψαντά με. Εἰ μὴ ἦλθον, καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασι, καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. Ἄλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· "Ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν." Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, (τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται,) ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε· ἀποσυναγωγούς ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ἡμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ.

Δι' Ἰωάννην· Εἰς μνημόσυνον αἰωνίου ἔσται δίκαιος Σάμου

## ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

## Τῆ Α΄ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τῶν ἁγίων καὶ Θαυματουργῶν Ἀναργύρων  
Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος δ΄.

Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Στίχ. Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους α΄. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. β΄. 27.

**Α** ἄδελφοί, ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους.  
Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον Προφῆτας, τρίτον Διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν· μὴ πάντες, Ἀπόστολοι; μὴ πάντες, Προφῆται; μὴ πάντες, Διδάσκαλοι; μὴ πάντες, δυνάμεις; μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι; Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα· καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ἡμῖν δείκνυμι. Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν Ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἔχων, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ εἰ ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ εἰ ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ἔρη μεθίστανειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἶμι. Καὶ εἰ ψωμίζω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ εἰ παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυθίσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πι-

Κεφ.  
γ'. 4.

στεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. Ἄλληλουῖα. Ἦχος β'.

Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν;

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. ι. 1.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα Μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τούτους ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς, λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

Κοινωνικόν.

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι.

### Τῆς Η΄. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ, καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα.

Στίχ. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. β'. 2.

**Α**δελφοί, εἰ ὁ δι' Ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν· πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας, ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα καλεῖσθαι δια τοῦ Κυρίου ὑπὸ

τῶν ἀκησάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη· συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι, καὶ ποικίλαις δυνάμεσι, καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θελήσιν. Οὐ γὰρ Ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκημένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. Διεμαρτύρατο δέ που τις, λέγων· Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; ἠλάττωσας αὐτόν βραχύτι παρ' Ἀγγέλου· δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανώσας αὐτόν, καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφήκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον· νῦν δὲ οὐπω ὀρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. Τὸν δὲ βραχύτι παρ' Ἀγγέλου ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον· ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσῃται θανάτου· ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος β'.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐν τῶν οὐρανῶν.

Στίχ. Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ.

Ἐξαγγελιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. ι. 16.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ὁ ἀκούων ἡμῶν, ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέσφραξαν δὲ οἱ Ἐβδομηκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρου τον Σατανᾶν, ὡς ἀστραπὴν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἴδου, δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν, τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμῶς οὐ μὴ ἀδικήσει. Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίrete, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίrete, δὲ μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαι σοι, Πάτερ,

Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

Κοινωνικόν.

Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.

### Τῆ ἱγ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος α'.

Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ζ'. 26.

**Α**δελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν Ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἀκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανοῦν γενόμενος· ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ Ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνενέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν· ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν Ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν Ἀγίων λειτουργός, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος β'.

Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν.

Στίχ. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. ι. 9.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος· Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ εἰάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὔρησει. Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται, εἰμὴ ἵνα κλέψῃ, καὶ θύσῃ, καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον, ἵνα ζῶν ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. Ἐγὼ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλός τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. Ὁ μισθωτὸς δέ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφήσκει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπιζει τὰ πρόβατα. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστίν, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Ἐγὼ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμά, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ γινώσκω τὸν Πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐν τῆσὺν αὐτῆσὺν ταύτῃσὺν· καὶ κείνῃσὺν με δεῖ ἀγαγεῖν· καὶ τῆσὺν φωνῆσὺν μου ἀκούσουσιν· καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν.  
Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

Τῆς ΚΑ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἡ ἐν τῷ Ναῶ Εἰσοδος τῆσὺν Ὑπεραγίας Δεσποίνης  
ἡμῶν Θεοτόκου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ζῆτει τὸ Εὐαγγ. τῆς Η' τοῦ Σεπτεμβρ.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος γ'.

Μεγαλύνει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Στίχ. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τὴν δούλης αὐτοῦ.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆσὺν Παύλου.

Κεφ. δ'. 4.

**Α**δελφοί, εἶχεν ἡ πρώτη σικηνὴ δικαιοῦματα λατρείας, τότε ἅγιον κοσμικόν. Σικηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν  
Δημοσία Κεντρικὴ Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Σάμου

ἢ ἢ τε λυχνία, καὶ ἢ τρίπεζα, καὶ ἢ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἣτις λέγεται Ἁγία. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σινηνὴ ἢ λεγομένη Ἁγία Ἀγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ἣ σταίμος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἢ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης, κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σινηνὴν διαπαντὸς εἰσίσιασιν οἱ Ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες· εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τῆ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ Ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων.

Ἄλληλουϊα. Ἦχος πλ. δ'.

Ἀκουσον, Θύγατερ, καὶ ἴδε.

Στίχ. Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά.

(Ζῆτει ὡσαύτως τῆ ἡ, τοῦ Σεπτεμβρίου).

Κοινωνικόν.

Ποτήριον σωτηρίας λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι.

### Τῆ Α΄ τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου  
Ἀνδρέου, τοῦ Πρωτοκλήτου.

Εἰς τὸν ὄρθρον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. δ'. 18.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰ τὴν θάλασσαν· (ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς)· καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Καί πρῶτος ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τῆ πατρὸς αὐτῶν, καταρτιζοντας τὰ δίπτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον, καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Εἰς τὴν ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος πλ. δ'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ.

Στιχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους α'. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. δ', 9.

**Α**δελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς Ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θάνατον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ Ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστὸν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροὶ· ὑμεῖς ἐνδοξοὶ, ἡμεῖς δὲ ἄτομοι. Ἀχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀσατῆμεν, καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσὶ· λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν· διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα· βλασφημούμενοι, παρακαλῆμεν ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μὴ ἀγαπητὰ νηθετῶ. Ἐὰν γὰρ μυρίου παιδαγωγὸς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε. Ἀλληλουῖα. Ἦχος β'.

Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου.

Στιχ. Ὁ Θεὸς ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ Ἁγίων.

Εὐαγγελιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. α'. 35.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέ-



γει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. Στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς· Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, (ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, Διδάσκαλε), ποῦ μένεις; Λέγει αὐτοῖς· Ἐρχεσθε, καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα δὲ ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν Ἄνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. Εὕρισκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμονα, καὶ λέγει αὐτῷ· Εὕρηκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, ὁ Χριστός· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος. Τῇ ἐπαύριον, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὕρισκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὕρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ, καὶ οἱ Προφῆται, εὕρηκαμεν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἐρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι· Εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῆτα, καὶ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας, καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Καιωνικόν.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέ-  
 Δημοσθεῖς ἀπὸ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Παναγιωτικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συνοδίου

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

Τῆ Ε'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τοῦ ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Σάββα, τοῦ Ἁγιασμένου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Ἀπόστολον, καὶ Εὐαγγέλιον, ζήτηε εἰς τὴν μνήμην τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου, τῆ ΙΖ'. τοῦ Ἰανουαρίου Μηνός.

Τῆ Σ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, Ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ Θαυματουργοῦ. (Ζήτηε ὁμοίως).

Τῆ ΚΔ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Παραμονὴ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ.

Προκείμενον. Ἦχος α'.

Κύριος εἶπε πρὸς με· Υἱὸς με εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.  
Στίχ. Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. α'. 1.

**Π**ολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς Προφήταις, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν. Ὁς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς τοσοῦτῶ κρείττων γενόμενος τῶν Ἀγ-

γέλων, ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν Ἀγγέλων· Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς Υἱόν; Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες Ἀγγελοὶ Θεοῦ. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς Ἀγγέλους λέγει· Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· πρὸς δὲ τὸν Υἱόν· Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου· ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. Καὶ· Σὺ καταρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ ἔρανοι· αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται· καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. Πρὸς τίνα δὲ τῶν Ἀγγέλων εἶρηκέ ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθροὺς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σε; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παραρρῦώμεν. Εἰ γὰρ ὁ δὲ Ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βεβαιος, καὶ πᾶσα παραθασίς καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν· πῶς ἡμεῖς ἐκφευξομεθα τηλικαύτης ἀμελησαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.

Ἀλληλουῖα· Ἦχος πλ. δ'.

Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου.

Στίχ· Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών.

Στίχ· Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησα σε.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. β'. 1.

**Ε**ν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. (Αὕτη ἢ ἀπογραφή, πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου). Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, (διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρίδος Δαυὶδ), ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὓση ἐγκύω. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. Καὶ ἔτεκε τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτοτοκόν, καὶ ἐσπαργανώσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέκλι-  
 νεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες, καὶ φυλάσσοντες φυλάκας τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, Ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαβεν αὐτοὺς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὃς ἔστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ. Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· Εὗρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ Ἄγγελῳ πλῆθος στρατιᾶς ἑβραίου, αἰνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν ἕβρανόν οἱ Ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ Ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. Καὶ ἦλθον σπεύσαντας, καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριὰμ, καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ Βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. Ἰδόντες δὲ, διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ Παιδίου τούτου. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτῆς. Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβαλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ

ὑπέστρεψαν οἱ Ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτῆς. Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν.

Τῆ κε'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἡ κατὰ σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. α'. 18.

**Τ**οῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ Γέννησις οὕτως ἦν· Μνησευθείσης γὰρ τῆς μητρός αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, Ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυΐδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου· τέξεται δὲ Υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. (Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Ἰδοὺ, ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται Υἱόν, καὶ καλέσουςι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανὴλ· ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός). Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ Ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος πλ. δ'.

Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι.

Δηδοῦχί· ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ· ἠνοθήκη Σάμου

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. δ'. 4.

**Α**δελφοί, ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον· ἵνα τοῖς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι δὲ ἔστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κράζον· Ἄββᾶ, ὁ Πατήρ. Ὡστε οὐκ ἔτι εἶ δοῦλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἄλληλουῖα. Ἦχος α'.

Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ.

Στίχ. Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. β'. 1.

**Τ**οῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, Μάγοι ἀπὸ Ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες· Ποῦ ἔστιν ὁ τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ Ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ Προφήτη· Καὶ σύ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γάρ μοι ἐξελεύσεται Ἠγούμενος, ὃς τις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ. Τότε Ἡρώδης λαθρα καλέσας τῆς Μαγούς, ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε· Πορευθέντες, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ Παιδίου· ἐπὶ δὲ εὔρητε, ἀπαγγεῖλάτε μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τῆ βασιλέως, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀσὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ Ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ Παιδίον. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὔρον τὸ Παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ

πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ· καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσόν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν. Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδῆ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.  
Κοινωνικόν. Δύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ κύτου.

## ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ.

### Τῆ Α'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἡ κατὰ σάρκα Περιτομὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ  
καὶ μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου  
Καισαρείας Καππαδοκίας, τοῦ Μεγάλου.

Εἰς τὸν ὄρθρον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ.  
(Ὑπὲρ Νοεμβρίου II'. σελ. 623.)

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος α'.

Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου  
σύνεσιν.

Στιχ' Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. β'. 8.

**Α** ἄδελφοί, βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, καὶ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς· καὶ ἐστε ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας· ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν

ἀμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ συνταφέν-

τες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. Ἄλληλουῖα. Ἦχος πλ. δ'.

Οἱ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. β'. 20.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὑπέστρεψαν οἱ Ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν τὸ Παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου, πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. Τὸ δὲ Παιδίον ἠΐξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτῷ. Καὶ ἐπορεύοντο οἱ Γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἐορτῇ τοῦ Πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἐορτῆς· καὶ τελειωσάντων ταῖς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτούς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ. Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἤλθον ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς· καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ζητοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς, εὑρον αὐτὸν ἐν τῷ Ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν Διδασκάλων, καὶ ἀκρόντα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν· καὶ πρὸς αὐτόν ἡ Μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ Πατήρ σου καὶ γὰρ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε, ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Πατρός μου δεῖ εἶναι με; Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Ἡ δὲ Μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Κοινωνικόν. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν.



## Τῆ 5'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τὰ ἅγια Θεοφάνεια τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ, καὶ  
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ.  
(Ζῆτει εἰς τὸν Μέγαν Ἀγιασμόν, σελ. 344.)

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Τίτον Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. β'. 11.

Τέκνον Τίτε, ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ σωτήριος πᾶσιν  
ἀνθρώποις· παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέ-  
βειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως  
καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι· προσδεχόμενοι τὴν μα-  
καρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ,  
καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡ-  
μῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθάρισι  
ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ὅτε δὲ ἡ χρη-  
στότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,  
οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ  
κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενε-  
σίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου· οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡ-  
μᾶς πλουσίως, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἵνα δι-  
καιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλ-  
πίδα ζωῆς αἰωνίου.

Κεφ.  
γ'. 4.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος α'.

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱαὶ Θεοῦ.

Στίχ. Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὕδατων.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. γ'. 13.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας  
ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι  
ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτόν, λέγων· Ἐγὼ χρεῖαν  
ἔχω ὑπὸ σὲ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; Ἀποκριθεὶς  
δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπει  
ἕξιν ἡμῖν, πληρῶσαι πάσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν.  
Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἀνέβη εὐθύς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ  
ἰδοῦ, ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ  
Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.  
Καὶ ἰδοῦ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ  
Υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Κοινωνικόν.

Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις.

## Τῆ 12'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τῷ ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου, τοῦ Μεγάλου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος βαρύς.

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. γγ'. 17.

Ἀδελφοί, πείθεσθε τοῖς ἡγμένοις ἡμῶν, καὶ ὑπέικετε· αὐ-  
τοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον  
ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στενά-  
ζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν·  
πεποίθαμεν γὰρ, ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς  
θελοντες ἀναστρέφεσθαι. Περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο  
ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐπι-  
ρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν

μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰώνιῃ, τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θελημα αὐτοῦ· ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ἀλληλουϊα. Ἦχος β΄.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Στίχ. Ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Εὐαγγελιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. ε΄. 17.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ, ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος· οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτηε ἀπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἴατο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς Μαθηταὶς αὐτοῦ, ἔλεγε· Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Χαίrete ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

### Τῆ Δ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων,  
Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου,  
καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦνος πλ. δ΄.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ιγ'. 7.

**Α**δελφοί, μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἳ τινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὡς ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμείσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Διδαχαῖς ποικίλαις, καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιουῖσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σικνηῇ λατρεύοντες. Ὡς γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ Ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθε. Τυίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέροντες. Οὐ γὰρ ἔχομεν ὡδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντός τῷ Θεῷ, τουτέστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Τῆς δὲ εἰποῦσας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.

Ἀλληλούϊα. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου. Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. ε'. 14.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος ταῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον, καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τῆς Προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν, ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος

κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι.

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ.

Τῆ Β'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. β'. 25.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ Ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς Γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ εἶπε· Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος γ'.

Μεγαλύνει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Στίχ. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου. Κεφ. ζ'. 7.

**Α**δελφοί, χωρὶς πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. Καὶ ὡς ἐμὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν· ἐκεῖ δὲ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ. Καὶ (ὡς ἔπος εἰπεῖν) διὰ Ἀβραάμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμ-

βάνων δεδεκάτωται· ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὄσφύϊ τοῦ Πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ. Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν, (ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο)· τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρῶν λέγεσθαι; μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχθηκε τῷ Δυσιαστῆρι. Πρόδηλον γὰρ, ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν· εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωσῆς ἐλάλησε. Καὶ περισσότερο ἔτι κατὰδὴλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίσταται Ἱερεὺς ἕτερος, ὅς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου· μαρτυρεῖ γὰρ· Ὅτι σὺ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος δ'.

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα.

Στίχ. Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. β'. 22.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέγαγον οἱ Γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραστήσαι τῷ Κυρίῳ, (καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου· Ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοίγειν μήτραν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται)· καὶ τοῦ δοῦναι Δυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου, ζευγος τρυγόνων, ἢ δῖω νεοσσοὺς περιστερῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ᾧ ὄνομα Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἰδῆ τὸν Χριστὸν Κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ Ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς Γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ παῖσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τοὺς ἀγκύλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ εἶπε· Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν

ἔθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. Καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ Μη-  
τηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ.  
Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν  
Μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν  
πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον· (καὶ  
σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία). Ὅπως ἂν ἀ-  
ποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν Ἄννα  
Προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβέβη-  
κυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτά ἀπὸ  
τῆς παρθενίας αὐτῆς. Καὶ αὕτη χήρα ὡς ἑτῶν ὀγδοήκοντα  
τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ, νηστεύσασα καὶ δεή-  
σασα λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ  
ἐπιστάσα, ἀνθρωπολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ  
πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ ὡς  
ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς  
τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ Παιδίον  
ἠῤῥξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο Πνεύματι, πληρούμενον σοφίας· καὶ  
χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτῷ.

Κοινωνικόν. Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι.

## ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ.

### Τῆ Θ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, τῶν ἐν Σεβαστείᾳ  
τῇ πόλει μαρτυρησάντων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Προκείμενον, Ἦχος πλ. δ'.

Σὺ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς, καὶ διατηρήσαις ἡμᾶς.

Στίχ. Σῶσόν με, Κύριε, ὅτι ἐκλελοίπεν ὅσιος.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ιβ'. 4.

Ἄδελφοί, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος Μαρ-  
τύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα, καὶ τὴν εὐπερίστατον

ἀμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε σαυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ ἐκάθισεν. Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογία, ἵνα μὴ κάμητε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι· καὶ ἐκλέησθε τῆς παρακλήσεως, ἣτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται· Ὑἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος· ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει· μασιγοῖ δὲ πάντα υἱόν, ὃν παραδέχεται. Εἰ παιδεῖαν ὑπεμένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γὰρ ἐστὶν υἱός, ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; Εἰδὲ χωρὶς ἐστε παιδεῖας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ἐστέ, καὶ οὐχ υἱοί. Εἰ δὲ τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτάς, καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν; Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, ἐπαίδευσεν· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ.

Ἀλληλουῖα Ἦχος δ'.

Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ.

Στίχ. Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. κ'. 1.

Ἐἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτ' μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτῆ. Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς· καὶ κείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ ὁ εἰάν ἢ δίκαιον, δώσω ὑμῖν. Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἑννάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἄργαί;

Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ἦ δίκαιον, λήψεσθε. Ὁψίας δὲ γενομένης, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἑργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρχάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων, ἕως τῶν πρώτων. Καὶ ἔλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνά δηναρίον. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι, ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήφονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνά δηναρίον. Λαβόντες δὲ, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ ἐσχατοὶ μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, βασιτάσασι τὸ βῆρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἄρον τὸ σόν, καὶ ὑπάγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι, ὡς καὶ σοί· ἢ οὐκ ἔξεσί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἐσχατοὶ πρώτοι, καὶ οἱ πρώτοι, ἐσχατοὶ· πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Κοινωνικόν.

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι.

### Τῆ κε' τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Εἰς τὸν ὄρθρον

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.  
 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀναστᾶσα Μαριάμ.  
 (Ζήτει Σεπτεμβρίου Η')

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος γ'.  
 Μεγαλύνει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Στίχ. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ.



Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. β'. 11.

**Α**δελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφούς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων· Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε· καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποιοθὼς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν· Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκε σαρκὸς καὶ αἵματος καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα δια τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τοὺτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διαπαντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. Οὐ γὰρ δήπου Ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς Ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ· ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζόμενοις βοηθῆσαι.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος α'.

Καταβήσεται ὡς ἕως ἐπὶ πόκον.

Στίχ. Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. α'. 24.

**Ε**ν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λεγούσα· Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις, αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπέσταλῆ ὁ Ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρέτ, πρὸς Παρθένον μεμνησευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυὶδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ. Καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἄγγελος πρὸς αὐτήν, εἶπε· Χαῖρε κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. Ἡ δὲ ἰδοῦσα, διαταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο, ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καὶ εἶπεν ὁ Ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὐρεῖς

γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ. Καί ἰδοὺ, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ Υἱόν· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται· καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν Ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος, εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σου ἅγιον, κληθήσεται Υἱὸς Θεοῦ. Καί ἰδοὺ, Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα Υἱόν ἐν γήρα αὐτῆς· καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἐστὶν αὐτῇ, τῇ καλουμένῃ σείρα· ὅτι ἦν ἀδυνατήσῃ παρά τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. Εἶπε δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ Ἄγγελος.

Κοινωνικόν.

Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ.

## ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

### Τῆ ΚΓ'. τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου,  
τοῦ Τροπαιοφόρου.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος βαρὺς.

Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ.

Στίχ. Εἰσάκουσον, ὁ Θεὸς, τῆς φωνῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. β'. 1.

Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ Βασιλεὺς τὰς χεῖρας, κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀνείλε δὲ Ἰακώβον τὸν ἀδελφόν, Ἰωάννου, μαχαίρα. Καὶ ἰδὼν, ὅτι

ἀρεστόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον· (ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν Ἀζύμων)· ὃν καὶ πιάσας, ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδούς τέσσαρσι τετραδίῳ στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν· βουλόμενος μετὰ τὸ Πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτόν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτόν προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξύ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσει δυσὶ· φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. Καὶ ἰδοὺ, Ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτόν, λέγων· Ἀνάστα ἐν τάχει. Καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. Εἶπε δὲ ὁ Ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Περιζώσαι, καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησε δὲ οὕτω. Καὶ λέγει αὐτῷ· Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. Καὶ ἐξελθὼν, ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὸ γινόμενον διὰ τοῦ Ἀγγέλου· ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν. Διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ ἠνοιχθῆ αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν· καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ Ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος τὸν Ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου, καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος δ'.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Στίχ. Πευτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν.

(Ζῆτει τῇ ΚΣ'. Ὀκτωβρίου σελ. 618).

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰῶνιον ἔσται δίκαιος.

## ΜΗΝ ΜΑΓ' Ο Σ.

## ΤΗ Η'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, Ἀποστόλου, καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου  
τοῦ Θεολόγου.

(Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, ζῆτει τῇ ΚΣ'. Σεπτεμ. σελ. 616).

## ΤΗ ΚΑ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τῶν ἁγίων, Μεγάλων Βασιλέων, καὶ Ἰσαποστόλων  
Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος πλ. δ'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. κς'. 1.

<sup>Κεφ. κς'. 12.</sup> **Ε**ν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χειρα. Ἐνοῖς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν Ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, Βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. Πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλῆσαν πρὸς με, καὶ λέγεσαν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ· Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις; σιληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες, ὧν τε ὤφθισο-

μαί σοι· ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς  
 νῦν σε ἀποστέλλω, ἀνοῖξαι ὀφθαλμούς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέ-  
 ψαι ἀπὸ σκοτούς εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ  
 τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληρὸν ἐν  
 τοῖς ἡγιασμένοις, πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα,  
 οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ· ἀλλὰ τοῖς ἐν Δα-  
 μασκῶ πρώτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς  
 Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέ-  
 φειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας.

Ἀλληλουῖα Ἦχος αΐ.

ΥΨΩΣΑ ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου.

Στίχ. Ἡ γὰρ χεὶρ μου συναντιλήφεται αὐτῷ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Κεφ. ι. 4.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τῆς ἐλληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίης·  
 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας  
 εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐ-  
 κεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ ληστὴς· ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύ-  
 ρας, ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων. Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει,  
 καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια πρό-  
 βατα καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτὰ. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια  
 πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται· καὶ τὰ πρό-  
 βατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτῆ. Ἀλλοτρίω  
 δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ  
 οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν παρεμίαν εἶπεν  
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ὃ ἐλάλει  
 αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω  
 ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Πάντες ὅσοι πρὸ ἐ-  
 μοῦ ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν  
 τὰ πρόβατα. Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ εἴαν τις εἰσελθῆ, σω-  
 θήσεται καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὕρησει.

Κοινωνικόν.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν.

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ.  
Τῆ ΚΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τὸ Γενέθλιον τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου  
καὶ Βάπτιστοῦ Ἰωάννου.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος βαρὺς.

Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ.

Στίχ. Εἰσακούσον, ὁ Θεὸς, τῆς φωνῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. γ'. 11.

**Α**δελφοί, νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἢ σωτηρία, ἢ ὅτε ἐπιζεύσα-  
μεν. Ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα  
οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φω-  
τός· Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως περιπατήσωμεν· μὴ κώμοις καὶ  
μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ· ἀλλ' ἐν-  
δύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν  
μὴ ποιήσθε εἰς ἐπιθυμίαις. Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίσει προσ-  
λαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. Ὅς μὲν πιστεύει  
φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. Ὁ ἐσθίων, τὸν  
μὴ ἐσθιοντα μὴ ἐξουθενείτω· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθιοντα  
μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. Σὺ τίς εἶ ὁ κρι-  
νων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει, ἢ πίπτει· σα-  
θήσεται δέ· δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος α'.

Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ.

Στίχ. Καὶ σὺ Παιδίον, Προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. α'. 4.

**Ε**πειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ  
τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς πα-  
ρηρέδοσαν ἡμῖν ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται, καὶ ἐπιτηρέται μενομέ-

νοι τοῦ Λόγου· ἔδοξε καί μοι, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε· ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, Ἰερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας, ἐξ ἑφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέρωθεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοί. Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στείρα, καὶ ἀμφοτέρωθεν προβεηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεῦειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἑφημερίας αὐτοῦ ἐναντι τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Κυρίου. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευχόμενον ἔξω τῆ ὥρα τοῦ θυμιάματος. Ὡφθη δὲ αὐτῷ Ἄγγελος Κυρίου, ἐστῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνὴ σε Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖνῃ· καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν· καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλιοῦ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ὀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν Ἄγγελον· Κατὰ τί γινώσκωμαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἄγγελος, εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεσάλην λαλῆσαι πρὸς σέ, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. Καὶ ἰδοὺ, ἔση σιωπῶν, καὶ μὴ δυναμὸς λαλῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα· ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἳ τινες πληρωθήσονται εἰς τὸν

καιρόν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ Ναῶ. Ἐξελθὼν δέ, οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν, ὅτι ὄπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ Ναῶ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς· καὶ διέμεινε κωφός. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταῦτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα· Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις, αἷς ἐπέϊδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ ἐγέννησεν υἱόν. Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὄγδῳ ἡμέρᾳ, ἦλθον περιτεμεῖν τὸ Παιδίον. Καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ Μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν· Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν· Ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. Ἐνένευον δὲ τῷ Πατρὶ αὐτοῦ, τὸ, τί ἂν θελοῖ καλεῖσθαι αὐτόν. Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. Ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιουκούντας αὐτούς· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· Τί ἄρα τὸ Παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ Πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου, καὶ προεφήτευσεν, λέγων· Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Καὶ σὺ, Παιδίον, Προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἐτοιμασαὶ ὁδοὺς αὐτοῦ. Τὸ δὲ Παιδίον ἠΰξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι· καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως ἡμέρας ἀναδειξέως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

Δι' αὐτ.  
εἰς. 57.

Δι' αὐτ.  
εἰς. 76.

Δι' αὐτ.  
εἰς. 80.

Κοινωνικόν.

Δηξὶς καὶ ἀποστολῶν αἰώνων ἔσται διὰ τὴν βιβλιοθήκην Σάμου

Τῆ ΚΘ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τῶν ἀγίων, ἐνδόξων Ἀποστόλων, καὶ Πρωτοκορυφαίων  
Πέτρου καὶ Παύλου.

Εἰς τὴν Λεϊτοῦργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος πλ. δ'.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους β'. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ια'. 21.

**Α** δελφοί, ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω) τολμῶ κα-  
γῶ. Ἑβραῖοι εἰσὶ; καγῶ Ἰσραηλῖται εἰσὶ; καγῶ σπέρ-  
μα Ἀβραάμ εἰσὶ; καγῶ διάκονοι Χριστοῦ εἰσὶ; ( παραφρονῶν  
λαλῶ ) ὑπὲρ ἐγῶ ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερ-  
βαλλόντας, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως ἐν θανάτοις πολλάκις  
Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον.  
Τρὶς ἐρέαβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυαίγησα, νυχθή-  
μερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις  
ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις  
ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις  
ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις· ἐν κόπῳ καὶ μό-  
χθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νησειαῖς  
πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. Χωρὶς τῶν παρεκτός, ἢ  
ἐπισύστασις μου ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν Ἐκ-  
κλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται,  
καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας  
μου καυχῆσομαι. Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-  
σοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ  
ψεύδομαι. Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐ-  
φρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων· καὶ διὰ  
θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους, καὶ ἐξέφυγον  
ταῖς χεῖρας αὐτοῦ. Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσομαι  
γὰρ εἰς ὄπτασις καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον

Κεφ.  
15. 1.



ἐν Χριστῷ πρὸ ἑτῶν δεκατεσσάρων, (εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν) ἄρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ· καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐν σώματι, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν) ὅτι ἤρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχῆσομαι· ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι, εἰμὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δὲ, μή τις εἰς ἐμέ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει τί ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῆ σαρκί, ἄγγελος Σατανῆ, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. Ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἰρηκέ μοι· Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Ἦδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλληλούϊα. Ἦχος α΄.

Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου.

Στίχ. Ὁ Θεὸς ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ Ἁγίων.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. ιε'. 13.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς Μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων· Τίνα με λέγεσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι· τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν· ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν, ἢ ἓνα τῶν Προφητῶν. Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ Σίμων Βαρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ γὰρ δέ σοι λέγω· Ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ᾄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς· καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐν τῇ γῆ, ἐσται δεδε-

μένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὁ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Κοινωνικόν.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν.

## ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ.

### Τῆ Κ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου Προφήτου Ἡλιοῦ, τοῦ Θεσβίτου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Σὺ Ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

Στίχ. Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Καθολικῆς Ἐπιστολῆς Ἰακώβου.

Κεφ. ε'. 10.

**Α**δελφοί, ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς Προφήτας, οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι Κυρίου. Ἴδου, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας. Τὴν ὑπομονὴν ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίως οἶδατε, ὅτι πολυεὐσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτιρῶν. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω· ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες αὐτόν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτόν ὁ Κύριος· καὶ ἂν ἀμαρτίας ἢ πεποινκῶς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε· πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Ἡλίος ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ

προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι· καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς, καὶ μῆνας ἕξ· καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλόισθη τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί, εἰς τις ἐν ὑμῖν πλανηθῆ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινωσκέτω, ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλήθος ἀμαρτιῶν.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος δ'.

Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Κεφ. δ'. 22.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς Ἰωσήφ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτὸν· ὅσα ἠκούσαμεν γινόμενα ἐν τῇ Καπερναοῦμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. Εἶπε δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰησοῦ ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πάσαν τὴν γῆν· καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος, πρὸς γυναῖκα χήραν. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμᾶν ὁ Σύρος. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα· καὶ ἀναστάντες, ἐξεβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἤγαγον αὐτόν· ἕως τῆς ὄφρυος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

Κοινωνικόν.

Ἀγαλλιᾶσθε, Δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ.

# ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

## ΤΗ 5. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἡ ἀγία Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ,  
καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. 9. 28.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτόν, τὸ εἶδος τῆ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἕξαστράπτων. Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἱ τινες ἦσαν Μωσῆς καὶ Ἡλίας· οἱ ὄφθιντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπνῷ· διαγρηγορήσαντες δὲ, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηναὶς τρεῖς, μίαν σοὶ, καὶ μίαν Μωσεῖ, καὶ μίαν Ἡλίᾳ· μὴ εἰδῶς ὃ λέγει. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτῆς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνης εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος· καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν, ὧν ἐώρακασιν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε.

Στίχ. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Ὁ Ἀπόστολος.

Καθολικῆς Β'. Ἐπιστολῆς Πέτρου.

Κεφ. α'. 10.

**Α**δελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλησιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσθαι· ταῦτα γὰρ ποιῶντες, οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. Οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ἡμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς αἰεὶ ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας, καὶ ἐξηριγμένους ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείας. Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμί ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει· εἰδὼς, ὅτι ταχινή ἐσιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. Σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἐξοδὸν, τὴν τούτων μνήμην ποιῆσθαι. Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες, ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦς δε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεπῆς δόξης· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν ἀσχημῶ τῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος πλ. δ'.

Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ, καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ.

Στίχ. Μακάριος ὁ λαός, οὗ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. ιζ'. 1.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ ἰμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκά ὡς τὸ φῶς. Καὶ ἰδοὺ, ὠφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἠλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. Ἀποκρι-

Θεὸς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὥδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὥδε τρεῖς σκηναίς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ μίαν Ἠλίᾳ. Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγῃσα· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτῷ ἀκούετε. Καὶ ἀκέσαντες οἱ Μαθηταί, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἤψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Μηδενὶ εἶπητε τὸ ὄραμα, ἕως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ.

Κοινωνικόν.

Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιασόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα.

Τῆ ΙΕ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἡ Κοίμησις τῆς Ὑπεραγίας, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

(Ζήτει Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, τῆ Η'. τῆ Σεπτεμ. σελ. 611.)

Τῆ ΚΘ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Ἡ Ἀποτομὴ τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. ιδ'. 1.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ Τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας

τόν Ἰωάννην, ἔδησεν αὐτόν, καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔξеси σοι ἔχειν αὐτήν. Καὶ θέλων αὐτόν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτόν εἶχον. Γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ· καὶ ἤρесе τῷ Ἡρώδῃ· ὅθεν μεθ' ὅρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ εἰάν αἰτήσῃται. Ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν Κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ ἐλυπήθη ὁ Βασιλεὺς· διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους, ἐκέλευσε δοθῆναι. Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Καὶ ἠνέχθη ἡ Κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἔραν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἴδιαν. Καὶ ἀκίσσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Προκείμενον. Ἦχος βαρὺς.  
 Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ.  
 Στίχ. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πράξεων τῶν Ἀποστόλων. Κεφ. ιγ'. 25.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε· Τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμι ἐγώ, ἀλλ' ἰδοῦ, ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμι ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τῆτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν Προφητῶν τοῖς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγιγνωσκόμενας, κρίναντες, ἐπλήρωσαν· καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες, ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. Ὡς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθηκαν εἰς μνη-

μείον. Ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ὅς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβαῶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἳ τινὲς εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος δ'.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον.

Κεφ. 5'. 14.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὴν ἀκοήν Ἰησοῦ, (φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ), καὶ ἔλεγε· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι Προφήτης ἐστίν, ἢ ὡς εἷς τῶν Προφητῶν. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης, εἶπεν· Ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν, αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποσείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ· Ὅτι οὐκ ἔξεστὶ σοὶ ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἠθέλεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο. Ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ συνετήρει αὐτὸν· καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε.

Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας· καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησαμένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἰτήσόν με ὃ ἐάν θέλῃς, καὶ δώσω σοι. Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ· Ὅτι ὃ ἐάν μοι αἰτήσῃς, δώσω σοι, ἕως ἡμίσου τῆς βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα, εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν Κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.



Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπυροῦ πρὸς τὸν βασιλέα, ἤτη-  
 σατο, λέγουσα· Θέλω, ἵνα μοι δῶς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν  
 Κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ περιλυπος γενόμενος  
 ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους, οὐκ  
 ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. Καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς  
 σπεκουλάτωρα, ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν Κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ  
 δὲ ἀπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἤνεγκε  
 τὴν Κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορα-  
 σίῳ· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ ἀ-  
 κούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον καὶ ἤραν τὸ πτώμα αὐ-  
 τοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ. Καὶ συνάγονται οἱ Ἀ-  
 πόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ  
 ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

**Κοινωνικόν.** Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

## ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

**Στίχ.** Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. γ'. 23.

**Α**δελφοί, πρὸ τοῦ ελθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρού-  
 μεθα, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίσιν ἀποκα-  
 λυφθῆναι· ὡστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χρι-  
 στὸν, ἵνα ἐκ πίσεως δικαιωθῶμεν. Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως,  
 οὐκ ἔτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἔσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε  
 διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐ-  
 βαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ, οὐδὲ Ἑλ-  
 λην· οὐκ ἐν δουλῷ, οὐδὲ ἐλεύθερος· οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θῆλυ·  
 πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Εἶδὲ ὑμεῖς Χρι-  
 στοῦ, ἀρα τοῦ Ἀβραάμ ἱσπερμα ἔστέ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν

κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδέν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὢν· ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ Πατρὸς. Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἤμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεν δεδουλωμένοι· ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον· ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

Ἄλληλουῖα. Ἦχος α'.

Υπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον.

Στίχ. Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον.

Κεφ. ε'. 24.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δέδωκα, καὶ πολλὰ παθῆσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χειρόν ἐλθοῦσα· ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπίσθεν, ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγε γάρ· Ὅτι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθήσομαι. Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μαστιγῆς. Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε· Τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων; Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλιβοντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μου ἤψατο; Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. Ἡ δὲ γυνή, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὅ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὑπάγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μαστιγῆς σου.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

## ΕΙΣ ΟΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Τὸν Ἀπόστολον, ζῆτει εἰς Γυναῖκας Μάρτυρας.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Κεφ. κέ. 1.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα Παρθένοις, αἵ τινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ Νυμφίου. Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ αἱ πέντε μωραὶ· αἵ τινες μωραὶ, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν ταῖς ἀγγείαις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζοντος δὲ τοῦ Νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι, καὶ ἐκάθευδον. Μέσης δὲ νυκτός κραυγὴ γέγονεν· Ἴδού, ὁ Νυμφίος, ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ Παρθένοι ἐκείναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι· Μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ Νυμφίος· καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ Παρθένοι, λέγουσαι· Κύριε, Κύριε, ἀνοιξὸν ἡμῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ἧ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Κοινωνικόν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

ΕΙΣ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Στίχ. Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου. Κεφ. ι. 32.

**Α**δελφοί, ἀναμνησθεσθε τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες, πολλὴν ἀθλήσιν ὑπεμείνατε παθημάτων· τῆτο μὲν, ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι· τῆτο δὲ, κοινωνοὶ τῶν ἕως ἀνασρεφομένων γεννηθέντες· καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρεῖττονα ὑπαρξίν ἐν οὐρανοῖς, καὶ μένουσαν. Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ἡμῶν, ἣ τις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην. Ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν· ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν· ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἤξει, καὶ οὐ χρονιεῖ. Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζῆσεται.

Ἀλληλοῦτα. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον.

Εὐαγγέλιον, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. ι. 16.

**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ἴδου, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς, ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε ἕν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περισεραὶ. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσῃ γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μασιγώσῃσιν ὑμᾶς. Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἔθνεσιν. Ὅταν δὲ παραδιῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς, ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τί λαλήσητε. Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐσεσθε οἱ λαλῶντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς ὑμῶν, τὸ λαλῶν ἐν ὑμῖν. Παραδώσει δὲ ἀδελφός ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

Κοινωνικόν. Ἀγαλλιᾶσθε, Δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ.

# ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

## ΕΘΘΙΝΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ

ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΘΡΟΥΣ  
ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

ΕΘΘΙΝΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον. Κεφ. κη' 16.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οἱ ἑνδεκα Μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, οὐ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτόν, προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίσασαν. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες οὖν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετείλαμην ὑμῖν. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

ΕΘΘΙΝΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον. Κεφ. ις' 1.

**Δ**ιαγενομένου τοῦ Σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου, καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσι τὸν Ἰησοῦν. Καὶ λίαν πρῶτὴ τῆς μιᾶς Σαββάτων, ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασα, θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκλύσται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μηδέ τιθαμβήσθε· ἰησοῦς ζητεῖτε τὸν Ναζαρητῶνα

τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἄλλ' ὑπάγετε, εἶπατε τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

## ΕΘΘΙΝΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον. Κεφ. ις'. 8.

**Α**'ναστὰς ὁ Ἰησοῦς, πρῶτ' πρῶτῃ Σαββάτου, ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. Ἐκείνη, πορευθεῖσα, ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτῆ γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. Καὶ κείνοι, ἀκήσαντες ὅτι ζῆ, καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. Καὶ κείνοι ἀπελθόντες, ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. Ὑστερον, ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς Ἐνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν, καὶ σκληροκαρδίαν· ὅτι τοῖς θρασυαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς, σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας, κατακριθήσεται. Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν, ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· ὄφεις ἄρουσι· κἂν θανάσιμόν τι πῖωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν. Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες, ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος, διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. Ἀμήν.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. κδ'. 4.

**Τ**ῆ μιᾶ τῶν Σαββάτων, ὀρθρου βαθέος, ἦλθον Γυναῖκες ἐπὶ τὸ μνημα, φέρουσαι ἅ ἠτοίμασαν ἀρώματα· καὶ τινες σὺν αὐταῖς. Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τῆ μνημείου· καὶ εἰσελθοῦσαι, οὐχ εὗρον τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου, καὶ ἰδοῦ, δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη· μνησθήτε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, λέγων· Ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς Ἐνδεκα, καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς Ἀποστόλους ταῦτα. Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν, ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίστην αὐταῖς. Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα· καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. κδ'. 12.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὁ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα· καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. Καὶ ἰδοῦ, δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην, ἀπέχουσαν σαδέιους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἡ ὄνομα Ἐμμαούς· καὶ αὐτοὶ ὠμίλουσιν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὀμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίστας, συνεπορεύετο αὐτοῖς. Οἱ

δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τῆ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ ἐστὲ σκυθρωποὶ; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ᾧ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσ τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ· ὅπως τε παρεδωκαν αὐτόν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλά γε σὺν πᾶσι τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ὃφ' ἔ ταῦτα ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ Γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθρῆσαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ Σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν Ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ Γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ ἔκ εἶδον. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὡ ἀνόητοι, καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐλάλησαν οἱ Προφῆται· οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν Προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς Γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, λέγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ, καὶ κέκλιεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτόν μετ' αὐτῶν, λαβῶν τὸν ἄρτον, εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς. Αὐτῶν δὲ διηνοιχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἀφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς διηνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς; Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς Ἐνδεκα, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς λέγοντας· Ὅτι ἠγέρθη

ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὥφθη Σίμωνι. Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

## ΕΘΘΙΝΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Κεφ. κδ'. 36.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐν νεκρῶν, ἔστη ἐν μέσῳ τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου· ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι· ψηλαφήσατέ με, καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμέ θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Ἐτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. Καὶ λαθὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὡν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως, καὶ Προφήταις, καὶ Ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐν νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρχάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Ὑμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες τούτων. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. Καὶ ἦσαν διαπαντός ἐν τῷ Ἱερῷ, αἰνῶντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.



## ΕΘΘΙΝΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. κ'. 1.

**Τ**ῆ μιᾶ τῶν Σαββάτων, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτῃ σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. Τρέχει οὖν, καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον Μαθητὴν, ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος Μαθητὴς, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος Μαθητὴς προεδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. Καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια· οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. Ἐρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος Μαθητὴς, ὃ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν. Οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν Γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτόν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. Ἀπῆλθον οὖν παλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ Μαθηταί.

## ΕΘΘΙΝΟΝ ΟΓΔΩΘΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. κ'. 11.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Μαρία εἰστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίῃσα ἔξω· ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ θεωρεῖ δύο Ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τὴν κεφαλῆν, καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἦραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Καὶ ταῦτα εἰπούσα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη, δοκούσα ὅτι ὁ κηπουρὸς ἐστὶ, λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτόν ἀρῶ. Λέ-

γει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία. Στραφεῖσα ἐκείνη, λέγει αὐτῷ· Ρ'αββουνι, ὃ λέγεται, Διδάσκαλε. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μὴ μου ἄπτου· οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν Πατέρα μου· πορευομένου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνη, ἀπαγγέλλουσα τοῖς Μαθηταῖς ὅτι εἶώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

ΕΘΘΙΝΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. κ'. 19.

Ὅσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ Μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔση εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ Μαθηταί, ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἂν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινῶν κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν Δώδεκα ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι Μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ, πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν· ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔση εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἶώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν Μα-

θητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες, ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

## ΕΒΘΙΝΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. καὶ 1.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐφωνέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὕτως· Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἀλιεύειν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. Ἐξῆλθον, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. Πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης, ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μὲν τοι ᾔδεισαν οἱ Μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδιά, μὴ τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὐ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοῖου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. Ἐβαλον οὖν, καὶ ἔκετι αὐτὸ ἐλκυσάσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. Λέγει οὖν ὁ Μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο (ἦν γὰρ γυμνός), καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἄλλοι Μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, (οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων), σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακίαν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. Λέγει αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπίασατε νῦν. Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ εἴλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν· καὶ τοσούτων ὄντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε, ἀριστήσατε. Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν Μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτὸν, Σὺ τίς εἶ; εἰδότες, ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. Ἐρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβά-

νει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὄψάριον ὁμοίως. Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν.

## ΕΘΘΙΝΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Κεφ. κα. 14.

**Τ**ῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν· καὶ λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με πλεῖον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Βόσκει τὰ ἄρνια μου. Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με; Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος, ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις, ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Βόσκει τὰ πρόβατά μου. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἧς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἶσει ὅπου οὐ θέλεις. Τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι. Ἐπιστραφεῖς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει τὸν Μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστίν ὁ παραδιδούς σε; Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος, λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐάν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολουθεῖ μοι. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ Μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει· ἀλλ', Ἐάν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; Οὗτός ἐστιν ὁ Μαθητὴς, ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἃ τίνα εἶναι γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμὴν.

ΓΡΑΜΜΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΟΝ

τῷ κατὰ Πνεῦμα ἡμῶν Υἱῷ Πατρὶ Κυρίῳ ( τῷ δεῖνι ),  
εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

**Ε**ἴγραφη ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ τῆς ἀγίας Ἐπισκοπῆς ( τῆς δε ), κατὰ τὴν δοθείσαν τοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἐξουσίαν ὑπὸ τῶν ἀγίων Ἀπαστόλων εἰς τὸ χειροτονεῖν Ὑποδιακόνους, Διακόνους, καὶ εἰς τὸ τοῦ Πρεσβυτέρου εἰσαγεῖν ἀξίωμα. Καὶ ταύτης τῆς χάριτος καὶ εἰς τὴν ἡμῶν ταπεινότητα διελθούσης, κεχειροτόνηκα Πρεσβύτερον τὸν ἐν Ἱερομονάχοις κύριον ( τὸν δεῖνα ), κατὰ τὴν συμμαρτυρίαν τῆ Πνευματικῆς αὐτοῦ Πατρὸς, καὶ κατὰ τοὺς Κανόνας τῶν ἀγίων Ἀποστόλων. Δέδωκα δὲ αὐτῷ ἐξουσίαν ἱεουργεῖν ἀκωλύτως ἐν ταῖς τῆ Θεοῦ Ἐκκλησίαις. Ὅθεν καὶ εἰς τοῦτο γέγονε τὸ παρὸν Συστατικὸν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ ἐπέδοθη τῷ διαλειφθέντι Ἱερομονάχῳ κυρίῳ ( τῷ δεῖνι ), εἰς ἀσφάλειαν αὐτοῦ.

ΓΡΑΜΜΑ ΕΝΤΑΛΗΤΗΡΙΟΝ

διδόμενον παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως εἰς τὸν Πνευματικὸν  
τὸν ἐξομολογοῦντα.

**Η** ταπεινότης ἡμῶν ἀνατίθησί σοι τῷ εὐλαβεστάτῳ Ἱερομονάχῳ ( τῷ δεῖνι ) τὸ λειτούργημα τῆς Πνευματικῆς Πατρότητος· ἔθεν ὀφείλεις ἀναδέχεσθαι τοὺς λογισμοὺς, καὶ τὰς πράξεις, καὶ τὰ ποικίλα πάθη πάντων τῶν εἰς Ἐξομολόγησιν προσερχομένων σοι, καὶ οἰκονομεῖν τὴν μετάνοιαν, καὶ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, ἀναλόγως κατὰ τὴν ἐκάστου δύναμιν καὶ τὰς τῶν ἀμαρτημάτων διαφορὰς· δήσεις γάρ, ὃ δεῖ δεθῆναι, καὶ λύσεις ὃ δεῖ λυθῆναι, ὡς συνεργὸς καὶ ὑπηρέτης τῆς παρὰ Θεοῦ δοθείσης ἡμῖν Πνευματικῆς καὶ Ἀποστολικῆς χάριτος, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν. Δεῖ εὐσεβῶς καὶ Μοναχοὺς ἀποκείρειν τοὺς εἰς τοῦτο προσκαλημένους, μετὰ

τῆς ὀφειλομένης κανονικῆς παρατηρήσεως, τῆς τε ἄλλης, καὶ τοῦ μέλλοντος πνευματικῶς ἀναδέχεσθαι τὸν ἀποκειρόμενον. Τοὺς δὲ πρὸς τὸ τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα ἀναγομένους, οὕτως ἐξετάζειν ὀφείλεις, καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς διερευνᾶσθαι πάντα ἀκριβῶς, ὡς ὁ Ἀποστολικὸς καὶ Κανονικὸς ἀπαιτεῖ λόγος· ἵνα μὴ διὰ ῥαθυμίαν, ἢ συναρπαγὴν τινὰ, λάθῃς σεαυτὸν, ἀλλοτρίαις κοινωνῶν ἁμαρτίαις, κατὰ τὸν Θεῖον εἰπεῖν Ἀπόστολον. Ἐπὶ τούτῳ καὶ τὸ παρὸν Ἐνταλτήριον Γράμμα, γεγονὸς παρὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, ἐπεδόθη σοι δι' ἰσφάλειαν. Ἐν Μηνί ( τῷδε ) ἔτει ( τῷδε ), καὶ τὰ ἐξῆς.

### ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΟΥ. Πῶς χρὴ δέχεσθαι τὸν ἐξ Ἰουδαίων προσερχόμενον τῇ Πίστει τῶν Χριστιανῶν.

Χρὴ τὸν ἐξ Ἰουδαίων προσερχόμενον χριστιανίσαι, πρότερον θριαμβεύειν πᾶν νόμιμον Ἰουδαϊκὸν ἐπιτηδεύμα, κἀντεῦθεν δεικνύειν, ὡς ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ πίστεως εἰλικρινοῦς χριστιανίσαι ἠθέλησε, καὶ ἀποτάσσεσθαι μὲν φανερῶς ἐπ' Ἐκκλησίας πάση τῇ Ἰουδαϊκῇ θρησκείᾳ καὶ τοῖς παλαιοῖς νομίμοις ἅπασιν· ἀναθεματίζειν δὲ τὰ ὕστερον ἐπινενοημένα παρὰ γνώμην Θεοῦ ἐπιτηδεύματα καὶ ἔθη· καὶ οὕτω συντάσσεσθαι Χριστῷ τῷ Θεῷ καὶ τῇ Πίστει τῶν Χριστιανῶν· τοῦ Ἱερέως πρότερον λέγοντος, καὶ ἐκείνου ἀποκρινομένου, ἢ τοῦ Ἀναδόχου αὐτοῦ, εἶπερ ἔστι παιδίον, ἢ ἀλλόγλωσσος ὁ βαπτιζόμενος.

**Ε**γὼ ( ὁ δεῖνα ), ὁ ἐξ Ἑβραίων σήμερον προσίων τῇ Πίστει τῶν Χριστιανῶν, οὐ διὰ τινὰ βίαν, ἢ ἀνάγκην, ἢ φόβον, ἢ ἐπήρειαν, ἢ πενίαν, ἢ χρέος, ἢ ἔγκλημα κατ' ἐμοῦ κινούμενον, ἢ διὰ τιμὴν κοσμικὴν, ἢ δι' εὐεργεσίας τινὰς, ἢ κτήματα, ἢ χρήματα παρὰ τινος ὑπισχνούμενα, ἢ διὰ οἵανδήποτε ὠφέλειαν, ἢ προστασίαν ἀνθρωπίνην, ἢ δι' ἔριν, ἢ φιλονεικίαν πρὸς τινὰ τῶν ὁμοφυλῶν καὶ ὁμοπίστων μου, ἢ ὡς βουλόμενος ἐνδραμεῖν ἀμύνασθαι Χριστιανούς, ὡς δὴθεν ζηλωτῆς τοῦ νόμου·

ἀλλ' ὡς ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας τὸν Χριστὸν ἀγαπήσας  
 καὶ τὴν αὐτοῦ Πίστιν, ἀποτάσσομαι πάσῃ τῇ Ἑβραϊκῇ θρη-  
 σκεῖα, καὶ τοῖς νομίμοις πᾶσι, καὶ περιτομῇ, καὶ ἀζύμοις, καὶ  
 τῷ Ἰουδαϊκῷ Πάσχα, καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ ἀμνοῦ, καὶ τῇ τῶν  
 Ἑβδομαίδων ἡμερῶν ἑορτῇ, καὶ τῷ ἐκείνων Ἰοβηλαίῳ, καὶ ταῖς  
 πλάστιγξι, καὶ τῷ ἰλασμῷ, καὶ ταῖς σκηνοπηγίαις, καὶ ταῖς  
 λοιπαῖς ἀπάσαις ἑορταῖς τῶν Ἑβραίων, σὺν ταῖς θυσίαις αὐ-  
 τῶν καὶ ταῖς προσευχαῖς, καὶ τοῖς ῥαντισμοῖς καὶ καθαρι-  
 σμοῖς καὶ ἀγνισμοῖς, καὶ ταῖς νηστείαις αὐτῶν, καὶ τοῖς σάβ-  
 βασι, καὶ ταῖς νεομηνίαις, καὶ τοῖς βρώμασιν αὐτῶν, καὶ τοῖς  
 πόμασι καὶ ἀπλῶς, ἀποτάσσομαι παντὶ Ἰουδαϊκῷ νομίμῳ,  
 καὶ ἔθει, καὶ ἐπιτηδεύματι. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἀναθεματίζω  
 τὰς παρ' Ἰουδαίων αἱρέσεις, καὶ τοὺς αἵρετικοὺς Σαδδουκαί-  
 ουσ, οἳ τινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον βλασφημοῦσι, καὶ τὴν τῶν  
 νεκρῶν ἀνάστασιν ἀθετοῦσι· καὶ τοὺς ἄλλους ἀποβάλλομαι,  
 Φαρισαίους, τοὺς ἀφωρισμένους, οἳ κατὰ Δευτέραν καὶ Πέμ-  
 πτην νηστεύουσι, καὶ παρθενίαν ἐπὶ καιροὺς ὑποκρινόμενοι,  
 μετὰ δὲ ταῦτα λύουσι πᾶσαν ἐγκράτειαν ἀσώτως καὶ ἀκο-  
 ρέστως· δοξάζουσι δὲ καὶ εἰμαρμένην, καὶ τῇ ἀστρολογίᾳ  
 σχολάζουσι· Νασσαραίους, τοὺς ἀφανιστάς, οἳ τὸν περὶ θυ-  
 σιῶν οὐ παραδέχονται Μωσέως νόμον, καὶ διὰ τοῦτο ἐμψύ-  
 χων ἀπέχονται, καὶ ὅλως οὐ θύουσι· Χοσσαίους, τοὺς ἰτα-  
 μωτάτους, οἳ γραφαῖς ἐτέραις παρὰ τὸν νόμον χρώμενοι, τοὺς  
 πλείους τῶν Προφητῶν ἀποβάλλουσι, διδάσκαλον δὲ αὐτῶν  
 ἔχουσιν ἄνθρωπὸν τινα, Ἀλλεξάνῃν καλεόμενον (εἶτ' οὖν, δύναμιν  
 κεκαλυμμένην), καὶ τὴν Μαρθῶ καὶ Μαρθάνην, τὰς ἀπὸ  
 τοῦ γένους αὐτῶν καταγομένας, ἅς καὶ ὡς θεαῖς τιμῶσιν οἱ  
 Ἡρωδιανοί· οἳ τινες καὶ τὸν ἀλλόφυλον βασιλέα τῶν Ἰουδαίων  
 Ἡρώδη, τὸν σκωληκόβρωτον, ὡς Χριστὸν δοξάζουσιν· Ἡμερο-  
 βαπτιστάς, οἳ τὰ αὐτὰ φρονοῦσι τοῖς Φαρισαίοις, καὶ ἔτι κατὰ  
 προσθήκην δογματίζουσι τὸ, μὴ δύνασθαι ἄνθρωπον σωθῆναι,  
 εἰμὴ καθ' ἐκάστην ἡμέραν βαπτίζεται Ῥωματοῖς, καὶ Ἐθελσι  
 κατὰ νόμον ζῆν, ἀλλὰ περισσεύειν αὐτοὺς ζεστῶν, καὶ ποτη-  
 ρίων, καὶ πινακίων, καὶ ἄλλων σκευῶν τοῖς βαπτισμοῖς ἀρμο-  
 δίων, καὶ πύγμῃ τὰς χεῖρας γίπτειν, καὶ κατασκευὴν πλύνειν

ἐννοῶσι, καὶ ἀπλῶς ἰδίας παραδόσεις πολλὰς τῷ νόμῳ προστιθέντες, δευτερώσεις αὐτὰς καλοῦσιν, οἷον δευτέρας Θεοῦ νομοθεσίας· καὶ τὴν μὲν πρώτην ψευδῶς ἀναφέρουσι (παρεξηγοῦντες) εἰς τὸν Μωσέα· τὴν δὲ δευτέραν εἰς τὸν Ῥαββὶ Ἀνικάν· καὶ τὴν τρίτην (ὡς λέγουσιν) εἰς Ἄνναν καὶ Ἰουδαν· τὴν δὲ τετάρτην εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Νασσαμοναίου, οἳ τινες καὶ τὸ Σάββατον ἐν ταῖς πολέμοις ἠθέτησαν. Ταύτας οὖν τὰς Ἰουδαϊκὰς αἵρέσεις πάσας ἀναθεματίζω, καὶ τοὺς Αἵρεσιάρχας αὐτῶν, καὶ τοὺς δευτερωτὰς, καὶ τὰς δευτερώσεις τοῦ Ταλμῦθ. Σὺν τούτοις δὲ ἀναθεματίζω καὶ τῆς τὴν ἑορτὴν ἐπιτελοῦντας τοῦ λεγομένου Μαρδοχαίου, κατὰ τὸ πρῶτον Σάββατον τῶν Χριστιανικῶν Νησειῶν· ξύλω γὰρ δῆθεν τὸν ἀμνὸν προσηλοῦντες, εἶτα μιγνόντες αὐτῷ τῷ τοῦ Σταυροῦ σημείῳ, κατακαίουσιν, ἐπιλέγοντες καὶ τινὰς ἐπωδάς· τὴν δὲ σάκτην ἐκείνη κατέχουσιν εἰς ἀποτροπὴν (ὡς οἴονται) ῥίγους, καὶ πάσης ἄλλης ἀρρώστιας. Ἐτι ἀναθεματίζω καὶ τοὺς κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα τὴν ἀνάμνησιν ἑορτάζοντας τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς λυπηρῶν, εἶτ' οὖν τῆς ἀλώσεως Ἱερουσαλήμ ὑπὸ τοῦ Τίτου, κόνει τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐπιτάττοντας, καὶ νήσεις διατελοῦντας ἐφ' ὅλον τὸ νυκθήμερον ἐκεῖνο, καὶ μετὰ μυριάων ὀδυρμῶν ἐπιφωνοῦντας ἑαυτοῖς τὸ, Οὐαὶ οὐαὶ. Ἐτι ἀναθεματίζω πάντας τοὺς τὴν τοῦ Ἡλιμμένου (μᾶλλον δὲ τὴν τοῦ Ἀντιχρίστου) προσδοκῶντας ἔλευσιν, ὃν καὶ τράπεζαν αὐτοῖς ἐτοιμάσειν μεγίστην ἐλπίζουσι, καὶ προσθήσειν εἰς ἐξίασιν τὸν τε Ζίζ, καὶ τὸν Μεγχεμῶθ, καὶ τὸν Λευΐαθάν· εἶναι δὲ λέγουσι τὸν μὲν Ζίζ πτηνόν τι ζῶον, τὸν δὲ Μεγχεμῶθ τετράπουν, καὶ τὸν Λευΐαθάν λέγουσιν ἐνάλιον· οὕτω μέγιστα καὶ πλήθοντα ταῖς σαρκίν, ὥστε ἀρκεῖν ἕκαστον εἰς τροφήν μυριάσιν ἀνθρώπων ἀπείροις. Ἐτι ἀναθεματίζω πᾶν Ἑβραϊκὸν ἔθος καὶ ἐπιτηδεῦμα, μὴ παραδεδομένον παρὰ Μωσέως, καὶ πᾶσαν αὐτῶν γοπτεῖαν, καὶ ἐπωδὴν, καὶ κληδωνισμόν, καὶ τελετάς, καὶ τὰ περιάμματα καὶ φυλακτήρια. Ἐτι ἀναθεματίζω πάντα Ῥαμπί (ἢ Ῥαμπί) παρὰ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον διδάξαντα, ἢ διδάσκοντα, καὶ πάντας τῆς λεγομένης παρ' αὐτῶν Ἀρχιερεϊκίας, (ἢ Ἀρχирамπίтас, καὶ Διδασκαλους), ἰὼν τὰς διδασκὰς πατρίαις καλοῦσιν.



Ἀναθεματίζω πρὸς τοῖς παλαιοῖς, Ἀρχираμπίτας τοὺς παρὰ  
 τὸν νόμον διδάξαντας, καὶ τοὺς νέους τῶν Ἰουδαίων διδασκά-  
 λης, Λάζαρον φημί, τὸν τὴν ἄθεσμον ἑορτὴν ἐξευρόντα, τὴν  
 λεγομένην παρ' αὐτοῦ Μονοποδαρίαν, καὶ Ἡλίαν, τὸν ἐκείνου,  
 κατὰ τὴν ἀσέβειαν, ἢ ἐλάττονα, Βενιαμίν τε καὶ Ζεβεδαῖον,  
 Ἀβράμιον καὶ Συμπλίκιον, καὶ τῆς λοιπῆς. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τέ-  
 τοις ἀναθεματίζω καὶ καταναθεματίζω τὸν παρὰ Ἰουδαίων  
 προσδοκώμενον, ὡς Χριστὸν, ἐλεύσεσθαι Μεσσίαν, εἴτ' ἢν Ἡλιμ-  
 μένον· μᾶλλον δὲ Ἀντίχριστον ἐκείνον εἶναι ὁμολογῶ, καὶ ἀπο-  
 τάσσομαι αὐτῷ. Ἀποτασσόμενος δὲ τὰ Ἰουδαϊκὰ πάντα τὰ  
 σκιώδη καὶ πεπερασμένα, συντάσσομαι τῷ ἀληθινῷ Θεῷ καὶ  
 μόνῳ Χριστῷ, καὶ πιστεύω εἰς Πατέρα, Υἱὸν, καὶ Ἅγιον Πνεῦ-  
 μα, τὴν ἀγίαν ὁμοούσιον καὶ ἀδιαίρετον Τριάδα· καὶ τὴν ἔν-  
 σαρκον Οἰκονομίαν, καὶ τὴν πρὸς ἀνθρώπους ἐπιδημίαν ὁμο-  
 λογῶ τοῦ τῆς ἀγίας Τριάδος ἐνὸς μονογενοῦς Υἱοῦ καὶ Λόγου  
 τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐκ τοῦ Πατρὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων γεννη-  
 θέντος, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Αὐτὸν ὑπάρχειν πιστεύω τὸν  
 παρὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν προκηρυχθέντα Μεσσίαν·  
 ὃν καὶ ἤδη ἐλθόντα ἐπὶ γῆς πληροφοροῦμαι, διὰ τοῦ ἀνθρωπί-  
 νου γένους τὴν σωτηρίαν, καὶ γενέσθαι κατὰ ἀλήθειαν ἄνθρω-  
 πον, μὴ ἐκστάντα τῆς οἰκείας Θεότητος, καὶ εἶναι αὐτὸν Θεὸν  
 ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς, ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, καὶ  
 ἀναλλοιώτως, ἐν ὑποστάσει μιᾷ καὶ δυοῖ φύσεσιν· ἐκουσίως  
 τὰ πάντα παθεῖν, καὶ σταυρωθῆναι σαρκί, τῆς Θεότητος ἀ-  
 παθοῦς μεινάσης, καὶ ταφῆναι, καὶ τριήμερον ἀναστῆναι, καὶ  
 εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθῆναι· ὅς καὶ ἤξει ἐν δόξῃ κρῖναι ζῶντας  
 καὶ νεκροὺς. Καὶ τὴν κατὰ σάρκα τοῦτον τεκοῦσαν ἀγίαν  
 Παρθένον Μαρίαν, καὶ μείνασαν μετὰ τόκον παρθένον, κυρίως  
 καὶ ἀληθῶς Θεοτόκον πιστεύω καὶ λέγω, ὡς κατὰ ἀλήθειαν  
 Μητέρα Θεοῦ ἐνανθρωπήσαντος, καὶ διὰ τοῦτο Κυρίαν καὶ  
 Δέσποιναν γεγεννημένην πάσης τῆς κτίσεως. Προσκυνῶ καὶ  
 τιμῶ καὶ τὸν παρὰ Χριστιανοῖς ἱεουργούμενον Ἄρτον καὶ  
 Οἶνον, ὃν ἐν ταῖς θείαις τελεταῖς μεταλαμβάνουσι· πείθομαι  
 καὶ ὁμολογῶ καὶ πιστεύω Σάρκα καὶ Αἷμα κατὰ ἀλήθειαν  
 εἶναι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεταβαλλόμενον τῆ ἐκείνου

Θεϊκῆ δυνάμει, ὑπὲρ πᾶσαν φυσικὴν ἔννοιαν, ὡς οἶδε μόνος αὐτός· καὶ οὕτω κἀγὼ μεταλήψεσθαι τούτων τῶν Μυστηρίων συντίθεμαι, εἰς ἀγιασμόν ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ Βασιλείας ἑρανῶν κληρονομίαν, ἣν χαρίζεται τοῖς ἐξ αὐτῶν τῶν Μυστηρίων ἐν πίστει τελείᾳ μετέχουσι καὶ μεταλαμβάνουσι. Καὶ τὸ ἅγιον τοῦ Χριστοῦ Βάπτισμα, μετὰ καθαρᾶς καὶ ἁδολοῦ ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ πίστεως εἰλικρινῆς, ἐπιζητῶ δέξασθαι, πληροφορούμενος ἀληθῶς καθαρσιν αὐτὸ νοητὴν εἶναι, καὶ ἐξάλειψιν τοῦ προπατορικῆ ἁμαρτήματος, καὶ ἀναγέννησιν ψυχῆς τε σώματος. Καὶ τὸν σεβόσμιον δὲ Σταυρὸν τοῦ αὐτοῦ ἀληθινοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, ὡς οὐκέτι φθορᾶς ὄργανον καὶ ἁρᾶς, ἀλλ' ἐλευθερίας καὶ ζωῆς αἰωνίου, καὶ σημεῖον τῆς κατὰ Θανάτου καὶ τοῦ διαβόλου νίκης· ἐτι δὲ καὶ τὰς σεβασμίας Εἰκόνας τῆς τε μετὰ σαρκὸς πρὸς ἀνθρώπους ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ Λόγου, καὶ τῆς ἀφράστως αὐτὸν τεκούσης ἀγνῆς Παρθένου καὶ Θεοτόκου, καὶ τῶν Θεοειδῶν Ἀγγέλων, καὶ τῶν Ἁγίων πάντων, ὡς σύμβολα τῶν πρωτοτύπων, καὶ δέχομαι καὶ τιμῶ καὶ σχετικῶς προσκυνῶ καὶ ἀσπάζομαι· αὐτοὺς δὲ τοὺς ἱεροὺς Ἀγγέλους, καὶ τοὺς Ἁγίους πάντας, οὐ μόνον Προπάτορας καὶ Προφήτας, ἀλλὰ καὶ Ἀποστόλους καὶ Μάρτυρας καὶ Ὁμολογητὰς καὶ Διδασκάλους καὶ Ὁσίους, καὶ πάντας ἀπλῶς τοὺς τῷ ἤδη ἐλθόντι Χριστῷ εὐαρεσῆσαντας, ὡς δούλους ἐκείνου καὶ πιστοὺς θεράποντας, τιμῶ καὶ σεβάζομαι, διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον τιμὴν· καὶ ὄντως ἐξ ἕλης ψυχῆς καὶ καρδίας, καὶ προαιρέσεως ἀληθοῦς, προσέρχομαι ἀναγεννηθῆναι διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος· καὶ χριστιανίσαι θελῶ μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης πολλῆς, ἀποθέμενος τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον, καὶ ἐνδυσάμενος τὸν νέον, τὸν ἀνακαινόμενον διὰ λυτροῦ παλιγγενεσίας. Εἰ δὲ μεθ' ὑποκρίσεως καὶ δόλου ταῦτα φημί, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως εἰλικρινοῦς καὶ ὀλοφύχου καρδίας, τὸν ἤδη ἐλθόντα Χριστὸν ἀγαπώσης, ἀλλ' ὡς βουλόμενος ἀμύνασθαι Χριστιανοῖς, ἐντεῦθεν ὡς ζηλωτῆς τοῦ παλαιοῦ νόμου, ἄρτι μὲν σχηματίζομαι Χριστιανός, ὕστερον δὲ θελήσω ἀρνησθαι, καὶ πρὸς τὴν Ἰουδαϊκὴν ἐπιστρέψαι πάλιν θρησκείαν,

ἢ εὐρεθῶ συνεσθίων τοῖς Ἰουδαίοις, ἢ συνεορτάζων, ἢ συνομιλῶν αὐτοῖς λάθρα, καὶ τὸν Χριστιανισμόν καταβάλλων, ἢ πρὸς ταῖς Συναγωγὰς αὐτῶν καὶ προσευχαῖς ἀπιῶν, ἢ ἀνανεῶν, ἢ περιποιούμενος ταύτας, καὶ οὐχὶ μᾶλλον φανερῶς ἐλέγχων τούτους καὶ τὰς τούτων πράξεις, καὶ ἀθετῶν τὴν ματαίαν πίστιν αὐτῶν καὶ ᾄρησκείαν· νῦν ἔλθοιεν ἐπ' ἐμέ πᾶσαι αἱ κατάραι, ἃς ἐν τῷ Δευτερονομίῳ Μωσῆς ἔγραψε, καὶ ὁ τρόμος τοῦ Καῖν, καὶ ἡ λέπρα τοῦ Γιεζῆ· πρὸς δὲ, καὶ τὸ ταῖς πωιναῖς τῶν πολιτικῶν νόμων εἶναι με ὑπεύθυνον ἀπαραιτήτως· κατὰ δὲ τὸν μέλλοντα αἰῶνα εἶη μοι τὸ ἀνάθεμα, καὶ ἡ ψυχὴ μου ταχθεῖη μετὰ τοῦ Σατανᾶ, καὶ τῶν πονηρῶν δαιμόνων, ἐν πυρὶ ἀσθέστῳ καὶ σκότει ἐξωτέρῳ.

Μετὰ δὲ τὴν ὀλοφύχως ὁμολογίαν ταύτην,  
βαπτίζεται ὁ ἐξ Ἰουδαίων.



## ΑΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

## ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΤΙΚΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Λεγόμεναι εἰς τὸν Ἑσπερινόν, εἰς τὸν Ὁρθρον,  
καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν, κατὰ τάξιν.

Εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ γεννησίν.

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς, καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς, διὰ τὴν  
ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν περιτομὴν.

Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος,  
διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὰ ἅγια θεοφάνεια.

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος,  
διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν ὑπαπανθῆν.

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βασταχθῆναι καταδε-  
ξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

τῆς κυριακῆς τῶν βαΐων.

Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν  
σωτηρίαν.

τῆς δευτέρας, τρίτης, καὶ τετάρτης  
τῆς μεγάλης εβδομάδος.

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον Πάθος, διὰ τὴν ἡμῶν  
σωτηρίαν.

τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης πενήτης.

Ὁ δὲ ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα, ὁδὸν ἀρίστην, τὴν ταπει-  
νωσιν, ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ  
μέχρι Σταυροῦ καὶ Ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν.

## ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΘΩΝ.

Ο' ἔμπτυσμούς, καὶ μάλιστα, καὶ κολαφισμούς, καὶ σταυρόν, καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν.

## Τῆ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥῆ.

Ο' δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ Πάθη, καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρόν, καὶ τὴν ἐκούσιον Ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος.

Τῆ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ,  
ΚΑΙ ΠΑΣΧΙΣ ΤΑΙΣ ΚΥΡΙΑΚΑΙΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.

Ο' ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν.

## Τῆ ΠΕΜΠΤῆ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ.

Ο' ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς.

## Τῆ ΚΥΡΙΑΚῆ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ, ΕἰΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ.

Ο' ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμφας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους.

## Τῆ ΑΥΤῆ ΚΥΡΙΑΚῆ, ΕΣΠΕΡΑΣ.

Ο' ἐκ τῶν Πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν, καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν, καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὔθις ἀνελθὼν, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, τότε θεῖον, καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδύναμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμφας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων, Θεοκηρύκων, καὶ Πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα. Ἀμήν.

## ΕἰΣ ΤΗΝ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΝ.

Ο' ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων.

# ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΟΦΦΙΚΙΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,

Α ΔΙΗΡΜΗΝΕΤΘΗΣΑΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣΙΝ.

## ΧΟΡΟΣ ΔΕΞΙΟΣ.

### ΠΕΝΤΑΣ ΠΡΩΤΗ.

- Α'. Ὁ Μέγας Οἰκονόμος.  
Β'. Ὁ Μέγας Σακελλάριος.  
Γ'. Ὁ Μέγας Σκαιοφύλαξ.  
Δ'. Ὁ Χαρτοφύλαξ.  
Ε'. Ὁ Σακελλίου.

### ΠΕΝΤΑΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

- Α'. Ὁ Πρωτονοτάριος.  
Β'. Ὁ Καστήριος.  
Γ'. Ὁ Ρεφερενδάριος.  
Δ'. Ὁ Λογοθέτης.  
Ε'. Ὁ Ὑπομνηματογράφος.

### ΠΕΝΤΑΣ ΤΡΙΤΗ.

- Α'. Ὁ Πρωτέκδικος.  
Β'. Ὁ Ἱερομνήμων.  
Γ'. Ὁ ἐπὶ τῶν γονάτων.  
Δ'. Ὁ Ὑπομνηστής.  
Ε'. Ὁ Διδάσκαλος.

## ΧΟΡΟΣ ΕΥΩΝΥΜΟΣ.

- Ο' Πρωτοπαπᾶς.  
Ο' Δευτερεύων.  
Ο' Ἄρχων τῶν Ἐκκλησιῶν.  
Ο' Ἐξάρχος.  
Ο' Κατηγητής.  
Ο' Περιοδευτής.  
Ο' Βουτιστής.  
Οἱ δύο Ἐκδικοί.  
Οἱ δύο Δομέστικοί.  
Οἱ δύο Λαοσυνάπται.  
Οἱ δύο Πριμικήριοι.  
Ο' Πρωτοφάλτης.  
Ο' Πρώξιμος.  
Ο' Δεπουτάτος.  
Οἱ Θεώριοι.  
Οἱ ἐπὶ τῆς Εὐταξίας.  
Ο' Κατηγοριάρχης.  
Ο' Δεκανός.  
Ο' Κουβούκλης.  
Οἱ Λαμπαδάριοι.  
Ο' Περιεισερχόμενος.  
Ο' Βασταγάρχος.  
Ο' Μιροδότης.

Ὁ Μέγας Ἀρχidiaκονος καὶ ὁ δεύτερος τῶν Διακόνων οὐ τάσσονται μετὰ τῶν Ἀρχοντικῶν τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, ἀλλ' Ὀφφίκια εἰσὶ καὶ μόνα.

Γινώσκει δὲ τοῦτο, ὅτι εἴτις ἔχει ἀπὸ τὰς τρεῖς σφραγίδας ταύτας, δύναται εἰσελθεῖν εἰς ὅσον Ὀφφίκιον καὶ Κληρικόν, ὅσον Ἀναγνώστης, Ὑποδιάκονος, καὶ Ἱεροδιάκονος· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀρχidiaκονος, καὶ ὁ Δευτερεύων τῶν Διακόνων· οὐκ ὀφείλει γὰρ εἶναι τὸν Ἱερεῖα Κληρικόν· διότι τοῖς Ἱερεῦσιν ἐτάξεν ὁ Κανὼν ἱερουργεῖν τὴν ἀναίμακτον Θυσίαν, καὶ οὐκ οἰκίας τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι. Τὰ γὰρ Ἀρχοντικά καὶ Ὀφφίκια τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς ὑπηρεσίαν τῶν Ἀρχιερέων γέγονασιν, καὶ εἰς κρίσιν τῶν ἐν βίῳ προσαγομένων· καὶ διερμηνεύονται κατὰ τὰς ἐν ἑκάστῳ, κατὰ τὴν αὐτῶν ἐξουσίαν καὶ ὑπηρεσίαν.

## ΠΕΝΤΑΣ Η ΠΡΩΤΗ.

## Περὶ τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου.

Ὁ Μέγας Οἰκονόμος, φορῶν τὸ Στοιχάριον αὐτοῦ, ἴσταται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς ἀγίας Τραπεζῆς, ὅταν λειτουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς, βαστῶν τὸ ἅγιον Ῥιπίδιον λαμβάνων τε εἰσόδους καὶ ἐξόδους καὶ λογαριασμούς ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ. Ἔστιν οὖν καὶ ἐπὶ πᾶν κτήμα, κρατῶν καὶ Χαρτουλάρην, καὶ ἀναγράφει τὰ τῆς Ἐπισκοπῆς εἰσερχόμενα πράγματα, καὶ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀναφέρει τῷ Ἀρχιερεῖ· ἔστι δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις, προσφέρων καὶ τὸν μέλλοντα χειροτονηθῆναι Ἱερέα ὑποκρατῶν καὶ τὴν Ἐπισκοπὴν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ Ἀρχιερέως, μέχρις ἐλεύσεως τοῦ ἐρχομένου. Ἔστιν οὖν καὶ ἐπὶ ψήφους τοῦ Ἐπισκόπου πρῶτος, διανέμων καὶ τὰ δικαιώματα τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ἐκ τῶν εἰσερχομένων δικαίων τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ὁ Μέγας Σακελλάριος, φορῶν τὸ Στοιχάριον αὐτοῦ καὶ τὸ Ὠράριον, ἴσταται ἐν τῷ εὐωνύμῳ μέρει τῆς ἀγίας Τραπεζῆς, βαστῶν τὸ ἅγιον Ῥιπίδιον. Ἐχει οὖν τὰ Μοναστήρια τὰ ἀνδρικά τῆς Ἐπισκοπῆς εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπίσκεψιν, κρατῶν καὶ Χαρτουλάριον, καὶ ἀναγυρεύει τὰς τῶν Μοναστηρίων εἰσόδους καὶ ἐξόδους, βίους, καὶ πολιτείας τῶν Μοναχῶν καὶ τρεῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀναφέρει τῷ Ἀρχιερεῖ. Ἔστι δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις, προσφέρων καὶ τὸν μέλλοντα χειροτονηθῆναι εἰς Ἱερέα, ἰστάμενος πλησίον τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου.

Ὁ Μέγας Σκευοφύλαξ ἴσταται, ὅταν λειτουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς, ἔμπροσθεν τοῦ Σκευοφυλακίου καὶ εἴτε δ' αὖν ζητηθῇ ἐκ τοῦ Σκευοφυλακίου, ἦτοι σκεῦος, βιβλίον ἱερόν, κηροί, καὶ ἀλλαγαί, αὐτὸς ἀποδίδωσιν, ὑποκρατῶν καὶ τὸ Σκευοφυλάκιον τῆς Ἐπισκοπῆς, καὶ πᾶν σκεῦος τῆς Ἐκκλησίας· ἔχων δὲ καὶ τὰς χηρευόμενας Ἐκκλησίας εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπίσκεψιν, καὶ τὰ Ἱερά αὐτῶν πάντα. Ἔστι δὲ καὶ εἰς κρίσεις, φυλάττων καὶ τὰ δίκαια τῶν εἰσερχομένων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τοὺς Κληρικούς, μέχρι τοῦ διανέμειν αὐτοῖς ταῦτα.

Ὁ Χαρτοφύλαξ ἴσταται πλησίον τῶν ἀγίων Θυρῶν, καὶ ἐν τῇ ἀγίᾳ Μεταλήψει αὐτὸς λέγει· Ἱερεῖς, προσέλθετε· προσφέρων καὶ τὸ, Ψήφφ κ.τ.λ. (\*) τοῦ Ἐπισκόπου τοῖς Ἀρχιερεῦσιν. Ἔστι δὲ καὶ ἐκ προσώπου τοῦ Ἀρχιερέως εἰς πᾶσαν κρίσιν διδόναι τὰς ἀποφάσεις. Ἔστι οὖν καὶ εἰς τὰς μνηστείας, καὶ ἀρράβωνας, τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγράφει περὶ τοῦ Ἱερέως τοῦ μέλλοντος εὐλογῆσαι τοὺς γάμους.

Ὁ Σακελλίου ἐστὶν οἰκέτης τῆς πρώτης Πεντάδος, κρατῶν καὶ τὴν φυλακὴν τῆς Ἐπισκοπῆς· ἔχων δὲ καὶ ἐν ἐπίσκεψι αὐτοῦ τῶν γυναικείων Μοναστηρίων τὴν σκεψιν.

Οὗτω περιέχει ἡ πρώτη Πεντάς τῶν Ὀφφικίων.

(\*) Τὸν χάρτην, δηλονότι, ἐν ᾗ γέγραπται· Ψήφφ καὶ δοκιμασία κ.τ.λ. εἰς τὴν χειροτονίαν τοῦ Ἐπισκόπου.

## ΠΕΝΤΑΣ Η ΔΕΥΤΕΡΑ.

## Ὁ Πρῶτος τῆς δευτέρας Πεντάδος.

Ὁ Πρωτονοτάριος ἵσταται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ δίδωσιν αὐτῷ νίψασθαι ἐν καιρῷ τῆς Λειτουργίας. Γράφει ὁ τοιοῦτος, εἴτις χρῆσις ἐστίν, οἷον διατάξεις, ἐλευθερίας, προστάγματα, καὶ τὰ τοῦτοις ὅμοια· ἀναθεωρεῖ δὲ καὶ τοὺς νομικοὺς δις τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Ὁ Καστρήνσιος ἀλλάσσει τὸν Ἀρχιερέα, καὶ κρατεῖ τὸν Θυματιόν, καὶ τὸν Ἀέρα· ἐν δὲ τῷ Τριαδικῷ ὕμνῳ βαντίζει τὸν λαὸν Ἀγιάσματι. Φυλάττει τὰ τοῦ Ἀρχιερέως ἀξιώματα, καὶ κρατεῖ τὸ Κιβώτιον τῶν ἀρωμάτων.

Ὁ Ῥεφερενδάριος, ἀποσελλόμενος εἰς Ἀρχοντας, καὶ εἰς μεγάλους ἀνδράπας παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως, μνημόματα, καὶ εἴτι ἀν βούληται, ἀναφέρει.

Ὁ Λογοθέτης, ὑποκρατῶν τὴν Βουλλαν τοῦ Ἀρχιερέως, σφραγίζει πᾶσαν γραφὴν, κρατῶν καὶ τὸν δίσκον μετὰ τοῦ ἀγίου Ἀντιδώρου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διδομένου τοῦ κατακλαστοῦ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὁ Ὑπομνηματογράφος, καθεζόμενος εἰς τὰς ψήφους τῶν Ἐπισκόπων, γράφει εἴτι αὐτῷ ὀρίσωσιν οἱ Ἀρχιερεῖς. Ἔστι δὲ καὶ οἰκέτης τῆς δευτέρας Πεντάδος.

## ΠΕΝΤΑΣ Η ΤΡΙΤΗ.

## Ὁ Πρῶτος τῆς τρίτης Πεντάδος.

Ὁ Πρωτεύδικος, κριτῆς ἐκ προσώπου τοῦ Ἀρχιερέως, κρίνει ὑποθέσεις μικρὰς μετὰ τῶν δύο Ἐκδικῶν, τὰς εἰσερχομένας εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν.

Ὁ Ἱερομνήμων κρατεῖ ἐν τῇ φυλακῇ αὐτοῦ τὸν Κώδικα τῆς Ἐκκλησίας· καὶ εἰ μὲν οὐκ ἔστιν Ἐπίσκοπος, μέλει αὐτῷ σφραγίζειν Ἀναγνώστας, καὶ ἐγκαινίζειν Ἐκκλησίας καμὰς.

Ὁ ἐπὶ τῶν γονάτων, ὅταν ἱερουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς, φορεῖ αὐτῷ τὸ Ἐπιγονάτιον, κρατῶν καὶ τὸν δίσκον μετὰ τοῦ ἀγίου Ἀντιδώρου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διδομένου τοῦ κατακλαστοῦ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὁ Ὑπομνησκων, δεχόμενος τὰς ὑπομνήσεις τῶν ὑπομνημάτων, τὰς εἰσερχομένας εἰς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν, ἀναφέρει αὐτὰς τῷ Ἀρχιερεῖ.

Ὁ Διδάσκαλος ἐρμηνεύει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ὅταν ἱερουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς, ὁμοίως καὶ τὸ Ψαλτήριον· κρατῶν καὶ τὰ διδασκαλεῖα τῆς Ἐπισκοπῆς. Ἔστι καὶ οἰκέτης τῆς Τρίτης Πεντάδος.

Γοσι οὖν καὶ αὐτό, εἰς τὴν τῶν Κληρικῶν διάκρισιν, ὅτι τὸ μὲν ἅγιον Εὐαγγέλιον τῆς Βασιφόρου λέγει ὁ Πρωτονοτάριος· τῆς μεγάλης Δευτέρας, ὁ Ἱερομνήμων· τῆς μεγάλης Τρίτης, ὁ Καστρήνσιος· τῆς μεγάλης Τετάρτης, ὁ Σακελλάριος· τῆς μεγάλης Πέμπτης, ὁ Χαρτοφύλαξ· τοῦ μεγάλου Σαββάτου, ὁ Σκαιοφύλαξ· τῆ δὲ

ἁγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τῶν Πάσχα, λέγει ὁ Μέγας Οὐκρονοῦ Σάμου



## ΧΟΡΟΣ Ο ΕΤΩΝΥΜΟΣ.

Ὁ Πρωτοπαπᾶς, ὅταν λειτουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς, ἵσταται ἐπάνω τῶν Ἀρχόντων πάντων τῆς Ἐκκλησίας· καὶ ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ μεταδίδωσι τοῖς Ἱερεῦσι τὴν ἁγίαν Μετάληψιν· ἐμοίως δὲ ὁ Ἐπίσκοπος τῷ Πρωτοπαπᾶ. Ἄρχει δὲ τῶν πρωτείων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπέχει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸν τόπον τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὁ Δευτερεύων, ἀπόντος τοῦ Πρωτοπαπᾶ, κρατεῖ τὸν τόπον αὐτοῦ.

Ὁ Ἄρχων τῶν Ἐκκλησιῶν γράφει τὰ Ἀντιμύνησια καὶ τὰ Σταυροπήγια.

Ὁ Ἐξαρχος ἀναθεωρεῖ τὰς κρίσεις τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, εἰ ἐκρίθησαν δικαίως.

Ὁ Κατηχητὴς κατηχίζει τὸν λαόν, καὶ πάντας τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῶν ἑτεροδόξων εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Πίστιν, καὶ μέλλοντας βαπτισθῆναι.

Ὁ Περιοδευτὴς περιπατεῖ, καὶ ὁδηγεῖ τοὺς θείλους εἰσελθεῖν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Πίστιν.

Οἱ δύο Ἐκδικοὶ κρίνουν μετὰ τοῦ Πρωτεκδίκου μικρὰς ὑποβέσεις.

Ὁ Βουτιστὴς, μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν Ἱερεᾶ τὰς Εὐχὰς τῆς Βαπτίσεως, λαμβάνει τὸ παιδίον, καὶ βαπτίζει αὐτό.

Οἱ δύο Δομέστικοι ἴστανται ἐν τοῖς δύο Χοροῖς, καὶ ψάλλουσι μετὰ τοῦ Πρωτοψάλτου.

Οἱ δύο Λαοσυνάκται συνάγουσι τοὺς Ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Οἱ δύο Πριμικήριοι ἴστανται καὶ αὐτοὶ ἐπάνω τῶν Ὑποδιακόνων, καὶ ψάλλουσι μετὰ τοῦ Πρωτοψάλτου.

Ὁ Πρωτοψάλτης ἵσταται μεσσην τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἄρχεται τῆς ψαλμωδίας, καὶ μετὰ τούτου οἱ Δομέστικοι καὶ οἱ Πριμικήριοι.

Ὁ Πρόξimos κελεύει, ἵνα σημαίνωσιν ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίᾳ.

Ὁ Δεπουτάτος καλεῖ τοὺς Ἄρχοντας εἰς τὸν Ἀρχιερεᾶ, καὶ τὸν ὄχλον μεθίστησιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ.

Οἱ Θεώριοι, ἵνα θεωρῶσι καὶ σκοπεύωσιν, ὅπως καθαρίζονται, καὶ εἰστήκωσιν εὐχάτως.

Οἱ ἐπὶ τῆς Εὐταξίας, ἵνα ὀρίζωσιν, ὅπως φιλοκαλῶσι καὶ πλύνωσι τὰς κανδήλας.

Ὁ Κατηγοριάρης, ἵνα ὑπομμνήσκῃ τὰς ἐπισήμους Ἑορτὰς τῷ λαῷ, ἵνα σχολάζωσιν.

Ὁ Δεκανός, ἵνα καλῇ τοὺς Ἱερεῖς εἰς τὰ αὐτῶν δικαιώματα, καὶ προσφοράς.

Ὁ Κουβούκλης, ἵνα βαστάξῃ τὸ Δεκανίκιον τοῦ Ἀρχιερέως, ὅταν περιπατῇ.

Οἱ Λαμπαδάριοι, ἵνα καθαρίζωσι τὰς λαμπάδας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ Περιεισερχόμενος, ἵνα φέρῃ λαμπρὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ Βασταγάρης, ἵνα βαστᾷ τὸν τῆς Ἐκκλησίας Ἅγιον, εἰς λιτὰς καὶ ἑορτὰς ἐπισήμους.

Ὁ Μυροδόκτης, ἵνα ὑποκρατῇ τὸ ἅγιον Μύρον.

Γστέον οὖν, ὅτι ὁ Ἀρχιδιάκονος καὶ ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, ταῦτα οὐκ εἰσὶν Ἀρχοντίκια, ἀλλὰ Ὀφφίκια μόνον. Καὶ ὅταν λειτουργῇ ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγει ὁ Ἀρχιδιάκονος τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον· εἰ δὲ οὐ θέλει αὐτός, ὀρίζει ἄλλον, οἷον θέλει.

Ὁ Δεύτερος τῶν Διακόνων, ὅταν λείπη ὁ Ἀρχιδιάκονος, ὀρᾷ τὸν τόπον αὐτοῦ.

Γσθι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ Συνοδικὸν καὶ τὴν Ἀνάγνωσιν ἅπασαν ὁ Χαρτοφύλαξ ἀναγινώσκει. Εἰ δὲ οὐκ ἔστι Χαρτοφύλαξ, οἷος πρωτεύει τῶν ἀξιωματῶν. Καὶ διερμηνεύμενα τὰ μηναιᾶ τῶν Κληρικῶν, ἢ πρώτη Πεντάς, τὰ διπλᾶ· ἢ δευτέρα Πεντάς, ἐν ἡμισυ· ἢ τρίτη Πεντάς, ἐν τέταρτον. Ἀρχεται οὖν ὁ Πρωτοπαπᾶς εἰς τὰ διπλᾶ τοῦ εὐωνύμου Χοροῦ.

Αὕτη ἐστὶν ἡ διάταξις τῆς Ἁγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, ἣν περ ἐνομοθέτησαν οἱ ἀγιώτατοι Πατριάρχαι καὶ Οἰκουμενικοὶ Πατέρες παρὰ τῶν ἁγίων Συνόδων, καὶ ἀνέθηκαν αὐτὴν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τοῦ ποιεῖν οὕτω.

ΤΕΛΟΣ

ΤΩ ΔΕ ΘΕΩ ΔΟΣΑ.

# ΠΙΝΑΞ ΤΑΚΤΙΚΩΤΕΡΟΣ

ΠΡΟΣ ΕΥΚΟΛΩΤΕΡΑΝ ΕΥΡΕΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΝ Τῇ ΙΕΡᾷ ΤΑΥΤῃ ΒΙΒΛῶ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Διάταξις τῆς Ἱεροδιακονίας. Σελ. 1	ὁγδόῃ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ. Σελ. 114
Περὶ Ἑσπερινοῦ καὶ Ὁρθρου.	— εἰς Γυναῖκα Λεγὼ μετὰ τεσσαράκοντ' ἡμέρας· καὶ εἰς τὸ ἐκκλησιάσαι Παιδίον. 115
Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἧτοι τοῦ Λυχνικοῦ. 43	— εἰς Γυναῖκα, ὅταν ἀποβάληται. 119
— τοῦ Ὁρθρου. 24	
Περὶ Θείας Λειτουργίας.	Περὶ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.
Διάταξις τῆς Θείας καὶ Ἱερᾶς Λειτουργίας. 33	Κανόνες τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τῶν Θείων Πατέρων περὶ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος. 120
Ἑρμηνεῖα σύντομος περὶ τοῦ, τίνα τὰ δεξιὰ μέρη τῆ Ἁγίου Ἄρτου. 42	Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι Κατηγούμενον. 124
Ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου. 44	Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος. 130
— τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. 70	Εὐχαὶ τῆς Ἀπολούσεως μεθ' ἡμέρας ἑπτὰ. 138
Ἀκολουθία τῶν Προηγιασμένων τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. 92	Εὐχὴ εἰς Τριχοκουρίαν. 140
Ἑρμηνεῖα περὶ τῆς Θείας Λειτουργίας τῶν Προηγιασμένων. 99	Περὶ Χειροτονιῶν, καὶ Μοναχικῆς Σχημάτων, καὶ ἑτέρων.
Ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. 102	Τάξις ἐπὶ Χειροτονίᾳ Ἀναγνώστου καὶ Ψάλτου. 178
Ἀπολύσεις τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν. 680	— Ὑποδιακόνου. 179
	— Διακόνου. 154
	— Πρεσβυτέρου. 157
	— Ἐπισκόπου. 160
Εἰς Γυναῖκα Λεγὼ.	— Ἐπισκόπου, μετὰ τινος πλατυτέρας ἐκθέσεως τῶν γινομένων. 162
Εὐχαὶ εἰς Γυναῖκα Λεγὼ, τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως τοῦ Παιδίου αὐτῆς. 112	— Ἐπισκόπου, κατὰ τὴν Ἑρμηνεῖαν. 169
Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι Παιδίον, λαμβάνον ὄνομα τῆ	

- Ἀκολουθία τῶ Μικρῶ Σχήματος,  
ἤτοι τοῦ Μανδύου. Σελ. 482  
— τοῦ Μεγάλου καὶ Ἀγγελικοῦ  
Σχήματος. 492  
Εὐχὴ εἰς τὸ ἀποκουκουλίσαι. 212  
Τάξις ἐπὶ προχειρίσει Ἦγμένω. 174  
— ἐπὶ χειροτονίᾳ Ἐκκλησιασ-  
του, ἢ Κελλαρίτου. 477  
— εἰς τὸ γενέσθαι Ἀρχιδιάκονον,  
ἢ Μέγαν Οἰκονόμον, ἢ Πρω-  
τοπρεσβύτερον. 338  
Ἀκολουθία ὅταν ποιῇ ὁ Ἀρχιε-  
ρεὺς Πνευματικόν. 213  
— εἰς Ἀρχάριον Ῥασοφορῶντα. 481  
Εὐχὴ εἰς τὸν εἰσερχόμενον εἰς  
διακονίαν Ἐκκλησιαστικὴν. 478

Περὶ Ἀρράβωνος, καὶ  
Στεφανώματος.

- Ἀκολουθία τοῦ Ἀρράβωνος. 234  
— τοῦ Στεφανώματος. 235  
Εὐχαὶ ἐπὶ λύσει Στεφάνων. 245  
Κεφάλαιον Νικηφόρου Πατριάρ-  
χου Κωνσταντινουπόλεως περὶ  
Δεγμάτων. 246  
Ἀκολουθία εἰς Δίγαμον. αὐτόθι.

Περὶ Ἐξομολογουμένων.

- Ἀκολουθία τῶν Ἐξομολογουμέ-  
νων. 214  
Εὐχὴ ἐπὶ Μετανοούντων. 217  
— ἐπὶ τῶν ἐν ἐπιτιμίῳ ὄντων,  
καὶ ἑαυτοὺς ὀρκῶ δεσμού-  
νων. 216  
— ἐπὶ τῶν ἐξ ἐπιτιμίων λυομέ-  
νων. 217

Περὶ τοῦ Ἁγίου Ἐλαίου.

- Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Ἐλαίου. 253

Ἀκολουθίαι καὶ Εὐχαὶ  
Νεκρώσιμα.

- Ἀκολουθία εἰς Ψυχορραγοῦντα. 379

- Εὐχὴ εἰς Ψυχορραγοῦντα. Σελ. 327  
— εἰς φυγὴν κρίνομένην. αὐτόθι.  
— μετὰ θάνατον Συγχωρητικῆ. 219  
Εὐχαὶ Συγχωρητικαὶ εἰς πᾶσαν  
ἀρὰν καὶ ἀφορισμὸν, εἰς Τε-  
θνεῶτας. αὐτόθι.  
Ἀκολουθία Νεκρώσιμος εἰς Κο-  
σμικούς. 384  
— εἰς τοὺς αὐτοὺς. 461  
— τοῦ Ἐξοδιαστικοῦ τῶν Μο-  
ναχῶν. 441  
— εἰς Ἱερέα τελευτήσαντα, μετὰ  
πλατυτέρας ἐκθέσεως. 426  
Κανὼν ἀναπαύσιμος εἰς Νήπια. 468  
Ἐκ τῶν Ἀποκρίσεων τοῦ Πα-  
τριάρχου κυρίου Θεοδώρου,  
Πῶς δεῖ θάπτειν τοὺς νε-  
κρούς. 384

Περὶ Ναοῦ.

- Τάξις ἐπὶ Θεμελίῳ Ἐκκλησίας. 322  
Ἀκολουθία καὶ Τάξις εἰς Ἐγ-  
καίνια Ναοῦ. 283  
Εὐχαὶ τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρ-  
χου Καλλίστου εἰς Ἐγκαίνια  
Ναοῦ. 281  
Τάξις ἐπὶ καθιερώσει Ἀντιμιν-  
σίων. 317  
— Περὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς,  
ἧς τὰ Ἄμφια διεφθάρησαν. 326  
— ἐπὶ σαλευθείσης ἁγίας Τρα-  
πέζης. 320  
Ἀκολουθία εἰς Ἐγκαίνια Δίσκου  
καὶ Ποτηρίου καινοῦ. 474  
Ἐτέρα, ὁμοία. 475  
Εὐχὴ ἐπὶ ἀνοίξει Ἐκκλησίας  
ὑπὸ αἱρετικῶν βεδηλωθείσης,  
Ταρασίου Πατριάρχου. 476  
— ἐπὶ ἀνοίξει Ναοῦ, βεδηλω-  
θέντος ὑπὸ Ἑθνῶν, ἀλλὰ δὴ  
καὶ Αἱρετικῶν. 477  
Εὐχὴ λεγομένη ἐν τῇ Εἰσόδῳ,  
πρὸ τῆς συνήθους, ἐπὶ ἀνοίξει  
Ναοῦ, ἐν ᾧ συνέδη θανεῖν  
ἀνθρώπων βεβίωσεν. 478

- Περὶ Σταυροπηγίου. Σελ. 328
- Ἀκολουθίαι καὶ Τάξεις  
εἰς διαφόρους περιστάσεις.
- Ἀκολουθία τοῦ Μικροῦ Ἀγια-  
σμοῦ. 330
- ἐπὶ αὐγμῶ ἀνομβρίας. 509
- Περὶ Ὑψώσεως τῆς Πανα-  
γίας, ὅταν μέλλῃ τις ἀποδη-  
μῆσαι ἐν ταξειδίῳ. 585
- εἰς Παράπλησιν ἀσθενῶν χει-  
μαζομένων ὑπὸ πνευμάτων ἀ-  
καθάρτων. 372
- εἰς διαφόρους λιταῖς καὶ ἀ-  
γρυπνίας Παρακλήσεων. 499
- Ἀκολουθία περὶ τῶν ἀπ' ἀρνήσεως  
διαφόρων προσώπων καὶ ἡλι-  
κιῶν πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον καὶ  
ἀληθῆ Πίστιν ἐπιστρεφόντων. 589
- εἰς Ἱερέα ἐνυπνιασθέντα. 595
- εἰς Υἱοθεσίαν. 604
- εἰς Κάμινον. 603
- εἰς Παῖδας κακοσκόπους. 605
- Τάξις ἐν τῇ ἐκπλύσει τοῦ ἀγίας  
Τραπέζης. 323
- γινομένη, εἰ συμβῆ τι μικρὸν  
οἰονδήποτε ἐμπεσεῖν εἰς φρέαρ  
ὑδατος. 480
- γινομένη, εἰ συμβῆ τι μικρὸν,  
ἢ ἀκάθαρτον, προσφάτως ἐμ-  
πεσεῖν εἰς ἀγγεῖον οἴνου, ἢ  
μέλιτος, ἢ ἄλλου τινός. 481
- γινομένη εἰς Χωράφιον, ἢ εἰς  
Ἀμπελώνα, ἢ εἰς Κῆπον, εἰ  
συμβῆ βλάπτεσθαι ὑπὸ ἐρπε-  
τῶν, ἢ ἄλλων τινῶν. 492
- περὶ τῶν ἐξ Ἰουδαίων προσ-  
ερχομένων τῇ Πίστει. 668
- Εὐχαί, καὶ Κανόνες Παρακλη-  
τικοὶ εἰς διαφόρους περιστάσεις.
- Εὐχαί, ἥτοι Ἐξορκισμοὶ τῆ Με-  
γαλοῦ Βασιλείου. 142
- Εὐχὴ ἐπὶ τῶν προπετῶς ὀμνυ-  
όντων. Σελ. 221
- ἐπὶ τῶν μικροφαγησάντων. 222
- ἐπὶ αἰσχυρῶν λογισμῶν. 223
- ἐπὶ πόλεμον πορνείας. αὐτόθι.
- πρὸ τοῦ ὑπνώσαι, καὶ εἰς ἐν-  
υπνιαζόμενον. 224
- ἐπὶ πᾶσαν ἀρρώστιαν. 225
- τῶν ἀγίων ἑπτὰ Παίδων, εἰς  
ἀσθενῆ, καὶ μὴ ὑπνοῦντα. 377
- ἐπὶ ἱστορηθεῖσαν καινὴν Εἰ-  
κόνα. 478
- ἐπὶ σκευούς μιανθέντος. 482
- ἐπὶ σίτου μιανθέντος, ἢ ἀ-  
λεύρου, ἢ εἶδους τινός. 483
- ἐπὶ Θεμελίου Οἴκου. αὐτόθι.
- ὅταν μέλλῃ τις εἰσελθεῖν εἰς  
Οἶκον νέον. 484
- ἐπὶ οἰκίας περιεργαζομένης  
ὑπὸ κακῶν πνευμάτων. 485
- ἐπὶ Σπόρου. 486
- ἐπὶ Ἄλατος. 487
- ἐπὶ τῶν προσφερόντων ἀπαρ-  
χὰς ὀπώρας. αὐτόθι.
- ἐπὶ Ἄλωνος. 488
- ἐπὶ τῶν Κολλύβων. αὐτόθι.
- εἰς φύτευμα Ἀμπελώνος. 489
- ἐπὶ τρυγῆς Ἀμπελοῦ. 490
- ἐπὶ εὐλογησιν Οἴνου. 491
- εἰς μεταλήψιν Σταφυλῆς τῇ  
ς. τοῦ Αὐγούστου. αὐτόθι.
- τοῦ ἀγίου Μάρτυρος Τρύ-  
φωνος εἰς κήπους, ἀμπελω-  
νας, καὶ χωράφια. 493
- εἰς τὸ εὐλογῆσαι Ποίμνην. 496
- εἰς τὸ εὐλογῆσαι ἐδέσματα  
κρεῶν τῇ ἀγία καὶ μεγάλην  
Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. αὐτόθι.
- εἰς τὸ εὐλογῆσαι τυρὸν καὶ  
ῶά. 497
- εἰς τὸ κατασκευάσαι πλοῖον. αὐτόθι.
- εἰς τὸ εὐλογῆσαι δίκτυα. 498
- ἐπὶ ὀρυξεί φρέατος. αὐτόθι.
- παρακλητικὴ εἰς πᾶσαν Λι-  
τὴν. 505

- Εὐχαὶ ἐπὶ Ἀνομβρίας, Καλλίστῃ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Σελ. 515
- τοῦ αὐτοῦ, ἐπὶ ἀνομβρίας καὶ ἐξαλλαγῆς ἀνέμων. 522
- τοῦ αὐτοῦ, ἐπὶ ἀνομβρίας καὶ προσβολῆς. 523
- Εὐχὴ εἰς λοιμικὴν νόσον. 540
- εἰς πληγὴν Θανατικοῦ. 546
- Εὐχαὶ λεγόμεναι ἐν καιρῷ λοιμῆ καὶ λιμοῦ. 549
- ἐπὶ ἀπειλὴν σεισμοῦ. 530
- Εὐχὴ ἐπὶ ἀπειλὴν βροντῶν καὶ ἀστραπῶν. 551
- ἐπὶ δυσκρασίας ἀνέμων καὶ κλύδωνα θαλάσσης. 552
- Μακαρίου Φιλαδελφείας, ἐπὶ ἐπιδρομᾶς Ἑθνῶν. 559
- Ἐτέρα ὁμοία. 561
- τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Καλλίστου ἐπὶ συμφορᾷ Λαοῦ. 564
- τοῦ αὐτοῦ, ὑπὲρ τοῦ Χριστωνύμου Λαοῦ. 569
- εἰς Βασιλέα καὶ εἰς τὸν Στρατὸν αὐτοῦ. 570
- ἐπὶ μέλλοντος πλεῖν. 588
- ἐπὶ τοῖς ἀπὸ ἔχθρας εἰρηνεύουσιν. 600
- ὅταν σαυραὶ ὁ Ἱερεὺς πάθος νοσήματος μετὰ τῆς ἁγίας Λόγχης. 601
- ὅταν ἀπέρχεται Παιδίον μανθάνειν τὰ Ἱερὰ γράμματα. 607
- Κανὼν ἱκετήριος εἰς τὸν φιλάνθρωπον Κύριον, εἰς ἀνομβρίαν. 511
- εἰς φόβον σεισμοῦ. 525
- εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα καὶ εἰς πάντας τῆς Ἁγίας, εἰς ἀπειλὴν λοιμικῆς ἀσθενείας. 536
- Παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἐν ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ. 226
- ἕτερος εἰς τὴν Θεοτόκον ἐπὶ Διτριμιάτικῃ Καλιμαρική Ἱστορικῇ Ἐπιγραφῇ. 555
- Παρακλητικὸς εἰς τὴν Θεοτόκον ψαλλόμενος ἐν πάσῃ θλίψει καὶ περιστάσει. Σελ. 575
- Τριῶδιον.
- Τῆ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.
- Εὐχὴ εἰς τὸ εὐλογησαί τὰ Βαΐα. 600
- Τῆ ἁγία καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ. Ἀκολουθία τοῦ Ἱεροῦ Νηπιῆρος. 352
- Ἐτέρα τοῦ ἁγίου Μύρου. 451
- Τοῦ Χρυσοστόμου Λόγος παραινετικὸς τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ. 608
- Πεντηκοστάριον.
- Τοῦ Χρυσοστόμου Λόγος Κατηχητικὸς τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. 609
- Ἀκολουθία τῆς Γουγκλισίας τῆ Κυριακῇ τῆς ἁγ. Πεντηκοστῆς. 358
- Μηνολόγιον.
- Ἀποστολεὺς ἀγγελα τῶν Ἑορτῶν. Σεπτέμβριος.
- Τῆ Η'. Τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. 614
- » ΙΔ'. Ἡ Ὑψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. 613
- » ΚΣ'. Ἡ Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. 616
- Ὀκτώβριος.
- Τῆ ΚΣ'. Δημητρίου τοῦ Μεγαλομάρτυρος. 617
- Νοέμβριος.
- Τῆ Α'. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων. 619
- » Η'. Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαῆλ. 620
- » ΙΓ'. Ἰωάννης τῆ Χρυσοστόμου. 622
- » ΚΑ'. Ἡ ἐν τῷ Ναῷ Εἰσόδος τῆς Θεοτόκου. 623
- » Α'. Ἀρχαίου τοῦ Ἀποστόλου. 624

## Δεκέμβριος.

- Τῆ Ε'. Σάββα τοῦ Ἁγιασμέ-  
νου. Σελ. 627  
» Σ'. Νικολάσ Ἐπισκόπος Μύ-  
ρων, τοῦ Σκυματοουργοῦ. αὐτόθι.  
» ΚΔ'. Ἡ Παραμονή τῆς Χρι-  
στοῦ Γεννήσεως. αὐτόθι.  
» ΚΕ'. Ἡ κατὰ σάρκα Γέν-  
νησις τοῦ Χριστοῦ. 630

## Ἰανουάριος.

- Τῆ Α'. Ἡ Περιτομή τοῦ Χριστοῦ  
καὶ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου. 632  
» Τὰ ἅγια Θεοφάνεια τοῦ Χρι-  
στοῦ. 634  
Ἀκολουθία τῶν ἁγίων Θεοφα-  
νειῶν. 341  
» ΙΖ'. Ἄντωνίς τοῦ Μεγάλου. 635  
» Λ'. Τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν. 636

## Φεβρουάριος.

- Τῆ Β'. Ἡ Ὑπαπαντῆ τοῦ Χρι-  
στοῦ. 638

## Μάρτιος.

- Τῆ Θ'. Τῶν ἁγίων Μ. Μαρτύ-  
ρων. 640  
» ΚΕ'. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς  
Θεοτόκου. 642

## Ἀπρίλιος.

- Τῆ ΚΓ'. Γεωργίου Μεγαλομάρ-  
τυρος, τοῦ Τροπαιοφόρου. 644

## Μαΐος.

- Τῆ Η'. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. 646  
» ΚΑ'. Τῶν ἁγίων Μεγάλων  
Βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ  
Ἑλένης. αὐτόθι.

## Ἰούνιος.

- Τῆ ΚΔ'. Τὸ Γενέθλιον τῆ Προ-  
δρόμου. Σελ. 648  
» ΚΘ'. Τῶν Κορυφαίων Ἀπο-  
στόλων Πέτρου καὶ Παύλου. 651

## Ἰούλιος.

- Τῆ Κ'. Τοῦ ἁγίου Προφήτου  
Ἠλίου τοῦ Θεσβίτου. 653

## Αὐγουστος.

- Τῆ Σ'. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ  
Χριστοῦ. 655  
» ΙΕ'. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεο-  
τόκου. 657  
» ΚΘ'. Ἡ Ἀποτομή τῆς τιμίας  
Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. αὐτόθι.

Ἀποστολοευάγγελα  
εἰς διαφόρους Ἁγίους,  
καὶ περιστάσεις.

- Εἰς Γυναῖκας Μάρτυρας. 660  
— Ὅσις Γυναῖκας. 662  
— Γυναῖκας Ὀσιομάρτυρας. 663  
— Ἀνομβρίαν. 508  
— ἐπέλευσιν βαρβάρων καὶ ἐπι-  
δρομὰς Ἑβραίων. 553  
— φόβον Σεισμοῦ. 535  
— Ἐμπρησμόν. 572  
— πᾶσαν Αἴτησιν. 573  
Τὰ Ἐνδεκα Ἑθνιά Εὐαγγέλια. 664

## Παράρτημα.

- Γράμμα Συστατικόν. 673  
— Ἐνταλτήριον. αὐτόθι.  
Ἑρμηνεία τῶν Ὁσίων τῆς  
Ἁγίας καὶ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.



ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Σάμου





